Ч. 47. Львовъ, Понедѣлокъ 1 (13) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'и руснихъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібл)отека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Кржановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбсть за инсераты платій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застережена. — Реклямація неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число кештуе 8 кр. а. в.

Оголошеня замкнѣ принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

У Львовѣ дня 13 н. ст. 1899.

У внутрѣшній політицѣ австрійскій зайшла ось-яка цѣкава змѣна ситуаціи: Но вѣдомыхъ нарадахъ въ Ишлю австрійске правительство гадало, що на довшій часъ буде могло обійти ся безъ парляменту, безъ него полагодить найважнѣйшу спра ву, котру теперь Австрія мае полагодити — австро-угорску угоду. Тымчасомъ черезъ змѣну політичнои ситуаціи на Угорщинѣ цѣлый плянъ гр. Туна опертась на §. 14-бмъ ставъ ся безпредметовымъ. Нинѣ справа стоить такъ, що правительство мусить полагодити угоду въ конституційный способъ, а до того потрѣбный парлямент.

Правительство пізнало, що §. 14-имъ нѣчо тутъ не вдѣе, а мусить скликати раду державну. Щобы-жь нарады парляменту довели до якого-небудь позитивного результату, мусить постаратись о усунене перешкодъ, спиняючихъ его дѣяльность, мусить Нѣмцѣвъ або укоськати, або зломити ихъ упоръ. Щобы кого-небудь зломити, нинѣшне правительство не мае сили, длятого взялось оно на перший способъ. Оно хоче по-части сповнити те, чого домагають ся Нѣмцѣ. Головнымъ casus belli в языковій розпорядженя, отже правительство загадало сповнити головне негативне жадане Нѣмцѣвъ т. я. внести тій розпорядженя. Щобы однакъ внесене не выглядало на капітуляцію правительства передъ обструкціёнными сторонництвами, загадавъ Тунъ передъ внесенемъ ихъ выдати новій розпорядженя, котрій санкціонувавъ бы парламентъ. Въ тыхъ новыхъ розпорядженяхъ правительство увзглядняе деякій позитивній національній жадана Нѣмцѣвъ, котрій — якъ зъ-разу голошено — мали дбстати ся до вѣдомости правительства черезъ недискрецію котрогось зъ участниковъ конференціи мужѣвъ довѣря нѣмецкихъ сторонництвъ.

Така „недискреція" выглядае досыть загадочно. Выходило-бъ на се, що самымъ Нѣмцамъ обструкція надоѣла не менше якъ правительству, що и опозиційній сторонництва стужили ся вже за парляментомъ и хотѣли бы дійти до якогось порозумѣня зъ правительствомъ. Але що амбіція не позволяе имъ входити въ переговоры зъ правительствомъ такъ довго, якъ довго не будуть внесенй языковій розпорядженя, то всѣ опозиційній Нѣмцѣ укладали національно-політичну програму „выключно для себе", а не на те, щобы правительство довѣдалось о постулятахъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ. Щобы-жь осягнути намѣрену цѣль, мусѣвъ ажь якійсь „недискретный" зрадити передъ правительствомъ „домашну тайну" Нѣмцѣвъ. Правительство мало покористувати ся сею „недискрецією" и выготовило новый законъ языковый, увзглядняючи головній жадання Нѣмцѣвъ — такъ, щобъ и Чехамъ не стала ся кривда. Нинѣ якъ Нѣмцѣ, такъ и правительство побачили, що комедія зъ „недискрецією" була досыть неручна, бо кождый домѣркуе ся, куды стежка въ горохъ, длятого всѣ опозиційній нѣмецкій, якъ и пѣвурядовій дневники вже голосять, що нѣякои недискреціи не було, нѣякій мужъ довѣря не зрадживъ правительству тайныхъ ухвалъ конференціи Нѣмцѣвъ. Правительство — кажуть — и безъ того могло здогадувати ся, якій ухвалы Нѣмцѣ постановляли на своихъ тайныхъ нарадахъ, бо-жь всѣ тій справы уже разъ уже предметомъ публичнои дискусіи въ дневникахъ и парляментѣ, а окрѣмъ того самъ Тунъ, будучи ще намѣстникомъ Чехіи, неразъ переговорювавъ зъ нѣмецкими політиками, отже мбгъ знати, чого они будуть домагати ся.

Будь-що-будь зъ усего выходить, що потреба конституційного полагодженя угоды зломила упоръ правительства и оно вже годить ся на деякій уступки въ користь Нѣмцѣвъ, а здаеть ся попустить и нѣмецка опозиція, бо вси праса зачинае промовляти въ лагіднѣйшомъ тонѣ, обговорюе потребу уздоровленя парлямептарныхъ вѣдносинъ и каже, що треба разъ уже покінчити зъ господарною §. 14-ого.

Розходить ся лишь о се, чи правиця, терорізована Чехами, згодить ся на уступки въ користь Нѣмцѣвъ, и чи новій розпорядженя Тува, котрій рада державна мала бы апробувати, заспокоять Нѣмцѣвъ о стілько, що они залишать обструкцію и допустять до парламентарного полагодженя угоды.

На всякій способъ у внутрѣшній політицѣ австрійскій зазначила ся змѣна ситуаціи.

Самоубійство д-ра Кржановского.

Вчера по полудни при великомъ здвизѣ народу провела родина пок. д-ра Кржановского и его екскелленціи-приятелѣ тлѣнний останки до могилы н... спокій душѣ, Schwamm drüber! Мабуть зъ увагы, що покійный наложивъ на себе руку „не при здоровомъ розумѣ", позволено навѣть священникови провести тѣло на вѣчный спочинокъ, хочь, що правда, сховано его до кареты, щобы правовѣрнымъ католикамъ не давати соблазни. Бо що д-ръ Кржановскій зійшовъ зъ свѣта не черезъ якійсь тамъ неправильности въ кредитовомъ банку, не черезъ якогось „чорта въ людскомъ тѣлѣ", не черезъ д-ра Мархвіцкого, на котрого кривдно и по имени указуе въ листахъ до своихъ кревныхъ (якъ пише Przegląd зъ дня 2 с. м.), а черезъ нервовый розстрій чи меланхолію, — се вже рѣчь цѣлкомъ певна. Адже-жь въ разѣ, коли бы справдѣ тревожила его була господарка въ кредитовомъ банку, то не потребувавъ собѣ вѣдбирати життя; мбгъ же выявити свои сумнѣвы президіи банку, кн. Сапѣгѣ, мбгъ кождои хвилѣ врѣзати полы и вѣдъ д-ра Мархвіцкого и вѣдъ банку. Се жь рѣчь ясна, якъ сонце! Знакомій и приятелѣ а навѣть кревній покійного оповѣдають (ну, мы зъ ними, що правда, не розмовляли; але таки увѣзнають польскій дневники), що вонъ вже вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ носивъ ся зъ самоубійчими гадками (подробиць не подають жадныхъ), що въ послѣднихъ часахъ бувъ вонъ якійсь цѣлкомъ инший нѣжь звычайно, дуже розмовный, сердечный (дивій познаки нервового розстрою!) Але на те нѣхто не звертавъ уваги, бо, звѣстно, живемо въ такъ нервовыхъ часахъ, що вкінци мы вже навыкли до такихъ обявбвъ; ажь теперь всѣ розумѣють, що той бѣдняга, хочь ходивъ по свѣтѣ и працювавъ вѣдъ рана до ночи, а таки бувъ недужій, тяжко недужій!

Отакъ розказують приятелѣ и кревній покійного. Правда, що его братъ, котрого мабуть такожъ треба числити до кревныхъ, на вѣсть, мовь бы то родинній вѣдносины були причиною самоубійства, пише, що се не мае нѣякои вѣдставы, а „цѣлкомъ чужій особы" стались причиною того розпучливого кроку. Ну, братъ такъ пише! Але вонъ пише очевидно на підставѣ передсмертныхъ листбвъ покійного; а хто бы приkладавъ вагу до листбвъ, писаныхъ при нездоровомъ розумѣ!

Все-жь таки тій листы на нашу гадку не є безъ ваги; звѣстна рѣчь, що недужій навѣть въ горячковыхъ деліріяхъ неразъ говорять богато правды. Приятелѣвъ и кревныхъ покійного очевидно нѣхто не може змусити, щобы въ листбвъ, якій подбставали, зробили ужитокъ, коли сего не схотять по власній волѣ; а ходить вже чутка, що на родиннѣй нарадѣ справдѣ постановлено не робити въ нихъ ужитку (мабуть страха ради передъ можными свѣта). Але е ще листъ отвертый, довгій, въ котрбмъ покійный мавъ выявити богато. Правда, що Dziennik polski, уповажненый нотаремъ Онишкевичемъ, заперечуе вѣсти, мовь бы той листъ вѣдчитувано въ голосъ при людяхъ, котрій въ помешканю покійного були при списуваню инвентаря, а каже, що вѣдчитавъ его лишь др. Кав. Зайдені при д-рѣ Згурскомъ и нотари Онишкевичу, такъ що змѣстъ листу не може бути инший иншимъ особамъ. Нехай и такъ; у всякомъ разѣ листъ е, находить ся въ урядовомъ посѣданю нотаря и не повиненъ бути киненый до коша. А може и въ тбмъ разѣ заходять обставины, для котрыхъ треба бы бажати, щобы справу взявъ въ руки якійсь поза-галицкій судъ?

Справы креди свого банку мають бути — въ найлѣпшомъ ладѣ. Докладне шконтро банку заразъ по выпадкахъ зъ щадничою касою переѣвъ на просьбу д-ра Мархвіцкого директоръ краевого банку д-ръ Згурскій и найшовъ усе у взбрцевомъ ладѣ. Насуваесь тутъ однако гадка, що пок. д-ръ Кржановскій чейже знавъ о тбмъ шконтрѣ и его выслѣдку, а таки въ листах щось марикує на банкъ. А друге: шконтро переводивъ директоръ краевого банку, а уперто удержують ся поголоски, що оба банки, кредитовый и краевый, остаивали зъ собою въ тѣсныхъ зносинахъ, котрій мабуть не дуже подобали ся покійному. Онодгы мавъ знову переводити шконтро кн. Сапѣга и такожъ найшовъ усе въ ладѣ. Увѣряють, що кредитовому банкови не грозить нѣяке небезпеченьство и що нѣхто не стратить анѣ крейцара.

Вже-жь то можна у всякомъ разѣ уважати за рѣчь певну, що всѣ вкладки, зложенй въ банку на щадничій книжочки, е безпечній, — хочь бы вже черезъ те, що ручить за те кн. Сапѣга, котрый чейже е достаточною порукою за якихъ 1·6 — 1·9 міл. зр. А чи потерпіять яку страт, тій великій паны, котрыхъ институцію е кредитовый банкъ, — се вже рѣчь меншои ваги. Але не о те ходить. Ходить о моральну гниль, на котру такъ краснорѣчиво видавъ въ соймѣ громы гр. Стан. Тарновскій; ходить о вырѣзане тои гнили, а тымъ самымъ о выкрыте всеи правды для добра суспільности и укаране виноватыхъ безъ огляду на особы, якъ се дуже гарно, тежь въ соймѣ, выводивъ и упевнявъ намѣстникъ гр. Пінінъскій. Чи и въ сѣмъ выпадку заходить така моральна гниль, яка показала ся въ щадничій касѣ; чи и тутъ найдуть ся колізіи зъ карнымъ закономъ, — отсе выказало бы слѣдство, переведене на підставѣ отвертого листу, якій найдено въ помешканю пок.

---

1)

Зъ минулого.

Написавъ *Л. Ч.*

[Присвячуеть ся вельми шановному приятелеви О. І. Полѣщику.]

Була пора, коли я, якъ вільный чоловѣкъ, надумавъ поѣздити по Европѣ, побувати въ науковыхъ центрахъ и въ Австрій, и у Франціи и въ Германіи. Чоловѣкъ я бувъ молодый, грошенятъ въ мене було доволѣ для поѣздки за кордонъ, думалось — абы тбльки выстачило на два роки, а тамъ вернусь въ свою вітчину и поступлю або на службу, або буду працювати на літературному полѣ. И те и друге було можливе, бо я тблько що скінчивъ університетъ.

Пробувши якій часъ у Вѣдни, въ Мюнхенѣ, въ Швейцарій, надумавъ я нарештѣ ѣхати до Франціи.

Приѣхавъ я въ Парижъ и живъ тамъ собѣ потихеньку, помаленьку, буваючи на викладахъ професорбвъ въ Сорбонѣ, читаючи що дня газеты, вѣльній, безцензурій, и слѣдячи за політикою того часу. А часъ той бувъ таки лютый для Французбвъ: саме тодѣ (1877 р.) кермувавъ Французами маршалъ-Макъ-Магонъ и було міністерство Бролі Фурту и иншихъ — міністерство консервативне, ненависне до республики, котрбй воно служило.

Водивъ ся я въ той часъ зъ однымъ бувшимъ доцентомъ к—ого університету по політичнбй економіи, дуже розумнымъ чоловѣкомъ и дуже щирою людиною, теперь давно померлымъ, та зъ доцентомъ того-жь університету, теперь вже професоромъ класичнои фільольогіи въ нашому університетѣ, любымъ менѣ чоловѣкомъ, що приѣхавъ тодѣ въ Парижъ зъ ученою метою, обданый вѣдъ університету. Були у сихъ професорбвъ и жѣнки, що дуже гарно доповняли наше невеличке товариство; одна зъ нихъ вчилась тодѣ медицины.

Ходили мы якунь въ театры, въ картинній галереѣ, багато и голосно розмовляли. Мы навѣть часомъ звертали на себе увагу Французбвъ и иншои поліціи. Особливо разъ, якъ мы пізно вже взяли білеты въ театръ великои оперы и черезъ те попали на мѣсця, зъ котрыхъ майже нѣчого не було видно, мы почали выказувати свое недовбльство капельдінерови и вийшли зъ театру. Ще добре, що вийшли тодѣ, а то напевне капельдінеры знайшли бы насъ дуже недоладными до усіи французскои публики и, гляди, ще задержали бы. Хочь справдѣ мы були звычайными добрыми молодятами въ украинському типови.

Вышло такъ, що саме тогдѣ въ паризькому товариствѣ и у всѣй Франціи було зацікавленя вшиномъ роботы на ліонськихъ шовковыхъ ткацкихъ фабрикахъ и тяжкою недолею ткачѣвъ ліонськихъ, що не мали що исти. Була тодѣ якась пошесть на червбвъ шовковыхъ и черезъ те не було й шовку, потрѣбного для роботы на шовковыхъ фабрикахъ. Рбзній засобы придумували тодѣ паризькій люде для запомоги ткачамъ. Межь иншимъ жона маршалка Макъ-Магона улагодила великій баль и на сему балю були найкрасчій дамы въ шовковыхъ платяхъ зъ ліонськихъ фабрикъ, бажаючи тымъ пбддержати моду на шовковій матерія, що потроху почали були выводитись зъ житя, бо практичный духъ вѣка думавъ замѣнити ихъ дешевшими шерстяными. Кажуть, були на балю навѣть деякій дамы полусвѣта [demi monde] одягненій въ найкрасшій матерія зъ розводами, якій останными часами зовсѣмъ выводили ся зъ моды. Надумали тодѣ и люде другихъ верстевъ — письменники та політики улагодить публичну лекцію, чи якъ у Французбвъ кажуть conférence, на котру могли бъ пійти и незаможній люде. Така лекція и була вызначена на 25 марта въ театрѣ Chateau d'eau. Конференціи на сѣмъ зборѣ були такій высокоповажній люде, якъ Віктбръ Гюго [Hugo], незабутній поетъ Франціи, Люі Блянъ [Blanc], свѣдомый політикъ, колишній міністеръ республикапськои Франціи въ 1848 роцѣ. Якъ тблько мы прочули про сю конференцію, то зразъ же и пбшли туды всѣ гуртомъ.

Були мы тамъ, слухали Віктора Гюго, що читавъ про двохъ рбдныхъ братбвъ: Парижъ и Ліонъ, про ихъ колишне страждання, про ихъ горе и радбсть въ недавній часы и про обовязокъ Парижа прийти Ліонови на помбчь въ тяжку годину его життя. Читавъ ще и Люі Блянъ про бѣдность въ Англіи, де вонъ живъ въ часы панованя у Франціи Наполеона, и про велику силу братерськои запомоги. Дужче подобалась намъ промова Віктора Гюго зъ его величезнымъ голосомъ и поважнымъ свѣтлымъ обличемъ; менше подобавъ ся выкладъ Люі Бляна, слабого чоловѣка, що мусѣвъ разъ-у-разъ пить воду, щобъ не закашлять ся. Театръ бувъ весь повный, було чимало робочихъ и такъ усякого люда зъ интелігентнои класы. Великій оплескъ проводивъ ораторбвъ и публика выйшла дуже розрухана вбдчитами Гюго и Люі Бляна.

Выйшли мы зъ театру. На улиця була велика тѣснота. Було багато и поліціи. Поліція усе переконувала публику розбйтись и тблько й чутно було, якъ поліціянты выголошували: „Circulez, s' il vous plait, circulez!" И хочь по звычаю французскому и казали „s' il vous plait" [будьте ласкавій], однакъ чутно було, що се строгій приказъ. Одна россійська дама, не зъ нашого гурту, на крикъ поліцейского жартовливо пбдхвалила поліціянта: „La police du Marechal Mak-Mahon est sublime!" [Пышна та поліція маршалка Макъ-Магона!]. Поліцейскій зрозумѣвъ, що надъ нимъ жартують, и зновъ ще дужче гукнувъ: „Circulez, madame, circulez!" Я бувъ при сему и, якъ звычайно Россіянинъ, замѣтивъ поліцейскому, що воно не годить ся такъ голосно кричать на жѣнку. Вбнъ розгнѣвавъ ся и спытавъ: „Вы почнете навчати мене бутиввѣчливымъ?" — „А чому-жь нѣ? Онъ вы не кричѣть, то и будете ввѣчливѣйшій". Поліціянтъ простягъ навѣть руку, щобъ ухопити мене, але я сердито вбдвернувъ ся вбдъ нього и пбшовъ собѣ далѣ.

(*Дальше буде.*)

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкбры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

д-ра Крижановского. Сего домагає ся справедливости; сего домагає ся добро краю також зъ уваги на краєвый банкъ; сего домагає ся Собѣскій, все ще уперто показуючи булавою въ тамту сторону. Инша рѣчь, о скѣлько позволить на се honor narodowy.

Тымчасомъ поведенє властей є знову такъ само дивне, якъ при руйнѣ на щадницю. Намѣстникъ, замѣсть въ уряду споводувати зъ контро банку, полишає єю справу кн. Сапѣзѣ; замѣсть урядово провѣреными цифрами успокоити тыхъ, що у выпадку самоубійства одного въ дирекотрѣвъ добачують небезпеченьство свого майна, полишає акцію успокоєнія голословными увѣреннями, що всѣ справы банку в въ найлѣпшомъ ладѣ, самбй управѣ банку.

Переглядъ політичный.

Нинѣ нема вже сумнѣву, що гр. Тунъ параджувавъ ся въ Празѣ въ репрезентантами рѣзныхъ національныхъ політичныхъ сторонництвъ що до того, якъ будуть принятй розпорядженя, котрй правительство намѣрає выдати на нѣдставѣ §. 14-ого, и котрй въ новый способѣ мають полагодити языкове питанє. Тѣ розпорядженя суть вже готовй а ихъ оголошенє наступить безпроволочно по замкненю теперѣшнои сесіи ческого сойму. Sonn u. Montags Ztg. доносить, що безпосередно по оголошеню новыхъ розпоряджень, послѣдує скликанє ради державнои. Зъ огляду на се, що правительство хоче, абы палата взяла тѣ розпорядженя сейчасъ нѣдъ нараду и евентуально ихъ приняла, минувша сесія буде увнана яко замкнена, щобы въ той способѣ усунути зъ дневного порядку всѣ поставленя вже наглй внесеня и обжалованя міністрѣвъ. Згаданый дневникъ доносить такожь, що въ палатѣ гр. Освальда Туна вѣдбуло ся засѣданє вѣрноконституційнои великои посѣлости, на котрѣмъ мѣжь иншими бувъ такожь бувшій міністеръ торговлѣ д-ръ Бернрайтеръ. Зѣбранй ухвалили протестъ противъ надуживаня §. 14 ого при полагоджуваню языковыхъ спорѣвъ.

Выконуючій комітетъ нѣмецкихъ послѣвъ до ческого сойму вѣдбувъ вчера въ Празѣ засѣданє, на котрѣмъ рѣшено предложити нинѣшному загальному зборови нѣмецкихъ послѣвъ до ческого сойму абстиненцію. Нинѣшнй зборы рѣшать такожь, чи въ тѣй справѣ буде выданый маніфестъ, мотивуючій поступованє нѣмецкихъ послѣвъ до ческого сойму.

— —

Пѣвурядовй дневники здементували поголовску, що австрійске правительство идучи за примѣромъ иншихъ европейскихъ державъ, намѣрає заавантурувати ся въ акціи розширеную немѣчну державу хінеску и жаждає вѣдступленя для Австрія якогось територія Хінъ. Въ тѣй справѣ Pesti Napio пише, що гр. Голуховскій дѣйстно намѣрявъ, ще передъ італійскою експертизою, предприняти въ Хінахъ таку акцію. Однакъ передъ тымъ порозумѣвъ ся зъ вплывовыми угорскими політиками, але они не хотѣли анѣ чути о тѣмъ, заявляючи, що Угорщина в рѣдкичою державою и таке предпріємство выйшло бы що найбѣльше въ користь австрійского промыслу.

— —

Въ нѣмецкѣмъ парляментѣ п. Ріхтеръ интерпелювавъ правительство, кѣлько правды є въ поголовсцѣ, що Нѣмцѣ намѣряють купити на власность деякй испаньскй островы. Державный секретарь Бѣльовъ вѣдповѣвъ, що въ тѣй справѣ ще не може сказати нѣчо рѣшучого. Справа доспѣє доперва тогды, коли испаньскій парляментъ затвердить мировый договѣръ зъ Америкою. П. Ріхтеръ заявивъ, що вѣнъ и его політичній приятелѣ будуть зъ усѣхъ силъ старати ся не допустити до закупна тыхъ кольоній, котрй для Нѣмеччины не мають найменшои вартости.

Въ справѣ касъ системы Райфайзена.

(*Письмо въ краю.*)

Хотяй референтъ закладанія тыхъ касъ Вп. д ръ Савчакъ, збиваючи замѣты Вп. д-ра Левицкого и —кій —кій дописами въ чч. 9, 10, 13 и 14 „Дѣла“ с. р. уже зъ горы запевнив, що закладанє и надзорованє тыхъ касъ безъ взгляду на всякй замѣты самъ выдѣлъ краевый перейме на себе, мимо того позвалямо собѣ нашй гадки въ тѣй справѣ таки ще высказати. Щобъ не розписувати ся за широко, не будемо переходити выводѣвъ Вп. д-ра Савчака точка за точкою, но скажемо нашй гадки вѣдля порядку справы, а именно: 1) на потрѣбнихъ для дрѣбныхъ рѣльникѣвъ дешевый и приступный кредитъ; 2) на якихъ засадахъ має бути вѣнъ уряджены, щобы вѣдповѣдавъ цѣли; 3) въ-вѣдки взяти фонды на засновокъ; 4) хто маєдоворувати правильне ведене такихъ касъ и выдавати судъ о дѣловодствѣ и розвою.

1) Не тѣлько нема сумнѣву о потребѣ дешевого а приступного кредиту для дрѣбныхъ рѣльникѣвъ, але вже найвышшій часъ, щобы зарядъ краю якъ найскорше а широ хочь тымъ способомъ явъ ся ратувати дрѣбныхъ рѣльникѣвъ вѣдъ упадку, позаякъ упадокъ ихъ мусить потягнути за собою упадокъ краю, бо мы зъ ласки недбалои и необоротнои бѣльшои посѣлости а несовѣстности спекулянтѣвъ кромѣ горалень и святонъ коршмы нѣчого бѣльше въ краю не маємо.

2) Засады, на якихъ належит сѣльскй касы урадити, не мусять опиратись строго на истнуючѣмъ уже якѣмсь взорци, но належить такій принять, котрѣ вѣдповѣдали бы населенію а не противорѣчили законови. Засады мусять бути примѣнений до свѣдомости и звычаѣвъ приймаючихъ тій засады, бо що ковалеви помогло, тое шевцеви зашкодити може. Условія статутѣвъ мусять бути короткій а ясній, щобы кождый селянинъ безъ напруженя ума мѣгъ скоро понята и зрозумѣти и тымъ условямъ безъ нараженя себе и свого майна вѣдповѣсти.

Порука повинна бути ограничена, бо тѣлько така може придбати сталыхъ членѣвъ. Неограничена порука не має рацій взагалѣ а при такихъ касахъ особенно, бо нашъ народъ досвѣдомъ наученый все ще недовѣрчивый (и часто має рацію), а на кредитъ для такои касы неограничена порука не має найменшого вплыву, бо членами касы будуть переважно середнй и бѣднѣйшій господарѣ, бо дѣйство для нихъ а не для богачѣвъ належить касу заложити, ну, а кредитъ дѣстає ся на поруку найповажнѣйшихъ господарѣвъ взглядно громады.

Такожь не може бути солідарна порука всѣхъ членѣвъ, бо годѣ вѣдповѣдати за того, за котрого не ручило ся Если касу провадить ся правильно и совѣстно, то нема потребы заострень, а сли робить ся великй заострения, то доказъ, що не має ся щирого намѣру для потребуючихъ, тѣлько для даючихъ и адмініструючихъ, тому по щирости належ ть вѣддавати ведене касы въ совѣстнй руки, а не въ руки якогось рода заушника.

Такй касы повинно ся провадити пѣсля найпростѣйшои рахунковости безъ всякихъ бухгальтерычныхъ примѣхъ. Книга головна и книга книгъ ажь надто выстарчаючій, для всѣхъ зрозумѣлй и мало коштовнй. Касы огнетревалои на-разъ не потреба, бо першѣ грошѣ будуть дѣставати пѣсля заголошеной потребы, а хвилеву надвышку можна сховати до касы громадскои або церковнои, а звычайно и такъ идуть въ рукъ до рукъ, бо часъ сплаты чи мѣсячнои, чи квартальнои, чи якои-будь для селянъ найдогѣднѣйшій въ недѣлю, а не що-дня. Зъ часомъ, якъ прийдуть до гроша, можуть и самй собѣ купити огнетревалу касу и не конечно зъ першои руки за грубй грошѣ. Зъ того слѣдує, що выдатки на засновани касъ можуть бути дуже скромнй и самыми громадами покрытй, тымъ бѣльше, що у многихъ громадъ истнують уже касы, тѣлько може треба ихъ до ладу провадити, а проектованй грошѣ на урядже не належить обернути на капіталъ, о чѣмъ поговоримо въ слѣдующѣй точцѣ Також не годимо ся на тое, щобы тѣлько одинъ побиранъ платню чи тантіему, бо чинность хочьбы тѣлько разъ въ тыждни мусить бути найменше трема провадженa, тожь прочій два знеохотили бы ся и не хотѣли бы тыхъ чинностій сповняти; тому статутъ мусить позволяти, щобы въ часомъ пѣсля можности чистого зыску удѣляти всѣмъ тромъ, сли не сталу скромну платню пѣсля працѣ, то бодай тантіему. Рада надзираюча має очевидно трудитись безплатно, за честь.

3) Сли щиро має ся подати дрѣбнымъ хлѣборобамъ дешевый и приступный кредитъ, то не смѣє вѣнъ бути на высшій якъ на 5%, бо вѣдсотки для промыслу и гандлю, де они числять собѣ зыскъ по 100, 50 а найменше 20%, не можуть бути такій самій, якъ для хлѣборобѣвъ, котрй ледви 6 до 7% зыску натягнути можуть. Капіталъ для хлѣборобѣвъ зъ часомъ можемо мати зъ ихъ власныхъ ощадностій, але поки народъ втягне ся до ощадности и до вѣдданя свого гроша на процентъ, замѣсть щобы лежавъ безужиточно въ скрини, мусимо тымчасово постарати ся о вѣдповѣдный кредитъ. Замѣсть ложити, пѣсля проекту, 100.000 зр. на закладанє такихъ касъ, котре то закладанє безъ капіталу и такъ на нѣчо бы ся не здало, — дальше, сли край позваляє собѣ зъ публичного гроша, отже и хлѣборобѣвъ, давати на великомѣсткй театры яко приятность тѣлько для великомѣщанъ, якъ також на иншій вытребеньки грубй десятки тысячъ рѣчно, — то лучше най залишать взглядно зменшать такій выдатки, а тымъ грѣшнымъ заплатять вѣдсотки 3% въ краевѣмъ Банку за два мілюны черезъ десять лѣтъ и дадуть тыхъ два мілюны безпроцентово сѣльскимъ касамъ; дальше най Соймъ ухвалить, щобы тыхъ два мілюны полишити касамъ на дальшихъ десять лѣтъ також на 3%, — то называло бы ся ратованемъ дрѣбного рѣльництва вѣдъ упадку. Очевидно тій два мілюны мусѣли бы бути роздѣлений по одному на вехѣдну и захѣдну Галичину, щобы одна не була вызыскана въ користь другои половины.

4) Выводы Вп. д-ра Савчака, що выдѣлъ краевый мусить самъ черезъ умысно до того засноване бюро тій касы закладати и контролювати, бо анѣ новозаснованый „Союзъ кредитовый“ анѣ найбѣльшу до того претенсію маючій „Zwiqzek“ не дають запоруки доброго и правильного надзорованя такихъ касъ, не вытримують критики. Що-до досвѣду въ контроли касъ — то маючи ся отворити бюро въ выдѣлѣ краевѣмъ буде ще молодше вѣдъ „Союза“. На тое можемо почути, що оно приберe собѣ уже практичныхъ людей; но те саме и мы можемо сказати, що „Союзъ“ и „Związek“ сли не мають уже такихъ людей, то также доберуть собѣ. Що-до першенства „Związku“ передъ „Союзомъ“ також не видимо рацій, бо длячого въ мѣшанѣмъ краю має мати институція одной народности першенство передъ институцію другои народности, коли обомъ народамъ належить ся одно и то само право? Що-до запоруки, то власне „Союзъ“ дає найбѣльшу запоруку, бо вѣнъ есть головнымъ руснымъ банкомъ опираючимъ ся не тѣлько на пристуленю банкѣвъ до звязи [якъ до „Związku“], но и на дѣйстныхъ поодиноких членахъ; а выдѣлъ краевый мусить опертись ажь на поруцѣ краю, и могло бы бути такъ, якъ зъ вѣддѣломъ спро ажи соли, або якъ есь грѣшми бѣдныхъ податникѣвъ покрыли панаму касы щадничои. Сели хочемо народови зробити добре, то вѣддаймо управу и надзоръ въ народній рукѣ, отже для всходнои Галичины въ руки „Союза“, а для захѣднои въ руки „Związku“, а тогды будемо мати чисту совѣсть. Кошты утриманя такого бюра въ выдѣлѣ краевѣмъ належить подѣлити мѣжь обатй товарыства. До выдѣлу краевого, якимъ вѣнъ дотеперь есть, не можемо мати довѣря, бо шовіністичный и класовый настрѣй дѣлає въ кождѣмъ дѣлѣ тѣлько на народну шкоду, якъ моральну такъ и матеріяльну. Не садѣть ся, панове верховоды, на жадній штучки, бо мы вже бѣльше на вашу полову не злакомимось...

Симакъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вѣсти зъ Товариства „Просвѣта“: Въ мѣсяци лютѣмъ сего року внесено поданя до намѣстництва о заснованє новыхъ Читалень Просвѣты въ отсихъ 25 громадахъ: 1) Въ повѣтѣ Бѣбрка: Глѣбовичѣ-великѣ; 2) пов. Богородчаны: Яблѣнка; 3) п.-Борщѣвъ: Пѣдфилипе; 4) Бережаны: Поручинъ; 5) Бучачъ: Передмѣстє; 6) Чорткѣвъ: Долина, Росохачъ; 7) Долина: Долина; 8) Городенка: Жабокрукы; 9) Ясло: Кремпна; 10) Калушъ: Копанки; 11) Камѣнка: Стриганка; 12) Коломыя: Королѣвка; 13) Перемышль: Коровники, Лучицѣ; 14) Перемышляны: Янчинъ; 15) Рава: Окопы; 16) Сянѣкъ: Новосѣльцѣ; 17) Снятинъ: Русовъ, Тулова, Видинѣвъ; 18) Старе-мѣсто: Стара ропа; 19) Збаражъ: Лубянки-выжній; 20) Жовква: Гутиско, Любеля.

Всѣхъ Читалень Просвѣты, заложеныхъ або закладаючихъ ся и до намѣстництва зголошеныхъ, зъ кѣнцемъ лютого було 751. Найбѣльше Читалень Просвѣты було въ повѣтахъ: 1) Перемышль 44, 2) Рогатинъ 36, 3) Борщѣвъ 35, 4) Стрый 33, 5), 6) и 7) Львовъ, Золочѣвъ и Бѣбрка по 27. Найменше Читалень Просвѣты мали повѣты: 1) Лѣсько 2, 2) Сянѣкъ 3, 3) и 4) Снятинъ и Цѣшанѣвъ по 4, 5) и 6) Коссовъ и Добромиль по 5. Тѣшить насъ, що снятинській повѣтъ, де передъ рокомъ не було ще анѣ однои Читальнѣ Просвѣты, зачинає живо рухати ся и вже выпередивъ два иншій повѣты. Найгоршимъ повѣтомъ є теперь Лѣсько, де є лише 2 (а въ дѣйстности тѣлько 1) Читальнѣ Просвѣты! Правда, що се повѣтъ горскій, школъ тамъ досыть мало, але все жь таки вѣнъ ще лѣпшій вѣдъ турчаньского, а въ сѣмъ же жь есть 8 Читалень. Гей, патріоты лѣсецкй, возьмѣть ся до дѣла! А такъ само въ цѣшанѣвскѣмъ и добромильскѣмъ повѣтѣ, де вѣдъ року не заложено анѣ однои новои Читальнѣ Просвѣты!..

— —

Вѣсти зъ Руского товариства педагогічного.

Засѣданє выдѣлу Руского товариства педагогічного вѣдбулось 1-ого н. ст. марта 1899 р. нѣдъ проводомъ головы дир. Харкевича.

1. Въ ширшѣй дискусіи обговорено референтъ петиціи до Сойму въ справѣ заснованя рускои жѣночои семинаріи учительскои у всходнѣй части краю и ухвалено щобы тую петицію пп. дир. Харкевичъ, д-ръ Коцовскій и о. сов. Стефановичъ предложили на руки члена товариства Преосвященого Епископа Чеховича Соймови до полагодженя.

2. Принято до вѣдомости, що на выдавництва Товариства зложили Вп.: о. Шуховскій Іосифъ зъ Братковець 1 зр., Яворскій Василь зъ Нового Санча 2 зр. — На бурсу учительску Вп.: Илевичъ Романъ зъ Кулачковець 1 зр.; зъ пушки въ „Днѣстрѣ“ 4 зр.; Андрѣй Голомбъ будовничій у Львовѣ 20 зр.; д-ръ Коцовскій Володимиръ зъ продажа цеголокъ 10 зр.

3. Агенды філій ухвалено вѣддати заступникови головы Вп. проф. Илярію Огоновскому зъ просьбою, щобы кождого засѣданя выдѣлу станъ філій бувъ предметомъ дискусіи.

4. Ухвалено друкувати деякй зъ петицій внесеныхъ до Сойму. [Дотеперь внесено 7 петицій до Сойму].

— —

Справоздане зъ дѣятельности „Руской Бурсы въ Новѣмъ Санчи“ за часъ першого пѣврѣчя 1899 року:

При помочи Божѣй и добрыхъ людей завели мы Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи 4-ого н. ст. вересня 1898 р. и приняли 22 питомцѣвъ, котрй платять разомъ 120 зр., вѣдъ 4 до 12 зр. Домовымъ порядкомъ и харчемъ занимає ся панѣ Перфецка, вдова по священику, надзоръ и контролю надъ питомцями провадить сѣмохъ мѣсценыхъ выдѣловыхъ, зъ котрыхъ кождый має одинъ день въ тыждни и явити ся має рано, въ полудне и вечеромъ; до него належить наука и всѣ бѣжучій справы того дня. Для порозумѣня выдѣловыхъ мѣжь собою есть въ пультѣ книга, въ котру кождый выдѣловый записує, въ якій способъ вѣдбувъ контролю? що въ заведеню помѣтивъ а въ данѣмъ случаю, якій ставивъ внесокъ?

Выходячи зъ засады, що не довыть давати питомцямъ здорове помѣщенє и харчь та доглядати въ науцѣ школьнѣй, стараєм ся выдѣлъ о сплѣвъ церковный и свѣтскій, о знакомленє питомцѣвъ зъ рѣднымъ обрядомъ и зъ звычаями та обычаями рускими. Въ тѣй цѣли брали питомцѣ чинну участь у всѣхъ торжествахъ празнованыхъ въ Бурсѣ

На першѣмъ торжествѣ въ навечерію св. О. Николая промовивъ до питомцѣвъ Вп. Иванъ Иваништѣвъ о св. Николаю, а по вѣдспѣванію питомцями „Ой з того Николая любить“ роздѣливъ Вп. Петро Витошиньскій подарунки закупленй выдѣловыми зъ власныхъ фондѣвъ. Серце радувалось бачучи молодыхъ Лемковъ, що обходили се торжество перший разъ въ житю, бо селяне Лемки не знають того домового свята. — На свята Рождества Христового всѣ питомцѣ були у родичѣвъ, а то въ браку рускои церкви и рускаго священика въ Н.-Санчи.

Друге торжество обходжено въ навечерію св. Василія Великого. День сей кромѣ загального дня „змѣны року“ має для насъ особливе значѣня, бо есть днемъ Ангела сего патріота, котрый першій вѣдбивъ гадку побудованя церкви и заснованя Рускои Бурсы въ Н.-Санчи совѣтника Яворского. Въ просторѣй сали зѣбрались питомцѣ и цѣлый выдѣлъ товариства. Предсѣдатель зложивъ тезоименникови горячій желанія въ глубоко обдуманыхъ словахъ въ имени выдѣлу и членѣвъ товариства а питомцѣ заспѣвали цѣлкомъ удачно многая лѣта. Питомець III. класы выголосивъ желанія въ имени товаришѣвъ своему Добродѣеви, прирѣкаючи, що питомцѣ стануть ся достойными того добродѣйства и щиро вѣдячать ся сѣй материньскѣй институціи; другє многолѣтє закончило слова бесѣдника. Въ горячихъ и порываючихъ словахъ подякувавъ сов. Яворскій яко выдѣлови такъ питомцямъ за несподѣвану честь и приятность, заохочуючи питомцѣвъ до наступной працѣ и роздѣливъ межи питомцѣвъ спроваджей своимъ коштомъ книжочки „Колядники“ и „Співанники“ а також образцѣ грецкій, по можности Ангела кождого питомця. Розпрощуючись желали собѣ выдѣловй щасливои змѣны року, а питомцѣ вѣдспѣвали красно „Шасть намъ Боже“. За заходы около спѣву и за обученя питомцѣвъ въ такъ короткѣмъ часѣ тѣлько колядъ и пѣсень належить ся подяка слухачеви правъ Вп. Мирославу Григорію Ивановичу Черкавскому.

Трете торжество обходили питомцѣ, приспособившись твердорускимъ постомъ, коли Вел. о. парохъ Емил. Венгриновичъ звволивъ потрудитись зъ Іорданьскою водою до своихъ прихожанъ, и то власне сего року першій разъ въ Н.-Санчи! О 4. годинѣ покропивъ о. парохъ комнаты Бурсы при спѣвѣ „Явилъ ся еси“ Іорданьскою водою, и промовивъ о питомцѣвъ, поясняючи имъ се велике церковне и народне торжество. При тѣмъ сказавъ о. парохъ: „Цѣла Русь, котра памятає о сѣмъ заведеню, оживдає овочѣвъ вашои працѣ и вже незадовго маєте принести выказъ тыхъ овочѣвъ“. Згадавши о заходахъ выдѣлу, внѣсъ о. парохъ многолѣтє для выдѣлу и всѣхъ добродѣевъ сего молодого товариства. Присутный при сѣмъ торжествѣ проф. Ив. Черкавскій подякувавъ о. парохови за трудъ въ першій день по такъ трудячѣмъ для священика торжествѣ, но о. парохъ такъ возлюбивъ молоду сесю институцію, котрои есть членомъ-основателемъ и выдѣловымъ, що на кожде вѣзвание першій явлює ся зъ нараженемъ свого здоровля. Питомцѣ мають на Вел. о. пароху живый примѣръ: що значить точно выповняти свои обовязки „Для насъ — мовивъ проф. Черкавскій до питомцѣвъ — о. парохъ жертвує свои услуги, о насъ печалить ся и цѣлый выдѣлъ, о насъ памятає цѣла Русь — памятайте-жь вы, щобы стали достойными тои печалливости!“ Многолѣтє для о. пароха закончило се торжество.

Настала торжественна четверта въ сѣмъ повѣрочю хвиля, коли 18 (30) сѣчня с. р. принесли питомцѣ свои свѣдоцтва. Тую клясифікацію вписано пѣсля свѣдоцтвъ до книги пропамятнои. Зъ 22 питомцѣвъ 2 дѣстали поступъ вѣдличный, 17 поступъ добрый, 3 поступъ недостаточный; а именно: въ III. кл. выдѣловои 2 вѣдличный, 5 добрый; въ IV. кл. выд. 4 добрый, въ V. кл. выд. 1 недостаточный, въ VII. кл. выд. 1 недостаточный; въ I. кл. гімн. 5 добрый, 1 другій; въ III. кл. гімн. 2 добрый, въ V. кл. гімн 1 добрый поступъ. „Такй то плоды вашои працѣ и нашихъ заходѣвъ“ сказавъ проф. Черкавскій, вписавши клясифікацію до книги. „Вѣдъ васъ, котрымъ хибують двѣ або три лучшѣ ноты до вѣдличя, жадаємо вѣдличного поступу. Вы, що маєте добрый поступъ, працюйте, абы мати лучшѣ ноты. А вы, що маєте поступъ недостаточный, зберѣть всѣ силы, щобы мали добрый поступъ, бо инакше будете мусѣли опустити наше заведенє и зробити мѣсце достойнѣйшимъ, охочимъ до наукы“.

И дѣйстно такъ, бо вже теперь зголосилось до нашои Бурсы 35 на слѣдующій рѣкъ школьный. А кѣлько ще буде подань? Що-жь мы тогды зробимо? Теперь платить товариство за мешкане 500 зр. чиншу! А вѣдъ вакацій, якъ поббльшить ся число питомцѣвъ, треба буде заплатити надъ 600 зр. А не грѣхъ то тѣлько гроша ложити въ чужій муры? Тажь самъ чинш выстатчить на амортизацію довгу, якій затягнене выдѣлъ яко народну безпроцентову позичку, выпускаючи два тысячь записѣвъ довжныхъ яко акцій по пять зр. за штуку, щобы можна вѣдбрати значнѣйшій капіталъ и закупити реальность на Бурсу зъ пляцомъ нѣдъ будову церква.

Дай Боже дѣждатись якъ найскорше, тои хвилѣ, коли вже будемо въ своѣй хатѣ и на

своїмъ мѣсци, де збирати ся мае цѣлый рухъ Лемковском Руси! А залежить се вѣдъ числа покупцѣвъ тыхъ выдѣломъ выготовленыхъ записовъ довжныхъ, штука по пять зр. Вѣдъ Васъ Вп. Родимцѣ залежить усталене нашого на границяхъ Руси необходимо потрѣбного товариства! Духовна и мирска интелігенція, селяне, мѣщане, братства, скарбоны церковнй можуть въ одной хвили при помочи институцій просвѣтныхъ и фінансовыхъ розхопити тыхъ два тысячѣ записовъ! Тому бодро „сполученными силами до дѣла!“

За Выдѣлъ *Петро Лѣнинський* предсѣдатель, *Иванъ Черхавский* мѣстопредсѣдатель и секретарь, *Василь Яворскій* скарбникъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!**

— **Книжка „Die Reichsrathswahlen in Ostgalizien im Jahre 1897“** вже розбесана всѣмъ, що въ своїмъ часѣ зложили на ню передплату. Коли-бъ хто случайно ще не дбставъ ее, нехай зареклямуе тамъ, куды прислав грошѣ. Маленьке число примѣрниковъ можна ще дбстати въ книгарни Ставропигійского Института по 1 зр. 50 кр.

— **Зъ Наукового товариства имени Шевченка.** Засѣдане исторично-фільософічнои секціи вѣдбуде ся 3 (15) с. м. [въ середу] о годинѣ 6½ въ семъ порядкомъ днезнымъ: 1) проф. Грушевскій предложить II. томъ „Історії України-Руси“; 2) вонъ-же предложить „Кілька документів до історії Забужської Руси в XVI. в.“; 3) **М. Ганкевичъ** предложить свою розвѣдку про хлѣборобскій спѣлки.

— **На памятникъ Тараса Шевченка у Львовѣ** зложивъ на нашій руки Комітетъ Шевченковского вечерка, устроеного минулои суботы заходомъ и силами украиньско-рускои молодежи II., III., IV. и V. гімназій и школы реальнои у Львовѣ — збірку 37 коронъ 89 сотикбвъ. [Яко комітетовій пбдписаній пп. студенты: М. Кичура, М. Дуткевичъ, Галанъ Ансентій и Яремко.] Честь благородній молодежи!

— **Зъ Коломыи пишуть намъ:** Вор. о. Володимиръ Балицкій, совѣтникъ Ев. консис орія и властитель золотого хреста заслуги зъ короною, віце-деканъ и парохъ въ Испасѣ, заступникъ предсѣдателя института „Народный Дбмъ въ Коломыи“ зложивъ до рукъ Вп. п. С. Баньковского, ц. к. радника намѣстництва и старосты въ Коломыи, при нагодѣ доручена ему найвысшои декораціи 200 коронъ на Бурсу для рускои молодежи при „Народнбмъ Домѣ“ въ Коломыи. За сей великодушный даръ заявляе управляючій Совѣтъ Народного Дому въ Коломыи щедрому и народелюбному дателеви щиро-руске спаси-Ббгъ и при нагодѣ вбдзначена бажае ему крѣпкого здоровія на многій лѣта на славу и пожитокъ руского народу! — Въ имени Совѣта *Н. Левкій* предсѣдатель института.

— **Черновецка рада мѣста** на засѣданю зъ д. 7 с. м. вбдкинула петицію черновецкого товариства „Руска Школа“ о основане рускои школы мѣскои въ Черновцахъ. Рада ego дила ся зъ мотивами референта д-ра Франка на пбдставѣ сп. авоздана инспектора мѣскихъ школъ, що „основувати руску школу непотрѣбно, бо теперь учить ся дѣти въ першихъ клясахъ по руски; дѣти роздѣлюе ся въ першій и другій класѣ пбсля народности на паралельні класы, такъ що дѣти въ тыхъ клясахъ учать ся въ своїй материній мовѣ“. — Русины [якъ заповѣдае „Буковина“] будуть доходити свого права у высшихъ инстанцій. Повинні!

— **О. Петро Витошиньскій,** парохъ въ Волчи дбльнбмъ, совѣтникъ консисторскій зъ крилошаньскими вбзнаками, деканъ старо-бльскій, имен ваный п. честнымъ крилошанином капітулы въ Перемышли.

— **Цѣсарь** найвысшою постановою зъ 8 с м. затвердивъ ухвалу гал. сойму о гарантіи краю за 35 міліонбвъ вкладокъ въ галицкій касѣ щадничій.

— **Выдѣлъ краєвый** закупивъ вѣдъ маляря Августиновича портретъ кардинала Сембратовича за 2000 зр. до галерии маршалкбвскои. Такъ выконано внесене п. Барвѣньского.

— **Зъ Турчаньского пишуть намъ:** По усуневю минулихъ перепонъ заложили мы зъ новымъ рокомъ въ Беньовій турчаньского повѣту першу на Пбдбескидю христіяньску крамницю зъ капіталомъ 625 зр. Зъ причины невадѣйного вбдмовлени намъ въ послѣдній хвили обѣцяного вбдъ давна льокалю на обшарѣ дворскбмъ, умѣщено крамницю тымчасово на приходствѣ, де она пбдъ зарядомъ и дозоромъ пароха розвивае ся прекрасно. Досить сказати, що въ двохъ першихъ мѣсяцихъ утоpговано 700 зр. Купуютъ не лишь самій вкладкою нам скарбоны и удѣлами интересованій парохіяне, але навѣть деякій жиды. Дотеперь провадить крамницю и заступае ей церковный пѣвець за платню 6 зр. мѣсячно. Але вдавъ бы ся намъ якій фаховый крамарь зъ грбшми до самостбйного заряду або до спблки. Чоловѣкъ способный и оборотный доказавъ бы чуда.

— **Зъ Долгого коло Сходницѣ** пишуть намъ: На мѣсце погорѣвшои дочернои церкви на другбмъ боцѣ села, на Зарѣчу, розпочали мы сего року будову новои власнымн силами. А нашій силы гбрскихъ селянъ слабенькій и не выдержали бы-сьмо може понести всѣхъ коштбвъ, якъ бы не помбчь нашихъ сусѣдбвъ а передовсѣмъ Вел. о. Онуфрія Даниловича, приходника сусѣдного села Пбдгородець, знаного въ цѣлій нашій околици зъ печалливости о добро церкви. Вонъ на проповѣди горячими словами заохотивъ своихъ прихожанъ до складани добровольныхъ жертвъ, а тіи разомъ зъ даромъ изъ скарбоны церковнои пбдгородецкои принесли 50 зр. на будову нашои новои церкви. За тее мы Вел. о. Онуфрію Даниловичу складаемо публично сердечну подяку зъ горячимъ желанемъ многихъ лѣтъ во благо рускои церкви и руского народу! — Долге коло Сходницѣ д. 10. марта 1899 *Иванъ Валькович* начальникъ громады. *Ю. Ших* предсѣдатель комітету церк.

— **Зъ львбвского університету.** Приватный доцентъ кс. д-ръ Станиславъ Нараѣвскій именованый надзвычайнымъ професоромъ теольогіи моральнои.

— **Въ справѣ стрейку** учениковъ реальнои школы у Львовѣ [де директоръ Герстманъ ударивъ въ канцелярии ученика въ VI. класы въ лице] ученики домагають ся, щобы директоръ перепросивъ зневаженого ихъ товариша, а студенты политехніки выслали до директора депутацію рбвно жъ зъ жаданемъ сатисфакціи для ученика. Въ справу вдала ся вже краєва рада школьна.

— **Тѣло композитора Шопена** [Chopina] загадують Поляки спровадити до Кракова и мають ся въ тбй цѣли вбдбути збори у Львовѣ.

— **Въ Мушинѣ** пожежа знищила онодги 37 загородъ.

— **Родинна драма.** Якъ мы вже доносили, золочѣвскій судъ засудивъ на смерть Рузю Панкевичеву и Лебединьского зъ села Воронякъ. Рузю выдали родичѣ за молодого Панкевича, але она въ кблька тыжднѣвъ по вѣнчаню утѣкла вбдъ мужа до дому родичѣвъ и написала зносины зъ сусѣдомъ Лебединьскимъ, муляремъ. Абы повбути ся Панкевича, она запросила его разъ до себе, а коли вбнъ вертавъ домбвь, застрѣливъ его Лебединьскій, обливъ трупа нафтою и пбдпаливъ. По тбмъ убійстві Панкевичева и Лебединьскій могли вже свободно любити ся. Прокураторія обжалувала ихъ обоє о скрытоубійство, судьѣ присяглій потвердили вину, а трибуналъ засудивъ ихъ на кару смерти. Отецъ Панкевичевои Стоговскій, маючій чоловѣка, почуваща о засудѣ смерти на дочку, померъ.

— **Осторога передъ лисами.** Wiener Abend post остерѣгае передъ набуваньемъ въ Австрії надсыланыхъ зъ Угорщины лисбвъ клясовои льотерії. У кого власти найдуть такій лисы, буде караный гривною.

— **Звѣрскій отець** Селянинъ Стахъ Проць зъ Раденичъ пбдъ Мостиськами, повернувши пьяный зъ корчми до дому, розпочавъ сварку зъ материю и зъ жѣнкою, а вбдтакъ вырвавъ зъ рукъ жѣнки десятимѣсячну свою дитину и вхопивши ей за ноги, розбивъ ѣй голову до земль. Злочинця арештовано.

— **За скрытоубійство** власного стрыя засудивъ онодги стрыйскій судъ 20-лѣтнего Александра Берната на 18 лѣтъ вязниці. Бернать убивъ свого стрыя въ Болеховѣ сокирою, обрабувавъ его, вбдтакъ замкнувъ дверѣ а самъ утѣкъ до Вѣдня де его зловлено.

— **Оригінальна месть.** Въ одній виннарни у Вѣдни властитель змѣнивъ послугу мужеску на жѣночу. Утративши занятя кельнеры впали на дуже дотепный способбъ демонстрації, щобы ихъ наново принято до занятя. Ого приходили кблька вечербвъ по 60 до 80 особъ, засѣдали всѣ столы, казали подати собѣ по „вбсѣмцѣ“ вина и такъ пересиджували цѣлый вечеръ. Надармо господарь старавъ ся позбути такихъ нерентовныхъ гостей, они що дня повтарали свою демонстрацію. Вибици не було иншои рады, якъ принати ихъ назадъ до служби.

— **Дрббні вѣсти.** Вчера при шибованю поѣзду товарового на стаціи Крехбвцѣ ударили на себе двѣ машины и одна выскочила зъ шинъ, але зъ людей нѣхто не потерпѣвъ. — Лѣкарѣ вже позволили папѣ удѣляти авдіенцій и вбддавати ся звычайнымъ занятямъ. — Президентомъ краєвого суду въ Черновцахъ именованый [на мѣсце перенесеного до Берна Віктора Веселього] радникъ суду Брка зъ Берна. — Въ Пбдгайцахъ застрѣлився ся дня 8 с. м. инспекторъ тамошнои поліціи Шединьскій. — Поссесоръ Тірк утѣкъ въ Перемышля, зарвавши позичками тамошныхъ жидбвъ на 70.000 зр.; позичавъ вбдъ нихъ на высокій процентъ, а що уходивъ за чоловѣка богатого, то жиды ему радо вичили.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои *ювілейной выставовои лотерії* Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграній выплачуютъ ся такожь *готівкою* зъ 20% вбдшибки, а тягнене вбдбудесь безвбдклично *18 ого марта* 6681

Соймъ краєвый.

[12. засѣдане въ дня 13. марта 1899.]

Засѣданя зачало ся о 11¾ годинѣ. — При вбдчитуваню петицій забравъ слово п. Окуневскій и пбдиравъ петицію громадъ Яворбвъ и Соколбвка въ справѣ побудованя доѣздовои дороги до дворца въ Выжницяхъ.

Комісарь правительственный гр. Лось вбдповѣдавъ на внесенй интерпеляція. Межь нашими на интерпеляцію п. Винничука и тов. въ справѣ вбдшкодованя за починений войскомъ шкоды по полѣхъ пбдчасъ вправъ войсковыхъ. Правительство вбдсылае въ такихъ нагодахъ пошкодованыхъ до властій войсковыхъ, а ся тіи бы вбдмовили оправданого вбдшкодованя, тогдѣ оно не сводить всю справу.

П. Окуневскому и тов. вбдповѣвъ комісарь гр. Лось въ справѣ накиненя старостою громадѣ Яблоница [пов. надвбрнянського] громадского писаря Слівиньского, свого поплечника. Пбсля засягненыхъ информацій урядовыхъ все стало ся „легально“. Передъ рокомъ староство призначило згаданого писаря громадѣ и назначило ему платню 300 зр. Сего року вправдѣ часть (9) радныхъ ухвалила писареви платню лишь 200 зр. але друга часть радныхъ зъ вбйтомъ на чолѣ признала таки давну платню 300 зр. і староство и выдѣлъ повѣтовый се потвердили. Очевидно все легально!

Зъ порядку дневного наступило вирше читане правительственного предложенія зъ проектомъ закона о реальныхъ школахъ въ королѣвствѣ Галичины и Володимиріи зъ великимъ княжествомъ краковскимъ. — Предложене се передано комісіи школьній.

П. Клеменсевичъ пбдпиравъ свое внесене въ справѣ установы надзираючихъ органбвъ до выконуваня поліціи здоровля и до запобѣганя фальшованю викгуалбвъ.

Опбля прия а палата до вѣдомости справоздане комісіи господарства краєвого о справозданю выдѣлу краєвого зъ чинностій вбдносячихъ ся до годбвлѣ худобы и друге о заряді краєвыхъ складбвъ публичныхъ у Львовѣ и Кракові.

На внесене комісіи санітарнои передано петицію выдѣлу повѣтового въ Коросні о признане тамошному шпиталеви права публичности и загальности краєвому выдѣлови до дальшого урядового полагодженя.

При кбнци дневного порядку вимязалась довша дискусія надъ справозданем комісіи адміністраційнои зъ проектомъ будбвничого закона для сѣльскихъ громадъ и для меншихъ мѣсточокъ.

Першій при загальній дискусіи забравъ слово о. п. Гаморякъ и въ довшій промовѣ протививъ ся ухвалѣ такого предложеного закона, выказувавъ его недогбдности и новій тягары якій спадуть на населене по селахъ. Вибици поставивъ резолюцію, щобы цѣлый проектъ вбдбслано назадъ до выдѣлу краєвого въ цѣли доповненя и переведеня деякихъ змѣнъ, а опбля предложена цѣлого проекту вбдъ нарады сойму. Рбвно-жъ жадавъ бесѣдникъ особного закона будбвляного для сѣлъ, а особного для мѣстъ.

Противъ проекту промовивъ и п. Новаковскій и въ яркихъ а досадныхъ барвахъ и образахъ малювавъ нужду селянина. Селянинъ, котрый не мае чимъ накормити голодныхъ дѣтей анѣ ихъ въ що приодѣти, щобы выслати до школы, на котрого звалено такій вже великій тягары не буде въ станѣ заховати всѣхъ приписбвъ нового закона. Напавши ся вбнъ на всесторонній шиканы вбйтбвъ и властій, буде мусѣвъ оплачувати рбзній выдатки комісійній. Вбдтакъ протививъ ся бесѣдникъ рѣшучо проектови выдѣлу краєвого.

Дальше противъ проекту выдѣлу краєвого промовлявъ и п. Середнявскій [людовець] въ имени мазурского населена.

За проектомъ обізвавъ ся п. Меруновичъ, права рука ексцеленціи зъ Семенбвки п. Абрагамовича. Пбдѣсъ, що выдѣлъ краєвый предкладае сей проектъ зъ рбзными змѣнами вже по разъ семый. Узнае доконечну потребу такого закона будбвляного для сѣлъ.

П. Вахнянинъ пбдѣсъ потребу будбвляного закона для сѣлъ, але пралучивъ ся до внесеня о. п. Гаморака.

Справоздавець п. гр. Водзицкій простувавъ высказы деякихъ послбвъ, по чбмъ маршалокъ поставивъ внесене п. Гаморака пбдъ голосованє. — Внесене упало, голосували за нимъ рускій послы и сторонництво п. Жардецкого и трохъ подоляковъ.

За-для неприсутности властивого справозданца п. Онишкевича, котрого заступавъ п. гр. Водзицкій дальшу дебату спеціяльну вбдложивъ маршалокъ до слѣдуючого засѣдання.

По вбдчитаню интерпеляцій и внесень о 1¼ годинѣ маршалокъ замкнувъ монотонне засѣданя. — [На нанѣшнбмъ засѣданю урядники статистичнецію за для будбвляного проекту всѣ консерватисты, не годячись на проектъ выдѣлу краєвого.]

Слѣдуче засѣдане завтра о 10 годинѣ рано.

Вѣсти зъ Епархіи Львбвскои.

Митроп. консисторія вставила ся до ц. к. намѣстництва. 1) о удѣлене титулу стола для укбнченыхъ богословбвъ Петра Гаруха и Александра Улицкого; 2) о запомогу зъ религ. фонду для свящ ників: Ив. Насальского пароха въ Ладанцяхъ, Юл. Левиньского пароха въ Розвадовѣ и Іосифа Застирця сотрудника въ Берлинѣ; 3) о платню зъ религ. фонда для прив сотрудниковъ: въ Сосновѣ, Сорокахъ, Стрядчи, Прошовбй, Печенѣи, Островѣ и Пбдмихайлю; 4) о даръ зъ ласки зъ религ. фонда для священичихъ вдбвъ и сирбтъ: Юліи Лисъ вдовы по пароху въ Ивачевѣ, Іосифы Глѣбовицкои вдовы по пароху въ Рбвнѣ, Володимира и Романа Лагодиньскихъ сирбтъ по пароху Львѣ Лагодиньскбмъ, Неонилѣ Ганкевичъ сироты по пароху въ Красибмъ, Єлены Савичъ вдовы по пароху въ Кокошинцяхъ, Юліанны Савицкои сироты по пароху въ Яблоновѣ, Мальвины Іоанны Копачъ сироты по пароху въ Пбдлѣсю, Савины Валявскои вдовы по пароху въ Либохорѣ, Станиславы Войтовичъ сироты по пароху въ Рокитнѣ, Ст. Кисѣлевскои сироты по пароху въ Скоморохахъ старыхъ, Кльотильды Варвода сироты по пароху въ Розточнахъ, Павлины Грицишинъ сироты по пароху въ Коропцю, Іоанны Зельскои вдовы по пароху въ Глинянахъ, Лукіи Ганкевичъ сироты по пароху въ Красибмъ, Александры Струмѣньскои сироты по пароху въ Петрилахъ.

Вѣсти зъ Ен Перемыскои.

Канон. институцію дбстали оо.: Левъ Полошиновичъ на Башню дек. любачѣвского, Мих. Фецьца на Новицю дек. бѣцкого. — До канон. институцій вбзваній оо.: Ив. Волосяньскій на Краковець дек. яворбвского, Сим. Кульчицкій на Вощанцѣ дек. комарняньского, Макс. Хомишинъ на Потбкъ великій дек. старосамбрского, Теодоръ Грабецъ на Лупкбвъ, дек. нелиского; Юл. Чучкевичъ на Руске село дек. бирчаньского. — Презенты дбстали оо.: Дим. Чертежиньскій на Бббрку дек. лѣського а Ив. Косоноцкій на Залѣску волю дек. ярославского. — Вбзнаки крилошаньскій одержали оо.: Вас. Романовскій духовникъ и заступникъ професора права церковного въ епарх. семинарии, Теодоръ Ярема віцеректоръ въ генер. семинарии у Львовѣ, Вас. Конорацкій парохъ въ Судовій Вишни. — Завѣдательства дбстали оо.: Сим. Чижовичъ въ Чорнорѣкахъ дек. кросняньского, Валеріанъ Ольшаньскій въ Явбрнику дек. яслиского. — Сотрудництво дбставъ о. Вас. Клинь въ Любачевѣ. — Увбльненый вбдъ испиту конкурсового о. Іосифъ Котецкій парохъ въ Лютовискъ.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Еміліянъ Каратницкій, станиславбвскій деканъ, парохъ въ Загвбздю, упокоивъ ся у Вроцлавѣ, куда выѣхавъ бувъ пбддатись операціи въ клініцѣ проф. Мікуліча. По довершенбй операціи умеръ въ 49 роцѣ житя а въ 20-бмъ священства. В. в. п.!

Иванъ Кропельницкій ученикъ V. класы академічнои [рускои] гімназіи у Львовѣ упокоивъ ся дня 11. с. м. въ 17-бмъ роцѣ житя. В. в. п.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Дотеперѣшню назву стаціи Іоахімсталь, лежачои при шляху Шлякенвертъ-Іоахімсталь, змѣнено зъ днемъ 15 лютого с. р. на „Ст. Іоахімсталь“.

Дня 9 марца с. р. отвирае ся вуякоторову зелѣзницю Гштадтъ-Ібсіцъ (вбднога зелѣзницѣ Ібсталь) зб стаціею Ібсіцъ для руху загального и перестанкомъ Едерлягенъ для руху особового. Зъ повысшимъ днемъ змѣняе ся дотеперѣшну назву стаціи Гштадтъ-Ібсіцъ на „Гштадтъ“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 марта. Гр. Тунъ вернувши зъ Праги бувъ на пбвтора годинній авдіенціи у цѣсаря. — **Моравскій Нѣмцѣ мали** вже уложити свои національно-політичній жадания. Чехамъ роблять уступки, що годять ся на змѣну выборчои ординаціи на Моравѣ, але за те домагають ся закиненя системы національныхъ курій.

Будапештъ 13 марта. Выглады на скоре полагодженє угоды слабій, бо гр. Тунъ и д-ръ Кайцль не годять ся на „формулку Селя“.

Петербургъ 13 марта. Россійске географічне товариство приготовляе експедицію до середнои Африки. Кошты покрывае царь зъ власныхъ фондбвъ.

Парижъ 13 марта. Слѣдство заряджене въ справѣ експльозіи въ магазинѣ пороху въ Тульонѣ не выкрыло нѣякихъ слѣдбвъ анархістичного атентату.

Атены 13 марта. Зъ Креты доносять, що національный зббръ вбдкинувъ внесене одного зъ депутованыхъ, щобы на першбмъ мѣсци конституціи умѣстити постанову, що державною вѣрою на Кретѣ є православна вѣра. За внесенемъ вбддано 22 голосы, противъ 133.

Мадритъ 13 марта. Рада міністрбвъ рѣшила внести половину всѣхъ посадъ якій будуть въ маринарцѣ опорожненій, и спродати всѣ непотрѣбній кораблѣ, якій доси ще знаходять ся на филдиньскихъ водахъ.

Новый Іоркъ 13 марта. На Кубу вбдплывъ корабель зъ трема міліонами долярбвъ котру то суму повстанцѣ приняли вбдъ Американцѣвъ. — Агвінальдо не хоче выпустити испаньскихъ невольниковъ, домагае ся сатисфакціи за розстрѣляного въ своїмъ часѣ въ Маніли начальника повстанцѣвъ Ріцаля.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вик. Марко Мурава. Одержали; дакуемо.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бур у въ Новбмъ Санчи зволили въ мѣсяци сѣчни 1899 зложити **Р. Т.:** Василь Яворскій совѣтникъ скарбу въ Н. Санчи 10 зр., Ант. Кравничъ слюсарь въ варстатахъ зелѣзничихъ въ Н. Санчи 1 зр., Каз. Медвецкій урядникъ касы задатковои въ Н. Санчи 4 зр., на руки о. декана Юл. Дуркота пароха въ Мшанѣ зложили: громада Мшана 3 зр., громада Гирова, о. Чеснюкъ и Михайлина Гнилевичъ 3 зр. 50 кр., о. дек. Дуркотъ 2 зр., разомъ 8 зр. 50 кр., о. Мих. Соневицкій катихитъ гімн. въ Бережанахъ 2 зр., о. Левъ В. Саламонъ сотрудникъ въ Ванѣвцѣ ad Коросно 1 зр., на руки проф. Романчука у Львовѣ зложили учителѣ рускои гімназіи пбвъ процентъ побранои въ мѣсяци грудни 1898 пенсіи въ квотѣ 14 зр. 54 кр., д-ръ Андрѣй Чайковскій адвокатъ въ Бережанахъ замѣсть розсылана новорбчныхъ листбвъ 5 зр., на руки М. Конистиньского адъюнкта судового въ Будзановѣ зложили урядники Руснны 5 зр. 50 кр., Олена Лѣниньска жена совѣтника судового въ Н. Санчи 2 зр. 42 кр., Людв. Малецкій професоръ гімн. въ Н. Санчи 3 зр., на руки совѣтника суду В. Струтиньского въ Сараѣвѣ зложили: д-ръ Павликбвъ 2 зр., Наворцкій 1 зр., Грицакъ 1 зр., Сарпанка 1 зр.,

д-ръ Ключенко 2 зр., Струтинський 3 зр., д-ръ Зобковъ 1 зр., Герасимовичъ 1 зр., Турянський 50 кр., Вусовичъ 50 кр., разомъ 13 зр.; священики жовковского уряду деканального зложили: Вол. Чеховичъ 50 кр., Мих. Грушкевичъ 50 кр., Вас. Породко 1 зр. 50 кр., Вол. Подолинський 1 зр., Іос Должицкій 50 кр., Андр. Тимкевичъ 50 кр., Ив. Савчакъ 50 кр., Яремкевичъ 50 кр., А. Сѣнкевичъ 1 Ж. Ольшанський 1 зр., М. Косоноцкій 1 зр., Ал. Саноцкій 50 кр., Вікт. Решетилович 50 кр. Іос. Карповичъ 50 кр., Вуханьский 50 кр., В. Кокотайло 50 кр., разомъ 11 зр., о. Іос. Лопатинський парохъ въ Долинѣ и его жена Марія 4 зр., Вікт. Пирогъ господаръ въ Ганчовом 1 зр. 50 кр., о. Вікт. Матюкъ парохъ въ Каревѣ 1 зр., Тад. Галайчукъ парохъ въ Макуличнѣ 3 зр., на руки Вп. Стефанія Рудницкои зъ Яблонки зложили гостѣ 2 зр. 25 кр., на руки о. Мих. Лопатинського пароха въ Небилова зложили гостѣ 2 зр., Мих. Петецкій практыкантъ почты въ Н. Санчи 1 зр., о. М. Прухницкій парохъ въ Турцѣ вбдъ себе и парохіянъ 6 зр., П. Кульчицкій завѣдатель Гозѣева 50 кр., о. Менцачьскій парохъ Маластова 3 зр. 25 кр., о. Ив. Дашкевичъ парохъ зъ Тустановичъ 1 зр. о. Фил. Ортинський сотр въ Топольници 1 зр. 25 кр., Ром. Кордасевичъ завѣдатель въ Розстайнбмъ вбдъ себе 1 зр., вбдъ парохіянъ 2 зр. 14 кр., разомъ 3 зр. 14 кр.; монастиръ св. Василія Вел. въ Краснопущи 1 зр. 35 кр., о. Юл. Замба игуменъ монастыря въ Креховѣ 2 зр. 50 кр., о. Павло Стукачъ парохъ въ Тѣснбй 5 зр., о. Теод. Савойка завѣдатель въ Воробличичѣ 1 зр., о. Дан. Пирогъ парохъ въ Тихани 4 зр., Его Ексцеленція Митрополитъ Іосифъ Сембратовичъ въ Римѣ 19 зр. 50 кр, на руки Андр. Гавриляка начальника громады Тихани зложила громада 1 зр., о. Ю. Куницкій въ Игровицѣ вбдъ себе и парохіянъ 4 зр. 20 кр., Юл. Мудрикъ академикъ гбрничій въ Лубнѣ 1 зр., о. Конст. Ласійчукъ сотр. въ Березовѣ вышнбмъ замѣстъ новорбчныхъ білетбвъ 2 зр., на руки о. І. Илевича пароха въ Побужанахъ зложили парохіяне 1 зр., совѣтникъ о. Аг. Торонецкій 2 зр, Ром. Алексевичъ совѣтникъ судовый въ Угновѣ 3 зр., урядъ деканальный куликовскій вбдъ свого клира 3 зр. 50 кр., о. Шуетъ зъ Хлопбвки 2 зр., о. Д. Грицай въ Михалевичъ 2 зр., Брунецъ парохъ зъ Хлѣвчанъ вбдъ себе и прихожанъ 2 зр., Ив. Бойчукъ зъ Загбрнич 1 зр. 50 кр., Марія Мудракъ жена пароха зъ Губичъ 2 зр., о. Ник. Курівчакъ парохъ зъ Пбдгужа 1 зр., товариство „Каса задаткова въ Грыбовѣ“ 5 зр., о. Ант. Шашкевскій въ Нижбрки 1 зр, на руки о. Дан. Пирога пароха зъ Тихани зложили парохіяне въ Гуты пр: колядѣ 2 зр., Вікторія Дуркотъ вдова по священику въ Плазовѣ 1 зр., Ив. Пекарж секретарь староства въ Н. Торѣ 1 зр., о. Ив. Дуркотъ капелянъ зъ Шляхтотон 3 зр., о. Ник. Ивановскій зъ Модрича 1 зр., управляючій Совѣтъ Ставропіг. Институтъ у Львовѣ 10 зр., о. Он. Вергунъ сотр. въ Гусятинѣ 50 кр., Игн. Полянскій адъюнктъ податк. въ Гусятинѣ 50 кр., на руки о. Тита Чубатого въ Иванковѣ зложили парохіяне 2 зр. 50 кр., Андр. Кобильникъ кравець зъ Львова 5 зр., сов. Теоф. Качмарчикъ парохъ зъ Бѣльцаревои на удержанє одного ученака зъ Бѣльцаревои въ буресѣ въ роцѣ шкбльнбмъ 1899 на 1900 готбвкою 43 зр., Павло Полянський властитель реальности въ Н. Санчи звертає выдатки въ сумѣ 26 зр. 7 кр.

(Дальше буде.)

Надбслане.

ПОДЯКА.

Высокопочтенному пану Александрови Гриневецкому, оборонцеви карному въ Тернополи, за успѣшну и безинтересовну оборону передъ Трибуналомъ судѣвъ присяглыхъ въ Золочевѣ въ днях 1, 2, 3, 4 и 5 марта 1899 складаю сердечну подяку.

Ипполитъ Сованський, урядникъ ц. к. зелѣзницѣ державнои въ С рыю. 91 1—1

Никола Повх
і
Олімпія Залуска
ЗОЛОЧІВ
заручені. 90 1—1

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нижнои сторонѣ площа Галицкого

поручає въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лорнетки, бінокли, телескопы, барометры, термометры, ваги аресметры, пантографы, лінеалы, компасы, райсфедри, тамыр мірничі, ніоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджено дневныхъ електричныхъ.

Всякі направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

ЛИПІЦЬ
въ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улица Трибунальска ч. 12, домъ власный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдане.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкаій легки	12 „
Фляки	12 „
Пѣжма телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаски зъ хрѣномъ	5 „
Квасъ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	50 „

Всякі напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потодятъ въ моіи ресторациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивз по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все сѣжма, въ великій выборъ страв и напиткбвъ заосмотрена кухня.

9 184—? З высокимъ поважанемъ
ПАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Тисненє 5 н. ст. сѣчня 1899
ПРОМЕСЫ
на 3% Льоса австр. кредот. земск. заведенія
Головна выграна 50.000 зр.
продають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.
СОКАЛЬ и ЛЛІЄНЪ
банковый дбмъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Поручення зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 7

Гандель П. Вентцля въ Краковѣ
пбдъ образомъ Матери Божои
поручає
ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ
Братбвъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы
въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.
При вбдборѣ 5 кільо высилає franco. Вбдпродавчимъ значнѣйшій рабатъ. 6 5—20
Цѣнники на жаданє высилає оплачений.

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікербвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на палинки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 43—?
Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Коперника ч. 9.

Brady-ого
КАПЛЬ ЖОЛУДКОВІЙ
(давнѣйше Маріяцельскій капль жолудковій)

пристособлений въ аптицѣ „пбдъ королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.
загально досвѣдне и знане средство лѣчкиче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуренихъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	40 кр.
Подвбйна фляшка	70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капль жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повыжу охоронну марку зъ пбдписомъ **C. Brady** а вбдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и пбдписомъ **C. Brady**. 412 15—22
Капль жолудковій аптикаря К. Браді
(давнѣйше Маріяцельскій капль жолудковій)
опакований въ червоныхъ складастыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои въ Маріяцель [яко марка охоронна]. Пбдъ маркою охоронною мусить находитись стоячи пбдпись *C. Brady*
Складовій части подаій.
Капль жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

ВАННЫ довѣ лакированій по зр. 1, и 16, цинковій по зр. 24, насѣдкій по зр. 6—, и 7·50. Кльозеты комнатній по зр. 8·50, 17 и 30 поручає ПЕТРО ХИНОНОТОВСКІЙ, торговля земляная у Львовѣ, вулиця Капітульна 1 (напротивъ катедры).

Дякъ зъ добрымъ голосомъ, любячій простолюдина, уміючій привчити молодежъ по крайнбй мѣрѣ въ два голосы спѣвати, потрѣбный вбдъ Недѣлѣ Томинов въ парохіи Липовцѣ коло Унева п. Перемышляны. Лична повна и свідоцтва передъ обитамъ посылы конечній. 8 3—3

Женщина зъ середнбмъ вѣцъ, може бути вдовицяи зъ 1 дитиною, най ббльше зъ 2 дѣтьми, правдиво интеліґентна, релігійна, потрѣбна зараз до заряду дому на селѣ. Письма на адресу: Н. Олѣйникъ, Липовцѣ, п. Перемышляны. Устно у Львовѣ дня 10 марта рано вбдъ 10 до 1 годины Готель пбдъ 3 коронами ул. Трибунальска ч. 5 въ покоіб.

Правдивый чистый
ячмѣнь броварный
черезъ удосконалена и акліматизованя выпробованый и найлѣпше удаючій ся у насъ, особливо на Подолю чеський ячмѣнь броварный — на продажъ у о. Северина Матковского пароха въ Боссерахъ, п. п. Коцюбинчики коло Гусятина.
Цѣна 100 кґл. 10 зр., 50 кґл. 5 зр. 50 кр., 5 кґл. 1 зр. 20 кр., зъ портомъ и опакованемъ.
Просить ся о скорѣ и численій замовленя. Высылка почтою або желѣзницею за попередною присылкою грошей або за послѣплатою. 27 2—3

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданій
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Linimet. Capsici comp.
въ аптицѣ Ріхтера въ Прагѣ.
При купнѣ сего загально знаменитого, ббдь усмирюючого втирання, котрый є до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якоръ“.

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменська ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр на чверть року 1 зр.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вбдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВІЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентовані по 4½% вбдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Особа 36-лѣтна
интеліґентна, глядая мѣсця до заряду дому. Ласкавій заголошенія пбдъ Л. Т. Земнавода-Рудво, poste restante. 92

Великопостній Проповѣди
о. К. Цеденича
по цѣнѣ 56 кр. въ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохбдъ на церковь.

ПУЩАДЛА и трокары для худобы препоручає Іванъ Лапрукъ, можут акъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

Лѣсництво Зассбвъ (Zassów)
(п. п. Зассбвъ, зелѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высилає за послѣплатою низше поданій
НАСѢНЯ ЛѢСНІЙ:

Назва	Сила кбльч.	За 1 фунтъ зр.	За 1 фунтъ кр.	Назва	Збір	За 1 фунтъ зр.	За 1 фунтъ кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся збора въ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явбръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Кленъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вбльха чорна Alnus gl.		—	85
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Поручає збора въ 1898 року	—	80	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	80
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	—	Яблоня зерибаки		1	—
Глогъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерибаки		1	50

Цѣнникъ: **Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ повбйныхъ** пересылає даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассбвъ пбдъ Чарною.
Кореспонденція: по польски, французки и нѣмецки. 14 3-20

Тягненє
вже
въ СУБОТУ.

1. Головна выграна	**100.000**	корон вартости
2. „ „	**25.000**	„ „
3. „ „	**10.000**	„ „

готбвкою зъ 20% вбдшкбдненя.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр. поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Макесъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шоллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.
41 15—?

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 жовтня 1898
часа середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу зі львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходять о			відхо	дять о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиськ з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	3.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сконього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиськ з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белеця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сконього	1.55		„ Підволочиськ з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		8.—	„ Сконього
	5.25	„ „ „ годов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ніч			ніч
	3.04	„ Підволочиськ на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиськ на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиськ на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сконього	0.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиськ з годовного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пори нічні числять ся від 5 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Іванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 48. Львовъ, Второкъ 2 (14) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'я руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитѣсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрія:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣлки инсератовой або на мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрѣлка.

Переглядъ політичный.

Выконуючій комітетъ соймовых послѣвъ зъ нѣмецко-поступового сторонництва вѣдбувъ вчера засѣданє пѣдъ проводомъ п. Шлезінгера. Въ конференціи взяли участь всѣ поступовій нѣмецкій послы до ческого сойму. Послы зъ нѣмецко-людовой партіи були неприсутній. По довшій дискусіи ухвалено резолюцію, що вѣдъ часу абстиненція Нѣмцѣвъ ситуація не змѣнила ся, отже Нѣмцѣ не мають причины змѣнять своєи тактики. Повній зборы нѣмецкихъ соймовых послѣвъ ухвалили на разъ не вступати до сойму. Мимо того однакъ ухвалено просити тых нѣмецкихъ послѣвъ, що займають якесь становиско въ выдѣлѣ краевѣмъ и иншихъ краевых инстатуціяхъ, якъ рада шкѣльна, рада культурна, щобы на дальше лишили ся на своихъ становискахъ.

Въ наслѣдокъ ухвалы нѣмецкихъ послѣвъ, щобы не брати участи въ нарадахъ сойму, д-ръ Брунскій зложивъ урядъ заступника маршалка краевого. Молодо-Чехи хотѣли, щобы се мѣсце заняв бурмістръ Праги д-ръ Подліпни. Однакъ дано до пѣзнання, що Подліпни сей гѣдности не одержить и що предложено президента празкой палаты торговельной Воганку. Молодо Чехи запротестували противъ такого поступованя, а Воганка заявивъ, що належачи до того самого клюбу, що Подліпный, мусѣвъ бы зрезигнувати зъ одержанон противъ волѣ клюбу гѣдности заступника маршалка краевого.

Вѣрноконституційна велика посѣлость выдала комунікат, въ котрѣмъ знаходить ся також слѣдуючій уступъ: Примѣненнє §. 14-ого противить ся загальному переконаню, що нашій внутрѣшній вѣдносины дадуть ся тревало уздоровити выключно черезъ повороть до тѣсно конституційныхъ засадъ. Средства, до якихъ правительство взяло ся въ послѣдныхъ мѣсяцахъ въ національній справѣ, кажуть уважати правительственну акцію на поли языковои справы, яко не малочу нѣякихъ выглядѣвъ. Можемо справедливо потерпати, що будуть выданій постановы, котрій зновъ знайдуть ся въ суперечности зъ оправдаными жаданями Нѣмцѣвъ. Що бѣльше, якъ разъ въ тѣй хвили такій крокъ правительства, вѣнорующій розвязаючу ся акцію въ цѣли установленя національно-політичной програмы Нѣмцѣвъ, бувъ бы уважаный за нарочне старане перервати и ударемнити сесю акцію. Велика посѣлость уважае за свій обовязокъ выповѣсти се въ пору.

——

Въ угорскѣмъ соймѣ при кѣнци вчерашного засѣдана п. Майоръ мотивувавъ заповѣджену наглу интерпеляцію въ справѣ поголокъ о заборчѣй політицѣ Австрія въ Хінахъ. Бесѣдникъ заявивъ ся за якъ найбѣльшою експанзивною торговельною політикою, и въ тои причины е за узисканемъ новыхъ торговельныхъ територій въ Хінахъ. Въ тѣй цѣли особливо треба старати ся о сильный розвѣй маринарки. Бесѣдникъ вказавъ на сесю обставину, що Австро-Угорщину майже цѣлкомъ выперто зъ Балканѣвъ мимо того, що давній непорозумѣня мѣжь Австрією и Россією належать до минувшины. По тѣй интерпеляціи засѣданє сойму замкнено.

Боротьба о руске письмо въ судахъ.

——

Въ падолистѣ 1898 р. въ 243 числѣ „Дѣла" помѣстили мы рескрипть Президія ц к. высшого суду краевого зъ 8. жовтня 1898 ч. 11.292, котрымъ тая Президія полагодила зажалене Товариства взаимного кредиту „Дньстеръ" на деякій суды повѣтовій за невыконуване обовязуючихъ приписовъ правныхъ що-до уживания ц. к. судами рускои мовы и письма. Рескриптомъ тымъ повѣдомила Президія апеляціи Товариство взаимного кредиту „Дньстеръ", що поучила дотычній суды повѣтовій истнуючихъ приписахъ и вѣзвала ихъ, щобъ тіи-жь перестерѣгали. Однакъ се поученє и пригадка дѣстерли ся лише тымъ ц. к. судамъ повѣтовымъ, що були наведеній въ зажаленю товариства „Дньстеръ", а хотяй „Дньстеръ" опублікувавъ рескриптъ Президія апеляціи, отже и иншій ц. к. суды могли о нѣмъ довѣдатись, то дѣялось дальше таке, що и обнятій зажаленемъ ц. к. суды легували истнуючій приписы що-до уживания рускои мовы й письма и Товариство „Дньстеръ" було спонукане внести повторно зажалене до Президія ц. к. высшого суду краевого на деякій суды повѣтовій, що тіи выдають ухвалы табулярній по польски, легалізують пѣдписы на скрипта ъ по польски або вписують клязулѣ табулярній по польски, або по руски, але латиньскими буквами. На тое зажалене внесене дня 4. сѣчня 1899 вѣдповѣла Президія ц. к. высшого суду краевого рескриптомъ зъ дня 21. лютого 1899 ч. през. 1764/17 I/99, котрого замѣсть подаемо тутъ дословно:

„Прес 1764/17 I/99. В поданю внесенія дня 4. Січня 1899 до тут. Президиї жаліло ся Почтенне Товариство на гдеякі суди, що 1) на подання о інтабуляцію права застави внесені в язиці рускім і помимо, що дотичний скрипт довжний писаний по руски, умѣщено клязулю табулярну в язиці польскім, або справді по руски, але польскими recte латиньскими буквами; 2) що легалізацию підписів на скрипгах довжних помимо що підписи на тихже сут руски, виконано в язиці польскім, а вкінци 3) що суд пов. в Козові на подане інтабуляційне руске видав ухвалу в язиці польскім.

Вже в відповіди з дня 8. жовтня 1898. Пр. 11292/25 98 на попереднє подібне зажалене зазначинем, що Почтенне Товариство до внесеня зажалень що уживания языка клязулі легалізаційної збувая на компегенциї, понеже тое моглоби бути внесене тілько через сторону, котроі підпис не належито легалізовано На будучніст отже на зажалена в тім напрямі відповідати не могу. Тим разом однак зажадавем еще від висш. судів в зажаленю наведених оправдання що до закинених ім неправильности, щобы переконати ся чи і о скілько суди не держать ся приписів обовязуючих взглядом уживания руского языка. З передложених мені справоздань переконавем ся, що направді в суді в Белзі, Буштині, Козові, Монастирисках, Раві, Бібрці, Журавні і Копичинцях за[ѣ]шли неправѣлности зажаленем обнаті, а дотичні суди оправдують такові будьто переочуванем або неувагою, будьто выражают переконане, що уживане латиньских букв наступило правильно по мисли розпоряд. Міністерств. Справ. з 22. жовтня 1853. Ч 16571. — Переконанє моє що до уживания языка при легалізациї підпису і що до уживания руского письма выразивем вже в моім внесше наведеній письмі з дня 8. Жовтня 1898 Пр. 11292/25 98 і відповідно до того видаю до наведених судів застосовані до змісту справоздання зарядженя і поучаю відповідно тоті суди, котрі виразили блудне переконане, будьтоби уживане буке латиньских в письмах руских було наказане, взиваючи іх щобы на будучніст до тих зарядженъ ся стосували і стисло перестерігали приписів розп. Міністерств. з. 9. липня 1860 Ч 10340, 5 червня 1869. Ч. 2354., 9. червня 1891 Ч. 6033 і 28 червня 1894 Ч. 13095 і стереги ся старанно закинених переочень, котрі перестерігане приписів не оправдують і рішительно довжні бути виключені. Начальництву суду пов. в Бурштині наказавем, щобы здѣлано заміт ведучому книгі грунтов. іменем Президиї суду краевого внешого за поповнену неправильніст, і завізвало его, щобы в виконуваню свого уряду в будучности не поводував ся своїми власними здогадами але приписами обовязуючими, не знавмостию котрих толковати ся не може. — Що до судів в Мельниці, Сколім і Грималові зажалене Почтенного Товариства оказало ся беззасадне. Перший з них виразі скрипть довжний в язиці рускім спорядженай, а навіт въ тім языці підписаний через сторону котра свій підпис удостовірила, залегалізовав в языці польскім, але здѣлав тое цѣлком правильно, понеже після реєстру удостовірень, сторона зажадала легалізациї в языці польскім. — Суди в Сколім и в Грималові умістили клязулю легалізациїну цѣлком слушно в языці польскім понеже сторони на скрипті довжнім підписали ся в языці польскім. — О тім маю честь повідомити почтенне Товариство.

З Президія цк. Висшого Суду краевого у Львові дня 21 Лютого 1899".

До того рескрипту позволимо собѣ замѣтити, що президія ц. к. высшого суду зловъ упоминає только ті ц. к. суды повѣтовій, котрій наведеній були въ зажаленю — замѣсть выдати загальне поученє до всѣхъ ц. к. судѣвъ повѣтовыхъ; се має такій наслѣдок, що зновъ иншій ц. к суды дальше нехтують руску мову й письмо и, якъ вчуваємо, Товариство „Дньстеръ" має вже новый матеріалъ до зажаленя и буде принаволене такъ довго трудити Президію апеляціи своими зажаленями, поки не дѣстануть належитого поученя всѣ ц. к. суды повѣтовій.

Що до самого рескрипту, то въ нѣмъ недвозначно высказано, що ц. к. суды повѣтовій, вглядно ихъ функціонарѣ оправдують свои надъужитя „переочуванемъ" або „власными здогадами". Тутъ бачимо якусь генеральну хронічну хоробу, „переочуване" и „власныхъ здогадовъ", котрѣй не поможе упоминане вѣдъ Президія апеляціи въ поодинокихъ случаяхъ, тѣлько хиба рѣшуче поученя въ формѣ розпоряджения до всѣхъ ц к. судѣвъ повѣтовыхъ въ нашѣмъ краю, що часъ вже закинути „переченя" и „власній здогады", а натомѣсть строго придержуватись истнуючихъ постановъ правныхъ.

Не менше важнымъ есть фактъ, що Президія ц. к. высшого суду краевого вѣдмовляє Товариству „Дньстеръ" компегенціи вносити зажаленя що до уживания языка въ клязулях легалізаційныхъ при удостовѣреню пѣдписовъ на скрипгах и иншихъ документахъ — „понеже тое могло бы бути внесене тѣлько черезъ сторону, котрои пѣдпис неналежито легалізовано". Теперь отже повинній интересований стороны сейчасъ вносити такій зажалена и коли Президія апеляціи волить мати дѣло зъ тысячами зажалень сторонъ замѣсть одного збѣрного зѣ стороны „Дньстра", то и бути може, що дѣстанѣ такихъ зажалень тысячѣ, выдасть разъ вѣдповѣдній поученя до всѣхъ ц. к. судѣвъ и въ той способъ выкоренить всѣ „переченя" и „власній здогады"!

НОВИНКИ.

— **Молодѣжь академічная (руская) гімназіи у Львовѣ устроює своими силами вечеринцѣ въ сали Народного Дому въ четверъ 16 ого с. м. въ память XXXVIII. рокозинъ смерти Тараса Шевченка.** Програма богата и рѣзнородна: на початку вѣдчитъ ученика Г. П. „Шевченко борець за вселюдскій идеѣ поступу"; дальше переплѣтано співы хору и солью, деклямаціи („Вѣнець на могилу Т. Шевченкова" В. Шашкевича и „Неофиты" Шевченка], гра на фортепіянѣ и на флетѣ, а закѣнчить вечеринцѣ промова проф. И. К. — Початокъ вечеринцѣ о годинѣ 6.

— Про гал. кредитовый банкъ доносить Przegląd, що въ недѣлю вѣдбуло ся довѣрочне засѣданє акціонерѣвъ банку; ухвалено, що коли бы рунь потревавъ довше и треба бы на выплаты бѣльше готѣвки, нѣжь теперь банкъ має (теперь має банкъ пѣвъ міл. зр. готѣвки), акціонеры кн. Ад. Сапѣга, кн. Сапѣгушко, гр. Меч. Борковскій и гр. Каз. та Стан. Бадени взложать спѣльно два міл. зр. на покрытє всѣхъ щадничихъ вкладокъ и вѣхъ касовыхъ асигнатъ. Щобы улегчити вѣдбиранє вкладокъ, буде въ будынку банку отворений еще одинъ льокаль въ партерѣ въ подворю, такъ що въ двохъ мѣсяцахъ будуть выплачувати вкладки. Пѣсля информацій Przegląd-у кн. Сапѣга радъ-бы, щобы повѣдбирано всѣ щадничій вкладки, зложенй въ банку, бо тогдѣ банкъ цѣлкомъ зрикував бы щадничій вѣдѣлъ, котрый не приносить жадного пожитку, а є лише тягаремъ; до сыта, щобы якесь число людей узнавало ся, що о тѣй а о тѣй годинѣ прийдуть до банку вѣдобрати свои вкладки, а вже зѣбгне ся по лозинах мѣста, настане рунъ и все дѣловодство банку спинне ся.

Вчера по полудни дѣстала наша редакція отсе письмо до помѣщеня:

„Управляюча рада галицкого банку кредитового, провѣривши книги, рахунки и банковій депозиты, заявляє:

„По перше: що всѣмъ властителямъ вкладковыхъ книжочокъ банку заручити може повну безпечнѣсть зложеныхъ грошей, котрѣ по мысли статутѣвъ на жадане сторонъ, якъ досѣ, такъ и дальше буде выплачувати ся.

„По друге: що депозиты приватныхъ особѣвъ, зл жесѣ въ банку, є въ повнѣмъ ладѣ и на жадане властителѣвъ кождоя хвилѣ можуть бути вѣдобраній. — У Львовѣ, д. 13 марта 1899. Президесъ управляючои рады *Адамъ Сапѣга*. Віцепрезесъ управляючои рады *М. Дунінъ Борковскій*.

Дневники доносять сегодня, що прокуратория зажадала вѣдъ нотаря п. Онишкевича выдачѣ листу пок. д-ра Крижановского и що ѣй вчера той листъ выдано.

N. fr. Presse довѣдуе ся вѣ Львова, що захиталось довѣре до банку, а особлнно до особѣъ, котрій нимъ управляли. Мусѣла бы хиба цѣлкомъ змѣнити ся управа банку, та и въ такѣмъ разѣ его дѣяльнѣсть на довгій лѣта мусѣла бы обмежити ся до становища пасивного. — W. Allg. Ztg. пише: Ходять слухи, що гал. кредитовый банкъ обмежить свою дѣяльнѣсть до розвязаня бѣжучихъ интересѣвъ, по чѣмъ перейде въ станъ ліквідації.

— **Зъ Равы рускои.** Дня 8 (20) марця вѣдбудуть ся въ Равѣ рускѣй на приходствѣ о 1 годинѣ пополудни загальній зборы товариства „Равска Руска Рада" зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) справоздане уступаючого выдѣлу; 2) справа Народного Дому въ Равѣ рускѣй; 3) выборъ нового выдѣлу; 4) референтъ о. І. Кипріана „о правахъ рускои мовы"; 5) внесеня членѣвъ. По зборахъ вѣдбуде ся довѣрочна нарада въ справѣ выбору посла до сойму зъ повѣту равского.

— **Стрейкъ** ученикѣвъ реальной школы у Львовѣ. Якъ ученикъ має поводити ся въ школѣ и по за школою; [illegible] має обовязки супротивъ школы, учителѣвъ, товаришѣвъ; що его же въ разѣ занедбаня своихъ обовязкѣвъ або нарушеня шкѣльного порядку, — о тѣмъ всѣмъ докладно поучають шкѣльну молодѣжь приписы шкѣльній. Въ минувшѣмъ роцѣ выдала краева рада шкѣльна навѣть для особѣъ, удержуючихъ учениковъ на станціи, регуламінъ, котрѣй поучае ихъ о ихъ обовязкахъ. Але досѣ мабуть нѣхто не погадавъ о тѣмъ, щобы поучати ученикѣвъ, ихъ родичѣвъ и опѣкунѣвъ, о тѣмъ, що має ученикъ дѣяти въ разѣ, коли ему стане ся яка кривда изъ стороны школы. Вѣдома рѣчь, що навѣть дозрѣлій и просвѣчені люде, коли замають якоись кривды або чують ся покривджеными, не завсѣгды умѣють найти для своєи обороны властиву дорогу и черезъ те неразъ, замѣсть найти справедливѣсть та обѣгнати собѣ кривду, выставляють ся лише на ще бѣльшу шкоду. Не дивота, що недосвѣдченѣй и звычайно палкѣй молодѣжи може се тымъ лѣпше лучити ся; а длятого и тымъ бѣльше потрѣбне е для неи поученя, що робити въ разѣ, коли ученикъ чуе ся покривдженымъ або справдѣ замає якоись кривды чи то вѣдъ учителя чи вѣдъ директора школы. Чи може припускае ся, що учитель, директоры, нѣколи не можуть покривдити ученика? Або може выходить ся зъ того становища, що таку кривду ученикъ повиненъ внести покірно и мовчки? Чи се може ухибало бы повазѣ школы, коли бы въ приписахъ шкѣльныхъ обчѣ параграфовъ, заповѣдаючихъ педагогу ученикови таку а таку кару, був також параграфъ зъ поученемъ, що о всяку кривду ученика, заподѣяну ему школою, має право уступитуватися ся лише его отецъ, опѣкунъ або ихъ заступникъ? Коли бы молодѣжь знала се тогдѣ певно далеко рѣдше лучали бы ся выпадки, що „зухвалый" ученикъ глядае въ самопомочи оборони передъ кривдою.

Гадки сѣ насувае намъ сумный выпадокъ, якій лучивъ ся минувшого тыжня въ тутешній реальній школѣ. Въ четверъ зрана передъ шкѣльною наукою пѣшла молодѣжь, якъ що диннымъ, на службу Божу до костела Кларисокъ, недавно вѣдновленого заходами, якъ пишуть, головно директора реальной школы д-ра Герстмана, котрый и теперь має богато ложити зъ власной кишенѣ на удержане того костела. Одинъ ученикъ VI ой класы мавъ на хорѣ закурити собѣ папѣроску. Донѣсъ о тѣмъ директорови котрыйсь молодшій ученикъ. Директоръ вѣзвавъ тамтого до канцелярій и въ слушнѣмъ обуреню мавъ его, не провѣривши справы, ударити два разы въ лице. Такъ бодай оказавъ опѣсля той ученикъ своимъ товаришамъ, коли заплаканый вернувъ до класы. Врештѣ хто тамъ знае на певно, що зайшло мѣжь директоромъ а ученикомъ въ чотири очи. Przegląd пише, що директоръ лише ухопивъ уч ника обома руками за рамена и сильно нимъ потрясъ та вылаявъ. Досыть, що товаришѣ неважоного ученика, замѣсть вѣддати справу въ руки старшихъ, а передовсѣмъ родичѣвъ того ученика, постановили выйти зъ класы и не ходити до школы, поки директоръ не перепросить обиджоного ученика. И 62 ученикѣвъ VI. класы почало по Стрыйскѣмъ парку глядати спр ведливости! Заносило ся також, якъ вчувати, що на стрейкъ VII. класы, бо директоръ выдаливъ зѣ школы одного ученика тои класы за те, що высваривъ того мальчика, котрый донѣсъ директорови про тую нещасну папѣроску. Але директоръ вѣдкликавъ выдалене того семака и запобѣгъ дальшому стрейкови.

Въ суботу по полудни найшли собѣ стрейкуючій ученики опѣкунѣвъ — въ студентахъ політехники (!), котрій явили ся у директора въ депутаціи. Директоръ пѣсля одныхъ вѣстей мавъ обѣцяти тѣй депутаціи, що

зробить все, що буде въ яго силѣ, а пболя другихъ радивъ ѣй, щобы ученикбвъ наклонили до залишеня стрейку. И справдѣ стрейкующе прийшли въ недѣлю на екзорту, а въ понедѣлокъ до школы. Але тутъ сказано имъ, що можуть пбйти до дому, поки конференція не выдасть засуду. Вчера по полудни зббралася конференція, а тымчасомъ по улиці снувала ся тьма молодѣжи, выжидаючи кбнця На конференціи не порѣшено нѣчого, лише постановлено вбддати справу у радѣ школьнбй до порѣшеня. По тбмъ пбшла до віцепрезідента Бобжиньского депутація, зложена въ трехъ професорбвъ и директора. П. Бобжиньскій обѣцявъ полагодити справу сими днями, а ученикамъ велено сегодня прийти до школы.

Мы цѣкавѣ, якъ справа буде окончно порѣшена. У всякбмъ разѣ не надѣемо ся, щобы скбнчилась безъ бблыпон або меншон шкоды для ученикбвъ, хочь всю ихъ вину бачимо лишь въ тбмъ, що молодѣжь не зъ власнон вины не знае, якъ собѣ гндати справедливости въ разахъ, коли чує ся покривдженою.

— **Стіпендійну запомогу** зъ фонду Петра Целевича 100 злр. рбчно, почавши вбдъ першого курсу 1898/9 року школьного, надавъ управл. совѣтъ Народного Дому у Львовѣ Ник. Валицкому, ученикови VI класы гімназіи въ Черновцахъ, сынови завѣдателя парохіи Вовчинець пбдъ Станиславовомъ.

— **Вѣче бурмістрбвъ** тридяти мѣстъ вбдбуло ся у Львовѣ въ суботу и въ недѣлю і по нарадахъ рѣшило мѣжь иншимъ: 1) домагати ся законного означеня границь порученого кругу дѣланя громадъ и выйгороды вбдъ державы за поручений кругъ дѣланя, а мѣскій послы до сойму и до рады державнон повинні старатись о осущене сего рѣшеня; 2) добивати ся пббільшеня числа послбвъ въ групѣ мѣстъ; 3) домагати ся о змѣну закона дорогового, щобы въ 10% додатку до податкбвъ бблыше нѣжь 4% входило до мѣского дорогового фонду; 4) старати ся о получшене долѣ мѣскихъ урядникбвъ и ихъ родинъ. — До сталон комісіи выбрало вѣче: превесомъ д-ра Дворского въ Перемышли, віцепрезесомъ Бахинського зъ Горлиць, секретаремъ д-ра Німгіна въ Станиславовѣ, дальше д-ра Фрухтмана зб Стрыя, д-ра Яблонського въ Ряшевѣ, Рогойского зъ Тарнова и д-ра Яли зъ Ярославя.

— **При пожежи** въ Мушинѣ дня 10. с.м. выгорѣла цѣла улиця Костельна [39 домбвъ] и три-класова школа. Шкода 80.000 зр. бо лише 7 домбвъ було обезпеченыхъ.

— **Намѣстникъ** гр. Пініньскій композиторъ. Урядова Gazeta Lwowska оголосила свѣтови, що гр. Пініньскій скомпонувавъ музику до одной пѣсни Гайного и до пѣсень на тексты Мицкевича. Першу пѣсню вбдспѣвавъ п. Мишуга онбгды на равтѣ у маршалка гр. Баденього, а другій мае вбдспѣвати д. 20 см., въ театрѣ на концертѣ, котрого дохбдъ призначеный на памятникъ Мицкевича у Львовѣ.

— **Дирекція** зелѣзниць державныхъ повѣдомляе, що зъ днемъ 12 с. м. приверено цѣлковитый рухъ на зелѣзници льокальнбй Новый Лупкбвъ- Тѣсна.

— **Дрббний вѣсти.** Зъ днемъ 15 с. м. уступае Банхровскій зъ становища директора театру гр. Скарбка, а лишае ся спбльникъ его Гельверъ. — Въ Петербурзѣ умеръ въ 58 роцѣ жытя Володимиръ О. Михневичъ, вызначный журналістъ и авторъ многихъ историчныхъ монографій. — Въ Парижи буде вбделоненый 1900 р. памятникъ двохъ вынахбдникбвъ хініны; були се французскій хемікы Pelletier и Caventou, котрѣ въ 1820 р. выдобули першу хініну зъ коры хіновон. — Въ Калькутѣ лютить ся чума; онбгды померъ д-ръ Evans полковый лѣкарь и професоръ тамошнього выдѣлу медичного. — Въ Синкбвцахъ коло Тернополя увязнено неробу-піяка Козуба, котрый зъ мести, що коршмарь не далъ эму на кредитъ пбвъ літры горѣлки, пбдпаливъ коршму, вбдъ котрон згорѣвъ фбльварокъ и двацять селяньскихъ загородъ. — Вбльшу посѣлбсть Пилипы [пов. коломыйского] набувъ на власнбсть бар. Гагенъ вбдъ В. Гроницкого. — Въ Перемыскбмъ шпитали померла Ева Лубиньска въ 103 роцѣ жытя. — Село Селиска коло Змигорода [пов. косельского] набули на власнбсть вбдъ Ад. Клапчовского „нова шляхта“ Райхманъ и Вайнфельдъ зъ Змигорода. — Въ Краковѣ увязнено россійского вбйскового девертира Іосія Вольфріда.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великон *ювілейном выставовом лотерії*. Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграній выплачують ся **також** *готбвкою* зъ 20% вбдшибки, а тягнене вбдбудеся безвбдклично *18 сего марта 1899*.

Звертаемо увагу на инсерат **Дому рбльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ **Краковѣ**, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высылany на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного и дуже богатого добору рбзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозбвъ, також богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ заноторебованю є вбнъ пбдручникомъ гбднымъ поручення

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Марія Вѣра Давидякъ, дочка пароха зъ Тухлѣ, померла дня 12 с. м. по довгбй слабости, въ 17 роцѣ жытя. В. ѣ. п.!

Соймъ краєвый.

[13. засѣданє зъ дня 14. марта 1899.]

Нинѣшне засѣданє розпочало ся о $10^3/_4$ годинѣ. На сали такъ мало послбвъ, якъ ще сон сесіи не бувало. Видко, що послѣдній панамы подѣлали вельми депрямуючо, а „крайова“ компромітація вбдобрала панамъ не то ихъ бунднчий міны, але и охоту бувати на засѣданяхъ сойму. Гр. Казьо, котрый нѣчимъ не конетернує ся, веде якусь оживлену розмову зъ „міністрокъ галицкимъ“ п. Бобжиньскимъ. На сали лиинъ ся еп. Пуцина зъ Кракова, до котрого опболи присѣвъ ся п. Бобжиньскій и вѣвъ довшу розмову. — Галерія майже пуста.

При вбдчитуваню петицій забирало слово кблькохъ послбвъ, а мѣжь иншими и п. Вахнянинъ, пбдпираючи петицію погорѣльцбвъ громады Волиця о запомогу.

Маршалокъ звернувъ увагу выс палаты, що на будуче буде удѣлятн голосу для пбдпирання петицій зъ вбдповѣдными внесенями лишь тымъ посламъ, котрѣ внесуть свон жаданя въ формѣ внесеня письменно, а котре пбсля регуляміну мае бути пбдписане 15 послами.

Вбдтакъ приступлено до дневного порядку.

При першбмъ читаню внес у о заведене въ середныхъ школахъ посадъ школьныхъ лѣкарѣвъ набравъ слово внескодавець ... д ръ Кадій и въ довшбй промовѣ доказувавъ потребу кровавня таки ъ посадъ, при чбмъ лѣкарѣ могли бы удѣляти въ гімназіи науку вѣдомостій природы: ботаніку, зоольогію, сомatольогію и т. п. Вкбнци внѣсъ о вбдосланє его внесеня до комісіи школьной, що и принято.

П. д ръ Домбскій [консерватистъ] пбдпиравъ свое внесеня въ справѣ переведеня грунтовыхъ м ліорацій. Протое внѣсъ, щобы выдѣлъ краєвый предложивъ на другбй сесіи проэктъ о дреновану и законъ о сколько до сего мае причинятись край. Жаданъ утворенн селяньскихъ спблокъ дренарскихъ, д шевого кредиту на цѣли мелі рацій такъ для всякихъ спблокъ якъ и поодинокихъ вдастителѣвъ дббръ табулярныхъ, рбвножъ жаданъ помочи правительства на удержане краєвого бюра меліораційного и на и множене технічныхъ снлъ. [Бесѣдникъ говорилъ дуже тихо, мае слабый органъ грудный.] [*Оплески по сторонѣ консерватистбвъ.*] — Внесеня се передано комісіи господарства краєвого.

П. Стан. Поточекъ [польскій „некамерать„] поперавъ свое внесеня о змѣну закона громадского въ напрямѣ сполученя обшарбвъ дворскихъ въ громадами Именно жадавъ такон новелѣ до закона громадского: §. 5. закона громадского въ 12 серпня 1866 мае звучати: §. 5 Кожда нерухомбсть мусить належати до знаки громады. Выимтй суть: резіденціи, замки и иншій будынки зъ приналежными огородами и паркамы, призначеній на постбйный або часовый побутъ цѣсаря и особъ дворскихъ. — Обшары дворскій належать до знаки громадскон тыхъ селъ и мѣстъ, въ обсягу котрыхъ лежать. — Законъ о дворскичъ обшарахъ зъ дня 12 серпня 1866 вносить сл. — В дносины громадъ и обшарбвъ дворскихъ яко господарскихъ одиниць мають бути означеній особнымъ закономъ. — Внесеня се передано комісіи громадскбй.

Дальше наступило продовженя розправы надъ справозданемъ комісіи адміністраційнон въ проэктомъ закона будбвничого для сельскихъ громадъ и для меншихъ мѣсточокъ.

При спеціальнбй дискусіи надъ симъ закономъ при поодинокихъ параграфахъ забирало слово кбльканайцѣтьохъ послбвъ, ставлячи пбдъ голосованє рбзни поправки. Мѣжь иншими промовляли послы: Вахнянинъ, Новаковскій, Бернадзиковскій, Романовичъ, Пашковскій и многій иншій. — [Пбдчасъ сей монотонной дискусіи и голосованя въ сали панувала дивна тишина, перерывана лишь ставлеными поправками послбвъ, голосомъ маршалка пбддаючого внески пбдъ голосованя и спростованями справозданя п. Окницкевича.]

О $2^1/_2$ годинѣ маршалокъ перервавъ засѣданє.

Слѣдуюче засѣданє завтра о 10 годинѣ рано.

— —

Комісія для реформы выборчон ухвалила проэктъ выдѣлу краєвого, щобы пббільшити число послбвъ въ мѣстъ о пять [зъ Подгужа-**Велички**, Бохни-Вадовиць, Горлиць-Ясла, Санока-Кросна и Бережанъ Золочева] и дати вірильній голосы професорамъ краківскон академіи наукъ и ректорови политехники Львовскон.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Суплентъ реальной школы въ Тернополи Юліанъ Гавель именованый дѣйстнымъ учителемъ гімназіи въ Коломыи. — Офіціялъ рахунковый гал. дирекціи лѣсбвъ и доменъ Ник. Фористъ именованый резідентомъ рахунковымъ а практикантъ рахунковый Ник. Мольникъ асистентомъ рахунковымъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Дотеперъ тблько для руху особового и пакункового уряджену стацію „Вражъ Ст. Іоганъ“, лежачу при шляху „Вераиъ-Душникъ“ отворено зъ днемъ 1. марци с. р. для руху загального.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Трієстъ 14 марта. Намѣстникъ завѣсивъ ухвалу мѣскон рады въ справѣ умѣщеня пропамятнон таблицѣ для звеличаня торжественного зъѣзду бурмістрбвъ и послбвъ зъ Істрія, въ тбй цѣли, щобы занати становиско противъ утворення хорватскон гімназіи въ Пісіно.

Парижъ 14 марта. Слѣдство въ справѣ експльозіи пбдъ Тульономъ выказало, що причиною выбуху бувъ имовѣрно анархістичный агентатъ. — Пікарта вбддано вчера цивільному судови и переведено до цивільнон вязниць.

Лондонъ 14 марта. Гомеца, дотеперѣшного начальника кубаньскихъ повстанцѣвъ, національный зббръ усунувъ зъ того становиска, бо въ имени Кубанцѣвъ принявъ вбдъ Америки три міліоны долярбвъ вбдступного. Гомецъ оголосивъ маніфестъ, въ котрбмъ говорить, що зъ причины ухвалы національного збору усунувъ ся.

Христіанія 14 марта. Коли наслѣдникъ престола, выконуючій теперь регентію, ѣхавъ до замку, товпа урздила противъ него ворожу демонстрацію: свистала, кричала и кидала снѣгомъ на екіпажъ князя. Поліція розбгнала маніфестантбвъ а трехъ зъ нихъ арештувала.

Послѣдній вѣсти.

Въ справѣ стрейку ученикбвъ VI. класы школы реальной довѣдуемо ся зъ достовѣрного жерела: Збзнаними свѣдкбвъ стверджено, що ученикъ Г. справдѣ курывъ цигаро на хорахъ въ костелѣ; що неправдою, будьто бы директоръ д ръ Г. ударивъ того ученика въ лице — се заперечує и офіруе на се присягу присутный проф. Зб.; що вчера на конференціи учительскбй запала ухвала на можливо найлагодшѣйшу кару для стрейкующихъ а нинѣ рано оповѣщено имъ, що о вымѣренбй карѣ довѣдаються допіеро по рѣшеню краєвои рады школьной, та що ученики, домагаючи ся конче почути нинѣ засудъ, коли имъ сего директоръ не хотѣвъ выявити, греміяльно опустили клясу.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. І. Вш. въ Де. До кбнца лютого. — *Вп. И. Ол. въ Во. ку.* У насъ нема жаднон залеглости на Ваше имя записано. — *Вп. В Мивъ Вл.* На свѣчень збстало 1 зр. — *Вп. Т. Ии.* Доручено ще 7/2 куда слѣдувало. — *Вп. М. Ко. въ Ул.* до кбнца марта. — *Вп. М. Сл. въ Ти. со.* Одержали.

Повозы, вбзки и тарантасы новѣйша а також уживанѣ
поручае
М. НАССЪ у Львовѣ
ул. Шпиталяна ч. 28
по цѣнахъ конкуренційныхъ, гарантуючи за добрый выробъ. 82 2–3

Потрѣбный пѣпець церковный
для церкви св. Пятницѣ у Львовѣ, безженный, моральный, котрый бы умѣвъ також управляти хоральнымъ спѣвомъ. — *Зголошуватись въ урядѣ парохіяльномъ церкви св. Пятницѣ у Львовѣ.* 96 1–3

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскон сталѣ припоручае Ізакъ Ляврухъ пожбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ПУШКИ Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.
Зъ, чек ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры)

Пошукуе ся **ПАННИ РУСИНКИ** до науки двох дітей. Пожаданим есть знане шити і кроіти. Зголосити ся до о. Е. Корсля пароха в Куропатниках почта Бережани. 94 1–3

Проф. Д-ра Александра Стоимовского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ром Петром Стебельским: том І. Загальні науки і право річове; том ІІ. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

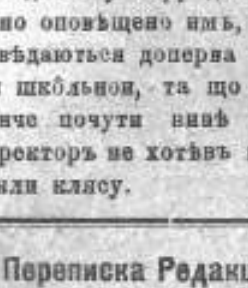
ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на шпаціркѣ площи Галицкон
поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, долекозиды, барометры, термометры, рѣвнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, таблѣ мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, макометры и т. д.
Уряджене двадяткбвъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 68

38 18–?

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львовѣ, ринок ч. 10
видало своїм коштом і загодом:
„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.
„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.
Вскрі замовленя виспілають ся скоро і точно.

ПОРЦЕЛЯНА
СКЛА
САМОВАРЫ
ЧАЙ
Казимира Левицкого
Трибунальска 6. 89 2–3
Ілюстрований цѣнникъ gratis и franco.

ТЯГНЕНЄ
вже
ВЪ СУБОТУ.
1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „
готбвкою зъ 20% вбдшибки.
Львбвъ Вѣденьскихъ а 50 кр.
поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кляр фельдъ.
41 16–?

☛ **При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъѣ абр. Черланьскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 49. Львовъ, Середа 3 (15) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить що второкъ, и що второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рóку	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вільній відъ порта.

Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або 30 мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числять ся по 15 кр. відъ стишка.

Въ справѣ реформы середныхъ школъ.

[Голосы французскій и россійскій.]

Потреба реформы середныхъ школъ почуває ся чимъ разъ сильнѣйше, и то не тільки у насъ, але и скрізь въ Европѣ. Відъ довгого черги лѣтъ відзивають ся въ тімъ напрямѣ голосы чимъ разъ частійше и рѣшучійше по різныхъ краяхъ Европы. Декуды, якъ пр. въ Угорщинѣ, въ Швеціи и Норвегіи справа не спинила ся на самыхъ лише теоретичныхъ толкахъ, а перейшла більше або менше радикально такожъ въ дѣло. Тѣ, що выказують потребу реформы, выходять въ всѣлякого становища. И такъ пр. одинъ, якъ у насъ п. Роттеръ, уважають за шкідливе для цѣлей выхованя и для суспільности, щобы молодѣжь, котра має колись обнята проводъ въ суспільности, выховувалась въ такъ різныхъ напрямахъ, якъ се дѣесь въ теперѣшныхъ гімназіяхъ и школахъ реальныхъ, и щобы вже въ хлопячімъ вѣцѣ мало рѣшати ся о будучости дитины; длятого домагають ся одної школы середнєй, котра бы обочь выхованя и загального образованя давала підставу до всякихъ высшихъ наукъ безъ різницѣ. Ся гадка веде конечно до розширеня и доповненя наукъ теперѣшнєй гімназіи предметами реальными, а въ дальшихъ наслѣдкахъ велить оглядати ся за науками, котрій можна бы изъ школы усунути. И показує ся, що жертвою пасти мусить хіба наука латины и греки. Але консерватизмъ навѣть у тыхъ поступовыхъ людей є такъ сильный, що не дає имъ погодити ся зъ сею гадкою, и они боронять бодай латины, хочь годі зрозумѣти, до чого мала бы бути здала латина, скоро признає ся непотрібність греки. Мало є такихъ, котрій бы консеквентно клали хрестикъ и на латину. Иншій выходять зъ иншого становища, розумѣючи, що для выхованя и загального образованя наука новочасныхъ языківъ потрібнѣйша нѣжь старинныхъ; а що на одно и на друге нема часу, то треба науку старинныхъ языківъ въ середныхъ школахъ закинути, а полишити ся університетамъ, — оттакъ, якъ пр. науку санскриту або старон нѣмеччины. Що иншій бачать, якъ зъ послѣдныхъ десяткахъ лѣтъ всѣлякій реальній науки поступають великаньскими кроками на передъ и образованому чоловѣкови не до порівнаня потрібнѣйше познакомитя ся бодай зъ найважнѣйшими здобутками тыхъ наукъ, нѣжь зъ Овідіємъ або й Горатіємъ, котрыхъ всякій майже такъ само гарно, якъ зъ оріґіналівъ, лише далеко скорѣйше и зъ далеко меншимъ трудомъ може пізнати зъ добрыхъ перекладівъ. Зъ такихъ и подібныхъ поглядівъ выходячи, домагають ся знесеня наукъ старинныхъ языківъ въ гімназіяхъ; а скоро разъ знесено бы ту науку, тогдѣ нема причины дѣлити середній школы на гімназія и на реальній. И такъ одній, домагаючи ся одноцѣльної школы середнєй, доходять до постулату знесеня науки старинныхъ языківъ, — другій, домагаючи ся знесеня тої науки, доходять до постулату одноцѣльної школы середнєй.

Зъ цѣлкомъ иншого становища выходить членъ паріжскої академіи Бутмі, котрый недавно забравъ голосъ въ справѣ реформы середныхъ школъ. Коли у насъ лише більше въ теоріи уважає ся выховане за головну задачу и цѣль середнєй школы, а науку за средство до тої цѣли, однако въ практицѣ дбає ся чи не більше о те, щобы молодѣжь присвоювала собѣ якъ найбільше позитивного и всесторонного знанія, въ котрого одно має ій служити за підставу до дальшихъ высшихъ наукъ, а друге, хочь и въ потѣ чола и при чадѣ нафты набуте, чимъ скорѣйше має бути набуте: то французскій ученый очевидно бажавъ бы бачити, щобы и въ практицѣ головною цѣлею середнєй школы було выховане. Вінъ бажає, щобы середня школа защіплювала у молодѣжи охоту до основної науки, щобы розвивала у ученика єго индівідуальній способности, щобы спонукувала ученика до добровільної праці въ добровільно выбранімъ напрямѣ и гартувала въ нѣмъ волю до тої праці та розвивала почутє обовязку и одвѣчальности. Въ тій цѣли не радить вінъ надто широкои програмы наукъ, а за те радить уникати поверховности. Предметы науки мали бы бути одній обовязковій, другій надобовязковій зъ котрыхъ ученикъ, почавши відъ четвертої класы міг бы собѣ выбирати тій, до котрыхъ має способность и охоту. Такимъ чиномъ взавчасу могли бы проявлятись и розвивати ся индівідуальній способности ученика. Школа середня — каже вінъ — минулась бы зъ своєю задачею, коли бы ученикъ, скінчивши єй, не мавъ горячого замилованя до якоюсь одної науки. Годі заручити, що буде зъ такого ученика, котрый послушно учивъ ся зъ середною увагою всѣхъ предметівъ науки; але, хто зъ рѣшучимъ замилованемъ и основно віддававъ ся якійсь одній науцѣ, зъ того певно выйде чоловѣкъ, — вінъ науки той певно не покине и тогдѣ, коли опісля выйде зъ-підъ шкільного примусу.

Більше конкретну форму приняла справа реформы середныхъ школъ въ Кіевѣ. Зъ нагоды обходу пушкинового ювилея выступивъ на засѣданю мѣскои рады д. 17 мин. м. членъ рады професоръ Айхельманъ зъ внесенемъ, щобы выєднано у власти дозвіль на заложене середнєй школы на честь Пушкина. Въ тій школѣ, удержуваній зъ приватныхъ фондівъ, замість языківъ латиньского и грецкого вчено бы французского и нѣмецкого. Мѣска рада приняла те внесене и передала єго комісіи до розгляду.

„Кіевское Слово“, попираючи сей проектъ, признає, що наука латиньского и грецкого языка мала свого часу велике значѣне въ душевнімъ и суспільнімъ розвитку західноєвропейскихъ народівъ: але теперь тѣ народы дійшли до высокого розвитку культурного, такъ що новочасна література и наука далеко за собою полишили старинный свѣтъ зъ єго душевными здобутками. Однако годі заперечити и се, що теперѣшну систему публичного выхованя, утворену зъ такимъ трудомъ, не можна відъ разу перезернути. Реформу треба уводити постепенно, а проектована школа може віддати справѣ реформы велику прислугу. Такій школы, особливо удержуваній приватными фондами, можуть правительству дати поле до досвѣдівъ, а тымъ самымъ можуть стати ся поучаючими въ разѣ, коли прийде пора на реформу теперѣшного школьництва. Длятого треба бажати, щобы правительство въ сімъ разѣ не робило перешкоды приватній ініціативѣ. Передовсѣмъ треба надѣятись, що проектована школа, коли буде заложена, буде зрівнана що-до правъ зъ школами реальными и що ученики єи будуть мали вступъ до высшихъ науковыхъ заведень.

Въ проектѣ проф. Айхельмана бачимо лишь одну хибу: вінъ для гімназіи им. Пушкина пропонує 9-лѣтну науку, коли тымчасомъ загально и 8-лѣтна наука въ середній школѣ уходить за надто вже довгу. Пригадуємо такожъ, що и п. Роттеръ, за котрого починомъ галицкій краевый выдѣлъ склыкавъ було въ жовтни 1898. анкету въ справѣ реформы середныхъ школъ, супротивъ всѣляквхъ выводівъ и сумнівівъ, высказавъ остаточно бажане, щобы бодай дві, бодай одну середну школу підсля єго проекту заложено въ краю і коли що для пробы. И се рѣчь цѣлкомъ слушна: годі теоретично выказувати недоладність проекту, поки не буде досвѣду зъ дійстно заложеною школою. Въ такъ важній справѣ нѣяка проба не може бути зависна або за дорога.

Письма зъ краю.

Зъ Я г о л ь н и ц ѣ пишуть намъ:

Много говорить ся и пише ся вже відъ давна о тімъ, якимъ бы способомъ підднигнути нашъ нарід підъ взглядомъ економічнымъ и просвѣтнымъ, вирвати єго зъ рукъ лихварскихъ, збудити въ нѣмъ вѣру у власній силы и призвычаити єго до самооборони передъ неправдою. Много праці, заходівъ и пожертвованя понесли народолюбці для осягненя тої цѣли а и найбільшій и сіміст мусить признати, що трудъ той не був даремный, бо всюда нині можна подыбати єго овочѣ, хотай ще много-много остає ся до дѣланя. Однакожъ найскорше и найпевнѣйше робота нде тамъ, де нарідъ самъ бере въ нѣй удѣлъ, тому повинно ся, де лишь се можливо, втягати до сеи праці нарідъ, щобы набиравъ правы и мігъ відтакъ самъ надъ собою працювати. Ініціятива, заохота, порада и наглядъ належить до интеліґенціи, але саме дѣловодство лучше полишати, де се можливо, самымъ селянамъ чи мѣщанамъ, бо они знають лучше свои потребы и мають більше довѣре до себе. На доказъ того наведу примѣры зъ нашого кута.

Передъ двома роками заложено въ *Нагорянцѣ* за ініціятивою п. Ем. Колодницкого, теперь професора гімназіи въ Коломыі, при читальни касу позичкову, котра за два роки підъ наглядомъ и порадою о. Дим. Колодницкого, місцевого пароха, такъ красно розвинула ся, що нині орудує краснымъ капіталомъ, заложено при нѣй крамницю и побудовано шпихлѣрь. За примѣромъ Нагорянки пішла *Шухевичівка*, де минувшого року заложено такожъ читальню и касу позичкову а зъ початкомъ сего року крамницю. Вкладки по кількадесять а навѣть по кілька сотъ зр.

---

2)

Зъ минулого.

Написавъ *Л. Ч.*

[Присвячує ся вельми шановному приятелеви О. І. Полѣщику.]

(Дальше.)

Выбралисъ мы зъ тѣсноты и стоимо собѣ, аж тутъ приходить нашъ доцентъ-класикъ и каже, що Французы будуть робити овацію Віктору Гюго. Вінъ [доцентъ] пропонувавъ намъ постояти и пождати на овацію. Нѣколи не бачивши овацій Французівъ, и я и другій зразъ же згодились.

Стоимо мы, ждемо. Навкрути насъ людно и усе чути поліцейске: „circulez“. Коли дивимось — двоє поліцейскихъ ведуть вже кудысь одного Француза, а той понуро йде. Ранійше мы бачили сего Француза, якъ вінъ стоявъ при дверяхъ театру. Се саме бачили и поліцейскій и имъ здалось, що вінъ якось заворливо стоить на однімъ мѣсци, вони єго й арештували. Пригадала намъ сеся сцена малюнки зъ нашого рідного житя: такъ само тодѣ заарештовували у насъ въ Россіи молодыхъ людей за ихню пропаґанду идей вільности. Професоръ и я побѣгли за Французомъ разомъ зъ великою юрбою народа. Бѣжить попереду мій професоръ, за нимъ я, а насъ догоняє жѣнка професорова, плачучи и проханочи, щобъ чоловѣкъ ся вернувъ ся, кинувъ се дѣло. Задержувавъ мене дорогою и нашъ політично економъ, казавъ: на що-то мы бѣжимо, тутъ треба хіба битись, а битись мы все одно не будемо. А мы таки бѣгли!

Арештованого Француза привели до поста поліціи и тамъ задержали єго. Выбѣгла відтоль цѣла юрба поліцейскихъ и почали хватати людей, навѣть тыхъ, що йшли зъ другого краю и зупинялись тільки черезъ великій натовпъ людей та почали роздиратись, що коло ся. Прибѣгъ и до мене дуже здоровый поліцієнтъ и зъ серцемъ гукає: „Circulez s' il vous plait“. Я єму відповівъ, що улиця не для самои поліціи, але и для звычайныхъ людей. На сей разъ вінъ відійшовъ. Потімъ підійшовъ до мене панъ старенькій зъ бинадами якогось ордену въ пентельцѣ. Вінъ тежъ прохавъ мене ити собѣ геть. А я саме тодѣ побачивъ, що заарештували нашого професора и повели тежъ у кутузку. Я відповівъ панови, що поки не взнаю, за що-що взято мого товариша, дотя не піду зъ мѣсця. Тодѣ зновъ прибѣгъ перший полі ієнтъ зъ своимъ „circulez“. Я зновъ зрѣкъ ся йти до дому. Вінъ ухопивъ мене на руки и поволѣкъ дуже швидко до поста поліціи. Прибѣгши до дверей, вінъ поставивъ мене додолу и давъ менѣ въ спину такого стусана, що я пробѣгъ межи деякихъ людей аж до другои стѣны, гукнувши: „C'est un pays barbare!“ [Се край варварскій]. Въ посту позбиралось чимало усякого люду и межи иншими нашъ професоръ зъ своєю заплаканою жѣнкою.

Такимъ робомъ „бунтъ“ на вулиці був швидко зупиненый. Комісаръ поліціи, той самый старенькій панокъ, що розмовлявъ передъ тымъ зо мною на вулиці, почавъ тодѣ пытати у кожного имя и фамілію и въ чому єго винуватять. Пытали попереду Француза, що вели єго два бударі и за котрымъ мы побѣгли. Выявилось, що се був редакторъ журнала „Vie litteraire“, що вінъ стоявъ и ждавъ на Віктора Гюго, а поліціи здалось, що вінъ стоить якось заворливо, и за се єго арештовано. Єго зразъ ослобонили. Такожъ відпустили и нашого професора класика.

Дійшла черга до мене. Тутъ зразъ кілька поліцієнтівъ почали досвѣдчувати, що я зъ ними змагавъ ся, а останній, котрый мене арештувавъ, заявивъ, що я не тільки змагавъ ся, але ще, якъ вінъ мене нісъ, ударивъ єго ногами, и вінъ показавъ пляму на штанахъ своихъ. Даремно показувавъ я т.-кій-жъ плямы на своихъ штанахъ и на штанахъ другихъ поліцейскихъ, що и не дивно було, бо въ той день йшовъ дощъ и легко було кожному такъ поплямитись. Мене про те задержали до вечера, задержали и ще якогось Француза, котрого такожъ винуватили за те, що вінъ змагавъ ся зъ властями, хочь се був старый чоловѣкъ и мабуть въ думцѣ у него не було змагати ся зъ кимъ-небудь.

Такъ я и сидівъ до вечера, нѣчого не ївши, а у вечѣръ посадили мене зъ поліцейскимъ въ карету и по улицяхъ, освѣченыхъ газомъ, повезли въ depôt de la préfecture. У віконци кареты я бачивъ на всѣхъ будынкахъ обческихъ чи урядовыхъ надписы страшенно великими буквами: „égalité, liberté, fraternité“...

II.

Привезли мене въ depôt de la préfecture. Се depôt — звычайнѣсенька тюрма. Відвели мене тюремщики въ якусь кімнату въ нижньому поверсѣ се-бъ то въ parterre Нѣяких мебелѣ въ кімнатѣ не було и я кілька хвилинъ був самъ, оглядаючись въ своєму новому станѣ. Далѣ привели ще двохъ злочинцівъ — одного, що выпрошувавъ милостиню, другого за якусь с перечку зъ поліцією. Хлопцѣ се були вже мабуть не першій разъ въ тюрмѣ. Вони зразъ спытали за матрацы и тюремщикъ принісъ намъ два. Товаришѣ мои поклали ихъ зразъ рядкомъ и пропонували менѣ лягти впоперекъ, самій вони також лягли. Тодѣ тюремщикъ принісъ намъ и по паляниці, а хочь паляниці були не дуже то смачній, однакъ колеги мои хутко зъѣли ихъ та й я відломивъ відъ своєи кілька шматківъ. Не ївши цѣлісенькій день, о пізночи зъѣся хочь и такій хлібъ. Колеги зразъ поснули, а мене не бравъ сонъ: дуже дивнымъ менѣ здавалось усе, що доводилось переживать.

Вранцѣ о шестій годинѣ мы вже повставали и насъ поведено на загальный дворъ и въ загальній камеры. Тамъ я побачивъ ще більшь арештованыхъ въ Парижи: тутъ були и пияниці, и злодѣі, и продавці контробандныхъ сѣрниківъ, и люде взяті за violence, и сутенеры и навѣть розбійники и душегубці. Всѣхъ сихъ людей по арештѣ держали до переслухана слѣдчимъ судією въ depôt de la préfecture, а потімъ вже вызначали, де имъ бути до суда. Істи давали намъ и тутъ простій паляниці, та ще якійсь сторожъ зъ дуже мошенниковатымъ обличемъ продававъ винямъ поганый кофе зъ молокомъ, настоялымъ на якімсь вапнѣ чи що. Продававъ вінъ ще и червоне вино. Тутъ я знайшовъ великихъ прихильниківъ до мене, якъ кількохъ почастувавъ я склянкою вина. Багато мѣсенітницѣ плели менѣ тутешній арештанты, очевидячки прибрѣхуючи чимало. Цѣлісенькій день проблукавъ я по двору и выслухувавъ сей балясы. Мѣжъ тымъ начальство разъ-у-разъ выкликало чи того, чи другого арештанта до слѣдчого судьѣ — и де хто зъ выкликаныхъ вертавъ ся, а де хто або бувъ

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання]. під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що міс ця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й переклади найзначнійших утворів чужих літератур, розвідки й огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного житя]. Передплата 8 зр. рочно, може бути плачена ратами.

посыпали ся щедро и вже въ першôмъ роцѣ оборотъ касовый выносивъ надъ 10.000 зр. Якъ некуча есть потреба такои касы позичковои въ громадѣ, видно въ того, що въ одинôмъ роцѣ не було майже и одной хаты въ селѣ, въ котрои бы не позичено зъ касы або не ложено до касы якоюсь квоты. Тымъ самымъ слѣдомъ пôйшла дальше *Солѣвка*, де такожь заложено читальню, касу позичкову и крамницю, а теперь подали до ц. к. намѣстництва о дозвôлъ на заложенє у себе читальнѣ и касъ позичковыхъ громады *Долина* и *Хомякôвка*. Всѣ тѣ села сполучен зъ собою и зъ Ягольницею и всюда дѣловодство въ згаданыхъ товариствахъ ведуть самѣ селяне пôдъ наглядомъ когось зъ интелiгенцiи; однакожь добре бы було, щобы вôдъ часу до часу зъѣздивъ до тыхъ товариствъ дельгатъ товариства „Просвѣта“ для провѣрена рахункôвъ и подана указôвокъ и увагъ для успѣшнѣйшого дѣланя. Поляки видячи красный розвôй нашихъ товариствъ заложили и собѣ таку касу позичкову и крамницю въ Ягольници, але се не сягнѣе розвою нашихъ товариствъ.

Треба признати, що ц. к. староство въ Чортковѣ вôдносить ся прихильно до сего руху мѣжь народомъ и не робить трудностiй черезъ довгiй непотрѣбнiй формальности. Що рухъ такiй мѣжь народомъ около вызволена себе зъ нужды и темноты, котрого деякiй ц. к. староства чогось такъ боить ся, не есть для нѣкого небезпечный, можна пôзнати хотяй-бы зъ того, що власне вôдъ членôвъ читальнѣ въ Шульганôвцѣ и Долинѣ, котрi то села при выборахъ нѣколи не зрадили народнои справы, выйшла гадка, щобы заходомъ тыхъ, що ихъ вôдзначено медалями зъ нагоды 50-лѣтного ювiлея цѣсарского, вôдправили ся богослужена за здоровле цѣсаря и за упокôй душѣ бл. п. цѣсаревои. [Такiй богослужена, на котрыхъ явили ся всѣ вôдзначенi медалями, вôдправили ся дѣйстно въ лютôмъ с. р. въ Шульганôвцѣ, Долинѣ и Нагорянцѣ.]

При тôмъ всѣмъ дбае тутъ нарôдъ о свои церкви и не жалуе лепт на украшенє ихъ. Шульганôвка и Долина мають величаву, гарну, мурована церковь, котра може бути окрасою и бôльшого мѣста. Въ Ягольници въ короткôмъ часѣ зложили парохiане добровôльными датками на украшенє церкви кôлька тысячôвъ злр. [гр. Лящкороньскiй жертувавъ 500 злр.] и за тi грошi поставлено красный иконостасъ та пороблено розличнi украшенi коло церкви. [При тôмъ немалу положивъ заслугу мѣсцевый сотрудникъ о. Ал. Рудевьскiй.] Церковь тая нѣ въ чôмъ не уступае що-до величавости стольчому напротивъ костелови, котрый минувшого року бувъ у шкодженый черезъ пожаръ, а теперь вôдновляе ся. Такожь въ Нагорянцѣ поставлено добровôльными датками мурована вôбiницю и роблять ся приготована до будовы новои церкви. Мѣсточко по пожарѣ значнае вôдновлятись и такъ Ягольница Нова стане теперь дѣйстно новою.

Тихiй.

Переглядъ полiтичный.

Вчера **зобрали ся соймы**: краинський, каринтський, стирiйський, форальберґський, шлеський и чеський.

На засѣданю **шлеского** сойму п. д-ръ Буковскiй выступивъ зъ внесенемъ, щобы шкôдливiй для цѣлого краю языковiй розпорядженi внесено, щобы правительство разъ вже зôйшло зъ дороги розпоряджень и взагалѣ въ дороги обѣжникôвъ та щобы въ конституцiйнôй и справедливôй дорозѣ заневинило одвôсть и будучнôсть державѣ, а краинъ спокôй. П. Рохованьскiй внесъ, щобы соймъ ухваливъ протестъ противъ послѣднихъ языковыхъ розпоряджень и щобы сей протестъ подати до вѣдомости правительства. Соймъ признавъ наглôсть сего внесена бôльшостiю двохъ третинъ голосôвъ и сейчасъ приступивъ до меритôричнои дискусiи надъ внесенемъ. Дискусiя вôдбула ся въ неприсутности славяньскихъ послôвъ, т. е. польскихъ и ческихъ, котрi зложивши вôдповѣдну заяву, выйшли зъ салѣ. Внесенє п. Рохованьского прийнято одноголосно. По голосованю, славяньскi послы вернули до салѣ. П. Тiркъ поставивъ внесенє зъ завôзванемъ до правительства, щобы внесло всѣ языковi розпоряджена выданi для Чехiи Моравы и Шлеска, щобы зъ нѣмецкихъ громадъ и околиць поусувало всѣхъ ческихъ и польскихъ урядникôвъ, щобы въ нѣмецкихъ околицяхъ умѣщувано на публичныхъ будынкахъ лишь нѣмецкiй написи и щобы привернуло наново конституцiйный станъ та не надужывало §. 14-ого. Той самый посолъ предложивъ такожь дальше внесенє зъ жаданемъ утворена окремои дирекцiи почтъ и телеґрафôвъ для Шлеска и перенесена ческои гiмназiи зъ Опавы до нашого мѣста.

Въ **долѣшно-австрiйскôмъ** соймѣ п. Шлезiнґеръ поставивъ внесенє о выборъ комiсiи, котра бы застановила ся надъ жаданями и бажанями краю на случай, коли бы цлово-торговельный договôръ зъ Угорщиною мавъ бути заключеный лишь до 1903 року и коли бы въ тôмъ роцѣ Австрiя також мусѣла приступити до самостôйного уряджена своихъ цлово-торговельныхъ справъ. Той посолъ поставивъ такожь внесенє о выборъ банковои комiсiи, котра бы взяла пôдъ розвагу бажаня людности при заключуваню банкового договора и регуляцiя валютовои справы. Комiсiя мала бы справоздане и внесенє предложити повнôй палатѣ. Маршалокъ заявивъ, що внесенiя не пôддасть пôдъ нараду, бо оно выходить поза компетенцiю сойму.

Вчерашнє **засѣдане ческого** сойму замкнено по вôдчитаню кôлька внесень въ льокальныхъ справахъ.

Narodni Listy обговорюючи справу скликана ческого сойму пишуть: „Крiзу въ другôй половинѣ монархiи полагоджено пôсля тои самои рецепты, котру ужито на часôвъ Баденого для успокоена бурливои нѣмецкои меншости. Мы сейчасъ звернули увагу на се, що розвôй угорскихъ справъ не оббôйдесь безъ небезпечного вплыву на нашi интересы. Тогдѣ мы ще не знали, що Сель сейчасъ по номiнацiи пôйшовъ вôдъ цѣсаря до Хлюмецкого и конферуванъ зъ нимъ довшiй часъ. Не улягае нѣякому сумнѣвови, що Тунови поставлено ультiматумъ: „або погодишь ся зъ Нѣмцями, або...“ Отсе причина, чому праѣздивъ до Праги, чому пп. Енґли, Пацака и Странского такъ нагло покликано минувшои недѣлѣ до Вѣдня.

Politik заповѣдае интерпеляцiю въ соймѣ въ справѣ языковыхъ проектôвъ гр. Туна.

— —

Въ **угорскôмъ** соймѣ мiнiстеръ Люкачъ поясновавъ прелiмiнарь, котрого высота выкликана — выдатками на вôйско. По короткôй бесѣдѣ зъ послами, котрi промовляли противъ буджету, мiнiстеръ заявивъ, що клявзуля зъ Ишлю цѣлкомъ не истнуе. Цѣну умову заключено въ серпни у Вѣдни, а ся точка выходу була въ тôмъ, що въ Австрiи панувала обструкцiя. Доперва по довгôй борбѣ повелось дôйти до порозумѣня мiжь обома кабiнетами, коли переговоры въ справѣ угодовыхъ предложень сталась майже неможливi. Угорске правительство було змушене безчинно придавляти ся, якъ найживотнѣйшi интереси Угорщины попадали въ стагнацiю, бо якôсь тамъ фракцiя австрiйского парляменту захотѣло ся робити обструкцiю. Правительство, свѣдоме своихъ цѣли, старало ся знайти такiй способъ заключена угоды, котрый оббймавъ бы матерiяльно заключен стипуляцiи, а пôдъ взглядомъ формы не стоявъ бы въ суперечности зъ засадами конституцiи.

— —

Мимо великихъ заходôвъ и пресiи зô стороны правительства, **нѣмецкiй парляментъ** вôдкинувъ цѣле вôйскове предложене 209 голосами противъ 141. Вôдтакъ вôдкинувъ такожь референтъ вôйсковои комiсiи противъ голосôвъ центра и вôльнодумного союза. Въ полiтичныхъ кругахъ ходять поголоски, що вôйскове предложене мало служити правительству лишь за причину до розвязаня парляменту и скликаня нового, въ котрôмъ можна бы перевести змiну выборчого права. Говорять такожь, що мiнiстеръ Мiкель я прихильникомъ выборчои реформы але канцлеръ кн. Гогенльоге протестуе противъ евентуальнои змiны выборчого права.

— —

Въ **Манiлi**, якъ доносять деякi испанськi дневники, ситуацiя мае бути дуже критична. Мешканцямъ дошкулюе цѣлковитый бракъ води, бо повстанцѣ знищили всѣ збiрники и водопроводы. Американцѣ уживають страшныхъ репресалiй на повстанцѣвъ, уряджують формальнi польованя на кождого повстанця и пôдпалюють ихъ домы. Европейцѣ утѣкають зъ Манiлi. Иначе звучать урядовi справоздана американьскихъ генералôвъ до Вашинґтону. Въ тыхъ справоздананяхъ щасте все стоить по сторонѣ Американцѣвъ а повстанцямъ вѣчно лишь вѣтеръ въ очи вѣе. Въ послѣднôй телеґрамѣ генералъ Отiсъ доноситъ, що американьска пѣхота поперта артилерiею, ударила на Филипинцѣвъ, що заняли сильну позицiю на горбахъ ослонюючихъ Пасiгъ. По завзятôмъ бою, Филипинцѣвъ прогнано. Въ короткôмъ часѣ Американцѣ ударять на Пасiгъ.

Ґенералъ Отiсъ заборонивъ дальшi переговоры мѣжь Испанiею а Филипинцями въ справѣ увôльненя полоненыхъ Испанцѣвъ, а то въ тои причины, бо повстанцѣ одержавши вôдступне, обернули бы его на воєнний цѣли.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ **Перемышлянського** пишуть намъ:

Дня 26 м. м. вôдсвяткувала читальня „Просвѣты“ въ салѣ Кореличахъ дуже торжественно сотiй роковины вôдродженя украинъско руской лiтератури. Въ гарно прибранôй сали громадского уряду красувавъ ся середъ зелени портретъ Ивана Котляревского. На се торжество прибули многi гостi, мѣжь иншими оо. Городецкiй зъ Вербôвець яко делегатъ „Просвѣты“, Кузьмовичъ зъ Бруховичъ, Дудикъ зъ Ферлѣева, Ґураль зъ Клѣщѣвои и пп. д-ръ Яновичъ зъ Стрвлискъ, учитель Герчановскiй зъ Станимира и Буцманюкъ зъ Унева [п. Буцманюкъ мавъ гарный вôдчитъ про заслуги Котляревско и его лiтературне значѣня], прибувъ такожь зъ Вербôвець п. Городецкiй, окôнченый богословъ. Згромадилось такожь дуже много селянъ навѣть зъ подальшихъ сѣлъ — сала була биткомъ заповнена. Часть концертову выконавъ гарно мѣсцевый мѣшаный хоръ пôдъ управою пѣвця церковного о. Тадея Климчука. Зô зрозумѣнямъ рѣчи деклямували читальники: Теод. Нагôрный, Ив. Ґураль, Ник. Мисикъ и Тад. Климчукъ. Нарôдъ бувъ дуже одушевленый, а розбйшовъ ся при звукахъ „Ще не вмерла Украина“.

Честь всѣмъ, що причинили ся до звеличана сего торжества! Мы живемъ и жити будемъ! — *И. К-ичъ.*

— —

Вечерокъ „**Товариства Рускихъ Женщинъ**“ въ Станиславовѣ, устроеный д. 23 лютого с. р. на дохôдъ проектованого института для рускихъ дѣвчатъ, удавъ ся пôдъ кождымъ взглядомъ прекрасно. 64 паръ охочои молодежи гуляло до 6 годины рано и певно нѣхто не жалуе, що на вечерокъ трудивъ ся и поносивъ кошты. Та й грошенята зôбрало ся чимало на дѣвочiй институтъ. По вôдтрученю значныхъ выдаткôвъ, якiй потягае уряджене такого вечерка, остало чистого доходу 69 зр. 26 кр.

Выдѣлъ „Товариства Рускихъ Женщинъ“ почувае ся проте до милого обовязку зложити сердечну подяку всѣмъ Вп. Родичамъ, котрi причинились до такого красного успѣху. Именно дякуе Вп. пп. Витошинському и Кумановскому за знаменитый провôдъ въ танцяхъ, а И. Лѣсконацкому, Л. Гузареви, д овi Є. Левицкому, С. Колтунникови, И. Дольницкому, Т. Стахевичевi и Т. Чорненькому за помôчь въ урядженю вечерка; Вп. панi Б. Яхновôй за чудовi ордеры, а пп. академикамъ зъ товариства „Другъ“ за то, що зъ правдиво молодечимъ жаромъ и безъ утомы пôддержували охочу забаву. Вкôнци дякуе выдѣлъ всѣмъ тымъ Вп. Панямъ и Панямъ, що зволили прибути на вечерокъ и тымъ чиномъ причинились до зôбльшена фонду на институтъ.

При нагодѣ сего вечерка зложили датки на проектованый институтъ дѣвочiй слѣдуючi Русины-патрiоты: Вприсоѳ. Митрополитъ галицкiй и Епископъ станиславôвскiй Юлiянъ Кунловскiй, Прео. Епископъ перемыскiй Конетантинъ Чеховичъ, Впр. протоерей Мих. Куневичъ зъ Вѣдня, о. митратъ Вас. Фацiевичъ зô Станиславова, о. крил. І. Стрыйскiй зъ Перемышля, о. крил. Богоносъ, о крил. Сев. Торонськiй и о. архипресвитеръ І. Литвиновичъ зô Станиславова, о. Теод. Трачъ зô Стопчатова, о. Березовскiй зъ Хоросткова, п. Гарасимовичъ зъ Босны, о. Головкевичъ зъ Лукавицѣ выжнон, о. Петро Гiль зъ Олексинець, о. дек. Ґулла зъ Борщева, о. Дворянинъ зъ Дубовець, п. І. Комарницкiй зô Львова, панѣ Людвика Левицка зъ Ярослава, п. Левицкiй зъ Босны, о. Левицкiй зъ Иванникôвка, о. Петро Лобода зъ Глубôчка, п. Мазвскiй надрадникъ скарбу зô Станиславова, д-ръ Николай Мерванъ лѣкарь полк. зъ Оломунца, п. Ив. Мереннiкъ зъ Долины, п. Андрей Павлишъ нотарь зъ Рожнятова, д-ръ Сембратовичъ зъ Вѣдня, о. Ник. Семенôвъ зô Станиславова, о. Тома Соболта зъ Липовицѣ и о. Петро Шанковскiй зъ Копычинець. Всѣмъ Имъ сердечне спаси-Бôгъ!

Вôдъ выдѣлу „Товариства Рускихъ Женщинъ“ въ Станиславовѣ дня 10 марта 1899.

НОВИНКИ.

— **Роковины Шевченковôй** обходять русконароднi товариства въ **Стрыю** концертомъ въ четверъ 23-ого с. м. о год. 7 вечеромъ въ сали „Рускаго касина“ зъ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово. 2) Лисенка пѣсни народнi, хоръ мѣшаный Стрыйского Бояна. 3) Колессы: а) „Ой гукъ мати“ и б) „Женцѣ“, хоръ мужескiй Стрыйского Бояна. 4) Фортепянъ. 5) Лисенка „Гусъ“, хоръ мужескiй Стрыйского Бояна. 6) Деклямацiя. 7) Бортнянъского „Блаженъ мужъ“, концертъ G-dur, хоръ мѣшаный Стрыйского Бояна. 8) Пачуфлера „Сонъ“ сольо басове. 9) Нижанковского „Славяньскi гимны“, хоръ мужескiй Стрыйского Бояна. Цѣны мѣсць: крѣсло 1 зр., вступъ на салю 50 кр., для ученикôвъ 25 кр.

— **Молодѣжь рускои гiмназiи** въ Перемышли устроюе власными силами въ память XXXVIII роковинъ смерти Тараса Шевченка дня 18. н. ст. с. м. вечеринцѣ. Початокъ о 6 годинѣ. Програма оббймае вôдчитъ ученика К., двѣ деклямацiи [„До живыхъ и мертвыхъ“ и „Сонъ“ Т. Шевченка], хоры мужескiй и мѣшанiй, деякiй въ супроводѣ орхестры и фортепяна [композицiи: Ф. Колессы „Було колись“, Бортнянъского Псаломъ, Вербицкого „Думы мои“ и Вербицкого-Кишакевича: а) „Хто за нами“, б) „Хоръ косарѣвъ“], сольо баритонове, сольо цитру, орхестру въ супроводѣ фiсгармонiи и саму орхестру.

— **Въ львôвскôй духовнôй семинарiи** вôдбуде ся въ недѣлю [19 с. м.] въ честь Св. о. папы Льва XIII зъ нагоды 90 ои рôчницѣ уродинъ [2-ого марта] и повороту до здоровля Св. Оця, пôдъ протекторатомъ Ректорату а заходами Кружка суспôльно економiчного вокально-декляматорскiй вечерокъ, на дохôдъ семинарского лiтературно-наукового товариства. Початокъ точно о 7 годинѣ въ рекреацiйнôй сали дух. семинарiи. Добровôльнымъ датканъ не кладе ся тамы. — Въ програму вечерка входить: промова, деклямацiя, вôдчитъ [„Студiя народнои економiи а духовенство“], два хоры [Бортнянъского „Всякую прискорбна вiсть“ и Вербицкого „Жовнѣръ“], сольо [Шевченка-Нижанковского „Минули лѣта молодiя“], орхестра и дуетъ скрипковый.

— **Поминальне богослуженє** за бл. п. Петра Стасюка, господаря въ Черняѣвѣ пôдъ Станиславовомъ, члена „Просвѣты“ и черняѣвскои читальнѣ, убитого жандармскимъ багнетомъ въ часѣ баденѣвскихъ выборôвъ 1897 року, вôдбуде ся заходомъ кружка молодежи въ Успеньскôй церкви у Львовѣ дня 21. н. ст. с. м. о годинѣ 8½ рано.

— Дня 13. с. м. вечеромъ вôдбули ся збори [около 50] послôвъ зъ курiи сѣльскои для наради въ справѣ пôдвышеня платнѣ народнымъ учителямъ. Проводивъ кн. Чарторискiй

Торговлю рызъ и сосудôвъ церковныхъ
РУКОДѢЛЬНЮ БРОНЗОВНИЧУ, котра приймае всякого рода рѣчи зъ бронзу до золочена и срѣбленя и **СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИЛЬСКОГО** (столового) 491 20—40
припоручае ся фiрму:
Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускôй ч. 1. (въ каменицы тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

посыпали ся щедро и вже въ першôмъ роцѣ оборотъ касовый выносивъ надъ 10.000 зр. Якъ некуча есть потреба такои касы позичковои въ громадѣ, видно въ того, що въ одинôмъ роцѣ не було майже и одной хаты въ селѣ, въ котрои бы не позичено зъ касы або не ложено до касы якоюсь квоты. Тымъ самымъ слѣдомъ пôйшла дальше *Солѣвка*, де такожь заложено читальню, касу позичкову и крамницю, а теперь подали до ц. к. намѣстництва о дозвôлъ на заложенє у себе читальнѣ и касъ позичковыхъ громады *Долина* и *Хомякôвка*. Всѣ тѣ села сполучен зъ собою и зъ Ягольницею и всюда дѣловодство въ згаданыхъ товариствахъ ведуть самѣ селяне пôдъ наглядомъ когось зъ интелiгенцiи; однакожь добре бы було, щобы вôдъ часу до часу зъѣздивъ до тыхъ товариствъ делiгатъ товариства „Просвѣта“ для провѣрена рахункôвъ и подана указôвокъ и увагъ для успѣшнѣйшого дѣланя. Поляки видячи красный розвôй нашихъ товариствъ заложили и собѣ таку касу позичкову и крамницю въ Ягольници, але се не сягнѣе розвою нашихъ товариствъ.

Треба признати, що ц. к. староство въ Чортковѣ вôдносить ся прихильно до сего руху мѣжь народомъ и не робить трудностiй черезъ довгiй непотрѣбнiй формальности. Що рухъ такiй мѣжь народомъ около вызволена себе зъ нужды и темноты, котрого деякiй ц. к. староства чогось такъ боить ся, не есть для нѣкого небезпечный, можна пôзнати хотяй-бы зъ того, що власне вôдъ членôвъ читальнѣ въ Шульганôвцѣ и Долинѣ, котрi то села при выборахъ нѣколи не зрадили народнои справы, выйшла гадка, щобы заходомъ тыхъ, що ихъ вôдзначено медалями зъ нагоды 50-лѣтного ювiлея цѣсарского, вôдправили ся богослужена за здоровле цѣсаря и за упокôй душѣ бл. п. цѣсаревои. [Такiй богослужена, на котрыхъ явили ся всѣ вôдзначенi медалями, вôдправили ся дѣйстно въ лютôмъ с. р. въ Шульганôвцѣ, Долинѣ и Нагорянцѣ.]

При тôмъ всѣмъ дбае тутъ нарôдъ о свои церкви и не жалуе лепт на украшенє ихъ. Шульганôвка и Долина мають величаву, гарну, мурована церковь, котра може бути окрасою и бôльшого мѣста. Въ Ягольници въ короткôмъ часѣ зложили парохiане добровôльными датками на украшенє церкви кôлька тысячôвъ злр. [гр. Лящкороньскiй жертувавъ 500 злр.] и за тi грошi поставлено красный иконостасъ та пороблено розличнi украшенi коло церкви. [При тôмъ немалу положивъ заслугу мѣсцевый сотрудникъ о. Ал. Рудевьскiй.] Церковь тая нѣ въ чôмъ не уступае що-до величавости стольчому напротивъ костелови, котрый минувшого року бувъ у шкодженый черезъ пожаръ, а теперь вôдновляе ся. Такожь въ Нагорянцѣ поставлено добровôльными датками мурована вôбiницю и роблять ся приготована до будовы новои церкви. Мѣсточко по пожарѣ значнае вôдновлятись и такъ Ягольница Нова стане теперь дѣйстно новою.

Тихiй.

вôдпущеный, або переведеный въ другу тюрму.

Выкликали и мене. Я думавъ, що се мабуть до судьѣ слѣдчого або на волю, ажь нъ! — се заходивъ мôй полiтiко-економъ, принесъ менѣ ѣсти и, не маючи права мене бачити, передавъ письмечко, де заспокоювавъ мене, казавъ, що за мое дѣло взялись самi Французы, и обѣцявъ, що я скоро буду на волѣ. Дуже радôстна була менѣ ся звѣстка. Якось легче менѣ було переночувати другу нôч. А ночувати доводилось вкупѣ зъ сима-жъ пропийцями, злодѣями и навѣть душегубцями.

На другiй день та жь сама исторiя. Надъ вечôръ однакъ выкликали мене и привели въ окрему кôмнату. Прихожу я туды, ажь тамъ сидить якiйсь чоловѣкъ въ цивiльнôй одежi. Почавъ вôнъ зо мною балакати по французьки, та тôлько чутно було по мовѣ, що вôнъ не Французъ, а нашъ таки Россiянинъ. Вôнъ почавъ мене розважати, щобъ я не журивъ ся тымъ, що сиджу въ dépôt de la préfecture; казавъ, що се часто траплять ся навѣть дуже важнымъ Россiянамъ, навѣть князямъ та графамъ, але що тi князi та графы вôдсиджували — и потôмъ имъ вôдъ сего нѣчого лихого не сталось. А мѣжь тымъ сей добрый чоловѣкъ не забувъ спытати мене, чи я не належу до межинароднаго союза робочихъ, и що се за знакъ, що я приѣхавъ у Парижъ зъ Швейцарiи. Звѣсно вôдповѣдь вôнъ дôставъ таку: межинароднаго союза я не знаю, а приѣхавъ зъ Швейцарiи, бо ранѣйше бувъ тамъ. На сѣмъ и скôнчилась наша розмова зъ симъ россiйскимъ шпѣгомъ.

На третiй день мене покликали до слѣдчого судьѣ. До него приходилось ити черезъ довгiй дворъ и не инакше, якъ зъ garde de Paris — убраными солдатомъ, вовсѣмъ схожимъ и по формѣ зъ нашими россiйськими жандармами. Вѣвъ вôнъ мене за ланцюжокъ, котрымъ окручена була рука моя. Прийшли мы до слѣдчого и той мене майже не допытувавъ, якъ було дѣло при арештѣ, а тôлько самъ говоривъ дурницю про те, якъ се безсовѣстно приѣхать въ чужу сторону и не тôлько не слухати того, що приказуе начальство, а навѣть ще й бити полiцiянтôвъ. Я кôлька разôвъ хотѣвъ вôднята голосъ, що я не бивъ полiцiянта, що се выгадка, що и начальства я не думавъ не слухати. Бачучи мôй замôръ, панъ судья слѣдчiй почавъ махати на мене руками и додавъ ще, що я свôй проступокъ зробивъ „en sortant d' une conférence considerable“ [выходячи зъ значущого вôдчиту] и звелѣвъ мене вôдвести знова у тюрму. Garde de Paris знова надѣвъ на мою руку свôй ланцюжокъ и мы пôшли въ тюрму. Дорогою переказавъ менѣ garde de Paris, що на другiй день мене покличуть на судъ полiцiи, котрый повиненъ наставляти недобрыхъ людей на розумъ.

Почавъ я собѣ мѣркувати: що вôно за знакъ, що лекцiю, на котрôй я бувъ, слѣдчiй назвавъ „conférence considerable“. Здавалось — ся лекцiя, сей зôбръ нѣчимъ не заслугувавъ на таку назву. Пôзнайшь уже довѣдавсь я, що зôбръ въ Chateau d' eau бувъ въ початку вызначеный на 18-ого марта, та тодѣ его заборонила полiцiя; пôсля сего вызначили его на 25-ого марта, се бъ-то въ другу недѣлю. Выходило, що то хотѣли соцiалiсты вôдправазнувати день паризькои комуны и, не можучи зôбрати ся 18-ого марта, зôбрались 25-ого. Отъ вôно и выходило, що я — самъ того не вѣдаючи — бувъ на дуже страшному полiтичному зôборищу. Не диво-жь, що до мене въ тюрму засылали навѣть россiйського шпѣга...

(*Дальше буде.*)

а референтъ гр. Андрей Потоцкій. Бо́льшість бесѣдниковъ заявила ся за по́двышеньемъ пл тнѣ *почавши вѣдъ 1900 року*. Зазначено при тѣмъ, що коли-бъ не дописали инший жерела доходовъ, якъ н. пр. по́двышеня оплатъ консумційныхъ або заведеня податку вѣдъ продажи горѣвки, пива и вина [Verschleissteuer], то належить по́двышеня платнѣ покрыти черезъ по́двышеня додатку до податковъ.

— Дирекція Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ подає до вѣдомости всѣхъ своихъ членовъ и вкладниковъ, що Надзираюча Рада Товариства рѣшила обнизити стопу процентову вѣдъ вкладокъ щадничихъ зъ днемъ 1 липня 1899 зъ $4^1/_2\%$ на 4%.

— Новый урядъ почтовый входить въ житя зъ днемъ 16. с. м. въ Вишенцѣ повѣта городецкого и обіймати буде громады и обшары дворскій: Вальдорфъ, Вишенку малу зъ Малатиномъ, Загорянами и Заѣздомъ, громаду Вишенку велику и обшары дворскій Майданъ и Верешницѣ.

— Депутація зъ повѣту лѣського, зложена зъ трехъ селянъ, двохъ рускихъ священниковъ и двохъ мѣщанъ зъ Лютовиськ, зъявила ся нинѣ у намѣстника гр. Пінінського и бувшого міністра Залеского за будовою зелѣзницѣ на Волосате. Опісля була депутація також въ соймѣ, де конферувала зъ кількома послами. Депутацію приймано всюды прихильно а нинѣ выѣздить она ще до Вѣдня.

— Кружокъ музичный Львовского Бояна устроює въ суботу 18-ого с. м. въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“ у Львовѣ *музикальный вечерокъ*. Початокъ о годинѣ $6^1/_2$ вечеромъ. Вступъ вольный. Програму подамо въ пятницю. — За выдѣлъ *О. Шухевичъ, Р. Гамерчакъ*.

— Стрыйска філія „Просѣты“ подає до вѣдомости своихъ членовъ, що великопостій сходины членовъ філіи вѣдбудуть ся въ сали Руского Касина въ Стрыю въ недѣлѣ: 19-ого марта, 26 марта и 9 цвѣтня, кождого разу о год. $5^1/_2$ вечеромъ. *На першихъ сходинахъ* 19-ого марта выкладати будуть: 1) О сплавкахъ Райфайзена адв. д-ръ Евгенъ Олесницкій. 2) Де-що зъ фізики о Бобикевичъ. — *На другихъ сходинахъ 26 марта*: 1) „Про подорожь по Святій земли“ о. Кирчівъ. 2) „Про фальшоване пожывы“ д-ръ Антоневичъ. — *На 3 сходинахъ 9 цвѣтня*: 1) „Де-що зъ природы“ проф. Иванъ Бахманинъ. 2) „Про господарство“ о. Головкевичъ. — Выдѣлъ філіяльный просить своихъ членовъ о численну участь!

— Краєва рада шкільна оголошує конкурсъ на три посады учителѣвъ въ рускій гімназіи Франца Іосифа въ Тернополи а то: 1) клясичнои фільольогіи яко головного предмету а языка руского яко предмету побічного; 2) языка руского яко предмету головного а клясичнои фільольогіи яко предмету побічного; 3) математики и фізики яко предметовъ головныхъ. Речинець до вношеня подань на сі посады вызначеный до кінця марта с. р.

— Стрейкъ ученикóвъ гімназіи въ Стрыю. Якъ намъ доносять изъ Стрыя — въ тамошній гімназіи сема клясa урядила черезъ три днѣ стрейкъ учителеви П—ому, выправдуючи свій стрейкъ докорами учителеви, що обходить ся зъ учениками грубо и несправедливо класифікуе. Д. Стрыя приѣздивъ въ тій справѣ краєвый инспекторъ зъ Львова. Справа ще не полагоджена.

— Урядъ податковый въ Товмачи обкрадъ хтось при помочи по́дробленыхъ ключѣвъ, забравши 12.000 зр.

— Еміль Еркманъ, знаный повѣстеписатель французкій, що писавъ въ співдчѣ зъ Ал. Шатріяномъ, померъ въ Люневіль въ 77 році життя. Де-що зъ оповѣдань и повѣстій Еркмана-Шатріяна выйшло и въ нашій мовѣ въ перекладѣ Ивана Белея.

— Въ Краковѣ розійшла ся поголоска, що для переведеня процесу въ справѣ галицкои касы щадничои буде деле́гованый краківскій судъ карный.

— Зъ галицкого Банку кредитового вынято до вчера 130.000 зр. на книжочки щадничѣ. [Треба замѣтити, що безъ выповѣди выймати можна тамъ вкладки тóлько до высоты 200 зр.]

— Зъ Градца пишуть намъ: Въ понедѣлокъ вѣдбулась у Градци промоція п. Александра Козакевича, родомъ зъ Угнова, бувшого члена акад. товариства „Русь“, на доктора медицины.

— Зъ Канады. Канадійскій газеты пишуть: Французкій єпископъ Паскаль въ Саскачеванъ повернувъ зъ Европы. Бувъ вонъ такожь у Вѣдни, де старавъ ся у правительства и у церковныхъ властій о высланє рускихъ священниковъ до Канады. Правительство мало приобѣцати помочь матеріяльну, а власти церковній готовій выслати священниковъ. [Американьска „Свобода“, нотуючи сесю вѣсть, каже вѣдъ себе: Аж треба помочи Французовъ, щобы полагодити нашѣ церковно народній справы въ Канадѣ; мы сами все були и будемо крайными нездарами.“] — На весню сподѣваютъ ся до Канады много переселенцѣвъ, мѣжь тыми 6000 Русинóвъ зъ Галичины и Буковины.

— Зъ „Равскои Рускои Рады“. На „Народный Дóмъ въ Равѣ рускій“ вложили [дальше] Р. Т.: о. Сильв. Стецякъ 3 зр., братство церк. въ Рѣчкахъ 5 зр., братство церк. въ Камѣнцѣ-Лапинку 10 зр., о. І. Гавришкевичъ вѣдъ себе 2 зр. и вѣдъ о. В. Плешкевича 2 зр., Гавр. Пѣдсудокъ, начальн. гром. зъ Камѣнки волоскои зъ пушки 11 зр. $64^1/_2$ кр.; Л. Томашевскій вѣдъ громады; Пѣддубцѣ 15 зр., Дзиниска 10 зр., Новосѣлки передній 5 зр., разомъ 30 зр.; Л. Томашевскій зібравши у себе на весѣлю 1 зр. 85 кр., о. В. Матюкъ вѣдъ парохіянъ Карова 16 зр., о. Н. Лемницкій коладу зъ Гребенного и Мостóвъ 6 зр. 50 кр., зъ преферанса въ Равѣ рускій 1 зр. 50 кр., братство церк. зъ Камѣнки повон 10 зр., Выдѣлъ повѣтовый въ Равѣ рускій 25 зр., процентъ дописаный по конець 1898 року 5 зр. 86 кр., зъ преферанса въ Голóмъ 2 зр., громады Тенетники 10 зр., о. Дутkевичъ зъ коляди въ Пѣддубцяхъ 1 зр. 50., громада Гóйче 50 зр. — Всего до сеи хвилѣ 466 зр. 92 кр. Дякуючи всѣмъ Р. Т. Жертводавцямъ за тій дары любови для добра загального, звертаємо ся зъ укліпною просьбою до всѣхъ Р. Т. Родимцѣвъ, Радъ громадскихъ и Брацтвъ церковныхъ въ равскóмъ повѣтѣ, котрій до сего часу не вѣдповѣли на нашу просьбу, щобы зволили поспѣшити зъ жертвами на Народный Дóмъ. На загальныхъ зборахъ „Равскои Рускои Рады“ дня 8 (20 марця буде представленый докладный выказъ всѣхъ жертвъ пóсля парохій и громадъ для выказаня, де памятають а де забувають на народній потребы. — За выдѣлъ „Равскои Рускои Рады“. *Евгеній Горницкій*.

— Жертвы на будову руского театру у Львовѣ вложили въ канцелярії товариства „Просвѣта“: о. А. Пѣдлящецкій зъ Сковятина 1 зр., Питомцѣ духовнои рускои семинарії у Львовѣ 4 зр. 60 кр., зъ складки, Скрипчукъ зъ Львова 3 зр. 20 кр., зъ розпродажи купонóвъ, Професоры ц. к. академичнои гімназіи у Львовѣ 14 зр. 36 кр. зъ складки, о. Евгеній Гузарь катихитъ учит. семинарія у Львовѣ 1 зр. 30 кр. зъ розпродажи купонóвъ, Василь Бойко емеритов. урядникъ зъ Львова 10 зр., ученикъ 7 А клясы академичнои гімназіи 5 зр. зъ складки.

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграній Великои *ювілейной выставовои лотерії*. Звертаємо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тій выграній выплачують ся також *готівкою* зъ 20% вѣдшибки, а тягненє вѣдбудесь безвѣдклично *18 го марта 1899*.

Соймъ краєвый.

[14. засѣданє въ днн 15. марта 1899.]

Засѣданє розпочало ся о 10·35 годинѣ. Послóвъ дуже мало. Галерія пуста.

Зъ порядку дневного по вѣдчитаню петицій наступило перше читанє внесеня п. Окуневского въ справѣ будовы дороги въ Ворохты до Жабя. [П. Окуневскій неприсутный на сали.]

Маршалокъ удѣлив голосу п. гр. Каз. Баденьому, котрый яко віцепрезесъ комісіи буджетовои внѣсъ, щобы на будуче передавано впростъ до выдѣлу краєвого всякій петиціи приналежній до комісіи буджетовои, бо она вже кóнчить свои чинности урядовій. — Палата се ухвалила.

Радѣ повѣтовій въ Калушу удѣлено концесію на побираня мита вѣдъ мо та на рѣцѣ Болехóвцѣ въ Негóвцахъ.

Дальше наступило продовженє розправы надъ закономъ будóвничимъ для сельскихъ громадъ и меншихъ мѣстъ.

При §. 19 забрало слово кóлькохъ послóвъ, по чóмъ ухвалено его безъ змѣны пóсля проекту комісіи. — При §. 20 промовляли пп. Среднавскій и Вахнянинъ и вносили рóзній поправки.

Маршалокъ звернувъ увагу послóвъ, щобы всякій поправки вносили на письмѣ и выразно ихъ стилізовали, а не, якъ лучае ся, що замѣсть „повѣтова рада“ пишуть „громадска рада“. *[Смѣхъ на сали и оклески зъ ложокъ дневникарскихъ.]* Вѣдтакъ звернувъ маршалокъ неточно внесену письменно поправку п. Вахнянина.

При §. 28 ставивъ поправку п. Винничукъ.

За для неувзгляднюваня поправокъ селянськихъ послóвъ выйшли всѣ людовцѣ и рускій послы независимій изъ салѣ. Зъ рускихъ остали на сали пп.: Барвѣньскій, Савчакъ, о. Гаморакъ, Каратницкій, Кульчицкій, а п. Вахнянинъ щось зъ великимъ занятемъ писавъ.

По якóмсь часѣ по нарадѣ въ одній изъ саль комісійныхъ вернули сецесіоністы назадъ на салю.

Година $1^1/_2$, сала соймова выглядає дуже оригінально. На сали потворились групы послóвъ и ведуть зъ собою розмову, многій знова стоять безмысльно, а инший сидячи въ лавкахъ, читають для „скороченя часу“ справоздана соймовій, бо ухваленє закона будóвничого не будить у нѣкого цѣкавости. На сали шумъ и гамóръ, а тóлько выразнѣйше вѣдбиваєсь голосъ бесѣдниковъ та голосъ маршалка.

При §. 32 ожививъ скучну дискусію п. Роттеръ [демократъ] старающись своею бесѣдою заинтересувати палату. Его выводы примусили вже й такъ утомленого справоздавця п. Онишкевича до довшого простованя его высказóвъ и до оборони проекту комісіи.

При §. 48 и 49 промовлявъ п. Вахнянинъ и ставлявъ поправки, котрій однако упали. — Дальше ухвалила палата §§. 50 до 55 безъ ставленя жадныхъ поправокъ. — Надъ §. 56 промовлявъ п. Романовичъ [редакторъ „нафтового органу“], ударявъ на дворы и поставивъ вѣдповѣдну поправку.

П. гр. Стадницкій [подолякъ] поставивъ внесеня, щобы §§. 56 и 57 переслати назадъ до адміністраційнои комісіи, а она по мысли поправки внесенои п. Романовичемъ предложила на найблизшóмъ засѣданю оба параґрафы вѣдповѣдно змѣненій вѣдъ ухвалу соймову. — Внесеня се принято значною бóльшостею голосóвъ и тымъ закóнчено млавy дискусію надъ будóвничимъ закономъ.

Приступлено до дальшого порядку дневного.

Соймъ принявъ до вѣдомости справоздане комісіи господарства краєвого въ справѣ пóдпесеня молочарства въ краю и въ справѣ петиціи товариства рóльничого о основаня низшои школы рóльничои въ захóдній Галичинѣ; дальше справоздане комісіи громадскои о справозданю выдѣлу краєвого зъ чинностій департаменту І.

Довшу надъ сподѣване дискусію выкликало справоздане комісіи сóльнои о продажи соли въ зарядѣ выдѣлу краєвого. Надъ справою сею промовляли пп.: Вуйцікъ о зниженю цѣны соли, гр. Кар. Дѣдушицкій а Винничукъ о выдачѣ селянамъ сыровцѣ въ окрузѣ 8 миль и внѣсъ на дно по польски вѣдповѣдну резолюцію, котру доповнивъ о. п. Небыловець, щобы округъ такій бувъ обнятый не 8, але 15 милями, що опóсля и ухвалено.

При кóнци засѣданя п. Поточекъ внѣсъ нагле внесеня о удѣленє запомоги въ квотѣ 1000 зр. погорѣльцямъ Мушыны, а палата ухвалила передати сесю справу комісіи буджетовій и опóсля зложеня безъ друку на найблизшóмъ засѣданю сойму.

За-для спóзненои поры [$2^1/_2$ год.] маршалокъ вѣдрочивъ засѣданє. — Слѣдуюче засѣданє завтра о 10 годинѣ рано.

— —

На нинѣшнóмъ засѣданю сойму внѣсъ п. Окуневскій и тов. чотири интерпеляції до комісара правительственного: въ справѣ заволѣкана затвержденя въ урядованю старостóмъ въ Стрыю ново-выбраного вóйта въ Угольнѣ; — въ справѣ уневажненя уконституувавшои ся нововыбранои рады громадскои въ Добрѣ [пов. ярославского], а задержаня въ урядѣ старого вóйта мимо того, що выбрано нового; — въ справѣ неправного засуспендованя чесного и порядного вóйта Дмитра Дмитрова въ Коцюбинцахъ [пов. гусятинського] за выборы до рады державной, а котрого старосто мимо реституціи его въ урядованю выдѣломъ повѣтовымъ, не хоче ввести назадъ въ урядованє. Натомѣсть старосто пóдперає заступника вóйта Фр. Скульского, пійка и гуляку, котрого урядованє наносить громадѣ чишь великій шкоды. — Четверта интерпеляція була въ справѣ выборóвъ громадскихъ въ Колоколинѣ [д. 15 марта 1898], при котрыхъ комісарь п. Альбертъ вѣдмовивъ мѣсцевому парохови о. Петрицкому право голосу и выбору, бо сей не вѣдбóравъ еркціонального грунту; дальше що старостó въ Рогатинѣ не затвердило выбору о. Петрицкого писаремъ громадскимъ, котрый принявъ сей урядъ за для упорядкованя справъ громады, а натомѣсть затвердило старостó въ урядѣ писаря за квоту 80 зр. рóчно, хочь о. П. жадавъ лишь 40 зр. рóчно за ведене писарки.

П. Окуневскій и тов. внѣсъ также интерпеляцію до намѣстника гр. Пінінського о привилейованю рускихъ урядовъ парохіяльныхъ до приниманя писемъ урядовыхъ, адресованыхъ и писаныхъ польскою мовою.

О. п. Небыловець и тов. внѣсъ интерпеляцію въ справѣ брутального и безправного поступованя старосты въ Старóмъ-мѣстѣ Річчого, котрый наславъ на о. И. Яворского въ Стрѣльбичахъ комісію урядову враз въ жандармомъ въ цѣли переведеня шкóнтра шкільныхъ грошей, зложеныхъ у него яко предсѣдателя рады шкільнои мѣсцевои.

— —

При вчорашній дебатѣ надъ закономъ будóвничóмъ для сѣлъ и мѣсточокъ при §. 13 бóмъ поставивъ п. Чайковскій [обшарникъ зъ Перемыского] внесеня, щобы выдѣлъ повѣтовый въ тóмъ случаю, коли погорить цѣле село, перевѣривъ зъ знатоками плянъ регуляційный и подавъ до вѣдомости зверхности громадскои; противъ сего плану, вымѣрюючого новій дороги, площѣ и выгоны не прислугувало бы право рекурсу интересованымъ особамъ, котрыхъ бы выключено безъ вѣякого вóдшкодованя, а лишь могла бы рекурсувати зверхность громадска. — Тому внесеню спротививъ ся рѣшучо п. Окуневскій и на яркихъ примѣрахъ выказавъ нестóйность такого внесеня та евентуальній шиканы та кривды для селянъ, сли-бы въ такій формѣ ухвалено сей параґрафъ. Вкóнци внѣсъ, щобы додати выразно въ законѣ, що — интересованій сторонѣ прислугує право рекурсу противъ регуляційного плану. Аргументація п. Окуневского була такъ переконуюча, що навѣть внескодавець п. Чайковскій прилучивъ ся до внесеня п. Окуневского, а палата одноголосно ухвалила пропоновану змѣну — право рекурсу.

Наука, штука и література.

— Конкурсъ на исторію Украины. Передъ трема роками „Кіевская Старина“ оголосила була конкурсъ на написаня исторіи Украины, але речинець минувъ уже рóкъ тому, а на конкурсъ не подано анѣ одной працѣ. Тому редакція „Кіевской Старины“ вѣдложила речинець ще на одинъ рóкъ, т. в. до 1-ого сѣчня 1900 року.

— Кіевскій дневникъ „Жизнь и Искусство“ доносить, що знайдено новый списокъ „Енеиды“ Ивана Котляревского зъ датою 1779 року. Въ тóмъ списку мѣстять ся тóлько три першій пѣсні „Енеиды“, але они повнѣйшій вѣдъ всѣхъ, якій доси були вѣдомій, а такожь вѣдъ выданя Парпуры. Найбóльше цѣкавый той списокъ тымъ, що въ нѣмъ нема цензурныхъ черканъ и поправокъ. Надъ нимъ працюе теперь ученый Павло И. Житецкій въ Кіевѣ, що збирае ся писати ширшу монографію про украинську літературу XVIII. вѣку, закóнчуючи ю Котляревскимъ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Львівскій краєвый судъ высшій именувавъ аскультантами практикантóвъ судовыхъ: Вольфа Шарковера, Евгена Гвоздецкого, Атанасія Михалевича, Остапа Весоловского, Клима Гвоздецкого, Антона Лопушаньского, Ант. Міхелішього, Людв. Стан. Смоленьского, Вінк. Мар. Заркевича, Ив. Ганаса, Ант. Чесл. Пшесташевского, Людв. Генр. Козака, Ив. Новину Зарицкого, Алойс. Гіртлера, Генр. Садловского, Ив. Будного, Петра Левицкого, Вит. Алекс. Алойс. Главатого, Богдана Теодосія Монцѣбовича, Бол. Іосаф. Шулякевича, Стеф. Кушнѣра, Фр. Нейбара, Николая Корчиньского, Алекс. Мар. Ребчиньского, Пав. Вит. Лянґа, Мар. Іос. Романовского, Ив. Калиневича, Тад. Ипол. Кисѣлевского, почтового офіціяла Андр. Мар. Сѣчку, концептового практиканта дирекціи скарбу Ив. Капусциньского, бувшого концепіста дирекціи скарбу Стан. Слотоловича и концептового практиканта намѣстництва Януша Онишкевича. — Міністеръ рóльництва именувавъ асистентóвъ рахунковыхъ львівскои дирекціи лѣсовъ и доменъ Володисл. Гомбковского и Блажея Потенцкого офіціялами рахунковыми. — Старшій прокураторъ державный въ Краковѣ Теодоръ Калитовскій именованый дѣйстнымъ радникомъ суду краєвого въ Краковѣ.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбóльше новыхъ передплатникóвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Емилія Стеткевичъ, дочка о. Юліяна Стеткевича, пароха въ Вóркахъ малыхъ, упокоилась тамъ дня 9 марта с. р. В. ѣ. п.!

Вѣдень 15 марта. Раду для справъ працѣ (Arbeitsrath) скликано на 20 с. м.

Любляна 15 марта. На вчерашнóмъ засѣданю сойму маршалокъ подавъ до вѣдомости, що цѣсарь приречъ принятн депутацію, котра подасть просьбу о заснованя університету въ Любляни.

Петербургъ 15 марта. На засѣданю комісіи для управильненя торговлѣ збóжемъ міністеръ фінансóвъ Вітте выголосивъ промову, въ котрій порушивъ также справу притягненя до Россіи чужихъ капіталовъ. Міністеръ высказавъ гадку, що охоронній цла суть для Россіи шкодою, котрои кошта спадають тягаромъ на всѣ клясы людности.

Парижъ 15 марта. Касаційный трибуналъ рѣшивъ зажадати вѣдъ міністра вóйны выданя тайного dossier въ справѣ Дрейфуса. — Президентъ Любе помилувавъ всѣхъ засудженыхъ за демонстраціи уладжеій противъ него въ дни 10-ого лютого.

Римъ 15 марта. Розійшлась тутъ вчера поголоска, що анархісты намѣряють высадити у воздухъ парляментъ и королѣвску палату. Въ наслѣдокъ того скрѣплено при тыхъ палатахъ поліційну сторожу.

Лондонъ 15 марта. Зъ настроею въ правительственныхъ кругахъ хівськихъ судить, що Хінцѣ добровольно не згодять ся на вѣдступленє Італіи заливу Саммунъ. Здаеть ся, що Італія ужила острѣйшихъ средствъ, якъ дипльоматичній переговоры. Въ заливѣ стоять вже чотири італійскій панцирники.

Царгородъ 15 марта. Племена замешкуючій полуднево-захóдну часть краю, заховуютъ ся недовѣрчиво взглядомъ турецкого правительства и не хочуть поступати пóсля постановъ конференціи делеґатовъ, вѣдбувшои ся въ Ипекъ.

Оповѣщенє.

Зъ уваги, що декотрій члены „Краєвого Союза кредитового“, стоваришеня взареєстрованого въ обмеженою порукою у Львовѣ, до сего часу не надбслали заявленъ приступленя въ члены, протє еще разъ упрашає ся о надбслане пóдписаныхъ заявленъ, по чóмъ наступить высылка книжокъ удѣловыхъ.

При тій нагодѣ запрошуємо до численного приступленя въ члены „Краєвого Союза кредитового“. Одинъ удѣлъ членьскій выносить 25 зр. Кождый членъ може мати бóльше удѣловъ. Складаючи першій удѣлъ членьскій належить зложити вписове 1 зр. на резервовый фондъ стоваришеня. Удѣлы членьскій приносять дівіденду въ мѣру добутого зыску стоваришеня и въ высотѣ означеній Загальными зборами стоваришеня.

„Краєвый Союзъ кредитовый“ приймає также вкладки щадничій и опроцентовує ихъ на $4^1/_2\%$ та удѣляє позычки найвищій въ квотѣ 250 зр. и удѣляє кредиту повѣтовымъ стоваришенямъ кредитовымъ на $5^1/_2\%$.

Вáрцевый статутъ для засновуючихъ ся повѣтовыхъ товариствъ кредитовыхъ высилає ся безплатно.

Льокаль стоваришеня: Львовъ, Ринокъ ч. 10, II поверхъ. Годины урядовій: вѣдъ 12 до 2 пополудни.

Дирекція.

Выказъ складаныхъ жертвъ

На Бурсу ремѣсничу у Львовѣ прислалъ Вп. о. Т. Пиндусъ зъ Соснова на руки нашои Адміністрації: 5 зр. 65 кр. збóранихъ на приміщи о. Ивана Пѣсецкого въ Котузовѣ, а пóзнѣйше знова 2 зр. 45 кр. вѣдъ панны Ярославы Пѣсецкои, разомъ 8 зр. 10 кр.

На обнову рускихъ церквей прислалъ на руки нашои Адміністрації Вп. о. П. Пиндусъ зъ Соснова изъ зборки въ Котузовѣ 1 зр. 10 кр

— *На ювілейну Бурсу ремѣсничу и промысловy* жертвували (дальше): Бурачиньскій Осипъ 1 зр.; Бойко Василь у Львовѣ 10 зр.; о. Лобода Петро 10 зр; парохіане Дарахова 2·20 зр.; Н.Н. 62 кр.; Читальня въ Розгадовѣ 1 зр., Братство церк. въ Розгадовѣ 1 зр., Парохіане въ Розгадовѣ 3·36 зр.; о. Форись зъ складокъ въ Тертидовцѣ 12·50 зр.; Тишиньскій Антонъ въ Живци 1 зр.; Громада Дусановъ 3 зр; о. Петрушевичъ Ст. зъ Холоєва 1 зр.; о. Яюсь Іосифъ въ Стенятинѣ 2 зр.; о. Розлуцкій въ Жовчевѣ 1 з.; Парохіане Жовчева, Даниьлча и Уѣзда 7 зр.; Всч; Урядъ дек. городецкій складку на соборчику 4 зр.; Читальня въ Камѣнцѣ Струм. 2 зр.; Н. Н. у Львовѣ 40 кр.; о. Ивановскій Ник. въ Модричи 2 зр.; Громада Конюбинчики 9 зр. 50 кр; Громада Сокирницѣ 4 зр. 40 кр; о. Матковскій Северинъ зъ Конюбинчикъ 1·10 зр.; Парохіане Шидловець черезъ о. Кузика 13 зр.; зъ партійки въ Бобрцѣ 60 кр.; А. Витковицкій купець въ Бобрцѣ 1 зр.; Учителѣ рускои гімназіи у Львовѣ 14·50 зр., о. Кручковскій въ Нагачева 2 зр.; въ домѣ о. Терешкевича въ Боробѣевцѣ зложено 20·53 кр., (Вир. о. прал. Бачиньскій 5 зр., Ю. К. 5 зр., решта гостей 10·53 зр.); Борисъ Иванъ въ Краковѣ 50 кр. — *В. Наєврный* голова товариства.

Надѣслане.

Рускій хлопець зъ укѣченою норм. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускій кравецкій рукодѣльни ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА у Львовѣ Рынокъ ч. 36 [домъ Народнои Торговлѣ].
88 2—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

(Оптикъ и Механикъ у Львовѣ, площа Гарасимовича ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нижнѣ-вѣмъ поверху Гавсмана

получае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, термометры, бінокли, (лѣсовники, барометры, термометры, лѣкарскіе, лямпы, компасы, рисовадла, тамыце мірничѣ, цѣпы, хібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 6157

БРИТВЫ вѣдомого выробу зъ англійскои сталѣ припоручае Иванъ Лаврукъ ложовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ВЫЖИМАЧКИ до бѣлизны зъ вальцами гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Мають комнатий по зр. 24 и 25 [illegible] ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Галицул. на 1 (напротивъ катедры)

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1899 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжденна политична газетка

СВОБОДА

письмо политичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Ол. Борковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и администрація: Львовъ, рынокъ ч. 10 на домѣ „Просвѣты“).

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня 21 н. ст. марта 1899 о годинѣ 3 по полудни вѣдбудуть ся

надзвычайнѣ загальнѣ зборы
касы позичковои „Помѣчь“
въ Теребовли

товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою, въ льокалѣ власнѣмъ, — на котрій Высокопочтенныхъ Членѣвъ того товариства по мысли § 37 статута запрошуе ся.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Выборъ 1 члена Совѣта управляючого.
2. Затвержена выбору Дирекціи.
3. Вложеня членѣвъ.

77 1—1

Теребовля 14 марта 1899.

Секретарь *Теодоръ Янцкій.* Предсѣдатель *о. Іоанъ Залуцкій.*

Подяка.

Дня 5 Марта с. р. подобалось Провидѣнію Божому призвати до Себе бл. п. о. Антонія Тустановского, ювілата, почестного крилошанина и пароха въ Завишши, а незабутнего мужа, найдорожшого отца, дѣда и прадѣда. Въ горю нашѣмъ не опустили насъ добрій люде, котрій зрозумѣли нашь бѣль и заявили ся послѣдною прислугою покійному. Нехай проте буде намъ вольно въ того мѣсця подякувати вамъ прилюдно за ихъ добре серце и за ихъ трудъ. Дякуемо передовсѣмъ Всч. о. А. Ляврецкому въ Добрячина, котрый заосмотривъ покійного св. Тайнами на дорогу вѣчности и черезъ два дни приѣздивъ въ парастасомъ. Дальше щиру подяку складаемо Вир. Крилошанину и Деканови о. Орестови Чеховичеви въ Сокаля за вѣдслужене парастаса и за ласкаву участь въ похоронахъ. Рѣвно-жь сердечно дякуемо Вир. Совѣтникови и Деканови о. В. Чернецкому въ Сѣльця бѣлского за провѣдъ въ похоронахъ и за трогательне надгробне слово, а Вел. о. А. Мурієви Ч. св. В. В. зъ Кристинополя за пращальну проповѣдь въ церквѣ. Щире спаси-Бѣгъ шлемо Всч. Духовеньству, котрій мимо лихои дороги не жалували труду, щобы покійному вѣддати послѣдну прислугу, а именно Высокопреподобнымъ и Всечестнѣйшимъ оо. Е. Левицкому въ Тартакова, Т. Карпинови зъ Белза, К. Седецкому въ Жужеля, М. Миколаєвичеви зъ Скоморохъ, Р. Мосевичеви въ Шмиткова, А. Леонтовичеви зъ Тенетискъ, Ст. Алексевичеви зъ Конотбиъ, В. Гойдишеви зъ Белза, В. Фартухови въ Сокаля, А. Головцѣ зъ Тартакова и Всч. оо. Василіянамъ зъ Кристинополя. Рѣвножь пересылаемо щиру подяку Всч. латиньскому Духовеньству: Вир. Ректорови оо. Василіянъ кс. Ліцови зъ Кристинополя, кс. Рисьови зъ Сокаля и кс. Бернардинамъ зъ Сокаля и Кристинополя за ласкаву участь въ похоронахъ. Еще выражаемо нашу вдячность Высокоповажанымъ пп. Фабіньскому зъ Поторицѣ, д-ру Савчинь кому нотареви зъ Белза, Роецкому зъ Завишшѣ, та всѣмъ Вин. Знакомымъ, що прибули подѣлитись нашимъ горемъ. Приймѣть якѣнця и Вы Честнѣ прихожане нашу подяку за многочисленну участь въ похоронахъ, за тѣ слезы, якими оплакували-сте доброго Вашого Пастиря. Нехай Всевышнѣй нагородить Вамъ, а мы ще разъ шлемо Всѣмъ высше згаданымъ въ глубины серця спаси-Бѣгъ!

Текла Тустановска вдова; — Атанасій, Евгеній и Мальвина дѣти; — Василь Скопляк и Николай Котецкій зятѣ; — Лонгинъ, Ольга, Романъ, Кирило, Зенонъ, Юстинъ и Вячеславъ Тустановскій, Володимеръ, Евгенія, Михаилъ, Ольга и Антонія Скопляки; Антоній Котецкій внуки; — Лидія Тустановска правнучка. 98

ЛЬВОВСКЕ ТОВАРИСТВО ЗАДАТКОВЕ

Стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою

ул. Ягайлоньска vis à vis касы ощадности I. поверхъ.

Удѣлае позички вексельнѣ и ипотечнѣ на интересы промысловѣ и торговельнѣ въ мѣсци и на провінціи; такожъ приймае вкладки ощадности на 5% вѣдъ сто. 97 1—2

Президентъ *Іосифъ гр. Лубеньскій.*
Дирекція: *Ковжопольскій, д-ръ Свѣсловичъ. Векъ.*
Сендикъ и заступникъ дирекція *д-ръ Віктор Унгаръ.*

ПОЛОТНО

правдиво льняне и бавовняні шифоны, піки, дымы и прочі

спровадженій посредствомъ „Народнои Торговлѣ“ просто зъ фабрики — въздали собѣ загальне одобреня и похвалы що до якости товару и що до дешевости.

Замавляе ся лише цѣлыми штуками, а столову бѣлизну и хустки туминами. При замовленю выстарчае подати приблизительну цѣну товару, въ якій вартости мати его хоче ся, и призначена его, а выберемо до задоволеня.

60 5—6 **Дирекція „Народнои Торговлѣ“.**

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовуе ихъ по

4½% на рокъ.

РОБОТНЯ СЛЮСАРСКА

И КОНЦ. ЗАВЕДЕНЄ ДЛЯ ВОДОТЯГОВЪ

ВОЛОДИСЛАВА ИЛЯСЕВИЧА

у Львовѣ, улиця Городецка чисто 69.

Выконуе всякій роботы въ обсягъ слюсарства входячій: комплетній уряджени водотяговъ (лазанокъ и кльозетовъ), реставрацій помпъ и всякій инши въ сей обсягъ входячій.

На складѣ завсѣгды богатый выборъ лазанковыхъ печей, кльозетовъ и мушель, комплетне опасованє кухонне до кухонь каѣлевыхъ и звычайныхъ. Всякій апеиры, кайеры, ганки до ринвъ и до кльозетовыхъ руръ. 79 7—15

ЗАЩИТА ЗЕМЛѢ

общество зареєстроване зъ ограничон. (однокр.) порукою во Львовѣ при улици Краковской ч. 17

переводить парцеляцію обшаровъ дворскихъ, удѣляе своимъ членамъ ложичокъ въ цѣли заокругленя або побѣнесеня господарствъ и въ-загалѣ старае ся о удержане и придбане земль въ рускихъ рукахъ. Для переведеня тои цѣли приймае вѣдъ своихъ членѣвъ капіталы на условленый процентъ и **вкладки щадничѣ** въ довольнѣй высотѣ.

Одинъ удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Удѣлъ можна сплачувати ратами 5 зр. при вступѣ а по 5 зр. въ чотырохъ слѣдуючихъ рокахъ. Кому дорога прадѣдна земля, нехай приступить яко членъ до „ЗАЩИТЫ ЗЕМЛѢ“. 62 10—10

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разовъ премійованє.)

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

ЧУДА ДЕЛЬФІНАТУ

(Dauphine) и похоронъ

президента Фора

Вступъ 10 кр. 95

Ботаніка

на вышші класы шкіл середнихъ. Підали учительска Д-ра О. Ростафинського. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Вид. в ... 189... Цѣна 1 зол. 50 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на нижші класы шкіл середнихъ. На языкъ рускій передложивъ Іванъ Верхратскій. Видавн друге. У Львовѣ 1898. Цѣна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на нижші класы шкіл середнихъ, учебникъ А. М. Ломницкого, передложивъ и подекуда доповнивъ Іванъ Верхратскій. Видане друге 1898. Цѣна примѣрника: 70 цент. в. ав.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

въ рускои ботанічнои термінольогіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Въ д. р. 1892. Цѣна 50 цент. в. а.

Видана ті можъ дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора рускої гімназії зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінерольогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінерольогії, або 30 пр. Спису) порто оплачуе автор.

Тягненє

вже

въ СУБОТУ.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готівкою въ 20%, вѣдшибки.

Льосовъ Веденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Густ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

41 17—?

Розклад їзди поїздів залізничних

важний від 1 жовтня 1898

часом середньо-европейським (львівського о 36 мінут від часу львівського).

ПОЇЗД		до Львова	ПОЇЗД		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
прихідних о			відхід о		
	6.55	з Ілцкан	8.00		до Підволочиськ з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ілцкан
	7.50	„ Тернополя зі Підзамча	6.15		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ілцкан		8.35	„ Підволочиськ з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.50	—	„ Кракова		10.55	„ Ілцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Ілцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Ілцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ілцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖІЧК			
	3.04	з Підволочиськ на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворця		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ілцкан
	6.10	„		6.40	„ Кракова
6.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.30		„ Підволочиськ на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ілцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиськ на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.20	„ Лавочного		10.05	„ Ілцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиськ з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 8 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментѣвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтреватѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Пашеръ зъо абр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловя.

Ч. 50. Львовъ, Четверъ 4 (16) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	21 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застережена. — Реклямаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесенія приватнй числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Справа орґанізаціи селяньского кредиту въ соймовій комісіи.

Комісія для селяньского кредиту выладила на пѣдставѣ реферату п. Скалковского справоздане въ справѣ орґанізаціи селяньского кредиту повѣтовыми институціями кредитовыми и мѣсцевыми товариствами щадничими и позичковыми. Въ справозданю зазначено, що въ р. 1898. 6 радъ повѣтовыхъ заложило касы щадничій, а въ 7 повѣтахъ повстали задатковій товариства и райфайзенівскѣ спѣлки. Коли такъ дальше пѣде, то згодомъ кождый повѣтъ буде мати ся ю кредитову институцію пѣдъ опѣкою и вплывомъ повѣтовои р ды; а коли тій институціи схотятъ користати зъ фондѣвъ комунального вѣддѣлу краєвого банку, то будуть могли розвинути ширшу дѣяльнѣсть на поли селяньского кредиту и успѣшно поборювати лихву.

Комісія звернула однакъ увагу такожъ на те, що в богато задатковыхъ товариствъ, котрыхъ дѣяльнѣсть обчислена не такъ для загального добра, якъ бѣльше на зыскъ. Товарства тій не належатъ до союза задатковыхъ товариствъ и не пѣдлягаютъ жадній внѣшній контролѣ. Въ р. 1897 було такихъ товариствъ 307, мѣжь тымъ коли до союза належало тѣлько 130. Внѣшна контроля, выконувана люстраторомъ зъ рамена чи то союза чи суду, особливо в доконечна въ задатковыхъ товариствахъ, котрій мають въ оборотѣ значній вкладки щадничій. Длятого комісія разомъ зъ внесенемъ, щобы соймъ принявъ до вѣдомости справоздане краєвого выдѣлу о повѣтовыхъ институціяхъ кредитовыхъ, домагае ся такожъ резолюціи сойму зъ зазывомъ до правительства о заведене обовязковои люстрациі задатковыхъ товариствъ.

Въ справѣ мѣсцевыхъ спѣлокъ щадничихъ и позичковыхъ комісія прийшла до переконаня, що при нашихъ вѣдносинахъ годѣ держати ся невѣльничо первѣстныхъ взѣрцѣвъ райфайзенівскихъ. У насъ всюды нарѣкаютъ на злу господарку въ громадскихъ касахъ позичковыхъ, позакладанихъ для тои самои верствы населена, для котрои мають служити райфайзенівскій касы. Коли въ громадскихъ касахъ зла господарка довела часто до того, що власный капіталъ касы застрягъ въ недвижимостяхъ або въ части навѣть запропастивъ ся, то въ спѣлковыхъ касахъ наслѣдки лихои управы були бы ще гѣршій. Касы тій будуть обертати переважно чужимъ капіталомъ, котрого не вѣльно анѣ запропастити анѣ увязнити. Щадничій вкладки можна кождои хвилѣ выповѣсти, а коли спѣлка не має готѣвки и не въ силѣ выплачувати, то наступае конкурсъ и стягане доплатъ наслѣдкомъ необмеженои поруки. Се небезпеченьство може зменшити лише власный капіталъ спѣлки, и се промавляе за конечностію закладана капіталу удѣлового. Длятого комісія радить попробати въ сѣмъ напрямѣ змѣны въ статутахъ, що мають бути взоромъ.

На питане, чи закладане райфайзенівскихъ касъ є на часѣ, вѣдповѣдае комісія притакуючо. Просвѣта народу поступила вже о стѣлько, що можна заохочувати населене до закладана кредитовыхъ спѣлокъ, запевнюючи имъ помѣчь и опѣку краю. Найбѣльше вѣдповѣдають тій цѣли касы райфайзенівскій, котрій и де-инде розвиваютъ ся успѣшно и у насъ в ихъ надъ 20. Але не можна числити на те, щобы всюды найшли ся услѣви для ихъ закладана; часто не легко буде найти людей, способныхъ до доброго ведена касы. Тымъ то комісія згоджуе ся, щобы акцію розпочати, але заразомъ бачить трудность тои задачѣ. Улегчити ей може помѣчь повѣтовыхъ выдѣлѣвъ, потрѣбна не лишь при закладаню спѣлки, але такожъ при выконуваню патронату вадъ нею.

Що до поруки комісія є гадки, щобы припустити въ райфайзенівскихъ касахъ такожъ обмежену поруку, и радить, щобы краєвый выдѣлъ уложивъ ще и другій статутъ на пѣдставѣ обмеженои поруки, а рѣчею основательвъ буде, яку поруку собѣ выберуть. Въ цѣли, щобы спѣлки утворили собѣ поволи власный капіталъ, радить комісія установити въ статутѣ обовязковый удѣлъ члена на 10 коронъ и позволити на пѣдвысшене удѣлу до 50 кор. Резервовый фондъ повстававъ бы зъ вписового, плаченого въ высотѣ 1 кор., и зъ щорѣчныхъ зысковъ спѣлки, на сю цѣль призначеныхъ.

Дальше радить комісія умѣстити въ инструкціи що-до выконуваня патронату постановъ, що спѣлка що-до сумы щадничихъ вкладокъ мае пѣддати ся вказѣвкамъ, якій достане вѣдъ патронату. Патронатъ мае выконувати краєвый выдѣлъ; вѣнъ зорґанізуе окреме центральне бюро и въ мѣру потребы буде высылати урядниковъ того бюра на люстрацію. Утворены буде позичковый фондъ для спѣлокъ въ сумѣ 1,000.000 зр. въ рѣчныхъ ратахъ по 20.000 зр. Коли спѣлка не слухала бы вказѣвокъ краєвого выдѣлу, выданыхъ на пѣдставѣ переведеной люстрациі, то выдѣлъ вѣдказуе ей патронату по дотычній ухвалѣ. Коли ся не наступитъ, выдѣлъ уживае всѣхъ способовъ, щобы усунути неправильности, замѣчені въ спѣлцѣ. Однако, скоро западе ухвала выдѣлу, щобы спѣлцѣ патронатъ вѣднати, треба вѣдъ нея зажадати звороту такои запомоги, данои на заложене, якъ и позички, удѣленои зъ позичкового фонду, треба повѣдомити о тій ухвалѣ такъ спѣлку якъ и интересованыхъ, именно властителѣвъ щадничихъ вкладокъ, умѣщеныхъ въ спѣлцѣ. Се оповѣщене найлѣпше запорядити черезъ повѣтовый выдѣлъ. Способъ выконувана патронату надъ спѣлками означеный буде инструкціею, котрои засады комісія подае соймови до ухваленя. Постановамъ тои инструкціи повинна спѣлка пѣддати ся, пѣдписуючи вѣдповѣдну деклярацію.

Вибрана комісія звертае увагу на громадскій касы позичковій. Торѣкъ вже банкова комісія порушила гадку, що належало бы окремымъ закономъ упорядкувати справу громадскихъ касъ, котрыхъ є 3427 зъ капіталомъ надъ шести-мілѣоновымъ. Такъ значный капіталъ мѣгъ бы дуже користно вплынути на справы селяньского кредиту, коли бы не те, що довжники не сплачуютъ позичокъ, такъ що инший члены громады не можуть користати зъ того капіталу. Однако є богато и такихъ повѣтѣвъ, де громадскій касы позичковій розвиваютъ ся зъ користію такъ для хлопѣвъ громады якъ и для громадскихъ буджетѣвъ. Головный закидъ противъ управы громадскихъ касъ позичковыхъ в той, що управа спочивае въ рукахъ старшины громадской, выбраной не для управы касы, а для инныхъ задачъ. Се далось бы усунути, коли бы въ окремѣмъ законѣ краєвѣмъ умѣщено постановы о выборѣ управы касы и о постѣйнѣй контролѣ надъ нею. А вплывъ автономічныхъ властей на управу тыхъ касъ є далеко легшій нѣжъ при райфайзенівскихъ спѣлкахъ, котрій можуть пѣддати ся надзорови патронату, але можуть такожъ вѣдъ него ухилити ся. Длятого комісія уважае за побрѣбне, щобы соймъ припоручивъ краєвому выдѣлови роздивити ся въ справѣ громадскихъ позичковыхъ касъ въ тѣмъ напрямѣ, чи не належало бы подбати о упорядковане тыхъ касъ окремымъ закономъ.

Въ справѣ пѣдвысшеня платнѣ народныхъ учителѣвъ.

[*Письмо зъ кругѣвъ учительскихъ.*]

Мѣжь иншими справами, надъ которыми въ часѣ теперѣшнои сесіи має соймъ краєвый радити, поставлено знова справу пѣдвысшеня платнѣ народныхъ учителѣвъ, але чи бодай симъ разомъ схотятъ сесю справу трактувати щиро, чи схотятъ заспокоити оправданій жадана народныхъ учителѣвъ, можна сумнѣватись, бо вже зъ нарадъ самои анкеты шкѣльнои, що власне теперь радила надъ тою справою, не бачимо, щобы заносило ся на щось рѣшучого, щось такого, що бодай трохи посунуло бы справу наперед.

Всѣ члены згаданои анкеты признали въ засадѣ конечность пѣдвысшеня платнѣ, та въ тѣмъ лихо, що лише „z wielkim bolem serca" приходить имъ трактувати сесю справу... Хочь всѣ признали, що теперѣшна платня народныхъ учителѣвъ менча навѣть вѣдъ платнѣ всѣхъ слугъ правительственныхъ и що крайный уже часъ зробити щось въ тій справѣ, то все-таки нѣ одинъ не занявъ ся за тымъ рѣшучо, справу выпхнули до субанкеты, а тамъ она застрягне, хто знае доки. Коли соймъ радивъ надъ справою санаціи галицкои щадниці, то тогдѣ мѣжь польскими послами не було „dwóch zdań" — сказано: край мусить дати поруку! — але коли прийшла справа пѣдвысшеня платнѣ учителямъ, то вже въ нарадахъ шкѣльнои анкеты тій самій послы показують ся великими добродѣями и опѣкунами краю и податниковъ: кождый журить ся, въ-вѣдки взяти фондѣвъ на пѣдвысшене платнѣ учителѣвъ, кождый вказуе на те, що край уже и такъ обтяженый . якъ соймъ полагодить сесю справу, не знати, але въ нарадѣ шкѣльнои анкеты не можуть учитель мати великои надѣи и на соймъ, бо знаемо вже зъ досвѣду, якъ соймъ забирае ся до полагодженя сеи справы, — вѣнъ можна сказати поступае зъ учителями мовь зъ малою дитиною... Коли мала дитина голодна плаче а матери нема дома, то беруть дитину на руки и, щобы

---

3)

Зъ минулого.

Написавъ *Л. Ч.*

[Присвячуетъ ся вельми шановному приятелеви О. І. Подѣщику.]

III.

Наставъ день суда. Мене перевели въ кѣмнату, що передъ судомъ. Тамъ було багато людей. Перше усього я побачивъ моихъ приятелѣвъ и одинъ зъ нихъ переказавъ менѣ, що вѣнъ бувъ у россійського посла Орлова, просивъ его оборонити мене, але Орловъ вѣдповѣвъ, що кожный за вину свою позванъ одвѣчати самъ, що вѣнъ, Орловъ, винуватому не заступникъ. Привѣвъ мене тогдѣ мій приятель до адвоката. Се бувъ чоловѣкъ зъ добрымъ обличемъ, старый, але доволі живый. Вѣнъ заразъ сказавъ менѣ, що можливо улагодити дѣло, бо справдѣ я оборонивъ ся тѣлько, а не нападавъ. Я ему вѣдповѣвъ, що я навѣть не оборонивъ ся, що се выгадано поліціянтомъ, наче-бъ я его ударивъ ногою. Але мабуть я не переконавъ адвоката.

Зѣйшлись на судъ. Судѣ всѣ въ рясахъ, адвокатъ въ рясѣ, прокуроръ въ рясѣ. Були на судѣ и знакомій мои, и менѣ лекше вѣдъ того було. Почавъ ся судъ. Винувативъ мене прокуроръ, якъ непослушника урядовымъ законамъ, якъ чоловѣка, що ударивъ поліціянта, и жадавъ покарати мене другымъ для науки. Почавъ тодѣ свою промову мій адвокатъ. Дуже пікантна була ся промова. Вѣнъ боронивъ республиканській урядъ и доказувавъ, що я протививъ ся не республиканськимъ порядкамъ, а тѣлько монархічнымъ, черезъ те-жъ то я и ударивъ поліціянта, обороняючись вѣдъ него. Я слухавъ и дивувавъ ся, якъ вѣнъ не зрозумѣвъ мене, що я навѣть не оборонивъ ся вѣдъ поліціянта. Ну, та такъ чи инакше, промова була выголошена... Присудили менѣ мѣсяць у тюрму и 100 франкѣвъ штрафу.

Вѣдвели мене въ другу кѣмнатку, тамъ я ждавъ, поки повезуть у тюрму. Дуже сумно менѣ було, до того ще й голодный я бувъ; дали менѣ палянницъ, я трохи попоѣвъ. Незабаромъ зъявились gardes de Paris и повели мене до тюремнои кареты. Въ карету, роздѣлену на окремій мѣсця, посадили мене въ оддѣльну каюту. Потягъ провожали gardes de Paris зъ голыми шаблями. Привезли мене въ тюрму de la Santé, що оточена двома мурами.

Посадили мене въ-першу въ sal d' attente [кѣмнату ждальну]. Се була саля зъ маленькими загородками; насъ заперли по одному въ кожну загородку. Сусѣды мои, дуже зопсованій молодій люде, смѣялись, робили усякій нѣчемности — и се все менѣ було чутно. Трохи згодомъ выкликали мене, привели до тюрмного директора, той вказавъ менѣ кѣмнату н-ръ 36, и мене такъ и почали звати „Н-ръ 36".

Вѣдъ директора мене повели на другій етажъ у ванны. Привели туды — и я побачивъ ванну зъ дуже забрудженою водою. Мене примушували выкупатись, бо некупаныхъ не пускаютъ въ тюрму. Якъ я не просивъ ся, не мѣгъ вѣдкрутитись вѣдъ сіеи купелѣ. Роздягъ ся я тодѣ и влѣзъ у воду та заразъ и выскочивъ, бо вода ще до того була холодна. Хотѣвъ дѣлѣ одягтись въ свою одежу, ажъ нѣ! Приказано було одягтись въ арештантскій костюмъ, се бъ-то въ сорочку, суконій штаны и суконну куртку; чоботы менѣ лишили, лишили ще шапку и pince-nez. Прохавъ я зоставити менѣ мою одежу, та марно: не можна! законъ се заборонивъ.

Вѣдвели мене пѣсля „купелѣ" у н-ръ 36. Кѣмната була маленька зъ паркетнымъ долоомъ и зъ вѣкномъ дуже высоко вробленымъ. Surveillant [надзорець] сказавъ менѣ, що кѣмнатку повиненъ я самъ прибирати — повиненъ що дня чистити паркетъ, повиненъ застилати постѣль такъ само, якъ вона постлана, а коли я до сего не вмыкъ, то можу нанати кого небудь зъ арештантѣвъ, тыхъ, що завтра побачу. Зновъ лишили менѣ булку и чечевицю безъ масла, дуже недоброи. Surveillant, переказавши менѣ все се на ломанѣй французькѣй мовѣ — бо вѣнъ бувъ въ Ельзасу — заперъ мене и лишивъ самого зъ своими думками.

Не спало ся менѣ довго. Вмижалось те недавне минуле, що я переживъ. Вмижалось, що ось я ѣду зъ Женевы на пароходѣ до Кларона, ось бѣдній артисты цѣлою родиною спѣвають жандолінату, а навкруги тепле осѣннє повѣтря и такъ все ясно, привѣтно. Вмижало ся, що знову и вертаюсь зъ Кларона, трохи засмученый, дивлюсь на берегъ Лемана, що покидаю, и бачу, якъ въ одну вѣдчинену калиточку махае менѣ хтось хустинкою... Вмижало ся менѣ все се — и мимоволѣ рѣвнавъ я той часъ до сего... Нарештѣ я гаснувъ.

(*Дальше буде.*)

Сегорѣчный концертъ „Львовского Бояна" въ роковины Шевченка.

Якъ уже було сказано въ „Дѣлѣ" въ короткѣмъ справозданю по Шевченковскѣмъ вечерѣ — сегорѣчный концертъ „Львовского Бояна" бувъ — якъ дуже рѣдко. Признаючи рацію сему поглядови, я перейду въ короткости музикальній и вокальній точки програмы вечера.

Лисенка „Козакъ-шумка" — зовсѣмъ новый твѣръ славного украиньского композитора. Написаный вѣнъ удачно на орхестру, красно варіює одинъ мотивъ народный. Вѣйскова орхестра 80-ого п. п. пѣдъ дирігентурою знаного капельмайстра Фрідріха вѣддала его зовсѣмъ поправно.

Композиція о. Кишакевича „Калина" [Шевченкова] — хоръ мѣшаный зъ сольомъ сопрановымъ въ супроводѣ фортепіяна — се новый твѣръ, вѣдспѣваный у Львовѣ першій разъ на сѣмъ концертѣ. Вѣдспѣвавъ его хоръ „Бояна" пѣдъ дирігентурою самого композитора о. Кишакевича и вѣдспѣвавъ добре. „Калина" — се илюстрація знаной Шевченковои поезы въ тѣмъ стилю, що звѣстна композиція Топольницкого „Хустина". „Калина" закрашена подекуды народными мотивами. Сольо сопранове, розмѣрно до хору може трохи за довге, а вѣдъ того коли, що становить довшу часть композиціи, залежить вражѣне сего удачного твору. Сольо вѣдспѣвала панна Ардановна, знана зъ выступовъ на концертахъ Бояна. Орудуе она голосомъ вышколеным, тѣлько, що правда, барва тону за остра. Орхестральна сторона композиціи переведена дуже зручно.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** 424 32—40

въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксамиту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

ви защитькати, ткнуть їй якусь цвѣтку въ руку або идуть зъ дитиною до вікна и тарабанять пальцями о шибу. На видъ цвѣтки дитина перестає плакати, защитькана бубненьомъ о шибу, однакъ лишь на хвильку, бо она зновъ пригадає собѣ, що голодна и зновъ выбухає ще бѣльшимъ плачемъ. Такимъ защитькуваньемъ були всѣ дотеперѣшній постановы сойму, бо вінъ вже кѣлька разівъ заходивъ ся коло сеи справы, але нѣ разу не зроблено щось рѣшучого, остаточного, а те що зроблено, подобало бѣльше на защитькуване, дурене дитины.

На таке защитькуваня подѣбне и теперѣшне внесеня п. Вахнянина въ шкѣльній анкетѣ, щобы замѣсть пѣдвышеня платнѣ, дати учителямъ два морґи ґруиту. Не можу вѣдгадати намѣру п. Вахнянина, але на всякій способъ его внесеня — сли не злобне, то просто смѣшне.

П. Вахнянинъ мабуть думає, що зъ двохъ морґѣвъ ґруиту зможе учитель въ родинною, сли не черезъ цѣлый рѣкъ то певно черезъ пѣвъ року выжити; але не подумавъ надъ тымъ, що тѣ два морґи ґруиту представляли бы дуже вяглядну вартѣсть въ рѣдкыхъ околицяхъ нашого краю. Яку вартѣсть представляли бы тѣ два морґи ґруиту, учителѣ знають уже зъ досвѣду, бо прецѣнь вже теперь в при кождѣй школѣ одинъ морґъ ґруиту [що правда, при деякихъ лишь на папери]. На Подѣлю, надъ Бугомъ, коло Сокаля, Перемышля, Самбора, на Покутю той морґъ ґруиту дѣйстно приносить учителеви якусь користь, — але н. пр. въ горахъ турчаньскихъ або сянѣцкихъ той морґъ ґруиту має дуже маленьку вартѣсть або й нѣякои, бо не оплатить ся его управляти або навѣть не можлива управа. Громады такъ щиро давали тѣ ґруиты, що по означували найгѣрші та въ найгѣршѣмъ положеню; сли дали при школѣ кусень ґруиту, то що-найбѣльше на маленькій огороденъ, а той ославленый „одинъ морґъ ґруиту“ — то десь на горахъ, далеко вѣдъ школы, часто на граници територіи дотычної громады, або якась рѣнь коло рѣки.

Я маю такожъ кусень ґруиту до школы. Красный платокъ, причѣпленый до похилости высокои и стрѣмкои горы представляє ся такъ, мовь-бы на даху розстеливъ простарало... Не знаю, чи первѣстный властитель того ґруиту засѣвавъ его коли, але вѣдъ коли вѣддали той кусникъ поли на „шкѣльный ґруитъ“, вѣдъ тогдѣ нѣхто его ще не оравъ, бо по що орати, сли не можна сѣяти, бо нѣчого не вродить ся безъ гноеня, и то що року, а довезти тамъ обрынку годѣ! Торѣкъ я позволивъ одному господареви, и то даромъ, посѣяти овесъ на тѣмъ „шкѣльнѣмъ полі“, але вінъ вѣдъ разу вѣдказавъ ся вѣдъ того, кажучи: „Шкода панцю, насѣня!“

Скажу ще и те, що въ горахъ можна дѣстати ґруиту вѣдъ господарѣвъ, и то безплатно, а лише — якъ тутъ кажуть — „за справу“: т. є. хто ґруитъ назове обрынкомъ, сѣе черезъ два роки, а господарь-властитель сѣя вже третього року. Такъ отже для учителя, котрый хотѣвъ бы господарувати, не велика се рѣзница: вгноити ґруитъ чужій, а шкѣльный, коли ся гноєне має значіня лишь на 2—3 роки. А въ додатку мали бы учителѣ бути ще вдячні п. Вахнянинови за такій геніяльный помыслъ!

Сли вы, пане после, не знаете на стѣлько нашого краю, щобы вы могли розрѣзнити вартѣсть ґруиту подѣльского вѣдъ гѣрского, то се було бы дуже сумно, а проектуете для кождого учителя два морґи ґруиту безъ взгляду на его вартѣсть — замѣсть пѣдвышеня платнѣ вѣдповѣднои его становиску, то не надѣйтесь, щобы громадна депутація народныхъ учителѣвъ приѣхала коли до Львова до васъ зъ поклономъ и подякою за такъ резне вѣдправане ихъ справы!... Отже можем: бути цѣлкомъ спокѣйні, бо и самъ за тій два морґи ґруиту не дуже мавъ бы охоту ѣхати до Львова зъ угорекои границѣ, вѣдъ Лупкова.

При кѣнци ще скажу, що народні учителѣ не дадуть ся чимъ-будь „защитькати“, але дотя не перестануть домагати ся доки ихъ оправданѣ жадання не будуть по щярости и по совѣсти полагоджені.

В. Кл—ськ, народный учитель.

Переглядъ політичный.

Моравскій соймъ радивъ вчера надъ буджетомъ народныхъ школъ. Референтъ шкѣльныхъ справъ въ выдѣлѣ краєвѣмъ п. Фукесъ заявивъ ся за внесеньемъ утраквістичныхъ школъ, и за удержаньемъ народнои школы. Референтъ высказавъ бажане, щобы обѣ, край замешкуючій народности заключили союзъ и получили ся, щобы затерти слѣды взаимнои ненависти. П. Сіденї зажадавъ помноженя ческихъ школъ мѣшаныхъ. Шкѣльный буджетъ ухвалено пѣсля внесеня референта п. Ґеца.

На вчерашнѣмъ засѣданю старійского сойму, по доконаныхъ выборахъ до комісій, п. Карльонъ заявивъ, що вінъ и его політичній приятелѣ усувають ся пѣдъ участи въ комісійныхъ працяхъ, бо при выборахъ не увзгляднено бажань ихъ сторонництва. Маршалокъ принимаючи сесю заяву до вѣдомости заявивъ, що кождый членъ сойму має обовязокъ брати участ въ працяхъ комісій. На случай, якъ бы послы не явили ся на вѣлькохъ комісійныхъ засѣданяхъ, маршалокъ примѣнить до нихъ постановы регуляміну.

—

Зъ Босны выбрались були делеґаты босаньскихъ православныхъ до екуменічного патріярха въ Царгородѣ зъ жалѣленемъ противъ свого митрополита. По переведенѣмъ слѣдствѣ патріярхъ заявивъ делеґатамъ, що ихъ скарги противъ митрополита не мають нѣякихъ пѣдставъ, и що патріярхъ не думає нимъ бѣльше займати ся. Противно, патріярхъ написавъ до босаньского митрополита листъ, высказуючій ему вдоволеня въ дотеперѣшного его поступованя а до православнои людности пастырске письмо, заохочуюче ся до послушеньства и вдячности взглядомъ духовнои и свѣтскои власти. Такожъ до австро-угорскои амбасады въ Царгородѣ выславъ патріярхъ урядове письмо, высказуюче подяку краєвому правительству въ Боснѣ за опѣку, удѣлену православнѣй церквѣ.

—

Въ італійскѣмъ парляментѣ міністеръ заграничныхъ справъ вѣдповѣдаючи на интерпеляціи въ справѣ італійскои політики въ Хінахъ заявивъ, що такъ Англія, якъ и Японъ запытаній італійскимъ кабінетомъ, ни не мають щось противъ того, щобы Італія набула якусь територію въ Хінахъ, вѣдповѣли, що будуть тѣшити ся въ сусѣдства Італіи. Англія лишь застерегла ся, щобы се стало ся въ дорозѣ переговорѣвъ. Італійского посла въ Хінахъ Мартіна вѣдкликано зъ Пекіну, бо не поступавъ въ дусѣ одержаныхъ инструкцій. Італійске правительство цѣлкомъ не гадає довести въ тѣй справѣ до оружного конфлікту, и ихати край на дорогу авантурничои політики. Оно переконане, що намѣрену цѣль осягне въ дорозѣ мировыхъ переговорѣвъ.

—

Россійске міністерство комунікацій намѣрає центральну азійску зелѣзницю сполучити зъ сибѣрскою и вже розпочато вступній працѣ надъ лінією зъ Ташкенту до Чімкенту [119·50 кільометрѣвъ], яко першою частиною того сполученя. Зъ Чімкенту пѣйде вѣдтакъ зелѣзница на Авліяту, Тішнекъ, Толмакъ, Вѣрного, Копаля, Сергіополи до Семипалатиньска, въ вѣдки буде збудована третя, послѣдна галузь сибѣрскои зелѣзницѣ. Перша лінія держить ся взагалѣ великого военного шляху, котрый веде недалеко хінъскои границѣ вѣдъ Бухары до Томска, въ бѣчною галузею до Кульджа.

Россійскій дневники заперечують вѣсти о скрѣпленю военныхъ силъ въ пристани Артура и въ Талієнванѣ. Мимо тыхъ заперечень доносять, що зъ Одесы зновъ вѣдходить до всходнои Азіи великій кораблѣ зъ вѣйскомъ и военнымъ матеріялемъ. Рѣвночасно Россія скрѣпляє острови, на котрыхъ знаходить ся обѣ згаданій пристани.

НОВИНКИ.

— **Зъ Самбора** пишуть намъ: Въ Самборѣ уконституувавъ ся комітетъ ad hoc и розславъ друковану петицію о **заснованье руского ґімназіи въ Самборѣ** въ мѣсцемъ ча пѣдписы до всѣхъ гр. кат. урядѣвъ парохіяльныхъ въ деканатахъ: самбѣрскѣмъ, старомѣскѣмъ, старосѣльскѣмъ, высочаньскѣмъ, мокриньскѣмъ, дрогобицкѣмъ, комарниньскѣмъ, затварницкѣмъ и горожаньскѣмъ.

Комітетъ управляє усильно о якъ найскорше зѣбране пѣдписовъ и надѣслане петицій на руки д-ра В. Ортиньского, лѣкаря въ Самборѣ. Заразомъ примѣчає, що доконче потреба на петиціяхъ выписати назву дотычної громады и, о сколько можна, прибити печать громадску и парохіяльну. Сли-бы котрый зъ урядѣвъ парохіяльныхъ въ высше названыхъ деканатѣвъ не одержавъ сего бланкету, то нехай о тѣмъ безпереволочне повѣдомить д-ра Ортиньского.

— Въ суботу 11-ого с. м. устроила украиньско-руска молодѣжь II., III., IV. и V. ґімназій та школы реальной у Львовѣ въ авли IV. ґімназіи вечерокъ въ память Тараса Шевченка. Вечерокъ сей выпавъ пѣдъ кождымъ взглядомъ дуже красно. Авля була прикрашена зеленію и хоругвами руской барвы, а напротивъ публики пышали ся три великіи образы рисованій ученниками школы реальной. Два зъ нихъ представляли сцены зъ одной поемы, а третій по середнѣ портретъ Т. Шевченка, его хату, могилу и смертну постѣль. Крѣмъ сихъ були ще два менші образки по бокахъ. По стѣнахъ були порозвѣшуваній золотѣ слова Шевченка рисованій або мальованій въ рѣзными прикрасами.

Програма складала ся изъ слѣдуючихъ точокъ: 1) Передне слово проф. І. Грабовича. 2) а) Воробкевича „Думы мои“ и б) Лавровского „Чомъ рѣченько“ хоръ мужескій. 3) Чайченка „Шевченкова могила“ декл. Ю. Гозіятъ. 4) Лисенка „Ой чого ты почорнѣло“ сольо баритонове т. Т. Купчиньского.“ Chopin: „Polonaise a-dur“, сольо фортеп. т. Я. Долиньского. 6) Бѣликовского „Гамаліа“ хоръ мужескій и деклямація въ супроводѣ фортепяна. 7) „Жите Т. Шевченка“ т. Д. Яремка. 8) а) Тополькницкого „Три шляха“ и б) Копка „Де срѣбнолентый“ хоръ мужескій. 9) Шевченка „Невольникъ“ декл. т. В. Бартошь. 10) Bach „Frühlings Erwachnung“ тріо скрипкове. 11) Нижанковского „Имны славяньскій“, хоръ мужескій.

Якъ бачимо, програма обширна и добѣрна. Въ цѣлости выпала она, якъ на першій разъ, можна сказати знаменито. Особливо заслугували на увагу: хоръ мужескій точка 2), деклямація Бартоша и деклямація Качуры въ „Гамаліи“. Похвала въ першій мѣрѣ належить ся тутъ Т. Купчиньскому, що потрафивъ збѣрати такій хоръ зъ усѣхъ школъ и такъ добре его выучати, а потѣмъ комітетови, що мимо всякихъ трудностій допровадивъ до того, що вечерокъ сей выпавъ такъ величаво. Зъ публики, крѣмъ ученникѣвъ, були и професоры (але чогось дуже мало) и такожъ трохи гостей, переважно Русиновъ. Всѣ выходили зъ одушевленемъ и радостію, бачивши, якъ уся молодѣжь, що брала въ тѣмъ вечерку участь, взаимно гратулювала собѣ и разомъ тѣшила ся. Львѣвска молодѣжь не-рускихъ школъ середныхъ дала примѣръ, а теперъ черга, на руску молодѣжь въ ґімназіяхъ польскихъ въ західнѣй Галичинѣ! — *Участникъ.*

— **Украинцѣ въ Петербурзѣ** зѣбрали ся въ роковины смерти Тараса Шевченка, на взваня петербургского „Товариства имени Шевченка“, въ Казаньскѣмъ соборѣ, де — якъ що року — вѣдправляла ся панахида за упокѣй незабутного кобзаря Украины-Руси.

— **Товариство рускихъ ремѣсниковъ „Зоря“ у Львовѣ** [при ул. Краковскій ч. 17.] устроює *вечерницѣ* въ недѣлю дня 19. марта. Початокъ о годинѣ 7 вечеромъ.

— **Нашій „маститій“ зѣ Скалатщинѣ.** Вже то загально вѣдомо, що Скалатщина ажь кишить вѣдъ „porządnych księżuniów“... Однакъ здаєть ся пріимъ тримає тамъ ks. Sluzar z Kołodziejówki. Се показує письмо того маститого отченька: „L. 13. Do Swietnego c. k. Starostwa w Skałacie. W załączeniu przedkładam wykaz urodzonych chłopców w roku 1880. Urząd parafialny gr. k. Kołodziejówka dnia 25. stycznia 1889. *Kl. Sluzar*“. Шкода, що въ родинѣ księdza z Kołodziejówki именуя ся одинъ всюда: „Н. Н. внукъ Качалы.“ — *Скалатскій.*

— **Дипльомъ лѣкарѣвъ ветеринаріи** въ ц. к. академіи ветеринарійнѣй у Львовѣ дѣстали пп. Володимиръ Чубатый родомъ зъ Теребовли и Германъ Фалькъ родомъ зъ Чорткова.

— **Чи дивоглядъ, чи нѣ?** Межи петиціями, якій вплынули досѣ до сойму, знаходить ся одна цѣкава, внесена на 10 засѣданю сойму пѣдъ ч. 983: „*Komitet kościelny* w Drohomirznach pow. Stanisławów *przez posła Fruchtmana* o zapomogę na wewnętrzne urządzenie kościoła“. Комітетъ костельный удає ся до сойму о запомогу на костелъ и петицію шле на руки посла жида! Здавало бы ся се дивоглядъ? Нѣ, не дивоглядъ! Д-ръ Фрухтманъ — посолъ „кельондзѣ скій“! Коли въ мѣстѣ Стрыю були два кандидаты: жидъ д-ръ Фрухтманъ и руско-католицкій священникъ с. Олекса Бобикевичъ — польскій кельондзы голосували не не на католицкого священника-Русина, але на жида. Тожъ и не диво, що д-ръ Фрухтманъ есть мужемъ довѣря комітетѣвъ костельныхъ въ ихъ грошевыхъ претенсіяхъ до каси краєвои черезъ сойм...

— **Интерпеляція до радикального интерпелянта.** Переглядаючи выдрукованій „Справоздання стенографічнѣ зъ розправъ галицкого Сойму краєвого“ знаходимо въ Справоздани зъ 7 ого засѣдання зъ дня 2 марта 1899 на сторонѣ 282 таке диво:

„Ls 810. Interpelacya do Jaśnie Wielm. komisarza rządowego. — Powołując się na uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 4 lutego 1895 r. zapytują podpisani, kiedy Wysoki c. k. Rząd zechce cię zastosować do najwyższego postanowienia z dnia 4 czerwca 1869 tudzież całego Ministerstwa z dnia 5 czerwca 1869 l. 24, aby *wprowadził jak najrychlej w c. k. urzędach kolejowych, pocztowych i telegraficznych tudzież żandarmeryi* język polski *jako język urzędowy.*— Interpelujący: Szwed... дальше пѣдписы 14 пѣдписѣвъ польскихъ [мѣжь тыми горога „Просвѣты“: Cielecki и Dr. Czaykowski] а вѣнци Nowakowski!

Отже мы позволимо собѣ заинтерпелювати честного интерпеляната — посла партіи радикальной: що его такъ дуже пече, абы „jak najrychlej тѣшивъ ся въ сполцѣ съ пп. Целецкимъ та д ромъ Чайковскимъ языкомъ польскимъ яко урядовымъ въ ц. к. урядахъ зелѣзничихъ, почтовыхъ и телеґрафічныхъ а такожъ жандармеріи? — а дальше: чи тую интерпеляцію до правительственного комісара вѣнъ пѣдписавъ зъ власного розуму, чи може радивъ ся свѣтлого зариду руско-украиньской партіи радикальной?

— „Намѣстникъ Галичины — композиторъ!“ Ся вѣсть рознесла ся зъ уряду вои Gazety lwowsk ои летомъ блискавицѣ по-за границѣ Галичеѣ и бодай въ части зрегабілітувала ся по торфчныхъ мазурскихъ розрухахъ и по сегорѣчныхъ львѣвскихъ панамахъ. Прецѣнь ще не мусить бути такъ „źle w kraju“, коли намѣстникъ... компонує „piosnki“. Вѣденьскій Deutsches Volksblatt“ одержавъ зѣ Львова вѣсть, що нашъ намѣстникъ, скоро подобаютъ ся львѣвскому народови его пѣсонькы, забере ся компонувати оперу народову. Трагічно-романтичныхъ тематѣвъ зъ сучасного жытя Галичеѣ выстане ему на кѣлька оперъ народовыхъ..

Дебютантка на концертовѣй естрадѣ у Львовѣ панна О. Проскурницка въ Покутя вѣдспѣвала Лисенкову композицію до Шевченковои пѣсни „На що менѣ чорні брови“, знану нашѣй публицѣ въ знаменитѣй интерпретаціи панны Крушельницкои. У панны Проскурницкои голосъ прекрасный меццо-сопрановый, барва тону металічна; одинъ лишь можна-бъ зробити замѣтъ: вѣддыхи у нея трохи непатуральні и за часто уживаній перерывали часами плавность мельодія. [Впрочѣмъ се можна бы на сей разъ пояснити недиспозіцією спѣвачки и зрозумѣлою тремою при выступѣ передъ такъ широкою и зовсѣмъ незнакомою публикою.] Спѣвачка, принята сердечными оплесками, вѣдспѣвала ще надпрограмово Лисенкову переробку пѣсни „Чого вода калачутна“ зъ Котляревского „Наталки Полтавки“. Сесю пѣсню вѣддала панна Проскурницка ще краще, якъ першу.

Хоръ мужескій вѣдспѣвавъ насампередъ двѣ композиціи Ф. Колессы до Шевченковыхъ текстѣвъ „Було колись“ и „Дѣвчина и рута“. Друга композиція була вже спѣвана, а перша — „Було колись“ выведена першій разъ на сѣмъ концертѣ.

Обѣ композиціи були вѣдспѣваній удачно — хотяй ефектовный, енергічный хоръ „Було колись“ вымагавъ бы бѣльшои силы голосѣвъ, нѣжь було у выведеню сѣмъ разомъ; такожъ було слѣдне за мале вышколеня и за мале вѣдспѣване голосѣвъ. Се дало ся ще бѣльше вѣдчути въ другѣмъ мужескѣмъ хорѣ — въ трехъ пѣсняхъ Лисенка. Двѣ зъ нихъ: „Ой у полѣ три криниченьки“ и „Ой летѣла орлиця“ выведено першій разъ у Львовѣ. Недавно скомпонованій Лисенкомъ, вызначаютъ ся майстерскою своєродною гармонізаціею и прекраснымъ веденемъ голосѣвъ. Третя пѣсня „Забѣлѣли снѣги“, знана зъ Quodlibet, выпала бы була на сѣмъ концертѣ може живѣйше та интереснѣйше, коли-бъ у вѣдспѣваню переведено нюансы, бо въ тій пѣсни одна мелодія повтаряє ся кѣлька разівъ.

Проф. львѣвскои консерваторіи Курцъ [Чехъ] по майстерски вѣдогравъ на фортепянѣ пару композицій славного ческого музыка Дворжака. Особливо заинтересувавъ „Фуріянтъ“ зъ знаменитѣй интерпретаціи „пованого професора.

Нашъ недорѣвняный Олександеръ Мишуга мусѣвъ выклинати кольосальне вражѣне вѣдспѣваным въ своѣй интерпретаціи Лисенкового „Менѣ однаково“ [слова Шевченка]. Тутъ тѣньованя було вытончене, вѣддане ліричныхъ партій недостижиме. На неумовкаючій оплески мусѣвъ вѣдспѣвати ще двѣ строфки пѣсни „Помарѣла наша доля“ и ще „Тамъ на горѣ хлопъ стоить“ — розумѣєсь прекрасно, чарующо.

Послѣдною точкою вокально-музычною була Лисенкова кантата до слѣвъ Шевчека. Се композиція широкого закрою, зложена зъ пяти частей — части перша и пята хоры. Цѣла кантата вызначає ся великою силою, въ хорахъ гармонізація дуже трудна.

Друга часть — подвѣйный квартетъ „И розцвѣтешь“ Зачинає ся сопрановымъ сольомъ. Се сольо спѣвала панна Проскурницка. Якъ на ей меццо-сопранъ було се сольо положене за высоко, длятого пороблено тутъ деякій змѣны задля голосу спѣвачки и се безперечно мусѣло зробити уплывъ красѣ мельодія. Сей подвѣйный квартетъ — то перла въ своѣмъ родѣ, незвычайна мельодійность и пѣднесолый настрѣй.

Третя часть — сольо сопранове, що вѣд такъ переходить въ хоръ жѣночій. Тутъ панна Проскурницка досыть удачно вѣдспѣвала сольо, хочь такожъ за высоко поставлене на ей меццо-сопранъ.

Четверта часть — сольо тенорове. Вѣдспѣвавъ п. Менцаньскій. У него голосъ чистый, металічный, звучный; партію свою вѣддавъ зъ интеліґенціею. Слѣдно у спѣвака добру школу [п. Менцаньскій есть ученикомъ школы п. Высоцкого].

Пята и остаточна часть кантаты въ родѣ фуги [fugato] — вымагає [якъ и перша] незвычайнои силы и выразы голосѣвъ, а видко було велику старанность у загалу участниковъ хору.

Всѣ хоры (зъ выимкою Кишакевичевои „Калины“) дирігував академикъ Остапъ Людкевичъ, звѣстный въ композиціи до Франковои поезіи „Вѣчный революціонеръ“. Дирігентура на сѣмъ концертѣ — то бувъ першій выступъ п. Людкевича передъ широкою публикою. Пѣднявъ ся вінъ задачѣ нелегкои — дирігував такій трудный хоръ, якъ Лисенкова „Кантата“ при орхестрѣ — и вывязавъ ся пѣдъ взглядомъ задачѣ щасливои.

X.

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.
Новоотвореный маґазинъ Товарѣвъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ.
Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій. 86 2—4

— **Жалоба по пок. цѣсаревѣй Єлисаветѣ** кѣнчить ся сегодня.

— **Именованя и переиесеня** въ судѣвництвѣ. Радники судовй Татъ Зячкѣвскій зъ Коломыѣ и Ив. Бортникъ зъ Львова именованй старшими радниками судовыма. — Радниками суду краевого при трибуналахъ I инстанцій именованй секретарѣ: Едв. Германовичь для Бережанъ, Ант. Луцкій для Станиславова, Ант. Чубатый для Коломыѣ, Едв. Собота для Станиславова, Руд. Вальтенберґеръ для Тернополя, Адамъ Барткевичь для Золочева, Іое Якубовскій и Людв. Мандибуръ для Тернополя, заступникъ прокуратора въ Самборѣ, Кар. Керберъ для Станиславова и секретарь Атанась Скобельскій зъ Печенѣжина для Золочева. — Радниками суду яко начальники судѣвъ повѣтовыхъ именованй судьѣ: Вол. Смульскій въ Городенцѣ и Фр. Бучиньскій въ Манастирискахъ въ полишенемъ ихъ въ дотеперѣшныхъ мѣсцяхъ. — Перенесеный секретарь судовый Іосифъ Романовичь въ Теребовлѣ до краевого суду у Львовѣ.

— **Огнѣ.** Дня 11 с. м. погорѣвъ у Волицы куниньскѣй коло Магерова мелникъ и его сябльникъ. Въ огни погибъ 20-лѣтный паробокъ, а братъ его небезпечно попаривъ ся. Причиною пожару була неосторожибсть.

— **Змѣна засуду.** На основѣ вердикту судьѣвъ присяглыхъ въ Станиславовѣ засудивъ бувъ трибуналъ паробка Гундяка на кару смерти за убитє Бурачука, якого допустивъ ся за намовою Бурачуковои жѣнки, своєи любовницѣ, а Анну Бурачукову засудивъ на 6 лѣтъ вязниць. Теперь касаційный трибуналъ змѣнивъ той засудъ о стілько, що такожь жѣнку убитого, Анну Бурачукову, засудивъ на смерть зъ тымъ, що першій мае бути повѣшеный Гундякъ а вѣдтакъ Анна Бурачукова. Розумѣе ся, цѣсарь може ще ихъ помилувати вѣдъ кары смерти на шибеници.

— **На Пелчиньскѣмъ ставѣ у Львовѣ** знайдено позавчера въ паперовѣй коробцѣ обвязанѣй шнурками тѣло дволѣтнои дитины завите въ лашки. Лѣкарѣ сконстатували, що дитина була задушена а потому вкинена въ ставъ и мусѣла лежати у водѣ вже довшій часъ. Заряджено пильне слѣдство, щобы выйайти виновника злочину.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои *ювілейної выставової лотерії*. Звертаємо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграній выплачують ся такожь *готівкою* въ 20% вѣдшибки, а тягнене вѣдбудесь безвѣдклично *18 ого марта 1899*.

Звертаємо увагу на инсератъ Дому рільничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальоґъ [высилапый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозовъ, також богато цѣнныхъ вказовокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю є вонъ пѣдручникомъ гѣдным порученя

Надѣслане.

Rohseid. Bastkleid.

fl. 8·65

bis 4·75 p. Stoff. z. kompl. Robe — Tussors und Shantung-Pongees — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 per Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 6 [3]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Дѣтямъ и женщинамъ давати до пита звычайну кавy уважаютъ вѣдъ многихъ лѣтъ лѣкарѣ и fitisiсты, а вѣдъ недавна и одинъ ученый у Вѣдни, за грѣхъ противъ ихъ здоровля и розвою тѣла. Однакъ мимо того тѣлько родинъ прецѣнь ще не закинуло того сумного звычаю розпочинати день тымъ нервы дразнячимъ напиткомъ, а навѣть еще часто и по полудни подаютъ его на столъ. Що-жь отже дивного що въ заможнѣйшихъ родинахъ, де дѣти окрѣмъ того умыслово а въ бѣднѣйшихъ родинахъ, де жѣнки обтяжен фізично, змагае ся число недужихъ на блѣдницю, малокровныхъ, нервовыхъ и слабосильныхъ? А прецѣнь можибсть усунени тои шкѣдливои навычки, удержуючи ся дуже часто черезъ несвѣдомбсть, лежить въ руцѣ кождого. Коли родичѣ въ наслѣдокъ многолѣтнои привычки не можуть вѣдразу выречи ся цѣлковито звычайнои кавы, то мѣшаючи ей зъ Катрайнера Кнайпбвскою слодовою кавою, зразу въ третій части, вѣдтакъ черезъ половину, можна кавовый напитокъ, окрѣмъ того, що черезъ те мае лѣпшій смакъ, зробити для здоровля майже нешкѣдным. Однакъ для дѣтей до пятнайцяти лѣтъ, особливо для дѣвчатъ для особъ недужихъ або слабосильныхъ, не зважаючи на нѣякй труды, повинно ся приладжувати Катрайнера Кнайпбвску слодову каву, безъ звычайнои кавы, и то дуже сильну. Она мае защахъ и смакъ звычайнои кавы, є пожывна и здорова, и скакує що разъ лѣпше. Ей можь дбстати въ звѣстныхъ оригінальныхъ пачкахъ; але треба выстерѣгати ся численныхъ імітацій, а головно товару доперва нарошно зваженого, котрый часто фальшиво „отвертою Катрайнера слодовою кавою", хотъ она зъ правдивою слодовою кавою не мае цѣлкомъ нѣчо спѣльного.

Соймъ краєвый.

[15. засѣданє въ дня 16. марта 1899.]

Нинѣшне засѣданє зачало ся о $10^1/_2$ годинѣ. — По вѣдчитаню петицій приступлено до дневного порядку.

Наступило продовженє спеціальнои розправы надъ проектомъ закона будовничого для сѣлъ и мѣсточокъ [надъ §§. 56. и 57.]

Першій въ тій справѣ забравъ слово п. Онищкевичь, справозд авець. Въ имени комісіи протививъ ся вчера внесенбй до §. 56. поправцѣ п. Романовича, щобы надзбръ надъ всякими будбвлями на обшарахъ дворскихъ выконувавъ выдѣлъ повѣтовый, а не самъ надъ собою обшаръ дворскій.

Въ дискусіи забравъ слово п. Окуневскій и въ дуже саркастичный способбъ представивъ, що пбсля проекту комісіи §. 56. ставе ся простымъ абсурдомъ, бо обшаръ дворскій самъ для себе мае выдавати консенсы на будову, на замешкане, самъ противъ себе рекурсувати и т. п. дивогляды. Такъ боронить ся институцій дворбвъ, не зважаючи, що выставляе ся тымъ на загальный смѣхъ. Вкбнци заявляе бесѣдникъ, що самъ навѣть готовъ голосувати за тымъ абсурдомъ, щобы остався для будучности наглядный доказъ, якій смѣшній ухвалювано колись законы въ користь дворбвъ. [*На сали рухъ и гамбръ.*]

П. Романовичь ще разъ забравъ слово для пбддержаня внесенои поправки, представивъ упадокъ „szlacheckich dworków", котрѣ мимо ухвалюваныхъ въ нихъ користь законбвъ давно вже стратили свбй властивый характеръ та чимъ разъ ббльше его тратять, обшарники стараютъ ся справдѣ консервувати то, що вже не мае вартости, але мимо того чують, що давнѣ права обшарбвъ дворскихъ затрачують ся и затратитись мусять. Вѣдтакъ полемізувавъ зъ п. Онишкевичемъ. [*Оплески на лѣвици.*]

П. Абрагамовичь почувъ ся до обовязку станути въ оборонѣ независимости обшарникбвъ вѣдъ радъ повѣтовыхъ въ справѣ будовляній и тому накинувъ ся зъѣдливо на п. Романовича, котрый обидивъ нѣби то обшарникбвъ, закидуючи имъ бракъ всякои квалѣфікаціи и вѣдомостій въ порѣшуваню квестій будбвляныхъ. Вкбнци вне съ резолюцію до §. 56, щобы обшаръ дворскій предкладавъ на жаданє рады повѣтовои всѣ акта будовляній пбдчасъ переведеня новои будовы. [Чи не смѣшна резолюція?] — П. Гурскій полемізувавъ зъ п. Романовичемъ, боронивъ поваги обшарбвъ дворскихъ и доводивъ, що всякій ихъ оречень стоять морально значно высше вѣдъ подбныхъ оречень громадскихъ. Примѣромъ лучае ся, що урядy громадскій зъ „засады" выдають добрй свѣдоцтва особамъ, котрыхъ опбсля суды засуджують за проступки. Такъ оно буде и зъ будучемъ закономъ при его выконаню. Пбдносить, що сей законъ увбйшовши въ житє не буде выкопуваный по селахъ а хиба по мѣсточкахъ и заведеняхъ купелевыхъ Завля, що буде голосувати за закономъ.

П. Романовичь промовивъ ще разъ и полемізувавъ зъ передбесѣдниками, п. Гурского [консерватиста] назвавъ „ліберaломъ" [смѣхъ на сали].

По замкненю дискусіи справозданець п. Онишкевичь простувавъ высказы всѣхъ передбесѣдникбвъ и оборонивъ внесеня комісіи; згодивъ ся на поправку п. Абрагамовича.

П. Бойко зажадавъ поименного голосованя надъ поправкою п. Романовича, що и палата ухвалила.

Маршалокъ пбддавъ пбдъ голосоване поправку п. Романовича и она упала. „Противъ" голосували всѣ консерватисты и подоляки, „за" голосували демократы, людовцѣ и рускій послы.

Вкбнци §. 56 принято пбсля внесеня комісіи зъ поправкою п. Абрагамовича.

Вѣдтакъ ухвалила палата безъ змѣны §. 57 и тымъ закбнчено спеціальну дебату надъ закономъ будбвничимъ. — Трете читаня вѣдбудесь на найблизшбмъ засѣданю.

Дальше приступлено до дискусіи надъ справозданемъ комісіи для кредиту селянъского о повѣтовыхъ институціяхъ кредитовыхъ и о льокальныхъ стоварышеняхъ ощадности и позичокъ.

П. Біндеръ [дикій] говоривъ о потребѣ кредиту для селянъ и заявивъ, що буде голосувати за внесенемъ комісіи.

П. Вахнянинъ повитавъ корисне порѣшѣне справы кредиту селянъского и дякувавъ выдѣлови краевому за занятє ся сею справою. Дальше сказавъ бесѣдникъ, справою сею повинна заопѣкуватись вся интелігенція, котрои добро народа лежить на серци и повинна помагати радою основаню такихъ задатковыхъ товариствъ кредитовыхъ, якъ се подае комісія. Надѣе ся, що справа кредиту вѣдъ теперь возьме иншій оборотъ.

Промовляли ще п. Середнявскій Отапчукъ; сей послѣдный застерѣгъ ся, щобы до сеи справы застерѣгавъ ся, щобы до справы основування позичковыхъ спблокъ не мѣшано политики!

Вкбнци по формальныхъ спростованихъ справозданця п. Скалковского палата приняла до вѣдомости справозданє комісіи и ухвалила ей внесеня. Мѣжь иншими на сю цѣль призначуе соймъ міліонъ зр. платный въ 50-лѣтныхъ ратахъ по 20.000 зр. рѣчно почавши вѣдъ 1899 року. — Будуть се касы основаній пбсля взору касъ Райфайзена и выключно для сѣльского населеня.

Дальше приявъ соймъ до вѣдомости справозданє комісіи шкбльнои о правительственнбмъ предложеню зъ проектомъ змѣны закона о шкбльныхъ властяхъ надзираючихъ.

При тбй справѣ промовивъ п. Окуневскій жадаючи при §. 14., щобы було выразно сказане, що инспекторъ шкбльный обовязаный пбдчасъ візитацій въ школѣ промовляти до дѣтей языкомъ выкладовымъ, обовязуючимъ дотычну *школу*. — Сеся поправка не знайшла въ связи конечного поперту, тому и маршалокъ не мбгъ пбддати ей пбдъ голосованє, але мимо того п. Бобжиньскій почувъ ся бути спонуканымъ зъ „куртоазіи" на ню вѣдповѣсти. Вбнъ заявивъ, що се рѣчь инструкціи для инспекторбвъ и оно такъ въ практицѣ дѣе ся [?].

Въ дальшбй нарадѣ приявъ соймъ до вѣдомости справозданя; комісіи правничои о справозданю выдѣлу краевого зъ дѣяльности VI. департаменту, комісіи краевого господарства зъ чинностій вандрбвныхъ учителѣвъ господарства, при чбмъ ухвалено, щобы системъ дотеперѣшнои загальнои науки перемѣнити на спеціяльну науку хмѣлярства, огородництва, садбвництва и т. п. и щобы выдѣлъ краевый мавъ на взглядѣ основуваня рільничихъ школъ зимовыхъ.

Такожь приявъ соймъ до вѣдомости справозданя комісіи зелѣзничои о предложеню выдѣлу краевого въ справѣ доповненя сталого етату краевого бюра зелѣзничого и установлено посады: секретаря выдѣлу краевого, двѣ посады инжінербвъ-адъюнктбвъ и одного офіціяла.

На внесене комісіи господарства краевого ухваливъ соймъ пбдвысшати постбйный фондъ позичковый для рільничого промыслу о квоту 90.000 зр., платну въ трехъ ратахъ рбчныхъ вѣдъ 1899 року.

Послѣдною точкою ухвалы нинѣшного засѣдання сойму було вѣзване до правительства, щобы оно змѣнило нѣмецку, невластиву назву „Saybusch" на „Живець" а то на зелѣзничбмъ дворци въ Живци, на розкладахъ їзды, реценісахъ, білетахъ їзды и т. п.

По вѣдчитаню внесень и интерпеляцій о о $1^1/_2$ годинѣ маршадокъ замкнувъ засѣданє. — Слѣдуюче завтра.

На нинѣшнбмъ засѣданю внѣсъ п. Остапъкъ и тов. интерпеляцію до комісаря правительственного въ справѣ незатвержена переведеныхъ громадскихъ выборбвъ въ Тонахъ и Розношинцяхъ [пов. збражского].

— —

Поправка. Въ справозданю зъ вчерашного засѣданя зайшла похибка, що пбдчасъ сецесіи людовцѣвъ и рускихъ послбвъ независимыхъ д-ръ Савчакъ остався ся въ сали, коли тымчасомъ его въ сали не було.

Посмертнй ✠ оповѣстки.

О. Романъ Пасѣчиньскій, священникъ-юбілятъ, парохъ въ Красномъ вы очаньского деканата пермыскои епархіи, упокоивъ ся дня 14 с. м въ 93 роцѣ житя а въ 61-бмъ священьства. Покбйный старець, бувшій деканъ высочаньскій, душпастирювавъ давно въ Корчминѣ и Батятичахъ въ Жовквщинѣ, и ще передъ 1848 рокомъ завѣвъ бувъ тамъ хоральный спѣвъ и братства тверезости, за що дбстався грамоту признана вѣдъ епископа Снѣгурского. Вѣдъ 1843 року ставъ парохомъ въ Красномъ въ турчаньскбмъ повѣтѣ и тамъ трудивъ ся до кбнца житя, тѣшачи ся загальною повагою яко взбрцевый священникъ и щирый патріотъ рускій. Покбйный полишивъ двохъ сынбвъ священникбвъ, одного сына писателя и одну замужну дочку. До остаточного часу держався ся крѣпко, а умеръ на инфлюенцу. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла".

Будапештъ 16 марта. Зъ Семлина выгнано дневникаря Тресніца за его сербску агітацію.

Гаґа 16 марта. Окрѣмъ европейскихъ державъ заповѣли свою участь въ мѣжнародній конференціи для розоруженя також американьска Унія, Хіны, Японъ, Перзія и Сіямъ.

Берлинъ 16 марта. Цѣсарь Вільгельмъ ѣде нинѣ до Фрідріхсруге, щобы взяти участь въ торжествѣ зложеня тѣла Бісмарка въ наречно на сесю цѣль збудованбмъ мавзолею.— Въ парляментѣ внесено проектъ закона, опертый на договорѣ мѣжь Прусами и Австрією, пбсля котрого границею мѣжь обома держанами буде середина русла урегульованои рѣки Пшемша, на просторони вѣдъ Ступна аж до устя Пшемши до Вислы. — Въ дипльоматичныхъ кругахъ говорять рѣшучо, що небавомъ мають наступити заручины генерального комісаря Креты, грецкого князя Юрія, въ Вікторією, другою дочкою князя Валійского [наслѣдника англійского престола].

Парижъ 16 марта. Запевняють, що прийшле вже до цѣлковитого порозумѣня мѣжь Англією а Россією въ справѣ позички, яка мае удѣлити ся Хінамъ на будову зелѣзниць.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нижнѣ сходи площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, калєйдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тамыце мѣрничѣ, цѣпы, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Дякъ зъ добрымъ голосомъ, любячій простолюдина, умѣючій привчити молодѣжь по крайбй мѣрѣ въ два голосы спѣвати, потрѣбный вѣдъ Недѣлѣ Томинои въ парохіи Липовцѣ коло Унева п. Перемышляны. Лична поява и свѣдоцтва передъ обнятемъ посады конечнй. 8 3—3

Правдивый чистый

ЯЧМѢНЬ броварный

черезъ удосконалене и акліматизованя выпробованый и найлѣпше удающій ся у насъ, особливо на Подолю ческій ячмѣнь броварный — на продажъ у о. Северина Матковского пароха въ Босенрахъ, п. п. Коцюбинчики коло Гусятина.

Цѣна 100 клґ. 10 зр., 50 клґ. 5 зр. 50 кр., 5 клґ. 1 зр. 20 кр., зъ портомъ и опакованемъ.

Просить ся о скорй и численный замовленя. Высылка почтою або зелѣзницею за попередною приемлкою грошей або за послѣплатою.

27 3—3

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

пбсля колекцій зібранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові" появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведеня Андрея Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланбй теці.

Выданє сихъ „Вышивокъ" перевышае значно подбного рода выданя, що появились въ Кіевѣ, Одесѣ и Москвѣ и то не лише пбдъ взглядомъ технічного выкончня, але також и пбдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выданє се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорбвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтбвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвбрна, Снятинъ, Тоймачъ и иншихъ о вѣрнбмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнбй окрестности

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львові, улиця Руска ч. 3.*

365 14—0

Всякй остроня и направы ножбвничій приймае Иванъ Ляврукъ ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6 ножбвникъ у Львові, Галицка 6.

ВАЖНА КВЕСТІЯ.

Въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы яко власный выробъ, коли бы однакъ купуючій скотівъ сесю роббтню побачити, то въ певностію жаденъ купець тои не вкаже, бо не мае власнои роббтні и вказати не може! — 6 се однакъ при купнѣ ковдеръ и матерацбвъ квестія велікои ваги, бо найперше сей, хто самъ выробляе ковдры и матерацы, може ихъ дешевше продавати, а друге, — що є найважнѣйшимъ, що тѣлько тамъ, де є власна роббтня въ дома, тамъ є гарантія за доброту выроббвъ и матеріялбвъ ужитыхъ до ковдеръ и матерацбвъ. Така спеціальна роббтня ковдеръ и матерацбвъ є у Львовѣ при ул. Коперника число 5, вѣдъ фірмою **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, де набути можна ковдры вѣдъ зр. 3·50, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12 до 14 зр Ковдры атласовій шовковій вѣдъ зр. 10·50, 14, 16, 1^2, 20 и высше Матерацы чисто водосѣнній (3 подушки) зр. 12·50, 14, 16, 18, 20 въ кождбй цѣнѣ до зр. 30. Сѣнники спружиногій и звичайній, подушки зъ пѣря и водосѣній и т. п. До выправъ шлюбныхъ въ ковдрахъ и матерацахъ є въ можнѣ складѣ найбольшій выборъ; при большбмъ закупнѣ можливый опустъ. Перерббка матерацбвъ (3 подушки) коштуе 2 зр., перерббка ковдры тѣлько 2·50 зр. Дрелихъ на покрытє матерацбвъ вѣдъ 70 кр. за метеръ. Матерацы вовняній и шовковій атласы на ковдры у всѣхъ барвахъ найдешевше поручае Спеціальна роббтня и Складъ выроббвъ по-стелѣ 85 2—6

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

(Львбвъ, Бюро „Импрессы")

КАВУ

лучшу въ тонкахъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай кураційный

въ фляшкахъ $^1/_2$ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ $^1/_4$ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдь питный

по 80 кр. за фляшку $^1/_4$ літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 9—0

ПОРЦЕЛЯНА
СКЛА
САМОВАРЫ
ЧАЙ

Казимира Левицкого

Трибунальска 6. 89 3—3

Илюстрований цѣнникъ gratis и franco.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика руму, лікерів и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы праведнй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 46—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовѣ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнгутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты ізоляційнй, достильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякй матеріялы будовляный** — заручуючи за ихъ доброту.

Предпрнемство роботъ бетоновыхъ и крытя даховъ дахувкою, луткомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 94—?

Женщина

въ середнѣмъ вѣцѣ, може бути вдовицяи зъ 1 дитиною, най бѣльше зъ 2 дѣтьми, правдиво ингелігентна, релігійна, потрѣбна зараз до ладу дому на селѣ. Письма на адресу: Н. Олѣйникъ, Лязовцѣ, п. Перемышляны. Устно у Львовѣ дня 10 марта рано вѣдъ 10 до 1 годины Готель пѣдъ 3 коронами ул. Трибунальска и ръ покою 6.

ЛѢХТАРНѢ повозовй пара по зр. 5·50 6·50, 8·—, 10·—, 12·— Лѣхтарнѣ господарскй на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскины нафтовй, знаменитй по зр. 2·50 и 3. пор. чис ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыжднивникъ педагогічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Гандель П. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божей

поручае

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оригінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кільо высылае franco. Вѣдсродаючимъ значнѣйшій рабатъ. 6 6—20

Цѣнникы на жаданне высылае оплачений.

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о заслеження. Дохѣдъ на церковь.

Лѣсництво Зассовъ (Zassów)

(п. п. Зассовъ, зелѣзнича станція и телегр. Чарна) — высылае за послѣплатою низше поданй

НАСѢНЯ ЛѢСНЙ:

Назва	Сила кѣльч.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Збѣръ	За 1 фунтъ зр	кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Рунять ся вѣбори зъ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явбръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Клинъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вѣльха чорна Alnus gl.		—	35
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia ps	Поручаю зѣбори зъ 1898 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedunc		—	0	Яблока зерновки		1	—
Глогъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерновки		1	50

Цѣнникъ: **Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ повойныхъ** пересылае даромъ и оплатно Зарадъ лѣсный Зассовъ пѣдъ Чарною.

Кореспонденція: по полиски, французки и нѣмецки. 4 4—20

Тягнене

вже

ПОЗАТВРА.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готовкою въ 20% вѣдшкодованя.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Густ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуель и Ляндау, М. Кляр фельдъ.

41 18—?

Головный складъ насѣнь и рослинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

ЛЬВОВЪ ПЛОЩА СВЯТОГО ДУХА

Поручае насѣння яринъ, цвѣтовъ, рослинъ пастевныхъ, заразомъ вѣнцѣ и букеты.

Театральна 8, у власной каменици.

100 1—5

Рѣкъ засновання 1892

Поручки для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Інформації и посередництво до заключення обезпечень житевыхъ и индустріальныхъ комбінацій.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и единоке руске товариство асекураційне, апробуючене Выс. Духовенствомъ и всѣми вѣрными Впрося. Митроп. и Преосв. Бп. Ординаріатами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскй заряды, вѣбране зъ зерномъ и сѣномъ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.889·57 зр.
Резерва премій	64.269·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Реасе за спеціяльна	812·41 „	

Тарифы „Дністра" дуже умѣркованй, условы обезпеченя корыстнй, а шкоды ліквідують ся безпроволочно! До кѣнця 1898 року выносили выплачены шкоды 627.799 зр. 67 кр. Полісы „Дністра" приймае Банкъ краевый при пожичках кнотечныхъ.

На жите можна обезпечатись черезъ „Дністеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Львовѣ, котре дае найкористнѣйшй условы, представляе своими значными фондами найбѣльшу гаранцію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ" створене въ обмежскою порукою удѣляе пожички за оплатою 5½% и 1% додатку на конто адміністраційне за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителевъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ". Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 34 52—0

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Дністра", приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты")

ПРОМЫСЛЪ КРАЄВЫЙ

!На сезонъ 1899!

НОВОСТИ

на мужескй одѣня

Сукна — Шевіоты — Diagonale Crepe Tyfle и Панама на лѣтнй Мундурки школьнй для Духовенства и Магістратовъ

ПРИБОРЫ ДО ПОДОРОЖИ

Куфры ератовй и скорянй — Кошѣ — Валізы — Коцы — Сердаки — Бурки славуцкй — Пледы — Хустки

Рознй выробы

Полотна — Рушники — Бѣлизна столова — Стирки — Фартухи — Краваты — Макаты (зъ Бучача) **— Килимы — Меблѣ огородовй — Рѣзьбы — Майолика**

заразомъ всякй инший выробы промыслу краевого

поручають

БАЗАРЫ КРАЄВЙ

КРАЄВОГО СОЮЗА ПРОМЫСЛОВОГО

У Львовѣ ул. Третого Мая ч. 5.
Въ Станиславовѣ ул. Казимирувска ч. 8.
Въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 6.

Приймае ся замовленя на готовй мужескй одѣня.

!Купуймо выробы краєвй!

99 1—2

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловка.

Ч. 51. Львовъ, Пятница 5 (17) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отпишка.

Самоубійство посла Віктора.

Зъ Берлина насипѣла вчера телеграфічна вѣсть, що въ тамошнѣмъ центральнѣмъ готели выстрѣломъ зъ револьверу вѣдобравъ собѣ житє Іосифъ Віктор, посолъ до рады державнои зъ округа сѣльскихъ громадъ Сянѣкъ Лѣсько-Березѣкъ и посла соймового зъ сѣльскихъ громадъ округа Лѣського. На столѣ найдено два листы, одинъ до якогось майора въ Чудци (певно до вѣтчима покѣйного, до Павликовского), а другій въ просьбою, щобы о его смерти повѣдомлено львѣвскє намѣстництво.

Зъ Вѣдня доносятъ, що п. Віктор ще онодгы бувъ у Вѣдни; въ однѣмъ зъ тамошныхъ клюбѣвъ зѣгравъ ся въ карты до нитки та не мѣгъ нѣгде роздобути грошей, щобы заплатити картяный довгъ, отже поѣхавъ загробшми до Берлина. Видно, що и такъ ему не пощастило, такъ що наложивъ на себе руку. Wien. Allg. Ztg. пише, що причиною самоубійства були значній довги картяні. Найблизшій приятелѣ покѣйного знали врештѣ вѣдъ давна, що вѣнъ бувъ въ дуже скрутнѣмъ положеню грошевѣмъ. У Вѣдни мавъ вѣнъ значній довги.

У Львовѣ говорятъ помѣжь біржевиками, що покѣйный хотѣвъ въ Берлинѣ продати одну ще невелику копальню нафты, яку мавъ, та се ему не повело ся. Przegląd замѣчае до вѣсти про се самоубійство, що причиною его була, якъ кажутъ въ тутешныхъ фінансовыхъ кругахъ, маєткова руина. Покѣйный дуже загнавъ ся въ нафтяній спекуляції, а зъ копальнями нафты ему не вело ся. Понѣдписувавъ такожъ богато векслѣвъ свого шурина, пок. Фран. Бнджейовича, а найшовъ ся по его самоубійствѣ въ дуже скрутнѣмъ положеню. Жонатый бувъ зъ сестрою жѣнки пок. Бнджейовича.

Dziennik polski замѣчае: Нинѣшній дневники вѣденьскій вяжутъ самоубійство п. Вікторa зъ послѣдными рунами на щадницю и на кредитовый банкъ. Отже можемо на пѣдставѣ найпевнѣйшихъ информацій заявити, що се самоубійство не остановало въ нѣякій звязи зъ послѣдными рунами на галицкій банки. Вѣсть про самоубійство п. Віктора выкликала у Львовѣ велике вражене. На подражненій послѣдными пригодами нервы суспѣльности пригноблюючо подѣлало се самоубійство и по мѣстѣ почали кружити всѣлякій поголоски, на котрыхъ нема анѣ слова правды. Пок. Віктор бувъ красивымъ мужчиною, высокого росту, носивъ цвікеръ, вусъ у него старанно плекованый, одягъ завсѣгды вѣдъ найновѣйшои моды. Звано его длятого жартомъ „гарнымъ Віктором“. Въ соймѣ не гравъ вызначнѣйшои ролѣ. Будучи однымъ зъ наймолодшихъ вѣкомъ посломъ, бувъ соймовымъ секретаремъ. Знаный бувъ въ широкихъ кругахъ дѣдичѣвъ, а такожъ у Львовѣ, де часто пробувавъ. Полишивъ вдову, жѣнку богату, и троє дѣтей.“

Słowo polskie пише: „Въ публичнѣмъ житю вызначавъ ся пок. Віктор врѣлымъ, спокѣйнымъ судомъ, свои консервативній погляды высказуючи здержано и умѣркованно. Загалъ его любилъ и поважалъ для его лагѣднои вдачѣ, отвертости и щирости. Згинувъ вѣнъ въ цвѣтѣ мужескаго вѣку. Що того веселого, щирого, отвертого, усмѣхненого, зъ честнымъ серцемъ и найлѣпшою волею шляхтича сянѣцкаго могло пхнути до самоубійства? Заможный дѣдичъ, гарный якъ рѣдко, жонатый зъ богатою дѣдичною великого маєтку Чудца, здобувши собѣ довѣря дѣдичівъ и селянъ, середъ котрыхъ працювавъ, приходитъ до почестей и найвышихъ мандатъ въ сельскихъ. Ажъ тутъ въ столицяхъ, у Львовѣ и Вѣдни, попадае въ коловоротъ клюбового житя, входитъ до тыхъ ославленыхъ картярскихъ норъ, до паньскихъ клюбѣвъ, де цвите шулерка, и незадовго попадае въ лихварскій довги и доходитъ на берегъ пропасти. Пок. пос. Віктор е жертвою паньскои шулерки, управляной въ Джокі-клюбахъ и кѣньскихъ касинахъ, котрій неразъ вже стали ся могилою найчестнѣйшои молодѣжи.“

Мы нарошно зѣбрали вѣсти и голосы всѣлякихъ дневниковъ, щобы тымъ легше можна выробити собѣ гадку о можливѣй причинѣ сего найновѣйшого самоубійства, а заразомъ ухилити дрѣбку занавѣсу, за котрою живе и повертае ся тая сметанка суспѣльности, що то такъ рае ся здобувати — справдѣ здобувати приступомъ, а не зъединувати собѣ — довѣре народу та опѣсля верховодити въ краю. Хочь Dzien. polski увазняе, що се самоубійство не остае въ нѣякій звязи зъ послѣдными подѣями въ щадничѣй касѣ и въ кредитовѣмъ банку, то се можна хиба такъ розумѣти, що пок. Віктор нѣ тутъ нѣ тамъ не допустивъ ся нѣякои колізіи зъ закономъ карнымъ. Все жъ таки звязи годѣ не добачити. Понѣдникъ застрягъ въ довги черезъ неоплатній спекуляції зъ копальнями нафты, черезъ веселе, гуляще, панске житє, черезъ карты, черезъ всеклеву солідарность зъ своимъ шурномъ, котрый раніе вѣдобравъ собѣ за дли довгѣвъ житя. Коли бы не пригоды зъ щадницею та кредитовымъ банкомъ, бувъ бы найшовъ ще помѣчь чи тутъ чи тамъ; та ба, урвало ся! Мавъ ще одну копальню нафты; можна було ей продати и поратувати ся: коли-жъ бо пѣсля подѣй зъ щадницею и зъ пп. Вольскимъ и Одживольскимъ тяжко було найти купця. Отъ и ясна мабуть звязь!

А що вже казати про те славне довѣря „людку“! Коли бы паны схотѣли справдѣ дбати о добро народу, то замѣсть здобувати собѣ его довѣря способами, котрій въ одной сторонѣ ведутъ до деморалізаціи народу, а зъ другои часто стаютъ ся початкомъ маєткової руины здобуваючого те довѣре, волѣли бы тій фонды, якій обертаютъ на здобуване довѣря, ложити на ширене просвѣты и поправу господарки середъ того народу, середъ котрого обертаютъ ся. Тогдѣ може не блестѣли бы середъ екселенцій, не выходили бы и самій на екселенціи, але причинялись бы справдѣ до добра народу и краю, зъединували бы собѣ поволи довѣре и самій спокѣйнѣ та щасливо доживали бы вѣку. А такъ здобуване довѣря коштуе богато, самій мандаты тыхъ страт не повернутъ; выплывая ся, що правда, на верхъ, але се житє „на верху“ знову коштуе богато. Починае ся гонитва за почестями и легкою наживою, а се знову коштуе и рѣдко коли выплачуе ся. Вкѣнци ойчизна нѣчого на тѣмъ не зыскуе, бо колька анѣ кольканацять екселенцій блеску ѣй не додадутъ: зыскуютъ хиба браця мойжешовец вызнання, котрій при тѣмъ досконалій роблять гешефты. А найгѣрше выходитъ на тѣмъ край, де завдяки нанамъ, здобуваючимъ довѣре людку на те, щобы кепско пильнувати лишь власныхъ особистыхъ та кастовыхъ интересѣвъ, широко панує аналфабетизмъ и матеріяльна нужда а чимъ разъ ярчѣше налахкотитъ національна завзятость. Чи послѣдній подѣй, що у всякомъ разѣ соромомъ упали на нашихъ верховодѣвъ, научатъ ихъ лѣпшого розуму?.. Мабуть не велика надѣя!

Рускій Народный Дѣмъ въ Коломыи.

[*Письмо зъ Коломыѣ.*]

Давненько вже се буде — чи не 1874 або 1876 року, якъ у коломыйскій мѣскій [але не „городскій!“] читальни повстала гадка побудувати Народный Дѣмъ. Вѣдъ того часу скидаютъ ся лепты на тую будову. Зъ самого початку думали про якій партеровый будынокъ та зачали шукати мѣсця пѣдъ него. Се було вже по выставѣ, що вѣдбула ся въ Коломыи 1880 р. Саме тогдѣ наслѣдники п. Добрянського продавали повыставову площу и тогдѣ рѣшено купити ей пѣдъ Народный Дѣмъ. А що грошей стѣлько ще не було, то розписано субскрипцію котра разомъ зъ пѣдмогою філіи „Просвѣты“, общества им. Качковского, товарства літературно-драматичного и братства св. Михаила дала змогу закупити тую площу въ середмѣстю, що становитъ чотирокутникъ зъ чотирма фронтами, зъ котрыхъ два е голозни до улицъ Костюшка и Шевченка. Услѣвъ при тѣмъ було таке, що якъ статутъ Народного Дому потвердитъ намѣстництво, маєтокъ мае припасти згаданому товариству. Найбѣльше причинило ся тогдѣ товариство драматичне, котре своими представленями та вечерками приспорило Народному Домови фондѣвъ та заинтересувало сею справою ширшій круги суспѣльности [мимоходомъ сказати, оно тогдѣ жило пѣдъ проводомъ молодыхъ людей, а не спало летаргічно пѣдъ проводомъ такихъ значныхъ „літератѣвъ“ якъ п. Корчинський и д-ръ Юрченко]. Вкѣнци Народный Дѣмъ занитабулювавъ ся на цѣлѣй площи — по выграныхъ процесѣ зъ обществомъ Качковского и товариствомъ драматичнымъ, котрыхъ головы, д-ръ Дудикевичъ и Ис. Трембицкій не знати зъ якои рациі хотѣли тамъ интабулювати свои товарства чи общества. Вѣдъ того доперва часу „Народный Дѣмъ“ ставъ выключнымъ властителемъ загаданои площѣ.

До першихъ дѣятелѣвъ въ справѣ основаня Народного Дому въ Коломыи — о скѣль-

---

4)

Зъ минулого.

Написавъ *Л. Ч.*

[Присвячуетъ ся вельми шановному приятелеви О. І. Полѣщику.]

IV.

Прокинувъ ся я дуже рано вѣдъ гомону, що почавъ ся въ тюрмѣ, вѣдъ грюкання деревяныхъ sabots [черевикѣвъ] по сходцяхъ. Прайшовъ surveillant и привѣвъ якогось парубка зъ арештантѣвъ, що агодивъ ся прибирати за мене въ моѣй кѣмнатѣ. Я швидко пѣдхопивъ ся и сказавъ surveillant-ови, що въ нихній одежи е чимало бѣлыхъ звѣрючокъ, и въ постели такожъ. Вѣнъ вѣдповѣвъ менѣ: „A oui, vous n' êtes pas ici dans la maison de bon Dieu“. Умовивъ ся я зъ арештантомъ молодымъ, що вѣнъ менѣ буде все прибирати за одинъ франкъ въ мѣсяць.

Повели мене умыватись и тогдѣ привели до арештантѣвъ, що стояли по двое и ждали хлѣба. Ставъ и я поручь зъ однымъ и тежъ дѣставъ булку. Кофе тутъ не продавали, а хочь було холодненько, нѣчого теплого не було, щобъ зогрѣтись. Тѣлько пѣзнѣйше, такъ у годинѣ дванадцятій вѣдкрылась кантина и тамъ продавалось червоне вино, шоколядъ въ папѣркахъ, тютюнъ и ще якись булки зъ лучшого тѣста, нѣжъ нашій тюремній. И я звернувъ ся до кантинера и выпивъ маленькій стаканчикъ вина. Се не дорого коштувало, однакъ богато людей, що може ще бѣльшь якъ я хотѣли выпити, не купували собѣ вина. Декотрыхъ я угостивъ. Вони пили зъ великимъ смакомъ.

Мене такъ и не закликали въ мою cellule 36, а лишили въ рефектуарѣ [столовій комнатѣ]. Я мѣгъ теперь роздивитись на арештантѣвъ и я почавъ зъ ними розмовляти.

Ранѣйшъ усего дѣзнавсь я, що цѣлый день въ рефектуарѣ проводятъ свій часъ тѣлько злочинцѣ, що вѣдбуваютъ недовгій часъ въ тюрмѣ — чи мѣсяць, чи ще менше. Всѣ-жъ останній, кому вызначено пробути въ тюрмѣ пѣвъ року, або рокъ, або й бѣльше — примушеній працювати въ майстерскихъ [верстатахъ]. Одни лощили папѣръ, що йде на обгортанне шоколяду, другій робили зъ кожѣ маленькій кружлячки, що насаджуютъ на зонтики [парасольки], або шили готовій окремній частины чоботъ, третій складали крѣсла або столы тежъ зъ готовыхъ частинъ. Найважче було лощити папѣръ, робили однакъ всѣ охочо.

Право користатись працею арештантѣвъ урядъ передае на торгахъ [ліцитаціи] въ одній руки на пять або десять рокѣвъ. Тодѣ, якъ я бувъ у тюрмѣ, право се було за паномъ Мільо. По всѣхъ паризскихъ тюрмахъ вѣнъ мавъ своихъ урядниковъ, такъ званыхъ gérants des traveaux [дѣловодцѣ роботъ]. Арештанты охочо роблять, бо имъ де-що перепадае. Розрахунокъ зъ роботниками ведетъ ся по кождыхъ десять дняхъ такимъ робомъ: Роблять на прикладъ въ тѣй чи другѣй майстерскѣй 20 чоловѣкъ. За десять день имъ платитъ заказчикъ [замовляючій роботу] 80 франкѣвъ. Звѣсно, сей заказчикъ напередъ повиненъ умовитись зъ агентомъ пана Мільо. Сі 80 франкѣвъ поступаютъ до урядника вѣдъ Мільо зъ ихнои тюрмы, до т. зв. gerant des traveaux. Урядникъ половину сихъ грошей оставляе для пана Мільо, останній-жъ 40 франкѣвъ дѣлитъ мѣжъ роботниковъ. На 20 чоловѣкъ се выносятъ 2 франки на чоловѣка за десять день, чи по 20 сантімѣвъ (4 су) на день. Звычайно на руки выдаетъ ся роботнику за десять день 1 франкъ, другій же франкъ выдаетъ ся ему при выходѣ его зъ тюрмы. За роботою дивитъ ся звычайно тюремщикъ; вѣнъ наказуе ледачихъ, саджае ихъ въ cachot [темницю]. Крѣмъ тюремщика е въ кождѣй майстерскѣй контръ метръ зъ мѣжъ самыхъ арештантѣвъ. Ихъ обираютъ зъ найбѣльше серіозныхъ людей и до того такихъ, що мусятъ сидѣти у тюрмѣ не менше шести мѣсяцѣвъ. Сі контръ-метры надѣляютъ инструментами и матеріялами для роботы, вони ведутъ рахунки заробткѣвъ кождого роботника зъ своеи майстерскои. Якъ мине десять день, вони передаютъ свои рахунки высчимъ рахмістрамъ, котрій звуть ся fourriers. Сі тежъ бувають зъ арештантѣвъ. Обовязокъ ихъ — заводити до купы всѣ рахунки рѣзныхъ контръ метрѣвъ. Контръ метрѣвъ бувае по одному, а фурріярѣвъ по два въ майстерскѣй, фурріярѣвъ же два або три на тюрму. Останній дѣстаютъ франкѣвъ зъ десять у мѣсяць, а контръ-метръ дѣстае на день 1 франка 25 сантімѣвъ.

По всѣхъ тюрмахъ сенського департаменту держатъ ся майстерскій тѣлько для такихъ роботъ, якихъ можна дуже скоро навчити ся — въ два-три днѣ. Въ Santé держатъ ся такій майстерскій: 1) майстерска, де лощатъ папѣръ на шоколядъ; 2) майстерска, де выробляютъ услячину зъ шкуръ, яко штиблеты, поясы для вѣйська, кружки до зонтикѣвъ; 3) мотальня нитокъ, 4) майстерска крѣсолъ зъ готовыхъ частинъ; 5) майстерска плюшѣвокъ на сѣрники.

Всего въ тюрмѣ було тодѣ 1200 душъ. Робили тѣлько тій, що вызначений сидѣти въ тюрмѣ рѣкъ чи пѣвъ року. Взагалѣ въ Парижи не держатъ тыхъ злочинцѣвъ, що мають вѣдсиджувати довше. А въ тыхъ, що вѣдсиджуютъ два чи три мѣсяцѣ, стаютъ роботниками хиба ремесники. Тодѣ, якъ я бувъ въ паризскій тюрмѣ, було въ чоботарскій майстерскій 26 людей и дѣставали за десять день 109 франкѣвъ; въ лощильни було 45 — дѣставали за десять день 310 франкѣвъ; въ мотальни було 20 — дѣставали за 10 день 68 франкѣвъ; въ шкурній майстерскій було 38 — дѣставали за 10 день 318 франкѣвъ. Всего було арештантѣвъ-роботниковъ 129 и заробляли вони що десять день 805 франкѣвъ. Зъ сіи сумы 402 франкѣвъ 50 сантімѣвъ бравъ урядовый закупецъ арештантскои працѣ, такъ що нарешть 129 людей заробляли за 10 день 402 франкѣвъ 50 сантімѣвъ, за одинъ день трошки бѣльше якъ 40 франкѣвъ, а одинъ чоловѣкъ $^1/_3$ франка, се-бъ-то 33 сантімѣвъ, зъ чого заразъ дѣстававъ на руку 16 сантімѣвъ, а при выходѣ зъ тюрмы выносивъ зъ собою за чималу працю 4 франки 80 сантімѣвъ, ну, може 5 франкѣвъ за одинъ мѣсяць.

Якъ бачи е, не дуже велику запомогу дае арештантамъ тюремна праця. А якъ ще згадати, скѣлько гора робитъ ся дешева робота тымъ роботникамъ, що на волѣ и звычайно боятъ ся конкуренціи, то дуже вже видко, що на лихо вся ся выгадка зъ паномъ Мільо и зъ такою роботою!

Дѣзнавъ ся я, що найбѣльше сидятъ у тюрмѣ за violence [насильнѣсть], або за продажу контробандныхъ сѣрникѣвъ, або за пяньство. Одинъ зъ тыхъ, що сидѣвъ за торгъ недозволеными сѣрниками, написавъ менѣ, якъ торгъ сей ведетъ ся.

(*Конецъ буде.*)

Торговлю ризъ и сосудѣвъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и склядъ срѣбла хиньского (столового) 461 21—40

припоручае ся фірму:

Евг. Снѣжарского и Вол. Устеньского
при ул. Руській ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ко менѣ звѣстно належали судья Решетиловичь, о. Кобляньскій, о. Левицкій, проф. Грушкевичь, о. катих. Лешкій, дир. Гр. Кульчицкій, А. Блоньскій, — въ тыхъ три остатній ще до нинѣ трудять ся въ совѣтѣ Народного Дому и ведуть его будову. По кількаразовій вандрівцѣ статутовъ до намѣстництва потвердило оно якъ 1887 року и вѣдъ того часу институтъ Народный Дѣмъ яко товариство уживаючи въ житѣ.

Выдѣлы того института старали ся по змозѣ роздобути грошей, щобы приступити чимъ скорше до будовы власного дому. Тому три роки выключно позволено збирати жертвы купонами. Розіслано купоны по всѣхъ усюдахъ, однакъ въ тои акціи грошей прийшло мало; найбільше прислала Перемышльщина. Мѣжь головными жертводавцями вказує Народный Дѣмъ: ювілята о. Кобринського зъ Мишина, котрый не одну тысячку зложивъ на тую институцію, коломыйску мѣску касу ощадности, д-ра Дембицкого, що недавно жертвуваєъ 1000 зр. въ процентамъ, раду мѣста Коломыѣ, котра ухвалила 4000 зр. въ чотиророзовыхъ [рѣчныхъ] сплатахъ, и вже сплачує, и раду повѣтову, котра таку саму квоту ухвалила, але тѣ грошѣ зъ причины протесту меншости [щось двохъ панковъ] лежали аже до вѣдкликаня сего протесту выдѣломъ краевымъ на книжочцѣ шадничѣй, инбици камеру, котра подарувала матеріялъ въ бровару въ Печенѣжинѣ. Решту зложили вкладки членовъ якъ и датки поодинокихъ осѣбъ, громадъ и институцій.

Зъ тымъ капіталомъ приступивъ минулого року новый выдѣлъ до будовы партеру, маючи вже въ попереднього року частину викінченыхъ фундаментовъ и пивниць. Будову провадивъ будовничій Рихликъ. Доси выбудовано партеръ части дому, котра поки-що має становити для себе цѣлість, а то зъ фронтомъ вѣдъ улицѣ Костюшка и зъ бочными крилами до улицѣ Шевченка и касы ощадности. Часть сеся представляє вартість 30 тысячъ и по нѣй пізнати, що Народный Дѣмъ въ Коломыи буде першимъ будынкомъ у нашѣмъ мѣстѣ. Однакъ до его выкінченя ще богато недостає, коли тѣлько зважити, що на партеръ має прийти ще два поверхи, а на те все выправа и упорядковане оста очне. На се треба буде ще зъ сорокъ тысячъ. Найвышный совѣтъ Народного Дому розписавъ вѣдозвы и просьбы до рады державной, до сойму, до сусѣдныхъ радъ повѣтовыхъ, до громадъ, до институцій фінансовыхъ, котрі оперують на Покутю, до Ставропігіи и Народного Дому у Львовѣ въ просьбою о пѣдмогу на выкінчене „великои бурсы“ на Покутю. Де котрі зъ прошеныхъ уже прислали, декотрі ще не вѣдповѣли, а тѣлько совѣтъ Народного Дому у Львовѣ пѣдъ предсѣдательствомъ д-ра о. Іосифа Дельвевича прислав вѣдмовну вѣдповѣдь до ч. 1209, кажучи, що статутъ львівского Народного Дому „не позволяє“ на такій пѣдмоги. *)

*) Не знаємо, що той статутъ позволяє, а чого не позволяє, але знаємо, що позволяє утримувати бурсу и давати пѣдмоги школьній молодежи, а именно о се просивъ совѣтъ Народного Дому въ Коломыи, бо-ж грошѣ вложений въ будову сего дому, мають становити капіталъ, зъ котрого процентовъ буде утримуватись бурса для бѣдныхъ а талановитыхъ учениковъ. Прецінь нѣякій статутъ не забороняє жертвувати на добродѣйній цѣли, навѣть статутъ львівского Народного Дому, котрый власне 2-ого грудня роздавъ тысячь зр. мѣжь бѣдну молодежь. При сій вѣдмовній вѣдповѣди грали ролю мабуть инші мотивы. Треба було трохи бѣльше отвертости и сказати по простy: „Тому вамъ не даємо, бо вы не зъ нашого табору, котрый о такій рѣчи не дбає.“ Що коломыйскій Народный Дѣмъ зможе удержати 200 школярѣвъ, се господинамъ зъ львівского Народного Дому байдуже. А прецінь цѣла Галичина складала жертвы на будову львівского Народного Дому, немало давъ и нашъ простый народъ. А нинѣ той институтъ зъ мілионовымъ маєткомъ вѣдказує всякои запомоги на бурсу въ Коломыи! Що не зъ недостачѣ фондовъ, то певно.

„Вѣдказъ той — пише коломыйска „Русская Рада“ редагована п. Михайломъ Бѣлоусомъ, въ ч. 23 зъ 1 грудня м. р. — зробивъ якъ найгірше вражене въ Коломыи [додамъ, що и въ околиці] и многій народолюбцѣ не вѣрять, щобы институція, жертвами народу руского учреждена, не мала права спомогти подібну собѣ на провінціи составляющую ся нову институцію, але оно такъ по правдѣ стало ся. Сумно!... Такъ само не хороше впечатлѣне зробивъ фактъ, що одна изъ львівскихъ русскихъ редакцій [„Галичанинъ“] не хотѣла до свого льокалю принити пушку на добровѣльній датки, вѣдказуючи ся тымъ, що то „канцелярія“ и пушка тамъ не може бути И то такожь сумно... Панове Львовяне [накликъ до партіи москвольофільскои] тымъ собѣ лишь повредять и въ краю збудять неохоту и недовѣрія до себе и до своихъ институцій, а тымчасомъ Дѣмъ Народный въ Коломыи и безъ ихъ помочи будувати ся буде.“ — Такъ пише „Русская Рада“, котрои редакторомъ п. Михайлъ Бѣлоусъ числить ся власне до тои політичнои партіи, о котрій пише.

Про потребу такои институціи якъ Народный Дѣмъ въ Коломыи зайвшо розводити ся довго. В нъ мае стати забороломъ нашои рускости, въ нѣмъ мають помістити ся всѣ рускій товариства, тутъ мае бути сала на збори и забавы, тутъ мае бути *бурса для двѣста хлопцѣвъ*, котрі — выховані въ дусѣ народно рускомъ — мають стати розсадниками нашои идеі всюды тамъ, де жие руско украиньскій народъ. До выповнення сего остатного Коломыя надає ся дуже добре, бо въ нѣй крѣмъ руского гімназія [доси ще „паралелькы“, але вже на другій рокъ стане повна гімназія] є ще утраквістична школа для промыслу деревного, школа гончарска [польска] и руска школа народна, поки-що тріклясова; при тѣмъ удержанє тутъ богато дешевше, нѣжь въ иншихъ мѣстахъ. Черезъ основа є такои бурсы фреквенція учениковъ гуцульскихъ сильно пѣдиесла бы ся у всѣхъ заведеняхъ школьныхъ не тѣлько коломыйскихъ, але и въ школахъ высшихъ, бо кількость то нинѣ просадає здѣбнои нашои молодежи, котра нѣ въ вѣдки не мае помочи. Виравдѣ є тутъ бурса братства св. Михаила, що мѣститъ ся въ своѣмъ домѣ при улиці Мишковскій, одначе сей дѣмъ потребує цѣлковитои поправы, а се зъ причины недостачѣ мѣсця не є можливе для вѣдповѣдного устрою бурсы. Є тутъ такожь Школа на Помочи, однакъ пѣдъ ся опѣку вѣдданій самій лишь гімназіяльній ученики и она мае сѣбѣ институтъ, де мѣститъ такихъ учениковъ, котрыхъ родичѣ в въ силѣ мѣсячно 18 зр. платити. Отже теперь нема въ Коломыи такои бурсы, якою мае бути бурса Народного Дому, котра бы выховувала не тѣлько гімназістовъ, але и ремѣсниковъ.

Пѣсля моеи гадки — для живѣйшого заинтересованя будовою Народного Дому мѣжь нашимъ сѣльскимъ населенямъ, належало бы хочь на пробу скликати въ справѣ тои будовы велике вѣче до Коломыѣ, де пояснило бы ся докладно: для кого и на що будує ся той дѣмъ. Потому занязати въ кождѣмъ селѣ комітетъ для збиранія датковъ вѣдъ громадянъ, дѣставши на се дозвѣлъ вѣдъ властій. Коли-бы проба добре выпала, то треба се зробити у сумежныхъ повѣтахъ, зъ-вѣдки найбѣльше йде хлопцѣвъ до коломыйскихъ школъ, а то: въ печенѣжиньскѣмъ, косівскѣмъ, снятыньскѣмъ, городеньскѣмъ, залящицкѣмъ. Дальше — всѣ свѣдомій Русины тыхъ повѣтовъ въ першій лінія повинній численно виписувати ся въ члены товарыства та збирати при всякихъ нагодахъ грошѣ на тую цѣль и заохочувати менше свѣдомыхъ до того самого. Вкінци и вся галицка Русь повинна занятн ся тою справою теплѣше нѣжь доси.

Зъ початкомъ весны сего року будова мае вести ся дальше, такъ, щобы до осени була цѣлкомъ готова и вѣддана до згаданого ужитку, на сколько то буде можливе, а се буде залежати вѣдъ засобовъ грошевыхъ. Однакъ будь-що-будь Народный Дѣмъ въ Коломыи мусить стануть! вінъ мае показати силу нашого народу та стати розсадникомъ не тѣлько свѣдомои интеліґенціи, але и свѣдомыхъ ремѣсниковъ, котрыхъ намъ нинѣ такъ дуже недостає. Тожь кождый свѣдомый Русинъ повиненъ по силѣ своихъ засобовъ матеріяльныхъ причинити ся до здѣйсненя сеи идеѣ, яку поклавъ собѣ институтъ Народный Дѣмъ въ Коломыи — двигнути культурно и матеріяльно наше бѣдне та темне населене та тымчасомъ причинити ся по змозѣ до промощення ему дороги до лѣпшого добробыту. Русины, памятайте на будову Народного Дому въ Коломыи!

A. P.

Переглядъ політичный.

Проектъ языкового закона, якъ доносить Neue fr. Presse, котрый мае бути выданый на пѣдставѣ §. 14-ого, вже выготовленый. Мимо того его оголошене не наступить такъ скоро, на всякій случай найскорше по замкненю сойму. Міністерство здаєть ся намѣряє ждати, доки Нѣмцѣ не здекларують остаточно свого становиска въ Чехіи. Що до справы скликаня рады державной, запевняють въ деякихъ політичныхъ кругахъ що рѣшене въ тѣй справѣ ще не наступило. Рѣзни обявы позволяють здогадувати ся, що правительство намѣряє угорску угоду заключити на пѣдставѣ §. 14-ого и доперва потому скличе раду державну.

Politik доносить, що гр. Тунъ конферуваєъ въ послѣднихъ часахъ зъ бр. Хлюмецкимъ и Каролемъ Авереперомъ. Зъ огляду на се, що конференціи Туна зъ представителями великои посѣлости цѣлкомъ не вѣдбули ся, Politik припускає, що звѣстный проектъ правительства управильненя языковои справы на пѣдставѣ §. 14 ого лишить ся не выконаный, и що поголоски въ справѣ скликаня рады державной суть неправдивій. Narodni Listy узнають потребу скликаня провѣдниковъ правицѣ, щобы засягнути вѣдъ Туна певныхъ информацій що до найблишои будучности.

— —

Въ дальматиньскѣмъ соймѣ пѣдчасъ дискусіи надъ краевымъ буджетомъ, внѣсъ п. Банкіні резолюцію, домагаючу ся прилученя Дальматіи до Хорватіи, и другу зъ протестомъ противъ того, що правительство въ угодовыхъ переговорахъ зъ Угорщиною выдало на потаху національній интересы, и не увзглядняло матеріяльныхъ и економічныхъ интересовъ Дальматіи. Маршалокъ Булатъ заявивъ, що тыхъ резолюцій не пѣддасть анѣ пѣдъ дискусію анѣ пѣдъ голосованє, бо въ нихъ є богато непарляментарныхъ слѣвъ, а крѣмъ того поставленій внесеня зъ правнодержавнымъ характеромъ не стоять въ нѣякій связи зъ буджетомъ.

На вчерашнѣмъ засѣданю моравского сойму п. Гайнріхъ мотивувавъ свое внесене въ вѣзванѣмъ до правительства, щобы предложило проектъ закона, змѣняючого вѣйсковый законъ въ тѣмъ дусѣ, щобы часъ чинной служби зниженно на два роки, щобы селяньскихъ сынѣвъ-одинакѣвъ влучувано до резервы, та щобы внесено вѣйсковій вправы при краевѣй оборонѣ въ одинайцатѣмъ и двинайцатѣмъ роцѣ служби. Сесе внесеня вѣдослано до комісіи краевого господарства.

Въ шлескѣмъ соймѣ маршалокъ краевый заявивъ, що не може вѣддати пѣдъ нараду внесеня п. Тирка и товаришѣвъ, домагаючого ся внесеня языковыхъ розпоряджень и привернення конституційного стану, бо сесе внесене переступає компетенцію сойму.

— —

Въ угорскѣмъ соймѣ п. Стефанъ Тісса домагавъ ся вчера прискоренія удержаненя адміністрациі и вѣдтакъ порушивъ політичну ситуацію зъ огляду на подѣі въ Австрії. Бесѣдникъ доказувавъ, що Угорщина не повинна стремѣти до такои независимости, яку посѣдає Сербія, Болгарія або Чорногора, котрі лишь при помочи Австро-Угорщины одержали свою внѣшну независимість. Австро-Угорщина выборола ту засаду, що Балканъ не належить до Турціи анѣ до кого небудь иншого, що кожда балканьска держава може розвивати ся свобѣдно и независимо.

Було бы блудомъ идентифікувати рѣвність и дуалізмъ зъ гегемонією Нѣмцѣвъ въ Австрії. Для Угорщины се пѣдрядна рѣчь, якъ австрійскій народы урядять ся въ рамкахъ своеи державы. Угорщина повинна обективно, але пильно слѣдити за перебѣгомъ борбъ въ Австрії, бо ослабленє угорского союзника значить тѣлько, що ослабленє самои Угорщины. Можемо лишь бажати, щобы долитавскій народы выйшли для себе якійсь остаточный modus videndi, але мы бы рѣшучо заблудили, якъ бы станули по котрѣй небудь сторонѣ.

— —

Судьба вѣйскового предложеня въ нѣмецкѣмъ парляментѣ рѣшила ся въ той способѣ, що по авдіенціи міністра вѣйны Гослера у цѣсаря, вѣйсковый зарядъ згодивъ ся въ засадѣ на внесеня комісіи Въ имени центрумъ п. Ліберъ заявивъ, що сторонництво годить ся на предложене пѣсля реферату комісіи, а коли бы показало ся, що теперѣшне пѣдвышеня военнои сили въ часѣ мира недостаточне, парляментъ зачне наново переговоры зъ правительствомъ. Пѣзнѣйше, сторонництво може згодить ся на пѣдвышеня оружнои сили о 7000 воякѣвъ. Канцлеръ Гогенльоге заявивъ що зъ огляду на важність и наглість справы, правительство рѣшило ся принятн на разѣ предложене такъ, якъ его уложила комісія, але рѣвночасно такожь заявивъ, що въ короткѣмъ часѣ знова буде мусѣвъ вѣднести ся въ тѣй справѣ до парляменту. При голосованю принято войсковый проектъ пѣсля реферату комісіи 222 голосами противъ 132.

Зъ сойму краєвого.

Słowo polskie донесло, що соймъ краевый мае бути замкненый дня 24 с. м. Вѣсля информацій мужа довѣря Czas-y — польска бѣльшість справдѣ рада бы скінчити працѣ соймовій передъ лат. недѣлею шутковою, однакъ не знати, чи до 24-ого дасть ся вычерпати увесь матеріялъ. Въ компетентныхъ кругахъ постановлено, щобы наради сойму тревали евентуально до 29-ого с. м., т. є. до великои середы, коли-бы соймъ не мігъ упорати ся скорше.

— —

Въ комісіи буджетовій на засѣданю дня 15 с. м. вечеромъ прийшло до вадалон краю. Именно рускій правительственный посолъ Барвіньскій зложивъ свій референтъ въ комісіи буджетовій огорченый тымъ, що комісія не увзглядняла его внесень, щобы соймъ пѣдвышивъ субвенціи деякимъ рускимъ институціямъ, котрі въ порівнаню зъ институціями польскими дѣстають лишь окрушины.

На тѣмъ засѣданю референтъ Пашковскій [станьчикъ] мавъ чоло поставити внесене, щобы буджетова комісія зменшила дотеперѣшню субвенцію для товариства „Просвѣты“. [Доси побирала „Просвѣта“ 3000 зр.] Въ комісіи знайшла ся бѣльшість противъ того „благородного“ внесеня и субвенцію „Просвѣтѣ“ полишила комісія въ дотеперѣшній высотѣ. Не знати, що ще буде въ plenum сойму. Можна надѣяти ся, що знайдуть ся паны, котрі такъ само, якъ горбкъ, загорлають: „nie dać nic!“ Пѣсля нихъ засѣды „równi z równymi“ рускій грошъ мае сыпати ся лише въ бездонну бочку польскихъ цѣлей... У всѣмъ та сама исторія, яку такъ основно и знаменито выказавъ нашъ заслуженый посолъ д-ръ Окуневскій въ своѣй промовѣ о вопіючихъ кривдахъ Русиновъ въ народнѣмъ школьництвѣ Внесене Пашковского въ буджетовій комісіи ще тымъ замѣтнѣйше, що рускому товариству для просвѣты и економічного пѣдвигненя руского народу силують ся деякій паны польскій урвати субвенцію въ порѣ, коли на рускій народъ наложили тягаръ поруки за 35 мілионовъ вкладокъ въ галицкій касѣ щадничій зъ причины злодѣйствъ и цигаństвъ сповненыхъ Поляками...

— —

Дня 13 с. м. вечеромъ радила комісія школьна надъ правительственнымъ предложенемъ о организації школъ реальныхъ. Референтъ д-ръ Пілятъ. — Ев. Пузина поставивъ резолюцію: вѣзвати правительство, щобы науку религіи завести въ пятій клясѣ по три годины на тыждень, а п. Солескій внісъ другу резолюцію: щобы укінчений реалісты могли виписуватись на університетъ, именно на математично-природописный дѣлъ выдѣлу вільософічного и на выдѣлъ медичный. — Комісія вѣдложила рѣшене тыхъ резолюцій на пізнѣйше засѣданє и дѣйство на слѣдуючѣмъ засѣданю 15-ого с. м. комісія ухвалила обѣ тій резолюціи и ще третю: щобы правительство постаравало ся урядити курсъ для практичного образованя кандидатовъ на учителѣвъ школъ реальныхъ на взорець такихъ курсовъ у Львовѣ и Кракові для кандидатовъ на учителѣвъ гімназіяльныхъ.

Самъ правительственный проектъ организації школъ реальныхъ приняла комісія лише въ деякими стилістичными змѣнами, а тѣлько додала одну нову, важну постанову, а то: застереженє единого краевой радѣ школьній апробаты книжокъ школьныхъ и средствъ науковыхъ. У всѣхъ иншихъ краяхъ коронныхъ апробата книжокъ належить до міністерства.

— —

Вѣдъ о. М. Недельского пароха въ Яблоницѣ (въ Надвірнянщинѣ) одержуемо отсе письмо:

„Вычитавши въ справозданю зъ 12 засѣдани сойму вѣдповѣдь правительственного комісаря на интерпеляцію д-ра Окуневского въ дѣлѣ писаря громадского въ Яблоницѣ, бачу ся спонуканымъ въ интересѣ правды заявити, що вѣдповѣдь правительственного комісаря оперта въ тѣмъ дѣлѣ на фальшивій информаціи, бо дѣло було таке:

На 18 радныхъ при ухвалѣ буджету на 1899 рѣкъ голосувало за платнею 200 зр. рѣчно для писаря девять радныхъ христіянскихъ, за 250 зр. одинъ христіянинъ, за 300 зр. шесть жидовъ и одинъ христіянинъ Прокопъ Мировякъ, разомъ семь радныхъ, отже бѣльшостію двохъ голосовъ ухвалила рада платню 200 зр. рѣчно. А щобы начальникъ громады переваживъ своимъ голосомъ за 300 зр., то тутъ се бути не могло, бо предсѣдатель засѣдани на пѣдставѣ §. 46. закона громадского голосує лишень при рѣвности голосовъ, а тутъ ухвалено, якъ уже сказано, безваглядною бѣльшостію двохъ голосовъ платню писареви 200 зр. рѣчно и тую позицію я

власноручно записавъ въ книзѣ ухвалъ. Додати мушу, що при голосованю писарь вышовъ, а коли вернувъ ся и ему заявлено, що ухвалено 200 зр., вонъ сказавъ: „Głupstwo! dacie mnie 500 złr.“

Що спонукало маршалка Впр. о. крилошанина К. Мандичевского пѣднести платню писаря зъ 200 на 300 зр. и въ той способъ дати перевагу въ громадѣ жидовскимъ раднымъ, и хто фальшиво поинформувавъ правительство, не моя рѣчь судити.

Сихъ кѣлька словъ подаю до загальнон вѣдомости и пѣдъ судъ Вп. публики, абы бачила по чвѣй сторонѣ правда.

М. Неделькій, радный громадскій.“

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Перемышлянщины пишуть намъ:

Нашъ такъ званый глухій кутъ зачинае поволи розбуджуватись черезъ закладанє читалень. На отворенію читальнѣ „Просвѣты“ въ Янчинѣ мавъ я нагоду бути, тожъ хочу де-що написати про се село.

Лежить оно вздовжь гостинця ведучого до Бережанъ. Новѣтнѣ хаты и будынки тамъ гарнѣ и вже зъ того видко, що тамошный народъ вже трохи просвѣченый, бо дбае о ладъ коло свого газдовства. Есть тамъ двоклясова школа, жандармерія и скарбова сторожа. Даиѣйше, якъ менѣ оповѣдали, бувъ тамъ народъ темный, та довго-довго мусѣвъ ниѣшный парохъ о. Н. Селезѣнка працювати, заким якъ-такъ довѣвъ до лучшого порядку. А теперь може вже безпечно по трудахъ вѣдпочнути, бо на радѣсть его и громадянъ село значно пѣднесло ся и розбудило ся зъ темряви, яка ще покрывае много нашихъ сѣлъ. Вѣнцемъ тон працѣ о. пароха есть ново выбрана рада громадска зъ своимъ начальникомъ ч. Федькомъ Ковалишинымъ

Сей человѣкъ, обнявши урядованє, взявъ ся зараз енергічно до дѣла, щобы свою громаду спровадити на добру дорогу. Що-жь вонъ робить? Маючи гарну муровану хату громадску зъ трема комнатами, думае собѣ такъ: одна комната то канцелярія громадска, друга то буде краминця, а третя го буде читальня. Що задумавъ, то и зробивъ! Порадившись о. пароха, внесли подане о заснованє читальнѣ „Просвѣты“, а тымчасомъ не заложивъ рукъ, а пѣшовъ по селѣ та зобравъ 110 кѣрцѣвъ збожа до шпихлѣря, а звыкъ 300 зр. на отворенє краминцѣ и позичковои кассы. Нѣхто не хотѣвъ вѣрити, що оно такъ скоро дасть ся зробити, а таки зробило ся на радѣсть цѣлои громады. Краминця розвиваесь гарно, бо и сусѣдни села тамъ заходять.

Коли вже все було въ порядку, вздбули ся дня 12 с. м. перший загальний зборы читальнѣ, на котрѣ прибули и гостѣ. П. А. Могильницкій адвокатъ зъ Рогатина [говоривъ о економічнѣмъ положеню руского народу], о. Петрушевичъ зъ далекого Холовна загрѣвавъ народъ до просвѣты, п. Мих. Рихвицкій управитель школы зъ Кореличъ говоривъ о пожитку зъ кассы позичковои, шпихлѣра и краминцѣ, а мѣсцева управителька школы панна Потуражвна говорила о тѣмъ, на що я читальня. Були ще о. Рыбакъ зъ Угѣховичъ, о. Кекишъ зъ Дусанова, панна Петришинѣвна, молодша учителька и академикъ п. Петрушевичъ. Народъ слухъ въ своихъ провѣдникѣвъ зъ великою увагою и видко було на нихъ ли цяхъ радѣсть. Хочь двѣ комнаты, гарно прибраны въ смеречину, досыть просторѣ, народъ не могъ змѣстити ся, мусѣвъ стояти докола будынку. А вже найбѣльшій стискъ бувъ, коли вѣзвано до впису членѣвъ. Господарѣ, паробки, молодицѣ и дѣвчата вписувались зъ охотою. На-разъ вписалось 80 членѣвъ, а есть надѣя, що всѣ вишшуть ся. Опѣсля выбрали головою читальнѣ одноголосно свого дорогого пароха о. Селезѣнку. Дѣвчата, паробки и молодицѣ заспѣвали ще кѣлька народныхъ пѣсень и многая лѣта всѣмъ гостямъ. Вѣдпѣвши п. Могильницкій гарною бесѣдою замкнувъ зборы, а ч. вѣйтъ Ковалишинъ именемъ громады подякувавъ всѣмъ гостямъ за участь и пораду Треба ще згадати, що щирымъ и заслуженымъ помѣчникомъ о. пароха и вѣйта есть дякъ и писарь громадскій ч. Дмитро Нудъ.

Честь громадѣ Янчина, що выбрала таку раду громадску, котра дбае о добро громады! Честь тѣй радѣ громадскѣй, що выбрала такъ честного вѣйта! Честь вѣйтови Ковалишинови, що провадить громаду дорогою правды та гаразду! Сусѣдни громады нехай беруть собѣ примѣръ зъ Янчина, що то значить выбрати честну раду громадску и честного вѣйта! — *Гость.*

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ фѣлїи товариства „Просвѣты“** въ Самборѣ устроюе зборы просвѣтно-економічнѣ въ Самборѣ въ слѣдующою програмою: 1) Выкладъ о доборѣ насѣня при засѣвѣ. 2) О садовництвѣ. 3) Выкладъ економічный. Опѣсля наступить безплатне льосованє добрыхъ щепъ и насѣня пѣдъ засѣвъ. Зъ огляду, що до льосованя можуть приступити самѣ члены, котрѣ вплатили вкладку за рѣкъ 1898, тожъ просимо о выробнанє вкладокъ и о приступованє въ члены. Речинець зборѣвъ буде невдовзѣ оголошеный. Вѣдъ Выдѣлу фѣлїи „Просвѣты“ въ Самборѣ.

— **Завтра** въ суботу 18-ого с. м. устроюе „Кружокъ музичный Львовского Бояна“ въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ *вечерокъ музичный* зъ слѣдующою програмою: 1) Wagner: Tannhäuser, орхестра смичкова. 2) Beriot: дуетъ скрипковый. 3) Сольо фортепіановe. 4) Чайковскій: Елегія, орхестра. 5) Сольо спѣвъ въ супроводѣ орхестры. 6) Танбертъ: Концертъ фортепіановый зъ орхестрою. 7) Beriot: сольо скрипкове. 8) Закѣнченє: орхестра. Всѣ точки выконають выключно члены „Кружка музичного“. Початокъ *точно* о годинѣ 6½ вечеромъ. Вступъ вѣльный. [*Прим. Ред.* Есть се першій выступъ Кружка музичного Львовского Бояна передъ публикою, для того звертаемо на сей вечерокъ увагу.]

— Въ память XXXVIII. роковинъ смерти народного кобзаря Т. Шевченка устроюе дня 22 н. ст. с. м. **руска молодѣжь семинаря учительского** въ Тернополи *„вечерницѣ“* въ сали „Сокола“ зъ слѣдующою програмою: 1) Вступне слово: Вп. проф. М. В. 2) Лисенко: „Тарасова нѣчь“ хоръ зъ форт. 3) D' Halévy зъ оп. „La Juive“ фант. на скр. и форт. улож. J. B. Singelee тов. Г. Л. и Й. О. 4) Модзелевскій: „Дума украинська“ хоръ въ супр. форт. и кварт. смичк. 5) Вѣдчитъ тов. В. Б. — 6) Нижанковскій: „У гаю“ сольо тенор. въ супр. форт. тов. А. Г. 7) Т. Шевченко: „Сонъ“ декл. тов. І. П. 8) Нѣщиньскій: „Урывки“ зъ оперы „Назаръ Стодола“ хоръ въ супр. форт. 9) Т. Шевченко: „Посланіе“ декл. тов. В. Г. 10) Balfe: „die vier Haimondskinder“ хоръ въ супр. форт. и кварт. смичк. 11) Вронській: „Шумка украинська“ орхестра. Початокъ точно о годинѣ 7½.

— Въ недѣлю [дня 12 с. м.] вѣдбули ся въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ загальнѣ зборы „Товариства будовы театру им. Ив. Котляревского“. Явило ся звыжь пѣвъ сотки членѣвъ. На зборахъ мѣжь иншимъ змѣнено статутъ и переведено выборъ головы и его заступника та доповнено выдѣлъ новыми чотырма членами. Головою выбрано проф. Ілярія Огоновского а заступникомъ проф. Илью Кокорудза. До выдѣлу увѣйшли: д ръ Евг. Озаркевичъ, Мих. Павликъ, д ръ Коцовскій и акад. Крушельницкій.

— **Засѣданє выдѣлу „Руского товариства педагогічного“** вѣдбуде ся въ суботу [18 с. м.] о 6 годинѣ, де звычайно. — Засѣданє комісіи для руского языка вѣдбуде ся въ пятницю [17 с. м.] о 5 годинѣ вечеромъ.

— **Найновѣйшій спортъ въ Галичи** — се дефравдація! Многій людиѣ спѣшать ся чимъ борше „очистити кассу“, щобъ ихъ хто другій не випередивъ! Ось у Львовѣ нова вѣсть: въ одномъ товариствѣ добродѣйномъ здефравдовано 28.000 зр.

— **Увязненє урядниковъ податковыхъ** въ Товмачи. Якъ вѣдомо, въ Товмачи мали якѣсь злочинцѣ середъ ночи розбити кассу уряду податкового и забрати 12.000 зр. готѣвкою и 5.000 зр. въ цѣнныхъ паперахъ. Въ связи зъ сею крадежію увязнено вчера въ Товмачи контрольора и офіціяла податкового и вѣдставлено ихъ до вязницѣ въ Станиславовѣ.

— **Именованя и перенесеня въ судовництвѣ.** Перенесеній: начальники судовъ повѣтовыхъ радники судовѣ Іос. Лехацкій въ Заболотовѣ и Фр. Ксав. Команъ въ Солотвинѣ перенесеній до Станиславова, а радники суду краевого: Едв. Наглякъ зъ Бережанъ до Львова а Филем. Латошиньскій изъ Золочева до Станиславова. — Судьями повѣтовыми именованій адъюнкты: Кар. Смольницкій въ Грималовѣ для Солотвины, Стан. Обертиньскій въ Надворнѣ для Заболотова, Адольфъ Найманъ у Львовѣ для Луки и д ръ Ад. Пілецкій въ Жидачевѣ для Динова. — Секретарями судовыми именованій адъюнкты: Ілярій Весоловскій въ Сяноцѣ для Станиславова, Еронимъ Лукашевичъ въ Кракѣвци для Стрыя, Деннисъ Сохацкій въ Манастырискахъ для Бережанъ, Кар Цуляфъ въ Печенѣжинѣ для Станиславова, Ив. Туркевичъ въ Городенцѣ для Самбора, Ант. Косиньскій въ Снятинѣ для Коломыи, Тад. Воронецкій у Львовѣ для краевого суду у Львовѣ, Ив. Фединкевичъ въ Перемышли для Стрыя, Меч. Вишневскій въ Ходоровѣ для Печенѣжина, Ришардъ Гесse въ Мостискахъ для Теребовли и Макс. Ритгштайнъ зъ Зборовѣ для Самбора, а ад юнктъ судовый Ив. Гавель въ Бродахъ заступникомъ прокуратора въ Самборѣ.

— **Зъ рады мѣста Львова.** Вчера закѣнчено на засѣданю рады трудну справу унормованя рангъ урядниковъ магістрату и зрѣвнано платню вѣдповѣдно до платнѣ урядниковъ державныхъ. На дальшихъ засѣданяхъ рады мѣскои будуть вести ся наради надъ получшенемъ платнѣ учителѣвъ и дістарѣвъ.

— **Рускій квіты пенсійнѣ.** При нинѣшнѣй борбѣ о права нашои народности и мовы дуже важною рѣчею е, що вже неразъ було писано, абы всѣ Русины, на якихъ небудь они становискахъ, писали квіты по руски. Чей на тяжко запрацьованый грошь може кождый урядникъ, учитель и инший написати рускій квітъ, а однакъ на жаль, многій ще того не робять. Дальше оно такъ бути не повинно! Сли беремо за зле деякимъ священникамъ, що уживають въ урядовыхъ переписках польскои мовы, то такъ само мусимо пятнувати урядниковъ Русиновъ, котрій за для заячесердія, за для неоправданого страху не уважають за свѣй обовязокъ написати навѣть рускій квітъ. Що страхъ передъ рускимъ письмомъ е неоправданый, може послужити яко примѣръ се, що въ апеляційномъ судѣ у Львовѣ всѣ урядники-Русины пишуть квіты по руски. Се повинно бути заохотою для всѣхъ урядниковъ Русиновъ инших декастерій. Маемо надѣю, що вѣдъ те ери не лучать ся нѣколи такій фактъ, щобы урядникъ-Русинъ написавъ нерускій квітъ. Vigilantibus jura!

— **На санацію галицкого банку кредитового** есконтовано онодги въ львовскѣй фѣлїи заведения кредитового векселѣ на 1,200.000 зр. зъ пѣдписами князѣвъ Адама Сапѣги и Сангушка та графовъ Казимира и Станислава Баденіхъ и Борковского и зъ жіромъ галицкого банку краевого.

— **Для карной справы Гуминьского** и товаришѣвъ [цыганьства зъ фабрикою цукру въ Товмачи] делеговано львовскій судъ карный и у Львовѣ вѣдбуде ся розправа.

— **Еміграція до Босны.** Въ окрестности Бурштина почали селяне збиратись до выѣзду вже не до Бразилії, але до — Босны. Люде при кождій нагодѣ розповѣдають собѣ чуда о Боснѣ, подобно якъ свого часу о Бразилії. Кѣлька родинъ вже выѣхало, а инший выѣздять на звѣдины. Нещасный народъ!

— **Дробнѣ вѣсти.** Въ Куликовѣ згорѣла онодги деревяна церковь; слѣдство зарядженo. — Вѣдъ дня 29 до 31 н. ст. марта вѣдбуде ся въ Новомъ Санчи карна розправа противъ експедиторки зъ Мушины Брониславы Буржицкои за почтовій обманьства. — Помершій онодги въ Краковѣ мілїоновый богачь гр. К. Рачиньскій записавъ на шпиталь въ Дембици 150.000 зр. и то выключно для римо-католикѣвъ. Въ „Народномъ Домѣ“ у Львовѣ вѣдъ дня 21 с. м. будуть выставлений всѣ працѣ артиста маляра Ив. Стики. — Зъ днемъ 23 с. м. входить въ житє фѣлїя Краковского тов. обезпеченъ въ Перемышли. — Въ Перемышли повѣсивъ ся властитель кѣлькохъ каменицъ Авраамъ Дамперъ; побудовавъ кѣлька каменицъ а не мавъ льокаторѣвъ, до того мавъ и довгы. — Василіяне у Львовѣ потребують дячка зъ добрымъ голосомъ. — Дирекція держ. зелѣзницъ повѣдомляе що зъ днемъ 28. лютого с. р. привернено рухъ повздовъ товаровыхъ на шляху Глинѣока Серетъ буковиньскихъ зелѣзницъ льокальныхъ. — П. Димитрій Вергунъ зложивъ у Вѣдни докторатъ фільософіи въ славяньскій фільольогіи.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои *ювілейной выставовои лотеріи*. Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграній выплачують ся такожъ *готѣвкою* зъ 20% вѣдшибки, а тягненє вѣдбудесь безвѣдкладно *18 ого марта 1899.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Старшій инжінеръ при краевѣмъ бюрѣ меліораційномъ Тад. Сѣкорскій именованый професоромъ рѣльничои инжінерія въ краковскѣмъ университетѣ. — Инспекторъ евіденційный грунтового катастру Володисл. Заклиньскій именованый старшимъ инспекторомъ. — Адъюнктъ фабрики тютюну въ Ягольници Жигм. Яклиньскій именованый контрольоромъ тои фабрики. — Міністеръ рѣльництва именувавъ рахункового асистента дирекціи доменъ и лѣсовъ Едв. Макана рахунковымъ офіціяломъ, а калькулянта Казим. Фурого рахунковымъ практикантомъ.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеграфовъ перенесла почтового офіціяла Ив. Вечорка зъ Биліи до Кракова, а почтового асистента Телеф. Штормкого зъ Чорткова до Освѣцима.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церквы въ Новомъ Санчи благоволили пожертвувати въ мѣсяци сѣчню 1899 р. Р. Т: На руки о. Юзіяна Дуркота декана дуклянъскаго: громада Мшана 5 зр., церковь зъ Мшанкѣ 2 зр., о. Дуркотъ 2 зр., громады Зиндранова и Барѣнокъ 5 зр., церковь Зиндранѣвска 2 зр., громада Гирова, о. Чесникъ и церковь гирѣвска 4 зр., разомъ 20 зр.; на руки проф. Слюзара въ Самборѣ зложили: о. Воберскій зъ Ваньовичъ 1 зр., о. Венгриновичъ зъ Смѣльнои 1 зр., Кл. Тополницкій старшій комісарь скарбу 1 зр., проф. Слюзарь 1 зр., разомъ 4 зр.; священики жовквѣвского деканата оо. Андр. Тимкевичъ 5 зр., Іоанъ Савчакъ 50 кр., Вас. Коколайло 50 кр., разомъ 6 зр.; о. Ант. Константиновичъ въ Чирнѣй збѣранныхъ сотрудникомъ о. Волод. Мохнацкимъ при посвященю паука церковного 5 зр., гр.-кат. урядъ парох. въ Загорю ad Рудки 1 зр. 50 кр.; на руки Вп. Стефаній Рудницкои зъ Яблонки зложили гостѣ 2 зр. 25 кр.; на руки о. Мих. Лопатиньского зъ Небылова зложила громада Небылѣвъ 2 зр. 70 кр., а громада Слобода Небылѣвска 1 зр. 30 кр., разомъ 4 зр.; о. М. Прухницкій въ Турцѣ вѣдъ себе и своихъ парохіянъ 6 зр., о. Менциньскій въ Маластовѣ 3 зр. 25 кр., о. Іоаннъ Дашкевичъ въ Тустановичахъ 1 зр. 20 кр., о. Філаретъ Ортиньскій сотрудникъ въ Тополѣници 1 зр. 25 кр., о. Ю. Земба игуменъ монастира Крехѣвского 2 зр. 50 кр., на руки о. Ант. Рудавского въ Ганхъ нижнихъ зложили парохіяне 5 зр., о. Дан. Пирѣгъ въ Тихани 3 зр., о. Стеф. Кирчиньскій въ Грозьовѣй 1 зр., Его Ексцеленція Митрополитъ Іосифъ Сембратовичъ въ Риму 10 зр. 50 кр.; на руки начальника Андрея Гавриляка зложила громада Тихана 1 зр. 40 кр., о. Конст. Ласійчукъ сотр. въ Березовѣ вижномъ замѣсть новорѣчныхъ бѣлетовъ 1 зр.; на руки о. І. Илевича въ Побужанахъ зложили парохіяне 1 зр., о. И. Каламунецкій завѣдатель Граба вѣдъ себе 1 зр. а вѣдъ прихожанъ 1 зр. 70 кр., разомъ 2 зр. 70 кр. на руки о. Мих. Ясеницкого декана лѣського зложили оо. Іосифъ Преторіюсъ сотрудн. въ Нагачовѣ 1 зр. 50 кр.; Мих. Сливиньскій въ Тирявѣ волоскѣй 1 зр. 50 кр. и о. м. Ясеницкій 1 зр., разомъ 4 зр.; о. Григ. Макоръ въ Утерцахъ 1 зр. 50 кр., Куликовскій деканатъ вѣдъ свого клира 3 зр. 50 кр.; Н. Н. зъ Улашковець яко датокъ 2 зр. 90 кр., о. Ал. Брунецъ парохъ зъ Хлѣчанъ отъ себе и брацтва церковного 4 зр. на руки Григ. Комарьянского начальника громады въ Курянахъ зложила зверхность громадска 2 зр., Каз. Червиньскій народн. учитель въ Лабовой 50 кр., Вп. Марія Мудракъ жена пароха зъ Губичъ 10 зр., на руки оо. Теоф. Качмарчика пароха зъ Бѣлцаревои зложили въ Перемышли оо. крил. Миронъ Подолиньскій 1 зр., Анат. Свѣнкевичъ зъ Кунина 5 зр., Алекс. Зубрицкій зъ Боська 2 зр., Юл. Гладиловичъ зъ Любачева 50 кр., Іоаннъ Вѣрецкій зъ Лѣська 50 кр., Корн. Копистаньскій зъ Зиндрановои 1 зр., о. М. Кручковскій 1 зр., о. Іоаннъ Жарскій 1 зр., о. Алек. Селецкій зъ Радоцины 1 зр., о. Филим. Подолиньскій зъ Лазовъ 1 зр., о. Падохъ 1 зр. и о. Чабанъ 1 зр., разомъ 16 зр.; о. І. Филиновскій капеланъ вѣйск. въ Краковѣ 2 зр., Вікторія Дуркотъ зъ Плазова 1 зр., на руки о. Дан. Пирога въ Тихани зложили парохіяне зъ Гути 2 зр. 20 кр., о. Волод. Юзвиньскій зъ Острова 2 зр., о. Іеронъ Борковскій въ Грушовѣ 2 зр., о. Он. Вергунъ сотр. въ Гусятинѣ 50 кр., Игн. Полаиьскій адъюнктъ податк. въ Гусятинѣ 50 кр., на руки о. Тита Чубатого въ Иванковѣ зложили парохіяне 2 зр. 50 кр., о. Вас. Курилло зъ Мацины великои вѣдъ себе и прихожанъ 4 зр. 70 кр. збѣранныхъ въ церквѣ пѣдчасъ богослуженя ювілейного въ 50-ту рѣчницю вступленя на престолъ Его Величества 2 зр. 30 кр., вѣдъ Едв. Канты, лѣсничого зъ Мацины великои 1 зр., разомъ 8 зр.

Надто благоволили пожертвувати въ натураліяхъ для Бурсы Р. Т.: Баронъ Фердинандъ Бруницкій зъ Клинчанъ камянку нафты, Іоаннъ Бойчукъ зъ Загорянъ пару черевикѣвъ, Чеховскій посессоръ добръ въ Бжезнѣ три кѣрцѣ бараболь.

Всѣмъ нашимъ Добродѣямъ и Жертводавцямъ прилюдно складаемъ щиру подяку и просимо всѣхъ Русиновъ доброи волѣ, щобы не отягали ся зъ датками, бо недалека хвиля, коли приступимо до контрактовъ купна реальности и пляцу пѣдъ будову святои церкви.

За выдѣлъ *Н. Лѣницкій* председатель. *І. Черкавскій* секретарь и *В. Яворскій* скарбникъ.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Прага 16 марта. Віцемаршалкомъ именованый п. Воганка, котрый въ ческѣй и нѣмецкѣй промовѣ запевнивъ, що нарады буде провадити въ безсторонномъ дусѣ.

Берлинъ 17 марта. Тѣло Бісмарка зложено вчера въ спеціально на ту цѣль выбудованомъ мавзолею въ Фрідріхсруге.

Римъ 17 марта. Дневники доносять, що папу що разъ бѣльше покидають силы такъ, що вонъ вчера кѣлька разовъ збмлѣвъ. Причиною обезсиленя папы мае бути безсонница. Кардиналы мали вже поробити приготованя до конклаве. Лѣкарѣ заперечують всѣ вѣсти о лихомъ станѣ здоровля папы.

Кольонія 17 марта. Köln. Volksztg. заперечуе вѣсть о лихомъ станѣ здоровля царя, скорше прямо каже, що здоровле царицѣ не въ дуже добромъ станѣ. Царь показуе лишь певну апатію въ урядовыхъ справахъ, въ наслѣдокъ чого приходить до колізій мѣжь міністрами, на котрыхъ царь цѣлкомъ не старая ся вплывати.

Лондонъ 17 марта. Палата льордовъ ухвалила законъ противъ лихвы въ другомъ читаню.

Канеа 17 марта. По 25-дневній нарадѣ ухвалено остаточно проектъ конституційного закона.

Переписка Редакції и Адміністрації.

Вп. В. Яз. въ Новомъ Санчи. Не дивуйте ся, що остатними часами жертвы на Бурсу и церковь такъ опѣзнаютъ ся, бо послѣдній выказы дѣстаемо писаній такъ недбало и нечитко (до того ще на обѣ стороны), що просто роспука и редакціи и складачамъ и корректорови.

Курсъ Львовскій

въ дня 16 н. ст. марта 1899.

Акціи за штуку безъ купоновъ.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. в.	309 75	311 75
Зелѣзн. Львѣв.-Чернѣов.-Ясси по 200 зр.	293 —	295 —
Банку гипот. галиц. по 200 кр. а. в.	177 —	187 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	209 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	203 —	208 —
Листы заставныи за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 80	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (I емісія)	9 50	99 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 50	98 2
„ „ 4% льос. въ 56 л.	96 70	96 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду процинаційного 1% а. в.	98 40	99 10
Буков. фонду процинаційного 5% в. в.	102 50	— —
Комунальнѣ Банку краев. 5% (II ем.)	102 30	— —
„ „ „ 4½% (III ем.)	100 50	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	97 60	98 10
Позички м. Львова 4% по 200 корон.	94 20	94 80
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 —
Мѣста Станиславова	53 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 52	9 67
Півімперіалъ	8 50	9 70
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Надослане.

Абсолюторіею

зъ всѣхъ галузъ огородництва вышею школою садовничо-огородничою въ Айґрубъ на Моравѣ успособляючою до:

а) закладаря всякого рода огородовъ,

б) раціонального провадженя огородовъ гандлевыхъ,

в) фахового провадженя и надзору надъ публичными и приватными огородами якого будь розмѣру, врешть

г) раціонального перепровадженя садовничои и яровнои культуры въ меншомъ и большомъ розмѣрѣ, поручаюсь интересованымъ

Абітур. **ЮС. ГАВРИШЬ**

1-1 1–6 въ **Манастирску, почта Косовъ.**

Маттонього

GIESSHÜBLER

натуральна алькалічна щава.

81

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Пошукуе ся ПАННИ РУСИНКИ до науки двоє дѣтей. Пожаданим есть знане шитя і крою. Зголосити ся до о. Е. Короля пароха в Куропатниках почта Бережани. 94 2–3

Потрѣбный пѣвець церковный

для церкви св. Пятниць у Львовѣ, безженный, моральный, котрый бы умѣвъ такожь управляти хоральнымъ спѣвомъ. — *Зголошуватись въ урядѣ парохіяльномъ церкви св. Пятниць у Львовѣ.* 96 2–3

ПУШКИ Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 6 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

Отримуе ПЕТРО ХШОНСТОВСЬКИЙ, органдя зелѣзка у Львовѣ, площа Каѳедральна 1 (напротивъ катедры)

Великопостнї Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

своє переплетниче і галянтеріине заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всяких роботъ, особливо переплачу: **Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипломѣвъ и. т. ин. по умѣренных цѣнах.**

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

выльосованї цѣнні папиры

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштовъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковомъ.

374 (1)

ЛИШЬ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 15, цѣлъ вдасный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкаий легки	12 „
Фячки	12 „
Вѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	0 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. дітра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 185—?

Въ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцу Галицкомъ

поручае зъ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, пінсеры, дьоптеры, бінокля, калєйовиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, ґіпсовскопы, лупы, компасы, райсцайґа, таблы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонївъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше 4157

КАТРАЙНЕРА патентованій замикъ

на вѣддаленя припоручае Иванъ Ляврукъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Особа 36-лѣтна

интелігентна, глядае мѣсца до заряду дому. Ласкавї зголошеня подъ Л. Т. Зимнановда-Рудво, poste restante. 92

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА"

в 1898-ім роцї

новий наклад, видана шесте мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого **256** сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта" у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір в хребтом полотняним 30 кр.
2. оправленій ціло в полотно з одвітними відписками і з шабльоном 40 кр.

Замовлени виконують ся за готівку або за поспіпатою (наложенє).

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченєю поруком

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ зъ обсягу артестичного малярства, рѣзьбарства и золотарства вѣдля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійнї до ікоиостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаниць и пр. и такожь образы до комнатъ; образы свѣтскі: историчнї, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовї и пр.; зъ дерева: ікоиы, ікоиостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнї, сповѣдальниці и т. д. и всякі працѣ золотарскій; рівночожь украшене внутра церковь, выготованє планы церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографічнї репродукції образовъ руских артестовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства е: вѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ краєных Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що заводить Она причинитъ ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрї приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 16–?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмовъ Іосо фабрика.

ВИНО

въ барилках 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

КАДИЛО

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 40 8

Подяка.

Тяжкимъ, невымовнымъ болемъ вѣдкнуло Боже Провидѣне нашу родину. Ото дня 26 н. ст. лютого с. р. перенесла ся до вѣчности по короткій а тяжкій недузѣ найдорожша жена, мати и бабка **Анна** зъ **Шведзицкихъ Червиньска**. Въ тяжкомъ горю нашомъ були намъ правдивою вѣдрадою и помочію любї наші Сусѣды. Тожь приймѣть вѣдъ насъ найсердечнѣйшу нашу подяку: Вы Вєч. О. Северине Шанковскій зъ Гнилковець, що не опускали-сте насъ въ такъ критичномъ для насъ часѣ ні на одну хвилю и не жалували ні свого труду ні здоровля. Дальше сердечно дякуемо Вамъ Всечестній и Высокопреподобній ОО. Сусѣды: Вамъ Высокопреподобный О. Совѣтнику Николаю Григоровичъ зъ Налѣвця, Вамъ Высокопрен. О. Совѣтнику Леонтію Лушпиньскій зъ Трибуховець, Вамъ Впр. О. Совѣтнику Алексею Залуцкій зъ Буракѣвки, Вамъ Впр. О. Сов. Александрѣ Маланюкъ зъ Паушѣвки, Вамъ Впр. О. Совѣтнику Иларіоне Лотоцкій зъ Половець, Вамъ Вєч. О. Северине Шанковскій зъ Пишковець, Вамъ Вєч. О. Александрѣ Шарковскій зъ Пилявы и Вамъ Вєч. ОО. латиньского обряда зъ Налѣвця за ласкаву участь въ сумномъ обрядѣ похоронномъ, що мимо великои замети снѣжноя не жалували свого труду и зъ нараженемъ власного здоровля поспѣшали радо на мѣсце жалобы. Вамъ Всечестнѣйшій и Высокопреподобній ОО. Совѣтники: Леонтій Лушпиньскій и Алексей Залуцкій складаемо особно найсердечнѣйшу подяку — першому за слова потѣхи въ Церквѣ а другому за сердечнї слова прощальнї надъ гробомъ. Вкінци дякуемо щиро сердечно Всѣмъ знакомымъ и почитателямъ Покійниць не менше и Парохіянамъ, що причинили ся до звеличаня сумного обряду похоронного и своими теплыми и щирыми молитвами влили благодатній бальзамъ въ зболѣлій серця наші. Всемышлиній най винагородить Вамъ труды Ваші и най хоронить Родины Ваші вѣдъ подобныхъ нещасливыхъ выпадковъ!

Померщъ дня 15 Марта 1899.

Павло Червиньскій, мужь. Корнилій, Адольфъ, Станиславъ, Володимиръ, сыны. Павлина Пронь, Емилія Медвецка, Марія и Елена, донькы. Ядвига Червиньска и Елена Червиньска, сыновѣ. Михайлъ Медвецкій и Іосифъ Пронь, зятѣ. Галюся Медвецка, Володимиръ Медвецкій, Теофиль Медвецкій, Романъ Червиньскій и Зенонъ Червиньскій, внуки 103 1–1

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вѣдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштуе лишь

зр. 2·60 зъ доброи	правдивои вовни
зр. 3.10 зъ доброи	
зр. 4·80 зъ доброи	
зр. 7·50 зъ делікатноя	чыстои вовны
зр. 8·70 зъ делікатноя	
зр. 10·50 зъ найделікатн.	
зр. 12·40 зъ англійскои	
зр. 13·95 зъ кашмировои	

Вѣдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерія на легкій пальта вѣдъ зр. 3·25 за метеръ выше; льодень и пышныхъ барвахъ за 1 вѣдтинокъ зр. 6·—, 1 вѣдтинокъ зр. 9·35; Peruvienne и Doskings, матерія для урядниковъ державныхъ, желѣзничныхъ и на судейскій тоги; найделікатнѣйшій камгарны и шевіоты а также матерія на уніформы для фінансовои сторожи и жандармерія и т. д. и т. д. розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знамый якоже реальный и солідный

склад фабричного сукна **KIESEL-AMHOF in BRÜNN**

Взірцѣ gratis и franco. — Достава точно вѣсля взірця.

УВАЖАТИ! Звертае ся увагу Р. Т. Публики особливо на то, що при безпосередимъ побираню матерія выходить значно дешевше, якъ замовлюваный у торговцѣвъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Берні розсылае всѣ матерія по дѣйстныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 56 4–10

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наукт. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Рїхтера въ Правѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втирання, котрый е до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якоръ".

Тягненє

вже

ЗАТВРА.

1.	Головна выграна	**100.000**	корон вартости
2.	„ „	**25.000**	„ „
3.	„ „	**10.000**	„ „

готівкою зъ 20% вѣдшибки.

Льосовъ Вѣденьскихъ а 50 кр. поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґуст. Максъ, Сокаль и Айзіенъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

41 19–?

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [пізнійшого о 36 мінут від часу ві-денского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	8.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	9.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	29.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.56	„ Сокаля			
		вік			**вік**
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.56	„ Тернополя з годовн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 5 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ ф-ки Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 52. Львовъ, Субота 6 (18) Марта 1899. Рочникъ XX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; B. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Зъ сойму краєвого.

На вчерашнѣмъ засѣданю сойму прийшло на порядокъ дневный внесене посла Урбаньского о змѣну регуляміну соймового. Внесене сесе звучить:

„Провізоричный регуламінъ сойму королѣства Галичины доповняе ся постановами, наведеными въ §. 64. а), §§.: 71. и 72 вносить ся въ теперѣшній основѣ, а мають они звучати, якъ поннаше:

„§. 64. а) Коли посолъ заколочуе порядокъ нарадъ, тогдѣ по вычерпаню дисциплінарныхъ средствъ, указаныхъ въ §. 63., може его маршалокъ выключити зъ бѣжучого и зъ чотырохъ слѣдуючихъ засѣдань сойму. Посолъ, котрый допустивъ ся слѣвъ або вчинкѣвъ, ухибляючихъ повазѣ сойму, може маршалокъ выключити зъ бѣжучого и зъ чотырохъ слѣдуючихъ засѣдань сойму. Выключеный посолъ повиненъ зараз опустити засѣдане.

„§. 71. На жадане, поперте що найменше 15 послами, може маршалокъ здержати на 10 мінутъ голосоване надъ поставленымъ питанемъ.

„§. 72. Голосоване вѣдбуваe ся звычайно устно, але може такожь наступити черезъ повстане зъ мѣсця або черезъ вѣднесене рукъ. Пробу противну запоряджае маршалокъ, коли вѣдъ его гадки результатъ голосованя е неевный; а коли и се не дае певного результату, тогдѣ запоряджае вѣнъ голосоване устне. Въ меритореченыхъ справахъ устне голосоване мае наступити такожь тогдѣ, коли его зажадае передъ приступленемъ до голосованя що найменше 30 членѣвъ сойму.

У Львовѣ, д. 16. марта 1899.

Внескодавець Урбаньскій, Стадницкій, Водзицкій, д'Абанкуртъ, Шептицкій, Чайковскій, Абрагамовичъ, Емиль Торосевичъ, Гнѣвошъ, Шеліскій, Райскій, Затурскій, Войтѣхъ Дѣдушицкій, Ст. Тарновскій, Пілятъ, Созаньскій, Тшецескій, Городнскій, Борковскій, Скалковскій, Ст Незабітовскій, Горайскій, Вишневскій.“

Намъ дивно, що доси ще жаденъ зъ банковыхъ дневниковъ не поспѣшивъ упевнити, що §. 64 а) наведеного внесеня не мае нѣякон звязи зъ найновѣйшою панамою шляхотскою; таке упевнене було бы зовсѣмъ на часѣ супротивъ перестороги п. д-ра Окуневского, щобы вѣсля звѣстнои панамы не затыкати посламъ устъ и не уводити до сойму поліціи. Внескодавець п. Урбаньскій призная, що теперь нема чого бояти ся якогось заколоту въ соймѣ, але заразомъ боить ся, що за кѣлька лѣтъ можуть найти ся въ соймѣ сторонництва, похѣпкій до бучь. Що-жь бы мала означати така обава? Чи внескодавець и тѣ, що его внесене пѣдписали, вгадують вже близкій конець панованя свого сторонництва? Чи гр. Войт. Дѣдушицкій зъ своимъ „краевымъ центральнымъ“ комітетомъ выборчимъ боить ся, що на мѣсце Гаджеповичѣвъ, Вікторовъ и т. п. не буде вже въ силъ увести до сойму людей, котрій бы „добро загалу высше клали надъ свій власный интересъ“? Чи може „здобуване“ довѣря людку дѣбрало ся вже до самого дна паньскихъ кишень, такъ що перегодомъ не буде вже чимъ его здобувати? Мабуть, що такъ! А нехай ще шляхотскій акціи упадуть и у Вѣдни такъ само, якъ черезъ послѣдній подѣе упали въ краю; нехай до того пята курія дебере ся и до соймовъ такъ само, якъ дѣбрала ся до рады державной: тогдѣ справдѣ можуть найти ся въ соймѣ сторонництва, не звыкли до товарискихъ формъ, принятыхъ въ Джекіклюбахъ и кѣньскихъ касинахъ. На тѣ выпадки треба панамъ завсекурозати ся заздалегѣдь въ товариствѣ взаимныхъ обезпекъ! [Брррр! Що за прикра ремінісценція!] Але що-жь буде въ разѣ, коли выключеный маршалкомъ посолъ не схоче добровѣльно зараз опустити соймового засѣданя? Про сю можливость внескодавцѣ очевидно позабули у своимъ внесеню; инакше були бы поклали якусь постанову на такій выпадокъ. Мабуть иншои рады нема, якъ увести до сойму поліцію, котра бы неслухняного посла чемненько выкинула за дверь. Треба надѣятись, що сей недостатокъ внесеня доповнить комісія для выборчои реформы. Тай ще одно доповнене внесеня п. Урбаньского посмѣли бы мы пѣддати свѣтлій розвазѣ комісіи. Безперечно до вчинкѣвъ, ухибляючихъ повазѣ шляхотского сойму, треба зачислити непристѣбный одягъ посла, якъ пр. хлопска свита або кожухъ; чи не годилось бы давного приписати для посѣвъ якійсь уніформъ, пр. кунтушъ зъ выльотами барвы тои „землѣ“, котрои довѣрямъ мае посолъ честь тѣшити ся?

— —

Вала сріза въ буджетовій комісіи, о котрій мы вчера доносили — именно, що пос. Барвѣньскій зложивъ бувъ свій референтъ въ тій комісіи — уже полагодила ся. Пос. Барвѣньскій зложивъ бувъ свій референтъ зъ тои причины, що комісія ухвалила була дуже маленькій квоты на деякій рускій институціи, а вѣнъ, якъ референтъ дотычныхъ позицій узнавъ, що не зможе въ повнѣй палатѣ выправдати такихъ маленькихъ квотымъ бѣльше, що зъ его ініціятивы, якъ референта, комісія буджетова ухвалила всюды значнѣйші суммы на подѣбній польскій институціи, именно краковскій. Справа стала для панѣвъ маркотною — бо рѣчь природна, що польскимъ панамъ мусить залежати на добрѣй комітивѣ зъ атаманомъ правительственныхъ послѣвъ, котрый въ програмово важныхъ або въ дразливыхъ для Польщѣ справахъ вѣддае Полякамъ исоцѣненій услуги [зъ сея сесіи досыть пригадати, его становище супротивъ внесеня пос. Окуневского въ справѣ катастру фондовъ, що идуть на удержане народныхъ школъ рускихъ а польскихъ]. Отже генеральный референтъ буджету д-ръ Бѣлинъскій полагодивъ справу въ той способѣ, що на вчерашнѣмъ засѣданю реасумовано дотычній позиціи, за-про якій пос. Барвѣньскій зложивъ бувъ свій референтъ, и тымъ дано ему сатисфакцію.

На рускій цѣли ухвалила буджетова комісія осѣ-тій позиціи:

Товариство дяковъ Еп. перемыскон	100 зр.
„ „ „ львовскон	100 „
„ „ „ станиславск.	100 „
Рускій театръ [въ зарядѣ Бесѣды]	7.250 „
На премій за найлучшій драматичній творы	750 „
Товариство „Боянъ“ у Львовѣ	300 „
Выдавництво рускихъ книж. школьн.	6.000 „
Часопись „Учитель“	500 „
Товариство „Просвѣта“	3.000 „
Часопись „Посланникъ“ и „Місійній книжечки“ о. Джулиньского	400 „
Наукове товариство им. Шевченка:	
а) на Руску истор. бібліотеку	500 „
б) для комісіи археографічнои	1.500 „
в) на науковій выдавництва	500 „
Руске Товариство педагогичне:	
а) на „Дзвінок“	200 „
б) на шкѣльній выдания авторбвъ	300 „
Конціяты сестеръ служебницъ:	
а) въ Жужели	500 „
б) въ Кристинополи	500 „
Товариство „Шкѣльна Помѣчь:	
а) въ Коломыи	100 „
б) у Львовѣ	100 „
в) въ Станиславовѣ	100 „
г) въ Самборѣ	100 „
д) им. св. Кирила въ Перемышли	200 „
Товариство св. Ап Павла	200 „
ОО. Василіяне на выдавництва	200 „
Институтъ дѣвочій въ Перемышли	300 „
На реставрацію церквей:	
а) церкви въ Рогатинѣ	500 „
б) катедры въ Станиславовѣ	2.000 „
На выдане грецко-рускаго Словаря до Гомера	1.500 „

Петицію „Рускаго Сокола“ вѣдослано до пѣдвышеной дотаціи на Соколы въ квотѣ 1500 зр., петицію Института св. О. Николая у Львовѣ до дотаціи 40.000 зр. на интернаты, а петиціи бурсъ и академічныхъ товариствъ до дотычныхъ дотацій.

Розумѣе все то е дрѣбна частина въ порѣбинаню въ сумами, якій поухваловано на польскій цѣли.

Послови Барвѣньскому ишло, якъ показуе ся о такій позиціи субвенцій: о 1500 зр. на выдане руско-грецкого Словаря до Гомера [отже о пѣдвышене позиціи „выдавництво рускихъ книжокъ школьныхъ“ зъ 6.000 на 7.500 зр.], о удѣлене Рускому товариству педагогічному 300 зр. на шкѣльній выдания авторбвъ, о удѣлене субвенціи на позиціяты Служебницъ въ Кристинополи 500 зр. [а не 250 зр.], вкѣнци о пѣдвышене пашальной суммы на бурсы зъ 4.000 на 5.000 зр., — отже загальна сума, о яку ходило п. Барвѣньскому, выносить, якъ бачимо — 3.500 зр. Коли комісія по реасумціи дотычныхъ ухвалъ вкѣнци згодила ся на жадания п. Барвѣньского и вѣнъ назадъ обнявъ свій референтъ — кореспондентъ Czas-у заплакавъ: „Załatwienie więc tego przesilenia kosztować będzie kraj 3 050 zł.“ Що за злоба! що за фарисейство! Три тысячѣ зр. — те дрѣбница супротивъ великаньскихъ сумъ на польскій цѣли, а капля въ моря супротивъ міліонѣвъ, якій край мусить ложити на ухвалену соймомъ реставрацію королѣского замку на Вавели!

— —

5)

Зъ минулого.

Написавъ *Л. Ч.*

[Присвячуеть ся вельми шановному приятелеви О. І. Полѣщуку.]

(*Докѣнченя.*)

Въ Парижи сѣрники вѣддавній въ монопольне користанне Compagnie générale des allumettes chimiques. Ся компанія платить городу доволѣ велику суму грошей и ще до того вѣддае ему частину свого заробѣтку. За се городъ забороняе продавати и выробляти сѣрники и навѣть черезъ поліцію хапае тыхъ, що выробляють и продають сѣрники, судить ихъ и засаджуе въ тюрмы — та тѣлько бере за се зъ компаніи за кожного такого арештанта по 1 франку 10 сантімѣвъ денно. И ведеть ся сей судъ не по загальному кодексу законѣвъ, а по закону монопольному. Якъ тѣлько поліціянтъ приставить продавця контрабандныхъ сѣрникѣвъ, ему зараз присуджують въ судѣ поліційнѣмъ 300 франкѣвъ штрафу або два мѣсяцѣ тюрмы. Такому, що въ друге пѣймавъ ся, чотири мѣсяцѣ або 500 франкѣвъ, а тому, що бѣльше межь дѣчи пѣймавъ ся, шѣсть мѣсяцѣвъ або 800 франкѣвъ. Инакше карають тыхъ, що и выробляють и продають сѣрники — симъ присуджують, окрѣмъ тыхъ каръ, ще 300 франкѣвъ або два мѣсяцѣ тюрмы.

Контрабандистѣвъ сѣрникѣвъ розвелось въ Парижи чимало, бо се ремесло дуже користне. Фунтъ сѣрникѣвъ коштуе 20 сантімѣвъ, а контрабандисты продають по 60 сантімѣвъ, компанія-жь продае по 1 франку 60 сантімѣвъ. Одинъ чоловѣкъ, кажуть, мавъ усего 20 франкѣвъ, а проторгувавши кѣлька рокѣвъ заборонеными сѣрниками, доробивъ ся до 20.000 франкѣвъ.

Звычайно тѣ, що роблять сѣ сѣрники, выходять на улицю зъ пакетомъ свого товару и якъ побачать якого голодного бѣдолаху, зараз обертають ся до него и просять за плату занести пакунокъ до кого-тамъ або куды тамъ. Той, коли справдѣ у него велика нужда, береть ся за порученѣ охотно — и добре, якъ его зараз не накрые поліціянтъ и не заведе на допытъ въ свій постъ. А се дуже часто трапляеть ся. Инодѣ поліціянтъ слѣдить за якимсь шинкомъ. Увѣходить туды, сяде за столомъ и пючи вино закурюе собѣ люльку. До сего бере хазяйскій сѣрникъ, запалюе и непримѣтно придиляеть ся, чи таке полумя вѣдъ него, якъ и вѣдъ сѣрникѣвъ казенныхъ, котрій горять особливо, бо фабрика робить свій сѣрникъ якось незвычайно. Потѣмъ вѣнъ кличе другихъ поліціянтѣвъ и починае шукати по всѣхъ усюдахъ, ажь поки нарештѣ не знаходить въ якійсь клѣтцѣ для кѣролика або де чималый складъ контрабандныхъ сѣрникѣвъ.

Тѣ, що роблять сѣрники, звычайно живуть на кватирѣ днѣвъ 8—15, а далѣ перетягають ся зновъ на другу, бо боять ся, якъ бы хто, кому не слѣдъ бачити, не запримѣтивъ, що вони роблять. Поліцейскимъ дуже трудно ловити сихъ розносчикѣвъ контрабандныхъ сѣрникѣвъ, бо якъ коли поліцейскій женеть ся за такимъ бѣдолахою и гукае на людей, щобы припинили его, то се марна рѣчь, хиба кричати-ме, що то тѣкае злодѣй, бо контрабандистѣвъ сѣрникѣвъ нѣхто не хоче выслѣджувати. Инодѣ навѣть поліціянты и жандарми вѣдрѣкають ся выслѣджувати ихъ, особливо бѣдныхъ жѣнокъ, що беруть ся за се дѣло, абы самымъ прохарчуватись та прогодувати дѣтей своихъ. Чимало вытерплюють сѣ контрабандисты вѣдъ шпѣгѣвъ. Инодѣ шпѣгъ выходить и несе пакетъ зъ сѣрниками и просить якого бѣдолаху нести куды тамъ. Той згоджуеть ся и несе товаръ, якъ ему приказано. Тѣлько-жь за хвилю его хапае поліціянтъ, а часомъ и той, що дае ему сѣрники. И звѣсно тодѣ не помилують: его звычайно беруть у тюрму. А шпѣгъ дбстае вѣдъ компаніи нагороду 10 франкѣвъ.

А про те, якъ не мудрують, а въ Парижи всюда дуже поганій сѣрники, такій, якій у насъ мабуть були передъ пятьдесять роками.

Чимало було въ тюрмѣ пияниць. Але межь ними були и зовсѣмъ тверезій люде, що якось выпадково разъ напились и отъ поліцейскій якъ-разъ запримѣтили ихъ, зараз же зробили имъ процесъ и засудили въ тюрму. Тодѣ при маршалѣ Макъ-Магону такій засудъ за пянство вѣднимавъ у чоловѣка право на урядъ и выборъ, а его и треба було богатшимъ „classes dirigeantes“ [вереставъ верховодячимъ]. И справдѣ дуже багато було бѣдныхъ людей въ тюрмѣ за пянство.

Бувъ ще поганый народъ межь вязнями — се „альфонсы“ або „сутенеры“; сего люду було тодѣ чимало. Звѣстно, се хлопцѣ, що живуть коштомъ розпустницъ — вони инодѣ заводять драку зъ поліціею, котра хоче удержати хочь якій порядокъ на улици, а де трапляеть ся гвалтъ черезъ розпустницѣ, тамъ напевне зараз зъявляють ся сѣ сутенеры и оборонюють своихъ дамъ.

Бувъ у тюрмѣ ще якійсь молодый хлопецъ, що выдававъ себе за князя и носивъ якійсь ордены, хочь нѣколи ихъ не дбстававъ, и ще бувъ якійсь панокъ, що мѣвъ гру при кѣньскихъ перегонахъ межь простымъ людомъ, а се було тодѣ заборонено. Оба сѣ панычѣ дуже нудилисъ въ тюрмѣ и придумували собѣ такій-жь забавки, якій у нихъ були на волѣ. Межь иншимъ вони придумали перегоны. Зараз же межь вязнями знайшлись люде, що згодились бути кѣньми. Имъ попришпилювали бинды — одинымъ червонй, другимъ синй. Деякій побрали въ руки батоги и були головными конюхами. И отъ разъ вѣсля обѣду у празникъ почались перегоны. Деякій зъ коней людивъ опереджували другихъ и мали нагороды. Всѣмъ було, дуже весело, и самъ „князь“, и той, що попавъ ся за гру на справдешныхъ перегонахъ дуже смѣяли ся. Забавивши паничѣвъ, схотѣли вязнѣ и свою гру спробувати — треба було чимъ-небудь вѣдвести душу. И отъ завели гру въ petits soldats [у салдатикѣвъ]. Зараз подѣлились на рядки; межь давными вязнями, що вже знали сю гру, були тѣлько-що посаджени. Почали машерувати, грала музика, се-бъ-то губами и голосами выробляли якесь подобіе орхестровои музики. Походивши кѣлька разбвъ сюды й туды, наразъ кинулись на новинкѣвъ і дуже ихъ пошобили; сі дуже розсердились и довго потѣмъ не хотѣли пристават до новои гры. А нова ся гра звалась „cascari“. Завязали очи всѣмъ, що грали, кожный стоявъ на колѣнахъ, одинъ бувъ головою межь ними. Вѣнъ командувавъ: „ouvrez [отворѣть] cascari“ або „fermez [замкнѣть] cascari“, та дуже швидко, а черезъ те деякій стуляли долонѣ, коли вѣнъ казавъ „розтулѣть“, и „розтуляли“, коли казавъ „стулѣть“ — сихъ зараз били здорово жгутомъ [пыткою].

Настала недѣля и треба було йти на мессу, що вѣдправляли въ тюремнѣй церкви. Ся церква помѣщена въ центрѣ на верхньому поверсѣ. Внизу пѣдъ церквою е будка зъ мѣсцемъ для директора або его помѣчника и вѣдъ будки йдуть чотири коридоры въ два поверхи. Директоръ зъ своего мѣсця може

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ

у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.

Новоотвореный маґазинъ Товарѣвъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ.
Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій. 86 3—4

Вчера вечеромъ передъ соймовымъ засѣданемъ вѣдбуло ся нѣдъ проводомъ краевого маршалка спѣльне засѣдане комісій буджетовои и шкѣльнои въ справѣ нѣдвысшения платнѣ народныхъ учителѣвъ. Именемъ тѣснѣйшого комітету выложивъ справу п. Абрагамовичъ, котрый особисто е за вѣдроченемъ справы, але именемъ комітету радить, щобы выдѣлъ краевый ще сеи сесіи внѣсъ проектъ закону по мысли звѣстного проекту краевои рады шкѣльнои — въ тымъ, що нѣдвысшене платнѣ мало бы вѣйти въ жите въ днемъ 1 сѣчня 1900 р. Въ дискусія промавляли пп. Дунаевскій, Каз. Бадені и Абрагамовичъ за вѣдроченемъ справы до часу, коли найдуть ся жерела доходѣвъ на покрытє збѣльшеныхъ выдатковъ, а противили ся нѣдвысшеню додатковъ до податковъ. П. Гольдманъ жадавъ, щобы учителямъ нѣдвысшено платню вѣдъ 1 липня с. р.; а коли се внесене упало, жадавъ п. Романовичъ нѣдвысшеня вѣдъ 1 вересня с. р., але и се внесене упало. Пп. Чарторыйскій, Мадейскій и Козловскій промавляли за нѣдвысшеньемъ вѣдъ 1 сѣчня 1900 р., а кромъ сего п. Козловскій жадавъ, щобы найнижша платня учителѣвъ-помѣчниковъ (неквалѣфікованыхъ) выносила 300 зр. замѣсть 250 зр.

Внесене кр. рады шкѣльнои буде вымагати збѣльшеного о 312.000 зр. рѣчного выдатку, а въ додатковымъ внесеньемъ п. Козловского выдатокъ той вынесе 372.000 гр. Внесене тѣснѣйшого комітету, щобы краевый выдѣлъ ще сеи сесіи внѣсъ до сойму проектъ закона о нѣдвысшеню платнѣ народныхъ учителѣвъ почавши вѣдъ 1 сѣчня 1900 р., принято 15 голосами противъ 7, а додаткове внесене п. Козловского 11 голосами противъ 9.

——

Комісія шкѣльна ухвалила резолюцію до правительства, въ котрѣй высказуе потребу практичного и релігійного образованя кандидатѣвъ на учителѣвъ школъ народныхъ, а такожь потребу сотворенія двохъ тайнѣй семинарій учительскихъ, одного для мѣстъ а другого для сѣлъ, однакъ безъ обниженя загального ровеня образованя. Що-до образованя кандидатѣвъ въ напрямѣ рѣльничѣмъ мае выдѣлъ краевый скликати анкету.

„Сѣльскій Господарь“ въ Олеську.

Свого часу доносили мы, що въ Олеську закладае кружокъ священниковъ господарске товариство нѣдъ назвою „Сѣльскій Господарь“. Отже се товариство вже заложене и выдало до господарѣвъ вѣдозву.

Въ тѣй вѣдозвѣ читаемо:

„Незавидне положеня селяньского стану давно лежить на серцю людямъ доброи волѣ. Скрѣзь бачимо поступъ и полекшѣ: нобольшене доходу, а зменшене и бодай улекшене въ праци а по-при тѣмъ улекшене и легкость кредиту, — лишь намъ хлѣборобамъ все однаково и однаково, ба! не лишь однаково, але ще гѣрше. Земля що-разъ менше, а хто знае, чи не гѣрше днесь она родить, якъ бувало давнѣйше; фаховои науки, котра бы насъ научила лѣпше коло землѣ ходити и вѣдъ инши въ неи добути хосенъ, нѣякои; не щастя елементарнѣй що-разъ частѣйше. Не можна вѣдповѣсти однымъ словомъ на питане: хто сему винуватый? Винуватѣ сему й мы самѣ, винуватѣ и обставины и часы, середъ якихъ живемо. Но не наша рѣчь теперь выказуватя и вычислати причины сего лиха. Намъ днесь ходить о те, щобы лиху зарадити, а на се не знаемо нашого лѣку, якъ лишь сходити ся, обучати ся и лучити ся. Идучи особнякомъ, одинцею не вдѣемо нѣчого.

Земля наша богата-пребогата: она була колись краиною, о котру змагались рѣзнѣ державы въ кровавыхъ боротьбахъ. Она вѣдгачувала всѣхъ, хто только ступивъ на ню ногою, лишь бѣднымъ оставъ ся корѣнный народъ, котрый по кождѣй вѣйнѣ мусивъ зачинати свое бутя на ново. Наша земля, плывуча колись медомъ и молокомъ, днесь плаче нуждою и горемъ и вѣйшла на се, що коли днесь въ иншихъ краяхъ селяньскій станъ тѣшить ся добробытомъ и повагою, въ насъ нашъ станъ селяньскій зубожѣвъ и подъупавъ, а подъупавъ не лишь хлопъ-хлѣборобъ, но и шляхтичъ властитель великихъ сбшарбовъ, и священникъ, котрый також мусить шукати жерела свого доходу въ землѣ.

Причина тому передовсѣмъ тота, що мы не вмѣемо землю выкористати на всѣ стороны, въ кождѣмъ напрямѣ. Правда наша селянинъ тяжко робить коло неи орючи ей и збираючи ей плоды, но мы днесь такъ навыкли вѣдбирати заплату за нашъ трудъ лишь самымъ збѣжемъ, що думаемо, що земля не инше и не зможе иншимъ способомъ намъ платити. Тымчасомъ поглянѣмо на нашѣ села и обѣйстя. Колись земля наша була гей-бы однымъ садомъ, не було обѣйстя, де бы хочь и курна низенька хатина не тонула въ зеленѣмъ садѣ! А днесь маемо цѣлѣ села де нема ни одного овочевои деревины... За давныхъ часовъ нашъ селянинъ оплачувавъ податки не гѣршми, а медомъ и воскомъ, а днесь коли вѣнъ хоче ложку меду на лѣкарство, мусить его купити у жида... Ба що бѣльше, до нашого краю спроваджують гандларѣ зъ чужихъ краевъ всякій овочѣ, та не лишь виноградъ, цитрыны, помаранчѣ, а яблока, грушки, черешнѣ, сливки сырѣ и сушенѣ та повила приходять до насъ цѣлыми загонами, навѣть цибулю спроваджують до насъ зъ далекого заморя, коли мы, маючи такъ хорошу и родячу землю, повинни вывозити овочѣ и инши продукты за границю та горнути за нихъ грошѣ, котрыми обгонялись бы нашѣ потребы. Якъ занедбано у насъ огороднищтво, вказемо на доказъ се, що львѣвскій трактѣрникъ спроваджують хрѣнъ зъ Угоръ, а огѣрки въ Кракова.. Все въ упадку, все иде до що разъ гѣршого. Днесь для нашого хлѣборобa такій обставины, що коли хлѣбъ не зародить а бульбы хибне, то маемо голодъ, а тогдѣ вытягаемо руку по запомогу та крутимо ся за позичкою, но запомога не поратуе, а позичка хочь-бы и безпроцентова руйнуе“.

Въ виду того вѣдозва каже: „шукати помочи въ собѣ самыхъ, щобы ей мати завсѣгды готову, та не чужу а свою. Возьмѣть на увагу нашій дрѣбненькій господарства, хочь бы и 4-моргѣвій, — чи можливо такому господареви надѣятись, щобы и въ добрыхъ лѣтахъ вѣдложивъ якій грошь, коли вѣнъ спускае ся на само збѣже? якимъ чиномъ може вѣнъ оплачувати довгъ, коли его затягне въ лихій рѣкъ? Его господарство зможе що найбѣльше выгодувати на продажъ одну безрогу, котрою покрые податки и инши датки; рѣзъ на три роки може продати одну штуку зъ ялѣвника, котрою обжене бѣльшій выдатки зъ одежѣ або знарядовъ господарскихъ та полатае неторбы якій пороблять ся черезъ родинні пріключки: похороны, весѣля, хрестины и т. п. Бо зѣ збѣжа що продати, то навѣть мовы не може бути, а спустатись на заробѣтки, се значить: годувати ся самою бараболею або купною кукурудзою. Тожь господарство наше мусить бути такъ уряджене, щобы землю выкористувати на всѣ способы, а именно, щобы по-при самѣмъ хлѣборобствѣ була можность вести убочній галузи господарства: а то огороднищтво, садовництво и пасѣчництво. Коли бъ кождый господарь завѣвъ собѣ вже таке, тогды вѣнъ не потребуе лякати ся недороду на инше; не дасть пива доходу, дасть огородъ; не дасть огородъ, надѣе ся на садъ; а якбы и пасѣка хочь маленька не остане ся безъ выску. Но нема кому въ насъ указати народови ее дорогу... Лучають ся одиниці, але они нѣчо не значать на таку велику масу рѣльничои людности. Отже треба гуртомъ взяти ся за дѣло, щобы загалъ, а бодай значну часть людности потягнути до спѣльнои праці. Тому треба намъ злучити ся въ товариство, а злучивъ въ нѣмъ зможемо много бѣльше осягнути.

Тожь и мы задумали заложити таке товариство, котре мы назвали „Сѣльскій Господарь“, котрого статуты вже затвержденый ц. к. намѣстництвомъ, а котре буде мати за задачу: вѣднести рѣльництво, добирати расы худобы, вѣдносити замилуване до садовництва и учити плекати садовину и огородовину, добирати благородныхъ гатунковъ деревъ овочевыхъ и доброго насѣня, ножити пасѣку и вчити коло неи ходити, ширити книжки для вѣднесеня всѣхъ галузей сѣльского господарства, посередничити при закупнѣ машинъ и знарядовъ господарскихъ, вчити всего, що могло бы вѣднести доходъ господаря а зменьшити его выдатки.

Не личнои користи, але добра народу хочемо: мы, маючи бѣльше средствъ матеріальныхъ, все можемо осягнути для себе и безъ товариства, але хочемо жертвувати свои силы на услуги народу, котрому мы довжнѣ у всѣмъ служити. Тожь не вѣдтягаемо ся вѣдъ сего обовязку, але и кличемо васъ Брата: вписуйте ся въ члены товариства, а переконаете ся, що грошь вложеный въ касу товариства выплатить ся вамъ подвѣйно и потрійно въ самыхъ предметахъ, котрѣ черезъ товариство вѣдберете, а за провізію будете мати науку, котра колись стане капіталомъ, що добре выплатить ся и вамъ и вашимъ дѣтямъ. Вкладка членьска выносить рѣчно 50 кр, вписового 1 зр.

„Для розпочатя сего товариства устроемо господарскій заборы въ Олеську въ сали бѣльшои школы дня 23 марта с. р. Хто бы хотѣвъ вступити въ члены товариства, а не могъ прибути на заборы, зволить переслати членьску вкладку переказомъ почтовымъ на руки Вир. о Александра Левицкого, пароха въ Олеську.

Порядокъ тыхъ зборовъ: О 10 годинѣ рано служба Божа въ церкви парохіяльнѣй на щасливый початокъ и розвой товариства; вѣдтакъ: I. О 11 год.: Вступне слово про загальный поглядъ на станъ нашого селяньского господарства. II. Вѣдчитъ: Про господарство рѣльничне III. Вѣдчитъ: Чому не оплачуе ся у насъ садъ? IV. Вѣдчитъ: Продукція меду и конкуренція пасѣчництву. V. Вѣльнѣ внесеня (лише въ справахъ господарскихъ). VI. Вписы членѣвъ въ товариство „Сѣльскій Господарь“. VII. Загальнѣ зборы товариства: а) вѣдчитаня и поясненя статута; б) выборъ выдѣлу товариства.

Тома Дуткевичъ, Александеръ Левицкій, Викторъ Цебровскій, Андрей Дольницкій. Юліянъ Дуткевичъ.

Переглядъ політичный.

Буковинській соймъ радивъ вчера надъ справозданемъ п. Стефановича въ справахъ краевои культуры. Президентъ краю прирѣкъ поперти заходы змѣряючѣ до нѣднесеня краевого рѣльництва, и розпочати акцію въ цѣли прискореня промыслу, конечного для краю знаходячого ся въ некорыстныхъ условіяхъ зъ причины малыхъ просторѣвъ землѣ нѣдъ управу и въ причины перелюднення. П. Василько высказавъ за се президентови краю подяку.

На вчерашнѣмъ засѣданю чеського сойму п. Бжезновскій интерпелювавъ правительство въ справѣ ношеня оружія членами академічныхъ товариствъ. Интерпелянтъ запытуе намѣстника, чи вѣнъ схоче зарадити, абы лишь тымъ особамъ дано позволене носити оружія, по котрыхъ можь надѣяти ся, що ненадужують того привілею.

Дальматинській соймъ ухваливъ одногласно въ першѣмъ и другѣмъ читаню внесене Серба Трояновича, взывающе правительство, щобы выеднало загальну амнестію для всѣхъ емігрантовъ, що брали участь въ бокайскѣмъ повстаню.

——

Въ угорскѣмъ соймѣ президентъ міністрѣвъ Сель выголосивъ вчера слѣдующу заяву: Право самостойного округа цлового уважаю яко животне, сильне право, котрого не выречемо ся, не нарушимо, авѣ ослабимо. Але зъ того права не не выходить, щобы мы мусѣли зъ него робити ужатокъ. Выплывае лишь се, що оно може бути выконане, коли того буде вымагати интересъ краю. Яко приклонникъ спѣльного округа цлового, думаю, що середъ нинѣшныхъ вѣдносинъ економічнѣ интересы краю домагають ся того на довшій часъ, дальше думаю, що цловый договоръ, до котрого мы стремѣли, лѣпше вѣдповѣдае економічнымъ интересамъ краю, якъ самостойный цловый округъ. Правда, що оба економічнѣ округи выказують богато суперечныхъ интересѣвъ, але я уважаю ихъ выровнаня за можливе. Що-до загалу интересѣвъ, мы засуджени на взаимность. Австрійскій промыслъ може бѣльше чи литя на насъ, якъ наше рѣльництво на Австрію. Мы зъ нашою консумцією зависимѣ нинѣ вѣдъ себе бѣльше, якъ коли небудь. Мимо того тверджу, що не кождый цловый договоръ и не кожда цлова спѣльность е добра, але тѣлько така, котра може поперти и запевнити розвой интересѣвъ такъ рѣльництва якъ и промыслу. Спѣльне житє мае тутъ, такъ само якъ и въ кождѣй нашѣй области стороны користнѣ и некорыстнѣ, такъ само, якъ мае ихъ вѣдособненє. Але щобы уживати рѣвночасно користи вѣдособненя и спѣльности житя, се уважаю за рѣчь неможливу. На поли актуальнои політики такій станъ не дасть ся осягнути, а я намѣраю лишити ся на грунтѣ актуальнои політики.

——

До Петербурга нибула масова депутація Финляндцѣвъ, зложена зъ заступниковъ всѣхъ становъ и делегатовъ всѣхъ финляндскихъ громадъ, разомъ 400 особъ. Депутація мае вручити царевi петицію, таку саму, яку царевi вручивъ вже бувъ финляндскій сенатъ. Депутація увѣйшла до мѣста малыми вѣддѣлами. „Новое Время“ въ вступнѣй статьѣ обговорюе финляндску справу и остерѣгае Финляндцѣвъ передъ консеквенціями ихъ поступованя, котре уважае за небезпечну гру. По мысли сего дневника, въ поступованю финляндскихъ правительственныхъ органовъ треба добачувати охоту выкликанія політичныхъ розрухѣвъ въ краю. Россія не мае причины боятя ся того, але не треба лишь забувати, що финляндскій політики то ще не цѣла Финляндія. Судьба краю не може зависѣти вѣдъ кількохъ політиковъ, котрѣ хочуть его вихати въ нещасте и нужду.

Товаришомъ генералъ губернатора Финляндія именованый генералъ-поручникъ Шиповъ.

Соймъ краєвый.

[16. засѣданя зъ дня 17 марта 1899.]

Вчера вѣдбуло ся засѣданє вечеромъ о 8 годинѣ. — Послѣвъ явило ся много, а галерія була сильно обсаджена.

Зъ порядку дневного наступило перше читанє внеску п. Урбаньского въ справѣ змѣны соймового регуляміну. Внесене се е ідентичне зъ голосенымъ „lex Фалькенгайнъ“ въ радѣ державнѣй.

Для умотивованя свого внесеня промовивъ п. Урбаньскій. Покликавъ ся на на бучѣ въ парляментѣ, признавъ, що справдѣ у насъ въ соймѣ чогось подѣбного не случало ся и всѣ сторонництва згѣдно працюють, мимо того не можна бути певнымъ, чи на будуче спокѣй сей буде дохованый. По внескодавцю забравъ слово пос. Окуневскій. Бесѣдникъ, покликавшись на регуляминъ соймовый [§. 38], дозволяючій при першѣмъ читаню внесеня не придѣлювати его комісіи, але вѣдкинути, промовивъ зъ великимъ жаромъ и драстичными, немилыми для „паньского уха“ словами въ оборонѣ посольскои независимости. Въ якѣй хвили, питаю, поставивъ сей панъ посолъ таке внесене? Вже друга могила на „галицкѣй панамѣ“ замыкае ся передъ нашими очима! Сли коли, то теперь пора ра уватись, кричати у всѣ голосы противъ такого закона! Вы хочете замкнути уста послови, а за такимъ внесенемъ о выключенє посла зъ засѣдань, мусять пѣйти друге внесене о — поліцію! Чи мало ганьбы стигнуло на васъ голосоване за „lex Фалькенгайнъ“ у Вѣдни, а вы ще бажаете завести таку „lex Урбаньскій“ тутъ у соймѣ! Я вношу: вѣдкинути се внесене a limine, а сли хочете покрывати ганьбою и соромомъ, то вкрывайтесь ганьбою безъ насъ — рускихъ и польскихъ хлопѣвъ. Мы, руский и польскій заступники селяньства, руки до сего не приложимо. Вы свого часу вѣдкинули a limine мое внесене о патронатѣ, вѣдкинули внесеня б. посла Телішевского о безпосередныхъ загальныхъ выборахъ, а передъ двома рокама такъ само внесене п. Бернадзиковского зъ адресою до трону. Тому кличу до васъ: вѣдкиньте a limine и се внесене та не предѣлайте его комісіи! [*Силный оплески вѣдъ послѣ людовцѣвъ.*] — [Дуже цѣкаво выглядала сала вѣдчасъ бесѣды п. Окуневского. Обступило его всѣ присутнѣ послы, салю заляпла глубока тишина, котру перерывавъ звучный але и нервовый зъ олючена голосъ бесѣдника. Галерія зъ напруженемъ слѣдила рухи бесѣдника и старала ся зловити кожде слово. Коли бесѣдникъ закѣнчивъ, посыпались сильнѣ оплески; декотрѣ людовцѣ гратулювали нашому послови. Прочѣ послы почали розходитись до своихъ лавокъ, а гуртокъ людовцѣвъ и консерватистовъ оставъ ся коло п. Окуневского и почалась якась оживлена дискусія. П. Вікторъ Чайковскій [консерватистъ] щось живо выкладавъ, а пп. Остапчукъ и Бойко зъ усмѣхомъ прислухували ся сему. На сали вчинивъ ся гамбръ, а зъ лиць многихъ послѣвъ було видно, що прожона дѣймила шляхотскій чувства. Одиноків пос. Костаймъ сидѣвъ, якъ звычайно, зѣ стоичнымъ спокоемъ въ своѣй лавцѣ и перебиравъ пальцями.] — Внесене п. Урбаньского розумѣе ся бѣльшѣстю передало комісіи выборчѣй.

Въ дальшѣй дискусіи ухвалено въ третѣмъ читаню законъ о школьныхъ властяхъ надзираючихъ.

Також ухвалено безъ дискусіи внесене комісіи зедѣланчом о справозданю IV. департаменту выдѣлу краевого, а именно поручено выдѣлови кр. выробити проектъ особного вѣддѣлу тарифового при краевомъ бюрѣ зелѣзничѣмъ и предложити его на найближшѣй сесіи сойму; дальше поручено завести якъ найощаднѣйшій способъ ведения руху на локальныхъ зелѣзницяхъ. Уповажнено також выдѣлъ краевый закупити за 100.000 зр. акцій зелѣзницѣ Коцмирѣвъ Краковъ.

Вѣзвано правительство, абы зробило тарифы для перевозу особъ и товарѣвъ на зелѣзницяхъ локальныхъ Вынника-Скала Иване пусте и Бѣла Чортк въ Залѣщики зъ тарифами шляху Тернополь-Копычинцѣ.

Дальше нѣдвысшено рѣчну дотацію на попиране инвентарскихъ зелѣзниць. На ту цѣль ухвалено вставити до будженту вѣдъ 1899 р. почавши кнот 375 000 зр. плат у въ 70 рѣчныхъ ратахъ. Фондъ сей мае бути особно адміністрованый.

Палата приняла до вѣдомости справозданє комісіи господарства краевого о поступѣ роботъ регуляційныхъ на Днестрѣ мѣжь Розвадовомъ а Журавномъ; справоздавець п. гр. Стадницкій. — Рѣшено нѣдвати правительство, щобы о поступѣ всѣхъ роботъ регуляційныхъ и забудованю горскихъ потоковъ, выкопуваныхъ вѣдъ доворомъ правительства, оно здавало соймови справоздане.

Довша и гумористична дискусія выявила ся надъ справоздачемъ выдѣлу краевого слѣдити за всѣми арештантами, що въ камерахъ. Коли йде месса, всѣ дверѣ камеръ трохи вѣдчиняють ся и кожный арештантъ може бачити ксендза и олтарь, хочь не бачить другихъ вязнѣвъ. Тѣлько тѣ, що живуть гуртомъ, идуть разомъ у церкву та бачать и олтарь, трохи приподнятый, и одинъ одного. Прийшли мы въ церкву и почавъ ксендзъ, вѣдправивши швидко мессу, казати промову. Казавъ вѣнъ годину, казавъ другу — арештанты не вытримали и почали кашляти, бухкати... ксендзъ розсердивъ ся, почавъ лаяти свою паству. Нарештѣ втомлений арештанты вернулись въ свѣй рефектуаръ на обѣдъ. За обѣдомъ дали имъ по шматку мяса.

Була въ тюрмѣ и бібліотека и я зъ нея бравъ книжки — всѣ змѣсту побожного або моралізуючого. Се бувъ складъ дуже давныхъ книжокъ, нѣкому вже непотрѣбныхъ, то и не диво, що зъ сіи бібліотеки нѣхто нѣчого не навчивъ ся.

Наставъ день и година мого высвобожденя. Одягаючись въ свѣй костюмъ, я почувъ вѣдъ surveillant-a таке: „Теперь вы мабуть не будете боронити друзѣвъ вашихъ, коли ихъ забирати-ме поліція“. Я ему вѣдповѣвъ, що хочь дуже багато поганого я бачивъ у французскѣй тюрмѣ, але за мѣсяць се погане не пристало до мене и я ще не вѣдвыкъ сборонити тыхъ, кого зву друзями.

Выйшовши въ тюрмы, я дѣзнавъ ся, що справдѣ багато турботы я наробивъ Французамъ. Були мѣжь ними такій, що зараз же вѣбрались запротестувати въ парляментѣ противъ арештѣвъ при театрѣ Chateau d' eau, але тодѣ була парляментска вакація и вони мусѣли дѣждатись збору парляменту. Дѣждались и протестували, та міністеръ вѣдповѣвъ, що арештували черезъ те, бо поліція боялась бѣльшихъ непорядковъ вѣдъ такого великого зборища — въ роковины комуны въ 1871 року.

въ справѣ основаня школы для сельскихъ господинь [recte „двор.кихъ ключниць!“].

О. п. Гаморакъ выступивъ рѣшучо противъ тому, въ повнѣй гумору бесѣдѣ выказавъ, що така школа не принесе нѣ морального нѣ матеріяльнон користи. Выховае она хиба ключницѣ для дворбвъ, спольщить рускій дѣвчата, котрѣ въ такои „еманципаціи“ навчать ся лишь казати своѣй пани „głupia gęś“ [*на сали смѣх*]. Найбольше скористають въ такихъ „ученыхъ господинь“ жиды-банкиры и н. [*Смѣхъ*] Внѣсъ перейти надъ симъ до дневного порядку.

П. Жардецкій освѣдчивъ ся за внесенемъ комісіи и жадае особного вбдѣлу, въ котрого могли бы користати учительки. — П. Среднявскій [людовець] годить ся въ внесенемъ комісіи, але жадае основаня курсбвъ и для молодшихъ сельскихъ дѣвчатъ.

По спростованяхъ справоздавця п. Кшиштофовича соймъ ухвалилъ: поручити выдѣлови кр., щобы спбльно въ комісіею рбльничою вынайшовъ вбдповѣдну мѣсцевбсть на сю школу, а опбля предложивъ соймови проектъ статута организаційного и обчисленя коштбвъ на заснованє и удержаня школы и поручити выдѣлови кр., щобы выеднав у правительства вбдповѣдну субвенцію на згадану цѣль.

Пашка дискусія выявзала ся надъ справозданемъ комісіи краевого господарства о краевбй середнбй школѣ рбльничбй въ Черниховѣ. — Въ дискусіи першій промовивъ п. Вуйцікъ и критикувавъ дирекцію школы, згадавъ про торбчнй розрухи студентбвъ въ тбй школѣ, назвавъ ю „цитаделею“ а не школою, котра краевн не приносить пожитку, хочь пожирае великій сумы. Заявивъ, що голосувати буде противъ внесенъ комісіи. — П. Брикчиньскій, яко шефъ III. департаменту выдѣлу краевого взявъ въ оборону дирекцію школы. Впрочбмъ выдѣлъ краевый по памятнбй бучи въ тбй школѣ давъ дирекціи основній инструкціи. — П. Чечь промовивъ за конечною потребою интернатбвъ и строгого надзору надъ ними. — По промовѣ референта палата приняла до вѣдомости справоздане выдѣлу краевого о школѣ черниховскбй и ухвалила кблька внесень комісіи въ справѣ тои школы.

Дальше соймъ удѣливъ деякимъ особамъ остаючимъ въ службѣ краевбй veniam studiorum и veniam aetatis та полагодивъ деякй петиціи.

Въ понедѣлокъ або вб второкъ вбдбуде ся выборъ одного члена до выдѣлу краевого въ курін ббльшихъ посѣлостій [на мѣсце у ступившого Бнджейовича].

[17. засѣдане въ дня 18. марта 1899.]

Нинѣшне засѣдане зачало ся о 11¼ годинѣ рано.

По вбдчитаню петицій приступлено до дневного порядку.

Справоздавець п. Гурскій подавъ справоздане комісіи буджетовои о внеску выдѣлу краевого що до продовженя обовязуючои сили закона зъ дня 15 цвѣтня 1894 ч. 33 В. з. кр. о поборѣ краевыхъ оплатъ консумційныхъ; дотычный законъ принято en bloc.

Дальше принявъ соймъ до вѣдомости справоздане комісіи буджетовои въ справѣ помѣщенья въ замку въ Олеську допознающого курсу рбльничого народнои школы въ Олеську и ухвалилъ на переведене адаптаціи въ замку 10.000 зр.

П. Фрухтманъ референувавъ справоздане комісіи правничои въ справѣ введеня закона о громадскихъ судахъ мировыхъ, а соймъ ухвалилъ вбзвати правительство, щобы предложило наново проектъ о мировыхъ судахъ радѣ державнбй а заразомъ постановы стемплевй, що выроки и протоколы такихъ судбвъ е вбльнй вбдъ стемплевъ.

Такожь ухвалилъ соймъ по мысли комісіи зелѣзничои увзгляднити въ будучности петицію рады повѣтовои и мѣскои въ Яслѣ въ справѣ будовы зелѣзницѣ кошбмъ краю на шляху Дембица-Ясло и Конечна-Бардѣювъ.

При справозданю комісіи для реформы выборчои въ справѣ частинои змины краевого статута и соймовои ординаціи выборчои забравъ слово комісаръ правительственный гр. Лось и въ имени правительства спротививъ ся внесенію комісіи въ справѣ признаня ректора львбвскои политехники и президеса краковскои академіи наукъ вірильного голосу въ соймѣ; заявивъ, що така ухвала не дбстане цѣсарскои санкціи.

Пп. Романовичъ и Бернадзиковскій пбдпирали внесеня комісіи и полемізували зъ выводами гр. Лося. Внесеня комісіи оборонивъ такожь справоздавець п. Гурскій. — До спеціяльнои дискусіи однако не прийшло и до порѣшеня ухвалы, бо не було вымаганого на сали комплету три чвертвертыхъ членбвъ сойму, тому маршалокъ вбдложивъ порѣшене сеи справы на найблисше засѣдане сойму.

Въ дальшбй дискусіи полагодивъ соймъ кблька справъ меншого а льокального значѣня о вбдписаню престацій деякимъ громадамъ на удержане шкблъ и кблька справъ дорогових.

Такожь удѣливъ соймъ громадѣ Добра шляхотска дозвблъ побираня митничихъ оплатъ вбдъ перевозу на рѣцѣ Сянѣ и обшарови двбрскому та громадѣ въ Зарвапицы на рѣцѣ Стрипѣ.

При кбнци засѣданя принявъ соймъ до вѣдомости справоздане комісіи санітарнои Галицкого товариства господарского у Львовѣ и справѣ заведеня контролѣ набѣлу продаваного по мѣстахъ.

По вычерпаню дневного порядку и по вбдчитаню внесень та интерпеляцій замкнувъ маршалокъ о 1 годинѣ засѣдане, котре за ально було дуже мляве и безинтересне.

Слѣдуюче засѣдане вбдбуде ся въ понедѣлокъ [20 с. м.] о 10 годинѣ рано а важнѣйшою точкою засѣдання буде справа реформы выборчои.

Нинѣ о 4 годинѣ по полудни вбдбудуть ся засѣдання деякихъ комісій а мѣжь нишими выборчои, котра буде радити надъ поліційнымъ закономъ „lex Урбаньскій“. Vederemo, що зъ сего буде!..

НОВИНКИ.

— **Украиньско-руска молодѣжь гімназіи въ Станиславовѣ** устроюе сегодня въ XXXVIII. роковины смерти Тараса Шевченка святочнй вечеринцѣ. — Програма: 1) Вступне слово проф. А. Ш. 2) Бортнянскій: „Господи, кто обитаетъ“ мѣшаный хоръ. 3) Шевченко: „Тополя“, деклямація т. І. Цибика. 4) Бѣликовскій: „Poutpourri“ въ рускихъ пѣсень, скрипковый хоръ. 5) Кляуеръ: „Pożegnanie lasu“ мужескій хоръ 6) Думки Шевченка про національный й суспбльній вбднесенны“ вбдчитъ т. М. Лозиньского. 7) В) Шашкевичъ-Вербицкій: „Не чужого мы бажаемъ“, дуетъ въ супроводѣ фортепіяна, тт. І. Сенчукъ и І. Цибикъ. 8) Wallace: „Фантазіа“, фортепіянове сольо т. В. Терликовскій. 9) Шевченко: „Думы мои“, деклямація т. С. Луцкого. 10) Головацкій-Лавровскій: „Чомъ рѣченько домашняя„ мѣшаный хоръ. — Вечеринцѣ устроенй выключно для гімназистбвъ.

— **Зъ вчерашнымъ числомъ „Дѣла“** розбслала наша Адміністрація всѣмъ Р. Т. передплатникамъ выдрукуваный другій разъ аркушь повѣсти „Ближній“ вбдъ стороны 113 до 128, бо той аркушь, выданый першимъ разомъ, бувъ хибно надрукованый [зъ поперекидаными сторонами]. При нагодѣ вышлемо ще одну чвертку сеи повѣсти хибно надрукованои [межи стороною 65 а 80]

— **Читальня „Просвѣты“ у Львовѣ,** [рано къ ч. 10 І. пов.] повѣдомляе, що дня 19. марта с. р. [въ недѣлю] вбдбуде ся вбдчитъ. Початокъ о 6 годинѣ вечеромъ. — О численну участь просить. — *Выдѣлъ.*

— **Панна Саломея Крушельницка** спѣвала дня 13. с. м. у варшавскбй оперѣ титулову партію Монюшковои „Гальки“ на свбй бенефісъ. Публика витала любиму спѣвачку оваційно Часописи варшавскій въ нагоды бенефісу присвячують панні Крушельницкбй найсимпатичнѣйшій статьѣ.

— **Перемыскому Епископови К. Чеховичеви** — якъ оголосила Wiener Ztg. — дозволивъ цѣсарь носити великій хрестъ ордера св. Гробу.

— **Номінатъ Епископъ станиславовскій А. Шептицкій,** вертаючи оногды зъ Вѣдня задержавъ ся бувъ у Краковѣ и замешкавъ у Езуитбвъ, а позавчера выѣхавъ зъ Кракова до Станиславова. — Коли гадае номінатъ Митрополитъ Куиловскій перебрати ся зъ Станиславова до Львова, не вѣдомо.

— **Зъ рускои духовнои семинарія.** Зъ причины непередвиджено перешкоды вечерокъ въ честь Святѣйшого отца папы Льва XIII. вбдложено на пбзнѣйше.

— **Зъ Золочѣщины пишуть намъ:** Дня 12 с. м. вбдбули ся *въ селѣ Підлипцяхъ въ читальни вечеринцѣ въ память XXXVIII. роковинъ смерти Тараса Шевченка* при сѣлскбй музицѣ и хоральныхъ спѣвахъ та деклямаціяхъ вбдповѣдныхъ Вбдбуло ся такожь аматорске представленя: власными силами вбдограно штуку въ 4 актахъ. „Бѣдна на свѣтѣ пещена дитина“. Управою сего представленя займивъ ся, не жалуючи труду и працѣ, голова читальнѣ о. Т. Леонтовичъ изъ своею дочкою п. Єлисаветою. Штуку вбдограли сѣльскій актбры зъ правдивымъ артизмомъ. Сала була переповнена народомъ, якъ мѣсцевымъ такъ и зъ доохрестныхъ сѣтъ. Мѣжь гостями не хибло и интеліґенціи, навѣть чотири дѣдичѣ загостили зъ цѣкавости побачити: що нашь хлѣборобъ потрафить, а приглянувшись, чудували ся и хвалили; переконѣдчили ся, що нашь мужикъ способный не тблько до цѣпа, але що въ нѣмъ е вродженый артизмъ. Се вже четверта штука выставлена въ Підлипцяхъ а за симъ примѣромъ пбйшли инши села, якъ Олшаница, Колгбвъ, Рыкбвъ, Чижбвъ и другѣ. — *Очевидець.*

— **Зъ Золочева пишуть намъ:** Ученики VII. класы золочѣвскои гімназіи намѣрають устроити вечеринцѣ въ память XXXVIII. роковинъ смерти Тараса Шевченка въ дуже гарною та богатою програмою. Належить ся имъ за се признанє, бо то вже друге народне торжество сего року, хочь перше — вечеринцѣ въ память Івана Котляревского — уряджували ще осьмаки, маючи ще трохи лишнього часу, але теперь, передъ испытомъ зрѣлости, здали сей святый обовязокъ на молодшихъ товаришѣвъ и тѣ не пожалували труду. Красный се обычъ! — *Золочѣвець.*

— **Заповѣдь стрейку на политехніцѣ львбвскбй.** Въ четверъ зобрали ся студенты на политехніцѣ и по довгбй дискусіи въ присутности професорбвъ Павлевского, Лазарского и Леваковского ухвалили: 1) Оголосити публичный протестъ противъ рескрипту намѣстництва, въ котрбмъ сказано, що техніки по вѣчахъ и комерсахъ дуже часто нападають на спокбйныхъ Львовянъ, нищать ихъ майна и чинно зневажають прохожихъ; президіи академичныхъ товариствъ техніковъ самій зарядить слѣдство въ справѣ поведеня колеґбвъ по вечірныхъ зборахъ. 2) Зборы домагають ся вбдъ ректора, щобы выконавъ ухвалы гонорового суду въ справѣ крадежи рисунковъ въ товариствѣ „Братня помбчь“. 3) Зборы выказали сожалѣне ректорови за его поступованє зъ студентами и просьбу, щобы зложивъ достойництво ректора. 4) Зборы заявили признане студентамъ россійскихъ университетбвъ за ихъ теперѣшне становище супротивъ властій университетскихъ. 5) Одноголосно постановили почати загальный стрейкъ на политехніцѣ, коли политехнічній власти назадъ не вбддадуть товариству „Братня помбчь“ на его ужитокъ салю въ будынку политехніки.

— **Цѣарь затвердивъ выборъ** Леопольда Бачевского, властителя рафінеріи спіритусу на Знесѣню, на заступника маршалка львбвскои рады повѣтовои.

— **Въ справѣ стрейкбвъ** учениковъ зъ VI класы школы реальнои у Львовѣ и VI класы ґімназіи въ Стрыю краева рада шкбльна доси не выдала ще рѣшеня.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Симъ повѣдомляемо тыхъ Вп. Гостей нашихъ, котрѣ зволили замовити у насъ вино зъ вагонового трансбрту, що вагонъ уже замовленый и по прибутю его до Львова наступить сейчасъ розсылка поодинокихъ бочокъ. Слбзнен по за 11 марта замовленя не могли мы вже увзгляднити до теперѣшного транспорту, однакъ мы занотовали ихъ до слѣдуючого зъ початкомъ мая, до котрого дальшій заголошеня пбдъ тыми самыми условями вже вбдъ теперь пріймаемо. — *Дирекція.*

— **Въ справѣ копалень Вольского и Спблки** доносять: Австрійске заведене кредитове [яко посьдатель акцій австрійского товариства нафтового] заключило зъ Англьо-банкомъ [котрый зновъ патронуе акційне товариство „Схбдница“] умову, щобы собѣ въ набутыхъ копалень вбдъ галицкои касы щадничои не робити конкуренціи, але спбльно ихъ набути. Вже сеся умова попсувала интер съ касы щадничои, але все таки можна ще було реflектувати на т. зв. Bankverein и на Діссельдорфскій банкъ [яко гіпотечного вѣрителя фірмы Вольскій и Оджановольскій, маючого застережене право першого купця]. Теперь же и оба тѣ банки приступили до умовы Австрійского заведеня кредитового зъ Англьо банкомъ, отже нинѣ сполучені чотири банки становлять одного купця на копальнѣ Вольского и Спблки.

— **Редакція „Галичанина“** надбслала намъ заяву зъ просьбою о умѣщенє, що о принятю до льокалю редакціи „Галичанина“ пушки на добровбльній датки въ хосенъ коломыйского „Народного Дому“ нѣхто не говоривъ анѣ зъ редакторомъ-выдавцемъ анѣ зъ членами редакціи, анѣ нѣхто не присылавъ пушки до редакціи, отже и о вбдмовѣ принята пушки не могло бути мовы, длятого вѣсть, подана коломыйскою „Русскою Радою“ [повторена у вчерашнбй дописи до „Дѣла“ зъ Коломыї] взята зъ воздуха.

— **Черезъ самоубійство двохъ польскихъ** пословъ [шваґровъ]: Франца Бнджейовича, маршалка равского повѣта и посла до сойму, и Іосифа Віктора, посла до сойму и до рады державнои — опорожнений теперь три мандаты: два до сойму а одинъ до рады державнои, а у всѣхъ трехъ интересований Русины, бо Бнджейовичъ бувъ посломъ до сойму зъ курін сѣльскихъ громадъ повѣту равского, а Вікторъ посломъ до сойму зъ курія сѣльскихъ громадъ повѣту лѣського, а до рады державнои зъ округа сѣльскихъ громадъ повѣтбвъ Санбкъ-Лѣсько Березбвъ.

При загальныхъ „легальныхъ“ выборахъ до сойму у вересни 1895 роцѣ выйшовъ бувъ маршалокъ Францъ Бнджейовичъ посломъ въ Равѣ рускбй 127 голосами [на 187 вбданыхъ голосбвъ]; рускій кандидатъ адвокатъ Яминьскій дбставъ 60 голосбвъ. [При попереднихъ выборахъ въ 1889 роцѣ той самъ Бнджейовичъ дбставъ бувъ 89 голосбвъ, а тогдѣшный рускій кандидатъ проф. о. Костецкій зб Львова 75 голосбвъ. — Іосифъ Вікторъ выйшовъ бувъ тогдѣ посломъ въ повѣтѣ лѣськбмъ 175 голосами [нѣми вбдаными], а Русины усунулись були вбдъ голосованя. [Въ 1889 роцѣ той же Вікторъ дбставъ бувъ 126 голосбвъ, а рускій кандидатъ судья Р. Яминьскій 80 голосбвъ.]

При загальныхъ выборахъ до рады державнои въ мартѣ 1897 року були въ округѣ Санбкъ-Березбвъ-Лѣсько три кандидаты: о. Володимиръ Ринявець, Іосифъ Вікторъ и селянинъ Григорій Міляничъ [людовець], а результатъ голосованя бувъ такій: Зъ 721 управненыхъ до голосованя голосувало 607, отже абсолютна бблышбсть 304 голосбвъ. Въ Санокѣ дбстали: о. Ринявець 78, Вікторъ 131, Міляничъ 44; въ Березовѣ: о. Ринявець 9, Вікторъ 80, Міляничъ 69; въ Лѣську: о. Ринявець 86, Вікторъ 93, Міляничъ 11 голосбвъ [90 выборцѣвъ тутъ усунулось було вбдъ голосованя]. Отже упало голосбвъ: на о. Ринявця 173, на Міляна 124 а на Віктора 304 — а 304 голосбвъ якъ-разъ була абсолютна бблышбсть... То була штука!

— **Леонъ Хшановскій** посолъ до рады державнои и до сойму зъ мѣста Кракова, бувшій членъ выдѣлу краевого, старый революціонеръ и вязень ще зъ 1846 р. а вбдтакъ зъ 1863 р., померъ вчера у свого брата въ Конґресбвцѣ.

— **Велику сензацію у Львовѣ** выкликала вчера вѣсть, що директоръ Зіма мавъ у тюрмѣ на вѣстку о трагічнбй смерти посла Віктора въ Берлинѣ сказати: „Nie pierwszy i nie ostatni“. Вѣсть сеся, подавана вчера зъ устъ до устъ, а характеризуюча дотадно „галицкій панамы“, выкликала мѣжь и такъ вже здепервоваными мешканцями столицѣ рбзни версіи. Ой, вславилась наша Галилея своими „фінацмахерами“!

— **Дрббній вѣсти.** Въ Дрезнѣ жінка бувшого кондуктора трамваевого замордувала четверо своихъ дѣтей, зъ вѣцъ 11, 5, 4 лѣтъ и 4 тыжднѣвъ, а вбдтакъ кинула ся въ мо ста до рѣки Лабы; причиною того страшного поступку бувъ бракъ заробку и нужда. — Намѣстникъ наданъ опорожнену стіпендію зъ фундаціи бар. Франца Гавера 100 зр. рбчно Иванови Пашкевичеви, слухачеви І. року правъ на львбвскбмъ университетѣ, сынови професора ґімназіяльного. — Купець въ Копычинцяхъ Конъ, маючи вносины въ одною фабрикою у Вѣдни и одержуючи вбдъ нея бблышй квоты грошевѣ, велѣвъ своѣй дочцѣ пбдписувати лѣвою рукою рецепісы и вбдбирати зъ почты грошѣ. То тягнуло ся цѣлый рбкъ, а вбдтакъ Конъ запбзавъ фабрику, немовь то не одержавъ вбдъ нея грошей. Фабрика звернула ся зъ рекламаціею до дирекціи почтъ и обманьство выйшло на верхъ, а Конъ и его дочка опинили ся въ арештѣ.

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рбльничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [висыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рбзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозбвъ, такожь богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ запотребованю є вбнъ пбдручникомъ гбдным порученя

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои *ювілейнои выставовои лотеріи* Звертаемо увагу нашихъ Читателѣвъ, що тѣ выграній выплачуеть ся такожь *готбвкою* въ 20% вбдшибки, а тягнене вбдбудеть ся безвбдклично *18 ого марта 1899.*

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“** появивъ ся 232-ий зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Gefährliches Spiel. Von K. — Die siegreiche ungarische Opposition. Von Arpad. — Katholische Denkfreiheit. Von Karl Jentsch. — Altersversicherung für unsere Dienstboten. Von Heinrich A—r. — Emerson als Kritiker. Von Knut Hamsun. — Die italienische Secession. Von Antonio Cippico. — Moderne Kunst in Berlin. Von Willy Pastor. — Architektur. Von Herman Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der Hinterbliebene. Von Felix Salten.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрбчно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и **адміністрація:** Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа **на показъ даромъ и оплатно.**

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 марта. Пбдъ проводомъ міністра торговлѣ вбдбула ся оногды конференція въ справѣ нужды ткацкихъ роббтниковъ въ фабрикахъ долѣшнои Австріи, Чехіи, Моравы и Шлеска. Ухвалено предприняти рбзни бу д вы, щобы роббтникамъ безъ занятя дати заробкъ. — Запевняють рѣшучо, що предложеня для спбльныхъ делеґацій вже готовій. Буджеты: вбйска и маринарки выказують запотребованя бблыше о 23 міліонбвъ.

Прага 18 марта. Радикальній ческій дневникъ подаютъ неимовѣрну вѣсть, що міністеръ фінансбвъ д-ръ Кайцль подавъ ся до димісіи, котрои доси не принято.

Градецъ 18 марта. Переговоры въ полуднево-тирольскими соймовыми послами скончили ся безъ результату. Італійскій послы не вступлять до тирольского сойму.

Софія 18 марта. Сего мѣсяца князь розвяже собраніе и розпише новій выборы.

Берлинъ 18 марта. Мѣжь Францією и Персією ведуть ся переговоры въ справѣ 40-міліоновои позички. Франція одержить за се дуже важній політичній концесіи.

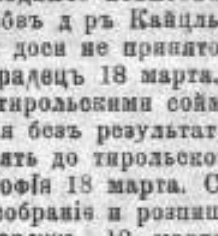
Парижъ 18 марта. Сенатъ принявъ договоръ въ справѣ товарового транспорту мѣжь Францією а Нѣмеччиною, Австро-Угорщиною, Россією, Швайцарією и т. д. — Естергазя заявивъ одному дневникареви, що намѣрне выѣхати зъ Англіи до Судану, де въ борбѣ зъ Дервішами можна ще доконати чогось бблышого. Французы его не зрозумѣли, може инши народы потрафлять его лѣпше оцѣнити. Може бути, що свѣтъ вбддасть ему его славу. — Въ парламентѣ міністеръ Льокроа говоривъ о потребѣ розширеня кольоніальной силы и скрѣпленя маринарки.

Римъ 18 марта. Вчера лѣкарѣ змѣнили у папы бандажъ и заявили, що стань его здоровля цѣлкомъ вдоволяючій.

Мадридъ 18 марта. Королева регентна мала вчера пбдписати мировый договоръ зъ американьскою унією.

Маніля 18 марта. Американьске вбйско заняло горбы Пасіґъ, посунулось пять миль дальше и по завзятбй борбѣ, въ котрбй повстанцѣ понесли тяжкій страты, заняли мѣсцевбсть Каітай. Американцѣ стратили двохъ убитыхъ а тринацять раненыхъ.

Преторія 18 марта. Президентъ національной рады заявивъ, що правительство спровадить зъ Европы фінансовыхъ експертбвъ, котрѣ будуть надзирати фінансовій интересы полуднево-африканьскои республики.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разбвъ премібване.)
Въ сѣмъ тыжднѣ до побачення:
Баденъ-Баденъ
Вступъ 10 кр. 95

Надосланє.

Рускій хлопець зъ укôнченою норм. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускôй кравецкôй рукодѣльни ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА у Львовѣ Рынокъ ч. 36 [дôмъ Народнôй Торговлѣ].

88 3—5

ЛИПНЬ

въ ресторації КАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трабунальска ч. 1, добрый взаемный, можна дôстати щоденно вже с порѣнѣ 6-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печенѣ з-пряжа зъ капустою	15 кр
Сѣкана зелена	12 „
Фляки	1 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	16 „
Ковбаска зъ грѣномъ	8 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	0 „

Великій напитокъ въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походитъ зъ моєя реставрації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пивô по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 166—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятцѣ площи Галицкого

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лъорнеты, бінокле, дальновиды, барометры, термометры, рѣчій вреометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсшайны, таные мѣрничѣ, піоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджена двевнôбов електричныхъ.

Всякій направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

38 14 y

¹/₁ натуральной величины

оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, вшострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ³/₄ вглубленo шлюфованa зр. 1.50 а ¹/₂ вглубленo шлюфованій зр. 1·80, перто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здôймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченє лица пôдчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вôстре найделікатнѣйше ³/₄ вглубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рôздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попереднôю заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 1890 1898.

Прошу прислати ще 5 орій. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я зновѣ вдоволеный. Людникъ Загороднихъ пароxъ въ Куповичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; душе добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофаль Глушкевичъ пароxъ въ Малиновѣ.

Подôбно пишуть Всч. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ отрыйскій.

І. Юрчакевичъ, пароxъ Святковоя.

О. Поляньскій, пароxъ Юровець.

Кипр. Дурôвскъ, пароxъ Лядачина и много иншихъ особъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

Патентованій привабы до ѣды.

Англійска марка „Sheffield". Prima якôсть зъ келодками зъ рога, або кости, вôстри шлюфованій. Вôстри не выпадають анѣ не розховгують ся навѣть въ кишенку. Тузинъ одной пары (12 ножôвъ и 12 видокъ) 6 зр. Такожъ продає ся по ¹/₂ тузина пары. D. 54 20—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

РОБôТНЯ СЛЮСАРСКА

И КОВЦ. ЗАВôДСКЕ ДЛЯ ВОДОТЯГôВЪ

ВОЛОДИСЛАВА ЛЯСЕВИЧА

у Львовѣ, улиця Городецка число 69

Выконує всякій роботы въ обсягъ слюсарства входячій: комплетій урядженя водотягôвъ (лазенокъ и кльозетôвъ), реперацїи помпъ и всякій иншій зъ сей обсягъ входячій.

На складѣ завсѣгды богатый выборъ лазенкôвыхъ печей, кльозетôвъ и мушель, комплетне спасованє кухонне до кухонь каделевыхъ и звычайныхъ. Всѣдакій анкеры, клямры, гаки до ринвъ и до кльозетôвыхъ руръ. 79 4—15

Головный складъ насѣнь и рослинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

ЛЬВôВЪ, ПЛОЩА СВЯТОГО ДУХА

Поручає насѣня ярынъ, цвѣтôвъ, рослинъ пастевныхъ, заразомъ вѣнцѣ и букеты.

Театральна 8, у власнôй каменици.

100 2—5

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшає церкви въ стилю всякôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимає рѣзьбарскій роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Пôбольшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковôй и обручковôй, зъ первôрядныхъ фабрикъ заграничныхъ и віденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантією

Зінґера ручнѣ вôдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнѣ вôдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовлена зъ провінцій полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными малюнками пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

Львовъ, улиця Галицка ч. 6.

297 31—?

190 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости шевно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папероôвъ державныхъ и льозебвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 2—10

ЛЬВôВСКЕ ТОВАРИСТВО ЗАДАТКОВЕ

Стоварышене зареестроване зъ ограниченою порукою

ул. Ягайлоньска vis à vis **касы ощадности**

I. поверхъ.

Удѣляє позычки вексслей и ипотечій на интересы промысловій и торговельній въ мѣсци и на провінцію; такожъ приймає вкладки ощадности на 5% вôдъ сто. 97 2—2

Президентъ *Іосифъ гр. Лубенській.*

Дирекція: *Ковжопольскій, д-ръ Стесловичъ. Бекъ.*

Синдикъ и заступникъ дирекціи *д-ръ Віктôръ Унґаръ.*

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ антики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бôль натирання; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.

Просимо жадати того 405 25—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ антики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тôк маркою охоронною яко вырôбъ оріґінальный.

Ріхтера антика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Зъ подвôйнымъ ланцухомъ лише 5·25 зр. **Годиннякарямъ** и людямъ приватнымъ, потребуючимъ добрыхъ годинниковъ, подаємо до вѣдомости, що мы обняли выключну продажъ нововынайденыхъ ювілейныхъ

ГОЛЬДИНОВЫХЪ ГОДИННИКОВЪ-РЕМОНТУАРОВЪ

зô знаменито улучшеным зреформово-прецизным верком.

Ти годинники, въ подвôйныхъ кувертахъ задля свого пышного и якусного выконаня годъ вôдрôжнити вôдъ правдиво золотыхъ навѣть людямъ фаховымъ. Чудесно цизельованій куверты лишають ся на все дале не змѣненымъ а за точный хôдъ дає ся 3-лѣтну письменну гарантію.

Цѣна за штуку разомъ зъ хорошымъ гольдиновымъ подвôйнымъ ланцушкомъ лише 5·25.

До кождого годинника даромъ шкіряный футеральъ, а набувати можна лише въ центральномъ складѣ. 15 5—6

Anton Rix & Bruder

Wien II. Praterstrasse 16

Высылка за послѣплатою, Коли не подобаєсь, звертає ся грошѣ.

Сй гольдиновій годинники е оріґинальнымъ швайцарскимъ фабрикатомъ, идутъ они такъ точно и вытревало, якъ золотій годинники вартости вôдъ 100 до 150 зр. и були выставленій на сегорочній ювілейній выставѣ.

Кождый годинникъ посвѣтъ ваку марку охор.

Базаръ краєвый

Краєвого Звязку промыслового

въ ПЕРЕМЫШЛИ, ул МИЦКЕВИЧА ч. 6.

мае честь повѣдомити, що зъ днемъ 15 марта с. р. принято здôбного прикрôйника, котрый въ льокалю Базара приймає всякій замовленя на конфекцію духовній, цивільній и вôйсковій.

Заразомъ поручає ся сукно всякого рода, походяче выключно зъ фабрикъ краєвыхъ по цѣнахъ почавши вôдъ 2 зр 50 кр за одинъ метръ.

Прôбки зъ провінцій высилає ся franco вôдворотною почтою. 104 1—1

Пôдпираймо промыслъ краєвый!

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 анг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юдія марокъ 180

*) Пôсля довжины и вôдчины каюты якъ и пôсля скорости и слѣпаня парохôда.

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne" w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожь моремъ лише 5 до 5½ дня. 29 6 10

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелихи и т. п. власній выробы продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

въ своѣй ново устроеной торговли

У ЛЬВôВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінцій просимо недсылати до Кросна.

Заразомъ остерігаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, а п. А. ЛЬОХЕРѢ, а иншихъ агентôвъ анѣ охотниковъ не высылаємо. 2 11—12

ЛѢХТАРНѢ новозова шара по зр. 5·50, 6·50, 8·—, 10·—, 12.— Лѣхтарнѣ господарскі на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскины нафтовій, знаменитій по зр. 2·50 и 3.

ПЕТРО ХШОНСГОВСКІЙ, торговля водвина у Львовѣ, площа Галицка ч. 1 (напротивъ катедры)

Тягненє

вже

сегодня о 8-ôй годинѣ вечеромъ.

1. Головна выграна **100.000** коронъ вартости
2. „ „ **25.000** „ „
3. „ „ **10.000** „ „

готôвкою зъ 20% вôдшибки.

Львôвъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: Кіцъ и Штофъ, М. Іонасъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґуст. Макъ, Сональ и Ліліенъ, Авг. Шоллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Капфельдъ.

41 20—?

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментôвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тôлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВôВѢ.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 53. Львовъ, Понедѣлокъ 8 (20) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застережене. — Рекламаціи неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошени выклей принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяка и иный донесеня приватий числить ся по 15 кр. вѣдъ етишка.

Ухвалы сойму въ справѣ кредиту селянського.

Д. 16 с. м. принявъ соймъ внесеня кредитовои комісіи въ справѣ повѣтовыхъ институцій кредитовыхъ и мѣсцевыхъ стоварищень щадничихъ и позичковыхъ. Внесеня тій зву чать:

I. Соймъ принимае до вѣдомости справоздане краевого выдѣлу про организацію кредиту для селянъ, а то про организацію повѣтовыхъ институцій кредитовыхъ и спѣлокъ щадничихъ и позичковыхъ.

II. Соймъ принимае до вѣдомости уложеный краевымъ выдѣломъ взѣръ статуту для „щадничихъ и позичковыхъ спѣлокъ, стоварищень зареестрованыхъ зъ необмеженою порукою“, однаково зъ тымъ застереженямъ, що треба змѣнити постановы статуту о удѣлахъ и о фондѣ резервовѣмъ, а такожь о контроли. И такъ змѣнити треба:

а) постановы о удѣлахъ (§. 46 статуту) о стѣлько, що найменшій удѣлъ мае выносити 10 коронъ; зъ сего мае членъ, вступаючи до спѣлки, зложити найменше одну корону, а решту въ пѣврѣчныхъ ратахъ що найменше по одній коронѣ. Однако треба членамъ спѣлки позволити пѣдвышити свій удѣлъ до 50 коронъ; высшого надъ сю квоту удѣлу жаденъ членъ мати не може.

б) Постановы о дывіденді (§ 47 статуту) треба змѣнити о стѣлько, що дывіденду вѣдъ удѣлѣвъ и ей высоту означають загальній зборы; однако дывіденда не може бути высша вѣдъ процентовои стопы щадничихъ вкладокъ. Необрану дывіденду дописуе ся до удѣлу; а коли удѣлъ сплаченый вже весь, то записуесь ей на вкладку щадничу.

в) Постанову о вступныхъ оплатахъ (§ 50) треба змѣнити такъ, що членъ приступаючій до спѣлки зложити мае одну корону до резервового фонду.

г) Постановы о патронатѣ (§ 41, 42 и 43 статуту) треба змѣнити такъ, що выконуване патронату мае означити инструкція, ухвалена краевымъ выдѣломъ по мысли засадъ, принятыхъ соймомъ, а спѣлки е обовязанй пѣддати ся всякимъ постановамъ тои инструкціи.

III. Соймъ дае краевому выдѣлови повновласть выконувати патронатъ надъ „спѣлками щадничими и позичковыми“, заложеными на пѣдставѣ уложеного на взѣръ статуту.

Спѣлки, остаючій пѣдъ патронатомъ краевого выдѣлу, обовязанй а пѣддати ся формальною деклярацію всякимъ постановамъ инструкціи о выконуваню патронату, котру кр. выдѣлъ ухвалить и на найблизшій сесіи подасть до вѣдомости сойму. Инструкція тая мае обіймати отей засади чій постановы:

а) Поки кр. выдѣлъ приступить до спѣвдѣлання пра закладаню „спѣлки щадничои и позичковои“ въ якѣйсь мѣсцевости, поспытае о гадку повѣтового выдѣлу и повѣдомить повѣтовый выдѣлъ о своій ухвалѣ въ тій справѣ.

б) Кр. выдѣлъ выконуе начальный надзѣръ и контролю надъ дѣяльностію „спѣлокъ щадничихъ и позичковыхъ“ такъ що-до докладного заховуваня постановъ статуту, яко и що до належитого веденя книгъ и касы. Кр. выдѣлъ може сю контролю припоручити повѣтовому выдѣлови въ тій цѣли, щобы пов. выдѣлъ черезъ свого вѣдпоручника выконувавъ контролю періодично; справоздане о такій чинности пов. выдѣлъ безпроволочно перешле кр. выдѣлови.

в) Кр. выдѣлъ удѣлить „спѣлкамъ щадничимъ и позичковымъ“ фаховои помочи при закладаню, а также удѣляти имъ буде информацій пѣдчасъ ихъ дѣяльности, особливо що-до вѣдповѣдного веденя книгъ и касы. Такожь и при сихъ чинностяхъ кр. выдѣлъ може зажадати спѣвдѣлання пов. выдѣлу або ему переведене тыхъ чинностей припоручити.

г) Кр. выдѣлъ пильнуе, щобы сума щадничихъ вкладокъ, умѣщуваныхъ въ спѣлкахъ, оставала у вѣдповѣдномъ вѣдношеню до покрыти, яке дае маино спѣлка а порука членовъ. Такимъ чиномъ кр. выдѣлъ може означити найвысшу суму вкладокъ, яку спѣлка може принять, а управа спѣлки обовязана е пѣддати ся тій вказовцѣ.

д) Кр. выдѣлъ удѣляе зъ краевого фонду запомоги на кошты заложеня „спѣлок щадничихъ и позичковыхъ“, а также удѣляе тымъ спѣлкамъ кредиту зъ утвореного на сю цѣль позичкового фонду.

е) Коли спѣлка ухиляе ся вѣдъ переведеня контролѣ або не слухае одержаныхъ зъ кр. выдѣлу вказовокъ що-до поступованя при удѣляню позичокъ або при ихъ стяганю, що-до веденя книгъ и касы и приниманя щадничихъ вкладокъ, тогдѣ кр. выдѣлъ може учихъ вкладокъ, тогдѣ кр. выдѣлъ може ухвалити, що его патронатъ надъ спѣлкою устае. Наслѣдкомъ такои ухвалы кр. выдѣлу наступае выповѣджене кредиту, удѣленого спѣлцѣ зъ позичкового фонду; кредитъ той спѣлка обовязана сплатити до 6 мѣсяцѣвъ. Въ тѣмъ самѣмъ речинци спѣлка обовязана звернути кр. выдѣлови запомогу, удѣлену ѣй на кошты заложеня. Про ухвалу кр. выдѣлу, котрою ухиляе ся патронатъ надъ спѣлкою, треба повѣдомити повѣтовый выдѣлъ, а такожь и спѣлку на руки управы и на руки головы надзирающои рады. Пов. выдѣлъ запорядить оголошеня тои ухвалы въ громадахъ, котрій входить въ кругъ дѣлання спѣлки.

IV. Соймъ припоручае кр. выдѣлови уложити взорець другого статуту для щадничихъ и позичковыхъ спѣлокъ, опертого на засадѣ обмеженои поруки въ высотѣ що найменше потрайновѣй пѣдписаныхъ удѣлѣвъ. Той статутъ мае обнимати постановы що-до заховання вѣдповѣдного вѣдношеня мѣжь власнымъ майномъ спѣлки а капіталомъ чужимъ.

Оба взорцѣ статутѣвъ, такъ статутъ зъ необмеженою порукою, змѣненый що-до постановъ пѣдъ II. указаныхъ, якъ и статутъ зъ обмеженою порукою, кр. выдѣлъ выдасть друкомъ, а заразомъ запорядить друкъ инструкціи о закладаню и веденю спѣлокъ, такожь друкъ рахунковыхъ книгъ, довжныхъ скриптѣвъ, формулярѣвъ до бюровои маніпуляціи и т. п.

V. Соймъ уповажнюе кр. выдѣлъ:

а) до организованя бюра патронату „щадничихъ и позичковыхъ спѣлокъ“ для выконуваня чинностей пѣдъ III. указаныхъ;

б) до уладженя практичныхъ курсѣвъ для функціонарѣвъ спѣлокъ.

VI. На кошты организаціи бюра патронату, уладженя практичныхъ курсѣвъ для функціонарѣвъ спѣлокъ, на кошты закладаня спѣлокъ, призначуе соймъ до розпорядженя кр. выдѣлу 12 000 зр., вставлені въ надзвычайній выдатки въ XV. рубр. выдаткѣвъ краевого буджету на р. 1899.

VII. Соймъ ухвалюе утворене сталого фонду позичкового въ сумѣ 1,000 000 зр. для „щадничихъ и позичковыхъ спѣлокъ“, пѣдъ патронатомъ кр. выдѣлу остаючихъ. Фондомъ тымъ розпоряджае кр. выдѣлъ, а банкъ краевый веде адміністрацію. На утворене того фонду позичкового призначуе соймъ черезъ 50 лѣтъ, почавши вѣдъ р. 1899, рѣчно по 20.000 зр. Першу рату 20.000 зр. вставляе ся въ рубр. XV. выдаткѣвъ краевого буджету на р. 1899.

Зъ того фонду удѣлятись буде спѣлкамъ опроцентованій позичкъ.

Припоручае ся кр. выдѣлови вѣддати кр. банкови безплатну адміністрацію позичкового фонду для щадничихъ и позичковыхъ спѣлокъ и порозумѣти ся зъ банкомъ що-до задатку на пѣдставѣ ухваленои дотаціи за оплатою проценту, завсѣгды о 1% нижшого вѣдъ кождочасной процентовои стопы банкового есконту.

VIII. О результатахъ дѣяльности, означеной повышими ухвалами, кр. выдѣлъ здасть соймови справу на найблизшій сесіи.

IX. Соймъ припоручае кр. выдѣлови, щобы взявъ пѣдъ розвагу потребу окремого закона для громадскихъ касъ позичковыхъ въ цѣли запевненя правильной дѣяльности тыхъ касъ и выконуваня надъ ними докладной контролѣ.

X. Соймъ взывае ц. к. правительство, щобы выеднало чимъ скорше уведене обовязковои люстраціи всѣхъ товариствъ заробковыхъ и господарскихъ по мысли правительственного внесеня, зложеного въ радѣ державнѣй, а доси не полагодженого.

Зъ уваги на важность справы подали мы отсе дословно и вповни внесеня кредитовои комісіи, принятій соймомъ, а въ найблизшомъ часѣ заберемо ще въ сій справѣ голосъ вѣдъ себе.

Наши кривды въ школьництвѣ.

[*Письмо зъ Старожѣщины.*]

При дебатѣ о школахъ народныхъ выголосивъ нашъ посолъ д-ръ Т. Окуневскій знамениту бесѣду, въ котрій на данныхъ, вынятыхъ изъ Справоздань ц. к. краевои рады школьнои выказавъ якъ на долони страшній наши кривды на полѣ просвѣты народнои. Та самій справоздання ц. к. рады школьнои, якъ зъ натискомъ пѣдкѣсь се вп. посолъ, не подають правдивого стану рѣчей; все, що могло бы указувати на наши кривды, тамъ попропускане а нѣ, то омотане такою тайною, що дѣйстно муравлиной працѣ треба и дуже

Звырѣднене.

За *Чеховскимъ* подавъ *Р. Г.*

Співробѣтникъ паріского Фігара, Гуретъ, звернувъ ся до своихъ читачѣвъ изъ запытанемъ въ дуже драгливій для Французѣвъ справѣ: чи се правда, що у Франціи множать ся прояви „декаденціи“, се-бъ-то выразнѣйше — фізичного, умового и морального звырѣдненя? Вѣдповѣдій прислано небогато, и рѣчь характеристична: нѣодна изъ нихъ не розбирае справы основно та поважно и нѣодна не узнае грозячои небезпечности. Одни вымовляють ся вѣдъ выдаваня рѣшучого суду; иніи заявляють, що „декаденція“ то переходовый станъ безъ нѣякого вплыву на будучность; а деякі кажуть, що прояви згаданого упадку истнують лишень въ уявѣ нерадыхъ Французамъ Нѣмцѣвъ и Англичанъ.

Але — знае сусѣдъ сусѣда, лекше доглянути трѣску въ оцѣ ближнього, якъ полѣно у своѣмъ власномъ, тымъ то Нѣмцѣ замѣтили бѣльшаючій прояви звырѣдненя у своихъ сусѣдѣвъ, хочь тіи нѣчо про нихъ не вѣдають. Можна-бъ навѣть сказати, що самій вже вѣдповѣди на недискретне запытане п. Гурета е доказомъ декадентизму, доказомъ, що найбѣшнымъ Французамъ недостае вѣдваги, абы признати ся до своихъ недожагань и смѣло глянути въ очи небезпечности. Нѣяка софістика не змѣнить факту, що огортаючій широкій кругы французкои суспѣльности недостатокъ умовои и моральнои рѣвновагы, дивацтва fin de siècle въ літературѣ, штуцѣ, модѣ та суспѣльномъ життю, и скандалій подѣ політичній е проявами хорѣблявого стану, а повѣльне, но постѣйне меншанє числа населеня показуе на велике знесиленє фізичне Французѣвъ. Зуставляючи тѣ факты, деякі соціольоги кажуть, що французкій народъ протягомъ своеи свѣтлои а бурливои исторіи вычерпъ засѣбъ своихъ силъ моральныхъ и фізичныхъ и находить ся на дорозѣ до упадку и вымерти. Така бесѣда основуесь на точній обсерваціи и годѣ ѣй вѣдмовляти великого значѣня.

Заходить однакъ питане: чи признаки звырѣдненя е выключною питоменностію Французѣвъ, або чи проявляють ся и у иншихъ народѣвъ? Вѣдповѣдь не тяжка. Наколи розглянемо ся по Европѣ и Пѣвнічній Америцѣ, замѣчаемо всюды якійсь станъ хорѣблявый, що проявляе ся недостачею рѣвновагы умовои и моральнои, а часто также фізичнои; переконѣдчаемось, що у всѣхъ народѣвъ е навѣженій тій самій кругъ суспѣльности: люде, що не працюють тяжко фізично; якѣнци що прояви хорѣблявого стану всюды тій самій: замилуване въ дивачностяхъ, погоня за сензацію и незвычайными враженями, велика вразливость на змысловій вплывы, а зъ другои стороны розстрій нервовои системы, безкровность, а въ численныхъ случаяхъ неврастенія, гістерія, манія и галюцинаціи. Додати треба, що ще передъ появою теорій звырѣдненя стверджено у всѣхъ народѣвъ певный зацѣпъ фізичныхъ силъ и загальне знесиленє организму послѣдныхъ генерацій, якій пѣдъ взглядомъ здоровля, свѣжости, выгляду, а навѣть зросту не можуть мѣрити ся зъ своими предками. Є се отже станъ хорѣблявый, питомый не самымъ лишень Французамъ, але всѣмъ народамъ, що належать до нашои цивілізованои суспѣльности; а замѣтне, що найбѣльше нимъ навѣженый е народъ, що неперечно занимае найвысшій степень цивілізаціи — Франція, и вертствы найбѣльшь выставленій на вплывъ культуры — мешканцѣ мѣстъ.

Ся обставина наводить на здогадъ: чи сій невѣдрадній прояви не вяжуть ся въ розвиткомъ цивілізаціи або може навѣть они безпосереднымъ ей наслѣдкомъ? Психіятрія потверджуе и уосновлюе сей здогадъ. Вырафінована наша культура вытворюе тысячѣ новыхъ потребъ и бажань, якій домагають ся заспокоеня. Горячковость нашого життя и працѣ, жажда зыску, и гоня за славою и забавою, за роскошами змысловыми — е выслѣдкомъ розвитку нашои цивілізаціи и удержують нервову систему въ постѣйномъ напруженю, що шкѣдно вплывае на весь организмъ. Звѣдси походить, що найбѣльше на небезпечность наставленій особы, що живуть у великихъ огнищахъ цивілізаційнои працѣ и найбѣльше вразливій на новій вплывы.

Очевидно, хорѣбляве роздразнене нервовои системы не е ще звырѣдненемъ. Однакъ оно е першимъ крокомъ на наклоненій дорозѣ. Подрѣбній и довголѣтній дослѣды въ клінікахъ, лязаретахъ, въ домахъ божевѣльныхъ и у вязницяхъ выказали, що забуреня нервовои системы е наслѣдній и, переходячи зъ покоѣня въ покоѣне, крѣпшають въ мѣру сприятливыхъ обставинъ. Стверджено у великомъ числѣ случаѣвъ постепенный розвитокъ забурень въ послѣдующихъ по собѣ поколѣняхъ, вѣдъ неврастенія и гістерія до манія найрѣзнѣйшихъ родѣвъ, до епілепсія, недугы ума, а якѣнци до ідіотизму, що е послѣдною стадіею звырѣдненя, вѣдбираю чоловѣкови всякій знамена людскои натуры, позбавляе его найелементарнѣйшихъ навѣть инстинктѣвъ и засуджуе на безпотомность.

Новочасна психіятрія не признае духового елементу, для нея истнуе лишень оживлена матерія, яка посредствомъ нервовои системы доходить въ чоловѣцѣ до свѣдомости. Тымъ то розъясновуе она всякій прояви душѣ вѣдрухами нервовыхъ осередкѣвъ. Легко порозумѣти, якъ страшенно въ виду такои теорій представляе ся вплывъ нервовыхъ забурень на моральный и умовый станъ особъ, навѣженыхъ сею недугою. Льомброзо примѣромъ уважае кождого злочинника звырѣдѣлымъ чоловѣкомъ. Є въ тѣмъ пересада, непромінена у людей, що перечать истнованю душѣ и свободнои волѣ. Однакъ то певне, що недуги нервовои системы, яка будь-що-будь е органомъ душѣ, сильно вѣддѣлюють на поведене. Стверджено, що ихъ наслѣдкомъ е недостатокъ рѣвновагы въ мысли и дѣлахъ, якъ также „импульсивность“ се-бъ-то несвѣдома манія до чинѣвъ, не все згѣдныхъ зъ моральностю, звычаемъ и закономъ. Тымъ то можна пристати на гадку умѣреныхъ аліенистѣвъ, що кождый чоловѣкъ, у высшомъ степени звырѣдѣлый, въ певныхъ періодахъ недуги е способный до злочину. Що-жь отже стане ся, коли не зможемо спинити ширшаючого ниня розстрою нервового и запобѣгти его наслѣдкамъ въ дальшихъ, небезпечнѣйшихъ стадіяхъ! Тяжко закидати пересаду проф. Крафтъ-Ебінгови, коли каже, що новочасна нервовость грозить людскости банкротствомъ фізичнымъ и моральнымъ.

Мы доперва на починѣ дороги, що веде до звырѣдненя, а вже грѣзно множать ся его прояви. Загальній жалѣ на моральный упадокъ и розстрій суспѣльный не е пустою лише фразою. Досыть заглянути до переповненыхъ вязниць и домовъ божевѣльныхъ, почи-

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣбры, аксаміту, коста, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**
494 38—40

вôркого ока, абы выслѣдити ропячй болякы на організмѣ рускаго народу, прикрытй плястрами шовінізму польскаго, якъ се власне учинивъ посолъ Окуневскій. Противъ неправ домовности тыхъ справоздань повинній солідарно выступити и ѣ Русины, доносячи до публичной вѣдомости зъ усѣхъ закутковъ краю о заподѣюваныхъ намъ кривдахъ. Хвальній Редакціи нехай отворить сталй рубрыки пôдъ повышнимъ написомъ въ своихъ часописяхъ а Товариство наше школьне у Львовѣ нехай всѣ тй кривды вбирае и нехай вôдтакъ подае чи то до вѣдомости высшихъ властій, чи до ужитку нашимъ посламъ.

Розпочинаю и рядъ тыхъ кривдъ, пôднесу одну дуже велику и викучу зъ гімназіи самбôрскои, тымъ бôльше, що Русины самбôрскй и другихъ дотычныхъ повѣтôвъ стараютъ ся о руску гімназію въ Самборѣ. Якъ звѣстно, въ самбôрскôй гімназіи есть такъ велике число учениковъ-Русиновъ, що оно вповнѣ выстатчае до отворенія цѣлои гімназіи хочь-бы навѣть нинѣ. За першій пôврôкъ 1899 р. клясифіковано 193 Русиновъ, значить: на сѣмь клясъ припадае по 24 учениковъ а на одну клясу 25. Мимо такъ великого числа Русиновъ въ цѣлôй гімназіи нема анѣ одного професора зъ кваліфікаціею до науки языка рускаго. Вôдъ року 1894 до 1897 включно учивъ рускаго п. Иларіонъ Грабовичъ а по вôдходѣ его учивъ черезъ оденъ рôкъ п. Колодницкій. По перенесеню п. Колодницкого до Коломыѣ посада науки языка рускаго до нинѣ есть необсаджена. Рускаго учатъ професоры-Русины ядино зъ того титулу, що суть Русинами, тожь и учатъ тôлько нужды рады, въ милосердя. Наука ограничае ся на читаню школьнои книжки и выученю якого спиха, зовсѣмъ якъ въ нормалкахъ. Але щобы ученикъ мôгъ выробити собѣ якій такій поглядъ на літературу руску, щобы зъ неи мôгъ пôзнати чутя, прямованя и весь свѣтоглядъ свого власного народу, о тôмъ и бесѣды нема; навѣть та наука читаня, нудна аж до утомы, не ведена есть якъ слѣдъ. Годины рускаго стаютъ справдѣшными тортурами якъ для учениковъ такъ и для самыхъ професорôвъ.

Въ виду того Русины самбôрскій и довколичныхъ повѣтôвъ повинній не въ двоя анѣ въ трое, а въ сотеро помножити сй и старання о выборетя рускои гімназіи въ Самборѣ. А закимъ се наступить, звертаемо увагу компетентныхъ кругôвъ и передъ лицемъ цѣлого свѣта кличемо: 193 учениковъ-Русиновъ въ гімназіи самбôрскôй не мають нѣ одного кваліфікованого учителя до науки въ материмъ своимъ языцѣ. Всѣмъ же рускихъ послôвъ, безъ огляду на ихъ погляды, упрашаемо пôднести тую кривду въ соймѣ и вôзвати правительство, щобы чимъ скорше усунуло тую аномалію...

Переглядъ політичный.

Зъ зôбраныхъ теперъ на нараду соймôвъ краевыхъ бôльша часть буде замкнена передъ великодными святами а мѣжь ними такожь соймъ галицкій. Долѣшно австрійскій и ческій соймъ будуть радити аж до другои половины цвѣтня. Рѣшенье скликаня соймôвъ краевыхъ Тиролю, Трієсту, Горицiи и Побережа, буде установленый доперва въ протягу сего тыждня, бо заходы правительства, змѣряючй до вирôвнаня рôзницъ мѣжь поодинокими націями репрезентоваными въ тыхъ соймахъ, були доси безуспѣшній.

Въ добре поінформованыхъ кругахъ говорять, що правительство не предложить до цѣсарскои санкціи ухваленои долѣшно-австрійскимъ соймомъ выборчои реформы до сойму и ухваленого вѣденьскою радою мѣскою нового статута мѣйского, хочь хрестіяньско соціяльна партія заняла прихильне становиско супротивъ плану правительства управильнити языкову справу при помочи §. 14 ого.

Сесія ческого сойму маe бути продовжена до кôнця цвѣтня, бо до сеи поры повинно наступити оголошене національно політичныхъ жаданъ Нѣмцѣвъ. Безпосередно потôмъ буде оголошеный текстъ розпоряджень, котрй мають бути выданй для управильненя языковои справы, а вôдтакъ буде скликана рада державна. Зъ того выходить, що тй розпорядженя ще не будуть предложенй на найблизшôй кабінетовôй радѣ. Неправдива такожь поголовска, розпущена однымъ клерикальнымъ дневникомъ, о недалекôй дімісіи Туна. Рѣшене въ тôй справѣ маe наступити доперва пôдчасъ сесіи рады державнои.

Кутнагорскій орґанъ п. Пацака довѣдуе ся „зъ певного жерела", що Тунъ намѣрне выдати языковый законъ на пôдставѣ §. 14-ого, але цѣла сесія справа не прибрала ще конкретныхъ формъ и знаходить ся доперва въ стадіи розважуваня и навѣть не була ще предметомъ нарады кабінету.

Prager Tagblatt оголосивъ письмо, одержане зъ кругôвъ вѣрноконституційнои великои посѣлости зъ слѣдуючимъ змѣстомъ: Заповѣджена правительствомъ, а занесима вôдъ правоłу молодо-Чехôвъ и вôдъ гадки краевого сойму угодова акція въ справѣ розграничення окружныхъ судôвъ и судовыхъ округôвъ скôнчить ся безъ результату, бо она ще бôльше скрѣпить солідарность правицѣ, а ослабить згоду Нѣмцѣвъ. Тй сумнѣвы що до можливости выконаня замѣрôвъ правительства дадуть ся усунути лишь въ одинъ способъ, именно коли правительство заявить, що зъ днемъ публікаціи свого декрету безпроволочно цофне всѣ языковй розпорядженя для Чехіи, Моравъ и Шлеска выданй вôдъ цвѣтня 1897 року, а дальше и ґраментарне переведене языкового закона въ справѣ розграничення судôвъ зробить лишь условно зависимымъ вôдъ гадки краевого сойму. Въ той способъ узнано бы все Нѣмцями бороненый поглядъ, що цѣлкомъ выстатчае, коли правительство лишь зажадае гадки сойму, а на случай вôдмовы, нѣчимъ дальше вязати ся не потребуе. Впрочôмъ на всякій случай належить ся правительству вдячность за се, що въ своѣй програмѣ умѣстивъ се, що зъ програмы Нѣмцѣвъ дôйшло до его вѣдомости. Коли таке правительство, якъ кабінетъ Тунъ-Кайзль Дінавлі жаданя Нѣмцѣвъ умѣщуе въ своѣй програмѣ, то нѣхто не вôдважить ся сказати, що жаданя Нѣмцѣвъ неоправданій, або пересадній.

Въ дальматійскôмъ соймѣ радили надъ першимъ читанемъ внесеня п. Цінґра, домагаючого ся заведеня хорватскои або сербскои мовы яко внутрѣшнои урядовои мовы у всѣхъ адміністративныхъ и судовыхъ урядахъ. Внесене принято всѣма голосами противъ голосôвъ италійскихъ послôвъ автономістôвъ.

Фракційне безголове при обходахъ памяти Тараса Шевченка

На день 12 марта с. р. скликала „руска соціяльна демократія" до Перемышля вѣче для вôдсвятковання роковинъ смерти Т. Шевченка — и се вѣче дѣйстно вôдбуло ся при значнôй участи робôтникôвъ и селянъ. Перемыска инґеліґенція руска не явила ся, змѣркувавши, въ якôмъ дусѣ п. Семенъ Вѣтикъ, бувшій радикалъ а теперь „рускій соціялъ-демократъ", поведе се вѣче.

Розумѣе ся, нѣхто не може мати нѣчо противъ того, щобы нашому безсмертному Шевченкови вôддавали почесть всѣ станы и всѣ політичнй чи соціяльнй сторонництва українъско-рускаго народу; навпаки, тымъ можна бы лишь радуватись. Але нѣхто честно и розумно думаючій не похвалить того, коли на якôмъ обходѣ, присвяченôмъ Шевченкови, якась фракція почне безсовѣстно надужывати дорогои памяти поета для своихъ фракційныхъ цѣлей, послугуючись при тôмъ брехнями и клеветами. А таке зайшло на сѣмъ вѣчу „рускои соціяльнои демократіи".

Głos przemyski [ч-ръ 12 зъ 19 марта] подаючи справоздане зъ сего вѣча, наводить промовы поодинокихъ бесѣдникôвъ. Отже першій бесѣдникъ Семенъ Вѣтикъ, говорячи про Шевченка и о вôдношеню до него рускои суспôльности сказавъ: „Шевченка не оцѣняе руска суспôльность якъ слѣдъ. Урядники рускій боять ся его революціонізму, священники дбають о свôй интересъ, а рускій панны справдѣ декламують его взнесліи слова, але зовсѣмъ не переймаютъ ся ними. То мотылькы що служать своимъ мужамъ за окрасу сальонôвъ. Въ політицѣ рускôй панує проституція. Сторонництво т. зв. народовцѣвъ забуло о своихъ идеалахъ, за-для кôлькохъ мандатôвъ [?!] боить ся співати „Ще не вмерла Украина". Остаесь ядино людова маса, котра переймe ся пѣснію свого генія". — По такôмъ „совѣстнôмъ" представленю рѣчи забравъ слово соціялістичный посолъ Янъ Козакевичъ зô Львова и по кôлькохъ фразахъ [въ котрыхъ розумѣесь не хибло слôвъ: „революція", „пролетаріятъ"] пôднесъ окликъ „Ще не вмерла Украина!" — немовь на злôсть сторонництву „т. зв. народовцѣвъ", котре пôсли поучени товарища Вѣтика „бонть ся співати" тои пѣсенѣ. Вкôнци за „рапіц taiką" — за Вѣтикомъ и товаришъ Жолнéржъ чи може Жовнѣръ въ имени робôтникôвъ зазначивъ, що „нѣхто инший, тôлько людъ робочій есть спадкоемцемъ геніѣвъ и що тôлько масы робочй можуть докладно зрозумѣти мысли вѣщунôвъ и переймають ся тыми мыслями щиро та безъ облуды".

Позаторôкъ на зъѣздѣ радикалôвъ п. Вѣтикъ закинувъ бувъ своему товаришеви д-ру Франкови „хлопоманство". А що жь було сесе вѣче въ память Шевченка, якъ не „хлопоманстномъ" и то — безголовымъ?!

Подôбна исторія безголового надъужыванья обходу памяти Шевченка вайшла була вôлька днѣвъ передъ вѣчемъ перемыскимъ на комерсѣ по львôскôмъ вечерѣ въ память Шевченка.

Вечеръ той — якъ всѣ признавали — бувъ однымъ зъ найкрасшихъ вечерôвъ на роковины Шевченковй. По короткôмъ гарнôмъ привѣтѣ проф. Романчука пôйшовъ концертъ зъ добôрною, рôзнородною програмою и добре выконаный, композиціи були въ бôльшôй части новй, держаный въ высшôмъ стилю, а що такожь важне.. не плаксивый, а енергічний. До того повнiська сала публики, а середъ неи богато родинъ зъ провінціи, родинъ патріотôвъ-народовцѣвъ, духовныхъ и свѣтскихъ, котрй не пожалували матеріальнои жертвы, абы заговставши до Львова на Шевченкове свято покрѣпитись душевно а такожь причаститись до удачѣ вечера и зъ огляду на численность гостей. Зъ такого вечера можна було выходити лише зъ одушевленемъ и справдѣ на лицяхъ гостей малювала ся очевидячки радôсть и веселôсть. По концертѣ заповѣдженый бувъ комерсъ въ „Почтовôмъ клюбѣ", тожь гостѣ зъ провінціи и немало Львовянъ выбрали ся туда повечерять, поговорити та й, якъ то на комерсѣ повинно бути, почути яке розумне, щире слово на дану хвилю.

А що жь тамъ знайшли? Бучу! Одинъ младенець забирае слово въ имени украинъско-рускои молодежи, абы выложити „становище" тои молодежи — ее прецѣнь при кождôй нагодѣ мусить бути! — а квінтесенція выкладу „товарища головы" [п. Цегельского] мусѣла выйти така, що для Украины Руси нема бôльшого нещастя, якъ тй... тй народовцѣ. Молоденькій голова, зъ цвікеромъ на носѣ, зъ пôдкручеными вусиками, вылѣзъ на столъ и взявши на зубы народовецку старшину, почавъ торочити, а коли уриесь концептъ, зирне до паперцѣвъ и дальше торочить, а гуртокъ товаришôвъ, обступивши голову, пôдносить ему — склянку зъ пивомъ, абы пôдмочивъ собѣ горло и торочивъ usque ad finem. Народовцѣ, мовляви, ведуть політику рабства... они ѣздили въ масовôй депутаціи до Вѣдня по выборахъ 1895 року... ихъ солідаційна політика була украинъско-руску молодѣжь на Высокôмъ замку... народовцѣ загирили народну идею, служать москвофіламъ... священники зобовязали ся писати до урядôвъ по руски, а пишуть по польски... нема характерôвъ, нема морали, нема революційности...

Цѣлый сей выступъ академика мусѣвъ дуже прикро вразити всѣхъ старшихъ людей на комерсѣ. Здавало ся, що досыть уже того досвѣду, якого вôсьмнадцять нашихъ молодцѣвъ зазнало на Высокôмъ замку на ювілейнôмъ вѣчу, коли важились нарушити святочный настрôй кôлькатысячнои масы народу. Такъ нѣ! гуртокъ молодежи розпочинае теперь нову бучу! Та коли ихъ буча на Высокôмъ замку могла мати за собою бодай яку-сь пôдкладу політично національного, то тутъ, на комерсѣ, не знати вже, яка рацiя була до выкликуваня бучѣ — въ присутности провінціяльныхъ гостей, що бôльше, въ присутности численного жѣноцтва, навѣть зъ Украины, супротивъ котрыхъ чей-же годило ся тому гурткови заховати засаду noblesse oblige... А то цѣле его поведеня пригадувало того мужака, що коли гостѣ зайшлись до его хаты, вôнъ почавъ жѣнку бити... Русинъ терпеливый, выслухав „критики" добру мѣрку, але „товарищь голова" потрафивъ вывести публику зъ терпеливости и она почала вызывати его, щобы по майже годинôвôмъ торочению вже разъ кôнчивъ... Одна дурница родить другу. Гурткови молодежи стало нѣяково, що несфортунного его речника публика заставляе мовчати, отже почавъ кричати. Женщины въ тревозѣ повыносились, а остававшимъ старшимъ народовцямъ стало соромно, що при такôй нагодѣ молода снерiя и жаръ молодечій выявлявъ ся.. битемъ склянками о стôлъ.

Посолъ Окуневскій — забравъ слово и справдѣ въ душѣ усей старшои публики высказавъ молодикамъ справедливу думку и научку, на яку заслужили. „Живемо нинѣ — мовивъ посолъ — на душнôй атмосферѣ галицко-польскихъ „винамъ"; за крайбасиимъ товариствомъ обезпеченя идe каса щадничя, за касою щадничою товариство кредитове; одныхъ директорôвъ беруть до криминалôвъ, другй, амбітнѣйшій стрѣлюють ся, третій утикають. То вещастій жертвы тыхъ політикôвъ польскихъ, котрй — такъ само, якъ сей на-

слити случай самовбійствъ, перекинути хроніку анархістичныхъ злочинôвъ, абы переконатися, колько въ тыхъ жалахъ е правды. Дôйшло прецѣнь вже до того, що пôсли статистичныхъ обчислень соціольоґôвъ зъ буйною увагою — за кôлька сотокъ лѣтъ людскôсть выгубить ся сама самовбійствомъ и що вôдбувають ся мѣжнародній конференціи въ цѣли оборони передъ злочинномъ анархіяму, якій безъ сумнѣву е однымъ изъ проявъ звырôдненя.

Варто покусити ся о выясненя сего загадочного злочину. Попасти въ сѣти анархізму склонній по найбôльшôй части Италіянцѣ, люде, що зовсѣмъ не стоять на высотахъ цивілізаціи, а про те ихъ дѣла и способъ розумованя позволяе догадуватись непрявильного функціонованя мозку. Не е се звычайне збочене моральне, бо дѣла ихъ не дадуть ся пояснити натуральными инстинктами звѣрячими, якій у людей фізично нормальныхъ все е побудительною причиною злочину, але они е запереченямъ найпростѣйшихъ инстинктôвъ фізичныхъ, зберѣгаючого и суспôльного. Впрочôмъ чому се моральне збочене мало бы проявлятись якъ-разъ у Италіянцѣвъ, менше вже густо у Испанцѣвъ и Французôвъ, а найрѣдше у народôвъ ґерманьскихъ и славяньскихъ? Безъ сумнѣву въ Италіи дѣлають ще вплывы зъ давныхъ часôвъ, коли суспôльность упадаючого Риму представляла образъ зовсѣмъ похожій на новый.

На сю анальоґію звертало ся вже неразъ увагу. Вырафінована цивілізація Римлянъ выкликувала тй самй проявы, що наша нинѣшна погоня за сильными вражѣнями; недостатокъ рôвноваги, невдоволене, упадокъ умовый, и моральный и фізичный. [Римскô цѣсарѣ такъ само вызначали премiи на численне потомство, якъ нинѣ правительство Франціускои республики.] Нервова система Римлянъ була такъ само розстроена и передразнена, якъ нинѣшныхъ декадентôвъ, и сей хоробливый станъ переходивъ въ поколѣня въ поколѣня, а не найповша середъ корѣнной змѣны вôдносивъ по упадку цѣсарства спричинныхъ розвовни недуги обставивъ, закостенѣвъ немовь и ставъ природною питоменностію народу Звôдси звѣстна побудливость и горячковôсть Италіянцѣвъ, традиціею усвячений и толерованій злочинъ. Характеристичне е, що въ якôйсь мѣрѣ горячкова вдача е питоменна всѣмъ народамъ, що мають домѣшку римскои крови, и лишень тымъ народамъ, а выс упають тымъ менше рѣзко, чимъ менше яке племя пôдлягало вплывамъ Риму. По за Италію видно ихъ найбôльше въ Испанiи, далѣ у Франціи и въ Ирландцѣвъ, найменше у Нѣмцѣвъ полуденныхъ и захôдныхъ, котрй однакъ горячостію темперамента вовсѣмъ рôзнять ся вôдъ племенъ бôльше вôддаленыхъ. Наколи жь такъ е, то анархізмъ поясняе ся легко збочененъ нашои вырафінованои культуры и ея наслѣдкôвъ зъ наслѣдными вплывами звырôднення Римлянъ, а разомъ маемо вôдповѣдь на питане, чому сей злочинъ находить чинныхъ приклонникôвъ майже выключно посередъ народôвъ романьскихъ и кельтійскихъ.

А коли такъ, то звырôднене було за римскихъ часôвъ и е нинѣ знова наслѣдкомъ высовершеной культуры? Отже чи варто и чи годить ся стремѣти до поступу и працювати надъ розвиткомъ цивілізаціи, коли ей о вочѣ погубнй для людскости? Се заключене тымъ небезпечнѣйше, що выдае ся вповнѣ ґеольоґічнымъ. Однакъ оно маe лишь позоры правды за собою. Цивілізація, якъ вытвôръ постôйно и всесторонно усовершаючои ся людскои натуры, не може бути запереченемъ тои натуры. Проявы звырôднення можуть лишь уважати ся доказочъ: що наша культура не е совершенною, не числить ся всесторонно зъ потребами людскости, що мѣстить въ собѣ хоробливй елементы. Дѣство такъ, наша цивілізація е односторонною, чисто умовою, занедбуе майже зовсѣмъ сторону моральну, а по части также фізичну людскои натуры. Звôдси безсильность нашои суспôльности въ виду всякихъ змысловыхъ вражѣнь, бажань и забаганокъ, а зъ другои стороны знесилене орґанізму, що спричиняе недугамъ нервовои системы. Не поступъ и цивілізація выставляють насъ на небезпечность, але наша необачность, легкодушность и несвѣдомость, якъ хôснуватя зъ ошчѣвъ поступу

Въ виду глубокого закорѣненя легковаженя морального елементу натуры тяжко надѣяти ся въ близшôмъ часѣ основнои змѣны поганыхъ вôдносинъ; однакъ се не значить, абы зловѣщій предсказуваня о будучности нашои суспôльности були чимсь бôльше, якъ голосами трѣвоги. Наколи проявы, якій называемо звырôдненемъ, е натури фізичнои и мають свою осе ю въ нервовôй системѣ, то можна имъ запобѣгати и спиняти ихъ розвитокъ средствами фізичными, надаючи нервамъ черезъ вôдповѣдне способлене орґанізму бôльше вôдпорности. Примѣръ Англіи, де въ сѣмъ напрямѣ здѣлано вже богато, доказуе, що се не е рѣчію неможливою, анѣ навѣть дуже тяжкою. Не треба лишь примыкати очей на небезпечность, але здати собѣ зъ нея справу, выслѣдити ей причины и оглянути ся за средствами оборони.

нич, що передъ хвилею резонувавъ — замѣсть критицизмъ примѣнити до себе, фантазіями „одъ моржа до моржа“ заглушили тверезу думку народу а вѣдтакъ завели и край и честь народу у калюжу. Були люде, що упоминали тыхъ панѣвъ до критицизму — то були бѣдні руски послы ще бѣднѣйшого руского народу, — та дарма! Панамъ хотѣло ся бути самымъ мѣжь собою, почали оперувати багнетами и — доборолись нинѣ до самого краю! А що-жь иншого робить сей паничъ, коли въ уданымъ жаромъ, зачертымъ изъ склянки пива, выголосивъ намъ тутъ тую свою проповѣдь — въ хвили, коли рускій суспільности нѣчого иншого такъ не треба, якъ строгои критичности и, що такъ скажу, рахунковости, — коли само наше жите намъ показало, що не розгульною фантазію, але неупиннымъ тяжкимъ трудомъ и точностію выросли нашѣ инстытуціи „Просвѣта“, „Народна Торговля“, „Дѣстеръ“, та що лише пѣдъ тымъ знаменемъ можемо побѣдити нашого противника політичного, котрого вже нѣяка бѣда не навчить и котрого, по правдѣ сказавши, нѣхто такъ не бѣ, якъ власна розгульность. Хорони насъ Боже вѣдъ такои розгульности! Вамъ, паничѣ, дисциплины бракъ!“ — крикнувъ посолъ и всѣ вѣдчули, що въ данѣй хвили высказавъ вѣнъ тыми словами найбѣльшу правду.

Прикро вамъ о тѣмъ писати. Мы бажали бы бачити у нашои молодежи всю надѣю, всю будучность, а тутъ що? На народъ нашъ насуваютъ ся хмары, а молодѣжь, звычайно чутка, заводить нинѣ борбу въ вѣтраками.. Політика нашихъ „инкамерованыхъ“ не почула въ устъ „товарища головы“ анѣ слова докору, за те лайцѣ на честныхъ народовцѣвъ независимыхъ не було стриму. То и не дивно, що посолъ Вахнянинъ, уважаючи, що по лѣтахъ може вже безпечно показати свою парсуну на комерсѣ по вечерку Шевченка, бивъ браво бесѣдникови „молодежи“ а вѣдтакъ ще и — въ „Руслані“ вылинъ свои чувства симпатіи. Мимоволѣ насуває ся питанє: чии интересы заступає той гуртокъ молодежи, котрои речникомъ бувъ „товаришъ голова“?!

Безголове та й тѣлько! А часъ бы, крайный часъ опамятати ся!

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Товариство Читальня „Просвѣты“** въ Борщовѣ устроює въ недѣлю 26 с. м. о 6 годинѣ вечеромъ въ своихъ комнатахъ въ Борщевѣ *вечернице въ память 38-ыхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка.* — Вступъ: крѣсло въ першихъ рядахъ 1 зр., въ дальшихъ 50 кр., мѣстце столче для дорослыхъ [не-членовъ] 20 кр., для членовъ и молодежи 10 кр. Надатки на бібліотеку музикальну примають ся въ поднякою. — Програмъ вечерницѣ богата (13 точокъ). Розумѣе ся привитанє Ив. Крочака, а вѣдтакъ усе за чергою хоръ мѣшаный або мужескій и деклямація та одинъ выкладъ про жите и творы Тараса Шевченка. Хоръ вѣдспѣвае шѣсть композицій: Вахнянина „По морю“, Вербицкого „Зазула“, Лисенка „Ревуть, стогнуть“, Лаврѣвского „Сумно, марно“ и „Чомъ рѣченькo“ и пѣсню изъ народныхъ мотивовъ „Вѣддала мене. Деклямувати будуть: С. Виндзура „Посланіе“ Шевченка, Ан. Васильцѣвъ „Украину“ Федьковича, О. Голубець „Гамалію“ Шевченка и І. Свѣдзинська „Въ снѣгѣ на очи“ Б. Ленкого. Вечерницѣ закѣнчить образъ изъ живыхъ особъ и имнъ „Ще не вмерла Украина“.

— **Зъ Перемышля.** По мысли ухвалы загальныхъ зборовъ въ дня 29 н. ст. червня 1898 и §. 24 статута Товариства маємо честь запросити Р. Т. Членовъ на *надзвычайни загальни зборы „Рускаго Института для дѣвчатъ въ Перемышли“*, котрі вѣдбудуть ся дня 28 н. ст. марта 1899 въ комнатахъ Товариства о годинѣ 3 пополудни. На порядку дневнѣмъ: внесенє выдѣлу Товариства на розширенє [розбудову] Института и *затягненє въ тѣй цѣли гіпотечни позички до высоты сорокъ тысячъ зр. а. в.* — За Выдѣлъ Института *о. І. Войтовичъ* предсѣдатель, *о. І. Кишаксевичъ* секретарь.

— **Отверте письмо до п. М. Бобжиньского,** віцепрезідента краевои рады школьнои. Въ роцѣ 1897/8 у нихъ я науки религіи молодѣжь руского обряду въ 4-клясовѣй школѣ въ Монастирискахъ. Вѣдъ кількохъ роковъ удѣлювано обомъ катихитамъ тои школы т. зв. ремунерацію въ квотѣ 80 зр. рѣчно. По скѣнченѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ подавъ я, якъ рѣкъ-рѣчно було въ звычаю, подане заосмотрене приналежными документами [посвѣдченя успѣшнои науки вѣдъ власти духовои (комісара Еп. Ординаріата въ справахъ шкѣльныхъ и декана бучацкого) и вѣдъ рады шкѣльнои мѣсцевои] и взагалѣ все зроблено, якъ законъ велить. Та що зъ того? До сегодня не дѣставъ я нѣякои резолюціи. Удававъ ся я кількa разовъ до рады окружнои и до краевои рады шкѣльнои, але я знову не удостоивъ ся нѣякои вѣдповѣди на письмѣ, а на устне мое питанє говорять: „To przyjdzie“; „zapomiano podać“, то знову „nie było czasu“, вѣдтакъ сказали, що краева рада шкѣльна ажъ три разы жадала якихсь доповненъ за-для формальности — нѣбы то окружна рада не знае, якъ подавати въ своіи стороны?! И такъ просто кидять зъ чоловѣка. Знову же рада краева устно заявила, що якъ лише въ Бучача акты надѣйдуть, то заразъ заасигнують грошѣ. Хто жъ тутъ властиво колотить?! Отже я сею дорогою удаюсь до Васъ, пане віцепрезіденте, и прошу о справедливе порѣшенє тои справы. Чей же такій аномаліи не повинній дѣятись за вашои управы. Вы-жъ такъ упевняли въ соймѣ, що Русинови не дѣесь нѣяка кривда! — Тюдень 15 марта 1899. *Порубальскій* рускій священикъ, бувшій катихитъ въ Манастирискахъ.

— **Цѣкаве явище!** Зъ Тернополя пишуть намъ: Петра Зварича, Луку Кузьму и Михайла Ворону изъ Цеброва въ повѣтѣ тернопольскѣмъ, засудженыхъ за баденѣвскій выборы въ 1897 року, помилувано по вѣдсидженю бѣльшои части кары — але за вставленемъ, за ними кола польского черезъ п. Михайла Гараніха, властителя Цеброва. Натомѣсть всѣ прочій старанія, навѣть зѣ стороны клюбу славяньского и личній заходы д-ра Гладишовского въ справѣ помилуваня селянъ зъ Березовицѣ великои, позбавали безъ успѣху. Такъ міністеръ судовництва поступая супротивъ Русиновъ и рускихъословъ.

— **Не много лишь 28.000 зр.** Онодгы подали мы вѣстку о выкрытю въ одномъ зъ добродѣйныхъ товариствъ у Львовѣ дефравдаціи квоты 28.000 зр. Якъ показуе ся, малось то въ заведеню для темныхъ, котре вѣдъ три цятъ лѣтъ остае пѣдъ управою князя Юрія Чарторыйского. Страта ще точно не обчислена, але на-разѣ стверджено бракъ повышои квоты. Дефравдація довершено при будовѣ двохъ каменицъ коштомъ заведеня, а именно каменицѣ при улици Гродзицкихъ и нового будынку для темныхъ при улици св. Софіи. Тамдѣ то, якъ кажуть, одинъ, нинѣ вже не жиючій урядникъ заведеня для темныхъ, панъ Т., котрому повѣрено значній сумы для будову, мавъ „присвоити“ собѣ часть тыхъ грошей. Вина спадае очевидно на нездарный зарядъ, котрый даваль урядникови грошѣ добродѣйнои институціи, а занедбавъ контролювати и слѣдити, чи грошѣ ужито на призначену цѣль. Провѣренє рахунковъ въ книгахъ повѣрено емер. радникови рахунковому Маіі стряту п. Адольфови Штронерови, а коли вѣнъ скѣнчить свою роботу, буде можна напевно означити высоту страты. Покрыти ей буде мусѣвъ очевидно президесъ заведеня кн. Юрій Чарторыйскій и тѣ особы, котрыхъ обовязкомъ було вести контролю, а они сего не робили.

— **У Львовѣ померъ вчера** въ ночи на ударъ серця знаный въ недавного процесу „генералъ ветеранѣвъ“ Теофіль Тайхманъ, бувшій агентъ поліціи, вѣдтакъ властитель „нѣчнои норы“-реставрація при ул. Домініканьскѣй. Була се загально знана фігура у Львовѣ, а яко президесъ товариства ветеранѣвъ вславивъ ся, вѣдъ коли его особою заопѣкувавъ ся Monitor и въ довгѣмъ рядѣ статей п. заг. „Дѣйна корона пана генерала“ выводивъ на свѣтъ его польску господарку въ товариствѣ ветеранѣвъ. Се довело до процесу мѣжь „генераломъ“ а п. Брайтеромъ, редакторомъ Monitora, въ котрого п. Брайтеръ выйшовъ собѣ доносно, а „генерала“ засуджено на кошты поступованя карного. Програне сего процесу мало такъ зденервувати „генерала“, що запавъ на серцеву недугу и за короткій часъ померъ.

— Завтра [въ вторникъ] — якъ вѣдомо — вѣдбуде ся въ Успеньскѣй церкви о 8½ годинѣ поминальне богослуженє за упокой души Петра Стасюка, жертвы баденѣвскихъ выборовъ.

Соймъ краєвый.

[18. засѣданє въ дня 20 марта 1899.]

Кровь шклану повалу соймовои салѣ гляднть весело весняне сонце и заломлюе свои лучѣ, чимъ надають сали веселѣйшого и менше пригнобленого якъ звычайно виду. На сали послѣвъ много, хочь маѣже всѣ бавились сен ночи на равгѣ у маршалка гр. Ст. Баденього. П. Барвѣньскій усѣвъ въ лавцѣ побѣчь еп. Чеховича, оповѣдае щось цѣкаво и гестикулюе руками. На сали загальный рухъ и оживленє, навѣть маршалокъ вѣдзыскавъ свій давный гуморъ.

Засѣданє зачалось о 11 годинѣ, а по вѣдчитаню петицій и по придѣленю ихъ дотычнымъ комісіямъ приступлено до дневного порядку.

При першѣмъ читаню внесени въ справѣ управильненя индивідуального розкладу горѣвчаного на дальшій періодъ забравъ слово внескодавець п. Абрагамовичъ для пѣддержаня свого внесеня. Поставивъ резолюцію, щобы соймъ вѣзвавъ правительство, щобы оно въ проектѣ, дотыкаючѣмъ урегульованя индивідуального розкладу контингенту горѣвчаного и на дальше запевнило не тѣлько давнымъ але будуючимъ ся а выгляднымъ вѣдповѣдный ихъ продукціи рѣльничѣй контингентъ горѣвчаный, але безъ нарушеня правъ признаныхъ дотеперѣшнымъ горальнамъ. — Внесенє передано комісіи податковѣй.

Комісаръ правительственный гр. Лось вѣдповѣвъ на цѣлый рядъ интерпеляцій мазурскихъ и иншихъословъ.

Вѣдтакъ маршалокъ посвятивъ довшу посмертну згадку про помершого посла Льва Хшановского, а палата выслухала се стоячи. [А чому почести сеи не вѣддано п. Вікторови, що закѣнчивъ жите самоубійствомъ въ Берлинѣ? Чи о нѣмъ забуто?...]

При справозданю комісіи школьнои о проектѣ закона о школахъ реальныхъ, предложенѣмъ ц. к. правительствомъ промовивъ п. Солецкій. Згадавъ на початку, що школы реальній въ Галичинѣ засновано досыть нѣзно, тому она не видали належного контингенту людей. Порѣвнувавъ вѣдтакъ нашѣ школы реальній зъ такими въ иншихъ краяхъ и закинувъ радѣ школьнѣй, що она мало ими опѣкуе ся. Жадавъ, щобы правительство щирѣйше заопѣкувало ся школами реальными. Дальше пѣднѣсъ бесѣдникъ бракъ силъ учительскихъ въ школахъ реальныхъ, перетяженє учителѣвъ працею. Взагалѣ критикувавъ браки школъ реальныхъ и закидувавъ радѣ школьнѣй краевѣй недбале ихъ трактованє.

П. д-ръ Кадый [ректоръ выдѣлу медичного у Львовѣ] жадавъ одностепеннои науки предметовъ въ школахъ середныхъ и вносивъ деякій поправки до правительственного проекту.

Вкѣнци забравъ слово и п. Роттеръ, великій сторонникъ зрѣвнаня школъ реальныхъ въ гімназіями и заявивъ, що тому промовляе, щобы не здавало ся, що вѣдступивъ вже вѣдъ свого довголѣтного плану. [Смѣхъ.] Критикувавъ такожъ по части нашѣ школы реальній, а закѣнчивъ своимъ „катоньскимъ“ поклико мъ о конечности зрѣвнаня науки у всѣхъ школахъ середныхъ.

Зъ наведеными передбесѣдниками полемізувавъ п. Бобжиньскій и оборонявъ проектъ правительства. Полеміку его перерывавъ часто п. Солецкій трафными окликами.

Для формального спростованя промовивъ справозданець п. Пілятъ и станувъ въ оборонѣ справозданя комісіи и проекту правительства.

Палата приступила до спеціяльно дискусіи надъ поодинокими параграфами закона.

При §. 1 п. Романовичъ жадавъ змѣны, щобы опустити слова „краевому законодавству застерѣгае ся можность розширити трилѣтній курсы у высшихъ школахъ реальныхъ на чотири курсы рѣчнѣ“. Противъ того выступивъ п. Бобжиньскій, а за поправкою п. Романовича обставъ п. Окуневскій. При голосованю §. 1 принято пѣсля внесеня комісіи.

При §. 7. забравъ слова п. Окуневскій и при устунѣ Ш., котрый звучить: „Директорами и учителями можуть бути тѣлько такій особы, котрій *в австрійскими горожанами, не стягнули на себе закидовъ пѣдъ взглядомъ моральнымъ и политичнымъ* и котрій пѣдъ взглядомъ науковымъ выказали ся вымаганою „кваліфікацією“, жадавъ опустити слово „полі вчнымъ“. — Справозданець Пілятъ не далъ на се нѣякого пояснення, а покликавъ ся, що формула така є принята закономъ при всякихъ именованяхъ, и крутивъ такъ дальше, оборонюючи проектъ комісіи. — При голосованю поправка п. Окуневского упала, бо якъ бы могло инакше и бути? а нужъ бы могъ стати дирекекторомъ якій „неблаговадьожный!“

При § 11 п. Солецкій поставивъ поставивъ поправку, щобы число тыждневыхъ годинъ науки зменшено зъ 31 на 30; поправка упала. — При §. 12 пѣдвѣсъ п. Окуневскій покривдженє рускои мовы; въ школахъ реальныхъ заведено обовязково навѣть науку гімнастики, а о мовѣ рускѣмъ забуто! О рѣвноуправѣ языковѣй говорить ся много, але Русинамъ въ практицѣ не признае ся ни. Жадае въ будучности основа рускои школы реальнои та прихильного трактованя рускои мовы.

При §. 17 а опѣсля при 27 вывязалась перепалка мѣжь пп. Солецкимъ а Бобжиньскимъ. Солецкій станувъ въ сильнѣй оборонѣ учителѣвъ и ихъ особистои свободы. Пѣдносить, що опінія директорѣвъ бувае рѣзна; „фаска масла“ неразъ грае велику ролю, и въ радѣ школьнѣй добрій плечѣ много значать, неразъ досыть мати тамъ „хрестного вѣтця“, а вѣнъ попре справу свого „похрестника“. Жадае, щобы конкомітація для учителѣвъ не выдававъ самъ директоръ, але тѣло учительске, а тогдѣ опінія не буде нѣколи односторонна. — По панкихъ обосторонныхъ вѣдповѣдяхъ, пѣдчасъ которыхъ п. Бобжиньскій часто бѣлѣвъ то червонѣвъ, принято §. 27 пѣдля внесеня комісіи. — Дальше ухвалено до §. 32 безъ дискусіи и змѣны.

Рѣвножъ ухвалено резолюція: вѣзвати правительство, щобы розважило, о скѣльки можна бы абітурієнтамъ школъ реальныхъ улегчити перехѣдъ до иншихъ школъ высшихъ [не лишь на технічній] на основѣ вѣдповѣдныхъ испытовъ доповняючихъ; — вѣзвати раду школьну, щобы взяла пѣдъ розвагу, чи бы въ планѣ науки для V. класы реальнои не дало ся безъ поббільшеня загального числа годинъ поббільшити о одну годину въ тыждни науку религіи; — и щобы за взорцемъ истнуючихъ у Львовѣ и въ Краковѣ курсовъ для практичного образованя кандидатовъ на учителѣвъ гімназіяльныхъ, старала ся урядити подобный курсъ для кандидатовъ на учителѣвъ школъ реальныхъ.

Трете читаня сего закона вѣдбуде ся на найблизшомъ засѣданю.

Въ дальшѣй дискусіи точкахъ: подробна розправа надъ справозданемъ комісіи для реформы выборчои въ справѣ частинной змѣны краевого статута и соймовои ординаціи выборчои и справозданє комісіи правничои о внесеню п. Каратницкого въ справѣ доповненя краевого статута постановою, що публичній урядники и функціонарѣ выбраній послами, не потребують вѣдпустки до выконуваня посольского мандату, маршалокъ сконстатувавъ бракъ комплету [3/4 членовъ сойму] и вѣдложивъ порѣшенє сихъ справъ до найблизшого засѣданя. [На сали веселѣсть, бо здекомплетоване сойму було зъ горы всѣмъ вѣдоме; выйшли послы Русины и часть консерватистовъ.]

Година 2¾, засѣданє тревае дальше.

— —

На нинѣшнѣмъ засѣданю внѣсъ п. Окуневскій и тов. двѣ интерпеляціи до комісара правительственного а именно по разъ другій въ справѣ надання писарій въ Яблоници [пов. надвѣрнанско] старостомъ Галецкимъ свому заушникови Сливиньскому. Интерпеляція мѣстить доднесь до „Дѣла“ о. Недѣльского зъ Яблоницѣ, подаюча справу обсады сеи писарни, котра не годить зъ вѣдповѣдію комісара на внесену вже разъ интерпеляцію.

Посмертни — ✝ — оповѣстки.

Петро Зухаевичъ, парохъ въ Жеребкахъ деканата скалатского, упокоивъ ся дня 16. с. м. по тяжкѣй слабости на тифъ плямистый въ 73 роцѣ жита а въ 48-ѣмъ священьства. В. в. п.!

Теофиль Заборскій, слухачъ правъ, упокоивъ ся дня 19 с. м. [въ суботу] по довгѣй а тяжкѣй, грудѣй недузѣ въ 25-ѣмъ роцѣ жита. — Похоронъ вѣдбуде ся завтра [въ второкъ] въ головного шпиталя у Львовѣ. В.в. п.!

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатниковъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Градецъ 20 марта. На зборахъ поважныхъ горожанъ ухвалено урядити краеву выставу въ 1901 роцѣ.

Софія 20 марта. Князь Фердинандъ пѣдписавъ декреты, на пѣдставѣ котрыхъ Собранія розвязано и розписано новѣ выборы на день 7 мая.

Цетинія 20 марта. Наслѣдникъ чорногорского престола Данило выѣхавъ въ суботу черезъ Вѣдень до Петербурга.

Атены 20 марта. Губернаторъ Креты кн. Юрій приѣде въ лѣтѣ до Царгорода, щобы выконати волю султана и сложити ему вѣрнопѣдданчій поклонъ. Султанъ хоче въ той способъ мати видимый знакъ свого протекторату и своєи начальнои власти надъ Кретою.

Парижъ 20 марта. Президентъ Любе приймавъ вчера репрезентантовъ дипльоматичного тѣла, въ имени котрыхъ промовивъ австро-угорскій амбасадоръ гр. Волькенштайнъ. Мѣжь иншимъ сказавъ вѣнъ: Не можемо забути о тѣй великѣй величавѣй ролѣ, яку Франція вѣдограла въ исторіи людскости. Зъ подзвоненымъ довѣремъ гляднмо въ будучность, бо французскій народъ давъ новѣ доказы, що бажае всѣма силами попирати дѣло мира и поступу. Любе вѣдповѣдаючи, высказавъ надѣю, що мѣжнародна выстава въ 1900 роцѣ причинить ся до середного зближеня народовъ.

Гамбургъ 20 марта. Фотографовъ, що влѣзли вѣкномъ до комнаты де лежавъ покѣйный Бісмаркъ и вѣдфотографували его, позасуджувано за нарушенє домашнього спокою, на шесть и три мѣсячну вязницю. Лѣсничій, що помагавъ имъ дѣставъ пять мѣсяцевъ вязницѣ.

Мадритъ 20 марта. Въ Єціо вѣдкрито гнѣздо республиканьского руху. Три особы арештовано. — Рада міністровъ рѣшила зажадати надзвычайного кредиту на сплату процентовъ кубаньского долгу.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що въ днемъ 1 лютого 1899 ☛ перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Снарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскомъ. ☚

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавѣй памяти.

Зъ глубокимъ поважаненъ

86 10—10 *Димитрій Ковальскій.*

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставнй Товарист. кредитов. земского
„ „ „ краевого банку
„ „ „ гіпотечного банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігація купуемо и продаемо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛЛѢНѢ

Банковый Домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ пасци Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пѣнсы, лѣрнеты, бінокль, долеконвиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыье нѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджена двовиковъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Подяка.

Опратомлівши зъ першого жалю по утратѣ найдорожшого нашого мужа, отця, невбжалуваного блаженной памяти о. Августина Дольницкого, пароха Корсова, померпшого дня 7 с. м. въ Ходоровѣ, уважаемъ нашимъ першимъ обовязкомъ хоть сею дорогою — не могучи лично того учинити — зложити найсердечнѣйшу подяку всѣмъ сродникамъ и знакомымъ, котрй якимъ будь способомъ зволили вынти и намъ свое співчуте, а особливо тымъ, котрй взяли участь въ сумнбмъ обрядѣ похорону и тымъ дали доказъ правдивого поважания и любови для Покбйника, а въ нашй зболѣвшй серця влили бальсамъ потѣхи и вбдради.

Зъ глубины тыхъ сердець дякуемъ найщерше Впр. и Всч. оо. Іосифу Макогоньскому, почетному каноніку и декану въ Лепяци, Юлійну Туркевичу зъ вбдзнаками крилошанськими, декану бродскому въ Понйквы за те, що не жалуючи труду зъ далекихъ сторбнъ зволили прибути для вбддания послѣдной прислуги и вразъ зъ Вел. о. Іеромъ Кмицикевичемъ, деканомъ ходоровскимъ зъ Фраги, котрому такъ само щире складаемъ спасиббгъ, вбдправили соборну св. литургію и чинъ похорону,

Не менше сердечно якуемъ Всч. оо. Кесн. Сосенку и Іоанну Винницкому за прехорошй, трогаючй проповѣды надгробнй.

Такъ само щиро дякуемъ Всч. оо. Александру Барановскому зъ Пукова, Юлиану Бачиньскому зъ Васючина, Омеляну Белиньскому зъ Русятичъ, Іоанну Бодиару зъ Подгѣстрянъ, Іоану Борчаку лат. сотр. зъ Ходорова, Впрел. о. Іоану Величковскому зъ Загорочка, Впр. о. Іоану Винницкому зъ Залесець, Григорою Воєводцѣ зъ Долинянъ, Іоану Дудиньскому зъ Отеневичъ, о. Клецану зъ крилош вбдзнаками пароху лат. въ Ходоровѣ, Теодору Ковальскому зъ Нича, Роману Ландеру зъ Залосець, Андрею Ольшу зъ Сугрова, Андрею Целеньскому зъ Кнѣгинича, Теодору Сахну зъ Станьковець, Ник. Семашинову зъ Березовець, М. Сивенькому зъ Острова, Корнилію Скоморовскому зъ Новоселець, Виктору Соколовскому зъ Молотова, Ксенофонту Сосенку зъ Дулибъ, Волод. Филиповскому зъ Беньковець, Льву Юрчиньскому сотр. зъ Бурштина за вбдправу службъ Божихъ и за ласкаву участь въ похоронѣ.

Зъ вдячного серця шлемъ подяку честнымъ прихожанамъ Корсова, що пбдъ проводомъ Всч. о. Николая Демчиньского прибули зъ далекихъ сторбнъ, щобы зъ слезами въ очахъ зложити вѣнець на могилу довголѣтного свого душпастыря и зазначити свою вдячность и сыновску любовь до него.

Якбнця за співчуте, помбчь и численну участь въ сумнбмъ обрядѣ складаемъ щиру подяку Братству ходоровскои церкви, интелігенціи и прихожанамъ ходоровскимъ.

Юлія зъ Литиньскихъ Дольницка, вдова; — Іоанна и Семенъ Заяцъ, донька и зять; Николай, Антбнъ, Иванъ и Левъ Дольницкй, сыны; Анна, Ольга, Емилія и Олена Дольницкй, сыновй. 105

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 47—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Конерника ч. 9.

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

пбдъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братбвъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вбдборѣ 5 кільо высылае franco. Вбдпродаючимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 7—20

Цѣнники на жадане высылае оплачений.

Лѣсництво Зассбвъ (Zassów)

(п. п. Зассбвъ, зелѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высылае за послѣплатою низше поданй

НАСѢНЯ ЛѢСНЙ:

Назва	Сила кбльч.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Зббръ	За 1 фунтъ зр	кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся зббръ зъ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	60	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явбръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Клень Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вбльха чорна Alnus gl.		—	35
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Цѣна збору зъ 1898 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedunc		—	6	Яблока зернбвки		1	—
Габеть Crataegus mon		—	15	Грушки зернбвки		1	50

Цѣнникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Росляинъ новбйныхъ пересылая даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассбвъ пбдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французки и нѣмецки. 74 5—20

КОРКОТЯГИ рбзного рода припоручае Иванъ Ляврукъ ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

ЛИТУРГІЯ

св. Іоана Златоустаго

зъ поправками синодальными, для вставки въ старый „Служебникъ", выдана одобрене духовнымъ начальствомъ, цѣна съ брошурй 1 зр. 50 кр.

„Поученіе о веденю Матрикъ"

необходима для духовенъства, выдане перше о д-ромъ Крижановскимъ, теперъ же передѣлане, доповнене д-ромъ І. М-мъ; цѣна 1 зр.

„Гласопѣвецъ"

збогаченый и поправленый; переплетеный екземпларъ 2 зр.

„ПРОСКОМИДІЯ"

въ листъ, цѣна 10 кр.

Всѣ тй выдания можна дбстати въ книгарни Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця ч. 3. 106 1—4

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВБВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разбвъ преміованый.)

Въ сѣмъ тыждни е до побачення:

Баденъ-Баденъ

я похоронъ

президента Фора

Вступъ 10 кр. 95

Машины Зінґера

ручнй вбдъ 25 до 50, ножний вбдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тбльки въ найлучшихъ сббрныхъ христіянськихъ. Агентбвъ николи не высылаю. Прошу жадати цѣники — ІОСИФЪ ИВАНИЦКИЙ, механікъ и спеціялістъ, Львбвъ, Академічна ч. 26. 107 1—52

ВАННЫ довгй лякировани по зр. 1, и 16, цинковй по зр. 24, наседовй по зр. 6·—, и 7·50, Кльосеты комнатнй по зр. 8·50, 17 и 30

поручае ПЕТРО ХИЛОНЮГОВСКИЙ, торговля зелѣзная у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры)

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-бмъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ єи дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застав въ при жизни,

написанё на пбдставѣ автобіографичныхъ записокъ и оригинально-библіотечныхъ матеріялбвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКЙ.

„Прикарпатска Русь" буде появлятись, почавши бть падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листбвъ печати въ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускбвъ буде становити томъ, а всѣхъ томбвъ буде шбсть.

Пренумерата на 10 выпускбвъ выносить 10 коронъ; на 5 выпускбвъ 6 коронъ. Выпуски поодиноки не будуть продаватись.

Пренумерату належить присылати виключно на адресу: п. Антбнъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)

высылае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 69—?

Вбдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клініках и многыми практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пбвостровѣ Балканьскбмъ, въ Швайцарій и т. д. на недуги шкбрнй, особливо противъ

Выкидбвъ шкбрныхъ рбзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Берґерового мыла смоляного якоо гіґієничного средства до усунена порухавъ, до чищенія и десинфекціи шкбры есть рбзнож загально признане. Берґера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рбзнить ся значно вбдъ всѣхъ иншихъ родбвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охорены передъ фальшованьемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкбрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найгбднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкбры**

на выкиды шкбрй и на головй у дѣтей, такожь яко незрбване мыло до мыта и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обймаюче 35% глицерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживания.

Зъ иншихъ родбвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючи заслугуючй на увагу: Мыло бензоове для нѣжности шкбры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладжена шкбры и знакбвъ по вбспѣ и яко мыло десинфекційне; Берґера мыло до купели въ смерековыхъ шишлькахъ и таке-жь мыло толстове, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).

Берґера мыло петросульфольне

противъ вишневого лица, вишневого носа, высыпокъ и свербянбвъ на шкбрѣ; мыло на весняки дуже успѣшне; мыло сбрчано молочне на нечисте лице; мыло таніновe на почервонѣ и выпадъ волосся.

Берґера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищени зуббвъ Нр. 1 на нормальнй зубы, Нр. 2 дая курцвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мыл Берґера вбдсылаемо до приписбвъ ужитя. Жадати все Берґера мыла, со е много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіка, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптиках въ *Бродах* Крівого, Ландберґа; въ *Борщові* Ал. Шйотровского; въ *Бережанах* А. Дуреты, Л. Наслика; въ *Березові* Галяшкевъ, Ербена; въ *Хирові* Левацкого; въ *Дрогобичи* А. Книжаньского, І. Тобіашека; въ *Ярославі* І. Антермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушу* Пилявского; въ *Перемышлани* у всѣхъ 4 аптиках; въ *Рогатині* Карпиньского, Рона; въ *Сколыми* Лиховского; въ *Самборі* І. Альсевича и Гордлички наслѣдникбвъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптиках; дальше въ аптиках въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптиках бблыших мѣстъ Галичины. 109 1—24

Въ кождой рускій хатѣ повинснъ знаходитись

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рбкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохбдъ на церковь.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякй паперы цѣнній и МОНЕТЫ

по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ.

374 [2]

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

межа часу середньо-европейского [середнього о 36 хвилин від часу київського].

поїзд пош.	особ. приходить о	до Львова	поїзд пош.	особ. відхо	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Ясова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.38		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Ясова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Ясова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		вечір			**вечір**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворця		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	8.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.46		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Ясова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 9

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 54. Львовъ, Второкъ 9 (21) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатай вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подики и иншій донесеня приватій числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Переглядъ політичный.

Рѣзница, яка заходитъ въ поглядахъ на справу угоды мѣжь Туномъ а Сельомъ, выкликала потребу новыхъ переговорѣвъ мѣжь австрійскимъ и угорскимъ правительствомъ. Въ тѣй цѣли мали вчера приѣхати до Вѣдня міністры Сель и Люкачь, щобы порозумѣти ся зъ Туномъ и Кайцлемъ. Тымчасомъ пѣвъурядове будапештенске прасове бюро оголосило, що угорскій міністры не мають причины приѣздити до Вѣдня, бо они цѣлкомъ не намѣряють переговорювати зъ австрійскихъ кабінетомъ. Се значить тѣлько, що угорске правительство просто не має зъ кимъ говорити. Въ тѣй формѣ оголошена офіціяльна депеша вразила вѣденьскій мѣродатній круги а пѣвъурядовый Fremdenblatt вѣдповѣдаючи заявивъ, що потреба новыхъ переговорѣвъ є конечна, бо вѣдъ переговорѣвъ въ Ишлю зайшли на Угорщинѣ такій змѣны, що безъ новыхъ переговорѣвъ справа не дасть ся полагодити. — Якъ бачимо, мѣжь обома кабінетами зачинає ся пѣдпольна вѣйна. Въ тѣй вѣйнѣ Угорщина мусить побѣдити, бо по перше: угорскій політики знаютъ, чого хотятъ, а по друге: побѣда Австрій въ спорѣ зъ Угорщиною стояла бы въ разючѣй суперечности въ дотеперѣшною традиціею. Наше звычаєве право таке, що Австрія все мусить уступити — такъ и тутъ буде. Сель приѣде до Вѣдня, лишь не на те, щобы „порозумѣти ся“ зъ Туномъ, але щобы — диктувати.

——

Зъ Петербурга доносятъ, що фінляндзкон депутаціи, зложенон въ пятьсотъ особъ, котра хотѣла вручити царевѣ петицію, до царя не допущено. Членамъ депутаціи наказано безпроволочно вернути домовъ, пѣдъ загрозою адміністративнон высылки. „Новое Врема“ пише, що згаданыхъ Фінляндцѣвъ неможь було уважати за депутацію, бо не посѣдали нѣякон повновласти, анѣ позволеня губернатора. Се не були представителѣ громадъ, але злучений въ групу пасторы, директоры банковъ и хлопы. Філяндцѣ вернули вчера домовъ. Однакъ якъ-бы живый протестъ противъ слѣвъ консервативного дневника, зъявляє ся въ Петербурзѣ друга депутація зъ Фінляндіи чисельно не менша вѣдъ першон, бо зложена вже зъ 500 особъ. Въ ей складъ входятъ представителѣ всѣхъ суспѣльныхъ верствъ Фінляндіи. Сеся депутація прибула въ тѣй самѣй цѣли, що и перша: приѣхала просити царя о цофненє рескрипту, що знищить заприсягнену царемъ автономію Фінляндіи. Письменна просьба, котру депутація привезла зъ собою, заосмотрена 600.000 пѣдписами. Мѣжь членами депутаціи панує велике розворушеня.

Внутрѣшне положеня Россіи має бути щораз гѣрше. Голодъ розпаношивъ ся въ дуже многихъ губерніяхъ, всюды панує велика нужда, всюды вѣдчувають великій бракъ грошка. Сумне сесе положеня ще бѣльше погѣршують безнастанній споры мѣжь партією міністра справъ внутрѣшныхъ Ґоремыкина а міністромъ фінансовъ Вітте и его поступовыми приклонниками. Вітте дорадживавъ царевѣ, щобы скликавъ до Петербурга якійсь родъ народнои репрезентаціи, щось въ родѣ истнуючихъ въ Россіи земствъ и щобы сеся репрезентація подала рады и обдумала средства въ цѣли усуненя щораз бѣльше ростучои нужды середъ населеня. Противъ того проекту выступивъ Ґоремыкинъ попертый Побѣдоносцевомъ. Въ окруженю царя панує сильна борба, котрои результату годѣ передвидѣти.

——

Станъ здоровля папы, мимо успокоючихъ запевнень лѣкарѣвъ, не дуже свѣтлый. Папа терпить на старечу безкровность. Вѣдъ тыждня споживає лишь плынный кормъ. Лѣкарѣ вѣддержують его силы коняком и шампаньскимъ виномъ. Запевняють, що станъ его здоровля вже на кварталъ передъ операцію бувъ дуже поважный. Загальне ослабленє прибирало часомъ небезпечній розмѣры. Онодгы въ ночи папа зачавъ маячити и говорити безъ звязи. Слѣдуючій день перебувъ папа въ видимѣмъ умысловѣмъ отупѣню. Запевнюють, що коли папа щасливо перейде сесю кріау, то буде ще жити, въ найгѣршѣмъ случаю, кѣлька тыжднѣвъ. Въ суботу зновъ мала вѣдбути ся якась операція. Деякій дневники голосятъ, що удержанє папы при житю, абсолютно неможливе. Мимо рожевыхъ запевнень лѣкарѣвъ, рана цѣлкомъ ще не загоила ся, она все ще отворена, такъ що дуже легко може наступити затроєне крови. — Кардиналы поробили вже всякій приготовання до conclave. О выборѣ нового папы будутъ рѣшати італійскій кардиналы, бо они мають въ колегіи рѣшучу бѣльшѣсть.

Скандальный внесокъ п. Урбаньского

дѣждавъ ся заслуженои сцѣнки не лише вѣдъ насъ, але и вѣдъ пару дневниковъ польскихъ, именно вѣдъ Kurjer-a lwowsk-ого и вѣдъ Słowa polsk-ого.

Kurjer lwowski чудуе ся, що п. Урбаньскій не здобувъ ся навѣть на жадне умотивованє свого внесеня въ справѣ заострења сѣмового регуляміну. С се знакъ, що по-за сею, на око формальною справою крые ся щось бѣльше. Консерватисты задумують очевидно ще щось поганѣйшого, нѣжь ихъ дотеперѣшній практики, — щось такого, вѣдъ чого навѣть въ такъ смирнѣй опозиціи, яка є въ галицкѣмъ сѣймѣ, мусѣла бы закипѣти кровь; тымъ то они ладять ся не допустити найменшого протесту. До сего настали часы непевній, воздухъ наладованый скандалемъ мовь електричностею; отже треба постарати ся, щобы тій аристократичній скандалъ, про котрій люде знаютъ вже на передъ, а котрій леда хвила гровять выбухомъ, выбухнули въ якъ найслабшимъ розголосомъ.

Отакъ гадае Kurj. lw. про цѣль внесеня; а якихъ же можна надѣяти ся наслѣдкѣвъ, коли внесенє буде въ сѣймѣ приняте? Можна бы заспокоювати ся, що навѣть найострѣйша опозиція, коли тѣлько не переступить границь приличности, не наразить посла на выдаленє зъ салѣ. Тымчасомъ дотеперѣшный досвѣдъ не позвалае такъ задиляти ся на справу. Найспокойнѣйша критика або обурене на самоволю консерватистѣвъ выкликуе по нихъ сторонѣ бурю, котра доходить до споневѣрня опозиційного посла навѣть такими словами, якъ „худоба“; за те для посла, що понисуе ся такими словами, не найде ся навѣть слова догапы. Врештѣ приклады, якій лучають ся деннде, де заведено подобный регуляминъ, якъ той, котрого жадае п. Урбаньскій, можуть дати образъ того, що жде опозицію въ галицкѣмъ сѣймѣ. Досыть навести таку бѣльше менше розмову зъ вѣденьскои рады мѣсток: Вѣцебурмістръ Штробахъ: „До острого поведеня спонукують мене бурливій сцены въ сали“. — Радный Ферштеръ: „А хто сему винень?“ — Штробахъ: „Прикликую васъ до порядку, а крѣмъ сего выключаю васъ зъ нинѣшного засѣданя и зъ двохъ слѣдуючихъ“.

Отже и у насъ по заведеню регуляміну можемо почути подобній розмовы — зъ сею рѣзницею, що мѣсце Штробаха займе гр. Бадені чи гр. Андр. Потоцкій чи якій тамъ инший маршалокъ, а мѣсце Ферштера пр. п. Окуневскій або котрый инший опозиційный посолъ троха живѣйшои вдачѣ. Коли пр. треба буде перевести щось поганого въ сѣймѣ, а схоче ся омминути голосного и енергічного протесту, то пустить ся на арену кѣлькохъ Йордановъ, Водзіцкихъ, Абрагамовичѣвъ або иншихъ провокаторовъ, выкличе ся при першѣй лѣпшѣй нагодѣ сцену зъ кѣлькома найневыгодинѣйшими опозиціонистами, повыключае ся ихъ зъ уваги на приличность, и на чотири засѣданя буде ся мало цѣлкомъ свободній руки.

Słowo polskie не входить въ поводы, якій спонукали „унію консервативну“ до выступленя зъ внесенемъ на змѣну регуляминну сѣмового, анѣ не допускае ся у ворожбы наслѣдкѣвъ, якій така змѣна повела бы за собою, а обговорюе лише хибы такъ формальній въ способѣ внесеня, якъ и рѣчевій самого внесеня. Коли ходить — пише той дневникъ — о розширенє власти маршалка надъ послами, о дисциплінарній приписы противъ послѣвъ, тамъ годѣ пускати ся на накидуване тыхъ правописовъ бѣльшостію меншости. Въ такомъ разѣ проектъ повиненъ бувъ выйти зъ порозумѣня всѣхъ сторонництвъ сѣйму. Тымчасомъ про внесенє знала лише „унія консервативна“, а не знали про него нѣчого клюбы львовскѣ. Меншѣсть сѣймова мусить въ тѣмъ внесеню добачати зъ одной стороны малованє ей, а зъ другои стороны крокъ неприязно звернены противъ нея. Длятого меншѣсть домагае ся, що бы справу завернено на властиву дорогу порозумѣня замѣсть майоризаціи. Жадати сего треба тымъ бѣльше, що нема нѣякои причины спѣшитись въ полагодженемъ внесеня ще сеи сесіи, а противно навѣть въ сѣмъ тыждни, якій ще остае ся до нарадъ, має сѣймъ такъ богато важныхъ справъ полагодити, що не годить ся инѣ тратити часу на справы не наглѣ анѣ заколочувати спокою и згоды мѣжь сѣймовыми сторонництвами такимъ вызывающимъ сѣймову меншѣсть внесенемъ.

Що до самого внесеня, то вѣддае оно маршалкови такъ широку власть, якои сѣймъ признати ему не може. Маршалокъ мавъ бы нѣчимъ необмежене право выключати посла въ пяти засѣдань сѣймовыхъ въ разъ, коли посолъ заколочуе порядокъ нарадъ, и въ разѣ коли посолъ допустить ся слѣвъ або вчинкѣвъ, ухибляючихъ повазѣ сѣйму; въ першѣмъ разѣ выключае маршалокъ посла по вычерпаню дисциплінарныхъ средствъ, указаныхъ регуляміномъ, — значить, по даремнѣмъ завѣзваню его до порядку и со вѣдобраню ему голосу, — въ другѣмъ разѣ таки безпроволочно. И посолъ не мае права нѣякого вѣдклику анѣ до палаты анѣ до сѣймовои комісіи. А чи посолъ справдѣ заколочуе порядокъ нарадъ або чи справдѣ допускае ся слѣвъ або вчинкѣвъ, ухибляючихъ повазѣ сѣйму, — судъ о тѣмъ залежить единно вѣдъ погляду маршалка (и додаймо ще: вѣдъ его волѣ). На таке внесенє нейже годѣ згодити ся, — особливо, поки маршалокъ є вменованый, а не выбраный сѣймомъ. Длятого Słowo polskie жадае: 1) порозумѣня сторонництвъ въ справѣ заострења регуляміну, и не майоризованя меншости бѣльшостію, 2) змѣны внесеня въ тѣмъ напрямѣ, щобы право маршалка до выключеня посла не було дискреціональне и безъ вѣдклику, 3) выбору маршалка, а не именованя.

Се голосы дневниковъ польскихъ, що правда, опозиційныхъ, але у всякѣмъ разѣ сѣймова бѣльшѣсть не повинна перейти надъ ними до порядку дневного.

НОВИНКИ.

— За упокой бл. п. Петра Стасюка, господаря въ Черлѣнѣ пѣдъ Станиславовомъ, члена „Просвѣты“ и читальнѣ „Просвѣты“, убитого бѣлетомъ жандарма въ зимѣ 1897 р. при памятныхъ — выборахъ до рады державнои, вѣдправило ся нинѣ рано, въ день сорокъ Мучениковъ, за одами молодежи поминальне богослуженє въ Успеньскій церкви. Службу Божу вѣдслужывъ сотрудникъ Успеньскои церкви о. Давидовичъ зъ пристоящими, при прегарнѣмъ хоральнѣмъ співѣ молодежи на хорахъ. По службѣ Божій стануло до панахиды чотири священники оо.. Давидовичъ, Березовскій, Ґоцкій и Красицкій. Якъ на будный день зѣбрало ся въ церквѣ доволѣ вѣрныхъ помолити ся за душу трагічно погибшого патріота селянина; по при мужчинахъ, старшихъ и молодшихъ, явило ся въ домѣ Божѣмъ доволѣ русскихъ женщинъ.

О сѣмъ богослуженю звѣщено ширшу публику львовску ще передъ кѣлькома днями розклѣплеными великими червоными афішами въ тріраменнымъ хрестомъ, запрошуючими на помнинальне богослуженє за „мученика патріота.“ Кромѣ того выслано згаданый афішѣ яко спеціяльне запрошенє на се богослужене деякимъ достойникамъ, посламъ и редакціямъ, якъ: гр. Казимиру Баденьому, кн. Евстахію Сапѣшку-Любартовичеви, гр. Войтѣхови Дѣдушицкому, презесови кола польского и бувшому міністрови Аполінарію Яворскому, гр Станиславу Баденьому, радникови намѣстництва Ґуставови Мальтерови, радникови гр. Володимирови зъ Ґроткова Лосеви, радникови Ада у Кревовецкому редакторови Gazet-ы lwowsk-ой, ц. к. старостѣ ста нославскому Юлію Прокопчицови, послови Барвѣньскому, Вахнянинови и о. Маличевскому, редакторамъ Кирилови Кахникевичеви [„Народна часопись“] и Льву Лопатиньскому [„Руслан“], редакціямъ польскихъ дневниковъ Gazeta narodowa, Słowo polskie, Przegląd, Ruch katolicki и Czas.

— Зѣ Стрыя пишуть намъ: Въ вечерницяхъ въ память роковинъ смерти Шевченка, котрій вѣдбудуть ся въ Стрыю въ четверь 23-ого с. м., возьме участь нашъ славный артистъ и писатель п. Корнило Устіяновичъ. На запросины комітету прибуде вѣнъ выголосити на вечерницяхъ деклямацію.

— Въ суботу 18-ого с. м. вѣдбули ся въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ музикальній вечерницѣ „Кружка музичного Львовского Бояна“, въ котрыхъ складъ увзѣшли продукціи членовъ „Кружка“ сольовій та орхестральній. Зъ продукцій сольовыхъ особл во пѣдносести годить ся соля фортепіановй пп. Прокашевныхъ: перше сольо импонуюча увертура зъ оперы „Семіраміда“ на чотири руки, друге мистерне „Росіньоль“ Ліста на двѣ руки, оба зъ технічного та артистичного боку бездоганно вѣдограній. Загально подобалось друге сольо сопранове „Canzone Veneziana“ Tosti ого доволѣ вмѣло и прецизно вѣдспѣване панною О. Шухевичѣвною. „Ангелъ ночи“ Артемовского, композиція дуже слаба, не могла великого вражѣня зробити. Заслужевій оплески збирали такожъ молодій надѣйній скрипаки, мѣжь котрыми особливо выказавъ ся п. Паньковъ великими здобутками технічными Що до орхестры смачковои „Кружка“ то хочь она въ акомпаниментѣ до соль сопрановыхъ доволѣ богато лишила до бажаня, хочь взагалѣ хибуе ѣй декуды збграни та рутины, але зважившы ся недавный завязокъ та молодій силы, треба признати ѣй всякій дани корыстного розвою при совѣстнѣй и успѣшнѣй праци дирігента Загально всѣ присутній на вечерницяхъ „Кружка“ вынесли корыстне вражѣне и артистичне вдоволене.

— Для гімназіи въ Новомъ-Санчи именованый провізоричнымъ катихитомъ рускимъ о. Юрій Генсьорскій.

— Вояцка доля! За часъ остатныхъ двохъ мѣсяцѣвъ въ 9. полку пѣхоты чотири вояки вѣдобрали собѣ житє. Якъ на одинъ полкъ чей-же за богато!

— Міністерство справъ внутрѣшныхъ затвердило новый статутъ галицкои насы щадничои, змѣненый на загальнѣмъ зборѣ членовъ товариства тои насы дня 7 с. м. по мысли ухвалъ сѣйму.

— Злодѣй въ урядѣ податковѣмъ въ Товмачи пѣсля Gazet ы lwowsk-oи укравъ готѣвкою 12.865 зр. [41 сотокъ, 642 десятокъ и 465 пятокъ], папиры дорогоцѣнній заложенй яко провінаційній кавціи 4.900 зр. и книжочку товмацкои насы ощадности на 50 зр., разомъ 17,815 зр. Межи пятками було 161 штукъ въ серединѣ на-вхрестъ передертыхъ, а були они призначенй до вымѣны въ головнѣй насѣ у Львовѣ. — Зъ увязненыхъ яко пѣдозрѣныхъ о крадѣжъ двохъ урядниковъ вчера выпущено на волю офіціяла Илію Бінера, а задержано у наченци контрольора Кароля Литвиновича,

— Консекрація лат. епископа-суфраґана кс. Пельчара въ Перемышли вѣдбула ся 19. с. м. въ катедральнѣмъ костелѣ. Въ тѣй церемоніи взяли участь: абп. Исаковичъ, еп. Солецкій, еп. Пузина, еп. Чеховичъ и суфраґанъ Веберъ, а мѣжь свѣтскими гостями були: намѣстникъ гр. Пінінъскій и б. міністеръ Мадейскій.

— Дирекція товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“ именувала урядниками сего товариства дотеперѣшныхъ практикантовъ и студентовъ правъ: Александра Серочковского и Осипа Кузьмича, а такожъ практикантовъ Іосифа Сахрина и Илька Пака

— Де Кешковскій? Deutsches Volksblatt подае вѣстку, що Чесью Кешковскій веде веселе житє въ Румунії, де его пп. Щепановскій, Вольскій и Одживольскій именувала директоромъ своихъ нафтовыхъ копалень. Se non e vero, e ben trovato ..

— Розбишацтво „барабовъ“ мазурскихъ. Дня 8 с. м. прийшовъ дозорець роботниковъ занятыхъ при будовѣ зелѣзницѣ Францъ Словікъ на грунтѣ селянина Галицкого въ Острівци, коломыйского повѣта, абы вытычити часъ грунту вѣдъ будову зелѣзницѣ. Властителька грунту Ирена Галицка не хотѣла допустити его до помѣру, кажучи, що за грунтъ ніхто ѣй ще не заплативъ. Словікъ у вѣдповѣдь ударивъ ей рукою въ лице, а сокирою въ голову, такъ що Ирена упала на землю облита кровью. Надбѣгнувъ на те ей чоловѣкъ, але до него прискочивъ зараз роботникъ Францъ Сѣровый, що прийшовъ разомъ зъ Словікомъ и ударивъ Галицкого окованымъ топоромъ, такъ що и той упавъ на землю заголомшеный. Словікъ и Сѣровый утѣкли. Сусѣды заопѣкували ся Галицкими: тяжко раненну Галицку хотѣли вѣддати до шпиталю, але она въ дорозѣ померла. Сѣрового и Словіка арештувала жандармерія и вѣдставила обохъ до коломыйского суду.

— Розрухъ студентовъ у Варшавѣ выкликавъ строгій репресалія правительства. Въ уні-

вернатеть [де студенты поняцили обставу въ салѣхъ выкладовыхъ и профессорбвъ вывели саломбцѣ изъ саль] перервано науку на необмеженый часъ; такъ само и въ політехніцѣ. Дня 14 с. м. поліція дала приказъ 160 студентамъ університету, 134 політехнікамъ и 90 ученикамъ ветеринарін выѣхати до 24 годинъ въ мѣста до свого мѣсця замешкання. Увязнено студентбвъ не богато.

— **Збѣглець.** Передъ кількома тыжднями утѣкло зъ вязницѣ въ Станиславовѣ чотирохъ небезпечныхъ злодюгъ. Одного зъ нихъ удало ся вчера львбвскій поліціи дбстати въ руки Се Томко Загородный, а зрадила его замѣнилина любовница. При увязненю добувъ вбнъ зъ кишенѣ револьвера, але въ часъ вбдобрано ему. Бувъ вбнъ засужденый на пять лѣтъ тяжкои вязницѣ за нбчный розббй.

— **Поганый злочинъ.** Якась жѣнка зъ села въ сусѣдствѣ Ярослава, перебуваюча въ Америцѣ, написала зъ вбдтамъ до свого кума, що приѣде до рбднего свого села, отже просила кума, щобы выйшовъ на дворець желѣзницѣ въ Ярославѣ и вбдвѣзъ ѣи до дому. И дѣйство 15-ого с. м. вечеромъ она приѣхала и застала на дворци кума зъ якимсь сурдутовцемъ мѣскимъ. Всѣ трое выбрали ся въ дорогу до села. По дорозѣ вступили до коршмы на почастунокъ и тамъ приѣжа выговорила ся, що везе зъ собою до тысячь зр. грошей. Коли выйшли зъ коршмы, кумъ чи его товаришъ ударивъ жѣнку два рази въ голову и она безъ памяти упала на землю. Тогдѣ оба забрали у неи грошѣ а ѣи саму кинули въ криницю. На щасте въ криници мало було воды, то жѣнка перестояла въ криници до рана, а коли люде почали йти по воду, кричала о ратунокъ. Выбубуго ся зъ криницѣ и дано знати жандармерін. Злочинцѣвъ увязнено.

— **Дрббнѣ вѣсти.** Бурмістромъ Тысьменицѣ выбраный п. Волощукъ[на мѣсце нотаря Шелевского, що перенѣсъ ся до Грамалова]. — Зъ Бродбвъ доносятъ, що тамошный вѣрникъ Хуна Каснеръ утѣкъ, укравши 6000 злр., а именно 1000 злр. готбвкою а 5000 злр. въ квітахъ скарбовыхъ. — У Львовѣ похоронено вчера Володислава Дашиньского, выслуженого профессора львбвскои школы реальнои. — Вiцепрезідентомъ дисциплінарнои рады палаты адвокатскои у Львовѣ на мѣстце пок. д-ра Сг. Крижановского выбрано д-ра Генрика Макса. — Польска гімназія въ Тѣшинѣ дбстала вбдъ міністерства дозвблъ завести въ 1899/900 рокомъ школьнымъ высшу гімназію. — Ученики VI. клясы реальнои у Львовѣ залишили уже стрейкъ и вернули до школы, зъ вынимкомъ ученика Грека, котрому заборонила дирекція являти ся въ школѣ, доки рада школьна не порѣшитъ справы.

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рільничо-продукційного **ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА** въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ уважане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рбзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозбвъ, такожъ богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ запотребованю с вбнъ пбдручникомъ гбдным поручая

Соймъ краєвый.

[18. засѣдання въ дня 20 марта 1899].

Въ дальшбй вчерашнбй дискусіи ухвалено на внесене комісіи желѣзничои пбдвысшити капіталъ основный для желѣзницѣ Лункбвъ-Тѣсна о 90.000 зр., зъ чого двѣ третѣхъ [60.000 зр.] оббйме фондъ краєвый акціями. Полагоджено такожъ кблька подббныхъ справъ желѣзниць льокальныхъ въ захбднбй Галичинѣ.

На внесене комісіи санітарнои признано шпиталеви въ Жовкви 4.000 зр. запомоги на будову и ухвалено завести пбсля внеску п. Окуневского шпиталь въ Жабю.

На внесене комісіи гбрничои ухвалено вбзвати правительство, щобы основало на львбвскбй політехницѣ пятый выдѣлъ, гбрничо-гутничій.

По полагодженю кількохъ меншихъ справъ и петицій [вбдослано до полагодженя выдѣлови краєвому] вбдчитано новый внесокъ п. Чеча зъ вбзначенъ до правительства, щобы рѣшучо заявивъ ся нищенемъ заразы мѣжь безрогами.

Засѣдане скбнчилось о годинѣ 3.

[19. засѣдання въ дня 21 марта 1899.]

Нинѣшне засѣдане зачало ся о $10^3/_4$ годинѣ. По полагодженю звычайныхъ формальностій приступлено до дневного порядку.

Наступало перше читане справоздання выдѣлу краєвого зъ проектомъ змѣны закона зъ дня 1 грудня 1839 Ч. 71 В. з. кр. „о вынагородѣ за удѣлюване науки релігіи въ публичныхъ школахъ народныхъ“; — внесене вбдослано до комісіи шкбльнои. — Опбсля вбдослано до комісіи промысловои справоздане выдѣлу кр. въ справѣ субвенціонованя торговельнои школы у Львовѣ.

Въ дальшбй дискусіи передано комісіи дороговбй справоздане выдѣлу кр. въ справѣ накладання и побираня мыта на повѣтовыхъ дорогахъ и на громадскихъ I. клясы, котрѣ, або будуть обнятѣ у власный зарядъ.

Дальше наступило перше читане справоздання выдѣлу кр. о петиціи заведеня сс. Милосердія въ Судовбй Вишни о запомогу на будову шпиталю для убогихъ хорыхъ въ Судовбй Вишни. — Соймъ признавъ на сесю цѣль 5.000 зр.

На внесене справоздавця п. Верещиньского палата ухвалила законъ въ справѣ выключеня осады Комарова зъ Городельцемъ [пов. сокальского] изъ связы громады Волиця Комарова и утворення зъ нея особнои громады.

При першбмъ читаню внеску въ справѣ внщеня заразы безрогъ забравъ слово внескодавець п. Чечь [консерватистъ] и въ статистичныхъ данихъ выказавъ велику втрату, яку поносить господарѣ наслѣдкомъ зразы у безрогъ. — Внесене передано комісіи господарства краєвого.

Опбсля палата на внесене п. Шілята ухвалила въ третбмъ читаню законъ о школахъ реальныхъ, надъ котрымъ вчера вела ся оживлена искусія.

Вбдтакъ позволивъ соймъ громадѣ м. Бялои на побираня 105% додатквъ до безпосередныхъ податквъ на покрытѣ буджетового недобору за 1899 р.

П. Хамецъ референувавъ вбсѣмь справоздань выдѣлу краєвого о удѣленю радамъ повѣтовымъ концесій до побираня оплатъ мытничихъ вбдъ мостбвъ и дорбгъ повѣтовыхъ. — Мѣжь иншими удѣлено такій концесіи радамъ повѣтовымъ сходнои Галичины: въ Станиславовѣ вбдъ моста на рѣцѣ Бистрици вбдъ Черняевомъ; въ Коломыи на повѣтовбй дорозѣ Коломыя-Печенѣжинъ; громадѣ въ Камѣнцѣ струмиловбй на рѣцѣ Бузѣ; пов. радѣ въ Чесановѣ на повѣт. дорозѣ Олешичъ Дикбвъ и въ Сокалю на дорозѣ белско варшавскбй.

При точкахъ 18 и 19 бй дневного порядку надъ справозданемъ комісіи для реформы выборчои въ справѣ частинноі змѣны краєвого статуту и соймовои ординації выборчои и знамбмъ изъ вчорашнего справоздання внеску п. Каратницкого, маршалокъ зновъ [по разъ третій] сконстатувавъ бракъ комплету [$^3/_4$] всѣхъ членбвъ соймy. — Маршалокъ зъ „жалемъ“ сконстатувавши бракъ комплету, звернувъ ся до присутныхъ послбвъ, щобы въ комісіяхъ и иншихъ нагодахъ старали ся на своихъ товаришѣвъ вплынути „заохочуючо“, щобы на слѣдуючій разъ бувъ комплетъ.

Справоздавець п. Горайскій [автономістъ] референувавъ кблька справоздань комісіи господарства краєвого, мѣжь иншими о пбдпираню краєвои культуры на поли будбвель водныхъ, а палата приняла до вѣдомости и ухвалила дотычный законъ зъ внесеными поправками пп. Бойка и Скалковского.

Дальше принявъ соймъ до вѣдомости справоздане зъ предложеня выдѣлу краєвого о краєвбмъ практичнбмъ курсѣ для меліораційныхъ дозорцѣвъ и затвердивъ дотычну змѣну програмы наукъ для дволѣтного курсу дренарского, котрый по мысли ухвалы соймовои въ 30 грудня 1898 а въ дневъ 1 грудня 1899 р. маѣ бути отворенымъ.

П. д-ръ Іорданъ референувавъ справоздане комісіи санітарнои о справозданю зъ чинностій V. департаменту выдѣлу краєвого, соймъ принявъ до вѣдомости и ухваливъ вбзвати выдѣлъ кр. до передприняття вступныхъ праць для конечнои будовы шпиталя для божевбльныхъ въ захбднбй Галичинѣ и до переведеня переговорбвъ зъ правительствомъ въ цѣли утворення въ Галичинѣ двохъ новыхъ школъ для повитухъ. Додатково принято до послѣднои точки резолюцію п. Вуйцика, щобы кандидатки на повитухи були свобббдній вбдъ оплаты вступнои таксы, а тбльки платили ѣи за дипломъ.

Въ дальшбй дискусіи ухваливъ соймъ призначити на внесокъ комісіи господарства квоту 4000 зр. на нище с нбльныхъ мышей и вбзвати правительство, щобы такою самою квотою причинило ся до сеи цѣли.

На внесене тои-жъ комісіи въ справѣ пбдпомоги для заведеня годбвлѣ рыбъ въ Опарахъ соймъ ухваливъ: уповажнити выдѣлъ краєвый выплатити Галицкому тов. господарскому у Львовѣ яко одноразовую субвенцію для сего заведеня квоту 2000 зр. и въ протягу пяти лѣтъ платити рбчну запомогу по 600 зр., однакъ выдѣлъ кр. маѣ перевести свои условя, а такожъ маѣ вбднести ся до правительства, щобы оно на дальше уряджене и розширене сего заведеня признало зъ фондбвъ державныхъ вбдповѣдну запомогу.

Такожъ признавъ соймъ квоту 928 зр. на кошты основаня земновои рбльничои школы въ Невяровѣ [пов. бохеньского] и поручивъ выдѣлови кр., щобы выеднавъ на сесю цѣль у правительства запомогу въ высотѣ 50% кошбвъ, [у схбднбй Галичинѣ подббной школы нема!]

На кбнцю засѣданя принявъ соймъ до вѣдомости справоздане комісіи господарства о петиціи „вбддѣлу гал. товариства для огородництва въ Коломыи“ въ справѣ основаня тамъ садбвничои школы для войска и субвенціонованя курсу садбвництва. — Справу сесю передано выдѣлови краєвому до полагодженя.

На тбмъ вычерпано дневный порядокъ, и маршалокъ о $1^1/_4$ годинѣ замкнувъ засѣдане. — Слѣдуюче завтра о 10 годинѣ рано.

Интерпеляція посла д-ра Окуневского до намѣстника гр. Пінінського въ справѣ звѣстного выбору д'Абанкура въ Жидачевѣ звучить:

Чотири роки минаѣ, якъ переведено у насъ послѣдній выборы до сойму. Хочь вся схбдна половина краю заворушилась була пбдъ нечуваными до тои поры надужитями выборчими изъ стороны властій адміністраційныхъ, ихъ терорызму, корупція и т. п., то бувшій п. намѣстникъ на перекбръ всѣй совѣсти народнбй назвавъ все „legalne“ и за свою енергію выказанузавъ на першого міністра до Вѣдня.

Та мимо уплыву 4 рокбвъ якось не можуть побачити акты выборчѣ повѣта жидачѣвского денного свѣтла.

Запытуемо п. намѣстника: чому ц. к. правительство не предложило до теперь соймови актбвъ справы выборчои жидачѣвского повѣта?

Сли выборы жидачѣвскій були дѣйство „legalne“ — чого-жь соромять ся ц. к. правительство доказати ее своими актами?... А сли тѣ выборы були нелегальній, то чому-жь не уважае п. намѣстникъ, що покрываючи злочинъ самъ стае ся спбвинныимъ публичнои деморалізаціи нашихъ адміністраційныхъ властій краєвыхъ?

Д-ръ Окуневскій, Кремпа, Новаковскій, Варжеха, Крамарчикъ, Дата, Небыловець, Винничукъ, д-ръ Савчакъ, Середняевскій, Мілянъ, Стила, Бойко, Остапчукъ, Гаморакъ.

На нинѣшнбмъ засѣданю внѣсъ о. п. Небыловець и тов. интерпеляцію до ц. к. комісаря правительственного въ справѣ вбдмовы дирекцію скарбовою въ Станиславовѣ громадѣ Розточки [повѣта долиньского] побираня сыровицѣ для худобы. Згадана дирекція не тбльки вбдмовила громадѣ побирати сыровицю, але ще заявила свое „добромѣне“, що згадана громада не жне зъ хову худобы, але — зъ зарббкбвъ при тартаку у Велдѣжи! На таке „dictum acerbum“ заявила громада, що сли ея бажане не буде увзглядненe, то селяне будуть шукати лучшои долѣ за моремъ!... О щаслива Галилея!!...

На нинѣшнбмъ засѣданю внѣсъ п. Кремпа [людовець] и тов. интерпеляцію до маршалка, що банкъ краєвый не хоче удѣляти селянамъ ипотечныхъ позычокъ, а удѣляючи зновъ ихъ, робить всякій утрудненя и, що банкъ краєвый мавъ заангажуватись великою сумою въ гал. банку кредитовбмъ; интерпеляты жадають выясненя сеи справы. — Интерпеляцію сесю передано выдѣлови краєвому.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 21 марта. Въ недѣлю вбдбули ся въ Брікси зборы нѣмецкихъ радикалбвъ, въ котрыхъ взяло участь до 3000 особъ. Зборы тревали лишь пбвъ годины, бо комісарь розвязавъ ихъ за промову п. Вольфа. Участники пбшли на вбдбуваючій ся рбзночасно зборы соціялістбвъ и тамъ прийшло до кровавои бійки мѣжь соціялістами и нѣмецкими радикалами. Доперва жандармерія повелось завести спокбй.

Задаръ 21 марта. Вчера вбдбуло ся въ соймѣ перше читане внесеня п. Блакінього домагаючого ся вбдповѣди на цѣсарске письмо до сойму. По оживленбй дискусіи внесене вбдкинено.

Берлинъ 21 марта. Міністеръ вбйны Гослеръ маѣ подати ся до дымісіи зъ причины послѣдныхъ подѣй въ нѣмецкбмъ парляментѣ [вбдкиненя вбйскового предложена].

Кольонія 21 марта. При инсталяціи кн. Вальдемара въ армін и маринарцѣ цѣсарь Вільгельмъ выголосивъ промову, въ котрбй зазначивъ, що „его бажаня сягають ажь за моря, до новои Нѣмеччины“.

Лондонъ 21 марта. На островѣ Самоа грозить выбухъ постання.

Букарештъ 21 марта. Мѣжь студентами університету запанувало велике зворушене, зъ причины ухваленого сенатомъ закона о рекрутаціи. Студенты выслали депутацію до президента міністрбвъ, міністра просвѣты и президента палаты послбвъ.

Парижъ 21 марта. Справоздане касаційного трибуналу въ справѣ ревізіи процесу Дрейфуса появить ся доперва коло 17-ого цвѣтня. Новыхъ вбдкрыть Естергазого трибуналъ не буде увзглядновати. Нема такожъ бесѣды о новбмъ переслуханю Естергазого.

Римъ 21 марта. Прибувъ с да хіньскій посолъ въ цѣли переведеня зъ италійскимъ правительствомъ переговорбвъ въ справѣ вбдступленя Італіи заліва Саммуа.

Вашингтонъ 21. марта. Панцирникъ „Орегонъ“ прибувъ вже до Маніли. Мимо телеграмы генерала Отіса, заповѣдаючои скоре закбнчене вбйны зъ Филипинцями, правительство дальше буде скрѣпляти его новыи силы, щобы тымъ енергічнѣйше мбгли вести цѣлу акцію.

Новый Іоркъ 21 марта. Въ Гавани прийшло въ ночи на 20-ого с. м. до бійки мѣжь людностію а поліцією. По обохъ сторонахъ стрѣляно зъ револьвербвъ, при чбмъ ранено 50 особъ.

☞ Просимо Вп. Читателѣвъ наших присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбольше новыхъ передплатникбвъ.

Надбслане.

Потребую сейчасъ концепієнта

д-ръ Могильницкій

адвокатъ въ Рогатинѣ.

112 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного въ кам. 13 около Гьондзю

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лькрнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсшайны, таблы мѣрничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникбвъ електричныхъ.

Вели направки полагоджують ся ихъ найскорше и найдешевше. 6157

Въ языцѣ рускбмъ

вышли

ПРИПИСЫ ПЕЧЕНЯ

ТѢСТЪ СВЯТОЧНЫХЪ.

Обймають:

Найрбзнѣйшій приписы на Бабы, Кодачѣ, Булки, Бріосы.

Знаменитѣ Торты, якъ: помадковый, прованскій, бішкоптовый, лінцкій, пончовый.

Мазурки марципановѣ, зъ бакалій, знаменитѣ магдьловѣ, пѣниковѣ, зъ консервою цитриновою.

Знаменитѣ Пляцки, якъ „Перекладанець nugat, дактелевый, чоколядовый, крухій зъ масою мигдаловою, помаранчевый.

Тѣсточка десерзай- Медбвники, Медбвнички начиня-ій.

Найрбзнороднѣйшій Тѣсточка до кавы, чаю и чоколяды и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ пореказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манѣцкого и Спблки

Львбвъ, Готель Жоржа.

109 1—5

Пошукуе ся **ПАННИ РУСИНКИ** до науки двое дѣтей. Пожаданим есть знане шитя і крою. Зголосити ся до о. Е. Короля пароха в Куропатниках почта Бережани. 94 3—3

МУЖЕСКУ Безсильнбсть 344

выликаиу именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхбвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 3 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко надежитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Потрѣбный нѣвець церковный

для церкви св. Пятницѣ у Львовѣ, безжененый, моральный, котрый бы умѣвъ также управляти хоральнымъ спѣвомъ. — *Зголошуватись въ урядѣ парохіяльномъ церкви св. Пятницѣ у Львовѣ.* 96 3 3

Повозы, вбзки и тарантасы новѣ а такожъ уживани

поручае

М. НАССЪ у Львовѣ

ул. Шпитальна ч. 28

по цѣнахъ конкуренційныхъ, гарантуючи за добрый вырббъ. 82 3—

ЛѢХТАРНѢ повозовій пара по зр. 5·50, 6·50, 8·—, 10·—, 12.— Лѣхтарнѣ господарскій на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смолоскипы нафтовѣ, знаменитѣ по зр. 2·50 и 3. 69, чае ПЕТРО ХИЛОНСТОВСКІЙ, горговля желѣзна у Львовѣ, площа Кафедральна 1 (напротивъ катедры).

☞ При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Дашлюка.

Ч. 55. Львовъ, Середа 10 (22) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль(а руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошени звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся мѣсце в въ рубрицѣ „Надѣсланс“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Проекты пѣдвысшеня платнѣ народныхъ учителѣвъ.

На пѣдставѣ ухвалъ анкеты, зложеной въ повѣтахъ, що належатъ до соймовыхъ комісій буджетовой и шкѣльной, уложивъ краевый выдѣлъ два проекты законѣвъ о пѣдвышеню платнѣ народныхъ учителѣвъ, — одень для учителѣвъ свѣтскихъ, другій для учителѣвъ релігіи. Пѣсля першого проекту платня учителѣвъ шкѣлъ народныхъ мае бути така:

I. кляса платнѣ учителѣвъ у Львовѣ и въ Краковѣ остае безъ змѣны: половина посадъ по 900 зр., а друга половина по 800 зр

II. и III. кляса мають бути злучены въ одну клясу, въ II-у. Обѣймати она буде 30 мѣстъ, пѣдлягаючихъ громадскому законови зъ р. 1889. Мѣста тій с: Бережаны, Бохня, Броды, Бучачъ, Бяла, Вадовицѣ, Величка, Горлицѣ, Городокъ, Дрогобичъ, Жовква, Золочевъ, Коломыя, Коросно, Новый Санчъ, Перемышль, Подгурже, Рашевъ, Самборъ, Снятынъ, Сокаль, Станиславовъ, Стрый, Сянокъ, Тарновъ, Теребовля, Тернополь, Яворовъ, Ярославъ, Ясло. Доси выносила платня въ II. клясѣ 700 зр., а въ III. 600 зр. Теперь въ II. клясѣ, що мае повстати зъ дотеперѣшнои II. и III ои, одна четверта учителѣвъ мае дѣстати по 800 зр., друга четверта по 700 зр., а остала половина по 600 зр.

III. кляса обѣймати буде 130 мѣстъ, пѣдлягаючихъ громадскому законови зъ д. 3 липня 1896, а платня для 25% учителѣвъ буде выносити замѣсть 600 зр. по 700 зр., для 35% учителѣвъ замѣсть 500 зр. 600 зр., а остылыхъ 40% замѣсть 450 зр. 500 зр.

IV. кляса мае обѣймати решту мѣсточокъ и громады сѣльскій, а платня буде для одной четвертон учителѣвъ по 500 зр., для другон четвертон по 450 зр., а для осталон половины по 400 зр. (доси одна четверта побирала по 400 зр., а остали по 350 зр.). При посуваню на першій степень платнѣ (500 зр.) краевa рада шкѣльна буде увзжати на родинній вѣдносины кандидата.

У выдѣловыхъ школахъ проектъ установляе такій платній:

I. кл. у Львовѣ и въ Краковѣ замѣсть дотеперѣшныхъ 900 зр. въ одной половинѣ по 1000, а въ другой по 900 зр.

Въ II. клясѣ, обѣймающой дотеперѣшну II. и III-ту (якъ повыше) платня замѣсть дотеперѣшныхъ 800 и 700 зр. выносити мае 900 и 800 зр.

За те вѣдпадуть додатки особистѣ, признаній учителямъ на пѣдставѣ дотеперѣшного закону, по 100 зр. въ сѣльскихъ громадахъ, положеныхъ въ окрузѣ трехъ кільометрѣвъ коло Львова и Кракова зъ Пѣдгуржемъ, а по 50 зр. въ громадахъ сумежныхъ зъ мѣстами II. класы та въ мѣстахъ купелевыхъ и осередкахъ гірничого промыслу.

Законъ сей мае вѣйти въ житѣ зъ днемъ 1. сѣчня 1900 р.

Краевый выдѣлъ не згодивъ ся въ сѣмъ проектѣ зъ внесенемъ анкеты, ухваленымъ на жаданє п. Козловского, щобы такожъ некваліфікованымъ помочникамъ-учителямъ пѣдвышати платню зъ 250 зр. на 300 зр., уважаючи за рѣчь несправедливу признавати однакову платню тымчасовымъ учителямъ такъ кваліфікованымъ якъ и некваліфікованымъ (безъ испыту зрѣлости зъ учительскои семинаріи)

Черезъ пѣдвышеня платнѣ народнымъ учителямъ по мысли сего проекту убѣльшить ся рѣчный выдатокъ о квоту около 310.000 зр

Другій проектъ вѣдносить ся до пѣдвышеня вынагороды за науку релігіи въ публичныхъ школахъ народныхъ. Въ дотеперѣшномъ законѣ зъ д. 1. грудня 1889 р. § 1. постановля, що постановленый при народній школѣ учитель релігіи обовязаный в удѣляти 28 годинъ за додатковою вынагородою. Отже новый проектъ постановляе, що по-надъ 28 годинъ тыжднево учитель релігіи не в обовязаный учити, а „коли добровѣльно удѣляе науку въ бѣльшомъ числѣ годинъ (нѣжь 24), то належить ся ему додаткова вынагорода за кождy годину по-надъ число 24“.

Въ тѣмъ самѣмъ параграфѣ проектъ додае ще постанову, що „де обставины сего вымагають, може краевa рада шкѣльна въ порозумѣню зъ краевымъ выдѣломъ настановити учителя релігіи при школѣ чотиро-або бѣльше класовой, вкладаючи на него обовязокъ учити релігіи аж до назначеного закономъ числа годинъ такожъ въ школахъ нашихъ мѣсцевостей, належачихъ до тои самои парафіи чи то исповѣдной громады“.

Пѣсля §. 4 ого дотеперѣшного закона признае ся учителеви релігіи, окремо настановленому, поборы такій, якій належать ся учителямъ тои школы, при котрѣй вонъ е настановленый. Новый проектъ додае до сего ще, що учителямъ релігіи, котрій мають университетске образоване и кваліфікацію до научаня релігіи въ школахъ выдѣловыхъ, мае бути признана платня що найменше 600 зр. рѣчно“.

Дальша постанова сего параграфу каже, що въ нашихъ службовыхъ вѣдносинахъ учитель релігіи, окремо постановленый, пѣдлягае всѣмъ приписамъ законѣвъ, якій обовязують учителѣвъ тои школы, для котрои его именовано, — безъ уменшеня правъ, якій мае начальна власть исповѣдна. До сеи постановы проектъ додае, що „при переводженю тыхъ приписовъ що-до учителѣвъ релігіи въ дорозѣ загальныхъ розпоряджень и при выконуваню ихъ въ поодинокихъ разахъ власти шкѣльній, о скѣлько можна, будуть запытувати о гадку властей исповѣдныхъ“.

Пѣсля §. 6-ого дотеперѣшного закона въ разѣ, коли для науки релігіи въ высшихъ класахъ публичныхъ шкѣлъ нема окремого учителя, а науку вѣддае ся особѣ, що мае до сего кваліфікацію, належить ся такому учителеви за кожду годину науки въ тыждни рѣчна вынагорода по 20 зр. Проектъ пѣдвышае тую вынагороду на 25 зр.

Наслѣдкомъ сего проекту рѣчный выдатокъ на платню учителѣвъ релігіи збѣльшить ся о суму около 20.000 зр.

И сей проектъ, коли стане закономъ, мае увѣйти въ житѣ зъ днемъ 1. сѣчня 1900 р.

Письмо зъ Рожнѣтовского.

[*Церковь въ Рожнѣтовѣ. — Нашій тхорь. — Борба зъ елементомъ жидовскимъ. — Нова конскрипція*].

Цѣлый Рожнѣтовъ есть мѣстомъ жидовскимъ. Середъ ринку пышае ся простора мурована синагога — за те християньскій польско-католицкій костелъ, хочь такожъ величавый, мусѣвъ передъ синагогою жидовскою усунути ся за мѣсто въ липы, въ тѣнь и ходедъ... О рускій церквѣ вже й не говорить. Она стоить при дорозѣ, але хиба на встыдъ, смѣхъ и зневагу обряду рускаго. Згорблена, похилена, почорнѣла помежи жидовскими хатами давно вже просить ся, щобы рускій парохіяне змилувались и розобрали ей а натомѣсть поставили якусь нову, хочь таку, яка въ першомъ лѣпшомъ селѣ знаходить ся. Ану-жь славетній рускій мѣщане рожнѣтовскій! возмѣть ся чимъ скорше до дѣла Божого! Зъ вами Богъ и цѣлый, думаю, округъ долиньскій, ба и край нашъ рускій. Маемо мы запомагати якѣсь рѣдній Кальварія польскій, котрій вже и такъ капають вѣдъ золота, для чого-жь не маемо жертвувати вдовичои лепты на здвигненє вѣдповѣдного дому Божого рускаго и на возвеличенє нашого обряду?

Выборами въ року 1897 „ржондъ“, „гіерархія сполечна“ и елементъ жидовскій выповѣли намъ борбу. Хочь якъ тяжка тота борба — бо силы зъ обохъ сторонъ нерѣвній — то однакожь народъ рускій не смѣвъ зъ поля битвы утѣкати: вонъ мусѣвъ занятн вѣдповѣдну дефензиву, вонъ мусѣвъ зъ достоиньствомъ ту борбу зачати и мусить ей зъ достоиньствомъ скончити. На жаль, є межи нами деякій тхорь. Отъ недавно подало „Дѣло“ за якогось „поржондного“ кс. Klemensa Sluzara z Kołodziejówki коло Скалата — чи-жь не встыдъ то? На жаль, такій „кс. Клеменсъ Слюзарь“ не є першій и остатный — є ще у насъ цѣла котерія такихъ людей слабодухѣвъ. Въ живѣй намъ ще памяти, якъ во время оно ks. Jan Крестителъ Filipowski перехрестивъ нашого вѣдвѣчного св. Юра на Jerzego и яко wikary archikatedralny всунувъ до магістрату львѣвского польске урядове письмо. Не пытавъ навѣть на то, що въ „Вѣрую“ каже ся „исповѣдую єдино крещеніе“. И пѣдчасъ такои тяженькои борбы цѣлого народу рускаго тая котерія людей що-жь робить? Коли вѣйде ся зъ простымъ народомъ, котрому треба подавати „млеко а не брашно“, она буде представляти, що низше чести ей есть „Дѣло“ передплачувати и читати; буде перекривляти уста, щобы зъогидити „хвоностику“; буде гукати и болотомъ обкидати „Просвѣту“ и „Лободу“ — за те въ дома бѣльше якъ пенно передплачуе и читае Przegląd и Ruch katolicki, въ товариствѣ рускѣмъ, коли лишь оденъ знаходить ся Полякъ, буде говорити по польски, буде удавати льояльность для Баденього, Пініньского, гіерархіи сполечнои, взунтовъ... Коли наконецъ прийде до дѣла — до рускои урядовои переписки, то мимо даного слова и зобовязаня на соборѣ деканальномъ, суне, що figura docet, польске письмо за письмомъ. О якже-жь се болестне! Є се правдива гангрина на організмѣ рускѣмъ, котрои, дай Боже, щобы народъ рускій якъ найскорше позбувъ ся!

Но я инакъ хочу пару словъ сказати о борбѣ економічній противъ елементу жидовского. Якъ вѣдомо, при выборахъ т. з. власне въ хвили рѣшаючій нѣхто намъ такъ не шкодить, якъ жиды — жидъ дасть ся до всего ужыти. Зъ вѣдки-жь се приходить? Ото передъ выборами пріѣздить староста, инспекторъ податковый або инший якій вѣдпоручникъ старостви, иде до рабина и кагалу кличе до себе виплывовыхъ жидовъ и просьбою наклоняе ихъ или durch dick und dünn рука въ руку зъ „всемогучимъ ржондомъ“. Такъ було и въ роцѣ 1897. Якъ вѣдомо, жи-

ШАХИ.

Написавъ *Маврикій Іокай*.

За панованя Мавровъ живъ въ Кордовѣ побожный мужъ звѣсный зъ добродѣтели и милосердія такъ Испанцямъ якъ и Арабамъ. Имя его було: Don Hurtado Garcias Ecequias Eleazaro de Estalimena el Senordo Beneficentissimo, або якъ его звычайно называли: Alabadas Sea Dios [спасн Бѣгъ]. То назвиско чувавъ вонъ найчастѣйше, бо не було дня, щобы якогось бѣдного не спомогъ.

Але не выкидавъ грошей крѣзь вѣкно; при удѣлюваню запомоги дуже бувъ осторожный. Въ Кордовѣ на двѣста тысячъ мешканцевъ було двацять тысять старцевъ. Донъ Гуртадо выналодивъ такихъ, що дѣйсно потребували помочи, а коли въ сей способъ одному правдиво бѣдному помогъ на довшій часъ, то зробивъ розумнѣйше, якъ коли-бъ сотцѣ на оденъ день помогъ. А що власного его майна не ставало на всѣ милосердій учинки, то выналодивъ всѣхъ богачевъ по цѣлѣмъ краю. Мавъ записну книгу, де були поспысуваній всѣ доохрестній гранды, гідальги и кабалеры разомъ зъ сумою и випускаемыхъ доходовъ. До тыхъ панѣвъ вѣдъ часу до часу загощувавъ и домаганъ ся правильно рѣчнои данины. Боялн ся его тому бѣльше нѣжь Мавровъ.

— Донъ Естебане! Я чувъ, що ты дѣставъ десять тысячъ реалѣвъ. Згадай о тыхъ, що нѣчого не маютъ.

— Такъ, се правда, и дѣставъ десять тысячъ реалѣвъ, але я вже два зъ нихъ програвъ въ борбѣ зъ быками.

— А хто выгравъ?

— Донъ Гедоніо и Донъ Крістобаль.

— Коли въ борбѣ зъ быками можешь стратити два тысячѣ реалѣвъ, то двѣста дати на бѣдныхъ не буде для тебе жертвою.

Донъ Естебанъ далъ скрывивши ся.

Теперь прийшла черга на Донъ Гедонія и Донъ Крістобаля.

— Панове! вы выграли два тысячѣ реалѣвъ. Той, що програвъ до васъ, вже давъ двѣста; годить ся и справедливо, щобы тѣ, що выграли, дали два разы тѣлько.

Донъ Гедоніо и Донъ Крістобаль давали, скробаючи ся въ голову.

Донъ Амброзіо скупяга на цѣлый свѣтъ. Саме ѣсть вечерю, чорну рѣпу зъ хлѣбомъ, въ тѣмъ явлае ся Донъ Гуртадо и править данины для бѣдныхъ.

— Бачите, Ваша Сіньорія, самъ ѣмъ чорну рѣпу и хлѣбъ.

— Саме тому, що на нѣчо бѣльше не выдаешь грошей, лишае ся тобѣ богато. Самъ найлѣпше знаешь, якъ то прикро ѣсти на вечерю хлѣбъ и рѣпу, хочь в грошѣ. О скѣлько-жь прикрѣйше, коли хто такъ мусить! Впрочѣмъ в и тобѣ зъ тѣмъ, щобы ты давъ бѣднымъ. Коли се зробишь, они зможуть стати чесными людьми, а коли нѣ, то будуть злодѣе и розбишаки. А на кого найперше нападуть? На тебе! Дай отже скоренько пятьдесять песо, а вже вѣдтакъ ѣдж собѣ цѣлый мѣсяць хлѣбъ безъ рѣпы.

Одного разу стрѣчае Донъ Гуртадо на улицахъ Мадриду Донъ Лоренца Мендоца ді Валенція.

— Illustrissimo Senor! Я чувъ, що на Всѣхъ Святыхъ вы мали порываючу бесѣду о честнотѣ милосердія.

— Справдѣ? чи вже говорять о тѣмъ и въ Кордовѣ?

— Въ цѣлѣмъ краю о нѣчѣмъ иншѣмъ и не бесѣдуть. Мене самого ваша бесѣда такъ одушевила, що я не могъ опертись охотѣ вышукати васъ, Illustrissimo Senor, и просити...

— О вѣдчитане ей вамъ? Дуже радо! Маю въ собою рукопись.

— Per Dio! О тѣмъ пѣзнѣйше. Теперь тѣлько прошу о пятьсотъ мондорѣвъ на бѣдныхъ.

Донъ Льоренцо вытягае мошонку и платить не дуже вдоволеный зъ такои стрѣчи.

Вѣдъ часу до часу подоружавъ Донъ Гуртадо по бѣльшихъ мѣстахъ Испаніи и все вертавъ зъ обильнымъ жнивомъ. Одного разу удавъ ся своимъ звычаемъ въ таку подорожъ. Ѣдучи спокѣйно на мулѣ лѣсомъ, що тягнувъ ся вздовжь рѣки Гвадальквівіръ, спостерѣгъ якогось Араба, що сидѣвъ на середнѣ дороги и гравъ самъ зъ собою въ шахи. Звѣсно, нѣчо такъ дуже не противить ся здоровому розумови, якъ грати зъ самымъ собою въ шахи. Донъ Гуртадо здивувавъ ся, здержавъ мула и довшій часъ приглядавъ ся занятю Араба. Той незвычайно бувъ занятый грою и довго надумувавъ ся, поки посунувъ фігуру. Вкѣнци Донъ Гуртадо не могъ вже довше приглядатись и запытавъ:

— Хто твій батько, неповѣднику пророка?

Арабъ зробивъ оденъ тягъ и вѣдповѣвъ зъ повагою:

— Батько мій Бенъ Мутассемъ а я називаю ся Абу Ріланъ, коли хочешь знати, чесный дяврe.

— Що робишь тутъ, сыну Бенъ Мутассема?

— Граю, якъ бачишь, въ шахи.

— Самъ оденъ?

— Я не оденъ.

— Хто жь другій?

— Той, що в всюды, великій Аллахъ.

— Нема що й казати, могучій суперникъ.

— Въ кождѣмъ случаю справедливый.

— А хто-жь теперь выграе?

— Имовѣрно я програю. И дѣйсно! ще оденъ тягъ и матъ. Нинѣ вже грати бѣльше не можу.

— Чому?

— Бо я програвъ всѣ грошѣ.

— Отже граешь зъ Аллахомъ въ грошѣ!

— Очевидно. Въ сѣй партіи я програвъ пятьдесять штукъ золота.

— И якъ же ты Аллахови заплатишь?

— Звычайно коли програю, присылае менѣ Аллахъ якого побожного мужа, а сей вере вѣдъ мене програву суму и дае бѣднымъ. То такъ само, якъ бы я давъ самому Аллахови

Торгівлю ризъ и сосудовъ церковныхъ
рукодольною бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИЊСКОГО (столового) 40 33 40

припоручае ся фірму:

Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ды добре порозумѣли своихъ инструкторовъ — били, плювали, тручали зъ сходовъ, копали, збиткували бѣдный, честный нарѣдъ рускій. Ба не досыть того! По цѣлѣй исторіи впадали, якъ намъ вѣдомо, до урядовыхъ бюръ и въ трюмфомъ хвалили ся, що они „славно“ вывязались изъ своей задачѣ, що удало ся имъ копнути навѣть одного священика рускаго на сали выборчѣй цѣлою силою въ животъ... Одинъ урядникъ, хочь Мазуръ, казавъ менѣ, що коли се учувъ, сплакавъ... Яка-жь на се рада? Чи-жь маемо скончити на самомъ плачу и нарѣканю? Се бы не было достойне народу руского въ такъ важнѣй и прикрѣй хвили! Чи-жь елементъ жидовскій лише вѣдъ „ржонду“, а вѣдъ насъ нѣчо не обежный? А за що-жь жиды въ Рожнѣтовѣ поклали собѣ такій муровани каменицѣ якъ палаты а вѣкна якъ люстра и залягли цѣлу середину мѣста, а христіане Русины „мѣщане“ яко невольники десь тамъ тулять ся далеко по передмѣстяхъ? За що Мошки и Дудѣ поисправляли собѣ такій богатій халаты, футра и шабасовки, а для жѣнокъ и доньокъ, Суръ и Рифокъ, аксамиты и ѣдвабы? Чи прийшло се за грошѣ „ржонду“, чи може скорше тыхъ збиткованыхъ Русиновъ? Коли отже жиды такъ вже доконче хотять въ нами бороти ся, добре, ставаймо до боротьбы! Нехай лишь всѣ Русины въ цѣломъ повѣтѣ зберуть ся и не купують въ склепахъ жидовскихъ, але най зъ всѣми своими орудиами звернуть ся до своихъ рускихъ Торговлѣ у Львовѣ и Стрыю, котра певно кождому и лѣпшій и таньшій товаръ пришле вѣдъ оротною почтою и певно ихъ при выборахъ збиткувати не буде — спробуймо лишь учинити се, особливо передъ святами Великодными и Рѣздвяными, а увидимо, якъ жиды вже трохи тонше зачнуть спѣвати и прийдуть до насъ, мовъ коза до воза и може... може вже не такъ дуже охотно будуть выгортати своими руками горячѣ каштаны для „ржонду“ и „гіерархіи сполечнои“. Може и жидовскій Быкъ не буде вже въ радѣ державнѣй зъ такою безличностію и зъ такимъ цинізмомъ ложь завдавати написанымъ кровію рускимъ протестамъ выборчимъ въ радѣ державнѣй... Рускій грошъ, видимо, вже жидамъ занадто боки розпираютъ! Менѣ сказавъ одного разу одинъ радикалъ, що жиды длятого насъ такъ збиткують, бо передъ выборами нѣхто зъ ними розумно не заговорить. Такъ нѣ! Въ Коломыи, коли на мѣсце уступившого Русина о. Гробельского выбирали Русины д-ра Дорундика, вѣдносили ся вже и зъ розумною друкованою вѣдозвою до кагалу и загаломъ до всѣхъ жидовъ, та се якъ вѣдомо, нѣчо не помогло. Отже спробуймо хочь черезъ одну каденцію т. е. шесть роковъ нѣчого у нихъ не купувати, а увидимо, що се буде найрозумнѣйша для нихъ бесѣда. Най купуе у нихъ „ржондъ“, коли они той „ржондъ“ такъ безвзглядно пѣдперають и до всего дають ся противъ насъ ужити!

На слѣдующій рѣкъ припадае конскрипція на нове десятилѣтє. Пригадуймо собѣ попередну конскрупцію въ року 1890. Тогдѣ прийшовъ до Долины бувшій староста п. Навроцкій. Много громадъ, якъ напевно знаемо, подало було тогды на пѣдставѣ прислугуючого имъ права, що они можуть власными силами конскрипцію перепровадити. Такъ нѣ! На такій поданя не звернуло ся тогды найменчои уваги, а спроваджувано рознымъ емігрантовъ, повстанцѣвъ, сабѣраковъ полскихъ, котрій навѣть австрійского горожанства не мали, и имъ поручуваво конскрипцію, абы только не переводивъ ни рускій священикъ та руска громада! Що-жь зъ того вышло? Ого дивимо ся: кличуть до побору вѣйскового одну дитину, котра навѣть девять лѣтъ не скончила! Що за диво? Що за нова устава? А се той тогды „комісарь“, дбаючи певно за вороту головы, приписавъ дитинѣ кѣльканадцать лѣтъ бѣльше! Кѣлько то черезъ се було писанины?! Щобы подѣбна исторія на другій рѣкъ не повторяла ся, треба намъ въ своѣмъ часѣ заздалегѣдь постарати ся, щобы по рускихъ громадахъ переводили конскрипцію свои люде, а не чужій повстанцѣ. Мае „гіерархія сполечна“ досыть грошей при всѣхъ выборахъ, мае грошѣ на деморалізацію и запоюване хрунѣвъ, най же не пожалуе и на утриманне своихъ емігрантовъ и повстанцѣвъ, а при конскрипціи намъ ихъ не треба!

Переглядъ політичный.

Въ тѣсной связи зъ справою скликання рады державной стоить справа полагоджена національного спору мѣжъ Нѣмцями и Чехами. Се, що міністерство працюе надъ такимъ закономъ языковымъ, на котрый могли бы згодитися Нѣмцѣ, доказуе, що Тунъ загадуе въ мошливо найблизшомъ часѣ не лишь скликати парляментъ, але и черезъ заспокоенне Нѣмцѣвъ зробити его способнымъ до працѣ. Видко, що правительству горить земля пѣдъ ногами, бо зъ небувалымъ доси въ Австрій поспѣхомъ працюе надъ новымъ закономъ языковымъ, котрый уможлививъ бы знесеня ненавистныхъ Нѣмцямъ языковыхъ розпоряджень. Зъ Вѣдня доносять, що на радѣ міністровъ обговорюваво онегды готовый вже проектъ того закона и принято его безъ змѣны. Сеся акція правительства каже намъ здогадувати ся, що мимо всякихъ выходовъ головныхъ партій правицѣ, рада державна таки буде скликана и то якъ говорять, вже при кѣнци цвѣтня. Міністерство нинѣ вже радить надъ речницемъ ей скликання. Що справа не пѣшла такъ, якъ того собѣ бажали чорній духи правицѣ, ну, и самъ нашъ панъ президентъ міністровъ, найбѣльше завинивъ новый шефъ угорского кабінету. Панъ Сель — до чого въ Австрій не привыкли — мае конституційнй забаганки, не мае довѣря до абсолютистичныхъ средствъ, особливо австрійскихъ. Для гарныхъ очей Селя, Тунъ мусить склекати парляментъ, бавити ся въ конституцію. Тунъ, що правда, зробивъ досвѣдъ, що зъ малымъ накладомъ друкарского чорнила и бібулы уживаной на Wiener Ztg., можна въ Австрій рядити параграфомъ 14-имъ навѣть безъ найменшого накладу політичного розуму и безъ напруженя мозку, але при тѣмъ такожь переконавъ ся, що самою лишь бібулою и чорнилом не дасть ся заключити угоды въ Угорщиною, анѣ збѣльшити воинои силы монархіи, анѣ выбудувати кѣлька новыхъ, не конче впрочѣмъ потрѣбныхъ панцирниковъ, анѣ державного кредиту уратувати передъ крахомъ. Все те настроѣло Туна такъ сентиментально, що вѣнъ зачавъ тужити за парляментомъ, зачавъ серіозно промышляти надъ усуненямъ тѣхъ перешкодъ, котрій доси унеможливлювали правильный хѣдъ парляментарныхъ нарадъ и за кождымъ разомъ по кѣльканайцятьохъ безплодныхъ засѣданяхъ, доводили до замкненя сесіи. И такъ завдяки упрямости селя, Австрія готова прайти назадъ въ посѣданю своей конституція, хочь польскій и ческій феодалы и нефеодалы збирались спѣвати надъ ей могилою вѣчная память.

— —

Въ моравскѣмъ соймѣ принято предложеня, на пѣдставѣ котрого змѣнено постановы въ справѣ службовыхъ поборовъ учительского персоналу и управильненя его правныхъ вѣдносинъ. Реакційне внесеня епископа Бавера вѣдкинено 42 голосами противъ 20.

На вчерашнѣмъ засѣданю шлезкого сойму п. Грубн въ довшѣмъ выводѣ мотивувавъ внесеня, домагаюче ся скликання спеціяльнои комісіи, котра бы занята ся управильненямъ языковои справы на Шлезку. Внесеня, за котрымъ голосували только славянскій послы, вѣдкинено.

Словѣнскій послы горицкого сойму выслали до Туна меморіялъ, въ котрѣмъ они его просять, щобы краевымъ маршалкомъ именовано Словѣнця. Італійцѣ знова домагаютъ ся, щобы имъ именовано Італійца. Кандидатами Словѣнцѣвъ суть посолъ Грегоріцъ и Короніні.

Ческій соймъ мае бути замкненый въ половинѣ цвѣтня. До того часу буде также радити соймъ долѣшно австрійскій. Инші соймы будуть замкненй ще сего тыжня. Сами днями мають бути скликанй на короткій часъ соймы: тирольскій и горицкій. Дальматинскій соймъ замкнено вчера.

— —

До берлинъского Localanzeiger-а донѣсъ хтось зъ Вѣдня, що австрійскій цѣсарь намѣряе ще разъ женити ся щобы уможливити наслѣдство престола въ прямій лінія. Сеся вѣсть появила ся сейчасъ по скончено двѣрскои жалобы и выйшла, якъ кажуть, зъ двѣрскихъ круговъ. Навѣть вже знайдено будучу австрійску цѣсареву въ особѣ 20-лѣтнои княжны Орлеанъскои Изабель. Згаданый дневникъ одержавъ въ суботу слѣдующу корреспонденціе зъ Вѣдня: „Поголоска, що цѣсарь небавомъ заручитъ ся, удержуесь уперто, хочь компетентнй и добре поінформованй круги заповияють, що она безосновна. За потвержденя поголоски уважають се, що передъ кѣлькоми днями цѣсарь заповѣвъ на авдіенціи якусь важну публикацію. — Теперь розбійшла ся друга подѣбна поголоска. Именно голосять, що иманый наслѣдникъ престола, архикнязь Францъ Фердинандъ д' Есте женить ся зъ найстаршою донькою архикнязя Фридрика, коменданта корпусу въ Пресбурзѣ. Однакъ компетентнй круги заперияють, що о заручинахъ архикнязя Фердинанда д' Есте ще не може бути бесѣды зъ тои простои причины, що для него не знайдено жѣнки.

— —

Станъ здоровля папы, якъ запевняють лѣкарѣ, знаменитый. Папа мавъ передъ ними жалуватись, що дневники розсѣвають фальшивй поголоски о его здоровлю, черезъ що непотрѣбно непокоять католицкій свѣтъ. Мимо того „знаменитого“ стану здоровля папы, консервативный дневникъ угорскій Alkotmany, будучій въ дуже близькихъ зносинахъ зъ Ватиканомъ, оголошуе вѣсти зъ Рыму, пѣсля котрыхъ станъ папы треба уважати яко дуже грѣзный. Лѣкарѣ мали стверднти водну пухлину въ черевѣ, котра поважно грозить житю папы. Папа мусить цѣлый часъ лежати горѣлицъ, а вѣдъ часу до часу камердинеръ обертае его на бѣкъ. Катастрофа може наступити кождои хвилѣ.

Нове товариство „Спѣлка для господарства и торговлѣ“ въ Перемышли.

засновуе ся въ Перемышли, а основуючій комітетъ выдавъ [друковану] вѣдозву такого змѣсту:

Для дальшои організаціи економічнои въ нашѣмъ перемыскѣмъ окрузѣ показуе ся потреба заснованя товариства, котре бы заняло ся організаціею господарства рѣльного и торговлею продуктовъ господарскихъ, якъ: збѣже, прядиво, яйца, сѣно, солома и т. д. Статутъ такого товариства уже готовый и напечатаный, а тутъ наводимо важнѣйшій его постановы:

§. 1. Товариство мае фірму: „Спѣлка для господарства и торговлѣ“, тов. зареестр. зъ обмеженою порукою въ Перемышли.

§. 3. Цѣлею сего товариства есть: пѣднесеня господарства и торговлѣ помѣжь членами своими и полѣпшеня ихъ добробыту.

§. 4. До осягненя тыхъ цѣлей товариство буде: а) въ популярныхъ выкладахъ на економічныхъ зборахъ заохочувати своихъ членовъ до поступовои господарки; б) скликувати економічній вѣча и наради; в) выдавати фаховій часописи и господарско-торговельній книжки и брошурки; г) посередничити въ спроваджуваню штучныхъ навозовъ, машинъ господарскихъ, насѣня и т. д.; д) занимати ся торговлею и посередничити въ тѣй же; е) основати філіи, агенціи и закладати склады товаровъ, засыпы збѣжа и т. п.; ж) пѣдіймати ся доставы; з) опѣкувати ся и організувати крамарство и торговлю по селахъ; к) старатись о гуртовѣ склады товаровъ для сѣльскихъ крамарницъ.

Зъ сего видно, якъ красну и пожиточну цѣль поставае собѣ ново-основуюче ся товариство. Тожь и маемо повну надѣю, що кождый Русинъ-народолюбець щиро повитае сю нову „Спѣлку“ и приступить до нея бодай зъ однымъ удѣломъ, котрый выносить всего лишь 5 зр. Такожь вѣдзываемось до нашихъ рускихъ институцій, до нашихъ читалень, крамницъ, братствъ церковныхъ, громадъ и др., щобы численно до „Спѣлки“ приступали и записувались яко ей члены, бо чимъ бѣльше буде членовъ, тымъ бѣльша буде сила и слава нашои перемыскои „Спѣлки“.

Для остаточного заснованя товариства, а то: ухваленя статута и пѣдписаня его въ присутности нотаря, и зъ цѣли выбору 12 членовъ совѣта и 3 членовъ дирекціи, якъ и ихъ заступниковъ, запрошуемо Васъ на нараду и перший конститууючій загальній зборы на *четверъ по 1. Нед. св. Поста (23. м. ст. марта) на 11 годину* до комнатъ Рускои Бесѣды. Просимо Васъ щобы-сьте самій прибули и другихъ до прибутя заохотили, особливо Вел. Отцѣвъ, делегатовъ читалень и крамницъ.

Спѣшѣть Вп. Роднищѣ на сей день численно, щобы-сьмо дали доказъ передъ свѣтомъ, що дбаемо и стараемось о економічне пѣднесеня нашого великого руского народу!

В. Перемышли дня 10. марта 1899.

Д-рь Т. Кормошъ адвокатъ зъ Перемышля. *Ант. Захарясевичъ* гр. кат. парохъ зъ Вышатичъ. *Ил. Липецкій* начальникъ філ. Нар. Торг. зъ Перемышля. *Т. Микита* господарь зъ Коровникъ.

Въ справѣ повѣтового товариства кредитового въ Тернополи

пишуть намъ зъ Тернополя:

Дня 18 с. м. пополудни вѣдбули ся тутъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ зборы щиршого кружка публики, якъ мѣсцевои такъ и замѣсцевои, для нарады надъ основанемъ повѣтового товариства кредитового въ Тернополи. Зборы вѣдбули ся на запрошеня комітету, котрый завязавъ ся зъ ініціятивы тутешнои філіи „Просвѣты“ а взглядно ей головы о. Евстахія Цурковского.

За основу товариства принято статутъ, якій выготовивъ для такихъ товариствъ „Краевый Союзъ кредитовый“. Одинъ удѣлъ установлено на 10 зпр. або 20 коронъ, а поруку трикратну. При установленю удѣлу зборы руководили ся взглядами на довжниковъ дрѣбныхъ позичокъ, а невысокою порукою хотѣли бѣльше заохотити до институціи членовъ вголошуючихъ ся о позичку. До введеня въ житя и до выеднаня зареестрованя товариства уповажнили зборы о. Евст. Цурковского и тутешныхъ адвокатовъ д-ра Станислава Чикалюка и Северина Даниловича. Певдовзъ, надѣемось, вѣдбудуть ся перший загальній зборы для уконституованя товариства.

Судячи по зборахъ зъ 18 с. м., можна сподѣвати ся, що товариство вѣдъ разу заманіфестуе ся поважно, бо заинтересоване товариствомъ е велике. На скликаній о. Цурковскимъ зборы прибули изъ замѣсцевыхъ: оо. Северинъ Навроцкій изъ Шляхтинець, Григорій Чубатый изъ Ступокъ, Коляновскій изъ Ходачкова великого, а зъ мѣсцевыхъ явили ся: оо. Володимиръ Громницкій парохъ Тернополя и Якѣвъ Вацикъ катихитъ семинарія учительскои, и пп. д-ръ Чикалюкъ, д-ръ Даниловичъ, Алекс. Гриневецкій, Чабанъ старшій комісарь дирекціи скарбовои, Ант. Стахевичъ, д-ръ Витошинскій, Дмитерко и Миколаевичъ учитель семинарія учительскои, Юрій Гецевъ учитель школы выдѣловои, Леопольдъ Кручковскій агентъ „Дністра“ и мѣщане Стефанъ Сатурскій и Павло Демчукъ. Поки що участники поскладали вписове [по 2 коронѣ] и заголосили удѣлы; проче наступить на загальныхъ зборахъ. О часѣ тыхъ зборовъ оповѣстить ся печатаными запросинами и оголошенемъ въ часописяхъ. А тымчасомъ просимо нашихъ патріотовъ зъ околицѣ: розповсюдити вѣсть о засновуванѣмъ нашѣмъ товариствѣ кредитовѣмъ въ Тернополи.

[Прочій часописи просимо се повторити.]

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Изъ Стрыйскій філіи „Просвѣты“: Дня 11 марта с. р. вѣдбулись конститууючій загальній зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Завадовѣ. Яко делегаты філіяльного выдѣлу прибули голова філіи и д-ръ Евг. Олесницкій. Зборы вѣдкрывъ прегарною патріотичною рѣчію мѣсцевый парохъ о. Петро Шанковскій, вѣдтакъ д-ръ Олесницкій пояснивъ статутъ и цѣли „Просвѣты“ а дальше короткими словами згадавъ про проектъ спѣлокъ Райфайзена. Выбрано выдѣлъ, котрого головою ставъ о. Шанковскій; вписалось членовъ надъ 50. Потѣмъ наступили спѣвы и деклямаціи мѣсцевои молодежи. Тая читальня мае всѣ услѣви успѣшного розвитку, бо народъ въ бѣльшій части вже свѣдомый и гарнесь до просвѣты, а мѣсцевый священикъ занимаесь читальнею дуже щиро и горячо.

Того самого дня мали вѣдбутись конститууючій зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Конюховѣ, однакъ мусѣли бути вѣдкликанй, бо въ селѣ появивъ ся тифъ.

Дня 12 марта вѣдбулись загальній зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Стинавѣ выжнѣй сполучей зъ вечерницами въ честь роковинъ Т. Шевченка. Зъ рамени выдѣлу філіи прибувъ яко делегатъ д-ръ Ярославъ Олесницкій. Читальня тая, ведена самыми селянами, розвиваесь гарно. Сходины вѣдбуваютъ ся правильно що недѣлѣ и свята, члены читаютъ охочо книжки и часописи. Головою читальнѣ выбраный начальникъ громады, котрый сирае справѣ просвѣты. На вечерницяхъ промовлявъ д-ръ Олесницкій, вѣдчитъ про Шевченка дер жавъ молодый свѣдомій селянинъ Стефанъ Мушакъ, решту програмы выповняли спѣвы и деклямаціи.

Дня 18 марта вѣдбулись загальній зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Угереску. Вѣдъ выдѣлу філіи прибули яко делегаты д-ръ Евгеній Олесницкій и о. Бобикевичъ. Читальня тая веде ся взорцево. Мѣстить ся она въ пригарнѣй просторѣй сали новозбудованого дому церковного; членовъ есть 92, до читальнѣ приходять также женщины и молодѣжь. Справоздане зложене вельми дѣльнымъ головою о. Гораленичемъ выказало гарный розвитокъ читальнѣ и дало гарне свѣдоцтво про народну свѣдомость сего села. До нового выдѣлу выбрано самыхъ честныхъ и розумныхъ господарѣвъ, головою оклакано одноголосно о. Гораленича. По зборахъ вѣдбулись выклады. Д-ръ Олесницкій выкладавъ „про головній основы права спадкового“, о. Бобикевичъ „про бацилѣ“. Оба выклады живо заинтересували присутныхъ, котрій дякували щиро предлегентамъ за ихъ трудъ. Закончили патріотичній деклямаціи, проголошенй дѣтьми и господарями.

Я переконаный, що нинѣ тебе Аллахъ вѣславъ, тожь возьми золото и роздай бѣднымъ.

Донъ Гуртадо дуже утѣшивъ ся и подумавъ собѣ, що така гра въ шахи то побожна приятность, тому вертаючи зъ своей подорожи назадъ до Кордовы, не забувъ вѣдвѣдати побожного Араба, щобы его спытати, чи знову не програвъ вѣдъ того часу.

Арабъ дѣйстно сидѣвъ посередъ дороги и зъ найбѣльшою увагою гравъ въ шахи.

Донъ Гуртадо стоявъ при нѣмъ и чекавъ, аж партія скончить ся.

— Чи ты й сегодня програвъ, Абу Ріслане?

— Сегодня нѣ, нинѣ усмѣхае ся менѣ доля. Ще одно посунене и Аллахъ мае мата!

— Дуже гарно, отже ты нинѣ выгравъ?

— Такъ, я выгравъ вѣдъ Аллаха пять сотъ штукъ золота.

— Хто жь тобѣ заплатить?

— Бувае такъ, що коли Аллахъ програе, то присылае якого побожного мужа, а той менѣ платить выграну суму. Я переконаный, що тебе Аллахъ нинѣ вѣславъ, щобъ ты менѣ заплативъ пять сотъ штукъ золота.

При сихъ словахъ вынявъ побожный Арабъ пістолетъ и вымѣривъ у груди наляканого Донъ Гуртада. Не було що робита, треба вѣддати свою мошонку зъ грѣшми.

— Alabado Sea Dios! — сказавъ Арабъ, коли вѣдчисливъ грошѣ и вѣддавъ мошонку.

— Абу Ріслане, сыну Бенъ Мутассема! Вже мене Аллахъ нѣколи бѣльше не пришле по вѣдобрана выграной сумы...

Переклавъ *И. Франчукъ*.

НОВИНКИ.

— Зъ Теребовлѣ одержуємо сегодня таку телеґраму: Въ недѣлю 26 ого с. м. вѣдбудуть ся въ Теребовли вечериниъ въ память роковинъ смерти Шевченка. Въ вечериницяхъ возьмуть участь Львѣвскій Боянъ и о. Купчиньскій выступить въ цитрою.

— Станиславѣвскій Боянъ устроює въ понедѣлокъ 27-ого с. м. въ сали театру им. Монюшка в Станиславовѣ на дохѣдъ вѣдновы катедральнои церкви вокально-музикальный вечеръ пѣдъ покровительствомъ Виреосв. Митрополита-помѣната галицкого и Епископа станиславѣвского Юліяна Сасъ Куиловского въ слѣдуючою програмою: I. 1) И. Гайднъ: „Виджу Та на крестѣ“ мѣшаный хоръ Бояна. 2) А. Рубінштейнъ: „Гаранталла“ Op. 6., фортепіянъ. 3) Н. Лисенко: „Хвалили ся густѣ лозы“ мужескій хоръ зъ акомп. фортепіяна. 4) Ю. Федьковичъ: „Сонній мары“ деклямація зъ илюстрацією квінтету смичковго укладу Д. Сѣчиньского и Р. Зарицкого. 5) В. Матюкъ: „Вязанка пѣсень весѣльныхъ изъ скарбницѣ народныхъ пѣсень“ мѣшаный хоръ зъ акомп. фортепіяна. 6) Г. В. Ернстъ: „Елегія“ Op. 10., сольо-скрипка зъ акомп. фортепіяна. — II. 7) Н. Лисенко: „Ой пущу я кониченька“ мужескій хоръ зъ акомп. фортепіяна. 8) В. Матюкъ: „Выйди, ахъ выйди мала голубко“ сольо-дуетъ изъ сопранъ и теноръ зъ акомп. фортепіяна. 9) И. Воробкевичъ: „Синій очи“ сольо-квартетъ мужескій. 10) Н. Вахнянинъ: „Ой ишла наший славній Запорожцѣ“ мѣшаный хоръ. 11) а) Фр. Шубертъ: „Moment musical“ Op. 94., квартетъ, *б*) В. Моцартъ: Квітентъ смичковый, Op. 108. 12) Н. Кумановскій: „Помалу чумаче грай“ мѣшаный хоръ. Всѣ точкы програмы выконають хоры и кружокъ музичный Станиславѣвского Бояна — Початокъ точно о годинѣ 8 вечеромъ. Цѣны мѣсць: Льожа I. и X. по 5 зр., прочій по 4 зр.; фотель партеровый або балькоиовый 1 зр. 50 кр.; крѣсло первородне 1 зр. 20 кр., другорядне 1 зр., треторядне 80 кр.; партеръ 40 кр.; галерія 20 кр. Білетовъ можна вчаснѣйше дѣстати въ Торговли п. Т. Стахевича, а въ день вечера вѣдъ год. 6 въ касѣ театру. Ласкавій наддатки просимо надсилати пѣдъ адресою п. Романа Зарицкого, головы Станиславѣвского Бояна. — За выдѣлъ: *Р. Зарицкій, М. Цурковска, А. Тимякѣвъ, Ю. Гаврилѣвна.*

— Товариство руснихъ роботниковъ „Родина“ у Вѣдни устроює музикально-деклямаційній вечериниъ въ 38 роковинны смерти Шевченка, дня 25 н. ст. с. м. въ „Reiterbundsaal“, III. Beatrixgasse Nr. 3. о год. 7. вечеромъ. Вступъ вѣльный. Добровѣльній датки принимає ся зъ подякою. Всякій письма высилає ся на адресу: M, Bohajczuk Obmann XVIII. Teresiengasse 32.

— На концертъ вѣденьскои „Січи“ въ память роковинъ смерти Шевченка збѣшло ся — якъ пише п. Володимиръ Якимовичъ до „Буковины“ — „усього ажь въ двайцять чоловѣка“, хочь запрошеня розбслала „Січ“ до „всеи вѣденьскои громады украиньскои“. П. Якимовичъ кличе пронічно: „Число импонуюче на паротысячну руску громаду у Вѣдни!“ Певно, що „импонуюче“, тѣлько цѣкаво бы знати: чому ото такъ?!

— Поминальниця. Вчера вечеромъ вѣдбувъ ся въ одній реставраціи львѣвскій комерсъ присвячены памяти Петра Стасюка, першои жертвы кровавыхъ т. зв. баденѣвскихъ выборовъ зъ 1897 р. На комерсъ збѣшло много молодежи, академічнои и ремѣсничои, явилось такожь кѣлькохъ старшихъ патріотовъ и панъ Настрѣй мѣжь зѣбраными бувъ поважный, співано патріотичній пѣсни и выголошено чимало промовъ, навязаныхъ до памяти пок. Петра Стасюка. Тутъ зродила ся гадка выдати житепись сего патріота мученика и розбслати ю по читальняхъ. Дальше приняла ся гадка, щобы зъ добровѣльныхъ складокъ основати фондъ имена Петра Стасюка, зъ котрого побираючъ бы стіпендію одинъ школярь зъ Чернѣева, своякъ покѣйного або й не-своякъ. Присутній заразъ зложили на сю цѣль свои лепты и передали выбраному комітетови. Пѣзно въ нѣчь закѣнчивъ ся комерсъ звуками пѣсень „Ще не вмерла Украина“ и „Де згода въ семействѣ“...

— Зъ Подѣля пишуть намъ: Рухъ еміґраційный на Подолю знонъ проявивъ ся сильно, якъ звычайно пѣдъ весну. Зъ декотрыхъ сѣлъ якъ Постолѣвка, Раштвицѣ, Саджавки, Зелена, Вѣкно и Остапе выбираютъ ся до Канады и зачинаютъ спродувати поле. Оповѣдаютъ собѣ, що тамъ будуть часто ѣсти мясо зъ заицѣвъ, а тутъ всего разъ ѣдять мясо на Великдень. Такожь до Босны выбирає ся по кѣлькоро людей зъ кѣлькохъ сѣлъ [Паѣвка, Красне].

— До Канады — выемігрувало зъ Михальча и Чагара на Буковинѣ около двѣста мужикѣвъ. Дуже сумный знакъ!

— Бюрократична анархія. Ц. к. староство въ Старомъ мѣстѣ выдало до громадъ Мшанця, Галѣвки, Плоского и Быстрого дня 4. лютого с. р. ч. 2045 таке розпорядженє: „Дня 10. марта переповадить ся въ громадскій канцелярії въ Мшанци справдженє списѣвъ покликаныхъ до головного побору въ р. 1899. такожь справдженя списѣвъ приналежныхъ до загального ополченя, а уродженыхъ 1880 р... На покрытє коштѣвъ, походячихъ зъ выготовленя въ застуствѣ громады повыщихъ справъ, выставчення друкѣвъ, а такожь комісійныхъ коштѣвъ зложить начальникъ громады на руки делѣгата ц. к. старостна суму 5 зр. 75 кр.“ — Громада Галѣвка зложила щось надъ 3 зр., такъ само Плоске, а Быстре 2 зр. 80 кр. Рѣвночасно переводивъ евіденційный урядникъ реклямація вѣдъ вѣйсковои служби въ высше подоныхъ селахъ.

Видѣло бы ся, що все стало ся правно, пѣсля принесѣвъ обовязуючихъ въ державѣ. Однакъ такъ не є. Деякій громады внесли були петиціи до краевого сойму, де жалували ся, що старосты насылають имъ своихъ фельдвеблѣвъ для выладженя списѣвъ загального ополченя. Справа громадъ збѣшла на добру дорогу. На основѣ ухвалы сойму президія ц. к. намѣстництва выдала обѣжникъ въ 17. падолиста 1898 р. ч. 7399, въ котрѣмъ заказує старостамъ высылати до громадъ своихъ фельдвеблѣвъ, чи, якъ ихъ теперь именують, урадниковъ придѣленыхъ староству до ведення вѣйсковои евіденціи. Вычислений тамъ всѣ выпадки и сказано, що такого урядзана можна лишь тогдѣ слати, коли громада сама сего зажадає. Списы ополченцѣвъ має зладити громада а сли покажуть ся похибки, то має ся въ урядѣ поправити. А щобы старосты ще лѣпше зрозумѣли суть рѣчи, то ще и така тамъ є постанова: „Z tego wynika, że podobne ogólne zarządzenie celem przedsięwzięcia lustracyi albo uskutecznienia poprawek w gminnych operatach ewidencyjnych jest wręcz wykluczone i naraziłoby P. c. k. Starostę na ponoszenie kosztów odnośnych z własnych funduszów“. Цѣкава рѣчь, чи ц. к. управитель староства въ Старомъ мѣстѣ зверне громадамъ те, що они заплатили? Длячого громады мають платити за друки до списѣвъ ополченцѣвъ, коли вѣйско служить цѣлѣй державѣ а не громадѣ, та й люде податокъ держави а не громадѣ, та й люде податокъ держави а не платять? Повѣтова рада розбслала обѣжникъ ц. к. намѣстництва до всѣхъ громадъ и они знають про него, та всѣ дивуються ся, що се такого, що зѣ Львова приходить наказъ, а въ Старомъ мѣстѣ не знають нѣчого про него. Якось низшій власти не слухають старшихъ. И се є справдѣшна галицка анархія!

— Зъ Коломыѣ: На спростованя Редакціи „Галичанина“ умѣщене въ 52 ч. „Дѣла просимо помѣстити отсе заявленя: Высланый вѣдпоручникъ и членъ совѣта Народного Дому въ Коломыи п. Альбинъ Блоньскій въ дѣлахъ института, розмѣщуючи пушки до збиранія жертвъ на будову Народного Дому въ Коломыи, зайшовъ бувъ въ будованичимъ п. Рихликомъ дня 15 грудня 1898 до Редакціи „Галичанина“ и просивъ о принятє пушки. На тое урядникъ редакційный, чоловѣкъ старшій, котрого назвиско вѣдпоручникови, на жаль, не звѣстне, выпытавши, о що розходить ся, заявивъ грубо: „Тутъ канцелярія редакційна а не мѣсце збиранія!“ и формально показавъ обомъ панамъ дверѣ. Пушку сесю приймила Торговля п. Спожарского. — За управляючій совѣтъ института „Руснй Народный Домъ въ Коломыи“ *Николай Левкій* предсѣдатель, *Александеръ Русинъ* секретарь.

— Парохіяльнымъ урядамъ въ Галичинѣ наслано по пять льосѣвъ кождый по коронѣ, на будову „einer neuen Vorstadtpfarr- und k. u k. Garnisonskirche zu St. Magdalena in Marburg“ въ Стирія. Перша найвысша выграна: два волы, друга: двѣ коровы. Файно, але кѣлько то у насъ бѣдныхъ церквей!

— Зъ Пѣдгаєччины пишуть намъ: Въ мартѣ сего року ходили погорѣльцѣ зъ Бокова по селахъ повѣту пѣлгаєцкого, просячи милостинѣ. Понеже зъ весною ходить много подорожныхъ, а мѣжь ними є и много дармоѣдовъ, жаждавъ я якого свѣдоцтва. Погорѣлець вытягнувъ зъ хустины свѣдоцтво убожества, написане и пѣдписане вѣйтомъ въ языцѣ польскѣмъ, а потверднвъ такожь въ языцѣ польскѣмъ и рускій парохъ ks. Włodzimierz Szynkiryk. Отче Шенкирикъ! чи въ Пѣдгаєцкѣмъ обовязує слово чести? — *Священникъ зъ Пѣдгаєцкого.*

— Зъ Чорткѣвщины пишуть намъ: Въ церкви Ягольницѣ [мѣста] єсть старый иконостасъ, котрый по поставленю нового може зовсѣмъ змарнувати ся. А шкода! бо якъ знатоки заявили, вѣнъ може ще служити. Єсть то видъ повного иконостаса точно пѣсля нашого обряду; потребувавъ бы лише вѣдновленя и деякои направы. На жадане може мѣсцева церковь вѣдступити сей иконостасъ за дуже дешеву цѣну. Замѣтити треба, що деякій образы, мимо старости, выглядають красно ще теперь; а що они мають — якъ говорали знатоки — знамена мальовилъ зъ Антоньскои горы, то могли бы знайти мѣсце и въ якѣмъ музею. Вп. артистъ малярь Корнило Устіяновичъ мавъ нагоду оглядати згаданый иконостасъ, то и мѣгъ бы ласкаво подати блиший информаціи для интересованыхъ. — *Р.*

Соймъ краєвый.

[20. засѣданє зъ дня 22 марта 1899.]

Нынѣшне засѣданє розпочало ся о 10'45 годинѣ рано. На сали послѣвъ мало а галерія слабе обсаджена.

По вѣдчитаню петицій приступлено до дневного порядку.

П. Гупка [консерватистъ] референувавъ справоздане комісіи громадскои о петиціи краковскои рады мѣскои въ справѣ видання краевого закона, установляючого продовженє на одинъ рѣкъ часу урядованя мѣскихъ радныхъ, выбраныхъ въ 1893 р. до краковскои рады мѣскои, а такожь радныхъ прибраныхъ радою мѣскою — Въ тій справѣ промовляли пп. Цель, Малаховскій и Романовичъ, ставили рѣзни поправки. Ухвалено однако внесенє комісіи: поручити выдѣлови кр., щобы на найближшій сесіи сойму предложивъ соймови проэктъ реформы статута м. Кракова и рѣвножь продовженю урядованя радныхъ на одинъ рѣкъ.

При першѣмъ читаню справоздання выдѣлу кр. въ справѣ обнятя польскои школы въ Билій на статъ краєвый, забравъ слово п. Окуневскій, пѣднѣсъ важность сеи справы, бо ходить се о борбу славяньского народу зъ елементомъ германьскимъ, та въ имени Русинѣвъ-послѣвъ внѣсъ, щобы справу сесю передано комісіи шкѣльній, а она, щобы въ найближшѣмъ дни предложила справу повній палатѣ до полагоджена. Бесѣдникъ высказуесь, що Поляки повинни подѣбно вѣдносити ся прихильно и до внесень послѣвъ рускихъ въ справахъ шкѣльництва, а именно до внесеня Преосвящ. Чеховича [въ справѣ основаня женьскои семинаріи учительскои зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ] и п. Барѣньского [основаня высшои школы выдѣловои у Львовѣ]. — Ухвалено внесенє п. Окуневского.

Вѣдтакъ приступила палата до выбору одного члена выдѣлу краєвого въ курія вѣльшои посѣлости на мѣсце пок. Єнджейовича. — Выбрано п. Мечислава Онишкевича общарника.

Дальше при знаныхъ точкахъ змѣны статуту и соймовои ординаціи выборчои и внесеню п. Каратницкого показавъ ся знонъ [по разъ четвертый] бракъ комплету.

П. Саля референувавъ справоздане комісіи дороговои о чинностяхъ департаменту IV. выдѣлу кр. въ справахъ дороговыхъ, а соймъ принявъ его до вѣдомости и ухваливъ поручити выдѣлови кр. предложити соймови зѣбраный матеріялъ о проэктѣ закона о поліціи дороговій и припискахъ обсаджуваня дорѣгъ деревяною, дальше, щобы выдѣлъ кр. при розподѣлюваню рѣчнои субвенціи на дороги повѣтовій и громадскій увзглядниваръ поминенѣ повѣты обсягомъ будовы дорѣгъ краевыхъ и такій, що за-для браку матеріялѣвъ и высокихъ коштѣвъ власными фондами не можуть перевезти свои будовы. Такожь поручивъ соймъ выдѣлови кр., щобы старавъ ся: а) узискати у правительства признане тыхъ дорѣгъ за державній, котрій мають велике значѣне пѣдъ взглядомъ вѣйсковымъ и економічнымъ; б) въ законодавчѣй дорозѣ выеднати сталу дотацію державну на будову и удержане дорѣгъ повѣтовыхъ и громадскихъ.

Въ дальшѣй нарадѣ ухваливъ соймъ внесокъ п. Вуйціка: вѣзвати раду шкѣльну краєву, щобы старала ся обнизити цѣну книжокъ шкѣльныхъ въ школахъ народныхъ, особливо въ найнисшихъ клясахъ.

Довгу и дуже оживлену дискусію выкликало справоздане комісіи шкѣльной о внеску п. Крамарчика [польского „инкамерата“] въ справѣ змѣны закона о семинаріяхъ учительскихъ [подѣленя на два типы: сѣльскій и и мѣйскій.]

Першій въ тій справѣ промовивъ п. Целецкій [знаный „приятель“ тов. „Просвѣты“]. На початку почавъ проливати слезы, що земля „ojczysta“ дѣстає ся чимъ разъ бѣльше въ руки людей [?.. чи не „мойжешовего?“], котрыхъ серця є зимній и мертвій для патріотичной роботы загалу споконвѣчыхъ мешканцѣвъ, а навѣть вѣдвѣчній рѣльники тратять любовь рѣдной земли и стають ся про ни долю байдужными. Причину такого упадку видить бесѣдникъ въ браку вѣдповѣдныхъ учителѣвъ, бо тій якій є, не сповняють часто вложеного на себе обовязку. Дальше палить бесѣдникъ благовонне кадило въ честь рады шкѣльной краевои, котра щиро [о проніо!] займає ся въ послѣдныхъ лѣтахъ народнымъ шкѣльництвомъ, але она не є винна, що зъ семинарій учительскихъ не выходить такій учитель, якій повинній выходити. Тому зъ радостію витає внесенє п. Крамарчика, представителя „Związk u хлопского“ [польскихъ „инкамерантовъ“], котрый яко походячій зъ селяньской верствы найлѣпше вѣдчуває, якихъ учителѣвъ потребуе селяньство. Вкѣнци заявляе ся за внесенѣмъ комісіи передати цѣлу справу выбранѣй ad hoc анкетѣ.

Въ остры способъ и зъ сильными аргументами противъ внесеня п. Крамарчика выступивъ п. Войко [людовець]. На початку зразъ и наркувавъ внескодавця „инкамератомъ“ и назвавъ его внесенє убійчымъ для народу и его просвѣты. Констатуе фактъ, що одно сторонництво [станьчики] чуе ся бути захитанымъ въ своихъ правахъ и тому старає ся всякими переворотными внесеннями и способами запевнити на дальше свое панованє. Просвѣты у народу боить ся оно и теперь хоче завести новый рѣдъ педагогѣвъ, на котрыхъ въ польскѣй мовѣ нема навѣть вѣдповѣдной назвы! Такій новомодный педагогъ пѣсля фасону п. Крамарчика по однѣмъ або двохъ рокахъ науки учителемъ чей звати ся не може! [*Смѣхъ и оплески*] Будуть то такій учитель, що якъ ему мыша зъѣдять книжку, то вѣнъ забуде всю науку [*Смѣхъ.*] Край Галичина стоить въ порѣвнаню зъ просвѣтою сусѣдныхъ народѣвъ о якихъ 50 лѣтъ въ задѣ.

Година 1¼ говорить дальше п. Войко.

Поставленій на вчерашнѣмъ засѣданю сойму двѣ интерпеляціи посла Кремпы въ справѣ банку краевого звучать:

I.

До вѣдомости пѣдписаныхъ дойшло, що въ послѣдныхъ лѣтахъ закравъ ся до краевого банку звычай, що при удѣлюваню гіпотечныхъ позичокъ на мѣскій реальности, не рѣшають рѣчевій взгляды, але всесильна протекція. Особливо жь пѣднести треба, що передовсѣмъ бувають увзглядненій позички, выроблювані за посередництва мѣ сиидика краевого банку д-ра Тілля, и то не рѣдко зъ кривдою для интересѣвъ банку и тыхъ що мають охоту затягнути позичку въ тій институціи.

Зважившн, що таке поступованє дирекціи банку и протегованє нею деякихъ одиниць, котрій зъ титулу своихъ вѣдносинъ до банку повинній бути выключенй вѣдъ позички, пѣдкопує довѣре до сеи институціи, — пѣдписаній запытують выдѣлъ краевый, яко зверхничу власть краевого банку:

1) Чи вѣнъ знає о тыхъ практикахъ въ банку краевѣмъ?

2) Що намѣрає зробити зъ тыми неправильностями, щобы ихъ въ будучности унеможливити?

II.

Якъ говорять, въ наслѣдокъ послѣдного руну въ галицкѣмъ банку кредитовѣмъ мають бути загрожені интереси банку краевого. Я именно певною рѣчею, що галицкій банкъ кредитовый винень краевому банкови значній грошовій суми, котрыхъ досн не вырѣвнано. Въ послѣдныхъ лѣтахъ банкъ краевый мавъ дати кредитовому банкови на бѣжучій рахунокъ пожичку на копальнѣ воску въ Бориславѣ въ высотѣ пѣвъ мілліона, а утвореному пѣдъ еґідою кредитового Банку львѣвскому акційному товариству броварѣвъ, краевый банкъ такожь давъ пожичку на бѣжучій рахунокъ въ квотѣ 500.000 зр.

Пѣсля статутѣвъ, краевому банкови вѣльно удѣлювати позычки на бѣжучій рахунокъ лишь пѣдъ тымъ услѣвемъ, що побрана квота мае пупілярне обезпеченя. Тымчасомъ на копальнѣ въ Бориславѣ банкъ краевый отворивъ бѣжучій рахунокъ безъ нѣякои обезпеки зѣ стороны банку кредитового. Въ другѣмъ случаю обезпечене мають становити акціи львѣвского тов. броварѣвъ, тымчасомъ тій акцій, яко такій, не дають такого обезпечення.

Треба зазначитити, що удѣлюване за высокихъ гіпотечныхъ позычокъ на промысловій заведеня, заборонне краевому банкови §. 27 регуляміну, тымъ бѣльше, о тій позички удѣлене безъ попереднього отаксованя зѣ стороны банку.

Зважившн, що цѣлею банку краевого є не рызиковне удѣлюване высокого кредиту фінансовымъ институціямъ, опертымъ на нездоровій спекуляціи, — зважившн, що таке не осторожне удѣлюване позычокъ дирекціею краевого банку пѣдкопує кредитъ и довѣре заграницѣ до фінансѣвъ краю, — пѣдписаній запытують выдѣлъ краевый, яко безпосередну верховну власть надъ банкомъ краевымъ:

1) Чи ему вѣдоме власновольне поступованє дирекціи банку краевого при удѣлюваню гіпотечныхъ позичокъ львѣвскому тов. акційному броварѣвъ и отворенію бѣжучого рахунку галицкому банкови кредитовому?

2) Чи поробивъ вже якій кроки, заглядно якихъ средствъ намѣрає ужити, щобы фонды краевои институціи охоронити вѣдъ можливыхъ стратъ?

3) Чи и якій средства ужите, щобы подѣбній практики въ краевѣмъ банку бѣльше не повторяли ся.

Кремпа, Вуйцікъ, Стила, Бойко, Шведъ, Варжеха, Небыловець, Винничукъ, Крамарчикъ, Поточекъ, Дата, Остапчукъ, Бернадзіковскій, Среднявскій, Мілянъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канонічну институцію дѣстали оо.: Стеф. Кричиньскій на Дашѣвку, Юл. Чучкевичъ на Руске село, Сим. Кульчицкій на Вощанцѣ. — До канон. институціи вѣзваній оо.: Мих. Сапрунъ на Вѣльку кунииньску, Алексей Виковичъ на Глумчу, Діон. Гудзь на Пяткову. — Крилошаньскій вѣдзнаки одержали оо.: Стеф. Козенка, Адамъ Гординьскій, Мих. Ольшаньскій, Іосифъ Черкавскій. — Завѣдательства дѣстали оо.: Ром. Кордасевичъ въ Якубовѣй воли, Конст. Миколаевичъ въ Завишни, Ив. Ольшаньскій въ Лужку долѣшнѣмъ. — Въ презентацію на Брусно, дек. любачѣвского, принятій оо.: Макс. Зятекъ, Ив. Федѣвъ, Юл Яремкевичъ, Петро Кузикъ и Ив. Косноцкій.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 22 марта. Выдатки на вѣйсковій цѣли будуть пѣдвышеній о 23 мілліонѣвъ зр. Таке значне збѣльшене выдаткѣвъ выкличе пѣдвышеня платнѣ офіцирѣвъ пѣбѣльшене числа вѣйска о 2.500 людей и тепла вечера для воякѣвъ. Надзвычайній выдатки выносять 6,550.000 зр., кредитъ на доповненя маринарки обчисленно на 2,600.000 зр.

Петербургъ 22 марта. Справу студентѣвъ полагоджено въ той способъ, що 78 студентамъ кару выключеня замѣнено на дробній дисциплінарній кары. — Неприята царемъ депутація Фінляндцѣвъ, ухваливши, вѣдповѣдно до вѣдповѣды петербургскихъ властей до царя петицію за посередництвомъ генерального губернатора.

Римъ 22 марта. Донъ Карльосъ мавъ заключити въ двома банкирами угоду, на пѣдставѣ котрои одержить кѣлька мілліонѣвъ позычки, щобы по ратифікаціи мира зъ Америкою выкликати въ Испаніи повстанє Карлістѣвъ.

Парижъ 22 марта. Въ африканьскій справѣ прийшло вже мѣжь Англією и Францією до порозумѣня на пѣдставѣ обопѣльныхъ уступокъ. — На вчерашныхъ зборахъ урядженыхъ зъ нагоды рѣчницѣ Комуны анархісты выкликали заколотъ. Арештовано двохъ редакторѣвъ дневника Antijuif. — Вчера вѣдбуло ся перше засѣданє всѣхъ палатъ касацій и го трибуналу. Адвокатъ Морнардъ жаждавъ усунени трехъ радникѣвъ. Сесе жаданє пѣдперъ генеральный прокураторъ. Рѣшене трибуналу западе въ пятницю.

Лондонъ 22 марта. На засѣданю палаты послѣвъ державный секретарь заявивъ, що правительство старає ся дѣйти до порозумѣня зъ Россією и є надѣя, що пожадане и корыстне для обохъ державъ порозумѣня дѣйсно дасть ся осягнути. Обѣ згаданій державы стремлять до свѣбодноі торговлѣ въ Хінахъ.

Новый Іоркъ 22 марта. Передъ катедрою въ Гаванѣ выбухла бомба и знищила церковну браму. Поліція одержала наказъ конфіскуваня оружя у Кубанцѣвъ; зарядженo такожь численій арештованя.

Наука, штука и література.

— Віденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 233-ий зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Die absolutistische und die parlamentarische Prämie. Von K. — Die Philippinen-Frage. Von Professor F. Blumentritt. — Systemwechsel in Ungarn und magyarische Nationalpolitik. Von Edmund Steinacker. — Die Pfarrgemeinden in Wien. Von Dr Julius Ofner. — Eine Vermögens-Confiscation. Von Dr Ludwig Schüller. — Ibsens Individualismus. Von Ellen Key. — Antwort. Von Karl Freiher v. Levetzow. — Malerei. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Die Grabschrift. Von Selma Lagerlöf.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ конгаринѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного въ кам.таміяхъ пасіки Галицкой

поручує зъ великимъ вибором окуляровъ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лорнєты, бінокли, перископы, барометры, термометры, лѣній ареометры, електрическы дзвоны, компасы, райсвайта, таксы крейцы, сіфоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ най скорше и найдешевше. 4187

Курсъ Львовскій

въ дня 22 н. ст. марта 1899.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210	212 —
Зелѣз. Львова-Чернов. Ясси по 200 зр.	294	294 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	378 —	384 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	209 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	201 —	201 —
Листы заставні за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 100% прем.	110 30	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краёвого 4½% а. в. льос. въ 55	10 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (1 емісія)	9 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	5 70	96 40
Облиґа на 100 зр.		
Галиц. фонду пропінаційного 5% в. в.	98 40	99 10
Буков. фонду пропінаційного 5% в. в.	102 50	— —
Комунальні Банку краєв. 5% (II ем.)	102	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краєвой въ 1873 по 6% а. в.	1 4 —	— —
Позички краєвой въ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 10
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 50	95 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 —
Мѣста Станиславова	53 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 52	9 62
Півімперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Надѣслане.

Рускій хлопець зъ укѣнченою норм. школою, переступивший 14 лѣтъ знайде умѣщене въ рускій кравецкій руководѣльни ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА у Львовѣ Ринокъ ч. 36 [дѣмъ Народнов Товаровъ]. 88 3—5

Абсолюторіею

въ всѣхъ галузъ огороднництва высшою школою садовничо-огороднячою въ Аѣструбѣ на Моравѣ успособляючою до:

а) закладанья всякого рода огородовъ,

б) раціонального провадженя огородовъ гандлевыхъ,

в) фахового провадженя и надзору надъ публичными и приватными огородами якого-будь розмѣру, врешть

г) раціонального перепровадженя садовничой и ярининой культуры въ меншѣмъ и большѣмъ розмѣрѣ, поручаюсь интересованымъ

Абітур. **ІОС ГАВРИШЬ**

1 1 2 6 въ **Манастиреку, почта Косовъ.**

РОБОТНЯ СЛЮСАРСКА
И КОНЦ. ЗАВЕДЕНЄ ДЛЯ ВОДОТЯГОВЪ
ВОЛОДИСЛАВА ИЛЯСЕВИЧА
у Львовѣ, улиця Городецка число 69.

Выконує всякій роботы въ обсягъ слюсарства входячій: комплетній уряджения водотяговъ (лазенокъ и кльозетовъ), репарацій повсякъ и всякій инший въ сей обсягъ входячій.

На складѣ завсѣгды богатый выборъ лазенковыхъ пезей, кльозетовъ и мушель, комплетне опасованє кухонне до кухонь каѣдевыхъ и звычайныхъ. Всѣлякій анкеры, клямры, гаки до рынокъ и до кльозетовыхъ руръ. 79 5—15

ВЫЖИМАЧКИ до бѣлля въ пальцами гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. Малѣ комнатній по зр. 24 и 25 [illegible] ПЕТРО ХШОНСГОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ площа Бандулика 1 (напротивъ катедры).

Ч. 16.417.

Оголошенє конкурсу.

Зъ початкомъ року школьного 1899/1900 наданыхъ буде шѣсть мѣсць фундушевыхъ галицкихъ въ ц. и к. заведенихъ войсковыхъ выховуючихъ.

Услѣвы принятя оголошує ся рѣвночасно въ Gazet-ѣ Lwowsk-ій и за посередництвомъ всѣхъ завѣдень науковыхъ высшихъ, середныхъ и низшихъ.

Речинець до вношеня подань до Выдѣлу краевого уплывае зъ днемъ 5-ого мая року 1889.

Въ выдѣлу краевого 110 1—3

У Львовѣ дня 14 марта 189[illegible] р.

Подяка.

Заявляємо всенародно сердечну подяку всѣмъ взявшимъ участь въ похоронѣ бл. п. Евфрозины зъ Кмитевъ Бережницкои, котра привхавши въ Кобла старого до Дрогобича вѣдвѣдати свого хорого сына, уснула въ Богѣ въ претягу пяти днѣвъ на запаленя легкихъ дня 16 марта 1899. Дакуемо Вир. Игумновы Ч. св. В. В. о. Мелетію Ломчинѣ; Высокоповажаному Пану Совѣтникови Р. Ш. К. Емануилови Дворскому; Вп. Директорови гімназ. П. Д-ру Фр. Майхровичови; Впр. Кс. Семеновы Цетнарскому катехитови гімназ.; Вч. оо. Юстиновы Озимкевичови ч. св. В. В.; о. Петрови Гумовскому зъ Тынова; о. Юліановы Гумецкому зъ Далявы; о. Володимирови Іесіновы катехитови школы муж.; о. Антонію Рудницкому катехитови шк. ж.; о. Евгенію Мальчиньскому ч. св. В. В.; о. Миронови Хмелевскому ч. св. В. В.; о. Семиковому Кралови ч. св. В. В.; поспѣшившому зъ св. Напутнемъ. Всѣмъ Вп. Членамъ тѣла учительского гімназія; Вп. проф. А. Луцкови за управу хоромъ; Всѣй Вп. Интелігенціи, Панямъ и Панамъ, всѣмъ почт. ученикамъ, мѣщанамъ и вѣрнымъ, якѣнцы заявившимъ намъ сочувствіе будьто устно будьто письменно. Спасн-Богъ!

Родина опечалена: Григорій Кмить, отець; свящ. Полівактъ Кмить, братъ; Иванъ Бережницкій мужъ; Петро, Григорій, Николай сироты. 114

ПОДЯКА.

Діткненій тяженькою болестю по прич ні смерти Найдорожшої жени бл. п. Евелины з Січиньскихъ, не будучи в станѣ подякувати лично всім, котрі в дни 13 с. м. в якій будь способ старалисъ оказати менї свое співчутє або причинились до звеличена обряду похоронного, пересилаю тою дорогою найсердечнїйше: спаси Біг!

Вам Вєч. О. Ник. Дер лице Пароху за провід похоронний і за золоті слова над домовиною вискázані, Вам Всечесній і Отцї Кон Целевичу з Кальної, Йос. Бабію з Церківної і Йос. Бандиро з Слободи, за Ваші незначні відправи, Вам дорогій Леоне Білецкий з Кальної і Тобі Колего Юрію Михаловский з Мізуня — всїм Вам за все добро менї вдїяне з цїлого серця дякую! І Вам дорога родино: Вс. О. Ізидоре Ганкевичу з Устя, і Вам дорогі сестри покійної Савині, Леонїю і Каньцю, і Вам брата Юліяне і Емануїле, і Тобі дорога сестричко Іоганю і брате Роберте, всїм Вам дякую, що з так далека поспішили Ви, щоб в послїдне попрощатись з сестричкою і братовою. В кінци і брацтву і сестрицам і всїм парохіянам з цїлого серця дякую, та в честь і славу Вашу се підношу, що від найстаршого до наймолодшого всї Ва поспішили, та найдорожшу жену мою похоронили Ви не як жену народного учителя, але як архикнигиню, а се було менї в моїм тяжкім смутку правдивою відрадою.

Всїм а всїм найсердечнїйше дякую а Всевишний нагородить! 102

Людвик Халупецкий опрочений муж.

Витвиця д. 18 лютого 1899.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконує **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожь маѣ на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходнякамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ заженко обезпеченомъ опаковаю)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Відни

Розслѣдженый першорядными повагами медичныкми и за-для своеи легкои стравности порученый такожь дѣтямъ, и виписуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, имено грудей и легкихъ, збѣльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокóвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколаша. Жигмонта Рукера, Якова Байсера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Адольфа Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 15—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджує ся судове слѣдство

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВЇ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Машинки до стриженя волоса и бороды припоручає Іванъ Лаврукъ ножкованикъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

ЛЕЙХСА

КНИЖКИ АДРЕСОВІЙ
(Adressbücher)

всѣхъ крайовъ торговлѣ, промыслу и индустрія можна дѣстати у

C. Leuchs & Comp.
in Nürnberg.

Цѣнникъ на жадане gratis.

Здѣбни подорожуючи зъ провізію знайдуть у насъ завсѣгды стилу и оплатну посаду. 113 1—3

Машины Зінґера

ручній вѣдъ 25 до 50, ножній вѣдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тѣлько въ найлучшихъ фабрикъ христіяньскихъ. Агентовъ нѣкому не высылаю. Прошу жадати цѣнникы — **ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ**, механікъ и спеціялістъ, Львовъ, Академічна ч. 26. 107 2—52

!! Найкрасшій і найліпшій дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ
МОЛИТВЕННИК
выдало
ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“
в 1898-ім році

новий накладъ, видано шестомовою народною, правописемъ шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвенник можна дістати в канцелярії Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 1. і в книгарни Ставропигійскій по такихъ цінах:

1. Молитвенник оправленій в папір з хребтом полотняным 80 кр.
2. оправленій цідо в шкіряне оздобленими відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за пересилкою (з „доплатою“).

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 18[illegible] выходить у Львовѣ що четвергъ (на місця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальни“) тыжденна политична газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Ол. Барковскій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорічна передплата выносить 2 зр., на пів рóку 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 1. (въ домѣ „Просвѣты“).

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданий
коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Розклад їзди поїздів залізничних

важний від 1 жовтня 1898

часу середно-европейского (пів годины о 36 минут від часу львовского).

ПОЇЗД			ПОЇЗД		
посп.	особ.	до Львова	посп.	особ.	зі Львова
відходить о			вихо		
	6.45	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Яхова	6.05		„ Ицкан
	7.50	„ Термополя на Підзамче	6.10		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.8[illegible]		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Термополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Яхова
	10.35	„ Ицкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Яхова		9.55	„ Великан
1.50	—	„ Кракова		10.55	„ Ицкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ицкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	4.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сту ня
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ицкан			
	5.55	„ Сокаля			
ЗНІЧ.			**ЗНІЧ.**		
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
6.10		„ Кракова		6.30	„ Ицкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Термополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
8.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ицкан		7.15	„ Термополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Яхова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ицкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.37	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 минут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментовъ.

Инструменты о сталеныхъ тонахъ, граючій при помочи блищаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ въ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 56. Львовъ, Четверъ 11 (23) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'к рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро огодошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vögler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитѣсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надосланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесена приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ етишка.

Причинокъ до рѣвноправности руского языка.

Президія ц. к. высшого суду краєвого у Львовѣ вѣдозвою зъ 27. лютого 1899 ч. през. 11497 25/98 до жовковского уряду деканального заявила, звертаючи надосланій письма судовій въ польскѣмъ языцѣ, що пѣсла приписъ §§. 1 и 5 міністерского розпорядженя зъ 5. червня 1869 ч. 2354 и розпорядженя міністерства судовництва зъ 9. липня 1860 ч. 10340, суды не є обовязаній въ кореспонеціи зъ гр. кат. урядами парохіяльными яко ведучими метрыки, въ справахъ дотычныхъ провадженя тыхъ-же метрикъ, уживати языка руского, але противно уряды парохіяльній — о скѣлько яко уряды метрикальній сповняють чинности черезъ державу имъ поручений, обовязаній є властямъ судовымъ удѣлати выясненя и залагоджувати надосланій до нихъ урядовій запытаня и завѣзванія выготовленій въ языцѣ польскѣмъ, що є приписанымъ урядовымъ языкомъ властей судовыхъ въ краю. Супротивъ того, дальше сказано въ тѣй вѣдовѣ, недопустимымъ є, щобы гр. кат. уряды парохіяльній звертали польскій письма властей судовыхъ неотворѣній або неполагоджений, та коли долучені письма выстосований (!) є до урядовъ парохіяльныхъ яко метрикальныхъ, — п. президентъ ц. к. высшого суду краєвого не є въ можности выдати якихъ небудь зарядженъ зъ причины польского языка тыхъ писемъ.

Маємо отже новину, на котру довго треба було ждати, бо вѣдъ 27. червня 1898 р., — коли гр. кат. жовковскій урядъ деканальный предложивъ Президіи ц. к. высшого суду краєвого у Львовѣ тыхъ девять писемъ судовыхъ въ польскѣмъ языцѣ, — аж до 27. лютого 1899 р., та на жаль запавша постанова президіяльна не є згодна зъ приписами по кликаныхъ розпорядженъ міністерскихъ.

Передовсѣмъ покликаный §. 1. міністерского розпорядженя зъ 5. червня 1869 ч. 2354 приписуе выразно польскій языкъ урядовый тѣлько у внутрѣшній службѣ правительственныхъ урядовъ и въ переписцѣ тыхъ-же зъ правительственными урядами въ краю. Натомѣсць уряды парохіяльній не є урядами правительственными и за такій мѣякъ не можуть уважати ся зъ тои причины, що провадять належій до нихъ книги метрикальній! Дальше §. 5. тогожъ розпорядженя безъ выимку приписуе, що постанова о польскѣмъ языцѣ урядовѣмъ зовсѣмъ не дотычать властей неправительственныхъ, отже и автономныхъ властей духовныхъ!

Вкѣнци розпорядженя міністерства судовництва зъ 9 липня 1860 ч. 10340 взагалѣ не могло надати ніякихъ правъ на користь польскои мовы, бо тодѣ польскій языкъ не бувъ еще урядовымъ, але тымъ розпорядженемъ подано лишь до вѣдомости всѣхъ судовъ и прокураторій державныхъ, що въ округѣ львовского ц. к. высшого суду краєвого мѣсь ми краевыми є руска мова и польска мова, то постановлено, що власти судовій мають выдавати завѣзванія и поручена въ тѣмъ языцѣ, якого уживае дотычна сторона, а громады, отже самоуправній институціи, поставлено на рѣвнѣ зъ сторонами вѣдъ зглядомъ языка въ судахъ.

Дежь тутъ мѣсцить ся тота основа правна, що противъ запорученои рѣвноправности руского языка мае силувати уряды парохіяльній до приниманя и полагоджуваня польскихъ писемъ ц. к. властей, та може ще и по лагоджуваня въ польскѣмъ языцѣ, бо коли уряды парохіяльній въ титулу ведення метрикальныхъ книгъ мають уважати ся правительственными властями, а не самоуправными властями духовными, то правна льогіка наказувала бы имъ вести внутрѣшне урядованя въ польскѣмъ языцѣ! Тутъ лежить цѣла безосновность постановы президіяльной, що не може выдержати критики правной.

Урядамъ неправительственнымъ, а-ле собѣ громадамъ и властямъ духовнымъ, годѣ вѣднимати права самостѣйного постановленя про языкъ, якого хотять уживати, понеже тымъ чиномъ ставить ся ихъ низше, якъ звычайній особы правній, та укорочуе ся ихъ въ конституційно запорученѣмъ правѣ противъ выразной постановы арт. 19 закону основного зъ 21. грудня 1867. В. з. д. 142, и §. 5. міністерского розпорядженя зъ 5. червня 1869 ч. 2354.

Тому нашій уряды парохіяльній и громады мусять выдержати на правнѣмъ становищи разъ занятѣмъ, та дотычнымъ властямъ рѣшучо заявити, що будуть приймати и залагоджувати тѣлько вѣдозвы въ рускѣмъ языцѣ.

Соймъ краєвый.

[20. засѣданє зъ дня 22 марта 1899.]

На вчерашнѣмъ засѣданю п. Бойко критикувавъ цѣлый проектъ п. Крамарчика о „учителяхъ-брацішкахъ". Часть его промовы мы вже вчера подали. Такій учитель — мовивъ Бойко — не несе бы свѣтла науки, але були бы лише — смоляками. Опѣсля покликуваючи ся на рѣзній цитаты навѣть духовныхъ особъ, якъ ей Войтановича зъ Тарнова [ак. 1848 р., котрый опѣсля австрійскимъ правительствомъ за „неблагонадежность" бувъ усуненый зъ уряду епископского], кс. Ручки, б. посла Жука-Скаршевского, котрій були все противній, щобы духовенство мѣшало ся до політыки. [*Сильный оплескъ по стороѣ людовцѣвъ и лѣвицѣ.*]

По промовѣ Бойка Ев. Чеховичъ забравши слово станувъ въ оборонѣ духовенства противъ закиду, що оно надуживае проповѣдниць и сповѣдниць до цѣлей політичныхъ, застерѣгъ ся противъ острыхъ словъ п. Бойка, звернены хъ до духовенъства, и высказавъ надѣю, що подобній выступы на будуче въ палатѣ не лучать ся. [*Оплески.*]

Въ оборонѣ свого внесеня выступивъ п. Крамарчикъ. Кожда громада — говоривъ вонъ — должна на удержане школы, а въ просвѣты не користае. Внесенє свое уважае конечностію, бо вѣдчувае ся великій бракъ учителѣвъ кваліфікованыхъ. Вкѣнци своей бесѣды, повнои сарказму супротивъ выводовъ п. Бойка, закинувъ ему, що вонъ у Вѣдни мовчить и сидить побѣчь воротовъ [п. Бойко не належить до „кола польского". — *Пр. Ред.*], а тутъ въ соймѣ веде таку борбѣ! Въ своѣй бесѣдѣ навѣть обиджавъ п. Бойка, за що сталчини сильно ему плескали, а по кѣнченю стискали ему руку.

П. Бойко зъ обуренемъ вѣдперъ закиды п. Крамарчика противъ своей особы и заявивъ, що не засѣдае въ колѣ томъ, бо тамъ не дозволяють ему говорити.

Въ оборонѣ внесень комісіи выступивъ справоздавець гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій и такожъ хваливъ „внікамерата" Крамарчика супротивъ Бойка.

Вкѣнци принято внесенє комісіи: вѣзвати ц. к. правительство а наглядово раду школьну краєву, щобы застановила ся: а) надъ способомъ запоруки лучшого образованя кандидатовъ учительского званя; б) надъ примѣненемъ плянѣвъ науки зъ семинаріяхъ до властивыхъ потребъ типу мѣского и сѣльско народныхъ школъ, — и поручити выдѣловой радою школьною скликавъ анкету, котра мае надъ сею справою застановити ся.

По полагодженю ще кѣлькохъ справъ менше важныхъ або лякальныхъ и кѣлькохъ петицій, котрѣ придѣлено выдѣловы краєвому до полагодженя, маршалокъ о годинѣ 2¼ вѣдрочивъ засѣданє до вечера на 8 годину.

— —

Вечѣрнє засѣданє почало ся по 8 годинѣ и зайшло цѣле на нарадѣ надъ проектомъ пѣдвышеня платнѣ народныхъ учителямъ. Проектъ той подали мы у вчерашнѣмъ числѣ.

Въ загальнѣй дискусіи выступивъ противъ проекту лишь оденъ п. Ем. Торосевичъ. Вонъ пригадавъ, що въ р. 1873 було 3.266 учителѣвъ народныхъ, а выдатокъ на ихъ платню выносивъ 424.271 зр., такъ що на одного припадало пересѣчно по 130 зр. на рѣкъ. Въ р. 1897 мала Галичина вже 7.234 учителѣвъ, ихъ платня выносила разомъ 3,823.991 зр., а на одного припадало по 530 зр., отже безпѣдставній є докоры, що нѣчого не робить для просвѣты, для народу. Жаденъ край въ Европѣ не выказуе такого поступу (*смѣхъ*), хочь мы бѣдній, придавленій довгами и податками. Дивуватись треба було смѣлости п. Малаховского, що выступивъ зъ внесенемъ, потягаючимъ за собою пѣвъ міліона выдатку; але ще дивнѣйше, що краєвый выдѣлъ пѣшовъ за тымъ внесенемъ безъ уваги на буджетъ (*веселость*). Коли бы справа належала вѣдъ загального голосованя въ краю, то певно упала бы (*голосы селянскихъ послѣвъ перечать сему*), а тутъ въ соймѣ оглядаемо ся на дневникарѣвъ (*веселость*) и зъ консерватистѣвъ ставмо ся лібералами. Очевидно тутъ дѣлають бацилѣ лібералізму (*смѣхъ*). Тымчасомъ зъ числа 400.000 дѣтей, що ходять до школы, ледво 200 дѣстае ся до шкѣлъ высшихъ, а осталій множать лише ряды невдоволеныхъ и выходять на соціалістѣвъ. А мы даемо на те грошѣ! Длятого бесѣдникъ заявля, що буде голосувати противъ внесеня выдѣлу.

П. Бернадзіковскій каже, що внесенє краєвого выдѣлу ледво зможе заспокоити учителѣвъ; особливо за мало увзгляднено молодыхъ учителѣвъ, котрій довгими роками мусять ждати на авансъ та зъ родинами бѣдувати при платнѣ 300—400 зр. Але щобы справы не проволѣкати, людове сторонництво польске буде голосувати за внесенемъ.

П. Малаховскій зазначивъ, що вонъ у своѣмъ внесенѣ домагавъ ся, щобы найнизшу платню народного учителя установлено на 400 зр. Въ проэктѣ кр. выдѣлу сему жаданю не вдоволено. Бесѣдникъ бажавъ бы, щобы учитель IV класы мали въ ¾ части 500 зр., а осталій по 450 зр., щобы молодшій учитель замѣсть 350 зр. дѣставали по 400 зр.; вѣдповѣдало бы се намѣрамъ державного закона о платнѣ слугъ. Але зъ уваги, що рада школьна щиро дбае о долю учителѣвъ, бесѣдникъ надѣе ся, що въ мѣру, якъ збѣльшать ся краєвій фонды, появлять ся внесеня на поправу долѣ учителѣвъ, и длятого теперь поправокъ вы. Згоджуючи ся на внесеня кр. выдѣлу, бесѣдникъ спорать зъ п. Торосевичемъ. Мѣжь иншими витае въ немъ прихильника загального голосованя, хочь навѣть лѣвиця ще не цѣлкомъ годить ся на засаду такого голосованя.

Промавляло ще кѣлькохъ послѣвъ, а вкѣнци принято безъ змѣны цѣлый проектъ кр. выдѣлу. Потомъ вѣдчитано ще кѣлька интерпеляцій и в есень. Зъ-помѣжъ иншихъ записуемо интерпеляцію п. гр. Андр. Потоцкого, звернену до кр. выдѣлу въ справѣ ювилейной фундаціи галицкои щадниць. Въ справозданю кр. выдѣлу въ справѣ краєвои поруки за вкладка, зложенй въ гал. щадници, умѣщено мѣжь иншими позиціями, якій мають служити на покрытє можливыхъ страть касы, такожъ

ГОСТИНА.

Нарисъ *Антона Ю. Крушельницкого.*

Прийшовъ наглядчикъ, покликавъ його.

Де?... куда?... Може вже выпишуть його на роботу, а може знову якій протоколъ?... Отъ вчера не кликавъ инспекторъ до себе? не питавъ, що принѣсъ Грицько зъ роботы?... Не дурный сказати!.. Або то не може кождому лучити ся, що отъ найде крейцарь, чи дасть хто на „дзігаръ" тютюну!... Ну, такъ що жь, що не сказавъ? Кривый замельдувавъ ся самъ до инспектора та й до чиста розказавъ, що Грицько принѣсъ и тютюну кашку и сѣрникъ, та всадили бѣдного Грицька на тыждень въ кайданы... Але чого се знову инчѣ мене покликали?...

Цѣкавость перла його, що ажь страхъ. Вже хотѣвъ поспытати наглядчика: чого се його покликали, — та коли почувъ гострый його хѣдъ за собою, а якъ ище вѣдвернувъ ся та побачивъ нахмарене лице, вѣдѣйшла його охота выпытувати.

Наразъ промайнула йому череза голову нова гадка, однакъ вонъ не вѣрывъ въ нею, прогнавъ ей вѣдъ себе.

— Етъ, хто бы тамъ до мене навѣдувавъ ся!... Хочь... Та воно правда, четверъ... А може жѣнка?... Ото, якъ бы привѣхала Гануська до мене! Гей, гей! що бы то я ѣй нарозказувавъ ся!... Не знати, якъ тамъ сердега збѣрала сегѣдь зъ поля, чи вродило? А дрова... зима вже осѣ-ось, а вона бѣдна певно ище не мае чимъ хаты нагрѣти...

— Прошу ласки пана, — звернувъ ся до наглядчика, — привѣхала може жѣнка?

— А тобѣ хто говорывъ?... Тихо! йди далѣ!

При сихъ словахъ вдаривъ лѣвою рукою по рукояти шаблѣ, а въ правѣй заззонивъ ключами.

Зажурывъ ся Остапъ сією вѣдповѣдію, але гадка, що привѣхала Гануська, не давала йому спокою.

Вже перейшли одно подвѣре, минули коридоръ, ще одно подвѣре...

О, ту його водили вчера до инспектора, тамъ якось до канцелярій... тамъ знову лежавъ у шпиталя три недѣлѣ..

За який грѣхъ Богъ наславъ на него таку тяжку кару, що вонъ занедужавъ на очи! Якъ бы то здоровля, то и на роботу пѣслали-бъ, або може придѣляли бы до варстату... Ба, кобы видѣвъ на очи, то вже зъ-вѣдси побачивъ бы свою Гануську... Може вона добре стоить за тою зелѣзною брамою...

Що тамъ мамуня, чи здоровѣ?... А не знавъ, чи вже бѣгае Михась?... О, вже! Якій и дурный, та вонъ вже мае три роки... Михась, Михась, Михась..

Сесе имя повторивъ собѣ кѣлька разъ въ думцѣ. Вонъ зъ-разу такъ часто думавъ о Михасю, Ганусцѣ, о ненцѣ, о сусѣдахъ... а далѣ ставъ вонъ ихъ забувати — вже й не згадае...

Та теперь стануло йому передъ вѣчми рѣдне село. Вонъ бачить старенького попа, якъ выходить зъ церкви, бачить Микиту, Трохима, Пилипа, що поставали коло церкви та гуторять весело... Знозъ вонъ у поли малымъ хлопчикомъ поганя волы, а батько йде за плугомъ... то крикне на волики, то вѣдверне скибу, що впала въ борозду...

Вони рубають жидовскій лѣсъ. Дубъ паде, валить ся на жида, жидъ и не войкнувъ, а його зъ трьома сусѣдами посадили на чотири роки въ тюрму...

Саме станувъ передъ зелѣзною брамою, що вѣддѣляла тюремне подвѣре вѣдъ коридора, що вѣвъ на вулицю. Друлявъ ей вѣдъ себе та одна половина вѣдскочила. Вѣйшовъ въ коридоръ розглядае ся — нема Гануськи!... Глянувъ на наглядчика — той показавъ йому рукою дверѣ на лѣво, а самъ скочивъ до кѣмнатки, що була по правѣмъ боцѣ, та крикнувъ: „ходи!"

Вонъ чувъ, що хтось выйшовъ зъ вѣдтамъ, та дверѣ вже зачинали ся за нимъ и вонъ вѣйшовъ у першу кѣмнату. Ту стояли два столы зсунені до купы, при одномъ сидѣвъ наглядчикъ та щось писавъ. Вонъ и не глянувъ на Остапа.

Вѣйшовъ у другу кѣмнату. Ту знову сидѣло трехъ молодыхъ панкѣвъ, одинъ въ мундирѣ — вонъ його знае... се той, що списуе протоколы. Та теперь вонъ о нѣмъ не думавъ. Вонъ знавъ уже, що то хтось прийшовъ його вѣдвѣдати... та хто? Жѣнка? А де жь ѣй небоже тѣлькій свѣтъ телѣпати ся?.. Може сестра?... Ага! то певно Андрусь, що служить при вѣйську! Вонъ вже разъ навѣдувавъ ся до него...

Перейшовъ кѣмнату, тымъ панамъ, що сидѣли при столахъ, низенько поклонивъ ся та пѣйшовъ далѣ.

Въ третѣй кѣмнатѣ, що розділена гаріерою на двѣ части, сидѣвъ якійсь старый наглядчикъ. Въ кѣмнатѣ три великій шафы, два столы, а на третьому кѣльканацять лампъ. Въ кутѣ стояла умывальница. Остапъ бувъ уже кѣлька разъ въ сѣй кѣмнатѣ, однакъ всьо сесе немовь першій разъ видить.

Коли вѣйшовъ, велѣвъ йому наглядчикъ станути по однѣмъ боцѣ стола.

Станувъ.

Вѣдчинили ся знову дверѣ и вѣйшла Гануська. Въ червонѣй вышиваній на головѣ хустцѣ, въ червонѣй кацабайчинѣ, боса, хочь добре вже потягало зимно, вѣйшла вона та вже вѣдъ дверей залила ся слезами.

Коли ѣѣ побачивъ, хотѣвъ скочити, обняти — такъ стѣлъ припертый до шафы спиналъ, а въ другого боку наглядчикъ простягъ руку та заступивъ йому дорогу.

— Отъ ту ставай! вказавъ вонъ Ганусцѣ по другѣмъ боцѣ стола.

Пѣдступила кѣлька крокѣвъ, стануда при столѣ — обое нахили ся черезъ стѣлъ, обнѣмили ся та хвилю стояли въ своему нѣмому обнѣмѣ.

— Досыть, досыть вже пестощівъ! Говорѣть що до себе! — гукнувъ наглядчикъ.

— Ой ой ой! ой-ой-ой! — заридала Гануська та закрыла ли о въ долонях.

— Ну що? ну що?.. Говори! що чувати? Ну, якъ? — питавъ Остапъ, а вѣчи такъ и свѣтили ся.

„можливе здержане выплаты ювилейной фундації въ квотѣ 200.000 зр.“ Тымчасомъ на однѣмъ зъ послѣднихъ засѣдань рады мѣской мавъ пбсля донесень дневникбвъ президентъ мѣста упевнити, що не допустить, щобы щадниця грошѣ, призначений на ювилейну фундацію, ужила на иншій цѣли. Отже интерпеланты звертають ся до кр. выдѣлу зъ запытанемъ: чи кр. выдѣлъ передъ внесенемъ до сойму свого справоздання о касѣ ощадности упевнивъ ся, що тѣ 200.000 зр. буде можна ужити на покрытя стратъ? А коли бы нѣ, то 2) що гадає кр. выдѣлъ въ сѣй справѣ почати?

Засѣданє скбнчило ся о год. 11 въ ночи, а слѣдуюче назначене на 10 год. зрана нинѣшного дня.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю карнтійского сойму п. Гелінгеръ, нѣмецкой людовой партіи, поставивъ внесенє, въ котрѣмъ протестує противъ надуживанія §. 14 ого, а головно въ цѣляхъ угоды зъ Угорщиною. Окрѣмъ того домагає ся внесеня языковыхъ розпоряджень и законодатного управильненя языковой справы. Президентъ краю заявивъ въ имени правительства, що сесе внесене переступая компетенцію сойму и що правительство не увзглядинить евентуальной ухвалы. На се маршалокъ краю гр. Ґоесъ вѣдповѣвъ, що въ тѣмъ случаю розходить ся о вилывъ §. 14-ого на добро краю. Зъ тои причины маршалокъ не годить ся на поглядъ президента краю и внесенє п. Гелінгера ставить на порядку дневнѣмъ засѣдання.

Зъ Петербурга доносять, що „Славянскій благотворительный комітетъ“ розбивъ ся. Непорозумѣня въ нутрѣ того товариства розпочали ся вѣдъ того, що одна часть членбвъ домагала ся явной контролѣ надъ всѣма фондами товариства. Друга часть не хотѣла о тѣмъ нѣчо чути и обставала за дотеперѣшною методою дѣлання тихцемъ, щобы ослонити тайною аґітацію и конспіраціи товариства мѣжь Славянами за границями Россіи. Въ наслѣдокъ того роздора управляючій комітетъ зъ гр. Ігнатьевомъ на чолѣ розвязавъ ся и формально товариство перестало истнувати. Россійска суспбльнбсть досить байдужно приняла вѣсть о уступленю Ігнатьева и сателітбвъ зъ заряду товариства, а то зъ причины, що въ послѣднихъ часахъ згадане товариство стратило въ загалѣ популярбсть въ Россіи. Мимо того кн. Мещерскій называє цѣлу сесю пригоду историчною подѣю и державнымъ атентатомъ зъ стороны опозиції. Нема сумнѣву, що хочь комітетъ формально розвязавъ ся, то вбнъ буде фактично истнувати дальше и дальше рити мѣжь Славянами поза границями Россіи.

Опбзнене скликання мировой конференції Vossische Ztg. толкує тымъ, що мѣжь Петербургомъ а Римомъ розпочали ся нові переговоры въ справѣ запрошеня на конференцію представителя папы. Тѣ перегоры стоять въ связи зъ справою поперти Россією італійскихъ пбдприемствъ въ Хінахъ. Здаєть ся, що італійске правительство не буде ббльше противити ся допущеню делегата папы на мирову конференцію пбдъ условемъ, що Россія попре Італію въ Хінахъ.

Берлинській Vorwärts оголосивъ тайный референтъ россійского фінистра фінансбвъ Віттого, въ котрѣмъ Вітте кабінетовій радѣ, вбдбувшбй ся дня 1 марта с. р. здав справу зъ студентскихъ розрухбвъ. Въ тбмъ референтѣ міністеръ пригадує, що самъ бувъ колись студентомъ, а нинѣ ще є почетнымъ членомъ університету. Розрухи не мали нѣякого політичного значѣня, були тблько наслѣдкомъ академічныхъ непорозумѣнь, невбдповѣдне ужитыхъ поліційныхъ средствъ и надмѣрной строгости, примѣненой до горячихъ молодцѣвъ, котрыхъ выступъ въ оборонѣ нѣбы то ураженой чести студентбвъ не бувъ на мѣсци. Тѣ розрухи суть соціяльнымъ обявомъ. Тбльки справедливе, безсторонне слѣдство могло бы утихомирити розбурханѣ страсти. Таке слѣдство повинно бути приручене высокбй, довѣря гбднбй личности. За внесенемъ Віттого, як доносить Vorwärts, голосували: Бр моловъ, Хилковъ, Муравевъ, Тарассовъ и Бахматьевъ; противъ: Боголеповъ, Горемыкинъ и Побед носцевъ. Куропаткинъ здержавъ ся вбдъ голосованя.

Альбанцѣ знова ураджують вѣче. Збірною точкою буде Балѣнось на косовбмъ полѣ. День збору ще не означеный. Правительственій органы въ европейскихъ провінціяхъ турецкихъ накликують такъ магомеданьску як и християньску людибсть, щобы спокбйно заховувала ся и жила въ згодѣ. Въ противнбмъ случаю власти грозять строгими карами и переслѣдуваньемъ. Тымчасомъ, на всякій случай, Порта кбнчить працю надъ приготовленемъ своєи армії до оборони. Примѣромъ до Адріянополя выслано новыхъ 22 вагонбвъ армат и муніції, щобы доповнити укрѣпленє мѣста.

Положенє Американцѣвъ на Филипінахъ має бути просто безвбдрадне. Навѣть пбсля телеграмбвъ въ сухихъ американьскихъ часописяхъ, Аґінальдо сидить въ 25 000 вояками въ добре укрѣпленбмъ таборѣ въ Маріляръ. Коли вбйна має вести ся серіозно, то Американцѣ не можуть собѣ ворога легковажити, мусять зорганізувати поважный атакъ. Положенє тымъ поважнѣйше, бо евентуального атаку Американцѣвъ на таборъ Аґінальда не може поперти американьска фльота. Найстарший [illegible] Филипінцѣвъ. Зъ тои причины генералъ Отісъ жаждавъ щобы ему безпереволочно прислано кблька гбрскихъ батерій. — Аґінальдо цѣлкомъ серіозно намѣрає вести дальшу борбу о независимбсть Филипінбвъ. Въ переговоры въ Американцями не бавить ся и енергічно переслѣдує всѣхъ приклонникбвъ американьского протекторату. Онодгы генералови Лябардѣ казавъ зняти голову за те, що ще на воєннѣй нарадѣ представлявъ безуспѣшность дальшои борбы.

НОВИНКИ.

— **Преконізація владики Куиловского и Шептицкого** вбдбуде ся на найблизшбй папскбй консеторіи, вызначенбй на день 28 с. м. Инсталяція митрополита Куиловского мае вбдбути ся дня 5 мая, а въ кблька днѣвъ опбсля въ св.-Юрскбмъ храмѣ консекрація о. Шептицкого на епископа станіславбвского. На дотычне торжество дбстало вже шестьохъ свѣтскихъ достойникбвъ запрошенє.

— **Міністерство просвѣты** затвердило venіam legendi д ра Станислава Дністраньского зъ австрійского права приватного зъ выкладовымъ языкомъ р скимъ и продовжило его суплентуру на часъ неозначеный.

— **Зъ Галицкои касы щадничои.** Дня 27 с. м. вбйде ся выдѣлъ касы для предложеня новыхъ членбвъ товарыства загальному зборови членбвъ касы, котрѣ скликано на 30-ого с. м. для кооптованя новыхъ членбвъ и для выбору чотирохъ членбвъ выдѣлу по мысли ухвалы соймовои. — Судья слѣдчій вбдъ трехъ тыжднѣвъ розслѣджує книги касы, особливо дѣлъ гіпотечный. Карна розправа противъ Зімы и Вендриховского не вбдбуде ся передъ липнемъ с. р. и мабуть не у Львовѣ, але... въ Краковѣ. Судія слѣдчій переслухувавъ уже кблька разъ п. Щепановского [одни кажуть, що на власне его жаданє, яко обжалованого, а другій, що лишь яко свѣдка].

— Въ справѣ внесеня п. Урбаньского вбдбула ся вчера нарада соймовыхъ клюббвъ пбдъ проводомъ п. Яворского. Зъ „клюбу рускогo“ бувъ на нарадѣ п. Заячкбвскій. Клюбы демократичный, польскій людовій и рускій остають въ опозиції до внесеня; ббльшбсть є за тымъ, щобы ще въ сѣй сесіи сойму вбдбуло ся друге читанє внесеня. Сегодня вбдбуде ся засѣданє комісіи для реформы выборчои, на котрѣмъ внесене п. Урбаньского мае бути полагоджене.

— **Въ Москвѣ и Кіевѣ** мають основувати такій институты медичній для женщинъ якій основано и добре розвиває ся въ Петербургѣ.

— **Окликъ нѣмецкихъ радикалбвъ** „Los von Rom!“ почавъ накостати не на жарты, длятого по святахъ вбдбуде ся пбдъ проводомъ кард. Грушы у Вѣдни конференція австрійскихъ епископбвъ для нарады: що робити въ тбй справѣ?

— **Якою симпатією и якимъ признанемъ** тѣшить ся у Варшавинъ наша землячка панна Саломея Крушельницка, примадонна тамошнои оперы, на доказъ наводимо отсю статейку Kurjera warszawsk-ого написану зъ нагоды згадуваного у насъ бенефісу панны Крушельницкои въ титуловбй партіи Монюшковои „Гальки“:

„Anim ja gwiazdeczką, ni błędnym ognikiem“ спѣвала о собѣ Галька-Крушельницка на бенефісовбмъ представленю, о котрѣмъ нэй менѣ буде вбльно написати кблька слбвъ. И не для того, щобы пбдносити а радше повторити такъ часто нашими вже выголошеній слова о тбй знаменита артистка освѣтлює головну постать твору Монюшка, або о тбй вражаючбй глубинѣ психольогічного выразу, якимъ вызначає ся сей твбръ такъ въ загальнбмъ начерку, якъ и у всѣхъ подробицяхъ выконання; але длятого тбльки, щобы зазначити дѣйство выпатковый вчера видъ и настрбй публики.

Публика добре на стрбйна, тожь звычайно трохи холодна, вчера пбдчасъ цѣлого представленя показувала правдивый ентузіязмъ. Всѣ, якъ мужчины такъ и дамы по кождбмъ актѣ схоплювали ся зъ мѣсць, щобы тымъ горячѣйше бити оплески, котрѣ зъ жѣночихъ рукъ звучали зъ рбвною силою. И та театральна сала переповнена дрббнымъ и цвѣтистымъ гуртомъ стоячихъ постатей, самымъ своимъ видомъ свѣдчила о выимковбмъ поводженю знаменитои и улюбленои артистки. Зъ сцены збйшовъ до видцѣвъ чаръ артизму „Ani ja gwiazdeczką, ni błędnym ognikiem“ спѣвала на сценѣ Галька, а слухачѣ вбдно вѣдали ѣй: Такъ ты не є анѣ „зборочка“ анѣ „блудный огникъ“, якій такъ часто на короткій часъ заблимають и гинуть, але ты правдива звѣзда, що свѣтить чистымъ и гревалымъ огнемъ артизму.

Wtedy będziem zawsze społem,
Zawsze z tobą mym sokołem...

спѣвала артистка до свого любленого Януша, а слухачѣ тѣ самѣ слова вбдсылали до улюбленои артистки:

Odtąd będziem zawsze społem,
Zawsze z tobą, mym sokołem...

Тбльки великимъ артистамъ дано безъ ужитя штучныхъ ефектбвъ и безъ забѣгбвъ о взгляды публика зъєднувати собѣ такъ величезне поводженє. Панна Крушельницка зъєднала собѣ его на стало и не гадаємо, щобъ она схотѣла розлучати ся зъ публикою, котра такъ цѣнить и просто такъ любить ея знаменитый талантъ. Феноменальне поводженє найже ея приважає до варшавскои сцены“.

— **Латинство суне на руси.** Покутє и на Буковину. На засѣданю рады мѣста Коломыѣ дня 15 с. м. ухвалено одноголосно [?!] старатись о основанє латиньского біскупства въ Коломыи и выслано бурмістра Витославского до Львова, абы орудував у властій въ тбмъ дѣлѣ. Тота ухвала була выслѣдкомъ пресіи зъ вуитеско-польскихъ кругбвъ, котрѣ не вбдъ нинѣ фантазують о латинщеню и польщеню нашого Покутя и Буковины.

— **Въ Верхратѣ** въ повѣтѣ равскбмъ дня 18 с. м. вбдобравъ собѣ жите выстрѣломъ зъ карабіна жандармъ Иванъ Штеръ. До самоубійства довели его вбдносины службовій.

— **Петербурскій університетъ** вже отворено, але студенты не ходять на выклады. Коли студенты хотѣли урядити зборы, дверѣ и вбкна великои авдіторіи позабивано дошками. Студенты мимо того силою вдерли ся до середины вбкнами. Тогдѣ прийшовъ ректоръ, вбдавъ зъ студентамъ ключѣ и звязовъ, що буде на зборахъ. Студенты жаждали позволеня повороту для выгнаныхъ товаришѣвъ, котрыхъ тымчасомъ запомагая студентска каса. Пбсля приписбвъ така каса властиво не повинна истнувати, але она мимо того истнує а въ послѣднбмъ тыждни выдано зъ нея запомогъ на суму 2000 рублѣвъ. Зъ огляду на се, що царь установивъ спеціяльну комісію, щоденній „сходки“ студентбвъ не роблять доброго вражѣня. Яко малу иллюстрацію успособленя царя для студентбвъ, подають слѣдуючій фактъ: Коли міністеръ фінансбвъ зложивъ цареви справедливе справоздане въ студентскій справѣ, професоръ Бекетовъ пбйшовъ на нараду до міністра просвѣты Боголѣпова. Міністеръ не принявъ професора, бо знав, що професоръ стоить по сторонѣ студентбвъ и черезъ те вбнъ неможе говорити зъ нимъ въ тбй справѣ. На авдіенціи у царя Бекетовъ розповѣвъ царевi, въ якій способѣ принявъ его міністеръ просвѣты. На се царь сказавъ: „Идѣть ще разъ до Боголѣпова и скажѣть ёму, що я мимо того принявъ васъ на авдіенціи“.

— **На Руску Бурсу** въ Новбмъ-Санчи прислала на руки нашои Адміністрациі Хвальна Читальня зъ Клещѣвны 2 зр. 31 кр.

— Вчера почавъ ся передъ судомъ присяглыхъ въ Краковѣ прасовый процесъ п. Стевловского противъ соціялістовъ Франця Сульчевского, редактора газетки Prawa ludu, и Казимира Качановского о обиду чести въ згаданбй газетцѣ.

— **Касино христіяньске на селѣ.** Зъ-пбдъ Ниська пишуть намъ: Заходомъ о. Денися Венгриновича основано въ селѣ Дубрбвка ниського повѣту касино христіяньске, де селянинъ за мѣсячну вкладку 5 кр. найде кблька часописей, бібліотеку, доміно, круглѣ и т. п., може выпити чарку горѣвки або склянку пива о третину дешевше нѣжь у жида а богато лучшого напою, омиває коршму и не марнує свббоднього часу, бо проводить его въ добрбмъ товариствѣ. Чи не варто бы такій касина закладати по селахъ? Тутъ видно дуже красій успѣхи: народъ приходить до почутя своєи чести, отверезуесь и просвѣчує ся. — *М. З—а.*

— **Зъ Тернополя.** Рада мѣска обсадила оногды двѣ важній посады. Посаду мѣского лѣкаря дбставъ д-ръ Володимиръ Витошинській, а посаду инспектора поліції [на мѣсце Скульского, котрого прогнано и вбнъ повѣсивъ ся у Львовѣ] дбставъ Петро Качковскій, урядникъ мѣскій.

— **У всѣхъ середныхъ школахъ** въ Краковѣ вбдчитано сими днями розпоряджена старости Лясковского заборонюче ученикамъ курити папѣросы по улицяхъ и по площахъ публичныхъ. Рбвночасно поліціянты дбстали наказъ задержуватя ученикбвъ зъ папѣросами и записувати ихъ назвища. Очевидно, на выпадокъ опору ученика мусѣвъ бы поліціянтъ вести умундурованого ученика на инспекцію поліційну.

— **Про вокально деклямаційній** вечерницѣ въ **Теребовли** въ память 38-ыхъ роковинъ смерти Шевченка, устроюваныхъ дня 26 с. м. [въ недѣлю] въ сали магістрату при участи Львбвского Бояна и славно-звѣстного цитриста о. Купчиньского, одержуємо такій ближшій вѣсти: Програма вечерка буде така: 1) Вступне слово. 2) Бортнянського „Услыши Господи“ хоръ мужескій. 3) Фортепіянъ сольо. 4) Шевченка „Кавказъ“ деклямація. 5) Нижанковского „Минули лѣта молодія“ сольо сопранове 6) Колессы „Козаки въ пѣснях народныхъ“ хоръ мужескій. 8. Сольо барітонове. 9) Колессы „Ой умеръ старый батько“ хоръ мужескій. 10) Шевченка „До Котляревского“ деклямація. 11) Цитра 12) Вахнянина „Гурра у бій“ хоръ мужескій. — Початокъ вечерниць о годинѣ 7½. — Цѣны мѣсць: крѣсло 1 зр., вступъ на салю 50 кр. а для селянъ и мѣщанъ 20 кр. — Комітетъ заступають Р. Т.: А Тимусъ, К. Лещишакъ и П. Карпиньскій.

— **Въ Дѣдиловѣ** недалеко Львова лютує пятнистый тифъ и кбръ. Майже що друга хата лежить хтось хорый на тифъ и дѣти падуть же твою дифтерію [Теперь дифтерія притихла а натомѣсть проявивъ ся кбръ]. Якъ сконстатувавъ окружный лѣкарь, въ Дѣдиловѣ выжъ 56 людей лежить хорыхъ на пятнистый и жолудковый тифъ, а мимо частыхъ оглядинъ лѣкарскихъ часто хорыхъ росте зъ кождымъ днемъ.

— **Въ Кіевѣ** зъ кбнцемъ лютого закбнчила представленя украиньска трупа братбвъ Тобилевичѣвъ [Карпенка Карого, Саксаганьского и Садовского], а теперь грає въ Одесѣ. Въ Кіевѣ на прощальнбмъ представленю выправила публика всѣмъ трем братамъ велику овацію, а Карпенкови-Карому [знаному драматурґови] кіевскій студенты вручили таку адресу:

„На широкбй та буйнбй нивѣ украинського слова, яке такъ пышно розцвило за остане столѣтте свого историчного життя, не важаючи на безустанне переслѣдованнє, на немилосердне пригноблена въ боку уряду и цирыхъ своихъ та чужихъ „патріотбвъ“ — найбльше значѣне мае вельми плодюча, запашная квѣтка на сѣй нивѣ — украинскій театръ. Се єдиный теперь, въ наше „время люте“, притулокъ для ббльшь вбльного розвитку украинського слова, се єдиный дѣйсный способъ пропаґанды и слова украинського, и украинськои идеї. Велике жь спасибб вбдъ усѣхъ щирыхъ сынбвъ рбдного краю, до якихъ и мы, кіевське студентство насмѣлюємось зачислити себе, тымъ роботникамъ на сѣй нивѣ, якій працюють не хибуючи для свого народу. Вамъ, Высо-

---

— Ой-ой-ой! ой-ой-ой! — рыдала безъ упину жѣнка.

— Та не плачь бабо! Чого-сь прийшла? ревѣти? — гукнувъ наглядчикъ.

— Такъ, такъ, добре панъ кажуть... чого Ганусько плакати? А дивн, я веселый!.. Ну, що? якъ? здорова?.. Ну, здорова, бо приѣхала! А мамуня?.. Дрова маешь? га?..

— Ой-ой! ото я дбждала ся!.. На публіку ты менѣ ту ослѣпъ!.. Що-жь я така молода буду робити зъ слѣпаремъ?..

— Не ослѣпъ! А дивн, що тебе видно... То менѣ такъ Панъ Ббгъ давъ! А побачишь, Панъ-Ббгъ дасть, що буду ще добре видѣвъ.. Ту панъ дохтбръ, знаешь, той, що ходивъ до мене, поѣхавъ, а якъ верне, дасть менѣ зразъ раду.

— И ты давно такъ?

— Е, нѣ, не давно... Ну, що?.. що?

— А ты ходишь на роботу?

— Нѣ... Ну, якъ?.. Що жь чувати?.. Добре, що ты приѣхала до мене, а я й не гадавъ... Маешь дрова? привезла?

— Не знаю... не хотѣвъ мене вѣтями вбддѣлити... Мама хора, умирає... Я збібрала вбсѣмь кбпъ жита... А, знаешь, нашь Михась бѣгає, такъ бѣгає!.. Бувъ у насъ якось Пилипъ, такъ базивъ ся зъ нимъ...

— О, видишь, попроси Пилипа, вбнъ привезе дровъ. Продай жита та якось будешь дыхати...

— Я маю грошѣ, продала пацѣтко, маю вбсѣмь левбвъ...

— О, то бачишь, маешь и на дрова. А жита вже пообсѣвали? а певно!.. А на тбмъ загонѣ вбдъ цынтаря що посадишь?

— Тамъ було жит , теперь посаджу тамъ кукурудзу, а бараболѣ посаджу пбвъ моря т бураковъ коло хаты.

— А та телічка я ще въ мамунѣ? знаешь, тота червоненька?

— Е, мамуня вже давно продали... тогдѣ, якъ я купила пацѣтко... а теперь взяла я за него вбсѣмь левбвъ... чотири на податокъ а за чотири дровъ...

— Такъ, такъ, радь собѣ, бо я теперь не можу тобою журити ся...

— Овва! ты гадаешь, що я собѣ не дамъ рады... Кобы ты скорше выйшовъ! А кблько ты ще маешь?

— Два роки... Ну, що ще? Кажи, бо вже не побачимъ ся... що-жь ще? Михась здоровъ? Мамуня, ага, мамуня хорѣ... Ну, скорше, бо зразъ панъ скаже йти! Що-жь, ну!

— Та що? Кобы ты вже выйшовъ а такъ я сама... та яке то въ того!.. Ото я собѣ свѣтъ завязала... Ой-ой-ой! ой-ой-ой!...

— Ну-ну, досить вже! йди, йди! Ну, забирай ся! — гримнувъ наглядчикъ.

Гануська вбдступила вбдъ стола та побачила, що кблькохъ наглядчикбвъ стоить и дивить ся на нихъ, та про се ѣй байдуже.

Вона хотѣла вже йти, та Остапъ не пустивъ наглядчикъ.

— Ганусько! Ганусько! — крикнувъ Остапъ, — ходи, попращай ся, бо мене панъ не пускає... ходи!

Вернула схопила черезъ стблъ Остапа за шию та потонула въ однбмъ горячбмъ поцѣлунку.

Ѳи прогнали, а Остапъ стоявъ ще хвилю за столомъ, ажь она выйшла зъ кбмнаты.

Львбвъ 25 X. 1898.

КУЩАКЪ и ЗУБИКЪ

у Львовѣ, площа Галицка ч. 1.

Новоотворенный маґазинъ Товарбвъ блаватныхъ на дамскій сукнѣ.
Найсвѣжшій новости. — Цѣны найнизшій. 86 4—5

коповажаный Иване Карповичу, яко талановитому авторови найкрасчихъ, у цѣлковитомъ розумѣню сього слова, пєсъ въ украинськой драматичнѣй штуцѣ и яко не меньшь талановитому выконавцеви ихъ, мы мусимо признанити перше мѣсце въ рядѣ вельми нечисленныхъ безкористныхъ роботникѣвъ. Велике спасибо Вамъ и Вашимъ братамъ Пасасови Карповичеви и Миколѣ Карповичеви за тѣ щасливѣ хвилины, за те духове задоволенне, яке мы вѣдчували завжды на Вашихъ выставахъ, а такожь и за те, що Вы дали вѣльный доступъ на Вашѣ выставы шкѣльнѣй молодѣжи, бо тѣлько тутъ и може запасти въ ихъ душѣ промѣнь правды и кинути свѣтло на украинське питанє, яке навмысне такъ покорно замовчують въ школѣ проводирѣ „правды и науки...“

— Дня 28 с. м. припадає ювілей 25 лѣтнои дѣяльности науковои проф. д ра Ридиґера зъ причины, що теперь часъ ферій, професоры и студенты вѣдложили обходъ ювілея до 15 мая с. р.

— Пожежѣ и смерть въ огни. Въ Яворовѣ на Малѣмъ передмѣстю згорѣло въ ночи 15 ого с. м. сѣмь господарствъ а 20 будынкѣвъ и 3 коровы. Шкода по-надъ 5.000 зр., але всѣ погорѣльцѣ були обезпечени. Вѣдъ кількохъ лѣтъ майже що мѣсяця выбухає огонь на тѣмъ передмѣстю Яворова. — Въ Ищковѣ у господаря Михайла Салового одинъ сынокъ его пѣдпаливъ солому на припѣчку, де спали два его братя, 15-лѣтный и 9-лѣтный, а закимъ прибула помѣчь, оба хлопцѣ згорѣли на уголь. — Въ Жовквѣ згорѣвъ засыпаный згарищами кільканацятьлѣтный парубокъ Антонъ Вальтеръ кинувшись на ратунокъ до горючои хаты свого службодавця.

— Цѣсарь надавъ рарднякови львѣвского намѣстництва Густавови Мавтнерови титулъ и характеръ радника двору. Радникъ Мавтнеръ вже за часовъ намѣстникованя Баденього и Санґушка вѣвъ бюро президіальне, а особливо за „мальованого“ намѣстника Санґушка такъ сказати бы рѣшавъ въ справахъ политичнои натуры Вонъ то и бравъ нечыку участь въ урядовѣй акціи въ часѣ т. зв. баденѣвскихъ выборовъ до рады державнои 1897 року. Коли яка депутація руска явила ся въ жалобою до намѣстника Санґушка, вонъ звычайно не знавъ, що ѣй сказати, а вѣдсылавъ до радника Мавтнера, котрый мавъ у всѣмъ рѣшаючій голосъ...

— Дрѣбни вѣсти. На зелѣзничѣмъ дворци въ Станиславовѣ дня 18 с. м. вечеромъ погибъ старшій пересувачь ваґонѣвъ Паликъ, дѣставши ся черезъ неувагу пѣдъ колеса; Паликъ, молодый чоловѣкъ, полишивъ жѣнку и двоє дрѣбныхъ дѣтей. — Въ Кнѣгининѣ пѣдъ Станиславовомъ при бійцѣ роботникѣвъ въ фабрицѣ дрожджей погибъ роботникъ Решотникъ вѣдъ удару коломъ. — Дня 19 с. м. кинувъ ся якійсь селянинъ пѣдъ колеса локомотивы передъ стацією въ Заболотовѣ и згинувъ на мѣсцю. — Вчера припадали 300-нѣ роковины уродженя славно звѣстного маляра Антонія van Dyk-a [родивъ ся 22 Марта 1599 р. въ Антверпіи]. — Въ Голешовѣ [на Шлеску] пѣдчасъ бѣйки мѣжь италійскими а хорватскими роботниками поранено трехъ роботникѣвъ, а одинъ зъ нихъ померъ въ шпиталю.

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Соймъ краєвый.

[21. засѣданє въ дня 23. марта 1899.]

Нинѣшне засѣданя розпочало ся о 10.45 годинѣ. Передъ приступленемъ до дневного порядку удѣливъ маршалокъ слово комісареви правительственному гр. Лосеви; вѣдповѣдавъ вонъ мѣжь иншами на двѣ интерпеляціи п. Окуневского и тов. въ справѣ языковѣй. На основѣ закона въ 1869 р. власти урядовѣ въ переписцѣ въ прочими властями мають уживати языка польского и на тѣй основѣ уряды парохіяльнѣ обовязанѣ въ справахъ метрикальныхъ приймати письма въ языцѣ польскѣмъ, а иншѣ справы урядовѣ на основѣ законовъ зъ рр. 1855, 1860 и 1861 мають власти адміністраційнѣ въ кореспонденціи до урядовъ парохіяльныхъ уживати руского языка. Абетиненцію руснихъ урядовъ парохіяльныхъ вѣдъ прийманя польскихъ переписокъ урядовыхъ уважає правительство за невластиве.

Въ справѣ неправдивого стану рѣчи протестованого старостою Галецкимъ писаря въ Яблонници [пов. надвірнянського], о котрѣй справѣ вже разъ була вѣдповѣдь правительства, заявивъ гр. Лось, що информаціи правительства при вѣдповѣди на першу интерпеляцію були опертѣ на справозданю зверхности громадскои и выдѣлу рады повѣтовои, а не справозданю староства, тому интерпеляція до правительства въ тѣй справѣ є невластива.

На интерпеляцію п. Кремпы и тов. въ справѣ заангажованя банку краєвого въ гал. банку кредитовѣмъ и въ справѣ удѣленя великои а незапотекованои позички акційному товариству броварѣвъ у Львовѣ вѣдповѣдавъ п. Верещиньскій, яко членъ выдѣлу краєвого. Заперечивъ, мовь бы банкъ краєвый давъ ся втягнути въ небезпечну и статутомъ заборонену спекуляцію, бо удѣлена позичка тому банкови мае добру поруку на заквестіонованыхъ магазинахъ воску въ Борславѣ, а що-до позички акційному тов. броварѣвъ то она находить іпотекарне покрытє на реальностяхъ у Львовѣ и на площахъ такъ въ мѣстѣ якъ и по за мѣстомъ, а належныхъ до згаданого товариства. Тому банкови краєвому не грозить жадне небезпеченьство фінансовои втраты.

Вѣдтакъ приступлено до дневного порядку и въ першѣмъ читаню ухвалено привволити радѣ повѣтовѣй въ Чортковѣ затягнути позичку въ квотѣ 20.000 зр.

Дальше ухвалила палата въ третѣмъ читаню проектъ закона будівничого для сельскихъ громадъ и поменшихъ мѣстъ та мѣсточокъ.

Такожь ухваливъ соймъ зниженя престаціи шкѣльнѣй на платню учителѣвъ въ громадахъ: Гѣйско [пов. добромильского] зъ 20% на 10%; Улицко Середкевичь [пов. равского] зъ 16% на 8%; Улицко зарубане въ 27% до 14%, а громадѣ Синѣчокъ [пов. синѣцкого] знижає ся престацію на платню учителя до квоты 100 зр. вѣдъ 1 сѣчня 1898.

П. Гольдманъ референувавъ справозданє комісіи промысловои о субвенціонованю промысловои школы у Львовѣ, а соймъ ухваливъ на ту цѣль щорѣчно призначувати квоту 8.000 зр. почавши вѣдъ 1900 такъ довго, доки та школа буде истнувати и языкомъ выкладовымъ буде языкъ польскій (!), а рада шкѣльна може завести выкладъ одного предмету въ языцѣ нѣмецкѣмъ.

Велику сенсацію а навѣть загальну веселѣсть палаты выкликавъ фактъ, що нинѣ при точкахъ о змѣнѣ ординаціи выборчои и знанѣмъ внесеню п. Каратницкого найшовъ ся потрѣбный комплетъ [114 послѣвъ] на сали. Послѣднымъ посломъ заповнившимъ конечный комплетъ бувъ п. Барвѣньскій, котрого десь зъ кульоарѣвъ зведено до голосованя. На сали настала загальна веселѣсть и оплески, а навѣть маршалокъ зъ радостію повитавъ п. Барвѣньского, що причинивъ ся до комплету своею и явою. Явили ся такожь всѣ прочій руснѣ послы, а маршалокъ сконстатувавши комплетъ отворивъ дискусію.

Въ дискусіи не забравъ нѣхто голосу и палата въ третѣмъ читаню ухвалила змѣну статуту краєвого и соймовои ординаціи выборчои [справоздавець п. Гурскій] и допованя статуту краєвого зъ постановою, що выбранѣ послы урядники и функціонарѣ публичнѣ не потребують урльопу до выконованя мандату посольского; [внескодавець и справоздавець п. Каратницкій.] — Оба достычнѣ законы принято майже одноголосно.

П. Гупка референувавъ справозданє комісіи громадскои о справозданю выдѣлу краєвого въ справѣ петиціи м. Кракова о выданє закона що-до примусовои злуки домовъ въ Краковѣ зъ водотягомъ мѣскимъ, а заразомъ о дозволѣ громадѣ на побѣръ податку громадского вѣдъ чиншовъ найму и оплатъ за уживанє воды. — Достычный законъ зъ малою поправкою п. Окуневского що до речинця оголошеня и обовязуючого выконуваня закона ухвалила палата.

Довша дискусія вывязала ся надъ справозданемъ комісіи краєвого господарства о справозданю выдѣлу краєвого въ справѣ попиранія „кулокъ рѣльничыхъ“ и пообільшеня для нихъ фонду позичкового.

Перший въ тѣй справѣ промовивъ п. Меруновичь и выхваляючи дѣяльность кулокъ внѣсъ, щобы фондъ позычковый для кулокъ пѣдвисти зъ 25.000 зр. до квоты 34.000 а не до 30.000 зр. якъ ся пропонує комісія а позостałу квоту 6.000 з. роздѣлити на загальнѣ цѣли кулокъ. — За симъ зи сенемъ заявило ся кількохъ послѣвъ, а п. Бернадзиковскій поставивъ ще додаткову поправку, щобы вѣзвати правительство, щобы оно причинило ся квотою 3.000 зр. до основаня при головныхъ зарядахъ кулокъ практичныхъ, торговельныхъ курсѣвъ для практикантѣвъ.

П. Остапчукъ въ имени руснихъ послѣвъ внѣсъ резолюцію, щобы при роздѣлюваню позичокъ увзгляднювано читальнѣ и крамницѣ такъ схѣднои якъ и захѣднои Галичины. — Внесенія ся пѣдперли пп. Новаковскій и Вахнянинъ; сей послѣдный покликавъ ся на читальнѣ тов. „Просвѣты“, котрѣ на основѣ розширеного статута мають право основати крамницѣ, що въ практицѣ вже дѣє ся. Доповнивъ тому резолюцію п. Остапчука, щобы при роздѣлюваню позичокъ увзгляднювано и такій читальнѣ зъ крамницями у схѣднѣй Галичинѣ.

П. Меруновичь удававъ „незнайка“ и заявивъ, що годить ся на поправку п. Остапчука, сли вонъ мавъ на думцѣ кулка у схѣднѣй и захѣднѣй Галичинѣ и що въ тѣмъ взглядѣ не робить ся рѣзницѣ.

П. д-ръ Савчакъ въ имени выдѣлу краєвого заявивъ, що зайшло непорозумѣне въ тѣй справѣ. До выдѣлу краєвого вѣднесло ся вторѣкъ тов. „Просвѣта“, щобы зъ фонду позичкового для кулокъ удѣлювано позички и для читалень „Просвѣты“ на основѣ крамниць. Выдѣлъ краєвый згодивъ ся на се и увзглядненє петиціи читалени „Просвѣты“ о позички.

Вкѣнци по формальныхъ спростованяхъ справоздавця п. Романовича, котрый згодивъ ся на предложенй поправки, приступила палата до ухвалы: фондъ позичковый для кулокъ пѣдвышено зъ квоты 25.000 до 34.000 зр., а квоту 6.000 зр. призначено роздѣлити на загальнѣ потребы кулокъ; ухвалено всѣ внесенй поправки.

Година 2½ засѣданє тревае дальше.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Контрольоръ податковый Володисл. Недведскій именованый податковымъ поборцемъ, а офіціялъ податковый Петро Затурскій контрольоромъ податковымъ.

— Перенесеня. Намѣстникъ перенѣсъ адъюнктовъ будовництва Ад. Моздиновича изъ Стрыя до Тарнобжега, а Кар. Герстінґера въ Бережанъ до Стрыя.

Послѣдни вѣсти.

Соймова комісія шкѣльна ухвалила на I (V) клясу львѣвскои руской школы выдѣловои женьскои 800 зр. на сей рѣкъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 марта. Подана N. W. Tagblatt-омъ вѣсть, що послѣдна рада міністрѣвъ ухвалила языковѣ розпорядженя, показує ся передчасною. — Vaterland знова заперечує вѣсть, що рада державна мае бути скликана зъ кѣнцемъ цвѣтня с. р. — Зборы скликаній старокатоликами розвязавъ правительственный комісарь за вѣдчитанє пѣдбурюючого листу п. Іро. Въ наслѣдокъ того счинивъ ся великій крикъ. Салю выпорожнила поліція. — Офіціяльный привѣздъ Сеня до Вѣдня заповѣджено на Великодный тыждень.

Римъ 23 марта. Конференція амбасадорѣвъ Россіи, Англіи и Франціи пѣдъ проводомъ міністра справъ заграничныхъ Каневаро ухвалила вѣдкинути жаданый губернаторомъ Креты новый кредитъ, а за те уможливити кретеньскому правительству кредитъ на европейскихъ грошевыхъ торгахъ.

Мадридъ 23 марта. Пѣвурядовый дневникъ Reforma доносить, що зайде щось такого, що вплыне на напрямъ политики Испаніи и выкличе скорѣйше скликанє кортесовъ. — Дневники доносять, що ожиданый маніфестъ дона Карльоса принесе деякѣ ревеляціи щодо его намѣрѣвъ, але невѣдомо, чи уповажнить своихъ приклонниковъ взяти участь въ выборахъ до парляменту.

Берлинъ 23 марта. Парляментъ по ухваленю буджету вѣдрочено до дня 11 цвѣтня. Вѣдъ намѣру розвязаня парляменту вѣдвели цѣсаря: король саскій князь саско-мейнінґенскій князь-регентъ баварскій.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

22 н. ст. марта 1899.

Львѣвъ: Пшениця стара 9·25 до 9·50, пшениця нова 9·25 до 9·50, жито старе 7·— до 7·50, жито нове 7·— до 7·50, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнистый 5·70 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·50 до 7·50, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика 5·50 до 6·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббѣсъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·50, гречка 7·50 до 8·50, конюшина червона 45·— до 58·—, конюшина бѣла 30·— до 50·—, конюшина шведска 50·— до 60·—, тымотка 17·— до 21·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5·50, кукурудза нова 5·30 до 5·50, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 65·— до 70·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 15·50 до 16·75 зр.

Надѣслане.

Высокоповажана Редакціи!

На пѣдставѣ §. 19 зак. прас. прошу о помѣщенє слѣдуючою спростованя:

1) Неправдою есть, яко-бы на будову костела въ Остапю бѣльше жертвували Русины, якъ латинники — якъ се въ чч. 32 и 37 „Дѣла“ дописувателѣ донесли, — позналъ анѣ одинъ Русинъ Остапѣвскій не давъ анѣ не зобовязавъ ся дати хоть-бы сотокъ на будову сего костела.

2) Неправдою есть, щобы полишенемъ мене въ Остапю люде дуже огорчились; щобы-мъ дуже часто выдалявъ ся зъ дому и щобы сусѣдни священники мусѣли мене заступати, бо стараю ся выповняти мои обовязки по можности якъ найточнѣйше и теперѣшни вѣдносины мои зъ парохіанами суть якъ найлѣпшѣ.

3) Неправдою есть, щобы парохъ латинскій въ Грималовѣ кс. Валентъ выланявъ не мало душъ рускихъ и щобы иншій самій перейшли на обрядъ латинскій, бо подѣбного выпадку за часовъ мого побуту вѣдъ року 1890 въ Остапю, яко вароха, не було анѣ одного.

4) Неправдою есть, щобы на будову костела въ Остапю выдано зъ касы повѣтовыи въ Скалатѣ 9000 зр. а. в., а правдою есть, що громадане Остапя старають ся вы-

Ч. 16626.

Оголошенє конкурсу.

Зъ початкомъ року шкѣльного 1899/1900 наданыхъ буде вѣсѣмь мѣсць фундушевыхъ въ ц. и к. заведеняхъ вѣйсковыхъ зъ фундаціи пѣдъ назвою „Цѣсаря Франца Іосифа I. ювілейна фундація“.

Условя приняти оголошує ся рѣвночасно въ Gazet-ѣ Lwowsk-ій и за посередництвомъ всѣхъ заведень науковыхъ высшихъ и середныхъ.

Речинець до вношеня подань до Выдѣлу краєвого уплывае зъ днемъ 5 мая 1899.

Зъ Выдѣлу краєвого.

У Львовѣ дня 14 марта 1899. III 1—3

дбстати тую суму зъ дотычнои касы, яко належачу ся имъ за выкупно сервітутовъ, въ тѣй цѣли, абы квоту 5.500 зр. ужити на побудованє церкви а решту на побудованє костела а то въ стосунку до христіанъ обохъ обрядовъ замешкуючихъ Остапє.

5) Неправдою есть, щобы Русины грекокатолики звозили камѣня, пѣсокъ, вапно на будову костела въ Остапю; противно, замѣрена будова костела побудила Русиновъ до спѣшнѣйшого пѣдудованя церкви въ Остапю и до нинѣ Русины частію вже зложили а иншій зобовязались зложити добровѣльнѣ датки на тую цѣль, и то въ значнѣйшихъ квотахъ, выносячихъ разомъ надъ 2.000 зр., а особливо мѣсцевый колляторъ Залескій зобовязавъ ся добровѣльно на будову церкви въ Остапю здожити 3.000 зр.

Тожь непотрѣбно называя дописувателя „Caveant consules consistoriales“, бо въ Остапю панує якъ найбѣльшій спокѣй и порозумѣне межи парохіанами а мною, а повышій дописи суть тѣлько тенденційными калюмніями кинеными на рускій народъ въ Остапю, котрый нѣчимъ не заслуживъ собѣ на подѣбнѣ [якъ высше зазначено] закиды, бо вонъ вѣрно преданный своій рускѣй церкви и вповнѣ патріотичный. А що м я особа може дописувателеви не подобая ся, то я зауважаю ему: „medice cura te ipsum“.

Зъ повазаннемъ

Евгеній Андруховичъ руснїй приходникъ въ Остапю.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропіґійскѣмъ.

Дякуючи за дотеперѣшнѣй взгляды поручаю ся дальше ласкавѣй памяти.

Зъ глубокимъ повазаннемъ

36 10—10 *Димитрій Ковальскій.*

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицкая ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на напитаніи пасіки Ганкевич.

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, ґлясы, бінокли, телескопы, барометры, термометры, рѣжні ареометры, спирескопы, люпы, компасы, райсцайґи, тамыже вѣрничкы, шкоы, лѣбелї, манометры и т. п.

Уряджене дводнѣвок електричныхъ.

Вельмі надѣяни подагоджують ся въ нихъ найдешевше. 4187

ТЕОДОРЪ

ҐЕЛЕҐТА

У ЛЬВОВѢ

при ул. Бляхарскій ч. 9

принимає всѣлякій роботы въ обомъ малярства кімнатѣ и выконує тѣ роботы якъ найвкуснѣйше по цѣнахъ узґлядненыхъ.

116 1—15

Машинка до стриженя волосся и бороды препоручає Іванъ Ляврукъ пожбинкъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Ложки столовѣ въ Альпаки зр. 6·50 въ срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы въ Альпаки зр. 3·25, въ срѣбла зр. 7·— ви тудинъ

пор. ча НЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры)

Ботаніка

на вищі класи шкіл середнихъ. Після учебника Д-ра О. Ростафинського. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Вид. в р. 1896. Ціна 1 вол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на низші класи шкіл середнихъ. Пятый руский переложивъ Іванъ Верхратскій Видане друге. У Львовѣ 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на низші класи шкіл середнихъ, учебникъ А. М. Ломницкого, переложивъ і подекуда доповнивъ Іванъ Верхратскій. Видане друге 1898. Ціна примѣрника: 70 цент. в. ав.

Спису важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной термінольогії и номенклатуры. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 80 цент. в. а.

Видания ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора професора руской гімназиї зі Львовѣ. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінациї (зр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 30 пр. Спису) порто оплачує автор.

ВАЖНА КВЕСТІЯ.

Въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко власный выробъ, коли бы однакъ купуючій схотѣвъ сесю роботу побачити, то зъ певностію жаденъ купець тои не вкаже, бо не має власной роботнѣ и вказати не може! — А се однакъ при купнѣ ковдеръ и матерацовъ квестія великои ваги, бо найперше сей, хто самъ выробляе ковдры и матерацы, може ихъ дешевше продавати, а друге, — що є найважнѣйшимъ, що тодыкы тамъ, де є власна роботня въ дома, тамъ є гарантія за доброту выробовъ и матеріяловъ ужитыхъ до ковдеръ и матерацовъ. Така спеціяльна роботня ковдеръ и матерацовъ є у Львовѣ при ул. Коперника число 5, подъ фірмою

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ,

де набути можна ковдры водъ зр. 3·50, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12 до 14 зр. Ковдры атласовѣ шовковѣ водъ зр. 10·50, 14, 16, 18, 20 и выше. Матерацы чисто волосѣнни (3 подушки) зр. 12·50, 14, 16, 18, 20 въ кождой цѣнѣ до зр. 30. Сѣнники спружинови и звычайни, подушки зъ пѣря и волосѣни и т. п. До выправъ шлюбныхъ въ ковдрахъ и матерацахъ є въ моимъ складѣ найбольшій выборъ; при большомъ закупнѣ можливый опустъ. Переробка матерацовъ (3 подушки) коштуе 2 зр., переробка ковдры тодыкы 2·50 зр. Дреліхи на покрыте матерацовъ водъ 60 кр. за метеръ. Матерацы волняны и шовковѣ атласы на ковдры у всѣхъ барвахъ найдешевше поручае Спеціяльна роботня и Складъ выробовъ по стелѣ 86 3–6

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

(Львовъ, Бюро „Интересъ“)

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетиче и галантерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣренымъ цѣнахъ.

Головный складъ насѣнь и рослинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

ЛЬВОВЪ, ПЛОЩА СВЯТОГО ДУХА

Поручае насѣня ярыни, цвѣтовъ, рослинъ пастевныхъ, заразомъ вѣнцѣ и букеты.

Театральна 8, у власной каменицы.

100 3–5

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика руму, ліквровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на малинки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 48–?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше вшѣ всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнгутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякѣ матеріялы будовляныѣ** — заручуючи за ихъ доброту.

Предпріяматво роботъ бетонновыхъ и крытя даховъ дахівкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 95–?

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВѢЙ

(давнѣйше Мярінцельскій капле жолудковѣй)

пресповѣдчей въ аптицѣ „подъ королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трававня и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковѣй часто бываютъ фальшованѣ. Тому при купнѣ треба уважати на повышену охоронну марку зъ подписомъ **C. Brady** и вѣдкинути яко неправдивѣ всякѣ фабрикаты, котрѣ не заосмотрѣй тою маркою охоронною и подписомъ **C. Brady**. 412 16–22

Капле жолудковѣй аптикаря К. Браді

(давнѣйше Мярінцельскій капле жолудковѣй)

опаковань въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Мярінцель (яко марки охоронной). Подъ маркою охоронною муситъ находитись стоячо побочь подпись *C. Brady*

Складовѣ части подань.

Капле жолудковѣй правдивѣй можна набути у всѣхъ аптикахъ.

За певну и добру льокацію

поручаемо

4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ премійованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облігаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и воддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 [3]

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и ниже.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняъ французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 16–0

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

подъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кіло высылае franco. Вѣдпродавочимъ значнѣйшій рабатъ. 6, 8–20

Цѣнники на жадане высылае оплачений.

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товарыство асекураційне, препоручене Выч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вприсоев. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечуе будынки, ураджене домашне, скоть, господарскій знарядъ, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондовъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05	зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.963·12	„	
Фондъ основный	45.000·—	„	
Резерва спеціяльна	842·41	„	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованѣ, условя обезпеченя корыстнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кѣнця 1898 року выносили выплачени шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краєвый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшѣ условя, представляе своими значными фондами найбольшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дѣстати може тодыкы членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 34 53–0

Зголошеня о удѣленя агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты“.)

Информаціи и посередництво въ выборѣ обезпечень житєвыхъ и въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Позички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Великопостнѣ Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковы.

Лѣсництво Зассовъ (Zassów)

(п. п. Зассовъ, **зелѣзнича стація и телеґр. Чарна**) — высылае за послѣплатою низше поданѣ

НАСѢНЯ ЛѢСНѢЙ:

Назва	Сила кѣльч.	За 1 фунтъ зр.	За 1 фунтъ кр.	Назва	Збѣръ	За 1 фунтъ зр	За 1 фунтъ кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся збѣръ въ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ черна P. Austriaca	80%	1	20	Явѣръ Acer pseudopl.		—	25
„ амерін. P. strobus	75%	3	30	Кленъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вѣльха черна Alnus gl.		—	35
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia ps	Поручая збѣръ въ 1898 року	—	30	Орѣхъ черный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	60	Яблока зерибки		1	—
Гѣгъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерибки		1	50

Цѣнникъ: **Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ повойныхъ пересылае даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассовъ** подъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французки и нѣмецки. 4 6–20

Розклад їзди поїздів зелізничих

важный від 1 жовтня 1898

тема часу середно-европейского [пів годины о 36 мінут від часу зі Львова].

ПОЇЗД зосп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД зосп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖИДИ			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, подъ зарядомъ Іосифа Даниля.

Ч. 5. Львовъ, Пятница 12 (24) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одном стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Переглядъ політичный.

Загранична праса все ще ширить поголовски, що Австрія намѣряє набути якусь мѣсцевость въ Хінахъ. Вѣденьскій кореспонденты до англійскихъ дневникѣвъ доносятъ, що пѣвурядовыхъ заперечень не треба брати серіозно. Они ще не доказують, що австрійске правительство вѣдступило вѣдъ пляну усадовити ся въ Хінахъ. Заперечена суть що найбѣльше выразомъ невдоволеня, що справа, котра доперва повстала и котрой ще докладно не обдумано, стала ся предметомъ дневникарскои дискусіи. „Таймсъ“ гадає, що намѣры австрійскои дипльоматіи доперва тогдѣ трохи вѣдслонять ся, коли на воды Великого океана прибуде высланый до Хінъ австрійскій корабель Kaiserin Elisabeth. Згаданый дневникъ додає також, що деякій промысловій круги домагають ся аренды въ Хінахъ, деякій знова рѣльничій круги не гадають, щобы кольонія въ Хінахъ могла бути пожиточна, хочь було бы добре, коли бы держава роздобула денебудь простору пригѣдну до кольонізаціи еміґрантѣвъ, котрій головно рекрутують ся зъ клясы безземельныхъ селянъ. Тій еміґранты до Хінъ не пѣдуть, бо тамъ населенє густѣйше якъ въ Европѣ. Аренда въ Хінахъ давала бы заиски одному лишь промыслови, котрый и безъ того вже корыстав въ Австріи зъ рѣзныхъ привілеѣвъ. Тій два суперечній змаганя були бы себе обопѣльно знесли, коли бы не вмѣшавъ ся бувъ въ сесю справу зарядъ австрійскои маринарки и не промовивъ за арендою. Такъ описують сесю справу англійскій письма. Россійскій знова дневники доносять зъ якихсь „дуже поважныхъ“ жерелъ, що австрійска аренда въ Хінахъ досыть можлива.

Въ моравскѣмъ соймѣ революція епископа Бавера выкликала велику дискусію на тему релігійного выхованя школьнои молодѣжи. П. Шевчікъ промовлявъ за конфесійною школою. П. Сельнеръ [Нѣмець] выступивъ противъ змагаючого ся вплыву духовенства, и противъ того, що австрійскихъ Нѣмцѣвъ спихають на друге мѣсце. Ліберальна велика посѣлость голосувала за революцію епископа Бавера, але устами п. Скене заявила, що сесе голосованє ще не доказує, що сторонництво попирає змаганя до заведеня конфесійнои школы, оно значить тѣлько, що велика посѣлость придучає ся до оборони народнои школы противъ змагань, до перетворена школы въ безконфесійну. П. Фукъ боронивъ мѣжконфесійность школы, домагавъ ся именованя нѣмецкихъ катехитѣвъ и пѣднѣсъ конечность внесеня языковыхъ розпорядженъ. П. Зачекъ промовлявъ за угодою Чехѣвъ зъ Нѣмцями и высказавъ бажанє, щобы Морава була першимъ краемъ, въ котрѣмъ прійде до безпосереднои угоды народа зъ народомъ.

На вчерашнѣмъ засѣданю краньского соймы вела ся дискусія надъ субвенцію по 6000 зл. словѣньского и нѣмецкого товариства театрального. Словѣньскій посолъ Калянъ выступивъ противъ удѣленя субвенціи нѣмецкому театрови, бо въ тѣмъ театрѣ граютъ такій штуки, якъ „Габсбургъ“, котрыхъ змѣстъ зобиджує національній чувства Словѣнцѣвъ. Президентъ краю боронивъ штуку „Габсбургъ“ и доказувавъ, що она пѣднесить и величає австрійску державну идею, идею поєднаня всѣхъ народѣвъ. При голосованю приняго внесеня комісіи буджетовои и признано обомъ театрамъ субвенцію по 6000 зр.

Соймъ краєвый.

[21. засѣданє в дня 23. марта 1899.]

На вчерашнѣмъ засѣданю прийшло ще на чергу справоздане комісіи краєвого господарства въ справѣ заложеня садовничихъ заведень въ Залѣщинахъ и пѣдъ Краковомъ. На внесеня комісіи ухвалено поробити приготовляючій кроки до заложеня тыхъ заведень.

Дальше ухвалено признати Сестрамъ милосердя 5000 зр. запомоги на заложенє шпиталя въ Судовѣй Вишни. Краєвому банкови удѣлено абсолюторію за р. 1897.

Довша дискусія счала ся надъ справою злученя села Сколього зъ мѣстомъ. Краєвый выдѣлъ и громадска комісія заявили ся за злукою. Противъ сего внесеня промовляли п. д-ръ Окуневскій зъ уваги, що оно вѣддає село пѣдъ панованє жидѣвъ мѣста. П. Вахянинъ жадавъ, щобы справу завернути назадъ краєвому выдѣлови до лѣпшого розслѣдженя. П. Кадій выказувавъ, що обій тій громады такій лежать блізько себе, що ихъ злука є конечна. П. Савчакъ заявивъ, що уде голосувати противъ внесеня, бо интересованій не хотять злуки. П. Меруновичъ проговоривъ за злукою. Вкінци маршалокъ о год. 3 вѣдрочивъ засѣданє до 8 год. вечеромъ.

Вечѣрнє засѣданє почало ся о год. 8½ голосованемъ надъ справою Сколього. Прийнято внесеня комісіи, що краєвый выдѣлъ має на слѣдующу сесію выготовити проектъ закону о злуцѣ обохъ громадъ. Обѣрвалось ще сій нагодѣ вѣйтови села Сколього, бо при розсмотрюванѣ справы выкрыто его малверзаціи та вѣддано ихъ прокураторіи.

Потѣмъ прийшли на чергу всѣлякій справоздана петиційнои комісіи. Перше зъ нихъ вѣдносить ся до справы приспѣшеня ліквідації селяньского банку и краковского заведеня кредитового земского. Справу сю порушила петиція головного заряду кулокъ рѣльничихъ, а петиційна комісія радить вѣдступити петицію краєвому выдѣлови зъ тымъ припорученемъ, щобы кр. выдѣлъ въ порозумѣню зъ краєвымъ банкомъ придумавъ способы до скорого укѣнченя ліквідації обохъ тыхъ заведень и найблизшій сесіи здавъ соймови справу.

П. гр. Андр. Потоцкій поперъ внесеня комісіи, выказуючи, що краєвый банкъ жадном на тѣмъ не понесе страты, коли причинить ся до приспѣшеня ліквідації. Бесѣдникъ указавъ, що рестанціи одного заведеня выносять вже лише 235.000, а другого 334.000 зр.

П. Бернадзиковскій зъ обуреньемъ навѣвъ прикладъ, якъ то рустикальный банкъ неде ліквідацію, уживаючи найпѣдлѣйшихъ лихварѣвъ до реалізованя своихъ вѣрительностій. Въ бжескѣмъ повѣтѣ львовскій лихварь Берль Фінклеръ купує претенсіи банку за безцѣнь, а опѣсля руйнує селянъ; и такъ претенсію на 1500 зр. купивъ за 400 зр., а властива вартость обдовженои реальности выносить 3.000 зр. Въ иншихъ повѣтахъ дѣе ся такъ само.

П. Жардецкій пояснювавъ, що ліквідація рустикального банку є вже на укѣнченю; полагоджено вже 95.5% претенсій, а лишає ся тѣлько 4.5%. За часъ ліквідації комітетъ ліквідаційный признавъ всѣлякихъ опустѣвъ на 4,726.000 зр. Въ 19 повѣтахъ ліквідація вже покѣнчена. На 40.000 довжниковъ зъ окладомъ лишило ся ще около 2.000 найгоршихъ, зъ котрыми годѣ дати рады, бо конверзія ихъ довгѣвъ майже неможлива. Ліквідаційный комітетъ мусѣвъ бѣльше нѣжъ 1 300 господарствъ набути самъ на свою власность; але зъ нихъ ледво 200 перейшло черезъ вѣдпродажъ въ невластивій руки.

Внесеня комісіи принято. Опѣсля полагоджено богато ще иншихъ петицій. Мѣжъ иншими петиція Березадовець (пов. бобрецкого) и Золотого Потока о заложенє ткацкихъ школъ передано кр. выдѣлови до розслѣдженя и полагодженя. Кѣлька петицій, щобы кулкамъ рѣльничимъ улегчено дѣставанє трафікъ тютюну, припоручено кр. выдѣлови, щобы обѣжникомъ пояснивъ кулкамъ, якій є на те условя. Петицію кс. Панека о утворенє р. кат. парафіи въ Галущинцяхъ передано правительству. Просьбу гр. кат. комітету церковного въ Саноцѣ о вѣдписанє решты долгу 360 зр. передано кр. выдѣлови до розслѣдженя и полагодженя. Жалобу селянъ зъ Братковець (пов. городецкого) на податкового екзекутора Ковальского, що навѣть зъ-пѣдъ положницы выгнавъ постѣль, передано правительству. До порядку дневного перейшовъ соймъ надъ петиціями громадъ Мриголодъ, Великій Очи и Топорѣвъ о заложенє повѣтовыхъ судѣвъ въ тыхъ мѣсцевостяхъ.

Наконецъ приступлено до буджету. Справоздавець д-ръ Бѣлиньскій вѣдчитавъ внесеня комісіи. Выдатки на р. 1899 обчислено на 9,677.306 зр., а доходы власні на 3,030.902 зр. Недоѣбръ 6,646.404 зр. мае бути покрытый додатками по 60 кр. до податку грунтового и домового, а по 66 кр. до податку особистого въ Галичинѣ, а въ округѣ краковскѣмъ по 49 и по 55 кр. Комісія припоручає якъ найбѣльшу ощадность въ преліминари на р. 1900 и переговоры зъ правительствомъ о новій жерели доходу, а вкінци також принято, щобы грошей внесеня фаховыхъ комісій складано соймови лише въ порозумѣню зъ буджетовою комісією и за згодою зъ нею.

При розправѣ загальній записали ся до голосу пп.: Войт. Дѣдушицкій, Барвінскій, Вахянинъ, Гурскій, Средняскій, Стила и Андр. Потоцкій.

Вчера промовлявъ лише п. Дѣдушицкій. Вѣнъ остерѣгавъ передъ надѣями на нові жерела зъ державного скарбу и припоручавъ ощадность. Особливо похвалявъ бесѣдникъ послѣдну раду буджетовои комісіи и высказавъ гадку, що и самъ кр. выдѣлъ повиненъ тримати ся тои рады.

Засѣданє перервано о год. 11 въ ночи, а слѣдующе назначено на пятниць о 10 годинѣ рано.

Вѣдчитано ще чотири интерпеляціи, мѣжь ними п. Вуйцика въ справѣ, що въ борщѣвскѣмъ староствѣ селяне, хотячи удати ся до Румунія на заробки, не можуть дѣстати паспортѣвъ, хиба черезъ фактора Фельдшуса, котрому мусять дорого оплачувати ся. П. о. Небыловець интерпелює въ справѣ громадскои рады въ Рожнѣтовѣ, котра вже 13 лѣтъ урядує.

Комісія для выборчои реформы на вчерашнѣмъ засѣданю ухвалила: внесеня п. Урбаньского зложити въ соймѣ до другого читаня на однѣмъ зъ найблизшихъ засѣдань. Опозиція на засѣданє не прийшла.

НОВИНКИ.

— „Za wiarę i ojczyznę!“ Кс. Станиславъ Громніцкій, деканъ бучацкій и чортковскій, оголосивъ д. 16. с. м. листъ „Do Polaków i Polek“ въ справѣ будовы косцюлковъ на Руси. „Хочь сей рѣкъ — пише кс. прелатъ — принѣсъ намъ такъ прекрѣ, клопотливій и для нашого народу упокорюючій несподзванки, що здавалось бы не пора вѣдзиватись теперь въ справѣ будовы костелѣвъ, то таки „za wiarę i ojczyznę“ и т. д. и т. д. Зъ листу того довѣдуємось, що зъ кѣнцемъ року 1897 лишило ся 2699 зр. 18 кр., призбираныхъ на будову косцюлковъ, а въ 1898 роцѣ вплынуло 8.263 зр. 10 кр. Зъ тыхъ грошей дѣстали 1) Иванковцѣ коло Лозовои 600 зр., 2) Цагава коло Скалы 400 зр., 3) Бѣрки коло Чернелева 500 зр., 4) Бѣла коло Чорткова 450 зр., 5) Дрогомирчаны коло Лисця 300 зр., 6) Игровиця коло Плотичь 50 зр., 7) Ходорковцѣ — коло Соколовки 200 зр., 8) Батятичѣ коло Каменки 100 зр., 9) Стриганцѣ коло Тысьменицѣ 300 зр., 10) Бичковцѣ коло Хомяковки 300 зр., 11) Вовчухи коло Родатичь 500 зр., 12) Гозѣвъ коло Болехова 250 зр., 13) Живачѣвъ коло Городечка 300 зр., 14) Хромогорбъ коло Стрыя 400 зр., 15) Новосѣлка 300 зр., 16) Дорна Ватра на Буковинѣ 300 зр., 17) Грушѣвъ коло Немирова 300 зр., 18) Пужинки коло Барыша 500 зр., 19) Выгода коло Долины 300 зр., 20) Томашѣвцѣ коло Войнилова 500 зр., 21) Ходачковъ великій 50 зр., 22) Коропатвники 500 зр., 23) Держѣвъ 500 зр., 24) Красне 75 зр., 25) Уманъ коло Глуполя 300 зр., 26) Вицинь коло Дунаева 400 зр., 27) Борщѣвъ 500 зр., 28) Борщовичѣ 200 зр., 29) Олеша коло Ковалѣвки 50 зр., 30) Слободка коло Джурина 500 зр., 31) Коростятинъ коло Манастырискъ 500 зр. — разомъ 10.425 зр., такъ що лишило ся 538 зр. 8 кр. — Розумѣя ся, що супротивъ сей акції конечна є тымъ бѣльша ревность нашого духовенства. Инші уваги мабуть тутъ зайвій; числа самі говорять!

— Зъ Тернополя пишуть намъ: „Наша дума, наша пѣсня не вмре, не загине...“ Тій слова мимоволь мусять тиснути ся до серца кождого Русина Тернопѣльця, що бувъ присутный на трехъ вечеркахъ въ честь нашого генія слова, Шевченка, якій давала шкѣльна молодѣжь тернопѣльска трехъ середнихъ школъ мѣсцевыхъ.

Дня 13 с. м. бувъ вечерокъ гімназістѣвъ. Програма була доѣбрна, тожь не дивниця, що простора сала „Сокола“ по береги выповнилась публикою. Вечерокъ выпавъ цѣлкомъ добре. Сальвы, може бути, менше удали ся черезъ те, що були за трудні, але се вырѣвнали деклямаціи. „Посланія“, вѣдеклямованого зъ такимъ зрозумѣнемъ, зъ такою силою чувства, не зараз почує публика тернопѣльска. Рѣвно-жь велике вражінє на публику робила прекрасна гра тов. В. Б. и О. П. на двѣ цитры. Публика вертала зъ вечерка зъ чувствомъ задоволеня и ободженя.

Такій самый вечерокъ дали дня 20. с. м. ученики школы реальной Чудово вражала гармонія и ентузіязмъ, якій панувавъ мѣжь учениками, що устроювали сей вечерокъ. Се жь у нихъ доперва другій вечерокъ Шевченковскій. Русины ще не знають вартости школъ реальныхъ и не посылають до нихъ дѣтей своихъ. На гр. школы реальній у всходній Галичинѣ лише въ Тернополи число ученикѣвъ Русиновъ досягає сотки. И тая горетка ушанувала Шевченка якъ на свои силы величаво. Честь имъ за те, що много труду положили для славы Шевченка!

Въ два днѣ пѣзнѣйше, 22-ого с. м., знова залунало руске слово въ сали „Сокола“. То ученики семинаріи учительскои також пошанували Шевченка. Его идеѣ рѣвно-жь глыбоко укорѣнили ся въ ихъ душѣ, и тѣ идеѣ шарити они на своихъ становискахъ найбѣльше будуть мати нагоды. Вечерокъ ихъ выпавъ величаво. Кожда точка пѣдъ взглядомъ артистичнымъ выпала якъ найлучше. Духъ въ насъ вступає, коли бачимо передъ собою таке поколѣня, повне найлучшихъ надѣй на будучность. Нація, що засилаєсь такими здоровыми соками показує певну силу.

Якъ зъ одной стороны тій вечерки дужо насъ тѣшать, такъ зъ другои стороны сумно намъ, що интеліґенція тернопѣльска зъ своеи стороны мало дає публичныхъ обявѣвъ жита. А могла бы устроити вечерокъ въ честь Шевченка, бо и мае силы до того. Та що-жь? хибувъ въ Тернополи щирого проводира, котрый бы зъединавъ собѣ весь загалъ. А такъ интеліґенція мусить соромитись, що обовязокъ уцѣнованя поета переняли на себе молодій. Честь, кому честь!

— Зъ Лѣська пишуть до польскихъ дневникѣвъ, що на мѣсце самоубійника картяра-банкрота Віктора выступають яко кандидаты на посла до соймы паны Віктор Журовскій зъ Гичковиць и маршалокъ Рамульт. Невдовзѣ мають вѣдбути ся въ Лѣську зборы передвыборчій а на нихъ мае ся перефорсувати кандидатуру Рамульта, бо „кожда инша кандидатура лишь помогла бы до побѣды кандидатови рускому.“ — Русины! гей же до роботы!

— О Зімѣ пише нині Dziennik polski, що вѣсть о делегованю краковского суду для справы Зімы [и бухгальтера Вендраховского] схоплена зъ воздуха, а розправа ще не змже вѣдбути ся навѣть въ липни с. р. передъ судьями присяглыми, бо судья слѣдчій до тои поры не упорае ся. Дальше пише Dzien. pol: „И. Зіма, що въ першихъ дняхъ по увязненю цѣлою силою волѣ державъ ся яко тако, теперь сильно пригнобленый. Положенє, въ якѣмъ вѣнъ опинивъ ся, цѣлкомъ зломило его фізично и морально, а якъ болюче его вѣдчуває, докажомъ есть ся, що безъ настанку плаче. До того вѣнъ поважно хорый, а вязниця той станъ ще погоршує“. — Чи сей плаксивый опись стану директора Зімы не есть вѣдготовленымъ опінія публики до того, що его треба, выпустити на волю?!

— Въ самборскѣмъ судѣ вѣдбувала ся сими днями карна розправа противъ Францішки Леворть, сестры милосердія Служебничокъ, обжалованои прокураторією о провинену смерть 10-лѣтного хлопця черезъ недбале выконуване свого обовязку, бо замѣсть приписаного лѣку подала хлопцеви опіюмъ и вѣдъ того хлопець умеръ. По переведеній розправѣ трибуналъ увольнивъ обжалованую.

— Зъ кружка руских академиковъ горничихъ „Чорногора“ въ Лубнѣ [Leoben]. На звычайныхъ загальныхъ зборахъ членѣвъ Кружка що вѣдбулись дня 18. марта с. р., увійшли до выдѣлу: Юліянъ Мудракъ яко голова, Емануилъ Теодоровичъ яко справникъ и Иванъ Пласкачь яко скарбникъ.

— Спѣръ на львовскѣй політехницѣ мѣжь студентами а ректоратомъ ще не полагоджений. Ректоратъ выточивъ доси слѣдство 11 студентамъ, котрій чи то скликали звѣстне вѣче, чи вели тамъ провѣдъ; кромѣ того мае выточити ся слѣдство всѣмъ бесѣдникамъ на тѣмъ вѣчу, а було ихъ щось до 30. Переслухане ще тревае. Оногды була депутація студентѣвъ у намѣстника зъ просьбою о интервенцію и недопущенє до стрейку. Намѣстникъ вѣдповѣвъ, що буде старатись о лагѣдне полагодженє справы, але виновниковъ мусять ся покарати. Говорять, що студенты мають намѣръ выслати евентуально депутацію до Вѣдня.

— Посолъ кс. Стояловскій уряджує въ Краковѣ зборы селяньскій черезъ два днѣ, завтра и въ недѣлю. Въ суботу вѣдбуде ся вѣборъ рады сторонництва христіяньско-людового, а програма нарадъ сего збору мѣстить мѣжь иншимъ: о способахъ зъединенія польского люду; проектъ згѣдного сповѣдланя всѣхъ сторонництвъ опозиціи ныхъ; евентуально выборъ суду полюбовного. Въ недѣлю вѣдбуде ся вѣче селяньске зъ такою програмою: справоздане зъ суботнѣшныхъ ухвалъ рады сторонництва христіяньско людового и конференція зъ представителями иншихъ сторонництвъ; обговорене котрыхъ головныхъ програмъ сторонництвъ людовыхъ и вкінци обговорене політичного положенія въ державѣ и въ краю.

— Обербольцмайстеръ мѣста Кіева — якъ доносять „Биржевыя Вѣдомости — постановивъ на способъ Гарунъ аль Рашіда пересвѣдчити ся лично: якъ вѣдвластній ему органы поліційній сповняють свій обовязокъ. Отже перебравъ ся за бѣдного чоловѣка, взявъ пѣдъ паху дорогій блискучій самоварь и въ глуху нѣчь пустивъ ся на проходъ по мѣстѣ. На самперед пересвѣдчивъ ся, що поліцияты вѣдбувають свои стойки, и одинъ по другѣмъ придержуючи его та жадавъ выясне-

Торговлю ризъ и сосудѣвъ церковныхъ рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочени и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 481 29-40

припоручає ся фірму:

Евг. Спожарского и Вол. Устеньского при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ня, зъ вôдки вôнъ взявъ самоваръ. Се було въ порядку — але не въ порядку було те, що коли оберполіцмайстеръ уткнувъ поліціянтови, одному, другому и третьому въ руку рубля, они вже безъ дальшихъ допытовъ пускали его въ Богомъ. Але вôнъ въ своїй вандрôвцѣ натрафивъ на одного поліціянта, що не хотѣвъ узяти рубля и спровадивъ его до поліційного ревіру. Се дуже утѣшило оберполіцмайстра, але вконецъ инше розчарованє: Урядникъ ревіроный, заспаный, очевидячки гнѣвный, що ему сонъ перервали, приказавъ вести приарештованого до „холоднои“, зовсѣмъ нѣчо не пытаючи его. Арештованый почавъ выправдуватись, але урядникъ не хоче слухати и кричить: до арешту! Тогдѣ арештованый пригадуе урядникови его обовязокъ, що вôнъ же повинênъ взяти протоколъ въ заарештованого. Урядникъ впадае въ лютъ и хто знае до чого було бы прийшло — та втôмъ арештованый зрывае приправлену поруку й бороду — и передъ лицемъ ревірового стоя оберполіцмайстеръ! Що дальше наступило, можна догадувати ся.

— Великого гамору наробивъ въ Нѣмеччинѣ, ба и по-за границями Нѣмеччины протестъ студентôвъ медицины университету въ Галлѣ противъ допущена женщинъ на выклады и занятя клінічні спôльно зъ студентами мужчинами. Въ протестѣ тôмъ, що повинênъ ся сими днями на чорнôй таблици университету, клінікъ и шпиталевъ въ Берлинѣ, сказано мѣжъ иншимъ: „Медичный выдѣлъ въ Галле першій въ Нѣмеччинѣ зробивъ пробу допущеня женщинъ до студій медичныхъ, а пробу тую треба узнати за дуже нещасливу. Въ область честныхъ змагань вдеръ ся низъ входомъ женщинъ въ университетъ цинізмъ, а сцены невычайно амбарасуючій, зарôвно для профессорôвъ та ученикôвъ, якъ и для пацієнтôвъ, бувають на порядку дневномъ. На медичній клініцѣ еманципація женщинъ хилить ся въ пропасть, женщина входить тамъ въ конфлікть зъ моральностію и для того конечно треба положити сему таму. Жадаемо выключеня женщинъ вôдъ науки клінічнои, бо досвѣдъ поучивъ насъ, що спôльна клінічна наука слухачевъ мужескихъ и женскихъ не годить ся такъ само зъ интересомъ основныхъ медичныхъ студій, якъ и зъ засадами приличности и моральности“. — Розумѣе ся, гадки о тôмъ протестѣ студентôвъ-медикôвъ въ Галле и подѣлений и справа увôйшла въ дискусію по дневникахъ и зборахъ.

— **Дрôбни вѣсти.** На сценѣ Одеону въ Варшавѣ выставляють въ театрѣ Пшибильского звѣстну украиньску штуку „Нещасне кохане“ Манька въ польскôмъ перекладѣ! — Въ менажерія Клюцкого гостячои въ Дрогобичи Павло Гахъ, робôтникъ при копальняхъ нафты въ Бориславѣ, подразнивъ слона, а той ударивъ его трубою по головѣ такъ сильно, що готовъ утратити око; облитого кровю вôдвезено его до шпиталя. — За-для дифтерія, на яку занедужало кôлькохъ ученикôвъ гімназіи въ Подгужу [вôдъ Краковомъ] замкнено тую гімназію. — Зъ Рончицъ утѣкъ тамтого тыжня торговець дерева Сруль Гіршъ зъ жѣнкою и дѣтьми, полишаючи 60.000 довгôвъ; въ Тарновѣ зголивъ бороду, обтявъ пейсы и выѣхавъ въ сторону Угорщины. — Зъ Ряшева утѣкъ жидъ Іосифъ Талеръ, сфальшуваши векслѣвъ на 3000 зр. — Въ Генуи арештовано и выслано до Вѣдня жида Гуду Банда зъ Ярослава враз зъ двома дѣвчатами, котрѣ вôнъ вѣзъ до Буеносъ Айресъ до дому розпусты, замамивши ихъ вôдступомъ. — Зъ Станиславôвскои вязницѣ утѣкъ сими днями вязень Василь Голодъ, 25 лѣтный селянинъ изъ Стратина, засужденый за мордъ на дожизнену вязницю. — Титулярный вахмайстеръ при краевôй командѣ жандармеріи ч. 5 у Львовѣ Кароль Гердиньскій дôставъ за выслѣдженє и арештованє дуже небезпечного злочинця и заявлену при тôмъ ревнôсть та зручнôсть похвалу и узнанє. — Краева рада шкôльна выключила кôлькохъ ученикôвъ зъ гімназіи въ Тарновѣ за екцесы уличнѣ, припоручаючи заразомъ дирекціямъ школы реальнои и учительскои семинарія въ Тарновѣ, щобы тыхъ ученикôвъ не приняли.

Соймъ краевый.

[22. засѣдане зъ дня 24 марта 1899.]

Засѣдане розпочало ся о 10·45 годинѣ рано. Послôвъ мало, а на галерія ледви двѣ особы.

По вôдчитаню петицій приступлено до дневного порядку.

Радѣ повѣтовôй въ Дрогобичи приволено побирати оплаты — дорогового мыта на повѣтовôй дорозѣ Губичѣ Борислава Схôдница. — Справу референувавъ п. Хамецъ.

П. Мадейскій референувавъ справоздане комісія шкôльнои о предложеню выдѣлу краевого зъ проектомъ змѣны краевого закона зъ дня 1 грудня 1889 ч. 71 В. з. кр. о вынагородѣ за науку религія въ публичныхъ школахъ народныхъ. Дотычный проектъ змѣны закона ухвалено въ третôмъ читаню.

Вôдтакъ наступило справоздане комісіи банковои въ предметѣ розширеня гарантіи краю за щадничѣ вкладки лôкованій въ банку краевôмъ до высоты 6 мілiонôвъ зр. и дозволу на выданане асигнатъ до высоты 2 мілiонôвъ зр.; справоздавець п. Скалковскій.

Въ третôмъ читаню ухвалила безъ дискусіи палата дотычну гарантію.

П. Яклиньскій референувавъ справоздане комісіи зелѣзничôвъ въ справѣ петиціи гр. Володислава Замойского и иншихъ о признанє потребы будовы зелѣзници въ Закопане Сухá Гора и о краеву субвенцію на тую цѣль, а такожъ въ справѣ петиціи выдѣлу рады повітовои и мѣста Новый Торгъ, заявляючихъ ся за шляхомъ Новый Торгъ-Чорный Дунаецъ Суха Гора.

При тôй точцѣ промовлявъ довшій часъ п. д-ръ Беднарскій [демократъ нововыбраный посолъ зъ Нового Торгу]. Вправдѣ бесѣда его перша яко посла не выклокала въ сали жадного ефекту, була выголошена дуже тихо, зъ тремою и не могла вплынути на послôвъ переконуючо о потребѣ шляху Новый Торгъ-Чорный Дунаецъ Суха Гора.

П. Хамецъ освѣдчивъ ся противъ того шляху, а за продовженемъ зелѣзници на шляху Хабôвка Закопане черезъ Костелиско Витôвъ до угорскои границѣ при Сухôй Горѣ.

Година 11.45: на сали вôдчуван ся бракъ всякого житя. Бôльшôсть послôвъ апатично сидить въ своихъ лавкахъ, а кôлькох иншихъ прислухуе ся на лѣвици бесѣдѣ п. Вайгля, котра не будить жадного заинтересованя въ палатѣ. Галерія въ части заповнила ся. Загальный бракъ житя и внемічна атмосфера вôдчувае ся въ цѣлôй повни. До того ще и мартова аура зô снѣговицею выкликуе загальну сонливôсть.

П. Вайгель говорить дальше а прислухуютъ ся ему двѣ эксцеленціи бувши міністры Бѣлинъскій и Залескій та ще трехъ послôвъ. Бесѣдникъ провлявъ за внесеемъ п. Беднарского.

Въ тôй справѣ промовивъ ще и екс. Бѣлинъскій и покликуючись на розвитокъ Закопаного и „piękność polskich Tatr“, поперавъ внесеня комісіи и высказавъ що получене Угорщины шляхомъ зелѣзничнымъ изъ Закопаного не є справою локальною, але народовою.“

Година 12·40 веде ся дальша дискусія; въ оборонѣ внесеня комісіи промовивъ п. Скалковскій а противъ п. Средницкій.

Справоздавець п. Яклиньскій станувъ въ оборонѣ внесень комісіи и вôдповѣдавъ на закиды и вкôнци принято внесеня комісіи и призначено на сю зелѣзницю 80.000 зр. краевои запомоги.

Вôдтакъ наступила перервана вчера дискусія буджетова. Першій „за“ промовивъ п. Барвѣньскій. Бесѣду свою розпочавъ вôнъ поглядами на ситуацію въ соймѣ. Якась важка журба и невидимый несупокôй залягли палату и цѣлу сесію. Живѣйшого житя годѣ було цѣлый часъ добачитись и якъ бы не предложеня правительственні и выдѣлу краевого, то сегорôчна сесія минула бы була безъ выразнѣйшого визначеня своеи роботы и була бы не вдѣяла нѣчого путнього. Очевидно се все доказуе, що мамо до дѣла зъ недужимъ организмомъ краевымъ, що въ той палатѣ чогось не достае! Мимохôть насуваe ся питаня, що робити, щобы додати житя схорѣлому организмови, побудити его до праці и живѣйшого функцованя! Одиноке живѣйше теперь появило ся вôдчасъ нарадъ надъ гарантією для касы ощадности, а теперь вконецъ зникло й. Опôсля перейшовъ бесѣдникъ на положеня фінансове краю.

Згадавъ, що вже само справоздане буджетове вказуе на невôдрадне положеня фінансове и на тяжкій матеріяльній вôдносины, въ якихъ живемо. Выдатки на потребы зростаютъ, а новыхъ жерела доходôвъ не прибуваютъ. Передъ нашимъ очима высуваe ся мара пôдвышити додатки до податкôвъ, а се вже признавъ и самъ справоздавець. Вправдѣ державный скарбъ мôгъ бы причинитись до ухилена матеріяльной руины краю удѣленемъ части податкôвъ на его вôдшкодованє. Край нашъ выключно рôльничій, промыслу нѣкъ бы не було, а господарство рôльниче якъ выглядае, хочь давнѣ хроніки писали, що земля наша плыла медомъ и молокомъ! Земля наша теперь не выдае плодôвъ, она выродилась, а частій елементарній нещастя зъ послѣднихъ лѣтъ довели нашихъ рôльникôвъ до загальной руины.

На доказъ краевого упадку покликавъ ся бесѣдникъ на п. Ем. Торосевича, котрый щогды на вечірнôй дебатѣ надъ пôдышенемъ платнѣ для учителевъ въ статистичныхъ числахъ выказавъ вôльшаючій ся выдатки, котрій краевы годѣ вже покрыти. Дальше п. Барвѣньскій въ статистичныхъ данихъ выказуе застрашуючо вôльшаюче вдовжена дворôвъ и меншихъ посѣлостій вôдъ 1870 р. Наслѣдкомъ довгôвъ переходить земли въ чужій руки на шкоду нашои суспôльности. Ще и иншi причины причиняються до загального упадку краю, але годѣ ихъ вычислювати. Мѣжъ нашими лихва и пияньство нищать також наше населене; свои доказы опирае бесѣдникъ на судовыхъ выроках и порôвнуе зъ иншими краями. Селяне и мѣщане стоять вже надъ пропастю. Треба скорого и рѣшучого ратунку; тутъ не поможе вже жадне накликуване!..

Соймъ зробивъ вправдѣ много для краевого промыслу, для крамництва, садôвництва и т. п. але сно не выстарчае. До того читальнѣ якъ пр. „Просвѣты“ розбуджують мѣжъ народомъ рухъ и житя и чи въ такій хвили мы маемо сказати рôльникови — пропадай!.. Не пора вôддаватись розпуцъ, але треба ратувати сей народъ! Є на се рôзни способы. Мѣжъ нашими хлѣборобскій спôлки можуть принести велику прислугу, але знаю, сказавъ бесѣдникъ — бôльшôсть палаты є имъ противна. Прийде однако часъ, що и се, подôбно якъ спôлки Райфайзена, найде у соймовои бôльшости прихильну ухвалу. Треба перевести загальный выкупъ грунтôвъ селяньскихъ. Выдѣлъ краевый и соймъ повинні щиро сею справою займити ся, а держава повинна взяти також участь. Выкупъ сей давъ бы перевести ся въ формѣ конверзіи посредствомъ краевого банку. Треба сплатити вѣр телевъ, щобы очистити селяньску землю; [въ тôмъ дусѣ поставивъ бесѣдникъ резолюцію.] Надѣе ся бесѣдникъ, що соймъ вôднесе ся до его прихильно, а правительство не вôдмовить своеи помочи. Се одинокій способъ ратунку краю. — Бесѣду свою закончивъ вѣчно „надѣючій ся“ бесѣдникъ окликомъ: „Ратуймо наше селяньство и мѣщаньство и не даймо ему загинути!“ [*Оплески!*]

Година 1¾ говорить п. гр. Андрей Потоцкій.

Комісія шкôльна ухвалила вчера: Не переймати на край польскои школы выдѣловои въ Бялôй анѣ рускои школы выдѣловои [основаноі Рускимъ педагогічнымъ товариствомъ] у Львовѣ; натомѣсть ухвалила: на школу въ Бялôй 4000 злр. черезъ пять лѣтъ [т. є. 20.000 злр.], а на руску школу 800 злр., поручаючи при тôмъ выдѣлови краевому розслѣдити станъ и потребу истнованя тои школы. [Референтомъ польскои школы въ Бялôй бувъ п. Пілятъ а рускои школы у Львовѣ п. Войтѣхъ Дѣдушицкій.]

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24 марта. Датованій зъ Риму донесеня дневникôвъ, о переговорахъ мѣжъ италійскимъ и россійскимъ правительствомъ въ справѣ участи папы въ мировôй конференціи не мають найменшои вôдставы, бо сеся справа вже убита и не стоить бôльше на порядку дневномъ.

Цеповець 24 марта. Соймъ вôдôславъ до комісіи внесеня п. Геслінґера противъ §. 14-ого. Противъ вôдсыланя до комісіи голосували клерикалы и Словѣнцѣ.

Инсбрукъ 24 марта. Зборы нѣмецко-тирольскои комісіи выборчои ухвалили 19 голосами противъ 13 выключити зъ комісіи п. Грабмайра, за его політичне становиско.

Кольонія 24 марта. До Köln. Ztg. доносять, що папа не приходить до силъ, терпить на безсонницю и дуже мало ѣсть. Пôдчасъ авдіенцій, папа лежить на софѣ. Зменшаютъ ся також умысловій силы. Рана по операціи все еще отворена.

Мадридъ 24 марта. Карлістичній посты зъѣхали ся на конференцію, щобы пôзнати инструкціи Don Карльоса.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Т. Лс. въ Шô. Теперь вплачено за лютый а не за цвѣтень. — *Вп. О. Га. въ Шô.* До кôнця марта, ще 6·80 зр. — *Вп. А. За. въ Чи.* Теперь не выходить. — *Вп. Ю. Га. въ Го.* Одержали. — *Вп. Г. Гу. въ Ус. ру.* До кôнця марта. *Вп. В Вѣ. въ Ст.* Одержали. — *Вп. С. На. въ Оль* Не можемо. — *Вп. В. Ст. въ На.* Теперь покрыто до 10. цвѣтня а не по кôнець мая. — *Вп. І. Ку. въ Си.* Заплачено за лютый а не за мартъ. — *Вп Я. Би. въ Ст.* За лютый а не за мартъ. — *Вп. І. Бе. въ Хо.* Одержали.

КОНКУРС.

Головний Видíл Товариства „Просьвíта“ у Львовí оголошуе отсим конкурс на посаду урядника в канцелярíї Товариства за місячною платнею 30 зр., почавши вíд 1 н. ст. мая 1899. Подання належить вно вти до Головного Видíлу Товариства найдальше до 15 н. ст. цьвíтня 1899.

Убíгаючі ся мають предложити послíдне свíдоцтво шкíльне виказати ся знанем языка рускаго в словí і письмí та долучити пробу письма.

Вíд Головного Видíлу Товариства „Просьвíта“.

У Львовí дня 22 н. ст. марця 1899.

Юлíян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

Надбосланс.

Потребую сейчасъ концепієнта

д-ра Могильницкій

адвокатъ въ Рогатинѣ.

112 2–3

Абсолюторіею

зъ всѣхъ галузъ огородництва высшою школою садôвничо-огородничою въ Айґструбъ на Моравѣ успособляючою до:

а) закладаря всякого рода огородôвъ,

б) раціонального провадженя огородôвъ гандлевыхъ,

в) фахового провадженя и надзору надъ публичными и приватными огородами якогобудь розмѣру, врештѣ

г) раціонального перепровадженя садôвничои и ярининои культуры въ меншôмъ и бôльшôмъ розмѣрѣ, поручаюсь интересованымъ

Абітур. **ЮС ГАВРИШЬ**

101 3–6 въ **Манастирску, почта Косôвъ.**

Уважайте на сей

ВЫПАЛЕНЫЙ КОРОКЪ!!!

13 5–26

ЛИПНЬ

въ ресторациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трабунальска ч. 13 дôмъ власный, можна дôстати щодекно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаний легень	12 „
Фляки	12 „
Нôжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторациі, даю вôдбиравчимъ марки. — Найлѣпшій виноˆ по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страви и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 187—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., оправивъ Банку Гіпотечного на цивільнôмъ писцю Галицкого

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, дальновиды, барометры, термометры, ôбяй ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, найсвайги, таксы мѣрничій, ніоны, лібеле, актинометры и т. п.

Уряджене дзвоникôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4157

Машины Зінґера

ручній вôдъ 25 до 50, ножній вôдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тôлько зъ найдучшихъ фабрикъ христіяньскихъ. Агентôвъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣнники — ІОСИФЪ ИВАНИЦКИЙ, механікъ и спеціялістъ, Львôвъ, Академічна ч. 26. 107 3–52

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣяня жита по зр. 4. Сита волосѣнний почвôрий до паштетôвъ по зр 1 1.30 и 1.60.

[illegible] ПЕТРО ХІПОНСТОВСЬКІЙ, сторожъ зелѣзни у Львовѣ и ощадкасиянка 1 (напротивъ катедры)

Мыльнички и показники до зложеня пропорученє Іоанъ Лаврукъ, ножôвникъ у Львовѣ, улиця Галицка 6.

Недужимъ на лишаѣ

сухій, вогкій лущачій и зъ сею недугою сполученій такъ незносно прикрій кашкôрній прищѣ, лѣчить пôдъ гарантією навѣть такихъ, котрій нѣде не знайшли выдѣченя д-ра Гебра „Flechtentod“. Уживане зовсѣмъ не шкôдливе. Цѣна 6 зр., вôльна вôдъ порта и цла [також и почтовыми марками]; за послѣпатом 50 кр. дорожше. Замовлятн у St. Alexiendrogerie „Гданьскъ“ [Danzig — Нѣмеччина]. 35 8–5

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштом рускаго тов педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продаe ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Великопостній Проповѣдь

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовлена. Дохôдъ на церковь.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниля т.д.

Ч. 58. Львовъ, Субота 13 (25) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'и руских свят) о 6-той годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ .	24 зр.
на пів рокуу .	9 зр.	на пів року .	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на пів року .	8 зр.
на чверть року .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаній вольний відъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного строчки инсератового або на мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числять ся по 15 кр. відъ строчка.

О руску женьску семинарію.

Руске Товариство педагогічне внесло петицію до сойму въ справѣ основання рускои женьскои семинаріи на Галицкій Руси. Зъ огляду на важность сеи справы подаемо головнѣ уступы тои петиціи.

„Підписане Товариство педагогічне — въ выконаню ухвалы своихъ зборовъ зъ дня 11 лютого 1899, а такожь въ наслѣдокъ загально відчуваног потребы зі стороны такъ всѣхъ про добро шкільництва въ нашомъ краю дбалыхъ людей, якъ и тыхъ, що радѣ бы обезпечити для нашои женьскои молодѣжи нагоду для осягненя высшого образованя а зъ нимъ и можности чесного хосенного працѣ — осмѣлює ся звернути до Выс. Сойму зъ прошенемъ:

Выс. Соймъ зволить звернути ся до Выс. ц. к. Правительства зъ відзванемъ, щобы для вдоволеня наглячій оправданій потребѣ всходнои части нашого краю приступило вже въ найблизшомъ часѣ до основання новои женьскои учительскои семинаріи въ одномъ зъ бѣльшихъ мѣстъ сеи части краю, а то въ Коломыи, Станиславовѣ або Тернополи.

Потреба такого нового наукового заведенія давала ся й дасть уже не відъ нинѣ відчувати. Число женьскихъ учит. семинарій въ Галичинѣ взагалѣ невелике — всего три: по одній въ Краковѣ, Перемышли и Львовѣ. Отже на цѣлу всходну Галичину є лишь одна-одинока женьска учит. семинарія у Львовѣ. Зъ щорічныхъ вѣстокъ, доходячихъ зъ кругівъ опечаленыхъ роднинъ и зъ часописей до прилюдної вѣдомости, важь надто знане, яке переповнене панує въ сій власне семинарій. Ледви 1/4 часть на 150—200 зголошуючихъ ся кандидатокъ може бути на І-ій рокъ принята, хочь переважна ихъ бѣльшость є добре приготована, тожь не дивно, що число принятыхъ все значно перевышае нормальне число 40, що можуть бути принятій, длятого въ заведеню сімъ панує стале переповнене. Тѣлу учительскому годѣ опирати ся горячимъ просьбамъ роднинъ, що прецѣ конечно радѣ бы подати своимъ дѣтямъ нагоду до образованя та обезпечити имъ хлѣбъ насущный.

Не зъ иншихъ причинъ повстали и повстають все новѣ такъ у Львовѣ, якъ и трохи не у всѣхъ бѣльшихъ мѣстахъ всходнои Галичины приватній заведенія зъ выразною цѣлію приготовлювати женьску молодѣжь до учительского званя. Два такій приватній заведенія, пп. Бельскои и Стшалковскои, истнують зъ-давна у Львовѣ, а послѣдне зъ нихъ перемѣнило ся вже навѣть, въ части за ініціативою и підъ покровомъ ц. к. властій шкільныхъ, въ особну приватну женьску учительску семінарію, зъ повными 4-ма роками науки, підъ управою добираного за згодою ц. к. краевои Рады шкільной директора, и при числѣ (доси въ трехъ клясахъ) 150 учениць. Подобній заведенія истнують такожь въ Станиславовѣ, Бережанахъ, Тернополи, Стрыю, Бучачи, а приготовляють ся въ Жовквѣ и иншихъ мѣстахъ не згадуючи вже о численныхъ приготованыхъ поодинокихъ кандидатокъ безъ помочи всякихъ заведень, о сколько имъ на наше чи средства матеріальній (а именно оплаты въ заведеныхъ приватныхъ и т. п.), чи нищій обставины не позволяють; многій приготовляють ся середъ тяжкои працѣ на провізоричныхъ посадахъ. Рѣкъ-рѣчно зголошують ся відтакъ у Львовѣ и при мужескихъ семинаріяхъ въ Станиславовѣ, Тернополи и Сокали надзвычайно численній кандидатки до матуры яко приватистки, або такі прямо до испыту кваліфікаційного. И такъ зголошуесь въ одномъ Львовѣ рѣкъ-рѣчно до 100 а навѣть бѣльше такихъ кандидатокъ до матуры.

Яке жь може бути підготоване такихъ кандидатокъ и чи може таке підготованє бути користне для ихъ будучого званя, а зъ тымъ и для краевого шкільництва? А треба при тѣмъ зважати, якъ се загально звѣстно, що матеріальне положенє якъ-разъ тыхъ дѣвчатъ, що горнуть ся до учительского званя, зовсѣмъ незавидне и для нихъ такъ далека и переповнена львівска учительска семинарія якъ и приватнѣ платнѣ заведенія не легко доступнѣ. Тожь многій зъ нихъ идуть таки зъ лавки школы выдѣловои на провізоричній посади, а особливо тѣ, що походять зъ подальшихъ сторонъ. Такій — прямо засуджують ся на се, щобъ нѣколи не осягнули систематичного образованя для выбраного ними званя. А що они мимо того показують ся все-таки придатнѣ, що совѣстно сповняють принятій на себе тяжкій обовязки, найлѣпшимъ доказомъ сего е, що они опбеля, по довгихъ лѣтахъ томлячои працѣ, зъ добрыми порученями о кружныхъ инспекторовъ сотками зголошують ся до приватной матуры, або — за дозволомъ В. ц. к. Міністерства — прямо до испыту кваліфікаційного, и здають сій испыты часто зъ зовсѣмъ добрымъ успѣхомъ, хочь часто зновъ годѣ відъ нихъ много вымагати. Бо чи-жь може як-небудь приватне приготованє — выняткы рѣдкій выпадки — заступити недостачу відповѣдного державного заведенія, зъ систематично вложеныхъ планівъ ведевою наукою, зъ взорцевыми школами, підъ кождочаснымъ надзоромъ властій? Поминувши вже такій улекшеня, якъ стіпендія и интернаты, що истнують при всѣхъ заведеняхъ державныхъ, наколи въ приватныхъ заведеняхъ треба ще складати оплаты. И справдѣ згаданій приватнѣ заведенія, выняткы хаба одно п. Стшалковскои у Львовѣ (де одна кожь нагода образованя практичного такожь обмежена, для недостачѣ школы взорцевои) нѣкъ не можуть вдоволяти. [Тутъ петиція переходить поодиноко приватній заведенія Бельскои и Стшалковскои у Львовѣ, института имени Ленартовича въ Станиславовѣ, заведеня въ Бережанахъ, Стрыю, Коломыи, Бучачи..]

Такъ отже недостача відповѣдного державного наукового заведенія засуджуе попросту сій кандидатки, а зъ ними и нашій народній школы на занедбане и застій, а навѣть відбираe можность замѣщеня такъ численныхъ доси не замѣщеныхъ учительскихъ посадъ въ нашомъ краю. Школы стоять порожній. Мужескій семинарій заводять тутъ о столько, що численній кандидаты мужчины здають испыть зрѣлости не длятого, щобъ посвятити ся учительскій службѣ, але щобъ перейти до иншихъ заводівъ (желѣзницѣ, уряду податкового, почты, приватныхъ передприемствъ), наколи про кандидатокъ-женщинъ здаючихъ испыть зрѣлости сего сказати нѣякъ не можна; они навѣть выйшовши за-мужъ посвячають ся дальше сему званю, або вертають до него повдовѣвши.

Додати належить, що тымчасомъ повстають що-разъ новій женьскій выдѣловій школы, а число женьскои молодѣжи добре підготованои до науки въ семинаріяхъ и раде посвятити ся учительству все збільшае ся. Де-жь и якъ она дальше учитись має?

Заходило бъ справдѣ питанє: чи є женьскій учительскій силы пожаданій для шкільництва и чи було-бы пожадане подавати щенову нагоду до збільшуваня числа своихъ силъ? Отже въ першихъ часахъ новои організаціи нашихъ народныхъ школъ могли справдѣ находити такій сумнѣвы. Однакожь новѣй, вже въ семинаріяхъ учительскихъ підготованій силы показали ся теперь вже вповнѣ відповѣдными, селяне видять ихъ у себе радо и они рѣшучо поправили нинѣ славу женьскихъ силъ учительскихъ. А чи можна зрештою дивуватись, що сій силы були часомъ менше відповѣдній и чи було се лишь ихъ виною, а не такожь иншихъ повликаныхъ чинниковъ? Підписаному Товариству выдають ся навѣть въ многихъ причинъ якъ-разъ женьскій учительскій силы відповѣднѣйшій, особливо въ школахъ низшого типу, де учителька а особливо въ першихъ початкахъ, мусить неразъ заступити сестру и матѣрь, якъ се дѣе ся въ захоронкахъ. Тожь и въ иншихъ краяхъ є женьскій учительскій силы въ школахъ людовыхъ радо бачені, не згадуючи вже про учительокъ приватныхъ. Для женьскои молодѣжи школьнои є женьскій учительскій силы и найпригоднѣйшій, а при школахъ зъ мѣшаною молодѣжію мужескою и женьскою — необходимій.

Підписане Товариство думае, що найвідповѣднѣйшимъ мѣсцемъ для новои учительскои женьскои семинаріи було бъ мѣсто Коломыя, найдальше відділене відъ Львова, де нема ще зовсѣмъ нѣяких, нѣ мужескои нѣ женьскои учительскои семинаріи и де проте дотеперь для женьскои молодѣжи найтяжше було старатись о відповѣдну кваліфікацію для учительского званя. Въ другомъ рядѣ стояли-бъ мѣста Станиславовъ и Тернополь.

Новооснована семинарія повинна бы бути р у с к а. Школы народній у всходній части нашого краю є въ далеко переважній части руски, та на жаль — учителькы учать ся рускои мовы ажь надто часто — відъ дѣтей шкільныхъ! При тѣмъ выказують выказы статистичній В. ц. к. краевои Рады шкільной, що число необсадженыхъ школъ рускихъ у насъ рѣкъ-рѣчно стало збільшаясь, такъ що нинѣ є около 150 рускихъ школъ необсадженыхъ бѣльше нѣжь польскихъ.

Підписане Товариство не сумнѣвае ся, що въ увзглядненю предложеныхъ причинъ В. ц. к. правительство зволить приступити въ найблизшомъ часѣ до вдоволеня выказаной наглячій потребѣ всходнои части Галичины черезъ основанє рускои учительскои семинаріи.“

Сесю петицію підперъ теплою промовою въ соймѣ преосв. Еп. Чеховичъ — и повандрувала она до комісіи шкільной.

Сесія сойму зближае ся къ кінцеви, а про полагодженє такъ важной справы нѣчого не чувати. Нема сумнѣву, що комісія — похоронить справу, бо-ж въ тон семинарій користали бы Русинки, а для Польокъ есть прецѣнь доволѣ приватныхъ заведень, що продукують — хотяй не конче добрій учительки, але — Польки-культуртреґерки на Руси...

Переглядъ політичній.

Голова молодоческого клюбу п. Енгель зложивъ въ клюбѣ справоздане въ політичной ситуаціи. П. Енгель звернувъ увагу на рѣшучу заяву правительства, що оно не зміняе нѣчого въ языковій справѣ, хочь въ порозумѣню зъ обома сторонництвами. Відтакъ бесѣдникъ высказавъ гадку, що недодержанє даного слова є выключене, бо Туна знають яко джентельмена. Можливе лишь се, що правительство скличе конференцію сторонництвъ, въ которій Чехи возьмуть участь. Бесѣдникъ не вѣрить, щобы гр. Тунъ въ своимъ поступованю противъ Чехівъ посунувъ ся дальше, якъ Нѣмець Гавчь, або щобы могло знайти ся правительство, котре бы схотѣло усунути се, що въ языковій справѣ начинае установляти ся. Се мусѣло бы наново потрясти державою. Не бѣльшость правицѣ зблизила ся до Туна, але гр. Тунъ зблизивъ ся до правицѣ. Правительство дало певній приреченя що-до охороны правъ меншости. Міністеръ фінансівъ має важну участь въ коронній радѣ и працює для добра людей.

Зъ огляду на се, що въ долѣшно-австрійскомъ соймѣ краевый маршалокъ не допустивъ до нарадъ надъ внесенемъ п. Шлезінґера въ справѣ австро-угорскои угоды, бо сесе внесенє переступае компетенцію сойму, п. Шлезінґеръ поставивъ взера нагле внесенє, щобы соймъ ухваливъ выбрати комісію зложену зъ 9 членівъ, котра бы розслѣдила: чи соймъ є компетентный радити надъ справою виливу австрійско-у-

---

1)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный ескіз музичный.

Святу правду сказавъ недавно п. Павлинъ Музика [гл. „Новины на поли нашои церковнои музики“ въ 227 ч. „Дѣла“ зъ 12 грудня 1898], що на Галицкій Руси велика посуха на творы музичній. (Я бы додавъ відъ себе, що ще бѣльша она на поли літературы музичнои.)

Коли зважити, що Галицкі Русины — славній зъ своеи співолюбивости, що що другій то співакъ, а що четвертый то дириґентъ, а що перший то критикъ; коли зважать ся, що у насъ що вакацій відбувають ся на велику мѣру устроюваній концертовѣ прогульки; що у насъ що бѣльше мѣсто то свій Боянъ, котрый декуда може бѣльше на папері истнуе; що у насъ въ многихъ селахъ свои хоры, де неможливій творы выспѣвуе ся и въ найбѣльшій дизгармонії славу Богу віддае ся, — тій дивъ новины церковній, про котрі була нѣбы критична згадка підъ повышенымъ заголовкомъ въ „Дѣлѣ“, тыхъ кілька свѣтскихъ народныхъ пѣсень згармонізованыхъ що-правда по майстерски и счепленыхъ въ конечне попурі а выданыхъ „Львівскимъ Бояномъ“ — се чейже за мало для Галицкои співолюбивои Руси, се на мій судъ лихе свѣдоцтво для галицкихъ музиківъ-композиторівъ. Співолюбива Русь Галицка здобула ся за довгій часы ажь на дивъ новины церковній — а якій они, тій новины, приглянемо ся имъ, побачимо. (Понеже сю статью навязавъ я до сихъ новинъ, тому и не згадую тутъ про выдани Бояна, котрый перенявши выдавництво „Музикальної бібліотеки“ въ 1890 рокахъ, выдавъ до нинѣ пять композицій п. Ф. Колессы. Про иншій *выданя публичній* менѣ бодай не вѣдомо.)

И чому-ж співолюбива Русь такъ не продуктивна? У насъ до всего такъ великій запалъ, а чому-ж зі всего выходить по бѣльшій части соломяный огонь?...

У насъ, що правда, много животныхъ неспожитыхъ еще силъ, дрѣмаючихъ въ найглубшомъ нѣдрѣ; у насъ много цального матеріалу, того огню божого, та бѣда лише, що якъ зъ одной стороны тій искры божого огню запорпаній въ попелѣ — байдужности, такъ въ другои сторонѣ мабуть выжидае ся, щобы хиба хтось посторонный а може ще й чужій запавъ ся нашимъ розбудженемъ на поли музичнѣмъ, бо о такомъ тутъ бесѣда. А де-жь шукати причины того застою: чи въ несприятныхъ обставинахъ соціально-політичныхъ, въ якихъ мы нинѣ проживаемо, чи може таки въ насъ самыхъ, въ нашій байдужности?

Се, що у насъ дають ся чути голосы, а до того зі стороны немузикальныхъ людей, якъ примѣромъ о. Гарматѣя [нехай ему не буде се въ обиду], котрій накликують до конечного звороту на поли музичнѣмъ, — се для нашихъ рускихъ музиківъ нехай буде не голосомъ „вопіющого во пустині“, але кликомъ до новои пильной працѣ, працѣ хосенной и розумной, не дилетантскои! Коли весь загалъ мыслячихъ Русинівъ интеліґентівъ сполучая всѣ свои интелектуальній силы, щобы въ се „время люте“ невинно працювати, абы на поли розвою загального бодай добѣгти выпередившихъ насъ, — нехай и рускій музики въ одно скрѣплять ся, щобы выкористати свои таланты, що лежать въ ихъ груди, и то выкористати якъ можна найпильнѣйше, памятаючи на се, що хто нинѣ не йде въ передъ, иде назадъ, и нинѣ нашій рускій музы Евтерпе, Терпсихора и Полігимнія, не йдучи поруч своихъ посестеръ у другихъ народівъ, остались далеко далеко позаду... Ажь жаль збирае бачити, якъ руска муза співу и музики, такъ богато и пригожо обдарована, лише зъ браку пістнаму до неи рускихъ музиківъ — занепала... Що правда, у насъ музиківъ фаховыхъ нема, у насъ самій дилетанты-добровольцѣ, но у декого зъ нихъ слѣдно великіе фахове знанє, до котрого дійшли трудомъ, працею. И нѣчо дивного: щобы щось зъ музики знати, треба бы не лишь слухати выкладівъ въ консерваторіи — се заступити можуть добрій и розумній підручники — а треба передовсѣмъ великои працѣ, студіюмъ домового, треба бути „очитанымъ“ въ творахъ своихъ и чужихъ, треба поглубленя. Тогдѣ и творы композиціи выйдуть совершенѣйшій, цѣннѣйшій, зъ вартостію музичною; безъ того лишае ся вся праця ихъ дилетантствомъ, а они самій дилетантами — недоуками... Правда, у насъ намножило ся — слава Богу — послѣдными часами всякихъ музиківъ, мѣжь ними и композиторівъ, немовь грибовъ по дощи, — не забуваючи на ветеранівъ, есть ихъ споре число на Галицкій Руси, та якось они, на жаль, такъ — ненамолотній...

Читаешь оповѣстки програмъ концертовыхъ въ Галичинѣ — знаходишь завсѣгды те саме, або застарѣле давне або нове — мале, усе — однодневки... Чи-жь наши галицкі композиторы потратили вкінци свои буйні фантазіи? Можна бы ихъ легко підкрѣпити такъ богатою, живою, хотяй може часами монотонною народною музикою! Чи наши боязністки, бояны не мають може охоты вчити ся новыхъ, бѣльшихъ и труднѣйшихъ композицій, а радше пережувають [простѣть за слово!] миле, слабе, застарѣле? Чи може бракъ у насъ дириґентівъ — знатоківъ изъ здоровымъ осудомъ, жадныхъ новины музичной?...

Щобы на се основно відповѣсти, треба бы конечно розвести скору дискусію, потрѣбне конзиліюмъ въ родѣ предкладаного Впр. о. В. Матюкомъ [гляди ч. 275 „Дѣло“ зъ 1898]! Чей же зворушать ся галицкі музики та протерши очи побачать, що нива, хотяй Вербицкимъ, Лавровскимъ, Воробкевичемъ и другими давнѣйшими тугими музыками галицкими підготована, такъ заросла хонтою, що много прийде ся змарнувати часу на очищене, щобы новый здоровый засѣвъ — до котрого чей же прийде, бо прийти мусить! — выдавъ здорове зерно.

Всякому видячому впадае се въ очи, що

горском угоды на вѣдносины долѣшно-австрійского населенія; чи соймъ мае право высказувати въ тѣмъ напрямѣ свои бажанія и повѣдомлювати о нихъ правительство и парляментъ. Наглѣсть и само внесеня ухвалено, и вѣдтакъ соймъ выбравъ комісію.

На вчерашнѣмъ засѣданю горѣшно-австрійского сойму принято одноголосно проектъ закона, пѣсля котрого введено нѣмецку мову яко выключно урядову мову у всѣхъ автономічныхъ урядахъ, и яко одиноку выкладову мову у всѣхъ публичныхъ школахъ горѣшнои Австрія. Пѣдчасъ дискусіи намѣстникъ заявивъ, що соймъ не е компетентный рѣшати о выкладовѣй мовѣ въ школахъ. Лѣвица поставила внесене, щобы надъ цѣлымъ проектомъ перейти до порядку дневного, пѣдносячи, що такій законъ выйшовъ бы лишь въ користь бѣльшостій. Сесе внесеня вѣдкинено, въ наслѣдокъ чого лѣвица здекомплетувала засѣдане и въ той способѣ унеможливила остаточне ухваленя закона.

Въ ческѣмъ соймѣ радикальный посолъ Бакса хотѣвъ на вчерашнѣмъ засѣданю внести до маршалка интерпеляцію, чи вѣнъ, вѣдповѣдно до приписовъ регуляміну не гадае завѣзвати абсентуючихъ ся нѣмецкихъ послѣвъ, щобы явили ся въ соймѣ, а коли по тѣмъ вѣзвиню ще черезъ 14 днѣвъ не возьмуть участи въ нарадахъ сойму — узнати ихъ мандаты за пропавшѣ. Молодоческій послы не хотѣли дати п. Баксѣ своихъ пѣдписовъ и въ наслѣдокъ того вѣнъ не мѣгъ внести згаданои интерпеляціи.

Господарске вѣче и загальнѣ зборы товариства „Сѣльскій Господарь“ въ Олеську.

[Письмо изъ Золочѣвщины.]

Дня 23 с. м. вѣдбуло ся въ мѣсточку Олеську господарске вѣче а вѣдтакъ загальнѣ зборы новозаснованого товариства „Сѣльскій Господарь“. Вѣче попередило богослуженя въ гарнѣй церквѣ олеськѣй. Службу Божу вѣдправивъ о. Лонкевичъ въ Чехѣвъ оо. В. Цебровскимъ въ Кутѣвъ и А. Дольницкимъ въ Пѣдгорець, яко діяконами, при спѣвѣ хору дикѣвъ въ околичныхъ сѣлъ.

Мимо незвычайнои морозноп вѣтряницѣ зѣбрало ся въ просторѣй сали школьнѣй до двѣста народу — 10 рускихъ священникѣвъ, мѣсцевый парохъ латиньскій, кѣлька особъ зѣ свѣтскои интеліґенціи, селяне дооколичнѣ и мѣщане зъ Олеська, Сасова, Бѣлогокаменя и Соколѣвки. — Вѣче вѣдкрывъ членъ-основатель о. Тома Дуткевичъ въ Цѣшокъ, зазначуючи цѣль и потребу вѣча, и предложивъ выбрати на предсѣдателя вѣча о. А. Левицкого, олеського пароха, а на заступниковъ пп. Максимовича, начальника громады Олеська, и И. Покутницкого, начальника громады Хватова. О. предсѣдатель, пѣдносячи важнѣсть вѣча господарского, просивъ зѣбраныхъ до живои и поважнои участи въ розправахъ надъ пѣднесенымъ найважнѣйшихъ чинникѣвъ сѣльского господарства, т. е. рѣльництва, садѣвництва и пчѣльництва, а покликавши на секретарѣвъ пп. Ф. Заяца въ Ожидова и И. Петришина въ Кутѣвъ, удѣливъ голосу о. В. Цебровскому для выголошена реферату „про рѣльниче господарство“.

О. Цебровскій заставовивши ся надъ причинами теперѣшного незавидного положеня нашихъ хлѣборобѣвъ а порѣвнавши плодороднѣсть нашои землѣ зъ землею инпихъ краївъ, блишихъ и дальшихъ, дѣйшовъ до выснѣвку, що найважнѣйшою причиною лихихъ плодѣвъ, якѣ мы нынѣ збираемо, е невѣдповѣдна и въ поступомъ часу незгѣдна управа землѣ. Розобравши вѣдтакъ властивости рѣлѣ и сѣножатъ въ окрестности Олеська, подавъ о. референтъ головнѣ причины, чому тутешня земля не выплачуе працѣ и заходѣвъ хлѣборобa, а заразомъ подавъ способы и рады, якъ повинно ся коло неи ходити. — Цѣлый рефератъ, выголошеный зъ памяти плавно, приступно и практично, до того переплетаный займаючими примѣрами зъ господарского житя, зробивъ дуже добре вражѣне на слухачѣвъ и длятого слухали они бесѣдника зъ великою увагою.

Въ дискусіи надъ симъ рефератомъ забравъ слово насамперед о. Т. Дуткевичъ и звернувъ головну увагу на обходъ нашихъ господарѣвъ зъ гноемъ та подавъ способы и рады, якъ его спожиткувати въ лѣтѣ а въ зимѣ. — Опѣсля въ тѣй самѣй справѣ промовивъ зѣ становища науки и практики п. Домбровскій, управитель олеськои школы, котрый вже вѣдъ вакацій учить ся на курсѣ рѣльничѣмъ въ краевѣй школѣ въ Коберници въ заходнѣй Галичинѣ. Сей бесѣдникъ выголосивъ дуже популярно а поучаючо о складникахъ навозѣвъ, а при тѣмъ найбѣльшу вагу поклавъ на уладжене доброи гнойовѣ, вказуючи, якъ мае ся ей уладити, та зазначуючи, що такій поступово уладженій гнойовѣ находять ся майже у кождого мазурского селянина. — По нѣмъ забравъ голосъ п. И. Петришинъ и похваливши выкладъ п. Домбровского, котрый аже на Мазуры поѣхавъ учити ся розумного господарства, пѣднѣсъ велику охоту мазурскихъ селянъ до науки господарства, що и радо слухають выкладѣвъ та порады навдробныхъ учителѣвъ и радо читають популярнѣ книжочки о господарствѣ, колѣ тымчасомъ наши хлѣборобы залюбки читають лише житія святыхъ та повѣстки, а руками и ногами вѣдпекують ся вѣдъ книжочокъ господарского змѣсту. Длятого бесѣдникъ заохочувавъ до читаня такихъ книжочокъ о рѣльництвѣ, садѣвництвѣ, пасѣчництвѣ, котрѣ особливо выдало товариство „Пр свѣта“ а котрѣ, помимо своеи пожиточности, припадають порохомъ чи-то въ бібліотекахъ читальняныхъ чи за образами хлѣборобѣвъ.

Неменше вдатнымъ и цѣкавымъ бувъ другій рефератъ, выголошеный о. Т. Дуткевичемъ зъ Цѣшокъ. Хотяй бесѣдникъ на початку зазначивъ, що не е фаховымъ садѣвникомъ, проте подавъ вѣнъ такій поглады на теперѣшне наше садѣвництво, повнѣ досвѣду и правды, що мусѣли кождому трафити до переконаня. Позаякъ о. референтъ знаный е такожь изъ своихъ подорожій въ границяхъ и по-за границями нашои монархіи, то его зѣбрка рѣзныхъ примѣрѣвъ плеканя садованы въ чужихъ краяхъ була дуже интересна, а порѣвнане нашихъ вѣдносинъ зъ тамошными було дуже поучаюче. — Дальше о. референтъ вказавъ на способы поступового плеканя садовины и нищеня всѣлякого рода шкѣдникѣвъ овочевыхъ деревъ, заохочувавъ при тѣмъ до плеканя винограду, котрый у него удав ся, а такожь и до плеканя лѣщини та смачнѣйшои огородовины.

Въ дискусіи надъ симъ рефератомъ забравъ голосъ п. И. Петришинъ и въ недовгѣй, але зъ жаромъ выголошенѣй промовѣ заставивъ ся лишь надъ одною точкою реферату, именно надъ шкѣдниками нашихъ садѣвъ, та доказувавъ, що найгоршими ворогами овочевыхъ деревъ е сѣльска дѣтвора, полишена своими батьками безъ догляду лишь на опѣку Божу. Змалювавши вѣдтакъ досадными фактами шкоды заподѣюваны дѣтьми нашихъ сельянъ и маломѣщанъ, просивъ горячими словами всѣхъ присутныхъ, щобъ они помагали учителямъ выховувати дѣти на честныхъ людей а не вырывати зъ ихъ сердецъ тыхъ зародковъ якѣ въ нихъ учитель защѣплюють. Присутнѣ голоснымъ притакуваньемъ показували, що зовсѣмъ годять ся зъ его выводами.

За-для спѣзненои поры ухвалено вѣче третій референтъ въ дневного порядку, именно про пасѣчництво, и приняло лише резолюціи, поставленѣ референтомъ о. Юліяномъ Дуткевичемъ зъ Дуба. Такъ само приняло вѣче одноголосно резолюціи, поставленѣ попереднѣми референтами. Ось они:

I. До реферату про рѣльниче господарство

а) щобы господарѣ старали ся спѣльно вѣдводнювати мокрѣ поля и сѣножати; б) щобы мѣняли насѣня и закуповували знаряды до чищеня збѣжа, при тѣмъ товариство „Сѣльскій Господарь“ прийде имъ въ помочь; в) щобы заводили у себе плодозмѣну; г) щобы ниву, на котрыхъ не выплачуе ся управа збѣжа, засѣвати пашными ростинами, особливо конюшиною; д) зверхности громадскѣй мають уважати, щобы не пашено худобы въ осени на озимину а на весну на сѣножатяхъ; е) громадскѣй зверхности повинныи рѣшучо пильнувати, щобы устава о пѣльныхъ шкодахъ була точно выконувана.

II. До реферату про садѣвництво: а) комітетъ вѣча выше петицію до сойму краевого и до рады державнои о ухвалене закона для примусового нищеня мазвого хруща и гусѣльницѣ мотыля бѣлянка глоговця; б) выдѣлъ товариства „Сѣльскій Господарь“ починить крока, щобы выдѣлъ краевый або заложивъ самъ або поручивъ сему товариству заложати при маючѣй засыпувати ся при замку олеськѣмъ школѣ рѣльничѣй шкѣлку овочеву, зъ котрои за малѣй грошѣ можна бы набувати щепы; в) выдѣлъ товариства починить заходы, щобы грунты, на котрыхъ закладае ся молодый садъ, були на десять лѣтъ увѣльненѣ вѣдъ податку, а старшій сады були въ катастральнѣй оцѣнцѣ зрѣвнанѣ зъ лѣсами; г) видѣлъ товариства удасть ся до властій, щобы шкѣдника садѣвъ були остро каранѣ; д) той-же выдѣлъ буде старати ся, щобы кожда сѣльска и маломѣска школа мала шкѣлку овочеву и щобы кождый учитель учивъ щеплена дичокъ, зъ котрои науки могли бы користати не лишь ученики щоденнои и доповняючои науки, но такожь и старшѣ жителѣ данои мѣсцевости.

III. До реферату про пасѣчництво: а) выдѣлъ товариства внесе петицію до сойму краевого о вѣзванє ц. к. правительства, щобы звернуло бѣльшу бачѣвсть на ведени жидами медосытнѣ зѣ шкодою пасѣчникѣвъ и щобы при выдаваню концесій на такій медосытнѣ бѣльше увзгледняло интересы пасѣчникѣвъ; б) якъ само повинно ц. к. правительство бачно наглядати продажѣ пѣдробленого меду жидами, черезъ що и цѣна доброго меду упадае и шкодить ся здоровлю консументѣвъ; в) просити соймъ о поручене радамъ повѣтовымъ и зверхностямъ громадскимъ, щобы обсаджували дороги медодавными деревами та пильнували ихъ вѣдъ шкѣдникѣвъ черезъ поліційно-полеву сторожу.

При послѣдній точцѣ „внесеня“ промовивъ о. Пйонтковскій, зазначуючи радѣсть изъ успѣху нынѣшного вѣча и заохочуючи присутныхъ до приступленя въ члены товариства „Сѣльскій Господарь“, при тѣмъ говоривъ такожь о узыскану дешевого кредиту въ тамошнѣмъ „Банку задатковѣмъ“.

На тѣмъ закѣнчено вѣче о годинѣ 2½, а присутнѣ зачали вписувати ся въ члены новаго товариства и зложили 52. На разѣ приступило 12 священникѣвъ, 31 мѣщанъ и селянъ, кѣлька братствъ та читаленъ, разомъ 55 членѣвъ.

О годинѣ 3. зачали ся загальнѣ зборы товариства въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнимъ:

1) Выборъ выдѣлу, въ котрого складъ черезъ аклямацію увѣйшли: о. Дуткевичъ Тома, о. Дуткевичъ Юліянъ, о. Цебровскій Викторъ, о. Александеръ Левицкій, п. Данило Максимовичъ, п. Иванъ Покутницкій, п. Іосифъ Домбровскій и п. Иванъ Петришинъ.

2) Поясненя статута товариства „Сѣльскій господарь“ черезъ о. Юліана Дуткевича.

3) Внесеня, при тѣмъ о. А. Дольницкій жадавъ, щобы выдѣлъ постаравъ ся о закупно и роздачу ще сеи весны межи членѣвъ деякого насѣня огородовины. — Внесене принято.

По вычерпаню дневного порядку замкнувъ предсѣдатель зборы около 4 годины при вѣдспѣваню „многая лѣта“ цѣсареви и членамъ-основателямъ та референтамъ.

Сего самого дня уконституувавъ ся выдѣлъ въ сей способъ, що головою выбрано о. Тому Дуткевича, заступникомъ головы п. Д. Максимовича, касіромъ о. А. Левицкого а секретаремъ п. И. Петришина. По сѣмъ рѣшивъ Выдѣлъ: 1) закупити потрѣбнѣ книги урядованя; 2) выпечатати членьскѣ карты и статуты, 3) спровадити насѣня, 400 штукъ дичокъ и 100 штукъ зрѣзовъ для розданя межи членѣвъ и 4) выслати депутацію до п. маршалка краевого зъ просьбою о вѣдступленє одного морга поля при замку олеськѣмъ на заложене школки овочевои.

Зъ повышого предстовленя нарадъ господарского вѣча и загальныхъ зборѣвъ товариства „Сѣльскій Господарь“ въ Олеську, якъ такожь запопадливости та охоты до доброго дѣла нового выдѣлу выходить, що новозаснованое товариство може принести тутешнымъ хлѣборобамъ неоцѣненѣ користи. Розходить ся лишь о те, щобы якъ найбѣльше хлѣборобѣвъ горнуло ся до сего такъ хосенного товариства, бо жь прецѣнь оно заснованє лишь для ихъ добра. Длятого нехай всѣ щирѣ патріоты заохочують селянъ и мѣщанъ, щобы вписували ся въ члены товариства и присылали членскій вкладки по 1 зр. и по 50 кр. вписного на руки о. А. Левицкого, пароха въ Олеську.

Л. Селянскій.

Соймъ краєвый.

[22. засѣданє въ дня 24 марта 1899.]

П. Андр. Потоцкій порѣвнувавъ сегорічный буджетъ зъ давнѣйшими и выказувавъ, що выдатки на просвѣту за десять лѣтъ зросли о 334% (зъ 600.000 на 2,260.000 зр.), а выдатки на комунікацію лише о 103%. Але познакъ зъ тыхъ выдаткѣвъ не видно. Найбѣльшій промыслъ краю, нафтяный, остае найже весь въ чужихъ рукахъ, а и те, що е у власныхъ рукахъ, находить ся въ небезпеченствѣ. За десять лѣтъ не повстала ани одна бѣльша фабрика. Мельництво упадае; хочь е богато фаховыхъ школъ, то нема людей способныхъ до веденя пѣдприемствъ. Навѣть выдатки на зелѣзницѣ оказують ся змарнованѣ. Застановляючи ся надъ способами покрываня недоборѣвъ, бесѣдникъ не бачить иншого выходу, якъ реформу консумційного податку, котрый мѣгъ бы о 600.000 зр. принести бѣльше рѣчного доходу, нѣжъ теперь, и позички зъ резервового фонду пропінаційного, котрый въ р. 1910 буде выносити около 21 міл. зр. Вкѣнци бесѣдникъ радивъ выдѣлови краевому застановити ся надъ горѣвчанымъ монополемъ, бо вѣнъ мѣгъ бы въ Галичинѣ бути такъ користный, якъ въ Россіи. А коли выбере ся котрымись въ тыхъ способѣвъ, повненъ край вести господарку ощадну.

П. Среднявскій, згадавши горбчій розруси мазурскій, порушивъ справу надужить при выпусканю права пропінаціи въ аренду, указавъ на дефравдаціи въ рѣзныхъ институціяхъ и товариствахъ и перейшовъ на школы, добачуючи въ нихъ єдину помочь.

П. Гурскій докорявъ п. Среднявскому, що такъ чорно змалювавъ станъ рѣчей въ краю; такъ може говорити лише найбѣльшій ворогъ краю. Зъ бесѣдами такими выступувано въ радѣ державнѣй, щобы „имѣть достойно репрезентувати“. Що-до зросту выдаткѣвъ, то походить вѣнъ въ значнѣй части зъ уладженя автономічныхъ институцій; длятого треба старати ся о сполученє державности адміністраційнои зъ властію автономічною.

О год. 3. вѣдрочено засѣданє до год. 8. вечеромъ.

Вечѣрнє засѣданє зачало ся о годинѣ 8.35.

Першій забравъ слово п. Вахнянинъ. Бесѣда его дѣлилась на двѣ части. Часть перша була посвячена прикрымъ вѣдносинамъ краю и цѣлои державы. Що до фінансовъ Галичины прийшовъ до заключеня, що держава повинна притти краевои въ помочію, а се удало бы ся вѣдступленемъ части податкѣвъ. Згадавъ про податокъ консумційный, котрый бы принѣсъ хочь малый доходъ краевои, але нема надѣи, щобы парляментъ его ухваливъ. Бесѣдникъ ударивъ на вѣдживаючій централістичній аспірації у Вѣдни, котрѣ мають на цѣли не только національный централізмъ, але и централізацію державного скарбу. Намъ знаный — мовивъ бесѣдникъ — часъ борбы зъ давнымъ централізмомъ, а нынѣ бачимо борбу централізму зъ автономією краєвъ и взглядно народовъ. [Тутъ бесѣдникъ навязуе даты зъ борбы зъ централізмомъ и оповѣдае его исторію.] Централізмъ веде дальшу борбу, вѣнъ поваливъ навѣть въ новѣйшихъ часахъ кѣлька кабінетовъ. Противъ сего централізму треба ставити децентралізмъ. Бесѣдникъ оправдуе и хвалить галицку делеґацію [коло польске и свое сторонництво], що у Вѣдни заняло належне становище противъ приклонникѣвъ централізму. Величае правницю, котра выписала на своемъ прапорѣ: „переведене рѣвноправности народовъ и бережене правъ конституційныхъ“. — Вѣдтакъ зъ „исторіи централізму“ перейшовъ бесѣдникъ на „спѣльный галицкій грунтъ“. Судьба, здаеть ся щаслива, — мовивъ вѣнъ — каже намъ класти спѣльнѣ [!] пѣдвалины до нашои будучности. Менѣ шкода тыхъ 38 лѣтъ конституційнои свободы, котрои не завсѣгды умѣли репрезентанты обохъ народовъ щасливо выкористати. Добре, що тѣ часы минають, и мы навчились уже обопѣльно розумѣти себе не только тутъ, але и въ парляментѣ. Однакъ край цѣлый ще не порозумѣвъ, що борба двохъ народовъ выходить на користь третього. Наше згѣдне пожите залежить вѣдъ автономіи краю, тому выскажу, що насъ болить. Маю тутъ на гадцѣ языкову справу; она выкликуе борбу, она розстроюе нашѣ силы; якъ бы не она, наше пожите було бы дуже мирне и вже уладжене. Тому маю одинъ постулятъ до выс. правительства: щобъ оно зъ всею строгостію придержувало ся розпоряджень выданыхъ въ користь рускои мовы. Тутъ и тамъ поступаютъ власти такъ, якъ бы не знали о нихъ и о торѣчнѣй ухвалѣ сойму [політичне „в“ знане зъ торѣчнои ухвалы сойму]. На той тематъ не буду выводити жалѣнъ, бо не належу до людей, котрѣ плачуть [щаслива натура!]. Домагаемо ся, щобы правительство разомъ въ нами [зъ польскимъ соймомъ!] стояло на сторожи правъ рускои мовы! — На тѣмъ закѣнчивъ п. Вахнянинъ свое фінансово-політичне „credo“.

Вѣдтакъ промовивъ въ имени выдѣлу краевого п. дръ Савчакъ и полемізувавъ зъ генеральнымъ справоздавцемъ буджетовымъ ексц. п. Бѣлинськимъ въ справѣ взуваткованя надвышокъ Фонду пропінаційного. Була се чисто рѣчева бесѣда.

Дальше промовивъ п. Романовичъ. Почавъ вѣдъ докору за вѣчно повтаряючій ся пессімізмъ при буджетовѣй розправѣ. Бесѣдники все пѣдносять зростаючій выдатки буджетовы, але ихъ вѣдносять лишь до нынѣ въ тѣй матеріи нѣчого не здѣлано, а на поправу и зараджене лиху якось не заносить ся... О музицѣ и о плеканю спѣву умѣетного, о композиціи, т. е. о праци чисто музикальнѣй, до нынѣ не чувати, а бодай не слѣдно; о якѣйсь иншѣй цѣли а передовсѣмъ о педагогічно-выховавчѣмъ вплывѣ музики на ширшій загалъ у насъ анѣ бесѣды. Мабуть нашій музики не здали собѣ до нынѣ справы зъ сеи важнои задачѣ всякои штуки красною, а передовсѣмъ музики, котра по-при живѣмъ словѣ поезіи [якъ въ солях, хорахъ, ораторіяхъ, оперѣ и т. д.] звукомъ выходячимъ просто зъ серца найлекше до него заговорати, его зворушити, его облагородити може.

Честь нехай буде за се о. Гарматѣевп, що вѣнъ, зъ роду не музикъ, а своимъ здоровымъ розумомъ глядячи пильно на свое окружене, зробивъ се великои ваги помѣчене на Денисбацяхъ и Кобиловолочанахъ, що выхованє ихъ музикальне, проваджене умною рукою такого свѣдомого роботника якъ о. Витошинській або другихъ свѣдомыхъ цѣли, довело до красныхъ результатовъ, нѣжъ всякій нашій просвѣтній заходы интеліґенціи для меншого брата, щобы его привести до стану розвою, на якѣмъ стоять нашій европейскій народы. Музика, музика и ще разъ музика, а именно педагогічно-музикальне выховане — але розумно проваджене — буде средствомъ до зворушеня масы, побудженя до мысленя, дасть ѣй пѣзнати свою силу и могучѣсть, дасть ѣй огладу и пѣднесе на дусѣ. Ось що читаемъ въ Вінкельмана „Исторіи штуки“ про Аркадійцѣвъ, народъ въ Греціи: „Аркадійцѣ були своими найдавнѣйшими законами обовязанѣ учити ся музики и плекати ей ажь до тридцятого року житя, щобъ духа и обычаѣ — котрѣ по причинѣ суворого пѣдсоня могли стати въ своемъ горнстомъ краю убирай и дикій — учинити лагѣдными и милыми; по тѣй то причинѣ стали они найчестнѣйшими и найобычайнѣйшими межи всѣми Греками. За тов-жь Кинетеры, що вѣдступали вѣдъ тыхъ законовъ и не хотѣли музики анѣ вчити ся, анѣ выконувати, упали наново въ свою природну дикѣсть и були въ погордѣ у всѣхъ Грекѣвъ“.

У нашого малорускаго народу мусѣла колысь, въ давнину, музика стояти въ не меншѣмъ пошанованю, якъ у старинныхъ Аркадійцѣвъ; но зъ часомъ неволя и закрѣпощене вѣкове вѣдбили ся уемно и на его вдачи музикальнѣй: его пѣсня стала тужна, жалѣсна, стала монотонна, якъ его тяжке, крѣпацке, буденне жите; его розкѣшній пѣсни любовній замѣнили ся въ „спрѣтки“, его геройскій былины въ тужливій думы... Найкрасшою задачею буде вѣдъ нынѣшну пору взяти ся за дѣло великои ваги — за оживлене и вѣдроджене рускои галицкои пѣсни. Ходить нынѣ о се, щобы пѣсни рускѣй дати нову окрасу: одежу-форму, котрою могла бъ она пышати ся межи своими а величати ся межи чужими. Щобы се велике дѣло перевести, потреба, щобъ нашій музики композиторы якъ и диріґенты скрѣпили передовсѣмъ свои вѣдомости теоретичнѣй, бо безъ того не можна и за поробъ выглянути. (Нехай нѣхто не думае, що я закидаю имъ неуцтво або бракъ способностій. Сохрани Господи! Я лишь думаю, що музика, яко умѣетность, не стоить, а йде зъ поступомъ часу, та що длятого чоловѣкови вчити ся не до старости, а до гробовои дошки!)

(Дальше буде.)

товй и хибно представляють за недобóръ те, що властиво є доходомъ. Має на думцѣ выдатки инвестиційнй, на котрй правно розписує ся додатки до податкóвъ. Дальше высту пивъ противъ надмѣрнои ощадности, котра неразъ стає ся для краю убійчою. Покликуєсь на Конгресóвку, де „банкъ польскій“ стративъ міліоны, зато утвердивъ великій промыслъ и придбавъ технічнй силы. Вóдтакъ перейшовъ на выдатка державнй на мілітаризмъ, до котрыхъ Галичина причиняє ся квотою 10 міліонóвъ зр. Сли ухвалюємо на вóйско, то ухвалюймо и на народну просвѣту. Пóднѣсъ застрашаючій въ Галичинѣ анальфабетизмъ, котрый є великою перешкодою до розвитку на польскóмъ и рускóмъ грунтѣ, а доки сего не усуне ся, доти годѣ думати о пóднесеню краю. Вóдтакъ перейшовъ до оживленои полеміки зъ гр. Андр. Потоцкимъ, котрого бесѣда выглядала на похоронну промову. Потóмъ досоливъ и п. Гурскому, головному авторови „збóрныхъ громадъ“ на выкористовуваня народу.

Гр. Андрѣй Потоцкій у вóдповѣди на закиды п. Романовича боронивъ станѣвчикóвъ, що они „не є противнй народнóй просвѣтѣ“. Просвѣта повинна ѣти мѣрною дорогою, але не приспѣшеною.

По замкненю загальнои дискусія забравъ слово п. Бѣлиньскій и зъ становиска справоздавця комісіи буджетовои почавъ вóдповѣдати бесѣдникамъ П. Среднявскому закинувъ, що промова его була мѣсцами дуже драстична и навѣть слова непарлиментарній [!], Вóдтакъ зазначивъ, що рухъ людовый не найде у бóльшости нѣколи перепоны, доки вонъ буде католицкимъ и народовымъ. Опбеля звернувшись до бесѣды п. Вахнянина, сказавъ, що въ політичныхъ поглядахъ на справы державнй годать ся зъ намъ, яко належачимъ до бóльшости парляменту, до „великого кола“, до котрого належить и коло польске. А що до автономіи, то вонъ противить ся автономіи народóвъ, а є за автономію краївъ, бо она одинóко можлива тамъ, де бóльше народóвъ живе побóчь себе. Можлива є пр. автономія народу въ Тироли, але не въ Галичинѣ. [Отъ що!] Дотычно розпоряджень въ користь рускои мовы, то годить ся зъ п. Вахнянином, а то тымъ бóльше, що торбкъ соймъ ухвалинъ до правительства вóдповѣдну резолюцію [зъ додаткомъ: „jak dotychczas!“] На высказъ п. Романовича, що въ Конгресовцѣ банкъ польскій стративъ міліоны, але пóднѣсъ промыслъ, замѣтивъ Бѣлиньскій, що сей досвѣдъ зроблено въ Галичинѣ, але результатъ выйшовъ противный. [Загальный смѣхъ]. П. Барвѣньскому вóдповѣвъ Бѣлиньскій що-до обдоженя населеня и що до проекту конверзіи довгóвъ. Въ першбй справѣ соймъ зробивъ сего року много, а друга наразъ не є на часѣ. Дальше зазначивъ, що всѣ бесѣдники признали, що буджетови краєвому грозить недобóръ, а новыхъ жерелъ доходóвъ нема. Причиною недобору є се, що соймъ на довгй лѣта заангажувавъ ся въ рóзныхъ выдаткахъ, а се псуе елястичность. Соймъ, творячи выдатки на довгй лѣта, вяже свою дѣяльность и попадає въ клопбтъ, коли є конечный якійсь новый выдатокъ. Вирвавъ черезъ участь краю въ податкахъ конверзійныхъ можна бы много выскати, але питаня, чи правительство на се згодить ся. — Вóдтакъ жадавъ п. Бѣлиньскій, щобы выдѣлъ краєвый мавъ бóльше вплыву на буджетъ, а тогдѣ заощаджено бы много. Було бы пожадане, щобы одинъ членъ выдѣлу краєвого бравъ постóйну участь въ нарадахъ буджетовои комісіи. [*Оплески.*]

Вóдтакъ приступлено до спеціальнои дебаты. Голосовано машинально, аж при рубрицѣ VII. выкликавъ звѣстный Цѣлецкій борбу противъ „Просвѣты“. Борба тая тревала вóд годины 11 до 12½ въ ночи, а коли передъ голосованемъ не стало компляту, маршалокъ вóдложивъ голосованє надъ запомогою „Просвѣтъ“ до понедѣлка.

Въ понедѣлокъ прийде на порядокъ дневный також славетна „lex-Urbański.“

— —

Зараз подамо повну дискусію въ борбѣ выкликанбй паномъ Цѣлецкимъ зъ Бучковець противъ „Просвѣты“ заноту мо нинѣ лишь коротко хóдъ дискусіи.

П. Цѣлецкій зажадавъ, щобы замѣсть предложеныхъ буджетовою комісіи 1.000 зр. на „Wydawnictwo ludowe“ соймъ ухваливъ 2.000 зр., а „Просвѣтѣ“ замѣсть предложеныхъ 3.000 зр. не ухваливъ нѣчого. Мотывуваъ же свое в..ессня нападами на „Просвѣту“, мовь-то она „jątrzy lud“. А доказомъ того маѣ бути книжочка о панщинѣ, де розказано, якъ то жило ся закрѣпощеному селянинови въ Польщи а вóдтакъ въ Австріи до 1848 року. Хочь тамъ наведено историчнй факты, и то навѣть вóдсла польскихъ историкóвъ, то нѣчо не значить, бо треба було показувати „ludowi“ инакшй факты зъ „dziejów naszych“ якъ отъ: konstytucya 3 maja и т. п.

Противъ внесеня Цѣлецкого промовляли зъ Русинóвъ послы Вахнянинъ, Кульчицкій и о. Небыловець. Послѣдный на пóдставѣ одержаного листу зъ Бучаччины сконстатувавъ, що Цѣлецкій есть тяжкимъ ворогомъ рускихъ читалень.

Зъ Полякóвъ промовляли: членъ выдѣлу краєвого Верещинскій [зъ пожаленемъ, для чого выдѣлъ краєвый выплативъ субвенцію „Просвѣтѣ“ за рбкъ 1898] и п. Теофіль Меруновичъ, котрый остерѣгавъ передъ вóдобраненъмъ „Просвѣтѣ“ субвенція. „Просвѣта“ зо своими 800 читальнями есть силою середъ народу рускаго, а вóдобраня ѣй субвенція роздразнить и обурить народъ та выкличе середъ него духóвъ Зелѣзняка и Гонты...

Вкóнци по промовѣ справоздавця Бѣлиньского, котрый „и стригъ и голивъ“, а за позицію буджету мусѣвъ обетати, вóдложивъ маршалокъ голосованє до понедѣлка.

Замѣтна рѣчь, що зъ польскихъ людовцѣвъ нѣхто не промовивъ, а партизанты „селянъ-католикóвъ“ били Цѣлецкому брáво!...

Не треба й казати, що „Просвѣта“ а зъ нею и всѣ Русины дожидають понедѣлкового рѣшеня сойму зъ повнымъ спокоемъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Руского товариства педагóгічного:

Засѣданє выдѣлу вóдбуло ся 18 марта пбдъ проводомъ заступника головы проф. Ілярія Огоновского.

1. Ухвалено решту цеголокъ на бурсу для сынóвъ учителѣвъ народныхъ розбслати всѣмъ сприяючимъ учительству за посередництвомъ репрезентантóвъ духовенства нашого въ окружныхъ радахъ школьныхъ.

2. Ухвалено выдати також и вóдъ головного выдѣлу вóдозву въ справѣ надсылання праць до педагóгічнои збóрки Самбóрскои філіи. Принято також до вѣдомости, що деякій члены выдѣлу обѣцяли свою участь въ выданю того дѣла.

3. Референтъ філій проф. Ил. Огоновскій подає до вѣдомости, що є надѣя на отвореня філій въ Коломыи, Перемышли и Станиславовѣ при помочи тамошныхъ патріотóвъ. Въ тбй справѣ выславъ референтъ вóдповѣдній письма до тыхъ мѣстъ. Подóбне письмо выславъ також до Стрыя.

4. Принято до вѣдомости, що справою науки языка руского въ гімназіяхъ зъ польскою мовою выкладовою занялась окрема комісія, зложена зъ фаховыхъ профессорóвъ и що референтъ тбй предложить комісія выдѣлови на слѣдующбмъ засѣданю.

5. Принято 16 новыхъ членóвъ.

6. П. Ілія Чижъ вóдчитавъ свбй референтъ о рускóмъ дѣловодствѣ въ рускихъ школахъ и предложивъ також вóдповѣдній взбрцѣ на друки. По переведенбй дискусіи референтъ принято.

7. П. Яворскій предложивъ референтъ про язну кваліфікацію для учительства. По омовленю тои справы ухвалено референтъ предложити Высокбй власти до полагодженя.

8. Слѣдующе засѣданє назначене на 8 цвѣтня 1899.

НОВИНКИ.

— Зъ причины выздоровленя Є. Св. папы Льва XIII. въ недавнои тяжкои недузи вóдправлено въ архикатедр. храмѣ св. Юра торжественне богослуженє а потóмъ выслано до Риму на руки кардинала Рамполѣ вóдповѣдну телеграму [по латыньски] пбдписану Вир. о. А. Бѣлецкимъ. У вóдповѣдь насѣпла телеграма вóдъ кард. Рамполѣ зъ подякою и апостольскимъ благословенемъ вóдъ Св. отця. [Текстъ телеграмы подамо въ понедѣлокъ, бо доручене намъ уже за пбзно до нинѣшнього числа].

— Спóръ студентóвъ зъ ректоратомъ взглядно колегіюмомъ профессорóвъ львóвскои політехніки все бóльше заострюе ся. Вчера въ полудне ректоръ при колегіюмѣ профессорбвъ вóдчитавъ студентамъ такій выроко: 1) нагану ре торату тымъ, що скликували вѣче и секретарямъ; 2) нагану ректорату зъ загроженемъ выключена за найменшій переступъ головѣ вѣча и его заступникови; 3) выключе не одного зъ внескодавцѣвъ на пбвъ року Позанокъ вѣче вóдбуло ся за дозволомъ и въ присутности ректора и одного декана, а они подчасъ вѣча мовчали, то не дивб, що студентóвъ повысшій выроко обурилъ и они пбд несли крикъ невдоволеня. Коли жь ще деякій несимпатичній студентамъ профессоры [н. пр. Туллій] вмѣшали ся межи студентóвъ зъ очевиднымъ намѣромъ слѣдити поведене одиниць мѣжь студентами, тогдѣ всѣ студенты кинулись до тыхъ профессорóвъ и подали имъ свои назвиска, а що они не спамятали бы, то всѣ зголосились до ректора и ту зложили свои бі леты, а рбвночасно вручили ректорови письмо зъ по надъ 200 пбдписами, жадаюче слѣдства за вѣче, бо всѣ солідаризують ся зъ выключенымъ внескодавцемъ. Коли жь середъ того профессоры не уступили зъ коридора, одинъ изъ студентóвъ выкликнувъ: „Товарищ! коли пп. профессоры уважають собѣ за честь не уступити зъ-вóдси, то мы выйдѣмъ першй, не даймо ся спровокувати!“ И всѣ выйшли, а остались самѣ профессоры. Покараній студенты постановили вносити рекурсъ до міністерства просвѣты, а кромѣ того президія вѣча выслала до міністра просвѣты телеграму зъ просьбою о интервенцію межи обвинеными студентами а профессорами.

— Віцебурмістромъ въ Язловцѣ выбраный тамошный адвокатъ д-ръ Гібль [одинъ зъ видныйшихъ людовцѣвъ на-провінціи].

— Духовный концертъ устроює у Львовѣ въ сали „Почтового клюбу“ общество „Муза“ дня 28. с. м. Въ програму входять композиціи Бортнянъского, Рафаловича, Львова, Давидова, Березовского, Чайковского и Римского-Корсакова. О сѣмъ концертѣ подають близшій вѣсти розданѣлений афішѣ въ мокахъ россійскбй и польскбй.

— Пос. Онишкевичъ позовыбраный членъ выдѣлу краєвого, обóйме уряджане аж по сесіи соймовбй и цѣлковѣрно вóдданій будуть ему всѣ справы рóльничій.

— Процесъ нс. Стояловского противъ краковскихъ соціялістóвъ закóнчивъ ся вчера засудомъ редактора соціялістичного „Prawa ludu“ Сулчевского и автора инкримінованого артикулу Качановского. Першого засуджено на 20 зр. кары, а другого на два мѣсяцѣ арешту.

— Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, сторанщене зареєстроване въ обмеженею порукою, пошукує урядника до ведена касы и рахункóвъ. Пенсіоністы, маючій нспыть въ рахунковости, мають перщенство передъ другими убѣгателями. Зложене вóдповѣднои каущи пожадане. Убѣгаючій ся о тую посаду зволять вóднести ся письменно до директора п. Ивана Дольницкого [Станиславóвъ, школа реальна], подаючи услóвя, пбдъ якими бы ей приняли.

— „Пóдгóрска Спóлка“ въ Станиславовѣ закупила парцелю зъ одного моргá и зачне въ половинѣ цвѣтня будувати масарню, пивницѣ, ледóвню и стайнѣ. Все те, розумѣе ся, вымагає великого вкладу. Длятого дирекція Спóлки просить всѣхъ приятелѣвъ економічного розвою нашого народу, щобы *помагали ей въ тóмъ дѣлѣ*, а то черезъ громадне приступленє въ члены и зложене удѣлбвъ. [Одинъ удѣлъ 10 зр. и 1 зр. вписового]. Локація капіталу тутъ певна, бо реальности въ Станиславовѣ зъ кождымъ днемъ идуть въ гору. Масарня буде мати свбй складъ въ мѣстѣ, але головно займе ся гуртовною достáвою нашимъ „Нар. Торговлямъ“, рускимъ купцямъ и крамницямъ по мѣстахъ и селахъ. Грошѣ посылати на адресу: Дирекція „Пбдгóрскои Спóлки“ въ Станиславовѣ.

— Князь Павло Сапѣга, посолъ до рады державнои и бувшій староста, увбйшовши недавно до равскои рады повѣтовои, выбраный д. 21 с. м. маршалкомъ рады повѣтовои въ Равѣ рускбй, на мѣсце самоубійника Фр. Єнджейовича. Выборъ вóдбувъ ся безпосередно по актѣ декорованя віцемаршалка крил. Ивана Гавришкевича рицарскимъ хрестомъ Франц Іосифа въ радѣ повѣтовбй — и зъ разу всѣ голосы упали були на о. Гавришкевича. Але вонъ не принявъ выбору, виняючи ся старымы лѣтами. Русины предложили п. Желехбвского въ Корчева, але и той вóдказувавъ ся такъ само старостію. Тогдѣ при голосованю картками 12 голосбвъ упало на кн. Сапѣгу а 10 на Желехбвского. Выбраного маршалка повитавъ о. Гавришкевичъ, высказуючи надѣю, що кн. Сапѣга, потомокъ рускаго роду, буде тепло вóдноситись и до рускаго населеня повѣту. Князь подякувавъ звычайными фразами по польски, нѣчого не обѣцюючи.

Въ згаданбмъ актѣ декорованя о. Гавришкевича брали участь: цѣла рада повѣтова, руске духовенство потелицкого деканата, офіцерскій корпусъ и урядники въ уніформахъ. Промовляли до декорованого: староста Тірманъ [по польски] и вонъ пришпилявъ ордеръ, о. Дуткевичъ вóдъ філіи общества Качковского, селянинъ Луцикъ, о. Решетило вóдъ духовенства и секретарь повѣтовои рады Виняренкій вóдъ урядникóвъ рады [по руски]. О. Гавришкевичъ вóдповѣвъ [по руски] по першбй промовѣ старосты Тірмана, закóнчивши многолѣтемъ цѣсареви.

Звертаємо увагу на инсератъ Дому рóльничо продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма зробила собѣ узнане далеко по за границѣ нашого краю.

Катальогъ [висиланый на ближше оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рбднородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ наволбкъ, також богато цѣнныхъ вказбвокъ, отже при надходячбмъ запотребованю є вонъ пбдручникомъ гбдным порученя

Наука, штука и література.

— Бібліотеки для молодежи, выдаваной проф. Юліяномъ Насальскимъ въ Коломыи, выйшовъ выпускъ XXI. а томъ XXXV. и мѣстить въ собѣ: „Справдѣшній героѣ. Начеркъ зъ минувшости написавъ Т. М...цъ.“ [Сторбвъ 189.]

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 25 марта. Президія намѣстництвъ клюббвъ збереться на нараду въ другбй половинѣ цвѣтня, на котрбй референты поодинокихъ краєвыхъ комітетбвъ предложать свои проекты. — Зъ огляду на се, що буджетова провізорія кбнчить ся съ днемъ 31 с. м., треба надѣяти ся цѣсарского розпорядженя, продолжучого сесію провізорію. Neues W. Tagblatt доносить, що продолженя наступить знóвъ лишь на мѣсяцъ.

Опава 25 марта. Въ шлезкбмъ соймѣ вбдчитано мѣжь иншими внесене п. Міхеіды, въ жаданемъ выдфторождуваня громадъ за выконуване приторученыхъ имъ чинностій.

Парижъ 25 марта. Касаційный трибуналъ вбдкинувъ поперте генеральнымъ прокураторомъ жадане нинѣ Дрейфуса о усуненя трехъ членбвъ трибуналу и засудивъ ей на кару 400 франкбвъ. Сему жаданю супротививъ ся головно референтъ Бопре.

Римъ 25 марта. На експедицію кн. Абруззбвъ до вбнбчного бѣгуна, король Гумбертъ давъ 800.000 лірбвъ, а кн. Неаполю 500.000 лір. Инши князѣ також причинили ся значнѣйшими квотами. Въ загалѣ на сесю цѣль зібрано до 4 міліоны лірбвъ.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбóльше новыхъ передплатникóвъ.

Надбслане.

Рускій хлопець зъ укóнченою норм. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускбй кравецкбй рукодѣльни ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА у Львовѣ Ринокъ ч. 36 [дóмъ Народнои Торговлѣ].

88 4—5

ЛИПІЕ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. [дóмъ власный], можна дбстати щодненно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печенки вепрова зъ кашутою	15 кр
Сѣкавй легки	12 „
Фляки	12 „
Вóжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кнаперъ	16 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	60 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моихъ реставрацiи, даю вóдбиранчимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вóдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжка, въ великій выборъ страва и напиткбвъ наосмотрена кухня.

79 188—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовцѣ площи Галицкои

поручає въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, вбзкій ареометры, скрескопы, лупы, компасы, райсцайна, тамыье мѣрничій, піонъ, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

38 16 Y

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ каждбй мѣсцевости цѣлый чи часть, безъ капіталу и ризика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папербвъ державныхъ и льосбвъ. Зголошенья до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutsch-Zeile 8, BUDAPEST 2—10

Особа 36-лѣтна

интелігентна, глядає мѣсця до зарядy дому. Ласкавй зголошеня подъ Л. Т. Зимнавода-Рудно, poste restante. 92

НАСАДЖЬ ГАВСМАНА

І. ЛЬВÓВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разбвъ премібване.)

Въ сѣмъ тыждни є до побачена:

ПАЛЕСТИНА

Вступъ 10 кр.

Машины Зінґера

ручній вóдъ 2.. до 50, нóжній вóдъ 2. до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тóлько въ найлучшихъ фабрикъ христіяньскихъ. Агентóвъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣнники — ЮСИФЪ ИВАНИЦКИЙ, механікъ и спеціядістъ, Львóвъ, Академічна ч. 26. 107 3—52

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 50 кр. зъ почтовою пересылкою Просить ся о замовленя. Дохбдъ на церковь.

Ложки столовій зъ Альпаки зр. 6·50 зъ хінъского срѣбла зр. 14·—, Ложочки до кавы зъ Альпаки зр. 3·25, зъ хінъского срѣбла зр. 7·— за тузінъ

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСЬКИЙ, торговля зелѣзка у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

ТЕОДОРЪ

ГЕЛЕТА

У ЛЬВОВѢ

при ул. Баяхарскій ч. 9

принимає всѣлякі роботы въ обемѣ маляр-стта комнатъ и выконує тѣ роботы якъ найвкуснѣйше по цѣнахъ умѣркованыхъ.

115 2–15

Машины до шитя Зінґера човенковій и обручковій (Ringschiff) зъ первородныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульований пропоручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардолиньскій) **Львовъ Галицка 6.** 343

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣ выробы

продає по

цѣнахъ фабричныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своѣй ново устроенѣй торговли

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

☞ Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, є п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентовъ анѣ похатникувъ не высылаємо. 2 12—52

1/4 натуральной величины

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубленo шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглубленo шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченє лица подчасъ голенія такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострє найделікатнѣйше 4/4 вглубленe вышлюфованe. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рождвяный!

Ручить за кождy штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загранникъ парохъ въ Купновичахъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсонѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малновѣ.

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Поляньскій, парохъ Юровець.

Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладачина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

Патентований прилады до ѣды.

Англійска марка „Sheffield“. Prima якість зъ колодками зъ рога, або кости, вострѣ шлюфованій. Вострѣ не выпадають анѣ не розхоснтують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожъ продає ся по 1/2 тузина пары. D. 54 21—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Також на раты! Накрытя столовій, канделябры, постументы, цукорниці и иншій предметы зъ правдивого хінъского **СРѢБЛА** продаю безъ пбдвышеня цѣны на сплаты мѣсячній

Ф. ЗІСМАНЪ и Сн.

Львовъ, ул. Казимировска ч. 28.

Пошукує ся такожъ въ тѣй цѣли здобныхъ агентовъ для провінціи.

Цѣнники на жадане gratis и franco. 115 1—2

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульований якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнею гарантією

Зінґера ручній вбдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вбдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и сплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 32—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вбдъ кількянацати лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнбмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пбдля власныхъ плянбвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣна должыни и залежыни каюты якъ и цѣна скорости и сплавниця парохода.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

☞ **просто зъ фабрики** ☜

Іа по 70 зр., Ша по 64 зр. за 100 кільоґрамбвъ loco фабрика.

ВИНО

въ барилкахъ бкільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

КАДИЛО

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4058

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

☞ **найдешевше** ☜

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne“ w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожъ моремъ лише 5 до 5 1/2 дня. 39 7–10

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вбдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштує лишь

зр. 2·80 зъ доброи	правдивои овечои вовны
зр. 3.10 зъ доброи	
зр. 4·80 зъ доброи	
зр. 7·50 зъ делікатнои	
зр. 8·70 зъ делікатнои	чои вовны
зр. 10·50 зъ найделікатн.	
зр. 12·40 зъ анґлійскои	
зр. 13·95 зъ камґарковои	

Вбдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерія на легій пальта вбдъ зр. 3·25 за метеръ высше; льодень въ пышныхъ барвахъ за 1 вбдтинокъ зр. 6·—, 1 вбдтинокъ зр. 9·35; Peruvienne и Doskings, матерія для урядниковъ державныхъ, зелѣзничихъ и на судейскій тоґи; найделікатнѣйшій камґарны и шевіоты а такожъ матерія на уніформы для фінансовои стороны и жандармерія и т. д. и т. д. розсилає по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный яко реальный и солідный

складъ фабричного сукна **KIESEL-AMHOF** in BRÜNN

Взбрцѣ gratis и franco. — Достава точно пбсля взбрця.

УВАЖАТИ! Звертає ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосередимъ побираню матерія выходять значно дешевше, якъ замовлюваній у торговцівъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Берни розсилає всѣ матерія по дѣйстныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причисляючи работу. 56 5—10

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ антики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирающе ббль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.

Просимо жадати того 405 26—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґинальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ антики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґинальный.

Ріхтера антика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

Контору выменны

и

вбддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаниновъ власного, будынку до льокалю фронтового въ партерѣ.

Вбддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папиры вартбстий и дае на нихъ завдатки.

Крбмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рбчно, депозитарь дбстае въ сталевбй касѣ панцирнбй сховокъ до выключного ужитку и пбдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своѣ майно або важній документы. 374 [4]

Пбдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогбднѣйшій зарядженя.

Припысы дотычно того рода депозитбвъ одержати можна безплатно у вбддѣлѣ депозитовбмъ.

Вбдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пбвостровѣ Балканьскбмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкбрній, особливо противъ

Выкидбвъ шкбрныхъ рбзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Берґерового мыла смоляного яко ґіґієнічного средства до усуненя порилявъ, до чищеня и дезинфекціи шкбры есть рбвножъ загально признане. Берґера мыло смоляне має 40% смолы деревной и рбзнить ся значно вбдъ всѣхъ иншихъ родбвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Берґера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкбрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найгбднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои нечистоты шкбры

на выкиды шкбрній и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрбвнане мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припысомъ уживаня.

Зъ иншихъ родбвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючи заслугуючій на увагу: **Мыло бензоеве для нѣжности шкбры**; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладженя шкбры и знакбвъ по вбспѣ и яко мыло дезинфекційне; Берґера мыло до купели въ сирековыхъ шпильокъ и таке-жъ мыло толетове, Берґера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).

Берґера мыло петросульфольне

противъ вишневого лица, вишневого носа, высыпокъ и свербякбвъ на шкбрѣ; мыло на весняни дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло таніновe на почеле и выпадъ волося.

Берґера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зуббвъ Нр. 1 на нормальній зубы, Нр. 2 для курцівъ. Цѣна 30 кр. Що до прочихъ мылъ Берґера вбдсылаємо до приписбвъ ужитя. Жадати все Берґера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Мѣсця продажи для Львова въ анти. ахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіка, Кулика и А. Ґанапорта. Дальше въ антикахъ въ *Бродахъ* Кріского, Ляндберґа; въ *Борщовѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурета, Л. Наґлика; въ *Березовѣ* Галимасъ, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушы* Пидевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 антикахъ; въ *Ряшевѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколыми* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Адельсенича и Гердличка наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ антикахъ; дальше въ антикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ антикахъ ббльшихъ мѣстъ Галичины. 109 2—24

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментбвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтреваліѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тбльке я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

☞ **При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 59. Львовъ, Понедѣлокъ 15 (27) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'ъ руских'ъ свят'ъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи непечатай вѣльний вѣдъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкай приниматъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватній числать ся по 15 кр. вѣдъ етишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Повѣдомляемо заздалегѣдь нашихъ Р. Т. Передплатникѣвъ, що вѣдъ дня 1 мая сего року Адміністрація наша буде — пѣсля установы принятои у всѣхъ народѣвъ — высылати „Дѣло“ лише **по зложеню передплаты зъ горы** и лишь до того дня, **доки выстане вплачена перед плата**, такъ що коли кому кѣнчить ся передплата нинѣ, то высылка завтрѣшнього числа ему вже здержить ся.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Вороги народнои просвѣты.

Просвѣтный, культурный и економічный станъ нашого краю е такъ невѣдрадный, що повиненъ бы спонукати суспільность до якъ найскорѣйшого справедливого полагодженя всѣхъ споровъ сторонництвъ и всѣхъ антагонізмѣвъ національныхъ та соціяльныхъ, щобы лише сполучеными силами взяти ся до лѣченя тыхъ недугъ, котрѣ всѣмъ безъ рѣзницѣ грозять близькою руиною. Аналфабетизмъ низшихъ верствъ населенія, лихва и обдовженє земль, що доскулюють тлкъ малій якъ и бѣльшій посѣлости, непоплатность хлѣборобства, застрашаючій зрѣстъ безземельного ба и интелігентного пролетаріяту, бракъ промыслу и фабрикъ, а разомъ зъ тымъ и бракъ заробку, торговля переважно въ нечестныхъ и краеви ворожихъ рукахъ, — отсе рѣчи, надъ котрыми дехто зъ тяжкимъ смуткомъ призадумуе ся поважно, але даремно, а дехто, заслѣпленый хвилевыми або уроснымы користями особистыми чи кастовыми або ошоломленый шовіністичными мрѣями, затулює очи та хонае голову, мовь той струсь въ пѣсокъ...

Потомки великихъ и богатыхъ родѣвъ або такихъ батькѣвъ, що довгою працею на загонѣ подоробляли ся маетковъ, теперь чимъ разъ частѣйше надягають на себе мундуръ, котрымъ батьки ихъ бувало погорджали наче ліберівю. Роблять се або зъ потребы, бо пѣсля внесеня панщины чимъ разъ тѣснѣйше стае хочь и на великихъ ланахъ, або для особистои славы, бо гербами своими накрывають звычайно заслуги плебейцѣвъ, здобутѣ працею и способностями, та выходять на екселенціи, або вкѣпци za wiarę i ojczyznę — за вѣчнину шляхотску, въ котрѣй то жилось колись такъ широко и жилось бы!..... Иншій, для котрыхъ така дорога за пѣзна вже або за трудна або неможлива, притулюють ся, якъ хто може, по всѣляких автономічныхъ азилях, вдоволяючись тымъ, що безъ журбы и працѣ зможуть якось докоротати выгѣдно шляхетного вѣку; а бувае, що й такій згодомъ выплывають ще на верхъ, хочь опѣсля и зупиняють ся часомъ передъ альтернативою: або кулька въ лобъ — або Иванова ха а (ну, правда: въ менше трагічныхъ выпадкахъ лишаю ся ще Америка або Кульпаркѣвъ!)

Въ часахъ, коли всякій духъ побиває ся за полѣпшеньемъ своеи долѣ, навѣть слуги державній, навѣть мізерній галицкій учитель народній, — въ такихъ часахъ не дивота, що дехто, упоравшись зъ грѣшми, якій дѣстався за пропінацію, останками своеи фортуны „здобуває“ довѣре людку, щобы засѣсти на посольскѣмъ крѣслѣ у Львовѣ и Вѣдни, дѣстати ся до кѣньского касина чи Джокі клюбу, причинити ся до двигненя краевого промыслу, захопити яку поплатну синекуру або й кѣлька, и выйти на великого чоловѣка, собѣ и вѣчизнѣ на славу.

А все те робить ся для добра краю и „вѣчизны“! Дарма, що ся робота добирае ся вже до семои шкѣры хлопскои; дарма, що въ краю не то не лѣпше, але чимъ разъ гѣрше.

И отъ якъ разъ, коли вся мізерія сеи органічноп роботы суспільнои врархіи проявила ся въ такъ сумнѣмъ освѣтленю, якъ пригода въ краковскѣмъ товариствѣ обезвѣкъ, въ галицкій касѣ щадничій трагічна смерть д-ра Крижановского, Віктора, Ендреёвича, не згадуючи вже про давнѣйшій подѣбній справы, — якъ же въ сѣй хвили суспільна врархія старае ся зарадити злиднямъ краю?

Ото кс. Громніцкій зъ Бучача ратуе вѣру и „вѣчизну“, одну и другу нѣкимъ не загрожену, косцюлками на Руси; а въ соймѣ п. Торосевичъ горячо промовляе противъ марненького пѣдвысшеня платнѣ народнымъ учителямъ, п. Урбаньскій именемъ „консервативнои уніи“ выступае зъ внесенямъ, котре мае соймовѣй опозиціи наложити каганець, а п. Целецкій, — той приятель рускаго народу, якъ себе самъ величае, и приятель читалень сѣльскихъ, якъ свѣдчить листъ читал ника зъ села Порховои, котрои дѣдичемъ е п. Целецкій, — жадае, щобы въ краевѣмъ буджетѣ скеркнути запомогу для товариства „Просвѣты“ !.Коли кс. Громніцкій, взываючи до складокъ на будову косцюлкѣвъ на Руси, бодай не маe претенсій до рускихъ грошей, бо у вѣдзывѣ своѣй звертае ся лише до P.laków i Polek, то п. Целецкій вѣдмавляе рускому товариству, котрого дѣяльность е незвычайно пожиточна и благородна, котре доси положило величезній заслуги на полѣ просвѣты и економічного двигненя народу, — сему товариству вѣдмовляе вѣнъ марныхъ 3.000 зр. запомоги зъ фондѣвъ, на котрій рускій народъ своею керманицею не до порѣвнаня въ бѣльшій мѣрѣ складае ся, нѣжь зъ нихъ користае.

П. Целецкій сердить ся на „Просвѣту“ за книжочку про внесеня панщины и, хочь не умѣе показати на жадній историчній фальшъ, бо ихъ въ нѣй нема, то таки добачуе въ нѣй тенденцію jątrzenia ludu, ширеня племѣнноп ненависти. Пѣсля гадки п. Целецкого указувати на историчій факты, нелюбій Полякамъ, хочь-бы аъ-передъ тысячи лѣтъ, значить — ширити племѣнну ненависть. Пѣсля гадки п. Целецкого про саму шляхту говорити незаперечену правду, але шляхтѣ нелюбу, значить — ширити племѣнну ненависть, якъ коли бы шляхта якогось народу була народомъ самымъ, а не лишь частію народу. На такій ладъ не до порѣвнаня бѣльше мало бы рацій тверджене, що пр. говорити про послѣдній подѣлъ въ щадничѣй касѣ, де господарували самѣ Поляки, значить — ширити племѣнну ненависть; се-жь бодай е факты нинѣшній або вчерашній. А таки нехто ще не зойшовъ зъ глузду, щобы въ обговорюваню сихъ фактѣвъ добачати ширена якои-небудь ненависти. А п. Целецкій добачуе jątrzenie ludu въ обговорюваню фактѣвъ, давно и безповоротно минулыхъ. Чи згадка про конституцію 3. мая, котру п. Целецкій такъ радо бувъ бы бачивъ у книжочцѣ, могла була въ чѣмъ-небудь змѣнити рѣчь, скоро ей нѣ въ чѣмъ не змѣнила сама конституція?

Годѣ згадати, якъ закѣнчить ся справа при сегодняшнѣмъ голосованю; припускаемо, що п. Целецкій найде за собою богато голосовъ, але таки значна бѣльшость соймова не зважить ся вѣдказати „Просвѣтѣ“ запомоги, однакъ до ухвалы додасть резолюцію, що краевый выдѣлъ маe строго пильнувати, щобы въ книжочкахъ „Просвѣты“ *не ширено племѣнноп ненависти*, а въ разѣ, к ли бы щось подѣбного запримѣтивъ, щобы запомоги не выплативъ.

Таку резолюцію, котра вѣддавала бы выданниц на рускаго товариства пѣдъ контролю и цензуру краевого вѣдѣлу, а то пѣдъ цензуру, о котрѣй не можна мати певности, чи она не буде руководитись шовіністичными поглядами п. Целецкого, — таку резолюцію треба уважати за зневагу рускоп многозаслуженого товариства и рускаго народу, тымъ бѣльше, що подѣбнѣй контроли и цензурѣ не пѣддае ся жадного зъ товариствъ польскихъ, котрѣ побирають навѣть далеко бѣльшій запомоги зъ краевыхъ фондѣвъ.

Зъ уваги на се головный выдѣлъ товариства „Просвѣты“, довѣдавшись, якій оборотъ взяла онодгы въ соймѣ справа его петиціи о краеву запомогу, збравъ ся вчера въ полудне на надзвычайне засѣдане и по короткѣй дискусіи ухваливъ одноголосно упросити п. д-ра Окуневского, щобы сегодня передъ голосованемъ надъ справою зложивъ въ соймѣ именемъ товариства заяву того самого змѣсту, яку выдѣлъ „Просвѣты“ вже и торѣкъ переславъ краевому выдѣлови, именно:

1) Товариство „Просвѣта“ уважая себе въ правѣ користати зъ краевыхъ фондѣвъ, на котрѣ складае ся все населеня краю, отже и руске, а зъ котрого въ далеко бѣльшѣй мѣрѣ користають товариства польскѣ, що мають подѣбній цѣли якъ „Просвѣта“.

2) Выдѣлъ товариства „Просвѣта“ придержуе ся засады, що въ своихъ выдавництвахъ, котрѣ мають поучати народъ о его минувшости, историчнои правды анѣ не закрывае анѣ не перевначуе.

3) Выдѣлъ товариства „Просвѣта“ не признае надъ собою нѣякои иншои контролѣ крѣмъ тои, яку указують законы и статутъ товариства.

Заяву сего змѣсту и просьбу о ея вѣдчитане въ соймѣ доручивъ выдѣлъ „Просвѣты“ вчера п. д-рови Окуневскому на письмѣ.

Симъ споднивъ выдѣлъ товариства свѣй народный обовязокъ, ставши рѣшучо въ оборонѣ чести и народнои и своеи власноі.

---

2)

Зъ нагоды новинъ на полѣ нашои церковнои музики.

Критичный ескіза музичный.

(Дальше.)

Музика розпадае ся на дѣ части — на теорію [науку штуки] и практику [творене штуки]. Они вымагають себе обопѣльно; черезъ першу можна добути ся до другои; „могти“ и „знати“ мусить ся завсѣгды навзаимъ пѣдпомагати, — практика безъ теорія, такъ якъ теорія безъ практики вытворюють завсѣгды лишь — половинность.

Пѣсля практики выступае музикъ або яко дилетантъ, або яко художникъ: спѣвакъ, грачь, дириґентъ; пѣсля теорія може бути учителемъ музики, ученымъ, писателемъ, композиторомъ, критикомъ, рецензентомъ и т. д.

Що-жь належить до теоретичнои науки? До неи належить: 1) загальна наука музики, 2) наука гармонія и композиціи у всѣхъ своихъ галузяхъ, 3) естетика, 4) література штукъ красныхъ, 5) исторія музики, 6) акустика и каноніка або наука о математичныхъ взаемнахъ звукѣвъ.

А теперь позволишь ты, деякій рускій композиторе-музику, на недискретне а тымъ самымъ може и неприличне пытане: чи видѣвъ ты бодай въ житю своѣмъ такій книжки, въ котрыхъ стоить про наведеній ту предметы? Та де-жь тебе, бѣдный рускій музику, стати на тѣ неможливѣ сумы, якій стоить кождо поодиноке дѣло музичне? — а они дуже, дуже дорогѣ! Якъ же тобѣ студіювати обширнѣйше, коли все то писане въ тяжко або не зрозумѣлѣмъ тобѣ черезъ технічній выслови языцѣ, примѣромъ въ нѣмецкѣмъ? Куда-жь тобѣ роботи студіюмъ серіозне, коли ты мусишь — въ браку инструменту, якъ фортепіянъ або гармоніюмъ — всяку гармонію тонѣвъ, всякій модуляціи собѣ пѣдъ носомъ высвистати? Щасливый ще ты брате, коли вѣддѣдичивъ по твоѣмъ вотхѣмъ яку стару ґітару, бо твое ухо почуе бодай, якъ спѣвзвукъ акордъ въ дѣйстности на ухо пѣдходить!

На такихъ и того рода „розмышленіяхъ“ и не скѣнчивъ бы такъ скоро, но они не доведуть до результату. Намъ треба сему зарадити, и то на мою гадку отъ якъ: Не гнѣваймо ся такъ дуже на тыхъ Нѣмцѣвъ, анѣ на той западъ, на котрый такъ злобить ся п. Пилипъ Музика въ своѣй оцѣнцѣ „Першои Службы Божои“ Ф. Колессы, а берѣмъ до основнои працѣ таки ихъ дѣла и вчѣмъ ся на теорія, хочь се и тяжко и нудно, поки роздобудуть ся у насъ музики охочій до працѣ и переложать хотяй-бы зъ нѣмецкого все, що добре и необходимо потрѣбне, на рускій языкъ зъ приноровленемъ до нашихъ елементарныхъ вѣдомостій. Два разы два есть завсѣгды чотири, хочь бы и по турецки. Загальна наука музики, наука гармонія и композиціи, естетики и т. д. не буде-жь инша для Русина, якъ для Нѣмця; се-жь основы, правила А якъ оно буде колись хорошо, якъ мы, маючи свои технічній выслови, не скажемо по примѣру п. Пилипа Музики: „Leitton“, а таки по своему: „вводячій звукъ“. [Що правда, о. Кипріянъ въ своѣмъ „Учебнику початковыхъ вѣдомостей спѣву и музики“ называе Leitton зъ россійска: „вводный тонъ“, та оно граматично не конче правильно; сей звукъ вводить активно а не вводить ся пассивно, якъ бы се зъ назвы „вводный тонъ“ выходило.]

Але скаже неоденъ: „Не штука передкладати, а хто выдасть?“ — На мѣй розумъ оно далеко не такъ легко музичній дѣла у насъ перекладати, не маючи выробленои термінольогіи, але коли будуть готовѣ добрѣ переклады, выдавцѣ чей-же найдуть ся, отъ хочь бы въ послѣднѣмъ случаю многозаслужене Товариство имени Шевченка.

Дальше скаже може не оденъ: „Для кого у насъ такѣ рѣчи выдавати? Тѣ, що потребували бы, навчать ся и зъ нѣмецкихъ пѣдручникѣвъ, а загалъ, сѣльскій дириґенты? — имъ се нѣ на що, они и такъ не потребують и не жадають глубшихъ вѣдомостій! Отъ бачь! штудерный малоросъ! засѣвъ зъ ложкою коло миски та пѣдсмѣховуе собѣ зъ голоднего...“ — Зъ власного досвѣду можу сказати, що та менша братія, тѣ сечюхи розлакомили ся, и то на добре, та радѣ бы пожывы, а ту ей нема! На превеликій жаль у насъ въ Галичинѣ за довгій вѣковый часъ выдано въ рускѣй мовѣ всего кѣлька марныхъ книжочокъ музичного змѣсту, а то: Воробкевичъ: „Початки музики“; Кипріянъ: „Учебникъ початковыхъ вѣдомостей спѣву и музики“ [тѣлько свѣчки и воску зъ теорія музики, а до того все те дуже початкове], дальше: Бажанъскій: „Исторія церковного пѣнія“, „Руско-народна поетична и музикальна ритмика“, „Малорускій музикальный народный тонъ“; „Малоруска народна мелодика“ [все те подане зъ своеродноп точки погляду автора] — ну та й вже все! И на чѣмъ же ту бѣдному чоловѣкови галицкому пѣдготовляти ся хочь-бы и на дириґента сѣльского хору? Коли-жь чуе ся, що ту або тамъ зложивъ ся якій сѣльскій хоръ, и то пѣдъ управою одного зъ „меншои братіи“, то се вказуе на елементарну конечность того руху...

Тому треба у насъ конечно теоретичній дѣла музичній, якъ науку музики, гармоніи, композиціи, дещо инструментаціи, дальше основну науку спѣву почавши вѣдъ оброблена пѣдручникѣвъ спѣву для школъ народныхъ сѣльскихъ — все те розумѣе ся по можности спопуляризовано выдавати, и то якъ найскорше, саме для тои меншои братіи, що рве ся въ передъ, та годѣ, бо браку е свѣтла, олѣю... браку въ своѣй мовѣ зрозумѣло написаныхъ пѣдручникѣвъ, котрѣ бы шукаючому указали дорогу до могучои богинѣ музики... Хто зная, чи та менша братія, жадна свѣтла науки, навчена на книжкахъ въ рѣднѣй мовѣ, не завстыдае колись нашихъ дотеперѣшныхъ музикѣвъ, вченыхъ на ладъ нѣмецкій... Я вѣрую, що коли прокине ся наша музична література, котрои до нинѣ по правдѣ нема, то можна буде напевно числити, що все змѣнить ся на лучше, я певный, що одно дѣло музичне выкличе друге, жите музичне оживить ся и мы станемо доперва въ рѣднѣй мовѣ та по научному розправляти про руску музику. Поки-що нема нинѣ рускои музичнои літературы, нема руско-галицкои питомои музики, вылучаючи нашихъ великихъ украиньскихъ композиторѣвъ зъ ихъ питомою украиньскою музикою, нема дѣйстныхъ галицко-рускихъ композиторѣвъ. [Сей розѣлъ на галицку и украиньску музику вчинивъ я длятого, що межи музикою народною украиньскою а нашою галицкою — коли не въ сути, то въ формѣ есть рѣзница, а она тымъ бѣльша, що коли украиньскій музики, такъ мельоманы (не въ-галицка — дилетанты!) якъ и фаховій працюють на тѣмъ полѣ, то у насъ, въ выимкою п. Ф. Колессы, котрый до теперь скомпонувавъ пять взаимокъ зъ народныхъ або на тлѣ народныхъ пѣсень, музики-композиторы або спочивають на лаврахъ або просто, зажинши коли-тамъ

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК

Приймаеть ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання]. під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що місяця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й переклади найзначнійших утворів чужих літератур, розвідки й огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного

Сего були мы певний такъ само, якъ певний, що нѣколи не збѣдне зъ дороги, якою ему велить имъ добро и честь руско-украинського народу.

Еміґрація до Босны.

[Письмо зъ Сараева].

Народъ нашъ, звѣсный зъ своєи терпеливости и привязаня до батьковского обѣйстя, ставъ наразъ нетерпеливымъ и непосидющимъ. Видно, тяжкій, дуже тяжкій бѣль долягае ему, коли наразъ зрывае зъ довговѣчною традиціею и, лишаюче у себе дома всьо доси ему любе и рѣдне, йде „въ свѣтъ по-за очи шукати добра".

Не мѣсце ту слѣдити причины тои цѣкавои появы и розбирати, чи она нашому народови користна и потрѣбна. Я числю ся имо зъ фактомъ и хотѣвъ бы-мь для интересованыхъ и для тыхъ, которымъ небайдужна тота поява у нашого народу, подати деякій информаціи про еміґрацію до Босны. Информаціи тотій достовѣрній, бо опираютъ ся на моихъ информаціяхъ зъ найкопетентнѣйшого жерела. Они теперь дуже на часѣ и навѣть конче потрѣбній. Вже вѣдъ пѣвъ року звертаютъ ся галицкій руснякы селяне и другій лиця до живучихъ въ Босни Русинѣвъ и просятъ на милость Бога о повѣдомленя про той край. Всѣ тій письма писаній однымъ стилемъ и въ однѣмъ дусѣ [велика часть очевидно „по польски", коли той языкъ польскимъ назвати можна]: „У насъ розповѣдаютъ за Босну, що тамъ рай, що даютъ землю за дурно, що всьо дуже дешево, що даютъ и „на дорогу" и т. п. Кажѣть, рада Бога, чи то всьо правда, бо менѣ не хоче ся вѣрити, абы то була правда. Але я *мушу* ити до Бразилiи, або до Канады або до Росiи, бо ту у насъ не годенъ выжити. А коли такъ, то волѣвъ бы-мь „здетати въ своѣмъ краю", тому найрадше ще ишовъ бы-мь до Босны, бо тамъ „и не такъ далеко". — Такій пѣсоньки спѣвають ся, якъ кажу, вже вѣдъ пѣвъ року. Найбѣльше ихъ було въ разу зъ повѣта городеньского а теперь ще и зъ рогатиньского. То може сесій информаціи увѣльнять босаньскихъ Русинѣвъ вѣдъ вѣдповѣдей на поодинокій письма, може неодного они успокоять и приголублять до рѣдной скибы. Але найбы компетентній наши люде розширили ихъ якъ найдальше, щобы дѣйшли они до вѣдомости всѣхъ, которій такъ дуже запалюютъ ся до босаньского раю.

Зразъ ту на початку треба зазначити, що въ Босни е правне вѣдношеня власника земль иначе, нѣжь въ заходнѣй Европѣ. Ту лишило ся ще до сегодня понятє орiентального права отоманьского, що по правилѣ „султанъ е паномъ цѣлои земль". Въ дальшѣмъ розвитку перейшло се право на державу. Тото правило мае именно примѣненя до земль, пригоднои до управы, не менше якъ до лѣсовъ и пасовискъ та безхосенныхъ дебръ и скалъ. Ино частина, потрѣбна пѣдъ хату, обѣйсте и городъ, лишена людямъ до цѣлкомъ *свободнои* розпорядимости. Проча же часть, т. е. лавы, лѣсы и пасовиска стоятъ приватнымъ людямъ *ино до ужитку*, але переходятъ зъ батька на сына и т. д. Однакъ за житя не можна ихъ безъ дозволеня области нѣ продавати, нѣ дарувати нѣ мѣняти. Не можна такожъ тои земль завѣщанемъ другому лишати, бо верховнымъ ей паномъ е держава. Очевидно черезъ те мае въ Босни держава розмѣрно бѣльше земль, нѣжь деинде т. зв. державній домены выносятъ. Коли хто умре безъ наслѣдника, зразъ переходитъ земля на державу, хоть бы власникъ попередный землю тоту кому записавъ або яку фондацію зробивъ. Всьо оно неважне! Въ той способъ мае держава чимало земль, котру може вѣдступити и чужимъ поселенцямъ нѣбеля своєи вподобы. Але земля тота не багато вартна. Босна и Герцеговина — се краѣ майже на-скрозь скалистій, для долинянъ въ великѣй части майже недоступній. Лише пѣвнѣчна часть Босны надъ рѣкою Савою [т. зв. Посавина] урожайна и придатна пѣдъ управу всякого вѣбжа. Другій стороны придатній майже выключно на мізерный овесъ и ячмѣнь, а Герцеговина славить ся мѣсцями пригожими до управы винограду, нашому народови зовсѣмъ чужои.

Держава призначае для поселенцѣвъ землю ино въ урожайнѣй Посавинѣ. Ту суть вѣдъ часовъ поокупаційныхъ кольонiя Нѣмцѣвъ зъ цѣсарства нѣмецкого, а теперь и трохи кольонiй мазурскихъ. Мѣжь ними е такожъ кѣлька родинъ рускихъ зъ повѣта городецкого. Они вѣбляли ся въ короткѣмъ часѣ зъ домашнымъ православнымъ населенемъ сербскимъ. Правительство нерадо мабуть дивить ся на се змѣшеня православiя чужинцями и въ послѣднихъ часахъ заборонює принимати Русинѣвъ галицкихъ. Тото рѣшуче невдоволеня зъ Русинѣвъ иде такъ далеко, що пѣдъ нѣякимъ условiемъ не перепускае ся Русинѣвъ поселенцѣвъ навѣть по-за границю славоньску, и недавно мусѣло кѣлька рускихъ родинъ, якъ чую, вертати зъ нѣчимъ назадъ до краю. Уже ся одинока обставина повинна нашихъ людей освѣдомити и пересвѣдчити, що йдучи до Босны, наражаютъ ся ино на непотрѣбній выдатки або ще и примусовый поворотъ до рѣдного села.

Але сли бы и не було тои неприхильности до Русинѣвъ, не може ихъ притягати до себе кольонiзаційна политика Босны.

Передовсѣмъ *не приймае тутъ правительство нѣкого, хто не мае найменше шѣсть сотъ зр. готѣвки.* Такою сумою *мусить кождый* поселенець *тутъ передъ урядомъ выказати ся.* Выкрутити ся зъ-пѣдъ того не можна нѣякъ, бо правительство нѣкого тутъ не приймае на просту устну просьбу або зголошене. Радше треба въ письменнѣмъ поданю, писанѣмъ [такожъ и по руски] на адресу: „Земальска влада за Босну и Херцеговину I у Сарајеву" [Landesregierung für Bosnien und die Hercegovina I in Sarajevo] навести подрѣбно станъ маѣтковый и родинный поселенця. Правительство звертае ся тогдѣ до дотычного старостваъ Галичинѣ зъ просьбою о поясненє: що се за чоловѣкъ? чи то правда, що мае тѣлько а тѣлько маѣтку, робучихъ рукъ и т. д.? Сли отже староство галицке каже недобре про того вандрѣвника, або запевнить, що вѣнъ не принесе зъ собою 600 зр., то его певно тутъ не приймуть. А коли котрому судило ся наповнити кишеню банкнотами и черезъ ласку всѣхъ можныхъ дѣстати ся до сего „раю", то выглядае въ нѣмъ такъ:

Поселенець прийде на голу землю, котру треба доперва выкорчувати и пѣдъ управу приладити. Дѣстане земль тои найменше $10^1/_2$ гектарѣвъ. Хаты и будынкѣвъ и знарядѣвъ господарскихъ або худобы не дѣстане. На те жъ мае мати 600 зр., щобы загосподарувавъ ся. Отже мусить передовсѣмъ самъ побудувати ся, и то найдальше до двохъ лѣтъ. Але дерево на будѣвлю дѣстане за дармо зъ лѣсовъ державныхъ. Коли такъ буде вже пѣдъ дахомъ, може зачати корчувати. Тота бѣдканина мусить тревати десять лѣтъ, бо на десять лѣтъ заключае зъ державою контрактъ. Тымъ договоромъ бере землю вѣдъ держави на десять лѣтъ, але не на власнѣсть ино въ аренду. Сли вѣнъ черезъ тыхъ десять лѣтъ добре веде ся пѣдъ кождымъ взглядомъ, то держава може ему дати тоту землю на власнѣсть [зъ такимъ самымъ ограниченемъ, яке мае въ Босни кождый власникъ]. А що босанське правительство хоче мати ино сталыхъ кольонiстовъ а не пройдисвѣтовъ, то кождый мусить мати зразъ всѣ грамоты потрѣбній до принятя босаньского горожаньства и мусить кождый поселенець зразъ *просити о босаньско-герцеговиньске горожаньство.*

Вѣдъ арендованои земль платить ся *по 50 кр. вѣдъ гектара* наемного чиншу, а кромѣ того всѣ податки. Ино черезъ *першихъ три роки* не платить ся нѣякого чиншу, а самѣ податки. По десяти лѣтахъ не платить ся очевидно такожъ нѣякого чиншу, бо тогдѣ земля „своя". Поселенець мусить землю весь часъ самъ управляти, а не смѣе дати ей дальше въ вынаемъ або перемѣнити на иншій цѣли, нѣжь господарскій.

Держава може и *скорше поселенця прогнати*, сли залягае зъ двома ратами чиншу, сли до двохъ лѣтъ не побудуе ся, не управляе земль якъ треба, сли переселить ся на иншe мѣсце або докучае державѣ жебранною и т. д.

По смерти поселенця переходитъ земля на его законныхъ наслѣдникѣвъ, але нѣякъ на чужихъ людей.

Иншій условины житя въ Босни тяжкій для нашого хлѣбороба. Языкъ чужій, люде инакшій, майже безъ выимку оборотнѣйшій и розумнѣйшій на перехитрене. Роббтника е всюды доволѣ свого и чужого, такъ що нашъ чоловѣкъ не выдержитъ конкуренцiи при лучшѣй роботѣ зъ чужимъ човѣкомъ. Праця звычайного зарѣбника платить ся н. пр. въ Сараевѣ 60—80 кр. денно. Роббтника въ поле не треба, бо робучихъ рукъ е бѣльше, нѣжь земль придатнои до управы. Приватнои земль тяжко купити, бо на нѣй сидитъ по бѣльшѣй части робучій вѣлъ въ людскѣмъ видѣ (т. зв. кметъ), котрый мусить працювати на свого господаря и ему трету часть плодѣвъ вѣддавати и ще податки платити. Безъ причины не можна и того невѣльника зъ земль прогнати а на его мѣсце чужого, н. пр. поселенця принятi. Въ цѣлѣй Босни перъесѣчно всюды бѣльша дорожня, нѣжь въ Галичинѣ.

„На дорогу" нѣкому не дае грошей нѣ держава, нѣ нѣхто другій. Ей мусить кождый самъ оплатити, хиба що выжебрае що по улицяхъ и бюрахъ въ Сараевѣ або деинде. Зелѣзница коштуе [III, взглядно IV класы въ Босни] до 12 злр. вѣдъ особы въ оденъ бѣкъ и то *ино вѣдъ угорскои границѣ.*

Такій то выгляды для охочихъ нашихъ поселенцѣвъ въ Босни.

А теперь подамъ ще кѣлька статистичныхъ датъ про Босну пѣсля урядовои статистики въ 1895 р. [см. Hautresultate der Volkszählung in Bosnien und der Herzegowina vom 22 April 1895, Sarajevo 1896] для тыхъ, котрій схотятъ тымъ питанямъ основнѣйше, въ порѣвнуючій способъ занимати ся, а котрій може не мають пѣдъ рукою офіціальныхъ датъ.

Босна и Герцеговина мае просторони [area] 51,246.478·200 дунумовъ [1 dunum = 1000 m²].

Усѣхъ мешканцѣвъ е въ Босни и Герцеговини 1,591 036, зъ чого припадае на 1 km² 30·73 жителѣвъ. Зъ загального числа припадае на чине вѣйско 22.944. Пѣддаиыхъ австрiйскои части е 24.018, угорскои 42.358, другихъ державъ 4.472. Зъ цивiльного населеня припадае 1,385.291 або 88·34 % на тыхъ, що занимають ся хлѣборобствомъ, а лишь 182 801 або 11.66 % на другій занятя.

Пѣсля вѣры [зъ загальнои сумы] е особъ: православныхъ 673.246, мугамеданцѣвъ 548.632, римо-католикѣвъ 334.142, протестантѣвъ 3.596, иншихъ христiяньскихъ вѣръ 251 [зъ того 163 греко-уніятѣвъ], жидѣвъ 8.213 [зъ того 5.729 домашныхъ жидѣвъ т. зв. „шпаніольцѣвъ"], вконецъ 12 безконфесiйныхъ.

Мар——а.

Переглядъ політичный.

Въ справѣ угодовои акціи правительства Sonn- und Montagsztg. довѣдуе ся, що проектованого правительствомъ языкового закона на пѣдставѣ §. 14-ого, не приняли бы прихильно анѣ Нѣмцѣ, анѣ молодо-Чехи, котрій пѣдъ нѣякимъ условiемъ не згодили бы ся на утворене чисто нѣмецкихъ округовъ. Зъ тои причины правительство намѣрае вѣдступити вѣдъ выданя проектованого закона и предложеня его на весиннѣй сесiи. Взагалѣ цѣла угодова акція мае бути вѣдложена. Въ такѣмъ случаю рада державна взбрала бы ся доперва въ осени и то лишь въ тѣй цѣли, щобы выбрати делегацію, котрій мають бути скликаній въ жовтни.

Молодоческій клюбъ на послѣднѣмъ своимъ засѣданю ухваливъ, щобы зъ огляду на теперѣшню ситуацію старати ся о якъ найскорѣйше скликане выконуючого комітету правицѣ на нараду и одержавъ вже въ тѣй справѣ на нараду и одержанъ вже въ тѣй справѣ згоду консервативнои великои посѣлости.

Послы, що стоятъ поза орґанiзацiею клюбу [дикій], связали ся въ одинъ клюбъ, щобы запевнити собѣ право вношеня интерпеляцiй, внесень и выбору до комiсiй. До президiя выбрано послѣвъ Енґля, Блажка и Германа Яцу. Вѣдтакъ ухвалено кѣлька постановъ що до интерпеляцiй, внесень и вспѣльнои тактики.

Англiйско-россiйскій переговори въ справѣ Хiнъ скѣнчило ся такъ, що россiйске правительство вѣдступило вѣдъ своихъ первѣстныхъ жадань що до Манджурiи и зреформувало ихъ вѣдповѣдно до англiйскихъ постулятѣвъ. Однакъ при тѣмъ россiйскій амбасадоръ въ Лондонѣ заявивъ англiйскому правительству, що царь хотѣвъ въ той способъ дати Англiи передъ мировою конференцiю доказъ мирового успособленя Россiи. Мимо того Россiя не зрѣкае ся права до вѣдшкодованя, яке Хiны мають заплатити на пододержане умовы въ 1898 року. До сихъ донесень „Daily Graphic" додае, що переговори Россiи зъ Англiею вже далеко поступили.

Соймъ краєвый.

[22. засѣдане зъ дня 24. марта 1899.]

Въ суботу подали мы лишь коротенько справоздане зъ дискусiи въ пятницю вечеромъ надъ запомогою [3.000 зр.] товариству „Просвѣтѣ" у Львовѣ; нинѣ подаемо хѣдъ дискусiи пѣсли записокъ нашого справоздавця.

Заки приступимо до самои рѣчи, згадаемо о выглядѣ салѣ соймовои пѣдчасъ истныхъ громовъ на „Просвѣту". Година вже пѣзна [11 въ ночи], много послѣвъ опустило вже салю, лавы консерватистовъ майже порожній, численнѣйше обсаджений лавы „подоляковъ" [середнѣ], лѣвицѣ [демократовъ и людовцѣвъ], сторонництва польскихъ „шляхтичовъ" [Крамарчика], а зъ рускихъ послѣвъ остали ся на сали: д-ръ Окуневскій, д-ръ Савчакъ, Барвѣньскій, о. Небыловець, Кульчицкій и Вахнянинъ; инші, не предугаючи борбы, пѣйшли вже домовъ. Справоздавцѣ комiсiи будѣетовои референовали почергѣ рубрики буджетовѣй, а палата машинально ухвалювала дотычній выдатки. На галерiи видно було ще кѣлька особъ, а въ льожахъ дневникарѣвъ по сторонѣ правѣй сидѣло трохи, по лѣвѣй лишь одинъ справоздавець [„Дѣло"]. Маршалокъ сидѣвъ задуманый въ своѣй льожи, а пѣдъ него секретарѣ гр. Андр. Потоцкій и Урбаньскій [авторъ „legis Урбаньскій"]. Живѣйшого житя не слѣдно було въ салатѣ, котра и такъ вѣдъ часу „панамъ крайовыхъ" стратила дуже много на своимъ буйочно шляхтецкѣмъ видѣ. Мимо такои немiи досвѣдне око кождого журналiста могло доглянути, що наближае ся въ салатѣ якась буря. На лавахъ „подоляковъ" видно було якусь метушню. П. Целецкій сидѣвъ якъ на шпилькахъ, а при двохъ послѣдныхъ позицiяхъ буджету бракло его шляхотскѣй натурѣ терпцю, вѣнъ зрывае ся зъ своихъ лавки, часто потирае свою бѣлу чуприну, добуває зъ кишенѣ якiсь записки и брошуры, переглядае ихъ и нервово кидае на свѣй пульпiтъ. Вѣдтакъ починае „шествiе" вѣдъ своихъ лавки до льожѣ маршалка, потѣмъ на „słóweczko" до демократовъ, а опѣсля якъ той лисъ перебѣгае кѣлька разъ вѣдъ льожѣ маршалковои до свого пульпiта, котрый находить ся въ другѣмъ рядѣ вѣдъ головного входу до соймовои салѣ. Вкѣнци при рубрицi VII. маршалокъ повѣдомляе:

„Посолъ Целецкій мае голосъ!"

П. Целецкій починае говорити, а коло него яко „байратъ" чепить п. Скалковскій, членъ надзираючои рады скрахованои галицкои касы ощадности. Целецкій зачавъ хвалбою „Wydawnictwa dziełek ludowych", котре выдае для народу книжочки такъ польскі якъ и рускій въ дусѣ „pojednawczym" и вносить, щобы соймъ пѣднѣсъ тому „wydawnictwu" запомогу зъ 1000 зр. на 2000 зр., признаючи другу тысячку выключно на рускій книжочки. Натомѣсть — казавъ — дивуе его, що „Просвѣтѣ" признала комiсiя знову сего року запомогу, хочь се товариство мимо торѣчної дискусiи выдае дальше книжки „podburzającej treści". Не помогла нѣ торѣчна ухвала зъ вѣдповѣдною клявзулею, щобы выдѣлъ краевый здержавъ выплату запомоги, сли „Просвѣта" не занехае выдавати „jątrzące" [!] книжки. Бо-жь навѣть *обѣцаный* вплывъ Епископа Чеховича не помѣгъ. Сего року выйшла книжочка „Просвѣты" ще драстичнѣйшого змѣсту нѣжь книжочка торѣкъ инкримiнована. Се книжочка „У 50-у рѣчницю знесеня панщины и вѣдроджени Галицкои Руси. Написавъ Любомиръ Селянъскій". Згадуе ся въ нѣй найбѣльше про роки 1503 1547 и то на основѣ польскои брошуры, выданои кн. Любомирскимъ у Варшавѣ 1862 р. пѣдъ заг. „Rolnicza ludność w Polsce od XVI. do XVIII. wieku". Зъ сеи брошуры умысно наведено надрастичнѣйшій мѣсца, а мѣжь иншими на сторонѣ 12-бій [*читае*] таке: „Хлопъ буръ невѣльникомъ свого пана, котрый на основѣ статута зъ року 1543 мѣгъ его або самого особно або разомъ зъ грунтомъ продати, заставити або дарувати", або таке [*читае далше:*] „Коли хлопъ утѣкъ вѣдъ *лихого* пана, а его злапали, то на его чолѣ выпѣкали назвиско пана, щобы кождый знавъ, до кого хлопъ належитъ". Отъ таке то пѣддае ся хлопови: що панъ мѣгъ хлопа забити, катувати и т. п.! Чи се не мае ясной политичной тенденцiи тымъ бѣльше, що повырывано уступы зъ „dzieła polskiego"? А чому нема такъ згадки про добрій змаганя панѣвъ для хлопѣвъ? чому не описано „konstytucji 3 maja"? Въ подобныхъ цитатахъ видно якъ на долонi политычну тенденцiю! Дальше въ тѣй брошурѣ на стор. 18 е згадка за 1848 рѣкъ а властиво за часъ передъ 1848 рокомъ. Сказано

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксамiту, кости, шiльдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

ефемерычнои славы, благоденьствують.. Може и есть де ще якій музыкъ-композиторъ, но у насъ годѣ довѣдати ся, бо всякій працюе або privatissime, або лишь — ведля великои якои народнои окази... Смѣло можу твердити, що у насъ до нинѣ *на серіо, зъ повагою* занималo ся и занимае ся музыкою дуже мало. Бѣльшѣсть ограничаесь на елементарныхъ [до того часто недостаточныхъ, або лихихъ] вѣдомостяхъ и не думае поглублятн вѣдомостiй своихъ, оправдуючись изъ своеи лѣнивости або неспособности стереотипнымъ галицкимъ: „на бѣдного Русина галицкого, музыка або спѣвака, и сего досыть!" Отсе дало починъ засмѣченю музычному межи Русинами та вытворило диletантовъ, що то скомпонуваши вѣдъ часу до часу де-що, думають заслужено вже вживати славы композитора музыка рускаго... Правда, се велика загальна честнота Русинѣвъ, що умѣють вдоволяти ся и самою бульбою; но въ тѣмъ случаю, де вдоволене дотыкае розвою интелектуального, сей принципъ дуже не на мѣсци. Чи-жь не бракъ науки, волѣ и охоты бувъ до нинѣ причиною, що зъ новѣйшихъ музыкѣвъ доперва о. Кишакевичъ осмѣливъ ся самостѣйно орхеструвати, якъ на се зъ публично продукованыхъ творѣвъ при народныхъ оказiяхъ мусить ся вносити. [О скѣлько-жь его працѣ выйшли зъ пеленокъ, годѣ осудити, бо его творы истнують — по галицки — лише въ рукописяхъ. А здало бы ся бодай літографiею подати де-що загалови для вахоты, а може и науки!] До нинѣ спѣвано по бѣльшихъ концертахъ соля и ансамблѣ зъ рускихъ оперъ „Инвалідъ" о. Матюка и „Купало" Вахнянина, та якось годѣ дождати ся ихъ докончена чи выкончена — а се велика шкода!

(Дальше буде.)

тамъ, що „паны були великими противниками науки мѣжь хлопами; учили дяки, але та наука муселa вѣдбуватись крадькома, зимовыми вечерами, щобы нѣхто не знавъ, бо панъ вѣддавъ бы бувъ хлоп я до вѣйска, а батька бувъ бы переслѣдувавъ". Такій паны — каже п Целецкій — може були выимкаши, але не загалъ панѣвъ. Дальше — — — — каже — мимо такои резолюціи сойму выходить опѣсля така пѣдбурююча книжка, а краєвый не вводить въ житє резолюціи, ба навѣть комісія на се не зважае и кажо вносить удѣлити „Просвѣтѣ" запомогу!" Посѣщи поставивъ формальне внесенє: „nie dać" запомоги „Просвѣтѣ" и збрвати вже разъ „tradycyjną pobłażliwością!" [*Оплески*].

Теперь вставъ п. Вахнянинъ, держачи брошуру въ руцѣ, а вѣддѣленый лишь кількома послами вѣдъ п. Целецкого, звернувся въ его сторону и начинае говорити: „Просвѣта" ширить просвѣту мѣжь народомъ своими книжочками, тому бесѣдникъ почуваєся зобовязанымъ станути въ ей оборонѣ. Торѣкъ при такѣй самѣй дискусіи бувъ за припорученямъ выдѣлови краєвому, щобы той розглядавъ выдання „Просвѣты", а Ев. Чеховичь заявивъ бувъ, що вилыне на выдѣлъ товариства, абы на будуче выстерѣгавъ ся выдавати книжочки, дразнячій. Отже бесѣдникъ знае зъ устъ Епископа и въ его имени може заявити, що вѣнъ вывязавъ ся зъ свого приреченя. Чи однакъ выдѣлъ краєвый свое зробивъ, сего бесѣдникъ не знае. Але сли выдѣлъ краєвый выплативъ запомогу, то очевидно не найшовъ тамъ нѣчого пѣдбурюючого, а такъ само въ буджетовѣй комісіи книжочка перейшла критику. Зъ огляду на се справа стала теперь прикрою и болючою и треба ей тутъ ближе пояснити Панщина — се може знати и п. Целецкій — не була легка рѣчь. [Тутъ п. Вахнянинъ оповѣвъ початокъ панщины у насъ и въ нашихъ краяхъ.] Сли про панщину нинѣ згадуе ся, то се не є переступствомъ. Сли-бы п. Целецкій бувъ прочитавъ добре цѣлу книжочку, то бувъ бы на стор. 8 переконавъ ся, що тамъ є згадка про добрыхъ и злыхъ панѣвъ [*читае, много послы слухаютъ*] Историчній згадки чей не є пѣдбурюваемъ, тымъ бѣльше, що панщины нинѣ вже нема и вже нинѣ не дѣе ся те, що дѣялось за панщины. Книжочка згадуе, якѣ тяжкѣ обовязки мала рѣльнича людноѣть въ Гольщи, а до того хлопъ не находивъ оборони, бо законы були недокладній. А дальше — чи п. Целецкій не знае, що селяннинови не вѣльно було вчитись безъ дозволу пана? Мене се яко историка не дивуе. Въ книжочцѣ є такожь згадка про емісарѣвъ, котрѣ бурили нарѣдъ. И що сказано о нихъ? Що они ставали попѣдъ церкви и бурили хлопѣвъ, а хлопы не слухали ихъ, були льояльній. А въ дальшѣй части книжочки є представленый розвѣй руской літератури вѣдъ часѣвъ Шашкевича и австрійской конституціи. П. Целецкій соблазнивъ ся, що въ брошурцѣ не сказано, що були паны, котрѣ хотѣли внести панщину передъ правительствомъ. И про се є згадка [*читае*]. Сли-бы п. Целецкій сказавъ бувъ, що та книжочка противить ся Мирославскимъ, Цѣглевичамъ и ін., то се було бы слушно. Зъ самыхъ урывкѣвъ годѣ засуджувати книжочку; въ кождой книжки можна вырвати слова и зложити такъ, що оно пѣдпаде пѣдъ законъ карный. Правда, въ викрімінованѣй книжцѣ мѣстить ся чорній згадки зъ минувшости и я противный такимъ книжочкамъ, яко не надаючимъ ся до читання народови [п. Целецкій, червоный якъ буракъ, кивае головою], але нѣмецкій исторіи подають ще бѣльше згадокъ про панщину, а читане ихъ не є проступкомъ. Исторія є учительною для грядучихъ поколѣнь, щобы выстерѣгали ся грѣхѣвъ своихъ батькѣвъ. Пѣдъ конець бесѣдникъ зреасумувавъ все и вѣдперъ закидъ, мовь бы книжочка була пѣдбурюючою.

[*Гр. Кар. Двдушицкій, гр. Коритовскій и гр. Борковскій переглядають цѣкаво „гайдамацку" книжочку.*]

Въ имени выдѣлу краєвого забравъ слово п. Верещиньскій и [супротивъ замѣту п. Целецкого выдѣлови краєвому] и заявивъ, що выдѣлъ краєвый выплативъ „Просвѣтѣ" субвенцію, бо допускавъ, що книжочка була написана передъ ухвалою резолюціи соймовои, хочь выдѣлъ краєвый не годивъ ся на тенденцію книжочки. Але-жь потому комісія буджетова, знаючи о тѣй книжочцѣ и пѣдавши ей на засѣданяхъ критицѣ, не ухвалила застановити выплату запомоги „Просвѣтѣ".

П. Целецкій забравъ наново слово абы заявити свою утѣху, що навѣть п. Вахнянинъ признавъ, що книжочка „мае тенденцію" та що и выдѣлъ краєвый се доглянувъ. Пѣдкѣсъ ще разъ, що книжочка не подае „najpiękniejszych" датъ и епізодѣвъ зъ польской исторіи и не згадуе, що закрѣпощенє хлопа було не тѣлько въ Польщи, але и въ нашихъ краяхъ, пише тѣлько про знесенє панщины въ Галичинѣ, а умысно не згадуе про знесенє панщины въ нашихъ краяхъ, хочь декуды она була довше. Конець кѣнцѣвъ ще разъ спротививъ ся о удѣленю запомоги. [*Оплески вѣдъ подоляквъ и польскихъ „инкамератвъ": Крамарчика, Шведа и Даты*].

П. Кульчицкій станувъ въ оборонѣ „Просвѣты". Пѣдкѣсивъ, що книжочка перейшла цензуру прокураторіи, котра не доглянула такои тенденціи, якъ п. Целецкій. [*Голосъ: „П. Целецкій обернрокуроторъ*]". „Просвѣта" выдала сотки книжочокъ, а у всѣхъ одна тенденція: наука и правда! Закѣнчивъ жаданемъ ухваленя „Просвѣтѣ" запомоги зъ податкѣвъ руского народу.

Теперь на внесенє п. Меруновича замкнено дискусію.

Дальшимъ бесѣдникомъ бувъ п. Меруновичъ. Вѣнъ спротививъ ся очеркненю позиціи въ буджетѣ, бо се выкликало бы загальне обурене руского народу, у котрого „Просвѣта" тѣшить ся великимъ довѣремъ, якъ снѣдчить майже 800 читалень „Просвѣты". Правда, въ головнѣмъ зарядѣ „Просвѣты" панують „сепаратисты", але соймови треба дивитись на народъ, а вѣнъ очерненя запомоги принявъ бы за провокацію; така ухвала выкликала бы противный наслѣдокъ. „Сепаратисты и наший „przewrotowe duchy" звернула бы таку ухвалу на свою користь, розвели бы „антінародову" агітацію, — така ухвала выкликала бы духи Зелѣзняковъ и Гонтовъ. Зъ тою осторогою бесѣдникъ внѣсъ: удѣлити „Просвѣтѣ" цѣлу запомогу.

П. Небыловець [дуже роздразненый] выступивъ остро противъ п. Целецкого, пятнуючи его яко ворога „Просвѣты". Въ соймѣ є богато послѣвъ польскихъ, а нѣхто зъ нихъ не выступае противъ „Просвѣты" такъ якъ п. Целецкій, выбраный въ руского округа сѣльскихъ громадъ. Маю ось листъ — мовивъ о. посолъ — съ села п. Целецкого, де селяне жалуютъ ся на него, що выступае ворожо противъ просвѣты у селянъ и противъ мѣсценои читальнѣ. Руски послы не выступаютъ противъ гуманітарныхъ и просвѣтныхъ инстытутѣвъ польскихъ, якъ се дѣе ся зѣ сторонъ польскои. Закѣнчивъ жаданемъ ухваленя „Просвѣтѣ" запомоги.

П. Вахнянинъ ще разъ забравъ слово, абы вѣдперти ще высказы п. Целецкого про „лѣсы и пасовиска". На стор. 61-ѣй книжочки сеся справа представлена справедливо, наведенѣ лишь факты и процесы та кошты процесовѣ.

Послѣднымъ бесѣдникомъ въ тѣй довгѣй дискусіи бувъ справоздавець буджету п. Бѣлиньскій. Вѣнъ також противный наводженю въ книжкахъ для народу „historyczuych szczegółów" вѣдбурюючого змѣсту; се можна омынути. Мимо того боронивъ внесени комісіи буджетовои, сподѣваючись, що выдѣлъ краєвый на будуче лучше буде розглядати выдавництва „Просвѣты". На минувше треба кинути заслону. Ходить тутъ о дорогу рускому народови институцію. Запомога йде на руки выдѣлу кр., а той вже поступить пѣсля справедливости.

Пѣзною порою [12½ въ ночи] маршалокъ вѣдложивъ голосованє до понедѣлка.

НОВИНКИ.

— **Зъ Дирекціи руско-народного театру.** Дальшій репертуаръ театру въ Станиславовѣ: вѣ второкъ 28-ого марта „Бабы" комедія въ 4 актахъ З. Пшибыльского; — въ четверъ 30-ого „Хата за селомъ" мельодрама Міллеровои и Галицевича зъ циганьского житя въ 5 дѣяхъ; — въ недѣлю 2-ого цвѣтня на емеритальный фондъ артистѣвъ: а) „Привѣтъ", б) „Вѣнъ не заздрѣсный" комедія въ 1 дѣя, в) дуетъ зъ „Ямарѣвъ", г) „Перше повмирали, потѣмъ ся побрали" комедія въ 2 дѣяхъ, д) закѣнчать „Вечерницѣ" Нѣщиньского; — вѣ второкъ 4 ого „Не судилось" комедія въ 5 дѣяхъ; — въ четверъ 6 ого „Сарбинъ" исторична драма Карпенка-Карого въ 6 вѣдслонахъ; въ суботу 8-ого „Малка Шварценкопфъ"; — въ недѣлю 9 ого „Федько Остроґскій".

— **Вѣче въ Станиславовѣ** Дня 3. цвѣтня с. р., въ латиньскій понедѣлокъ Великодный, вѣдбуде ся въ Станиславовѣ, въ мѣскѣй сали коло руской церкви, економічне вѣче. Уряджуе его філія „Просвѣты" при помочи „Пѣдгѣрскои Сѣблки". Програма вѣча дуже занимаюча. На референтѣвъ упрошено самыхъ здѣбнѣйшихъ людей. Се вѣче буде ще тымъ рѣзнитись вѣдъ другихъ, що дана буде можнѣсть всѣмъ участникамъ высказати свои гадки. Длятого початокъ назначено точно на 12 годину въ полудне, абы до 7-ои було досыть часу. По вѣчу будуть взѣ, котрѣ схотятъ приступити въ члены Пѣдгѣрскои Сѣблки складати удѣлы (одень удѣль 10 зр. и 1 зр. вписового). Є надѣя, що зъ кождого села въ округа станиславѣвского прибуде значне число господарѣвъ, выскаже свое болюче и приступить зъ удѣлами до тои Сѣблки, котра вже тѣлько добра зробила для селянъ.

— Мы вже въ суботу подали вѣстку о поздоровнѣй телеґрамѣ митрополичои Капітулы до Є. Св. папы и о вѣдповѣды кард. Рамполї. Нинѣ подаемо тексты обохъ телеґрамъ.

До Св. отця телеґрафовано:

„Roma. Eminentissimus Cardinalis Rampolla. Oblato Sacrificio pro salute Beatissimi Patris Capitulum Metropolitanum, Clerus et populus Ruthenus ad pedes Suae Sanctitatis provoluti sensa filialis amoris, firmissimae adhaesionis et oboedientiae promunt, Apostolicam benedictionem exorantes. *Andreas Bielecki* Vicarius Capitularis" [Римъ. Еминенція Кардиналъ Рамполя. По вѣдправленю торжественнои служвы Божои за здоровле Св. Отця складають у стѣпъ Его Святости Капітула Митрополиняя, Духовеньство и рускій нарѣдъ чувства сыновскои любви, найвѣрнѣйшои преданности и послушеньства и просять смиренѣйше о удѣленє апостольского благословенія. Андрей Бѣлецкій Вікарій Капітулярный.]

На се насѣпала вѣдповѣдь:

„Rmo Andreae Bielecki Vicario Capitulari rutheno. Leopoli. Summopere acceptum fuit Sanctissimo Patri filiale officium Tuum, istius Capituli Metropolitani, cleri et populi ruthenі. Gratias hinc agens Sanctitas Sua petitam benedictionem Apostolicam peramanter impertit. *Card. Rampolla.*" [Вир. А. Бѣлецкому Вікарію Капітульному Львѣвъ. Дуже пріятнымъ для Св. Отця було зявленя сыновскои преданности Твоеи, тамошнои Митрополичои Капітулы, Духовеньства и народу рускаго, а дякуючи за се удѣлене Св. Отець якъ найсердечнѣйше Апостольского благословенія.]

— **Зъ „Народнои Торговлѣ".** Пригадуемо Вч. Духовеньству и Чч. Братствамъ церковнымъ, що вже крайный часъ замовляти свѣтло церковне просто зъ фабрики, щобы могло ще вчасно передъ святами надѣйти. Въ тѣй именно серѣ фабрики мають дуже богато роботы Просимо отже о ласкавый поспѣхъ зъ замовленями. — *Дирекція.*

— **Доповняючій выбѣръ** трехъ членѣвъ рады повѣтовои въ Мостискахъ, а то: одного зъ громадъ сѣльскихъ розписало намѣстництво на 24 цвѣтня, одного зъ мѣстъ на 25 цвѣтня а одного зъ бѣльшихъ посѣлостій на 26. цвѣтня с. р.

— Зъ нинѣшнымъ числомъ „Дѣла" розсылаемо, о сколько выстарчае запасу, запрошенє до приступленя въ члены основателѣ Братства вм. св. О. Николая въ Дубецку на Мазурщинѣ. — Братству тому лучае ся купити домъ, положеный при головнѣмъ трактѣ, недалеко церкви, въ котрѣмъ хоче оно вѣдкрыти торговлю, позичкову касу, агенцію „Дністра" и т. д., и та обставина приневолила Братство запросити въ члены основателѣ бѣльшій кружокъ замѣсцевыхъ Русинѣвъ, бо своими фондами не зможе оно купити того дому. — Щобы бути членомъ-основателемъ Братства, выстарчить дати разъ на завсѣгды хотяй 1 зр. [2 корены], протое сподѣваемо ся, що люде, прихильній дѣлу, пѣддержать хосенне намѣренє Братства вписуючи ся численно въ ей члены-основателѣ.

— Якъ тамъ живе ся Зімѣ въ арештѣ? Сесе питанє незвычайно интересуе польскій дневники и польске towarzystwo у Львовѣ. Не дивно, вѣнъ же бувъ одною зъ першихъ фігуръ въ тѣмъ towarzystw-ѣ. Отже зъ вязницѣ доносять, що якъ на вязницю, Зімѣ веде ся не зле. Кождого дня вѣдвѣдують его донькы и тыми візитами вѣнъ найбѣльше тѣшить ся. Зъ дневниковъ, позволено ему передплачуватя одну лишь Gazet-y lwowsk-y, а то зъ тои причины, щобы донесеня нашихъ дневниковъ не потрѣбно нероздратовували и такъ вже роздразненого вязня. Часъ убиває вѣнъ читанемъ книжокъ и куреннямъ цыгаръ. Окрѣмъ того позволено ему мати перо, чорнило и папѣръ, та и взагалѣ позволено ему користати зъ всякихъ выгѣдъ, на якѣ лишь позволяе регуляминъ для вязниць. Постѣль мае власну, а харчь бере вѣдъ управителя вязниць за 1 зр. 50 кр. на день. Въ цѣлѣй вязници ли ів одинъ Зіма мае позволене уживати свѣтла. Зъ проходу, котрымъ нинѣй арештанты такъ тѣшать ся, Зіма не хоче користати и въ своѣй келіи не выходить. За товаришѣвъ въ келіи мае Кульчицкого и Савчиньского, увязненыхъ за обманьство. Слѣдство въ справѣ щаднѣ мае бути — якъ довѣдуесь Dzien. pol. — укѣнчене зъ кѣнцемъ цвѣтня, а въ такѣмъ случаю до розправы прийшло бы въ маю. Не треба и казати, що єный панѣ хотѣли бы, щобы до розправы цѣлкомъ не прийшло, бо якъ кажуть: „stary za dużo gada"..

— Завтра [вѣ-второкъ] вѣдбуде ся — о чѣмъ у насъ була згадка — духовный концертъ въ сали „Почтового Клюбу". Концертъ сей вѣдбудесь не заходомъ „Музы" але академика п. Иванусы, управителя хору бурсы Ставропігія. Въ програму входять выключно церковнѣ пѣсни.

— **Агентамъ львѣвскои поліціи** позволено носити револьверъ, що мае бути унагляднене въ легітимаціи зъ фотографіею. Сей дозволъ зазначуе, що оружя вѣльно ужати лишь въ остаточнѣмъ случаю обороны власного житя.

— По страті дитины збожеволѣвъ онегды Иванъ Хмура, бувшій учитель зъ Каньчуги. Зъ ножемъ въ руцѣ кинувъ ся на жѣнку и решту дѣтей, а покалѣчивши ихъ, впавъ до мешкания сусѣдѣвъ, де его доперва поліція спѣймала и вѣдслала до Кульпаркова.

Соймъ краєвый.

[*23. засѣданє въ дня 27 марта 1899.*]

Нинѣшнє засѣданя зачало ся о 10·35 годинѣ и вже напередъ заповѣдало ся на оживлене. Послѣвъ явило ся бѣльше якъ звычайно, галеріа сильно обсаджена, явило ся тамъ досыть руской молодежи и старшихъ, щобы почути ухвалу сойму въ справѣ запомоги для „Просвѣты".

По полагодженю формальностій приступлено до дневного порядку. — На внесенє комісіи школьной соймъ ухваливъ на удержанє народной школы въ языкомъ выкладовымъ польскимъ въ Білѣй на руки „тов. школы людовои въ Краковѣ" постѣйну рѣчну запомогу въ квотѣ 4000 зр.

Дальше принявъ соймъ до вѣдомости справоздане комісіи податковои о внеску п. Абрагамовича въ справѣ управильненя индивідуального розкладу горѣвчаного контінґенту на дальшій періодъ горальничои кампаніи на 1899/900 р.

Вѣдтакъ наступило продовженє подрѣбной дискусіи надъ справоздаемъ комісіи буджетовои о прелімінари краєвого фонду на 1899 р.

При тѣй точцѣ маршалокъ удѣливъ слово п. Целецкому въ справѣ формальнѣй. Бесѣдникъ заявляе, що дойшло до его вѣдомости, що широкій кругъ Русинѣвъ уважаютъ его выступъ въ пятницю противъ „Просвѣты" за грубу ворожій Русинамъ", а его уважаютъ за ворога Русинѣвъ. Длятого вѣнъ вдоволяе ся принаймъ многихъ бесѣдникѣвъ, що и они доглянули тенденцію въ викрімінованѣй брошурѣ и заявою, що выдѣлъ краєвый на будуче буде выступати пѣсля ухваленои вже разъ резолюціи. Не сумнѣвае ся, що соймъ на будуче зможе удержати обопѣльну згоду и своимъ вилывомъ не допустить до выдаванія такихъ брошурь коштомъ краєвои запомоги. „Внесенє моє — сказавъ бесѣдникъ — цофаю зъ щирои [!] приязни для Русинѣвъ и годжу ся на удѣленє „Просвѣтѣ" запомоги зъ застороrою ухваленои вже разъ резолюціи. На тѣй самѣй основѣ цофаю и моє внесенє о пѣдвышку въ квотѣ 1000 зр. для „Wydawnictwa dziełek ludowych."

Потѣмъ забравъ слово п. Окуневскій и въ имени товариства „Просвѣты" заявивъ, що „Просвѣта" буде поступати дальше пѣсля разъ выткненои цѣли не оглядаючись на ніякі вилывы, тѣлько на свѣй нарѣдъ и нѣколи не буде фальшувати исторіи! — Вѣдтакъ и Окуневскій зажадавъ окремого голосованя надъ удѣленемъ запомога а окремого надъ засторогою.

При голосованю палата **ухвалила** „Просвѣтѣ запомогу и засторогу, вже торѣкъ ухвалену.

Дальше приняла палата кѣлька позицій буджетовыхъ безъ дискусіи, аж при позиціи запомоги [8 000 зр.] для краковского театру промовивъ п. Вуйцікъ [людовець]. Ударивъ сильно на выдѣлъ краєвый, що грѣшми хлопѣвъ преміюе такій штуки, котрій своею тенденцію загально обурюють селянъ. Таку штуку „Chłopska polityka" выставлено въ краковскѣмъ театрѣ. Въ нѣй представлено селянь ство въ дуже чорнѣмъ свѣтлѣ. Штуку сесю нагородивъ выдѣлъ кр. на конкурсѣ. Яко противставленя тѣй штуцѣ радить п. Вуйцікъ, щобы выдѣлъ кр. постаравъ ся о штуку „Pańska polityka". Вѣдтакъ въ драстичнѣй образовѣй формѣ подае субетратъ для сеи штуки. Въ першѣмъ актѣ представити треба паньскій выборы, якъ то паны резпиваютъ хлопѣвъ и везуть на своихъ брыкахъ до выборчои урны. На закѣнчене штуки представити криміналы и переслѣдованя. [*Станычики и подоляки перерываютъ бесѣдникови*]. Така штука принесла бы велику корыстъ для загалу. Закидае, що выдѣлъ краєвый выкидае грошѣ на непотрѣбній и ворожѣ народови цѣли. Взагалѣ бесѣдникъ ударивъ сильно на выдѣлъ краєвый, на шляхту деморалізуючу нарѣдъ и пригноблюючу его духа. Пригадавъ такожь панамъ, якъ они въ пятницю устами п. Целецкого накинулись на „Просвѣту", що нѣбы то она ширить ненависть, подаючи историчній факты. [*Оплески по сторонѣ людовцѣвъ и Русинѣвъ*].

Членъ выдѣлу кр. п. Верещиньскій вѣдповѣдае п. Вуйцікови, боронить выдѣлъ кр. а що преміованя згаданои штуки „Chłopska polityka" каже, що выдѣлъ краєвый оцѣнювавъ ей въ — артистично-літературного боку, не важаючи на ей тенденцію [зъ рускими штуками дѣе ся противно! — *Ир. Ред.*]

П. Стила поправивъ п. Вуйцика и жадавъ очеркненя кількохъ позицій въ рубр. VII. и призначеня ихъ на докѣнчене будовы школъ народныхъ.

Вѣдтакъ п. Окуневскій навязавши свою бесѣду до мовы п. Вуйцика ще разъ заявивъ, що „Просвѣта" не дасть собѣ накинути жадныхъ кайданъ, а буде поступати такъ, якъ сего вымагае добро руского народа, закинувъ выдѣкови кр, що нерѣвномѣрно трактуе справы селяньскій въ общарами, и приключивъ ся до внесень людовцѣвъ.

По замкненю дискусіи п Абрагамовичъ зъ лицемѣрнымъ усмѣхомъ и протекціонально як) справоздавець почавъ збивати выводы п. Вуйцика въ дусѣ критики: „швець знай свое шевство, а въ краєвство не мѣшай ся!" Закинувъ ему, що не знае артистичнои цѣли театру и преміованои штуки. Вкѣнци закѣнчивъ окликомъ до людовцѣвъ: „Знаемо ся на нашихъ жалихъ и штучкахъ и противъ нихъ будемо голосувати! [*Оплески на правици*]. — Вѣдтакъ ухвалено пѣсля внесень комісіи дотычній позиціи запомогъ для театрѣвъ и т. п.

При позиціи жандармерія промовляли пп. Новаковскій, о. Небыловець и Заячковскій яко справоздавець.

Година 2½ засѣданя тревае дальше.

На нинѣшнѣмъ засѣданю внесли рускій послы сѣмъ интерпеляцій; змѣстъ подамо завтра.

Телеґрамы „Дѣла".

Гельсінґфорсъ 27 марта. Всѣ патріоты и патріотки носять жалобу, а въ бѣльшѣй части склепѣвъ столицѣ Фінляндіи уряджено жалобній выставы. Въ книгарняхъ повыставлювано портреты Александра II. окруженій збѣрниками обовязуючихъ въ Фінляндіи законѣвъ.

Петербургъ 27 марта. Міністерство внутрѣшныхъ справъ рѣшило усунути все, що, фінляндскій почты рѣзнить вѣдъ россійскихъ. Въ наслѣдокъ того, въ Фінляндіи будуть заведенѣ россійскій марки почтовѣ.

Лондонъ 27 марта. Бюро Райтера доносить зъ Танґеру, що приѣхавъ тамъ нѣмецкій корабель военный, щобы поперти нѣмецкій жаданя.

Кольонія 27 марта На мирову конференцію будуть запрошенѣ лишь тѣ державы, що ведуть власну заграничну політыку. Болгарію примѣромъ, на жаданє Турціи вычеркнено зъ листы запрошеныхъ.

Вашингтонъ 27 марта. Зъ Манілѣ доносять, що Американцѣ ударили въ суботу на сильній становиска повстанцѣвъ. Найсильнѣйша борба зывязала ся въ напрямѣ Малябонъ. Повстанцѣ зъ великими стратами вѣйшли въ розсыпку. До Манілѣ вѣдходить безпроволочно шесть новыхъ полкѣвъ, а мѣжь ними полкъ артилєрія.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публіку, що въ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, въ улицѣ Снарбковски и на улицю Русну ч 3 въ домѣ Ставропігійскомъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавой памяти.

З глубокимъ поважанемъ

86 *Димитрій Ковальскій*

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдає

СОКАЛЬ и ЛІЛЕНЪ

банковый Домъ и контор а тымінь у Львовѣ.

Поручена въ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (1.)

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦ ій

Оптикъ и Меданикъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного въ сямтоцінкъ пивниці Галицкой

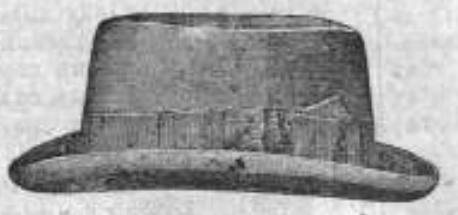
поручає въ великомъ выборѣ и по дѣшевшихъ цѣнахъ окуляры, пінсы, лорнеты, бінокли, дальновиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыже мѣрничѣ, ніпы, лібелѣ, мльонометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки позаграджують ся якъ найскорше и найтаньше. 4167

38 17 —

ФАБРИКА КАПЕЛЮХОВЪ

Антонъ Кафка

передъ тымъ А. КОЖЕЛЮЖЕКЪ

у Львовѣ, улиця Галицка ч. 4 (лобочь Катедры)

поручає Капелюхи и цилиндры власного выробу въ найновѣйшихъ краскахъ и фасонахъ по найприступнѣйшихъ цѣнахъ. Капелюхи и цилиндры зъ фабрики П. Ц. Габіна у Вѣдни. Капелюхи въ рѣзныхъ краскахъ по 5 зр., а цилиндры пѣкномъ легкій по 9 зр. Капелюхи „Льоденъ“ зъ фабрики А. Шіхлера въ Градцу, атласовій Шапокляки по 5 и 6 зр. Цѣпники на жадане franco. 118 1—8

Змѣна помешканя.

Симъ маю честь повѣдомити Всч. Священьство и Ва. Публіку, що зъ початкомъ Марта с. р. перенѣсъ ємь мою кравецку роботню до дому І. Дереньовского въ Перемышли, обнимаючи заразомъ цѣле дѣловодство знаной фірмы Іосифа Дереньовского въ Перемышли.

Дякуючи Всч. Священьству и Ва Публіцѣ за дотыхчасне довѣріе для мене, поручаю и на дальше мою роботню кравецку и ручу за добрій матерій, солідно выкончену роботу и можливо дешеву цѣну. 119 1—12

З высокимъ поважанемъ

Ф. ЛЕВИЦКІЙ [*давнѣйше І. Дереньовскій*]

кравецъ въ Перемышли Рынокъ коло Народнои Торговлѣ.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафиньского Зладивъ Іван Верхратскій. Вид. в р. 189. Цѣна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботаніка

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратскій Видане друге У Львовѣ 1888. Цѣна 60 цент. в. ав.

Мінералъогія

на низші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломниц-ого, переложив і подекуда доповнив Іван Верхратскій. Видане друге 1898. Цѣна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразовъ

зъ рускои ботанічноі термінольогіі и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Цѣна 80 цент. в. а.

Видани ті можь дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора рускої гімназії въ Львовѣ При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених виданій в якій небудь комбінації (пр 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералъогіі, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералъогіі, або 80 пр. Спису) в ціто оплачує автор.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 6.

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX ômъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ ем дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, которыхъ 1772 р. застав при жизни,

написав на пôдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріялôвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши ôтъ надолиста 1898 р правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листôвъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускôвъ буде становити томъ, а всѣхъ томôвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускôвъ выносить 10 коронъ; на 5 выпускôвъ 6 коронъ. Выпуски поодинокій не будуть продаватись.

Пренумерату належить присылати выключно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Перший выпускъ вже появився а второй печатаєсь.

Головный складъ насѣнь и рослинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

ЛЬВÔВЪ ПЛОЩА СВЯТОГО ДУХА

Поручає насѣня яринъ, цвѣтôвъ, рослинъ пастевныхъ, заразомъ вѣнцѣ и букеты.

Театральна 8. у власнôй каменици.

100 —5

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вôдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кôнцемъ 1897 р. 28-ый рôкъ своеи дѣятельности и зросши вô всѣхъ вôдлѣгахъ „Славіи“

	въ кôнцемъ 1897 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр.	8,754.709·53 кр.
Премія належитости побôчній и вôдсотки за рôкъ 1896	„	2,310.036·35 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„	20,356,8.4·12 „
Обезпечень сумы въ секціи вôдъ огню	„	289,794.646·— „
Выплачень капиталы, ренты и вôдшкодованя въ 1897 р.	„	1,229.173·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капиталы и вôдшкодованя въ загальнôй сумѣ до кôнца р. 1897	„	28,422.896·90 „

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вôдъ шкôдъ огневыхъ будынкôвъ, движимостій, збôжа, товарôвъ, запасôвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренй, а услôвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортôвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлає якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улицы Словацкого ч. 3. 63 3—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Пѣвець церковный

съ дуже похвальными свѣдоцтвами, пошукує мѣсця дяка; може то бути и прилучене, лишь бы вôдповѣдне до отворенія сельскои вправницѣ. — Ласкавй зголошенія просить ся вôдъ адресою: А. Пастухевичъ Делѣвъ, п. Вôдники в Мрѣямполя. 117 1—4

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. съ почтовою пересылкôю. Просить ся о замовленя. Дохôдъ на церковь.

ПРИРЯДЫ до ратованя худôбы въ случаяхъ давленя, вздуття и т. п. въ формѣ руры съ дроту стальового, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. робить, чим ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Вашгульна 1 (напротивъ катедры).

ЛИТУРГІЯ

св. Іоана Златоустаго

съ поправками синодальными, для вставки въ старый „Служебникъ“, выдана одобрене духовнымъ начальствомъ, цѣна въ брошурѣ 1 зр. 50 кр.

„Поученіе о веденю метрикъ“

необходима для духовенства, выдане перше о. д-ромъ Кржижановскимъ, теперь же передѣлано, доповнене д-ромъ І. М-мъ; цѣна 1 зр.

„Гласопѣснецъ“

збогачений и поправленый; переплетеный екземпляръ 2 зр.

„ПРОСКОМИДІЯ“

въ листъ, цѣна 10 кр.

Всѣ тй выдания можна дôстати въ книгарни Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця ч. 3. 106 2—4

Найлѣпшій бритвы швайцарскій (Арбенза) и Генкельса зъ Золінгену припоручає Ґвалт Ліврукъ кожôбникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Лѣсництво Зассôвъ (Zassów)

(п. п. Зассôвъ, зелѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высилає за послѣплатою низше поданй

НАСѢНЯ ЛѢСНЙ:

Назва	Сила кôлич.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Збôръ	За 1 фунтъ зр	кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся збôръ въ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явôръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Клёнъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	40%	1	—	Вôльха чорна Alnus gl.		1	85
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	—	—	80	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris	—	—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	80
Береза Betula alba	—	—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune	—	—	—	Яблока зерновки		1	—
Глôгъ Crataegus mon	—	—	15	Грушки зерновки		1	50

Цѣпникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ новôйшихъ пересылає даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассôвъ вôдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французки и нѣмецки. 4 7—20

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

вôдъ образомъ Матери Божои

поручає

ГЕРБАТУ РОССИЙСКУ

Братôвъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оригінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вôдборѣ 5 кіло высилає franco. Вôдпродавчимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 9—20

Цѣпники на жадане высилає оплачень.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручає старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіриту съ, „Bonbout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 49—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

тепла часу середно-европейского [цивільного о 38 мінут від часу ві зіяв. ого].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД мішан.	зі Львова
приходить о			зіхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Яхова	6.05		„ Іцкан
	7.59	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.08	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Яхова
	10.26	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Яхова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.56		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Ст ыя
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	вечір		
	5.56	„ Сокаля		4.10	до Кракова
вечір				5.20	„ Лавочного
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	8.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.56	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Яхова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, вôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 60. Львовъ, Второкъ 16 (28) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль і руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Калиньского 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доносеня приватній числять ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

По соймовѣй ухвалѣ въ справѣ запомоги для «Просвѣты».

И стало ся такъ, якъ можна було вгадати и якъ мы вчера вгадували: бѣльшѣсть соймова не вѣдказала „Просвѣтѣ“ запомоги зъ краєвого Фонду, але заразомъ пѣддала ей выдаництва цензурѣ краєвого выдѣлу. Несподѣванкою хиба було, що п. Целецкій зъ великой приязни до руского народу вѣдступивъ вѣдъ свого внесеня на вѣдмову тои запомоги.

Рѣчь ясна, що такъ само вѣльно було соймовѣй бѣльшости пѣйти за первѣстнымъ внесеньмъ п. Целецкого и не признати запомоги, якъ вѣльно ѣй було запомогу признати на услѣвяхъ и тымъ зобидити „Просвѣту“ и рускій народъ. Зарѣмно и краєвому выдѣлови вѣльно буде признану запомогу выплатити або и нѣ. Противъ усего того не може бути нѣякого вѣдклику. „Просвѣтѣ“ лишалось и лишае ся дальше лише одно зъ двохъ: або зречи ся запомоги, признанои не такихъ услѣвяхъ, або запротестувати противъ самыхъ условій. Головный выдѣлъ товариства цѣлкомъ слушно уважае, що такъ пожиточне для краю товариство, якъ „Просвѣта“, мае повне право домагати ся запомоги зъ фонду краєвого, на котрый складае ся и рускій народъ, а зъ другои стороны такъ само слушно не уважае себе въ правѣ зрѣкати ся тои запомоги, котра товариству цѣлкомъ справедливо належить ся — навѣть въ далеко бѣльшѣй мѣрѣ. Длятого выдѣлъ „Просвѣты“, не зрѣкаючись права на запомогу анѣ самои запомоги, устами п. д-ра Окуневского запротестувавъ противъ условій, на котрыхъ ей признано. Заявою своєю, зложеною въ соймѣ п. Окуневскимъ, зазначивъ вѣнъ рѣшучо и прилюдно, що за нѣякій грошѣ, а тымъ менше за марну крихѣтку того, що самъ рускій народъ складае на всѣлякій Вавелѣ, Maciarz-и и т. и., не продасть народнои правды анѣ не признае надъ собою по за межами закона и статута товариства нѣякои контролѣ, анѣ сойму анѣ краєвого выдѣлу, крѣмъ контролѣ власного народу, для котрого працюе; выдѣлъ „Просвѣты“ уважае ухвалений соймовъ условія за неистнуючій.

И мы певній того, тай всѣхъ, кому се знати цѣкаво, можемо упевнити, що якъ у всѣхъ выданыхъ досѣ книжочкахъ „Просвѣты“, не вынимаючи и тѣй, який повыходили въ минувшѣмъ роцѣ, коли краєвый выдѣлъ мавъ уже надъ ними цензуру, не закрывано анѣ не перекручувано историчнои правды нѣ для гарныхъ очей панськихъ нѣ для трехъ тисячъ запомоги, такъ и на дальше выдѣлъ „Просвѣты“ вѣрно буде берегти тои самои засады и народнои чести. Зъ другои-жъ стороны певній мы и сего, що книжочки „Просвѣты“, якъ досѣ, такъ и дальше далекій будуть вѣдъ того, щобы ширити племѣнну чи яку небудь нашу ненависть; тѣлько „Просвѣта“ въ сѣй справѣ уважати буде, якъ и досѣ уважала, не на соймовій условія, а на те, що ширене ненависти в рѣчь и нехрістіяньска и велюдска и непедагогічна и часто несправедлива. Щожь пр. виненъ намъ польскій народъ, та ще до того нинѣшный, щобы мы мали его ненавидѣти и ненависть до него ширити? Може бути винна пр. шляхта польска, ієрархія „сполечна“, — та се ще не народъ!

Тѣлько-жъ нашій ієрархіи „сполечнѣй“ сего за мало; она бажала бы, щобы мы въ нашихъ и просвѣтныхъ и науковыхъ выдаництвахъ и въ політичныхъ дневникахъ голосили славу Польщѣ и минувшои и теперѣшнои и сподѣванои, щобы мы ширили любовь до тои Польщѣ, а особливо до польскои шляхты, до ієрархіи сполечнои, якъ то все такъ выгрѣвало и щиро робить въ своихъ рускихъ книжочкахъ uczciwe Wydawnictwo ludowe. Ну, выбачайте, панове: сего не може бути, — разъ тому, бо треба бы крутити правдою, а друге, бо „на милуване нема силуваня“, а до добровѣльного милуваня нема нинѣшнои рациі. Але коли такъ бажаете нашои любови, то се залежить вѣдно вѣдъ васъ: давнихъ фактовъ не змѣнити, але теперѣшній можете легко направите; вѣддайте намъ повну справедливость, яка намъ слушно належить ся пѣсля Божихъ и людскихъ законовъ, а милуване прийде тогдѣ само безъ силуваня.

А що васъ правда, и теперѣшна и навѣть давна, въ очи коли, сему мы не винуваті и нѣчого на се не порадимо. Коли краєвый выдѣлъ схоче на пѣдставѣ соймовои резолюціи вѣдказати „Просвѣтѣ“ запомогу пр. за те, що въ третѣй книжочцѣ про Хмельницкого не буде написано такъ, якъ въ Анчица Исторіи Польщѣ, що Хмельницкій пѣдъ Зборовомъ *мусѣвъ* просити короля о миръ*), тѣлько скаже ся згѣдно зъ правдою, що козаки мали короля въ своихъ рукахъ, та Хмельницкій чи зъ великодушности чи зъ иншихъ якихсь незрозумѣлыхъ причинъ не хотѣвъ вѣддати хрістіяньского короля въ неволю бісурманьску: то на те та ожь нѣчого не порадимо, хочь будемо мусѣли уважати се за просте насильство, коли вѣдмова наступить зъ тои чи иншои такои причины. Тѣлько-жъ „Просвѣта“ вѣдъ того не пропаде! Ей сила не въ трехъ тисячахъ зр. запомоги краєвои, а въ десяти поки що тисячахъ своихъ членовъ, въ осьми поки-що соткахъ своихъ читалень, въ 50 ти тисячкахъ членовъ тыхъ читалень, — значить, въ рускомъ народѣ; а народъ рускій, котрый мусѣвъ мілионами реставрувати Вавель, здобуде ся ще и на три тисячѣ для „Просвѣты“, — здобуде ся вѣнъ и на бѣльше...

*) Wydawnictwo Macierzy polskiej. Książeczka 54. Dzieje Polski. Wład. Ludw. Anczyc. 1891. Pod Zbarażem po bohaterski obronił się książe Jeremi Wisniowiecki, a pod Zborowem Tatarzy opuścili Chmielnickiego, więc musiał prosić króla o pokój.

Соймъ краєвый.

[23. засѣданє зъ дня 27 марта 1899.]

Мы вже вчера завѣстували коротко, що при рубрицѣ „квотерунковє жандармеріи“ рускій послы розвели дискусію. Забравъ слово п. Новаковскій и пѣднѣсъ, що жандармерія допускае ся яркихъ надужить при выборахъ и взагалѣ переслѣдуе селянъ. На доказъ того посолъ навѣвъ примѣры. Отже внѣсъ резолюцію: Соймъ взывае головну управу жандармеріи, щобы она поучила жандармовъ, щобы справедливо поступали зъ сѣльскимъ населеньмъ. — П. о. Небыловецъ, признаючи на вступѣ, що жандармерія есть пожиточною институціею, рѣзко-жъ остро звернувъ ся противъ надуживанья на до політичныхъ цѣлей. Жандармерія нехай не мѣшае ся до політыки, але нехай пильнуе злодѣевъ! [*Оплески.*] Бесѣдникъ закончивъ покликомъ до шефа краю [намѣстника], щобы на будуще не допускавъ надужинати жандармеріи при выборахъ! [*Оплески.*]. — Справоздавець з. Заячковскій вѣдповѣдавъ п. Новаковскому по руски Коли зачавъ говорити, крикнувъ п. Райскій: Po rusku odpowiadać nie można! И се залунавъ у сали звучный голосъ п. Окуневского: „Нѣ?!“ П. Райскій спустивъ собѣ „демократичныя“ нѣсъ и вже не перебивавъ справоздавця. — При голосованю бѣльшѣсть польска, розумѣе ся, „utłukła“ резолюцію п. Новаковского. За нею голосували лишь Русины и людовцѣ; демократы не пѣднесли рукъ навѣть для пѣдперта сеи резолюціи!

При буджетахъ шпитальныхъ п. Романовичъ пѣднѣсъ потребу основана другого великого заведеня для божевѣльныхъ, и то въ заходнѣй части краю, бо одного Кульпаркова на цѣлый край за мало. Справоздавець Іорданъ потвердивъ, що на 10.000 божевѣльныхъ въ краю лише 1500 мае пригудокъ въ заведеняхъ лѣчничыхъ, а прочій мучать ся по домахъ приватныхъ. — Пѣднесена справа поволѣшена быти лѣкарѣвъ въ краєвыхъ шпиталяхъ упала.

При буджетѣ шупасництва внѣсъ п. Малаховскій резолюцію, щобы выдѣлъ кр. розслѣдивъ, чи бы шупасництво не дало ся заступити домомъ примусовои працѣ. Сю резолюцію пѣдперли пп. Окуневскій и Вуйцікъ, але она упала.

При рубрицѣ „регуляція рѣкъ“ п. Новаковскій пѣднѣсъ недбальство въ регуляціи Сяну. Соймъ се загнорувавъ.

При рубрицѣ „рѣльництво“ пп. Крамарчикъ и Срединовскій остро критикували марнотравленє грошей на Дублины. Высша школа въ Дублянахъ мае теперь 29 учениковъ, замкненыхъ въ интернатѣ, а коштуе таку суму, що на одного ученика выпадае рѣчно 2.504 зр. То „школа недоборбовъ“, що выхованае панычѣвъ [мовивъ п. Срединовскій]; лучше замкнути тоту буду и кождому ученикови дати по 1000 зр. на науку за границею. Знивъ же п. Вуйцікъ критикувавъ рѣльничу школу въ Черниховѣ.

Вѣдтакъ ухвалено рубрику „225.254 зр. на пѣдпираня промыслу“ и вже перемолочено буджетъ до кѣнця.

На вечѣрнѣмъ засѣданю прийшла на порядокъ дневный справа заведеня полиціи въ соймѣ — lex Урбаньскій.

Першій забравъ слово п. Окуневскій и выголосивъ зъ темпераментомъ знаменту бесѣду. Выказавъ, що lex-Урбаньскій — вакладанє каганца посламъ — не дасть ся оправдати. Доси въ соймѣ не то не було обструкціи, але взагалѣ не зайшло нѣчо такого, що вымагало бы змѣны дотеперѣшного регуляміну. Та й на будуще при теперѣшнѣмъ складѣ сойму, при его анеміи, нема чого бояться обструкціи По що-жь нинѣ той каганець? И чи оно неде до цѣли? Нѣ! „Lex-Урбаньскій“ якъраз выключе те, противъ чого она звертае ся. Посолъ с нетыкальный, а его мають выкидати слуги! Чи то не соромъ для васъ? такій выкиненый посолъ стане радше мученикомъ въ очахъ улицѣ. Тою „lex-Урбаньскій“ выключе ся якъ разъ вѣдомій сцены зъ вѣденьского парламенту. Я самъ не опустивъ бы зъ салѣ добровѣльно... [Станьчикъ Пашковскій: Wyrzucimy pana!] Хто се каже? товаришъ? вѣнъ мене хоче выкидати? гратулюю! [П. Пашковскій: Ja nie, słudzy!] На знакомъ образъ Матейка посолъ Рейтанъ, протестуючи въ соймѣ противъ першого розбору Польщѣ, положивъ ся на порозѣ и кричавъ, що зрывае соймъ, абы не допустити до санкціонованя розбору Польщѣ. То було противъ регуляміну... не правда-жь панове?... Теперѣшный регуляминъ галицкого сойму е зовсѣмъ добрый, а вы, панове, змайструйте радше регуляминъ для тыхъ панычѣвъ, що въ рукавичкахъ продають вѣтчину. — Посолъ закончивъ жаданемъ, щобы надъ внесеньмъ Урбаньского соймъ просто перейшовъ до дневного порядку.

П. Яворскій плаксивымъ тономъ боронивъ каганца на послѣвъ. Внесене Урбаньского мае на цѣли „przyzwoitość“ въ соймѣ, мае берегти соймъ передъ выбрыками одиниць, котрій довели бы до анархіи, реакціи и абсотизму.. Потомъ пѣлвъ о згодѣ, гармоніи, спѣльнѣй праци въ соймѣ. [Коли ексц. Яворскій скѣнчивъ, кѣлька другихъ ексцеленцій ударили „браво“.]

П. Д-ръ Бернадзіковскій [людовець] зсолідаризувавъ ся зъ п. Окуневскимъ. До замаху на свободу слова и нетыкальность посольску нема въ сѣй хвили нѣякои причины. Урбаньскій выскочивъ зъ тымъ мовь Сень зъ колоснь... Нѣхто не порозумѣвъ ся зъ нашими клюбами... Можна догадуватись укрытыхъ мотивовъ и оно выглядае, мовь бы пп. консерваторсты боили ся отвертои розправы надъ многими „nieprawidłowościami“, якихъ допустили ся остатными часами въ краю, и мовь-бы чули, що имъ земля зъ-пѣдъ нѣгъ усуває ся. А що жъ выйде зъ того каганця, змайстрованого на Вольфовѣ, якихъ тутъ въ соймѣ нема? Що буде тогды, коли маршалокъ выключить посла, а за нимъ уйме ся гуртъ послѣвъ-товаришѣвъ? Спокѣй въ палатѣ зависить вѣдъ маршалка; коли на маршалковскѣй трибунѣ буде тактъ и справедливость, то и на сали буде спокѣй. Вкѣнци бесѣдникъ заявивъ, що въ виду змовы консерваторстовъ „lex Урбаньскій мусить бути ухвалена“ нѣякій аргументы тутъ не поможуть, длятого вѣнъ, протестуючи въ имени людовцѣвъ, разъ зъ ними выйде на часъ голосованя въ салѣ [*Оплески вѣдъ селянъ и Русинѣвъ.*]

П. Вікторъ Чайковскій промовлявъ за „lex Урбаньскій“, бо Поляки стоять теперь на „розкладѣ суспѣльнѣмъ“...

П. Романовичъ выявивъ секретъ внесеня Урбаньского: ото коли польскому, котре голосувало у Вѣдни за lex-Фалькенгайнъ [на тамъ стягнуло на нихъ польске ганьбу передъ цѣлымъ свѣтомъ], залежить на тѣмъ, абы могло покликати ся, що и соймъ галицкій похвалае таку практыку. Инши причины нема Тридцять и вѣсѣмъ лѣтъ бувъ при нинѣшнѣмъ регуляминѣ спокѣй. Ажь теперь потайки передъ сторонництвами меншость и бѣльшѣсть выступае въ такимъ внесеньмъ. Длятого меншость мае пѣдставу до пѣдозрѣня, що внесене Урбаньского вымѣрене противъ меншости. Впрочѣмъ се лишь початокъ, а апетитъ збѣльшае ся зъ ѣдою... Тому мы мусимо станути окунемъ! Не хочемо привычаювати правицю до понижуваня лѣвицѣ, до выгадуваня мѣръ дисциплінарныхъ потайки передъ лѣвицею! [Пѣдъ конецъ бесѣдникъ остерѣгавъ передъ наслѣдками ухвалы внесеня Урбаньского, от же предложивъ: передати внесене Урбаньского выдѣлови краєвому до розслѣдженя и здання о нѣмъ справы на будущѣй сесіи сойму. Се буде поданямъ руки до згоды.

П. Срединовскій [людовець] пѣдперъ выводы Бернадзіковского.

На внесене п. Стадницкого замкнено дискусію. До голосу були ще записаній: Володим. Чайковскій за внесеньмъ, а Вахнянинъ, Солескій и Мілянъ противъ. П. д-ръ Савчакъ внесивъ, щобы промовляли всѣ записаній до голосу; однакъ его внесене упало, а опозиційній выбрати генеральнымъ бесѣдникомъ п. Вахнянин.

П. Вахнянинъ по свому звычаю промовлявъ до панѣвъ консерваторстовъ дуже делікатно. Вѣдъ коли соймъ, усе було въ нѣмъ спокѣйно, нѣхто не надуживавъ слова, маршалокъ не мавъ потребы давати нагану посламъ. — „Я — мовивъ бесѣдникъ — высоко цѣню часто-славяньскій характеръ нашого сойму, его розумъ політичный и повагу [*Браво!*]. Правда, нинѣ часъ нервовый, то й не диво, що може кому привѣджують ся мары. П. Вікторъ Чайковскій боить ся соціялъ-демократовъ. Я ихъ вышлю на ело, най тамъ мѣжь господинами пробують пропагувати коллектывізмъ — то-жь то кочерга була бы въ роботѣ!“ [*Смѣх.*] Бесѣдникъ звернувъ увагу, що нашій соймы обходять ся безъ такои lex; впрочѣмъ она и яко „презерватива“ не поможе, якъ не помогла туберкуліна д-ра Коха на туберкулы.

П. Чайковскій [зъ Перемыского] промовлявъ за „lex Урбаньскій“ аргументувавъ, що „зъ волѣ провидѣня“ може упасти на соймъ анантура мовь градъ, якъ упала „зъ волѣ провидѣня“ на Баденього и Абрагамовича у Вѣдни, отже рецепта Урбаньского „не зашкодить“.

Справоздавець Тшецескій потѣшавъ соймъ надѣею, що „нѣколи не вѣйде до сойму посолъ, на котрого треба бы було ужити рецепты Урбаньского“.

Приступлено до голосованя. При поименнѣмъ голосованю внесеня п. Романовича упало 39 голосами противъ 82, а за внесеньмъ д-ра Окуневского [переходомъ до порядку дневного] голосувало 36 послѣвъ. — Зъ Русинѣвъ лишь одинъ епископъ Чехович голосувавъ съ польскою бѣльшостію. [Не були на засѣданю и не голосували пп. Мандичевскій и Охримовичъ]. Потѣмъ послы Русины, людовцѣ и часть демократовъ выйшли зъ салѣ а лишили ся тѣлько паны-консерватысты, зъ лѣвицѣ пп. Мерунович, Яклиньскій, Райскій, Скалковскій, Яблоньскій и Бедиарскій та й два селяне „католикы“ Крамарчикъ и ще одинъ [хочь оба були „противъ“]. Теперь паны ухвалили вже собѣ „lex-Урбаньскій“ въ другѣмъ и третѣмъ читаню „jednogłośnie“.

О годинѣ 11½ почала ся дискусія надъ школами середнымы.

Першій промовивъ п. Окуневскій пѣдносячи голосну справу міністерского розпорядженя о науцѣ рускаго языка въ польскихъ гімназіяхъ. — По вѣди вѣди п. Бобжиньского забравъ слово другій рускій посолъ о. Небыловецъ и представивши переповы, якій стають ся рускимъ дѣтямъ въ польскихъ школахъ зажаданъ побѣльшеня числа рускихъ гімназій.

П. кн. Чарторыйскій пѣднѣсъ потребу реформы школы середнои.

По промовѣ справоздавця п. гр. Тарновского принято внесеня комісіи.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вѣдъ управы Кружка „Академічнои Громады“:

Житє умове въ товариствѣ „Академічна Громада“ плыве чимъ разъ ширшою стрѣчю. Подѣлъ научнои роботы на секціи показуе ся въ практичнѣмъ примѣненю дуже добрымъ, имено зъ загляду на роздѣлъ працѣ помѣжь поодинокихъ членовъ. На засѣданяхъ секцій читанѣ реферати, зовсѣмъ не менше интересѣ якъ реферати читанѣ для загалу, стягають все численну авдіторію. Надъ всѣми рефератами веде ся все основна дискусія, а завдяки тому, що товаришѣ пѣсля вподобы винсують ся до секцій, въ научнѣй роботѣ и въ дискусіяхъ бере живу участь майже весь загалъ.

Вѣдъ часу послѣдного справоздання въ засѣданю секціи літературнои дня 5 с. м. читано слѣдуючій вѣдчиты: Дня 9 марта т. Мироновичъ „Ліче про жѣнки“. Д. 15 марта т. Гаванскій „Пчолы зѣ становиска біольогічного“. Дня 14 марта т. Волошиновичъ „Соціялістичный ідеалъ яко конечный выплывъ економічно-соціяльного положеня роботничои клясы“. Д. 16 марта т. Глушкевичъ „Поезія Конискаго“.

Въ протягу сего часу вѣдбули ся засѣдання секціи правничо-историчнои и економічно-соціольогічнои. На засѣданю секціи економічно-соціольогічнои дня 5 марта ч-

тавъ т. Волошиновичъ рефератъ про розвѣдку Шефля „Квінтесенція соціялізму“, на засѣданю секції правничо-історичної дня 17 марта т. Гриць Камѣньскій про §. 14 зъ боку правного.

Дня 16 марта вѣдбули ся зборы „Научного кружка“, скликані зъ нагоди зложеня т. Грабовскимъ уряду головы „Кружка научного“. На зборахъ сихъ рѣшено устроити дня 20 червня яко въ четвертѣ роковины смерти — вечерницѣ въ память Драгоманова, а по зборахъ попращали товаришѣ сердечно выѣджаючого зъ Львова т. Грабовского.

Дня 17. марта вѣдбули ся засѣдання всѣхъ чотирохъ секцій „Научного кружка“ (кождан окремо), де роздѣлено мѣжь товаришѣвъ працѣ на часъ святочныхъ ферій.

НОВИНКИ.

— **Повѣтове товариство політичне „Селянська Рада“ у Львовѣ скликує** *збори членів* товариства, що вѣдбуде ся въ второкъ 4. н. ст. цвѣтня 1899 р. (передъ Благовѣщененъмъ) о годинѣ 12. въ полудне, въ сали товариства руских ремѣсникѣвъ „Зоря“ у Львовѣ (при ул. Краковскій ч. 17. на долинѣ), за-для обговореня отсихъ справъ: 1) Про новый законъ будовельный для сѣльскихъ и маломѣскихъ громадъ. — 2) Про потребу заложеня руского товариства кредитового на повѣтъ львівскій. — 3) Про скликуване сѣльскихъ загальжденъ (вѣчь). — Зъ уваги на важность справъ запрошує ся Вп. членівъ до численной участи. — За повѣтове товариство політичне „Селянська Рада“ у Львовѣ дня 23. н. ст. марта 1899 р. — *Д-ръ Кость Левицкій, о. Гр. Гбрнякъ.*

— **До выдѣлу гал. касы ощадности** предложивъ выдѣлъ краевый 8 членівъ до потвержденя сойму, а именно кн. Андр. Любомирского, д-ра Ярося. Кулачковского директора „Дністра“, д-ра Адольфа Лілієна, Ст. Незабитовского, рад. Сяг. Пирожиньского, проф. д-ра Пентака, инж. Ив. Шульца и адв. д-ра Тад. Соловія. На основѣ нового статута касы сихъ 8 членівъ выбирає соймъ, а чотирохъ загальні зборы касы.

— **Сегорічна каденція соймова кінчить ся** нинѣ вечеромъ. Послы розѣдуть ся домівъ на свята.

— **Зъ Ряшева доносять**, що въ тамошнихъ судовыхъ кругахъ ходить поголоска, що процесъ пп. Зімы и Вендриховского вѣдбуде ся тамки передъ тамошнымъ судомъ присяглыхъ. Куды ще ихъ не будуть возити?...

— **Увязненє.** „Słowo polskie“ [ч. 74] доносить, що онодгы увязнено Павла Думку зъ Кучинець пѣдъ Тернополемъ за обиду маєстату.

— **Зъ краевого банку.** Наслѣдкомъ интерпеляції п. Кремпы въ соймѣ, въ справѣ имовѣрныхъ надужить въ краевѣмъ банку дѣстали урядники сей „крайовои“ институції до пѣдпису оповѣщена, завѣльняюче п. Кремпу вѣдъ слова чести, щобы тѣлько выязнивъ имя сего урядника, котрый подавъ ему близший вѣсти про надужитя — до нагои интерпеляція. Урядники усѣ були зневоленій пѣдписати се оповѣщене и его доручено п. Кремпѣ. Загрожено ему, ели не выявить имя информатора, процесомъ о клевету. Коли на его запытаня сказано, що про се знає и дирекція банку, вѣдкликавъ ся вѣнъ до децизіи свого клюбу. Оно цѣкаве!

— **Самоубійчого атентату** допустивъ ся онодгы въ Чернівцяхъ молодый человѣкъ С. Долиньскій, якъ говорять, студентъ фільозофії и сынъ руского священика зъ Галичины. До Чернівцівъ пріѣхавъ передъ двома тыждняни зъ Перемышля а жити хотівъ вѣдобрати собѣ въ той способѣ, що зѣвъ стрихніну въ тѣсточку. Коли его вхопили страшнѣ болѣ, приликавъ готелову служѣу, а тая спровадила лѣкаря и священика. Священикъ выповѣдавъ десперата, а лѣкарь, удѣливши ему першои помочи, вѣдославъ до шпиталя. Житю Долиньского не грозить небезпечеиьство. Причиною самоубійства мала бути меланхолія.

— **Кару смерти на женщинѣ** при помочи електрики выконано онодгы въ Новѣмъ-Іорку. Була се Марія Пляєъ, перша женщина, котру въ такій способѣ выслано на тамтой свѣтъ за се, що изъ заздрости замордувала свою пасербицю и хотѣла замордувати свого человѣка. До послѣдной хвилѣ числила она на помилуване и взагалѣ не вѣрила, що засудъ буде выконаный, бо въ Ново іорскій державѣ досѣ покарано смертію взагалѣ лишь пять женщинъ, зъ котрыхъ перша, якъ пѣзнѣйше показало ся, була невинна. Послѣдною женщиною, на котрій передъ паною Пляєъ выконано засудъ смерти, була Роксоляна Друзе, повѣшена въ 1887 роцѣ за те, що застрѣлила свого человѣка а вѣдтакъ спалила его тѣло.

Соймъ краєвый.

[24. засѣданє въ дня 28. марта 1899.]

Нинѣшне засѣдание зачато ся о 10·35 годинѣ. Бѣльшость соймова вдоволена вчорашною ухвалою поліційного додатку регуламінового явила ся нинѣ въ малѣмъ комплетѣ. „Lex Уршаньскій“ забезпечує имъ ще на якійсь часъ въ соймѣ перевагу, але чи оно на довго? — се питаня. На порядку дневнѣмъ нинѣшного засѣдання є 34 точокъ, котрій цѣлкомъ не будать жадной цѣкавости.

Передъ дневнымъ порядкомъ вѣдповѣвъ комісаръ правительственный гр. Лось на кѣлька интерпеляцій. Мѣжь нашими на интерпеляцію п. Окуневского въ справѣ неправильного выбору до сойму д'Абанкура въ Жидачевѣ; правительство переслало дотычній акты выдѣлови краевому до розслѣджена. — На интерпеляцію п. Новаковского въ справѣ надужить вѣйта Глиньского въ Вышатичахъ вѣдповѣвъ гр. Лось, що правительство не видать (!) причины для выточеня ему слѣдства; въ справѣ заборонёного вѣча въ Дрогобичи, що оно стало ся на основѣ права.

Вѣдтакъ приступлено до дневного порядку. — Кѣлькомъ громадамъ захѣдной Галичины дозволивъ соймъ побирати митничій оплаты, а радѣ повѣтовій въ Чортковѣ затягнути позичку въ квотѣ 20.000 зр.

При голосованю надъ внесеніями комісіи шкѣльнои приняла палата внесене комісіи: оснувати гімназію въ Дембицы [на Мазурахъ] и реальну школу въ Коросни.

Довга а суха дискусія выявала ся надъ справозданемъ комісіи податковои о внеску п. Менцинського въ справѣ выміру податку особисто-доходового и податку заробкового.

Першій въ тій справѣ промовивъ намѣстникъ гр. Пінінъскій и просивъ палату о взглядъ, що за-для хрыпки не може выголосити довшои бесѣды. [*Веселість*]. На вступѣ оправдує уряды податковій, котрій за для великого навалу працѣ при вымѣрѣ податкѣвъ особисто-доходовыхъ до нинѣ не могли полагодити залягаючихъ рекурсѣвъ. Въ недовгѣмъ часѣ справа рекурсѣвъ буде полагоджена. Скоре полагоджене є конечне, але не може оно вѣдбуватись шабльоново, бо выкликало бы новый заколотъ податковый. — Що до оподатковання товариствъ задатковыхъ за ескомтъ векселѣвъ, то власти на разѣ не можуть дати категоричнои вѣдповѣди. Ели такій ескомтъ веде ся вѣддѣльно, то очевидно повинень бути оподаткованый. Вкінци вымѣръ податку особисто-доходового пѣдлягає контроли особного рахункового департаменту у Вѣдни, а сей слѣдить обосторонно, щобы не потерпѣли нѣ податники нѣ держава. — Вѣдтакъ полемізував довшій часъ намѣстникъ зъ выводами п. Менцинського и наводивъ цифрово опусты податкѣвъ заробковыхъ за-для заведеня особисто-доходового податку. На кінци своеи бесѣды выступивъ въ ихъ оборонѣ урядниковъ податковыхъ, котрымъ закинено брак фахово-интелектуальныхъ способностій. Противно, краева дирекція зробила все можливе, щобы придбати фахово уздобненыхъ урядниковъ. Высыпано ихъ за границю на студіи и заведено для ныхъ особній курсы.

Въ дальшій дискусіи промовивъ п. Кшиштофовичъ о галицкихъ надужитяхъ податковыхъ. Бесѣда его була тѣсно рѣчева оперта на статистичныхъ даныхъ. Закинувъ правительству, що оно при розкладѣ податкѣвъ не заховує приписаныхъ нормъ.

Година 2-а веде ся дальша дискусія податкова; говорить о. п. Небыловець.

П. **Окуневскій** внѣсъ онодгы до правительственного комісара **интерпеляцію** въ такихъ справахъ:

1) Селянамъ въ Нижбѣрка нового въ гусятинъскѣмъ повѣтѣ, що хотѣли зъ сиротинъскои повѣтовои касы позычити 400 зр. на закупно земль, не выплачено до нинѣ сеи суммы, мимо судовои резолюції зъ 8 марта с. р.

2) Ц. к. староста въ Золочевѣ замкнувъ руску школу въ Рыковѣ а ключь вѣддавъ мѣсцевому панови. Коли жь мѣсцевый дяк Матвѣйковъ зачавъ приватно учити дѣти руского письма, староста заборонивъ ему се и загрозивъ ему и громадскій управѣ найтяжшими карами.

3) Въ селѣ Волчинци станиславѣвского повѣту урядує дальше стара громадска рада, хотяй законне ей шестилѣтє скінчило ся ще въ маю 1898 року. Окрѣмъ того вѣйтъ допустивъ ся численныхъ надужить и мальверзацій. Мимо всего того станиславѣвске староство не уважая на вѣдповѣдну рѣчь вмѣшати ся въ сесю справу и вызначити новій громадскій выборы.

Повѣтовій выдѣлы дуже часто вставляють противозаконно въ громадскій будженты такій позиції, якъ примѣромъ для рѣзныхъ панъскихъ заушниковъ, выконуючихъ насильствомъ громадскій повинности. Громады до того нѣчимъ не обовязаній а примусовій заряджения въ такихъ случаяхъ є противзаконній и безосновній.

5) Староство въ Золочевѣ жадає вѣдъ громадъ платнѣ для свого делегата за ведене спису особъ обовязаныхъ до войсковои служѣы.

6) Не зважаючи на міністерскій розпоряджения, фінансовій и податковій уряды не святкують недѣль и святъ,

7) Въ Калушы була выбрана ще въ 1897 роцѣ нова повѣтова рада. Але черезъ те, що до неи увійшло 12 рускихъ членівъ, польска сторона внесла протестъ, на котрый до сеи поры нема вѣдповѣди. Въ наслѣдокъ того урядує дальше стара повѣтова рада и допускає ся рѣзныхъ неправильностій и надужить.

П. **Новаковскій** внѣсъ интерпеляцію въ справѣ неправильностій въ громадскій управѣ села Торокъ въ перемыскѣмъ повѣтѣ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канонічну институцію дѣстали оо.: Ив. Волосяньскій на Краковець, Дим. Гординьскій на Кульчицѣ, Теод. Грабець на Лупкѣвъ. — До канон. институціи вѣзваній оо.: Ник. Паньківскій на Горинець, Вас. Яремкевичъ на Волче горѣшне, Мих. Трешневскій на Гусно. — Крилошаньскій вѣдзнаки дѣставъ о. Лука Турянъскій парохъ въ Гошанахъ. — До пресвитерского дому для рукоположеня принятій пп. Ор. Калужницкій, Любомиръ Сембратовичъ, Стеф. Мацюракъ, Мих. Юзьвакъ. — Завѣдательства дѣстали оо. Петро Кузикъ въ Терлѣ, Ант. Миколаєвичъ въ Скѣлі и Мих. Попель въ Липю. — Речинець до конкурсового испыту о бенефиціи душпастирскій вызначено на днѣ 17, 18 и 19 жовтня с. р. — Кваліфікаційный испытъ на катихитовъ школъ выдѣловыхъ и школъ середныхъ вѣдбуде ся въ дняхъ 17, 18 и 19 мая с. р. — На конкурсъ зъ речинцемъ до 31 мая с. р. розписаній отей парохіи: 1) Рабе дек. балигородского, 2) Долины и 3) Святкова дек. бѣцкого, 4) Войткова дек. добромильского, 5) Грабъ дек. дунаньского, 6) Дністрикъ дубовый дек. жукотиньского, 7) Береги горнѣ 8) Смільникъ и 9) Хмѣль дек. затварницкого, 10) Дубрівка дек. канчуцкого, 11) Блажняка дек. коросняньского, 12) Крецовъ дек. лѣсъкого, 13) Дроздовичъ дек. нижанковского, 14) Милковъ дек. олешицкого, 15) Яструбичъ дек. сокальского, 16) Коростно дек. устрицкого, 17) Высоцко дек. ярославского, 18) Явринникъ дек. яслиского, 19) Комарно дек. комарняньского, 20) Лужокъ дѣльный и 21) Якубова Воля, дек. мокрянъского, 22) Пѣски дек. горожаньского, 23) Ростайне дек. дукляньского, 24) Хревтъ дек. затварницкого, 25) Чорнорѣки дек. коросняньского, 26) Колодзинце и 27) Нове село дек. куликовского, 28) Вороблячинъ дек. любачівского, 29) Избы дек. мушняньского, 30) Буцовъ дек. перемыско-загородского, 31) Свидникъ и 32) Сарашевичъ дек. старосамборского, 33) Яворь дек. яслиского, 34) Завишень дек. белского, 35) Мышлятичъ дек. мостиского, 36) Медвичъ дек. дрогобицкого и 37) Плазовъ дек. любачівского.

Посмертні ✝ оповѣстки.

О. **Діонисій Дяковскій** тат. совѣтникъ консисторскій и парохъ въ Криномъ дек. холоївского упокоивъ ся дня 25 с. м. въ 67 році жита а въ 41-мъ священства. Про покійного пишуть намъ: Бл. п. о. Діонисій ажь до часу, доки тажка недуга не прикувала его до смертной постелѣ, трудивъ ся щиро на полі народнѣмъ, за що ажь до останку терпівъ переслѣдуване вѣдъ можныхъ свѣта сего; хочь бувъ на лихій парохіи, власть податкова наложила на него особистый податокъ вышшій, нѣжь дѣдичамъ въ нашѣмъ повѣтѣ, а въ памяти ще фактъ, якъ практикантъ ц. к. староства въ Камѣнцѣ струмидовій побивъ покійного о. Діонисія на улици. Грызота въ наслѣдокъ переслѣдуванъ пѣдтала его здоровле и загнала въ могилу. Перомъ ему земля.

Михайло Ковбасюкъ, фармацевтъ и властитель реальности въ Коломыи, упокоивъ ся по довгій слабости въ 38 році жита. Покійный бувъ ще безженнымъ, тожь свою реальность полишивъ на добродѣйні цѣли, межи котрыми призначивъ на Домъ Народный 100 зр. Екзекуторомъ послѣдней своеи волѣ зробивъ д-ра В. Юрченка, адвоката въ Коломыи.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 28 марта. На зборахъ выборцівъ въ Чаславѣ п. Герольдъ заявивъ, що молодоческій послы згодять ся лишь на таке розвязане языковои справы, котре забезпечить єдность краю и цѣлковите рѣвноуправнене ческои мовы у всѣхъ краяхъ ческои корони. Ческа справа, въ цѣлій своѣй силѣ и значѣню, прийде ще въ бѣжучій сесіи сойму въ вѣдповѣдній хвили пѣдъ розправу.

Вѣдень 28 марта. Въ справѣ ухваленои вѣденьскою радою громадскою змѣны статута рады и выборчои ординаціи намѣстникъ заявивъ въ соймѣ, що тутъ не розходить ся о правительственне предложене, тожь оно имовѣрно не одержить цѣсарскои санкціи. Правительство безусловно не допустить до внесеня институціи мѣского выдѣлу.

Лінць 28 марта. Соймова бѣльшость высказала бажане, щобы народній школѣ привернено конфесійный характеръ.

Петербургъ 28 марта. Зъ припоручена царя всѣ дипльоматичній представителѣ Россіи за границею одержали циркуларѣ, щобы высказали подяку всѣмъ тымъ, що письменно або телеґрафічно заявили свое признане для мировго маніфесту царя.

Берлинъ 28 марта. Одному почтовому урядникови, що въ уніформѣ ходивъ на соціялістичній зборы, выточено дисциплінарну и засуджено на грошеву кару. Державный трибуналъ дисциплінарный внѣсъ кару, мотивуючи се тымъ, що кождый горожанинъ ма право поступати пѣсля своихъ політичныхъ переконань. [Одинъ львівскій гімназіяльный учитель написавъ до п. Дашиньского листъ, що не мае теперь часу написати до Naprzod-а критики якоись тамъ книжки. Поліція отворила листъ и — автора засуспендовано! *Ред.*] — Дисциплінарный судъ взсудивъ професора Дельбріка за критику політики выганивъ зъ Шлеззіка на нагану и 500 марокъ кары.

Франкфуртъ н. М. 28 марта. Першого хірурґа султана увязнено, бо его женка донесла, що вонъ організувавъ заговоръ на життє султана. По переслуханю засуджено его на досмертну вязницю. Здаєть ся, що и цѣла сея справа є просто интрыгою женки, щобы збути ся чоловѣка, котрый не хотівъ згодити ся на розвѣдъ.

Парижъ 28 марта. Дневники доносять, що на зелѣзничѣмъ двориці арештовано якогось Англійця зъ женкою пѣдъ закидомъ шпіґунства; они мали вѣдфотоґрафувати крѣпостій уряджения въ Шербурґѣ. — Власти мали вѣдкрыти нову якусь шпіґунську справу, подѣбну до справы Дрейфуса. — Сполучені палати касаційного трибуналу студіювали вчера тайне dossier справы Дрейфуса. Siecle запытує, чи се правда, що міністеръ вѣйны хотівъ арештувати полковника Патї ді Кляма, але сему супротививъ ся Діпві и міністеръ справедливости?

Копенгаґа 28 марта. Въ найблизшомъ часѣ вѣдѣйде до Хінъ военный корабель пѣдъ командою кн. Вальдемара, щобы и для Данія выторгувати въ Хінахъ якусь територію.

Лондонъ 28 марта. Зъ Петербурга доносять, що царь намѣрав именувати Віттого міністромъ справъ внутрѣшныхъ, бо царя не вдоволяли заряджена боремыкина въ справѣ голодовои нужды. — Мѣжь Нѣмеччиною и Америкою ведуть ся переговоры въ справѣ самоанъскихъ розрухівъ. Въ Вашингтонѣ думають, що Нѣмеччина стремить до подѣлу цѣлого архепелягу мѣжь Нѣмеччину, Англію и Америку. — Въ наслѣдокъ умовы зъ Францією Англія мае выглядны спокійнои окупаціи Єгипта и Судану. Правительство мае надѣю, що и зъ Россією дасть ся осягнути порозумѣне и що въ той способѣ буде можь користно полагодити англійскій справы на далекомъ всходѣ.

Барцельона 28 марта. Вчера пришло тутъ до поважныхъ забурень. Товпа выкрикувала: „Най жие вѣльна Каталоніа! най жие республика!“

Вашингтонъ 28 марта. Въ послѣдній борбѣ зъ Филипінцями погибъ вѣдъ куль Нѣмець 35-лѣтный князь Левенштайнъ, адъютантъ ґенерала Мілеса. Адъютантъ Левенштайна також раненый.

Новый Іоркъ 28. марта. Въ субогу въ боєвій лінії стояло 12.000 Американцівъ. Така сама була сила повстанцівъ, але ті були схованій въ гущавинѣ. Повстанцівъ розбито и прогнано зъ окопівъ.

Надѣслане.

Потребую сейчасъ концепіента

д-ръ Могильницкій

адвокатъ въ Рогатинѣ.

112 3—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятцяхъ пись. Галицкого

поручає въ великомъ выборѣ и по дѣлахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокли, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, пірометры, лупы, компасы, райсцайни, тамые кирничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

Машины Зінґера

ручній вѣдъ 25 до 50, ножній вѣдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тѣлько зъ найлучшихъ фабрикъ христіяньскихъ. Агентовъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣникы — ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ, механікъ и спеціялістъ, Львовъ, Академічна ч. 26. 107 4—52

ВАННЫ довгі лякировані по зр. 1, и 16, цинковій по зр. 24., насѣдовій по зр. 6·—, и 7·50. Ваненки до варенія рыбъ по зр. 4, 5, 6 и 7·50

ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзаа у Львовѣ, площа Бандгухына 1 (напротивъ катедры)

Такожь на раты! Накрыта столовѣ, канделябры, постументы, цукорницѣ и иншій предметы зъ правдивого хінъского **СРѢБЛА** продаю безъ пѣдвышеня цѣны на сплаты мѣсячній

Ф. ЗІСМАНЪ и Сн.

Львовъ, ул. Казимировска ч. 28

Пошукує ся такожь въ тій цѣли здѣбныхъ агентовъ для провінцій.

Цѣникы на жадане gratis и franco. 115 2—2

НОЖЪ столовій и десеровій рѣзного рода припоручає Иванъ Лявруковъ ножѣвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій

коштомъ руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 нр.

Продає ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Великопостній Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. въ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

При закупнѣ товарівъ просимо поглядати на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 61. Львôвъ, Середа 17 (29) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль'ъ руских святъ) о 6-тôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килиньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатай вôльний вôдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланé“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший донесеня приватий числятъ ся по 15 кр. вôдъ отишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникôвъ „Дѣла“

Вôдъ 1 мая с. р. высылаємо нашъ дневникъ лише по вложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вôдъ Выдавництва „Дѣла“.

Послѣдна дошка ратунку.

Товариство „Просвѣта“, якъ и взагалѣ просвѣта рускаго народу, мае не тôлько въ п. Целецкôмъ и въ его товаришахъ сердечныхъ приятелѣвъ, але и въ тыхъ перевертняхъ рускихъ, котрй мають зъ одной стороны на стôлько вытерте чоло, що своимъ ренегатствомъ явно чванять ся и звуть его твердымъ патріотизмомъ, а въ другой стороны довели до такой досконалости свое лукаве лицемѣрство, що на жаль находять и середъ простого народу людей темныхъ и простодушныхъ, котрй дають вѣру тымъ вовкамъ въ овечôй шкурѣ, и середъ рускои интеліґенціи людей заслѣпленыхъ чи короткозорыхъ, котрй не добачують, до чого веде и на чôмъ мусить покончити ся ледача робота тыхъ славныхъ патріотôвъ.

Маємо на гадцѣ, якъ се всякій легко зрозумѣе, львôвскій ґенеральный штабъ московофильскій. Поспытайте о результаты ихъ народной роботы: нема нѣгде и слѣду. Поспытайте о саму ихъ роботу: крôмъ нѣкчемной аґітаціи, котра народови приносить лише шкоду, иншой роботы у нихъ не видно.

Въ небезпеченьствѣ, грозячôмъ загладою рускому народови въ Галичинѣ, злучила ся вся интеліґенція руска до згôдной обороны народу передъ завзятымъ а могучимъ ворогомъ. И закипѣно споры сторонництвъ рускихъ за дрôбницѣ, и пôшла жвава, згôдна праця скрôзь по краю. За богато треба бы писати, коли бы мы хотѣли указувати на успѣхи тои згôдной працѣ на поли просвѣтнôмъ, економічнôмъ и національнôмъ за послѣдный рôкъ. Успѣхи тй, загально знанй, переймають кождого щирого Русина радостію и дають слушну пôдставу до надѣй на красшу долю нашу. Але се очевидно ґенеральному штабови москвофильскому не на руку. Выступати явно и ясно противъ згоды Русинôвъ вонъ не смѣе, бо знае, що тутъ було бы ему амань; але за те скрыто та лицемѣрно рые въ тымъ бôльшою силою и завзятемъ. На головôй шкурѣ не списавъ бы всѣхъ нѣкчемностій, якими попысує ся той штабъ хочь бы тôлько въ сѣмъ послѣднôмъ роцѣ, щобы лишь розбити згоду Русинôвъ, котра ему стала таксю соллю въ оцѣ. Але у всѣй его геростратовôй роботѣ прозирае скрôзь, моль червона нитка, вôйна противъ фонетики. Знесеня фонетики є мовь бы то послѣдною дошкою ратунку для рускаго народу. Рускій народъ пропаде черезъ фонетику, якъ песъ на ярмарку. А властиво рѣчь мае ся такъ, що вôйна противъ фонетики є послѣдною дошкою ратунку для московофильскаго штабу: не будь тои вôйны, — то и самъ штабъ не мае рациі истновання.

Якъ вже давнѣйше зъ тухлои ями того штабу выйшовъ бувъ окликъ, щобы Русины посылали своихъ дѣтей радше до шкôлъ нѣмецкихъ або и польскихъ, нѣжь до рускои ґімназіи, де учать не по великоруски: такъ теперь, коли патріотичне духовеньство руске въ оборонѣ правъ рускои мовы постановило не принимати вôдъ урядôвъ польскихъ писемъ, выдавъ той штабъ окликъ: „лѣпше принимати польскій письма, нѣжь рускій, писаній фонетикою!“

Загальный зборы товариства „Просвѣты“ д. 1 лютого 1898 постановили завести въ книжочкахъ товариства правопись фонетичну. Не треба казати, що якъ зъ одной стороны нѣхто не силувавъ зобраныхъ членôвъ домагати ся заведеня фонетики (уступаючій выдѣлъ навѣть не поклавъ такого внесеня на порядокъ нарадъ) и голосувати за нимъ, такъ зъ другой стороны нѣхто не мôгъ спинити такои постановы, а нововыбраный выдѣлъ мусѣвъ ю выконати. Мимо того нововыбраный выдѣлъ довго ждавъ, чи може філіи товариства, члены его и читальнѣ не запротестують противъ ухвалы загальныхъ зборôвъ; але анѣбодки протестôвъ такихъ не було. Тымчасомъ въ 16 днѣвъ пôсля ухвалы загальныхъ зборôвъ сôймъ, признавши „Просвѣтѣ“ запомогу, жаждавъ, щобы товариство выдавало свои книжочки школьною — значить фонетичною правописею. Рѣчь ясна, що тутъ ухвала сойму не могла мати вплыву на значно раншу постанову загальныхъ зборôвъ „Просвѣты“. Крôмъ сего выдѣлъ „Просвѣты“ въ своѣмъ письмѣ до краевого выдѣлу заявивъ мѣжь иншимъ: „Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ *не може нѣкому, отже и Высокому Соймови краевому, признати компетенціи рѣшаня о тôмъ, якои правописи мае Товариство „Просвѣта“ уживати въ своихъ книжочкахъ.* Се зовсѣмъ внутрѣшна справа, що-до котрои компетенція тôлько Товариству самому прислугуе. Понеже однакъ загальнй зборы Товариства „Просвѣты“ рѣшили ту справу ще дня 1 лютого 1898, отже на 16 днѣвъ передъ достичною ухвалою Высокого Сойму, въ тôмъ змыслѣ, що книжочки „Просвѣты“ мають выдавати ся правописею фонетичною, то питане се стало ся тымъ рѣшеньемъ загальныхъ зборôвъ безпредметовымъ“.

Мимо того москвофильскій ґенеральный штабъ почавъ ширити аґітацію противъ „Просвѣты“, мовь то она запродала Полякамъ рускій буквы, здобувaючи ся на всѣякій безглуздй помыслы и дотепы. Аґітація тота почала ся зразу несмѣло и нѣби то лише противъ фонетики; але згодомъ ave, нула ся явно противъ „Просвѣты“, хочь и зъ всѣляки ми лукавыми застереженями. Коли-жь бы бодай выступали противъ уживаня фонетики въ книжочкахъ „Просвѣты“ члены сего товариства, то треба бы сказати, що мають до сего право; имъ вôльно домагати ся иншои правописи або — выступити зъ товариства, коли не хотять згодити ся зъ волею и постановою бôльшости. Але то верещать и аґітують тй, котрй до товариства не належить и нѣколи не належали, — тй, которымъ зась до того, що собѣ товариство постановляе и робить. Верещать и свѣдомыми брехнями несовѣстно аґітують тй, которымъ не о добро народу, не о позитивну згôдну працю для народу ходить, а о розъединане народныхъ силъ и о убиване всякои пожиточнои народнои роботы. Верещать и брехнями аґітуе москвофильскій штабъ, котрый, стративши вже зовсѣмъ землю пôдъ ногами, сею послѣдною дошкою ратуе свое нѣкчемне житє вôдъ неминучои загибели.

До якого безглуздя доходить той штабъ у своѣй аґонiи, досыть указати на „десять заповѣдей для русскихъ хлопôвъ“, якй звѣстный Иванъ Политика, дурноватый командиръ штабу, помѣстивъ въ 1. числѣ „Русского Слова“ зъ сего року. Для „русского“ хлопа пôсля тыхъ заповѣдей не просвѣта, наука, праця, ощадность, добра господарка, тверезость, любовь рôдного слова и своеи церкви и головна рѣчь, а спасеньемъ его мають бути буквы ы, ѣ, э, ѳ и — очевидно, „Русское Слово“! Иванъ Политика въ „Русскомъ Словѣ“ не лише нѣ разу за те, кôлько ему заплатили и платять за то, що запровадивъ собѣ букву э, котрои нема и не було нѣ въ кирилици нѣ въ нашôй граждянцѣ, а завдно торочать мовь въ передсмертнôй горячцѣ, що „незгôдливй и сварливй Русины“ продали Полякамъ рускій буквы ы, ѣ, э, ѳ, або що выкинули ихъ по приказу польскихъ панôвъ и за те тѣшать ся паньскою ласкою (!). А до якихъ результатôвъ доводить тота несовѣстна аґітація москвофильского штабу, досыть указати, що запомороченый нею „русскій патріотъ“ не соромить ся прилюдно выступити зъ гадкою, що единый ратунокъ для Руси — се скасоване парламенту и... фонетики! Ба, ба! Чого бы мы хотѣли, коли бы справдѣ до нашого щастя лишь сего одного недоставало, або коли бы самъ однымъ позбутись могли всего нещастя!

А нашй справдѣшнй патріоты такй податливй, що прислухуючись подôбнымъ безглуздымъ теревенямъ, мовчать навѣть на прилюдныхъ зборахъ — для святои згоды! Е, нѣ, панове! Тутъ кôнчить ся „свята згода“. Въ такихъ разахъ треба штабовцямъ безъ пощады въ ту мить добре змыти голову и показати людямъ, що се вовки въ овечôй шкурѣ, що они лишь въ оборонѣ свого грѣшного житя имають ся послѣднои дошки ратунку; а людимъ, замороченымъ тою несовѣстною аґітацією недолюдкôвъ треба отвирати очи, що слухаючи штабовцівъ, идуть самй и ведуть народъ не до добра, а на загибѣль. Не о буквы намъ теперь сварити ся, а въ згодѣ працювати для добра народу!

Нашй патріоты неразъ хибно розумѣють т. зв. консолідацію. Она насъ обовязуе до згôдной працѣ для добра народу, передовсѣмъ въ справахъ політичныхъ и економічныхъ. Але коли хто своими недорѣчными „убѣжденіями“ національными каламутить сю згоду и спиняе сю працю, то геть зъ нимъ, — за дверѣ зъ нашои хаты!

Переглядъ політичный.

Президентъ угорского міністерства Кольоманъ Сель не ждавъ до Великодныхъ святъ, якъ то зъ разу було заповѣдже не, але теперь вже привѣхавъ до Вѣдня, и розпочавъ зъ Туномъ переговоры. Сель конферувавъ не лишь зъ Туномъ але такожь довшій часъ зъ обома спôльными міністрами: Голуховскимъ и Каляйомъ. Вчера пополудни цѣсарь принявъ Туна на окремôй авдіенціи. Говорятъ, що всѣ тй конференціи и авдіенціи стоять въ связи зô справою угорскои угоды. Вчера бувъ Сель такожь на авдіенціи у архикнягини Маріи Терезы, и вôдвѣдавъ папского нунція и амбасадорôвъ, котрй его безпроволочно ревізитували. Вчера вечеромъ вôдъѣхавъ Сель до Будапешту. До остаточного порозумѣня мѣжь обома правительствами, якъ звычайно, такъ и теперь, не прийшло ще, они скôнчили ся на полагодженю першихъ формальностій, а меритôричнй переговоры зачнуть ся по великодныхъ святахъ.

У Вѣдни оголошено комунікать, заповѣдаючій скликане мужѣвъ довѣря нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ на день 9 цвѣтня, въ цѣли остаточного зредаґованя національно-політичныхъ жадань австрійскихъ Нѣмцѣвъ. Въ тôй справѣ Bohemia доносить, що истнуе намѣръ, щобы по зложеню поодинокихъ рефератôвъ о національно-політичныхъ жаданяхъ Нѣмцѣвъ, субкомітетъ заступити конференцією делеґатôвъ, котра на пôдставѣ рôзныхъ проектôвъ выпрацювала бы одноцѣлу програму.

Въ понедѣлокъ вôдбула ся конференція вѣрноконституційнои великои посѣлости Стирія, на котрôй по дулюю собѣ навести зъ россійскихъ музикôвъ, якочихъ вынѣ славу европейску, н. пр. ґенерала Кюа, — университетского професора медицины Бородина, — бувшого поручника маринарки Римского-Корсакова, котрый самоуцтвомъ дôйшовъ до професуры композиціи въ петербургскôй консерваторіи, — бувшого студента математики и наукъ природознавчихъ Балакирева, котрый вô такъ посвятивши ся выключно музицѣ заложивъ въ 1860-ыхъ рокахъ зъ Ломакинômъ пôдъ покровительствомъ наслѣдника престола „безплатну школу музики“ и ей въ рокахъ вôдъ 1867 до 1872 самъ провадивъ. Всѣ они прийшли до свого значѣня яко музики — власною працею, самоуцтвомъ, и декотрй зъ нихъ до нынѣ яко дилетанты вôддають ся зъ повнымъ запаломъ — улюбленôй музицѣ. И наша Украина може повеличати ся по при своѣмъ фаховôмъ музику Лисенку своими дилетантами, отъ хоть-бы въ родѣ Петра Нѣщиньского. Прецѣнь и безсмертный галицкій Вербицкій не бувъ музикомъ зъ фаху — та спѣтоны... якось звели ся!

Дальше буде.)

---

3)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный ескізъ музичный.

(Дальше.)

Впрочôмъ весь рухъ музичный опинивъ ся у насъ нынѣ въ дилетантизмѣ и то мізернои сорты, бо чей-же елементарне знане скалѣ, — зъ чого складае ся спôвзвукъ [акордъ], — якъ лучити (до того часто фальшиво) спôвзвуки I., IV. и V. степеня, — снага написати нотными знаками народну пѣсню (и то дуже часто невѣрно), — можность роздати пôсля трубки голосы въ хорѣ та вôдтакъ махати руками (се-бъ то дирiґувати) безъ знаня музикальнаго движеня [темпа], а такъ, пôсля сангвінічного або холеричного темпераменту дирiґента, безъ знаня партитуры и духа композиціи, — спромożность написати критику отъ хоть-бы въ родѣ такои: „а коли невѣрный зрадивъ сиротину, дало ся чути высоке *a* [і]“ або: „его скала дуже высока, бо сягае до высокого *as* [і]“ або: „такъ само не почуемо въ великорускôй пѣсни надмѣрнои секунды *c-dis* въ тонаціи *a-moll* (забувъ сарака критикъ, що въ тонаціи *a moll* секунда буде *a h*, а вôддалене [интервалъ] *a-dis* зове ся вôддаленемъ [интерваломъ] надмѣрнои четвертынцѣ [якъ се называе о. Кипріянъ] або просто зъ латинъска: интервалъ надмѣрнои кварты). Все те, наведене зъ галицкихъ часописій — не управняе дотычныхъ критикôвъ навѣть на назву дилетантства. Декотрй въ наведеныхъ примѣрôвъ [а списавъ бы ихъ богато!] разять ажь надто бракомъ вѣдомостей музичныхъ.

Я гаразд знаю, що у насъ фаховыхъ критикôвъ зовсѣмъ нема, а тй, що може дещо знали бы, за лѣнивй або неспособни до писаня. Знаю и се, що за критику зô всѣхъ фаховъ штукъ красныхъ, а найбôльше зъ музики, беруть ся у насъ люде, що не мають нѣчого спôльного зъ музикою, або вчений-недовченй, а зъ тыми вже дѣйстно кара божа, бо они то своими нѣби-критиками бôльше псують, якъ научають.. Но чи жь можно вже сей хоробливый станъ признати яко positum и вôдъ него выходити? Чи-жь намъ вже руки опустити и зрезигнувати на нашу будучность? — Нѣ! Коли розглянутись у насъ въ Галичинѣ, мусить ся завважати, що бракъ знана або неуцтво у насъ не загальне, — е и въ Богомъ забутôй Галичени музики, що своимъ знанемъ въ деякихъ галузяхъ музики не поступались бы и передъ консерваторійнымъ професоромъ; но загально въ роботѣ галицкихъ музикôвъ слѣдно страшну недбалôсть, поверховность, то новомодне дилетантство, котре нынѣ есть одинокою причиною великого застою музичного межи Русинами въ Галичинѣ.

Щобы мене хто але не зрозумѣвъ що до мого погляду на галицке и взагалѣ на новомодне дилетантство, позволю собѣ розъяснити то слово. Дилетантъ се любитель [аматоръ] якоись штуки красной; въ музицѣ уживае ся сей назвы до противставленя фаховому [заводовому] музикови. Тая назва не мала въ давнину значѣня якогось маловаженя, яке она маe нынѣ. Смакъ дилетантôвъ не все бувъ такъ пересѣчно лихій та зверненый на плытку, солодковату, ефемерычну музику, якъ нынѣ. Цѣла камерна музика, т. е. музика надаюча ся до выконаня въ меншихъ просторахъ (въ противставленю до музики церковной и еперовой) н. пр. Trio, Quartette, Quintette и т. д. для сольовыхъ инструментôвъ розвивала ся по приватныхъ домахъ, выконувана аматорами дилетантами може далеко лучше, якъ нынѣ. Нынѣ, на жаль, розумѣе ся пôдъ дилетантизмомъ поверховне зманіроване плеканя штуки, якъ що-до выконаня, такъ и що до самои композиціи. Нынѣ дилетантомъ зове ся той, хто нѣчого путнього не навчивъ ся... Тому-жь есть се рѣчію дилетантôвъ свою назву привести до давнои, колишньои чести!

Нашимъ галицкимъ дилетантамъ позво-

Торговлю ризъ и сосудôвъ церковныхъ рукодѣльню бронзовничу, котра принимае всякого рода рѣчи зъ бронзу до золочена и срѣбленя и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИЊСКОГО (столового) 461 29 -48

препоручае ся фірму:

Свг. Спожарского и Вол. Устеньского при ул. Рускôй ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

же довгій дискусіи ухвалено ще довшу резолюцію. Въ тій резолюціи описаный грізный характеръ теперѣшнои крізи, въ якій знаходить ся цѣла держава. Резолюція выказує, що станъ монархіи и теперь о много грізнѣйшій, якъ бувъ въ 1848 роцѣ. Теперѣшна кріза така грізна и тревае такъ довго, якъ ще нѣ одна давнѣйша крізя. Симъ разомъ въ політичными відносинами злучені також фінансы и интересы монархіи. Вірноконституційна партія повинна безъ огляду на пресію съ горы, або съ долины старати ся всякими средствами, щобы сесія кріза якъ найскорѣйше закончила ся, а се буде можливе тілько тогды, коли Нѣмцамъ дасть ся сатисфакцію за всѣ кривды, які имъ въ послѣднихъ часахъ заподѣяно.

—

Въ долѣшно-австрійскім соймѣ п. Кохъ мотивуваві внесеня въ справѣ усуненя язиковыхъ розпоряджень и заявивъ, що соймъ застерѣгае ся противъ управильненя языковои справы. Намѣстникъ гр. Кільмансегъ заявивъ, що правительство узнаючи вагу вплыву языкового спору на цѣле політичне жите монархіи, не відмовляе соймови права занята становиско въ порушенѣй внесенемъ справѣ а то въ границяхъ права сойму высказувати свою гадку. Коли бы надѣя полагодженя спору интересоваными имъ чинниками завела, правительство поробить само деякій зарядженя, щобы недопустити до обезсиленя черезъ станъ рѣчи въ радѣ державнѣй конституціи въ тій половинѣ держевы. По довгій дискусіи предложено, щобы до комісіи відослати слѣдуюче внесеня: Соймъ крайовый заявляе, що уфенене языковыхъ розпоряджень узнае за необходиму конечність не лишь въ интересѣ Нѣмцівъ, але також въ интересѣ Австріи, и що треба відкинути всяку пробу розвязаня языковои справы за помочію § 14-ого, або въ якій иншій непарляментарный способъ. — Внесеня ухвалено, але безъ уступу о §. 14-имъ.

—

Въ наслѣдокъ аґітаціи нѣмецкихъ радикалівъ, до староства въ Заць 60 особъ зголосило вчера свое выступленне въ католицкои церкви. Въ найблизшихъ дняхъ ще бѣльше особъ мае перейти на протестантизмъ.

Берлиньска комісія помочи для протестантского руху въ Австріи розбелала відозву, въ котрій межь иншими знаходить ся слѣдуючій уступъ: „Los von Rom! Сесе гасло гомонять межь австрійскими Нѣмцями відъ краю до краю въ містахъ и по селяхъ. Щобы однакъ дійти до цѣли, треба нашимъ австрійскимъ братямъ помогчи. Обовязкомъ нашои чести е не відмовляти имъ тои помочи. Найбільше розходить ся тутъ о розширене протестантскихъ писемъ и заосмотрене повстаючихъ протестантскихъ громадъ.“ По тій відозві слѣдуе відзване до збираня складокъ.

Соймъ крайовый.

[24. засѣдане в дня 28. марта 1899.]

Въ остромъ тонѣ була дальше бесѣда п. о. Небыловця. Яко заступникъ руско-селяньского народу, котрого кромѣ иншои бѣды и гнету тисне податкова шруба, переслѣдують нещастя елементарній, та „здекуторъ съ ружею“, выказавъ „благодать“ податкову въ Галичині. Критикуючи наложеня особисто-доходовыхъ податківъ на руске священьство, закинувъ комісіи оцѣночній, що найбільше вложенѣй съ обшарниківъ, що она поводилась при оподаткованю не по горожаньски. Многихъ убогихъ рускихъ священиківъ оподатковано якъ якихъ властителівъ майоратівъ. А якъ власти поступають собѣ при оподаткованю безборонного селянина, то се вже вопіюче. Вмре н. пр. батько, остались бѣдній дѣти, опустила свою вбогу хатину и тынають ся по чужихъ хатахъ, шукаючи въ наймахъ кусника хлѣба. Опѣкунъ нещасныхъ сиротъ подавъ до власти, що хата опустѣла. Мине кілька лѣтъ а на наслѣдниковъ сеи пустки-хижины податковій власти накладають 20 до 30 зр. податковои драчки. А що-жь опісля? Ото нещасній спадкоємцѣ мусять продати послѣдну пядь земли, щобы руины рідної хатины выратувати відъ публичнои продажи. Податковій екзекутори забирають селянинови послѣдній лахи съ хаты, нераз вытягають навѣть постѣль съ підъ недужого, съ котрымъ уже смерть заключае — послѣдный контрактъ. „Тій „достойники“ зневажають и руский свята! Русинъ за свои податковій драчки не може дождатись навѣть руского написа на „штайрамтѣ“. То гельотъ, засуджены на працю и здирства. „Торокъ вносивъ и [мовивъ бесѣдникъ] интерпеляцію до правительственного комісаря про руский написы. И думаете, що се що помогло? Осталась та сама практика! Съ одного податкового уряду навѣть знято руску напись, а оставлено польску! Въ урядахъ податковыхъ політичный шовініямъ грае велику ролю. Русинъ-урядникъ мусить крытись, щобы шефы на нѣмъ не пізнали ся, бо тогдѣ вінъ вже запечатаный! Така система выторюе „крипто Русиновъ“, а се чій не лежить въ интересѣ нашои державы, де кожда нація мае запоручену свободу свого розвитку. Урядниковъ Русиновъ гонять на Мазуры — за руску мову! Н. пр. одного рускаго урядника перенесено на Мазуры за се, що говоривъ съ своею родиною — по руски, другого за се, що вживавъ рускои бесѣды въ розмовѣ съ слугами, а се не подобало ся п. старостѣ и пу-жь на него! — на західъ его! Примѣрівъ такихъ маемо надто досыть. Таке водить ся въ Русинами урядниками и иншихъ дикастерій, а на оправданя е формулка „ze względów służbowych“... А нашій руский читальний и церковній крамницѣ? Тій вже зазнають особливо ласки пп. инспекторовъ податковыхъ. Они накладають на нихъ такій податки, що крамницѣ не можуть оплатитись и упадають. Треба знати, що доходы такихъ крамниць призначені на відновку церкви або удержане читальнь, отже цѣль ихъ гуманітарна. Яко примѣръ такого політичного оподатковання най послужить крамница въ Гарасимовѣ [пов. городеньского] Коли селяне въ Гарасимова при послѣднихъ выборахъ до рады державнои не дали ся увести ковбасою и дреглями, то за се п. инспекторъ податковый відмітивъ ся на нихъ въ той способъ, що віднісъ податокъ крамници съ 9 на 20 зр., а на склепаря-дѣловодца наложивъ аже 18 зр. податку особисто-доходового! Не оминувъ за выборы податкового и найбѣднійшихъ полатайковъ въ Гарасимовѣ. Чи се справедливо? — най осудить выс. палата! Подібныхъ примѣровъ можна подати безлічь. Якъ вже сказано, многій священики зазнали велитои ласки инспекторівъ податковыхъ и на нихъ наложено грубій сумы податковій, хочь доходы ихъ не выстачають на жите, а грала ту також велику ролю політика. Таке лучило ся напрохови въ Гарасимовѣ, котрому чистый дохідъ съ одного моргя почисливъ п. инспекторъ податковый на 44 зр., що разомъ відъ 70 моргівъ ерекціонального поля творить 3.080 зр., и відъ такои квоты выміри и податокъ! Чи-жь то не грубе надужитя, бо кождый знае, що грунтъ сей не може більше нести, якъ 4 зр. чистого доходу відъ моргя. Такій надужитя терпить рускій народъ відъ податковыхъ властій за свою тяжко складану податкову керванцюг. Жадаемо, щобы се вже разъ скінчило ся! [*Оплески.*]

П. Фрухтманъ жалувавъ ся на гнетъ податковый по містахъ и містечкахъ. Задля знанои у насъ системы податковои не може въ краю розвинутись нѣ промыслъ, нѣ торговля, нѣ ремісло. Відтакъ критикувавъ способъ опустівъ податковыхъ и домагавъ ся, щобы соймова дискусія приневолила правительство до розслѣдженя наведеныхъ фактівъ.

Въ имени селянъ забравъ слово п. Остапчукъ и заявивъ, що справдѣ особисто-доходовый податокъ не дотыкае селянъ, але за те иншій податковій благодати доскулюють селянинови. Бесѣдникъ видить, що се е також спеціальна галицка система податкова, въ котрій верховодять податковій инспекторы и самовільно накидають дачки. Они не помилують нѣ пана, нѣ священика, нѣ селянина. Се имъ опісля кладе ся въ заслугу!

На внесеня п. Незабитовского замкнено дискусію. До голосу були записаній ще пп. Гупка, Абрагамовичь, Менцинській, Скалковскій, Солескій и они выбрали на генерального бесѣдника п. Менцинського.

П. Менцинській [консерватистъ, найлучшій бесѣдникъ на правици] завчачивъ, що его внесеня було голосомъ цѣлого краю, ще стогне відъ гнетомъ різнородныхъ податківъ. Нинѣ пізнавъ, що цѣла палата стоить за нимъ. Выразивъ признане комісіи податковій, що хочь написала свое справоздане въ рукавичкахъ, але въ части высказала бажаня краю. Жалѣ съ цѣлого краю на нечуваный гнетъ податковый и на цѣлу систему уповажнить соймъ забрати въ сѣй справѣ слово и жадати відъ властій конечнои змѣны. Дійшло у насъ до того, що оподатковатій муся ь стояти такъ на сторожи, якъ той жовнѣръ, що на него за сѣвъ ся ворогъ! [*Оплески.*] Відтакъ бесѣдникъ полемізувавъ съ промовою намѣстника гр. Пінінського и сказавъ, що намѣстникъ промовлявъ яко найвысшій достойникъ и яко горожанинъ, тому и его промова мала подвійне вражѣня. Яко урядникъ мусить вінъ боронити податковій власти. Въ дальшій полемиці бесѣдникъ зійшовъ на справы рекурсівъ, котрій власти полагоджують скоро, але ходять о вымѣръ податку, а неволи, коли йде о спростоване несправедливого вымѣру. У насъ дійшло вже до того, що вытворилась особлива — література фіскальна. Хоть е признанѣ деякій податковій пільги, але лишь на папері! Въ 1890 р. ухвалено законъ о звільненю відъ оплатъ податковыхъ спадки до 500 зр. але въ практиці селянинови або мѣщанинови каже ся, що вінъ е ще „властителемъ идеальнымъ части громадского писовиска“ и на тій основѣ его оподатковуе ся! [*Сужно.*] Мы всѣ [мовивъ бесѣдникъ] хочемо платити податки, але по закону! [*Оплески.*] Тымчасомъ противъ закона забирають селянинови послѣдну корову и кожухъ. Мы въ дрібниці не вдаемо ся, але жадаемо пошанівку законівъ! Фабрикъ и промыслу у насъ нема, бо все душить фіскальна система, а пробуючій основати фабрику чужинець шукае въ утечи спасеня передъ податками. — Відтакъ бесѣдникъ жадае, щобы урядникъ за несправедливый вымѣръ податку був съ уряду остро караный, а усуне ся много надужить и борбу краю противъ фіскалізму. Я тогдѣ увѣрю [каже бесѣдникъ] у вѣтцівску опѣку правительства, коли вычитаю въ Gazet-ѣ lwowsk бѣ, що сего або того урядника перенесено чи покарано за податковій надужитя! Давнѣйше, коли тои „вѣтцівскои опѣки“ правительства не було, дѣяло ся у насъ лучше. Нинѣ доведено населеня до економічнои руины. Не е се „polnische“, але „deutsche Wirtschaft“. Треба, щобы правительство не тілько дерло податки, але щобы и дало змогу оплачувати податки. Вкінци бесѣдникъ звернувъ ся до правительства съ покликомъ, абы не интерпретовано законівъ въ некорысть оподаткованихъ. [*Гучні оплески!*]

По замкненю дискусіи справоздавець п. Левенштайнъ выказувавъ також гарній цвѣтки фіскалізму. Звыжь одинадцять тысячь рекурсівъ въ справѣ особистого доходового податку валяе ся ще по полицяхъ неполагодженыхъ, а найсправедливѣйшій оречення оцѣночныхъ комісій підпадали підъ строгій тайный судъ подвійного числа т. зв. мужівъ довѣря. Комісіи не генералізували закидівъ противъ урядниковъ, най же и власти не генералізують підозрѣнь фальшивыхъ фасій. [Справоздавець наводить многій факты такого фантазійного підозрѣня.] Відповѣдаючи відтакъ намѣстникови, констатуе, що зрѣетъ консумційныхъ податківъ свѣдчать лишь о вызыску населеня. Критикуя також лябіринтъ законівъ о належитостяхъ, котрій е лишь на те, щобы збогатити державный скарбъ. Вкінци выразивъ надѣю, що намѣстникъ, яко бувшій членъ сеи палаты, сповнить по горожаньски свою задачу и выкорыстае соймовій резолюція. [*Оплески.*]

Въ спеціальній дискусіи п. Абрагамовичь підперъ выводы своихъ передбесѣдниковъ, особливо въ справѣ вымѣру и стягання особисто доходового податку. Підніесъ також неоправдане оподатковане філій банку краевого по провінціальныхъ касахъ задатковыхъ. Аґенды такій мають на цѣли догідный и дешевый кредитъ для рільниковъ, а податками сю цѣль убивае ся. Не позабувъ бесѣдникъ відповѣсти и п. о. Небыловцеви и похвалити польску делеґацію, що она „взяла священиковъ въ оборону“ передъ пересадными податкомъ. Вкінци поставивъ резолюцію о охорону передъ податками стоваришень задатковыхъ, маючихъ право до пільгъ податковыхъ. — Сесію резолюцію підперъ ще п. Скалковскій и вона ухвалено.

Відтакъ палата ухвалила внесеня комісіи:

I. Взывае ся ц. к. правительство: поручити властямъ скарбовымъ, щобы перестерѣгали, абы оцѣночній комісіи при вымірѣ податку особисто-доходового брали за основу розслѣду и вымѣру фасіи предложеній податниками, а не послѣдній цифры выходячій съ тыхъ фасій, и щобы по мысли §. 210 зак. подат. высшій надъ фасію вымѣръ податку особисто-доходового слѣдувавъ тілько по попереднѣмъ переслуханю интересованого [фасіонуючого].

II. Взывае ся ц. к. правительство: поручити краевій власти податковій, по мысли арт. 61 уступъ 8 розпоряджения выконуючого въ 24 цвѣтня 1897 р., скликати краеву комісію рекурсову, скоро тілько буде зібраный выстатчаючій до ея урядованя матеріялъ, и скликати якъ найскорше сесію комісіи въ цѣли полагодженя рекурсівъ въ 1898 року, внесеныхъ противъ вымѣру особисто-доходовыхъ податківъ.

III. Взывае ся ц. к. правительство: при екзекуційнѣмъ стяганю податку особисто-доходового поступати якъ найогляднѣйше и просьбы сторонъ о здержане екзекуціи полагоджувати можливо прихильно що-до квоты, котра становить підвышку вымірівъ понадъ квоту оподатковатымъ въ его фасіи зізнану.

IV. Взывае ся ц. к. правительство: поручити выконуючимъ органамъ скарбовыхъ властій, щобы приписы нового закона податкового що-до стоваришень заробковыхъ и господарскихъ примінювано въ тыхъ самыхъ рамахъ, якъ до теперь закономъ въ 27 грудня 1880, въ сумінныхъ же нагодахъ, щобы признавано тымъ стоваришенямъ законній пільги при справедливѣмъ взглядѣ на відрубній відносины нашого краю.

V. Взывае ся ц. к. правительство, щобы якъ найскорше перевело реформу о правныхъ належитостяхъ.

По тій ухвалѣ п. гр. Войт. Дѣдушицкій референувавъ справоздане комісіи шкільнои въ справѣ перенята на край рускои школы выдѣлоном женьскои у Львовѣ після внеску п. Барвіньского. Внесокъ п. Барвіньского упавъ за-для „zasadniczych względów“ а натомість ухвалено одноразову субвенцію 800 зр. на сей рікъ.

Відтакъ соймъ выбравъ 8 членівъ въ по-за сойму до выдѣлу гал. касы ощадности. [Имена выбраныхъ подали мы у вчорашній новинці.] — П. Барвіньскій домагавъ ся, щобы кромѣ члена выдѣлу краевого увій шовъ и одинъ заступникъ Русинъ Приступлено до голосованя, котре на вечірнѣмъ засѣданю оголосивъ маршалокъ. — Выбрано 50 голосами п. Домбского [консерватиста]; рускій кандидатъ п. Заячківскій упавъ, дставши лише 31 голосівъ [Русиновъ, людовцівъ и части лѣвиці].

Ранѣшне засѣдане закінчило ся о годинѣ 3-25.

На вечірнѣмъ засѣданю велася межь иншимъ звыжь дві годины дуже цікава дискусія задъ фундацією гр. Скарбка въ Дрогобыжи. Показуе ся, що е тамъ свого рода — панама! Надъ сею справою промовляло кільокохъ послівъ, межь иншими п. Окуневскій. Ширше справоздане въ сѣй справѣ подамо завтра. Теперь подамо тілько актъ замкненя сесіи соймовои.

Намѣстникъ заявивъ, що зъ найвысшого припоручення замикае сесію сойму.

По полагодженю формальностій и відчитаню протоколу промовивъ довше маршалокъ, вставляючи въ довшу свою промову одно речене руске. Промову маршалка подамо завтра въ повній основѣ; нинѣ подамо змістъ ея. Маршалокъ згадавши о приноселеню въ наслѣдокъ знаныхъ „сумныхъ подій“ [краху гал. касы ощадности, самоубійствъ и т. д.], высказавъ надѣю, що се не выродить середъ суспільности апатіи и безчинности. Відтакъ підніесъ въ ухвалѣ соймы касы Райфайзена и підвышене плативъ учителямъ. Потімъ записавши палату, що выдѣлъ краевый займе ся квестію фінансівъ краю, зійшовъ на змѣну регуляміну, котра поробила більшість съ меншостію, и потішавъ меншість, що кождый маршалокъ буде стояти на сторожи правъ кождого посла и цѣлого сойму. Закінчивъ окликомъ въ честь цісаря.

П. гр. Стан. Тарновскій поднкувавъ въ имени польскихъ послівъ маршалкови за его працю, выразумілість и вытревалість, потімъ и віцемаршалкови Ен. Чеховичеви и намѣстникови.

Въ имени Русиновъ промовивъ п. Заячківскій тыми словами:

„Именемъ рускихъ послівъ маю честь заявити Ц. Е. п. маршалкови щиру подяку за его безсторонне и благосклонне ведене нарадъ въ сѣй выс. палатѣ. Можемо при тімъ Ц. Екцеленціи лишь пожелати того, его и нашій щирій бажаня що-до організаціи кредиту для селянъ и получшеня долѣ учителівъ народныхъ вінчались такъ хорошимъ успѣхомъ. Наколи яку прикрість Ц. Екцеленція зроблено, то хиба тую, що выс. соймъ ухваливъ вчера острѣйшій [!] регуляминъ, съ котрого користати Ц. Екцеленція мабуть не буде мати нагоды.

До Ц. Е. п. намѣстника звертаемо ся съ умильною просьбою, щобы вінъ, стоячи на становиску повнои справедливости и усуваючи все, що могло бы дальшій, правильный розвій рускаго народу спиняти, зволивъ доглядати точного выконуваня приписівъ що-до уживаня рускаго языка черезъ підвластній органы съ рускими сторонами, — щобы зволивъ що-до уживаня рускаго языка въ переписцѣ съ духовеньствомъ користнійше для насъ интерпретувати, — щобы звернувъ свою увагу на свободу выборівъ громадскихъ старшинъ, абы тымъ способомъ тілько честныхъ и совѣстныхъ людей на начальниковъ громадъ выбрано.“

Маршалокъ ще поднкувавъ пп. Тарновскому и Заячківскому та цілій палатѣ и замкнувъ сесію сойму.

Товариство им. Ив. Котляревского.

[Его генеза и дотеперѣшна дѣяльність.]

„Товариство будовы руско-народного театру им. Ивана Котляревского у Львовѣ“ основало ся на статутѣ затвердженѣмъ черезъ Міністерство справъ внутрѣшныхъ дня 9. марта 1898 ч. 6600. Некуча потреба такого товариства давала ся відчувати вже відъ кількохъ лѣтъ. Складки на будову святинѣ руско народнои драматичнои штуки вплывали вже відъ довшого часу. Розходилось еще о то, щобы цілу дѣяльність організувати систематично, унята въ рамки дѣяльности особного, въ тій цѣли зорганізованого товариства, котре бы — відкликуючись до патріотичного загачу и розвиваючи живу, усильну дѣяльність — взяло на себе рѣшуче доведене до кінця намѣченои цѣли.

Въ масѣ енергія звычайно не выкасае такъ скоро, якъ у одиниць; тожь не дивно, що люде, котрій все пѣклували ся справою будовы національного театру, вкінци по довгихъ великихъ перешкодахъ (прим. відкиненя статута, коли его перший разъ внесено) намѣрене дѣло довели таки до кінця та нове товариство основали. Люде, що справою основаня нового товариства займили ся та статутъ яко основатель підписали, се був переважно гуртъ щирои украиньскои молодежи. Авторомъ статута був п. В. Лаврівскій.

Перше засѣдане комітету основателівъ відбуло ся дня 29. жовтня 1898 р.; загаломъ відбувъ сей комітетъ підъ проводомъ п. Яремкевича, урядника „Дністра“, три засѣдання, на якихъ принимавъ заголошуючихъ ся членівъ та приготовлювавъ все, що було потрібне до скликаня першого загального збору.

Перший загальный зборъ членівъ товариства відбувъ ся дня 4. грудня 1898 въ сали „Рускои Бесѣды“ при участи около 30 членівъ. Голова комітету основателівъ п. Яремкевичъ пояснивъ зібраным повстане та цѣль нового товариства, его вилику вагу для нашои суспільности та звернувъ ся съ зазывомъ до рускаго загалу, щобы підперъ змагання патріотичнои волѣ ежи. Відтакъ заряджено выборы выдѣлу и выбрано головою товариства проф. Грушевского, заступникомъ головы студ. мед. п. Олексу Грабовского, дальше выдѣлъ съ 18 членівъ и 4 заступниківъ та контрольну комісію.

При внесеняхъ членівъ зазначено межь иншимъ, що обсягъ дѣланя товариства есть надто вузкій та що товариство при тімъ статутѣ не буде могло розвинути успѣшнои дѣяльности. Поставлено навѣть формальне внесеня, щобы загальный зборъ поручивъ выдѣлови выпрацювати відповѣдный проектъ змѣны статута и скликати въ можливо найкоротшімъ часѣ надзвычайный загальный зборъ для переведеня тои справы. Внесеня се принято майже безъ опозиції.

Нововыбраный выдѣлъ відбувъ 9 засѣдань; на конституючімъ першімъ засѣданю дня 7 грудня 1898 выбрано секретаремъ урядника суд. п. М. Мацѣлиньского а касіромъ урядника „Дністра“ п. С. Бритгана. Тому що голова товариства проф. Грушевскій зложивъ за для браку вільного часу свій урядъ, тожь провідъ товариства обнявъ заступникъ головы Ол. Грабовскій.

Дѣяльность выдѣлу ограничила ся поки що на спорядженю проекту нового статута; въ тій цѣли выбрано комісію та референта.

Крѣм того старавъ ся выдѣлъ навязати дружий вѣдношенн зъ „Комітетомъ для збиранн складокъ на будову театру", зъ „Просвѣтою" та зъ „Рускою Бесѣдою" т. є. зо всѣми институціями, що займали ся справами театру. Въ порозумѣню зъ Комітетомъ, якій зъ поручена загальныхъ зборовъ „Руском Бесѣды" мавъ занятн ся осн ваннемъ нового драматичного товариства, приготовивъ выдѣлъ для надзвычайного загального збору, що вѣдбувъ ся дня 12 марта 1899, проектъ нового статута. Выдѣлъ товариства постаравъ ся о примѣщене для товариства; Наукове товариство им. Шевченка вѣдступило комнату на засѣданя нашого выдѣлу.

Крѣмъ того выдѣлъ дбавъ про приєдн ване членѣвъ та збѣльшене маєтку товариства. Членѣвъ що дня прибуває; теперь має ихъ товариство 174, а въ касѣ находить ся близько пѣвтора сотки гульденѣвъ. Грошѣ складає ся на книжочку щадничу „Дѣстра".

Надзвычайный загальный зборъ вѣдбув ся згаданого дня въ сали „Руском Бесѣды" при вымаганѣмъ комплетѣ. Богато членѣвъ зъ провінціи, якъ и мѣсцевыхъ, що не могли лично явитн ся, були заступлен черезъ повномочниковъ. По отворенію збору заступникомъ головы Грабовскимъ вѣдповѣдною промовою приступлено до змѣны статута, яку референтъ правникъ п. Косевичъ. Пѣсля того, принятого зборомъ проекту товариство буде называти ся „Украньско-руске драматичне товариство ім. Ивана Котляревского". Цѣль товариства (будова театру) розширено въ сей способъ, що вставлено въ статутъ: артистичный зарядъ театру, выдаванє драматичнои бібліотеки, уряджуванє лялькового театру и т. и.

Узгледняючи розширене обсягу дѣлання товариства, що збѣльшає й кошты, пѣдвышено рѣчну членьску вкладку зъ 1 злр. 20 кр. на 1 злр. 50 кр та рѣшено, що доходы товариства будуть въ высотѣ 70% переходити до зелѣзного фонду будовы народного театру, а позбеталыхъ 30% буде обертати ся на другій цѣли товариства.

При доповняючихъ выборахъ, що слѣдували яко дальша точка денного порядку, выбрано головою товариства проф. Ілярія Огоновского, заступникомъ головы проф. Ілію Кокорудза (п Грабовскій зрезигнувавъ за для вѣдходу до вѣйска), а членами выдѣлу д ра Євг. Озаркевича, д ра Вол. Коцовского, ред. Мих. Павлика та студ. філ. Мих. Крушельницкого.

До найпильнѣйшихъ справъ, котрыми займає ся теперѣшный выдѣлъ, належить придбанє вѣдъ Рады мѣста вѣдповѣднои площѣ у Львовѣ пѣдъ будову, а также завязавъ ся пѣдъ проводомъ д ра Євг. Озаркевича особный комітетъ для устроюванн драматичныхъ выставъ, концертовъ и т. и. на цѣли будовы.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане въ дѣяльности товариства „Шкѣльна Помѣчь" въ Коломыи за рѣкъ 1898:

Загальнѣ зборы вѣдбули ся д. 18 марта 1899 въ комнатахъ товариства „Родина" въ Коломыи.

Голов товариства зазначивъ въ промовѣ, що товариство розвивае ся, мимо байдужности мѣсцевыхъ людей, досыть гарно завдяки жертволюбивости публичныхъ институцій и приватныхъ особъ и помагае вѣсля своихъ силъ бѣднымъ а здѣбнымъ и моральнымъ ученикамъ - Русинамъ обохъ коломыйскихъ гімназій. Товариство засмуцало у себе вже передъ кѣлькома роками окремый „фондъ мундуровый" и дае ученикамъ мундуры або даромъ або на сплату малыми ратами и сѣй обставинѣ треба завдячити, що доси не було случаю, щобы способный ученикъ покинувъ школу за-для браку мундуру. Такожь рѣшило товариство свій „Институтъ", котрый оно удержуе вже вѣдъ 1894 року, зробити вѣдъ нового шкѣльного року бѣльше приступнымъ для загалу ученикѣвъ, позаякъ буде принимати питомцѣвъ и за [значно] меншою, якъ доси, оплатою, чимъ улекшить ся и бѣдѣйшимъ корыстати зъ него. Въ роцѣ 1898 выдало товариство: на книжки для бѣдныхъ ученикѣвъ 60 зр., на дѣти 24 зр. 95 кр., на чинщь для Бурсы св. Михаила 88 зр., грошевій запомоги для ученикѣвъ 38 зр. 62 кр., на одѣжь 32 зр. 88 кр. Розхѣдъ „Фонду мундурового" выносивъ 605 зр. 20 кр.

До нового выдѣлу выбраний Р. Т.: Вол. Гузаръ, д-ръ Кобриньскій, С. Недѣльскій, Л Сальо, К. Полиньскій, Гр. Наливайко и Л Дольницкій.

Бѣльшій датки въ 1898 роцѣ жертвували для товариства Р. Т.: Рада повѣтова въ Коломыи 200 зр, Рада мѣста Коломыи 100 зр., Сеймъ краевый 100 зр., д-ръ Дембицкій 106 зр., д ръ Ал. Кульчицкій вѣдъ Н 100 зр., ц. к. нотарь у Львовѣ І. Онишкевичъ 75 зр., Каса ощадности въ Коломыи 50 зр, Тов. „Дѣстеръ" 30 зр., Рада мѣста Печеніжина, Рада повѣтова въ Надвірнѣй и д-ръ Сг. Федакъ у Львовѣ по 10 зр., радникъ суду Вол. Гузаръ въ Коломыи 14 зр. 40 кр., о. Балицкій зъ Лосяча и В. Гнатюкъ зъ Коломыѣ по 5 зр., о. Левицкій зъ Прислопа 4 зр 75 кр., о. сов. Войтѣховскій зъ Коломыѣ 4 зр. 70 кр., Кульчицкій радникъ суду въ Самборѣ 4 зр., ц. и к. капітанъ Урбановичъ зъ Берна, Е. Стрыйскій ц. к. нотарь зъ Селетина, о. Кульчицкій зъ Пѣдпечаръ и о. Шухевичъ зъ Тишковець по 3 зр., о. Глѣбовицкій зъ Надвірнои 2 зр. 55 кр., оо. Корвацкій зъ Острова, Балицкій зъ Испаса, Гелитовичъ зъ Косова, Войнаровскій зъ Топоровець и Федюкъ зъ Ганковець по 2 зр. [Окрѣмъ того прийшло зъ вечерка въ честь Шевченка 39 зр. 58 кр., зъ вѣдчитовъ въ „Роданѣ" 7 зр. и зъ вечерниць въ „Роденѣ" 4 зр. 68 кр.]

Дякуючи семь и всѣмъ иншимъ Вп. добродѣямъ и прихильникамъ убогои нашои молодежи за ихъ щедрій дары, поручае выдѣлъ товарнства ся долю и на дальше Ихъ доброму серцю!

За выдѣлъ: *С. Недѣльскій* голова, *Гр. Наливайко* секретарь.

Справоздане секретарске управляющого совѣта института „Рускій Народный Дѣмъ" въ Коломыи.

Совѣтъ вѣдбувъ въ часѣ вѣдъ 1 сѣчня 1899 до теперь 11 засѣдань, на котрыхъ порѣшено въ головныхъ точкахъ слѣдуюче:

На засѣданю д 4 сѣчня: Принято до вѣдомости, що выдѣлъ повѣтовый въ Коломыи выдавъ книжочку щадничу на 1.000 зр. зъ квоты 4.000 зр. Рѣшено выплатити роботникамъ 100 коронъ, будовничому 250 кор., за цеглу 360 кор. Зложили: тов. „Самопомощъ" 34 кор., п. Березкій 28 кор. Принято до вѣдомости, що подане о збиране складокъ въ осьми сумежныхъ, повѣтахъ выслано до Намѣстництва.

На засѣданю д. 23 сѣчня: Рѣшено выплатити роботникамъ 88 зр. 54 кр., ковалеви 102 зр. 75 кр., за вельво 186 зр. 98 кр., за цеглу 300 зр. Рѣшено замовити матеріялъ на дахъ, принято умову въ доставцемъ камѣня Вармбрандомъ зъ Залѣщикъ. Принято до вѣдомости Найвысшу подяку цѣсарску за заявлене чувствъ льояльности въ дни 2-ого грудня 1898. Принято до вѣдомости даръ Рады повѣтовои въ Надвірнѣй 15 зр. Выслано 43 вѣдозвъ до урядовъ громадскихъ на Покутю и выслано книжочки для квестарѣвъ по селахъ.

На засѣданю д. 30 сѣчня вѣзвано будовничого, щобы предложивъ детайлічнй плянъ и кошторисъ до дальшои будовы. Принято до вѣдомости справоздане п. Блоньского, высланого въ депутацію до Выдѣлу краевого, и пронотовано не тактовне поведенє урядника въ редакціи „Галичанина", котрый не хотѣвъ принятн пушки до льокалю редакційного и обѣйшовъ ся зъ делегатомъ грубо. Вѣднесено ся до громадъ Оскресинцѣ, Вербѣжь зъ прошенемъ: доставити даромъ пѣску до будовы.

На засѣданю 6-ого лютого замовлено 29 штукъ сходовъ камѣнныхъ и провѣрено рахунокъ доставця матеріялу деревного. Архітектъ предкладае кошторисъ загальный на докончене будовы въ сумѣ 46.000 безъ вестибуля, а кошторисъ вестибуля 14.772 зр. Поручено д-ру Кульчицкому розпочати кроки до затягненя позички въ коломыйскій Касѣ ощадности до квоты 40.000 зр.

На засѣданю д. 15 лютого принято до вѣдомости, що въ Залучи на представленю селянъскомъ зложено 5 зр. Удѣлено потрѣбныхъ датъ ц. к. староству коломыйскому въ цѣли пересланя до канцелярін кабінетнои о удѣленя пѣдмоги. Рѣшено выплатити за вельво 100 зр. Розмотрено кѣлька нилынувшихъ офертъ. Рѣшено перекontролювати заквестіонованну будовничамъ скѣлькость и якость доставленыхъ балькѣвъ.

На засѣданю д. 22 лютого: Принято до вѣдомости вѣдповѣдь Выдѣлу краевого, що вѣдкинено протестъ пп. Ясѣньского и Клеского що-до выплати институтови ухваленои повѣтовымъ Выдѣломъ коломыйскимъ квоты 4 000 зр. Рѣшено выплатити за цеглу 1.000 зр., за пѣсокъ 40 зр и належитость еквівалентову. Принято 37 новыхъ членѣвъ; на 6 ма членами перейшовъ совѣтъ до порядку дневного, бо не хотять заплатити давній залеглости. Принято на доставу матеріялу деревного квоту 482 зр. 20 кр.

На засѣданю д. 27 лютого: Выслано отже упѣмнене будовничому за зволѣканє въ предложенемъ докладныхъ плянѣвъ на решту будовы и выповѣджено ему ewentualno посаду въ кѣнцемъ марта 1899 р. Принято до вѣдомости позволене Намѣстництва на збиране складокъ до кѣнца 1899 р. въ повѣтахъ: Коломыя, Городенка, Косовъ, Снятынъ, Печеніжинъ, Надвірна, Товмачъ, Станиславовъ, Залѣщики, Бучачъ. Рѣшено выслати въ тій повѣты коллектантовъ Рѣшено за матеріялъ будовляный выплатити Штернбергови 400 зр.

На засѣданю д. 6 марта: Принято до вѣдомости, що о. М. Левицкій зъ Обертына жертвувавъ 100 зр. на будову, начальникъ громады зъ Стопчанова М. Солонинка 7 зр. 40 кр., о. А. Кобриньскій зъ Раковця 4 зр.

На засѣданю д. 10 марта: Принято до вѣдомости даръ о. Балицкого зъ Испаса 100 зр на бурсу при „Нар. Домѣ". Квестарѣ зъ Сопова зѣбрали 9 зр 51 кр. Принято до вѣдомости рахунокъ Моллера за доставу камѣня. Выслано п. Блоньского до д ра Дудикевича въ справѣ выдачѣ книжокъ касовыхъ, задержаныхъ комісією контрольною. Вплынула оферта камѣняра Мотюка, рѣшено выплатити камѣнярови 30 зр. Выслано 11 грамотъ новопринятымъ членамъ.

На засѣданю д. 15 марта: Справу законденованои ц к. судомъ въ Тернополи квоты 141 зр. 51 кр. яко належитость Моллера, доставца камѣня, передано д-ру Кульчицкому до пересмотрѣня. Принято умову зъ Касеваномъ на доставу вапна по цѣнѣ 1 зр. 35 кр. за ст. и замовлено на-разъ оденъ вагонъ. Принято до вѣдомости, що выслано до „Дѣла" поздку о. Левицкому зъ Обертына и о. Балицкому зъ Испаса за дары по 100 зр. Рѣшено вѣднести ся до редакціи „Дѣла" и „Галичанина" въ цѣли постояннаго помѣщуванн выказѣвъ жертвъ и рѣшень Совѣта. Принято до вѣдомости, що коллектанты въ Корничи зѣбрали 30 зр.

За управл. Совѣтъ института „Рускій Народный Дѣмъ" въ Коломыи *Александеръ Русин* секретарь.

НОВИНКИ.

— При надходячій змѣнѣ мѣсяца и кварталу просимо Р. Т. Передплатниковъ нашихъ о вчасне вѣдновленє передплаты на II. чвертьрѣкъ якъ также о вырѣвнанє залеглостій.

— Заява „Просвѣты", зложена д. 27. с. м. въ соймѣ устами п д-ра Окуневского, звучить дословно такъ: „1) Товариство „Просвѣта" подало о субвенцію краеву на тій основѣ, що оно, сповняючи вѣрно таку загальнo пожиточну цѣль, якъ ширенє просвѣты и пѣднесенa добробыту рускаго народу, уважае себе управненымъ до побиранн пѣдмоги зъ фондовъ, складаныхъ цѣлымъ краемъ отже и рускимъ народомъ, тымъ бѣльше що и другій подѣбній товариства, якъ Macierz polska, Kółka rolnicze и н., побираютъ также пѣдмогу зъ тыхъ фондовъ, и то ще въ значно бѣльшій мѣрѣ и безъ всякихъ условій. — 2) Товариство „Просвѣта", вѣдпираючи инсинуаціи, будто бы оно примушало до ширенн племѣнной ненависти, а зазначуючи, що при поучованю рускаго народу о его историчній минувшости оно придержуе ся тои засады, щобы историчній подѣ подавати вѣрно, — може признати право контролѣ надъ нимъ лише тымъ чинникамъ, котрій вказаній суть закономъ, взглядно статутомъ товариства, якъ се вже минувшого року выс. выдѣлови краевому заявило".

Якъ бачимо, в се що-до змѣсту та сама заява, котру головный выдѣлъ товариства „Просвѣта" переславъ торбкъ краевому выдѣлови д. 28. червня (гл. ч. 144. „Дѣла" зъ р. 1898). Лише зъ уваги, що дня 27. с. м., коли въ соймѣ дискусія надъ справою була вже покончена, рускій посолъ мѣгъ хиба ще коротенько промовити въ справѣ формальній, треба було теперь торбчну заяву устилізувати якъ найкоротше.

— Покликъ до Родимцѣвъ! Въ першѣмъ роцѣ истнованя руской Бурсы въ Новѣмъ Санчи маємо 22 питомцѣвъ взѣрцево веденыхъ, власного катяхита, инвентарь для Бурсы доконечный тай готѣвкою въ касѣ по надъ 4.000 зр. Тутъ годить ся пѣдчести, небувальный доси обявъ, що самій Лемки зъ Америки, кромѣ дробнѣйшихъ датковъ, надѣслали намъ „на коляду" 129 зр. а знову „на пущене" [мясницъ] квоту 260 зр. разомъ 389 зр Ось результатъ нашихъ заходовъ тай наглядный доказъ на тріетламу дорогихъ Родимцѣвъ! Въ щасливу хвилю розпочате дѣло треба довести до кѣнця. Задумали мы чимъ скорше постаратись о власну хату и церковь. Всякій дары на тую цѣль приймаємо зъ вдячностію; самій однакъ уважаємо, що годѣ намъ оглядатись лишь на самій жертвы и вкладки членьскій. Русь наша мае до удержанн чимало добродѣйныхъ институцій, котрій апелюютъ до ся мізерном справдѣ, але невычерпанои кишенѣ. Длятого выдѣлъ ухвалivъ дорогою безпроцентовои позички заратуватись у Вп. Родимцѣвъ тай постаравъ ся о 2000 штукъ записовъ довжныхъ по 5 зр. Тій записы будуть въ протягу 10 лѣтъ сплачен готѣвкою въ той способѣ, що кождого року въ день Стрѣтенія Господнього [14 н. ст. лютого] вѣдбуде ся въ комнатахъ Бурсы льосованє по 200 штукъ. Русь наша дарила доси насъ великимъ довѣрємъ, а на Бурсу и церковь, тую пещену дитину свою, зложила въ одномъ роцѣ тысячь жертвъ, вѣрила въ те, що тяжка ся праця не пропаде марно. Скоро мы того довѣря не надужили, але противно, дошли до результатовъ свѣтлыхъ и несподѣваныхъ, то надѣемось, що и нинѣ поспѣшать намъ брата зъ помочію, тай розхоплять тій записы якъ найскорше. Згаданій записы умысно установлен на такъ низку квоту по 5 зр., щобы и менше заможнымъ одиницямъ, церквамъ и братствамъ уможливити набуте ихъ. Справа розпродажи тыхъ записовъ въ протягу 6 недѣль є для насъ пекучою. Поспѣшайте Родимцѣ, щобъ дѣло важне не заснѣтилось! — *Вѣдъ Выдѣлу „Руском Бурсы" въ Новѣмъ Санчи* дня 25. марта 1899.

— Выдѣлъ філіи товариства „Просвѣта" въ Станиславовѣ спрошуе членѣвъ філіи на Вѣче просвѣтне, котре вѣдбуде ся въ понедѣлокъ 3-ого цвѣтня н. ст. о годинѣ 12. въ полудне въ сали Базару мѣского на I. повереси (коло руском катедры). Порядокъ зборовъ: 1) І. Гурикъ „Про торговлю свинями и худобою". 2) о. Єр Барыш „Про сѣльскій крамницѣ и касы позичковій". 3) Д-ръ М. Коцюба „Користи зъ садовництва въ господарствѣ". Всѣхъ, що интересують ся „Підгірською Сѣлкою", просимо прибути и другихъ для „Сѣлки" приєднати; пѣдчасъ вѣча буде можна вписатись у „Підгірску Сѣлку". Вечеромъ о 8. годинѣ вѣдграе Рускій театръ драму Ив. Франка „Учитель." — За выдѣлъ філіи тов. „Просвѣты" въ Станиславовѣ. — *Д ръ М. Коцюба* голова. *К. Морозъ* писарь.

Четвертій рѣчній загальнѣ зборы „Касы заощадкогои" въ Стрыю вѣдбудуть ся въ четверъ 6-ого цвѣтня с. р. о годинѣ 5 вечеромъ.

— Довѣрочна нарада христіяньскихъ крамарѣвъ зъ повѣту золочѣвского вѣдбуде ся въ второкъ по латиньскихъ святахъ о 9 годинѣ рано въ домѣ адвоката сов. Рожанковского въ Золочевѣ. Коли бы хто зъ Р Т. крамарѣвъ черезъ помылку не дѣставъ запрошення на тоту нараду, просимо заголосити ся конечно о запрошенє въ дни выѣзду въ канцелярію п. Рожанковского. — *Т. Петровскій и К. Лудикевичъ.*

— За упокій бл п. о. Алексея Тороньского вѣдбуде ся завтра [въ четверъ 30 ого с. м.] о 9 годинѣ рано заходомъ родины помінальне богослуженє въ Успеньскій церкви.

— Вѣдъ Русиновъ зъ Бариша въ повѣтѣ бучацкомъ одержали мы таке письмо: Дня 14 (26) марта с р. дѣстали-смо „Прилогу до Свободы" п. заг. „Якъ дбаютъ ц. к. Рада шкѣльна краєва о руску народну школу?" — въ котрій помѣщена промова посла д-ра Окуневского, выголошена въ соймѣ дня 1. марта с. р. По перечитаню тои книжочки пѣзнали-смо, що нашъ посолъ д-ръ Т. Окуневскій выповняе точно задачу заступника бѣдного народу. Тому всѣ складаємо ему найсердечнѣйшу за се подяку. Зъ его слѣвъ: „Най мене посуджуе хто хоче о рускій шовінізмъ, най мене ганьбить, прозывае, якъ хоче, я не перестану кричати и всюды голосити..." виносимо, що его серце не перестане й на дальше быти для руском справы. — *Русины зъ Бариша.*

— Зъ Руского народного театру. Дирекція оповѣщуе: Въ оголошенѣмъ въ „Дѣлѣ" репертуарѣ штукъ, маючихъ грати ся въ Станиславовѣ, зайшла така змѣна, що въ понедѣлокъ 3-ого н. ст. цвѣтня замѣсть штуки „Бѣдне дѣвча" вѣдограесь — по причинѣ маючого вѣдбути ся вѣча въ Станиславовѣ — „Учитель" Франка и „Апотеоза" Б. Лепкого.

— Зъ „Народнои Торговлѣ" Для уникненя можливыхъ ошибокъ звертаемо увагу тыхъ Вп. Гостей нашихъ, котрій корыстаючи зъ нашого посередництва одержують яко зелѣзничій посылки вино, свѣтло, машины и пр., що зарядъ зелѣзниць числить вже вѣдъ 1. сѣчня с. р. валютою коронною, що отже числа подань на листахъ фрахтовыхъ означають корены, а не золотій реньскій. — *Дирекція.*

— Въ кульоарахъ соймовыхъ говорено вже о будущихъ двохъ директорахъ галицкои касы щадничои. То: проф. д ръ Тадей Пілят и Антимъ Никоровичъ [кузинъ намѣстника Пініньского].

— Lapsus linguae. Въ буковиньскомъ соймѣ оденъ зъ послѣвъ правительственныхъ, бурмістръ Сучавы Де-Льожь, говорячи о перепонахъ торговли безрогами, „затягъ ся" такъ нещасливо, що не мѣгъ докончити реченя. Отже почавъ вѣдъ нового речения: „Das Vieh — pardon — ich wollte sagen die Hohe Regierung..." Не треба й казати, якій гомеричный смѣхъ выкликавъ въ сали той lapsus.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Міністеръ рѣльництва именувавъ рахункового практиканта Іосифа Віктора Юристовского асистентомъ рахунковымъ въ дирекціи доменъ и лѣсовъ у Львовѣ. — Президія краевои дирекціи скарбу именувала ресиціентовъ скарбовои сторожи Людв. Добряньского, Ив. Чекая и Володисл. Завѣшу поборцями цловыми.

Вѣсти зъ Аепархіи Львѣвскои

На конкурсъ розписана парохія Кропивникъ дек. калуского въ речинцемъ до 11 мая 1899. — Въ пропозицію на Дмитрѣвъ принятій оо.: 1. Мелетій Дзеровичъ, 2. Ив. Боднаръ и 3. Ив. Завадовскій. — Презенты одержали оо.: Кипріянъ Дурбакъ, сотрудникъ въ Ладичина, на Вербѣвчикъ и Левъ Гриневичъ, парохъ въ Чолганъ, на Шумляны. — Канон. институцію дѣстали оо.: Стеф. Донаровичъ на Борыничъ, Григ. Дичковскій на Лѣсники, Григ. Косарь на Ратище, Ем. Кузьма на Чепель, Іосифъ Цегельскій на Голосковичъ, Григ. Стцѣвъ на Станькѣвцѣ, Левъ Кордасевичъ на Ляховичѣ и Дим. Іосифовичъ на Середопѣльцѣ. — Президія намѣстництва годить ся на институцію о. Льва Кордасевича на Ляховичѣ подорожній. — Сотрудництва дѣстали оо.: Іосифъ Дубановичъ [новопост. преся.] сотрудництво cum jure directionis въ Конюшкахъ и Ис. Синстунъ зъ Середополець сотрудництво въ Яричевѣ новѣмъ. — Завѣдательства дѣстали оо.: Теоф. Меч. Кордуба въ Августовцѣ, Ник. Демчишскій въ Коросовѣ, Вол Була въ Девятникахъ, Ник. Цегельскій въ Подусовѣ, Герасимъ Семкѣвъ въ Жеребкахъ и Григ. Сахно въ Межирѣчахъ. — О. Теоф. Войтовичъ парохъ зъ Ковѣвки одержавъ декретъ увѣльненя вѣдъ парох. иснуту конкурсового на 6 лѣтъ. — Правительство продовжило платню для прив. сотрудника въ Дерновѣ на одинъ рѣкъ.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 29 марта. Пѣсля Reichswehr платнѣ офіцерѣвъ будуть по ихъ пѣдвышеню выносити рѣчно: пѣдпоручника 840 зр., поручника 1020 зр., капітана II класы 1200 зр., капітана I. класы 1500 зр., майора 2100 зр., пѣдполковника 2 600, взглядно 3.000 зр., полковника 3.600 зр.

Петербургъ 29 марта. Ректоръ петербургского университету выѣде за границю а вѣдтакъ наступить оголошенє его димісіи. Се мае бути кара за безтактне поступованє ректора, котре головно причинило ся до выкликанн студентскихъ розрухѣвъ.

Цирихъ 29 марта. Швайцарска рада звязкова ладила внесенє для мировои конференціи. Внесенє вѣдносить ся головно до заключеня передъ 35 роками женевскои конференціи и домагають ся ей розширенн на морскій вѣйны и загального признанн червоного хреста. Окрѣмъ того рада звязкова предкладае, щобы вылѣченыхъ раненыхъ не трактувати якъ полоненыхъ, але щобы ихъ вѣдсилати до вѣтчины.

Берлинъ 29 марта. Въ Нѣмеччинѣ зробила велике вражѣнє статья ганноверского „Курера", въ котрій якійсь фаховый доказує, що всѣ набутки нѣмецкои фльоты въ минувшѣмъ роцѣ, не мають нѣякои вартости. Кѣтлы псуютъ ся, гарматы зле уряджені. Статья кѣнчить ся словами: „Що варта фльота, котра не способна до плавбы на повнѣмъ морі!"

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На цѣли „Товариства будовы руско народного театру им. Ивана Котляревского у Львовѣ“ зложили добровольнѣ датки отсѣ Вп. добродѣѣ: В. Боржковскій 80 кр., д-ръ С. Дністранъскій 30 кр., І. Онишкевичъ 80 кр., о. И. Чапельскій 3 зр. 80 кр.; Денисъ Лукіяновичъ 10 кр., О. Дзеровичъ 20 кр., Н. Н. 16 кр., Незнакома черезъ п. Кучику 30 кр., д-ръ Теофіль Кормошъ 1 зр., Н. Ю. Ганкевичъ зобравъ 50 кр., О. Грабовскій 10 кр., Никола Голубѣнка 10 кр., Иванъ Малай 25 кр., Б. Гулевичъ 5 кр., черезъ редакцію Slow-a polsk-ого 7 зр. 80 кр., члены выдѣлу Товариства зложили подчасъ засѣданя 82 кр., Модестъ Менциньскій зобравъ въ домѣ Вп. О. Кишака 3 зр. 97 кр., панна Кристина Мацѣевска зобрала на комерсѣ по Шевченковскомъ концертѣ 12 зр., зъ картъ на „Бесѣдѣ“ 2 зр. Разомъ зложено по день 26 марта 1899 р 35 зр. 5 кр. — Всѣмъ отсимъ Вп. добродѣямъ складае въ имени Товариства щиро-руске спаси-Богъ! — *Выдѣлъ.*

Въ користь товариства „Руслана“, що опѣкуе ся бѣдными ученниками руской ґімназіи у Львовѣ, жертвували въ протягу трехъ послѣдныхъ мѣсяцѣвъ Добродѣѣ: Вп. Вас. Бойко, ем. урадникъ у Львовѣ 20 зр.; п. О. Барвѣньска дохѣдъ зъ льотерии фантовон 20 зр.; И. Кокорудзъ узбиранy на весѣлю въ домѣ вп. директора Чачковского въ Станиславовѣ квоту 12 зр. 21 кр.; д-ръ Ст. Чикалюкъ въ Тернополя 6 зр.; о. Конст. Целевичъ вѣдъ себе и зѣ складки въ домѣ п. Бѣлецкого ц. к. лѣсничого въ Кальнѣй 6 зр. 20 кр.; по 5 зр.: о. Волод. Юзвичиньскій зъ Острова и п. Евг. Спожарскій зѣ Львова; по 4 зр.: п. М. Любовичъ ем. директоръ, о. М. Жарскій зѣ Стропатина и п. Купчиньскій складку мѣжь питомцями дух. семинарии у Львовѣ на св. Вечеръ; 3 зр. 50 кр. панѣ О. Алискевичъ зъ Добродѣѣвъ; по 3 зр. п. Іос. Левицкій сов. высш. суду и оо. Л. Сѣчиньскій въ Мшаны и І. Шуховскій зъ Братковець; по 2 зр. оо.: Цегельскій, С. Пѣтушевскій Ник. Ясевицкій и пп. І. Мишкевичъ и А. Хойнацкій; 1 зр. 90 кр. о. А. Калинюкъ парохъ въ Волѣ довголуцкій; 1 зр. 50 кр. п. Кузьмичъ складку узбиранy на забавѣ у пп. Перегинцѣвъ въ Калушя; по 1 зр.: Впр. о. А. Бѣлецкій, оо. Ив. Жеґаловичъ, М. Форись, Д. Михайлѣвъ, Ст. Комариньскій, Евг. Омеляньскій и д-ръ Я. Куличковскій; 50 кр. п. Ив. Зарицкій у Львовѣ. Вѣнци жертвували замѣсть вѣнца на домовину пок. о. А. Торонъского б. головы „Руслана“: Вп. п. віцепрезидентъ и члены краевон Рады шк. 42 зр.; Преосв. Владика перемыскій К Чеховичъ 20 зр.; Хв. тов. „Просвѣта“ и збѣръ учительскій руском ґімназіи у Львовѣ по 20 зр. а о. Д. Дорожиньскій и пп. Е. Харкевичъ и Ис. Громницкій по 5 зр. — За сѣ дары складае вп. Добродѣямъ сердечну подяку *Выдѣлъ „Руслана“.*

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. О. Бо. въ Ку. За І. кварталъ ще 60 кр. — *Вп. М. Ка. въ Ко.* Прийде ще 50 кр. — *Вп. Т. Чу въ Ив.* Ще 4·50 зр. — *Вп. Л. Ва. въ Ба.* Якъ Вамъ вже донесено, не можемо на предложене згодити ся, а на сей рѣкъ одержано 8·25 зр., а 3·75 зр. покрыли передплату вѣдъ 1/11 до 12/1 1899. — *Вп. З. Ду въ Вп.* Прийде ще 55 кр., бо одержано лишь 3·06 зр. — *Вп. И. Го. въ Те.* До кѣнца цѣтня прийде ще 80 кр.

КОНКУРС.

Головнай Видѣл Товариства „Просьвіта“ у Львовѣ оголошуе отсим конкурс на посаду урядника в канцеляриї Товариства за місячною платнею 30 зр., почавши від 1 п. ст. мая 1899. Подавя належить вно вти о Головного Видѣлу Товариства найдальше до 15 п. ст. цьвітня 1899.

Убігаючі ся мають предложити послідне свѣдоцтво шкільне викавати ся знанем языка руского в слові і письмі та долучити пробу письма.

Від Головного Видѣлу Товариства „Просьвіта“.

У Львовѣ дня 22 п. ст. марца 1899.

Юліян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

Надѣслане.

Рускій хлопець зъ укѣнченою перш. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускѣй кравецкѣй рукодѣльни ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА у Львовѣ Рынокъ ч. 36 [дѣмъ Народнон Торговлѣ]. 88 5—5

Абсолоторіею

въ всѣхъ галузъ огородництва высшою школою садовничо-огородничою въ Айструбъ на Моравѣ успособляючою до:

а) закладаря всякого рода огородовъ,

б) раціонального провадженя огородовъ гандлевыхъ,

в) фахового провадженя и надзору кадъ публичными и приватными огородами якогобудь розмѣру, врешті

г) раціонального перепровадженя садовничон и яренном культуры въ меншѣмъ и бѣльшѣмъ розмѣрѣ, поручаюсь интересованымъ

Абітур. **ЮС. ГАВРИШЬ**

1-1 4-6 **въ Манастирску, почта Косовъ.**

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нижнихъ щодахъ площа Гавинка.

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокли, телескопы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, окуляры, люпы, компасы, райсфедри, тамбуръ мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. д.

Уряджене двадцятьох електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше 415)

„Артист.-літературних Новин“

виймли:

Книжка І. „МОІ ЛИСТИ“ поезиї Д-ра В. Щурата.

„ ІІ. „НОВЕЛІ ЕДҐАРА ПО“ пер клад з англійского Іва Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправної 2 корони. Замовлати можна у надавця М. ЗАЯЧКІВСКОГО, Львів ул. Пелчиньска ч. 1.

НА СВЯТА ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО

ТОРГОВЛЯ

МИХАЙЛА ДЫМЕТА

у ЛЬВОВѢ

поручае

Евангелія въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ вѣдъ 70 зр. до 295 зр. Плащаниці на полотнѣ вѣдъ 18 до 42 зр., на шовковой матерія вѣдъ 48 до 128 зр. Фелоны, Дальматики, Стихарѣ, Хоругви, Фани, Артосы, Хлѣбницѣ, Хресты всякого рода, Патерицѣ, Чашѣ, Дарохранительницѣ Кадильницѣ, Паука, Лихтарѣ, Охтарика до процесій. словомъ: всѣ до украшеня церквей потрѣбнѣ рѣчи и примѣчае, що вѣдъ 30 н. ст. марта до 30 н. ст. цѣтня 1899 року буде давати при всѣхъ закупнахъ за готовій грошѣ 5%, рабату вѣдъ цѣнъ въ цѣннику поставленыхъ, а вѣдъ фелонбвъ и Плащаниць на полотнѣ 10 до 15%. — Такожъ поручае Колпаки по 1·50 зр., 2 зр., 2·20 зр. 2·40 зр. и 3 зр. 120 1—6

Цѣники высылають ся на жадане франко.

НОЖИЦѢ дамскій и кравецкій всякого рода припоручае Иванъ Лярукъ ножовникъ у Львовѣ улицы Галицка 6.

ВЫЖИМАЧКИ до бѣлля зъ вальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16, 18 и 20. **Маглѣ** комнатній по зр. 24 и 25

ЮЛІЯНЪ ПЕТРО-ХШОНСТОВСЬКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

!! Найкрасший і найліпший дарунок для молодежи !!

НАРОДНИЙ РУСКИЙ

МОЛИТВЕННИК

выдало

ТОВАРИСТВО „ПРОСЬВІТА“

в 1898-ім році

шосте накладъ, виданє шесте

мовою народною, правописею шкільною, формату малого обіймаючого 256 сторін гарного друку.

Сей молитвеник можна дістати в канцеляриї Товариства „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 і в книгарни Ставропигійскій по таких цінах:

1. Молитвеник оправлений в папір в хребтом полотняним 50 кр.
2. оправлений цілo в полотно з одвітними відтисками і з шабатуркою 40 кр.

Замовленя виконують ся за готівку або за поспіпатою (Nachnahme).

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручае

свое переплетничо и ґалантерійне заведене

у Львовѣ, ул. Академична ч. 6. 866

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплетуе: **Служебниковъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипломовъ и т. д. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 2·2

має на складѣ слѣдуючі книжки:

Ідовайський Д.	Княжий період України том І. до Володим. Мономаха	1·60 кр.
„	Княжий період України Руси том ІІ. до Данила Галицкого	1·80 „
І. Н. О вихованю, підручник для женщин		—·80 „
Йокай Мавр. Золотий человік, роман з угорского		1·80 „
„ „ Новий дідич 2 тома роман з угорского		1·50 „
Калитовский Ом. Др. Материяли до літератури апокрифічної		—·35 „
Карпенко Карий (Ів. Тобілевич), Драматичні творы		1·20 „
Качала Степан. Коротка історыя Руси		1·20 „
„ „ Похід Собіского під Відень		—·20 „
Квітка Григорий. Маруся, повість		—·10 „
Кенан Юрий. Сибір 2 части		1·20 „
Кірі Ганна. Замок Делі, повість		2·50 „
Конисский Од. Грішники, роман-хроніка		—·50 „
„ „ Оповіданя		—·20 „
Короленко Володимир Сліпий музика, повість		—·60 „
Костомарів М. Богдан Хмельницкий 4 томи		6·40 „
„ Гетьмановане Брюховецького		1·25 „
„ „ Виговського І. і Хмельницького Ю.		1·60 „
„ Дамяна Многогрішного		1·25 „
„ Мазепи 2 тома		3·30 „
„ Самійловича		1·25 „
„ Історичні монографії т. І.		2·— „
„ Черниґівка, повість історична		—·70 „
„ Кудеяр, повість історична		—·80 „
Коцюбинський Мих. Для загального добра, оповіданя		—·20 „
„ „ Не конъюнктор, оповіданя		—·10 „
„ „ Хо, оповіданя		—·10 „
„ „ Задля хазайства, оповіданя		—·10 „
Кропивницький Марко. Титарівна, драма		—·20 „
Кулик Володимир. Писанни		—·10 „
Куліш Панько. Крашанка		—·20 „
„ „ Хуторна поезия		—·50 „
„ „ Чорна рада хроніка, повість		—·80 „
Лаьска. Обрусителі, повість з великоруського		—·60 „
Левенко Вол. Паны й люде, роман		—·80 „
„ „ Per pedes Apostolorum, образки з житя		—·30 „
„ „ Солдатський розрух		—·10 „
Левицький Ів.-Нечуй. Кайдашева сімя, повість		—·50 „
„ „ Микола Джеря, повість		—·80 „
„ „ Навіжена, повість		—·20 „
„ „ Над чорним морем, повість		—·90 „
„ „ Не той став, повість		—·80 „
„ „ Повістки и оповіданя		—·50 „
„ „ Поміж ворогами		—·50 „
„ „ Причена		—·50 „
„ „ Світогляд українського народу		—·80 „
„ „ Хмари		1·50 „
Левицький Кость Др. Німецько-руський правничий словар		3·50 „
„ „ Руська правда		—·50 „
„ „ Правничи часопись за рочник кождий по		1·— „
Лисенко Микола. Коза дереза, комічна оперета		—·80 „
„ Різдвяна ніч, опера		—·80 „
Льоті П. Рибак ісландський, повість		—·60 „
Лукіч Василь. Ватра, альманах		1·50 „
О. Л—сь. Не судилось, оповіданя		—·20 „
Латинська граматика для 3 і 4 класи		1·20 „
Латинські вправи Прухницкого для 3 класи		—·80 „
Маковей Осип. Весняні бурі, новеля		—·10 „
„ „ Оверна, оповіданя		—·10 „
„ „ Поезиї		—·20 „
Мирний Панас. Лимерівна, драма		—·20 „
Наврецкий Володимир. Твори том І.		1·— „
Нагнибіда С. Про руску правопись		—·05 „
„ „ Нарід в неволі		—·10 „
Обачний. Соціялісти межи семинаристами		—·15 „
Огоновський Ом. Др. Галькина Острожска, трагедия		—·15 „
„ „ Історыя руської літератури т. І. 3 зр.		
„ „ т. ІІ. 3 зр., т. ІІІ. 4 зр., т. ІУ.		1·— „
„ „ Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache		1·50 „
Олелькович Митро. Писанія		—·10 „
Онет Юрий. Великий дім, повість з французького		2·— „
Онишкевич Гнат. Руска бібліотека т. ІІІ.		—·75 „
Оржешкова Еліза. Нивини повість з польского		—·75 „
„ „ Хам повість з польского		1·— „

Пѣвець церковный

въ дуже похвальными свѣдоцтвами, пошукуе мѣсця дяка; може то бути и пралучене, лишь бы вѣдповѣдне до отворена сельскои крамницѣ. — Ласкавѣ заголошеня просить ся вѣдъ адресою: А. Пастухевичъ Делѣвъ, п. Вдинки к. Маріямполя. 117 3—4

ТЕОДОРЪ

ҐЕЛЕТА

У ЛЬВОВѢ

при ул. Бляхарскій ч. 9

принимае всѣлякій роботы въ обвитѣ малярства комнатъ и выконуе тѣ роботы якъ найвкуснѣйше по цѣнахъ умѣркованыхъ.

116 3 15

Въ языцѣ рускомъ

выйшли

ПРИПИСЫ ПЕЧЕНЯ

ТѢСТЪ СВЯТОЧНЫХЪ.

Обіймаютъ:

Найрѣзнѣйшій приписы на Бабы, Коляче, Булки, Бріосы.

Знаменитій Торты, якъ: помадковый, прованскій, бішкоптовый, ліпцкій, полчовый.

Мазурини марципановій, зъ бакалій, знаменитій мигдаловій, пѣнковій, зъ консервовою цитриновою.

Знаменитій Пацци, якъ „Перекладанець nugat, дактелевый, чоколядовый, крухій въ масою мигдаловою, помаранчевый.

Тѣсточка десерозій. Медѣвнички, Медѣвнички начинѣй.

Найрѣзнороднѣйшій Тѣсточка до кавы, чаю и чоколяды и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 75 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спѣлки

Львовѣ, Готель Жоржа.

109 2—3

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом рускего тов. педагоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Великопостнїй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

Розклад їзди поїздів селізничих

важний від 1 жовтня 1898

шасна часу середно-европейского [північного а 36 минут від часу ґринвіцкого].

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД мішан.	зі Львова
приходить о					
	6.45	з Ідкаш	6.00		до Підволочиск з годовн. двірца
	7.40	„ Янова	6.06		„ Ідкаш
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.25		„ Краков
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	8.55	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Ідкаш		9.35	„ Підволочиск з годовного двірца
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Волвця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ідкаш
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірца
1.50	—	„ Ідкаш	2.03		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ідкаш
3.20	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Ст ыя
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ідкаш			
	5.55	„ Сокаля			
					вечір
	3.05	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	5.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ідкаш
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. двірца
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ідкаш		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.20	„ Лавочного		10.05	„ Ідкаш
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірца
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментовъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважаньемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарадомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 16.417.

Оголошенє конкурсу.

Зъ початкомъ року шкѣльного 1899/1900 наданыхъ буде шѣсть мѣсць фундушевыхъ галицкихъ въ ц. и к. заведеняхъ вѣйсковыхъ выховуючихъ.

Услѣвя принятя оголошуе ся рѣвночасно въ Gazet-ѣ Lwowsk-ѣй и за посередництвомъ всѣхъ заведень науковыхъ высшихъ, середныхъ и низшихъ.

Речинець до вношеня подань до Выдѣлу краевого уплывае зъ днемъ 5-ого мая року 1889.

Зъ выдѣлу краевого. 110 2—3

У Львовѣ дня 14 марта 1899 р.

Ч. 62. Львовъ, Четверъ 18 (30) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и рускихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежатость за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкшй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ак мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесенія приватнй числять ся по 15 кр. вѣдъ отишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высылаємо нашь дневникъ лише по вложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Въ оборонѣ свобо ы посольскон.

(Бесѣда п. д-ра **Окуневского** противъ т. зв. lex-Urbański.)

Высокій сойме! Вѣдъ коли належу до сеи палаты, нѣколи не забиравъ я голосу по середъ такъ пригнетаючихъ обставинъ, якъ въ сѣй хвилѣ, коли я и певно неодинъ зѣ мною мусять вѣдчувати, що тутъ посягає ся по найвысше парламентарне добро, бо по свободу посольского слова, а навѣть тій, котрій сесе внесеня поставили, не мають певности, що добре зробили, бо бѣгають сюда й туда, якъ бы ихъ совѣсть грызла и радѣ бы въ устъ навѣть противника учути аргументы, що они не такъ то але задумали дѣло. Грызе ихъ мабуть свѣдомѣсть, що они може не хотячи, та тымъ бѣльше легкодушно пѣдкладають мѣну пѣдъ дѣло батькѣвъ, не дорѣсши до нихъ та не розумѣючи ихъ.

Коли се внесеня лишь появило ся тутъ въ палатѣ, я запытавъ ся въ першѣй хвилѣ: чи справдане оно? Я запытавъ ся найперше: що спонукало нашого товариша, котрый не завначивши ся дотеперь въ публичнѣмъ житю анѣ глубокими думками, анѣ жертвами на публичнѣй цѣли, такими, щобы я мѣгъ поклонити ся передъ его духомъ, до поставленя такого внесеня? Гляджу на теперѣшнѣсть, та бачу, що причины въ теперѣшности нема. Се признавъ самъ внескодавець, признає цѣла комісія, признають всѣ. Якъ далеко сягає память и исторія галицкого сойму, нема такожь навѣть слѣду, щобы краевый маршалокъ чувъ стенонуканымъ послови хоть-бы тѣлько голосъ вѣдобрати, а не то щобы ему не доставало регуляміновыхъ средствъ на удержанє порядку въ соймѣ. Отже за близько 40 лѣтъ не лучило ся нѣчо, що робило бы таке внесеня справданымъ и потрѣбнымъ. А тутъ мимо всего въявляє ся внесеня на заострене регуляміну до тои степени, щобы ажь можь було выключити посла зъ соймовои салѣ. Чи може давнѣйше, за часѣвъ польского королѣвства, лучило ся щось такого? И зъ давнѣйшого, зъ нашихъ польскихъ соймѣвъ не оповѣдає исторія о чѣмсь подѣбнѣмъ. Мы знаходимо тамъ, правда, розгульне liberum veto, але основою того права [думаю тутъ о его первѣстнѣй добрѣй тенденціи, а не о надужитю его] була вѣра, що той заступникъ народу, увѣйшовшій зъ волѣ народу до сойму, такъ глубоко буде переняты почутемъ публичного добра, що ему одному можна буде ажь позѣрити право застановити цѣлый соймъ, коли уважавъ, що щось не годить ся зъ его понятемъ о публичнѣмъ добрѣ. Такій бувъ засновокъ того права, и доки державный організмъ бувъ здоровый, доти не надужывано того средства, ажь вѣнъ ослабъ черезъ сваволю шляхты и спорохнѣвъ, почато надуживати поручь нашихъ правъ и liberum veto. Менѣ не розходить ся тутъ о оборону институціи liberum veto, противно, и я подѣляю гадку, що се було нещастне право шляхотскои самоводѣ; але я хочу тутъ пѣднести лишь историчну засаду, яка безперечно тлѣла въ душахъ нашихъ батькѣвъ, котра вмѣняла своимъ посламъ ажь тѣлько довѣря, що одинъ посолъ мѣгъ застановити нарады цѣлого сойму, коли предметъ нарадъ не згоджувавъ ся зъ его понятемъ о публичнѣмъ добрѣ. То ваша исторична традиція, а тымъ часомъ вы тутъ що затѣяли?

Сягаючи думкою въ вашу бувальщину, пригадавъ я собѣ одинъ образъ зъ послѣднихъ часѣвъ нашого державного истнованя, зъ часѣвъ розбору Польщѣ, и тутъ уявивъ я собѣ образъ Матейка, хвилю пѣдписаня декрету розбору Польщѣ вашимъ королемъ Станиславомъ Понятовскимъ. Иде король, блѣдый, сумный; по-пѣдъ руку веде его российскій амбасадоръ, а передъ ними кинувъ ся на землю Рейтанъ, розпявъ груди и вы майже чуете зъ его устъ слова: „Po moim trupie przejdziecie, podpisawszy ten akt!“ Ну, панове! Коли-бъ тогдъ була истнувала така розумна lex-Urbański, якого належало пѣсля регуляміну выкинути зъ сойму? Вы мовчите! Тажь Рейтана було выкинути зъ салѣ, бо: „on zakłóca porządek!“ Рейтана! А тотѣ паначѣ, що въ гладкихъ формахъ пѣдписують актъ розбору вашои вѣтчины, тѣ роблять се по формѣ — регуляміново! Тѣ, котрыхъ дѣти, як ки и правнуки теперь проклинають, тѣ „porządni, przyzwoici, dobrze wychowani posłowie!“ Не выкидайте жь панове Рейтана зъ сен салѣ!

И въ сѣй хвили прийшла менѣ думка: Видно дотеперѣшный нашь регуляминъ укладали розумнѣйшій батько, бо передвиджували, що сей регуляминъ мае выстатчати такожь на велику хвилю — щобы въ тѣй хвили нѣколи не вѣльно було послови замкнути усть — уложили сен свободный регуляминъ, вѣруючи, що самъ духъ высокои палаты не позволить послови занизити ся до неприличности. Менши сыны не розумѣють вже своихъ батькѣвъ и обтинають свободу слова, той найдорожшій здобутокъ свободныхъ народѣвъ. Вы самі се вѣдчуваете, самі признаете, що у насъ нема на теперь потребы змѣняти регуляминъ, але указуете заедно на Вѣдень и кажете, що вы хочете на будуще охоронити свѣй соймъ вѣдъ такихъ подѣи, якій недавно зайшли у Вѣдни. Правда, не гарно було у Вѣдни, але я запытаю: а чому не подивите ся до Пешту? И въ Пештѣ и у Вѣдни була обструкція, и у Пештѣ и у Вѣдни боролась меншость зъ скорумпованою выборчими штуками и выборчимъ терорамомъ бѣльшостю, але закѣнчене було инакше. У Вѣдни задумано вломити обструкцію хитрощами п. Абрагамовича и зневажено крѣсло президента, котре повинно було статись святымъ. А въ Пештѣ пошанували и узнала право меншости, бѣльшость упокорялась передъ меншостію и въ интересѣ публичного добра уступивъ зненавиджены президентъ міністрѣвъ, а его мѣсце заняв той мужь, котрый мавъ смѣлость признати права меншости. Се, панове, значить, що не все бѣльшость мае право; мае его часомъ и меншость. И тутъ кажу на будучность: Не въ майоризацію, не въ выключуваню послѣвъ, але въ чуткѣмъ прикладаню уха до того, що журчить на споду, и у власнѣмъ залагодженю та признаню правъ меншости лежить часто спасеня порядку въ державѣ и краю, а не въ выкиданю послѣвъ зъ салѣ.

Енергічный народъ угорскій умѣвъ здобути ся на такій крокъ; наша слямазарна половина не умѣла и хирляе до теперь. Мы умѣемо хиба силою власнои тупои тяготы котити ся по похилости, на котру насъ хтось другій поставивъ; але заставити себе умомъ завернути зъ нещаснои дороги — мы не умѣемо. А до якоись революціи хто у насъ способный? Де у насъ образованє занялте, де темпераментъ до того, де сила волѣ, щобы наразити ся и критику мѣрнотъ, мѣряючихъ все лишь зъ становиска конвенціональнои чемности сальоновои? Чи у насъ така обструкція, якъ у Вѣдни, можлива? Нѣколи! до чого тутъ змѣняти регуляминъ? Вы указуете на Англію, на Францію и пѣвнѣчній державы американьскій та кажете, що тамъ може президентъ палаты выключати послѣвъ зъ засѣданя. Але-жь, панове, у Франціи при такѣмъ регуляминѣ, выкидаючѣмъ послѣвъ, послы бють ся въ сали; а у насъ безъ того острого регуляминъ, Богу дякувати, послы въ салѣ ще не били ся. Значить, не регуляминъ здержує послѣвъ вѣдъ неприличности и бійки, але щось, що живе по-за регуляминомъ, що е живымъ духомъ мѣжь послами, духомъ чи тономъ палаты. Регуляминомъ не спровадите его, панове, до палаты, а противно хиба выкличете противность того, що задумуете; повтарямъ те, що я вже казавъ въ комісіи, що та змѣна регуляминy выглядае менѣ такъ, мовъ бы заведене рѣвокъ въ школѣ. И тутъ и тамъ говорилось бы однаково: „се для злыхъ, непокорныхъ!“ Позвольте-жь, панове, щобы по школахъ назадъ били молодѣжь, щобы жовнѣрь знову ходивъ помѣжь рѣвки: а побачите, до якого степеня упаде уровень обычайности у молодѣжи, яке настане притупленя и здичѣнє всякихъ чувствъ, якъ то и рѣвокъ буде за мало, а прийдесь имати ся ще дрестичнѣйшихъ средствъ!

Кажете, панове, що пата курія насъ пугае. Хто знае вѣденьскій парламентъ, най скаже, хто тамъ робивъ найбѣльшу обструкцію? Чи соціялісты и пята курія? Нѣ! Робили Вольфъ и Шенерeръ, а соціялісты зѣйшли були вже до того, що разъ пѣдозрѣвано ихъ о тайну звязь зъ гр. Баденѣмъ. Коли по упадку гр. Баденього наставъ звороть, такъ що угодова комісія могла спокѣйно радити надъ угорскою угодою, то стало ся се якъ разъ пѣдъ напоромъ тыхъ соціялістѣвъ, котрѣ не хотѣли обструкціи, бо мають иншу роботу въ програмѣ. Тамъ выкликують борбу тѣ, що хотять попросту належати до Прусъ, щобы тымъ певнѣйше здушити ненавистного нѣмъ Славянина.

Де-жь суть елементы въ нашѣмъ краю, щобы ажь такъ загаяли ся, щобы попирали идею Reichsdeutsch-ѣвъ та зъ тою тевтонъскою нетерпимостію гримали и ломили лавки? Де суть тѣ темпераменты, що тамъ? Тамъ въ додатку дозрѣвшій народъ ческій, що стоить зъ Нѣмцемъ у вѣковѣчній борбѣ, шукає вѣдплаты за Бѣлу Гору зъ 1620 р.; тымчасомъ у насъ народъ, хоть ему далеко гѣрше, ридае, гине, втѣкае до Америки, але до революціи — не видзу, щобы бувъ способный. И вы посередъ такихъ масъ народныхъ, такихъ анемічныхъ масъ, укладаете регуляминъ, що дозволяе маршалкови выкидати посла зъ сойму? Посла не найгѣршого! Посолъ, котрый на пѣдставѣ того регуляминy дасть ся выкинути, буде однымъ зъ найкращихъ сынѣвъ вѣтчины, котрыхъ теперь може вѣшають, а за 15 лѣтъ, коли его не повѣсять, буде міністромъ. (*Веселость*).

Отже я анѣ въ минувшости анѣ въ теперѣшности анѣ въ будучности не видзу того небезпеченьства, котре бы при такѣмъ народѣ, при такѣмъ темпераментѣ, при такѣй атмосферѣ, якъ у насъ, указувало на конечность заострена регуляминy.

Кажете, панове, що прийде н. пр. такій страшный заступникъ пятого стану, то противъ него треба иншого регуляминy. Однако не забувайте, панове, що пятый станъ мае въ душѣ не саму тѣлько ненависть до васъ. Я мавъ щасте прислухувати ся разъ одному зъ лучшихъ репрезентантѣвъ того стану, и чувъ тѣлько любови до своихъ бѣдныхъ братѣвъ, що дай Боже не одному вашому політикови такого серця! Одною ненавистію до высшого стану, чи то до шляхты чи до буржоазіи, не удержалась бы идея; але любовь до народныхъ масъ, марно надѣючись по страшныхъ норахъ, — та любовь держить ихъ и удержить противъ вашои волѣ. Довгій лѣта старавъ ся той борець уладити якесь вѣче, и ажь по 7 лѣтахъ успѣвъ уладити ліше вѣче въ лѣсѣ коло Дрогобича. Тои любови до своихъ бретѣвъ вы, панове, не убите регуляминомъ. И по що-жь, за-для чого вы его змѣняете? (*Конецъ буде.*)

Изъ справъ соймовыхъ.

Пращальна промова краевого маршалка [пѣсля стенографічного протоколу] звучить:

Высокій Сойме! Мимо природного и справданого пригнобленя, выкликаного звѣстными а сумными подѣями, соймова сесія, котру въ сѣй хвили кѣнчимо, дякуючи старанній праци цѣлого сойму принесе краевои користь, творячи або улѣшшуючи условія до дальшои по житочнои праць.

А коли я не мѣгъ поминути мовчки сумныхъ подѣй, середъ котрыхъ мы розпочали теперѣшну соймову сесію, то нехай менѣ буде вѣльно высказати надѣю, що они будуть для цѣлого краю осторогою и точкомъ до оцадности, осторожности, розваги и передовсѣмъ до сповненя взятыхъ на себе обовязкѣвъ. Окрѣмъ рѣшучого осуду его, що лихе, або гинде, бажаю горячо, щобы ми стерегли ся пересадного песимізму, недовѣрчивости тамъ, де не маємо до того пѣдставы, а може и права, генералізованя хоть бы найбѣльше болючихъ фактѣвъ и тои атмосферы, котра пѣдъ плащикомъ слушнои и конечнои осторожности могла бы выродити безчинность, апатію и лѣнивство, котрыми нашихъ вѣдносинъ не уздоровимо. Шукаймо въ послѣднихъ подѣяхъ за наукою для економічнои роботы на здоровыхъ, хоть твердыхъ пѣдставахъ, але стережѣмъ ся выгѣднои и обманичнои формулки, що найлѣпше не брати участи и не розпочинати нѣякои працѣ на економічнѣмъ полю.

Не хочу вычислятя цѣлого ряду працъ ухваленыхъ соймомъ въ сѣй сесіи. Одинымъ зъ першихъ обовязкѣвъ выдѣлу краевого е въ тѣй хвили зорганізованє райфайзенѣвскихъ касъ. Подѣй, о котрыхъ я згадавъ передъ хвилею, не лишать ся безъ вплыву на розвѣй тыхъ касъ; мимо того вже нинѣ звертаю ся зъ горячою просьбою до всѣхъ додатныхъ чинникѣвъ сѣльскихъ о поперте заходѣвъ выдѣлу краевого въ тѣй справѣ. Супротивъ ухвалъ сойму була бы се вже выключно вина нашои суспѣльности, коли бы сеся організація не принесла такихъ користій, якихъ вѣдъ ней выжидаємо.

Закономъ о пѣдвышеню платнѣ учителѣвъ палата ухвалила не безъ справданои бонязни, що она значно затяжить на краевѣмъ будженѣ; мимо того палата майже одноголосно ухвалила проектъ рады шкѣльнои. Соймъ и цѣлый край надѣе ся и же на наслѣдки тои ухвали въ сумлѣнности учительства, котрому сеся ухвала принесе не лишь матеріальну пѣльгу, але и незбитый доказъ, що якъ вже неразъ, такъ и симъ разомъ знайшло въ соймѣ и въ его одноголосной майже ухвалѣ увзгляднене, що правда, не всѣхъ, але найважнѣйшихъ бажань.

Станъ фінансѣвъ краю бувъ предметомъ справданои и ажь надто уважаднене журы сеи палаты; такъ въ ухвалахъ, якъ и промовахъ звертали ся вы до выдѣлу краевого зъ жаданемъ, щобы выдѣлъ краевый въ одной стороны шукавъ новыхъ доходѣвъ, а зъ другои, щобы не лишь самъ бувъ осторожный въ своихъ внесеняхъ, котрѣ бы обтяжали буджетъ, але щобы такожь боронивъ краевѣй фонды передъ внесеними, походячими зъ ініціятивы. Выдѣлъ краевый, передчуваючи интенціи палаты, вже въ сѣй сесіи въ кѣлькохъ справахъ занявъ якъ-разъ се становиско, але не може похвалити ся свѣтлымъ результатомъ. Мимо того запевняю васъ, що выдѣлъ зъ цѣлою рѣшучостію поступить пѣдъ выказаныхъ тутъ бажань въ надѣй, що палата бодай въ будучности схоче поперти нашій змагання.

Ухвалена вчера змѣна регуляминy була причиною хвилевого непорозумѣня мѣжь бѣльшостію и меншостію палаты. Надѣю ся, що спомины сего хвилевого непорозумѣня щезнуть, заки тутъ наново зѣйдемо ся. На всякій случай зъ мѣсця, котре до теперь займаю, бо безъ взгляду на мою особу, якъ въ минувшости, такъ и на будучность певно не зайде нѣчо такого, що можна бы уважати за результатъ змѣненого регуляминy — але противно, свѣдомость збѣльшеныхъ правъ вкладае на кождого маршалка тымъ бѣльшій обовязокъ пильнувати, щобы безъ вынятку всѣ члены того сойму користали зъ тыхъ самыхъ правъ а боронячи правъ кождого посла, маршалокъ буде тымъ самымъ стояти на сторожи правъ цѣлого сойму.

[*По руски:*] Нехай бы Богъ схотѣвъ въ тѣмъ роцѣ охоронити нашь край вѣдъ елементарныхъ нещасть такъ, щобы мы могли зѣйти ся въ осени зѣ свобѣднымъ умомъ, вѣльнѣ вѣдъ пекучои журы и способнѣй до публичнои справы.

[*По польски:*] А теперь закѣнчѣмъ нашѣ нарады, даючи выразъ тымъ чувствамъ, котрѣ переповняють наше серце, пѣдьосмячи окликъ: Наймілостивѣйшій цѣсарь и король нашъ Францъ Іосифъ I. най жие! [*Посли повтарять окликъ трикратно.*]

Передъ голосованемъ надъ справою с у б в е н ц і и товариству „Просвѣта“ пос.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** 886 88 -40

въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксамиту, костя, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

д-ръ Окуневскій промовивъ [*дословно вдсля Стенографічного протоколу*]:

„Я прошу Маршалка пбдъ взглядомъ формальнымъ, щобы вволивъ розділити голосованє надъ самою позиціею 101 вбдъ голосованя надъ резолюціею взываючою Выдѣлъ краевый до выконуванія якнось контролѣ надъ выдавництвомъ „Просвѣты“. Рускій народъ платить по неволи на вашій Вавелъ, „Мацержи польскій“, „кулка рольничій“ и т. д. сотки тысячѣвъ и маѣ право безъ великого застереженя домагати ся звороту свого кервавого податку хоть въ такъ мізерній квоть, якъ 3000 зр. на свое перше просвѣтне товариство. Надто заявляю въ формального уповажненя Выдѣлу товариства „Просвѣты“, котре осьде маю пбдъ рукою, що товариство „Просвѣта“ нѣколи не узнаетъ надъ собою якогось права контролѣ Выдѣлу краевого, а натомѣсть такъ, якъ оно вже завѣдомило Выдѣлъ краевый тымтого року, руководитись буде и на будуще тблько взглядомъ на добро свого рускаго народу, узнае надъ собою тблько контролю австрійского закона и не стане нѣколи фальшувати исторію, щобы вамъ приподобати ся. Противъ тои резолюціи протестую, и противъ нея буду голосувати“.

Соймъ краєвый.

(24. засѣданя въ дня 28 марта 1899.)

На вечѣрнбмъ засѣданю палата приняла фінансову ухвалу выдатквбъ фонду краевого въ сумѣ 9,685.706 зр. и доходы взаемій сего фонду въ сумѣ 3,030.902 зр. — Справоздавець сеи справы п. Бѣлиньскій.

На покрытє недобору ухвалено по мысли комісіи: а) додатокъ до податку домово-чиншевого, домово-класового и до 5% податку вбдъ домбвъ вбльныхъ до высоты 60 кр. вбдъ кождого гульдена приписанои належитости податквбъ безпосередныхъ державныхъ; — б) додатокъ до державныхъ безпосередныхъ податквбъ особистыхъ, установленыхъ закономъ въ 25 жовтня 1896 зъ вынимкомъ податку особисто-доходового въ высотѣ 66 кр.; — в) оподатковаий въ мѣстѣ Краковѣ и въ повѣтѣ краквбскбмъ и хшанбвскбмъ оплачувати будуть додатокъ въ уступѣ ad a) по 49 кр., въ уступѣ ad в) въ высотѣ 55 кр.

Вбдтакъ ухвалила палата ще резолюцію, щобы на будуче завести якъ найбблыпу ощадность въ буджетѣ краевомъ.

По вбдповѣдяхъ справоздавця п. Бѣлиньского принято всѣ внесеня комісіи буджетовои въ додатковою резолюцію п. Барвѣньского: поручая ся выдѣлови краевому, щобы якъ найскорше перевѣвъ розслѣды въ цѣли конверзіи гіпотечныхъ довгбвъ на амортизуючій ся довгъ рентовый невыповѣдаемый изъ стороны вѣрителѣвъ.

Вбдтакъ ухвалила палата на внесене п. Чеча вбзвати правительство, щобы ввело въ житя якъ найскорше законъ о нищеню заразы у безрогъ.

Такожъ ухвалено вбзвати правительство, щобы заснувало у Львовѣ и Краковѣ промысловый судъ, а выдѣлови краевому поручено розслѣдити: чи не заходить потреба основаня такого суду и въ иншихъ провінціяльныхъ мѣстахъ.

Зъ черги приняв соймъ до вѣдомости замкненє рахунквбъ галицкого фонду пропінаційного и додаткову резолюцію п. Шведа: Вбзвати правительство, абы выарендованя пропінаційныхъ доходбвъ вбдбувало ся меншими округами и не — въ тайнѣ!

Довгу, бо звыжь пбвтретигодинну дискусію выкликало справоздане комісіи буджетовои о загальнбмъ станѣ фундаціи гр. Скарбка въ 1898 роцѣ. Показало ся, що міліонова сеся фундація пбдъ зарядомъ куратора гр. Генрика Скарбка стоить теперь надъ пропастію, а господарка веде ся тамъ така раббвнича, що аж сумъ збирае слухати. Дискусія выказала, що одна панама покрывала другу панаму, а всѣ стараня выдѣлу краевого є безсильні. П. кураторъ всѣ приказы ховае до кишенѣ, а білянсы пропадають у безвѣсти. Для санаціи сеи добродѣйнои фундаціи ухваливъ соймъ сѣмь внесень комісіи, котрі мають бути директивою выдѣлови краевому въ справѣ ратованя фундаціи вбдъ упадку.

Въ дискусіи надъ сею справою першій промовивъ п. Солецкій. Упадокъ сеи фундаціи — мовивъ вбнъ — є очевидный. Выдѣлъ краевый починивъ деякі кроки ратункові, а вже знбвъ кураторъ робить новій замахи на фундацію. Школа 6-класова въ Дрогобижи такъ пбднепала за для браку одвѣтныхъ силъ учительскихъ, що рада шкбльна краева справедливо загрозила замкнути ю. Она подобае на „дикбвку“ а властиво на „хайдеръ“. Бесѣдникъ сумнѣвае ся, чи резолюція сойму принесуть яку користь, бо кураторъ фундаціи по просту купить [!] собѣ зъ выдѣлу краевого. Найвысшій часъ, щобы „хтось“ тамъ вмѣшавъ ся и завѣвъ ладъ!

П. Окуневскій покликавъ ся на слова пок. фундатора, котрый написавъ: „Понеже доходы зъ моихъ дббръ походять зъ землѣ рускои, тому жадаю, щобы въ Дрогобижи увзгляднено рбвно польскій и рускій дѣти и польскихъ и рускихъ старцѣвъ.“ А тымчасомъ такъ оно не є. На 400 дѣтей є ледви 30 рускихъ, а мѣжъ старцями анѣ одного Русина — есть тблько якійсь старець-священикъ, котрый часомъ вбправляе богослужене. Нема кому рускій дѣти навчити бодай „отченашу!“ Вбдтакъ бесѣдникъ перейшовъ на господарку фундаційну, особливо въ лѣсахъ и горахъ. Сотки морґбвъ лѣсбвъ пропадають марно, або вынищують ихъ арендаторы безъ жадного дозволу и роблять знаменитій интересы. Служба наша и селяне терплять вбдъ кураторіи рбжнй переслѣдуваня. Вкбнци бесѣдникъ важдавъ, щобы при приниманю до фундаціи рбномѣрно трактовано дѣтей и старцѣвъ рускихъ та щобы введено до заряду державного комісаря, абы вже разъ положити конецъ тбй рубнуючбй господарцѣ куратории.

Потбмъ и п. Бойко критикувавъ господарку въ фундаціи и сказавъ, що проста баба дала бы собѣ скорше раду, якъ выдѣлъ краевый, бо сей тблько пише окружники, въ котрыхъ п. фундаторъ глузуе!

На закиды бесѣдниквбъ вбдповѣдавъ членъ выдѣлу кр. п. Верещиньскій: Выдѣлъ кр. робивъ усе можливе, але дарма. Закиды п. Окуневского о нербномѣрнбмъ трактованю Русинбвъ уважае за несправисдливі, бо „нѣколи не робить ся рбзницѣ народности въ приниманю выхованквбъ до заведена“. [А що кажуть статистичні числа? — *Ред.*].

Вбдтакъ ще по промовахъ пп. Бернадзіковского и Жардецкого, котрі не жалували слбвъ критики на девастаційну господарку въ фундаціи гр. Скарбка, забравъ слово п. Роттеръ. Въ довгій бесѣдѣ илюструвавъ вбнъ преславну господарку въ фундаціи. Дбють ся тамъ такій рѣчи, що не хоче ся навѣть вѣрити!“ Н. пр. одинъ сусѣдъ фундаційного лѣса вырубавъ 116 морґбвъ належныхъ до фундаціи, а она не то не перешкодила сему, але навѣть о тбмъ не знала! Доходы зъ лѣсбвъ не вдутъ до фундаціи, але щезаютъ въ кишени куратории. Аренда земель и сѣножатій майже нѣчого не приносить, бо куратория чинше найму вбдписуе арендаторамъ нераз и за кблька лѣтъ. Въ загалѣ про сею славну господарку можна бы написати кблька томбвъ, а ще справа не була бы ясна!

Бесѣдою п. Роттера [демократа] почувъ ся обиджепымъ п. Онишкевичъ [членъ выдѣлу краевого]; вбнъ закинувъ Роттерови пересаду и старавъ ся оборонити куратора. Знбвъ же п. гр. Андрей Потоцкій выступивъ въ оборонѣ свого сторонництва, мовь-бы ему не було мило слухати про стань фундаціи. — П. Роттеръ вбдповѣвъ, що чогось подббного вбнъ не сказавъ.

По замкненю дискусіи и выводахъ справоздавця палата ухвалила внести комісіи. — Внесеня п. Окуневского о вбддане наряду фундацію правительственному комісареви не удержало ся.

Опбдля палата польгодила ще кблька справъ меншои ваги и порядокъ дневный вычерпано. Вбдчитано ще протоколъ послѣдного засѣданя и кблька интерпеляцій до правительственного комісаря [*на сали веселбсть*], а вбдтакъ наступило звѣстне пращанє.

Письмо зъ Рогатинщины.

[*Надзвычайній и звычайній зборы філіи „Просвѣты“; зборы крамарѣвъ. — Вечерокъ въ память Т. Шевченка.*]

Надзвычайній зборы членбвъ скликала була філія „Просвѣты“ ще въ грудни 1898 р. а то въ цѣли освѣдомленя ихъ зъ дѣловодствомъ „Пбдгбрскои Спблки“, щобы черезъ те попхнути селянъ до закон-такои самопомочи на поли економічнбмъ. Сю справу референувавъ о. Яворскій зъ Путятинець, вказуючи яркими доказами, що для малоземельного господаря супротивъ конкуренціи свѣтовыхъ ринкбвъ одинокій ратунокъ, годбвля товару, а передовсѣмъ безрогу, и коротше збути ихъ. Безрога, хоть она лѣзе въ болото, маѣ вытягнути насъ зъ болота економічнои нужды. Референтъ вбдтакъ начеркуючи задачу и дѣяльность „Пбдгбрскои Спблки“ вбзвавъ присутныхъ вступати въ члены сего товариства. Слова о. Яворского пбдперли горячо оо. Макогоньскій и Городецкій, и заразъ субскрибовано тридцять и три удѣлы. Якъ на початокъ, дѣло дуже гарне. — На тыхъ самыхъ зборахъ розведено широку дискусію на тему заложеня „Спблки крамарѣвъ“ въ повѣтѣ. Забирали голосъ переважно селяне и высказували свои погляды, однакъ до конкретного рѣшеня не прийшло, тблько зборы ухвалили скликати въ означеный день всѣхъ крамарѣвъ зъ цѣлого повѣта и имъ предложити справу заснованя крамарскои спблки пови-що зъ тымъ, що крамарѣ зъобовязуютъ ся побирати всѣ товары въ „Народній Торговлѣ“.

Другій, звычайный зборъ філіи „Просвѣты“ при участи бблыше якъ пятьсотъ членбвъ, щб найчбльнѣйшихъ людей зъ повѣту, вбдбувъ ся 2 его марта с. р. Инпонуюче се число зехай буде досадною вбдправою на весь теревень „Русского Слова“ та его поплечниквбъ, котрі, замѣсть пускатись на поганї, просто деморалізуючій агітаціи противъ „Просвѣты“ зъ закидомъ запродажи Полякамъ, волѣли бы станути до справдѣшнои роботы. Се-жь бо не робота кидати болотомъ и штучно выкликувати деструктивный ферментъ и то мѣжъ простолюдиномъ. Впрочбмъ махнути рукою на таку „роботу“ русско-словскихъ народникбвъ, бо она, хочь и выдасть ту и тамъ невдалый порбдъ и одинъ-двохъ мужикбвъ забавить ся въ великого азбучника, кидаючи рбвночасно уличными словами на запроданцѣвъ-просвѣчанъ, якъ се мало мѣсце на рогатиньскбмъ ринку по зборѣ Качковского, мимо того, якъ сказано, „така“ робота намъ не страшна. Що такъ есть, доказуе щоденный прирбстъ читалень и членбвъ „Просвѣты“, а спеціяльно въ Рогатинщинѣ доказуе того импонуюче число участниквбвъ въ загальныхъ зборахъ нашои філіи... Нехай собѣ маститй агітуютъ якъ имъ любо, нашою агітаціею буде праця!

Зборы вбдкрывъ голова о. деканъ Макогоньскій, повитавши зббраныхъ теплыми словами, а згадавши про задачу „Просвѣты“ и ея велике посланництво мѣжъ рускимъ народомъ, заохочувъ, щобы члены и другихъ притягали до товариства, бо оно одиноке, що властивою дорогою веде до гараду. — На просьбу зборбвъ ставъ о. Макогоньскій проводити дальше а представивши правительственного комісаря п. Альберта, удѣливъ голосу вбдпоручникови головного выдѣлу п. В. Нагбрному. — П. Нагбрный выявивъ радбсть, яка огортае на видъ такъ по важного числа просвѣчанъ. Се видимый знакъ, що основа, на котрій заснована „Просвѣта“ въ повѣтѣ трівка, се знаки животворныхъ силъ товариства, се надія найкращого розцвѣту его, отже й полѣпшеня будучности народу. Вбдтакъ розббравши просвѣтный и економічный напрямъ товариства и доторкнувшись при тбмъ питаня купецтва зъ застереженямъ обширнѣйшого поясненя при вбдповѣдній точцѣ нарады, пожелавъ зборамъ найкращого успѣху.

Слѣдувало справоздане дѣяльности уступаючого выдѣлу, именемъ котрого секретарь, о. Кудрикъ, подавъ до вѣдомости, що розвій рогатиньскои філіи „Просвѣты“ проявивъ ся головно въ руху читальняньбмъ, а се нехай буде доказомъ, що „Просвѣта“ певнымъ крокомъ йде до меты, вложеной на неѣ статутами и бажанями рускаго народу. Выдѣлъ старавъ ся удержати товариство на высотѣ одной зъ першихъ філій въ Галичинѣ, а сли мимо всѣхъ заходбвъ выдѣлъ не зможе выказати ся дуже наглядными успѣхами, причиною сего власне розрбстъ філіи, котрый поглочувавъ числено и такъ скупій силы выдѣлу, зважившн, що майже кождый выдѣловый по-при свои личнй справы, мусивъ бути штукаремъ, що розумѣвъ и бере ся до всѣхъ штукъ такъ, що нѣколи думати про конечный вбддыхъ для себе. Вправдѣ се додатна сторона Русинбвъ, однакъ и убійча, бо напруга высиляе силы и нищить усю пружистбсть. Коли-жь зважить ся до того, що повѣтъ дуже просторый, а число 36 читалень дае вже не абы яку агенду, ясно стане, що для пяти людей немыслимо перевести якъ слѣдъ контролю по всѣхъ товариствахъ. Однакъ, щобы на будуче зарадити и тбй трудности, выдѣлъ поставивъ вбдъ себе вбдповѣдне внесеня, стремляче до подѣлу повѣту на просвѣтнй районы и назначене въ тыхъ районахъ вбдпоручниквбъ выдѣлу, котрій бы кождои хвилѣ контролювали роботу по читальняхъ и складали справозданя выдѣлови въ евентуальными внесенями. Вправдѣ и теперь выдѣлъ користувавъ ся готовостію декотрыхъ членбвъ, котрі заступили его при рбзныхъ нагодахъ, але се дѣяло ся дорывочно. Мимо того станъ читалень въ повѣтѣ въ бблышбй мѣрѣ добрый, а се треба завдячити мѣсцевымъ труженикамъ. Въ сѣмъ роцѣ читальнѣ не попадсылали выдѣлови справоздань, бо головный выдѣлъ розсылаючи вбдповѣдній друки вбзвавъ ихъ доставляти справозданя просто до Львова, а се на нашу гадку невластивый способъ, бо полишаючи філію на боцѣ, вбдбймавъ ѣй спромогу евентуально выкористати справоздане, котре якъ-разъ повинно переходити черезъ руки філіи. — Дѣяльность въ напрямѣ економічнбмъ розвинувъ выдѣлъ именно такъ, що звернувъ увагу на ратунокъ нашого малоземельного господара и ремѣсника, а се на годбвлю и збуте безрогу. Въ тбй цѣли черезъ свого вбдпоручника о. Городецкого порозумѣвшись зъ „Пбдгбрскою Спблкою“ выдѣлъ скликавъ надзвычайній зборы, про хбдъ котрыхъ подано вже на вступѣ сего письма. Надто заправляючи господарбвъ до уживаня доброго насѣня, выдѣлъ спровадивъ черезъ „Народну Торговлю“ кблька родбвъ добрного насѣня огородового и постановивъ роздати членамъ по зборахъ. Такожъ закупивъ двѣ лышки горшкіръ на безплатній лысы для членбвъ селянъ, щобы дати тончокъ до поправы расы безрогъ. Крбмъ того держано въ кблькохъ читальняхъ вбдчиты економічного вмѣсту. — Дѣло крамичне було въ тбмъ роцѣ предметомъ дуже оживленыхъ дебатъ. Выдѣлъ отправъ ся доконче, щобы крамарѣ не топили свого гбркого гроша въ жидбвскихъ кишеняхъ, а складали его у своихъ, особливо въ „Народній Торговли“, за-для того стремѣвъ всѣми силами до заложеня „Союза крамничного“. Въ тбй цѣли о. Городецкій, яко вбдпоручникъ выдѣлу бравъ участь на зборахъ філіи „Просвѣты“ станиславбвскои и тонмацкои, котрій саме надъ тымъ предметомъ радили; такожъ выдѣлъ предкладавъ сю справу на надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ своеи філіи, остаточно запросивши п. Нагбрного вбзвавъ всѣхъ крамарѣвъ до Рогатина на день 2. марта на окончне порѣшене дѣла. Отже по зборахъ філіи маѣ рѣшитись доля „Союза крамничного“. Всѣхъ крамниць въ повѣтѣ звыжь 34. Вкбнци о. Кудрикъ згадавъ ще про музикально-декляматорскій вечерокъ въ честь памяти Т. Шевченка, котрый въ головнбй мѣрѣ урядженo для членбвъ селянъ за вбльнымъ вступомъ. — По короткбй дискусіи надъ тымъ справозданемъ, въ котрбй довго забиравъ голосъ о. Петрицкій, выслухано справоздання касового.

Касіеръ філіи о. Залужный подавъ дуже подрббне справоздане, котре представляесь въ головнбмъ начерку такъ: *Доходы*: решта касова 55.72 зр. + датокъ рады повѣтовои за два роки 200 зр. + вкладки членскій 117 зр. + головный выдѣлъ припадаючій процентъ 25 зр. = 397·72 зр. *Розходы*: выдатки при послѣднихъ загаль. зборахъ 35·17 + зр. селянамъ на дорогу на вѣденьске вѣче рольникбвъ 25 зр. + вложено до „Дністра„ 90 зр. + головному выдѣлови вкладки 88·40 зр. + выдатки канцелярія и почта 10·65 зр. + выдатки на сегербчій збзры 63·06 зр. = 312·28 зр. Отже пбдъ 397·72 зр. — 312·28 зр. остае надвыжка 85·44 зр., вбдъ котрои вбдшкбдувши для головного выдѣлу титуломъ вкладокъ 14·45 зр., остае готбвка 70·99 зр. Маѣно товариства уміщене на книжочкахъ щадничихъ „Народнои Торговлѣ“ и „Дністра“ выносить 331·51 зр. + 70·99 готбвки = 402·50 зр.

По удѣленю абсолюторіи уступаючому выдѣлови, д-ръ Андроникъ Могильницкій почавъ референтъ економічный. Д-ръ Могильницкій, голосный „хлопістикъ“, пбрвавъ своею бесѣдою увагу всѣхъ, а выказуючи хибы дотеперѣшнои господарки, перейшовъ на поле промыслу, вбдтакъ купецтва, подаючи способы, якъ безземельный або й малоземельный властитель мбгъ бы ратувати свій бытъ. — Референтъ економічный выкликавъ дуже просторую дискусію, а що селяне въ значнбмъ числѣ забирали голосъ, свѣдчить се о нихъ великбмъ заинтересованю.

До нового выдѣлу выбрано: о. Макогоньскій, яко голова; д-ръ Могильницкій, заступникомъ головы; о. Маркевичъ, контрольоромъ; о. Залужный, касіеромъ; о. Кудрикъ, секретаремъ. Заступниками выдѣлу выбрані оо.: Городецкій [звинивъ ся зъ выбору на выдѣлового] и Петрицкій.

Задля спбзненои поры вбдпали внесеня членбвъ. Приступлено до голосованя насѣня и йоркширбвъ. Кождый льосующій выгравъ пачку насѣня огородового, або люцерны, однакъ зъ усѣхъ найщасливѣйшій бувъ селянинъ Матафѣйчукъ, бо доля присудила ему свинку.

О годинѣ пятбй п. Нагбрный вбдкрывъ нарады крамарѣвъ въ львокали філіи „Народнои Торговлѣ“ и по двогодиннбй дискусіи рѣшено заложити Спблку крамарѣвъ, а Н. Торговля обовязала ся уладити спеціяльный магазинъ товарбвъ для членбвъ Спблки.

Вечерокъ въ память Т. Шевченка, котрый бувъ уладженый головно для селянъ, розпочавъ д-ръ Могильницкій гарною промовою на тему: Т. Шевченко, поетъ всего свѣта. Дѣйстно пламенна була се промова, а навскрбзь оригінальна. — Хоръ селянскій взглядно маломѣщанскій въ Княгинячъ, пбдъ управою пѣвця Демчука вбдспѣвавъ кблька точокъ на загальне вдоволене, а зваживши, що се першій его попись, можна сказати, що цѣлбсть выйшла удачно. Зъ хорбвъ заносувати бы свого рода оригінальный квартетъ „духовный“, въ котрбмъ чотирохъ духовникбвъ навѣть дуже гарно вбдспѣвали Лисенка: Ой пущу я кониченка. — Сольовый партъ бувъ въ рукахъ о. Ю. Бачиньского зъ Васичина. Сильный басъ о мельодійнбй закрасцѣ въ обширною скалею, деклямація повна чувства и певность себе выкликали для спѣванка таку бурю оплескбвъ, що пѣсню п. Нижанковского: „Менѣ ажь страшно“ мусѣвъ повторити. — Фортепіяномъ володѣла того вечера панна Олена Воввбдкбвна. „Травіята“ вбдграна була зъ такимъ врозумѣнемъ и при такбй техніцѣ, що концертантка безусловно здобула пальму першенъства. — Деклямацій було двѣ „Чигиринъ“ и „Прольогъ до Неофітбвъ“. Першу вбддала панна Т. Чубатбвна, а другу панна Березинська такъ, що и столица могла бы имъ позавидувати Однымъ словомъ тихо та скромно, однакъ зъ серцемъ вбдсяткували Рогатинцѣ велику память Кобзара, а люде, що выйшли по Шевченкбвскбмъ вечорѣ въ Рогатинѣ, внесли бблыше тепла, якъ тѣ, що слухали на львбвскбмъ комерсѣ проповѣди короткозорого, головатого „товарища“...

Semper idem.

НОВИНКИ.

— При надходячій змінѣ мѣсяца и кварталу просимо Р. Т. Передплатниковъ нашихъ о вчасне вѣдновленя передплаты на II. чвертьрѣкъ якъ такожь о вырѣвнанє залеглостій.

— Надзвычайнй загальнй зборы товариства „Руска Бесѣда у Львовѣ вѣдбудуть ся въ четверъ 13-ого н. ст. цвѣтня с. р. о год. 6 вечеромъ въ комнатахъ товариства въ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1) справа аренды руско-народного театру; 2) справа заснованя драматичного товариства; 3) доповнюючій выборъ выдѣлу и 4) внесеня членѣвъ. — У Львовѣ дня 30 н. ст. марця 1899. За Выдѣлъ: *Вол. Шухевичь* голова. *Остапъ Весоловскій* секретарь.

— П. Мишугу, славно-звѣстного спѣвака артиста попрацала позавчера львѣвска публика дуже овацийно. Пѣдчасъ послѣдного представленя оперы „Трубадуръ“ въ театрѣ гр. Скарбка повитано нашого спѣвака китицами цвѣтѣвъ и подано ему два вѣнцѣ. Такожь овацийно попрацано оперовй спѣвачки пп. Аркльову и Гелярѣвну котрй въ п. Мишугою спѣвали въ сегорѣчнѣмъ сезонѣ оперовѣвъ.

— Жертва кровавыхъ выборѣвъ. Въ понедѣлокъ с. т. явивъ ся въ соймовыхъ кулюарахъ селянинъ Стахъ Томкѣвъ въ Баличъ [пов. мостиского], засужденый по кровавыхъ баденѣвскихъ выборахъ на чотири мѣсяцѣ вязницѣ, щобы у „ясневельможныхъ“ ексц. Яворского и Абрагамовича просити помилуваня! Въ часѣ тыхъ славныхъ выборѣвъ выбрано его выборцемъ 119 голосами мимо страшной пресіи зѣ стороны комісаря п. Колянковского. Нарѣдъ бувъ страшно розворушеный, а п. комісарь, боячись формального бунту, просивъ Стаха Томкова, щобы успокоивъ нарѣдъ, котрый очевидно мае довѣря до него, бо всѣми голосами выбравъ его выборцемъ. И справдѣ Томкови удало ся збуреный нарѣдъ успокоити. Сей вплывъ на нарѣдъ узнавъ п. комісарь за проводырство въ бунтѣ и на тѣй основѣ зроблено доносъ до прокураторія. Стаха Томкова и его двохъ сынѣвъ засуджено за бунтъ. Сыны вѣдсѣдѣли вже свою кару, а батько ѣздивъ до Вѣдня до міністра Рубера, кѣлька разѣвъ бувъ у Львовѣ и до теперь удало ся ему здержати вѣдсѣджене невинной кары. Бѣдный селянинъ стративъ на подорожи звыжь 200 зр., але вязниця таки ему грозить. Ексц. Яворскій обѣцявъ занятя ся его справою... Ой панове, не нарѣдъ завинивъ!

— Вправы мѣшаного хору „Львѣвского Бояна“ вѣдбудуть ся въ пятницю о годинѣ 7½ вечеромъ. На тыхъ вправахъ будуть выконувати ся псальмы. Зъ огляду на се прошу всѣхъ Вп. членѣвъ, щобы явили ся точно и въ комплетѣ. — *В. Ш.*

— Въ Краковѣ придержано на зелѣзничѣмъ дворцу пять селянъ зъ Пилипковець [пов. борщѣвского], котрй хотѣли выѣхати до Америки а обовязанй до служби вѣйсковой.

— Зъ Товмаччины пишуть намъ: Якъ щороку, такъ и сего вѣдбуло ся въ Олеши въ мѣсяци лютѣмъ представленя ораторія „Нѣчь Вефлеемска“ въ 4 дѣяхъ, котру представили мѣсцевй дѣтя школьнй. Представленя якъ и хоры дѣточй пѣдъ проводомъ управителя школы п. И. Мельницкого выпали пѣдъ кождымъ взглядомъ дуже добре. Заохоченй тымъ читальники въ Олеши вѣдограли дня 11 лютого с. р. оперету Ивана Котляревского „Наталка Полтавка“. Актори аматори вѣддали свои ролѣ зъ повнымъ зрозумѣнемъ а публика выправила имъ правдиву овацію. На оба представленя прибуло богато мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ селянъ и интелігенцій. Ініціятива и заслуга въ тѣмъ такожь п. Мельницкого, котрый доложивъ богато працѣ и старання, щобы такъ гарну рѣчь довести до кѣнця, и самъ зъ ролѣ Петра выязавъ ся удачно. Честь о пароховн, котрый, хоть слабого здоровля, не жалуе труду и дѣломъ та радою помагае и до доброго заохочуе, честь и управителеви школы, котрый не только що красно просвѣчуе повѣренй ему дѣточки, але и розбуджуе жите межи селянами. — *Гость.*

— Зъ Золочѣвщины пишуть намъ: Въ Сырну суботу въ селѣ Чижовѣ вѣдограли тамошнй селяне аматорске представлене „Аренларя“ въ домѣ господаря Литвина. На представлене прибуло много народу изъ сусѣдныхъ сѣлъ, а также загостивъ о. Петровскій зъ Рыкова. Около устроеня сего представленя потрудили ся найбѣльше молодець Николай Иванцѣвъ и начальникъ громады п. Кривуцкій. По представленю актори деклямували, а найбѣльша утѣха для селянъ була, коли пятилѣтня дѣвчинка одного господаря выголосила деклямацію дуже красну. Гостѣ дивувались, що селяне-актори самѣ, безъ проводу интелігенцій, такъ красно выучили ся. Учитель тамошнй не причинивъ ся до того, бо то було руске, а вѣнъ Полякъ. Чижѣвскій селяне набрали охоты, взявши собѣ примѣръ вѣдъ села Рыкова, де на Богоявленіе вѣдбуло ся пѣдъ проводомъ панны Софіи Мироновичѣвной представлене „Пещенои дитины“, а селяне вѣдограли дуже красно. — *Бувшій на театрѣ.*

— Зъ Дирекціи ц. к. зелѣзниць державныхъ симъ подаесь до вѣдомости, що за-для снѣжныхъ заметей здержано на два днѣ рухъ всѣхъ поѣздѣвъ на шляхахъ коломыйскихъ зелѣзниць льокальныхъ. — Рѣвно-жь здержано зъ тои причины зъ днемъ 26 марта с. р. рухъ всѣхъ поѣздѣвъ на зелѣзници льокальнѣй „Новый Лупковъ-Тисна“.

— П. Тадей Романовичь, редакторъ Słowa polsk-ого выточивъ прасовый процесъ редакторамъ Przegląd-у Людвикови и Вацлавови Масловскимъ о обиду чести.

— На нинѣшнѣмъ зборѣ членѣвъ гал. касы щадничои выбрано до выдѣлу касы пп. Ига. Дрекслера, адв. Пайонка, д-ра Стройновского и Кар. Склепиньского. Межь 11 кооптоваными членами знаходить ся одинъ Русинъ пос. Барвѣньскій.

— Самоубійникъ Долиньскій увязненый въ Чернѣвцахъ, а находячій ся въ шпитали призналъ ся, що властиво называе ся — Боднаръ и свого часу яко пѣдофіциръ повиненый о крадѣжь 10.000 зр. зъ войсковои касы. Волочивъ ся вѣнъ по свѣтѣ по рѣзныхъ краяхъ. 6 вѣнъ выхованкомъ колегіи кс. Змартвыхстанцѣвъ въ Адріянополи.

— Въ рѣльничѣй школѣ въ Бережници [почта Стрый] зачинае ся въ днемъ 1 липня новый рѣкъ школьный. Кандидати зъ окончною народною школою и по 16 роцѣ житя мають вносити подання до дирекціи школы найдальше до 30 мая с. р. Хто бы хотѣвъ дѣстати безплатне тамъ мѣсце, мае долучити до подання просьбу адресовану до выдѣлу краевого. Нашй селяне повинни въ сен школы користати.

— Срѣбный хрестъ братскій, высоты пѣвъ метра, зъ рускою написію на пѣдставѣ знайдено вчера въ полудня на улици Пильникарскій у Львовѣ. Хрестъ сей жертвувавъ якійсь Павло Пріма въ 1851 роцѣ, але не знати якѣй церкви. Можна догадувати ся, чи хрестъ сей не пѣдкинувъ якійсь злодѣй.

— Явъ то у насъ ведеся? Зъ Калущины пишуть намъ: Комітетъ ц. к. Товариства господарского у Львовѣ оголосивъ пѣдъ днемъ 14 н. ст. марта ч. 362, що въ Повици повѣта калуского уряджуе курсъ садовничо-огородничій пѣдъ управою о. Антонія Глодзѣньского, професора ц. к. семинарія учительскои въ Тернополи, именуючи заразомъ делегатами превеса калуского Товариства господарского п. Ройовского и ц. к. инспектора школьного Домбровского. П. Домбровскій вывязуючи ся зъ вложеного на него обовязку, призначуе на пѣдставѣ информацій управителя курсу о. Глодзѣньского 33 учителѣвъ на курсъ до Новицѣ, котрй въ означеный день 26 н. ст. марта являть ся на мѣсци призначеня. Позаякъ погода була невѣдповѣдна по причинѣ великихъ заметей, участники прибувши до Калуша удались до п. Домбровского зъ запытанямъ, чи мають на той курсъ ѣхати, чи нѣ? П. Домбровскій вѣдповѣвъ, щобъ ѣхати, бо ніякого вѣдкликаня нема. Отже участники прибули до Новицѣ и чекали два днѣ на управителя курсу и президента о. Глодзѣньского, о нѣчѣмъ не знаючи. О. Глодзѣньскій, хоть дѣставъ телеграфічно до Тернополя повѣдомленне о вѣдкликаню курсу ще въ четверъ 23. марта с. р., мавъ часъ приѣхати до села Угринова въ сусѣдствѣ Новицѣ до родичѣвъ въ пятницю 24. марта, але не повѣдомивъ пп. Домбровского и Ройовского о вѣдкликаню куреу. А такожь не ласкавъ бувъ о. Глодзѣньскій заглянути до школы въ Новици, де вей участники були зѣбрани, хотяй того самого дня бувъ у тамошного пароха. Участники перебувши два днѣ въ Новици и тяжку дорогу та выдавши непотрѣбно грошѣ вернули въ бѣльшости хорыми домѣвъ. Пытаемъ ся отже хто тутъ виненъ? *Участникъ.*

— Всявили ся польскй паны! Дѣяло ся въ Станиславовѣ. Въ одній комнатѣ сидѣвъ комісарь Полякъ и повѣтовый инжинѣръ-Нѣмець. Оба они перечились. Нѣмець дорѣкавъ, що паны продали панщину, продали пропінацію, грошѣ прогайнували, а теперь, не маючи вже що продати, взялися робити „bieprawidłowości“ по банкахъ. Якъ разъ на те увійшовъ одинъ хлопъ добре имъ знакый. Слово по слову пытае его комісарь: „А що твій братъ робить?“ — „Ѣздить, прошу пана, и купуе безроги для „Підгірскои Сибѣки“. — „А правда, якъ же той Сибѣцъ йде?“ — „Добре, прошу пана!“ — „Та то не зла рѣчь та Сибѣка, кобы ей не оббкрали...“ — Е, тамъ, прошу пана, нема анѣ одного Кешковского...“ — Tableau!

— Предсѣдателемъ Славянского благотворительного общества въ Петербурзѣ выбрано сими днями звѣстного Комароза на мѣсце уступившого гр. Игнатева. Сесе общество, колись сильне числомъ членѣвъ, фондами и вплывами своими, нинѣ пѣдупало въ кождого взгляду, такъ що й не велика честь бути теперь его предсѣдателемъ. Гр. Игнатевъ уступивъ — а що на безрыбю и ракъ рыба, то предсѣдателемъ ставъ Комаровъ.

— Дрѣбнй вѣсти. Намѣстникъ гр. Пінінській выѣхавъ вчера рано до Вѣдня а въ-вѣдтамъ выѣде на десять днѣвъ до Тиролю. — Въ друкарни Манецкого у Львовѣ захорували на тифъ пятинстый наразъ три особы: два паробки друкарскій и помѣчниця друкарска [мабуть заразившись вѣдъ шматъ до чищеня машинъ]; хорыхъ взѣрано до шпиталя. — Нова платня функціонарѣвъ львѣвского магістрату, зрѣвнана зъ платнею урядниковъ державныхъ, вѣйде въ житє вже зъ днемъ 1 цвѣтня с. р. — Намѣстництво надало опорожнену римо-кат. парохію regiae collationis въ Сяноцѣ кс. Броннсл. Стасицкому, пароховн зъ Яцмира. — На посаду окружного лѣкаря въ Яблоновѣ [пов. коломыйского] зъ платнею 600 зр. и 400 зр. додатку на подорожи розписано конкурсъ; речинець для вношеня подань на руки выдѣлу повѣтового въ Коломыи до кѣнця мая с. р. — Въ Бирчи померъ онодгы почтмайстеръ Вікторъ Окинньскій въ 59 роцѣ житя.

Звертаемо увагу на инсератъ Дому рѣльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ наноздвъ, также богато цѣнныхъ вказовокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю с вѣнъ пѣдручникомъ гѣдным порученя

Зъ симъ числомъ розсылае ся Р. Т. передплатникамъ „Дѣла“ додатокъ — замѣсть першихъ трехъ книжокъ „Літературно-наукового Вістника“ за сей рѣкъ. Звертаемо на него увагу тыхъ зъ читателѣвъ „Дѣла“, що не мали нагоды самій познайомити ся блише зъ симъ одинокимъ у насъ літературнымъ журналомъ. Зъ него зможуть они переконати ся, якъ рѣзнородный замѣстъ його, якъ широкій кругъ нашихъ письменникѣвъ галицкихъ и заграничныхъ бере въ нѣмъ участь, якъ широко знайомить вѣнъ своихъ читачѣвъ зъ явищами чужихъ літературъ. При дуже низькѣй цѣнѣ (книжка коло 200 сторѣнъ великои вѣсѣмки коштуе въ рѣчнѣй передплатѣ тѣлькн 66 кр. разомъ зъ пересылкою) вѣнъ повиненъ найти у насъ якъ найширшій попытъ, розходячись не въ 1000 примѣрникахъ, якъ торѣкъ, а въ кѣлькохъ тысячахъ, знаходячи собѣ мѣсце въ кождѣй хочь трошечки заможнѣйшѣй и освѣченѣйшѣй родинѣ.

Надѣслане.

Seid.-Damaste

75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 6 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Выдѣлъ краевый именувавъ: канцеліста Каз. Пйотровского експедиторомъ, маніпуляційного асистента Володимира Березовского канцелістомъ писаря Алекс. Латковского асистентомъ маніпуляційнымъ, а аплікаита маніпуляційного Ив. Ленчовского писаремъ выдѣлу краевого.

— Перенесеня. Міністеръ судѣвництва перенѣсъ судью повѣтового Ипполита Смолецкого зъ Змигорода до Горлиць. — Дирекція почтъ перенесла асистентѣвъ почтовыхъ Фр. Гашку изъ Станиславова и Ив. Черняка зъ Живця до Львова.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. дирекція зелѣзницъ державныхъ у Львовѣ оповѣщуе:

Перестанокъ Пертешті, положеный на шляху „Гатна Кімполюнґъ“ и отвертый доселѣ для руху особового, пакункового а такожь для руху товарового посылокъ поспѣшныхъ и звычайныхъ цѣловозовыхъ, дальше пристанокъ Купка, положеній на шляху „Каранціу-Чудінъ“ и отвертый доселѣ для руху особового, пакункового а такожь для обмеженого надаваня посылокъ поспѣшныхъ и звычайныхъ, збстануть въ днемъ 31 марта с. р. замкненй для руху пакункового и для надаваня або вѣдбираня посылокъ поспѣшныхъ.

Дотеперѣшню назву перестанку „Шверт-берґъ-Рідъ“, лежачого при шляху „Будвайсъ-ст. Валентінъ“ змѣняе ся зъ днемъ 1 мая с. р. на „Рід-Ціркінґъ“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 30 марта. Wiener Ztg. оголошуе розпорядженя міністра просвѣты въ справѣ змѣны регуляміну для ґімназіовъ на фільософічныхъ факультет хъ. Се розпоряджене увійде въ житя вѣдъ школьного року 1899/900. — На конференціи въ справѣ розоруженя буде Австрію заступати першій шефъ секціи въ міністерствѣ справъ заграничныхъ гр. Рудольфъ Вельзерсгаймъ. Другимъ повновластникомъ буде бар. Околічані, посолъ при нідерландскѣмъ дворѣ. — Wiener Ztg. оголосила цѣсарске розпоряджене, котре на пѣдставѣ §. 14. заряджуе дальшій побиръ податковъ и иншихъ державныхъ оплатъ, а дальше покрытє державныхъ выдатковъ аж до 30 червня с. р.

Трієстъ 30 марта. Адвокатска палата Истріи и Трієсту выслала до міністерства судѣвництва меморіялъ въ протестомъ противъ уживаня словѣньскои мовы при судовыхъ розправахъ и вписахъ до грунтовыхъ книгъ.

Любляна 30 марта. Slovensky Narod пише, що молодо-Чехи и ческа шляхта приймуть запросины въ языковій справѣ. Нѣмцѣ здаеть ся законъ вѣдкинуть запросины. Коли-бъ такъ дѣйстно стало ся, правительство выдасть языковый законъ на пѣдставѣ §. 14-ого, а то на пѣдставѣ порозумѣня зъ молодо чехами и ческою великою посѣлостію.

Градецъ 30 марта. Вчера зѣѣхали ся на нараду мужѣ довѣря нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ въ цѣли уложеня національно-політичныхъ жадань. Елиборатъ въ тѣй справѣ вже готовый.

Парижъ 30 марта. Францію буде заступати на мировѣй конференціи бувшій президентъ міністровъ Буржуа. — Касаційный трибуналъ перестудіювавъ уже тайнй акты справы Дрейфуса. По святахъ буде готовый рефератъ въ тѣй справѣ.

Брукселя 30 марта. При дискусіи надъ выключенемъ посла, бувшого священика Шарбонеля, опозиція кинулась на правицю пястуками. Счинивъ ся такій заколотъ, що трибуны и салю выпорожнила поліція и вѣйско. По годиннѣй перервѣ и сѣдентъ мусѣвъ замкнути засѣданє, бо не було комплету.

Ню-Іоркъ 30 марта. Міністерска конференція рѣшила покликати до служби 35.000 охотниковъ. Поки-що на Филіпіны буде высилатись тѣлько правильне вѣйско, а охотники заступлять его доперва тогдѣ, коли мине горяча пора року.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбковскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскѣмъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавѣй памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

86 *Димитрій Ковальскій.*

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного въ найближчѣй пошти Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль, калейдоскопы, барометры, термометры, рѣжній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыце мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Вскій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

38 17 y

Рускій хлопець зъ укѣнченою норм. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускѣй кравецкѣй рукодѣльни ВАСИЛЯ ГРЕСНКА у Львовѣ Ринокъ ч. 36 [дѣмъ Народнои Торговлѣ].

88 5—5

Головный складъ насѣнь и рослинъ

ИВАНА СТАХЕВИЧА

ЛЬВѢВЪ, ПЛОЩА СВЯТОГО ДУХА

Поручае насѣня ярынъ, цвѣтѣвъ, рослинъ пастевныхъ, заразомъ вѣнцѣ и букеты.

Театральна 8, у власнѣй каменици.

100 —5

ЛЕЙХСА

книжки адресовй

[Adressbücher]

всѣхъ краевъ торговлѣ, промыслу и индустрій можна дѣстати у

C. Leuchs & Comp.

in Nürnberg.

Цѣнникъ на жадане gratis.

Здѣбнй подорожуючій зъ провізію знайдуть у насъ завсѣгды стилу и помѣрну посаду. 113 1—2

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

подъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССИЙСКУ

Братôвъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оригінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вôдборѣ 5 кілько высылае franco. Вôдпродаючимъ значнѣйшія рабатъ. 6. 16—20

Цѣнники на жадане высылае оплачений.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай куранційный

въ фляшкахъ 1/1 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французскій

въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову

поручае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

20 11—0

Полевнѣ въ силатахъ пôсля договору безъ пôдвышенія цѣнъ

признаемо Вечн. оо. духовнымъ, П. Т. держ. и прив. урядникамъ а такожъ всѣмъ особамъ за добрôмъ становиском въ случаю потребы купна товарôвъ льняныхъ и полотнянныхъ якъ шіфонôвъ, адамашкôвъ, вебъ на постѣль и т. п., такожъ столового бѣля, ручникôвъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣточого, рôвножъ церковныхъ ковôвъ гередъ престолы, сальоновыхъ и другихъ, дальше портіеръ, канапкôвъ, хôдникôвъ, вытованыхъ кондръ, церат лінеґаунъ, канъ на столы и постелѣ, коцикôвъ, дерґ на конѣ, мазатôвъ, гобеліновъ и многихъ другихъ артикулôвъ.

Илюстрований цѣнники высылаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належыть адресувати: 190

Товаровый дôмъ

„AU LOUVRE“

Львôвъ, улиця Сикстуска ч. 2ъ 6. (Пасажъ Гавсмана).

НАСВЯТА!

ПЕТРО КОЛЬОНЬСКІЙ (давнѣйше Брайтмеръ)

ТОРГОВЛЯ ВИНЪ и РЕСТАВРАЦІЯ

въ готели пôдъ „Трема Коронами“, ул. Трибунальска ч. 10 у Львôвѣ.

поручае знамъ зъ доброты НАТУРАЛЬНЫ ВИНА изъ ніру и въ оригінальныхъ фляшкахъ, такожъ шамианы, старый токай, сотерно французскій и рôзны роды горѣвокъ и лікерôвъ. Мѣдъ столовый и куранційный. 161 1—2

Цѣнники высылаю franco.

Ласкавы поручена полагоджую вôдворотно.

Готовы чинши на будынки, уряджены въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ. Інформація и посередництво до виключенія обезпечень житевыхъ

На склады порцелянъ, стекла, англійскій порцеляновый и укучшений, такожъ живый

Въ Ставропігійскій книгарни у Львôвѣ можна достати слѣдуючі ПРОПОВѢДЫ проф. д-ра І. Бартошевского:

Страстны проповѣды

разомъ зъ проповѣдю на Воскресеніе Христове, уложены по ст. Євангеліямъ, розказуючій о страстяхъ Христа дуже популярно зъ практычными до жити примѣнеными науками и зъ примѣрами полезными предметъ науки. Цѣна примѣрника: 1 зр., зъ почтовою пересылкою 1 зр. 16 кр.

Праздничны проповѣди

на празники Господскій и Богородичій цѣлого церк. року. И тій проповѣди велмы практичны, поммѣрами полезнеи и для душевныхъ потребъ примѣнены. Цѣна примѣрника 2 зр., зъ почтовою пересылкою 2 зр. 28 кр

Похоронна проповѣдь

выголошена надъ могилою бл. п. д ра Іосифа Лендцкого, професора релігіи при нѣмец. гімназіи у Львôвѣ. Цѣна примѣрника зъ почтовою пересылкою 15 кр

1—4

НАЧИНЯ герметичны до транспортованя молока, фірмы „Клейнеръ Фляйшманъ“ обему вôдъ 1 до 30 л и инши приборы молочарскій по цѣнахъ фабричныхъ

Ч. ч. ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, предтым ведмаль у Львôвѣ, площа Катедральна 1 (напротивъ катедры)

НОЖЕ кухонны столовы до кранъ и масарекі, препоручае Іванъ Лаврукъ у Львôвѣ, Галицка 6.

Лѣсництво Зассôвъ (Zassów)

(п. п. Зассôвъ, зелѣзнича станція и телеґр. Чарна) — высылае за послѣплатою низше поданій

НАСѢНЯ ЛѢСНЫ:

Назва	Сила кôльч.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Збôр 1.	За 1 фунтъ зр	кр.
Ялиця Pinus abies	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручнѣ зи збôр въ 1898 р.	—	30
Кедрина Pinus cembra	—	—	80	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	50	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явôръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	30	Кленъ Acer platanoid		—	20
Модрина P. larix	45%	1	—	Вôльха чорна Alnus gl.		—	35
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Поручая збôръ зъ 1896 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	60	Яблока зерновки		1	—
Глôгъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерновки		1	50

Цѣнникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ повôйныхъ пересылае даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассôвъ пôдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французски и нѣмецки. 4 8- 20

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенъ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

874 (1)

Рôкъ засновання 1892

Пожычки для членôвъ. Ген. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адм.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, препоручене Вч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирссв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и содомѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

Станъ фондôвъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціальна	842·41 „	

Тарифы „Дністра“ дуже умѣркованій, условія обезпечень корыстній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. До кôнца 1898 року выносили выплачени шкоды 627.790 зр. 07 кр. Полісы „Дністра“ приймае Банкъ краёвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись чрезъ „Дністеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоварышене въ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5 1/2 % и 1% додатку на кошты адміністраційны* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4 1/2 %. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати можо тôлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Інформація удѣляе Дирекція листовно. 34 54—0

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Дністра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

ПРОМЫСЛЪ КРАЄВЫЙ

!На сезонъ 1899!

НОВОСТИ

на мужескій одѣня

Сукна — Шевіоты — Diagonale Crepe Tyfle и Панама на лѣтній Мундурки школьній для Духовенства и Магістратôвъ

ПРИБОРЫ ДО ПОДОРОЖИ

Куфры цератовій и скôряній — Кошѣ — Валізы — Коцы — Сердаки — Бурки славуцкій — Пледы — Хустки

Рôзній выробы

Полотна — Рушники — Бѣлизна столова — Стирки — Фартухи — Краваты — Макаты (зъ Бучача) **— Килимы — Меблѣ огородовій — Рѣзьбы — Майолика**

заразомъ всякій иншій выробы промыслу краёвого

поручаютъ

БАЗАРЫ КРАЄВІ

КРАЄВОГО СОЮЗА ПРОМЫСЛОВОГО

У Львовѣ ул. Третого Мая ч. 5.

Въ Станиславовѣ ул. Казимирôвска ч. 8.

Въ Перемышли ул. Мицкевича ч. 6.

Приймае ся замовленя на готовій мужескій одѣня.

!Купуймо выробы краёвій! 99 2—2

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Институту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 63. Львовъ, Пятница 19 (31) Марта 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'я руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенй звыклй принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносенй приватнй числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высылаємо нашъ дневникъ лише по вложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Доля рускои урядовои переписки.

[Письмо зъ краю].

Отже ледво-неледво по 8-охъ мѣсяцяхъ дочекались мы резолюції вѣдъ краевыхъ шефовъ що-до урядовои переписки ц. к. урядѣвъ правительственныхъ въ рускими урядами парохіальными.

Всѣ вѣдповѣди найвысшихъ властій краевыхъ — ц. к. намѣстника и президента ц. к. высшого суду краевого — однозвучнѣ; видно зъ того, що оба надъ тымъ нарадились и на одно згодили ся. Вѣдповѣдь президента апеляцій, дана жовквѣвскому деканови, есть одно звучною зъ вѣдповѣдію, даною тымъ самымъ шефомъ и въ тѣй самѣй справѣ Ен. Консисторіи, о чѣмъ сими днями пѣдчинено духовенство повѣдомлено обѣжниками деканальными. Рескриптъ до жовквѣвского декана має дату 27 лютого 1899 ч. 11497 а до консисторіи 26 лютого с. р. ч. 13733, отже рѣзница лишь о одень день — але числа якось до себе „не пасують“. Та се дрѣбница. За те тексты обохъ рескриптѣвъ однакови, а коли порѣвнаємо ще вѣдповѣдь ц. к. комісаря въ сеймѣ на интерпеляцію посла д-ра Окуневского, то пѣзнаємо, що обѣ власти однаково мотивують свои вѣдповѣди, покликуючи ся на §§. 1 и 5 міністерского розпоряджена зъ д. 5 червня 1869 ч. 2354, на котрій то §§. якъраз и мы покликуємось, бо они власне въ нашу користь промавляють. Запричітята при тѣмъ мушу, що и на попереднѣй сесіи сеймовѣй дня 30 грудня 1898 ц. к. намѣстникъ якось лѣкавѣйше о тѣй справѣ выразивъ ся, згадавши лишь „невластиве поступованє тыхъ священикѣвъ, котрій по польски адресованій письма навѣть не отвирали, а назадъ вѣдсылали“. Теперь же маємо вже рѣшучу и остаточну вѣдповѣдь, що всѣ письма, дотыкаючій ведени метрикъ, мусимо приймати и на нихъ вѣдповѣдати, хоть они писаній не въ рускѣй мовѣ. Що ц. к. власти такъ пѣзно рѣшили ся дати остаточну вѣдповѣдь на наший зажаленя, видно въ того, що въ разу не знали, що зъ тымъ фактомъ зробити, ну, и чекали, щобы духовенъство троха успокоилось. Се и дѣйстно наступило: первѣстный запалъ троха пригасъ бо лишь немногій догрѣвали до кѣнця.

Но мы не можемо вдоволити ся вѣдповѣдями ц. к. шефѣвъ, а мусимо доходи и своихъ правъ аже до найвысшои инстанціи и боротись будемо usque ad finem. Вѣдъ рѣшень краевыхъ властій належить вѣдклыкатись до ц. к. міністерства, а коли тамъ програємо, то позбѣдне намъ дорога до трибуналу у Вѣдни. Але засмыляти справы не смѣємо, бо спѣръ о руску переписку, якій розпочало цѣле рускє духовенство минувшого року, мусить скѣнчитись нашою побѣдою, коли мы зрѣвноуправненымъ народомъ въ Австрія. Зъ-вѣдки, пытаюсь, може хтось силувати руского священика, щобы вѣнъ приймавъ и вѣдповѣдавъ на польскій письма? А чи польскій кѣнсиліаръ приняв бы вѣдъ ц. к. уряду яке письмо по руски написане? Нѣколи въ свѣтѣ!

Повѣдають, що мы священики, яко неуки въ метрикахъ, всѣмъ вѣдчиненій ц. к. урядамъ и длятого насъ обовязує урядовый языкъ польскій. Але жь бо мы, Богудякувати, не вѣдъ польскимъ панованемъ, але вѣдъ австрійскимъ цѣсаремъ, а той запоручивъ рѣвноправность всѣхъ народѣвъ, отже и рускаго, длятого §. 5. міністер. розпоряджена зъ 1869 р. выразно застерѣгає, що урядовый языкъ польскій не буде обовязувати властій автономічныхъ, до якихъ такожъ зачисляють ся уряды парохіяльній, бо прецінь правительственными [landesfürstliche Behörden] они не суть, хоть бы и въ титулу ведени метрикъ, подѣбно якъ уряды громадскій не суть урядами правительственными въ титулу припорученого обему дѣланя. Вирочѣмъ безосновни суть рѣшеня президіяльного выказана критично въ 58 числѣ часописи „Дѣло“, на що кождый щирый рускій священикъ вповнѣ згодити ся.

А що-жь дальше намъ дѣяти? Передо всѣмъ, думаю, жовквѣвскій деканатъ повиненъ противъ рѣшеня президіяльного подати вѣдклыкъ до ц. к. міністра судовництва, евентуально и до трибуналу, а рѣшеня въ тѣмъ по-одинокѣмъ выпадку буде мати свое значѣне и для загалу. Такъ само повинна бы зробити Ен. Консисторія перемыска — але чи зробить? Маймо надѣю! Поки-що вытреваймо на разъ вытыченѣй дорозѣ, будьмо консеквентній, бо за нами законъ!

Священикъ.

Въ оборонѣ свободы посольскои.

(Бесѣда п. д-ра **Окуневского** противъ т. зв. lex-Urbański.)

(Докѣнченє.)

А теперь друге пытанє: чи розумно обдуманый есь проектъ? Хочу вамъ, панове поставити передъ очи той припадокъ, коли маршалокъ скаже: „Ты, Станіславскій, чи Дашинскій або Окуневскій, забирай ся зо сали!“ (*Веселость*). Признаете, панове, що, коли я опустивъ ся аже того, щобы мене треба выкидати зо сали, то чейже менѣ стане такожъ енергіи на стѣлько, щобы я не вышовъ добровѣльно. [*П. Пашковскій: To się wyrzuci.*] П. Пашковскій каже, що мене выкинуть. Хто? Чи то вы, пане Пашковскій, прийдете свого товарища выкидати? [*П. Пашковскій: Ja nie!*] Ну, я думаю, що чейже нѣ! А скажете може слугамъ, щобы мене, нетыкального посла, выкинули? Буде жь вамъ всѣмъ честь въ того? Лѣдко то буде? Я тогдѣ буду копати и кричати и кусати, а жѣнка и дѣти мои будуть зъ горы дивити ся, якъ мене розбиваютъ. То жь то буде „Schmauss für Götter“! Чи хочете допустити до такои сцены? Але може панъ маршалокъ буде розумнѣйшій иежъ бувъ п. Абрагамовичъ у Вѣдни, и скаже: „По що сцену робити? Я замкну засѣдане.“ Але чи и устуиню ся? Я буду сѣдѣти, хоть голодный, дальше. Може трафить на другого, котрого выносуть, и вѣнъ пѣде, а на другій день вѣрне. Чи уставите жандармерію, котра нетыкального посла має задержати на брамѣ? Чи чуваній то рѣчи, щобы посолъ, котрый хоче выконати свой мандатъ посольскій, бивъ ся на долинѣ зъ слугами чи въ поліцаями? Що за чудесный буде то образъ! А бивъ бы ся той посолъ за добро публичне, бо сеймъ на тое чейже и є призначеный, щобы посолъ высказувавъ правду хочь и немилу; а тутъ его паны не допускають!

Скажете може, панове, що говорити правду вѣльно и критикувати буде вѣльно, але де жь критерія до оцѣнки того, хто пѣсля регуляміну „zakłóca porządek“, а хто лишь критикує, и границь тои критики не переступає? Отъ примѣромъ недавно чули мы у Вѣдни таку розправу мѣжь віцебурмістромъ Штробахомъ а однымъ радными мѣста: Віцебурмістръ Штробахъ: „До острого поступованя спонукуютъ мене бурливій сцены въ сали“. Радный Феретеръ: „А хто сему винень?“ Штробахъ: „Привыкую васъ до порядку, а крѣмъ того выключаю васъ зъ инѣшного засѣдання и зъ двохъ слѣдующихъ“. Скажете, що у насъ такъ не буде; але чи дасте поруку за се? чи вы годній передвидѣти всѣ дразливій тутъ для соймовои бѣльшости розправы? Хто передвидить настрѣй палаты, будущихъ послѣвъ и Богъ зна якого ще маршалка? И не думайте при тѣмъ, що то все вы будете выкидати зъ-вѣдси радикалѣвъ тай соціялістѣвъ! Отъ у Вѣдни кували ліберали збрую противъ своихъ політичныхъ противниковъ, кували и въ парламентѣ и въ радѣ громадскѣй, а отъ теперь на пѣдставѣ ихъ законѣвъ, ними уложеныхъ, майоризуєсь ихъ пречудно и выкидає ся зъ сали. Готовій и вашій дѣти сего дѣждатись. Тожь чи се розумне робити щось такого, що є просто не до выконаня, при тѣмъ дразнить, обиджає достойность палаты а врешть може и противъ васъ оберинути ся?

А вкѣнци, панове, застановѣть ся надъ ще одною сторонѣю того внесеня. Годите ся теперь всѣ, що даннѣйше ваше liberum veto було институціею, котра въ великѣй мѣрѣ причинила ся до упадку нашои вѣтчины, а що жь вы хочете теперь тутъ завести? Вы той терорізмъ одиниць переміняете лишь на терорізмъ соймовои бѣльшости. Вы обертаєте тѣлько давне сваволне liberum veto въ неменше часто сваволне liberum iubeo. И вы и мы бачимо щоденно, якъ зъ одной стороны клюбы що-разъ бѣльше замыкають ся въ собѣ, мѣжь ними заводить ся що разъ бѣльшій рігоръ, и вѣдтакъ дивуємось, що опозиція робить то само и противъ безвзглядности парламентарнои бѣльшости, котра все може противставити тымъ яркѣйшу опозицію меншости, опозиція завдно майоризована не може нѣчого зробити и черезъ те природнымъ способомъ мусить попадати въ дразливость. Хиба-жь и

---

4)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный есківъ музичный.

(Дальше.)

Виджу очима моєи уявы, якъ сей и той зъ галицкого музикального Олімпу, почуваючись дѣтинепымъ простыми но щирыми моими словами, обурюсь на мене, хочь я — запевною — не мавъ найменшого намѣру кого небудь, чи-то зъ корифеѣвъ, чи тыхъ меншенькихъ обидити... Скажу правду: до сего, може нельояльного, писаня побудили мене статьѣ оо. Гарматѣя и Матюка, а спонукали нѣбы реценэія [гл. 277 ч. „Дѣла“ зъ 1898] на новины на поли музики церковнои, що появили ся передъ Рѣздвомъ минувшого року.

Щобы и п. редакторъ не гнѣвавъ ся, що пѣдъ наведеным мною заголовкомъ розписавъ ся и про всѣхъ и вся, та й публика щобъ не вѣдкавувала, що я вѣдступивъ вѣдъ тематы, а спѣволюбива Русь абы довѣдала ся, чимъ ей зъ нагоды Рѣздва обдаровано, приступаю до критичного осуду тыхъ новинъ, т. є. „Першои Службы Божои“ выданои Філяретомъ Колессю и „Партитуры“ [Пѣсни церковній, Квартеты на голосы мѣшанѣ] уложеныи и выданои Семеномъ Дорундякомъ.

Побачивши оповѣстку Ф. Колессы въ „Дѣлѣ“ про выдану имъ „Першу Службу Божу“ а вѣдтакъ заразъ на другій день похвалы, якими привитавъ Пилинъ Музика сесю Службу Божу, скортѣло и мене побачити тую нову працю музика, знаного менѣ зъ его свѣтскихъ гармонізацій и композицій яко дуже совѣстного, а до того въ выробленымъ вже по части смакомъ естетичнымъ композитора чисто вокальныхъ творбѣвъ. Прочитавши въ розвагою реценэію Пилина Музики, де той вказує, що „Перша Служба Божа“ мала „достатчити нашимъ хорамъ свѣжихъ пѣсень та запѣзнати ихъ изъ сею новою струєю въ музицѣ церковнѣй“, мала на цѣли „подати творы Бортнянського гармонізованій способомъ діятонічнымъ, посля старинныхъ нашихъ, грецкихъ и болгарскихъ напѣвѣвъ у нас, на жаль, найменче вѣдомыхъ“, — я [щобъ не завести надѣ Пилина Музики, де вѣнъ при кѣнця реценэіи каже: „Можна сподѣвати ся, що се нове выдавництво повитають радо всѣ любителѣ нашого спѣву церковного (до котрыхъ и я смѣренно пѣдписаный безъ претенсій зачислюю ся), всѣ покровителѣ и защитники чистоты нашого обряду, котрого натѣральну часть становить прекрасный спѣвъ церковный“] такъ взявъ собѣ послѣдній слова до серца, що поспѣшавъ чимъ скорше зъ замовленемъ. Замовляючи, мавъ я вже Пилина Музику въ пѣдозрѣню, що се реценэентъ галицкій, але деякій его высказы про нашу пѣсню народну и ей вѣдрубность вѣдъ пѣсень великорускои (що за взявъ въ реценэію выдани духовныхъ композицій!) приспали мій несупокій и влили въ мене надѣю и радость — разъ, що музики въ Галичинѣ беруть ся за дѣло розумно и, якъ въ реценэіи выходило бы, совѣстно, а по друге, що и реценэенты не заглубшѣли въ поглядахъ и въ осудахъ. Однакъ надѣслана „Перша Служба Божа“ розвѣяла мои надѣѣ..

Щобы не тратити много часу та не нудити читачѣвъ спеціяльнымъ розборомъ, дасть ся про цѣле се выдане тѣлько со сказати, що то собѣ безпретенсійне, незначне, а своимъ змѣстомъ дуже початкове, маленьке выдане. Дивує мене лише, що оно выглядаючи своею формою на приватне пѣдручне скромненьке выдане, такимъ не лишило ся... Въ своѣмъ часѣ выдавъ бувъ п. Лисецкій въ подѣбный способѣ Службу Божу на мужескій голосы, но знаючи анемію свого выдання, лишивъ его приватнымъ, хоть можна его купити за замовленемъ; а тутъ наразъ по причинѣ Першои Службы Божои Ф. Колессы вырываєсь Пилинъ Музика та гей же по галицкому звычаю у великій звонъ бити та заколочувати спокій тихимъ людямъ на дла — марницѣ. Выдане „Першои Службы Божои“ своею формою и змѣстомъ вказує на пѣдручне выдане, но нѣколи не публичне, а тымъ и вѣдтягає ся вѣдъ критики; но коли увѣйшло разъ на публичну арену, то выпадає приглянутись ся ему бодай зъ-далека.

(Стягнувши попередъ всего голосы въ партитуру [безъ сего годѣ брати ся до осуду!] занважаю въ я, що переписуючій, розписуючи пр. на поодинокій голосы зъ друкованои партитуры творбѣвъ Бортнянського выдания Чайковского, потувавъ всѣ вѣдличники навѣть въ голосахъ, де пѣдвышеня або обниженя не будо, якъ се конечно значити ся мусить въ партитурѣ писанѣй на двохъ лінійныхъ наспѣвахъ системахъ; у вѣдписаныхъ голосахъ се не лишь злишне, але и мылить. Таке пр. здыбаємо въ „Слава Єдинородный“ надто часто. Мѣсцями-жь вѣдписуючій спускавъ ся видко на певность ся ся памяти та цѣлій фігуры позмѣнявъ, якъ въ „Достойно“ въ словахъ „честнѣйшую херувимъ“ де въ альтѣ замѣсть: e, g, f, e, d, e, f, має буты: e, g, f, c, a, c, f*), котра то мельодія вѣдповѣдала навѣть бѣльше нашому малорускому уху, або таки зовсѣмъ невѣрно вѣдписавъ, якъ отъ въ „Подъ Твою милость“ въ словахъ „чистая“, де замѣсть c, c, c въ тенорѣ a c, c, c въ басѣ, мав бути c, c, a въ тенорѣ a c, c, cis въ басѣ. Сій похибки могли бы насунути пѣдозрѣне, що вѣдписуючій послугувавъ ся не „партитурою“ а вже лихо переписаными голосами. Мѣсцями знавъ знаки пѣдвышеня або обниженя пропущенй, пр. въ „Слава Єдинородный“ въ словахъ „нашего ради“ въ сопранѣ замѣсть g мае буты gis; въ „Вѣрую“ въ словѣ „поклонѣмъ“ въ альтѣ замѣсть d мае буты es, въ „Отче нашъ“ въ басѣ въ другій разъ мѣбаи мае буты вѣдкликане fis на f.

Хотяй подрѣбне наводженя похибокъ не есть рѣчею критики, але реценэіи, но коли Пилинъ Музика, яко реценэентъ, не звернувъ на се уваги, то я, въ интересѣ посѣдлючихъ „Першу Службу Божу“, радо се чиню.

Въ цѣлій „Першій Службѣ Божій“ видко не звернемо уваги на знаки лученя legato, котрій становлять о правильности вѣддыху [тои дуже слабои стороны у галицкихъ спѣваковъ], якъ и зрозумѣлости выговору. Не уважано такожъ въ переписуваню и на знаки сылы або вѣдтѣней звуку, динамічнѣ знаки p.—f. и т. д. Всякій того рода блуды, якій до теперь для примѣру наведено зъ „Першои Службы Божои“ [„фіши“ музикальній, простѣть за знуджена фаховыми справами!] походять зъ браку точнои корректы и они въ порядномъ выданю бодай, въ тѣй скѣлькости, зна одити ся не повинній.

(Дальше буде.)

*) Позаякъ въ друкарни нема знаковъ музичныхъ зъ чертою надъ буквою, то букны зъ черткою друкуємо письмомъ тостымъ. — *Ред.*

Торговлю ризъ и сосудѣвъ церковныхъ
РУКОДѢЛЬНЮ БРОНЗОВНИЧУ, котра приймає всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣбленя и **СКЛАДЪ СРѢБЛА ХИЬСКОГО** (столового) 481 30—40

приручає ся фірму:

Свг. Снѣжарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

сего не бачите, що безвзглядна опозиція є лишь вѣдворотною и конечною консекуенціею безвзглядности парляментарнои бѣльшости? И то мусить ити, простымъ закономъ природы, що разъ яркѣйше и глубше, поки не замѣнить ся метода маёоризованя опозиціи за помочію сильнѣйшихъ клюбовъ, маёоризована свавѣльного до тои степени, шобы нѣ одинъ голосъ опозиціи не могъ перейти. И поки не придумае ся средства противъ безвзглядного, свавѣльного маёоризованя меншости чисто штучно склесною бѣльшостію, поти нѣхто не повиненъ смѣти замѣнювати регуляміну, щобы ще бѣльше гнобита меншость. Инакше вы розбѣете всяку етику парляментаризму, знищите до решты его духа та й вѣдтакъ не поможуть вже жадни регуляміны.

Застановляючи ся надъ тымъ всѣмъ, я мимоволѣ питавъ ся самъ себе, чи то судьба вже до решты заслѣпила насъ такъ, що вы всего того не бачите, тай въ додатку важите ся въ тѣй порѣ, коли самѣ чуете, що довкола васъ всьо порохнавѣе и гние, своимъ послам замыкати уста каганцемъ? Нашъ кредитъ по за границею вѣдкопаный, самоубійство за самоубійствомъ и все свѣдчать о моральнѣй гнили суспѣльности, а вы въ таку пору приходите съ такимъ внесенемъ? Я дѣйстно не знаю, чи вы незабаромъ маете скотити ся по тѣй похилости на саме дно пропасти, чи еще для васъ якій ратунокъ, бо я ратунку въ тѣмъ замѣненѣмъ регуляміні не то не бачу, але противно, вѣтрю нещасте цѣлого краю.

Панове! Я видѣвъ и вы видѣли у Вѣдни двояку обструкцію: одну, що гримае, стукае и бе, — але така кріза, якъ вы самѣ були свѣдками, довго тревати не може; а другу, тупу, съ сотенными именными голосованями, — а такои не выдержить жаденъ парламентъ. Чи вы симъ внесенемъ запобѣгли тѣй тупѣй обструкціи? Нѣ! Вы теперь подаете до нея ще бѣльше средствъ, бо запораджуете 10-мінутовій павзы передъ голосованемъ. Уявѣть же собѣ теперь, що до кождои петиціи зажадае 30 завзятыхъ послѣвъ голосу до мотивованя, а потому подають внесене на именне голосоване. Такими петиціями убємо одну сессію. Прийде друга. Возьмѣмъ пр. будже тову розправу съ кількома тысячами позиціи. Уявѣть собѣ, панове, що при кождѣй позиціи кільканацять завзятыхъ послѣвъ забере голосъ, и коли пр. въ позиціи преліміную ся 100 зр., я стану цѣлу годину аргументовати, щобы ухвалити не 100 зр., а 99 зр. 99 кр., и буду такъ аргументовати при кождѣй позиціи. Маршалокъ мусить по формѣ пѣддавати одно внесене по другѣмъ пѣдъ голосоване; я съ 30 товаришами вношу надъ кождымъ такимъ внесенемъ поименне голосоване: и де-жь дѣйдемо? Крѣмъ того передъ кождымъ голосованемъ по 10 мінутъ перерва для намыслу. Маете тутъ тупу до неможливости обструкцію; и що зробите съ тымъ регуляміномъ? Скажете може, що я заколочую порядокъ: выбачте панове, — се право меншости; всего, що регуляминъ дозволяе, можна жадати. Скажете може маршалковя ломити регуляминъ, не зважати на мѣй голосъ, бо я дурницю вношу и сваволю: але, панове, коли маршалокъ важить ся разъ переступити регуляминъ и введе тымъ самымъ революцію на предсѣдательскѣмъ мѣсци, то пѣде тою дорогою, котрою пѣшовъ Абрагамовичъ. Съ того мѣсця маршалокъ мусить бути безвзглядно слѣпымъ сторожемъ регуляміну, бо якъ разъ зломить формальный приписъ закона, якъ разъ спостереже за собою опозиція формальне предсѣдателемъ поломане право, то тѣлько й его маршалкованя. Всяку революцію съ горы мусить змести революція въ долины, и не поможуть тутъ жадни штучки хоть такъ хитрого президента, якимъ бувъ незавидной славы п. Абрагамовичъ. Штурмъ на президію мусить бути вѣдповѣдею такому президентови. „Ушануйте не мене, а те мѣсце, на котрѣмъ сиджу!“ кликавъ тогдѣ п. Абрагамовичъ покорно. А я питаю его: чому вѣнъ першій не ушанувавъ того мѣсця, але хитривъ регуляміномъ? Вѣнъ не ушанувавъ и дѣставъ заплату. Дай Боже, щобы такои судьбы не дѣждавъ колись и галицкій маршалокъ!

Отже бачучи, що проектована змѣна регуляміну по перше абсолютно не оправдана анѣ минувшостію анѣ теперѣшностію анѣ будучностію; бачучи дальше, що змѣною тою вы не тѣлько не осягнете цѣли, але зробите рѣчь страшно нерозумну, а въ додатку понижите провень достойньства и оважаня для парляментаризму; бачучи врешті, що внесенемъ тымъ вы лишь выключите обструкцію: я для будучности и чести сойму буду голосувати противъ того внесеня, а съ огляду формального вношу, щобы надъ сею справою перейти до порядку дневного.

Письма зъ краю.

Изъ Старомѣского пишуть намъ:

Недавна приключка о. Яворского изъ Сирѣльбичъ съ комісією збсланою на него управителемъ старомѣского староства казала бы догадуватись, що шкѣльна власть дуже дбае о просвѣту руского народу. Тожь я наведу якъ-разъ противный случай.

Въ рр. 1887 и 1888 бувъ у Старѣмъ мѣстѣ ц. к. старостою п. Левицкій, Русинъ. Бувъ се чоловѣкъ понимаючій свое становище и дуже дѣяльный. Коли приглянувъ ся, яка тутъ всюда темнота а вѣдъ темноты нужда, старавъ ся пѣднити народъ черезъ просвѣту и въ тѣй цѣли закладавъ школы по селахъ. Въ Поляни и на Слохинихъ за его стараньемъ побудовано школы, хоч до нинѣ ще не отворени. Такожь въ Березовѣ организувавъ школу: прислав громадѣ планъ и грошеву помочь въ квотѣ 50 зр., обчисливъ кошть будовы на 1.100 зр. прислав цѣлу репартицію и вѣзвавъ громаду стягати вѣдъ гр маднянъ належитости. И дѣйстно громада зобрала до 400 зр. П. Левицкій прислав комісаря для выеднаня мѣсця пѣдъ школу у мѣсцевого двора [жида]. Добрі вѣдступивъ за половину цѣны найлѣпше мѣсце при цѣсарскѣй дорозѣ коло церкви и громада навезла тамъ камѣня на будову школы.

Небавомъ вже мала станути школа — та що-жь? Ворогъ не спить... Намѣстникъ гр. Бадені ненадѣйно забирая старосту Левицкого до намѣстництва [до фонду пропинаційного] — и шкѣльне дѣло въ повѣтѣ майже упало та й справа будовы школы въ Березовѣ засипѣла ся. Зобраний на школу грошѣ громада розтратила на инши потребы, звезене камѣне продала жидови до Хирова, мѣсце пѣдъ школу заоравъ арендарь, кажучи, що оно зъ его грунту, заоравъ и кирницю, котру тамъ поставили були для школы, а на котру пароxъ пожертвувавъ бувъ дерево изъ своего лѣса. Найкраще дѣло просвѣты рускихъ дѣтей такъ легонько пропало пѣдъ покровомъ властій...

Мѣсцевый пароxъ лѣтами въ церкви наклікувавъ парохіянъ, щобы не кривдили своихъ дѣтей и самыхъ себе, не дбаючи о школу та слухаючи неприхильныхъ людей, — просивъ ихъ, щобы писаремъ зробили свого чоловѣка, дака, але они слухали только писаря Высоцкого. А що-жь власть? чи она не бачила лиха, яке стало ся? Пароxъ неразъ просивъ бувшого инспектора окружного п. Духовича, щобы занявъ ся школою въ Березовѣ, инспекторъ взявъ дѣло на папѣръ и мусѣвъ внести его передъ окружною радою шкѣльною. Та що зъ того? Нѣ школы, нѣ грошей! До о. Яворского, котрый фондомъ шкѣльнымъ совѣстно завѣдувавъ, прислав староста комісію; а въ Березовѣ, де писарь Высоцкій радить и господарує лѣтами, бо вѣдъ 1888 року, нѣхто о шкѣльный фондъ не пытав ся! Чи въ Сирѣльбичахъ ходило староству о просвѣту рускихъ дѣтей? Дивне диво! коли-бъ се була правда, то въ Березовѣ, сли вже доси нема школы, грошѣ були бы наросли съ процентами до лекшои будовы... А то якъ сказано, нѣ школы, нѣ грошей!

Старо-мѣскій ц. к. староста п. Річчі цѣлымъ поступкомъ своимъ суротивъ о. Яворского нарушивъ честь не самого о. Яворского, але всего рускаго клира. А яку дано сатисфакцію обиджеиому и тероризованому священникови? На внесену въ тѣмъ дѣлѣ интерпеляцію въ соймѣ правительственный комісарь „не зволивъ“ вѣдповѣсти.. Часъ и пора нашому духовеньству подумати о якѣмсь рѣшучѣмъ кроцѣ, абы не давати ся терорызувати и поневѣрити...

Переглядъ політичный.

Новый планъ правительства вѣдкрила дискусія въ долѣшно австрійскѣмъ соймѣ надъ языковою справою и § 14 нимъ, въ котрѣй взявъ также участь намѣстникъ долѣшнои Австріи гр. Кільмансегъ.

Намѣстникъ звернувъ ся въ имени правительства до сойму съ зазывомъ, щобы соймовій сторонництва побороли страхъ передъ „публикою“ та щобы ихъ репрезентанты знайшли ся при зеленѣмъ столѣ конференціи, котру правительство намѣряе скликати. Якъ бачимо, планъ полягае въ скликаню новыхъ конференцій для порозумѣня въ языковѣй справѣ. Прийдуть Нѣмцѣ на конференцію, то добре, можна съ ними переговорювати и торгувати ся. Не прийдуть [що майже певна рѣчь], то ще лѣпше; буде можь выслухати односторонній бажаня молодо Чехівъ и пѣсля диктату ческои шляхты змѣнити языковій розпорядженя. Що се справы порозумѣня и чеко-нѣмецкои угоды не посуне нѣ на крокъ, — о се правительство не болить голова. На се е пѣдъ рукою §. 14.

Чеcкій часописи дуже невдоволенѣ съ того, що правительство уважало за вѣдповѣдне вложити заяву въ языковѣй справѣ не въ ческѣмъ соймѣ, а долѣшно-австрійскѣмъ. Narodni Listy навязуючи до дискусіи въ тѣмъ соймѣ жалуютъ ся, що правительство не забирае голосу въ найважнѣйшѣй теперъ австрійскѣй справѣ, т. е. въ справѣ ческого спору. Все те, що намѣстникъ Кільмансегъ сказавъ бувъ онегды въ соймѣ долѣшнои Австріи, повинно було ще передъ двома тыжднями заявити при отвореню ческого сойму. Коли бы правительство було въ ческѣмъ соймѣ сказало о намѣрѣ скликаня новои ческо нѣмецкои конференціи, соймъ бувъ бы безъ сумнѣву прихилився до бажаня правительства и бувъ бы вызначивъ до тои конференціи своихъ мужѣвъ довѣря, а тѣ були бы певно мали бѣльшу повагу, якъ приватно выбранѣ делегаты сторонництвъ.

Politik пише, що Тунъ хоче ще послѣдный разъ вробити пробу ческо-нѣмецкихъ конференцій. Однакъ сей дневникъ не вѣрить въ успѣхъ сего кроку и правительству не лишить ся що иншого, якъ выдати языковый законъ на пѣдставѣ §. 14-ого.

Hamburger Nachrichten въ статьѣ о политичнѣй ситуаціи въ Австріи пишуть, що мѣродатнѣ круги въ Австріи намѣрюють подати Нѣмцямъ руку до згоды и що въ нѣмецкихъ кругахъ, котрѣ маютъ певный вплывъ на австрійскихъ Нѣмцѣвъ, також проявляе ся нахилъ до порозумѣня. Дневникъ сей добачуе въ евентуальнѣй змѣнѣ системы, черезъ котру Чехи мали бы занятиъ въ Австріи мѣсце Нѣмцѣвъ, не поправу, але противно погоршене парляментерныхъ вѣдносинъ въ Долитавщинѣ и остереґае політичныхъ провѣдникѣвъ Нѣмцѣвъ передъ блудами надмѣрного обуреня.

Wiener Tagblatt доносить, що міністеръ фінансѣвъ д-ръ Кайцль выѣде по великодныхъ святахъ до Праги, щобы порозумѣти ся съ провѣдниками Нѣмцѣвъ и Чехівъ.

На бенкетѣ урядженѣмъ въ Празѣ коштомъ громады напрошеныхъ оксфордскихъ студентівъ, бурмістръ Подлипны выголосивъ по французки промову, въ котрѣй мѣжь иншимъ сказавъ: Въ оксфордскѣмъ університетѣ вѣдбувъ студіи звѣстный ученому свѣтови Гіеронімусъ съ Праги, котрый тамъ познакомивъ ся съ науками англійского реформатора знайшовсь одушевленый ихъ приклонникъ Иванъ Гус. и Чехи проляли рѣки крови въ оборонѣ идеи реформаціи.

Въ тыхъ часахъ була Чехія самостѣйнымъ королѣвствомъ, а ея свобода ще не була погребана. Пѣзнѣйше наступили часы нещасть. Доперва въ послѣднихъ часахъ можемо тѣшити ся новыми здобутками и надѣяти ся, що недалекій той часъ, котрый узначе змагання Чехівъ.“

Въ румунскѣмъ парламентѣ наробила великого шуму брошура „О національній політицѣ Банфіого“, котрои авторство приписувано самому Банфіому. Сеся брошура була вже предметомъ интерпеляцій въ угорскѣмъ соймѣ. На вчерашнѣмъ засѣданю румунскои палаты послѣвъ вѣдчитано внесене консерватистівъ домагаюче ся уступленя президента міністрівъ Штурдзы, съ причины заявы угорского правительства въ тѣй справѣ. Внесеодавцѣ заявили, що коли бы Штурдза не уступивъ, они розпочнуть обструкцію. Штурдза на свою оборону навѣвъ заяву Сеня, котрый въ угорскѣмъ соймѣ выразно сказавъ, що згадана брошура не мае найменшого значеня, що хтось пѣдшивъ ся лишь пѣдъ особу Банфіого и сфабрыковавъ брошуру. Бѣльшість палаты ухвалила президентови міністрівъ довѣре.

Fremdenblatt доказуе, що авторомъ брошуры не може бути Банфі, бо въ брошурѣ знаходить ся неточности и неправдивій факты.

Царскій маніфестъ, що просто знѣсъ автономічну Фінляндску конституцію выкликавъ на цѣлѣмъ скандинавскѣмъ пѣвостровѣ сильне зворушеня. Взглядну, конституцію запоручену независимость Фінляндія уважали въ Швеціи все якъ запоруку ненарушимости скандинавскихъ границь и льояльнои приязни зъ стороны Россіи; теперь же и внесене конституціи Фінляндіи усуває головне условя згоды мѣжь скандинавскими и россійскими змаганями въ Фінляндіи. Яке глубоке е обурене Шведівъ, доказуе фактъ, що сейчасъ розвязавъ ся комітетъ шведскихъ и норвежскихъ правителѣвъ мира, котрый мавъ выготовити до царя адресу зъ подякою за его проектъ розоруженя. Въ Христіянии зроблено ще крокъ дальше. Комітетъ вызначныхъ дневникарѣвъ и політикѣвъ выступивъ съ внесенемъ, щобы съ огляду на скасоване конституціи въ Фінляндіи три пѣвнѣчній державы вѣдкликали свою участь въ мировѣй конференціи.

Сесе внесене, зредаговане въ дуже острѣмъ тонѣ, выкликуе тымъ бѣльшу сенсацію, що походить зъ тыхъ норвежскихъ кругівъ, котрѣ до сеи поры симпатизували съ Россіею. Що Россія не може легковажити собѣ голосу Скандинавіи въ фінляндскихъ справахъ, доказуе найлѣпше се, що коли минувшого року скандинавскій дневники скритикували заряджена россійского правительства въ Фінляндіи, россійска дипльоматія заявила въ Штокгольмѣ, що шведскій власти будуть одвѣчальній за се, коли шведскій дневники будуть мѣшати ся у фінляндско-россійскій справы. Россія буде се уважати за выповѣдь приязни. Шведске правительство вѣдповѣло, що за неурядовій дневники не бере на себе одвѣчальности. Здаеть ся, що россійске правительство хотѣло въ той способѣ не допустити, щобы черезъ скандинавскій дневники дѣставали ся до Европы правдивій вѣсти о фінляндскѣй справѣ.

Зъ Самоаньскихъ островѣвъ доносять, що нетактъ нѣмецкого консула выкликавъ бомбардоване мѣста Мулівавъ. Мѣсто заняв бувъ збунтованый Матафа. По нарадѣ консулѣвъ, адміралъ Кінцъ осолосивъ проклямацію, въ котрѣй вимагавъ, щобы Матафа съ своими людьми цофнувъ ся въ нутро острова. Матафа услухавъ вѣзвання, але коли нѣмецкій консулъ выдавъ контрпроклямацію, вѣнъ вернувъ до мѣста и установъ баракады. Англійцѣ и Американцѣ выслали до него ультіматумъ и загровили бомбардованемъ мѣста. Бомбардованя зачало ся дня 15-ого с. м. и знищено кѣлька доокрестныхъ мѣстъ. Въ наслѣдокъ вѣйскового заряджена, бѣлѣ мешканцѣ покинули мѣсто. Мѣжь населенемъ панує велике обурене и огорченя на Нѣмцѣвъ. Бомбардованя тревало пять днівъ. Мѣжь правительствами Англіи, Америки и Нѣмеччины, ведуть ся въ справѣ самоаньскихъ островѣвъ переговоры. Бюро Райтера доносить, що ихъ перебѣгъ вдоволяючій.

НОВИНКИ.

— При надходячѣй змѣнѣ мѣсяця и квартału просимо Р. Т. Передплатниковъ нашихъ о вчасне вѣдновленя передплаты на II. чвертьрѣкъ якъ также о выровнане залеглостій.

— **Вѣдозва до П. Т. Русиновъ мѣста Львова.** Наше товариство „Шкѣльна Помочь“ осмѣляе ся выслати до львовскихъ Русиновъ своего курзора для збиранія членьскихъ вкладокъ або добровѣльныхъ датковъ. Цѣль наша есть гуманітарна, а заразомъ и патріотична: помагати бѣдній рускій молодежи въ рускихъ народныхъ школахъ у Львовѣ до науки, а притяганемъ до рускихъ шкѣлъ выховувати ю въ привязаню до руского народности и руской церкви. Хто знае, якъ красный вплывъ тѣ школы середъ нашои львовскои суспѣльности вже доси здѣлали, не вѣдкаже имъ певно щирого сочувства. Однакъ намъ приходить дуже тяжко сповнене нашои задачѣ, бо число рускои молодежи зростае що-разъ бѣльше, а съ другои стороны не стало намъ значной пѣддержки, яку мы въ попереднихъ рокахъ вѣдъ пок. Кардинала, а также въ галицкои касы ощадности [200 зр] зазнавали. Въ сѣмъ прикрѣмъ положеню звертаемо ся тымъ бѣльше до Вп. руской Публики и просимо горячо, щобъ не вѣдказувала бѣдній рускій молодежи своеи ласкавои помочи. — Вѣдъ выдѣлу товариства „Шкѣльна Помочь“. *О. Александеръ Стефановичъ, Григорій Врецьона* [Другій руский часописи просимо повторити сю вѣдозву.]

— Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ у Львовѣ пригадуе всѣмъ членамъ, що кождои великопѣтнои недѣлѣ о 6 годинѣ вечеромъ уряджуе въ своихъ комнатахъ поучаючій *вѣдчиты релігійно выховуючого вмѣсту*. Просить ся о якъ найчисленѣйшу участь! — За выдѣлъ *Гр. Врецьона*.

— **Въ рускѣй духовнѣй семинаріи** вѣдбувъ ся въ честь Св. отця папы Льва XIII. въ нагоды его 90-лѣтныхъ уродинъ и привернена Всевышнымъ цѣлного здоровля по богослуженю вѣдправленѣмъ въ церкви семинарскѣй, дня 23 с. м. урочистый вечерокъ [музикально-вокально-декляматорскій] съ програмою, котру мы недавно подали були. Въ часѣ вечерка выславъ Ректоратъ семинаріи до Св. отця слѣдуючу телеґраму: „Eminentissimo Cardinali Rampolla, Roma. Alumni Seminarii rutheni Leopoliensis una cum Rectoratu in academia celebrantes nonagesimum annum vitae Suae Sanctitatis Deoque gratias agentes gratulationes suas et hommagium filialis amoris ad pedes Sanctitatis Suae substernunt et Apostolicam ab Ipso benedictionem implorant“. [Еміненція кардиналъ Рампола, Римъ. Питомцѣ рускои семинаріи львовскои вразъ съ Ректоромъ торжественно обходячи академію 90 лѣтній уродины Его Святости и засылаючи Богу подяку, складають у стопъ Его Святости свои желания и запевненя сыновскои любови и преданности та просять о Апостольске благословенѣ]. — Ректоратъ семинаріи одержавъ на сю телеґраму таку вѣдповѣдь: „Rev. Rettore del seminario ruteno di Leopoli. S. Padre ha gradito omaggio di amor filiale impartisce implorata Apostolica benedizione. Card. Rampolla“. [Св. отець мило приявъ выразы сыновскои любови и преданности и удѣлив прошене Апостольске благословенѣ. Кардиналъ Рампола].

— **Дня 26. с. м. отбули ся закладины дому** читальню и крамницю въ Холоєвѣ. За по-ою о. Петрушевича куплено площу близько кви, на котрій до теперь стоявъ жидівскій инокъ. По его здемольованью заложено чальны підъ простору будову, въ котрій кромѣ читальнѣ и крамницѣ, буде простора сала на представленя театральній. Чину по-священи довершили вразъ въ о. парохомъ два найближшій сусѣды оо. Поповичъ и Даниловичъ, а по торжествѣ заохочували народъ щобы вытревавъ въ тій культурній роботѣ и довершивъ розпочате дѣло, котре буде хвалою не тѣлько для Холоєва, але и цѣлои охрестности. Дай Боже дочекати якъ найскорше отворенія читальнѣ! — *М. Крупа.*

— **Товариство „Защита Землѣ“** мало д 28 с. м. загальній зборы при нотарѣ п. Оницкевичу. Зъ справоздання касового подаємо отсій головній даній: Товариство уконституовалось въ р. 1896. По зареэстрованію фірмы выбрано дирекцію выдобуто въ „Народного Дому“ депонований тамъ грошѣ, зібраній пок. о. Ружацкимъ на „покупку землѣ“. Почали приступати до товариства члены и вилывати щадничій вкладки. Теперь въ касѣ товариства е 6.024 зр 37 кр. Доси дирекція не розпочала ще жадныхъ операцій, але теренъ вже приготовленый. Білянсъ по конецъ 1898 р. выказує въ активахъ и пасивахъ суму 3266 зр. 98 зр. Въ активахъ е позиціи: готівка 304.07 зр., въ цѣнныхъ папе ахъ 2.253·58 зр., движимости 799.33 кр. Въ пасивахъ: раху-нокъ кредиторовъ 2.681 98 зр., удѣлы 585 зр. — Другою точкою нарадъ була змѣна статуту, Зборы приняли такій змѣны: Товариство мае право также вѣдъ нечленовъ капіталы для оборогу и въ депозитъ за умовлеными вѣдсотками (§. 3); членовъ принимае дирекція а не надзираюча рада (§§ . 11 и 39 а); над-зираюча рада складае ся зъ 9 членовъ (§. 29); повна дівіденда числить ся лише вѣдъ удѣ-лівъ, вложеныхъ въ першімъ кварталѣ року, а вѣдъ удѣлівъ, вложеныхъ въ другімъ кварталѣ числить ся лише половни дівіденди (§. 58. 3). До надзираючои рады прибр ли д-ра Окуневского и д-ра Евг. Олесницкого. принято резигнацію зъ уряду директора п. Ром. Бачиньского, котрый переноситъ ся зъ Львова. Наконецъ именовано директорамъ д-ра Іос. Олеськова, д-ра Лаголу и Каз. Тиховского.

— **Загальній зборы товариства гал. щадницѣ** вѣдбули ся вчера при участи 35 членовъ підъ проводомъ презеса товариства д ра Малецкого. Предметомъ нарадъ було доповненя товариства новыми членами и выборъ чотирохъ членовъ надзираючои рады, до котрои соймъ выбравъ вже 8 членовъ. Членъ товариства п. Тхуржніцкій, президентъ высшого суду краєвого, именемъ товаришівъ заявивъ просьбу, щобы въ якъ найкоротшімъ часѣ скликано загальній зборы и зложено докладне справоздане зъ поясненями поодиноких позицій бі лянсу, якъ и тыхъ вѣдносинъ, въ якихъ поодинокій орган з товариства оставали до подѣй въ гал. щадници. Директоръ касы п. Смолька пояснивъ, що пѣсля статуту товариства що три роки треба товариство доповнювати, до бираючи тѣлько членовъ, кѣлько за той часъ уступило. Зъ послѣдній три роки уступило 19 членовъ, отже тѣлько треба прибрати новыхъ. — Членъ п. Шуберґъ запытує, чи члены, котрій на стало выѣхали зъ Львова, не перестаютъ бути членами. — Презесъ на се питанє не умѣвъ вѣдповѣсти. — Членъ д ръ Рольскій пригадує, що пѣсля статутовъ належить властиво що три роки не тѣлько прибирати новыхъ членовъ на мѣсце уступившихъ, але также и осьму часть, т. е. 16 членовъ вы льосовувати, а на ихъ мѣсце тежъ прибирати новыхъ. — Д ръ Малецкій вѣдповѣвъ на те, що се доси не було въ звычаю. — Отже выбрано лише 19 новыхъ членовъ на мѣсце по мершихъ и уступившихъ. Выбрано: Юл Абри совского, Алекс. Барвѣньского, Алекс. Ґе ріца, д-ра Ґломбіньского, д-ра Скальского, д-ра Колішера, Ив. Лерского, д-ра Брон. Лозіньского, Мозера, д-ра Центака, д ра Ш ята, Едм. Рідля, Андр. Ромашкана, д-ра Ружицкого, Ґуст. Сейфарта, д-ра Сковроньского, Нарк. Ульмера, Альб. Шковрона и Ив. Шульца. — До надзираючои рады выбрано: Ига. Дрекслера, д-ра Пайонка, Кар. Склѣніньского и д-ра Стройновского.

По выборахъ заявивъ правительственный комісарь д ръ Ґерманъ, що зъ увагы, що затверджено вже новый статутъ и выбрано нову раду, дотеперѣшна дирекція и рада уступая, а начне ся въ гал. щадници — нова ера. Бесѣдникъ зазначивъ заразомъ, що за все, що дѣяло ся въ касѣ въ послѣдныхъ двохъ мѣсяцахъ, одвѣчальность признае передовсѣмъ вѣнъ.

Опѣсля ще гр. Юр. Борковскій зложивъ именемъ бувшои ревізійнои комісіи, выбранои товариствомъ щадницѣ, заяву, що на найближшихъ зборахъ поясенить, якій функціи мала сповнати тота комісія; а п. Губриновичъ имененъ ревізійнои комісіи, выбранои давною надзираючою радою, заявивъ, що комісія тота не мала повновласти заглядати въ кождый кутъ касы, — що бесѣдникъ въ сѣй справѣ зложивъ вже вѣзнанє въ карнімъ судѣ и що врешть также подасть що дальшій поясненя на найближшихъ загальныхъ зборахъ.

Вѣдпи на внесене члена Шуберґа ухвалено выбрати комісію, зложену зъ трехъ членовъ, котра придержуючись постановъ основателѣвъ касы, а при тѣмъ маючи на увазѣ такъ правнесъ о нормальнѣмъ статутѣ для щадниць, якъ и ухвалу соймu що до краєвои поруки за щадничій вкладки, мае розглянути теперѣшный статутъ касы, выладити проектъ вѣдповѣдныхъ змѣнъ и передати его до розсмотрена надзираючій радѣ; рада знову, по вѣбраши той проектъ, передасть его надзвычайнымъ загальнымъ зборамъ товариства, котрій мають бути скликаній що сего року.

На тѣмъ закѣнчено нарады.

Сими днями нова надзираюча рада збере ся, щобы уконституовати ся. На презеса кандидують д-ръ Пантака, а на віцепрезеса кн. Любѣнирского. — Именованє директоровъ мае наступити также въ нихъ днях. Кажуть, що директорами зостануть д-ръ Пілятъ, Антамъ Нікоровичъ и д-ръ Стройновскій. Kurjer lwowski замѣчае до сеи вѣсти, що, якъ видно, стальчики хотятъ опачувати щадницю. Проф. д-ръ Пілятъ не розумѣе ся на управѣ фінансовыхъ заведень и буде мусѣвъ хиба ажь теперь учити ся и практикувати. Чи дилетантизмъ причинятъ ся до санаціи щадницѣ? — запытує слушно той дневникъ.

Въ цѣтни мая сал. щадница дѣстати вѣдъ правительства 2 міл. зр. позички на 2%; въ половинѣ цѣтни припадае выплата выповѣдженыхъ книжочокъ на близько 2 міл. зр., зесконтованыхъ пѣдчасъ руину банкомъ ипотечнымъ и тутешными конторами.

— **О посольскій мандатъ** зъ сѣльского округа лѣсьного, опорожненый по смерти самоубійника Віктора, старають ся кѣмъ п. Рамулта, маршалка повѣтовои рады — о чѣмъ мы писали — ще послы людовцѣ: Стапиньскій о мандатъ до сойму а Малянъ до рады державнои. Якъ видно, зъ стороны польскои кандидатовъ на посольскій крѣсла не бракує. А що-жь Русины? чей-же не вѣдкладають до послѣдноі хвилѣ?

— **Епископъ а заробковый податокъ.** Адміністраційный трибуналъ у Вѣдни вѣдкинувъ дня 29 с. м. рекурсъ лат. епископа въ Пе ремышли, внесеный противъ вымѣру заробкового податку за копальнѣ нафты наложеный на него галицкими властями фінансовыми. Наслѣдкомъ сего епископъ буде мусѣвъ заплатити майже чверть мілюна зр. залеглого податку.

— **Тифъ пятнистый** епідемічно розгостивъ ся въ Скалатѣ и тому староство завѣдомило всѣ громады: 1) що торги вѣдкликанй ажь до дальшого заряджена, 2) щобы въ громадѣ, де покаже ся оденъ случай тифу, заразъ доносили до староства. Вже то въ Скалатщинѣ тифъ зъ-давна господарує. Въ рр. 1894 и 1896 померли ц. к. фізики на тифъ въ Скалатѣ, теперь умеръ на тифъ пятнистый бл. п. о. Зухаевичъ парохъ въ Жеребкахъ въ Скалатщинѣ. Самъ Скалатъ лежитъ цѣлкомъ на рѣвнинѣ и мае воды подостатком, мае ставъ и рѣку. Тѣлько и се правда: хто знае, яка тая вода? Такожъ розповѣдали на ярмарку, що въ Красномъ, де на скалахъ высокихъ нема жерелъ воды, есть ще тифъ въ одній хатѣ и варта стоитъ коло тои хаты, а на ярмарку въ Грималовѣ оповѣдано, що въ Саджа-кахъ и въ Ставкахъ коло хорыхъ по одній хатѣ стоятъ варты, бо побоюють ся тифу.

— **Вѣдзначене.** Дня 25 с. м вѣдбуло ся торжественне вручене срѣбного хреста зъ коро-ною п. Юрію Михаловскому, управителеви школы народнои въ Мѣзуни въ доказъ заслугъ положеныхъ на полѣ народного школьництва. Акту вручена вѣдзнаки п. Михаловскому довершивъ староста зъ Долины п. А. Райнеръ въ присутности вѣбраныхъ учителѣвъ.

— **Nasi najserdeczniejsi.** Вѣдъ якогось часу газеты Dziennik polski и Słowo polskie, знаній изъ своеи ловчои приязни для Русинѣвъ, вче пили ся торговлѣ руского купца въ Бѣбрцѣ п. Витковицкого а очевидячки хотячи мати тамъ яке „kółko“ або „sklep narodowy“, напастуютъ п. Витковицкого, що его склепъ, єдиный тамъ христіяньскій, мае неприязну для Полякѣвъ тенденцію... Така инсинуація чей-же „nie honorowa“.

— **Привернено рухъ** на шляхахъ Коломыя-Слобода рунгурска и Надвѣрнянське передмѣстя-Шепарѣвцѣ-Княждвѣръ дня 28 с. м. на зелѣзници локальнѣй Бѣрки велики Грималѣвъ дня 29 с. м.

— **Дипльомованый инжінеръ.** Міністерство зелѣзниць зарядило, щобы тыхъ зелѣзничныхъ инжінерѣвъ, котрій окрѣмъ окѣнчена технічныхъ студій на одній зъ державныхъ высшихъ школъ політехнічныхъ зложили также т. зв. „испытъ дипльомованый“, титуловано у внутрѣшній службѣ зелѣзничій выразно: „дипльомованый инжінеръ“, а то для вѣдрѣзненя вѣдъ тыхъ инжінерѣвъ, котрій хотятъ укѣнчити технічній студіи, а взглядно зложили два державній испыты, не посѣдаютъ однакъ третого або дипльомового испыту инжінерского.

— **Чи не байка?** Про самоубійника въ Чернѣвцахъ Долинье ого recie Беднара доносятъ черновецкій дневники сенсаційній вѣсти. Они пишутъ: „Коли выявило ся, що вѣнъ в вѣйско вымъ дефрандантомъ, вѣйсковій власти узязили его, перевезли зъ готелю до вѣйскового шпиталя и зараджено слѣдство. Якъ вѣдомо, волочивъ ся вѣнъ по свѣтѣ и пѣдчасъ своихъ подорожи пересылавъ статьѣ до львѣвскихъ дневникѣвъ въ оборонѣ своеи особы, мовь-то не вѣнъ, але хто иншій здефравдувавъ 10.000 зр. Бувъ вѣнъ, якъ кажe, въ Америцѣ, де зъ якимсь спѣльникомъ заснувавъ фабрику корковыхъ выроббвъ. Въ справахъ сеи фабрики выѣхавъ до Італіи; тутъ однакъ дѣзнавъ вѣстку що спѣльникъ продавъ фабрику и втѣкъ. Не маючи средствъ до жита, пристававъ вѣнъ до італійскихъ анархістовъ и пѣзнавъ ся зъ Лю кенімъ, убійникомъ ц. Єлисаветы. На одній засѣданю знавъ на него жеребъ спратата кого сь зъ коронованыхъ головъ. Для довершенія сего вручено ему фотографіи и планы палатъ та замкѣвъ просмѣтрѣваныхъ головъ. Головы на фотографіяхъ були пѣдписаній червоною ниткою. Въ тѣй цѣли перебувавъ вѣнъ у Вѣдни, переслѣдуванъ въ подорожахъ рѣдины пануючихъ але замаху не удало ся ему выконати. Анархісти дожидали результатовъ, а вѣнъ видячи, що передъ ними не укрые ся, вступивъ до монастыря, зъ котрого по кѣлькохъ днихъ выступивъ. Волочивъ ся вѣдтакъ по Испанію, Туреччинѣ и Россію, де пѣзнавъ ся зъ богатыми Россіянками, а любовній исторіи зъ ними достатчували ему грошѣ. За ихъ вилывомъ дѣставъ нанѣть посаду секретаря при однѣмъ консулатѣ Коли однакъ любовницѣ почали вѣдмовляти ему грошей, покинувъ Россію и прибувъ до Чернѣвцѣвъ, щобы тутъ вѣдобрати собѣ жатъ. Якъ вѣдомо, вѣнъ зажилъ въ тѣсточку стрихнінны, але его ура-товано. Его сповѣдь и слова сповѣдника мали вилынути на ее, що вѣнъ рѣшивъ ся все выявити. Мѣжъ его рѣчами въ готели мали справдѣ найти планы замкѣвъ та палатъ и образъ якъ царь россійскій тягне на шнурку иншихъ панующихъ. Грошей не найдено нѣякихъ. Слѣд ство веде дальше вѣйсковый судъ.“ — Такій вѣсти принесли дневники, а мы зъ обовязку дневникарского подаємо ихъ, хочь очевидно годѣ ручити за правду. Бо и заходить пѣдозрѣня, чи не божевѣльный той дивный самоубійникъ Долиньскій чи Боднаръ та чи цѣла тота его одиссея не є байкою?!

— **Зазывъ.** Комендантъ львѣвскои залоги ген. Панатовскій взывае въ Gazet-ѣ lwowsk-ѣй позаслужбевого поручника Іосифа Василевского, щобы въ часѣ одного мѣсяця ставивъ ся передъ командою у Львовѣ.

— **Що кому суджено.** За-для наближаючихъ ся святъ латиньскихъ столиця наша о-живилась дуже торговельно. Особливо тор-говцѣ свинины, котра вѣдграе рѣвно важну релю пѣдчасъ Великодныхъ святъ, якъ въ часѣ выборовъ, заповнили свои выставы скле-повій стосами масарскихъ выроббвъ, а явились у мѣстѣ навѣть провінціональній „свинорѣзцѣ“ и осадились таборомъ на Бернардиньскій пло-щи, де пѣдъ дахами продають свои метровій ковбасы и т. и. При такихъ нагодахъ святочныхъ не забувають и львѣвскій злодѣй де-що „придбати“ собѣ на святочне. Але опѣкуюча ся ними щиро львѣвска поліція сего року вчасно попсувала имъ апетитъ, бо отъ вже три ночи веде на нихъ облаву и много пташ-кѣвъ осѣдила въ своихъ... сальонахъ.

— **Бібліотека львѣвского університету** числила въ кѣнцемъ 1898 року 85 100 дѣлъ въ 152.951 томахъ. Въ минулѣмъ роцѣ прибуло 6422 томѣвъ книжокъ, чи-то въ дорозѣ закупна (2368), чи зъ дарбовъ правительства, приватныхъ и зъ обовязковыхъ примѣрникѣвъ. На закупно книжокъ выдано въ 1898 р. квоту 10.523 зр. 22 кр., котра обѣймае также передплату 330 науковыхъ часописій зъ рѣз-ныхъ галузей вѣдомости. Окрѣмъ часописій передплачуваныхъ одержуе університетска бібліотека обовязковій примѣрники всѣхъ часописій, выдаваныхъ у всходній Галичинѣ въ числѣ 97, такъ що загальне число часописій въ 1898 р. выносило 427. Бібліотеку обдаро-вують своими выдавництвами многій австрій-скій и поза-австрійскій академіи, а надто одер-жуе бібліотека выдавництва дуже численныхъ університетовъ европейскихъ та кѣлькохъ американьскихъ. Читальня університетскои бібліотеки була въ 1898 р. отворена для пу-блики щодень рано (вѣдъ год. 8 до 1) и по полудни (вѣдъ 4 до 6) зъ выимкою недѣль, святъ и мѣсяца серпня. Въ тѣмъ часѣ корис-тало зъ бібліотеки 16.300 особъ, на котрыхъ ужитокъ выдано 60.283 томѣвъ книжокъ и 122 рукописѣвъ, або персѣчно 67 читачѣвъ и 206 томѣвъ денно. Надто выпожичено въ 1898 р. до дому 18.260 томѣвъ. На жадане справаджувала бібліотека для тутешныхъ у-ченыхъ книжки и рукописи зъ иншихъ бі бліотекъ австрійскихъ та заграничныхъ, а также выпожичала свои книжки на ужитокъ школъ середныхъ на провінціи и многихъ чу-жихъ університетовъ.

— **Нагла смерть.** Позавчера въ друкарни тов. им. Шевченка о 3 годинѣ въ полудня померла нагло помочниця при машинѣ 15-лѣт на сирота Михайлина Лахтай. Мимо помочи лѣкарскои не удало ся ей привести до жита. Причиною смерти здаеть ся бувъ серцевый ударъ.

— **Зъ Гамбурґа** доносять дня 29 марта: Корабель „Dankbarkeit“ затопивъ ся на пѣв-нѣчнѣмъ морѣ на шляху Голяндія-Альтона. Цѣла залога, крѣмъ керманича, погибла въ морскихъ фалахъ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ повѣтового лѣкаря д ра К. Крижановского зъ Пѣдгаець до Львова а санітарныхъ асистентовъ д-ра Каз. Моссора зъ Тѣрнополя до Пѣдгаець а д-ра Ив. Леон. Косиньского зъ Тарнова до Стрыжова.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ мѣсяци лютѣмъ благоволили пожер твувати *на Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи* Р. Т.: о. Романъ Прислопскій парохъ въ Дубецку 2 зр.; Иванъ Вертипорохъ управитель школы въ Лашкахъ королѣвскихъ 50 кр., Елисавета Ильницка зъ Дубецка 1 зр., о. Петро Ілевичъ зъ Кузаковець 1 зр., Теодоръ Волошинъ канце-лістъ скарбовый въ Новѣмъ Санчи 3 зр.; на руки Александра Яковчика поборца податкового въ Мысленицахъ зложили: Ал. Яковчикъ, Волод. Діяковскій, Вас. Гоповятокъ, Францъ Смерочиньскій по 1 зр., разомъ 4 зр.; Казим. Червиньскій народный учитель въ Лабовѣй зѣ-браныхъ у него на хрестинахъ 1 зр., Ив. Пе-деньскій аплюнктъ судовый въ Старѣмъ Санчи 3 зр., Сев. Жуковскій на теперь въ Букѣвску 3 зр., о. Еронимъ Моравскій зъ Кривого 50 кр., д-ръ Ким. Сарницкій провінціалъ оо. Васи ліанъ у Львовѣ 10 зр., о. Левъ Мѣйскій декань зъ Вугловки 5 зр., Волод. Бѣлиньскій ветеринаръ въ Горлицяхъ 5 зр., Ант. Кравичъ слюсарь при варстатахъ зелѣзничихъ въ Н Санчи 50 кр., о. Гр. Копистяньскій и о Чер-лючкевичъ 1 зр. 20 кр., Вас. Бойко зъ Львова 5 зр., и о. Ига. Мохнацкій парохъ въ Войковои зъ скарбоны церковои и вѣдъ парохіанъ 6 зр., Іосифъ Кульчицкій совѣтникъ суду въ Самборѣ 3 зр., о. Алекс. Прислопскій парохъ въ Крас-нѣй 5 зр.; на руки о. Мих. Юрчакевича въ Чор-нѣмъ зложили: церковь въ Розстайнѣмъ 1 зр., церковь въ Чорнѣмъ 50 кр., церковь въ Незна-евѣй 50 кр., церковь въ Липнѣй 50 кр., и о. Юрчакевичъ 1 зр., разомъ 3 зр. 50 кр.; Выдѣлъ Рады повѣтовои въ Грибовѣ 30 зр., парохія Чертежъ 50 кр., о. Игн. Левицкій въ Сущина 1 зр., Монастырь оо. Василіянъ въ Михалѣвцѣ 3 зр., о. Юстинъ Лучакѣвскій въ Плава 1 зр., о. Юл. Кульматицкій зъ Гороховець 1 зр., о. І. Кобринъ въ Олешичахъ зъ деканату олешицко-го 2 зр. 5 кр., на руки о. Іоанна Литиньского пароха въ Чукви зложили гостѣ на весѣлю у о. Давидовича въ Блаховѣй 7 зр., о. Вас. Залозецкій зъ Гѣрного 1 зр., на руки о. Іоана Дур-кота пароха въ Шляхтовѣй зложили въ Новѣмъ Торзѣ. Пекаржъ секретарь староства 1 зр., д-ръ д-ръ Махачъ, Дікманъ адъюнктъ судовый и М. Каблакъ по 50 кр.. разомъ 2 зр. 50 кр.; о. Т. Березовскій, парохъ Дубравки вѣдъ себе и скар-боны церковнои по 50 кр., разомъ 1 зр.; Андр. Андрейчинъ літоґраѳъ зѣ Львова жертвуе на цѣли товариства 17 зр., зъ пушки винѣшеной въ товариствѣ „Дністеръ“ вынято 2 зр. 16 кр., д-ръ І. Кинцикевичъ адвокатъ въ Бурштинѣ вѣдъ обвиненого, котрого увѣльнено, 53 кр.; о. Іос. Мохнацкій зъ Лабовои 3 зр.; греко-кат. у-рядъ приходскій въ Тростянци великомъ вѣдъ прихожанъ 2 зр.; о. В. Шараневичъ зъ Пенякъ 1 зр. 50 кр., д-ръ Лукіянъ Гумецкій адвокатъ въ Самборѣ вѣдъ себе и своеи жены 2 зр. 50 кр., о. Козаневичъ зъ Валивы 1 зр., о. Кипріянъ въ Немирова вѣдъ себе 50 кр., вѣдъ своихъ па-рохіянъ 2 зр. 30 кр., разомъ 2 зр. 80 кр.; о. І. Монцѣбовичъ зъ Комарова 2 зр., на руки о. Мих. Матковского декана городаньского: о. Н-лія Двулѣтъ 1 зр. и о. И. Гарасимчукъ 50 кр., на руки о. Дим. Курдидика сотрудника въ Бор-щевѣ зложили гостѣ у о. Ковча, пароха въ Ли-совцяхъ: Дзюбановскій, судья въ Тлустомъ, д-ръ Дорундякъ адвокатъ въ Борщевѣ, Кали-товскій концепіентъ адвокатскій въ Борщевѣ, Храпливый учитель зъ Лисовець и о. Глѣбовицкій зъ Циганъ разомъ 10 зр.; на руки о. І. Дуркота зъ Новои-веси 6. Ексц. д-ръ Іосифъ Сембратовичъ 14 зр. 32 кр.; о. Сев. Гаваньскій катихитъ-сотрудникъ въ Нагѣрянахъ 2 зр., гр. кат. урядъ деканальный высочаньскій вѣдъ о. Вікт. Кордасевича въ Высоцка возьного 1 зр., о. о. Сим. Дутковичъ Підрубцяхъ 1 зр., о, Юстинъ Манастирскій въ Голомъ 1 зр.; на руки редак-ціи „Дѣла“: о. Ип. Макогоньскій 50 кр., проф. Иванъ Верхратскій зѣ Львова 1 зр., о. Б. Еліяшескій зъ Гуменца 1 зр., о. Т. Бородайкевичъ зъ Тростяница 3 зр., о. И. Шанковскій зъ Копичинець 2 зр., І. Мишкевичъ зъ Кракова 2 зр., о. Л. Свчиньскій зъ Мшаны 1 зр., В. Левицкій зъ Темеровець 1 зр.; о. М. Жарскій зъ Строгятина 2 зр., о. І. Герасимовичъ зъ Тура 2 зр. 50 кр.; о. Г. Мекелита зъ Загѣрянъ 1 зр., гро-мада Дусанѣвъ 3 зр., Ив. Рудницкій зъ Торско-го 50 кр., д-ръ І. Яюсъ зъ Сокаля 2 зр., ра-зомъ 22 зр. 50 кр., церковь въ Порогахъ 2 зр.; на руки о. Юстина Константиновича зъ Клим-кѣвки: о. І. Лушицкій лат. парохъ зъ Ропы 1 зр., Григ. Ґаль господарь зъ Лося 1 зр., Ник. Шлята 5 зр., І. Ґижа 50 кр., Марія Ґижа 50 Григ. Ґижа 1 зр , Григ. Ковальчикъ 50 кр., Ма-рія Карель 50 кр., Ева Ґаль 50 кр., Іосафатъ Палюхъ 50 кр., І. Олесневичъ 50 кр., І. Фур-шакъ 50 кр., всѣ ґаздова и ґаздинѣ зъ Лося также дрѣбными датками 16 зр. 83 кр., ра-зомъ 28 зр. 83 кр.; Кароль Бандровскій над-инспекторъ податковый въ Грибовѣ 3 зр., проф. Ив. Прийма зъ Перемышли 2 зр., о. Альб. До-бряньскій въ Волосянцѣ великій 1 зр., Каса позичкова „Помочь“ въ Теребовли 10 зр., Каса задаткова въ Н. Санчи 25 зр., д-ръ Барбацкій адвокатъ въ Н. Санчи 3 зр., д-ръ Кароль Да-видъ адвокатъ въ Н. Санчи 3 зр., Савлъ Не-бенцаль урядникъ австро-угорского банку 3 зр., о. архипресвитеръ Вас. Фацієвичъ зъ Станислава 5 зр., на руки о. Теоф. Качмарчика зло-живъ о. Корн. Лавришинъ парохъ въ Америцѣ 58 зр., о. Ига. Покришка парохъ въ Слободѣ 1 зр., о. І. Матвіисъ парохъ въ Неструбичахъ 1 зр., д-ръ Мих. Зобковъ адъюнктъ суду въ Сара-евѣ 3 зр., Товариство взаимного кредиту „Вѣ-ра“ въ Перемышли 20 зр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 31 марта. Wiener Ztg. оголошуе розпорядженя управительняюче додатковій служ-бовій поборы судовыхъ возьныхъ у Вѣдни, Львовѣ, Празѣ, Градци, Бернѣ и Трієстѣ.

Венеція 31 марта. Донъ Карльосъ мавъ покликати до себе свого брата Альфонса, бо хоче вѣдъ него одержати певній рады и вказѣвки.

Льондонъ 31 марта. Переговоры Россіи въ Англіею въ справѣ Хінъ вже укѣнчені и угода въ тѣй справѣ мае бути вже сими дня-ми пѣдписана.

Парижъ 31 марта. Siecle доносить, що касаційный трибуналъ не знайде достаточнои причины до ревізіи процесу Дрейфуса, тѣлько выскаже свѣй сумнѣвъ що до его вины, а вы-тягнене зъ того консеквенція, полагать пра-вительству. Правительство зъ державныхъ взглядовъ замѣнить кару на звычайне вы-гнане.

Анкона 31 марта. Въ процесѣ противъ анархіста обжалованого о заговоръ на жите цѣ-саря Вільгельма, прокураторія вѣдступила вѣдъ обжалованя. Базаньому, котрый пѣдсу-нувъ бомбу, аби здавало ся, що агентатъ дѣйстно бувъ уложеный выточено слѣдство о клевету.

Надѣслане.

Маттонього

GIESSHÜBLER

натуральна алькалічна щава.

31

Надѣслане.

Абсолюторіею

въ всѣхъ галузъ огородництва высшою школою садовничо-огородничою въ Айструбъ на Моравѣ успособляючою до:

а) закладарки всякого рода огородовъ,

б) рацiонального провадженя огородовъ гандлевыхъ,

в) фахового провадженя и надзору надъ публичными и приватными огородами якого-будь розмѣру, врешть

г) рацiонального перепровадженя садовничои и яринои культуры въ меншомъ и бiльшомъ розмѣрѣ, поручаюсь интересованымъ

Абiтур. **ЮС. ГАВРИШЬ**

1·1 5—6 **въ Манастирску, почта Косовъ.**

ЛИПІЙ

въ реставрацiи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальскаго ч. 12 цiлый власный, можна дiстати щоденно вже с годинѣ 8-ой рано горячiй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова съ капустою	15 кр
Сьвiжий деруш	12 „
Фляки	12 „
Нѣмецка тошча съ хрѣномъ	10 „
Кiнбаска съ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по най умѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ въ моихъ реставрацiи, даю вздбираючимъ марки. — Найлѣпшi вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вздъ 40 кр. лiтръ.

По театрѣ все снѣжа, въ великiй выборъ стравъ и напиткбвъ звосмотрена кухня.

79 189—? **Зъ высокимъ поважанемъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на пiдкатакахъ пiсля Гавнцкого

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвiнеры, льорнеты, бiнокли, далекозиды, барометры, термометры, рѣзнi ареометры, мiкроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, темные окрынчi, шiпы, лiбелi, манометры и т. п.

Уряджене дзвонiвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 415

Цѣна збожа и другихъ продуктовъ.

28 н. ст. марта 1899

Львовъ: Пшеница стара 9·25 до 9·50, пшеница нова 9·25 до 9·50, жито старе 7·— до 7·50, жито нове 7·— до 7·50, овесъ старый 6·50 до 6·75, овесъ новый 6·50 до 6·75, ячмѣнь пашнетый 5·70 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·50 до 7·50, горохъ гот. 7·— до 9·—, вика 5·50 до 6·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 5·25 до 5·50, гречка 7·50 до 8·50, конюшина червона 45·— до 58·—, конюшина бѣла 30·— до 50·—, конюшина шведска 50·— до 60·—, тымотка 17·— до 21·—, анiжъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5··, кукурудза нова 5·30 до 5·50, рѣпакъ 11 до 11·25, хмѣль 65·— до 70·—, за 56 кiльо у Львовѣ, оковита за 10.000 лiтрбвъ 15·50 до 16·75 зр.

Курсъ Львовскій

въ дня 31 н. ст. марта 1899.

Акцiи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	310 —	312 —
Зелѣз. Львбв.-Черновц. Ясси по 200 зр.	292 50	296 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	375 —	385 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	209 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	200 —	201 —
Листы застав. на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. за 10% прем.	110 20	110 90
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 50 л.	101 —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарищства кредит. 4% (I емiсiя)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 70	96 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинацiйного 4% а. в.	98 80	99 —
Буков. фонду пропинацiйного 5% а. в.	102 25	— —
Комунальнi Банку краев. 5% (II ем.)	102	— —
„ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевой зъ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевой зъ 1893 по 4% а. в.	97 20	97 90
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 50	95 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 60	28 —
Мѣста Станиславова	52 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскiй	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 52	9 67
Подвимперiялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 22	1 27
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита волосѣяни почвбрий до пантетбвъ по зр. 1 1.30 и 1.60.

пор. тов. ПЕТРО ХИПОНСТОВСКІЙ, торговля вандрiвна у Львовѣ, площа Кастуцкого 1 (напротивъ катедры)

150 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождой мѣсцевости повно и чесно, безъ капиталу и рiзика, через продажь законно дозволеных папервъ державныхъ и льотерiйныхъ. Згодошення дот. LUDWIG OESTERREICHER, VIII Bennisch-gasse 8, BUDAPEST. 4—10

НАПРАВЫ машинъ до шитя приймае Ив. Лящукъ, можовникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6

Машины Зінґера

ручнi вздъ 25 до 50, кожнi вздъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тылько зъ найлучшихъ фабрикъ христiянськихъ. Агентбвъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣнники — ЮСИФЪ ИЗАНИЦКІЙ, механiкъ и спецiалiстъ, Львбвъ, Академiчна ч. 26. 107 5—52

Великопостнiй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохбдъ на церковь. Дбстати можна въ книгарни Ставропигiйского Института у Львовѣ, ул. Руска ч. 3.

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 16.

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вбдтинокъ, 3.10 метр. довгiй, достаточный на 1 мужескiй одягъ коштуе лишь

зр. 2·80 зъ добрбго	правдивои овечои вовны
зр. 3.10 зъ доброи	
зр. 4·80 зъ доброи	
зр. 7·50 зъ делiкатнои	
зр. 8·70 зъ делiкатнои	
зр. 10·50 зъ найделiкатн.	
зр. 12·40 зъ англiйскои	
зр. 13·95 зъ кашмарковои	

Вбдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерiи на легкi пальта вбдъ зр. 3·25 за метеръ выше; льоденъ зъ найвышихъ барвахъ за 1 вбдтинокъ зр 6·—, 1 вбдтинокъ зр. 9·75; Peruvienne и Doskings, матерiи для урядничбвъ державныхъ, зелѣзничихъ и на судейскiй тога; найделiкатнѣйшi камґарны и шевiоты а также матерiи на уніформы для фiнансовои сторожи и жандармерiи и т. д. всѣ розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный яко рельный и солiдный

склад фабричного сукна KIESEL-AMHOF in BRÜNN

Взбрцѣ gratis и franco. — Достава точно пбсля взбрца.

УВАЖАТИ! Звертае ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосереднiмъ побираню матерiи выходить значно дешевше, якъ замовляючи у торговцѣвъ посередныхъ. Фiрма **Kiesel-Amhof** въ Брнѣ розсылае всѣ матерiи по дѣйстныхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 66 6—10

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмбвъ loco фабрика.

ВИНО

въ барилках 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

КАДИЛО

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 407 6

Полекшѣ въ сплатахъ пбсля договору безъ пбдвышеня цѣнъ

признаваю Вел. пп. духовнымъ, П. Т. держ. и прив. урядникамъ а также всѣмъ особамъ на добрбмъ становиску зъ случаю потребы купна товарбвъ льняныхъ и полотняныхъ якъ шiфонбвъ, адамашкбвъ, вебъ на постѣль и т. п., также столового бѣля, ручникбвъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣточого, рбвножъ церковныхъ ковровъ передъ престолы, сальоновыхъ и другихъ, дальше портiеръ, канапкбвъ, хбдникбвъ, патентныхъ ковдръ, церат лiнолеумъ, камъ на столы и постелѣ, коцикбвъ, дергъ на конѣ, макатбвъ, гобелiнбвъ и многихъ другихъ артикулбвъ.

Iлюстрованѣ цѣнники высылаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належить адресувати: 190

Товаровый дбмъ „AU LOUVRE“

Львбвъ, улиця Сикстуска ч. 6. (Пасажъ Гавсмана).

Ч. 16626.

Оголошенє конкурсу.

Зъ початкомъ року шкбльного 1899/1900 наданыхъ буде вбсѣмь мѣсць фундушевыхъ въ ц. и к. заведеняхъ вбйсковыхъ зъ фундацiи пбдъ назвою „Цѣсаря Франца Iосифа I. ювiлейна фундацiя“.

Услбвя принятя оголошує ся рбвночасно въ Gazet-ѣ Lwowsk-бй и за посередництвомъ всѣхъ заведень науковыхъ высшихъ и середныхъ.

Речинець до вношеня подань до Выдѣлу краевого уплывае зъ днемъ 5 мая 1899.

Зъ Выдѣлу краевого.

У Львовѣ дня 14 марта 1899. 111 6—3

Цѣс. корол. уприв.

Рафiнерiя спiритусу, Фабрика руму, лiкербвъ и оцту

Юлiя Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолiсы, лiнеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спiритусъ, „Bonbout“ на наливки, также правдивый оцетъ спiритусовый. 366 50—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ТОВАРИСТВО ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ

стоваришене зареестроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякй працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства вбдля композицiй своихъ членбвъ, а именно: образы религiйнi до иконостасбвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетрадоть, плащаницѣ и пр. и такiжъ образы до комнатъ; образы свѣтскi: историчнi, портреты зъ натуры и фотографiй, краевиды, побутовi и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесiйнi, епонѣдальницѣ и т. д. и всякй працѣ золотарскй; рбвножъ украшае внутра церковь, выготовляе плины церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографiчнi репродукцiи образбвъ рускихъ артистбвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товарыства е: пбднести нашу штуку и выпорити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте ся чисто руске Товариство патрiотичнбй опiцї нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до скорiшня сеи цѣли численными замовленями, котрi **приймае выключно лишь** Дирекцiя Товариства. 460 18—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся агентами.

Ботанiка

на вищi класи школ середних. Пiсля учебника Д-ра О. Ростафиньского Зладивъ Iван Верхратский. Вид. 2 в 1896. Цiна 1 зол. 20 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафиньского

Ботанiка

на низшi класи школ середнiх. На язык руский переложив Iван Верхратский. Видане друге. У Львовi 1898. Цiна 70 цент. в. ав.

Мiнералогiя

на низшi класи школ середних, учебник А. М. Ломницкого, переложив i подекуди доповнив Iван Верхратский. Видане друге 1898. Цiна примiрника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразбвъ

зъ руской ботанiчной термiнольогiї и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскiй. Вид. р. 1892. Цiна 30 цент. в. а.

Видання тi можь дiстати в книгарнi Ставропигiйскiй або у автора, професора руской гiмназiи зi Львовi. При замовленю у автора що найменше двох примiрникiв наведених виданiй в якiй небудь комбiнацiї (пр. 1 примiрника ботанiки i 1 пр. мiнералогiї, або 1 примiрника ботанiки i 1 пр. Спису, або 2 пр. ботанiки, або 2 пр. мiнералогiї, або 50 пр. Спису) порто оплачує автор.

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, ббдь усмирючого втирання, котрый е до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Янбръ“.

ТУТКИ цигаротовi 1000 штукъ 1 г. поручае А. Мазурковичъ, Львбвъ ул. Рейтана ч. 12.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогiчного двотыжденникъ педагогiчно-науковый, выходить вздъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр.

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

подає часу середньо-европейського [середнього о 36 мінут від часу львівського].

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД мішан.	ПОЇЗД мішан.	зі Львова
приходить о					
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиськ з головн. двірця
	7.40	„ Ясова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя зі Підзамча	6.10		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.34		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя зі головний двірець		9.15	„ Смолього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Ясова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиськ з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Чорна		9.15	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Смолього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.30	—	„ Іцкан	3.03		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ зі Підзамча	2.40		„ Іцкан
1.30	—	„ „ „ головн. двірець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ зі Підзамча		3.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ головн. двірця		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	мішан.		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
мішан.				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиськ зі Підзамча		6.30	„ Іцкан
	8.30	„ „ „ головн. двірець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з головн. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.30		„ Підволочиськ зі Підзамча		7.44	„ Ясова
9.40		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиськ зі головн. двірця	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиськ з головного двірця
	12.15	„ Смолього		11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна чинить ся від 8 годины вечером до 5 година 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Свропиглйского, пбдъ зарядомъ Iосифа Данилюка.

Ч. 64. Львовъ, Субота 20 Марта (1 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль'и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	21 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Авізо для Р.Т. Передплатниковъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высылаємо нашъ дневникъ лише по вложеню передплаты зъ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

По сесіи краєвого сойму.

I.

Могла она — сеся сесія сойму потревати й довше, бо нѣчо не стояло тому на перешкодѣ — а тымчасомъ „сполечна єрархія“, котра завсѣгды такъ завзято нарѣкае на правительство, що оно занадто короткій часъ вымѣрюе соймови, теперь сама безмилосердно перетяла пасмо днѣвъ „єдного — якъ якійсь Полякъ сказавъ — сойму въ контуша“. И се тымъ чуднѣйше, що оно стало ся именно въ порѣ, коли „сполечна єрархія“ такъ бундючно домагае ся розширеня автономіи краю и перенесеня многихъ справъ зъ рады державной до сойму краєвого...

Ба навѣть и той часъ сесіи сойму був для панѣвъ за довгій — скучный и надто томлячій. Чымъ блише къ кѣнцеви, тымъ менше видно було охоты и заинтересованя, а таку важну справу, якъ буджетъ краєвый, справдѣ вже, якъ то кажуть — „перемелено“...

Яка-жь тому причина?

Не що вище, якъ свѣдомость краху того славного „nierządu“, якимъ колись, пѣсля пересѣдченя польскои шляхты, повинна була „стояти“ Польща, а якимъ теперь „стоить“ въ сѣй „двельніци“ польска „єрархія сполечна“...

Страшный то крахъ! — тымъ страшнѣйшій, що въ такъ короткѣмъ часѣ наступивъ по першѣмъ.

Першій крахъ бувъ політичной натуры и розбгравъ ся у Вѣдни — то було банкротство и соромный упадокъ „польского міністерства“ гр. Казимира Баденього... Цѣла тая исторія скомпромітувала и здискредитувала галицку „єрархію сполечну“ пѣдъ взглядомъ політичнымъ не тѣлько въ Австрій, але й по за ей границями. Певна рѣчь, що и сего „нещастя“ було вже досыть для галицкихъ „єрархѣвъ сполечныхъ“. Щобы той політичный крахъ позабуто въ ширшѣмъ свѣтѣ, на се потрѣбно було довшого часу и яко-такъ нормального ходу справъ у краю, абы вѣденьскій, а за ними и берлиньскій дневники якъ найменше мали нагоды подавати що разъ новій скандалы „aus Scandalizien“..

Тымчасомъ такъ судило ся, що по вѣденьскѣмъ політичнѣмъ краху упало на сесію „двельніцу“ нове „нещасте“ — противжидовскій розруху на Мазурахъ зъ вѣдомыми сумными наслѣдками. „Єрархія сполечна“ въ цѣлѣй сѣй прикрѣй исторіи робила, якъ то кажуть — „gute Miene zum bösen Spiel: вину за противжидовскій розруху звалила на „єврхолѣвъ“, що нѣбы пѣдбунтували нарѣдъ, хотяй анѣ одного „бунтовника“ не выкрыто... По усмиреню розрухѣвъ станомъ выимковымъ и спровадженемъ ката зъ Вѣдня „єврхія сполечна“ вѣдѣтхнула.

Якъ вѣдомо, въ тѣмъ часѣ спровадженo до Львова, на торжество вѣделонення Собѣскому памятника, славного даньского писателя Юрія Брандеса [зъ роду жида] — очевидячки въ тѣй цѣли, щобы такъ само, якъ передъ лѣтами написавъ книжку о Полякахъ въ Конгресѣвцѣ, написавъ и о Полякахъ въ Галичинѣ. Вѣдомій всѣмъ тій комедіи, якій у Львовѣ выправлювано зъ Брандесомъ, щобы настроити его якъ найсимпатичнѣйше для галицкои польщи. Дуже характеристичный бувъ зъ часу побуту Брандеса у Львовѣ той епізодъ, що вѣнъ, обѣцявши зайти мѣжь Русинѣвъ на „Руску Бесѣду“, опѣля надѣславъ листъ зъ перепросинами, що зайти не може, бо дотычій круги польскій, середъ якихъ вѣнъ обертаесся, беруть ему се за зле... Видко, якъ дотычнымъ кругамъ ишло о те, щобы Брандесъ не спѣзнавъ дѣйстного, правдивого стану и вѣдносинъ въ сѣй „двельніци“, але щобы полишивъ ся блаженнымъ вѣрующимъ у тѣ „Потемкиновѣ села“, о якихъ ему наторочували по паньскихъ салонахъ... Та й не дувати ся — Брандесъ прецѣнь мавъ передъ лицемъ свѣта регабілітувати галицку „єрархію сполечну“ по недавнѣмъ ей політичнѣмъ краху у Вѣдни... Чи Брандесъ пише и яку пише книжку о Галичинѣ, не знаемо; але по Брандесѣ явивъ ся въ Галичинѣ другій славный писатель — тѣлько вже не чужинець, а „рѣдакъ“ Болеславъ Прусъ [Гловацкій] зъ Варшавы — и той, повернувши до Варшавы, въ тамошныхъ дневникахъ высоко выславивъ „органічну працу“ въ Галичинѣ, особливо на полѣ промысловѣмъ и фінансовѣмъ... Описуючи „органічну працу“ въ Галичинѣ, Прусъ часто маркувавъ: намъ бы учитись вѣдъ Галичанъ... Одинакъ не треба було по тѣмъ довго ждати, а правда выйшла на верхъ мовь олива — оправдала ся досадно пословиця: не все те правда, що на весѣлю плещуть...

По краху політичнѣмъ у Вѣдни ударивъ громомъ въ галицку „єрархію сполечну“ — ей крахъ фінансовый и... моральный въ краю, безперечно ще тяжшій и страшнѣйшій вѣдъ тамтого. Самоубійство равского маршалка повѣтового посла Єнджейовича — крахъ галицкои касы щадничои — самоубійство директора кредитового банку д-ра Кржановского — самоубійство посла Віктора...

Кѣлька фактѣвъ — але яку пропасть чи то скандалу та компромітацій, чи злочыну мѣстить въ собѣ тыхъ кѣлька фактѣвъ! та й якій наслѣдки!

Самоубійства Єнджейовича и Віктора грубо компромітують морально шляхту польску, котра претендуе собѣ и нополь до управы краю и до першои ролѣ въ вѣденьскѣмъ парламентѣ. Ось якій то бувають „заступники народу“ въ тѣлахъ законодавчихъ — выбираній пѣсля Баденѣвскои системы при помочи жандармскихъ багнетѣвъ та всякои корупціи выборчои! Дивна гра судьбы! — якъ-разъ въ порѣ, коли непомилуваній за Баденѣвскій выборы селяне нашій вѣдсѣджують свои кары по вязницяхъ, накладаютъ на себе руку два вызначній члены польскои „єрархіи сполечной“ на Руси. Та нехай зъ Богомъ спочивають! они не наковли такого, за що бы край мавъ покутувати въ такій способѣ, якъ отсе покутуе за другихъ — живучихъ мальверантѣвъ, розпустникѣвъ та авантурничихъ спекулянтѣвъ..

Крахъ галицкои касы щадничои а вѣдтакъ самоубійство д-ра Кржановского тяжкою и незвычайно болючою компромітацією дѣткнули „єрархію сполечну“, а ще спеціально деякій вызначній „екоцелянціи“ польскій... Головно скандальна господарка — справдѣшна панама въ галицкѣй касѣ щадничѣй показала ославлену „polnische Wirthschaft“ въ цѣлѣмъ ей блеску... Та нехай бы собѣ! — але жь тая панама упала важкимъ тягаремъ на край, котрому соймъ накинувъ поруку за десятки міліонѣвъ вкладокъ касы, и пѣдорвала кредитъ краю по за его границями.. А се не мариця! — се рѣчь безконечно важна, анѣжь самъ фактъ скандальныхъ компромітацій першихъ повагъ „крайовыхъ“ на полѣ фінансовѣмъ — властителѣвъ высокихъ ордерѣвъ членѣвъ палаты панѣвъ, бувшихъ кандидатѣвъ на міністрѣвъ и т. п.

Все те було причиною того — якъ сказавъ маршалокъ въ своѣй жалобной промовѣ — „природного и оправданого пригнобленя“ и нѣвъ у соймѣ. Пригнобленя за часъ самои сесіи усе бѣльшало: ледви полагоджено справу касы щадничои, стрѣлне ся д-ръ Кржановскій и настае рунъ на товариство кредитове, а ледви послы охолонули изъ зворуш ня тою новою пригодою, приносить телеграма зъ Берлина вѣсть о самоубійствѣ посла Віктора...

Врочѣмъ — куда кинь, то клинъ! Изъ школами рѣльничими (въ Дублянахъ и въ Черниховѣ) клопѣтъ! Господарка въ фундаціи гр. Скарбка скандальна! Гороскопъ буджету на 1900 рѣкъ фатальный!

Най то грѣмъ трѣсне! — заклина „єрархія сполечна“ и нѣбы на вѣдраду въ горю укувала въ консервативнѣй кузни та й перевела въ соймѣ — lex-Urbański..

Про австрійскій щадниць

читаемо въ Prawd-ѣ warszawsk-ѣй незвычайно цѣкаву статью такого змѣсту:

мыйка, Арендарь, Жиды подѣльскій, Хаты селянськй на Подѣлю, Ноша селянъ на Подѣлю галицкѣмъ, Львинъ подѣльскій, Похоронъ сѣльскій, Поворотъ зъ ярмарки, Гаѣлки, Коровай и Толока. Въ илюстрованѣмъ катальозѣ польскои штуки вѣдъ року 1764 до 1886 помѣстивъ Коссакъ „Typy i ubiory na Rusi Czerwonej“. Межи выставлеными у Львовѣ видѣвъ малый образокъ до пѣсни „Козакъ коня напувавъ“.

Яке становище займавъ Юлій Коссакъ въ маляретвѣ польскѣмъ и якій вплывъ на выхованє молодои генерації артистѣвъ, се характеризуе Станиславъ Віткевичъ въ розвѣдкахъ, котрій выйшли книжкою пѣдъ заг. Sztuka i krytyka u nas*) ось такими словами: „Въ его працяхъ есть тѣлько характеру сучасного жита, що оглядаючи природу все можна було щось знайти, о чѣмъ говорило ся: „Дивѣть, се кѣнь Коссака, се его хортъ, а то шляхтичъ зъ его акварелѣ“; то говорить богато! Тая генерація [пише дальше Віткевичъ] до котрои я належу, пережила цѣлый дитячій вѣкъ пѣдъ вражѣнемъ его рисункѣвъ. Вѣдъ першихъ листкѣвъ Przyjaciela dzieci до пѣзнѣйшихъ илюстрацій въ Tygodniku illustrowanym все будило нашу фантазію, учило, розвивало, спонукувало до дѣла. Майже нема маляря, котрый бы наслѣдувавъ манеру Коссака, якъ майже нема межи нами такого, котрый бы не бувъ пѣдъ его вплывомъ. Коссакъ будивъ таланты, помагавъ освѣдомлати ся, вѣдчинявъ дверь, а нѣколи не бувъ заворою накидуючи свою манеру. Нема въ нѣмъ доктринерства, то самостойный, щирый и великій талантъ.“

Небѣщикъ Юлій Коссакъ лишивъ наслѣдникѣвъ въ маляретвѣ коней навѣть въ найблизшѣй рѣдни, бо въ особѣ сына Войтѣха Коссака и въ молоденькѣмъ внуку — не тямлю, якъ ему на имя.

Ивана Труша.

*) Смѣю поручити сесю знамениту написану книжку и нашій публицѣ. — *Прим. Автора.*

Юлій Коссакъ.

——

Закимъ будемо мати свою штуку, гадаю що не вѣдъ рѣчи буде интересувати ся проявами артистичного руху у чужихъ народѣвъ, передовсѣмъ Москалѣвъ и Полякѣвъ, бо культурне ихъ жите розвивае ся близько передъ нашими очима. Выставы и продукціи польскихъ артистѣвъ мимохѣть звертаютъ нашу увагу на себе, длятого я задумую о скѣлько змога запѣзнавати зъ ними нашу суспѣльнѣсть. На часѣ теперь сказати хочь кѣлька слѣвъ о выставѣ образѣвъ Юлія Коссака и Яна Стыки.

Юлій Коссакъ померъ д. 22 сѣчня с. р., а товариства любителѣвъ штуки краковске и львѣвске урядили посмертій выставы его творѣвъ, на жаль, рѣвночасно, такъ що не можна мати докладного перегляду его незвычайно численныхъ акварель [образѣвъ мальованыхъ водными красками]. Коссакъ намалювавъ ихъ кѣлька сотокъ. Мусимо отже вдоволити ся загальною характеристикою его пензля.

На львѣвскѣй выставѣ „Przyjaciół sztuk pięknych“, де завѣшено до 100 акварель и рисункѣвъ майстра, бачимо всѣ пробы его артистичного розвою зуставлений въ хронольогічнѣмъ порядку почавши вѣдъ року 1844 аж до 1897.

Перший его студій дуже докладній що-до выкѣнчена детайлѣвъ. Рука молодого спеціяліста въ мальованю коней въ початкахъ непевна, ставить конѣ въ позиціяхъ безъ руху; однакъ чымъ бѣльше артистъ набирае вправы, тымъ жавѣйшій и меткѣйшій стае ся рухъ его креацій. Акварелѣ Коссака — то рисунки начеркненій рубашною лінією и закольорованій зовсѣмъ конвенціональными, блѣдыми, въ значнѣй части неприродными красками; блѣднуть они тымъ бѣльше, коли ихъ порѣвнаемо зъ акварелями теперѣшныхъ англійскихъ акварелістѣвъ, зъ образами Фортуніого або хотьбы Фалата, однакъ мають они велику вартѣсть яко композиція, яко рисунокъ и обсерваціа природы, правда, не глубока, поверхована, але въ головныхъ чертахъ незвычайно вѣрна. Техніка акварелѣ за послѣдныхъ 40 лѣтъ безустанной дѣяльности Коссака на полѣ маляретва значно пѣйшла напередъ, а нинѣшній акварелісты довели сей способъ мальованя до такихъ результатѣвъ, що они въ станѣ вытворити ефекты рѣвній олѣйнымъ образамъ. Коссакъ въ тѣмъ напрямѣ лишивъ ся за другими або поступивъ дуже незначно напередъ. Пробуе вѣнъ инодѣ впровадити до образа повнѣйшій свѣтла и тѣни, чого доказомъ отъ хоть-бы у Львовѣ выставлена „Стадинна зъ Славуты“, однакъ змагання его кѣнчать ся на скромныхъ результатахъ. Травѣ въ его образахъ хибуе все правдивои зелености, конямъ властивого имъ полыску, якъ тѣлу людскому природнои краски. На небѣ Коссака не бачимо нѣколи погоды; въ кождѣмъ образѣ оно попертинане тяжшими або лекшими оловяными хмарами знаряжоваными пѣсля власного спеціяльного смаку.

Юлій Коссакъ не слѣдить суспѣльного житя, не вглядае глубше въ ситуаціи, въ жадѣмъ его образѣ не знайдешь психольогічного поглубленя подѣй, — люде и конѣ е для него лишь предметомъ, зъ нихъ вѣнъ ловить рухъ и верву. Свѣтоглядъ артиста — то свѣтоглядъ шляхтичѣвъ магнатѣвъ, на чинхъ дворахъ вѣнъ гостивъ, можна сказати выросъ и вѣдъ нихъ набравъ замилованя до тематѣвъ веселыхъ, гучныхъ, проте гулятика, кѣньскій спортъ, битва улюблений его сюжеты. Въ своѣй незвычайно чинній артистичній карієрѣ дотыкавъ вѣнъ всякихъ тематѣвъ, часѣвъ, найрѣзнороднѣйшихъ людей и звѣрятъ. Чи компонувавъ образы давного жовнѣрского житя, чи вѣдтворювавъ сцены зъ житя польскои шляхты [що було для него найвѣдповѣднѣйшимъ], чи малювавъ маломѣсточковій ярмарки — все то вѣддававъ вѣнъ зъ незвычайною легкостю и великимъ талантомъ. Коссакъ перекидавъ ся зъ тематы на тематъ, зъ ситуаціи на ситуацію, примѣнювавъ ся до всякихъ вымогѣвъ хвилѣ; рисувавъ и малювавъ для поважныхъ выставъ, на замовленя плютократіи и для дрѣбныхъ жидѣвскихъ гандлѣвъ образами.

Є малярѣ, котрій до вѣддавна найменшои подробицѣ потребуютъ модели [людей або предметѣвъ, котрій маляръ чи рѣзьбарь въ тѣй цѣли укладае або въ припадковѣмъ положеню на-борѣ скіцуе], е и такій, що потрафлять выбрану ситуацію кинути на полотно — розумѣе ся лише зъ грубшого въ головныхъ чертахъ — не уживаючи его зовсѣмъ. Коссакъ належавъ до тыхъ другихъ. Его незвычайна уява, темпераментъ и выимкова память заобсервованои формы кваліфікують его якъ нѣкого бѣльше зъ польскихъ артистѣвъ на илюстратора. Бувъ вѣнъ имъ справдѣ тымъ бѣльше, що его техніка якъ-разъ надае ся до тои цѣли. Коссакъ илюструвавъ дуже удачно Obrazy z życia i natury и Rok myśliwca Поля, Pamiętniki starającego się Ежа та Ogniem i mieczem Сенкевича — и се причинило ся до ще бѣльшои его популярности у польскои суспѣльности.

Хотяй Руснякъ зъ роду, Коссакъ мало чувъ замилувана до мальованя сценъ зъ нашого житя, якось то не дуже пѣдходило пѣдъ традиціи и смакъ его вельможныхъ меценатѣвъ, тому лишивъ вѣнъ розмѣрно дуже мало образѣвъ зъ украиньского житя, хотяй артистъ довшій часъ перебувавъ на Волыни, Подоли и въ Кіевщинѣ. Образы тій не належать навѣть до найгрнѣйшихъ. Ось списокъ ихъ назвъ, хотяй не зовсѣмъ докладный: Илюстрацій до монографіи Завадзкого Obrazy z Rusi czerwonej [Tygodoik illustrowany]. Рисунки и акварелѣ переважно зъ житя русскои части Галичины: Пастушки при дорозѣ, Краевидъ подѣльскій, Церковь у день недѣльный, Добродѣй (чи ксьондзъ Добродѣй), Коло-

Коли въ галицкій щадниці у Львовѣ наставъ крахъ зъ семиміліоновымъ дефіцитомъ, вѣдозвали ся въ усѣхъ усюдѣхъ урядовій и пѣвурядовій голосы, запевняючій, що щадничимъ вкладкамъ не грозить жадне небезпеченьство. Резервовый фондъ пропавъ; але щѣ се кого мае обходити, скоро вклады безпечній?

Сей дивоглядный поглядъ поясняе статья регуляміномъ для щадниць, выданымъ въ р. 1844, котрій доси е правною пѣдставою всѣхъ австрійскихъ щадниць. Пѣсля того регуляміну правительство дае кѣлькомъ, на довѣря заслугуючимъ громадянамъ дозволъ заложити ощадницю, — значить, позваляе имъ на певныхъ услѣвяхъ „свѣдчити бѣднымъ добродѣйства“, принимати вѣдъ нихъ вклады на 3 або 4%, а выповѣдати збѣрній такъ грошѣ на 5 або 6%. Отже тій „добродѣѣ бѣдныхъ“ заробляють грѣшми тыхъ бѣдныхъ 2%, побираютъ въ тон надвышки добрій платнѣ, тантіемы, нагороды и збираютъ резервовый фондъ на „добродѣйній цѣли“. Якій се мають бути цѣли, сего регуляміи не каже; се залежить вѣдъ осуду „добродѣѣвъ“, котрій выплатившись собѣ, що имъ не належить ся, зводили зъ надвышокъ зысковъ утворити резервовый фондъ. На пѣдставѣ того регуляміну повырастали щадниці мовь грибы по дощи. Найшло ся всюды богато „добродѣѣвъ“, ко рѣ були ласкавій давати бѣднымъ о 2% менше, нѣжь самій заробляли, а надвышкою по части дѣлити ся, давати своимъ приятелямъ и кревнякамъ добре платній мѣсця, а розпоряджуючи резервовымъ фондомъ, здиати собѣ всѣлякій симпатій, похвалы и т. н.

Лише одной рѣчи не можна було выказати: щобы зъ тыхъ заведень користалъ „бѣдный народъ“. Що найбѣльше, оборонцѣ щадниць указують, що давнѣйшій тій „бѣдній“ ховали грошѣ въ панчохахъ и не мали въ нихъ жадныхъ вѣдсотковъ, а теперь беруть въ щадницяхъ по 3 або й 4%. Але зъ другой стороны тій самій щадницѣ давали грошѣ на селяньскій грунты найменше на 6%, а се неразъ вело до ліцитацій тыхъ грунтовъ. Все-жъ таки кажуть, що щадницѣ е великимъ добродѣйствомъ для бѣдныхъ, бо лѣпше складати до щадниць на 3%, нѣжь ховати грошѣ въ панчохахъ.

На чолѣ щадниць стоять „пазове“ або услужній имъ плебейцѣ. Врешті мѣжь панами е два сторонництва: аристократы и демократы. Луплять они Мацькѣвъ и Войтковъ назаводы. Сварять ся они завзято и ведуть борбу зъ собою, а предметомъ борбы е завѣгды нарѣдъ. Ходить о те, хто ему мае „свѣдчити добродѣйства“. И свѣдчать ему ихъ такъ, що бѣдный нарѣдъ ледво дыхае. Вѣдъ пѣвъ вѣку бачимо разъ въ разъ „ратунковій акціи“ для „пѣднесеня народу“. Идуть по собѣ: индемнізаціи, кѣлькаразовій выкупна пропінація, банки рѣльничій, кредиты земскій, щадницѣ. Але зъ усего того выходить оденъ конецъ, що вытягае ся зъ народу міліоны и пускае ся ихъ на всѣлякій „цѣли публичній“ або й не публичній, але у всякѣмъ разѣ такій, зъ которыхъ misera contribuens plebs не мае найменшои користи. О тѣмъ, що фонды, збѣраній пр. въ щадницяхъ грѣшми Мацькѣвъ и Войтковъ, е ихъ власностію и длятого треба тій фонды обертати на користь вкладаючихъ, — о тѣмъ не подумаютъ анѣ правителъ тво анѣ паны.

Звѣдси пѣшло, що пѣдчасъ краху гал. щадниць правительство и „интересованій круга“ лише запевнювали, що „вклады не пропадуть“. Гр. Пінінъскій поѣхавъ до Вѣдня и выстаравъ ся у правительства, а потому и сойму о краёву поруку за „вклады“. Про страту резервового фонду анѣ згадки, бо се нѣкого не потребуе обходити. А крѣзь всѣ тій успокоюваня прозирае одно бажане, щобы удержати институцію, котра принимае вклады на низькій вѣдсотки! Очевидно: тымъ кругамъ ходить о те, щобы не стратити дѣйной коровы, котра мае и дальше давати молоко, якъ доси давала. Круги тій запевнюють, а може и самій е переконанй о тѣмъ, що доючи тую корову, „служать краёвы“, а poczciwemu ludowi свѣдчать велику ласку. Бо-жъ властителѣ коровъ дѣстають свое молоко; чого-жъ хотять бѣльше? Що „добродѣѣ“ краю и народу збираютъ для себе сметанку, — шѣ се кого обходить? Адже регуляміи зъ 1844 р. ясно надае имъ се право. Змѣстъ того регуляміну можна описати такъ: Особамъ, уповажненымъ вѣдъ правительства, котрій хотять пѣднати ся сего „гуманітарного дѣла, позваляе ся будувати оборы и приймати до нихъ дѣйній коровы вѣдъ бѣднаго народу. За доене коровъ збираютъ они сметанку, а народови даютъ вызбиране молоко.

Се право такъ вже вжило ся, такъ стало „публичною моральностію“, що нѣкому и на гадку не приходить, чи до тои сметанки не мали бы якіись слушнои претенсій такожъ властителѣ коровъ. А таки, коли щадницѣ мають бути добродѣйными заведенями, то властителѣ оборы не повинній зъ доена коровъ побирати инпихъ зысковъ крѣмъ того, що коштуе удержане оборы; отже всѣ надвышки, — значить, резервовій фонды повинній ити на користь Мацькѣвъ и Войтковъ. А коли тыхъ фондовъ не роздѣлюе ся мѣжь нихъ кождому зъ окрема, то справедливость велить признати имъ бодай всѣмъ разомъ якесь право розпоряджати тыми фондами. Тымчасомъ всѣлякій політичній и неполітичній спекуланты дбаютъ передовсѣмъ о те, щобы грошемъ убогихъ живити себе и свою котерію, а дальше, порѣвши въ пѣрѣ, обертати решту на найрѣзнѣйшій цѣли, нѣби то для „загального добра“, а властиво для добра деякихъ кружковъ и котерій.

Такій неморальный звычай вытворивъ въ Галичинѣ ту атмосферу поглядовъ, пѣсля которыхъ резервовій фонды щадниць е нѣби то власностію тыхъ кругѣвъ, котрій управляютъ касами. Вѣдъ сихъ поглядовъ вже тѣлько оденъ крокъ до всякого надужитя резервовыхъ капиталовъ, збѣраныхъ грѣшми убогихъ, на цѣли особистій, політичній и економічні, нѣбыто для добра краю, при чѣмъ не трудно пѣдъ ту формулку пѣднести выборчій матацтва, спекуляцій політичній, промысловій, бірженій и... нафтовій.

И такъ зъ малыхъ грѣховъ доходить ся до великихъ. А коли нога похованне ся, тогдѣ въ мѣродайныхъ кругахъ вѣдзывае ся лише оденъ окликъ: „ручимо за вклады!“ Очевидно: бо о вклады ходить и на будуче; ходить о те, щобы и на дальше набити дѣйній коровы Мацькѣвъ и Войтковъ до оборы „добродѣѣвъ“, и щобы давну господарку вести и дальше. Про усунене жерела надужить, про змѣну регуляміну для щадниць нѣхто не гадае; щобы покласти конецъ тій господарцѣ, що грошемъ убогихъ розпоряджае на цѣли „высшій“, которыхъ попирае було бы дуже гарною рѣчею, коли бы ихъ попирало ся зъ власнои кишенѣ, — о тѣмъ нѣхто не згадуе.

Галичина въ провізорічнимъ буджетѣ.

До тримѣсячнои буджетовои провізорія, установленои цѣсарскимъ розпорядженемъ на пѣдставѣ §. 14-ого, вставлено для Галичины мѣжь иншими: На прикрашене університетскихъ будынковъ въ Краковѣ 5.000 зр.; [4 и послѣдна рата] на шкляриу въ краковскѣмъ ботанічнѣмъ городѣ 19.500 зр.; на будову нового патольогічно-анатомічного института въ Краковѣ [6 и послѣдна рата] 25.000 зр.; на закупно збірки гальванічныхъ вѣдтисковъ польскихъ печатокъ [перша рата] 350 зр.; на доповнене внутрѣшного уряджения Collegii Novi 318 зр.; субвенція для Бучача на будову гімназіи 20.000 зр. а на внутрѣшне уряджене сего будынку 5.000 зр.; на будову новои керницѣ въ гімназіи въ Тарновѣ 800 зр.; решта на будову реальной школы въ Краковѣ 50.000 зр.; на заснованс державной торговельной школы у Львовѣ 2.000 зр.; на розширене желѣзничон стацін у Львовѣ [4 рата] 500.000 зр.; на розширене стацій въ Новѣмъ Санчи 50.000 зр.; на доповнюючій роботы лінін Станиславѣвъ Воронянка 150.000 зр.; на будову домовъ для окружныхъ судовъ: въ Рашевѣ 5.000 зр.; въ Новѣмъ Санчи 20.000 зр.; на правительственный будынокъ въ Городенцѣ 30.000 зр.; на перебудованс вязниць въ Тернополи 40.000 зр.; на правительственный будынокъ въ Косовѣ 25.000 зр.; на судовій будынки въ Зборовѣ [перша рата] 25.000 зр.; въ Жидачевѣ [друга рата] 15.000 зр.; въ Камѣнцѣ струмиловій [перша рата] 10.000 зр.; въ Золочевѣ 12 400 зр. До прелімінара инвестиційного фонду вставлено: На правительственный будынокъ въ Краковѣ 200.000 зр.; на окулістичну клініку въ Краковѣ 120.000 зр.; на лікарску клініку въ Краковѣ 160.000 зр.; на правительственный будынокъ въ Коломыѣ 120.000 зр.; на будову державной желѣзницѣ Галичъ-Острѣвъ въ вѣдгалуженемъ до Бережанъ и Пѣдгайцѣвъ 1,344.000 зр.; желѣзницѣ Ходоровъ-Пѣдвысоке 1,214.940 зр.; державна субвенція на желѣзницю Хаббака Новый Торгъ 1,300.000, на розширене стацій и віядуктъ въ Перемышли 222.700 зр.

Переглядъ політичный.

Правительству вручено меморіалъ австрійскихъ промысловцѣвъ, ухваленый на зборахъ мужѣвъ довѣря промысловцѣвъ всѣхъ частей монархіи у Вѣдни дня 6-ого марта с. р. Въ меморіалѣ высказаный жаль, що австрійскій парламентъ не мѣгъ перевести поправки угодового операту. Меморіалъ домагае ся зъ натискомъ, щобы парламентови привернено способность до праці и введено его въ таке положене, щобы мѣгъ сотворити пѣдставы дефінітивного цлово-торговельного договора зъ Угорщиною. Тымчасомъ правительство не повинно выдавати нѣякихъ промысловыхъ зарядженъ, не выслухавши впередъ промысловои рады. Меморіалъ розвивае вѣдтакъ промыслову програму, вычисляе жадания промысловыхъ корпорацій, згадуе о потребѣ реформы обезпечения вѣдъ пригодъ, субмісійнои системы, фрахтовои тарифы и оподаткованя, и высказуе надѣю, що розвязане всѣхъ тыхъ справъ наступить доперва при вызначній співучасти промысловои рады.

Плянъ полагодженя крізы выкликанои языковыми розпорядженями, выданемъ новыхъ розпоряджень выдаесь N. fr. Press-ѣ авантурничимъ, котрый не выдержуе критики. Правительство Туна знову знаходить ся въ одномъ зъ тыхъ самодурствъ, зъ которыхъ беруть початокъ всѣ нещасливій експерименты въ Австрін. Гадка, щобы дорога до угоды и спокою мала вести черезъ розпорядженя, которыхъ — якъ свѣдчить бесѣда Ейгля — Чехи не хотять, а Нѣмцѣ мусять принятн якоиныи и паругу — е дѣйстно авантурнича. Чи се мае бути мирова програма правительства? Чи досвѣдъ зробленый зъ наказнымъ Австрін баденѣвскихъ розпоряджень пѣсля рецепты Крамаржа, дѣйстно не научивъ нѣчо слѣдуючій правительства?

Коли кн. Ліхтенштайнъ, а за нимъ бѣльшѣсть долѣшно-австрійского сойму домагаеся внесеня языковыхъ розпоряджень, то треба пригадати, що всѣ нѣмецкій сторонництва вѣдъ двохъ лѣтъ нѣчого иншого не домагали ся. Але Ліхтенштайнъ пѣдшовъ ще дальше: вѣнъ домагае ся введеня нѣмецкои мовы, яко державной въ Австрін яко условіе ея екзистенціи.

Нѣмецка Gemeinbürgschaft мае лишь сесю одну цѣль: внести лихій языковій розпорядженя, выдати новій принисы языковій, вредными нашого М. Вербицкого — поки чужанцѣ въ постати Нанкихъ, Серсавыхъ, Седлякѣвъ, що о нашій музицѣ, передовсѣмъ церковній стѣлько мали понятя, що слѣпый о краскахъ — за наший таки грошѣ не звели нашои церковной музики, може и мимо волѣ, до тяжкого упадку. Нинѣ треба конечно ея двигати, но розумно. Передовсѣмъ вѣдсвѣжити творы Вербицкого и точнымъ а артистичнымъ ихъ выведенемъ показати незрѣвнану красу его пѣсенъ ангельскои, що чоловѣка справдѣ переносить въ незнаний свѣты и каже на часокъ затопити ся въ душевній молитвѣ, вѣдложити житейску скорбь и печаль... По при Вербицкѣмъ можна выкопувати литургійній спѣвы Бортнянъского, передовсѣмъ его „Слава Єдинородный“, „Иже херувимы“ Nr. I, III, V и чудесне а до того дуже легке Nr. VI, его „Хвалите“ и „Достойно есть“ [подане въ „Першій Службѣ Божій“], — дальше обѣ „Херувимскій пѣсни“, „Достойно“ c-dur и „Отче нашъ“ b-dur Львова, — „Милость мира“ f-dur Металлова, — Службу Божу на три мужескій голосы, якъ и утворы літургійній а передовсѣмъ задостойники Турчанинова на мѣшаній хоры, — деякій уступы зъ c-dur Службы Божои Чайковского, а доперва вѣдтакъ можна бы пайти зъ такъ тяжко стравными, якъ „Иже херувимы“ Римского-Корсакова и тымъ подобными. А чей-же есть ще надѣя, що и наший композиторы, спожывши таку поважну дозу музыки церковной, доброи и стравной, пробудуть ся и самій на творы новій на хвалу Божу. Отъ и нашъ майстеръ народнои пѣсни Лисенко вѣдважывъ ся на Херувимску, которая, що правда, годѣ бы въ церкви продукувати — але прецѣнь пробовавъ себе и въ тѣмъ напрямѣ — а у насъ мало бы вже все такъ засмѣтити ся? Я тому не вѣрю!

(Дальше буде.)

---

5)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный есквіз музичный.

(Дальше.)

Инша рѣчь зъ того рода репродуковаными въ „Першій Службѣ Божій“ композиціями, якъ „Аллилуя“ Седлака. Знаю добре, що оно въ тій формѣ выдане въ „Партитурѣ“ о. Кипріяна, але тому вже 15 лѣтъ. Сумнѣваю ся, чи бы панъ о. Кипріянъ, знаный и заслуженый яко музикъ, подобну лихоту пѣдъ наглядомъ композиціи замѣстивъ въ своій „Партитурѣ“, котра колись одна дала починъ до сильного розбудженя руху музичного на галицкій Руси. Але коли выдавцеви „Першои Службы Божои“ те „Аллилуя“ подобало ся, то годило ся переглянути композиціи призначенй до вѣдписаня и літографіи — поправити и тій шевскій басы [т. е. октавы межи сопраномъ а басомъ], не згадуючи вже про unisono альта и баса, — заступити просто звычайною модуляцією найзвычайнѣйшои гармоніи. У насъ бувае, що кождый широко розводить ся про все, лишь не о самій сути рѣчи; такъ и Пилипъ Музика знае навѣть що „вѣдчуваючи бракъ новыхъ пѣсень церковныхъ, деякій композиторы свои [?] и чужій [?] почали збогачувати музику церковну пѣснями свѣтского нѣмецкого характеру, що новсѣмъ и вѣдповѣдають духови нашихъ всходныхъ напѣвовъ церковныхъ и нашого обряду“ та взывае „всѣхъ покровителѣвъ и защитниковъ чистого обряду“ до пѣдпомоги нового выдавництва — а забувъ звернути увагу выдавця, що якъ-разъ то „Аллилуя“ въ тій формѣ дуже вѣдступило вѣдъ намѣру: подати хорамъ нашимъ добірній а потомій творы музичній, передовсѣмъ строго гармонізованій, що есть найважнѣйшою цѣхою церковной музики.

Оно такъ выглядае, мовь-бы Пилипъ Музика на память писавъ свою рецензію, бо коли про все друге говоривъ, лишь не о „Першій Службѣ Божій“, кѣнчить свою рецензію ось-якъ: „Щобы подати нашимъ хорамъ пѣснѣ церковній поправно [?] на чотири голосы розписанй, *щобы достатчити имъ свѣжихъ пѣсень та запѣзнати ихъ изъ сею новою струею въ музицѣ церковній*, про яку высше згадано [т. е. зъ закраскою часто руско-оріґінальною народною, не заходно европейскою интернаціональною] розпочавъ Ф. Колесса выдавництво пѣсень церковныхъ [мовь видить ся, що сему выданю вѣдповѣдае назва литургічныхъ!] „Першою службою Божою“. — Рецензентъ мабуть не знае, що по Галичинѣ и менче вчений дяки выспѣвують вже на самолѣвку выдане „Слава-Єдинородный“, „Достойно есть“, а то „Святый [!] Боже“, „Да исполнить ся“ [лишь не въ оріґінальнѣмъ выданю Бортнянъского, а въ переробленю, якъ се е въ „Першій Службѣ Божій“] майже чи не всѣ воробцѣ выспѣвують, що выводять ся коло церковъ, де спѣвае ся зъ нотъ. Що-жъ до новинъ, которыхъ Пилипъ Музика начисливъ аже сѣмъ, а я стѣльки дочислитись не мѣгъ, бо за новины можна уважати лишь: „Иже херувимы“ Римского-Корсакова, „Вѣрую“ Рафаловича, „Милость мира“ вразъ изъ „Святъ“ и „Тебе поемъ“ [которыхъ у выданю бракуе а которій въ Россіи компонують ся пѣдъ однымъ заголовкомъ „Милость мира“] Римского-Корсакова, ну и „Рѣздвяной псальмы“ Лисенка, а доданій вѣдъ бѣды „Пѣдъ Твою милость“ Бортнянъского — всѣ прочій поданій композиціи давно знаній и „черезъ безнастанне спѣваня на всѣ лады вже стратили свій чаръ, бо и найкраща композиція вкѣнци знудить ся, коли ей чуемо тысячь першій разъ“ якъ се сказавъ рецензентъ въ тій-же самій рецензіи. Ну! а теперь що?

Та зъ выборомъ тыхъ новинъ якось не пощастило выдавцеви. Коли возьмемо пѣдъ розвѣръ „Иже херувимы“ Римского-Корсакова, то хочь сеся композиція на скрѣзь строго музично оброблена, она своею моногонією, пригадуючою пѣснѣ великорускій, малорускому уху не пѣдхожа. Мельодія сама собою тяжка, а модуляція, на котру я зъ мого строго церковно-музичного становиска вповнѣ годжу ся, на разъ для загально пересѣчного галицкого уха, призвычаеного до модуляцій въ родѣ Седлаковскихъ „Аллилуя“ або Нанковыхъ „Слава Єдинородный“ а вѣдтакъ до решты збѣсованыхъ на *церковныхъ* композиціяхъ Лавровского — не можлива. Коли выдавцеви конечно забагло ся зазнакомити нашу галицку спѣваючу публику зъ творами велико-рускихъ композиторовъ — честь ему за добру волю и охоту! — то потребувавъ лише заглянути до композицій А. Львова и вѣдписати „Херувимску пѣснь“ g-dur, котра своею мельодією, простотою гармонізациі и короткостію мусѣла бы конечно у насъ принятись, а зъ другой стороны показувала-бъ намъ, якъ взѣрцево треба бы нашій духовній пѣснѣ компонувати; або коли хотѣвъ подати намъ щось бѣльшого, то мѣгъ розписати „Херувимску пѣснь“ Nr. 2 Львова en f-dur, такъ звану коронаційну, котру въ Москвѣ выводить ся хоромъ 300—400 спѣваковъ при надзвычайныхъ торжествахъ. Сѣ композиція Львова далеко взѣрцевѣйшій, нѣжь поданій въ „Першій Службѣ Божій“ Римского-Корсакова, и своею гармонією та модуляцією бѣльше пѣдхожій нашому музичному — розумѣемъ на творахъ взѣрцевыхъ Вербицкого и Бортнянского вже дещо вышколеному уху.

Въ засадѣ можна тѣшити ся, що нашій музики починають оглядати ся по сусѣдахъ за огнемъ, котрый такъ добре мѣгъ розгрѣти та розгорѣти ся у насъ силою власного матеріалу — и такъ хорошо ставъ грѣти, плывучи зъ душѣ безсмертного а неоцѣненого сво-

ганій пôдъ нѣмецкимъ вплывомъ. А се стане ся.

Grazer Tagblatt зô скаженою заѣлостію ударяє на нѣмецку шляхту за ихъ становиско въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ за ихъ махінаціи зъ правительствомъ и ихъ згоду на выданє новыхъ розпоряджень.

Зъ того, що о тôй справѣ пише Wiener Ztg., можна заключати, що правительство не гадає покинути свого пляну выданя языкового закона на пôдставѣ §. 14-ого, и зробить се по замкненю ческого сойму.

НОВИНКИ.

— **При надходячôй змѣнѣ мѣсяца и квартálу** просимо Р. Т. Передплатникôвъ нашихъ о вчасне вôдновленє передплаты на II. чвертьрôкъ якъ такожъ о выровнанє залеглостій.

— **Сегорôчна весна.** Надѣя скорои весны завела, хочь вже въ зимовыхъ мѣсяцахъ усмѣхалась до насъ своимъ змѣнливымъ проблескомъ. Вже и цвѣтень, котрого назва вказуе на цвѣты и зелень въ природѣ — а тутъ зима якъ передъ Іорданомъ. Упали снѣги, стиснувъ морозъ матѣнку-землю, а весны не видно. Але не лише мы маємо зиму, хочь пôсля календаря мае бути весна. Такожъ въ цѣлôй прочôй Европѣ вôдъ кôлькохъ днѣвъ лютять ся бурѣ и снѣжнй метелицѣ, якихъ не було пôдчасъ сегорôчнои зимы. Сими днями засыпали снѣги цѣлу Угорщину и наробили богато шкоды въ садовинѣ. Въ Парижи кôлька днѣвъ лежала груба верства снѣгу. Зъ Антверпій въ Бельгіи доносять, що на мори лютять ся страшнй бурѣ. Вôдъ кôлькохъ тыждневъ въ однôмъ лишь портѣ антверпескôмъ дожидаютъ вôсѣмь кораблѣвъ, котрй выплыли въ Америки а доси ихъ ще нема и не знати, що зъ ними стало ся. Сими днями приплывъ до Антверпій нѣмецкій пароходъ „Арраґонія“. Корабель такъ сильно ушкодженый, що выглядае немовь бы на нѣмъ лютовъ ся пожаръ. Навѣть стѣны корабля, вкрытй грубими на цаль блахами зелѣзными, повыгинанй. По дорозѣ стрѣтала „Арраґонія“ останки англійского парохода „Ґалліна“. На розбитôмъ корабли щось рушало ся, тому залога „Арраґонія“ пробовала порозумѣти ся розмовою, однако на сигналы нѣхто не вôдповѣдавъ. Керманичъ пустивъ ся тогдѣ въ човнѣ до „Ґалліны“ и застався корабель цѣлкомъ пустый; були на нѣмъ лише два выголоднѣлй псы. До машту була привязана фляшка, въ котрôй залога „Ґалліны“ лишила списаный протоколъ, що мусѣла покинути корабель, бо буря сильно его ушкодила и затопила средства пожывы. Имовѣрно цѣла залога, що пустила ся була на море зъ чôвнахъ, затонула. „Арраґонія“ забрала оба псы на свôй покладъ, а „Ґалліну“ затопила, щобы въ ночи не розбивъ ся о нею якій корабель. Взагалѣ зъ рôзныхъ краёвъ надходять вѣсти про грôзный бурѣ и про катастрофы корабельній, при чôмъ не обôйшло ся и безъ многихъ жертвъ въ людяхъ. Сегорôчна зима не статкувала, а и весна зачинае показувати свои примхи.

— **Обкрадане церковъ.** Въ Славску пôдкопавъ ся злодѣй до церкви и розбивши одну скарбонку, забравъ зъ неи грошѣ, а другу, въ котрôй були папєровй грошѣ, полишивъ нетъкнену. Але стара, давна шѣстка, о котрôй памятавъ священикъ, зрадила злодѣя, селянина Грeба. — Въ селѣ Сколѣмъ вдавъ злодѣй вôкномъ до церкви и викравъ изъ скарбонки звыжъ 400 зр., котрй були призначенй на вôднову церкви. Злодѣя не выслѣджено.

— **Загальнй зборы товариства „Рускій жѣночій кружокъ“ въ Коломыи** вôдбудуть ся въ четверъ 6 ого цвѣтня с. р. о годинѣ 3 по полудни въ комнатахъ „Родины“, на котрй такъ мѣсцевыхъ якъ и замѣсцевыхъ членôвъ запрошуе — *Выдѣл.*

— **П. Иванъ Тиминьскій**, секретарь дирекціи скарбу въ Чернôвцяхъ, дôставъ титулъ скарбового радника.

— **Занеханє слѣдства.** Якъ вѣдомо, пок. д-ръ Крижановскій, директоръ гал. банку кредитового, що закончивъ свое житє самоубійствомъ, лишивъ по смерти листъ, въ котрôмъ описавъ причину свого трагічного кроку и назвавъ д-ра Мархвіцкого — дияволомъ, що его спутавъ... Листъ сей забравъ бувъ при списаню рѣчей нотарь п. Онишкевичъ, а вôдтакъ взяла вôдъ него львôвска прокуратôрія до урядового ужитку. Зъ сего пôйшли були рôзнй вершн, але теперь уже рѣчь певна, що прокуратôрія застановила слѣдство въ тôй справѣ.

— **Слѣдство противъ Зімы** веде ся дальше и удержуе ся въ великôй тайнѣ. Слѣдчій судья п. Милашевскій студіюе дальше отосы актôвъ и зъ нѣкимъ не стыкае ся, а навѣть, якъ кажуть, замикае ся въ своѣй канцелярія, щобы не мати зъ нѣкимъ зносинъ. Тому всѣ вѣсти про слѣдство опертй на фантази, зарôвно и вѣсти о рôзныхъ судахъ, де мае перевести ся процесъ. Одиноко певною рѣчею е, що розправа не вôдбудеся передъ львôвскимъ судомъ. Подôбно и о вынимковыхъ пôльгахъ для Зімы, о котрыхъ доносили дневники, подано невѣрно О тѣ пôльги удала ся зъ прошеннемъ до прокуратôрія родина уязненого.

— **Зъ Перемышля пишуть намъ:** Не треба и Целецкого!... Вже кôлька разôвъ була загадка въ „Дѣлѣ“, що на скарбовôй дирекціи въ Перемышли нема рускои написи, хочь шефомъ е чолôвѣкъ, що вважая себе настоящимъ Русиномъ. И справдѣ сумъ, злôсть и смѣхъ огортае чолôвѣка, коли дивить ся на будынокъ, де мѣстить ся скарбова Дирекція и де мешкае самъ шефъ тои дирекціи. Три цѣсарскій орлы всѣюють пôбôчь себе. Три рази знехтовано и обиджено рускій народъ. Во на всѣхъ лишь польска напись! Одинъ орелъ на знакъ, що тамъ дирекція скарбова, другій що тамъ головный складъ стемплёвъ и тютюну, третій дуже важный, знамя, що ту головный ц. к. урядъ податковый. Консументы и контрибуенты переважно Русины, а хотай приписано и сама справедливôсть вымагае, щобы була такожъ и руска напись, панъ шефъ не звважае на право, обиджая чувство народне, вѣдай думаючи, що нôсъ для табаки а не на вôдворôтъ. Пане шефе! не вымагае ся сего вôдъ васъ — яко вôдъ Русина; се повиненъ зробити, хто-небудь бувъ бы шефомъ, Полякъ, Нѣмець чи жидъ. Се хиба лишь бôльшій соромъ, що вы, Русинъ, а ставте на поперекъ змаганямъ рускимъ. Сего ачей и ваший власти не похваляють вамъ, бо вже й Поляки-шефы подавали рускій напинен на такихъ Дирекціяхъ. Се ще тымъ дивнѣйше и смѣлѣйше, що вы, пане шефе, выповѣли борбу всѣмъ Русинамъ народовцямъ, пропагуючи свою идею настоящои рускости. Але намъ байдуже до вашихъ убѣжденій. Мы домагаемось вôдъ васъ лишь того, чого домагали бы ся вôдъ кождого, хто бы бувъ на вашôмъ мѣсцѣ. Не схочете зробити сего добровôльно, то удамо ся выше. Якъ борба, то борба! — *Ю. Н.*

— Будуча австрійска цѣсарева?! Münchener Neueste Nachrichten доносять, що дрезденьскій круга двôрскій твердять рѣшучо, що цѣсарь Францъ-Іосифъ задумуе по разъ другій оженитись. Твердженє се тымъ бôльше набирае имовѣрности, що, якъ вѣдомо, двôръ саскій удержуе зъ двôромъ вѣденьскимъ дуже оживленй и приязнй вôдносины. Будучою цѣсаревою мае бути — пôсля згаданои газеты — або старша сестра испаньского короля Альфонса XIII, инфантка de las Mercedes, або молодша сестра померши недавно княгинѣ болгарскои Маріи Людвики. Обѣ княжнй походять зъ родины Бурбонôвъ. „Цѣсарь женить ся — пишуть M. N. N. — въ тôй цѣли, щобы полишити сына яко престолонаслѣдника и спадкоемця австрійско-угорскои монархіи. Въ другôй лініи на намѣръ цѣсаря мае виплывати такожъ взглядъ на репрезентацію у дворѣ. Вѣсть сесю потверджуе и той фактъ, що недавно цѣсарь именувавъ великою охмістриною цѣсарского двору графиню Гаррахову. Посада тая вôдъ смерти цѣс. Єлисаветы не була замѣщена. Гр. Гаррахова яко велика охмістриня двора займае въ своѣй ранзѣ мѣсце заразъ по членахъ цѣсарского дому и ѣй поручено починити одвѣтнй приготованя до повторного вѣнчання цѣсаря и заведеня двора для будущои цѣсаревои. О речници вѣнчання цѣсаря Францъ-Іосифа не вѣдомо нѣчо близшого.

— **Не удало ся!** До львôвскои репрезентациі товариства обезпечень „Фенікъ“ надôславъ хтось листъ зъ пôдписомъ Робертъ Кунцъ и зъ офертою за суму 2000 коронъ опродати тарифы градовй Краковского товариства обезпечень. Листъ сей вôдосланo до дирекціи „Фенікъ“ у Вѣдни, але заступникъ директора Манелесъ не хотѣвъ зъ него корыстати а вôдославъ его одному зъ директорôвъ краковского товариства обезпечень. Дирекція Краковского товариства вôддала заразъ сей листъ поліціи зъ прошеннемъ выкрыти автора нечестивои оферты. Поліція передвчера увязнила автора листу Станнслава Андрашка, испытованого практиканта товариства. Вôдобрано у него всѣ записки. Справка сеся зломила вже его карієру, а мае вôнъ походити зъ честнои родины и ледва передъ кôлькома мѣсяцями оженивъ ся. Причиною зрадженя тайнъ института була жажда наживы, котрои вôнъ потребувавъ до — зеленого столика. Андрашка вôдставлено до карного суду въ Краковѣ. Заходить пôдозрѣнє, що вôнъ на подôбныхъ офертахъ мôгъ уже зробити интересъ зъ иншими товариствами обезпечень, бо пôдчасъ ревізіи найдено у него въ дома выпиги градовыхъ тарифôвъ. — Для пояснени цѣлои рѣчи треба додати, що тарифы градовй установляе ся на основѣ довголѣтныхъ дослѣдôвъ и розсылае ся агентамъ тôлько на ихъ округъ, що бы могли удѣляти информацій сторонамъ, котрй хотять обезпечувати свои плоды. Всѣ тарифы Галичины и Буковины держать ся у великôй тайнѣ, бо въ разѣ выдачѣ могли бы послужити яко небезпечне оружя конкуренційне для товариствъ, оперуючихъ на тôмъ самôмъ полѣ.

— **Нагла смерть.** Въ Чортковѣ померъ нагло въ 40 вôмъ роцѣ житя на ударъ серця начальникъ тамошнього суду Ив. Ангельчиковскій. Смерть наступила въ ночи пôдчасъ сну, бо рано найдено мертве тѣло.

— **Вôдъ „Станиславôвского Бояна“** одержуемо таке письмо: „Позаякъ наддатки на вôднову церкви катедральнои въ Станиславовѣ [въ нагоды вечера устроeного „Боянôмъ“ дня 21 с. м. пôдъ протекторатомъ Впреосв. митр. Куловского] що дня ще на мои руки надходять, прото маю честь повѣдомити симъ ласкавыхъ П. Т. жертводавцѣвъ, що листа надд тôвъ буде замкнена и поквітована доперва въ половинѣ цвѣтня с. р. — *Ром. Зарицкій* голова „Станиславôвского Бояна“.

— **Зъ Дирекціи зелѣзниць** державныхъ: Подае ся до вѣдомости, що на зелѣзници локальнôй Бôрки великій-Гриналôвъ привернено знôвъ рухъ всѣхъ поѣздôвъ.

— **Въ Скалатщинѣ** вадили минувшого тыждня инжінеры по полях коло Товстого для вытычення зелѣзничого шляху зъ Гриналова до Калигарôвки котрои хаты вôдъ хать росіянского мѣста Сатанова дѣлить рѣка Збручъ. Тая лінія зелѣзниць буде досыть рентувати. Лінія Товсте Гусятинъ, взглядно Гриналôвъ-Товсте-Гусятинъ не мае такои будучности, бо Гусятинъ вже безъ того сполученый зô Станиславовомъ и Тернополемъ.

— **Огонь въ шпиталю.** Дня 27 с. м. выпалювали комінарѣ саджу въ комінахъ краёчого шпиталя въ Чернôвцяхъ и при тôмъ искры дôстали ся на стрыхъ будынку, а пôзно въ ночи выбухъ огонь. Межи недужними настав великій перелякъ, многй хотѣли выскакувати вôкнами, и тôлько зъ трудомъ удало ся ихъ здержати. Завôзвано сторожу огневу и она угасила огонь, але такъ сильно поливала повалу, що вода лялась на недужихъ. По кôлькохъ годинахъ огонь угашено и привернено ладъ въ шпиталю.

— **Дрôбнй вѣсти.** Памятникъ для цѣсаревои Єлисаветы вôдслонить ся въ Ментонѣ дня 6 цвѣтня с. р.; буде се пірамiда высоты 10 метрôвъ. — Вѣденьскій судъ розбославъ гончй листы за якимсь княземъ Юр. Гікою въ Румунія, котрый оженивъ ся бувъ зъ цирковою балетницею а опôсля вѣвъ на власну руку циркъ [бувъ вôнъ зъ своимъ циркомъ навѣть въ Станиславовѣ], позарывавъ дуже много осôбъ и пропавъ безъ вѣсти. — Въ фабрицѣ меблёвъ Вчеляковъ у Львовѣ при накладаню дерева на машину стративъ зъ необережности робôтникъ Ив. Гринчишинъ два пальцѣ правои руки. — Въ Княжичахъ и Брилинцяхъ пôдъ Перемышлемъ зарядило старостно оногды лôвы на дики, котрй робили великй шкоды въ озиминахъ; убито вôсѣмь штукъ, а три пострѣлено; решта стада перебила ся кровъ наглôнку у утѣкла въ лѣсы. — Вчера скôнчивъ ся процесъ въ Новôмъ Санчи противъ Пуржицкои, експедиторки почтовои въ Мушинѣ, за почтовй мальверсаціи; Пуржицку увôльнено.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1 цвѣтня. Wiener Ztg. оголошуе цѣсарскій патентъ скликуючій соймы: Тироля на день 11 ого, а Истріи, Горицiи и Градиски и Трiесту на день 15 цвѣтня. — Секційный шефъ Гальбанъ що по довшôй вôдпустцѣ вернувъ до Вѣдня, поважно занедужавъ.

Прага 1 цвѣтня. Ческій соймъ по святахъ буде радити надъ заснованемъ кôлькохъ новыхъ окружныхъ и повѣтовыхъ судôвъ. Окрôмъ того пôдъ нараду прийде внесене п. Енгля, котре мае на цѣли зазначити становиско сойму на торôчне цѣсарске письмо. П. Скадра поставить внесене о выборѣ комісіи, котра бы розглянула справу реформы соймовои ординаціи выборчои.

Заць 1 цвѣтня. Въ старостнѣ знôвъ 25 осôбъ зголосило свое выступленє зъ католицкои церкви. Мѣжъ тымъ, котрй доси перейшли на протестантизмъ, нема нѣ одного провôдника націоналôвъ.

Петербургъ 1 цвѣтня. „Прав. Вѣстникъ“ доносить, що зъ причины неустаючихъ студентскихъ забурень на петербургскôмъ университетѣ всѣхъ студентôвъ выключено, а тѣ, котрй хочуть, щобы ихъ назадъ принято, мають повносити подання на руки ректора до дня 24 марта с. ст. — Комітетъ міністрôвъ зарядивъ, що жидôвскій купецъ въ Москвѣ и мѣстахъ московскои губерніи, можуть набувати бізеты першои гільды выключно за дозволомъ міністра фінансôвъ и генералъ губернатора. По упливѣ десяти лѣтъ концесія мае бути вôдновлена.

Берлинъ 1 цвѣтня. Зъ огляду на се, що противъ христіянськôй забурена въ Шавтунѣ прибрали дуже грôзный характеръ, нѣмецке правительство зарядило высланє сильного вôддѣлу вôйска для охороны нѣмецкихъ місіонерôвъ и инжинерôвъ.

Бѣлградъ 1 цвѣтня. Турецкій посолъ одержавъ вôдъ Порты наказъ не сходити ся зъ дипломатичнымъ болгарскимъ агентомъ на сербскôмъ дворѣ. Россійскій посолъ одержавъ зъ Петербурга наказъ, щобы при королевскôй родинѣ заховувавъ ся вôсля приписовъ етикеты.

Парижъ 1 цвѣтня. Тайне dossier, котрого публікацію розпочавъ Figaro надруковано лишь для членôвъ касаційного трибуналу. Оголошенй документы заключають рѣчи звѣстнй зъ ревеляцій Естергазого. Новй суть лишь деякй его листы, въ котрыхъ дуже грубо выказуе ся о французскихъ генералахъ, и листъ ген. Цурлиндена до міністра вôйны о взглядне трактоване Естергазого. Показуе ся, що Естергази дѣлавъ въ порозумѣню зъ генеральнымъ штабомъ. Дiйшовши слѣдство, щобы довѣдати ся въ якій способѣ „Figaro“ одержало dossier Дрейфуса.

Царгородъ 1 цвѣтня. Вчера були на авдіенціи у султана австрійскій амбасадоръ Калісъ и угорскій міністеръ торговлѣ Гегедісъ. Гегедісъ одержавъ велику ленту ордена Османъ. Окрôмъ того угощено въ султанськôй палатѣ пробуваючихъ въ Царгородѣ студентôвъ торговельнои академіи и угорскихъ туристôвъ.

Лондонъ 1 цвѣтня. Зъ Пекіну доносять, що вôйска безнастанно стягають ся въ напрямѣ столицѣ. Вôйска Кансу, що въ осени выкликали були розруху, намѣряють розтаборити ся въ безпосередній околицѣ мѣста. —

Гавана 1 цвѣтня. Привезений для розділу мѣжъ кубанськихъ повстанцѣвъ три мілiоны долярôвъ вôдосланo назадъ до Вашингтону, бо розділъ тыхъ грошей стрѣтивъ ся зъ непобориными перепонами.

Вашингтонъ 1 цвѣтня. Пôсля донесень зъ Манілѣ, Американцѣ заняли головну кватиру повстанцѣвъ Мальолло. Повстанцѣ на вôдходѣ пôдпалили мѣсто. Страты Американцѣвъ суть бôльшій, якъ се було подане въ першихъ телеґрамахъ ґенерала Отіса.

Надôслане.

Рускій хлопець зъ укôнченою норм. школою, переступившій 14 лѣтъ, знайде умѣщене въ рускôй кравецкôй рукодѣльни ВАСИЛЯ ҐРЕСЯКА у Львовѣ Ринокъ ч. 36 [дôмъ Народнои Торговлѣ]. 89 7—8

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ площа Галицкого

получае зъ великôгъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лѣворисы, бінокли, калєйовиды, барометры, термометры, рôжнй ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тесемы мѣрничй, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневныхъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

ЛИПІЕ

въ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкавй лесня	12 „
Фляки	12 „
Ножка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	50 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потрафить въ моимъ ресторациі, даю вôдбиранчимъ марки. — Найлѣпшй пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 190—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

НАСАЖЪ ҐАВСМАНА

І. ЛЬВôВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разôвъ преміёване.)

Въ сѣмъ тыждни е до побачення:

ВИДОВИЩА

Театрôвъ Парискихъ

Вступъ 10 кр. 95

МУЖЕСКУ 544

Безсильнôсть

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне надежно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ ілюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуговъ и направили свои мужескй силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчення. По одержаню франко надсилаетъ, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Лайпцигу. (R. F. Biery's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

НОЖИЦѢ до стриженя худобы и Машинки до стриженя коней припоручае Иванъ Дяврукъ ножовникъ у Львовѣ Галицка 6.

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнй выробы продае по цѣнахъ фабричныхъ

Краёве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своѣй ново устроенôй торговлѣ У ЛЬВôВѢ при ул. Килиньского ч. 2.

Замовленя зъ провінцiи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуютимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инши агентôвъ анѣ похатинôвъ не высылаемо. 2 13—52

ТЕОДОРЪ ҐЕЛЕТА

У ЛЬВôВѢ

при ул. Банхарескôй ч 9

принимае всѣякій роботы въ обсягѣ малярства комнатъ и выконуе тѣ роботы якъ найвкуснѣйше по цѣнахъ умѣркованыхъ.

116 4—16

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИНҒЕРА (чôвенкôвй и обручовй (Ringschiff) зъ первороднихъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованй поручае ИВАНЪ ДЯВРУКЪ (передъ тымъ І Гарродинськôй) Львôвъ Галицка 6. 943

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признано за знамените, успѣшно дiючe бôль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 27—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тôю маркою. Охоронне яко вирôбъ оригінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментôвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтреваліѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тôлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ съ 4 нотами; дальшй ноты по 25 кр.

Зъ поважаніемъ **І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.**

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

човенковй и обручковй, съ первориздныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованй якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіею

Зінґера ручнй вôдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнй вôдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважаніемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 33—?

Львôвъ, улиця Галицка ч. 6.

Готель вôдновлений и улучшений, цѣны низькй

НА СВЯТА!

ПЕТРО КОЛЬОНЬСКІЙ (давнѣйше **Брайтмаеръ**)

ТОРГОВЛЯ ВИНЪ и РЕСТАВРАЦІЯ

въ готели вôдъ „Трема Коронами“, ул. Трибунальска ч. 10 у Львôвѣ.

поручае знаній зъ доброты НАТУРАЛЬНЙ ВИНА на мѣру и въ оригінальныхъ фляшкахъ, такожь шампаны, старй токаѣ, cognac французкій и рôзній роды горѣвокъ и лікерôвъ. Мѣдъ столовый и куряційный. 121 2—2

Цѣнники высылаю franco.

Ласкавй поручення полагоджую вôдворотно.

На складѣ портеръ англійскій

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтôмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченôмъ опаковапю)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности поручений такожь дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣплення цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збôльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокôвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крôви. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнôмъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Міколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алоізія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 16—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

ФАБРИКА КАПЕЛЮХÔВЪ

Антôнъ Кафка

передъ тымъ А. КОЖЕЛЮЖЕКЪ

у Львовѣ, улиця Галицка ч. 4 (поббчь Катедры)

поручае Капелюхи и циліндры власного выробу въ наймодѣйшихъ краскахъ и фасонахъ по найприступнѣйшихъ цѣнахъ. Капелюхи и циліндры зъ фабрики П. Ц. Габіга у Вѣдни, Капелюхи въ рôзныхъ краскахъ по 5 зр., а циліндры цѣлкомъ легкй по 9 зр. Капелюхи „Львовянъ“ зъ фабрики А. Піхлера въ Градцу, атласовй Шапокляки по 5 и 8 зр. Цѣнника на жадане franco. 118 1—8

НА СВЯТА ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО

ТОРГОВЛЯ

МИХАЙЛА ДЫМЕТА

у ЛЬВОВѢ

поручае

Евангелія въ розличныхъ прехорошахъ оковахъ вôдъ 70 зр. до 275 зр. Плащаниці на полотнѣ вôдъ 18 до 42 зр., на шовковôй матеріи вôдъ 48 до 128 зр. Фелоны, Дальматики, Стихарѣ, Хоругви, Фаны, Артосы, Хлѣбниці, Хресты всякого рода, Патериці, Чаши, Дарохранительниці Кадильниці, Пауки, Лѣхтарѣ, Олтарика до процесій, словомъ: всѣ до украшеня церквей потрѣбнй рѣчи и примѣчае, що вôдъ 30 н. ст. марта до 30 н. ст. цвѣтня 1899 року буде давати при всѣхъ закупнахъ за готовй грошѣ 5% рабату вôдъ цѣнъ въ цѣннику поставленыхъ, а вôдъ Фелонôвъ и Плащаниць на полотнѣ 10 до 15%. — Такожь поручае Колпаки по 1·50 зр., 2 зр., 2·20 зр. 2·40 зр. и 3 зр. 120 2—6

Цѣнники высылаютъ ся на жадане франко.

Подекшѣ въ сплатахъ пôсля договору безъ пôдвышеня цѣнъ

приймаемо Всч. оо. духовныхъ, п. т. держ. и прив. урядниковъ а также всѣмъ особамъ за добрôмъ становиску въ случаю потребы купна товарôвъ льняныхъ и полотняныхъ якъ шіфонôвъ, адамашкôвъ, вебъ на костёль и т. п., такожь столового бѣля, ручниковъ, бѣля мужескаго, даменскаго и дѣточого, рôвнежъ церковныхъ коверôвъ передъ престолы, сальновыхъ и другихъ, дальше портіеръ, занавѣсôвъ, хôдникôвъ, ватованыхъ кондръ, церат лінолеумъ, канъ на столы и постелѣ, коциковъ, дерґ на конѣ, накатôвъ, гобеліновъ и многихъ другихъ артикулôвъ.

Илюстрованй цѣнники высылаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належитъ адресувати: 190

Товаровый дôмъ

„AU LOUVRE“

Львôвъ, улиця Сикстуска и-ръ 6. (Пасажъ Гавсмана).

Зъ подвôйнымъ ланцухомъ лишь 5·25 зр.

5·25 5·25

Годинникарямъ и людямъ приватнымъ, потребуючимъ добрыхъ годинниковъ, подаемо до вѣдомости, що мы обняли выключну продажъ нововынайденыхъ ювілейныхъ

ГОЛЬДИНОВЫХЪ ГОДИННИКÔВЪ-РЕМОНТУАРÔВЪ

зô знаменитô улучшеным зрефôрмово-прецизным верком.

Тй годинники, въ подвôйныхъ кувертахъ задля свого пышного и вкусного выконаня годѣ вôдрôзнити вôдъ правдиво золотыхъ навѣть людямъ фаховымъ. Чудесно цизельованй куверты лишаютъ ся на все цѣле не змѣненымъ а за точный хôдъ дае ся 3-лѣтну письменну гарантію.

Цѣна два штуку разомъ зъ хорошимъ гольдиновымъ подвôйнымъ ланцушкомъ лише 5.25.

До кождого годинника даромъ шкіряный футеральъ, а набувати можна лише въ центральнôмъ складѣ. 15 6—6

Anton Rix & Bruder

Wien II. Praterstrasse 16

Высылка за послѣплатою. Коли не подобаесь, звертае ся грошѣ.

Сй гольдиновй годинники з орігінальнымъ швайцарскимъ фабрикатомъ, идуть они такъ точно и вытревало, якъ золотй годинники вартости вôдъ 100 до 150 зр. и були выставленй на сегорôчнôй ювілейнôй выставѣ.

Кождый годинникъ носить таку марку охор.

ЛѢХТАРНѢ повозовй пара по зр. 5·50, 6·50, 8·—, 10·—, 12·— Лѣхтарнѣ господарскй на нафту и оливу по зр. 1·50, 1·85, 2·— и 2·50. Смодоскипы нафтовй, знаменитй по зр. 2·50 и 3. Жôр, чаи ПЕТРО ХШОНСТОВСЬКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Бастуліна 1 (напротивъ катедры).

¾ натуральной величины

Орігінальнй англійскй бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалй, вглубено шлюфованй, выострений, готовй до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглубено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубено шлюфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здôймаючимъ ся патентованымъ охоронным гребенемъ. Покалѣчене лица пôдчасъ голеня такожь у недосвѣдных цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребени надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вôстре найделікатнѣйше ¾ вглубленe вышлюфоване. Цѣна въ etui 2·50 зр.

Практичный даруноѣ Рôздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 13/10 1898.

Прошу прислати ще 5 орігін. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людникъ Заграднякъ парохъ въ Купновичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрй. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Малковѣ.

Подôбно пишуть Всч. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрийскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

О. Полянъскій, парохъ Юровець.

Капр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

Патентованй прилады до ѣды.

Англійска марка „Sheffield“. Prima якôсть зъ колодками зъ рога, або кости, вôстря шлюфованй. Вôстря не выпадають анѣ не розховтуються навѣть въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожь продае ся по ½ тузина пары. D. 54 22—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Голляндско-Американьска лінія

вносины пароходами разъ або два на тыждень

ВЪ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для кают: Wien, I. Kclowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта. 6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марок 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марок 180

*) Пôсля домовины и величины каюты якъ и пôсля скорости и одѣвающа парохода.

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Нордъ-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телессесъ и т, д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne“ w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожъ моремъ лише 5 до 5½ дня. 59 8 10

КАТРАЙНЕРА

Кнейпа Солодова

Кава.

Мôвчанкуе она найлѣпше!

Удержуч ся вôдъ много лѣтъ яко найлѣпшій додатокъ до звычайной кавы. При болѣзнáхъ нервовыхъ, серцевыхъ, жолудковыхъ, безкровю и т. д. поручають лѣкарѣ. — Улюблена кава сотокъ тысячôвъ родинъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 65. Львовъ, Понедѣлокъ 22 Марта (3 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платный у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рокуу	9 зр.	на пів року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише въ попередне застереженю. — Реклямаціи не печатаній вільній відъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або ем мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домесеня приватній числять ся по 15 кр. відъ стишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Відъ 1 мая с. р. высилаємо нашь дневникъ лише по вложеню передплаты зъ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Відъ Выдавництва „Дѣла“.

По сесіи краєвого сойму.

II.

Маршалокъ краевый, закрываючи сесію, підѣвъ въ своѣй промовѣ всего три ухвалы сойму, очевидно уважаючи ихъ, зъ сяких чи такихъ взглядівъ, найважнѣйшими здобутками сегорічної сесіи соймовои, а то: райфайзенівскій касы — підвышенє платнѣ учителѣвъ — вкінцѣ lex-Urbański.

Не дасть ся заперечити, що кожда зъ тыхъ справъ мае свого роду вагу, хочь годъ сказати, щобы се були єдиній важнѣйшій справы ухвалений сен сесіи. Досыть згадати ще про більше або менше важній ухвалы: про ухвалу закона будівельного для мѣсточокъ и сѣлъ, про змѣну ординаціи выборчои, про ухвалу поруки краю за 35 міліонівъ галицкои касы щадничои, про нову організацію школъ реальныхъ, про змѣну въ надзорѣ школьнѣмъ и въ постановахъ о катихитахъ школъ народныхъ.

Справою найбільше дотыкаючою селянство и маломѣщаньство есть безперечно новый законъ будівельный для мѣсточокъ и сѣлъ. Такій законъ був потрѣбный — се річь певна. Дати селянинови більше світла въ хатѣ, охоронити его здоровле передъ вогкостію позволь забезпечати его будынки передъ небезпеченьствомъ огню — все те річь добра и на ню селянинъ, якъ не теперь, то колись буде лишь дякуватя. На скільо въ законѣ будівельнѣмъ е деякій вымоги надто тяжкій до сповненя — на стільо законъ сей буде, по більшій части лишь на папері, якъ то бувае и въ иншими законами, хотяй въ такихъ выпадкахъ не выключений и секатуры — и се певно темна сторона кождого закона, коли вымагае чогось по-надъ змогу и силу... Характеристичне було при ухваленю сего закона, що більшість соймова и при сѣй нагодѣ упривілеювала обшаръ дѣбрскій, дозволяючи ему самому выконувати надъ собою будівничу поліцію.

Ухвала міліона зр. на касы райфайзенівскій запала въ соймѣ одноздушно. О тыхъ касахъ було доволѣ бесѣды въ „Дѣлѣ“ pro [д-ръ Савчакъ] и contra [д-ръ К. Левицкій]; по довершенѣмъ фактѣ соймовои ухвалы мы нездовзѣ поговоримо о тій справѣ ширше. Теперь зазначимо лише, що въ комісіи соймовій проявило ся було досыть сильне стремленє надати більшій вплывъ на тій касы выдѣламъ повѣтовымъ, однакъ остаточно удержала ся интенція выдѣлу краевого [зъ мало значущою концесією на річь выдѣловъ повѣтовыхъ].

За ухвалою 300.000 зр. додаткового кредиту на підвышенє найнижшихъ платъ учителѣвъ школъ народныхъ відъ 1900 року — голосувала консервативна більшість певно зъ великою неохотою, але голосувала, бо мусѣла — відъ обухомъ публичної опініи. Підвышка се невелика и набуть не вдовольнить учителѣвъ. Річь певна, на тѣмъ соймъ станути не може и не повинень, а теперѣшну „оглядность“ въ получшеню долѣ учительскои може въ якійсь мѣрѣ оправдати невыразність фінансового стану краю въ сій хвили. Надѣятись, що слѣдуючій рѣкъ покаже выразнѣйше станъ фінансівъ — маршалокъ въ своѣй прощальній промовѣ говорив о тѣмъ а тогдѣ и учительство и прихильній его справѣ послы будуть знати, на чѣмъ стоятя.

Змѣна статута краевого и выборчои ординаціи соймовои — при ухвалѣ котрои рѣшали голосы послівъ-Русинівъ — выйшла на користь елементу міського [отже головно польского и жидівского] а въ дальшій лінії взагалѣ Поляківъ, бо до сойму увійде новыхъ пять послівъ зъ великихъ мѣстъ и два голосы вірильні: презеса краківскои академіи наукъ и ректора львівскои політехніка — разомъ сѣмь Поляківъ [наглядно по части жидівъ]. Знаючи, що недавно поббільшено такожь число послівъ зъ мѣстъ Львова и Кракова, то треба признати, що польскій елементъ въ соймѣ потрафивъ значно помножити свою більшість супротивъ елементу руского.

Чому Русины остаточно узнали ся відъ повѣдне голосувати за побільшеннямъ числа послівъ зъ мѣстъ и за введенямъ до сойму презеса краківскои академіи наукъ та ректора політехніка, мы того не годни зрозумѣти, тымъ більше, що навѣть правительственный комісаръ протививъ ся множеню голосівъ вірильныхъ въ соймѣ — и чей же мавъ рацію! Мы були певній, що инѣшній послы Русины вытрезвяють на тѣмъ самѣмъ становищи, яке займала давнѣйшій послы, а именно: не змѣнятя статута краевого и ординаціи выборчои кусничками, але перевесть реформу цѣлости, увзгляднюючи всѣ курія, бо-ж річь ясна, що коли одна курія, въ сѣмъ выпадку мѣска осягне свое, то опісля ѣй буде байдуже про курію сѣльску, а навѣть може бачити собѣ интересъ въ тѣмъ, щобы число послівъ курія сѣльскои не збільшило ся. Въ такихъ выпадкахъ мусить примѣнити ся засада: do, ut des... А що-до вірільного голосу ректора політехніки — то для Русинівъ можлива тая некористь, що черезъ право ректора засѣдати въ соймѣ може бути утрудненый выборъ Русина на ректора політехніки, якъ се бачимо въ університетѣ львівскѣмъ...

Поминаючи инші ухвалы — якъ о школахъ реальныхъ [реформа не засаднича], о надзорѣ школьнѣмъ и о катихитахъ — мусѣмо ще задержатись при двохъ ухвалахъ, котрій справдѣ якъ „напасть“ упали — одна на край, а друга на соймъ.

Перша — то ухвала о поруцѣ краю за вкладки галицкои касы щадничои. Зъ якои рациі край при шовъ до поруки за 35 міліонівъ вкладокъ тои цѣлкомъ приватнои розграбленои и розграбленои институціи — се знае хиба одинъ Аллахъ! Самі полскій послы признавали, що нѣякои рациі не було, бо тутъ завинила правительство и нарядъ касы, але „мусѣло ся“ такъ зробити зъ „высшихъ взглядівъ“, а именно: треба було ратувати польску честь передъ евентуальною грубою компромітацією въ радѣ державнѣй, а членівъ касы, найповажнѣйшій фігуры польскои сметанки суспільнои, передъ матеріяльною стратою Чи порукою краю уратовано честь польску відъ Відня въ радѣ державнѣй, се ще при найлишшій нагодѣ дасть ся побачити, але що уратовано членівъ касы, се правда — нѣхто зъ нихъ не потерпѣвъ анѣ зломаного шеляга жертвы.. а въ додатку взѣ въ нимкомъ Щепановского и на дальше остались членами касы.

Друга „напасть“, що упала вже не на край, а на соймъ — то lex-Urbański, змѣна соймового регуляміну, надаюча право маршальови выключчувати послівъ изъ засѣдань сойму. Погань интенція тои lex Urbański и ей наслѣдки выказавъ основно нашь посолъ д-ръ Окуневскій въ знаменитій своѣй промовѣ, напечатаній цѣло въ „Дѣлѣ“. Маршалокъ краевый при прощаню зъ послами старавъ ся приглянти огірченє и обурене меншости на тую брутальну ухвалу консервативної більшости сойму — але чи осягнувъ задуману цѣль? Знаємо певно, що нѣ. Цѣла меншість соймова, безъ огляду на партія и на народность, розѣхала ся зъ тымъ самымъ чувствомъ, яке мала въ груди тогдѣ, коли выходила зъ салѣ соймовои, лишаючи панівъ консервативцівъ самыхъ мѣжь собою, абы свою lex-Urbański, могли собѣ ухвалити „jednogłośnie“...

Письмо зъ краю.

Уже двацять лѣтъ минуло відъ часу, якъ у насъ радикаліямъ выступивъ на публичну арену и за такъ довгій часъ неможливо було зъ розмовъ и письмъ ясно довѣдатись, анѣ зъ поступованя запримѣтити, що властиво спонукало тіи одиниці нашихъ людей выступити въ загальнои авзи Русинівъ, до якои цѣли они стремлять та въ якімъ напрямѣ гадають дѣлати? Дотеперѣшне поступованя тыхъ одиниць (радикалівъ) було нестійне. Часті переходы зъ табору въ таборъ а тымъ самымъ змѣнюване політичныхъ и культурныхъ переконѣчень доводять, що они не могли доси выробити собѣ тревалыхъ поглядівъ, гадкамъ ихъ відповѣдаючихъ, тому и не брали ся за жадну реальну роботу, а ограничали ся на будженю народу. Та й до того уживають они головно невідповѣдныхъ а навѣть для народнои справы шкідливыхъ способівъ. Безнежай напады якъ що-до слова такъ и що до мѣсця на поодинокій особы, товариства и цѣлі станы — то чей же не відъ вечерний и утренній — въ простій гармонії, на нашь питомый ладъ обробивъ, а нашій власти духовній, котрій постановами сынодуу въ 1891 року обовязаній постаратись о управильненє співу литурґійного, приявши и одобривши таку працю, котра само собою розумѣя ся може бути и конґльомеративна, лишь відъ одною редакцією, постараєсь о выданє ей и заведе обовязково по всѣхъ церквахъ такій співъ, основаный на старинныхъ нашихъ церковныхъ мельодіяхъ. Се найпростійша дорога до цѣли. Поки-що мусить ся ангельскій пѣснь Вербицкого и Бортнянського популярізувати, пурифікуючи нашь церковный співъ відъ того рода композицій, якъ Dirner'a „Аллилуя“ [Sturmbeschwörung], або Chwatal'a „Аллилуя“ [Stille Nacht, Serenade], або Нанкого „Вѣруюе“ [плагіятъ и то дуже лихій зъ псальмы „Прійдѣте возпоѣмъ людіе“ концертъ Nr. XV. Бортнянского] або „Святый Боже“ на нуту „Ахъ де-жь тои цвѣтки цвѣтъ“, або хоть-бы того рода, якъ Седлака „Аллилуя“ подане въ „Першій Службѣ Божій“ и много много иншихъ.

Добре намъ чуже знати, но свого цурати ся або цѣлковито занедбувати — грѣхъ! А що нашь Вербицкій не лихій а нашій самоловки не такъ гидкій, за якихъ у насъ ихъ держить може де хто, на доказъ сего наведу, що відъ нинѣшну пору стараютъ ся въ Россіи нашу малоруску церковну пѣсню, якъ штучну [творы Вербицкого], такъ и давну, самоловкову, яко мельодійнѣйшу и красшу відъ велик-руской, втягнути до своихъ богослуженій — и недалекій може часъ, якъ повинть ся служба Божа дикійскихъ даныхъ нашѣвъ, уложена на чотири голосы мужескій. Зазначую ще разъ, що нашимъ Вербицкимъ не можуть Россіяне налюбувати ся.

---

6)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный ескізъ музичный.

(*Дальше.*)

Про дальшій новины въ „Першій Службѣ Божій“, передовсѣмъ про „Вѣруюе“ Рафаловича, „Милость мира“ Римского-Корсакова, годѣ много говорити. Вже жь и самъ выдавець бачивъ, що нашій сельскій співаки стануть передъ того рода композиціями та будуть недовѣрчиво головами кивати, тому-то написавъ вонъ еще рецепту, якъ изъ тыми творами обходити ся. Однакожь въ его побожнѣйшій увазѣ мусѣла зайти похибка друкарска, бо читавъ я въ „Дѣлѣ“, що п. Колесса каже тѣ пѣснѣ, котрій не суть жаднымъ всходнымъ напѣвомъ, а простымъ речитативомъ, співати якъ лишь можна тихо и *повільно* зъ выразною деклямацію словъ. Італійске слово recitativo, відъ латинського recitare = оповѣдати, вказуе, що тій пѣснѣ мають выголошуватись, якъ бы нихъ въ поточній мовѣ говорило ся; тому выключене есть те „*повільно*“, подане выдавцемъ. Знаючи зъ певного жерела и чуючи нераз въ россійскихъ церквахъ, можу запевнити, що речитативи мае ся текстъ тихо, но досыть скоро и зъ найточнѣйшимъ увзглядненемъ наголосівъ, що речитативови надае характеристичну цѣху, ту мягкість, но заразомъ таемничість, котрій разомъ взятій, мимо монотонія модуляцій — о мельодіи, напѣвѣ и бесѣды нема! — побуджуе надзвычайно духа побожности; человѣкъ просто заслухуе ся въ ритмічно уроманене дескретне деклямоване стихівъ и забувае за себе, за свѣтъ... Щобы однакожь ту монотонну бесѣду въ тонѣ прикрасити и милѣйшою для уха вчинити, старали ся майстры того рода, якъ Львовъ, Турчанновъ, Азѣевъ, а передовсѣмъ Бахметевъ оригінальною модуляцією и легкими фігурами мельодійными привести того рода пѣснѣ духовній — передовсѣмъ пѣснѣ на вечерни и утрени, на службѣ Божій хиба Слава Єдинородный, Достойно, Отченашъ и Да исполнятъ ся — до тои высоты и краси, якими не лишъ свои, но и чужій начудувати ся не можуть. Знаючи творы церковній тыхъ россійскихъ, нинѣ по всѣхъ більшихъ соборахъ співаныхъ композиторівъ, вражаючихъ своею звычайностію, безпретенсіональностію а до того своєродностію, дивно менѣ приходить ся читати у Палина Музики про ту „нову струю въ музицѣ церковній“, котра у Россіянъ такъ стара, якъ они самі, та ще давнѣйше, що до неохочу монотонній композицій Римского-Корсакова и Рафаловича жали бы намъ ту нову струю відкрыти... Наша пословиця каже: Якъ дитина попечесь на горячімъ, буде дути на зимне; якъ наши сельскій и мѣщаньскій хоры, пробуючи співати тій творы поданій въ „Першій Службѣ Божій“, не знайдуть нѣчого зайвого, готовій зразити ся до того рода речитативівъ, а се було бы може й шкода. Повторяк ще разъ, що основою того рода музики есть рѣвне, розмѣрно тихе, досыть скоре — якъ въ поточній бесѣдѣ — выголошуване тексту въ певныхъ оригінально модульованыхъ співозвукахъ-акордахъ, при надзвычайнѣмъ увзглядненю выговору старословянського, тексту и голосоударенія, акцентівъ словъ поодинокихъ. Се розмѣрно скоре а дискретне речитоване якъ и правильный выговоръ старославянського церковного языка, зъ надзвычайно нѣжными crescendi-ами и decrescendi-ами, sforzandi-ами, accelerandi-ами и rallentando-ами відъ выморівъ тексту и модуляцій, надае богослуженю цѣху въ своѣмъ родѣ специяльну, надзвычайно збуджаючу чувство контемпляцій и побожности.

Понеже у насъ въ Галичинѣ приноровлено малорускій народный выговоръ до старословянського церковного языка и такъ выворено зъ церковного языка щось гермафродитною, такъ звану церковщину; понеже дальше у насъ черезъ то приноровленє правильна старословянська просодія и наголосы зовсѣмъ затрачали ся, — пожадано було бы, щобы выдаючи того рода речитовани композиціи, въ текстѣ означувати точно старословянськи наголосы, відъ служебниківъ або молитвословівъ. Выдаваня безъ означеныхъ наголосівъ и перестанківъ для відданку, безъ котрыхъ речитоване е немыслиме, буде неумѣстне и нехосенне для галицкихъ хорівъ. Вкінцѣ зазначую, що абы відспѣване а въ дѣйстности відречитоване того рода композицій було ефектовне и скроше, мусить бути выконане більшимъ хоромъ, вышколенымъ въ надзвычайнѣмъ прецизію въ рѣвнѣмъ, досыть скорѣмъ, но выразнѣмъ и зрозумѣлѣмъ речитованю. Се коштуе чи не більше праці, якъ відспѣване відповѣдного скоро на ухо мельодійного кусника музичного; тому и сумнѣваю ся, щобы той родъ співу мігъ коли у насъ, передовсѣмъ по селахъ відъ указаныхъ вымогівъ принятя ся. Мы Русины галицкій музикою выжидати, поки у насъ вийть ся нашь Львовъ, або Турчанновъ, або Бахметевъ, котрый бы нашій питомій пѣснѣ старинній литурґійній, вступуючи що де не-де въ дяківскихъ самоловкахъ [бо співъ хоральный, хоть якъ лихій, ихъ, на жаль, выпхавъ!], дальше нашій гармолоґійній напѣвы литурґійній якъ и денній вечерний и утренній — въ простій гармонії, на нашь питомый ладъ обробивъ, а нашій власти духовній, котрій постановами сынодуу въ 1891 року обовязаній постаратись о управильненє співу литурґійного, приявши и одобривши таку працю, котра само собою розумѣя ся може бути и конґльомеративна, лишь відъ одною редакцією, постараєсь о выданє ей и заведе обовязково по всѣхъ церквахъ такій співъ, основаный на старинныхъ нашихъ церковныхъ мельодіяхъ. Се найпростійша дорога до цѣли. Поки-що мусить ся ангельскій пѣснь Вербицкого и Бортнянського популярізувати, пурифікуючи нашь церковный співъ відъ того рода композицій, якъ Dirner'a „Аллилуя“ [Sturmbeschwörung], або Chwatal'a „Аллилуя“ [Stille Nacht, Serenade], або Нанкого „Вѣруюе“ [плагіятъ и то дуже лихій зъ псальмы „Прійдѣте возпоѣмъ людіе“ концертъ Nr. XV. Бортнянского] або „Святый Боже“ на нуту „Ахъ де-жь тои цвѣтки цвѣтъ“, або хоть-бы того рода, якъ Седлака „Аллилуя“ подане въ „Першій Службѣ Божій“ и много много иншихъ.

Добре намъ чуже знати, но свого цурати ся або цѣлковито занедбувати — грѣхъ! А що нашь Вербицкій не лихій а нашій самоловки не такъ гидкій, за якихъ у насъ ихъ держить може де хто, на доказъ сего наведу, що відъ нинѣшну пору стараютъ ся въ Россіи нашу малоруску церковну пѣсню, якъ штучну [творы Вербицкого], такъ и давну, самоловкову, яко мельодійнѣйшу и красшу відъ велик-руской, втягнути до своихъ богослуженій — и недалекій може часъ, якъ повинть ся служба Божа дикійскихъ даныхъ нашѣвъ, уложена на чотири голосы мужескій. Зазначую ще разъ, що нашимъ Вербицкимъ не можуть Россіяне налюбувати ся.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксамиту, кости, шільдкроту и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

повѣдне средство до буджена народу, анѣ пожиточна робота для народного подвигу... Тѣлько тактовнымъ, у вѣдповѣдномъ мѣсци и окруженю вытыкуваным самолюбства и лѣнивства можна спонукати до роботы и жертвы для народного подвигу, а нападьми освѣдче й, тому и робота нами задумана приносила хочь повольний, но певний успѣхи. Не перечимо, що наша робота початково ограничалась також на буджену національном и людском свѣдомости, — бо годѣ будувати каменицю, не маючи до того приготованого матеріялу, — но буджене буджену нерѣвне. Мы будимо спочого надъ пропастію осторожно, щобы обудженый, не налякавши ся, не стративъ притомности и не влетѣвъ у пропасть, а рѣвночасно кажемо обудженому, по що мы его збудили, куда мае звернутись та що мае робити. Вы-жь [радикалы] будите нагло, не вычѣкуючи упритомнени кричите ему въ ухо: не вѣрь нѣкому, тѣкай борони ся, бо згинешь, — а не кажете, кому и чому мае не вѣрити, куда мае звернутись та якъ боронити ся, — тому обудженый безъ намыслу на слѣпо кидае ся въ противну сторону и зостае побитымъ...

Робота наша поступала вправдѣ до недавна повольно, но винною того були духъ часу та мале число вѣдповѣдных свѣдомыхъ роботниковъ. Нинѣ, дякувати Богу, и число роботниковъ въ десятеро збольшило ся, и яко-тако пѣдготовленый грунтъ, и духъ часу корыстнѣйшій, хочь-бы длятого, що до роботы и борбы стають свѣдомій тысячѣ, а не одиницѣ. Маючи отже силы а при добрѣй воли и потрѣбни средства, не марнуймо того всего на особисти примхи та на домашну борбу, но сполучеными силами ставаймо до роботы для народного добра на кождѣмъ поли та й до борбы съ нашими врогами. Покиньмо особисти вражды, а будьмо увѣрений, що при основнѣй праци и вражда уступить, и нашій погляды выровнають ся, и самолюбствъ та лѣнюхбвъ до працѣ и жертвъ для народного добра за охотимо.

Вже маемо розсадники самооборены [політики], просвѣты, науки, кредиту, торговлѣ, а навѣть штуцъ красных, а теперь залежѣмъ ще економічный и промысловый та прилучѣмъ ихъ до самооборены. Черезъ таке сполучене знали бы мы, котра галузь найбольше на часѣ, и сполучеными силами двигнули бы мы ии пбеля потребы и змоги, а не дѣлано бы въ користь одних вѣ шкодою других, може бѣльше на часѣ потрѣбнои. Изъ сѣльского фонду — котрый очевидно сталыми рѣчными въ догѣдных ратьхъ платными датками сотворити мусимо — выпосажували бы мы всѣ галузы пбеля фактичных потребъ, и въ той способъ поступала бы робота на кождѣмъ поли зъ певным успѣхомъ, а не культала бы, якъ доси, зъ причины невдности.

Щобы той фондъ для народного подвигу дѣйстно бувъ такій, зъ котрого всѣ галузы выпосажувати бы можна, мусимо не тѣлько самій можливій датки давати, но и всѣ станы, отже и хлѣборобовъ вѣдповѣдными поясненями до того святого дѣла заохотити; вѣдома бо рѣчь, що человѣкъ тымъ тѣлько переймае ся и добачує запоруку хѣсна, до чого свою працю и вкладъ доложивъ. Вправдѣ такъ працюючій якъ и же, твердячѣ не можуть на-разъ надѣятись для себе безпосередной користи, — тая призначена наперед головно для неумѣючих ще такъ працювати и не могучих давати датковъ, но тымъ посередництвомъ дочекаемось ще и мы хочь въ части а наши наслѣдники въ цѣлости тои користи. Тожь и вы [радикалы], коли бажаете добра своему народови, маючи запалъ и выревалбсть, ставайте разомъ зъ нами до пожиточной працѣ, а певно вдоволить васъ она бѣльше, якъ само горячкове а голословне буджене народу.

Берѣмъ ся самій щиро до працѣ и не щадѣмъ жертвъ, бо Богъ не скине намъ нѣчого зъ неба, ба и то выдерли бы намъ ворогы, якъ бы мы сидѣли въ заложеными руками.

Сымань.

§. 4. статута орґанізаційного.

[*Передрук зъ „Учителя.“*]

Выѣшовъ сѣвачь сѣяти, але вбнъ не зоранъ передъ тымъ рѣлъ, а кидавъ насѣне навмання на зашкарупѣлу землю такъ густо, що засыпавъ ея цѣлкомъ. Знавъ вбнъ, що передъ засѣвомъ треба поле справити, що не кожда рѣля надаесь пбдъ всяке насѣне, та й се, що повиневъ лишь тѣлько зеренъ высѣвати, кѣлько звайде мѣсця до розвитку; але вбнъ не смѣвъ мати своихъ думки и власной волѣ, а мусѣвъ слухати наставника, що або не бувъ рѣльникомъ, або бувъ человѣкомъ лихои волѣ. Коли надбйшли жнива, було на поли мало стебелъ, за те хоща розрослась буйно. — Хто мае уха слухати, нехай слухае!

Питаете: хто той сѣвачь, що прасилуваный такъ недорѣчно робити? хто той наставникъ, що его приневолюе до того? що розумѣти пбдъ насѣнемъ и рѣлею? — Сѣвачь то учитель, наставникъ то его власть и приписы, насѣне то шкѣльна наука, а рѣля то умъ дѣтей.

Та параболя, що помѣщена въ „Paedagogium“ Діттеса зъ 1896. р., надаесь якъ не можь лѣпше и до нашихъ вѣдносинъ шкѣльных. Въ насъ за послѣдне десятилѣтя выйшло приписбвъ, заключбвъ и инструкцій тѣлько в такого рода, ними свобѣдну думку и ініціятиву власну учителя обмежено — згадаю тѣлько за подрѣбный планъ лекційныѣ, що нимъ означено на цѣлый рѣкъ зъ горы, чого мае ся навчити кождои годины — до того степеня, що вбнъ стовъ теперь не сѣвачемъ, бо той мае ще за богато свободы, а машиною сѣвачкою, яка розкидае на моргови зъ горы означену скѣлькбсть насѣня.

А наслѣдки того аж надто замѣтний. Мимо 5-міліонового щорѣчного выдатку на народне шкѣльництво нема майже познаки зъ тыхъ грошей; число аґальфабетбвъ зменшае ся лишь незначно, люде не видять — мовлю про всходну Галичину — користи якъ слѣдъ въ наукѣ такои бо дитина въ школѣ не вычить ся нѣчого грунтовно, але лизне — якъ кажуть — всего по трошки, власть шкѣльна вѣдносить ся до селянъ вызываючо а часто навѣть руководить ся партійностію*), мѣжь учительствомъ крайне невдоволене або апатія, а Рада краева твердить, що „акція въ цѣли пбднесеня народного шкѣльництва приносить вже плоды“ та додае, що треба ии и дальше *консеквентно* переводити**).

На сей разъ полишу всякій иншій недостачѣ народного шкѣльництва, а в нхъ споре число а зверну увагу тѣлько на одну-однѣсеньку справу, на постанову §. 4. статута орґанізаційного для науки доповняючои зъ 1897 року.

* * *

Науку недѣльну заведено 1873 р., але про ню нѣхто зъ невтаємничених не знавъ. Истнувала она собѣ на папери обнята §. 81—86. регуляміну; приписбвъ тыхъ однакъ нѣхто не выконувавъ и для людей була она нешкѣдлива. Лишь для деяких учителѣвъ була недогѣдна, бо коли учитель не мавъ ласки у председателя рады мѣсцевои, то сей послѣдный домагавъ ся, щобъ учитель, выѣздячи деебудь въ недѣлю, „дозволивъ ся“ у него и бравъ урльопъ. Та случай такій були вельми рѣдкій, а впрочѣмъ бувъ въ цѣлѣмъ краю — зъ огляду на ту справу — благодатный спокбй.

Велѣдъ за державнымъ закономъ зъ 2 мая 1883. В. з. д. ч. 53 ухваливъ Сеймъ галицкій засады, на якихъ мало-бъ зреорґанізуватись народне шкѣльництво. Законъ краевый зъ 2 лютого 1885 р. В. з. к. ч. 58 въ арт. III. постановивъ, що мають завестись курсы „науки доповняючои“, — вызначивъ для нихъ цѣль, число годинъ, предметы науковій и на засадахъ тамъ высказаныхъ уложила краева Рада шк. статутъ для науки доповняючои, що затвержденый 1886 р. але обовязовати ставъ с е р і о доперва вбдъ 1888/9 року.

Но статутъ сей бувъ ще дуже идеальный, бо не числивъ ся: 1) зъ тымъ, що науки доповняючои и щоденои рѣвночасно вести не можна, 2) що въ нашѣмъ пбдсвою в чотирн поры року, а въ нихъ мають люде то менше то бѣльше роботы и при тѣмъ потрѣбній имъ 12—15-лѣтній пбдростки, та 3) що жадаючи конкретнои роботы, треба поставити вымоги ясно сформулованій и *можливій до выконаня*. — Въ тыхъ напрямахъ недомагавъ статутъ зъ 1886 р. и краева Рада шк. вычекавши одинадцять лѣтъ выдала новый статутъ для школъ 1—4-класовых, затвержденый Міністерствомъ 18 вересня 1897 ч. 25.556, а оголошеный Радою краевою 4. грудня 1897 ч. 29.578 въ 20 числѣ урядового Дневника.

Змѣны сесй введено въ жите на початку 1898/9 року шкѣльного, а нхъ головный змѣстъ дасть ся збобрати въ слѣдующихъ шести точкахъ: 1) Давнѣйшій подѣлъ курсбвъ доповняючих зносить ся, а заводить таке угрупованя, що наука доповняюча въ школахъ 1—4-класовых, де населена займае ся выключно господарствомъ сельскимъ, становить першу категорію, курсы при школахъ 5 и 6-класовых становлять другу категорію, и тутъ не заведено жадных змѣнъ. 2) Дѣти не мусять ходити цѣлый рѣкъ на ту науку, а лишь черезъ 6 зимовых мѣсяцѣвъ с. е. вбдъ 15 жовтня до 15 цвѣтня. 3) Давнѣйше дѣти тѣ творили три вбдрубній вбддѣлы и вчили ся окремо; теперь творить они одень вбддѣлъ, вчать ся тых самых предметбвъ и въ тѣмъ самбмъ часѣ 4) Въ школахъ всходнои Галичины заведено новый предметъ, именно: другу мову краеву [польску]. 5) Въ засадѣ мають тѣ дѣти вчити ся 4 годины, однакъ Радѣ окружнбй признае ся власть збольшити часъ науки до 6 або зменшити его до 2 годинъ тыжднево. 6) Статутъ зъ 1896 року мѣстивъ постанову, що дѣти тѣ мусять ходити конче два рази въ тыждни до школы; теперь ту постанову пропущено, а тымъ самымъ призволено мовчки, що дѣти можуть ходити тѣлько разъ въ тыждни до школы и въ тѣмъ однѣмъ дни вдоволити приписамъ §. 7 статута зъ 1897 р.

Зъ признанемъ зазначити треба, що змѣны нового статута орґанізаційного, якій я подавъ пбдъ 1, 2, 3, 5, и 6, суть умотивованій и сподѣватись було-бъ можна, що принесуть въ практицѣ якъ найлѣпшій успѣхи; однакъ находить ся тутъ и постанова некористна, що значно зменшить успѣхъ працѣ учителя.

Се постанова щобы у всходній Галичинѣ вчити на науцѣ доповняючбй другои мовы краевои. Постанова ся въ дословнѣмъ перекладѣ звучать: §. 4. Въ школахъ, де наука другои мовы краевои есть обовязковою, мають якійсь часъ присвятити на вправы въ читаню и оповѣданю уступбвъ въ тбй другбй мовѣ на пбдставѣ книжки уживаной на IV. степени щоденои науки. — При вправахъ письменныхъ мае ся давати задачѣ въ обохъ тыхъ мовахъ.

(*Конець буде.*)

Переглядъ політичный.

Въ справѣ нового языкового закона, котрый пбсли донесень дневникбвъ, мае бути введеный въ жите на пбдставѣ §. 14-ого, Narodni Listy пишуть, може навѣть самъ Тунъ ще не знае, чи видасть таке розпоряджене, чи нѣ. Графъ Тунъ мае таку вдачу, що нѣкому не звѣряе ся, навѣть тымъ людямъ, котрій мають право знати, що вбнъ загадуе въ тѣмъ або иншѣмъ случаю зробити. Донесеня дневникбвъ, що языкову справу порѣшила вже рада міністрбвъ, неправдивій. Цѣла справа е формально поки що выключною власностію Туна, котрый обговорюваеъ ея лишь на авдіенціяхъ у цѣсаря.

Порѣшене языковои справы въ парламентарнѣй дорозѣ е нинѣ немыслиме. Чехи обстають при тѣмъ, щобы сесю справу порѣшено въ сойманхъ, хочь не дасть ся запереччти, що въ такѣмъ случаю, въ II лезку не можь надѣяти ся на справедливбсть. Що-до справы компетенціи, то антісеміты стоять нинѣ по сторонѣ Чехбвъ. Антісеміты не мали бы нѣчо противъ розвязаня языковои справы на пбдставѣ §. 14 ого. Правительство старае ся теперь католицку людову партію звести до купы зъ антісемітами. Всѣ прочій нѣмецкій партіи домагають ся, щобы нѣмецку мову зробити державною. Коли бы правительство выдало такій языковый законъ, що зъ него будуть вдоволеній Штайнеръ и Ліхтенштайнъ, то Чехи подякують за таку ласку. Чехи нѣколи не допустять до того, щобы якій небудь Чехъ, въ котрѣмъ небудь повѣтѣ Чехіи стративъ свои національній права. Якъ бы евентуальне розпорядженя Туна, въ якій небудь способъ нарушило засаду рѣвноправности обохъ языкбвъ въ цѣлѣмъ краю, буде мусѣвъ приготовити ся на рѣшучу оборону зъ нашои стороны. На всякій случай ситуація проясниться по замкненю чеського сойму.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Наукового товариства им. Шевченка.

На засѣданяхъ выдѣлу товариства въ днях 22 лютого, 8 и 22 марта полагоджено мѣжь иншими отсй справы:

1. Принято до книгарнѣ манипулянтку, що мае вести выключно справы книгарнѣ

2. Зложено письменну подяку д. Як. Миколаевичеви въ Тернополи, що даруваъ старинну турецку печатку до музею товариства.

3. Ухвалено завести телефонъ въ канцеляріи товариства.

4. Рѣшено высылати „Правничу Часопись“ на будуще лише тымъ членамъ, що заплатять за нея 1 злр. независимо вбдъ членьскои вкладки.

5. Принято 8 новых членбвъ.

6. Рѣшено одноразовою квотою 70 злр. причинати ся до выставленя памятника на могилѣ пок. Юліяна Целевича.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **При надходячбй змѣнѣ мѣсяця и квартялу** проснмо Р. Т. Передплатниковъ нашихъ о вчасне вбдновлена передплаты на II. чвертьрбкъ взгляднб за мѣсяць цвѣтень, якъ такожь о вырбвнане залеглостій, при чѣмъ

---

*) Звѣстний и то частй случай, що Рада окружна вышукуе запопадливо претексты, щобы наложити кару грошеву на батька, коли вбнъ прогрѣшивъ ся чимъ-небудь при выборахъ противъ правительственной партіи.

**) Sprawozdanie Rady szk. krajowej. Lwów 1898. стор. IV.

Єсть у нихъ, що правда, деякій композиціи Лавровского, выданій друкомъ, но выдавець вбддавъ нашбй галицкбй церковнбй музицѣ таку саму прислугу, якъ выдавець „Першои Службы Божои“ оригінальнбй музицѣ россійскбй.

Що до послѣдной новости т. з. „псальмы“ Лисенка, то хотяй она прекрасна, но менѣ видить ся, що на ей переписуваню страчено надармо много часу, бо она для нашихъ звычайныхъ а навѣть и лучшихъ хорбвъ сѣльскихъ и мѣщаньскихъ, котрымъ „Перша служба Божа“ присвячена, за трудна пбдъ взглядомъ вокальнымъ [обемъ скалѣ поодиноких голосбвъ якъ и загальной скалѣ, въ котрбй композиція обертае ся *F - g* двучерзне] якъ и пбдъ взглядомъ технічнымъ [трудность укладу, модуляціи и змѣны частій такту]. Ся „псальма“ есть однока до попасбвъ для первоклассного хору, пр. Бортнбвъ и то *розпоряджаючих 60—80 сѣваючими и голосово якъ и музикально добрыми членами*. Въ противнбмъ случаю не выйде она такъ ефектовною, якою ей зложивъ майстеръ нашъ Лисенко. Що важнѣйше — она своею оригінальною, сказати бы старою гармонізаціею и строгимъ контрапунктичнымъ провадженемъ голосбвъ нагадуе живо хоры Arcadelt'a и Gallus'a, но за то духъ пѣснѣ, пробиваючій ся въ мельодіи и окбнченяхъ — нашъ чисто малорускій, и тому яко вибрцеву належало бы ей частѣйше выпроваджувати на естрадахъ концертовых. Що-до продуковання сеи „псальмы“ — хору колядникбвъ зъ оперы „Рбздвяна нбчь“ — въ церквѣ, то зовсѣмъ друга рѣчь! Коли менѣ, яко критикови, вбльно на сѣмъ мѣсци высказати свбй поглядъ—для другихъ не конечно мѣродайный, то зъ точки чистоты нашого обряду уважаю сесю пѣсню не надаючою ся до продукцій церковныхъ. Чей-же композиторъ лучше буде знати, куда его табръ належить, а укладаючи сей хоръ колядникбвъ въ своѣй оперѣ, змалювавъ одну хвилю зъ нашого народного, скажу людового житя-бутя такъ хорошо, такъ артистично а до того такъ вѣрно, якъ се лишь способный и въ силѣ талантъ музичный того закрою, що нашъ Лисенко. Щобы вовсѣмъ приноровити его означенбй цѣли, перелицьовано кондакъ на Рождество Христово по перше: на народну мову, и то чисто украиньского выговору, якъ про се свѣдчить перекладъ слова „ангелы“ на „янголы“, дальше для надання оригінальнои цѣхи людовои змѣнено и приноровлено до мельодіи и ритміки пѣснѣ на голосы „й сыну й святому духу“, котрй зъ наголосами церковно словяньского тексту стоять въ очевиднбмъ противоположеню. Выходячи дальше зъ точки чисто обрядовои, самъ не знаю, коли-бы ту пѣсню можна спѣвати пбдъ часъ литургійного богослуженя; чей же спѣване такъ довгого кондака передъ „Святы“ не конечно на мѣсци, бо безъ потребы продовжало бы и такъ довге наше богослуженя. Тому лишити бы и на будуче сю хорошу композицію, *основану*, що правда, якъ що до тексту такъ и мельодіи и формы на тлѣ духовнбмъ, церковнбмъ — пбеля намѣру самого композитора — пѣснею оперовою, для хорбв свѣтскихъ, пѣснею до попасбвъ часто нінкетовыхъ. Коли-бъ композиторъ хотивъ бувъ, щобы его пѣсня була чисто духовною, призначеною до цѣлей богослужебныхъ, бувъ бы текстъ лишивъ церковно-словяньскій, а саму композицію назвавъ „Кондакъ на Рождество Христово“ а не „хоромъ колядникбвъ“ або якъ читаемо въ „Першбй Службѣ Божбй“—„Рбздвяна псальма“.

Дальше буде.)

звертаємо увагу на Анізо, умѣщене на вступѣ числа.

— Рада Товариства „Руска Бурса ремѣсничa и промысловa“ розбеслала по краю таку [друковану] вѣдозву:

„Ваша Вечестности! Якъ вѣдомо, порѣшивъ Краевый комітетъ ювілейный на вѣчну пахать вѣдроджена Русинівъ въ Галичинѣ заснувати въ столици нашого краю „Руску Бурсу ремѣсничу и промислову“. Въ тѣмъ институтѣ знайдуть примѣщене, опѣку и выхованє а у ремѣсникѣвъ та промысловцѣвъ львівскихъ фахове образованє дѣти убогахъ селянъ, мѣщанъ и прочихъ станѣвъ, котрѣ схотятъ привчити ся ремѣсла або посвятити ся якому промыслови. Народъ нашъ рѣдьначій бѣдне, чужій промыслъ давить насъ, потреба отже пекуча вынайти иніше жерело зарѣбку для нашого народу, а помѣчною въ тѣй роботѣ стане „Руска Бурса ремѣсничa и промыслова“ вдвигнена жертвами самого рускаго народу.

По оповѣщеню сего рѣшеня комітету ювілейного почали вплывати на тую цѣль добровѣльнѣ жертвы вѣдъ Веч. Урядівъ парохіяльныхъ, Хв. Громадъ и поодинокихъ Р. Т. Патріотівъ нашихъ, однакъ сего, що до теперь вплынуло, есть за мало на утвореве такои важнои народнои институціи. Поляки мали Скарбка, жиды Гірша, а Русь мае мільоны людей, мае отже зъ чимъ стати до конкуренціи въ добромъ, лише щобы нѣхто зъ Русинівъ не вѣдтягнувъ ся вѣдъ народного обовязку, а не засоромимо ся передъ Поляками и жидами. Сотнівъ два-три вѣдъ рускои душѣ, а выросше сума велика!

Щобы надати сему дѣлу законну форму, засновано у Львовѣ товариство пѣдъ фірмою: „Руска Бурса ремѣсничa и промысловa“. Члены сего товариства платять 50 кр. вступного и по два зр. рѣчно.

Въ имя будучого нашого ремѣсничого и промыслового стану просимо Васъ приступити въ члены сего товариства або жертвуйте добровѣльный датокъ на тую цѣль та промовте тепле слово въ хосенъ сего народного дѣла межи Вашими громаданами и знакомыми. Навѣть дрѣбнѣ жертвы, коли буде ихъ много, учинять велику суму. Для догѣдности въ посыланю жертвъ и вкладокъ членьскихъ на „Руску Бурсу ремѣсничу и промыслову“ залучаємо чекъ почтовои щадниці. (За дописку на вѣдворотнѣй сторонѣ чеку приклеіти ся на нѣмъ значокъ почтовый за 2 кр.). Не пожалуйте на згадану тутъ цѣль Вашои жертвы, а бѣднѣ дѣти, добившіи ся при помочи Бурсы до кусенка хлѣба, будуть за Васъ Бога молити та й для справы рускои придбаємо новыхъ труженикѣвъ.

Рада Товариства „Руска Бурса ремѣсничa и промысловa“: Василь Нагірный, голова: о. Мартинъ Пакѣжъ заступникъ головы; д-ръ Левъ Павенцкій, секретарь; Иванъ Бачинській, скарбникъ; Евгенъ Спожарскій, контрольоръ; Петро Тиблючиньскій, господарь; д-ръ Кость Левицкій; Дмитро Ковальскій; Андрей Андрейчинъ и Антінъ Оприскъ.

— Зъ містерій Галицкои касы щадничои. Въ пятницю вечеромъ арештовано въ реставраціи Нафтулы Франца Карпиньского, властителя реальностій и будівлиного пѣдприемца. Вѣнъ тѣшивъ ся безмежнымъ довѣремъ Зімы, котрый мавъ якіесь причины бути вдячнымъ родинѣ его чоловѣка. Хто въ щадници хотѣвъ одержати позичку, той мусѣвъ звертати ся о протекцію до Карпиньского; въ противнѣмъ случаю вѣдходивъ вѣдъ Зімы зъ порожными руками. За свою прихильну опінію Карпиньскій побиравъ вѣдъ позичаючихъ грубе вынагороджене. Кажуть, що за „посередництво“ бравъ сорокъ процентъ позиченои квоты. Его жіро выстатчало, щобы цѣлкомъ темнѣ индівіда выдобути зъ грошевыхъ клопотівъ. Въ той способѣ Карпиньскій, кажуть, доробивъ ся великого маетку. Мае вѣнъ бути властителемъ двохъ сѣль и кількохъ камениць у Львовѣ. Его особисте конто въ щадници мае бути обтяжене на суму 80.000 зр.

— Зѣ Стрыя пишуть намъ: „Не вмре, не поляже“ — отсѣ слова мусѣли вѣдозватись въ душѣ кождого патріота, котрый, будучи на вечерницахъ, устроюваныхъ Стрыйскими рускими товариствами 23 марта с. р. въ память Тараса Шевченка, бачивъ зібрану всю Стрыйеку Русь, вѣддаючу якъ що року честь нашому народному генієви. Думаю, що не буде се самохвальбою, коли скажу: може нѣгде на провінціи не плыве руске жите такъ повною струею, якъ въ Стрыю. Одинъ духъ оживляв усю стрыйску громаду, въ усѣхъ тутешныхъ рускихъ товариствахъ кипѣть жите; и нема майже дня, щобы не було засѣдання въ котрѣмъ товариствѣ. Не можна при тѣй нагодѣ не вѣддати признання рускому женцтву, котре зъ великимъ пожертвованемъ часу пѣдтримуе Стрыйского Бояна; а Боянови знову найбѣльше належѣть дякувати за успѣхъ уладженого концерту.

По тыхъ кількохъ словахъ приступаю до самого концерту, и зъ горы застерѣгаючись, що не думаю писати критичнои оцѣнки, полишаючи се фаховому перу. Сала „Руского касина“ въ Стрыю, котра властиво и мѣсцемъ збору и дѣяльности всѣхъ рускихъ товариствъ, выповнилась майже самою рускою публикою. Вечерокъ розпочавъ прекрасною промовою провѣдникъ стрыйскои Руси адвокатъ д-ръ Евг. Олесницкій, въ котрѣй указавъ, якъ Шевченкови вѣдданість чесь всюды, де живе руске серце и руске слово. За тымъ продукція Стрыйского Бояна пѣдъ умѣлою диригенту сю о. Волод. Нижанковского, который своею невтомимою працею довѣвъ до того, що Стрыйскій Боянъ нинѣ займати може смѣло одно зъ першихъ мѣсць мѣжь нашими Боянами. Усѣ хоры, такъ мѣшаній якъ мужескій, знаменито выконали програму; а иже-жь найлучше подобалась Колессы „Ой гукъ мати“ та „Женцѣ“, та прекрасный, правдиво клясичный Бортнянського концертъ G-dur „Блаженъ мужь“. Однакъ найбѣльшою окрасою була деклямація нашого артиста-поета Корнила Устяновича, — того, — якъ назвавъ его д-ръ Олесницкій въ промовѣ на комерсѣ, — епігона нашои романтики. Повитаный бурею оплесковъ, выголосивъ вѣнъ прекрасно, якъ не знаю чи хто другій у насъ въ краю зможе, „Чигиринъ“ Шевченка, — а потому одну зъ своихъ патріотичныхъ поезій. Загальнозвѣстный солістъ п. Лозиньскій вѣдспѣвавъ прекрасно „Сонъ“ Павлѣра а зъ гры на фортепянѣ дуже гарно вывязались панны Подлуска и Терлецка. Имнами словянськими Нижанковского закінчивъ ся той правдиво гарный концертъ, и вся публика зъ одушевленемъ вѣдспѣвала: Ще не вмерла Украина!“

По тѣмъ заходами нашихъ пань вѣдбувъ ся въ комнатахъ Руского касина комерсъ.

Годить ся ще поднякувати о. Подлѣсецкому зъ Облазинцѣ, що въ короткѣмъ часѣ зовсѣмъ безкорыстно вымалювавъ прекрасно цѣлу сцену для аматорского театру, на котрѣй першій разъ попысувавъ ся нашъ Боянъ.

— Пишуть намъ зъ краю: Вычитавши въ нинѣшнѣмъ „Дѣлѣ“ немилу звѣстку о акціи польскій противъ руского купця п. Витковицкого въ Бѣбрцѣ позволю собѣ въ сѣй справѣ сказати кілька слѣвъ.

Перебуваючи довшій часъ въ Бѣбрцѣ и знаючи докладно тамошнѣ вѣдносины, може головно я причинивъ ся до того, що п. Витковицкій, будучи начальникомъ Народнои Торговлѣ въ Рогатинѣ, рѣшивъ ся отворити склепъ въ Бѣбрцѣ. Наклоняючи его до того, мавъ я на взглядѣ не тѣлько національну користь — коли рускій купецъ осяде тамъ на стало, цѣла руска интеліґенція, головно священники и учителѣ, маючи нѣдъ надто часто дѣла до повѣтового мѣсточка, будуть мати де свобѣдно вбійтись та поговорити, однымъ словомъ: буде точка опору, — але я сподѣвавъ ся, що и вся мѣсцева интеліґенція, нарѣкаючи безъ мѣры на окружаючу насъ жидову, пѣдпоре єдиный християньскій склепъ. Треба-жь бо знати, що то за дѣра та Бѣбрка! тамъ не було не то жадного християньского склепику, але анѣ одного жидівского яко-тако порядного, лишь найміснѣйшѣ жидівски крамнички. Поляки та моцній сумнѣвались, абы котрый купецъ хотѣвъ осѣдати въ такѣй мѣстинѣ, просили неразъ мене, щобы я старавъ ся наклонити Дирекцію Народнои Торговлѣ, абы она отворила свою філію въ Бѣбрцѣ. Тожь я, будучи певнымъ, що купцеви солідному мусить ся въ Бѣбрцѣ вести, наклонивъ п. Витковицкого, и вѣнъ рѣшивъ ся отворити свѣй склепъ въ Бѣбрцѣ.

Въ выборѣ чоловѣка певно Бѣбрка не завелась и я, що бувъ зъ нимъ по-надъ два роки, можу зъ чистою совѣстю посвѣдчити, що я радъ бы, щобы кожде наше мѣсто мало такого щирого Русина-патріота, а при тѣмъ такого солідного купця, якимъ п. Витковицкій. На жаль однакъ завели мене другій мой надѣѣ. Я лишь кількома словами збуду выступы Поляківъ противъ п. Витковицкого; се лишь одинъ зъ тисячныхъ доказівъ, о скільки можлива мѣжь нами а ними яка така вспільна акція, хоть-бы на такъ неутральнѣмъ ґрунтѣ, якъ економічный. Тій самій панове, котрій передъ тымъ упевняли, що будуть попирати християньску торговлю, бо навѣть прийшли на посвящене склепу п. Витковицкого, потому остентаційно оминали его торговлю; а всѣ закиды, якій яму нинѣ роблять, можна въ однѣмъ словѣ высказати: вѣнъ Русинъ! Ходить же имъ о те, щобы стероризувати тыхъ нечисленныхъ Поляківъ, котрій у него беруть. О тѣмъ бувъ я вже переконаный, вѣдходячи передъ кількома мѣсяцями зъ Бѣбрки; тому и теперѣшній выступы польскихъ ґазетъ стануло якъ одинъ мужъ и всѣма силами пѣдперло свого чоловѣка. Чейже въ насъ самыхъ сила! Мы не повинні допустити до упадку руского купця, тымъ бѣльше, що такъ намъ потреба руского купецтва; а вѣрте, що въ руского купця въ такѣй мѣстинѣ Русь бѣльше буде мати пожитку, нѣжь навѣть зъ кількохъ Русинівъ, котрій бы тамъ прийшла на зависимій становиска, — ще до того при звѣстнѣмъ у насъ „заяче сердіи“ —

P. C.

— Реколєкціи великопостній для членівъ товариства рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“ и ихъ родинъ розпочнуть ся *въ понедѣлокъ дня 10. н. ст. цвѣтня* и тревати будуть ажъ до суботы 15 цвѣтня. Початокъ реколєкцій все о год. 8 вечеромъ, а удѣлять ихъ будуть оо. Василіяне. До численнои участи запрашае голова товариства *В. Нагірный*.

— Зѣздъ инспекторівъ середныхъ школъ зъ цѣлои Австріи вѣдбувъ ся минувшого тиждня у Вѣдни въ міністерствѣ просвѣты пѣдъ проводомъ міністра гр. Білянлтъ Райдта. Наради були довѣрочній. На пѣдставѣ тыхъ нарадъ, дотыкаючихъ деякои реформы середныхъ школъ, мають незадовго выйти міністеріальній розпорядженя.

— Конференція директорівъ середныхъ школъ Галичины вѣдбуде ся у Львовѣ въ днихъ 24, 25 і 26 с. м. Перша така конференція вѣдбула ся у Львовѣ въ р. 1893.

— Зъ Перегиньска пишуть намъ: Дня 29 марта с. р. пріѣхавъ до насъ звѣстный зъ недавного вѣдрывання уха русинѣй дитинѣ кс. Малиновскій, молоденькій польскій пробощь въ Рожнѣтова, щобы передъ польскимъ Великоднемъ посповѣдати польскій душѣ. Мѣсцевый сотрудникъ рускій охотно вѣдступивъ на се церковь, бо нашій рускій священники взагалѣ дуже услужній и не мають звычаю, такъ якъ декотрій польскій, священникѣвъ другого обряду не впускати або просто выкидати... Зъ рускихъ пань вѣдправила передъ кс. Малиновскимъ сповѣдь Вѣлагородная Госпожа Дыкая, жена мѣсцевого сотрудника русского.

— 200 зр. вѣдступного. Звѣстно, що „Пѣдгірска Сѣлка“ въ Станиславовѣ закупила парцелю, на котрѣй въ половинѣ цвѣтня хоче зачати будувати стайнѣ, масарню, и пр. [Розумѣе ся, сли Вп. Родимцѣ поможуть, бо досѣ на се фондъ дуже малый, такъ якъ такожь на закупно безрогъ до експорту, котре досѣ провадить, не мало грошей потреба — *Прим. Ред.*] Отже заразъ по пѣдписаню контракту бувъ купець, одинъ жидъ, котрый дававъ 200 зр. вѣдступного. Та парцеля дуже добре куплена, а то черезъ те, що мало хто знавъ, що она була продажна.

— Вѣдъ проф. о. Ант. Глодзѣньского одержуємо отсе письмо: До фактівъ поданыхъ въ дописи въ Калуского п. з. „Якъ у насъ веде ся“ подаю такѣ доповненя: О вѣдроченю курсу садовничого въ Новици дбставъ я телеґрафічне повѣдомленє зѣ Львова *въ пятницю дня 24-го марта* о год. 12½ зъ полудня. До Калуша прибувъ я желѣзницею на Галичъ Станиславовъ *въ суботу* 25-ого марта о год. 9 вечеромъ, а до села Угринова въ той же день о год. 11½ у ночи. Въ недѣлю 26-ого марта не бувъ я анѣ въ Новици анѣ у тамошного о. пароха. Тѣлько що до спростованя фактівъ дотыкаючихъ моеи особы. — *Ант. Глодзѣньскій.*

— Погибъ на власнѣй шибеници! Не кождому смертному лучить ся такій „интересъ“, щобы самъ собѣ побудувавъ такій „инструментъ“ якъ шибеница, а опѣсля самъ на нѣй по всъ. Таке лучае ся очевидно тѣлько — въ Америцѣ. Именно въ мѣстѣ Атланта въ Сполученыхъ державахъ якійсь Робертъ Лявісъ, тесля, працювавъ въ одній „фабрицѣ“, що робила шибеницѣ на — експортъ. По якѣмсь часѣ прогнавъ его майстеръ зъ роботы, а вѣнъ зъ места за се застрѣливъ свого хлѣбодавця. Шеріфъ [судья] засудивъ его на кару смерти и Робертъ Лявісъ закінчивъ житя на власнѣй шибеници, що побудувавъ ся власными руками.

Надѣслане.

Звертаємо увагу на инсератъ Дому рѣльничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ уznane далеко по за границѣ нашого краю.

Катальоґъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣстить въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозівъ, такожь богато цѣнныхъ указівокъ, отже при надходячѣмъ запотребованю є вѣнъ пѣдручникомъ рѣдным поручена

Вѣсти зъ Архіепархіи Львівскои

На конкурсъ зъ речинцемъ до дня 25 н. ст. Мая с. р. розписаній приходы: Коребъ дек. бродского, Девятники дек. бобрецкого и Августівка дек. Бережаньского.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Именованя. Класы евіденційній въ служби евіденціи катастру податку ґрунтового: Евг. Федоровичъ, Стан. Михаликъ, Маркусъ Берґфельдъ, Володим. Мацѣлиньскій, Іос. Стоевскій и Вільбальдъ Поагъ, а такожь лѣсовый технікъ Ант. Смулка именованій міністерствомъ скарбу евіденційными ґеометрами II. класы въ XI. ранзѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей збравъ дальше о. крил Теофіль Панкевъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 30 зр 15 кр. именно жертвували на ту цѣль: о. Іос. Целехъ изъ Сулимова вѣдъ себе и сусѣдівъ 5 зр. 50 кр.; о. деканъ Теоф. Турчманович зъ Рипины изъ скарбонки ad hoc своеи церкви матричной 2 зр. а дочерной въ Смерековцѣ 1 зр., вѣдъ кондеканальныхъ священникѣвъ: оо. Фадыка, Дисковича, Марчака, Господаревского, Залѣтача, Флюнта и Книжиньского и вѣдъ себе по 50 кр., всего 7 зр.; п. Іолиї Гамота, директоръ школы имени Шашкевича у Львовѣ 1 зр.; незнакомый землякъ изъ Градца зъ Стирія 1 зр. 50 кр.; скарбонка ad hoc въ канцеляріи „Народного Дому“ 14 зр. 28 кр.; така жь скарбонка въ Успеньскій церкви у Львовѣ 87 кр. Всего зібрано до нинѣшнього дня 3,366 зр. 88 кр.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3 цвѣтня. Politische Correspondenz доносить зъ Петербурга, що папа тому не буде запрошеный на мирову конференцію, бо рѣшено позапрошувати выключно державы, посѣдаючій сталу армію. — Кайцль выѣхавъ до Дальматіи на инспекцію культуръ тютюну и салінъ.

Прага 3 цвѣтня, Bohemia оголосила статью одного зъ найзначнѣйшихъ нѣмецкихъ політиківъ, взиваючу всѣ нѣмецкій сторонництва, щобы покинули політику взаимныхъ пѣдозрѣнь и недовѣрчивости, а довели до єдности. Теперѣшна політика сварокъ, веде Нѣмцівъ до згубы. Статья указуе на поступоване посла Ґрабмайра, яко на взоръ поступования нѣмецкого посла.

Петербургъ 3 цвѣтня. Въ технольоґічнѣмъ институтѣ выбухли забурена, въ наслѣдокъ котрыхъ реленовано богато студентівъ. — Пѣсля депешъ зъ Пекіну, правительство приготовляе обѣжникъ до своихъ дипльоматичныхъ представителівъ за границею, въ котрѣмъ заявляе, що хіньске правительство рѣшило невѣддавати въ аренду чужимъ державамъ анѣ пяди хіньскои землѣ.

Римъ 3 цвѣтня. Мимо успокоюючихъ запевнень лѣкарівъ, станъ папы дуже грѣзный. Зъ огляду на надходячу прикру пору року, не може бути о тѣмъ бесѣды, щобы папа мѣгъ займати ся дипльоматичною управою церкви.

Кольонія 3 цвѣтня. Подѣѣ на самоаньскихъ островахъ, заскочили нѣмецке правительство несподѣвано. Вѣдносины Англіи до Нѣмеччины значно погоршили ся.

Букарештъ 3 цвѣтня. Зъ причины, що правительство рѣшило якъ найострѣйше выступити противъ опозиціи и противъ студентскихъ демонстрацій, може прийти до розрухівъ.

Парижъ 3 цвѣтня. Figaro оголошуе дальшій уступы тайного dossier справы Дрейфуса. Зъ збознань Патї ді Кляма выходить, що Естергази поступавъ все пѣсля розказівъ ґенерального штабу. Въ редакціи Figar-а вѣдбула ся судова ревізія, щобы дѣйти, въ якій способѣ редакція прийшла въ посѣданє документівъ касаційного трибуналу. — Якійсь Озуфъ застрѣливъ въ булоньскѣмъ лѣску одного зъ прохожихъ. Озуеръ арештованый збознавъ, що застрѣливъ его, бо гадавъ, що се президентъ републики Любе.

Лондонъ 3 цвѣтня. Англія и американська Унія мали згодити ся на выборъ полюбовнои комісіи, зложеной зъ представителівъ трехъ державъ, для рѣшеня кількохъ новыхъ спірныхъ справъ.

КОНКУРС.

Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові оголошуе отсим конкурс на посаду урядника в канцелярії Товариства за місячною платнею 30 зр., почавши від 1 н. ст. мая 1899. Подання належить вносити до Головного Виділу Товариства найдальше до 15 н. ст. цьвітня 1899.

Убігаючі ся мають предложити послідне свідоцтво шкільне виказати ся знанем языка руского в слові і письмі та долучити пробу письма.

Від Головного Виділу Товариства „Просьвіта“.

У Львові дня 22 н. ст. марця 1899.

Юліян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

Тяснене 5 н. ст. сѣчня 1899

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведения

Головна выграна 50.000 зр.

продають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛЕНЪ

банковый домъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 7

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подан о екс- и интабулиціФ, вибор а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до подань о интабулиціо лібр.	по 20	„

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипть довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членівъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Надѣслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, въ улицѣ Скарбковскій на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскомъ.

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавѣй памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Димитрій Ковальскій.

86

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятникъ пошли Ганкевич

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінезы, льорнеты, бінокли, далекопізды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсфайдеры, часы мѣрничі, шіны, лібелі, нівеліры и т. д.

Уряджене дзвонків електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

„Артист.-літературних Новин“

вийшли:

Книжка I. „МОІ ЛИСТИ“ поезиї Д-ра В. Щурата.

„ II. „НОВЕЛІ ЕДГАРА ПО“ переклад з англійского Іва Петрушевича.

Ціна книжки 1 корона, гарно оправленої 2 корони. Замовляти можна у видавця М. ЗАЧКІВСКОГО, Львів ул. Печчиньска ч. 1.

84 15—?

Машины Зінґера

ручній вѣдъ 25 до 50, ножній вѣдъ 47 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тѣлько зъ найлучшихъ фабрикъ християньскихъ. Агентовъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣнники — ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ, механікъ и спеціялістъ, Львѣвъ, Академічна ч. 26. 107 6—52

Пчѣльный мѣдъ

въ пушкахъ 5 клґ. по зр. 2·50.

Пчѣльный воскъ

по зр. 1·60 за клґр. розсылає за послѣплатою

І. МЕНЧЕРЪ

Микулинцѣ. 324

ЛИТУРГІЯ

св. Іоана Златоустаго

зъ поправками синодальными, для вставки въ старый „Служебникъ“, выдане одобрене духовнымъ начальствомъ, цѣна съ брошурѣ 1 зр. 50 кр.

„Поученіе о ведсню метрикъ“

необходима для духовенъства, выдана перше о. д-ромъ Крижановскимъ, теперь же передѣлане, доповнене д-ромъ І. М-мъ; цѣна 1 зр.

„Гласопѣснецъ“

збогачений и поправленый; переплетеный екземпляръ 2 зр.

„ПРОСКОМИДІЯ“

въ листъ, цѣна 10 кр.

Всѣ тѣ выдания можна дѣстати въ книгарни Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця ч. 3. 106 3—1

ТУТКИ цыгаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мавруквичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

ОСТРЕНЯ и обтягане братовъ приймає Іванъ Ляврукъ, ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Газдель П. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божои

поручає

ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кільо высылає franco. Вѣдпродавчимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 11—30

Цѣнники на жадане высылає оплачений.

Змѣна помешканя.

Симъ маю честь повѣдомити Веч. Священьство и Во. Публику, що зъ початкомъ Марта с. р. перенѣсъ ем мою кравецку роботню до дому І. Дереньовского въ Перемышли, обнимаючи заразомъ цѣле дѣловодство знаной фірмы Іосифа Дереньовского въ Перемышли.

Дякуючи Веч. Священьству и Во. Публицѣ за дотыхчасне довѣріе для мене, поручаю и на дальше мою роботню кравецку и ручу за добрий матеріи, солідно вимѣрену роботу и можливо дешеву цѣну. 119 2—12

Зъ высокимъ повазаньемъ

ЛЕВИЦКІЙ [*давнѣйше І. Дереньовскій*]

кравець въ Перемышли Ринокъ коло Народнои Торговлѣ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Приймае рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажнена ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячі въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписный просить Веч. Духовенство запотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Кранѣвска число 20.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 864 51—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожший вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 90—?

ВСЯКІ КУПОНЫ

и

выльосованій паперы вартостній

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштовъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

874 (1)

Полегше въ сплатахъ пѣсля договору безъ пѣдвышенія цѣнъ

Товаровый дѣмъ

„AU LOUVRE“

Львѣвъ, улиця Синстуска н-ръ 6. (Пасажъ Гавсмана).

Предлагає **ізди поїздів** зелѣзничих

заченый від 1 жовтня 1898

[виїзд часу середньо-европейского [середнього часу на 36 минут ран часу львівского]

ПОЇЗД			ПОЇЗД		
осн.	особ.	до Львова	осн.	особ.	зъ Львова
пополудні					
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиськ з головн. двірця
	7.40	„ Яснов	6.00		„ Іцкан
	7.56	„ Теребовли на Підзамче	6.1[illegible]		„ Підволочиськ з Підзамча
	7.56	„ Сокаля „	8.33		„ Краснова
	8.05	„ Лавочного		8.60	„ Краснова
	8.15	„ Теребовли на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Краснова		9.45	„ Ясенова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиськ з головного двірця
	10.15	„ Ярослава		3.58	„ „ Підзамча
	1.01	„ Ясенова		9.55	„ Белзца
1.30	—	„ Краснова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.56		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Краснова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		3.—	„ Сколього
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.54	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
ЗВІТКА			**ЗВІТКА**		
	3.04	з Підволочиськ на Підзамче		4.10	до Краснова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Краснова		6.30	„ Іцкан
	5.10	„ „		6.40	„ Краснова
8.45		„ Краснова		6.5[illegible]	„ Теребовли з голов. двірця
	9.10	„ Краснова		7.—	„ Лавочного
				7.1[illegible]	„ Сокаля
9.30		„ Підволочиськ на Підзамче		7.15	„ Теребовли з Підзамча
9.47		„ Іцкан		7.44	„ Ясенова
9.55		„ Підволочиськ на головн. дворець		8.05	„ Іцкан
	10.5	„ Лавочного			„ Краснова
	10.15	„ Сколього		11.0[illegible]	„ Підволочиськ з головного двірця
					„ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 минут рано.

НОЖЕ и вилки столовій и десеровій англійскій, стирийскій и зъ Солінґенъ-тузинъ паръ вѣдъ зр. 4·— до 18·—. Ножѣ до крания мясива и тѣстъ [illegible] ПЕТРО ХИПОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзива у Львовѣ, площа Галицка 1 (напротивъ катедры)

Лѣсництво Зассовъ (Zassów)

(п. п. Зассовъ, зелѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высилає за послѣплатою низше поданій

НАСѢНЯ ЛѢСНІЙ:

Назва	Сила кѣльч.	За 1 фунтъ зр.	За 1 фунтъ кр.	Назва	Збѣръ	За 1 фунтъ зр.	За 1 фунтъ кр.
Ялиця Pinus abies	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся збѣръ зъ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорна Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явѣръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Клинъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вѣльха чорна Alnus gl.		—	35
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Горучая збѣръ зъ 1898 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарновець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	6	Яблока зерѣвки		1	—
Габеръ Crataegus mon		—	15	Грушки зерѣвки		1	50

Цѣникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ повойныхъ пересылає даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассовъ пѣдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французски и нѣмецки. 74 9—20

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черланьсвон. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 66. Львовъ, Второкъ 23 Марта / 4 Цвѣтня 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня звыклй принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надослане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй донесеня приватий числять ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высылаемо нашь дневникъ лише по зложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Переглядъ політичный.

Офіціяльно доносять, що мѣжь турецкими а болгарскими граничными вѣйсками прийшло до дуже поважной бійки недалеко мѣсцевости Кирсіль-Аґацъ, на просторони зелізничой лінії Ямболі-Адріанополь. Турецке вѣйско ударило на много слабшій болгарскій вѣддѣлъ, але Болгаре прогнали его при помочи мѣсцевого населеня, котре наборовѣ зібрало ся зъ оружемъ въ руцѣ. Борба тревала четыри годины. По обохъ сторонахъ були ранений и убитій. Причиною конфлікту було се, що турецке вѣйско хотѣло занята высокорѣвню, котра до сей поры була въ посѣданю Болгаровъ.

——

Зъ Пекіну доносять, що забурена въ провінціи Шантунъ, звернена противъ чужинцѣвъ, приневолили Нѣмцѣвъ занята заливъ Кяотунвей. Заѣхавъ тамъ военный корабель „Гееріонъ“ и высадивъ на берегъ воякѣвъ, котрій мають занята мѣсцевость Чуфу и задержати ся доти, доки Хіны не дадуть поруки, що порядкови и чужинцямъ не буде грозити нѣяке небезпеченьство.

Англійскій амбасадоръ въ Петербурзѣ вже одержавъ уповажнене пѣдписати російско-англійску конвенцію зазначуючу докладно сферу вплывѣвъ Россіи и Англіи въ Хінахъ. Зъ стороны Россіи, конвенцію пѣдпише міністеръ заграничныхъ справъ Муравевъ.

Зъ огляду на поголоски о політичныхъ планахъ Данії въ всходній Азії, зъ урядовой стороны запевняють, що высланє одного корабля на всходно-азійскій воды не маѣ нѣчо спільного зъ проектомъ набутя хіньскои територіи, але змѣрає выключно до скрѣпленя теперѣшнои торговельнои позиціи Данії въ Сіямѣ и Хінахъ. Данія не захочуѣ ся вѣдгравати політичну ролю въ Хінахъ.

Въ напрямѣ до Пекіну замѣтный новый рухъ вѣйскъ. Вѣйска Кана, котрій въ минувшѣмъ роцѣ выкликали значній непорядки, хочуть розтаборити ся на пѣвнічній сторонѣ мѣста.

Рускій институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли.

Якъ красно и скоро розвиває ся рускій Институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли, наглядным доказомъ є обставина, що вже показала ся конечна потреба будынокъ двоповерховый, выставленый коштомъ 60.000 зр., новымъ крилом розширити. Въ тій цѣли запало рѣшенє на надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ дня 28 марта с. р.: „добудувати до будынку вже истнуючого нове двоповерхове вагладно триповерхове крило коштомъ 40.000 зр.“

Та не середъ такихъ обставинъ находить ся теперѣшный выдѣлъ, якъ той, що будувавъ першій будынокъ. Коли першій будынокъ выставлено за готівку, то сей зновъ приказали загальнѣ зборы выдѣлови выставити за 40.000 зр., але позиченыхъ въ якій институціи фінансовій на невысокій процентъ, а на ратальнѣ довголѣтнѣ сплаты. Очевидно перше мѣсце буде мати котра небудь институція руска, коли знайдесь така, що маѣ на таку позичку фонды и схоче вызичити тую суму. А повинна знайтись, бо мимоходомъ кажучи шкода платити вѣдсотки чужимъ институціямъ. Правда, що дѣло звязнена другого будынку за позичений грошѣ выдаѣ ся трохи за тяжке и за ризиковне. Однакъ выдѣлъ, навченый повчательнымъ досвѣдомъ въ справѣ Института, маѣ надѣю, що се ему удасть ся, тымъ бѣльше, що наша суспільность дуже прихильно вѣдносить ся до перемыского Института.

Ба є щирѣ и ревнѣ патріоти добродѣи, що и працѣ и майна свого не пожалують а жертвують для сего добродѣйного для Руснѣвъ заведеня. За краснымъ и правдиво патріотичнымъ примѣромъ Преосв. перемыского Владики вде и пѣдчиненє ему духовенъство и чи-то вступаючи въ члены, чи жертвуючи значнѣйшій датки причинаѣ ся до пѣднесеня Института. Неменше свѣтска интелігенція понимаѣ значѣнє и вагу Института для руского жѣноцтва и також немало часу и труда складаѣ на тѣмъ жертвеннику народнѣмъ. Тожь Выдѣлъ, уповаючи въ тую жертволюбивость и одушевленє нашои суспільности для Института и въ надѣи, що оно въ виду наглячои потребы ще подвоить ся и потроить ся, хоче приступити до выконаня ухвалы послѣднихъ загальныхъ зборовъ.

Задачею суспільности руской есть: пѣдпомагати его въ тѣмъ дѣлѣ. Приступайте Вел. Отцѣ и Вп. панове численно въ члены [рѣчна вкладка 3 зр.] и не жалуйте датковъ на новый будынокъ. Пожитокъ зъ Вашихъ лептъ ще самій будете бачити. Чей и теперь знайдуть ся патріоты, якъ були въ часѣ основаня сего товариства въ рокахъ 1881, 1882 и дальшихъ, якъ покійній крилошане перемыскои Капітулы: о. Иванъ Ильницкій, Григорій Шашкевичъ, Левъ Кордасевичъ, Теодоръ Лукашевскій и другій, дальше люде свѣтскій, якъ: Николай Кульчицкій професоръ гімназіи, Илія Мурдза мѣщанинъ, Лашкевичъ Николай, професоръ гімназіи, що жертвували по 100, 500 и 1000 [Левъ Кордасевичъ], 2000 [Илія Мурдза] и 4000 зр. [Николай Лисикевичъ].

Членъ Института.

§. 4. статута орґанізаційного.

[*Передрукъ зъ „Учителя.“*]

(*Дальше.*)

Я згадувавъ, що по введеню въ житє статута орґанізаційного зъ 1886 року вела ся надъ справою науки доповняючои оживлена дискусія въ часописяхъ школьныхъ, а також на окружныхъ конференціяхъ, однакъ учителѣ не высказували ся за введенемъ або потребою науки другои мовы краевои. — Пѣднощено всякій замѣты, але не домагано ся того, щобы въ школахъ всходнои Галичины потрѣбно було вчити обохъ мовъ краевыхъ. Тому то дивувати ся треба, на якій пѣдставѣ краева Рада, — що знаѣ жадання и потребы населеня зъ часописей, конференцій и голосѣвъ соймовыхъ послѣвъ, — заводить сю новѣсть, и чимъ ся мотивуѣ.

До планѣвъ шлезкихъ школъ додано инструкцію, а въ нѣй сказано на початку, що ся уложили учителѣ на конференціяхъ и тому она помѣщена при планахъ яко регулятивъ и загальный поглядъ учительства. Не такъ дѣє ся въ насъ! У насъ Рада краева уважаѣ пѣдпланне учительство ще малолѣтнымъ — не хочу ужити дальшого выразу — що не доросло ще до того, абы могло само уложити лепску инструкцію, длятого инструкцію выготовляѣ Рада краева, бо переконана, що для нея догѣднѣйше категорично приказувати, не питаючись о гадку учителѣвъ. — Той системъ „по сему быть!“ примѣнено укладаючи зацитованый §. 4. статута орґанізаційного. — Сказано тутъ коротко и рѣшучо, що у всходній Галичинѣ маѣ ся вчити обохъ мовъ краевыхъ, але чому? — длячого? — коли? — про се нѣхто не смѣѣ питати.

Радъ-не радъ я приневоленый самъ навести и розобрати мотивы сей обновы.

1 Перешимъ, що впадаѣ въ очи въ §. 4. статута зъ 1897 р., се неточнѣсть стилізації, яка тѣлько хиба у насъ можлива. Зъ дива не можу выйти, якъ могло Міністерство затвердити таку постанову: „треба *якійсь* часъ (?) посвятити другій мовѣ краевій...“ Тажь §. 10. статута зъ 1886 р., що й теперь обовязуѣ, каже вчити на тій науцѣ рахунковъ 1 годину, господарства 1½ год. тыжднево, де-жь знайти той „якійсь часъ“ на науку другои мовы? Хиба по-за приписанымъ годинами, бо врывати по пѣвъ годины вѣдъ якого-небудь предмету не можна, и зъ огляду на приписаный матеріялъ и тому, що се було бы простымъ шахрайствомъ, за яке та сама Рада краева готова укарати. Але-жь по-за приписаній годины не вѣльно ученика затримувати въ школѣ, анѣ жадати працѣ вѣдъ учителя. Що тутъ робити? — хоть сядь та плачь!

2. Такимъ робомъ отвираѣ ся широке поле для самоволѣ инспекторскои, бо одень зажадаѣ — пояснюючи „якійсь часъ“ — щобы вчати тои мовы [польскои] 1 годину въ тыждни, другому буде того за мало, третій прикаже, щобы кожда друга задача була польска, иншій заявить своє невдоволенє або сыпне нагану, бо дѣти не оповѣдають „поправно“ по польски — и таке столпотворенія буде тягнути ся въ безконечность. При такихъ обставинахъ не дивниця, що воля инспектора законовъ, що при змѣнѣ сей фігуры выпытують ся учителѣ такъ запопадливо про навычки и домаганя нового наставника та що всякій на-высокои стараѣ вволити его всякимъ забаганкамъ. Чи при такѣмъ складѣ рѣчей може мати учитель свій судъ и поглядъ на яку-небудь справу? чи можливый у него спокій душевный? чи не родить ся у лѣпшихъ одиниць апатія?

3. Зарядженє се не оправдане анѣ поглядами практичными анѣ дидактичными. У всходній Галичинѣ же 60% гр.-кат., що звуть себе Русинами, около 10% латинниковъ, що звуть себе Поляками але говорять тѣлько по руски, 12% Поляковъ и 18% Жидовъ. Про сихъ послѣднихъ змовчу. Поляки мешкають тутъ окремыми оселями або въ сумѣшъ зъ Русинами по мѣстахъ, мають для себе школы зъ выкладовою мовою польскою и для нихъ выстатчило бы знати тѣлько по руски, що приписано вывчити ся на науцѣ щоденній; а що мова руска трактуѣ ся тимъ по мачошиному, то я не йму вѣры, щобы ся змѣнило ся на науцѣ доповняючій. А може я песімістъ? Нѣ, факты вповнѣ оправдують мій поглядъ.

Латинниковъ, що звуть себе Поляками и бесѣдують не руски, и Русиновъ нѣхто не може силувати вчити ся и говорити по польски, бо въ насъ — мовлявъ — конституція. Те населеня якъ зойде ся зъ Поляком, то порозумѣѣ ся безъ товмача; а въ судѣ, старостві, на почтѣ мають урядники говорити, пѣсля истнуючихъ приписовъ, до Русина по руски и такъ само до него писати. По що-жь рускому хлопови вчити ся пять лѣтъ на науцѣ щоденній тай ще три роки на доповняючій по польски?

„Галичина то край безголова“ — сказавъ одень чоловѣкъ европейскои освѣты и се свята правда. Тутъ толеруе ся а навѣть пѣдзначаѣ ся урядниковъ, що не вмѣють бесѣды бѣльшости населеня, а накидаѣ ся селянській дитинѣ такій балясгъ якъ науку мовы польскои, и то на протягъ вѣсѣмъ лѣтъ. Стало ся се хиба на те, щобы урядники не потребували вчитись „хлопскои“ мовы, хотяй они повинній приноровлати ся до населеня, а не вѣдворотно.

Може практика выказала, що сѣльскій дѣти за пять лѣтъ не годній вывчити ся мовы польскои, покѣнчивши школы не вмѣють и слова по польски промовити, або забули навѣть буквы до чиста? Де тамъ! Се аж надто звѣстне, що селяне старшій чи молодшій вмѣють пѣдписати ся — въ насъ пѣзнати по тѣмъ человѣка грамотного — въ 90 случаяхъ по польски, а ледви въ 10 по руски; що листы пишуть тѣлько по польски; що писарь а за нимъ цѣла громада уважаѣ мову польску неначе святою, бо нею говорять всѣ паны; що мова руска, навѣть въ очахъ простолюдина уходить за пѣдлѣйшу вѣдъ польскои; а прецѣнь такъ бути не повинно, бо письменній и неписьменній тій люде выйшли зъ школъ, що стоять пѣдъ управою Рады краевои и звѣдтямъ такихъ погладовъ не повинній були вынести. — Коли нѣчо не змѣнить ся и справа пѣйде дальше консеквентно тымъ самымъ шляхомъ, якъ се зазначуѣ послѣднє справоздане Рады краевои, то до чого дѣйдемъ?

(*Конецъ буде.*)

Галицка щадниця.

Дня 1. с. м. новый выдѣлъ галицкои щаднищѣ мавъ перше засѣданє. Презесомъ выбрано д-ра Пентака, а заступникомъ презеса п. Ст. Незабітовского. Опѣсля по мысли §§. 50 и 52 статуту вызначено платню для директора каси. Директоръ побирати буде 6.000 зр. рѣчно и четыри пятилѣтній додатки по 500 зр. На директора постановлено подати краевому маршалкови до затвержденя п. Антима Никоровича, дотеперѣшного директора філіи ипотечного банку въ Тернополи. Пригадуемо на сѣмъ мѣсци, що заразъ зъ початку, коли правительственный комісарь въ тымчасовою радою надзираючою обнявъ управу щадниці, заповѣдано вже въ дневникахъ, що директоромъ на мѣсце Зіммы стане п. Антимъ Никоровичъ, якійсь кревнякъ чи своякъ намѣстника гр. Пінінського. П. Никоровичевi въ р зѣ, коли буде затвержденый маршалкомъ краевымъ, ухвалено призната ще 1000 зр. рѣчного додатку особистого, вѣльне помешкане въ будынку каси за адміністрацію того будынку и вчислено ему 10 лѣтъ службы до емеритуры.

Дальше поставлено для заступниковъ директоровъ, котрыхъ краевый маршалокъ маѣ именувати зъ помѣжь членовъ надзираючои рады, на сей рѣкъ по 10 зр. нагороды за кождый день ихъ урядованя.

Зъ уваги, що дотеперѣшный примусовый секвестраторъ конкурсовои масы Вольского, Одживольского и Щепановского, п. Лодзіньскій, заповѣдавъ, що д. 5 с. м. зложить свій мандатъ, постановила надзираюча рада на внесене правительственного комісара выбрати комісію зъ трехъ членовъ, котра маѣ справу розслѣдити, обняти контролю и здати радѣ справу. До комісіи тои выбрано д-ра Пайонка, д-ра Соловія и д-ра Адольфа Ліліана.

Другій директоръ щаднищѣ и управитель иотечного вѣддѣлу п. Смолька внѣсъ просьбу о спенсіонованє. Справа ся маѣ бути полагоджона на найближшѣмъ засѣданю надзираючого выдѣлу, котре вѣдбуде ся въ сей четверъ. Имовѣрно выдѣлъ выскаже гадку, щобы другимъ директоромъ занменовано професора университету д-ра Тад. Пілята. Въ разѣ, коли бы д-ръ Пілятъ зістався другимъ директоромъ, покинувъ бы свою посаду професора университету.

НОВИНКИ.

— Повѣтове товариство кредитове въ Тернополи подало статутъ до ц. к. суду до запроток ловання и сими днями розпочне свою дѣяльность.

— Сцена школьна. Громада З..... поклала красну школу и бажала науки для своихъ дѣтей, але школа стояла довгій часъ замкнена. Вкѣнци по многихъ письмахъ и зросьбахъ громады найшлась молода панночка, котру призначено на тымчасову учительку. Директорка зъ поблизького мѣсточка взялась вводити нову просвѣтительку въ ея чинъ и выбралась на село зъ цѣлымъ штабомъ своихъ учительокъ. Прийшовши на мѣсце, пѣдклала по радного, що державъ ключѣ вѣдъ школы. Сей (подѣля чи всѣ чувства обиженои громады для властій школьныхъ) надбѣшовъ лихій. — Директорка: „Представляю вамъ тутки учительку для школы.“ — Радный подививъ ся зъ-коса на молоду дѣвчину. — Директорка: „То вы не знаете сеи панны? тажь се зъ нашого мѣста!“ — Радный: „Якъ бы мь ходивъ на балѣ, то бы-мь знавъ: але я не ходжу на балѣ!“ Дир.: „То вы не тѣшитесь нею?“ — Радный: „Я бы на ню кару наложивъ. Бо на насъ хлоповъ, коли не посылаемо дѣтей до школы, накладають заразъ всякій кары, а учителькамъ то нѣчо!“ — Директорка и цѣлый штабъ остовпѣли на таке dictum а нова учителька въ плачъ... Чудна сцена!

— Заходомъ „Читальнѣ Просвѣты“ въ Скалѣ вѣдбуде ся дня 9 н. ст. цвѣтня 1899 у власнѣй сали аматорске представленє штуки:

Правда все горѣ", образъ народный об співами въ супроводѣ мѣсцевои орхестры. — Початокъ точно о год. 8 бй вечеромъ. Цѣны мѣсць: Крѣсло 1 зр., въ дальшихъ радахъ 60 кр.; вступъ на салю 40 кр., для мѣщанъ и селянъ 20 кр. Просимо П. Т. суѣдовъ уважати се оголошене за запрошене, бо бланшихъ запрошень не буде ся высылати.

— **Роковины смерти Михайла Максимовича.** Въ Кіевѣ дня 18 марта въ сали літер.-артист. товариства вбдбуло ся свято 25-лѣтныхъ роковинъ смерти першого украиньского ученого, ректора кіевского университету М. Максимовича. Вечеръ почавъ ся рефератомъ В. Науменка „про Максимовича", де вбнъ подавъ біографичный нарисъ сего всесторонного ученого. Слѣдували вбдтакъ вокальнй точки програмы, переплетеній рефератомъ В. Антоновича, ученика и товарища покбйного. Прелегентъ указавъ на те велике значѣне, яке мавъ Максимовичъ яко першій историкъ, котрый внесъ въ свою науку позитивный способбъ досліду, черезъ що освѣтивъ богато темныхъ мѣсць нашои исторіи и давъ можливбсть М. Костомарову написати свои историчнй працъ. Рефератъ сей, пронятый глубокимъ товариским чутемъ до покбйного вченого, слухачѣ приняли гучными оплесками. Свято закбнчило ся пѣснію „Шумить гуде дббровонька", котру вбдспѣвавъ хоръ Лисенка.

— У Львовѣ померъ въ суботу въ 65 роцѣ жити Леонардъ Марконі професоръ політехніки львбвскои и знаный артистъ-рѣзбарь. Въ осени обходивъ вбнъ 25-лѣтный ювілей свого учительства на політехніцѣ. Его твором є памятникъ комедіописателя Фредры поставленый недавно у Львовѣ.

— **Зъ университету.** Міністеръ просвѣты затвердивъ ухвалу колегіи професорбвъ въ справѣ допущеня радника скарбового д-ра Рудольфа Ружицкого на приватного доцента австрійского права скарбового въ львбвскбмъ университетѣ.

— **Шематизмъ станиславбвскои епархіи на** р. 1899 выйшовъ зъ друкарнѣ Данкевича въ Станиславовѣ и мае 210 сторбнъ. Зъ него довѣдуємо ся, що епархія числить 864.961 душъ гр. кат. обряду, 21 деканатбвъ, 433 парохіи, 540 священникбвъ, 727 материныхъ и дочерныхъ церковь, 31 каплиць, 69 питомцѣвъ духовнои семинарія, мѣжь ними 13 на 1 роцѣ теольогіи, 4 монастирѣ мужескі зъ 21 монахами и братчиками, 4 домы сестеръ служебниць зъ 17 служебницями (въ Самолускахъ, Цыганахъ, въ Пасѣчнбй и въ Печенѣжинѣ. Священникбвъ-ювілатбвъ є 27; найстаршій зъ нихъ, о. Бас Каминьскій, парохъ въ Лихбвцихъ, мае 91 лѣтъ. Учителями при середнихъ школахъ є 13 священникбвъ.

— **Рускій Савка у нѣмецкого Вольфа.** Зъ Вѣдня пишуть намъ: Въ ч. 88. дневника Ostdeutsche Rundschau зъ дня 30 марта с. г. знаходить ся статейка пбдъ заг. „Ein Akt geradezu unerhörter Brutalität" такого змѣсту:

„Майже нечуванои брутальности допустили ся польскій шляхтичѣ супротивъ рускои громады Карбвъ, належачои до угибовского суду повѣтового въ Галичинѣ; передъ нами лежать подробиць поступованя зъ бѣдными рускими хлопами, на котрыхъ загадку кровь стынае ся. Вбдъ року 1861 аж до нинѣшного дня примушена громада Карбвъ а взглядно ся мешканцѣ провадити разъ-на-разъ процесы — споры о свои майно и добутокъ, котрй ихъ доводять до жебрачого кія и торбы. Матеріяльна шкода, яка выйшла для громады Карбвъ и покревдженыхъ поодинокихъ громадянъ изъ взгляду на довголѣтне и дороге ведене спору, якъ такожъ черезъ убутокъ належачого имъ права уживания вбдобраныхъ парцель грунтовыхъ, выносить до теперь саме около 8000 зр. Наслѣдкомъ сего есть цѣлковите зъубожѣне громады Карбвъ, коли тымчасомъ шляхтичѣ Марморошъ зъ ихъ стратою безмѣрно и рбвночасно пбдъ покрывою легальности-правности збогативъ ся. Бѣдній хлопы хопили ся отже конституціонального выходу.

Оденъ громадскій высланникъ-делегатъ панъ Захарій Савка удавъ ся до Вѣдня, щобы бути у цѣсаря на авдіенціи. Пбсля всякихъ приписбвъ, маючи прошене до Его Величества, удавъ ся Савка передвчера до цѣсарского двора, щобы дати ся записати до авдіенціи. Якъ теперь Савка оповѣдае, принявъ его секретарь кабінетовои канцелярія въ дуже шоркій способбъ, супротививъ ся не лишь записанію его до авдіенціи, якъ бы се було его обовязкомъ, але приказавъ бѣдного хлопа передати поліціи. Савку поведено на головный комісаріятъ поліційный на Schottenring'y, якъ се у Вѣдни въ звычаю; вбдтакъ вбдставлено его знаным зеленымъ возомъ арештантскимъ до поліційныхъ арештбвъ въ Theobaldgasse, а вкбнци зъ-вбдтамъ до поліційного комісаріяту третого повѣту (Landstrasse). Цѣлу нбчъ мусѣвъ бѣдный хлопъ перебути въ поліційнбмъ комісаріятѣ.

Ажь доперва вчера рано выпущено бѣдака на волю, а се завдячує вбнъ лишь тбй обставинѣ, що вбнъ у Вѣдни на роботу ходить. Именно, щобы мати средства до свого побуту въ Вѣдни, видѣвъ ся Савка приневоленымъ найнятись на роботу при однбй будбвлѣ. Саме той случай охоронивъ Савку; въ противнбмъ случаю выслано бы его на свою въ короткбй дорозѣ шупасомъ! На тое удавъ ся Савка до посла Wolf'a, щобы ему справу розповѣсти. Коли-бъ Савка не дбйшовъ свого права черезъ міністерство справедливости, тогдѣ словомъ выведе панъ посолъ Вольфъ нечувано грубе брутальне поступованя шляхтичѣвъ зъ бѣднымъ Русиномъ передъ раду державну".

— **Пійшовъ „цивіль" безъ голови.** Въ суботу около 4 годины пополудни почули сереxожій коло торговлѣ делікатесбвъ п. Шковрона при площи Маріяскій страшный крикъ, що добуваивъ ся зъ сніданкового покою. Многй поспѣшили туда и побачили инжінѣра п. Г...а окровавленого, зъ розтятою головою. Коло него стоявъ зъ добутою шаблею офіцирь генерального штабу Р... Въ его товариствѣ находило ся ще двохъ знаныхъ львбвскихъ панчѣвъ. Яка була причина сеи кровавои сцены, поки-що невѣдомо. Нещасного „цивіля" взяли въ опѣку лѣкарѣ.

— **Зелѣзнича перешкода.** На просторѣ Озерины-Пилатковцѣ и Черепинъ подбльскихъ зелѣзниць льокальныхъ усунувъ ся насипъ и длятого здержано рухъ поѣздбвъ товаровыхъ на шляху Выганика Иване пусте. Подорожній вдучій поѣздами особовыми мусять въ тбмъ мѣсци пересѣдати ся. Перерва потягне ся можливо вбсѣмъ днѣвъ.

— **Посолъ кс. Стояловскій** въ послѣднбмъ числѣ газетки Wieniec закинувъ посламъ Дашиньскому и Сталиньскому та соціялістично му редакторови Регерови зъ Кракова, що въ его процесѣ противъ польскихъ редактбрбвъ у Львовѣ они передъ судомъ присяглыхъ допустили ся кривоприсяги. Всѣ три обжалували кс. Стояловского о клевету.

— **Въ Скалатщинѣ** пустивъ хтось байку, що въ Гусятинѣ запасують ся емігранты до Босны.

Тифъ въ Камѣнеччинѣ Пишуть намъ зъ Дѣдилова: Помимо всѣхъ средствъ осторожности, якій Камѣнецке староство зарядило, тифъ не устае, але противно зъ кождымъ днемъ захвачуе новй жертвы. Д. 2. с. м. число хорыхъ мало доходити майже до сотки. Дня 31 марта вбдбуло ся въ Дѣдиловѣ консіліюмъ трехъ лѣкарѣвъ, зъ Камѣнки, зъ Буска и зъ Львова; они орекли, що есть дѣйстно чорный тифъ. Школа вже вбдъ двохъ тыжнѣвъ замкнена; жандармъ стало вбдъ 10 днѣвъ стаціонує и сторожить щобы люди не вбдвѣдували хорыхъ, не громадились разомъ, не волочились по корчмахъ и ярмаркахъ и т. и. Приручае ся дезінфекцію, не вбльно реконвалесцентамъ вбдвѣдувати другихъ, ходити до церкви; трупа не вбльно до церкви вносити, и т. и. Все то суть средства осторожности, котрй звычайно въ такихъ случаяхъ выдають ся. Они самй въ собѣ добрй, але видко, що то не дѣлае успѣшно въ р захъ епідеміи Суть хаты, де по 3—4 лежить хорыхъ; а були выпадки, що вся челядь лежала безъ памяти въ найбольшбй горячцѣ, здана на судьбу та на провидѣне Боже, бо не було чоловѣка, котрый бы недужимъ ложку воды подавъ. Мабуть чи не лиха пожива буде тутъ головною причиною, що тифъ такъ дуже лютить ся (звѣстно, що нашъ народъ строго обходить великій пбстъ); а може въ додатку и тѣснота та некарибсть є одною зъ важнѣйшихъ причинъ, що ся зараза такій широкій розмѣръ прибрала. Одно хиба щасте въ тбмъ нещастью що смертельность у людей, Богу дякувати, невелика; доси було всего на всего щось 8—9 случаѣвъ смерти. Але якъ дальше буде — Господь зна!

— **Зъ Станиславова** пишуть намъ: Вбдъ коли Станиславбвъ Станиславовомъ рускій народный театръ не бувъ такъ негостинно и неприхильно принятый и по свекрушому трактованый, якъ теперь. Вбдъ 14-ого марта до сего часу давъ театръ въ Станиславовѣ десять представлень, а мимо найновѣйшого и доббрного репертуару, якъ можна найлучшои оцѣнки гры артистбвъ и вдоволеня малои горстки учащаючои на выставы публики дохбдъ зъ девяти представлень ледви покрывъ величезній кошты вечбрній, а до послѣдного (29 марта „Хата за селомъ") управа театру мусѣла ще доплатити 10 зр. кошбвъ, не хотячи робити сорому рускому театрови и вбдкликувати представлене. Тожъ радъ бы я знати, де тй славетній патріоты, котрыхъ обовязкомъ дбати о добро и розвбй одинокои народнои сцены? Только збльше такои опѣки, а рускій народный театръ пбднесесь зъ упадку, до котрого его привели Касіяненкй, Вороны, Яновичѣ и другй, та зацените на славу и честь патріотбвъ байдужныхъ на одиноку народну институцію того рода.

— **Русинъ — евангелицкимъ пасторомъ.** Przyjaciel ludu [ч. 7], органъ Полякбвъ евангеликбвъ на Шлеску, выходячій въ Навсю подае таку вѣсть зъ Львова: „Галичина, Львбвъ. Проповѣдникомъ-сотрудникомъ при тутешнбмъ зборѣ на мѣсце вікарія кс. Ад. Становского, покликаного до Гельзендорфу, ставъ кандидатъ теольогіи п. Миколя Рахлицъ, котрый давнѣйше бувъ грекo-католицкимъ (?) кандидатомъ теольогіи, родомъ зъ Буковины; володѣе вбнъ, крбмъ нѣмецкого, языками польскимъ и рускимъ. Чи не новина?!

— **Зъ Тѣшина** доносять дня 3 с. м.: На стаціи Рутка кошицко-богумінськои зелѣзницѣ, скрадено зъ касы зелѣзничои 25.000 зр. изъ сумы 31.000 зр., котра призначена була на выплату пенсій. Злодѣй лишивъ въ касѣ 6.000 зр. [срѣбными гульденами.] Пбдозрѣного о се дістаря Рота увязнено, але вбнъ не признае ся до вины. Мавъ вбнъ украсти другу пару ключикбвъ вбдъ касы.

— **Продовженє концесіи.** Міністерство торговлѣ въ порозумѣню зъ иншими центральными властями продовжило на нове на одинъ рбкъ [т. є. до 20 марта 1900] удѣлену концесію цивільному инжінерови Рудольфови Гунешови у Вѣдни на продовженє технічныхъ роббтъ вступныхъ въ цѣли будовы каналбвъ сплавныхъ межи Вѣднемъ-Пререовомъ-Богуміномъ [Oderberg]- Краковомъ, дальше Пререовомъ и Пардубицами, вкбнци Краковомъ-Судовою Вишнею до Петрилова для сполученй зъ Днѣстромъ.

— Въ Парижи померла дня 2 с. м. въ 66 роцѣ жити баронова Гіршъ, вдова по знаибмъ жидови міліонерѣ. Полишила она около 300 міліонбвъ франкбвъ майна, хочь вбдъ трехъ лѣтъ, вбдъ часу смерти свого мужа, выдала вжыкъ 200 міліонбвъ франкбвъ на добродѣйнй цѣли. Мжь инпими лишила лягатъ въ квоти 1½ міліона зр. на галицкій школы имени „бар. Гірша". Такихъ шкбдъ въ Галичинѣ є 48 а на Буковинѣ 2. Маетокъ мало ней переходить въ руки ей брата Ферд. Бішоффсгайма и на дѣ ей сестры.

— **Дробній вѣсти.** Въ Берлинѣ вбдобрала собѣ жите знана драматична писателька Юлія Дерн, посварившн ся зъ своимъ нареченымъ, зъ котрымъ мала 11-ого с. м. звѣнчатись. Ей творы на сценахъ берлинськихъ и вѣденьскихъ тѣшили ся великимъ поводженемъ. — Въ Самборѣ померъ нагло дня 1 с. м. професоръ гімназіи Войтѣхъ Солтисъ въ 62 роцѣ житя.

Посмертній ✝ оповѣстки.

Симеонъ Кизимовичь емерит. учитель народный, умеръ въ Жеребкахъ шляхоцкихъ дня 24 марта с. р. въ 82 роцѣ житя. Покбйный бувъ патріотъ, запрозданивъ читальню въ мѣстци, бувъ агентомъ „Днѣстра" и записавъ невеличкій свбй маточокъ товариству „Просвѣта". Похороны при численній участи народа вбдправило трехъ священникбвъ д. 26 марта. Вбдъ „Просвѣты бувъ на похоронѣ п. Евст. Цурковскій. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла".

Прага 4 цвѣтня. Президентъ міністрбвъ, що бувъ тутъ на святахъ, вбдвѣдавъ намѣстника, маршалка краевого, гр. Кароля Шварценберґа и гр. Кароля Шенборна. Вчера вечеромъ вернувъ Тунъ до Вѣдня.

Градецъ 4 цвѣтня. Вчера вбдбула ся тутъ служба Божа въ старокатолицкбмъ обрядѣ По службѣ, кблька особъ заголосило свбй переxбдъ до старо-католицкои церкви. Въ короткбмъ часѣ буде тутъ отворена філія старо-католицкои громады.

Лєсбенъ 4 цвѣтня. Нинѣ вбдбуде ся тутъ въ ратушевбй сали служба пбсля старо-католицкого обряду. Вбдтакъ наступлять першй хрестины пбсля того обряду.

Будапештъ 4 цвѣтня. На соціялістичный конгресъ зъѣхало ся 217 делегатбвъ зъ 95 мѣсцевостій. Вже першого дня прийшло мѣжь делегатами до такои сварки, що правительственный комісарь розвязавъ конгресъ.

Петербургъ 4 цвѣтня. Въ гбрничбй академіи також выбухли забуреня. Въ наслѣдокъ того, що правильнй выклады стали ся неможливій, ексматрикульовано всѣхъ студентбвъ тои академіи. Власти оголосять условя, пбдъ якими будуть могли наступити нові вписы.

Атены 4 цвѣтня. Кабінетъ подавъ ся до димісіи. Король димісію принявъ.

Парижъ 4 цвѣтня. Figaro вже укбнчивъ публікацію актбвъ слѣдства веденого карною палатою касаційного трибуналу. Послѣдній документы подають вѣдомымъ Каленяка, котрый твердить, що змѣстъ bordereau мбгъ знати о дивъ Дрейфусъ.

Царгородъ 4 цвѣтня. Порта заявила що не вышле делегата на мирову конференцію до Гаги, якъ бы на конференціи була також офіціяльно репрезентована Болгарія. — Арештовано тутъ полковника Тевфіка, котрый вернувъ зъ Цетинія по нбдданю яхту дарованого чорногорскому князеви. Зроблено у него домашну ревізію.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вн. А. Бр. въ Хл. Зъ одержаныхъ грошей покрыта передплата по конець жовтня 2·40 зр. вписано на залеглбсть 1898. — *Вн. К. Ян. въ Щ.* Такъ. — *Вн. К. Ма. въ Гр.* До кінца цвѣтня 9 зр. — *Вп. В. Кх. въ Ща.* Одержано и доручено куда слѣдувало. — *Вп. Д. Ку. въ Бо.* Якъ вже сказано, лишь 14·40 зр. — *Вп. М. Ко. въ Ва.* На липень лишилось 60 кр. — *Вп. И. Ры.* За мартъ прийде ще 1·70 зр. — *Вп. И. Го. въ Кр.* До кінця червня заплачено, а числа высилаємо все правильно, тожъ просимо до почты звернути ся. — *Вп. И. Ба. въ По.* Одержано, а о згаданй листы дуже просимо. — *Вп. Ю. Ру. въ Др.* За I. кварталъ а просимо за II. кварталъ. — *Вп. Гр. Ме. въ Го. з Р.* Одержали; до кінця кварталу прийде ще 1 зр. — *Вп. І. Яр. въ За.* Такъ. — *Вп. С. Са. въ Ко.* Заплачено до кінця мая. — *Хв. Чи. въ Ка.* За I. кварталъ прийде ще 50 кр. — *Вп. М. Ви. въ Но. Ле.* Ще 40 кр. — *Вп. Г. На. въ Ст.* Ще 1·30 зр.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного въ панямѣсткахъ площи Галицкого

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣорнеты, бінокли, калековпды, барометры, термометры, рѣдній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсшайни, тасьми мѣрничй, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4187

СЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручае Иванъ Лаврукъ, ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ИСПЫТОВАНЫЙ

пѣвець церковный,

безженный, знаючій нотный спѣвъ, глядае посады дяка. Адреса: Николай Власенко въ Нижрѣ п. Кривче и Днѣстромъ. 125 1—4

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО" виданій Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II Право облігаційне і право спадкове — повнив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

НАЧИНИЯ герметичні до транспортованя молока, фірмы „Клейнерт і Фляйшманъ" обему вбдъ 1 до 30 л. и иншій приборы молочарскій по цѣнахъ фабричныхъ

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Каспгуліна 1 (напротивъ катедры).

ЖЕРЕЛЬНО-КУПЕЛЕВЕ и КЛІМАТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ

ЩАВНИЦЯ

Найсильнѣйшій щавы содово-солонй, зелѣзній у пѣшній:

въ початкахъ сухбтъ, по запаленю легкихъ, въ астмѣ, въ нежитѣ дишкбвъ и хортяки, въ недугахъ жолудка, кишокъ и утробы, при гемороидахъ, вытворюваню камени въ мѣхурѣ и иркахъ, въ женочихъ недугахъ, безкровности, въ ослабленю и всякихъ нервовыхъ станахъ и т. д. Мінеральній купелѣ, гідропатичне заведене получене зъ пансіономъ д-ра Колончкого на Медзюсю, рѣчній купелѣ и т. д. Інгаляційне заведене, курація молокомъ, жентицею и кефіромъ. Склады мінеральной воды въ краевыхъ аптикахъ и дрогуеріяхъ. Доѣздъ до зелѣзничои стаціи Старый Самчъ. Сезонъ вбдъ 20-го мая. Замовлени на мешканя приймають заряды заведеня **„Górnego i na Miedzinsiu"**. 123 1—6

Полекшѣ въ сплатахъ пбсля договору безъ пбдвышеня цѣнъ

признаемо Вел. оо. духовныхъ, П. Т. держ. и прив. урядникамъ а также всѣмъ особамъ на добрбмъ становиску въ случаю потребы купна товарбвъ льняныхъ и полотняныхъ якъ шіфонбвъ, адамашкбвъ, вебъ на постѣль и т. п., также столового бѣля, ручникбвъ, бѣля мужескаго, дамского и дѣточего, рбжнож церковныхъ ковербвъ передъ престолы, сальонныхъ и другихъ, дальше портіеръ, занавѣсбвъ, хбдникбвъ, ватованыхъ кондръ, ератъ лінолеумъ, канъ на столы и постелѣ, коцикбвъ, дергъ на конѣ, макатбвъ, гобеліибвъ и многихъ другихъ артикулбвъ.

Плюстрований цѣнники высылаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належить адресувати: 190

Товаровый дбмъ

„AU LOUVRE"

Львбвъ, улиця Сикстуска н-ръ 6. (Пасажъ Гавсмана).

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохбдъ на церковь.

Дбстати можна въ книгарни Ставропігійского Института у Львовѣ, ул. Руска ч. 3.

Въ Ставропігійскій книгарни у Львовѣ можна дбстати слѣдуючій **ПРОПОВѢДИ проф. д-ра І. Бартошевского:**

Страстнй проповѣди разомъ зъ проповѣдю на Воскресеніе Христове, уложеній по св. Евангеліямъ, розказуючій о страстяхъ Христа дуже популярно зъ практычными до житя примѣнеными науками и зъ примѣрами поясняючими предметъ науки. Цѣна примѣрника: 1 зр., зъ почтовою пересылкою 1 зр. 15 кр.

Праздничнй проповѣди на празники Господскій и Богородичній цѣлого церк. року. И тій проповѣди вельми практичній, примѣрами поясненй и для душевныхъ потребъ примѣненй Цѣна примѣрника 2 зр., зъ почтовою пересылкою 2 зр. 28 кр.

Похоронна проповѣдь выголошена надъ могилою бл. п. д-ра Іосифа Левицкого, професора религіи при нѣмец. гімназіи у Львовѣ. Цѣна примѣрника зъ почтовою пересылкою 15 кр. 2—4

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 67. Львôвъ, Середа 24 Марта (5 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ свят) о 5-тôй годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вô второкъ, и вô второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Бâторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Городôцка Людника 9, и А. Ольшов кого ул Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитôсть за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Бâторія. — Рукописи звертаютъ ся лише по попереднє застереженю. — Реклямація неопечатаній вôльній вôдъ порта.

Поєдиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вôдъ одного стрôчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій домесеня приватій числятъ ся по 15 кр. вôдъ стрôшка.

Авізо для Р.Т. Передплатникôвъ „Дѣла“

Вôдъ 1 мая с. р. высылаємо нашъ дневникъ лише по зложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вôдъ Выдавництва „Дѣла“.

По сесіи краєвого Сойму.

III.

Наконецъ годить ся ще кинути бодай загально поглядъ на становище и дѣяльнôсть послôвъ-Русинôвъ, на вôдносины польскои бôльшости и правительства до справъ рускаго народу та на „здобутки“ Русинôвъ въ сѣй сесіи сойму.

Отже вôдъ разу скажемо, що пôдъ всѣма трема тыми взглядами сеся сесія сойму не могла насъ вдоволити.

Насамперед що-до послôвъ Русинôвъ треба попередъ усего зазначити, що гр. Казимиръ Бадені такъ красно „пôдперъ“ рускихъ „инкамератôвъ“ при загальныхъ выборахъ до сойму въ 1895 роцѣ, що нинѣ посламъ Русинамъ дуже трудно внести интерпеляцію або поставити внесенє власными силами, безъ помочи польскихъ послôвъ, а въ соймѣ нинѣ нема такихъ Поляковъ, котрій бы готовій були пôдпирувати поважнѣйшій внесенія або енергічній интерпеляціи натуры національной рускои. Впрочôмъ не выключена и така евентуальнôсть, що навѣть въ послôвъ-Русинôвъ не кождый — сей зъ сего, той зъ того „взгляду“ — схоче пôдписати того рода внесенє або интерпеляцію.

Не величій гуртокъ послôвъ-Русинôвъ — та коби бодай бувъ яко цѣлôсть сильный охотою [не кажемо вже надзвычайною способностію] до серіозной працѣ, енергією, цивільной вôдвагою... А то пожаль ся Боже! Де-хто майже не бере участи въ засѣданяхъ, — деякій, хоть люде дуже честній, не мають цивільной вôдваги, — инший знôвъ [„инкамерованій“] старають ся ходити помежи дощь та свѣтити и Богу свѣчку и чортови огарокъ, — рускій послы-селяне, хоть певно люде доброи волѣ, однакъ [най се не у гнѣвъ имъ буде сказано] не дорôвнують способностію и просвѣтою мазурскимъ посламъ-селянамъ, такôмуж Бойкови, Средняскому, Вуйцікови... А по-за тымъ хто лишає ся? — Пару одиниць. Тому й не дивô, що коли прийшла яка зразливійша справа а вô сторонѣ Русинôвъ залунало енергічне слово правды чи то на адресу Полякôвъ, чи на адресу правительства, то оно выходило звычайно вôдъ посла д-ра Окуневского, часомъ ще и вôдъ посла о. Ясыловця.

Посолъ д-ръ Окуневскій потрудивъ ся въ сѣй сесіи сойму справдѣ зъ посвященемъ и рускій народъ мусить бути ему щиро вдячнымъ. Зъ многихъ его промовъ именно основнѣйшій промовы въ справѣ галицкои касы щадничои, въ справѣ народного школьництва, въ справѣ lex Urbański — були знаменитій. Особливу-жь вартôсть, бо не хвилеву, має его бесѣда о кривдахъ руского школьництва. Тая бесѣда есть взôрцемъ, въ якій способôмъ совѣстный заступникъ народу повиненъ демаскувати и побивати ворога.

Промовы „инкамерованыхъ“ послôвъ були — якъ Нѣмець каже — „in Glacéhandschuhen“ супротивъ Полякôвъ и правительства, безъ темперамен.у, кисло-солодкій деклямаціи. Они вôдповѣдали зовсѣмъ инымъ поглядамъ, якій посолъ Вахнянинъ записавъ по сесіи сеймовôй въ своимъ органѣ: „Національныхъ та суспôльныхъ боротьôвъ въ сѣй сесіи сеймовôй не було [?!]. Дробній перепалки, убраній въ форму жалôвъ, прошумѣли. Не хочемо симъ сказати, що на полѣхъ національнôмъ та суспôльнôмъ наступила повна [*sic!*] поправа. Але можемо провѣрити, що змагання до поправы слѣдай. Нетерпимôсть щезне звôльна, ставсь больше спорадичною, выразнôсть прозабав, давнѣйшій остроты прибирають загодливѣйшу форму. Се безперечно поступъ, тымъ вôдрадливѣйшій, що въ другихъ коронныхъ краяхъ распри на сихъ полѣхъ вѣдай лише усиляє ся. Починъ данній. Тôлькожъ въ другомъ сторонѣ выявляєсь конечнôсть дбати о тій слабій початки взаимного выразумѣня въ бôльшою мѣрою доси рѣшучостію и постôйностію, наглядати, щобы добре почате успѣвало, дбати, щобъ не наступила рецедива. Въ тôмъ дусѣ промовляли рускій послы [*Барвѣнскій и Вахнянин*] при будженовôй розправѣ, въ тôмъ дусѣ вôдповѣдавъ генеральный референтъ буджету пос. Бѣлинській, въ тôмъ дусѣ промовивъ и посолъ Заячкôвскій при закрытю сеймовои сесіи.“

Повыщій слова мимоволѣ выкликують питанє: Въ чôмъ же вся тая благодать, выспѣвувана медоточивыми устами руского „инкамерата“, проявили ся на сѣй сесіи сойму — абы ужыти словамъ: яке становище супротивъ справъ рускихъ займали бôльшôсть по[illegible]ка и правительство?

Намъ вѣдомо, що референтъ буджету п. Бѣлинській, хоть похваливъ и Вахнянина за громы кидани въ соймѣ на нѣмецкій централізмъ и за его автономічне становище въ радѣ державнôй, заганивъ его за надто на толишню въ будучности автономію руского народу, бо Галичина не Тироль...

Намъ вѣдомо, що польска бôльшôсть погребала петицію Руского товариства педагогічного о основанє рускои жѣночои семинарія учительскои на Покутю...

Намъ вѣдомо, що польска бôльшôсть систематично вôдкидала всѣ поправки зô стороны рускои [посла д-ра Окуневского] въ интересѣ русинôвъ при дебатѣ надъ організаціею школъ реальныхъ.

Намъ вѣдомо, що бôльшôсть польска безмилосердно перейшла до порядку дневного надъ внесенемъ зô стороны рускои, щобы на опорожнене мѣсце одного заступника члена выдѣлу краєвого выбрати Русина.

Намъ вѣдомо, що бôльшôсть соймова ухвалила при субвенціи для „Просвѣты“ звѣстну клявзулю, хочь по заявѣ посла Окуневского въ имени выдѣлу „Просвѣты“ знала, що „Просвѣта“ не узнае такои клявзулѣ.

Намъ вѣдомо, що скандальный выбôръ д' Абанкура въ Жидачевѣ ще й сеи сесіи не поставлено на порядокъ дневный и имовѣрно д' Абанкуръ — на глумъ всесвѣтный — готовъ цѣлыхъ шêсть лѣтъ сидѣти на посольскôмъ крѣслѣ, абы тôлько не увôйшовъ до сойму ще одинъ Русинъ...

Намъ вѣдомій славній вôдповѣди правительственного комісаря на интерпеляція рускихъ послôвъ...

Намъ вѣдома и геніяльна вôдповѣдь намѣстника гр. Пінінського въ справѣ переписки рускихъ урядôвъ парохіяльныхъ зъ ц. к. урядами и судами...

Такъ выглядае той „поступъ“!

Але щобы насъ хто не посудивъ о сторонничôсть, то мы не затаймо, а выкажемо и „здобутки“ зъ сеи сесіи. Тѣ „здобутки“ — то субвенція 800 зр. ухваленыхъ соймомъ на сей рôкъ на I (V) клясу рускои приватной школы выдѣловои у Львовѣ, основанои нашимъ товариствомъ педагогічнымъ. Розумѣвсь — при тôмъ не треба забувати, що комісія шкôльна узвалила рôвночасно на польску школу въ Бялôй по 4.000 зр. рôчно...

Шлескъ а Галичина.

—

Є се першою и головною засадою справедливости, принятою у всѣхъ народôвъ вôльныхъ и цивілізованыхъ, що законы и установы выдае ся въ мовѣ народній, що судьѣ и урядники розправляють зъ народомъ и пишуть до народу въ мовѣ того народу, бо урядникъ є для народу, а не народъ для урядника, а хто хоче бути справедливымъ судьею, той мусить знати житє, звычай и обычай народу, его свѣтоглядъ, всѣ тайны его серця и душѣ, а передовсѣмъ мусить знати досконало мову народу.

Ся засада принята такожъ у насъ въ Австрії законами и установами, бо артикулъ 19 основного закона зъ д. 21 грудня 1867 (ч. 142. В. з. д.) постановляє, що держава признае рôвноправнôсть всѣхъ языкôвъ, уживаныхъ въ поодинокихъ краяхъ, въ школѣ, въ урядѣ и въ публичнôмъ житю; а §. 13. цивільнои процедуры зъ д. 1. мая 1881, якъ и §. 4. цѣс. патенту зъ д. 9 серпня 1854 и §. 183 и 198 карнои процедуры зъ д. 23 мая 1873, постановляють недвозначно, що суды и уряды повинній уживати устно и на письмѣ того языка, якого уживае сторона, о скôльки вôдъ языкомъ краєвымъ.

Такъ само ц. к. правительство австрійске, міністерство судôвництва и всѣ, навѣть найскрайнѣйшій сторонництва нѣмецкій неразъ признали сю засаду. Длятого у всѣхъ коронныхъ краяхъ суды и уряды урядують въ мовѣ народній.

Се річи загально знани, и мы не повтаряли бы ихъ на пусто. Але все, повыще написане, є дословнымъ перекладомъ поклику, выданого шлескими польскими часописями до шлескихъ Полякôвъ.

Дальше каже ся въ тôмъ поклику: „Лише у насъ на Шлеску було доси инакше“. Ой, не тôлько на Шлеску, але и у насъ, на Руси було гай доси ще є инакше! „Судьѣ и урядники промовляли правдѣ до сторôнъ, до народу, або яко-так по польски або по мо-

---

7)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный ескізъ музичный.

(*Дальше.*)

Порушивши оттакъ сказати-бъ мимоходомъ справы обрядовій, бо-жь и не намъ звычайнымъ смертнымъ про се нинѣ диспутувати, а полишаючи остаточне порѣшенє сеи животной квестіи нашои церкви тымъ, за которымъ не лишь право але и обовязокъ ясно а совѣстно розличній питання обрядовій полагодити, — я при нагодѣ „Першои Службы Божои“ и ей критики, опираючись бôльше на чистотѣ и правильности нашого спѣву, якъ на чистотѣ нашого обряду, предкладаю всѣмъ композиторамъ духовныхъ пѣсней, всѣмъ закладаючимъ хоры церковній якъ и ихъ дирігентамъ слѣдуюче пôдъ зрѣлу розвагу:

Въ тôцѣ мого осуду, дотыкаючого способу, якъ маєсь спѣвати композиціи речітованій музикôвъ россійскихъ, поклавъ я надзвычайно велику вагу на правильный наголосъ и его захованє пôдчасъ речітованя. Наши творы, що правда, на-скрôзь мельодійній, но мельодія нѣколи не увôльняє вôдъ захованя и погодженя наголосу слова зъ наголосомъ музичнымъ въ тактѣ. Тѣ наголосы языка старословянського такъ рôзнородній, такъ красній и живій, що чинять мову старословянську першою по старогрецкôй що до милозвучности. На жаль, у насъ въ Галичинѣ рѣдко подыбаємъ и священика, котрый бы, читаючи чи-то письмо святе, чи псальмы, чи молитвы, заховувавъ означенй акценты, наголосы въ текстѣ, а що-жь доперва казати про пѣвцôвъ церковныхъ, не згадуючи вже про мирскихъ! Пôзже выголôсъ и наголосъ живои мовы малорускои [про выголôсъ чисто старословянській а бодай церковно-славянській годѣ вже и думати!] вкравъ ся — черезъ недбальство або таки ignorанцію читаючихъ — до тексту церковного, а тымъ и вôдрубôность мовы церковнои перейшла въ „язычіе“, треба бы мало-помалу вертати на тôмъ полѣ до очищеня мовы церковнои вôдъ ей вульгарности и привернути ій ей живчика т. є. акценты наголосы чисто старословянській, и то не лишь въ письмѣ, але, практично, въ выговорѣ и що-найважнѣйше въ спѣвѣ. До того не треба нѣ властій церковныхъ наклинати, нѣ обрядовцѣвъ, а кождый въ своимъ кругу и безъ великои студіи а простою увагою на друкованій вже наголосы можа успѣшно въ высше означеномъ напрямѣ працювати. Само собою розумѣе ся, що тогды и власти духовній будуть приневолений въ своихъ выданяхъ поправити всякій похибки, якій закрали ся за часъ байдужности до наголосôвъ старословянськихъ.

Композиторы або и выдавцѣ нехай передовсѣмъ звертають пильно увагу на наголосы въ словахъ та періоды положень и не компонують на память або и безъ мысли, але розумно и зъ розвагою, а тогдѣ певно не выйде таке, якъ въ „Першôй Службѣ Божôй“ свя-тый Боже але правильно свя-тый Боже. А якъ то часто у насъ можна чути — зъ выимкою оригінальныхъ творôвъ Нербицкого, а бодай добрыхъ вôдписôвъ ихъ — замѣсть правильного И-сполнь не́бо и зем-лѝ сла́вы твоѐ-я; або замѣсть правильного Те-бе́ по-ёмъ галицке: Те-бе́ по́-емъ; або замѣсть правильного: бу́-ди и мя Го-спо́дне бла-го-сло-ве́но наше звычайне дяковске: бу-ди и мя́ Го-спо́дне бла-го-сло́ве-но́ и т. д. и т. д. А оно такъ легка пôдъ тымъ взглядомъ пураѳікація — лишь крыхôтки уваги та доброи волѣ!

Окôнчуючи мои критичній замѣтки выкликаній „Першою Службою Божою“ а котрій мимоволѣ менѣ при переглядѣ сего выдання насунули ся, витаю добрымъ желанемъ то выданє, щобъ оно, выйшовши изъ своихъ безпретенсіональности такъ с мою формою, якъ и своимъ змѣстомъ, дочекало ся на заголовку замѣсть „Перша“ — „Сотна“, а п. выдавцеви бажаю охоты до той працѣ, котру вôнъ собѣ далеко лекшою представляєъ, нѣжь она въ дѣйстности есть та змѣстомъ своимъ, якъ и черезъ вымоги часу бути мусить.

Вкôнци мушу додати, що выдавание Службы Божои розписаном на голосы має велике право за собою, але лишь тамъ, де въ розписаныхъ голосôвъ вже истнують партитуры. Менѣ видить ся, що оно далеко лекше розписати голосы зъ партитуры, допустѣмъ на чотирохъ пасновахъ — системахъ лінійныхъ писаной, анѣжь зъ писаныхъ голосôвъ зробити партитуру; до сего потреба вже далеко бôльшои справы, сказавъ бы я практики. Дальше дуже оно для дирігента недогôдне, коли хоръ спѣваючи — допустѣмъ выданую „Першу Службу Божу“ мати буде пôдъ рукою партитуру зъ пѣсень Бортнянського, партитуру о Кипріана, партитуру до пѣсень Рафаловича, Римского-Корсакова, ну и вкôнци партитуру зъ оперы „Рôздвяна нôчь“, безъ котрои сеи псальмы дирігувати годѣ, — тому було бы пожадано, щобы выдавець „Першои Службы Божои“ постаравъ ся о выдання партитуры до всѣхъ кусникôвъ „Першои Службы Божои“ *въ одномъ зошитѣ*. Черезъ таку партитуру пôднесесь и ужитковa вартôсть выданои на голосы „Першои Службы Божои“.

Про другу новину т. є. про „Партитуру“ Семена Дорундяка писавъ уже, що правда, п. Філаретъ Колесса въ тôмъ самôмъ числѣ „Дѣла“ [277-ômъ зъ 1888 р.], що Пилипъ Музика про „Службу“ Колессы, — але що я се письмо уважаю лишь за дневникареку рецензію, котра однакожъ перейшла свои границѣ и вмѣшала ся въ критику, на котру годѣ менѣ згодити ся, тому я и сесю новину буду старатись бодай въ головныхъ зарисахъ критично розобрати и проявити.

Одного я не можу понятн, а именно проину, яку слѣдно такъ зъ нѣбы критики Пилипа Музики, якъ и Філ. Колессы, де оденъ лютуе на „пѣсенѣ нѣмецкого характеру“ и на „захôдно-европейску интернаціональну музику“, а другій на тое, що „авторъ [композиторъ С. Дорундякъ] гармонізуе подекуды надто модерно, надто по нѣмецки“.

Коли-бъ менѣ такъ прийшло ся правду сказати, то я мусѣвъ бы передовсѣмъ зазначити, що нашій музыки галицкій терплять ни не на бракъ пôзнаня тои такъ проскрибованои обома панами критиками музики нѣмецкои або захôдно-европейскои — интернаціональной. Чей-же пôзнанє и то основне музичныхъ творôвъ нѣмецкихъ, якъ класичной епохи такъ и новѣйшои, думаю, не лишь не може зашкодити, але радше поможе до розширеня и поглубленя загальныхъ вѣдомо

Торговлю ризъ и сосудôвъ церковныхъ
рукодѣльню бронзôвничу, котра приймае всякого рода рôбы изъ бронзу до золочена и срôблена и складъ срѣбла хиньского (столового) 681 31—40

припоручае ся фірмы:

Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руській ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

рівски зъ нѣмецкими примѣшками; але на письмѣ у насъ въ краю польскомъ, середъ народу польского, панувала сама тѣлько нѣмеччина. Всѣ протоколы въ судахъ и урядахъ списувано лише по нѣмецки. Всѣ письма судовій и урядовій, такъ звані резолюціи, для польского народу призначенѣ, всѣ повѣдомленя и судовій та урядовій орѣчення выдавано тѣлько въ нѣмецкомъ языцѣ. Аж до р. 1882 булъ навѣть такъ, що суды непринимали писемъ, просьбъ або подань польскихъ, бо навѣть до ументовъ, по польски написаныхъ, а вѣдкидали ихъ и наказували, щобы ихъ перекладано на нѣмецкій языкъ". Дальше говорить тая вѣдозва: „Але що шлескій народъ покорный, а Нѣмцѣ вѣдъ давна мали на Шлеску венку власть, то всупереч законамъ и на перекоръ польскому населенію, мимо всякихъ заходовъ дневникарства и послѣвъ, незважаючи на петиціи и меморіялы, на рекурсы и апеляціи, на ухвалы народныхъ зборовъ и вѣчъ, на интерпеляціи послѣвъ, кравджено нашъ народъ и промовляно до него въ мовѣ ему незрозумѣлій".

Опѣля згадує вѣдозва за розпоряджене міністра Пражака зъ р. 1882, котре припоручило судамъ приймати подани польскій и ческій, переводити устній розправы зъ Поляками по польски, зъ Чехами по чески, и выдавати судовій завѣзваня до сторонъ, о которыхъ належить припускати, що говорять лише по польски чи то по чески, зъ мовѣ польскій чи ческій. Але суды мимо того розпорядженя писали и дальше все по нѣмецки. Аж нове розпоряджене міністерства судівництва зъ д. 3 сѣчня с. р. постановляя, що тамъ, де ходить о стороны славянськи, вѣльно розправы и полагоджуваня переводити по славянськи, — значить, по польски чи то по чески, а судовій завѣзваня треба высилати до польскихъ сторонъ по польски, до ческихъ по чески. Такъ само выдало також міністерство внутрѣшныхъ справъ розпорядженя, що староства, податковій и иншій скарбовій урады мають зъ польскимъ населенемъ урядувати по польски, зъ ческимъ по чески, и що въ тѣмъ языцѣ мають выдавати всѣ урядовій письма и въ тѣмъ языцѣ списувати протоколы. Зъ громадскими урядами мають політичній власти урядувати по польски, скоро сего зажадають громады.

Наконецъ наступае поученя, якъ повинній въ увазѣ на тій найновѣйшій розпорядженя заховувати ся польске населенє и интелігенція. Поученя се варто тутъ подати дословно, бо досыть въ нѣмъ замѣнити слово „польскій" на „рускій", а „нѣмецкій" на „польскій", а выйде знамените поученя для руского народу въ Галичинѣ. Заразомъ буде се — не знати, котрый вже зъ черги — доказъ, якъ то Поляки не рѣвною мѣркою мѣряють кривды, права и народній обовязки свои, а нашій: у нихъ кривда — у насъ рай; у нихъ національне право — у насъ дика претенсія; у нихъ патріотичный обовязокъ, — у насъ warcholstwo.

Отже поучаючій той покликъ до шлескихъ Поляковъ звучить дословно:

„1. Хто-небудь має стычность зъ судами и урядами, повиненъ писати лише по польски.

а) Панове опѣкуны и куратеры, пишѣть по польски; пишѣть по польски всѣ подания и просьбы, всѣ доносы, рахунки опѣкунчій.

б) Панове начальники громадъ, пишѣть все по польски; пишѣть по польски до сторонъ, до суду, до уряду податкового, до староства, до краевои управы, до урядовъ громадскихъ, до краевого выдѣлу, до сойму. Коли громадскій писарь не хоче писати, то змусѣть его ухвалою рады громадской; коли не умѣе приймѣть иншого. Неодинъ громадскій писарь, выхованый въ нѣмецкихъ школахъ, каже, що по нѣмецки лѣпше умѣе писати, а по польски готовъ наробити тьму блудовъ. Правда, що у насъ занедбано въ школахъ польскій языкъ; але наша ване. бана польщина все таки лѣпша, нѣжь непока нѣмеччина, якои звычайно ужываемо. Врештѣ незадовго можна буде набувати въ торговли п. Куцера въ Тѣшинѣ польскій формулярѣ на всѣ таки письма, котрій въ кождомъ громадскомъ урядѣ е потрѣбній. Щобы тыхъ формулярѣвъ всякій потрафивъ написати, що треба.

в) Панове учителѣ, пишѣть по польски въ справахъ школьныхъ и громадскихъ, о сколько вы е громадскими писарями. Будьте примѣромъ для нашихъ.

г) Всечестній духовники всѣхъ исповѣдань, пишѣть по польски. Тамъ, де метрики досѣ неде ся въ чужомъ языцѣ, треба теперь рѣчь змѣнити. Метрики — се протоколы, списаній зъ сторонами. Сторона звѣзване на польски; длятого и протоколъ повиненъ бути списаный по польски. А скоро політичній урады обовязаній писати по польски протоколы зъ польскими сторонами, то и урады парохіяльній такъ само повинній поступати въ припорученомъ обемѣ дѣлания. Пишѣть по польски всѣ свѣдоцтва и урядовій выказы. Пишѣть по польски до громадскихъ, краевыхъ и державныхъ урядовъ. Будьте примѣромъ для народу.

д) Панове лѣкарѣ, пишѣть по польски. Пишѣть по польски лѣкарскій свѣдоцтва, выказы, справоздания до всякихъ властей. Будьте примѣромъ для народу.

е) Панове адвокаты, нотарѣ, пишѣть по польски. Пишѣть по польски до судовъ и урядовъ, говорѣть по польски при всѣхъ розправахъ. Будьте примѣромъ для народу.

2. Хто-небудь має стычность зъ судами, урядами, повиненъ домагати ся и допильнувати, щобы суды и урады писали по польски.

3. Хто достане зъ суду або уряду завѣзване або письмо нѣмецке, нехай его заверне и жадае польского письма и нехай донесе о тѣмъ одному зъ послѣвъ.

4. Хто въ судѣ або урядѣ має розправу або переслухане, нехай жадае списаня польского протоколу. Протоколу, списаного въ чужомъ языцѣ, безусловно не треба подписувати. Коли урядникъ або судья вѣдкаже списаня протоколу въ польскомъ языцѣ, треба донести о тѣмъ одному зъ послѣвъ, котрій постарае ся о те, щобы внесено жалобу куды треба.

Любій земляки! По довголѣтнѣй, усильнѣй, сибльнѣй праци и борбѣ нашого народу, нашого дневникарства, нашихъ народныхъ товариствъ, всѣхъ людей доброи волѣ, нашихъ послѣвъ, здобули мы вновъ частинку належачихъ ся намъ правъ. Не пора теперь на взѣдлану критику, що се недостаточне, що сего за мало и т. д.

Вѣдъ насъ самыхъ залежить, чи здобудемо повну рѣвноправность и коли се стане ся.

Коли будемо рѣвнодушній и недбалій, то будемо на вѣчній часы упослѣджений на власнѣй нашій земли. Коли-жь будемо користати зъ сего, що намъ призвано, то незадовго будемо мати все, що намъ належить ся.

Въ Тѣшинѣ, въ лютомъ 1899. Д ръ Міхейда, Кс. І. Свѣжи, Юрій Цецилія.

§. 4. статута орґанізаційного.

[*Передрукъ зъ „Учителя."*]

(*Докінченє*).

Въ насъ е теперь 1 896 школъ зъ рускою выкладовою мовою, але въ нихъ анѣ учитель анѣ дѣти не знають, якъ повинній властиво говорити: по руски чи по польски; учитель хоче утримувати рѣвновагу и працює въ-трое бѣльше надъ польскимъ; по скінченю школы вѣзване зъ староства чи суду отримує давный ученикъ польске; вѣдъ жандарма и писаря громадского до найвысшихъ урядниковъ все пише и говорить до него по польски; проте въ нѣмъ выробляе ся переконане, що тѣлько польска мова и письмо панамъ зрозумѣлій и зъ него вытворюесь гермафродитъ, що говорить по руски, а якъ пише, то по польски.

Рада краева знае про се, але она дозволяе по селахъ и дальше говорити по руски, а §. 4 статута орґанізаційного має причинити ся, щобы задачами, читанемъ и оповѣданемъ пѣдъучили ся дѣти лѣпше по польски та щобы въ будучности и тій 10 % пѣдписували ся лишь по польски. Вытревалостію и консеквентною працею въ тѣмъ напрямѣ дѣйде ся до цѣля: Русины будуть умѣти говорити по руски але не будуть умѣти писати.

Були то самій практичній доказы, взятій зъ нашихъ сусѣдскихъ вѣдносинъ, але заряджене е се противне засадѣ дидактичнѣй, высказанѣй двома найславнѣйшими педагогами с. е. Ціллеромъ и Стоемъ, що звучить: школа [наука] доповняюча не повинна бути закладомъ, де бы и правильно ся браковъ вѣдомостій у скінчившихъ щоденну науку дѣтей, але має бути закладомъ, въ якомъ выховуе ся пѣдростаючу молодѣжь черезъ науку реальныхъ вѣдомостій. Чи въ теперѣшныхъ обставинахъ есть наука мовы польскои для 13—15-лѣтныхъ пѣдростковъ наукою реальныхъ вѣдомостій, про се смѣю сумнѣвати ся такъ довго, поки мене не переконае хто, що та засада хибна, або що наука польскои мовы, зъ огляду на практичній потребы и реальній вѣдомости, якій подае, у насъ конче потрѣбна.

„Що тобѣ се шкодить? нехай вчать ся навѣть по турецки не то по польски!" скаже п. Все-бери Мене лиша. — Правда ваша, мнѣ се не шкодить просто, але шкодить тымъ що вчать ся, и тымъ, що вчать, бо на ту науку зужнае ся и часъ и екерґія, а свѣтъ на насъ не зачекае. — Населенє наше такъ низько стоить, хотяй бы въ порѣвнаню зъ заходною Галичиною, такъ богато бракуе, щобы ово вырѣвнало жителямъ заходнои Европы, — по що-жь тратити часъ на вытребеньки, коли таке марнотравство выгнане селянъ зъ батьківщины, они вже не въ силѣ выживити ся зъ працѣ рукъ, анѣ вытримати конкуренціи въ гараздъ вышколеными сусѣдами и йдуть, куды очи ведуть, та попадають зъ дощу пѣдъ риннву, бо слѣпому всюды темно.

Промыслъ и добробытъ Чехъ и Австріи низшои дойшовъ до вѣдрадного стану завдяки добре уладженому школьництву народному; засады Коменского, вплываючи благодатно на школы, стали пѣдоймою промыслу, господарства и торговлѣ, — але тамъ всякій постановы мають на метѣ освѣту и добро народу, а не політику та польщенє рускихъ дѣтей! — Я зъ засады не противный науцѣ польскои мовы, а противный ей науцѣ на курсахъ доповняючихъ, бо тамъ крайна пора приспособляти практичною наукою до працѣ о хлѣбъ насущный.

4. Але може досыть буде тыхъ рефлексій... Вкажу ще, якъ трактуе статутъ орґанізаційный мову руску въ польскихъ школахъ и тѣмъ закінчу отсю розвѣдку.

Рада краева высказала въ §. 4. засаду, що у всходній Галичинѣ має ся вчати на науцѣ доповняючій обохъ мовъ краевыхъ, але чому-жь сего не перевела консеквентно? У всходній части краю есть 50 школъ (польскихъ) 5 и 6 класовыхъ въ 10.000 ученикамъ, есть въ нихъ наука доповняюча, але хотяй тѣ школы у всходній Галичинѣ, хотяй друга мова тутъ обовязкова, хотяй сама консеквенція наказувала завести тутъ мову руску, — однакъ такъ не стало ся, тутъ дѣти вчать ся на науцѣ доповняючій лишень по польски! Рада краева дбае запопадливо о науку польского по селахъ, чому-жь „не хоче" того самого зробити по мѣстахъ для руского, але вѣдки русчину систематично усуває?!

У всходній Галичинѣ е по мѣстахъ и мѣсточкахъ 27 курсовъ вечѣрныхъ для ремѣсничои молодежи и 16 школъ заводовыхъ, де молодѣжь выучуе ся якогось ремесла, разомъ 43 школъ; — але тѣлько въ 5 зъ нихъ, завдяки заходамъ мѣсцевыхъ людей, вчить ся руского; въ прочихъ 38 школахъ на оправданій просьбы, — бо въ нихъ вчить ся 25—60% Русиновъ, — краева Рада глуха, с. е. або нѣчого не вѣдповѣдае, або у ей вѣдповѣди сказано, що нема достаточнои причины до заведена науки рустои мовы.

Передъ трема лѣтами позакладано при деякихъ школахъ доповняючій курсы рѣльничій. Ихъ у всходній части краю 19, а истнують они майже все по селахъ рускихъ. Въ статутѣ для тыхъ школъ сказано „на папери", що на курсѣ рѣльничомъ е та мова выкладовою, яка есть на науцѣ щоденній въ тій школѣ. Та въ практицѣ выкладова мова всюды польска! Чому? — бо, якъ сказавъ инспекторъ краевый, рускихъ книжокъ нема.

Въ мѣстахъ и мѣсточкахъ всходнои Галичины — вѣдки думки Рады краевои — руске населенє находить ся въ другій стадіи асимілѣціи; оно вже не уживае цѣлкомъ рускаго письма, тутъ отже треба працювати надъ тымъ, щобы оно ще понехало руску мову.

Закінчу наведеными въ горѣ словами Рады краевои: „Акція та вже приносить плоды, треба ей и дальше консеквентно переводити", и вкажу на характеристичный фактъ: статутъ орґанізаційный зъ цѣкавымъ §. 4. затвердило Міністерство на кѣлька днѣвъ передъ димісію гр. Баденього.

стій музичныхъ, и то не лишь теоретичныхъ, но передовсѣмъ — практичныхъ. Таке проскрибованє тои музики интернаціональнои, котрои на превеликій жаль у насъ въ Галичинѣ або зовсѣмъ не знають, або знають дуже мало, та тои нѣмецкои, розумѣе ся и клясичнои и новѣйшои, выглядае менѣ такъ, якъ коли-бъ хто бравъ за зле артистови-рѣзьбареви, що въ своѣмъ студіюмъ починавъ вѣдъ копіованя мільоскои Венусъ або Фідіясового Зевса, або коли-бъ хто малярови вѣдказувавъ его вартости за те, що въ кольоритѣ прагнуе Рубенса чи Макарта, або будівничому его способностій, що будову якусь построивъ въ певнѣмъ стилю... Думаю, що зъ наведеныхъ примѣровъ и Вп. читателѣ „ѣіша" зрозумѣють, що студіованє чужои музики може лишь користно вплынути на видокругъ нашихъ музикѣвъ, и пожадано було бы, щобы примѣромъ у Львовѣ при „Бонѣ" заложити бібліотеку тыхъ интернаціональныхъ музикѣвъ, доступну всякому музикови, хотъ бы и провінціальному [розумѣесь пѣдъ певными зъ горы умовлеными услівями], а тогдѣ побачили бы, що та музика не такъ страшна та заказана, якъ они собѣ представляють. Тажъ и нашъ найбѣльшій нинѣ музикъ Лисенко вчесный на тыхъ „заказаныхъ" взорахъ и музеѣвъ дуже пильно заглубляти ся въ тій нѣмецкій та интернаціональный творы, коли вонъ въ силѣ творити такъ глубоко обдуманій композиціи зъ такимъ знанемъ гармонии. Тымъ бѣльше вразила мене замѣтка доброго впрочомъ гармонізатора-композитора Колессы, де вонъ закидае С. Дорундякови, що гармонізуваввъ надто модерно [?] по нѣмецки.

Перестудіювавши совѣстно всѣ коляды и прочій пѣсни роботы п. Дорундика, скажу отъ що: Коли-бы композиторъ въ способѣ гармонізованя прочихъ колядъ бувъ такъ строго державъ ся старого тону церковного, якъ се учинивъ въ „Богъ предвѣчный" або „Нинѣ веселя свѣту новина" — тѣ гармонізациі уважаю я за перлу цѣлого выдання, а „Богъ предвѣчный" за найлучшу зъ всѣхъ дотеперь выданыхъ гармонізацій тои коляды — бувъ бы выконавъ несцѣнену працю, а его „Партитура" стала бы взоромъ гармонізациі поважной, велелѣпной, приступной, а до того строго вѣдповѣдаючои чистотѣ церковнои музики нашихъ напѣвовъ.

Порѣвнавши гармонізациі колядъ, якій до нинѣ у насъ появили ся, мимоволѣ насуваесь высновокъ, що якъ всякій цвець має свои копыта, такъ має ся рѣчь и зъ композиторами нашихъ колядъ. О Матюкъ гармонізуваввъ чисто для мѣшаного хору звичайного сѣльского, тому въ простотѣ модуляціи вонъ не-за I, V и IV степень рѣдко выходить. У него языкъ церковно-народный, сказати бъ церковный, попсованый примѣшкою народною — я назву той языкъ вульґарнымъ; вонъ що село то иншій. О. Остапъ Нижанковскій гармонізуваввъ свои коляды для мужеского хору, и то дуже доброго и сѣпѣваного. У него въ не-за модуляціи, надто повнои полету а часто и пересадной, не можна сами коляды неразъ доглянути ся. Языкъ вульґарный старазъ ся вже о. Нижанковскій нагнути на чисто народный, но на цѣлковиту ампутацію церковщины якось не осмѣливъ ся. — П. Семенъ Дорундикъ бравъ ся за дѣло зъ далеко бѣльшимъ пѣтизмомъ, нѣжь его попередники, бо коли о. Матюкъ въ формѣ гармонізациі бувъ надто простый, скажу вульґарный, а о. Нижанковскій надто штучный, претенсіональный, то п. Дорундякъ, знаючи основно старинну церковну музику и ея хоралы, — якъ зъ его працѣ се перебивае ся, — поглубивъ пѣснѣ гармонізованій о стѣлько, що не уймаючи мельодіи, ублагороднивъ ей черезъ поважну и повну силы, но просту и строгу що-до формы гармонізацію. Дотычно тексту, композиторъ, закинувши всякій взгляды для церковщины, послугувавъ ся текстомъ въ языцѣ чисто народномъ, дуже поважномъ.

П. Колесса закидае о. Дорундякови хроматизацію загально, черезъ що чинить ему велику кривду, бо въ цѣломъ выданю не бачивъ я того наклону послугувати ся, де не треба, хроматизацію, якъ се слѣдно примѣромъ у о. Нижанковского. Лишь въ „Не плачь Рахиле" слѣдно, що пересадно послугувавъ ся несподѣваными пѣдвышшеними и обниженими, тому сеся коляда ему зовсѣмъ не удала ся, не згадуючи вже за банальне троха окінчене зъ f-moll въ f-dur. Може бути, що се локальный идіомъ въ Бучаччинѣ або де тамъ инде, но вонъ нѣчимъ не оправданый и такъ до взорцевого выдання, якимъ есть „Партитура", не лицює. До тои „Рахиле" якось наши композиторы не мають щастя. О. Матюкъ задержавъ, що правда, натуральну мельодію и окінчене en f-moll, та хотячи чувствительность коляды пѣднести, аранжувавъ коляду на мѣшаный хоръ зъ сольомъ баритоновымъ, де баритонъ „зъ выразомъ" цѣлу коляду спѣвае зъ сопраномъ въ шевскомъ басѣ, т. е. октавою. На мій невродайный погладъ оно зовсѣмъ не причинне ся до красы коляды, помноючи, що пѣсля правилъ музичныхъ се — блудъ.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Болгарскій президентъ міністровъ выголосивъ вчера на зборахъ горожанъ Тірнавы промову, въ котрій заявивъ ся за ощадностію кабінету що-до внутрѣшныхъ справъ. Вѣдтакъ бесѣдникъ заявивъ, що кождый кабінетъ котрый противить ся сердечнымъ вѣдносинамъ зъ Россіею и не почуває ся до вдячности для тои держави, допускае ся зради супротивъ короны и державы, а то тымъ бѣльше, що Россія рѣшучо приречена не мѣшати ся до внутрѣшныхъ справъ Болгаріи. Теперѣшный кабінетъ удержуе якъ найлѣпшій зносины зъ згаданою державою и не дасть ся замѣшати въ авантуры, котрій могли бы вырядити державѣ шкоду.

Въ Шантунѣ въ Хінахъ выбухли розруху зверненій противъ зненавидженыхъ Европейцѣвъ. Жите нѣмецкихъ місіонерѣвъ и ин-

жинерівъ має бути въ небезпеченьствѣ. Нѣмецке правительство рѣшило выслати войскову експедицію на півостровъ Шантунъ, котра вже відплыла въ Чінтанъ на кораблі Ґесріонъ дня 29 марта. Въ провінціи Шантунъ цѣлу вже зиму було замѣтне взбуреня. Недавно Хінцѣ увязнили місіонара Фрайнадамеца. Увольнивъ его віддѣлъ нѣмецкого війска, присланый зъ Ліяуня. Пізнѣйше віддѣлъ хіньскихъ войковъ напавъ на нѣмецкого офіцира Ганнемана. Хінцѣ зачали стрѣляти до нѣмецкихъ войковъ. Ганнеманъ відповѣвъ стрѣляниною и поклавъ трупомъ трехъ Хінцѣвъ. Въ послѣднихъ часахъ хіньске правительство дало на жадане Нѣмеччины димісію тремъ урядникамъ. Хіньскій урядники не въ силѣ удержати спокій. Літунчанъ, котрого наново покликано до Пекіну и принято въ великими почестями заявивъ, що коли Жонта рѣка має бути уреґульована після европейскои методы, то се буде коштувати 4 міліоны фунтівъ штерлінґівъ и забере пять лѣтъ часу. Але се конечна рѣчь зъ огляду на знищеня, яке сеся рѣка робить въ лежачихъ надъ нею провінціяхъ.

НОВИНКИ.

— **Весна**, тая такъ довго дожидана весна, вже почала входити въ свои права посѣдания. Вчера и нині весняній лучѣ сонця пробились въ-за хмарныхъ запавѣсъ, голубе небо аки широке, безкрая море весело усмѣхаюсь до людей и нихъ осель, а легкій, хочь ще холодный вѣтерець, колише безлистными деревами, неначе будить ихъ до нового житя. Довгола бый бузько тутъ и тамъ бродить по мочарахъ... Ще часокъ, а земля прибере ся въ зелену руню, оживуть лѣсы й доброволи и нове рухливе житя запанує въ природѣ!

— **Засѣдане выдѣлу „Руского товариства педаґоґічного“** відбуде ся въ суботу [8-ого с. м.] о 6 годинѣ вечеромъ, де звычайно.

— **Стація телеґрафічна** зъ ограниченою службою денною буде отворена дня 10 с. м. въ Комарівцѣ повѣта бучацкого.

— **Архикнязь Ернестъ**, ґенералъ кавалеріи, стрый нашого цѣсаря, помер вчера [д. 4 с. м.] въ ночи въ Арко, родивъ ся вінъ въ 1824 роцѣ.

— **И зновъ до Америки!** Echo przemyskie доносить: Майже 150 особъ зъ дѣтьми выбрало ся зъ окрестности Городенки до Америки. Попродали они свои ґаздівства й добутокъ и выказавшись фондами на дорогу, дбогали паспорты, а тілько обовязаным ставати до войсковои бранки заборонено выѣздити. И зновъ їде наше нарѣдъ на свою згубу, а власти не старають ся якось зарадити лиху — дати народови якусь помочь въ его нуждѣ!

— **Фальбъ** заповѣдае морозъ и снѣгъ до 6-ого цвѣтня [!], опісля до 11 цвѣтня много дощу при теплій температурѣ. Десятый цвѣтня має бути днемъ критичнымъ першого ряду, по чімъ наступить кількаденна посуха. Відъ 16 до 20-ого зновъ дощѣ, а мѣсяцями бурѣ. Великій зливній тучѣ заповѣдае Фальбъ при кінци мѣсяця, а 25 цвѣтня критичный день другорядный.

— **Новій банкноты 500-рублевій** увійдуть невдовзѣ въ обѣгъ. Довжина банкноты буде 275, а широкость 127 міліметрівъ; 3/4 части будуть задрукованій, а проча часть остане чистою и буде мати водный знакъ, представляючій царя Петра I. Головна сторона банкноты буде покрыта рисунками чорной барвы, представляючими зъ лѣвои стороны портретъ Петра I.

— **Палєстиньска недуга.** Нѣмецкій дневники доносять, що много особъ, котрі були зъ цѣсаремъ Вільгельмомъ въ Палестинѣ, занесло на палестиньску недугу. Є то гузы, що творять ся на лицю й по тѣлѣ, а по часѣ пропукують. Немила сеся недуга тревае рокъ, а лѣкарѣ не знають противъ неи лѣку.

— **Ц. к. краєва рада школьна** ухвалила мѣжь иншими на засѣданяхъ днѣвъ 17 и 24 лютого та 3, 10, 17, 24 и 29 марта дальше именувати учителями народныхъ школъ: 1) І. Добровольского старшимъ учителемъ въ Теребовлі, І. Менциньску учителькою въ Чаплихъ, Л. Люкешівну въ Кобиловолокахъ, П. Нагановску въ Комаринкахъ, о. д ра Гр. Латишновича гр.-кат. катихитомъ выдѣловои женьскои школы им. Ядвиги въ Станиславовѣ, кс. І. Степка рим. кат. а о. Т Рѣпецкого грек.-кат. катихитемъ выдѣловои школы мужескои въ Самборѣ, кс. Б. Лімановского рим.-кат. катихит. выдѣловои школы женьскои въ Станиславовѣ, Б. Волиньского управителемъ школы им. Чацкого въ Станиславовѣ, М. Тарнавского управителемъ въ Нивицихъ, М. Турчановича управителемъ въ Холоневѣ, М. Лисикевичеву молодшою въ Сушівѣ, М. Черешевича въ Стблівку, В. Хшановского управителемъ въ Демни, М. Ґаневску молодшою въ Выбранівцѣ, В. Олексина управителемъ въ Маґеровѣ, І. Габдасовну молодшою въ Суходолѣ, М. Нагановского въ Волоновѣ, Ант. Скульского молодшимъ учителемъ 2-кл. школы въ Пробіжнівй, Людм. Туліобину молодшою учителькою 6-кл. женьскои школы въ Долинѣ, Ант. Лесняка управителемъ 2 кл. школы въ Брідни, Ем. Галяревича молодшимъ учителемъ 2 кл. школы въ Мельници, Льва Гайльмана старшимъ учителемъ 6 кл. школы мужескои въ Долинѣ, Теод. Мельничука управителемъ 2-кл. школы въ Зацытовѣ, Кам. Хованець старшою учителькою 5 кл. женьскои школы въ Гусятинѣ, Ис. Самотевку управителемъ 2-кл. школы въ Струтинѣ нижнѣмъ, Володим. Калинівського управителемъ 2-кл. школы въ Турѣ великій, Євг. Диковску старшою учителькою 5-кл. школы въ Щирци, Кипр. Прибылу учителемъ 1-кл. школы въ Драбинищѣ, Едм. Кушнірa въ Любчи, Іос. Гузарского въ Селискахъ, Сим. Лукашевского въ Городищи королівскімъ, Мих. Яворского въ Лисиничахъ, Леопт. Зарицку молодшою учителькою 2-кл. школы въ Годовиці, Ол. Гадравівну молодшою учителькою 2-кл. школы въ Дубляпахъ, Кар. Людкевича управителемъ 2-кл. школы въ Золотникахъ, Володисл. Ротлендера управителемъ а Мар. Ротлендерову молодшою учителькою 2-кл. школы въ Підбірцяхъ, Фр. Бобиньского управителемъ 2-кл. школы въ Тисьменичанахъ, Володисл. Яснівського управителемъ, Володисл. Камінівського и Іос. Заґечка старшими учителями, а Іос. Стаpаківну молодшою учителькою 4 кл. школы въ Ярничевѣ новімъ, кс. Войт. Белю рим.-кат. катихитомъ 3-кл. школы женьскои въ Самборѣ, Стан. Орловского старшимъ учителемъ 4-кл. школы въ Болшівцяхъ, Мел. Коваловску учителькою 1-кл. школы у Вільцѣ горинецкій, Мих. Сомчака въ Хрипинѣ, Алекс. Лиско въ Милошовичахъ, Ив. Педаржа управителемъ 2-кл. школы въ Бортниках, Кат. Ястшембеку молодшою учителькою 2-кл. школы въ Шехняхъ, Ром. Левицкого управителемъ 2 кл. школы въ Корчинѣ, Анну Назаревичъ въ Рускімъ селѣ, Людв. Еберле учителькою въ Волосковѣ, Ант. Гнитрасевича въ Дмитровичахъ, Іос. Мартулеса, старш учителемъ IV кл. школы въ Микулинцяхъ М. Соколовского старшимъ учителемъ 5-кл. школы въ Косовѣ, Стеф. Валевску старшою учителькою 6-кл. школы женьскои въ Рогатинѣ, Мих. Добротвора управителемъ 2-кл. школы въ Шилахъ, Іос. Орловского управителемъ 2-кл. школы въ Бахорци, Густ. Гамерского учителемъ 1-кл. школы въ Васючинѣ, Алекс. Федоровича въ Бобулинцихъ и Казим. Стшелецкого въ Крехівчахъ; — 2) перенести учителівъ народныхъ школъ: Стан. Вихерка въ Потока Золотого до Монастириськ, Ник. Лободича въ Березовець до Ходорова, Бров. Чехака и Мар. Чехакъ въ Добротвора до Холоева, Ил. Кобилянського въ Тулукова до Головъ, Іос. Пашковского въ Шершеновець до Новосѣлки; — 3) именувати Бров. Вепяльку аплікантомъ при IV-тій гімназіи у Львовѣ; поручити о. Ник. Садовскому науку руского языка въ гімназіи въ Бережанахъ; именувати суплентомъ катихитомъ для руской гімназіи у Львовѣ о. Леонида Лужницкого; — 4) перемѣнити 2-кл. школу въ Бѣльчи на 3-класову; перемѣнити на 2-класовій слѣдуючій 1 кл. школы: у Вікнѣ, Трибухівцяхъ, Ласківцяхъ, Войславичахъ и Лагодовѣ; 5) приймити до відомости справоздания зъ люстрации приватной школы выдѣловои женьскои и мужескои учительскои семинарії у Львовѣ.

— **Голодъ въ Россіи** лютить ся страшно въ губерніи Уфимскій. Не тілько населеня терпить за-для браку хлѣба, але и товаръ и конѣ габнуть масами за-для недороду паші. Въ околиці навѣщений голодомъ їздивъ князь Шаховскій и въ дуже чорныхъ барвахъ описавъ страшну нужду голодову, яка панує мѣжь населеньемъ.

— **Божевільный ґенералъ.** Командантъ прагского корпуса ґенералъ ґрафъ Ґрінъ достався помѣшаня. Підчасъ „великодної парады“ заховувався въ дуже дивный способъ и звернувъ на себе загальну увагу. Приступивъ до простыхъ вонковъ и подававъ имъ руку, а одного капельмістра навѣть обіймавъ. Зъ великимъ трудомъ приведено его до повоза и відвезено до хаты. Недугъ ґенерала дуже поважна. Числить 65 лѣтъ, его жінка зъ дому ґрафанка Тунъ.

— **Будучій офіцирскій ґажѣ**, котрій найблизшимъ делеґаціямъ будуть предложеній до ухвалы, а котрыхъ высокість вже теперь затвердила рада кабінетова, выносять будуть: для підпоручника 840 зр., для поручника 1020 зр. Проектъ не каже нічого, чи дотеперішный субсистанційный додатокъ буде полишеный на дальше для обохъ сихъ рангъ, чи нѣ. Сли сей додатокъ не полишать ся, то підвышка ґажѣ буде незначна. Підпоручникъ достававъ бы лишь о 10 зр., а поручникъ о 15 зр, 5більше якъ давнѣйше. Капітанъ І. класы буде побирати 1500 зр. а капітанъ II класы 1200 зр. річно. Зъ сего войсковій круги цѣлкомъ невдоволений, бо після обчисленя капітанъ хочь-бы по найдовшій службѣ не осягне такои платні, яку побирае цивільный урядникъ IX. класы ранґи. Майоръ буде побирати 2100 зр. а підполковники будуть двоко платній: одній будуть побирати 2600, а другій 3000 зр.; рівниця здаєть ся буде залежати відъ літъ служби. Полковникъ буде побирати 3600 зр. пенсіи а платня ґенералівъ лишить ся незмѣненою.

— **Новій приписы о докторатѣ фільозофіи** выдало, недавно міністерство просвѣты. Щобы осягнути сей степень, мусить кандидатъ написати наукову студію и злożити два реґорозы. До реґорозумъ будуть допущений лишь ті кандидаты, котрі черезъ 4 роки були звычайными слухачами фільозофіи на цесарській або заграничній университетъ. Лишь въ выимковыхъ случаяхъ може міністеръ просвѣты на просьбу професорскои колеґіи допустити до реґорозівъ кандидата, котрый не має свѣдоцтва зъ чотирехъ лѣтъ фільозофіи и такъ само позволити предложити письменну працю вже въ протягу послѣдного курсу фільозофіи. Зъ двохъ реґорозівъ одно має тревати дві годины, друге годину. Предметомъ першого з або одно знане зъ ґрупы наукъ историчныхъ, фільозофічныхъ або природничихъ, другого довольне знане зъ тои самои ґрупы, сотчоп зъ знаня зъ тамтою, або одно знане зъ ґрупы наукъ природничихъ и математичныхъ. Се друге знане выбирае деканъ въ порозумѣню зъ референтами письменной праці, а зъ огляду на вмѣстъ праці, кандидатъ може також въ своимъ поданю навести се друге знаня. Предметомъ одногодинного реґорозумъ є фільозофія, а коли-бъ хто спеціально студіювавъ фільозофію, то на двогодиннімъ реґорозумъ буде питаный зъ самои фільозофіи, а одногодиннімъ зъ якогось предмета, або зъ ґрупы наукъ фільольогічныхъ и историчныхъ, або зъ ґрупы наукъ математичныхъ и природничихъ. Таксы выносять: за працю письменну 20 зр., за довше реґорозумъ 40 зр., за коротше 20 зр. Наведений приписы зачнуть обовязувати відъ школьного року 1899 на 1900.

— **П. М. Окишкевичъ**, нововыбраный въ більшихъ посѣлостій членъ выдѣлу краевого, обнявъ вчера урядованя.

— **Заборона творівъ кс. Калінки въ Россіи.** Головна управа для справъ прасовыхъ въ Россіи выдала розпорядженя: усунути изъ всѣхъ бібліотекъ и публичныхъ читалень творы кс. Валеріяна Калінки [б. ректора кс. Змартвыхстанцівъ] мѣжь иншими его дѣло „Sejm ezteroletni“.

Дрібній вѣсти. Нова каденція судівъ присяглыхъ у Львовѣ зачинає ся нині. — Бурмістра Буська п. Яцковского засуспендовано. — У Львовѣ скочила вчера при ул. Вірменьскій швачка Броніслава Т. въ намѣрѣ самоубійчімъ зъ першого поверха и тяжко потовкла ся; відвезено ю до шпиталя. — Въ Бурштынѣ померъ оногды хатиньскій пароxъ кс. Ант. Галікъ. — Въ повѣтѣ терно польскімъ въ кількохъ селахъ лютує шкарлятина. — У Львовѣ въ дѣльницяхъ Городецкій, Замарстиновскій и Жовківскій появила ся вѣспа. — Коло Гамбурґа затонувъ нѣмецкій корабель „Pontos“ дня 1 с. м., відкинувши ся зъ другимъ кораблемъ. Подорожній и корабельники выратували ся.

Надіслане.

Foulard-Seide

65 kr.

bis fl 8.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige „Henneberg-Seide“ von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 6 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Аєпархіи Львівскои

Намѣстництво надало опорожнену гр. кат. парохію regiae collationis въ Гозьовѣ о. Павлови Кульчицкому, дотеперішному місцевому завѣдателеви.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Олимпія зъ Дорожиньскихъ Потучко, жона пароха въ Сихові стрыйского деканата упокоила ся дня 22 м. м. въ 26 бмъ роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— **Именованя.** Евіденційній ґеометры І. класы для удержаня катастру податку ґрунтового Мар. Наленчъ-Мрочковскій, Генр. Фляшманъ, Фел. Колодкевичъ, Алекс. Войдаловичъ, Едв. Михаловскій, Емил. Задерецкій, Левъ Гахеръ, Вінк. Бартошиньскій, Стан. Крудковскій и Стан. Гавелъ именований старшими инжінерами евіденційными II. класы въ IX. ранґѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 5 цвѣтня. Конференція мужівъ довѣря нѣмецкихъ опозиційныхъ сторонництвъ відбуде ся дня 9-ого с. м. На другій день відбуде ся парада парляментарного клюбу нѣмецкого сторонництва людового. Говорять, що выконуючій комітетъ правиці скликано на 14-ого с. м. — Турецкій амбасадоръ заперечує вѣсти о кровавій борбѣ мѣжь Турками и Болґарами на турецко болґарскій граници коло місцевости Кізель-Аґатеч. — Wiener Allg. Ztg доносить зъ Петербурґа, що царь резигнованый новыми студенческими розрухами, готовъ замкнути университетъ на цѣлый рокъ.

Лінцъ 5 цвѣтня. Въ часѣ великодныхъ святъ перейшло на протестантизмъ 7 особъ. Въ загалѣ на протестантизмъ перейшло доси 128 католиківъ.

Будапештъ 5 цвѣтня. „Будапештеньску кореспонденцію“ уповажнено до заявы, що брошура о національній політицѣ на Угорщинѣ не выйшла зъ відъ пера Банфіого и що бувшій президентъ міністрівъ не має зъ нею въ загалѣ нічо спільного.

Парижъ 5 цвѣтня. Нову православну церковъ для российскои амбасады у Вѣдни посвятить передъ Великоднемъ за дозволомъ царя варшавско-холмскій епископъ. Въ тій цѣли прибуде сими днями до Вѣдни въ асистенціи православного духовного хора.

Берлинъ 5 цвѣтня. Зъ відни зновъ выгнано трехъ Поляківъ родомъ зъ Россіи. Причинъ выгнаня доси не подано. — Local Anzeiger доносить, що зъ Петербурґа выѣде сего мѣсяця, цѣлы наукова експедиція до центральної Азіи підъ проводомъ Козлова. Головною ей цѣлею мають бути астрономічній и природничій розслѣды. Царь выдавъ на сесю експедицію 50 000 рублівъ зъ приватної касы.

Парижъ 5 цвѣтня. Президентъ антісеміткои ліґи, буде поставленый передъ судъ поліціи.

Мадритъ 5 цвѣтня. Міністеръ фінансівъ намѣряе на амортизацію цѣлого державного довгу завести новый рентовый податокъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу имени св. Іоана Хрестителя въ Дрогобичи жертвували відъ 1 сѣчня до кінця марця 1899 Р. Т.: о. Горницкій зъ Улична 4 кірці картофель; о. Гумовскій зъ Тинова 1 корець картофель; о. Гр. Савицкій зъ Сходницѣ и п. Рѣпецкій ц. к. радникъ скарбовый въ Бялій по случаю ювілея цѣсаря по 5 зр.; пп. Шумскій; Нападівичъ и товаришъ на руки п. Яблоновского 6 зр. 50 кр.; п. Пасѣчиньскій 2 зр.; о. Ярема 80 кр.; о. Варholякъ 1 зр.; філія общества Качковского въ Дрогобичи 5 зр.; п. Шоръ на руки судьѣ п. Лепкого 10 зр.; Н. Н. на руки п. Мицавки 1 зр.; зъ пушки въ Народній Торговли въ Дрогобичи 1 зр. 76 кр; зъ вечерка въ 100-лѣтный ювілей відродженя руской літератури 60 зр.; Св. Рада повѣтова въ Дрогобичи на 1899 рокъ 300 зр.; зъ пушки въ цукорни п. Высочаньского въ Дрогобичи 2 зр. 21 кр.; у о. Хиляка въ Стебинку зібрало 29 кр.; зъ Колиди яко коляда на руки о. декана Хиляка 2 зр.; Руске касяно въ „Маланки“ 30 кр., въ „ночи Вефлеємскои“ половина доходу 24 зр. 54 кр.; о. Мудракъ зъ Губичъ по случаю балю 1 зр. 50 кр.; за три білеты на „Ніч Вефлеємску“ 90 кр.; п. В. Немецъ професоръ ґімн. въ Дрогобичи 1 зр.; „Народный Дімъ“ зъ фундациі Шашкевича 29 зр. 87 кр.; о. Ивановскій зъ Модрича 1 зр.; п. Рѣпнѣвскій проф. ґімн. въ Тернополи 1 зр.; о. Гошовскій зъ Ролева 2 зр.; о. Пастернакъ зъ Вацовичъ 2 кірці картофель; о. И. Куликъ пароxъ въ Сопошѣ 2 зр.; п. Яблоньскій купець въ Дрогобичи, зложенй въ его торговли жертвы відъ покупцівъ 5 зр.; зъ балю академиковъ половина доходу 59 зр. 32 кр.; безименный жертводавець на руки п. Лепкого, 50 зр.; панѣ Ольга Паславска 1 зр., панѣ Софія Рудницка 1 зр. — Складаючи Вп. жертводавцимъ сердечне спаси-Бігъ припоручаемо нашу Бурсу и на дальше ласкавій опѣцѣ. — За выдѣлъ Бурсы. *И. Кмить* председатель, *В. Паславскій* касіеръ.

Надіслане.

Абсолюторіею

зъ всѣхъ галузъ огородництва высшою школою садівничо-огородничою въ Айструбъ на Моравѣ успособлюючою до:

а) закладаря всякого рода огородівъ,

б) раціонального провадженя огородівъ ґандлевыхъ,

в) фахового провадженя и надзору надъ публичными и приватными огородами якогобудь розмѣру, врешть

г) раціонального перепровадженя садівничои и ярининои культуры въ меншімъ и більшімъ розмѣрѣ, поручаюсь интересованымъ

Абітур. **ІОС. ГАВРИШЬ**

101 6–6 въ **Манастирску, почта Косовъ.**

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, пікрескопы, лупы, компасы, райсцайґы, таксы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двогликовъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

НА СВЯТА ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО

ТОРГОВЛЯ

МИХАЙЛА ДЫМЕТА

У ЛЬВОВѢ

поручае

Евангелія въ различныхъ прекорошнхъ оковахъ вѣдъ 70 зр. до 296 зр. Плащаницѣ на полотнѣ вѣдъ 18 до 42 зр., на шовковій матеріи вѣдъ 48 до 129 зр. Фелоны, Дальматики, Стихарѣ, Хоругвѣ, Фаны, Артосы, Хлѣбницѣ, Хресты всякого рода, Патерицѣ, Чашѣ, Дарохранительницѣ, Кадильницѣ, Паухи, Лѣктарѣ, Олтарники до процесій, словомъ: всѣ до украшенія церквей потрѣбній рѣчи и примѣчае, що вѣдъ 30 н. ст. марта по 6 н. ст. цѣтня 1899 року буде давати при всѣхъ закупнахъ за готовій грошѣ 5% рабату вѣдъ цѣнъ въ цѣнникѣ поставленыхъ, а вѣдъ ѳедолѣвъ и Плащаницъ на полотнѣ 10 до 15% — Такожъ поручае Кошаки по 1·50 зр., 2 зр., 2·20 зр 2·40 зр. и 3 зр. 120 3—6

Цѣнники высылаютъ ся на жаданѣ франко.

Ч. 16.417.

Оголошенє конкурсу.

Зъ початкомъ року шкільного 1899/1900 наданыхъ буде шѣсть мѣсць фундушеныхъ галицкихъ въ ц. и к. заведеняхъ войсковыхъ выховуючихъ.

Условія принятя оголошуе ся рѣшучасно въ Gazet-ѣ Lwowsk-ій и за посередництвомъ всѣхъ заведень науковыхъ высшихъ, середныхъ и нижшихъ.

Речинець до вношеня подань до Выдѣлу краевого уплывае въ днемъ 5-ого мая року 1889.

Зъ выдѣлу краевого. 110 3—3

У Львовѣ дня 14 марта 1899 р.

ВЫЖИМАЧКИ до бѣля въ вальцями гумовыми по зр. 12, 13, 14, 15, 16 18 и 20. Маѣ комнатий по зр. 24 и 25 пор. тов. ПЕТРО ХИОНСТ ВСКІЙ, складъ зелѣзна у Львовѣ, улица Баштова 1 (жидр. тепа к. годны).

ТЕОДОРЪ

ГЕЛЕТА

У ЛЬВОВѢ

при ул. Бляхарскій ч. 9

принимае всѣлякій роботы въ обвитѣ малярстта компатъ и выконуе тѣ роботы якъ найвкуснѣйше по цѣнахъ умѣркованыхъ.

115 5—15

Великопостній Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. въ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохѣдъ на церковь.

Дѣстати можна въ книгарни Ставропигійского Института у Львовѣ, ул. Руска ч. 3.

Машины Зінґера

ручій вѣдъ 25 до 50, ножній вѣдъ 37 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тѣлько зъ найлучшихъ фабрикъ христіянскихъ. Агентовъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣнники. — ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ, механікъ и спеціялістъ, Львовъ, Академічна ч. 26. 107 7—52

СЦИЗОРИКИ ювілейній зъ образомъ Найсвѣтшого Папи припоручае Иванъ Лиярукъ, шкляникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

ИСПЫТОВАНЫЙ

пѣвець церковный,

безженный, знакчій нотный спѣвъ, гладае посады дяка. Адреса: Николай Власенко въ Ниврѣ п. Кривче и Дністромъ. 135 2—4

Запрошенє до передплаты на ДѢЛО:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX бмъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ ей дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, которыхъ 1772 р. застав ъ при жизни,

написавъ на пѣдставѣ автобіографичныхъ записокъ и оригинально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ К. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печати въ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ виносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодиноки не будутъ продаватись.

Пренумерату належитъ присылати в ключне на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаесь.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнов ваги и приймае ушкоджеій дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожъ маѣ на складѣ готовій дзвоны рѣзнов ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій нові дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого семѣлію ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

2789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Перша буковинська фабрика

ПОРТЛЯНДЪ и РОМАНЪ-ЦЕМЕНТУ

Емануила Аксельрада въ Путнѣ

Нинѣшнимъ подаю до вѣдомости, що отворивъ я мою пѣсля найновѣйшихъ вымоговъ уряджену фабрику, въ котрій на разѣ выробляемо

Природный цементъ

найзнаменитшои якости; поручаю по приступнѣй цѣнѣ!

Застуственство высше вымѣненои фабрики повѣрывъ я для Львова и всходнои Галичины панови

І. ЛІЄНТАЛЬ у Львовѣ

ул. Сикстуска ч. 42

котрый завѣдотрений моею повнов ластію, удержуе у Львовѣ значній склады и выконуе замовленя зараз такъ у Львовѣ якъ и на провінціи.

Упрашаю П. Т. интересантовъ будовляныхъ о ласкаве заголошенє и пересвѣдченє ся о **высокой вартости** и найлучшой якости цементу и заразомъ маю честь писати ся

зъ высокимъ поважанемъ

ЕМАНУИЛЬ АКСЕЛЬРАДЪ.

Адреса: Емануиль Аксельрадъ. Радовцѣ (Radautz), Буковина. 126 1—2

ГАЛИЦКІЙ

КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовуе ихъ по

4½% на рокъ.

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

Львовъ, ул. Коперника ч. 2

поручае книжки до богослуженя „Святыя святыхъ“, почавши вѣдъ 85 кр. и высше, Евангелія въ краеныхъ переплетахъ оксамитныхъ зъ окутемъ золотымъ, ручно мальоваными евангелистами по низькихъ цѣнахъ.

Фелоны, колпаки, олтарники процесійній, хоругви и т. п.

Образы ручно мальованій на полотнѣ, на блясѣ, заразомъ всякій церковній знаряды по дуже низькихъ цѣнахъ.

Образки малій зъ рускими молитвами 100 штукъ по 30, 40, 85, 95 кр.

Купцямъ и книгарнямъ и вѣдпродуючимъ одноѣтный рабатъ. 127 1—18

ВАЖНА КВЕСТІЯ.

Въ многихъ селенахъ продаютъ ковдры и матерацы якобы власный выробъ, коли бы однакъ купуючій схотивъ всему роботу побачити, то зъ повностію жаденъ купецъ того не покаже, бо не мае власной роботы и показати не може! — А се однакъ при купнѣ ковдеръ и матерацѣвъ квестія великои ваги, бо найперше осѣй, хто самъ выробляе ковдры и матерацы, може ихъ дешевше продавати, а друге, — що є найважнѣйшимъ, що только тамъ, де є власна роботня въ дома, тамъ є гарантія за доброту выробовъ и матеріяловъ ужитыхъ до ковдеръ и матерацѣвъ. Така спеціяльна роботня ковдеръ и матерацѣвъ є у Львовѣ при ул. Коперника число 5, вѣдъ фірмою ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ, де набути можна ковдры вѣдъ зр. 3·60, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12 до 14 зр. Ковдры атласовій шовковій вѣдъ зр. 10·50, 14, 16, 18, 20 и высше. Матерацы чисто волосяни (3 подушки) зр. 12·50, 14, 16, 18, 20 зъ кождой цѣнѣ до зр. 50. Сѣнники спружиновій и звичайній, подушки зъ пѣря и волосѣня и т. п. До выправъ пилнѣйшихъ въ ковдрахъ и матерацахъ є въ моимъ складѣ найбогатшій выборъ; при большомъ закупнѣ можливый опустъ. Перерѣбка матерацѣвъ (3 подушки) коштуе 2 зр., перерѣбка ковдры тѣлько 2·20 зр. Дреліхи на покрыте матерацѣвъ вѣдъ 70 кр. за метеръ. Матерацы волняній и шорковій атласы на ковдры у всѣхъ барвахъ найдешевше поручае Спеціяльна роботня и Складъ выробовъ по-стелѣ 85 4—6

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

(Львовъ, Бюро „Импрессо“)

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, ножній и обручковій (Ringschiff) въ порядныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегулований припоручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ (передъ тымъ І. Гардолиньскій) Львовъ Галицка 6. 343

☞ РОБОТНЯ СЛЮСАРСКА ☜

И КОНЦ. ЗАВЕДЕНЄ ДЛЯ ВОДОТЯГОВЪ

ВОЛОДИСЛАВА ИЛЯСЕВИЧА

у Львовѣ, улиця Городецка число 69.

Выконуе всякій роботы въ обсягъ слюсарства входячій: комплетній уряджена водотяговъ (лазенокъ и кльозетовъ), репарацій помпъ и всякій ниший въ сей обсягъ входячій.

На складѣ завѣжды богатый выборъ дзвонковыхъ шнурѣй, кльозетовъ и мушель, комплетне опасованя кухонне до кухонь найдеиыхъ и звычайныхъ. Всѣлякій анкеры, клямры, гаки до рынвъ и до кльозетовыхъ руръ. 79 7—15

Позичкѣ въ силатахъ подля договору безъ подвышеня цѣнъ

признаемо Всѣмъ ее духовнымъ, П. Т. держ. и орнд. урядникомъ а такожъ всѣмъ особамъ на добрѣмъ становиску въ случаю потребы купна товарѣвъ длинныхъ и полотняныхъ якъ шіфонѣвъ, адамашковъ, вѣбъ на постѣль и т. п., такожъ столового бѣля, ручниковъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣточого, рѣвнежъ церковныхъ конрѣвъ передъ престолы, сальоновыхъ и другихъ, дальше портіеръ, занавѣсовъ, хѣдникѣвъ, ватованыхъ ковдръ, церат линолеумъ, кацъ на столы и постелѣ, коцакѣвъ, дергъ на конѣ, накатовъ, гобеліновъ и многихъ другихъ артикулѣвъ.

Илюстрованій цѣнникъ высылаемо на жаданє безплатно. Письма и замиты належить адресувати: 190

Товаровый дѣмъ

„AU LOUVRE“

Львовъ, улиця Сикстуска н-ръ 6. (Пасажъ Гавсмана).

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого акційного

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій дорогоцѣнній паперы и монеты

по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ, не числячи жаднои провізіи.

374 [2]

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

писля часу середньо-европейского (львівского о 36 мінут від часу ґринвіцкого).

ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД особ.	ПОЇЗД мішан.	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Термополя на Підзамчє	6.17		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.28		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Терпополя на головний дворець		9.15	„ Смолього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	9.55	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Смолього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	4.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск зъ Підзамче	9.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	9.50		„ Кракова
	3.00	„ Підволочиск на Підзамче		9.—	„ Ст. ня
	3.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	7.40	„ Іцкан			
	8.55	„ Сокаля			
		ВЕЧІРНІ			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голов. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
6.45		„ Кракова		6.55	„ Термополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.40		„ Іцкан		7.15	„ Термополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.20	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	10.15	„ Сокаля	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.37	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечором до 5 годин 59 мінут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментовъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ въ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 19

Зъ поважаченъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 68. Львовъ, Пятница 26 Марта (7 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5 тій годинѣ по полудни. Літературный додаткокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Перемышлю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація не печатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высылаемо нашъ дневникъ лише по зложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Зновъ реформа середныхъ школъ.

Якъ мы вже доносили, вѣдбула ся д. 27, 28 и 29 марта въ міністерствѣ просвѣты у Вѣдни конференція всѣхъ австрійскихъ инспекторѣвъ середныхъ школъ. Наради, якъ зразу писано, були довѣрочній. Теперь урядовый дневникъ Wiener Abendpost доносить о деякихъ подробицяхъ зъ тыхъ нарадъ. И такъ конференція вѣдбула ся пѣдъ проводомъ секційного шефа д-ра Гартля, котрый, вѣдкрываючи наради, указавъ на цѣль конференціи, а межи иншимъ заявивъ, що міністерству залежитъ на тѣмъ, щобы почути гадку инспекторѣвъ у всѣляких справахъ, въ якихъ міністерство приладжує новій розпорадженя; міністерство радо бы такожъ по можности знати въ инспекторѣвъ тягаръ писанины и бюрократичныхъ формальностей, щобы тымъ улегшити ихъ зносины зъ учительствомъ.

Першою точкою нарадъ була справа слабыхъ успѣхѣвъ школьной науки. Конференція згодила ся на те, що головною причиною слабыхъ успѣхѣвъ науки є переповненє середныхъ школъ. Панове инспекторы очевидно забули при тѣмъ на те, що 50 лѣтъ назадъ переповненє школъ було не до порѣвнаня ще бѣльше, бо тогдѣ бувало въ найнижшихъ класахъ гімназій по 80 ученикѣвъ, а про подѣлъ класъ на рѣвнорядній вѣддѣлы майже ще не чувано, и при тѣмъ всѣмъ успѣхи науки були коли и лѣпшій, то певно не гіршій, нѣжь теперь. Коли бы були на те згадали, були бы певно не въ переповненю школъ, котре теперь у всякѣмъ разѣ є менше, нѣжь було, найшли „головну“ причину слабыхъ успѣхѣвъ науки, — хочь рѣчь певна, що и переповненє є одною — тѣлько не „головною“, — причиною лиха.

Отже выйшли зъ хибного заложеня, вже черезъ те одно мусѣла бы була конференція дѣйти до хибныхъ або бодай недостаточныхъ высновкѣвъ. Льогічнымъ высновкомъ мусѣла оказати ся потреба закладаня новыхъ школъ середныхъ, якъ и иншихъ школъ, до котрыхъ вѣдпливала бы часть молодѣжи, заповняючои теперь школы середній. Але тутъ панове инспекторы стрѣли ся въ загально пануючимъ „брякомъ учителѣвъ“. И дивна рѣчъ: при такъ само „загально пануючѣй гіперпродукціи интеліґенціи якось нема браку урядниковъ при почтахъ, телеґрафахъ, желѣзницяхъ, урядахъ податковыхъ и иншихъ скарбовыхъ, при урядахъ політичныхъ и т. д., лише въ школахъ бракъ учителѣвъ! Здавалось бы, що конференція инспекторѣвъ повинна була спинити ся на тѣмъ давѣ и застановити ся надъ тымъ, якъ бы зарадити тому „загально пануючому брякови учителѣвъ“ и тымъ самымъ уможливити такъ конечне закладане новыхъ школъ. Отже нѣ! Участники конференціи волѣли звернути силу своихъ розумѣвъ на обдуманє способѣвъ, якъ бы зарадити тѣй гіперпродукціи интеліґенціи, черезъ котру загально запанувавъ — бракъ учителѣвъ.

И придумано ось що: вступній испыты до першои класы середныхъ школъ перевести точно пѣсля обовязуючихъ приписѣвъ; принятыхъ при испытѣ ученикѣвъ, скоро окажуть ся неспособными, выдалятн въ першѣмъ пѣвроку або по класифікаціи за перший пѣврѣкъ; провѣрати и змѣнити дотепѣшній постановы въ тѣмъ змыслѣ, щобы для осягненя деякихъ позадъ урядничихъ не вымагало ся наукъ середнои школы и испыту зрѣлости и щобы право однорѣчнои служби вѣйсковои прислугувало такожъ тымъ, що покѣнчать низшій школы, нѣжь тѣ, котрыхъ окѣпченє досѣ надавало се право.

О скѣлько друга рада є розумна, бо кождый ученикъ, що теперь середъ борбы зъ трудностями науки або зъ недостаткомъ заохоты до науки або зъ недостаткомъ заохоты до науки або зъ недостаткомъ заохоты до науки або зъ недостаткомъ заохоты до науки або

лишь о се, чи цѣсарь згодить ся на завѣщене конституцію въ Австрію. Въ цвѣтни 1898 року угорске правительство умовило ся въ Туномъ, що австрійскій парламентъ полагодить угоду въ Угорщиною до зеленыхъ святъ 1898 року. Тымчасомъ гр. Тунъ не мбгъ додержати того речинця и предложивъ угорскому правительству слѣдуючій плянъ:

Цѣсарь завѣсить австрійску конституцію и въ дорозѣ розпорядженя надасть Австрію нову конституцію, пбсля котрои сеймы краевй будуть мати право высилання делегацій до ради державной. Пята курія выбирана загальнымъ голосованьемъ, буде ненарушена. Компетенція ради державной буде въ значній мірѣ перенесена на сеймы краевй. Сего плянy до нинѣшного дня не залишено, тблько вбдложено на пбзнѣйше. Гр. Тунъ мавъ сей планъ подрббно перевести ще въ серпни минувшого року. Тымчасомъ дня 3 серпня 1898 р. появивъ ся въ Будапештѣ вспбльный міністеръ фінансбвъ Калай въ вѣдомостію, що гр. Тунъ зможе перевести лишь першу половану намѣреного атентату, т. е. завѣсити австрійску конституцію. Тогдѣ Банфі мавъ уратувати австрійску конституцію. Банфі сейчасъ поѣхавъ до Ишлю и представивъ цѣсареви значінє § 25 угорского закона зъ 1867 року. Пбсля его интерпретація тои постановы угоды, Угорщина лишь въ конституційною Австрією може бути въ звязи. Зъ хвилею, коли Австрія перемѣнить ся въ державу абсолютну, на Угорщинѣ устае дѣлане прагматичнои санкція. По такбмъ представленю рѣчи цѣсарь мавъ сказати: „Нечуване, що анѣ Тунъ, анѣ Калай нѣчо менѣ о тбмъ не сказали". Вбдъ сеи поры выбухла борба. Тайній конференція тревали вбдъ 5 до 15 серпня 1898. Остаточно цѣсарь на нарадѣ спбльного міністерства рѣшивъ, и планъ завѣщеня конституція на разъ упавъ. За се вѣденьска камарилля рѣшила пбмстити ся на Банфімъ, и остаточно побѣдила. Очевидна рѣчь, що тій ревеляція, котрій дивне свѣтло кидають на міністерство, що присягало на конституцію, стрѣтили ся зъ запереченями такъ угорскихъ, якъ и австрійскихъ офіціальныхъ дневникбвъ. N. fr. Presse доносить, мимо заперечень, що австрійске правительство намѣряе на пбдставѣ §. 14-ого выдати новій языковій розпорядженя для Чехія. Здаеть ся, що не прийде до конференція зъ нѣмецкими послами зъ Чехія, що заповѣдала звѣстна заява намѣстника Кільмансега въ долѣшно-австрійскбмъ соймѣ. Въ справѣ языковыхъ розпорядженъ конферують теперъ зъ центральнымъ правительствомъ члены выконуючого комітету границѣ, а мѣжь нини п. п. Герольдъ и гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій.

——

Въ ческбмъ соймѣ пп. Бакса и Пражекъ поставили внесене, въ котрбмъ вказують, що деякій послы [Нѣмцѣ], — довшій часъ не приходять на засѣдана и нѣчимъ не оправдують своеи неприсутности. Зъ огляду на се, що президія палаты не примѣнила до сихъ послбвъ постановъ §. 19-ого регуляміну, внесене домагае ся выбрана комісіи, котра мае застановити ся, якъ привернути значіне сего параграфу. Маршалокъ заявивъ, що мотивы внесеня оправданій, та що вбнъ поступить по мысли приписбвъ регуляміну. При голосованю внесене упало.

Карнтійскій соймъ радивъ вчера надъ внесенымъ зверненымъ противъ §. 14-ого. Президентъ краю покликавъ ся на зложену вже давнѣйше деклярацію, що правительство не признае компетенція сойму. Словѣньскій послы прилучили ся до погляду правительства що-до некомпетенція сойму. Въ поименбмъ голосованю, внесеня противъ § 14 ого вбдкинено 30 голосами противъ 4.

Голова италійского клюбу въ парламентѣ п. Мальфаті скликавъ на вчера до Тріденту италійскихъ послбвъ до сойму и рады державной, шобы повѣдомити ихъ о результатѣ переговорбвъ веденыхъ въ имени правительства Катрайномъ зъ провбдниками тріденте кихъ Италійцѣвъ въ справѣ ихъ участи въ недалекбй соймовбй сесіи. Тѣ переговоры не змѣнили стану рѣчи, и италійскій послы здаеть ся не возьмуть участи въ нарадахъ сойму.

Wiener allg. Ztg. твердить, що д ръ Катрайнъ не въ имени правительства переговорювавъ зъ провбдниками Италійцѣвъ. Було се тблько „необовязуючій" наради, въ котрыми правительство не мае нѣчо спбльного. Дивна рѣчь, що мимо того заперечена, д ръ Катрайнъ вбдбувъ конференцію зъ президентомъ міністрбвъ, въ котрбй взявъ такожъ участь намѣстникъ Мерведьтъ. На вчерашнбмъ засѣданю шлезкого сойму президентъ краю вбдповѣвъ на интерпеляція въ справѣ языковыхъ розпорядженъ для Шлезка и управильнена языковои справы въ законод тнбй дорозѣ. Президентъ заявивъ, що для правительственныхъ властій на Шлезку, не выдано нѣякихъ спеціальныхъ тайныхъ розпорядженъ. Лише староства въ повѣтахъ зъ мѣшанымъ населенемъ одержали припорученя, щобы по можности полагоджували подани въ тбй мовѣ, въ якихъ ихъ внесено. Се въ цѣлости вбдповѣдае приписаному въ конституція языковому рбвноуправненю, и въ нѣчбмъ не змѣняе значѣня нѣмецкои мовы, яко урядовои въ вбдносинахъ мѣжь поодинокими властями. Вбдкликане сихъ припорученъ було бы небезпеченьствомъ для засады рбвности передъ правомъ.

Найменшій въ Австрія соймъ Истріи скликано сего року до Капо д' Истрія, а не якъ давнѣйше до Полѣ або Паренца, де словѣньскій и хорватскій послы не були безпечній мѣжь населенемъ чисто италійского мѣста и сфанатизованого италійскими агітаторами зъ Трієсту.

Въ Ґориціи панує вбдъ двохъ лѣтъ ненормальный станъ. Соймъ мусѣвъ бути вбдроченый, бо Італійцѣ хотѣли унеможливити ухвалу сойму о шкбльнбмъ краевбмъ фондѣ, котрого словѣнцѣ домагали ся въ интересѣ своихъ школъ, и декомплетували соймъ. Маршалокъ краевый Короніні уступивъ, а пбдъ проводомъ Словѣнця Ґреґоріца Італійцѣ не хотять радити. Маршалка для Ґориціи ще не именовано.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного выдѣлу товариства „Просвѣта" въ днях 8, 14, 21, 26 и 28 марта с. р. полагоджено слѣдуючій важнѣйшій справы:

1. Рукописи: 1) Любомира Селяньского „Цѣкавій розмовы про державы и народы Европы", 2) о. Дуткевича „Якъ вести пасѣку" и 3) руконись „Батько Петро и его дѣти" вбддано до рецензій.

2. Ухвалено авторску ремунерацію п. Т. С., авторови книжочки „Сѣльскій аристократы 40 выхъ лѣтъ".

3. За цвѣтень 1899 рѣшено выдати книжочку про Вука Караджича.

4. Рѣшено вбднести ся до п. Корнила Устіяновича зъ предложеньямъ, щобы написавъ для „Просвѣты" историчне оповѣдане въ тенденцію патріотичною.

5. Рѣшено принаглити „Сяблку выдавничу" въ справѣ выдавания рускихъ друкбвъ, а въ разѣ коли бъ „Сяблка" не заявила ся тымъ въ короткбмъ часѣ, рѣшено выдати друки накладомъ „Просвѣты".

6. Рѣшено супротивъ напастій на „Просвѣту" въ соймѣ и ставленыхъ тымъ условій вбднести ся до посла Окуневского зъ просьбою, щобы вменемъ „Просвѣты" зложивъ передъ голосованьемъ надъ субвенцію вбдповѣдну заяву, (котрои дословный текстъ напечатано въ 61 ч. „Дѣла").

7. Принято до вѣдомости подрббне справоздане учителя господарства п. Короля зъ доконаныхъ въ осени 1898 люстрацій читалень и выкладбвъ господарскихъ въ повѣтахъ Дрогобичъ, Долина, Калушъ и Жидачівъ.

8. Принято до вѣдомости рбчній справоздания дальшихъ 290 читалень „Просвѣты" и ухвалено вбдповѣдній заряджена.

9. Принято до вѣдомости, що выслано даровій книжочки до читалень „Просвѣты": Люболя, Копанки, Угринбвъ, Лучицѣ, Мыслбвъ, Суходблъ, Михайлевичѣ, Смыкбвцѣ, Фитькбвъ, Халупки медицкій, Русбвъ, Хомякбвка, Книжолука, Манаѣвъ, Труханбвъ, Иванникбвка, Осердбвъ, Мостище, Спасъ, Салбвка, Улично, Куряны, Козярѣ, Сулятичѣ, Сколошбвъ, Барилбвъ, Сапогбвъ, Лосячъ, Пбдмихайлбвцѣ, Гозѣѣвъ, Вербвця, Яеенбвъ, Ярычѣвъ новый, Томашѣвцѣ, Рѣпѣѣвъ, Грушѣвъ, Забойки, Голошинцѣ, Кальна, Мшана, — читальни академикбвъ гбрничихъ въ Пшибрамѣ, — самостбйнымъ читальнямъ въ Джуринѣ и въ Подбликахъ и православнбй читальни въ Глибоцѣ.

10. Удѣлено информацій читальни въ Вишатичахъ въ справѣ складу соли при крамници и въ справѣ уряджування фантовои льотерія.

11. Рѣшено вбднести ся до о. Ив. Великорского въ Иванію зъ просьбою, щобы заявивъ ся читальнями въ Залѣщацкбмъ; до філія въ Самборѣ въ справѣ упадаючои крамницѣ въ Бабинѣ; до д-ра Куровця въ Калуши въ справѣ читальнѣ въ Перевбзци; до філія въ Тоймачи въ справѣ читалень въ Ольшаници, Братишевѣ и Палагичахъ; до філія въ Пбдгайцяхъ въ справѣ читальнѣ въ Соколовѣ; до філія въ Коломыи въ справѣ читальнѣ въ Жукотинѣ и до філія въ Золочевѣ въ справѣ читальнѣ въ Зарудю.

12. Принято до вѣдомости подяки читалень въ Иванбвцѣ, Сколошовѣ, Трухановѣ и Фитьковѣ за даровій книжочки.

13 На загальній зборы читальнѣ въ Козарахъ (11/3 99) упрошено на делегата Головы го выдѣлу о. Городецкого, а на зборы читальнѣ въ Старивбй (2/4 99) п. Врецьону.

14. На просьбу читальнѣ въ Дибшу рѣшено закупити для сеи читальнѣ машину до сѣяня конюшины, зъ тымъ що читальня мае машину до двохъ лѣтъ сплатити.

15. Принято до вѣдомости справоздания: зъ отворена читалень въ Середнбмъ, Тужиловѣ, Стриганцяхъ и Передмѣстю и съ загальныхъ зборбвъ читальнѣ въ Базаринцяхъ.

16. Принято до вѣдомости, що п. Ив. Даниленичъ, редакторъ „Добрыхъ Радъ", въ Чернбвцяхъ обнизивъ передплату тои часописи для читалень и членбвъ „Просвѣты" зъ 1 зр. 50 кр. на 1 зр. рбчно.

17. Принято до вѣдомости справоздане п. Набрного зъ загальныхъ зборбвъ філія въ Рогатинѣ (2/3 99) и зъ нарадъ крамарѣвъ, мѣжь котрыми були заступники крамниць при читальняхъ „Просвѣты".

18. Філія „Просвѣты" въ Гусятинѣ рѣшено дати 20 злр. запомоги на устроене вѣча просвѣтно господарского.

19. Принято зъ подякою до вѣдомости, що п. Левъ Лопатиньскій дарувавъ 100 примѣрникбвъ своеи драмы „Свекруха" для читалень „Просвѣты".

20. Рѣшено подати до Намѣстництва о позволена грания „Сѣльскихъ аристократбвъ 40-выхъ лѣтъ" въ читальняхъ „Просвѣты".

21. Рѣшено устроити въ маю с. р. у Львовѣ людовый вечерокъ въ честь Тараса Шевченка вразъ зъ товариствами „Боянъ" и „Зоря" и выбрано въ тбй цѣли комітетъ, котрый мае занятись выконанемъ сеи ухвалы.

22. Фонды „Просвѣты" умѣщеи въ Гал. Банку кредитовбмъ рѣшено зложити въ Краевбмъ Союзѣ кредитовбмъ.

23. Принято до вѣдомости, що о. Андрѣй Качала надавъ запомогу стіпендійну им. Теодора Качалы въ квотѣ 120 злр. Теодорови Примакови, студентови фільософіи, и поручено канцелярии выготовити декретъ для стіпендиста.

24. Принято до вѣдомости, що Украинцѣ зъ Одесы надбеслали на фондъ Леонидбвъ дальшу рату 40 рублѣвъ = 53 злр. 34 кр.

25. Вбддано честь повстанемъ зъ мѣсць памяти покбйного Семена Климовича, головы читальнѣ въ Жеребкахъ, котрый записавъ свое майно на рѣчь „Просвѣты", а въ справѣ того спадку рѣшено выжидати справоздания о. Свят. Цурковского.

26. Принято до вѣдомости, що Наукове товариство им. Шевченка жертвувало квоту 70 злр. на памятникъ для бл. п. д-ра Юліяна Целевича и рѣшено зъ весною приступити до поставленя памятника.

27. Рѣшено дати выдѣлови читальнѣ духовной семинарія у Львовѣ даромъ популярій книжочки въ цѣли высланя до Бразилія.

28. Принято 92 новыхъ членбвъ.

——

Справоздане Выдѣлу товариства „Шкбльна Помбчь" въ Станиславовѣ за часъ вбдъ 1 жовтня 1898 до 31 марта 1899.

А) Приходы: I. Членьскій вкладки зложили ВП. дд.: О. Зарицка 1 зр. 20 кр., Ст. Веберъ 60 кр., М. Девоссеръ 50 кр., Ст. Федевъ 30 кр., Ст. Гавриловъ 1 зр., Ем. Кушикова 2 зр., о. Литинъ 1 зр. 20 кр, д ръ М. Коцюба 1 зр., П. Кумановскій 1 зр., Ст. Скоробогатый 1 зр. 50 кр., М. Цурковска 50 кр., О. Цурковска 50 кр., Н. Морозъ 1 зр. 20 кр., Ил. Ткачунякъ 1 зр. 20 кр, А. Шахновичъ 1 зр. — II. Запомоги удѣлили: Хв. товариство „Дѣстеръ" 25 зр., Хв. Рада мѣста Станиславова 50 зр., Хв. Каса щаднича въ Станиславовѣ 30 зр. — III. Зложили жертвы: Преосв. Еп. Кост. Чеховичъ 10 зр.; въ пушокъ въ реставрацін п. Геркоперда 4 зр. 51 кр. — IV. Припадаюча частина доходу въ ювілейного вечера въ честь Котляревского 8 зр. 78 кр., вбдсотки 50 кр. — Разомъ доходы: 143 зр 49 кр.

Б) Розходы: I. Кошты дѣловодства 2 зр. 14 кр. — II. Запомоги удѣленій въ готовыхъ грошахъ 68 зр. — III. Одѣжь и чоботы для убогихъ ученикбвъ 95 зр 15 кр. — IV. Книжки и приборы шкбльній 1 зр. 90 кр. — Разомъ розходбвъ 167 зр. 19 кр.

Подаючи се справоздане до прилюдной вѣдомости, пбдписаный Выдѣлъ дякуе въ имени убогои рускои молодежи шкбльной всѣмъ, що зложили вклады и жертвы, и пригадуе Вп. Патріотамъ, що бѣдной рускои молодежи шкбльной въ Станиславовѣ бблыше, нѣжь въ инши съ мѣстахъ.

За Выдѣлъ товариства „Шкбльна Помбчь" въ Станиславовѣ, дня 31 марта 1899. — *І. Горайко* голова, *Н. Морозъ* касіеръ.

монізація ихъ, сли мають вбдповѣсти духови нашои церковнои пѣснѣ и приняти ся межи народомъ, мусять въ головныхъ точкахъ сходити ся зъ оригіналомъ.

Композиторъ намагае ся урбзнороднити пѣснѣ церковній своеи гармонізаціи — по взору о. Нижанковского — черезъ переплѣтане спѣву гуртового зб спѣвомъ въ оденъ або два голосы [tutti — solo — duo]. Се дуже хорошо, хотяй въ гармонізаціи нашихъ колядъ и взагалѣ пѣсень церковного давного напѣву не на мѣсци. De gustibus non est disputandum... однакожъ въ тбмъ случаю треба було лишити оригіналъ вбесть народови и его питомбй творчости, або природно провадити голосы, якъ се хорошо вчинивъ о. Нижанковскій, а не мѣшати такихъ комбінацій, якъ пр. въ „Нинѣ Адаме" въ duo „Той которого" и т. д. (того рода комбінацій математичныхъ въ „Партитурѣ" знайде ся бблыше!). Коли-бы гармонізаторъ бувъ держався звычайного способу „втуромъ", а де не можна, збйшовъ въ домінанту або октаву, се було бы и природнѣйше и може красше.

Не подобали ся менѣ лишь коляды толкованій зъ польского *слово за словомъ* въ придержанемъ ідіомату и наголосу польского, именно: „Ангелъ пастирямъ мовивъ" и „Въ яслахъ лежить", хотяй обѣ а передовсѣмъ та друга набрцево гармонізованій. Чи-жь мы вже такъ бѣдній, що мусимо у чужихъ запозичати ся въ колядy?!

П. Дорундякъ, выдаючи свою „Партитуру", коли вже очевидячки почавъ розпоряджати основными вѣдомостями музичными, представивъ ся галицко рускбй спѣволюбивбй публицѣ зъ красною роботою, якъ що-до змѣсту, такъ и що-до формы. Коли его перша праця пбдъ взглядомъ технічнымъ такъ по можности выкбичена, то можемо сподѣвати ся, що будучій его творы, якъ гармонізація, такъ може и оригінальній, будуть ще совершенѣйші. Се ему тымъ лекше прийде, бо, якъ зъ „Партитуры" слѣдно, вбнъ е робітникомъ дуже совѣстнымъ и солідnымъ, а до того основно знае гармонію и мусѣвъ переглядати стар^ западно церковній хоралы и композиція, о чімъ свѣдчать: по майстерски ужите старо церковне закбичене въ „Божій ангелы" [Plagal Schluss], дальше секстовій спбв звуки [Terz-Sextakkorde], котрыхъ примѣромъ въ „Ангелъ пастирямъ мовивъ" ужився за бо гато, якъ вкбнци, трохи штивна модуляція, котра вилѣзла черезъ наслѣдуване старинныхъ первовзорбвъ.

Понеже п. Ф. Колесса въ своѣй реценвіи высказавъ деякій погляды при нагодѣ „Партитуры", котрій яко загально сказанй могли бы може вилынути и на иншихъ гармонізаторбвъ або композиторбвъ, тому хочу де-що зъ нихъ навести и розъяснити.

II. реценвентъ не годить ся зъ окбиченемъ на терцу, бо — каже — оно не народне. Я бы думавъ, що въ штучнбй гармонізаціи можна се полишити композаторови до волѣ а передовсѣмъ въ гармонізаціяхъ о низкихъ позиціяхъ, пр. b, c, d, e [одночертныхъ], де тяжко поставити спбвзвукъ въ першбй позиціи, бо голосы жѣночій або хлопячій въ низкихъ звукахъ непріемно звучать; розумѣе ся само собою, що та терца, котру часто стрѣтити можна въ церковно-народныхъ пѣсняхъ, мусить бути выправдана. Що-до рецепты реценвента: якъ бы обходити ся зъ окбиченями на домінантѣ або квінтѣ, то позволю собѣ бути зовсѣмъ иншого погляду; до того выкажу ему таки на колядѣ ч. 2. „Божій ангелы" [вульгарне „Херувими святъ"] въ „Партитурѣ", що поглядъ его — рѣчь смаку, а по-при тбмъ п. Дорундякъ, хоть не поступивъ пбсля указанои рецепты, мае якъ найбблышу слушность. Его окбичене as-des-as-dur, пригадуюче класичній церковній окбичення [Plagal-Schluss], показуе, якъ треба бы пѣснѣ церковній (народній-свѣтскій сюда не вбдносять ся) окбичувати, коли они мельодією окбичують ся на домінанту, щобы заспокоити, вдоволити такъ спѣваючихъ, якъ и слухаючихъ. Шкода, що п. Колесса не приглянувъ ся колядѣ ч. 19 „Херувими святъ" выдання о. Матюка а бувъ бы побачивъ, що самъ о. Матюкъ, окбичивши коляду писану въ g dur по перше на квінту яко тоніку, черезъ a на d-dur (якъ бы пбсля указбвки п. реценвента) бачивъ, що оно не достаточне, бо коляда остае безъ окбичення, въ повторенію вертае — замѣнивши мельодію! — назадъ въ природне окбичене g dur. *Якъ п. Дорундякъ наслѣдувавъ взоры старій класичній въ своѣй праци, такъ и его гармонізація въ окбиченю „Божій ангелы" буде у насъ яко взорець, буде класична.* Що-до окбичення въ оденъ голосъ, унісономъ, то оно въ мужескбмъ хорѣ мае рацію, но въ мѣшанбмъ, де примѣромъ въ окбиченю унісономъ чути октаву высшу жѣночихъ голосбвъ, се вже не конечно естетичне; *оно добре, але и домінантою по серединѣ,* а въ тбмъ случаю буде такожъ не лишь вбдповѣдаюче духови пѣснѣ народнои, но и класичне, а коли п. реценвентъ такъ се розумѣвъ, та лишь не доказавъ, то на се всякій свѣдомый рѣчи згодить ся.

При кбнци зазначу еще, що п. Дорундякъ, хотяй не знаный дотеперь въ тбмъ фаху, — а у насъ „добро имя паче тысящи злата и сребра" — не щадивъ анѣ труду въ совѣстнбмъ обробленю нашихъ пѣсень церковныхъ, анѣ накладу, и то думаю великого, бо его „Партитура" бездоганне, европейске, скажу, выдане. Щасть ему Боже до тои невдячнои працѣ рускаго выдавця! Коли-бъ менѣ вбльно було вбдступити вбдъ критики и забавити ся въ реценвента, то я высказавъ бы надѣю, що наша спѣволюбивна Русь не перейде надъ симъ выданемъ до порядку дневного, не лишить выдавця зъ жалемъ въ серци на публику руску, а зъ довгами въ кишени! — що музики постарають ся набути таку взбрцеву роботу на поли гармонізація, якою по бблышбй части есть „Партитура", а мы въ короткбмъ часѣ побачимо не лишь заповѣджену композиторомъ другу часть „Партитуры", но и его оригінальній творы въ формѣ ще краснбй и совершенѣйшбй...

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— „Краєвый союзъ кредитовый“ на підставѣ §. 5. б) статуту переведѣвъ въ мѣсяци мартѣ с. р. черезъ свого вѣдпоручника Д ра Льонтіна Озаркевича, заступника начального директора, контролю товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ и товариства взаимного кредиту „Надія“ въ Бережанахъ. Провѣрена дѣяльности выказало правильне ведення обохъ сихъ стоваришень. — Товариство взаимного кредиту „Вѣра“ въ Перемышли, товариство „Касы заїатковои“ въ Сгрыю и товариство „Руской Касы для ощадности и пожичокъ“ въ Чернівцяхъ предложили „Краєвому Союзови кредитовому“ справоздана зъ дѣяльности за рѣкъ 1898. Заявляючій ся руски товариства кредитовій зволять замовляти потрѣбній друки книговѣ въ товариствѣ взаимного кредиту „Вѣра“ въ Перемышли, понеже „Краєвый Союзъ кредитовый“ приступить до выданя власного накладу друкбвъ по вычерпаню тыхъ-же въ Перемышли. — Притѣй нагодѣ подае ся до вѣдомости интересованыхъ, що дирекція „Краєвого Союза кредитового“ урядує для сторбнъ: кождого дня, о крбмъ недѣль и рускихъ святъ, вбдъ годины 11. передъ полуднемъ до годины 1. по полудни. Льокаль стоваришеня: Львбвъ, Ринокъ ч. 10, II. поверхъ [дбмъ „Просвѣты“]. — *Дирекція.*

— Епископъ Константинъ Чеховичь бувъ онегды на авдіенціи въ цѣсаря у Вѣдни.

— Панну Саломею Крушельницку — якъ доносять польскій дневники — заанґажувала дирекція правительственныхъ театрбвъ варшавскихъ до оперы на будучій сезонъ зимовый. За выступы черезъ два мѣсяцѣ дбстане 16.000 франкбвъ.

— Намѣстникъ ґр. Пініньскій має женити ся въ ґрафинею Фредровою, вдовою по маршалку рудецкои рады повѣтовои.

— Зъ Галицкои касы щадничои. Заступниками директорбвъ именувавъ маршалокъ краєвый лѣкаря д-ра Едварда Стройновского и урядника выдѣлу краєвого Пѣрожиньского. Д ръ Стройновскій має урядувати постбйно по кблько годинъ денно, а Пѣрожиньскій лишь тогдѣ, якъ бы д-ръ Стройновскій бувъ перешкожденый. Заступникъ директора побирав [такъ якъ доси] 10 зр. за кождый день урядованя. — Вбдъ теперь урядувати буде въ касѣ такожь шестохъ цензоровъ — Першій директоръ Антонъ Никоровичь приѣде [зъ Тернополя] до Львова въ половинѣ цвѣтня и обійме урядованє. Другимъ директоромъ буде вже певно проф. Т. Шілятъ.

— Въ справѣ процесу Зімы потремо дальше такій вѣсти: Якъ доносять Ruch katolicki, онегды явила ся у Зімы судово-лѣкарска комісія *для розслѣдженя стану ево ума;* видко хтось хоче зробити зъ Зімы такъ само варіята, якъ зъ самоубійника д-ра Крижановского. — Читателѣ нашій знають вже о арештованю „будбвничого“, Карпиньского, котрый не такъ давно ще двигавъ на козлику на плечехъ цеглы при будовѣ, а теперь при помочи кредиту галицкои касы щадничои ставъ властителемъ двохъ сѣлъ и каменицѣ у Львовѣ. Отже зъ Львова пишуть до краковского Głosu narodu, що за того Карпіньского выдавъ Зіма свою колишню покоѣвку. — Dziennik polski доносить, що судья слѣдчій Милашевскій арештувавъ онегды четверту особу въ справѣ касы [назвища тои особы не подае зъ огляду на слѣдство]. Здаєть ся, що якъ бы пришло арештувати всѣхъ виновникбвъ, котрій безпосередно чи посередно запинили крахови касы, то ледва, чи стало бы мѣсця въ слѣдчбмъ криміналѣ.

— Начальна рада сторонництва людового вбдбула у Львовѣ засѣданє дня 26. марта с. р. и — якъ доносять Przyjaciel ludu, орган того сторонництва — застановляла ся такожь надъ справою доповняючихъ выборбвъ на мѣсце самоубійника Віктора. Отже рада „узнала, що до сойму зъ повѣту лѣського бувъ бы пожаданый выборъ посла Яна Стапіньского, а до рады державнои зъ округа Березбвъ Сянбкъ-Лѣсько выборъ посла Ґригорія Милина; остаточне рѣшенє полишено екзекутивному комітетови сторонництва по засягненю гадки мѣсцевого населенія“. Зъ тои ухвалы видко, якъ то панове людовцѣ що-до хапання мандатбвъ зъ округбвъ рускихъ зовсѣмъ не рѣзнять ся вбдъ польскихъ „обшарникбвъ“! А прецѣнь, коли свого часу п. Милянъ кандидувавъ до сойму а потому п. Стапіньскій до рады державнои, людовцѣ обѣцювали, що на будуще они пбдопруть Русина... Зъ кругбвъ „врархіи сполечнои“ высунувъ ся [попри маршалку Рамультѣ] такожь ґр. Ігнатій Красицкій, властитель Лѣська...

Безперечно въ рази зъ наближаючими ся выборами стоять пбднесеный сими днями въ органахъ польскихъ сторонництвъ католицкого и людового ґвалтъ на о. Теофіля Калужняцкого зъ Загбря, декана ольховецкого, віцемаршалка сянбцкои рады повѣтовои и бувшого кблька разъ кандидата на посла, за „brutalne znęcanie się nad polskiem dzieckiem“. Пбсля опису польскихъ газетъ о. Калужняцкій, займовши до школы въ Загбрю въ якбмось и неятнбмъ дѣлѣ до учителя, мавъ при вбдходѣ попрощати дѣти по руски „Слава Богу!“ а коли одинъ хлопець, Поляк, сынъ зелѣзничого урядника, вбдповѣвъ по польски „Na wieki wieków“, о. Калужняцкій мавъ „вернути ся вбдъ дверей, стопити хлопця за волося и термосити нещасливу жертву, вытягнути его на середину склѣ школьнои и тамъ кблька разъ по лици ударити“ и т. д. — Що польскій кеплани у исходбвій Галичинѣ такъ поступають зъ рускими дѣтьми, се рѣчь стверджена, однакъ не хочемо вѣрити, щобы такъ поступивъ рускій священикъ, головѣкъ старшій, деканъ и віцемаршалокъ.

— Банда циганбвъ зъ Угорщины пбдчасъ свого волокитства по повѣтѣ городеньскбмъ украла въ селѣ Трбйци селяньску дитину. Жандармерія, повѣдомлена о тбмъ, дбгнала циганбвъ, вбдобрала вбдъ нихъ дитину, а ихъ самыхъ [кількинацять мужчинъ и женщинъ та дѣтвору] спроваджено до Коломыѣ для переведеня карного слѣдства.

— Село Винники [коло Самбора] набули на власность за суму 300.000 коронъ пп. Александеръ и Антбнъ Криськи зъ Попелѣвъ вбдъ Бориславомъ вбдъ п. Брон. Сондецкого, нотаря въ Живци, и п. Ванды зъ Сондецкихъ Жигульскои, жены инжинера зелѣзниць державныхъ въ Самборѣ. Новій властитель Винникъ с Русинами, сыны п. Мик Криська, властителя Попелѣвъ.

— Вбдъ госпожи Ольги Дыкой, жены сотрудника о. Іос. Дыкого зъ Перегинська, одержумо отсе письмо: На підставѣ 19. §. о печати прошу о слѣдующее спростованье: Такъ якъ дописователь „Дѣла“ въ 65 ч. соблазнился тѣмъ, що я отправила сповѣдь у лат. священника кс. Малиновского, должна я, хотя не обучавшаяся праву церковному поучити его и Почт. Редакцію „Дѣла“, що отправленье сповѣди католикови одного обряда есть передъ католическимъ священникомъ другого обряда, есть ли онъ полякъ или нѣмецъ или французъ, правомъ церковнымъ сознволено, не составляетъ затѣмъ никого преступленія — не свободно только безъ дуже важнои причины причащатися у священника другого обряда, дописуватель же самъ заявляетъ, що я только исповѣдалась у лат. священника. О причащеніи моемъ у русского священника дописователь не згадуетъ кажется длятого, щобы некій думавъ, що я причащалась у лат. священника. Невѣрно тоже, що изъ русскихъ „пань“ только я одна отправила исповѣдь у лат. священника кс. Малиновского. Въ прочемъ на злобную допись дописователя отвѣчу еще и такъ, що лучше пойти къ исповѣди и къ лат. священнику, чѣмъ вовсе не ходити къ исповѣди. Съ истиннымъ уваженьемъ *Ольга Дыкая.* Перегиньско 24/3 (5/4) 899.

— Степень лѣкарѣвъ ветеринаріи на львбвскбй ц. к. академіи ветеринаріи дбстали: Ад. Ґонска родомъ зъ Дубецка, Іос. Ясѣньскій зъ Печенѣжина, Адольфъ Люріе зъ Маньска (на Литвѣ), Стан. Лушиньскій зъ Острова, Г. Мандельбаумъ зъ Рушѣ [зъ Крабовского] и Антр. Мушиньскій Лошиева.

— Въ справѣ замордованя рускаго кольониста Боєчка въ Канадѣ доносять американьскій часописи, що обохъ убійниковъ [емігрантбвъ селянъ зъ Иванья пустого въ борщѣвскбмъ повѣтѣ] засуджено въ Вінніпегу на смерть черезъ повѣшенє въ дни 26 мая с. р.

— Процесъ Ґуминьского и товаришѣвъ за обманьства въ справѣ товмацкои цукровнѣ, має вбдбути ся передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ въ червни с. р.

— До Канады выѣхало онегды зъ Побережа коло Ґзуполи сорокъ родинъ.

— Дирекція зелѣзниць державныхъ подае до вѣдомости, що зъ днемъ 4 цвѣтня с. р. привернено знова рухъ всѣхъ поѣздбвъ на зелѣзници льокальбй Новый-Лупкбвъ-Тисна.

— Вояцка доля!... Вѣденьска Arbeiter Zeitung доносить: „За кблька днівъ вбдбуде ся передъ краєвымъ судомъ въ Оломуцу цікавый процесъ цивільный о вбдшкодованє за калѣцтво при вбйску. Въ роцѣ 1894 вступивъ сынъ убогои вдовы Євг. Оборскій до служебы яко вояк 41 полку пѣхоты и невдовзѣ задля доброго поведеня вмеховано его капраломъ та призначено до служебы у архикняжа Петра Фердинанда, котрый служивъ въ тбмъ полку. Властивымъ зверхникомъ Оборского бувъ вбдъ теперь подполковникъ von Pelichy, шамбеляпъ архикняза, и вбнъ почавъ Оборского „абрихтувати“. Два мѣсяцѣ звущавъ ся вбнъ надъ Оборскимъ въ нечуваный способбъ, бивъ его по лицю, копавъ ногами и т. п. Оборскій зносивъ спокбйно въ надѣи, що се чей колись скбнчить ся и вбнъ за свои „заслуги“ скорше буде авансувати. Но двохъ мѣсяцахъ вбдосланно его до полку, але вже — калѣкою. Мусѣвъ ити до шпиталя и тамъ вбддавъ ся пятьомъ операціямъ, але безъ успѣху. Болонка бубни въ лѣвбмъ усѣ була перервана и нещасный оглухъ на цѣле житє. При вбйску такихъ калѣкъ не треба, отже вбдосланно Оборского на родину. Тутъ опинивъ ся безъ кавалка хлѣба, бо яко глухій не мбгъ дбстати пѣнкои посады. Приневоленый нуждою обжалувавъ вбнъ пбдполковника von Pelichy о аліментацію въ квотѣ 50 зр. мѣсячно и о вбдшкодованє за бблъ въ сумѣ 10.000 зр. Судъ въ Оломуцу має розсудити, чи можна безкарно при вбйску робити людей калѣками!...“

— Огнѣ. Пишуть намъ, що дня 4 с. м. о 10 годинѣ рано выбухъ огонь въ Семенбвцѣ коло Щирця и погорѣли чотири господарства а 13 будынкбвъ [трехъ всью згорѣло, а четвертому лишилась хата]. Зъ погорѣльцѣвъ бувъ одинъ не обезпеченый.

— Великій паны уряджують и сего року свою панську забаву — перегоны кбньскій. Показуе ся, що всякій руны, краха, самоубійства, котрій постигли Галичину, не можуть попсувати рбкъ рбчно уряджуваныхъ а дорогихъ забавъ. И такъ будуть „перегонятись“ паны въ Краковѣ въ дняхъ 15 до 18 червня, а у Львовѣ 28 червня. Замѣтна рѣчь, що при перегонахъ що разъ менче спортсменбвъ о гербахъ коронныхъ, а за те що разъ бблыше новомодныхъ шляхтичбвъ зъ орядомками о нѣмецкихъ окбличенихъ, а котрыхъ батьки писались — fin Tarnopol, fin Kulikow и т. д. Се й не дивниця — батьки ихъ мали нагоду вывѣтрить кбньскои ѣзды при продажи коней на галицкихъ ярмаркахъ, отже сыны ихъ увзяли той горячій темпераментъ и вже замѣсть на ярмаркахъ, попсують ся на панськихъ перегонахъ побѣчь „dawnych rodów“. Tempora mutantur...

— Титулъ „надворного доставця“ подорожѣвъ. Замѣсть дотеперѣшнои оплаты 500 зр., буде платити ся теперь 1000 зр. Квоту сесю мае ся складати въ дирекціи австрійского музея для штуки и промыслу, а фонды, який зъ него зберуть ся, мають служити на запомоги, стіпендіи, на подорожи для обрбзованя въ ремеслѣ, промыслѣ и т. п.

— Дрббній вѣсти. П. Осипъ Маковей членъ редакційного комітету „Літературно-наукового Вістника“, выѣздать до Вѣдни продовжати студіи фаховѣ, одержавши стіпендію [300 злр.] зъ міністерства просвѣты; редакційні справы обнявъ по нѣмъ п. Володимиръ Гнатюкъ. — Въ Берлинѣ банкиръ Різе, здефравдованши до 400.000 марокъ, утѣкъ дня 1 с. м.; многій родины стратили черезъ се свои вкладки а одинъ банкиръ, Павло Міллеръ, ставъ просто жебракомъ. — Почетне горожаньство надало мѣсточко Порохникъ п. Володисл. Шидловскому, судовому офіціялови теперь въ Жидачевѣ, за заслуги для розвитку мѣсточка. — Въ Константинополи померъ онегды на ударъ серця въ 52 роцѣ житя польскій дневникарь Мих. Невлинъскій. — Въ Станиславовѣ померъ въ 60 роцѣ житя Валер. Юркевичъ, почтовый офіціялъ. — Вбйско россійске, кбнниця и пѣхота, одержить невдовзѣ новій мундуры пбсля проекту спеціяльнои комісіи при головнбй интендантурѣ. — Голосный вынахбдникъ Янъ Щепанікъ має оженитись зъ ґрафянкою Mercedes Cohera зъ Испаніи. — Подорожникъ Натгоретъ изъ Швеціи выбирае ся до всхбдныи Ґренландіи шукати за Андремъ и его товаришами; выправа потреває чотири мѣсяцѣ при участи 25 людей, а кошты вынесуть 70.000 коронъ изъ добровбльныхъ складокъ. — У Львовѣ отруила ся квасомъ карболевымъ Берта Курцерова, вдова по банковбмъ урядникѣ и властителька реальности. — На приказъ львбвского суду карного увязнено Гесса, сына збанкрутованого властителя перевозового бюра при ул. Коперника, за обманьства. — Львбвскому шевцеви Іос. Веберови скрадено изъ склепу въ рынку минувшои ночи 100 паръ черевикбвъ; злодѣѣвъ не выслѣджено. — Въ окрестности Рашева выгибли всѣ куры на якусь заразу, здаєть ся на сухоты

Посмертні — ✝ — оповѣстки.

О. Іосифъ Кернякевичь, почестный крилошанинъ и ювілятъ, деканъ журавеньскій, парохъ въ Черневѣ коло Букачовець, упокоивъ ся дня 4 с. м. въ 79 роцѣ житя а въ 53-бмъ священьства. Покбйный бувъ примѣрнымъ священникомъ и любивъ свій нарбдъ. В. в. п.!

Марія зъ Кордасевичѣвъ Будзиновска, жена ц. к. инспектора податкового въ Мельцу [на Мазурахъ] упокоила ся дня 31 марта въ Перемышли въ 27 роцѣ житя. Одинокимъ ей бажанемъ на чужинѣ было, щобы на Руси умирала [слабувала на сухоты] и се бажане ей сповнило ся: приѣхала до Перемышля и ту померла. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Чернбвцѣ 7 цвѣтня. Сойм ухвалывъ одноголосно прелімінарь краєвого фонду и ухвалывъ покрыти дефіцитъ 42% додатками до податкбвъ. Принято такожь одноголосно внесеня, порученій президентомъ краю въ справѣ змѣны краєвого статута и соймовои ординаціи выборчои.

Вѣдень 7 цвѣтня. О новыхъ выганяняхъ зъ Прусъ доносять, що президентъ правительства въ Мерзебурзѣ наказавъ, щобы безпроволочно вбдставлено до границѣ галицкихъ роббтниковъ занятыхъ въ промыслѣ, а рбльнымъ роббтникамъ выznачено яко остаточный речинець до выѣзду зъ Прусъ, день 15 грудня с. р. Сесе заряджене є здаєть ся результатомъ загального наказу міністра, бо и президентъ Шлезвіка зарядивъ выгнаня всѣхъ чужихъ роббтниковъ.

Опава 7 цвѣтня. Розбйшла ся тутъ поголовска про зъѣздъ цѣсарѣвъ Австрія, Нѣмеччины и Россіи въ Скерневицяхъ, бо россійскій надворный стрѣлець прибувъ до Опавы щобы закупити гоньчій псы и оленѣ призначеній на велике полованя въ Скерневицяхъ.

Находъ 7 цвѣтня. Зъ нагоды роббтничого страйку выбухнули тутъ розруси, пбдчасъ котрыхъ знищено и зграбовано вбсѣмъ склепбвъ. Арештовано 20 особъ. Причиною розрухбвъ мали бути вбдмова жаданого роббтниками пбдвышеня платнъ.

Берлинъ 7 цвѣтня. Англія и Американьска унія мали рѣшучо згодити ся на нѣмецкій проектъ управильненя самоанськихъ справъ, а то черезъ комісію зъ трехъ членбвъ, котрій постановы можуть бути ухвалены одноголосно.

Гага 7 цвѣтня. Вже розсилано урядовій запросины на мирову конференцію до 19 европейскихъ державъ. Зъ заграничныхъ запрошено: Американьску Унію, Сіямъ, Персію, Чілі и Японію. Пбдставою нарадъ буде друга нота россійского правительства.

Бѣлградъ 7 цвѣтня. Сербска праса обговорюе въ обуроненъ нѣсти о анархіи пануючій въ старбй Сербіи. Морды и публичній насильства, стоять тамъ на порядку дневнбмъ. Въ коссовскбмъ вілаетѣ, въ очахъ турецкихъ властій Альбанцѣ [магомеданцѣ] допускають ся нечуваныхъ насильствъ на христіяньскбй людности.

Римъ 7 цвѣтня. Въ середу розпочавъ ся тутъ отвореный королемъ мѣжнародный конгресъ праси.

Кольонія 7 цвѣтня. Представителѣ Америки на мировбй конференціи мають заявити, що Америка пбдъ взглядомъ уоружена такъ далеко стоить за европейскими державами, що не може зобовязати ся до залишеня дальшихъ уоружень.

III. Звычайній загальній зборы

Товариства взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Львовѣ вбдбудуть ся дня 11 н. ст. мая въ четверъ по Томиній недѣли 1899 р. о год. 4 по полудни у Львовѣ, въ великбй сали Народного Дому

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вбдчитанє протоколу зъ попереднихъ загальныхъ зборбвъ.
2. Справоздане Рады надзираючои и Дирекціи за III. рбкъ адміністраційный.
3. Справоздане Комісіи ревізійнои за III. рбкъ адміністраційный.
4. Роздѣлъ выску за р. 1898 въ сумѣ 5681 кор. 89 гел.
5. Внесена и интерпеляціи членбвъ.

Заступникъ президента Рады

130 ГРИГОРІЙ КУЗЬМА.

Надбслане.

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 ☛ перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, *зъ* улицѣ Скарбкбвскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскбмъ. ☚

Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся дальше ласкавій памяти.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

86 *Димитрій Ковальскій.*

☛ ЛИПЕЦЬ ☚

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставраціи, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухни.

79 191—? Зъ высокимъ поважаньемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятніхъ пляцу Галицкого

зоручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, перспективы, бінокле, лупенады, барометры, термометры, вѣзій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничій, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двобнбвъ електричныхъ.

Всякій направки подагодять ся якъ найскорше и найдешевше. 415

Уважайте на сей ☞

выпаленый КОРОКЪ! !!! ☜

18 5—2

Ч. 16626.

Оголошенє конкурсу.

Зъ початкомъ року шкбльного 1899/1900 наданыхъ буде вбсѣмъ мѣсць фундушевыхъ въ ц. и к. заведеняхъ войсковыхъ зъ фундаціи пбдъ назвою „Цѣсаря Франца Іосифа I. ювілейна фундація“.

Зъ себѣ принятя оголошуе ся рбвночасно въ Gazet-ѣ Lwowskбй и за посередництвомъ всѣхъ заведень науковыхъ высшихъ и середныхъ.

Речинець до вношеня подань до Выдѣлу краєвого уплыває въ днемъ 5 мая 1899.

Зъ Выдѣлу краєвого.

У Львовѣ дня 14 марта 1899. 111 3—3

ВАННЫ довгій лякіровани по зр. 1 и 16, цинковій по зр. 24., насѣдовій по зр. 6—, и 7·50. Ваненки до варенія рыбъ по зр. 4, 5, 6 и 7·50 пор. чає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзка у Львовѣ площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

НОЖЕ рѣзницкій и масарскій заразомъ стальки до остреня припоручае Иванъ Лисуякъ ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Пчбльный мѣдъ

въ пушкахъ 5 клґ. по зр. 2·50.

Пчбльный вбскъ

по зр. 1·60 за клґр. розсылае за послѣплатою

І. МЕНЧЕРЪ

Микулинцѣ. 124

На 4%

знижає стопу процентову вѣдъ вкладокъ щадничихъ

Товариство взаимн. кредиту „Днѣстеръ“

спомарищене зареєстроване въ обмеженою порукою во Львовѣ

почавши вѣдъ 1 липня 1899 р.

До 1 липня 1899 будуть вкладки опроцентованій еще по 4½%. 128 1—

Гандель И. Вентцля въ Краковѣ

пѣдъ образомъ Матери Божои

поручае

ГЕРБАТУ РОССИЙСКУ

Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы

въ оригинальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.

При вѣдборѣ 5 кільо высылае franco. Вѣдпродавчимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 18—20

Цѣнники на жадане высылае оплачений.

АЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львовѣ, ул. Подлѣвского ч. 5.

Складъ всякихъ матеріялѣвъ будѣвляныхъ.

Выключне заступництво для Львова и всходнои Галичины.

Австр. Товариства акційного першои фабрики Портландъ-Цементу въ Щакловѣ.

Ц. к. упр. Товариства акційного першои фабрики выроббвъ шамотныхъ и штайнгутовыхъ передше *F. Schlimp* въ *Schattau*

Тов. акц. фабрики вапнихъ гидравлічного для фасадъ въ Kattenlesnebeu.

Фабрики ц. к. патентованои пѣдлоги ксильолітовои безъ фугъ Zbořil Miksch и Сибика въ Шчехахъ.

Удержуе на складѣ: портландъ-цементъ, вапно гидравлічне, вапно сладисте гіпсъ, асфальтову пасту дахову, асфальтовій плыты изоляційній карболінеумъ, смолу углену (Steinkohlentheer) цементъ деревный (Holzcement), руры штайнгутовѣ до кльозакъ, канальбвъ, водотягбвъ, пѣдлоги штайнгутовѣ, цементовѣ, дощникови и ксильолітовѣ, печи кафлевѣ, цегла, плыты и мучку огнетревалу, дахбвки, лунокъ и тростину суфітову а такожъ взагалѣ всякій матеріялы будѣвляній, ручачи за ихъ доброту.

Пѣдприемство роботъ бетоновыхъ, укладане пѣдлогъ цементовыхъ, штайнгутовыхъ, дощникovыхъ и ксильолітовыхъ, устаплення печей и крытя дахбвъ дахбвкою, дунками, папою огнетреваломъ и деревнымъ цементомъ (Holzcement) по умѣрковаиыхъ цѣнахъ. — ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, препоручене Вч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашнѣ, скоть, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

Станъ фондбвъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1898 выносить:

Фондъ резервовый	96.775·05 зр.	206.880·57 зр.
Резерва премій	64.263·12 „	
Фондъ основный	45.000·— „	
Резерва спеціяльна	842·40 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣрковани, услбвя обезпеченъ корыстни, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. До кбнця 1898 року выносили выплачени шкоды 627.790 зр. 67 кр. Полісы „Днѣстра“ приймаютъ Банкъ краёвый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій услбвя, представляе своими значными фондами найбѣльшу гарантію, и выдае полісы и квиты въ рускбмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоварищене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або поруку двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членбвъ и трегихъ осббъ по 4½% до 1 новня 1899. Вѣдъ 1 липня 1899 будуть вкладки щадничій опроцентованій по 4%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тблько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 84 54—0

Зголошеня о удѣленє агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентбвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львбвъ, ринокъ ч. 10. (дбмъ „Просвѣты“.)

Информація и посередничество до вписанія членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты ихъ.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, ліквровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, ліквры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на коливки, такожъ правдивый оцетъ спиритусовый. 866 52—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скбичивъ зъ кбнцемъ 1897 р. 28-мый рбкъ своеи дѣяльности и зросла во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кбнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитости побочій и вѣдсотки за рбкъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпечени сумы въ секціяхъ на жите	„ 26,356.514·12 „
Обезпечени сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 389,794.649·— „
Выплачени капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.179·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнбй сумѣ до кбнця р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкбдъ огневыхъ будынкбвъ, движимостій, зббжа, товарбвъ, запасбвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренй, а услбвя обезпеченя вельми корыстнй.

Тарифъ и друксортбвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляе якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при уляцы Словацкого ч. 3. 63 4—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє агенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе агенціи письменнымъ селянамъ.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВЙ

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковй)

приспособлей въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчнице зъ побуджуючого дѣяня на жолудокъ при забуреняхъ трависня и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвбйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковй часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышу охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивй всякій фабрикаты, котрй не заосмотрезй тбк маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady**. 412 17—22

Каплѣ жолудковй аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковй)

опакований въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцелю [яко марки охоронной]. Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись стояча побочь пѣдпись *C. Brady*

Складовй части подай.

Каплѣ жолудковй правдивй можна набути у всѣхъ аптиках.

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ

стоварищене зареестроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотярства вѣдля композицій своихъ членбвъ, а имённо: образы релігійній до иконостасбвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовй и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, споѣвдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рбвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографічній репродукціи образбвъ рускихъ артистбвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлемъ Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се часто руске Товариство патріотичнбй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зволить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрй приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 460 19—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай кураційныый

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французскій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае

Народна Торговля.

20 12—0

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручае

своє переплетиче и галантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 866

Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумбвъ, Манъ, Дипльомбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., IIа по 64 зр. за 100 кільограмбвъ loco фабрика.

ВИНО

въ баріякахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

КАДИЛО

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 403

Подекнѣ въ сплатахъ пѣсля договору безъ пѣдвышеня цѣнъ

признаемо Вч. бо. духовнымъ, ц. к. держ. и прив. урядникамъ а такожъ всѣмъ особамъ за добрбмъ становиску въ случаю потребы купна товарбвъ лляныхъ и полотняныхъ якъ пѣфонбвъ, адамашкбвъ, вебъ на костѣль и т. п., такожъ столового бѣля, ручникбвъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣтячого, рбвножъ церковныхъ покровъ передъ престолы, сальонныхъ и другихъ, дальше портіеръ, занавѣсбвъ, хѣдникбвъ, ватованыхъ ковдръ, церат ліноле̂умъ, канъ на столы и постелѣ, коциковъ, дергъ на конѣ, накатбвъ, тебелінбвъ и многихъ другихъ артикулбвъ.

Ілюстрованій цѣнники высылаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належитъ адресувати: 190

Товаровый дбмъ

„AU LOUVRE“

Львбвъ, улиця Сикстуска ч. пр. 6. (Пасажъ Гавсмана).

Лѣсництво Зассбвъ (Zassów)

(п. п. Зассбвъ, зелѣзнича стація и телегр. Чарна) — высылае за послѣплатою низше поданй

НАСѢНЯ ЛѢСНЙ:

Назва	Сила кѣльч.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Збѣръ	За 1 фунтъ зр.	кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить за збѣръ зъ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	60	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явбръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Кленъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вбльха чорна Alnus gl.		—	85
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Поручае збѣръ зъ 1898 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Вязъ Ulmus camp.		—	30
Береза Betula alba		—	25	Жарковець Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	„	Яблоня зерибвки		1	—
Габгъ Crataegus mon		—	15	Грушки зерибвки		1	50

Цѣнникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Рослинъ повбйныхъ пересылае даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассбвъ пѣдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французски и нѣмецки. 14 9—20

Въ языцѣ рускбмъ выйшли

ПРИПИСЫ ПЕЧЕНЯ

ТѢСТЪ СВЯТОЧНЫХЪ.

Обймаютъ:

Найрбзнѣйшій припысы на Бабу, Колачѣ, Булки, Бріосы.

Знаменитй Торты, якъ: помадковый, прованскій, бішкоптовый, віцкій, почтовый.

Мазурики марципановй, зъ бакалій, знаменитй мигдальовй, пѣкновй зъ консервою цитриновою.

Знаменитй Пляцки, якъ „Перекладанець nugat, дактелевый, чеколадовый, крухій зъ масою мигдальовою, помаранчевый.

Тѣсточки десертовй. Медівники. Медівнички начинковй.

Найрбзнороднѣйшій Тѣсточки до кавы, чаю и чеколяды и т. п.

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 75 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спблки

Львбвъ, Готель Жоржа.

103 3—5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськом. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 69. Львовъ, Субота 27 Марта (8 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кидрыньского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	21 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи непечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Нооднноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Поднки и инший доносеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стишка.

Авізо для Р.Т. Передплатникѣвъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высылаємо нашь дневникъ лише по вложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Хто пускає тумана?

„Руслан“ умѣе вѣдъ часу до часу пускати тумана то на сей то на той бѣкъ. Пригадуємо мѣжь иншимъ, якъ то свого часу въ звазывѣ „До руских послів“ ставъ вовсѣмъ не по новокурсному выводити жалѣ и неначе бъ то взывати „послѣвъ-угодовцѣвъ“ до опозиціи. Але зъ тымъ було ему такъ смѣшно до лиця, якъ коли бы пр. веретѣльница, засуджена на те, щобы тѣлько лазити пѣдземными норами та повзати помѣжь травою и сухимъ листемъ, вылѣзши зъ норы на кретовине, зрывала ся до лету. И нѣхто тымъ зрывомъ слабосильнои, нешкѣдливои рептильки не давъ ся зачепити. Мы указали заразъ, що се тѣлько пустій и незручній страхи на Лахи, а польскій дневники одній пожартували собѣ зъ польского прислужника, а другій дали ему ласкаве батькѣвске упѣмнене.

И знова въ сегорѣчнѣмъ числѣ зъ дня 1 сѣчня заббрала новокурсну рептильку охота пустити свѣжого тумана, обчисленого такъ само, якъ и тамтой, на два боки: щобы зъ одной стороны задурити руску громаду, що ось то „новый курсъ“ не такъ то вже означае безусловну службу Полякамъ, а зъ другои стороны наполохати Полякѣвъ нѣбы-то замѣреною новокурсниками згодою зъ народовцями. Наговоривъ тогдѣ „Руслан“ богато гарныхъ и слушныхъ рѣчей про шкѣдливѣсть роздору мѣжь Русинами; натеревенивъ де-що зъ воздуха хопленого про охоту народовцѣвъ до згоды; донѣсъ, що и „въ таборѣ утилітаристѣвъ рѣзножь на днихъ залунавъ такій покликъ“; натякнувъ про „хмары на галицкѣмъ овидѣ“, про „всякій несподѣванки, якій найблизша буд, чибсть може принести галицкимъ Русинамъ“, про „кѣлька тяжкихъ рокѣвъ, якій прийде ся имъ теперь переживати“; и закѣнчивъ окликомъ: „Однакова мета наша, тожь станьмо опять за одно!“

Мы и тогдѣ указали, що се окликъ нещирый, — що се тѣлько пущеный гуманъ. Рѣчь певна, що народовцѣ неразъ говорять о тѣмъ, яку то шкоду нанесли новокурсники народній справѣ. Рѣчь певна, що народовцѣ бажали бы, щобы новокурсники завернули въ своєи дороги. Але нѣкому не приходило на гадку выдавати, якъ се подобало ся сказати „Русланови“, покликъ до сполуки зъ новокурсниками, бо всякій розумѣе, що ся сполука залежитъ єдино вѣдъ „табору утилітаристѣвъ“ чи то, лѣпше казати, вѣдъ „послѣвъ угодовцѣвъ“ и розпадаючои ся и такъ жмѣнки ихъ прихильникѣвъ. Нехай тѣ послы заявлять устно въ радѣ державнѣй и въ соймѣ, що ихъ хибно и нещасливо почата акція не довела ихъ намѣрѣвъ до цѣли и тымъ самымъ е скѣнчена; нехай по такѣй заявѣ зложатъ свои мандаты: отъ и буде бажана сполука. И мали слушность, коли въ новорѣчнѣмъ поклику „Руслана“ добачили лише пущеного тумана. Такъ само зрозумѣли тоѣ покликъ и польскій дневники та не палякали ся заповѣдженого звороту новокурсникѣвъ.

И спожинавъ собѣ „Руслан“, задоволеный зъ себе, дальше опыханый вѣвсякъ зъ польского правительственного жолоба, выводячи дуже поучаючій роздумованя надъ ситуаціею Австріи, про гр. Туна, про лѣвицю и ей меперѣвъ Вольфа, Шенерера и т. д. Часомъ тѣлько перерывала ему сю блаженну дрѣмку при жолобѣ „консолідація“; и тогдѣ повтарявъ вѣнъ по разъ тисячный свои аргументы, що не въ сполцѣ зъ „кацапами“ повинній мы боротн ся противъ агресивности Полякѣвъ, тѣлько въ сполцѣ зъ Поляками повинній вести вѣйну зъ Москвою, — хочь Москалямъ анѣ не въ гадцѣ забирати Галичину. Ажь несподѣвано и цѣлкомъ неповинно розрадували мы его нашою статьею „Послѣдна дошка ратунку“ такъ, що ажь пѣдскочивъ. Мы уважали за потрѣбне трѣпнути по пальцяхъ тыхъ, що пхаютъ свои поганій руки тамъ, де имъ не слѣдъ. Мы уважали за потрѣбне пригадати розухваленымъ Иванамъ Политикамъ ихъ властиве мѣсце въ „консолідаціи“ и остерегти ихъ, щобы не переступали границь, назначеныхъ консолідацію, та своими безглуздными теоріями и мітаціями не псували и не спиняли народнои роботы. И мы надѣемо ся, що пересторога ся не пѣде въ лѣсъ; въ противнѣмъ разѣ було бы нашою вже рѣчею вывести конечній консеквенціи. У всякѣмъ разѣ радѣсть „Руслана“ є трохи за вчасна.

Але найзабавнѣйшій и найновѣйшій туманъ, якого пустивъ собѣ „Руслань“ въ однѣмъ зъ послѣдныхъ чиселъ. Розказуе вѣнъ, що выдѣлъ „Народнои Рады“ — выразно: выдѣлъ — мавъ недавно засѣданє, а „на дневнѣмъ порядку стояло питанє, чи часъ, щобы опозиція народовецка высвободила ся зъ пѣдъ кормиги москвофильскои ріденты“. Въ самѣмъ выдѣлѣ провѣрено, що сполука народовцѣвъ зъ гореткою московскихъ ренегатѣвъ не лише збезчестила добре имя галицкои Руси, але стала для неи тяжкою колодою у ноги. Але результатъ нарадъ выдѣлу бувъ лише той, що поручено редакціи „Дѣла“ насварити трохи на штабъ москвофильскои ріденты, а впрочѣмъ служити ѣй дальше вѣрно и не зрывати консолідаційнои утопіи. На самъ конець „Руслан“ забавивъ ся у ворожбита и каже: „Тутъ вже не похибнемо ся, наколи скажемо, що консолідація стануда вже надъ своимъ гробомъ. Молодѣжь вся вѣдвернулась вже — славити Бога — вѣдъ сего акробатичного скоку въ рускѣй політицѣ, а старша генерація подѣлилась вже на два таборы. Ще хвилька терпеливости, а консолідаційна пошесть мине ся, якъ всяка пошесть. Труны встануть..“

Отже що до оповѣданя про засѣдане „выдѣлу Народнои Рады“ можемо на грызоту „Руслана“ и его хлѣбодавцѣвъ рѣшучо заявити, що цѣле оповѣдане вѣдъ початку до кѣнця є чистою, зъ воздуха хопленою байкою. Анѣ такои нарады, анѣ такои ухвалы не то „недавно“, але й нѣколи не було. Отже не „Дѣло“ пустило тумана, а „Руслан“, — направленый вже не вѣдъ нинѣ въ пусканю туманѣвъ. Народовцѣ взагалѣ, а окремо „Народна Рада“ и ей выдѣлы мають и безъ окремыхъ нарадъ давно ясну програму и добре та ясно розумѣють свои обовязки для рускаго народу и руских народности; тымъ то нема, якъ нѣколи не було, и бесѣды о тѣмъ, щобы пѣддавати ся пѣдъ чию-небудь кормигу. Гнути шию пѣдъ чужу кормигу — вѣйшло въ звычай ажь у новокурсникѣвъ. Народного прапору и чистоты народныхъ ідеалѣвъ народовцѣ умѣють и зумѣють на будуче берегти, не спроневѣряючись народній чести. А вже найменше причины мають журити ся тымъ тѣ, що, забувши на честь народу, добровѣльно далисъ заманити опыханымъ вѣвсякомъ пѣдъ чужу кормигу.

Що-до ворожбы „Руслана“, то мы дуже радо лишаємо ему ту певну надѣю, що „консолідація“ стануда вже надъ своимъ гробомъ. Але все-таки на нашу гадку не було бы злишною рѣчею, коли бы „Руслан“ по роздумованяхъ своихъ надъ ситуаціею Австріи, надъ Вольфами и Шенерерами и т. п. призадумавъ ся въ послѣдныхъ тыжднихъ великого посту надъ такими питанями: Котра консолідація вѣзчестила имя галицкои Руси: чи консолідація Русинѣвъ мѣжь собою, чи консолідація кѣлькапацити новокурсникѣвъ зъ гнобителями галицкои Руси? Чи тамта консолідація стала для галицкои Руси колодою у ноги, чи ся? Чи тамта засмѣтила руску справу, вдеморалізувала руску суспѣльность, ослабила ей духа, — чи ся? Чи тамта є акробатичнымъ скокомъ въ рускѣй політицѣ, чи ся?

А нѣнци маємо ще одну просьбу до „Руслана“: коли такъ любитъ р зказувати байки про засѣдания выдѣлу „Народнои Рады“, то нехай же насъ разъ урадуе такожь справозданемъ зъ засѣдань „Католицкого Союза“!

Переглядъ політичный.

Въ ческѣмъ соймѣ роздано вчера предложенє о утворенію кѣлькохъ новыхъ окружныхъ судѣвъ. Въ предложеню знаходить ся зворотъ, щобы міністерство „евентуально“ застановило ся такожь надъ справою утворенія окружного суду въ Карльсбадѣ. Пѣсля Narodni-хъ List вѣвъ сей зворотъ треба такъ

Огородова культура въ Залѣщицкѣмъ.

Въ мѣсячнику „Ogrodnictwo“ выдаваномъ краковскимъ товариствомъ огородничимъ знаходимо замѣтну статью пера п. І. Бжезіньского, инспектора пѣль и доцента огородництва при краковскѣмъ університетѣ. Въ статьѣ сѣй обговорюе вѣнъ теперѣшный станъ управы морель и винограду въ Залѣщикахъ и околиці, а що змѣстъ сеи статьѣ заинтересуе не тѣлько помольговъ, то подаємо ей за вѣдомостію и дозволомъ Вп. автора тутъ въ цѣлости.

Хто тѣлько интересуе ся въ Галичинѣ справами огородництва — пише п. Бжезіньскій — той певно чувъ о Залѣщикахъ и о сильно розвиненѣй продукціи садовничѣй, котрою се ся околиця завдяки выимково сприятому пѣдсонню вславила ся. Признаю ся, що я зъ недовѣремъ слухавъ оповѣдань о тѣй галицкѣй Італіи; коли однакъ побачивъ я ей на власній очи, то признаю, що въ оповѣданяхъ про особливе для огороднячои управы сприятюче пѣдсоне нема найменшои пересады.

Вѣдома рѣчь, що пѣдсоне пограничча Буковины, т. є. полуднево-всхѣдного окрайця Галичины [Покутя] рѣзнить ся вѣдъ пѣдсонія въ прочихъ частяхъ краю и мае характеръ выразно континентальный зъ горячимъ и сухимъ лѣтомъ а зимою такъ само строгою якъ и въ Галичинѣ захѣдній. Хто переѣзджавъ черезъ Станиславѣвъ и Коломыю, той певно завважавъ, що замѣсть ланѣвъ збѣжевыхъ, озимины и яроі, видимо тутъ кукурудзу а мѣжь нею дынѣ и конопле. Вѣдъ тыхъ ланѣвъ кукурудзы зъ грядками по краяхъ обсаджеными соняшниками мае околица особливый выглядъ. Ту и тамъ сѣчне око, особливо на поляхъ селянъ, на плянтаціяхъ тютюну.

Однакъ пѣдсоне тамошныхъ околиць не всюды однакове. На высокихъ площахъ широкого степу пануе зовсѣмъ инакша погода и температура, якъ въ глубокихъ ярахъ рѣкъ и въ мѣсцяхъ заслоненыхъ вѣдъ пѣвночи и заходу. Такихъ мѣсць заслоненыхъ есть надъ Днѣстромъ и взагалѣ въ сихъ сторонахъ краю много — и такій то именно мѣсця вѣдзначують ся выимковымъ кліматомъ. До такихъ мѣсцевостій належать и Залѣщики, що вславились продукцію морель на ширшій розмѣры.

Мѣсточко се розсѣло ся вразъ зъ громадою Старій Залѣщики неначе на пѣвостровѣ вытвореномъ закрутомъ Днѣстра, котрый тутъ розмежуе Галичину вѣдъ Буковины. Найкраще видко положенє мѣсцевости зъ высокого берега днѣстрового по сторонѣ буковинськѣй. Пѣвостровъ, на котрѣмъ лежитъ мѣсточко, представляе ся намъ въ-вѣдти въ видѣ полоски земль на 3—4 кільометры широкои и 5—7 кільометрѣвъ довгои; тая полоска осторонена ажь въ трехъ сторѣнъ высокимъ берегомъ днѣстровымъ; на сторонѣ четвертій вѣдъ пѣвнѣчного заходу пѣдносить ся теренъ незначно въ гору, есть отже такожь осторонений. Границю, вѣдъ котрои поля въ гору выразно пѣднесять ся, творить шлях ново-выбудованои зелѣзницѣ; есть се заразомъ граница управы морель, бо за шляхомъ зелѣзницѣ къ фольварковы бар. Брунцкого и касарнямъ, вже высоко положеным, морель есть що-разъ менше. Мѣсця тѣ вже за надто выставлевй на дѣланє захѣдныхъ вѣтрѣвъ, що перешкаджають запыленю цвѣтѣвъ або спонукують передчасне скидуване овочѣвъ. За те буюють морелѣ на долахъ. Переповненій ними всѣ огороды такъ, що яблѣнки, грушки, сливы и вишнѣ сходять зовсѣмъ на другій планъ. А есть тамъ чимало огородѣвъ и новѣ заводять ся, а всѣ они засаджень морелями.

Морели есть для жителѣвъ Залѣщикъ, якъ для мѣщанъ, такъ ще въ бѣльшѣй мѣрѣ для торговцѣвъ, немовь манною, подѣбно якъ пальма дактилева для Араба. Въ часѣ збору морель всѣ такъ занятій ними — опакованемъ ихъ и высылкою, що тѣлько о морелях говорить ся. Тамъ тогдѣ нѣбы горячка морелева.

На такій розвѣй управы морель въ Залѣщикахъ и околиця зложило ся бѣльше обставинъ. Найперше сприяе тутъ морелямъ положенє: морелѣ родять тутъ часто и обильно. Не безъ значѣня такожь и се, що морели мае тутъ малій вымоги, а властиво не мае нѣяких, обходять ся зовсѣмъ безъ культуры, а при тѣмъ вчасно родять. Она родять уже 4-ого або 5-ого року по посадженю, пѣдчасъ коли на урожай иншихъ деревъ овочевыхъ треба ждати значно довше. Залѣщики и кѣлька сусѣдныхъ мѣсцевостій, н. пр. Добровляны, выробили собѣ нѣбы монополь въ управѣ морель, бо нѣгде бѣльше ихъ на ширшій розмѣры не плекають, тому цѣна овочу завсѣгды высока, а вѣдбутъ певный. Одно дерево приносить доходу [якъ запевняють мѣсцевій продуценты] пересѣчно 6—7 зр. Се дохѣдъ показный, тымъ бѣльше, що дерево занимае мало мѣсця и не дасть ему нашого старания крѣмъ того одного, що зрывае ся надмѣрну скількѣсть овочѣвъ въ часѣ обильного урожаю. Кождого, хоть бы и найконсервативнѣйшого селянина переконуе се, що лучше мати безъ труду высокій дохѣдъ зъ морель, якъ зъ трудомъ садити кукурудзу або бараболѣ. Тому то и въ сусѣднѣмъ селѣ Добровлянахъ, котрій такъ само якъ Залѣщики знаменито вѣдъ вѣтрѣвъ осторонений а при тѣмъ мають знамениту землю, бачимо богато садѣвъ морелевыхъ а морелѣ зъ вѣдтамъ навѣть лучшій, нѣжь залѣщицкій.

До розширеня управы морель причинивъ ся найбѣльше о. Княгинецкій, гр.-кат. парохъ Залѣщикъ. Прибувъ вѣнъ сюда передъ лѣтами зъ Кутъ, мѣсцевости знанои зъ добрыхъ садѣвъ и зъ корыстныхъ для садовництва условій, де научивъ ся цѣнити вагу садовництва для дрѣбного хлѣбороба. Тому-то обнявши парохію въ Залѣщикахъ взявъ ся заразъ до закладанія саду а мѣжь иншимъ засадивъ 30 щепленыхъ морелевыхъ деревъ, котрій набувъ вѣдъ огородника у бар. Брунцкого. За прикладомъ священника пѣшли инший, а нинѣ вже не треба принуки — вже самій селяне въ Залѣщикахъ мають шкѣлки и множать дерева на продажъ*).

Управа морель въ Залѣщикахъ досыть проста. Розмножуе ся ихъ черезъ очкованє въ спяче очко на дичкахъ сливъ округлыхъ [тернослывы, терпулѣ] а часомъ такожь на зерновкахъ морелевыхъ. Очкуе ся низько. Щепки ростуть и розгалужують ся, якъ имъ хоче ся, и выростають въ невеличкій деревця о рѣдкій коронѣ зложеній часто ледви зъ кѣлькохъ галузъ. Деревець провадженыхъ и притиманыхъ для одержаня корыны розгалуженои, що для деревъ морелевыхъ есть конечне, тамъ не побачишь. Дерева садить ся менше-бѣльше у вѣдступахъ 3—4 метровыхъ и чекае ся, поки не почнуть родити. Молодій ще деревця завиває ся часомъ на зиму въ солому, але не кождый завдае собѣ того труду. Земля пѣдъ деревами есть тутъ запущена пѣдъ траву, але се есть въ тутешнѣмъ сухѣмъ кліматѣ великою хибою. Въ меншихъ городцяхъ плекають подекуды мѣжь деревами також огородину.

(*Конецъ буде.*)

*) Такъ селянинъ въ Старыхъ Залѣщикахъ Ивась Гембатюкъ провадитъ у себе взорцеву шкѣлку деревъ овочевыхъ и мае на продажъ хорошій деревця морелевій та броскавневѣ.

Нове хороше выдане ЄВАНГЕЛІЯ въ цѣнѣ зр. 55, 65, 85, 100 и высше поручае перепл. зав. **М. Сножарского и Сына** у Львовѣ. Старій Євангелія принимае ся до вѣдновленя, до старыхъ Служебникѣвъ вставляе ся нову поправлену Літургію І. Зл. 131 1—10

розумѣти, що Нѣмцѣ можуть сей окружный судъ одержати яко нагороду за пильнѣсть и добре поведене".

Регулямінова комісія долѣшно-австрійского сойму ухвалила представити соймови слѣдуюче внесене: „Соймъ мае право по мысли краевого статута радити надъ законами о угодѣ зъ Угорщиною, закономъ банковымъ и валютовымъ, и предкладати правительству внесеня въ тыхъ справахъ. Треба выбрати комісію въ 12 членѣвъ, щобы перевести нарады и здати соймови справу въ дѣлахъ законѣвъ: угодового, валютового и банкового на добробытъ и потребы долѣшнои Австріи".

На вчерашнѣмъ засѣданю австрійского сойму поставлено внесене, въ котрѣмъ высказуе ся переконане, що способъ, въ якій правительство застосовуе §. 14 основныхъ законѣвъ, противить ся змыслови сего закона, и взывае соймъ, щобы запротестувавъ противъ того поступованя и щобы зазначивъ потребу звороту на дорогу традиційного и историчного розвою монархіи, въ цѣли привернена парламентарныхъ и конституційныхъ вѣдносинъ. Намѣстникъ заявивъ, що пѣсля погляду правительства, соймъ краевый мае право радити надъ загальными, вже выдаными законами, особливо, коли розходить ся о ихъ вплывъ на добро краю, але до нарады о премѣнюваню §. 14-ого е компетентный выключно парламентъ. Краевѣ соймы можуть радити de lege lata, але не de lege ferenda.

На вчерашнѣмъ засѣданю краньского сойму п. Мавронъ внѣсъ интерпеляцію зъ причины упослѣдженя словѣньскои мовы въ апеляційнѣмъ судѣ въ Градци.

Оголошенѣ въ Figaro протоколы вѣданань передъ карнымъ сенатомъ французского трибуналу кидають ярке свѣтло на корупцію генерального штабу. Теперь вже не на пѣдставѣ поголосокъ, але зъ урядовыхъ протоколѣвъ изъ вѣданань кѣлькохъ генералѣвъ довѣдуемо ся документно, що Патї ді Клямъ дѣлавъ зъ припорученя генерального штабу, коли за посредництвомъ Естергазого умѣщувавъ затроенѣ стрѣлы въ клерикальныхъ и антисемітскихъ дневникахъ. Процесъ противъ Естергазого, що закѣнчивъ ся его увольненемъ, бувъ простою, генеральнымъ штабомъ уложеною комедіею, а Цурлінденъ, вѣйсковый губернаторъ Парижа проснувъ міністра вѣйны, щобы зъ Естергазимъ поступати въ рукавичкахъ, коли зъ причины выкрытыхъ злочинѣвъ мусѣвъ бути выключеный зъ арміи. Пѣдъ вражѣнемъ публікацін Figara навѣть монархічнѣ часописи назвали справу прикрою. Зѣзнаня Дінѣ, Кавеняка и иншихъ доказуютъ, що члены рѣзныхъ правительствъ були по черзѣ вмѣшаній въ сесю справу яко спѣвинникы. Они ставили перешкоды судовымъ слѣдствамъ, закрывали и тушували цѣлу справу. Найбѣльше скомпромітованый въ тѣй справѣ цѣлый генеральный штабъ. Генералъ Роже, котрого вѣзнаня Figaro оголосивъ вчера, мае бути въ короткѣмъ часѣ спенсіонованый.

НОВИНКИ.

— **Посолъ о. Данило Танячкевичъ** написавъ и друкуе брошуру про справу языкову. Выйде она зъ кѣнцемъ другого тыжня.

— **Зъ руского народнего театру.** На жадане публики наступила въ репертуарѣ оголошенѣмъ для Станиславова така змѣна: На послѣдне представлене дня 9 н. ст. цѣтня [въ недѣлю] замѣсть „Федька Острогского" вѣдограе ся „Модный женихъ" [отже замѣсть поважнои штуки историчнои фарса! — *Ред.*], а зъ днемъ 11 цѣтня театръ переѣде изъ Станиславова до Чорткова, де вѣ второкъ, 11-ого цѣтня, вѣдограе на перше представленя „Не ходи Грицю". Дальшій репертуаръ представленъ въ Чортковѣ оповѣстити ся небавомъ.

— **Нова скандальна пригода у Львовѣ.** Тутешный адвокатъ д-ръ Фердинандъ Краттеръ выѣхавъ при кѣнци марта зѣ Львова нѣбы-то въ справахъ своихъ клієнтѣвъ за границю [казавъ, що ѣде до Вѣдня, Франкфурта надъ Меномъ, може и до Парижа, а по дорозѣ вступить до Берна на Моравѣ вѣдвѣдати свою жѣнку, що выѣхала була въ гостину до своихъ родичѣвъ пп. Брассѣвъ], а по святахъ насѣвъ вѣдъ него листъ зъ повѣдомленемъ, що нещасливѣ вѣдносины матеріальнѣ змусили его до утечѣ. Тогдѣ почато реселѣджувати его справы и показало ся, що д-ръ Краттеръ взявъ д. 27 марта зъ судового депозиту у Львовѣ 42.000 зр. яко повновластникъ пп. Петловского и гр. Стен. Тарновского изъ Снятинки, дальше забравъ зъ собою 8.000 зр., котрѣ надѣслала ему Central- Bodencredit зъ Вѣдня на вадіюмъ при ліцитацін одной посѣлости земской, взявъ 30.000 зр зъ депозиту жѣнки зложеного въ однѣмъ зъ львовскихъ банкѣвъ, 17.000 зр. своихъ старушки-матери [вѣдъ лѣтъ спаралізованои] и 6000 зр. своего кревного, пана С. — разомъ по-надъ 100.000 зр.!

Жена д-ра Краттера [дочка богатого промысловця] прибула до Львова и застала касы порожнѣ. Коли стало вѣдомо, що д-ръ Краттеръ „пропавъ", она внесла вчера подане до комнаты адвокатскои, щобы именувала субститута для канцелярии ей мужа; нинѣ вечеромъ комната занимене субститута.

Д-ръ Фердинандъ [званый „Францъ"] Краттеръ, сынъ поважного адвоката Фердинанда Краттера, провадивъ канцелярію адвокатску вѣдъ 1892 року и мавъ дуже добру клієнтелю заграничныхъ фірмъ купецкихъ, а такожъ нѣкъ интересы гр. Тарновского зъ Турянки, родинъ Бартманьскихъ, Тустановскихъ, Кшиштофовичѣвъ и н. Канцелярія его приносила значнѣ доходы, тамтого року мавъ кѣлькадесять тысячъ доходу, отже матеріяльно стоявъ дуже добре. Длятого то и загадочна его утеча.

Кажуть, що вѣнъ дня 30 марта прибувъ до Франкфурта, заѣхавъ тамъ до готелю Россійского, выйшовъ того самого дня зъ готелю и вѣдъ тогдѣ слѣдъ по нѣмъ щезъ. Въ готели полишивъ два листы: одинъ до вѣденьского адвоката д-ра Штрасса, а другій до одного свого рѣдника у Львовѣ. Въ тѣмъ другѣмъ листѣ мавъ вѣнъ написати, що „*падемъ жертвою обманьства, котре наражуе его на значнѣ страты грошей*, длятого вѣнъ, не бачучи можности надоложити тыхъ стратъ, мусить утѣкати въ свѣтъ". На жадане родины франкфуртска поліція зарядила глядане за д-ромъ Краттеромъ, однакъ доси безъ успѣху; не знати, куды вѣнъ удавъ ся въ Франкфурта.

Зъ наведеныхъ вышше слѣвъ листу д-ра Краттера выходило бы, що причиною его утечѣ було чиесь обманьство. Зновъ-же деякѣ польскѣ дневника [правда, не таячи своихъ адобы на д-ра Краттера, що вѣнъ не гравъ ролѣ польского патріота] кажуть, що тутъ грае рольо лише розпуста, ледаче житя д-ра Краттера. Свѣтъ чи такъ — повый скандалъ на грунтѣ львовскѣмъ...

— **На цѣли товариства „Шкѣльна Помѣчь" Львовѣ** жертвуваѣ Вп. п. Василь Войко, емеритованый урядникъ ц. к. скарбовои дирекціи 26 зр. на членьскій удѣлъ „Краевого Союзу кредитового" и симъ побѣльшити основный фондъ сего жь загально для шкѣльнои молодежи добродѣйного товариства. Вп. п. Мих. Копровскій, комісарь ц. к. дирекціи скарбу, при нагодѣ свого авансу жертвуваѣ на гарнѣ цѣли сего товариства 4 корони. Обомъ симъ добродѣямъ складаемо прилюдно подяку. — *О. Алекс. Стефановичъ* голова, *Гр. Врецьона* касіеръ.

— **На 4%** знижае стопу процентову вѣдъ вкладокъ щадничихъ Товариство взаимн. кредиту „Дністеръ", стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ, почавши вѣдъ 1 липня 1899 р. До 1 липня 1899 будуть вкладки опроцентованѣ ще на 4½%.

— **Для адвокатѣвъ-Русинѣвъ.** Въ однѣмъ повѣтовѣмъ вѣдѣрекѣмъ мѣстѣ, въ здоровѣй и краснѣй околици найшовъ бы Русинъ-адвокатъ дуже рентовне мѣсце до отворена канцелярии. До того въ самѣмъ мѣстѣ якъ и въ околици находить ся досыть руской интеліґенціи, а селяне повитоли бы Русина-адвоката якъ якого спасителя. Дотеперь нема ще въ згаданѣмъ мѣстѣ жадного адвоката, а на розправы судовѣ спроваджуютъ стороны оборонцѣвъ зъ подальшихъ мѣстъ. До того въ послѣднѣмъ часѣ стараѣ ся осѣсти тамъ одинъ адвокатъ „моѣжешовего", тому найвысшій часъ, щобы хто зъ Русинѣвъ его выпередивъ. Певно не пожалуе! [Длиашѣ вѣсти подасть наша Редакція.]

— „Los von Rom!" Сей окликъ Вольфа, въ-першу маловаженый, починае теперь уже не на жартъ лякати мѣродайнѣ круги католицкѣ. Въ велику лат. пятницю самъ посолъ Вольфъ зъ жѣнкою и зъ дѣтьми перейшовъ на протестантизмъ. Чому такъ онѣзнено? Догадуютъ ся, що не хотѣвъ скомпромітувати ся, коли бувъ першій перейшовъ, а за нимъ нѣхто або мало хто. Тымчасомъ с. р. до тои пятницѣ, коли вѣнъ выконавъ свѣй окликъ „Los von Rom!" — уже перейшло було на протестантизмъ н. пр. у Вѣдни 230 осѣбъ, въ Линцу 128, въ Градци 119 а въ иншихъ мѣстахъ Стирии 40, въ Инсбруцѣ 31 [мѣжъ тыми 17 студентѣвъ], въ Любляни 7 осѣбъ. Якъ на початокъ здавало ся Вольфови вже доволѣ, коли знажити, що въ Чехахъ рухъ переходу на протестантизмъ межи Нѣмцями значно бѣльшій, нѣжъ въ иншихъ сторонахъ Долитавщины. Якъ звѣщали европейскѣ часописи, у Ватиканѣ окликъ „Los von Rom!" зъ самого порту выликавъ бувъ затревоженя, а передъ мѣсяцемъ ѣздивъ зъ Риму одинъ дуже здѣбный Єзуитъ до Вѣдня зъ устными припорученями для нунція апостольского. Теперь вѣдомо, що австрійскій Епископатъ бере справу дуже серіозно.

— **Курсъ пожарництва.** Въ справѣ сегорѣчного курсу пожарництва, якій вѣдбуде ся въ днихъ вѣдъ 4 до 8 мая с. р. у Львовѣ, вѣзваѣ Выдѣлъ краевый обѣжникомъ зъ дня 25 марта с. р. ч. 18.465 всѣ повѣтовѣ выдѣлы, абы поручили магістратамъ и зверхностямъ мѣстъ и мѣсточокъ въ своихъ повѣтахъ выслати на той курсъ вѣдповѣдныхъ кандидатѣвъ. Згаданый обѣжникъ Выдѣлу краевого зазначуе, що задачію такихъ курсѣвъ есть улекшувати громадамъ мѣстъ и мѣсточокъ, яки пѣдлягаютъ законови огневому зъ 1891 р., точне выповненя обовязкѣвъ, якій той законъ на нихъ вкладае.

— **Кс. Тома Домбровскій,** довголѣтный катихитъ латинъскій гімназіи станиславѣвскои, перейшовъ на пенсію, при чѣмъ дѣставъ вѣдъ цѣсаря титулъ шкѣльного радника зъ увольненямъ вѣдъ таксы.

— **Дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе,** що въ урядовѣй „Газетѣ львовскѣй" розписано конкурсъ на посаду зелѣзничого лѣкаря въ Городку въ рѣчницемъ для вношеня подань до 30 цѣтня с. р.

— **Нещасна пригода.** Зъ Тернополя доносять д. 5 с. м.: Андрухъ Пивоварчукъ, сынъ господаря и заступника вѣйта въ Буцневѣ коло Тернополя, вѣдвозячи въ ночи 3-ого с. м. зелѣзничого будника до Острова, выѣхавъ тамъ — замѣсть на провізоричный мѣстъ, поставленый свого часу пѣдприемствомъ будовы зелѣзницѣ Острѣвъ-Галичъ — по-за мѣстъ задля браку поруча. Передня часть воза вѣдчепила ся и впала вразъ зъ кѣньми и Пивоварчукомъ до Серету въ найглубше мѣсце. Молодій конѣ запуталисъ въ упряжи и утонули, а Пивоварчука вытягнено зъ глубины ледви живого.

— Передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ закѣнчила ся вчера дводневна розправа противъ двохъ знаныхъ злодѣѣвъ Ивана Барана и Франца Кукиза. Перший въ нихъ обокравъ свого часу костелъ въ Зборовѣ, а другій одной красной ночи забравъ усе добро зъ коморы своему именникови Кукизови, мѣщанинови въ Угновѣ. Оба приятелѣ зробили знакомѣсть передъ лѣтами въ выховующѣмъ институтѣ, Брігідкахъ у Львовѣ. Выйшовши зъ-вѣдтамъ вели свое ремѣсло въ столицѣ, але оно имъ не выплачувало ся; силы ихъ фізичнѣ сильно були пѣдорвали ся въ мурахъ „института", тому для поратованя милого и цѣнного здоровечка выбрали ся на провінцію. Тутъ „зоперували" они не одного селюха, а вже до чиста одного учителя коло Жовквы, у котрого забрали всѣ педагогічнѣ костюмы. Погулявши разомъ въ Жовквищинѣ, сердечнѣ товаришѣ роздѣлялись. Кукизъ остався на пѣвночи, а Баранъ выемігрувавъ на всходъ аж до Зборова и тамъ обчистивъ костелъ. Ихъ нѣчнѣ подвиги выробили имъ славу, писано о нихъ въ газетахъ, але честнѣ имена ихъ и они сами не були нѣкому знанѣ. Вѣдъ ци таки невсыпуща жандармерія по дѣлахъ вѣдкрыла и честнѣ особы, а навѣть удекорувала ихъ — ланцушками и звела довго не бачившихъ себе приятелѣвъ разомъ до Львова, до слѣдчои вязницѣ.

Однакъ закѣнчена вчера розправа доказала, що вже на свѣтѣ нема щирыхъ приятелѣвъ! Кукизъ Барана а Баранъ Кукиза обжаловували взаимно, навѣть ужывали непарляментарныхъ слѣвъ, называючи одинъ другого „старымъ злодюгою" и т. п. Заходила обава, що одинъ другого обжалуе за — обиду чести! Та до сеи компромітациі не допустивъ трибуналъ и по нарадѣ выдавъ вырокъ, засуджуючій Барана на чотири роки а Кукиза на рѣкъ тяжкои вязницѣ. Товаришѣ приняли кару и почали тати заразъ свою — вѣдслугувати.

Розправу противъ трехъ жидѣвъ зъ Кристинополи: Бавера, Векера и Едербѣнои, обжалованыхъ о спѣлку въ крадежахъ и о продажъ краденыхъ рѣчей зъ костела въ Зборовѣ, вѣдроченo въ цѣли завѣзваня свѣдкѣвъ.

— **Чудотворный рабінъ.** Въ Коломыи померъ нагло передъ кѣлькома днями вѣйсковѣй лѣкарь зъ Жовквы, д-ръ Тшіска, придѣленый до коломыйскои комісіи асентерунковои.

---

9)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный есклѣвъ музичный.

(*Дальше.*)

По-при всѣхъ своихъ добрыхъ якъ и-уемныхъ сторонахъ застрашуютъ обѣ тѣ новины т. е. „Перша Служба Божа" и „Партитура" — своею цѣною. „Служба Божа" выдана п. Колессы, хоть на дуже добрѣмъ паперы, но не конечно выразно и читко писана и не конечно старанно вѣдлітографована, мимо того коштуе 1 зр.; — „Партитура" п. Дорундяка, що правда, выдане хороше и бездоганне пѣдъ взглядомъ внѣшнымъ, за те коштуе 2 зр. Се цѣны за высокій въ Галичинѣ для першого-лучшого музика, або спѣволюбивого Русина. И чому-жь тѣ цѣны такій неразъ неровмѣрно высокій? чому выдавцѣ не выходять на своѣ, не беручи вже на взглядъ ихъ труду, знання и страченого часу? — Я думаю, що не зашадить тутъ сесю справу такъ величезнои ваги проясняти.

У насъ всякій выдавець, не хотячи самъ докладати, хоче щобы вже за сотку або и менше розпроданыхъ примѣрникѣвъ повернувъ ся ему вкладъ або сплативъ ся довгъ, затягненый на выданництво, — тому ставить ровмѣрно досыть высоку цѣну. Подумая де хто: „А то захланный народъ тѣ выдавцѣ рускій! хотѣли бы Ротшільдови конкуренцію робити!" — Охъ, не те, братчики! тутъ нема й бесѣды о захланности, а винно тому се, що въ нашѣй богоспасаемѣй Галилеи купуючихъ книжки, або — тьфу-тьфу-тьфу! щобы не вречи! — купуючихъ музикалій иногдѣ почислишь и на рукахъ, чоботъ не стягаючи. И не поможе тутъ накликуване до патріотизму. Тутъ треба конечно, и то якъ найскорше шось зробити, щобы побудити у нашои публики охоту до куповання своихъ книжокъ и музикалій, а въ другои стороны достатчити тѣй незаможнѣй публицѣ рускѣй по можности дешевыхъ своихъ выдань.

Бачучи добру охоту и волю пп. Ф. Колессы и С. Дорундяка, заявлену ихъ працями и выданями, но догадуючи ся рѣвночасно, що тяжко, щобы тѣ музикалій за для своихъ розмѣрно высокихъ цѣнъ розходились якъ слѣдъ, роздумувавъ я надъ тымъ: якъ бы то можна достатчити красно друкованыхъ музикалій по можливо найнизшѣй цѣнѣ а тымъ самымъ ширшій круги галицкои публики заохотити и побудити до куповання. Тую тяжку для Русина квестію, тое оперованя mit imaginären Zahlen дасть ся розложити на питаня: 1) що може коштувати папѣръ и друкъ певного даного твору музичного [розумѣе ся найтанше почислено] и 2) зъ-вѣдки взяти бы грошей або кредиту на покрытя выдатковъ? Насувало бы ся ще третѣ питане: зъ-вѣдки взяти вѣдтакъ купуючихъ, но я думаю, що руска публика не дасть обидити себе подрѣбнымъ розбиранемъ сего питаня.

Щобы на перше питане вѣдповѣсти, вѣднѣсъ ся я зъ прошенямъ о оферты до фірмъ, що занимаютъ ся друкомъ музикалій. Условія поставленій були дуже розличнѣй и неодній користнѣй, но я маючи на взглядѣ коректу, безъ котрои годѣ обѣйти ся, и доступивъ до нея, полишивъ ся при одній фірмѣ вѣденьскій, котрои роботы въ нѣчѣмъ не уступаютъ роботамъ Редера въ Линску, и оферту тои фірмы подаю до загальнои вѣдомости. Засада загальна есть, що накладъ друкованыхъ нотъ, хотяй бы и зъ русскимъ текстомъ и заголовкомъ, вінетою, есть тымъ таншій, чимъ бѣльше примѣрникѣвъ друкуе ся. Се стара байка, но я повтаряю ся спеціяльно для рускои публики, уже купуючои якъ и тои, що на будуще буде купувати. Спеціяльне обчисленя есть таке:

а) вырыте въ плытѣ одной пересѣчной стороны друку нотного зразъ зъ текстомъ [формату „Партитуры"] . . .	2·50	зр.
б) літографія [друкъ] титулу въ одной красцѣ . . .	14·—	„
в) печатане 8 сторѣнъ [4 картки]		
α) въ выданю 1000 примѣрн.	11·60	„
β) „ 1500 „	14·10	„
γ) „ 2000 „	17·25	„
г) 100 аркушѣвъ паперу [á 4 стороны:]		
α) I. Qual. [якъ въ „Партитурѣ"]	—·75	„
β) II. Qual. папѣръ звычайный и добрый	—·50	„

Пѣсля сеи оферты коштувала бы „Партитура" п. Дорундяка друкована въ 1000 примѣрникѣвъ:

а) рѣзане 48 сторѣнъ въ плытѣ [сторона á 2·50] . .	120·—	зр.
б) літографія заголовка .	14·—	„
в) печатане [6 × 11·60] .	69·60	„
г) папѣръ (якъ въ „Партитурѣ"] 12.000 аркушѣвъ . .	90·—	„
разомъ	293·60	зр.

а одинъ примѣрникъ коштувавъ бы выдавця 0·2936 зр. або кругло 0·3 зр. — *тридцять крейцарѣвъ а. в.*

Але що выдавець хоче мати хотяй бы и якъ малу вынагороду за свѣй трудъ при выданю [за его умовѣ працю хиба Богъ ему заплатить!] а дальше хоче и вѣдсотки вѣдъ вложеного въ выданя капіталу вѣдобрати [зовсѣмъ не увзглядняючи свого ризика!], — а понеже зъ другои стороны наша спѣволюбива Русь не дуже лакома на куповане музикалівъ [кобы такъ позначити (!) або вѣдписати (!), то ще-ще! але купувати?] отже выдавцеви отвирае ся зъ сего боку гороскопъ зовсѣмъ непотѣшаючій, — то и обчисленя змѣняе ся о столько, що приймае ся примѣромъ, що 300 примѣрникѣвъ [чей-же 300 певныхъ купцѣвъ на 3,000.000 народу руского въ Галичинѣ знайде ся?!] мають звернути выдатки на накладъ и порто до Галичины. Тогдѣ выйде одинъ примѣрникъ „Партитуры" на 1 зр., — сума така, що всякому „спѣволюбивому" ветыдно буде не замовити собѣ „Пѣсень церковныхъ", вже хоть-бы длятого, абы они були въ рускѣй хатѣ. — Выдавцеви лишае ся 700 примѣрникѣвъ, зъ котрыхъ сли часть продасть [а при дешевости выдання есть на се надѣя], то буде се заплатою за его умовѣ працю, а сли нѣ, то може зъ спокоемъ Діогена роздарувати межи буремъ та сѣльскій хоры, або таки просто межи скупу на куповане книжокъ галилейску спѣволюбиву Русь, або — ну! а вѣдъ чого-жь мыши по подахъ?...

А теперъ обчисленѣмъ кѣлько могла бы коштувати „Перша Служба Божа" Ф. Колессы въ приличнѣмъ, друкованѣмъ выданю.

Пѣсля можливого найлучшого обчисленя, обнимавъ бы одинъ голосъ сѣмъ сторѣнъ друку величины „Партитуры" [сторона по 12 ліній, въ лінію 7 тактѣвъ пересѣчно] — всѣ чотири голосы мѣстились бы на 28 сторонахъ. Рѣзане коштувало бы трохи дорожше через много тексту друкованого. Отже „Перша Служба Божа" въ 1000 примѣрникахъ коштувала бы:

а) рѣзане 28 сторѣнъ × 3·20 зр.	89·60	зр.
б) заголовокъ [на кождый голосъ зайшный, отже лише] спѣльный	14·00	„
в) Печатане 3·5×11·60 . .	40·60	„
г) папѣръ 7000 аркушѣвъ . .	52·50	„
разомъ:	196·70	зр

Сейчасъ по мѣстѣ розбѣгла ся чутка, що Тшіску отруили коломыйскій жиды за то, що при поборѣ узнававъ майже всѣхъ жидковъ за „tauglich ohne Gebrechen“. Наслѣдкомъ сего зарядила комісія, зложена зъ трехъ лѣкарѣвъ и черновецкого авдітора, судову-лѣкарску секцію, но она орекла, що д-ръ Тшіска померъ на запаленіе легкихъ. Тогдѣ почала жидова оповѣдати, що причиною смерти Тшіски була клятва, кинена на него чодотворнымъ рабіномъ зъ Чорткова. Бо коли жидки нѣякъ не могли удобрухати д-ра Тшіску, удали ся до чортковского рабіна о пораду. Той выслухавъ ихъ жалѣвъ уважно и по довшій надумѣ прорѣкъ: „Идѣть спокойно домовъ вонъ васъ уже асенгирувати не буде!“ И дѣйстно д-ръ Тшіска захорувавъ небавомъ и до двохъ днѣвъ померъ. А слава чудотворного рабіна розбѣгшлась далеко и широко.

— **Полковникъ американьскои гвардіи** ими Костюшка або лѣкарь штабовый д-ръ Морошь, а властиво Теофиль Лавчиньскій, о котрого свѣтовыхъ обманьствахъ и увязненю въ Правѣ була у насъ сего часу довша допись д-ра Вол. Сѣмеповича, переѣхавъ на коштъ державы и при поліційнѣй асистѣ зъ Праги до Берна въ Швайцарію, де передъ судомъ буде вѣдповѣдати за выманене вѣдъ дочки пастора панны Штернъ 14.000 франковъ. На швайцарскѣй земли закѣпчивъ житє славный Костюшко, а теперь обманець д-ръ Морошь, що вѣдшивъ ся вѣдъ таку добру фірму, якою „лже-полковникъ“ гвардіи носячи имя Костюшка, вѣдотхне вѣльнымъ, швайцарскимъ воздухомъ, але за — кратами.

— **Стан. Андрашка**, практиканта Краковского товариства обезпечень, увязненого за продажъ товариству „Фенікесъ“ тарифъ вѣдъ градовыхъ обезпечень, — о чѣмъ мы недавно писали, — выпущено на волю и слѣдство занехано. Вина его не дасть ся підтягнути підъ кодексъ карный, а есть только справою товариства. Андрашка покарало Краковске товариство обезпечень въ той способъ, що прогнало его зъ службы.

— **Пожива а голосъ.** Загально вѣдомо, що тютюнъ и алькоголь вилывають шкѣдно на голосъ. Слина лагодить звукъ голосу, а оцетъ чинить тоны острыми. Найбѣльше острый голосъ мають мужчины, уживаючи до пита яблочникъ, и женщины вѣдъ ѣды грушокъ. Декотрѣ квасы рослинѣ дѣлають дуже добре на голосъ: добрѣ и солодкій помаранчѣ, а свѣжо вытисненый сокъ цитриновый зъ водою, дѣлає на голосъ знаменито. Выстерѣгати ся треба острыхъ сосовъ и вѣдбудующихъ напитковъ. Солодкій страви, кремы, лѣтомины, сапопы и т. п. не служать особамъ, котрѣ мусять много говорити, и рѣшучо треба ихъ выстерѣгати ся.

— **До середнои Азіи** выбирає ся сего мѣсяца наукова експедиція зъ Россіи підъ проводомъ поручника Козлова. Експедиція сеся перебуде зиму въ пустини Гобі, а опісля удасть ся до Тибету. На цѣли сей експедиції жертвувавъ царь 50.000 рублевъ.

— **Сонце въ XX. вѣцѣ.** Норвежскій професоръ Біркедаль переконавчивъ ся, що сонце пересилає намъ чимъ-разъ менше свѣтла, а на основѣ свого помѣченя доказуе, що если сонце не дастане якои несподѣваної помочи, то передъ упливомъ XX-ого вѣку перестане намъ присвѣчувати. Зловѣщу сесю ворожбу підпирає ще и нашій ученый проф. Монъ. Недавно мавъ вонъ публичный выкладъ въ Христіанія и переконавчувавъ своихъ слухачевъ поважными доказами, що гіпотеза проф. Біркедаля оправдана и що послѣдній зъявища метеорольогічній потверджують сумнѣ вѣщбы того ученого...

— **Дрібнѣ вѣсти.** Въ Либохорѣ въ скибскихъ горахъ лютує тифъ пятнистый; въ наслѣдокъ того стрыйске староство вѣдкликало бранку, вѣдложивши ся на несказаный часъ. — У Львовѣ позавчера рано на Личаковскій рогачцѣ зловивъ поліціянтъ селянина Івана Грубого, що укравъ конѣ у одного господаря зъ Кирпиць коло Городка и хотѣвъ ихъ десь по-за Львовомъ продати. — Краковска рада мѣска удѣлила пекареви Фр. Зламальови 2000 зр. безпроцентовои позички на печене булокъ по 1 и по 1½ кр., а то для зломаня картелю краковскихъ пекарѣвъ, що дорогимъ печивомъ обдирають населенє. Здало бы ся такъ и у Львовѣ! Зъ выставовои шафки львовского ювілера Ив. Зельтенрайха укравъ вчера вечеромъ невыслѣдженый злодѣй 70 золотыхъ перстенѣвъ вартости 1000 зр. — Мик. Квасъ, селянинъ зъ Сорокъ коло Львова, переѣхавъ вчера на смерть тримѣтну дочку сторожа Олену Радевичѣвну на улици Городецкій; зъ-підъ тяжко наладованого воза вытягнено лишь безобразного трупа дитины; слѣдство заряджено.

Вѣсти зъ Архіепархіи Львовскои.

Сотрудництва достали ов.: Платонъ Карпиньскій зъ Дарахова въ Кобиловолокахъ, Ил. Мединьскій зъ Ратища въ Голгочахъ, Евг. Тимкевичъ зъ Ярославичъ въ Олеську, Лука Демчукъ зъ Кудобинець въ Денисовѣ, Филанъ Свергунъ въ Кудобинцяхъ, Ив. Маркевичъ зъ Кобиловолокъ въ Доброводахъ, Конст. Петрушевичъ зъ Небылова въ Стрыю. — Консисторія удалась до президіи намѣстництва о згоду на канон. институцію о. Кипр. Дурбака на Вербовчикъ. — Правительство асигнувало платню зъ религ. фонда для приват. сотрудниковъ на одинъ рѣкъ: въ Струтинѣ нижнѣмъ, Вербовѣ и Божиковѣ. — О. Ант. Стефановичъ парохъ Дмитрова достався увольнене вѣдъ парох. испиту конкурсового. — Завѣдательства достали ов.: Исид. Свистунъ зъ Середопільця въ Кривомъ, Ив. Алискевичъ зъ Добровѣдъ въ Ярославичахъ, Алекс. Ротко зъ Ляховичъ въ Небыловѣ, Вас. Пилипчукъ зъ Чепѣлевъ въ Гарбузовѣ. — Въ домъ пресвитерскій принятій: Алекс. Улицкій, Клавдій Снѣжиньскій и Юл. Бачиньскій. — На конкурсъ въ речинцемъ до 30 мая с. р. розписаній парохіи: Токи дек. збаражского и Жеребки дек. скалатского.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Вывозъ продуктовъ зъ Галичины.** Міністерство торговлѣ підносило акцію для розвою промыслового вывозу зъ Долитавщины. До участи покликано палаты торговельно промысловѣ, щобы дали правительству указівки, до якихъ краевъ и заграничныхъ мѣстъ треба бы делегувати особныхъ „выславниковъ“, якій роды выробовъ найбільше надають ся до вывозу та чи не можна-бъ утворити вывозовыхъ синдикатовъ для поодинокихъ продукцій. Львовска палата скликала недавно конференцію и яко вывозовѣ продукты зъ Галичины указано: сукно, ручне полотно, кожухи, хустки, кошѣ, выробы зъ дерева, апѣръ, соложенѣ горѣвки, спіритусъ, телячѣ шкѣрки, обувь, нафту и вѣскъ земный, свѣчки парафіновѣ, масло, яйця и деякѣ сырѣ плоды. Що до мѣсцевостій, до котрыхъ передовсѣмъ належало бы делегувати особныхъ выславниковъ експортовыхъ, то въ огляду на галицкій промыслъ указала конференція мѣста: Ріо де Жанейро, Монтевідео и Порто Алльгре въ Америцѣ полудневѣй, а крѣмъ того Александрію въ Египтѣ та Смирну въ Малѣй Азіи. Уважано такожь потрѣбнымъ, щобы такій галицкій выславникъ вѣдбувъ передше спеціальнѣ студіи въ Антверпіи, а хто-небудь бувъ бы експортовымъ выславникомъ въ Америцѣ полудневѣй, щобы безусловно умѣвъ по руски и по польски.

Ц. к. дирекція желѣзниць державныхъ у Львовѣ оповѣщуе:

Отворене перестанку *Подлуже мѣсто* для обмеженого руху посылокъ поспѣшныхъ. — Доперь только для руху особового и пакункового уладженый перестанокъ Подлуже мѣсто на шляху Освѣцімъ-Подлуже-Плашовъ отворений дня 1 цвѣтня 1899 для обмеженого руху посылокъ поспѣшныхъ [поодинокій штуки до 50 клг. ваги].

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 8 цвѣтня. Fremdenblatt заперечуе вѣсть, що у Вѣдни вѣдбували ся конференціи Туна зъ послами Дѣдушицкимъ и Герольдомъ.

Лінцъ 8 цвѣтня. Епископъ оголосивъ перестороги передъ напастями нѣмецкихъ радикаловъ на католицку церковь и противъ ихъ протестантскои аґітаціи. Щобы вѣдвернути грозяче католицкій церкви небезпеченьство, епископъ зарядивъ молитвы — у всѣхъ церквахъ епархіи. — Выборчій комітетъ ліберальнои шляхты поручивъ своимъ выборцямъ, щобы не брали участи въ выборахъ до рады державнои на мѣсце пок. Фалькенгайна.

Инсбрукъ 8 цвѣтня. П. Мальфаті здавъ справу зъ переговоровъ зъ Катрайномъ. Результатъ переговоровъ такій, що Итальійцѣ и на дальше мусять здержати ся вѣдъ соймовыхъ нарадъ.

Берлинъ 8 цвѣтня. Говорять, що парламентъ не приѣме закона о гарантіи за трансафриканьску зелѣзницю, хочь цѣсарь дуже собѣ бажае, щобы сей законъ бувъ ухваленый. — Въ політичныхъ кругахъ заперечують вѣсть о проектованомъ зъѣздѣ австрійского и нѣмецкого цѣсаря зъ россійскимъ царемъ въ Скерневицяхъ.

Лондонъ 8 цвѣтня. Зъ Канра доносять, що зъ санітарныхъ взглядовъ англійскій вѣйска выведено зъ Омдурману.

Гага 8 цвѣтня. На мирову конференцію не одержать запрошенія анѣ папа, анѣ Болгарія.

Кольонія 8 цвѣтня. Зъ Парижа доносять, що въ наслѣдокъ оголошень Figara рада міністровъ займае ся справою, якъ поступити въ деякими скомпромітоваными генералами.

Царгородъ 8 цвѣтня. Сербскій посолъ вручивъ Порті енергічну ноту зъ причины надужить турецкихъ властій, що выкликали еміґрацію 118 Серовъ изъ Старои Сербіи.

VII. Звычайнѣ загальнѣ зборы

Товариства взаимныхъ обезпечень

„ДНѢСТЕРЪ“

вѣдбудуть ся

дня 11 н. ст. мая въ четверъ по Томинѣй недѣли 1899 р. о год. 10 передъ полуднемъ у Львовѣ, въ великѣй сали Народного Дому.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Вѣдчитане протоколу VI. звычайныхъ загальныхъ зборовъ.
2. Справоздане Дирекціи и Рады Надзираючои за VI. рѣкъ адміністраційный (1898 р.)
3. Справоздане Комісіи ревізійнои за рѣкъ адміністраційный 1898.
4. Внесеня Рады Надзираючои:
   а) въ справѣ розділу надвижки доходу 14 287 зр 55 кр.
   б) въ справѣ вынагороды 2 выбраныхъ членовъ Дирекціи, ихъ заступниковъ и 3 членовъ Комісіи ревізійнои.
5. Выльосованє листовъ удѣловыхъ фонду основного въ сумѣ призначенѣй на амортизацію по мысли арт. V статута.
6. Выборы:
   а) 6 членовъ Рады Надзираючои, а то на мѣсце бл. п. о. Алексея Торонського и уступаючихъ по мысли §. 92 статута Д-ра Михайла Короля, о. Мирона Подолинського, о. Льва Туркевича, Володимира Шухевича и Д-ра Іосифа Олеськова, на протягъ 3 лѣтъ;
   б) 5 заступниковъ членовъ Рады Надзираючои на 1 рѣкъ.
   в) 3 членовъ Комісіи ревізійнои и 1 заступника на 1 рѣкъ.
7. Означеня числа членовъ Рады Надзираючои по мысли §. 89 е) статута маючихъ ся выбрати на найблизшихъ загальныхъ зборахъ.
8. Интерпеляціи членовъ.

О годинѣ 8-ій рано вѣдправить ся богослуженя за всякое прошенія въ церкви Успенія Преся. Дѣвы Марія.

Заступникъ президента Рады

ГРИГОРІЙ КУЗЬМА.

129

Надѣслане.

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечнѣ,
4% Листы гіпотечнѣ короновѣ,
5% Листы гіпотечнѣ преміованѣ,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігаціи Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігаціи пропінаційнѣ и всякій ренты державнѣ.

Папери тѣ продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. галиц. анц. Банку гіпотечного.

ЛИПЕ

въ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трабунальска ч. 12. домъ власный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаній легки	12 „
Фляки	12 „
Ніжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що потодать въ моихъ ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 192—? З высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовцѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по дѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, лѣорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайна, часовы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4157

3-20 ?

а одинъ примѣрникъ коштувавъ бы 0·1967 зр. або кругло 0·2 зр., словами: *двацять кр. а. в.* всѣ чотири голосы друковани!

До выдання на поодинокій голосы „Службы Божои“ або взагалѣ якои-будь хоральнои хочь бы и свѣтскои пѣснѣ треба, якъ и при „Партитурѣ“ [гляди выше!] увзгляднити певнѣ моменты, но далеко не въ тѣй мѣрѣ. Выдавець може легко числити, що при дешевости примѣрника выдане розбѣже ся тымъ скорше, бо якійсь хоръ може 3, 5, або и бѣльше примѣрниковъ замовити, щобы, якъ слушно зауважавъ п. Пилипъ Музика, не товпило ся по десять або бѣльше спѣвакивъ надъ одныхъ голосомъ-примѣрникомъ, а вѣдтакъ и не оплатить ся за лихе переписуване платити добрѣ неразъ грошъ, коли можна друкованый примѣрникъ тано набути. Длятого въ тѣмъ случаю приймае ся, що 500 примѣрниковъ [котрѣ при своѣй надзвычайнѣй дешевости скоро розбѣгнуть ся] мають покрыти выдатки накладу, а тогдѣ выйде одинъ примѣрникъ вразъ зъ портами на 10 кр. а. в., але нѣколи на 1 зр., и буде се друкъ въ нотахъ и текстѣ. Партитура зъ голосовъ выдана до „Першои Служебы Божои“ коштувала бы найвыше 50 кр., отже разомъ партитура и голосы друкованѣ, выданѣ по европейски, коштували бы 90 кр.!

Изъ наведеной схемы и доданыхъ обчисленъ кождый зрозумѣе, що нашимъ выдавцямъ треба поступити вѣдсля поданыхъ указівокъ, або бодай въ подѣбный способъ, — бо я застерѣгаю ся, немовь-бы я хотѣвъ комусь зъ моими выводами накидати ся, — а квестія порядныхъ, гарныхъ, друкованыхъ а передовсѣмъ дешевыхъ [ut figura docet] выдань технічно була бы полагоджена. Потреба лишь, щобы нашій галицкій музики доложили труду до совѣстного обробленя маючихъ ся друкомъ выдавати творовъ, якъ давныхъ но у насъ черезъ переписуване „испорченыхъ“, такъ и оригінальныхъ, но судныхъ до чого, новыхъ, а коли имъ мои выводы, вѣдперти числами, промовляють до переконаня, щобы пѣшли указаною дорогою. Адреса тои нѣмецкои фірмы: Stein- Buch- Kunst- und Musikalien-Druckerei Ios Eberle & Comp. [Erste Wiener Zeitungs-Gesellschaft] Wien VII Seidengasse 3. 5. и 7.

Само собою розумѣе ся, що ихъ першій працѣ мусѣли бы бути за „Бѣгъ заплать“, бодай на-разъ, бо на оцѣ мае бути передовсѣмъ: достатченѣ якъ найдешевшихъ и добрыхъ и потрѣбныхъ музикалій, щобы галицку публику призвычаити до своего, а въ додатку дешевого а доброго! За те русска публика буде не зъ оглядовъ патріотичныхъ [тѣ чоботы у насъ вже дуже выходжені!], але просто морально, бо що бѣльше, практичными взглядами змушена, набувати свои твори мистичній добрѣ и хорошѣ а надто дешевѣ, — бо чей-же она величае собѣ рускою не на вѣтеръ и не буде цурати ся свого въ красивѣй формѣ, а до того лишь изъ взглядовъ дешевого чисто домовыхъ! Чей же не допустить ова, щобы чужій стали нашій рѣчи купувати та выкорыстовувати? Я хочу бути на столько поетичнымъ и романтично-непрактичнымъ, що вѣрую въ можливу співолюбиву публику, купуючу свои музикалія...

(*Дальше буде.*)

Полотна, бѣле столове, рушники, хусточки, дрелихи и т. п. власнѣй выробы

продае по

цѣнахъ фабричныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

въ своѣй ново устроенѣй торговлѣ

У ЛЬВОВѢ

при ул. Килиньского ч. 2.

Замовлени зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инпихъ агентовъ анѣ похатниковъ не высылаемо. 2 14—52

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разовъ премѣнюване.)

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

Хорватія и Боснa.

Вступъ 10 кр. 95

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИНГЕРА, Ш човенковѣ и обручковѣ (Ringschiff) зъ первородныхъ фабрикъ найдокладнѣйше уреґулювани при поручае **ИВАНЪ ЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардолиньскій) Львовъ Галицка 6. 843

ВАННЫ довгѣ лякировани по зр. 15 и 16, цинковѣ по зр. 24., васѣдовѣ по зр. 6—, и 7·50. Ваненки до варена рыбъ по зр. 4, 5, 6 и 7·50

ор. тае ПЕТРО ХИПОСТОВИЦКІЙ, оружовни зелѣзная у Львовѣ, площа Каѳедральна 1 (напротивъ катедры).

ХРЕСТЫ

зъ кутого зелѣза и Громоводы на церкви, якъ рѣвнежъ вѣкна зелѣзнѣ и окуте вѣдповѣдне дверей церковныхъ выконуе найлучше и найдешевше 133

РУКОДѢЛЬНЯ СЛЮСАРСКА

ГРИГОРІЯ ВАСЬКИ

ЛЬВОВЪ

ул. Коперника ч. 16.

ТЕОДОРЪ

ҐЕЛЕТА

У ЛЬВОВѢ

при ул. Бляхарскій ч. 9

принимая всѣлякі роботы въ обычѣ малярства комнатъ и выконує тѣ роботы якъ найвкуснѣйше по цѣнахъ умѣркованыхъ.

116 —15

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папєровъ державныхъ и льосовъ. Зголошенія до: **LUDWIG OESTERREICHER**, VIII Deutsch-gasse 8, **BUDAPEST.** 206 5—10

Въ Ставропігійскій книгарни у Львовѣ можна дбстати слѣдуючі ПРОПОВѢДИ проф. д-ра І. Бартошевского:

Страстиі проповѣди

разомъ зъ проповѣдю на Воскресеніе Христове, уложеній по св. Евангеліямъ, розказуючій о страстяхъ Христа дуже популярно зъ практичными до житя приложеніями наукама и зъ примѣрами поясняючими предметъ науки. Цѣна примѣрника: 1 зр., зъ почтовою пересылкою 1 зр. 16 кр.

Праздничні проповѣди

на празники Господскій и Богородичій цѣлого церк. року. И тій проповѣди вельми практичній, примѣрами поясненій и для душевныхъ потребъ примѣненій. Цѣна примѣрника 2 зр., зъ почтовою пересылкою 2 зр. 28 кр.

Похоронна проповѣдь

выголошена надъ могилою бл. п. д-ра Іосифа Левицкого, професора релігія при нѣмец. гімназіи у Львовѣ. Цѣна примѣрника зъ почтовою пересылкою 15 кр. 8—4

ЩУПАДЛА к трокары для худобы препоручае Иванъ Ляврукъ, ножівникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

¹/₁ натуральной величины

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершой діямантовой стали, доскональ, вглублено шлюфований, вистрений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ³/₄ вглублено шлюфована зр. 1·50 а ¹/₁ вглублено шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченствомъ изъ здіймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣченя лица пбдчасъ голеня такожь у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ³/₄ вглублене вышлюфоване. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рбздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высилка за поелѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 1·/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовой стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загранякъ парохъ въ Кушовичахъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрі. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Глушкевичъ парохъ въ Мадсовѣ.

Подобно пишутъ Вел. Отцѣ: Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои. О. Полянскій, парохъ Юровець. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иныхъ особъ зъ розныхъ кругбвъ.

Патентованій прилады до ѣды.

Анґлійска марка „Sheffield". Prima якбсть зъ колодками зъ рога, або кости, вбстра шлюфованій. Вбстря не выпадаютъ анѣ не розхвестуютъ ся навѣтъ въ книшку. Тузинъ одной пары (12 ножевъ и 12 вилокъ) 5 зр. Такожь продае ся по ¹/₂ тузина пары. D. 54 23—7

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ АНГЛІЙ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль напираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 23—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тов маркою охоронною яко вырббъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

членковій и обручковій, зъ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегулюваній якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантією

Зінґера ручні вбдъ 25 до 48 зр.

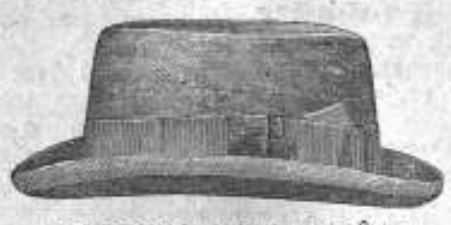

Зінґера ножні вбдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячні по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовлена зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстрациями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Лявруклъ** механикъ

297 24—2 *Львбвъ, улиця Галицка ч. 6.*

ФАБРИКА КАПЕЛЮХОВЪ

Антонъ Кафка

передъ тымъ А. КОЖЕЛЮЖЕКЪ

у Львовѣ, улиця Галицка ч. 4 (лобочь Катедры)

поручае Капелюхи и цилиндры власного выробу въ наймоднійшихъ краскахъ и фасонахъ по найприступнійшихъ цѣнахъ. Капелюхи и цилиндры зъ фабрики П. Ц. Габіа у Вѣдни, Капелюхи въ розныхъ краскахъ по 5 зр., а цилиндры цѣлкомъ легкі по 9 зр. Капелюхи „Львовянъ" зъ фабрики А. Шіхлера въ Градцу, атласовій Шапокляки по 5 и 8 зр. Цѣнники на жадане franco. 118 2—8

НА СВЯТА ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО

ТОРГОВЛЯ

МИХАЙЛА ДЫМЕТА

у ЛЬВОВѢ

поручае

Евангелія въ розличныхъ прекорошахъ оковахъ вбдъ 70 зр. до 275 зр. Плащаницѣ на полотнѣ вбдъ 18 до 42 зр., на шовковой матерін вбдъ 48 до 128 зр. Фелоны, Дальматики, Стихарѣ, Хоругви, Фаны, Артосы, Хлѣбницѣ, Хресты всякого рода, Патерицѣ, Чаши, Дарохранительницѣ, Кадильницѣ, Паухи, Лѣхтарѣ, Олтарники до процесій, словомъ: всѣ до украшеня церквей потрѣбній рѣчи и примѣтки, що вбдъ 30 н. ст. марта до 30 н. ст. цвѣтня 1899 року буде давати при всѣхъ закупнахъ за готовій грошѣ 5% рабату вбдъ цінъ въ цѣннику поставленыхъ, а вбдъ фелонбвъ и Плащаницъ на полотнѣ 10 до 1 %. — Такожь поручае Колпаки по 1·50 зр., 2 зр., 2·20 зр. и 40 зр. и 8 зр. 120 4—6

Цѣнники высилаютъ ся на жадане франко.

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пблъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Подешѣ въ сплатахъ пбсля договору безъ пбдвышеня цѣнъ

приписано Вел. бб. духовнымъ, П. Т. держ. и прив. урядникамъ а такожь всѣмъ особамъ на добрбмъ становиску въ случаю потребы купна товарбвъ льняныхъ и полотняныхъ якъ шіфонбвъ, адамашкбвъ, небъ на постѣль и т. п., такожь столового бѣля, ручникбвъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣтечого, рбвнежъ церковныхъ ковбвъ передъ престолы, салонныхъ и другихъ, дальше портіеръ, занавѣсбвъ, хбдникбвъ, вытертыхъ ковдръ, церат лінолеумъ, канъ на столы и постелѣ, коцикбвъ, дерґъ на конѣ, макатбвъ, ґобелінбвъ и многихъ другихъ артикулбвъ.

Илюстрованій цѣнники высилаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належыть адресувати:

190

Товаровый дбмъ

„AU LOUVRE"

Львбвъ, улиця Сикстуска н-ръ 6. (Пасажъ Гавсмана).

Перша буковиньска фабрика

ПОРТЛЯНДЪ и РОМАНЪ-ЦЕМЕНТУ

Емануила Аксельрада въ Путнѣ

Нинѣшнымъ подаю до вѣдомости, що отворивъ я мою пбсля найновѣйшихъ вымогбвъ уряджену фабрику, въ котрій на разѣ выробляемо

Природный цементъ

найзнаменитшои якости; поручаю по приступній цѣнѣ!

Заступство высше вымѣненои фабрики повѣрывъ я для Львова и всходнои Галичины панови

І. ЛЛІЄНТАЛЬ у Львовѣ

ул. Сикстуска ч. 42

котрый заосмотреный моею повновластію, удержуе у Львовѣ значній склады и выконуе замовленя заразъ такъ у Львовѣ якъ и на провінціи.

Упрашаю Р. Т. интересантбвъ будбваныхъ о ласкаве зголошеня и переконаня ся о высокій вартости и найлучшій якости цементу и заразомъ маю честь писати ся

зъ высокимъ поважанемъ

ЕМАНУИЛЬ АКСЕЛЬРАДЪ.

Адреса: Емануиль Аксельрадъ. Радбвцѣ (Radautz), Буковина. 126 2—20

Розсылка сукна лишь для приватныхъ.

Вбдтинокъ, 3.10 метр. довгій, достаточный на 1 мужескій одягъ коштуе лишь

зр. 2·80 зъ доброи
зр. 3.10 зъ доброи
зр. 4·80 зъ доброи
зр. 7·50 зъ делікатноп
зр. 8·70 зъ делікатноп
зр. 10·50 зъ найделікатн.
зр. 12·40 зъ англійскои
зр. 13·95 зъ камґарновои

} праздничои вони

Вбдтинокъ на чорный сальоновый одягъ зр. 10·—.

Матерія на легкій пальта вбдъ зр. 3·25 за метеръ высше; льодень изъ пышныхъ барвахъ за 1 вбдтинокъ зр. 6·—, 1 вбдтинокъ зр. 9·95; Peruvienne и Doskings, матерія для урядниковъ державныхъ, земьзкичихъ и на судейскій тоґи; найделікатнѣйшій камґарны и шевіоты а такожь матерія на уніформы для фінансовои сторожи и жандармерія и т. д. и т. д. розсылае по фабричныхъ цѣнахъ найлучше знаный нко реальный и солідный

складъ фабричного сукна **KIESEL-AMHOF in BRUNN**

Взбрцѣ gratis и franco. — Достава точно пбсля взбрцѣ.

УВАЖАТИ! Звертае ся увагу Р. Т. Публики особливо на те, що при безпосереднбмъ побираню матерія выходить значно дешевше, якъ замовляня у торговцівъ посередныхъ. Фірма **Kiesel-Amhof** въ Берні розсылае всѣ матерія по дбшевыхъ цѣнахъ фабричныхъ не причиняючи рабату. 66 7—10

Вбдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на кількохъ и многыхъ практичными лѣкарями уживаня ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на полостровѣ Балканьскомъ, въ Швайцарии и т. д. на недуги шкбри, особливо противъ

Выкидбвъ шкбрныхъ рбзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смоляного яко гіґіенічного средства до усуненя нерплавъ, до чищеня и дезинфекціи шкбры есть розможъ загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рбзинъ ся значно вбдъ всѣхъ иныхъ родбвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованьемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на пбдчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ уперты недугахъ шкбрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

яко лагодѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкбры**

на выкиды шкбрній и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрбвнане мыло до мыти и купелѣвь для щоденного ужитку служать, обіймаюче 35% ґлицерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припысомъ уживаня.

Зъ инныхъ родбвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуюче заслугуючій на увагу: **Мыло бензоеве для нѣжности шкбры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладженя шкбры и знакбвъ по вбспѣ и яко мыло дезинфекціане; Бергера мыло до купели** зъ смерекбвыхъ шпильокъ и такежь **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**

Бергера мыло петросульфольне

противъ вишневого лица, вишневого носа, высыпокъ и свербѣнкбвъ на шкбрѣ; мыло на весновки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло таніновe на почекы и выпадъ волося.

Бергера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зуббвъ Нр. 1 на нормальній зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 30 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вбдсылаемо до припысбвъ ужитк. Жадати все Бергера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Мѣста продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепаньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіна, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщові* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дуретя, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галямаєвъ, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановского, І. Тобішека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штецдля, Витославского; въ *Каменцу* Пилеского; въ *Перемышлі* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рятнові* Баршиньского, Прона; въ *Сколлѣ* Леховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ ббльшихъ мѣстъ Галичины. 109 3—24

Голляндско-Американьска лінія

виносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: **Wien, IV. Weyringergasse 7 A.**

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пбсля довжини и величини каюти якъ и пбсля скорости и елеганціи парохода.

ДО АМЕРИКИ

а именно до:

Канады, Норд-Дакоты, Ню-Іорку, Бостону, Філядельфіи, Бальтіморе, Телесесъ и т. д.

перевозить поспѣшными и почтовыми пароходами

найдешевше

Державно концесіоноване „Anglo kontynentalne Biuro podróżne" w Rotterdam Glasshaven 24, Holland.

Подорожъ моремъ лише 5 до 5¹/₂ дня. 98 9—10

Вбдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краєвбй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роббтня артистично-бронзбвниче

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ, ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хенького срѣбла, мѣди и иныхъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дарохосницѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всяких величины, навуки бронзовій и склянній, пбдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше поминутій предметы приймае до споряджения и вбдновленя, т. є. до золочена, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. Рбвножъ выконуе ґальванізованіе всѣхъ выробовъ зъ желѣза, цинку, цины и т. н. — Цѣны дуже умѣрені. 132

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментбвъ.

Инструментъ о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтреваднѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тблько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 1

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 70. Львовъ, Понедѣлокъ 29 Марта (10 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додаткъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рокъ	18 зр.	на цѣлый рокъ	24 зр.
на пів рокъ	9 зр.	на пів року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рокъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламація неопечатаній вольній відъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 кр. в. в.

Оголошеня звыклій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инший донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. відъ стрічки.

Авізо для Р.Т. Передплатниковъ „Дѣла“

Відъ 1 мая с. р. высылаємо нашъ дневникъ лише по зложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Відъ Выдавництва „Дѣла“.

«Ревнители русского языка въ Галиціи.»

Не відъ нині, а звышъ 30 лѣтъ повтаряютъ нашимъ обединителямъ розумній люде въ россійскихъ письмахъ, що ихъ теорія про „адінъ народъ — адінъ языкъ“ е пуста, що ихъ робота нѣ на що не здала ся, що весь успѣхъ ихъ заходівъ кінчить ся на смѣшнѣмъ, чудернацкѣмъ „язычію“, яке собѣ вытворили, дурячи себе и туманячи другихъ, що волѣли бы писати такъ, якъ ихъ мати навчила, та працювати на пожитокъ своему бѣдному неволеному народови. Коли-жь бо всѣ тій розумній поклики е — голосомъ вопіющого въ пустини. Такъ само не навѣвъ нашихъ обединителѣвъ на розумъ застрашаючій прикладъ, до чого довели угорску Русь обединительній заходы.

Могло бы здавати ся, що тій люде въ своѣмъ заслѣпленю по просту зъ глуздівъ зсунулись, коли бы не те, зъ чимъ они вже перестали крыти ся. „Можуть — мовлявъ — прусакъ-ельскій Нѣмцѣ брати запомоги відъ Нѣмцѣвъ прускихъ; можуть пр. „Просвѣта“, „Наукове Товариство им. Шевченка“ и ин. брати субвенціи відъ сойму або таки и рублѣ відъ Украинцѣвъ: чому-жь бы мы не мали безъ грѣха брати пособія відъ нашихъ „русскихъ“ братівъ?“ (Можна було ще додати: „Можуть „Руслан“ и богато иншихъ галицкихъ и взагалѣ австрійскихъ дневниківъ брати субвенціи зъ рентального фонду, то... и т. д.“)

Такимъ признаньемъ рѣчь відъ разу стае ясною, хочь приравнане „пособій“ до „запомогъ, які побирають наші народній краєвій товариства и институціи зъ краєвого, отже тымъ самымъ власного руского фонду або и зъ украинськихъ „рублѣвъ“ е занадто вже смѣле и свѣдчить о не абы-якѣмъ ціліямъ. Але помнивши невластивість сего порівнання, обиджаючу всякій соромъ, приглядьмо ся бодай побѣжно, якъ, на що и зъ якимъ успѣхомъ обертае ся тамтій пособія, а звонъ ей запомоги зъ краєвого чи державного фонду и жертвы рускихъ патріотівъ.

За рублѣ украинськихъ патріотівъ [illegible] ство им. Шевченка заложило передъ давными роками друкарню, а теперь купило камяницю; одно и друге е майно народне и служить на пожитокъ народови. При помочи тыхъ рублѣвъ, а дальше и марныхъ запомогъ зъ краєвого фонду розвинуло ся товариство всесторонню живу наукову дѣяльність, котра народови украиньско-рускому приносить и пожитокъ и честь. Чимъ разъ бѣльше громадить ся роботниковъ коло товариства, котрій працюють не для зыску, не для заробку, а для идеи, для добра народу. Те саме mutatis mutandis треба сказати и за товариство „Просвѣту“ и за всѣ инші народні товариства и институціи, такъ тій, що побирають запомоги зъ краєвого фонду, якъ и тій, що ихъ не побирають; всѣ они по силамъ своимъ, кождо въ своѣмъ кругу, трудить ся щиро позитивною роботою для добра народу.

Де-жь слѣдъ якои-небудь літературній, науковои, економічнои праці, котру бы [illegible] блено при помочи тыхъ пособій?

Переглянути лише пр. каталоги нар[illegible] ных выдавництвъ, а выстане, щобы переконати ся, де дѣвають ся ей запомоги, — а в[illegible] ство, якою они е марною частиною того в[illegible] го, що при ихъ помочи або часто и безъ ни[illegible] робить ся на народній нивѣ. Заглянути лише до книгарнѣ Ставропігійского Института: де тамъ е якій слѣдъ роботы обединителѣвъ? Коли-бы не выдавництва народові, то и книгарня не мала бы що робити.

Помнивши сумнои и соромнои памяти безодню, звану „общимъ рольничо-кредитнымъ заведеніемъ“, де пропавъ безъ слѣду міліонъ зъ накладовъ, періодичні пособія идуть на самій тілько періодичні письма агітаційній, выдаваній въ обединительнѣмъ дусѣ, та на самыхъ дѣятелѣвъ и въ якійсь малій частинѣ на підховокъ молодого поколѣня обединителѣвъ, — значить, на сизифову роботу науки „русскаго литературнаго языка“.

А якій успѣхъ тои роботы, бачимо по тѣмъ, що вся агітація „дѣятелѣвъ“ звернула ся теперь противъ одной фонетики, — значить, що весь успѣхъ звышъ 30-лѣтнои обединительной роботы вчепивъ теперь на волоску... правописи! Вже наша руска етимольогія, удержана до недавна въ нашихъ школахъ (а и доси ще въ „Дѣлѣ“), була для нихъ великимъ „претыновеніемъ“, такъ що здобула собѣ у нихъ ласкаву назву „какографіи“; але аж теперь побачили сердечній, що все жъ таки не грозила она ихъ заходамъ такъ наглою загладою, якъ фонетика. И лацемѣрно стають они теперь нѣбы-то въ оборонѣ кирилиці та правописи церковныхъ книгъ, якъ коли бы они самій справдѣ уживали кирилиці и сего правописи, а не правописи россійскои, цѣлкомъ відмѣнного відъ церковного, та тои самои гражданки, якои уживають тій, що пишуть фонетикою. Отъ и маете идею, котрои доля залежить відъ... правописи! Намъ дивно лише, що нашій „дѣятелѣ“ не розпочали ще доси при помочи „пособій“ агітаціи за червоными и синими, на рамени запинанымі „рубашками“. Якъ бы то гарно було, коли бы пр. вже на сей великдень всѣ наші мужики явили ся въ церкви въ такихъ рубашкахъ. За однымъ махомъ мали бы мы відъ разу корѣнный „русскій“ народъ!

Другимъ доказомъ успѣшности ихъ синфоновои роботы е літературно-науковый и політичный мѣсячникъ „Живое Слово“, що почавъ ихъ заходами выходити у Львовѣ відъ початку сего року. Мало се выдавництво станути до пары „Літературно-науковому Вістникови“, выдаваному другій рокъ Науковымъ товариствомъ им. Шевченка, а ниовѣрно назвѣть мало оно станути до конкуренціи зъ „Вістникомъ“. И выйшли доси дві книжки, за сѣчень и лютый, — обѣ разомъ завбольшки менші відъ одной книжки „Вістника“, — а на книжку за мартъ редакція не спромогла ся и доси. Послухаймо жь, що пише про першу книжку „Кіевская Старина“ въ книжцѣ за мартъ с. р. въ статьѣ п. заг. „Ревнители русскаго языка въ Галиціи“:

Условины житя въ Галичинѣ — каже авторъ статьѣ — не тілько не даютъ Галичанамъ спромоги завести въ своій літературѣ языкъ великорускій, але противно складають ся такъ, що заходы, абы дійти до тои цѣли, приносять шкоду ихъ національній справѣ въ борбѣ зъ нашими славяньскими и несславяньскими народностями въ Австрії. Не выходить ще зъ сего, щобы Галичане не могли зъ пожиткомъ для себе учити ся великорускаго языка, бо жь безперечно всякому користно е знати якъ найбільше чужихъ языковъ. Але ниша рѣчь знати якійсь языкъ, а цѣлкомъ ниша — зробити его своимъ літературнымъ. Скоро теподы бачимо фактъ, що літературный языкъ стараютъ ся приблизити до живои народнои мовы; скоро и въ великорускій літературній мовѣ черезъ два несповна столѣтя чимъ разъ більше заходять ся коло того, щобы выйти зъ круга чужоземщины на грунтъ народнои основы въ языцѣ; скоро наконецъ и теперь бачимо въ Петербурзѣ нове товариство „Союзъ ревнителей русскаго слова“, котре поклало собѣ межь иншимъ за цѣль, причинати ся до зближеня книжного языка зъ народнымъ: то консеквентно годѣ не признати, що Галичане, у котрыхъ основа народнои мовы занадто рознить ся відъ великорускои основы, не мають спромоги покинути свій простый народъ на волю судьбы и заводити у себе мову, яка розвинула ся при иншихъ условіяхъ и зовсѣмъ иншихъ обставинахъ.

Але при тѣмъ всѣмъ розумѣемо пожитокъ, якій для Галичанъ и взагалѣ для Славянъ повинень выходити зъ науки великорускаго языка, и тому не безъ вдоволеня дізнались мы про повставшій въ р. 1897 у Вѣдни „Кружокъ любителей русскаго слова“. Знали мы також, що въ Галичинѣ е люде, котрій стараютъ ся выучитись великорускаго языка; знали мы, що межь ними е й такій, котрій працюючи на науковѣмъ полю и беручи участь у выдавництвахъ въ своѣй рідній мовѣ, дуже добре знаютъ великоруску літературу и, хочь не безъ помылокъ, говорять по великоруски, не мѣшаючи бажаня, знати великоруску мову, зъ неможливымъ до здѣйсненя бажанемъ, зробити ей мовою своєи краины. Не говоримо тутъ о тыхъ добре знаныхъ заступникахъ старорускои партіи въ Галичинѣ, що довгій лѣта трудили ся, уживаючи въ своихъ писаняхъ нѣбы-то великорускои мовы; відъ сего „язычія“ кождый прихильникъ чистоты великорускаго языка мусить відвернути ся якъ

Огородова культура въ Залѣщицкѣмъ.

(Докінченя.)

Я прибувъ до Залѣщикъ саме въ часѣ збору овочівъ 1898 року. Рѣкъ сей бувъ, якъ менѣ сказано, для урожаю морель середный, а прецінь більша часть деревъ була наче облѣплена прекрасными овочами и галузы угинали ся відъ ихъ тягаромъ. Можна було завважати, що найлучше зародили сады морелевій положеній въ мѣсцяхъ найлучше відъ заходу обслоненыхъ. Есть то характеристичне для морелѣ, котра межь всѣми овочевыми деревами найбільше драглива на холодній и вогкій вѣтры, відъ которыхъ завязки овочівъ обсыпають ся. Овочѣ збирають тутъ ще не цѣлкомъ досиѣлій. Такій овочѣ пакуе ся въ пачки 5-кільограмовій або въ скринки и высилае ся ихъ почтою або зелѣзницею.

Торговлю морелями, дуже высковну, держать въ рукахъ очевидно залѣщицкій жиды. Зъ христіянъ занимае ся высылкою и продажею морель ледви кількохъ христіянъ, межь иншими властитель мѣсцевои цукорнѣ. Торговцѣ вынаймають сады морелевій на рѣкъ наперед, ризикують при тѣмъ, але все-таки вызискують нашого темного хлѣбороба въ способѣ неможливый. Доброю до сего илюстрацією нехай буде отсей автентичный фактъ: Одинъ селянинъ вынаймивъ свій садокъ морелевый на рѣкъ наперед за 160 зр. На весні [року 1898] пожалувавъ того и хотѣвъ відкупити право найму за 600 зр., однакъ жидъ не пристався на се и відъзерендувавъ той садокъ якомусь другому за 1000 зр.!

Морелѣ залѣщицкій мають відбутъ не тілько въ Галичинѣ; они идуть до Нѣмеччины, до Варшавы и Петербурга а навѣть до Будапешту. Оборотъ грошевый выносивъ минувшого року около 30 – 40 тысячъ зр. Въ часѣ збору выходить денно около чотирма вагоны, а в днѣ, въ которыхъ за самъ фрахтъ заробляе зелѣзница 700 зр. — Торговля морелями практикована черезъ высилане кошиківъ 5-кільограмовыхъ на замовленя и за поелѣплатою есть сильно здискредитована. Несовѣстній гандлярѣ, не досыть що обдерли продуценте, въ додатку высилають перебраный та злѣхшій товаръ и тымъ способомъ ошукують ко сументівъ. В гандлярѣ, котрій высилають товаръ підъ чужою фірмою, за що очевидно тій фірмѣ оплачують ся. Сему можна бы зарадити черезъ заложене спілки для продажи морель, зложенои въ самыхъ властителѣвъ садівъ.

На мою гадку есть також вада въ самій продукціи. Въ Залѣщикахъ плекають тілько одну відмѣну морелѣ. Черезъ те пора збору морель тревае заледво десять днівъ, а сесь обставина могла бы при збільшенѣй продукціи утруднати відбутъ и обнизити цѣну. Отже годилось бы выпробувати и впровадити до управы добрій відмѣны вчасній и пізній, щобы тымъ способомъ продовжити сезонъ збору и продажи на якихъ 5 – 6 недѣль.

Зима въ Залѣщикахъ зовсѣмъ не есть лагідною. Бувають тамъ морозы и на — 27° R. Мимо того навѣть остріи зимы не роблять великои шкоды морелямъ, хотяй знаємо, що тій дерева потребують у насъ завивання въ солому. В правдѣ декотрій такій мѣсцевости въ Галичинѣ, въ которыхъ морелѣ черезъ зиму не змерзають, хотяй не завиненій; однакъ такій мѣсцевости мусять бути дуже добре селоненій передъ вѣтрами Що залѣщицкій морелѣ такій твердій, дасть ся пояснити горячимъ и сухимъ лѣтомъ, черезъ що лѣторости знаменито деревѣють.

Стілько що-до морель, котрій е головною підставою продукціи садовництва. Однакъ въ Залѣщицкѣмъ е много иншихъ деревъ овочевыхъ, особливо яблінокъ, котрій родять обильно и выдають величавій овочѣ. Грушки удаютъ ся въ Залѣщикахъ не такъ добре, хотяй уже въ Старыхъ Залѣщикахъ они лучшій. Десь-не-десь можна подыбати дерева бресквы, але овочівъ на нихъ я не бачивъ. Вишень и черешень мало тутъ, але за те есть тутъ много винограду, котрого грозна добре дозрѣвають. Въ Добровлянахъ має бар. Брунецкій кількаморгову винницю. Грозна дозрѣвають тутъ дуже добре; шкода тілько, що корчѣ винограду не належито тятій, бо мають за много старого дерева.

Підчасъ побуту въ Залѣщикахъ ѣздивъ я також до Зазулинець, мѣсцевости положеной надъ Дністромъ а віддаленой відъ Залѣщикъ о якихъ три милѣ. Зазулинцѣ здобули собѣ славу за-для своихъ огородівъ, а особливо за-для винниць. Положене тои мѣсцевости есть ще користнѣйше, якъ положене Залѣщикъ. Морель тутъ вже не було, бо вже досиѣли и пообрывано ихъ. Садъ властителѣвъ села, пп. Вартановичівъ, старанно заложеный, сходить аж до берегівъ Дністра. Повно тутъ деревець морелевыхъ, добірныхъ родівъ яблінокъ и грушокъ. Але найцікавійшою есть тутъ винница на шести-моргівомъ просторѣ, заложена на досыть стромкомъ до полудня спадѣ. Виннои лозы есть кількa родівъ, межь иншими португальска вчасна и Reisling. Виноградъ дозрѣвае дуже добре, чого доказомъ було знамените вино выроблене зъ того винограду, котрымъ мене угощено въ гостинномъ домѣ властители. Однакъ вина робить ся тутъ мало, бо есть великій покупъ на свѣжій ягоды.

Такихъ мѣсцевостій, якъ Залѣщики, Добровляны и Зазулинцѣ знайшло бы ся на нашомъ Покутю много. Въ такихъ то мѣсцевостяхъ могло бы садовництво знаменито розвинути ся. Се мало бы велику економічну вагу для культурного розвою въ нашомъ краю. Окромъ морель и винограду есть також много благороднійшихъ сортъ яблокъ и грушокъ, якъ: бѣла кальвіля, праздина дюшеса, озима деканьска и т. п., котрій въ прочихъ частяхъ краю не удають ся або вымагають за великихъ заходівъ, и тій сорты спроваджуемо зъ Франціи або зъ Тиролю. Побережа наддністровій положеній дуже сприятючомъ підсоню и маючій знамениту землю могли бы выперти зъ торговлѣ заграничній продукты цѣлковито. Такій глубокій а мірно вогкій чорноземъ не такъ зъ часта можна подыбати на цѣломъ свѣтѣ.

Насувае ся тутъ менѣ ще одна увага, а именно въ справѣ покупу продуктівъ. Чимъ більше продукція якогось артикулу въ якійсь мѣсцевости стае ся поважною, тымъ лекшій також відбутъ и цѣна артикулу підносить ся. Зауважано се у всѣхъ центрахъ продукціи овочевои заграницею, а то само було и въ Залѣщикахъ. Поки морель було тамъ мало, цѣны були низькій, а відбутъ и попытъ невеликій. Нині цѣны высокій, а продукту все ще за мало. Въ році минувшомъ цѣна за 1 кільограмъ морель выносила на мѣсци відъ 20 – 30 кр.

До пакованя спроваджувано кошики лозовій — которыхъ треба тутъ тысячами — аж зъ *Нѣмеччины*! А підъ бокомъ росте надъ низькими берегами дністровыми велика сила кошикарскои лозины...

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** 684 35 40

въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксамиту, костя, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

вôдъ чогось недоладно-чудацкого. Нѣ, мы маємо на гадцѣ самых тôлько любителѣвъ науки великоруского языка.

Поки ходить тôлько о сю науку, поти мы не безъ вдоволеня стрѣчались зô статьями тых людей у великорускихъ періодичныхъ выданяхъ и охотно выбачували имъ ти похибки въ стилістицѣ, якѝ завсѣгды въ бôльшôмъ або меншôмъ числѣ появляли ся въ их рукописяхъ. Але отъ зъ початкомъ сего року часть такихъ любителѣвъ заложила літературный кружокъ, що поклавъ собѣ за задачу політичну цѣль, зробити літературный великорускій языкъ книжнымъ языкомъ для Галичины и для тои цѣли ставъ выдавати літературно науковый и політичный мѣсячникъ „Живое Слово“.

Авторъ статьѣ, зазначивши гадку, що книжный языкъ, цѣлкомъ вôдмѣнный вôдъ народного, є колодою въ розвитку народности, не хоче вдавати ся въ оцѣнку змѣсту першои книжки „Живого Слова“, котру тогдѣ мавъ въ рукахъ, а показуе лише, якими то перлами була бы переповнена галицка література, коли бы сповнила ся задача, яку собѣ поклавъ той мѣсячникъ.

Щобы у якои-небудь народности вытворити гарный книжный языкъ, треба доконче крôмъ наукового знаня мовы ще и того чуття языка (Sprachgefühl), котре пôсли слôвъ Як. Грімма перейма ся разомъ зъ молокомъ матери, опôсля пôдтримуесь у насъ всѣми услôвями домашнього и суспôльного житя и якôнци скрѣпляе ся всѣлякою практикою житя. Отже въ Галичинѣ нема нѣчого, що давало бы спромогу выробити въ собѣ се чуте літературного великорускаго языка. Доказомъ на се є такожь „Живое Слово“. Читаючи его, чуешь на кождôмъ кроцѣ тяжкôсть синтактичного складу, що неразъ затемнюе и саму гадку, — не кажучи вже о постôйныхъ похибкахъ лексикальныхъ, котрѝ свѣдчать о тôмъ, що автôры, перенятѝ чутемъ рôднои галицкои мовы, силять ся выражати свои гадки хочь выученою, але все таки чужою имъ мовою.

Тутъ на чотирохъ сторонахъ книжки наводить авторъ силу синтактичныхъ и лексикальныхъ похибокъ зъ творôвъ лѣпшихъ знатокôвъ великорускаго языка: Мончаловского, Яворского, Дудыкевича, Луцика, Свистуна, Вергуна и якогось Богдана Сталина. Похибокъ тых не будемо тутъ повтарити, бо и мѣсця забрало бы оно богато и цѣкаве а оно лише для тыхъ, що досконало знаютъ великорускій языкъ.

Навязуючи опôсля до помѣщеного въ „Живомъ Словѣ“ „Письма къ другу“, въ котрôмъ авторъ того письма, Мончаловскій, каже, що такъ, якъ Петро Вел. заложеньмъ Петербурга прорубавъ вôкно въ Европу, такъ и „мы“, принимаючи „руеску литературну рѣчь“ хочемо прорубати вôкно въ „великую Русь“, — кôнчить авторъ замѣтокъ такими словами:

„Такъ! Взагалѣ прорубувати вôкна, щобы вôдсвѣжити воздухъ, є рѣчь конечна; але треба при тôмъ памятати, що часомъ невдало прорубане вôкно псуе всю будову, а въ гôршôмъ разѣ може навѣть и стѣна завалити ся вôдъ того. Галичанамъ коли треба прорубати вôкно, то въ значѣню науки великорускаго языка, котра имъ поможе поставити свою культурну мову на слушну высоту, опираючись на двовѣкову роботу великорускихъ письменникôвъ, котрѝ богато потрудили ся для удосконаленя свого літературного языка. Але се повинно статися не черезъ просте безпôдетавне забираня чужого, а черезъ старанну роботу надъ своею народною основою. А потѣшати себе тымъ, що якій тамъ одинъ-другій десятокъ культурныхъ Галичанъ научивъ ся сякъ-такъ володѣти великорускимъ языкомъ, и вôдъ разу хотѣти его зробити маѣномъ свого краю, — се значить, робити роботу не будучу, а руйнуючу, и якôнци доведесь до того, що начне ся писати „не по-русски и не по мало-русски, а „*мало по русски*“, якъ прегарнымъ прикладомъ сего є указаный нами новый галицкій органъ.“

Але нашимъ обединителямъ се — горохъ о стѣну. До якои-жь роботы они здались бы, коли-бы покинули роботу руйнуючу? И зъ чого они жили бы тогдѣ?..

„Рôкъ рабунку“...

Львôвскій дописуватель краковского Głosu narodu пише:

„Сей рôкъ — коли будучій историкъ почне списувати галицкѝ рахунки, певно дôстане назву „рôкъ рабунку“ [rok grabieży]. А мотивы такого рахунку будуть тымъ суттєвѣйшѝ, що взяли не чужѝ руки, не Москаль або Нѣмцѣ, але мы самѝ рабували публичный грôшь и пускали на марне, а такѝ факты выкликували соблазнь и прострацію.

Такъ певно буде писати историкъ, але заки вôнъ се учинить, то дневникарь, scriptor ephemeridis, мусить громадити матеріялъ для будущого историка и, на жаль, треба мачати перо въ чорнилѣ, абы за часто записувати чорнѝ факты...

Передъ кôлькома тыжднями доносивъ я о дефравдациі въ тутешнôмъ заведеню темныхъ, котрого превесомъ є кн. Чарторыйскій зъ Вязôвницѣ пôдъ Ярославомъ. Дефравдація выйшла на яву по смерти секретаря, котрый вѣвъ касу и зарядживавъ всѣми доходами заведеня; то бувъ молодый чоловѣкъ п. Топольницкій. Зъ-разу здавало ся, що буде хибувати около двацять тысячъ; тымчасомъ по укôнченю сими днями и замкненю всѣхъ рахункôвъ заведеня показало ся, що львôвскому заведеню темныхъ зескамотовано шѣсть десять и сѣмь тысячъ зр.! Се не погоголоска, а фактъ. Не можна рѣшучо сказати, чи тая дефравдація була довершувана лѣтами, бо небôщикъ секретарь довшій часъ займавъ ся грошевыми справами заведеня, чи въ остатныхъ часахъ, коли зачавъ бути голоснѣйшимъ у Львовѣ зъ причины скандальныхъ вôдносинъ закулісово-аморныхъ, чи може по его смерти або въ часѣ его досыть короткои недуги занурявъ хто лапы въ касѣ и вôбльшивъ доконану перше менчу дефравдацію, — однакъ способъ жатя небôщика секретаря, рôвно якъ и торговля деревомъ и пашами артикулами, якѝ вôнъ вѣвъ, маючи якусь контору комісову чи щось такого, кидають понуре пôдозрѣне на память молодого чоловѣка, котрый на всякій способъ огидно скривдивъ найнещасливѣйшихъ, бо дôткненыхъ неулѣчимымъ калѣцтвомъ...

Тожь и годѣ дивувати ся, що на такôмъ у насъ теперь чуткôмъ грунтѣ деякѝ факты, що въ иншôмъ часѣ не звертали бы уваги, теперь выкликують здогады и далекосягаючѝ пôдозрѣня, а все на тлѣ фінансовôмъ и спекуляційнôмъ... Н. пр. вôдъ тыжня щезъ тутъ зъ брукового горизонту адвокатъ д-ръ Краттеръ — и одна поголоска гонить другу, а що правда, до здогадôвъ и пôдозрѣнь въ теперѣшнѝй ситуаціи, такъ тревожливѝй, нѣхто лучше не падававъ ся, якъ адвокатъ, особливо по катастрофѣ зъ Крижановскимъ.

Не дуже выразнѝ були дневникарскѝ вѣстки що-до грошевыхъ „неправильностій“, якѝ показали ся по смерти на сухоты бл. п. Будзиновского начального секретаря чи бухгальтера гал. товариства кредитового земского. Я можу докладнѣйше выявити фактъ тыхъ „неправильностій“. Ото по смерти Будзиновского показало ся, що въ касѣ хибуе малого депозиту — кôлька тысячъ зр. Товариство сейчасъ той бракъ покрыло. Иншій браки вже не стыкали товариства, анѣ не мали характеру дефравдацій — то довги небôщика, якій вôнъ полишивъ на горе вѣрителѣвъ въ показанôй сумѣ, бо шѣстьдесять тысячъ зр. Довги тѝ не мають покрыти, бо жѣнка, хочь внесла значный посагъ небôщикови, не мае обовязку платити ихъ, бо анѣ не ручила, анѣ не користала зъ нихъ. Небôщикъ, якъ иннѣ показуе ся, ѣздивъ вôдъ часу до часу до Вѣдни и тамъ въ розкошнôмъ свѣтѣ марнувавъ грошѣ, не огладаючись на дальшѝ наслѣдки...“

Скоррумпована суспôльность та й тôлько!

Переглядъ політичный.

Представителѣ нѣмецкихъ опозиційныхъ сторонництвъ зôбрали ся вчера въ комісійнôй сали посольскои палаты въ справѣ усталеня спôльнои програмы національно-політичныхъ жаданъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ. Передъ симъ зôбранемъ вôдбула ся конференція нѣмецкои партіи людовои, въ котрôй взяло участь такожь кôлька послôвъ зъ иншихъ сторонництвъ, мѣжь иншими кн. Ліхтенштайнъ и Вайзкірхнеръ. О перебѣгу тои конференціи доносять, що она вôдносила ся до тактики належачихъ до союза мужѣвъ довѣря. Остаточнѝ рѣшеня мають предложити ся повнымъ зборамъ членôвъ союза, що зберуть ся сими днями.

Зборамъ конференціи представителѣвъ опозиціи проводивъ сеніоръ п. Функе. Въ коротôй промовѣ пôдвѣсъ важнѣйшій подѣлъ внутрѣшнои політики державы вôдъ хвилѣ вôдроченя парламенту и представивъ положеня Нѣмцѣвъ въ Австрії. Вôдтакъ приступлено до справозданя зъ поодинокихъ краѣвъ. Першій референтъ п. Праде о жаданяхъ ческихъ Нѣмцѣвъ, вôдтакъ п. Гросъ говоривъ о постулятахъ Моравы, а кн. Ліхтенштайнъ о долѣшнôй Австрії. На пополудневôмъ засѣданю п. Кайзеръ референтъ о Шлезку, Штірскъ о Стирії, Лемішъ о Карнтіи а Граб-маиръ о Тиролі.

Надъ рефератами выявязала ся дискусія, по котрôй ухвалено выбôръ пôдкомітета, въ цѣли розслѣдженя предложеныхъ рефератôвъ. Пôдкомітетови поручено такожь вôддѣлити загальнѝ постуляты Нѣмцѣвъ въ Австрії вôдъ спеціяльныхъ бажань коронныхъ краѣвъ. Пôдкомітетови полишено часъ аж до закôнчена бѣжучихъ сесій соймовыхъ и годѣ наново зберуть ся мужѣ довѣря, щобы принята до вѣдомости референты пôдкомітета. До пôдкомітета выбрано послôвъ: Пертельта, Гохенбургера, Штірка, Ліхтенштайна и Мантнера. Пôдкомітетъ зôбравъ ся сейчасъ на перше засѣданя.

Хочь перебѣгъ нарадъ ухвалено задержати въ тайнѣ, кружать поголоски, що въ протягу нарадъ дали ся запримѣтити змаганя въ напрямѣ осягненя порозумѣня що-до вырôвнаня истнуючихъ рôзницъ. Яко интересну подробицю подають, що противъ ожиданя послы въ Чехіи и Моравы не ставили далекондучихъ жаданъ, але роблено се зô стороны старійскихъ послôвъ. Мѣжь иншимъ домагали ся они заведеня въ Австрії нѣмецкои державнои мовы. Постуляты ческихъ Нѣмцѣвъ вôдносили ся до загально жаданого внесеня языковыхъ розпоряджень, управильненя языковои справы въ законодатнôй дорозѣ, заведеня національныхъ курій и утворена выключно нѣмецкои адміністративнои території въ Чехіи.

Провôдники нѣмецкихъ радикаловъ доперва теперь позголошували свôй *перехôдъ на протестантизмъ*. Въ суботу зробивъ се посолъ Кітель зъ жѣнкою и донькою, а посолъ Иро зголосивъ вчера въ мѣсковôмъ урядѣ, що выступае зъ католицкои церкви и переходить до евангелицкои а его жѣнка до старо-католицкои. Передъ кôлькома днями перейшовъ на протестантизмъ посолъ Вольфъ зъ родиною. Посолъ Гоферъ уже вôдъ кôлькох лѣтъ є протестантомъ, а посолъ Шенереръ, надѣють ся, перейде сими днями. — Въ склепахъ и магазинахъ двохъ вѣденьскихъ книгарень вôдбули ся на приказъ суду ревізіи. Сконфісковано всѣ брошуры и друки вôдносячѝ ся до агітаціи веденои пôдъ гасломъ „Los von Rom!“ Говорять, що интервенціа судовыхъ властій наступила на жадане церковныхъ властій, щобы унеможливити дальше пôдбурюване католикôвъ въ Австрії.

Въ *ческôмъ соймѣ* членъ выдѣлу краевого д-ръ Скарда мотивувавъ предложене въ справѣ засновуваня новыхъ окружныхъ и повѣтовыхъ судôвъ въ Чехіи и просивъ о вôдосланє его предложеня до комісіи. Противъ внесеня выступивъ д-ръ Бакса, доказуючи, що засновуване новыхъ судôвъ мае бути першимъ етапомъ до утворена нѣмецкои языковои области. Внесеня ухвалено вôдбелати до комісіи. Вôдтакъ Скарда мотивувавъ внесеня, щобы выбрати комісію, котра застановила бы ся надъ змѣненю выборчои ординаціи до соймy, въ цѣли осягнена рôвности въ репрезентаціи пôдъ взглядомъ національнымъ и признаня выборчого права тымъ верстамъ людности, котрѝ доси его не посѣдають. Бесѣдникъ зазначивъ, що уряджене національныхъ курій буде можливе доперва по осягненю цѣлковитого національного рôвноуправнена. На тôмъ перервано засѣданя.

---

10)

Зъ нагоды новинъ на поли нашои церковнои музики.

Критичный ескіз музичный.

(Дальше.)

Теперь находять друге важне питанє: зъ вôдки взяти — отъ якъ бы въ наведеномъ случаю тыхъ 300 або 200 зр., коли нашій выдавцѣ-музыки хочь може богатѝ на фантазію, та въ кешени ихъ дѣры, щобы въ потребѣ бодай выправдати ся: мавъ грошѣ, та дѣрами и губивъ... Зъ-вôдки взяти накладника, котрый бы може кредитъ давъ? де у насъ пошукати книгарнѣ або друкарнѣ, котра бы вдавала ся въ експерименты выдаванія музикалій для руеской публики?

Вертаючи до способу, якъ бы дôстати капіталъ на выдане, позволю собѣ спытатись пп. выдавцѣвъ згаданыхъ новостій: чи Редеръ въ Липску друкувавъ даромъ „Партитуру“ Дорундяка або літографъ у Львовѣ „Першу Службу Божу“ Колессы? Коли-жь одинъ и другій мали на розмѣрно дорогій накладъ, якъ зъ цѣны книгарняной выходять, то нехай на будуче звернуть ся въ мѣсце, де ихъ такъ само добре або и лучше, но о половину таньше обслужать.

Въ дальшôй мѣрѣ конечно потреба, щобы хтось занявъ ся конечно нашими музикальными выдавництвами, и отъ що менѣ насунулось на гадку: Чи жь у насъ нема институцій, якъ примѣромъ „Руска Бесѣда у Львовѣ“, що мае въ управѣ „рускій театръ, котра бы занята ся пôдпираемъ выдаючихъ музикалій коли не грôшми, то бодай своимъ кредитомъ? Се, думаю, лежить въ ея задачи. Чи-жь у насъ не збирано на будову святынѣ руского пѣсни — руского театру — и то даваемъ цѣлого ряду концертôвъ по всѣй Галичинѣ, якъ се було въ рокахъ 1889 пôдъ управою Остапа Нижанковского, 1890 пôдъ управою Вол. Садовского, а вôдтакъ двохъ хорôвъ въ 1892 пôдъ управою Остапа и Володимира Нижанковскихъ? Зъ тыхъ лептѝ, чисто спѣвацкихъ, чи не можна-бъ якась часть обернути на цѣли музичнѝ, тѣсно звязанѝ зъ будучностію народного театру? Дай Боже, щобы тая будôвля стала и завтра готовою, — чей-же примѣръ ческого величного вôдрожденя, сполученого нероздѣльно зъ повстаемъ „českeho divadla“ въ Празѣ, дае явный доказъ конечности той святынѣ музы руеки; но удармо ся въ груди и скажѣмъ собѣ такъ терпку правду: якій мы свои питомѝ рускѝ творы музичнѝ — оперы а бодай оперетка выставимо въ тôмъ рускôмъ домѣ?! А чому-жь оно такъ невôдрадно? — Бо до нинѣ музыкою руекою и ея музыками-композиторами нѣхто зъ Русинôвъ не занявъ ся належито!

Не вôдъ рѣчи буде тутъ кинути коротенькій поглядъ на руеку галицку пѣсню и на руеке галицке музыковане. Що-жь побачимо? Рускаго композитора навчено компонувати лишь для уха, творы солодко-квасно-любовно-меланхолійнѝ; его приневолено уважати на смакъ [!?] спѣволюбивои публики руеки и складати розкôшно плаксиво-веселотужнѝ мельодіи; нашій спѣваки концертанты, солісты, обдареній краснымъ вокальнымъ матеріяломъ и спорою дозою нарозумѣлости, не спѣвали нинѣшнихъ творôвъ, якъ лишь натетячно-крилливо тахихъ, де бы они могли показати: що то они за голосъ мають, якъ то они спѣвати знають, — а критика руска щобы могла розпинатись за нами. О якôмсь поглубленю въ пѣсни, о якôмсь ублагороднену спѣву... де-де-де? — се злишне, се дурница, — голосъ то грунтъ! Нашій солісты, щобы заспокоити свою амбіцію и — розколысану публику, кинулись на россійскѝ романсы Варламова, Глинки, Вальбоа та иншихъ застарѣлыхъ романтикôвъ, абы пописати ся голосомъ и чувствомъ (у насъ славне: „спѣвати зъ чуествомъ“!), а коли котрый хоче пописати ся драматизмомъ, то спѣвае „Сонъ“ Пауфлера, або Tosti'ого „Vorrei morire“ и то часто по італійски фальшиво — ну, руска публика и такъ того не розумѣе... На патріотичныхъ вечеркахъ мусить бути стереотипне „Помарнѣла наша доля“ а на вечеркахъ на добродѣйнѝ цѣли мусить вôдспѣвати ся офіціяльно: „Цвѣтка дрôбная“. Такій то у насъ галицкій репертуаръ и богатство своихъ пѣсенъ!...

Вертаючи до „Руекои Бесѣды у Львовѣ“, скажу ось що: Знаю позитивно, що много пѣсень народныхъ у вôрцевôмъ, скажу, одиночôмъ оброблено п. Топольницкого або о. Нижанковского [га взбръ Лисенка, Рубця, Єдлички] спочивають у о. Нижанковского, порохомъ припадають... Нема кому?!... А се-жь скарбъ колишнього нашого театру и его будучои славы — народнои оперы. Чехъ Сметана сотворивъ свою европейско-славну оперу „Prodana nevěsta“ на тлѣ народныхъ ческихъ пѣсень — Гумпердінкъ свою любу оперу „Hänsel und Gretel“ въ народныхъ нѣмецкихъ пѣсень — а нашій пѣсни, сильно въ своемъ часѣ збиранѝ розличными фольклористами-музыками, лежать у о. Бажанъского та чають воскресенія „въ“ мертвыхъ... Нема кому?!...

Щобы то, чого ще мыши не зъѣли, выратувати вôдъ погибели, позволю собѣ на смѣле предложене, именно: чи не можна бы въ грошей, узбиранихъ на будову театру, — закимъ збересь на саму будову, а дай Боже щобъ якъ найскорше! — вôддѣлити 1000 зр. на особный фондъ, сказати-бъ оборотовый капіталъ на выдавництва чисто музикальнѝ? Сподѣвати ся, що жертводавцѣ противъ такого зужитковання капіталу нѣчо не мали бы. Тѝ 1000 зр. обернено бы на выдавництво такихъ а добрыхъ творôвъ музичныхъ, якъ новыхъ, незнаныхъ у насъ, такъ и старыхъ [пр. симфоніи Вербицкого, котрѝ яко рукописи належать чей-же до бібліотечныхъ архівôвъ, а не на пультъ дириґентскій]. По якôмсь часѣ, при розбудженю попыту на музикаліи, може той капіталъ и подвоити ся, а все вôнъ остане капіталомъ народного театру. Выдавнича спôлка музикаліевъ [чи якъ она тамъ буде зватись], маючи 1000 зр. капіталу, може собѣ въ якôйсь друкарни [отъ хоть-бы у тои вѣденьскои, о котрôй була бесѣда] выробити кредитъ и на 2000 зр. а зъ такими грôшми можь вже якусь систематичну роботу почати.

Що бôльше! На мою гадку (а она зовсѣмъ не така фантастична) треба бы такъ наши композиціи руеки, галицкѝ або и украиньскѝ народнѝ пѣсни — розумѣе ся въ найвôрцевѣйшôмъ оброблено — по при текстѣ малорускôмъ, выдавати зъ текстомъ нѣмец-

дання, бо референтъ нагло заледужавъ. — Сесія сойму має потревати до половины мая.

На засѣданю шлеского сойму п. Тіркъ въ наглѣмъ внесеню жадає, щобы соймъ напятнувавъ згубну и пѣдбурюючу акцію Чехівъ и Поляківъ на Шлеску и щобы высказавъ перекопане, що нѣмецка мова повинна бути якъ доси одиноюю урядовою мовою. Противъ того внесеня промовлявъ въ имени славяньскихъ послівъ д-ръ Міхейда. Внесене Тірка принято всѣма голосами противъ голосівъ польскихъ и ческихъ.

——

Президентъ французкои республики выголосивъ вчера на політичнѣмъ бенькетѣ промову, въ котрѣй зазначивъ, що теперѣшне положене республики такъ сильне, що она не потребуе боятн ся заговорівъ фантастичныхъ особъ, котрѣ фантазуютъ о плебісцитѣ и за его помочію о поворотѣ давныхъ формъ державныхъ. Дальше згадавъ Діпні о справѣ Фашоды, о угодѣ въ справѣ Африки и о иншихъ внѣшныхъ и внутрѣшныхъ справахъ, выказуючи на кождѣмъ поли добычѣ республики. Наконецъ доторкнувъ ся справы Дрейфуса и заявивъ, що оречене найвысшого трибуналу цѣлкомъ певно стрѣтить ся въ загальнымъ признанемъ и пошаною.

Касаційный трибуналъ мае безпроволочно зѣбрати ся зъ причины суперечныхъ зізнань слѣдчого судьѣ Бертюлю и ґенерала Роже, щобы рѣшити, чи потрѣбне доповняюче слѣдство. Figaro оголосивъ зізнанн майора артилерін Гартмана, котрый заявивъ, що авторъ bordereau цѣлкомъ не розумѣвъ ся на артилерін, а се мусить бути доказомъ, що Дрейфусъ не мѣгъ бути его авторомъ. Поліційный судъ засудивъ начального редактора Figar а за оголошене актівъ процесу Дрейфуса in contumaciam на 500 франківъ кары.

——

Въ Букарештѣ вѣдбуло ся вѣче пѣдъ проводомъ президента палаты въ котрѣмъ взяло участь до 10.000 особъ. Зборы ухвалили резолюцію, въ котрѣй ліберальне сторонництво высказуе свою солідарибсть зъ політичнымъ напрямомъ Штурдзы. Рѣвночасно вѣдбуло ся вѣче консервативного сторонництва, на котрѣмъ провѣдники консерватистівъ выголошували пламенній и пѣдбурюючій промовы противъ правительства и заохочували зібраныхъ до розрухівъ. Зібраній хотѣли вѣдтакъ урядати похѣдъ улицями мѣста, але вѣйско заступило имъ дорогу. Демонстранты приняли вѣйско градомъ каменя. Поліція розігнала товпу и арештувала богато особъ. Мѣжъ арештоваными знаходить ся такожъ сенаторъ Барбеско, котрый грозивъ вѣйску револьверомъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Русну Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Товариство „Рускихъ Женщинъ“** въ Станиславовѣ устроюе дня 16. н. ст. цвѣтня с. р. въ комнатахъ Рускога Клюбу вечериицѣ на дохѣдъ Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи. Въ програму входятъ: вѣдчитъ, деклямація, продукція вокально-музикальній и товариски забавы. Буфетъ у власнѣмъ зарядѣ. Вступъ для членівъ Товариства Рускихъ Женщинъ и Рускога клюбу 20 кр., для другихъ 30 кр.

кимъ або италійскимъ або французскимъ, а и певный, що они на ранку европейскѣмъ будуть мати попытъ. Коли такій мізерій въ музицѣ Скандинавцѣ черезъ своихъ композиторівъ [але розумѣе ся универзального значѣня, якъ Grieg, Emil Hartmann и иншихъ] засыпуютъ Европу творами своеи музы — бѣдиов, амералои, монотоннои а до того дикои, но плѣняючои, якъ ихъ фіорды, то мы можемо оправдано покладати, що наша муза, гожа якъ весна, мила якъ розцвилый садъ, розкѣшна якъ майова нѣчь, выплекана нѣжною любовію и спѣвомъ соловейнымъ, певно подобае ся у великѣмъ свѣтѣ музичнѣмъ, такъ потребуючимъ пѣдъ нинѣшну пору вѣдсвѣжити свои силы на чѣмсь доси не знанѣмъ, отъ бы на неткненѣй ще до теперь пѣсни малорускѣй, богатѣй въ оригінальну мельодію, ритмику и форму. Усе то легко буде можна осягнути, коли управляючій маетномъ будучои будовлѣ театру, немовь тѣ consules розважать всѣ даній, обдумають рѣчь якъ слѣдъ и зарядять усе потрѣбне по мысли поданого тутъ проекту; а коли-бы хибло — чого я не допускаю — людей охочихъ або радше внеохоченыхъ до праць, то побудити ихъ черезъ розписане конкурсівъ и нагородъ, або удѣлованымъ запомогъ и т. п. Се на мою гадку найлекше буде перевести такому зорганізованому а до того досвѣдному товариству, якъ „Руска Бесѣда“ у Львовѣ.

(*Конець буде.*)

Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ. Хто бы зъ Вп. Родимцівъ мавъ охоту весело часъ перевести и причинитись до довершеня благороднои цѣли, зволить ласкаво прибути на вечериицѣ, на якій Выдѣлъ Товариства на сѣмъ мѣсяци сердечно запрашае. Окремыхъ запрошень розсилати ся не буде.

— **Вп. А. Ф. Мишузѣ** маю честь найщирѣйше подякувати за щедрый даръ 50 зр. пожертвованый въ користь Пріюта для бѣдныхъ дѣтей рускихъ робітничівъ въ Перемышли. — За комітетъ *Тереса съ Шашкевичівъ Несторовичева.*

— **Надзвычайни вправы мѣшаного хору** Львовского Бояна, въ цѣли вывчена псальмівъ, вѣдбудуть ся завтра [во второк] о год. 7½ вечеромъ. Выдѣлъ просить всѣхъ Членівъ щобы зѣбрали ся точно и въ комплетѣ.

— **Зъ Рускои Бурсы** ремѣсничо-промысловои. Отеимъ завѣдомляю Вп. членівъ Рады товариства що засѣдане вѣдбуде ся въ понедѣлокъ 17 н. ст. цвѣтня с. р. — Голова товариства *В. Нагорный.*

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Симъ просимо тыхъ Вп. Гостей нашихъ, котрѣ кажуть собѣ свои орудки святочни высылати почтою або желѣзницею, щобы зволили зѣ своими замовленями и диспозиціями до нашихъ складівъ поспѣшати и не вѣдкладати ихъ до великого тыждня, позаякъ въ тѣмъ тыждни бувае вже такій отпскъ лично купуючихъ, що експедиція замѣсценыхъ замовлень може легко на точности потерпѣти. — *Дирекція.*

— **Зъ Галицкои касы щадничои.** По именованю першимъ директоромъ касы п. Антима Никоровича а заступникомъ директора д-ра Стройновского — маршалокъ краевый занимае вже невдовзѣ другого директора [на мѣсце д-ра Смолькы, котрый мусѣвъ пѣйти на пенсію]. Выдѣлъ касы поставивъ вѣдъ себе кандидатомъ д-ра Александра Малачинського, але, якъ вѣдомо, краевый маршалокъ пѣсля нового статута касы не есть знанный предложенемъ выдѣлу касы — и рѣчь певна, що занимекує посла д-ра Тадея Пілята.

Про новоименованого директора касы п. Никоровича пише краковскій Сказ: „П. Антимъ Никоровичъ родивъ ся въ Кравчичахъ пѣдъ Львовомъ у вересни 1854 року зъ вѣтця Кароля и матери Амелѣ зъ баронівъ Едерівъ, дочки бувшого президента апеляціи львовскои. Отець Антима умеръ въ 1859 р., а выховувала его мати вразъ изъ дѣдомъ теперѣшного директора, покѣйнымъ Антимомъ Никоровичемъ, котрый бувъ знаный яко дуже чинный членъ „rządu narodowego“ и комендантъ львовского корпусу академічнои „гвардіи народовои“ въ 1848 р. — По скѣнченю школъ посвятивъ ся п. Никоровичъ технічнымъ студіямъ, опѣсля выѣхавъ за границю до Парижа, де бувъ принятый на курсы высшои школы торговельнои [Ecole supérieure de commerce], здавъ зъ вѣдзначенемъ приписаній испыты и повернувъ въ 1873 роцѣ до краю. [Дивна рѣчь: якъ можна въ 19 бмъ роцѣ жити „скѣнчивши школы“, вѣдтакъ „посвятити ся технічнымъ студіямъ“, якѣнци „скѣнчити высшу школу торговельну“?] Въ 1874 р. дѣставъ посаду ліквідатора гал. банку кредатового и тамъ бувъ пять лѣтъ урядникомъ. Въ 1879 р. обнявъ зарядъ родинои посѣлости Волиця и выдавъ кѣлька рѣльничыхъ фаховыхъ розправъ. По десятилѣтнѣй праци при господарствѣ вернувъ назадъ до банкового занятя, а зарядъ гал. банку гіпотечного повѣривъ ему управу своеи філіи въ Тернополи, де п. Никоровичъ бувъ першимъ управителемъ вѣдъ 1896 року до послѣдныхъ днівъ, коли то именовано его директоромъ гал. касы щадничои. П. Никоровичъ и тѣточнымъ братомъ намѣстника гр. Пінінського, котрого мати е рѣдною сестрою пок. Кароля, вѣтця директора касы. Его власностію е теперь село Шельпаки въ Збаражчинѣ. Есть вѣнъ такожъ делегатомъ округа тернопільского до Краковского товариства обезпечень и бувъ въ Тернополи членомъ мѣсеои рады въ першого круга выборчого. Въ 1886 р. оженивъ ся въ Софіею Вікторівною и мае четверо дѣтей.

— **Выѣздъ на погибель!** Зъ околиць Станиславова — якъ мы вже доносили — почали наши люде еміґрувати до Канады за намовою знаного обманця-агента Нодаріого въ Удіне. Онодги сорокъ родинъ выѣхало зъ Єзуполя. Выпродали свою землю и добутокъ за нѣвъ-дармо и ѣдуть, але де, чого, за чимъ? — самі не знаютъ. Дописуватель Słowa polsk-ого пише изъ Станиславова, що тыхъ еміґрантівъ не выгнала нужда, бо кождый бувъ порядно одягненый въ кожухъ та высокій чоботы и мавъ при собѣ по кѣлькасотъ а навѣть по тысячѣ зр. Опускали родиму Русь весело, навѣть бундючно. Коли ихъ пытано, чи не жаль имъ за вѣтчиною? — вѣдповѣли: „А що намъ тутъ доброго? Податки платити, нема що ѣсти, а тамъ дѣстанемо за дармо по десять морґівъ. И тамъ я люде!“ Взагалѣ дизна якась байдужибсть пробивалась у тыхъ людей. О нуждѣ — каже дописуватель — годѣ тутъ говорити, бо земля наддѣстрянська належить до найплодородняйшыхъ и найлекшихъ до управы. До того народъ находить много заробку на широкихъ лапахъ дворівъ та маючихъ селянъ. Отже головною причиною еміґрациі е агітація агентівъ и знохочуючій листы вѣдъ еміґрантівъ изъ Канады. А легковѣрный народъ дае всему послухъ. Годилось бы всѣмъ, хто жие зъ селянами, вплывати на обламученыхъ, щобы вѣдвести ихъ вѣдъ нерозважнои еміґрациі. Чужинцѣ дороблюютъ ся у насъ майна, а нашъ селянинъ, за нѣвъ-дармо вѣддаючи чужинцеи свою кровію батькивъ зрошену землю, ѣде за море, самъ не знаючи, на яку долю...

— **Осторога!** Якійсь панокъ волочить ся по селахъ и удае що бувъ въ Канадѣ и знае ся добре на адвокатурѣ [!]. Въ Увсю [въ повѣтѣ пѣдгаецкѣмъ] выдуривъ вѣнъ 3 зр. вѣдъ Сальского, взявъ коня и бѣльше не вернувъ до села. — *І. Д.*

— **Нова „twierdza na kresach“** — латиньска капличка стануда въ Нагѣранцѣ коло Бучача, заходами неутомимого въ тѣмъ „фаху“ кс. пралата Громницкого зъ Бучача. Поставивъ ею селянинъ Микола Кудровскій зъ Нагѣранцѣ власнымъ коштомъ — якъ пише Ruch katolicki. Посвященя вѣдбуло ся дня 4 с. м., а довершивъ его самъ кс. Громницкій, патентованый будовничій такихъ „twierdz“ на Руси. Пѣдчасъ проповѣди поучувавъ, що та земля, Галиция Русь — nie jest ni ruską, ni polską, lecz bożą“ [не знати, чи такъ само мае ся рѣчь зъ заходною Галичиною, чи она е божа, чи польска? *Ред.*]. Що торжествѣ посвячена принимавъ фондаторъ — духовеньство обохъ обрядівъ, а навѣть княгиня Сапѣжина зволила взяти участь у сибльнѣй „uczcie“.

— **Жидовскій промыслъ.** Въ Гаяхъ коло Бродівъ згинувъ бражный вѣлъ въ горальни „właszczicielа“ села Сруля Шапіры. Панъ Сруль хотѣвъ и на здохлѣмъ волѣ зробити „gut Geschäft“, казавъ почетвертувати мясо и вывезти до сусѣдного села Бучины, де его газовый розпродавъ падлину по 36 кр. за кільограмъ мѣсцевымъ „гоямъ“, правдѣ не за готѣвку, але на вѣдробокъ. На щасте людей а на нещасте пана Сруля довѣдала ся про се жанда мерія и наказала внести се мясо до громадскои канцелярія, а було его 118 кільограмівъ. Мясо признано нездоровымъ и наказано закопати. Симъ разомъ панъ Сруль не зробивъ „интересу“.

— **Новый пасажъ у Львовѣ** мають будувати кс. Бернардины на грунтахъ положеныхъ при улиці Валовій и Чарнецкого, де теперь стоять на-дбвъ зруйнованый монастирь и будынокъ гімназін. Стане тамъ цѣлый рядъ каменицъ, котрѣ много причинять ся до окрасы сеи части мѣста.

— **Змѣна званя.** Ив. Бединарскій бувъ по фаху кравцемъ, але зване се ему не дуже припадало до вподобы, любивъ вѣнъ волю та подорожи на свѣжѣмъ воздусѣ и коли кравецка голка остогидла ему до крайности, перемѣнивъ ся на вітрихъ и посвятивъ ся — бруковому злодѣйству. Пильною працею и очевидною вродженою справою удало ся ему невдовзѣ стануги на видномъ мѣсци въ рядѣ славнѣйшихъ товаришівъ по фаху, а злодѣйскій сферы высказувались о нѣмъ зъ почестію и зъ признанемъ. Его житенисъ ведена дуже скрупулятно львовскою поліцією, выказала дуже много славныхъ подвигівъ. За операцін кишень бувъ караный не много, лишь 20 разівъ, а два разы за грубшій кавалки. Неборачиско сего року знивъ посовгнувъ ся и въ сѣчни [дня 13] злакомивъ ся на мізерну квоту 8 зр. 39 кр, котру вытягнувъ якійсь Марія Березовскій пѣдчасъ оглядана выставы при площи Галицкій. Се и завело его передъ судьѣвъ присяглыхъ у Львовѣ. Въ суботу вѣдбула ся его розправа, а читане его „честнои“ и цѣкавои житениси забрало годину часу. Мимо свѣтлои оборони таки самого спеціяліста Віднарского трибуналъ казавъ его замкнути на три роки до Бригідокъ.

— **Зъ поліційнои хроніки.** Поліційный агентъ Пашковскій выслѣдивъ въ суботу 22 лѣтну Фотину Колодѣѣвну, за котрою ще вѣдъ сѣчня глядала поліція. Колодѣѣвна, служачи у о. Решетиловича, пароха въ Глинянахъ, украла дамску гардеребу вартости 25 зр.

— **Мимовольный братоубійникъ.** До Расенавъ въ Чехіи прибувъ учитель Іосифъ Гербіѣ до родины на свята. Въ ночи зъ четверга на пятницю приснило ся ему, що на дѣмъ напали злодѣѣ, отже выскочивъ зъ лѣжка и крячачи „злодѣѣ! розбійники!“ зачавъ бѣгати по комнатахъ. Почувъ се его братъ Францъ, вхопивъ рушницю и стрѣлявъ до бѣлои постати, що бѣгала по мешканю. На гукъ выстрѣлу збѣгли ся сусѣды и побачили на земли учителя неживого. Братъ, ставшись мимовольнымъ братоубійникомъ, зъ розпуки збожеволѣвъ.

— **Вынаходникъ бездымкого пороху,** професоръ Шайблеръ, померъ сего понедѣлка въ Берлинѣ въ 75 роцѣ жытя.

— **Увязненый Фр. Гессъ,** властитель спедиційного бюра и заведеня публичныхъ послугачівъ „Екси есъ“, спроневѣривъ на шкоду гр. Дѣдушицкои квоту 1150 зр., котрѣ она ему вручила на выкупъ меблівъ на зелѣзници. Взявъ вѣнъ уляще житє, а хочь дѣставъ по батькови интересъ необдовженый, невдовзѣ процандравъ все и ще наробивъ, якъ кажуть, до 15 000 зр. долгу.

— **Въ мармарошскѣмъ Сиготѣ** на Угорщинѣ увязнено директора касы ощадности Габера за спроневѣреня значнѣйшои сумы прошей. Вінъ не занимавъ ся вѣнъ нафтовымъ промысломъ, але за те бувъ директоромъ товариства електричного и пустивъ „электраку“, бо забравъ зъ касы товариства 50.000 зр. Въ справѣ той е скомпромітованыхъ много особъ, а мѣжъ иншими бурмістръ Серені, котрого и увязнено.

— **У Львовѣ** померъ въ суботу д-ръ Гельманъ, львовскій лѣкарь, віцепр зесъ товариства Стації ратунковои и одинъ зъ головныхъ ея основательівъ.

— **Процесъ карный** въ справѣ банкротства банковои фірмы „Гельдштернъ и Левенгерцъ“, котрый бувъ вѣдроченый, вѣдбуде ся невдовзѣ. Слѣдство веде радникъ Адамякъ и въ тѣй справѣ переслухувавъ бувшого адвоката Яцковского. Его зізнаня е дуже великои ваги и кидаютъ нове свѣтло на справу сего славного краху.

— **На Атоньскѣй горѣ,** де прожывае звыжъ пять тысячъ монахівъ православныхъ, погорѣли онодги хѣсы, а огонь наробивъ много шкоды. Найгорше лютувавъ ся пожаръ въ окрестности монастирівъ св. Лавры и св. Павла.

— **Дрібни вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернѣ около 20-ого с. м. зъ Тироля до Львова. — **Комендантъ XI. корпуса** львовскои залоги ген. Фіделеръ выѣздить зъ Львова на довшу вѣдпустку. — **Львовскій магістратъ** розписувъ конкурсъ на посаду управителя Личаковского кладовища зъ платою 500 зр. — **Львовска труна** оперетковa театру гр. Скарбка выѣздить д. 26 с. м. до Кракова, а зъ-вѣдти переѣде въ половинѣ лѣта до Варшавы. **Труна** драматична и комедійна выѣде д. 1 липня на два мѣсяци до Криниць. — **Поліція** увязнила знаного злодѣя Стан. Бальковского, котрый онодги вечеромъ укравъ изъ выставовои шафки у ювілера Зельтенрайха 70 золотыхъ перстенівъ; меншу часть перстенівъ у него вѣдобрано, а прочій мусѣвъ десь закопати. — **Розправа Капітанчука** за убійство жидовки въ коршмѣ въ Ямнѣй вѣдбуде ся наново въ маю; до того часу закінчить ся обсерація Капітанчука въ заведеню божевѣльныхъ на Кульпарковѣ. — **Изъ Станиславова** „драпнувъ“ въ широкій свѣтъ торговець спіритусу Ханмъ Валь, наробивши довгівъ на кѣлька тысячъ зр.; **фалшувавъ** такожъ векслѣ. — **Станиславовскій судъ** засудивъ купця Е. Цалера на три тыждні арешту за легкодушну криду. **Панъ Цалеръ,** хочь имя его давало гарантію, що буде „zahlen“, збанкротувавъ на звыжь 30.000 зр.

— **На 4%** знижае стопу процентову вѣдъ вкладокъ щадничыхъ **Товариство** взаимн. кредиту „Дністеръ“, стоваришене зареестроване въ обмеженою порукою у Львовѣ, почавши вѣдъ 1 липня 1899 р. До 1 липня 1899 будуть вкладки опроцентованѣ ще на 4½%.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Канонічну институцію дѣстали оо.: **Ал. Виковичъ** на Глумчу, Діон. Гудзьо на Пяткову, Вас. Яремкевичъ на Волче горѣшне, Ник. Паньковскій на Горинець, Ив. Косоноцкій на Залѣску волю, Мих. Трешневскій на Гусно вышне. — **Завѣдательство** дѣстали оо.: Маріянъ Антоневичъ въ Красивѣмъ и Петро Пѣдлящецкій въ Лоббзвѣ. — **Сотрудництва** дѣстали оо.: Григ. Романецъ въ Княжополю, Петро Лучечко въ Радимнѣ и Петро Янівъ въ Яблоновѣ. — **Презенту** на Грѣмно одержавъ о. Маркилъ Раставецкій. — **Крилошанъскій** вѣдзнаки дѣставъ о. Вас. Левъ парохъ въ Яжовѣ старѣмъ. — **Увольненый** вѣдъ конкурсового испыту о. Вол. Ринявець.

Телеґрамы „Дѣла“.

Задаръ 10 цвѣтня. Нинѣ начне ся тутъ конференція епископівъ въ справѣ заведеня славянскои літургіи. До сеи поры два епископы заявили ся за славяньскою літургією, два за латиньскою, а одинъ ще не рѣшивъ ся.

Берлинъ 10 цвѣтня. Post доносить, що переговоры державъ въ справѣ запроснинъ папы на мирову конференцію въ Газѣ доси ще не розбили ся.

Римъ 10 цвѣтня. Дневники доносять, що станъ здоровля папы не змѣненый. Вінъ самъ говорить, що чуе себе здоровымъ и сильнымъ и що возьме участь въ торжествѣ Льва, котре вѣдбуде ся въ церквѣ св. Петра дня 16. с. м.

Берно [швайцарске] **10 цвѣтня. Голендерскій** посолъ вручивъ президентови союзнои рады запросинъ на мирову конференцію и заявивъ, що внесене Швайцарії въ справѣ ревізіи женевскои конвенціи може буде предметомъ нарадъ конференціи.

Лондонъ 10 цвѣтня. Зъ Риму доносять, що італійске правительство рѣшучо постановило занятн заливъ Самнунъ. **Военній кораблѣ** вже высадили вѣйско на землю. — **Вѣддѣлъ** нѣмецкихъ вояківъ спаливъ два хіньскій села въ которыхъ бувъ нападъ на нѣмецкихъ подорожныхъ и вернувъ на корабель „Ґедеонъ“.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церквы въ Новѣмъ Санчи благоволили пожертвувати Р. Т.: о. Филемонъ Кисѣлевскій въ Кремпнои вѣдъ своихъ прихожанъ 4 зр. 22 кр.; о. Ром. Прислопскій въ Дубецка 1 зр.; Ив. Вертипорохъ, управитель школы въ Лашкахъ королѣвскихъ 50 кр.; о. Алекс. Капустиньскій зъ Горошова 1 зр 50 кр; о. Петро Илевичъ зъ Кулаковець 1 зр.; Север. Жуковскій зъ Буковска 2 зр; о. Ив. Вѣрецкій зъ Лѣська 1 зр. 37 кр.; парох. урядъ въ Винницѣ великои вѣдъ прихожанъ 1 зр.; о. Єроним Моравскій въ Кривѣмъ 50 кр.; о. дек. Левъ Мѣйскій зъ Ванѣвки 5 зр; о. Иги. Мохнацкій въ Войковои изъ скарбоны церковноя и вѣдъ прихожанъ 4 зр.; о. Алекс. Прислопскій въ Красноѣ 5 зр.; на руки о. Мих. Юрчакевича въ Чорнѣмъ зложили въ церквахъ въ Розстайнѣмъ, Чорнѣмъ, Незнаевѣй, Линнѣй зъ о. Юрчакевичемъ 3 зр. 50 кр.; о. Иги. Гавацкій зъ Перемилова 1 зр.; о. Иги. Левицкій въ Сущинѣ 1 зр; о. Юстинъ Лучаковскій въ Плавю 1 зр.; о. Юл. Кульматицкій въ Горохвацкихъ 1 зр.; д-ръ Лукіянъ Гумецкій адвокатъ зъ Сямбора зъ женою 2 зр. 50 кр.; о. Козаневичъ зъ Валявы 1 зр.; тов. „Дністеръ“ вѣдъ о. Григ. Мороза зъ Боринѣ 55 кр.; на руки Олексы Гасного, начальника громады въ Слобѣдцѣ лѣсноѣ, громада 2 зр.; о. Ив. Кипріянъ въ Немирова вѣдъ себе 50 кр., вѣдъ своихъ прихожанъ 2 зр. 30 кр., разомъ 2 зр. 80 кр.; о. Ив. Моницѣбовичъ въ Комаровѣ 2 зр.; на руки о. Мих. Матковского. декана горожанъского оо.: И. Матковскій, И. Двулѣтъ, К. Бѣлинъскій, С. Дністранскій, А. Бачинъскій по 1 зр. 50 кр.

(*Дальше буде.*)

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Адъюнктъ будôвництва въ львôвскôмъ намѣстництвѣ А. Цѣхановскій именованый инжінеромъ въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ. — Міністеръ рôльництва именувавъ люстраторôвъ лѣсовыхъ Кар. Гетнера, Фрндр. Клюлька, Риш. Копетцкого, Каз. Ахта и Кир. Кохановского радниками лѣсництва. — Намѣстництво именувало комісарами надзору котлôвъ паровыхъ: старш. инжінера Ген. Стоя въ Бережанахъ для повѣтôвъ перемышлиньского и рогатиньского; инж. Викт. Бронниковского въ Жовквы для повѣтôвъ тѣшанôвского, равского, сокальского и жовквôвского; Кар. Герстінґера для повѣтôвъ долиньского и жидачѣвского.

— **Вôдзначеня.** Радникъ рахунковый въ департаментѣ рахунковôмъ высшого суду краевого у Львовѣ Емілінъ Шенкъ, при нагодѣ переходу въ станъ спочинку на власне прошеня, дôставъ титулъ и характеръ старшого радника рахункового зъ увольненьмъ вôдъ таксы. — Управитель урадôвъ санітарныхъ: Іос. Кліба въ Стебинку и Стан. Вуйцикевичъ въ Болеховѣ дôстали титулъ и характеръ старшихъ управителѣвъ уряду салінарного.

Наука, штука и література.

— Вѣдеьского тыжневника „Die Zeit“ появивъ ся 233-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Eine Staatsstreichtheorie für Oesterreich. Von Dr. Josef Redlich. — Die Pläne des Mr. Rhodes. Von *** — Die Entstehnng der capitalistischen Wirtschaft. Von Dr. Franz Oppenheimer. — Die bisher ungedruckten Briefe Napoleons I. Von General A. von Boguslawski. — Hamlet in England. Von Fernand Khnopff. — Jung-Sirol. Von Rudolf Christoph Jenny. — Der Bärenhäuter. Von Richard Wallaschek. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Leander. Von Hermann Bahr.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрôчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надôслане.

Концишієнтъ адвокатскій

Русинъ, зъ одноръчною судовою практикою, пошукуе мѣсця. Адресу подасть — Адміністрація „Дѣла“. 136 1—3

Змѣна льокалю.

Маю честь завѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 1 лютого 1899 перенѣсъ я свою рукодѣльню кравецку, зъ улицѣ Скарбкôвскои на улицю Руску ч. 3 въ домѣ Ставропігійскôмъ.

Дякуючи за дотеперѣшнй взгляды поручаю ся дальше ласкавôй памяти.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Димитрій Ковальскій.

86

Пѣвець церковный,

що знае спѣвъ нотный, посѣдае добрый голосъ якъ и свѣдоцтва, пошукуе вôдповѣднои посады. — Бливша вѣсть: *M. K.*, poste restante *Товмачъ*.

185 1—4

Пѣвець церковный,

испытованый та укваліфікованый и зъ добрымъ знанемъ спѣву, пошукуе посады вôдъ Пр вôдпои недѣлѣ. Адреса: *Теоф. Ковальскій въ Задубрôвцяхъ п. Снятинъ.* 137 1—2

Пѣвець церковный

зъ дуже похвальными свѣдоцтвами, пошукуе мѣсця дяка; може то бути и прилучене, лишь бы вôдповѣдне до отворена сельскои крамницѣ. — Ласкавѣ зголошеня просить ся вôдъ адресою: А. Пастухевичъ Делѣвъ, п. Водники к. Маріямполя. 117 4—4

Понеже побольшивъ я своє

Заведене выробу шкôръ

тому поручаю: сернячй на рукавички, такожъ зъ волосемъ вовчй, зъ диковъ, медвежй, заячй, баранячй, песячй, зъ кунъ, видръ и зъ всѣлякихъ дикихъ звѣрятъ по цѣнахъ умѣркованыхъ и на жаданый часъ. Мои выробы вôдзначено срѣбнымъ медалемъ на выставѣ Львôвскôй 1894 року.

Поручаючись ласкавымъ взглядамъ остаю зъ пов жанемъ

Иванъ Пасѣчникъ,

бѣлосквірникъ въ Стрыю.

104 1—6

Машины Зінґера

ручнй вôдъ 25 до 50, ножнй вôдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тôлько зъ найлучшихъ фабрикъ христіянськихъ. Агентôвъ нѣкому не высылаю. Прошу жадати цѣнники — ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ, механікъ и спеціялістъ, Львôвъ, Академічна ч. 26. 107 8—52

испытованый пѣвець церковный,

безженный, знаючій нотный спѣвъ, гладае посады дяка. Адреса: Николай Власенко въ Ниврѣ п. Кривче и Дністромъ. 125 3—4

По поводу высокого курсу рентъ австрійскихъ и угорскихъ поручаємъ вымѣну тыхъ-же на

Листы заставнй Товарист. кредитов земского
„ „ „ краевого банку
„ „ „ гіпотечвого банку.

Яко безпечну льокацію капіталу.

Тѣ же облігацін купуємо и продаемо дуже користно

СОКАЛЬ и ЛЛЕНЪ

Банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Поручена зъ провінцій выконують ся вôдворотною почтою. 7

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзнй ареометры, сікроскопы, лупы, компасы, райсцайна, таємны мѣрничй, ніоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двобнквôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують по цѣхъ найскорше и найдешевше. 4157

Курсъ Львôвскій

зъ дня 10 м. ст. цѣтня 1899.

Акція за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Люда. по 200 зр. м. к.	210 —	212 —
Зелѣзн. Львôв.-Черноп. Ясы по 200 зр.	292 50	296 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	375 —	385 —
Банку кредит. гал. по 200 зр а. в.	206 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	200 —	201 —
Листы заставнй по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 20	110 90
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	101. —	101 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарищства кредит. 4% (1 емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 85	96 55
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 20	98 90
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 —	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 —
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 50	95 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	38 —
Мѣста Станиславова	52 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 68	5 73
Наподеондоръ	9 52	9 62
Півзъимперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 22	1 27
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Змѣна помешканя.

Симъ маю честь повѣдомити Всч. Священьство и Вп. Публику, що зъ початкомъ Марта с. р. перенѣсъ емъ мою кравецку роббтню до дому І. Дереньовского въ Перемышли, обнимаючи заразомъ цѣле дѣловодство знаної фірмы Іосифа Дереньовского въ Перемышли.

Дякуючи Всч. Священьству и Вп Публицѣ за дотыхчасне довѣріе для мене, поручаю и на дальше мою роббтню кравецку и ручу за добрій матерія, солідно выкôнчену роботу и можливо дешеву цѣну. 119 3—12

Зъ высокимъ поважанемъ

Ф. ЛЕВИЦКІЙ [*давнѣйше І. Дереньовскій*]

кравець въ Перемышли Ринокъ коло Народнои Торговлѣ.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 864 53—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ припоручае Иванъ Лапрукъ ножôвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

МАШИНКИ універсальнй до тертя мигдалôвъ, булокъ, цукру и т. п. по зр. 1·50, формы, блихи, ножѣ отоловй и кухонній. Патентованй стисковъ деревляный до шапокъ, сыру и т. п. (поныслу и выробу краевого) пор. чле ПЕТРО ХИОНСГРОВСКІЙ, торговля залѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

ЛИТУРГІЯ

св. Іоана Златоустаго

зъ поправками синодальными, для вставки въ старый „Служебникъ“, выдане одобрене духовнымъ начальствомъ, цѣна въ брошурѣ 1 зр. 50 кр.

„Поученіе о ведению метрикъ“

необходима для духовенства, выдане перше о. д-ромъ Крижановскимъ, теперь же передѣлане, доповнене д-ромъ І. М-мъ; цѣна 1 зр.

„Гласопѣснецъ“

збогачений и поправленый; переплетеный екземпляръ 2 зр.

„ПРОСКОМИДІЯ“

въ листъ, цѣна 10 кр.

Всѣ тй выдання можна дôстати въ книгарни Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця ч-ръ 3. 106 4—4

Великопостнй Проповѣди

о. К. Целевича

по цѣнѣ 56 кр. зъ почтовою пересылкою. Просить ся о замовленя. Дохôдъ на церковь.

Дôстати можна въ книгарни Ставропігійского Института у Львовѣ, ул. Руска ч. 3.

Запрошенє до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-ômъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ ей дѣятелей

съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. застали при жизни,

написав на пôдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріялôвъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши ôть падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяця выпусками по 7 листôвъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускôвъ буде становити томъ, а всѣхъ томôвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускôвъ выносить 10 коронъ; на 5 выпускôвъ 6 коронъ. Выпуски поодинокй не будутъ продаватись.

Пренумерату належитъ присылати виключно на адресу: п. Антôнъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

РОБôТНЯ СЛЮСАРСКА

И КОНЦ. ЗАВЕДЕНЄ ДЛЯ ВОДОТЯГôВЪ

ВОЛОДИСЛАВА ИЛЯСЕВИЧА

у Львовѣ, улиця Городецка число 69.

Выконує всякй роботы въ обсягъ слюсарства входячй: комплетнй уряджения водотягôвъ (лавенокъ и кльозетôвъ), репарацій помпъ и всякй иншй въ сей обсягъ входячй.

На складѣ завсѣгды богатый выборъ газниковыхъ потей, кльозетôвъ и мушель, комплетне опасованє кухонне до кухонь каденыхъ и звычайныхъ. Всѣлякй анкеры, клямры, гаки до рынвъ и до кльозетовыхъ руръ. 79 8—15

Вôдзначена срѣбнымъ медалемъ на выставѣ львôвскôй 1894 р. а также иншими медалями на выставахъ

НАЙДЕШЕВША

БРОНЗôВНИЧА РОБôТНЯ

ИВАНА ВЫШАСКА

у Львовѣ, при улици Краковскôй ч 5

поручае свои

ВЫРОБЫ ЦЕРКОВНІ

зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ, якъ: чашѣ, хрести, монстранціи, пушки цимборійй, пушки на св. олѣй, патины до недужихъ, кадильницѣ, лодки, скипры для пань, скипгры братскій, лѣхтарѣ рôзной величины, склянй пазухи и бронзовй, окута на евангелія и т. п. поручаючи за многолѣтну тревалôсть и найпристуинѣшу цѣну. 134 1—6

Всѣ наведенй предмеры старѣ направляе, посрѣбляе и позолочуе въ огни тревало за порукою довголѣтнои тревалости.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вôдъ кôльканацати лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшая церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченьемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пôдля власныхъ плянôвъ. Выготовляе всякои величины церковнй образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшуе зъ фотографій портреты. Зъ упованьемъ ц. к. конзерваторія реставруе всякй старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Всч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Полекше въ сплатахъ пôсля договору безъ пôдвышеня цѣнъ

приповѣдае Всч. оо. духовнымъ, В. Т. держ. и прив. урядникамъ а также всѣмъ особамъ на добрôмъ становиску въ случаю потребы купна товарôвъ льняныхъ и полотняныхъ якъ шіфонôвъ, адамашкôвъ, небъ на постѣль и т. п., также столового бѣля, ручникôвъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣтечого, рôжнож церковныхъ коврôвъ передъ престолы, сальонныхъ и другихъ, дальше портіеръ, занавѣсôвъ, хôдникôвъ, натованыхъ ковдръ, ґератъ лінолеумъ, канъ на столы и постелѣ, коциковъ, дергъ на конѣ, накатôвъ, гобеліновъ и многихъ другихъ артикулôвъ.

Ілюстрованй цѣнники высылаемо на жаданє безплатно. Письма и запиты належитъ адресувати: 190

Товаровый дôмъ

„AU LOUVRE“

Львôвъ, улиця Сикстуска ч-ръ 6. (Пасажъ Гавсмана).

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [північного о 36 мінут від часу київського].

ПОЇЗД пош.	ПОЇЗД особ.	до Львова приходить о	ПОЇЗД пош.	ПОЇЗД особ.	зі Львова відходить о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.30	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
нічн			**нічн**		
	3.01	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 5 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 9

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ * абр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ст авропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниловъ.

Ч. 71. Львовъ, Второкъ 30 Марта (11 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рбкъ .	18 зр.	на цѣлый рбкъ .	24 зр.
на пбвъ року .	9 зр.	на пбвъ року .	12 зр.
	у Львовѣ:		
на цѣлый рбкъ .	16 зр.	на пбвъ року .	8 зр.
на чверть року .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пбдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вбльній вбдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звыклій принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вбдъ одного стрбчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надісłане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватній числять ся по 15 кр. вбдъ стишка.

Авізо для Р. Т. Передплатникбвъ „Дѣла“

Вбдъ 1 мая с. р. высылаємо нашь дневникъ лише по вложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вбдъ Выдавництва „Дѣла“.

Мирова конференція.

Вбсѣмь мѣсяцѣвъ минуло вже зъ того часу, якъ радбсною луною озвавъ ся по свѣтѣ голосъ одного зъ наймогучѣйшихъ володарѣвъ, промовляючій за обмеженемъ оружної сили державъ. И збтхнули тогдѣ народы, угинаючій ся пбдъ чимъ разъ важшимъ тягаремъ карабіна, и въ надѣй, що чейже таки стане легше жити на свѣтѣ, благословляли того, що промовивъ таке велике слово. Здавало ся въ першій хвили, що рожевій надѣй, покладани на те слово, справдѣ справдяній; не выйшло-жь бо оно вбдъ якого тамъ мѣжнародного товариства поклонникбвъ мира, а вбдъ володаря держави, котра що до оружної силы займае одно зъ першихъ мѣсць на свѣтѣ.

Але недовго тревала ся радбсть и сій надѣй. Зъ розвагою справы показали ся також важній сумнѣвы. Де хто ставъ навѣть взагалѣ пбдозрѣвати щирбсть намѣрбвъ царя. Иншій, не сумнѣваючись о тбй щирости, не могли зважитись признати намѣрену царемъ цѣль за можливу до здѣйсненя. Не бракло и такихъ, що стали при тбй нагодѣ вбдзывати ся зъ неполагоджеными доси справами національными и мѣжнародными на тымъ самымъ выкликували обаву, чи мѣжнародна конференція, коли бы прийшло до нея, замѣсть довести до розоруженя державъ и до тревання мира, не доведе до заколотбвъ и вбйны. Розоруженє — казали они — мусѣло бы санкціонувати теперѣшный станъ посѣдання, зъ котрымъ не всякій може погодити ся; конференція повинна длятого справити також и мапу Европы.

Отже вкбнци скликано вже и конференцію. Мае она вбдбути ся д. 18 мая с. р. въ Газѣ, въ столици Голяндіи. Голяндске правительство розбслало вже запросины на ту конференцію. Вольме въ нѣй участь 19 державъ европейскихъ, Сполучені державы пбвнбчной Америки, а крбмъ нихъ ще Хіны, Персія, Сіямъ и Японъ. Не запрошено Болгарій, — певно длятого, що в се князѣвство ленивче. Папу не запрошено длятого, бо въ конференціи беруть участь лише вбдпоручники тыхъ державъ, що утримують постбйне вбйско.

Програму конференціи, уложену россійскимъ міністромъ заграничныхъ справъ, мы вже разъ подали, а теперь для пригадки повтаряємо ей ще попнаше. Усунѣ она зъ одной стороны всякій сумнѣвы що до нещирости намѣрбвъ царя, а зъ другой також и обаву, щобы не прийшло на конференціи до якихъ заколотбвъ, бо безусловно выпатій зъ-пбдъ нарадъ всякій справы мѣжнародной политики. Але заразомъ не дае програма пбдставы до надто рожевыхъ надѣй. Все-жь таки самъ фактъ, що не тбльно народы тяжко чувають тягаръ мілітаризму, але навѣть вже и правительства, и що правительства глядають способбвъ, якъ бы сему лихови зарадити, велить надѣяти ся, що у всякбмъ разѣ, якій тамъ небудь успѣхъ буде поки-що мати ся перша конференція, справа на тбмъ не скбнчить ся; буде ее тбльно першій крокъ до загального розоруженя, котрого домагае ся добро людскости и до котрого колись, хочь и не за нашой памяти, дбйти мусить.

Програма нарадъ конференціи оббймае вбсѣмь точокъ:

1) Порозумѣти ся, щобы черезъ якійсь означеный часъ не збльшати теперѣшного стану оружныхъ силъ, такъ сухопутныхъ якъ морскихъ, а також само военныхъ буджетбвъ, а тымъ часомъ обдумати способы, щобы опбзля можна зменшити оружну силу и военній буджеты.

2) Заборонити запроваджуваня у вбйску и на фльотахъ якого-небудь нового стрѣльного оружя и новыхъ выбуховыхъ матерій, якъ и дальшого уживаня доси уживаныхъ выбуховыхъ набоєвъ для карабінбвъ и гарматъ.

3) Обмежити уживане нетинючихъ вже выбуховыхъ, страшно дѣлаючихъ матерій въ сухопутныхъ вбйнахъ и заборонити стрѣляня и уживаня якихъ-небудь выбуховыхъ матерій зъ бальонбвъ або чогось такого иншого.

4) Заборонити уживаня въ морскихъ вбйнахъ пбдводныхъ торпедовыхъ човенъ и подбныхъ рунаючихъ машинъ та зобовязати ся не будувати на будуче жадныхъ военныхъ кораблѣвъ зъ острогами.

5) Постановы женевскои конвенціи зъ р. 1864 примѣнити до морскихъ военъ на основѣ додатковыхъ артикулбвъ зъ р. 1868.

6) Заявити, що кораблѣ и судна, занятій пбдчасъ морскои битвы або пбсля неи ратованемъ розбитковъ, є неутральній.

7) Провѣрити выготовлену на брюкселськбй конференціи 1874 р., а доси не ратифікбвану заяву що-до законбвъ и звычаєвъ вбйны.

8) Принати въ засадѣ уживане приязныхъ услугъ въ цѣли посередництва, якъ и факультативного суду розъемного въ вбдповѣдныхъ до сего выпадкахъ, щобы запобѣгти оружнымъ конфліктамъ мѣжь народами; порозумѣти ся и установити одностайну практику, якъ уживатн повышихъ способбвъ.

Переглядъ політичный.

Въ ческбмъ сойме ухвалено вбдослати до комісіи внесене п. Шкарды въ справѣ змѣны выборчои ординаціи. П. Енгель мотивувавъ внесене, домагаюче ся выбору комісіи для нарадъ надъ цѣсарскимъ письмомъ до сойму. Бесѣдникъ з налѣня, що упбръ Нѣмцѣвъ противъ адресы до короны є неузасадненый. Керманичъ державы не звертаютъ ббльшои уваги на експансивну, напастливу політику Нѣмцѣвъ и не ставлять ѣй противваги сполученемъ славянськихъ елементбвъ и сконсолідованемъ внутрѣшныхъ вбдносинъ політичныхъ. Ческій народъ бувъ и є прихильникомъ порозумѣня и не тратить надѣй, що оно ще въ послѣдній годинѣ дасть ся осягнути. Нѣмецкимъ посламъ доручено вчера письмо зъ вбзванемъ, щобы явили ся въ сеймѣ, або выправдали свою неприсутнбсть.

— —

Въ Будапештѣ вбдбувъ ся минувшои недѣлѣ зѣѣздъ рбльныхъ робітникбвъ и дрібныхъ селянъ, котрый въ цѣлбй наготѣ вбдкрывъ нечувану нужду рбльного пролетаріяту на Угорщинѣ. Въ наслѣдокъ выкбначеня будовы сѣти зелѣзныхъ дорбгъ и зменшеня публичныхъ робітъ регуляція рѣкъ велике число рбльныхъ робітникбвъ, занятыхъ въ тыхъ пбдприемствахъ, опинилось безъ хлѣба и побільшило ряды аграрного пролетаріяту. Се выкликало небезпечный робітничій рухъ, котрого наслѣдки вбдбили ся на економічнбмъ станѣ Угорщины. Передъ двома роками выбухъ грбзный рухъ рбльного пролетаріяту въ часѣ жнивъ въ Альфельдѣ и зъ нечуваною силою розширивъ ся въ полудневій Угорщинѣ. Теперь зновъ грозить страйкъ робітникбвъ въ часѣ жнивъ. Правительство хоче заздалегбдь не допустити до того, бо страйкъ робітникбвъ въ часѣ жнивъ є для угорскихъ панбвъ елементарнымъ нещастемъ. Длятого міністеръ рбльництва Дарані заповѣвъ онегды въ угорскбмъ сеймѣ, що правительство мусить полѣпшити долю рбльныхъ робітникбвъ на Угорщинѣ. Треба взяти ся до суспбльныхъ реформъ, завести обезпечене рбльныхъ робітникбвъ вбдъ нещасть и на часъ недуги, треба дати имъ образованє и засновувати рбльничій спблки, котрій селянина хоронили бы вбдъ вызиску збжевои лихвы. Передовсѣмъ мушу подумати о резервѣ робітникбвъ на случай страйку, бо въ спокбйнымъ перебѣгомъ жнивъ лучать ся такій интересы, що зъ тымъ не можна жартувати — мовивъ Дарані. Угорске правительство задовго зволікало зъ переведенемъ суспбльныхъ реформъ. Нинѣ вже зрозумѣло, що довше зволікати не вбльно. Мара аграрного руху зависла надъ Угорщиною.

— —

Въ Туреччинѣ кипить. Молодо-турецке сторонництво, що вбдъ довшого часу було притихло, теперь зновъ пбдносить голову. Въ султаньскій палатѣ дворскій интриги прибирають що разъ небезпечнѣйшій характеръ. Окруженє султана бере ся зъ молодотурецкимъ рухомъ, що пре до реформъ въ Туреччинѣ. Сей рухъ нинѣ такъ вже розгалуженый, що сягае до найвышихъ кругбвъ, навѣть вбйсковыхъ и вкрадае ся до найближшого окруженя султана. Теперь доносять до Вѣдня, що выгнано зъ Туреччины двохъ прибочныхъ адъютантбвъ султана. Ихъ выгнане мае стояти въ звязи зъ пбдозрѣнемъ о реформаторску агітацію въ султаньскбмъ окруженю.

Центръ молодо-турецкого руху є въ Женевѣ. Тамъ урядуе комітетъ руху, забдтамъ выходять гасла пропаганды молодо турецкои партіи реформы, тамъ выдае комітетъ двѣ агітаційній часописи, Osmandi въ турецкбй мовѣ и Mechwert въ турецкбй и французскбй. Женевскій комітетъ турецкій дѣлае въ порозумѣню зъ вбрменьскимъ сторонництвомъ независимости и зъ курдійскимъ революційнымъ рухомъ. Довголѣтный секретарь турецкои амбасады въ Берлинѣ Мустафа Рефікъ-бей выдавъ по нѣмецки брошуру, посвячену памяти великого мученика и героя Мідгата-паши „Sündenregister Abdul Hamid II“, въ котрбй въ дуже острый способъ критикуе поступоване теперѣшного султана. Однакъ въ будучбсть авторъ глядить спокбйно, бо зъ поступомъ просвѣты мусить побѣдити молода Турція и переведе европейскій реформы, котрій напевно будуть коштувати голову не одного баши а може и султана, але се мусить статися въ интересѣ краю.

НОВИНКИ.

— Еміграція селянъ зъ Галичины прибрала сего року надзвычайні розмѣры. Найлучше се можна бачити на двірци въ Краковѣ, куда вб всѣхъ сторбнъ краю наплывають зелѣзницями великій громады селянъ: одні ѣдучи на заробокъ до Пешту, Прусъ, Саксонії и до Конгресбвки — то мазурскій селяне, другій на переселене до Канады — то селяне рускій зъ всходнои Галичины и зъ Буковины. Вбдъ 26 марта до вчера — якъ обчисляе Czas — переѣхало зо 15.000 селянъ. Дуже сумно!

— Зъ Устрѣкъ одержуемо въ послѣдній хвили таку телеграму: „Збор мужѣвъ довѣря ухваливъ одноголосно кандидатуру д-ра Струтиньского на посла до сойму въ повѣту лѣського“. — Д-ръ Струтиньскій есть адвокатомъ въ Лѣську и заступникомъ маршалка лѣськои рады повѣтовои.

— Зъ Стрыя пишуть намъ: Рускій кружокъ драматичный въ Стрыю устроке въ недѣлю 16-ого н. ст. цвѣтня въ сали пбдъ „Чорнымъ орломъ“ аматорске представленє. Вбдограній будуть: 1) „Маншетъ“ образокъ сценічный въ одномъ актѣ Любовского, 2) „Упертый женихъ“ одноактова оригінальна комедія о. Амвросія Поляньского, 3) „Павъ Бенетъ“ одноактова комедія стихомъ Александра гр. Фредра въ перекладѣ д-ра Евгена Олесницкого. — Передъ паръ тыждними справлено власній новій декорація сценічній, котрій гарно и безкорыстовно зъ великимъ пожертвованемъ часу и труду вымалювавъ о. Подлѣсецкій зъ Облазницѣ, такъ що теперь есть уже свои власне гарне цѣле уряджене сценічне. — Кружокъ драматичный докладае богато старань якъ и совѣстной праці, тожь на певно можь надѣятись, що представленє выпаде добре. Сподѣватись рбвножь належить, що цѣла Р. Т. мѣсцена и доохрестна публика завитае численно на вечеръ 16-ого с. м. та дасть симъ доказъ свого заинтересованя нашимъ „Кружкомъ драматичнымъ“.

— Дирекція Товариства взаимного кредиту „Дньстеръ“ одержала зъ „Краєвого Союза кредитового“ по переведенбй люстрації письмо, котрого вмѣстомъ дѣлить ся на тбй дорозѣ зъ своими членами: „Ч. 135/VIII. Сьвтла Дирекція Товариства взаимного кредиту „Дньстеръ“ стоварищеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ. Дирекція „Краєвого Союза кредитового“, приймаючи до вѣдомости справоздане свого вбдпоручника, Вп. д-ра Льонґіна Озаркевича, въ люстрації Товариства взаимного кредиту „Дньстеръ“, заявляе зъ приємностію, що переведена люстрація выказала взбрцеве дѣловодство. Зъ высокимъ поважанемъ „Краєвый Союзъ кредитовый“ Гр. Врецьона, д-ръ Кость Левицкій“.

— Остереженє. Доходять насъ приватій вѣсти, що по краю, теперь въ повѣтѣ перемыскбмъ, мають ходити колектанты за жертвами на церковь въ Тѣснбй повѣта лѣського. Позаякъ мы не высылали и не думаемо сего року высилати колектантбвъ въ повышбй цѣли, то упрашаемо кождого, хто бы такихъ колектантбвъ де поднбвавъ, вбдобрати имъ паперы и намъ ласкаво переслати въ цѣли заряджена судового слѣдства. — За гр.-кат. комітетъ парохіяльный въ Тѣснбй *Павло Стухачъ* парохъ. [Другій руский часописи просить ся о ласкаве умѣщене сего остереженя].

— Вызыскъ темного народу. Въ Новбмъ Санчи розпочинае ся нинѣ карна розправа противъ жидка Беня Кріттера за ассентируновій обманьства. Проворный „сынъ Ізраеля“ удававъ великого потентата, що може своими вплывами увільнити новобранця вбдъ вбйсковои повинности. Въ сей способъ обманювавъ вбнъ батькбвъ-селянъ, а одного селянина натягнувъ въ сімъ „интересѣ“ на 30 зр. и на вексель на 240 коронъ. Такій то нынѣ суть нарбдъ!

— Галицкій банкъ кредитовый у Львовѣ зливае ся зъ галицкимъ банкомъ для торговлѣ и промыслу въ Краковѣ. Переговоры въ справѣ сего зблляня [фузія] мають покбнчити ся сегодня, а переговорюють пп. Толочко зъ Львова и д-ръ Біндеръ зъ Кракова. Отже таки выходить, що фальшивій були завѣрюваня п. Марквіцкого у Вѣдни а кн. Адама Сапѣги у Львовѣ, мовь-бы интересы галицкого банку кредитового стояли „знаменито“, а другій директоръ банку д-ръ Крижановскій застрѣлився ябы безъ причины, збожеволѣвши...

— Проф. д-ръ Тадей Пілятъ, ураженый тымъ, що выдѣлъ галицкои касы ощадности посмѣвъ [!] предложити крбмъ него також д-ра Алекс. Малачиньского [зъ банку краєвого] на другу посаду директора касы, выславъ письмо до маршалка краєвого гр. Стан. Баденього зъ прошеньемъ [!], щобы вбдступивъ вбдъ намѣру именованя его директоромъ касы. А сею резигнацію мотивуе д-ръ Пілятъ въ сѣмъ писмѣ тымъ, що надумавъ ся остати дальше професоромъ університету, до чого наклонили его и прошеня професорбвъ; професуру уважае вбнъ важнѣйшимъ публичнымъ обовязкомъ, нѣжь директуру въ касѣ. Цікава рѣчь, кого теперь маршалокъ краєвый займе на другимъ директоромъ касы?

— Непотрѣбный жаль — нагода до бенькетбвъ. Dziennik polski въ допису зъ Тернополя доносить, що именованє п. Антома Никоровича директоромъ галицкои касы ощадности выкликало „ogólny żal“. Мы думаемо, що того непотрѣбного жалю не подѣляе самъ п. Никоровичъ, бо чей-же посаду директора тои касы неодинъ смертный [если бы ему се удалось!] „безъ жалю“ принявъ бы. Але за-для того „ogólnego żalu“ приготовляе, якъ звычайно при такихъ нагодахъ, „obywatelstwo okoliczne i miejscowe“ пращальній бенькеты. По бенькетахъ „зъ правила“ пбйде honorowe obywatelstwo... Все пбсля принятои нормы.

— Адвокатъ д-ръ Краттеръ пропавъ якъ камѣнь у воду; догадують ся, що утѣкъ до Америки. Въ суботу комната адвокатска заименувала субститутомъ Краттера колишнього его конципіента а теперь адвоката д-ра Августа Пльодера. Той, обнявши урядованє, внѣсъ до прокураторіи донесене о утечи д-ра Краттера а судъ почавъ доходженє карне.

— Зъ Риму доносять: Конґреґація de propaganda fide, взглядно ей префектъ кардиналъ Ледоховскій выпросивъ у папы спеціяльну инструкцію для італійскихъ епископбвъ, щобы они такъ легко не высвящували чужинцѣвъ, особливо Полякбвъ [juvenes exteros, polonos praesertim] безъ документбвъ и безъ припоручаючихъ листбвъ вбдъ дотычного ординаріята епископского, а також, щобы такихъ кандидатбвъ безъ дозволу конґреґація не припоручали на власну руку епископамъ въ Америцѣ. Сесе заострене що до высвящуваня Полякбвъ въ Італіи есть наслѣдкомъ сумного досвѣду, що высвящений італійскими епископами Поляки пбйшовши до Америки завели тамъ „kościół niezależny“, выповѣвши послухъ Римови.

— Пригода въ костелѣ въ Рашевѣ. Сей недѣлѣ въ рашевскій фарѣ вбдправлявъ службу Божу вікарій кс. Баверъ. Проповѣдь говоривъ иншій священикъ, а кс. Баверъ пбдъ той часъ пбсля звычаю сидѣвъ коло престола. Наразъ середъ проповѣди перерывае крикомъ до проповѣдника: „Przestań już raz łotrzeć dosyć tego!“ а вбдтакъ звертаюсь до народу и кричить: „Wynoście się ztąd łotry!“ Въ костелѣ

Нове хороше выдане СВАНГЕЛІЯ въ цѣнѣ зр. 55, 65, 85, 100 и высше поручае перепл. зав. **М. Сножарского и Сына** у Львовѣ. Старій Свангелія принимае ся до вбдновленя, до старыхъ Служебникбвъ вставляе ся нову поправлену Літургію І. Зл.

181 3—10

зашануванъ заколотъ и кілька особъ зомлѣло. Кс. Бавора відведено зразъ до дому а лѣкарь сконстатувавъ у него „острый шалъ“ и зарадивъ вислати єго сейчасъ до дому божевільныхъ, не тратячи надіѣ, що хорый може поздоровѣти. Кс. Баверъ має 31 лѣтъ, бувъ усе знаменитымъ ученикомъ и знаный бувъ зъ того, що цѣлу поему Міцкевича „Pan Tadeusz“ знавъ на память.

— **Змѣны въ судовництвѣ.** Перенесений адъюнкты судовѣ: Ром. Бѣрецкій зъ Добромиля до Перемышля, Володисл. Маєръ зъ Мостискъ до Львова, Ілія Семака зъ Радовцѣвъ до Черновець, Стан. Ізьвицкій Семюшкевичъ зъ Борині до Добромиля, д-ръ Іос. Бінъ зъ Залозець до Бродовъ, Фльор. Вольскій изъ Снятина до Синоки, Ив. Смольскій зъ Солотвины до Мостискъ, Володисл. Лисовскій изъ Залѣщикъ до Надвірной и Іос. Любинецкій зъ Буська до Львова; адъюнкты въ округѣ высшого суду краєвого д-ръ Альфр. Згурскій именованый адъюнктомъ у Львовѣ, а дальше судовѣ аскультанты: д-ръ Стан. Рубчиньскій для Монастырискъ и д-ръ Мих. Кравчикъ для Снятина.

— **Відгомінъ катастрофы пѣдъ Косачівкою.** Трибуналъ у Вѣдни розбиравъ вчера жалобу внесену родиною купця Ґуст. Малера, погибшого торбкъ пѣдчасъ катастрофы зелѣзничон пѣдъ Коломыею. Трибуналъ засудивъ зразъ львівско-черновецкон зелѣзницѣ а властиво скарбъ державный на досмертну плату мѣсячну по 70 зр. вдовѣ убитого, а для двоє малолѣтныхъ дѣтей [доки не осягнуть власного хлѣба] по 50 зр. мѣсячно и на заплату загальныхъ коштовъ въ сумѣ 1924 зр.

— Въ недѣлю занявъ ся въ Краковѣ комітетъ тамошныхъ дневникарѣвъ для склика ня зѣзду славяньскихъ дневникарѣвъ до Кракова на днѣ 23, 24 и 25 вересня с. р. Комітетъ ухваливъ порозумѣти ся зъ комітетомъ першого зѣзду въ Празѣ [торбкъ пѣдчасъ торжества Палацкого] и зъ товариствомъ польскихъ дневникарѣвъ у Львовѣ. Цѣкава рѣчь, чи приѣде и на сей зѣздъ ґен. Комаровъ, редакторъ „Свѣта“ и предсѣдатель „благотворительного общества“ въ Петербурзѣ?

— **Зъ Куликова** пишутъ: Дня 8 с. м. лучила ся тутъ страшна пригода. Мѣщанка Бубечко, наливаючи вечеромъ нафту, впала жертвою выбуху. Нафта занялася на ній и она якъ жива факля выбѣгла на улицю, де зъ великимъ трудомъ огонь пригашено. Станъ ея безнатѣйный. Найвысшій часъ, щобы власти заборонили продажъ звичайной нафты!

— **Дрібні вѣсти.** Панѣ Кліщевска, колись артистка руского театру, а вѣдъ кількохъ лѣтъ оперетковa артистка львівскон сцены польскон, заключила контрактъ зъ дирекцією варшавского театру т. зв. „малого“. — Пре зесомъ галицкого товариства ветеринарѣвъ выбрано п. Людвика Тимофіѣвича. — Звaный готель „Жоржа“ при улици Академічній почали вже бурати; на єго мѣсци стане величавый будынокъ пѣсля найновѣйшихъ вымогівъ и выгодъ. — Въ Рашевѣ засудивъ судъ присяглыхъ Ханка Блисберґа на шість лѣтъ тяжкон вязниць за обманьство. — Въ Дѣдиловѣ [пов. камѣнецкого] епідемія тифу слабне; въ лѣченю находить ся 27 людей.

Звертаємо увагу на инсератъ Дому рільничо-продукційного ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА въ Краковѣ, котра то фірма здобула собѣ узнане далеко по-за границѣ нашого краю.

Катальогъ [высыланый на бажане оплатно и даромъ] мѣститъ въ собѣ кромѣ старанного а дуже богатого добору рѣзнородныхъ насѣнь, дальше штучныхъ навозівъ, такожъ богато цѣнныхъ вказівокъ, отже при надходячомъ запотребованю в вонъ пѣдручникомъ годнымъ поручая.

Посмертні — ✝ — оповѣстки.

Константинъ Всеволодъ Лепкій, окончений богословъ, сынъ о. Онуфрія Лепкого, катихита гімназій им. Франц-Іосифа, упокоивъ ся вчера у Львовѣ по довгій а тяжкій недузѣ въ 25-имъ році житя. В. в. п.!

Теоктиса Текля Левицка, монахиня Ч. св. Вас. В. упокоила ся дня 9. с. м. у Львовѣ въ 32 році житя а 9-имъ монашества. — Похоронъ вѣдбувъ ся нинѣ. В. в. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“** прибуло въ мѣсяци марті с. р. 4,002 важныхъ полісъ на суму 2,337.946 зр. обезпеченон вартости зъ премією 19.373 злр. 4 кр. Разомъ въ I. кварталѣ с. р. выдано 9.975 важныхъ полісъ на суму 6,349.763 зр. зъ премією 49.718 зр. 32 кр. Попереднього року за той самъ часъ було 7.936 важныхъ полісъ на 5,374.301 зр. вартости зъ премією 41.029 зр. 42 кр. — Шкодъ въ марті с. р. було 43 случаѣвъ, разомъ отже вѣдъ I. сѣчня до кінця марта с. р. було 79 шкодъ, зъ котрыхъ 74 вже выплачено, 1 шкода находить ся въ ліквідації а выплату 4 вѣдшкодованъ [въ сумѣ 733 зр. 21 кр.] на-разѣ зъ причинъ правныхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкодъ разомъ зъ коштами ліквідації выносить brutto 24.546 зр. 43 кр. а по потрученю части реасекуронан лишаєсь на власный рахунокъ 12 321 зр. 39 кр. Фондъ резервовый зъ днемъ 31. марта с. р. выносить 99.418 зр. 76 кр.

На жите обезпечило ся въ I. кварталѣ черезъ „Дністеръ“ въ Товариствѣ Краковскомъ 17 особъ на суму 17.900 зр. капіталу, а 7 особъ на суму 14.000 зр. капіталу подало свои обезпеченя до Товариства Краковского зъ помінненъмъ посередництва „Дністра“, оставляючи „Дністрови“ только инкасованє премій. Звертаємо увагу всѣхъ нашихъ членовъ, що „Дністеръ“ посѣдає головну агенцію Товариства взаимни обезпечень въ Краковѣ для обезпечень житевыхъ власне въ тій цѣли, щобы наши члены заключали свои обезпеченя житий только черезъ „Дністеръ“, тогдѣ пронізія вѣдъ такихъ обезпечень иде въ користь своєи институції. — Зъ давнѣйшихъ обезпечень житевыхъ заплатило черезъ „Дністеръ“ свои премін въ марті 117 особъ въ сумѣ 1.780 злр. 12 кр.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ** стоваришеня зареєстрованого зъ обмеж. порукою *за мѣсяць марть 1899*:

I. Станъ довжный:

Удѣлы членовъ . . .	57.257·20 к.	
Фондъ резервовый . . .	3.775·30 „	
Спеціальна реаерва . . .	318·47 „	
Станъ вкладокъ въ кінцемъ марта вѣдъ 723 вкладниковъ .	557.764·43 „	
Сальдо процентовъ (побраныхъ)	14.780·80 „	
Зыскъ зъ року попереднього .	5.681·89 „	
Невѣднята дівіденда за 1897 р.	555·44 „	
Кошты спору	99·63 „	
На рахунку бѣжучомъ . .	46·62 „	
Сума пасивовъ	640.279·78 к.	

II. Станъ чинный:

Позички удѣленій:

а) станъ на початку мѣсяця . . .	491.708·02 к.	
б) удѣлено въ марті	40.355· „	
разомъ	532.063·02 к.	
в) сплачено въ марті	21.340·69 „	
Станъ зъ кінцемъ	510.722·33 к.	510.722·33 к.
Готівка въ касѣ д. 31 марта .		9.134·73 „
Цінний папери фонду резервов.		3.397·— „
„ „ инший . .		40.785·— „
Въ щадниці почтовій (оборотъ чековый)		24.040·12 „
Въ инших товариствах и банкахъ		12.508·10 „
На рах. бѣжучомъ уложковано		38.000·— „
Сальдо коштовъ адміністрації .		1.692·50 „
Сума активовъ		640.279·78 к.

Членовъ прибуло въ марті 56, убуло 24, оставало зъ кінцемъ марта 1457 членовъ зъ 1499 деклярованими удѣлами въ сумѣ 74.950 кор. Вкладокъ щадничихъ въ I. кварталѣ єго року вложило 319 сторбнъ верхъ 211.770 кор. 31 сот., выняло 91 сторбнъ въ сумѣ 67.957 кор. 23 сот. Стопа процентова вѣдъ вкладокъ остає до 30 червня с. р. 4½% — вѣдъ 1 лип я с. р. буде вѣдъ всѣхъ вкладокъ 4%.

Звертаємо увагу интересованыхъ, що Товариство має въ готівцѣ, вкладкахъ банковыхъ, цѣнныхъ папераха и иншихъ плавныхъ льокаціяхъ фонды *124,467 кор. 95 сот. до розпорядимости* и готове кождон хвилѣ приступити до переведена парцеляцій, бѣльшон аренды и иншихъ интересовъ вымагаючихъ бѣльшон готівки. Вѣдповѣдній предложеня належить якъ найскорше подавати до Дирекції.

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжневника „Die Zeit“ появивъ ся 236-ый зошитъ зъ такимъ змістомъ:

Alterschwach. Von K. — Choses de France. Von Pollex. — Kautsky über die Agrarfrage. Von Dr. Ladislas Gumplowicz. — Oesterreichs Exportinteressen und die Weltpolitik. Von S. Pepper. — Die bisher ungedruckten Briefe Napoleons I. Von General A. von Boguslawski. — Ein Wiener Bücher-Autodafé. Von A. N. Harzen-Müller. — Lyrische Vorträge. Von Gustas Kühl. — Künstlerhaus. Von Alfred Gold. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Leander. Von Hermann Bahr.

Передплату на сей тыжневникъ чвертьрічно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 11 цвѣтня. Зъ Берлина доносять, що прускій міністеръ вѣроисповѣдань вѣдкинувъ петицію католицкого духовенства зъ горѣшнього Шлеска, домагаючу ся розширена науки польскон мовы въ народныхъ школахъ, мимо того, що сесю петицію вѣдперъ кардиналъ Копъ.

Прага 12 цвѣтня. Конференцію выконуючого комітета правицѣ, котра була заповѣджена на четверъ с. т., вѣдложено на пізнѣйше.

Пимъ 11 цвѣтня. Конгресторъ вѣдбуде ся дня 11-ого мая. Де лять епископовъ одержать кардинальскій капелюхъ.

Гаґа 11 цвѣтня. Мирова конференція буде радити лишь надъ справами порушеными въ другій половинѣ россійскон циркулярнон ноты и надъ засадами, высказаными въ обѣжнику зъ серпня 1898 року. При томъ мае бути выключене все, що має звязь зъ політичными вѣдносинами державъ межи собою, або справъ управильняныхъ договорами. Кожда держава буде мати лишь одинъ голосъ.

Софія 11. цвѣтня. Дотеперѣшный дипльоматичный агентъ болгарскій въ Царгородѣ Марковъ, котрый одержавъ димісію, вѣдѣхавъ до Царгорода въ товариствѣ директора князівскон канцеляріи Добровіца, уповажненого переглянути папери Маркова, опечатаныхъ въ єго неприсутности.

Мадридъ 11 цвѣтня. Міністерство прийняло проектъ закона, вѣдля котрого офіцеры вѣдъ ґенерала въ долину, не можуть бути послами.

Вашинґтонъ 11. цвѣтня. Ґенералъ Отісъ телеграфуе, що Американцѣ заняли найбільше на полудне вѣдъ Маніли положене мѣсто Сантакрузъ.

Находъ 11 цвѣтня. Рухъ роботничій въ Находѣ розпочавъ ся ще 16-ого лютого страйкомъ ткачівъ, котрый тревавъ до 22 марта. Ґрізнѣйшій розруху выбухли нагло дня 6 ого с. м. Товпа роботниковъ кинула ся на жидовъ и знищила вбсѣмъ склеповъ. Вѣйско и жандармерія приперли спокій. Арештовано 20 особъ. Зъ причины арештовання кількохъ фабричныхъ роботниковъ, решта застановила працю. Нинѣ въ Находѣ цѣлковитый спокій.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церкви въ Новомъ Санчи благоволили пожертвувати дальше на руки о. Матковского, декана горожаньского Р. Т.: М. Заяць 2 зр. 67 кр., Л. Лецкій, Гнатишакъ, Гарасимчукъ, М. Плювакъ, І. Гумецкій по 1 зр., К. Лопушаньскій 1 зр. 10 кр., прихожане въ Горожанѣ великій въ церкви 21 зр. 27 кр., разомъ 38 зр. 54 кр.; на руки о. Ив. Дуркота Впреосв. Іосифъ Сембратовичъ 14 зр. 33 кр.; о. Алекс. Куницкъ въ Улицку 1 зр.; о. Левъ Таворскій зъ Корманичъ 1 зр. 50 кр.; Пав. Качоръ, возный судовый въ Новомъ Санчи 1 зр.; о. Сим. Дуткевичъ въ Поддубцяхъ 1 зр; на руки о. Дан. Пирога зъ Тиханыч Ив. Радоневичъ, Вас. Тиханичъ и Ив. Федѣвъ по 50 кр., разомъ 1 зр. 50 кр., въ адміністрація „Дѣла“; Ив Верхратскій зъ Львова 2 зр., о. М. Жарскій въ Стронятина 2 зр., о. І. Герасимовичъ зъ Тура 2 зр. 50 кр., о. Г. Мекелита зъ Загорянъ 1 зр., громада Дусановъ 3 зр., о. Б. Еліашевскій зъ Гуменця 1 зр., о. Т. Бородайкевичъ зъ Тростянця 3 зр., о. Е. Филиповичъ изъ Станиславова 11 зр. 40 кр., сов. І. Мишкевичъ Кракова 2 зр., разомъ 27 зр. 90 кр.; на руки о. Айтала Кобриньского, декана городеньского въ Ракбвци: о. Левицкій зъ Городенки 8 зр., о. Кобриньскій 4 зр., о. Поповичъ зъ Городницѣ 2 зр., оо. Каратницкій въ Семаковцяхъ, Козловскій изъ Стрѣльча Макогоньскій зъ Поточискъ, Нестайко зъ Чернелицѣ, Бровко зъ Копачинець по 1 зр., разомъ 19 зр.; Антонія Монастирска жена приходника въ Головъ 1 зр. (*Конець буде.*)

На фондъ народный зложили Р. Р.: Несторъ Рудницкій зъ Яблонки складку вѣдъ гостей 10 зр. (жертвували кромъ него о. Володимиръ Левицкій зъ Прислупа, о. Д. Садлейскій зъ Солотвины, д-ръ Романъ Гологорскій, о. Николай Левицкій зъ Сливокъ и богословъ Николай Руденьскій), Копровскій Михайло зъ Львова 2 зр.; о. Теодоръ Богачевскій 1 зр.; І. М. радникъ зъ Кракова 1 зр.; о. А. Вѣдляшецкій зъ Сковятина 1 зр.; о. Шуховскій Іосифъ зъ Братковець 2 зр.; о. Балицкій зъ Испаса 2 зр.; о. Була Николай зъ Дверника 1 зр.; о. Дудровичъ Омелянъ зъ Таврова 2 зр.; Русины зъ Кракова въ марті 7 зр. 15 кр; о. Зарицта зъ Чижикова 50 кр. (*Дальше буде*).

Надѣслане.

Потребую сейчасъ концепієнта
-ръ Могильницкій
адвокатъ въ Рогатинѣ.
112 3—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґ. Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на самомъ кінци площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсы, лорнеты, бінокль, дальневиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, рабочийки, тасѣмы кѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 415

38 20—7

Машины Зінґера
ручній вѣдъ 25 до 50, ножній вѣдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно тѣлько зъ найлучшихъ фабрикъ христіянськихъ. Агентовъ нѣколи не высылаю. Прошу жадати цѣнники. — ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ, механікъ и спеціялістъ, Львовъ, Академічна ч. 26. 107 2—52

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сѣка волосѣнні почвбрній до пашгетовъ по зр. 1.30 и 1.60.

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ приручае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Ґра ПЕТРО ХИНОПСТОВСЬКІЙ, господа зелѣзна у Львовѣ, площа ампульна 1 (напротивъ катедры).

Пчольный мѣдъ
въ пушкахъ 5 клґ. по зр. 2·50.
Пчольный вóскъ
по зр. 1·60 за клґр. розсылае за послѣплатою
І. МЕНЧЕРЪ
Микулинцѣ. 124

Гандель П. Вентцля въ Краковѣ
пѣдъ образомъ Матери Божои
поручае
ГЕРБАТУ РОССІЙСКУ
Братовъ К. С. Поповыхъ зъ Москвы
въ оріґінальныхъ пачкахъ по цѣнахъ варшавскихъ.
При вѣдборѣ 5 кіло высылае franco. Вѣдпродаючимъ значнѣйшій рабатъ. 6. 14—20
Цѣнники на жадане высылае оплачений.

Въ Ставропігійскій книгарни у Львовѣ можна дóстати слѣдуючій **ПРОПОВѢДИ** проф. д-ра І. Бартошевского:

Страстній проповѣди
разомъ зъ проповѣдю на Воскресеніе Христове, уложеній по св. Евангеліямъ, розказуючій о страстяхъ Христа дуже популярно зъ практычными до житя примѣнеными науками и зъ примѣрами полезными предметъ науки. Цѣна примѣрника: 1 зр., зъ почтовою пересылкою 1 зр. 16 кр.

Праздничній проповѣди
на празники Господскій и Богородичній цѣлого церк. року. И тій проповѣди вельми практичній, примѣрами поученій и для душевныхъ потребъ примѣненій. Цѣна примѣрника 2 зр., зъ почтовою пересылкою 2 зр. 28 кр.

Похоронна проповѣдь
выголошена надъ могилою бл. п. д-ра Іосифа Лецицкого, професора релігія при нѣмец. гімназіи у Львовѣ. Цѣна примѣрника зъ почтовою пересылкою 15 кр.
4—4

Пѣвець церковный,
що знае спѣвъ нотный, посѣдае добрый голосъ якъ и свѣдоцтва, пощукуе вѣдповѣдного посады. — Бливша вѣсть: *M. K.*, poste restante *Товмачъ*.

Полекшѣ въ сплатахъ пóсля договору безъ пóдвышеня цѣнъ
признаемо Вел. пп. духовнымъ, П. Т. держ. и прив. урядникамъ а такожъ всѣмъ особамъ на добрóмъ становиску въ случаю потребы купна товарóвъ льняныхъ и полотняныхъ якъ шіфонóвъ, адамашкóвъ, небъ на постѣль и т. п., такожъ столового бѣля, ручникóвъ, бѣля мужескаго, дамскаго и дѣтячого, рóжнож церковныхъ коврóвъ передъ престолы, силезіновыхъ и другихъ, дальше портіръ, занавѣсóвъ, хóдникóвъ, ватованыхъ ковдръ, ґерат лінолеувый, канъ на столы и постелѣ, коцикóвъ, дерґъ на конѣ, макатóвъ, ґобеліновъ и многихъ другихъ артикулóвъ.

Ілюстрованій цѣнники высилаемо на жадане безплатно. Письма и запиты належить адресувати: 190

Товаровый дóмъ
„AU LOUVRE“
Львóвъ, улиця Сикстуска ч. 6. (Насажъ Гавсмана).

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянськон. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 72. Львовъ, Середа 31 Марта (12 Цвѣтня) 1899. Рочникъ XX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзначнѣйших повѣстей“ выходить во второк, и во второк и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатай вѣльний вѣдъ порта.

Поединоке чисто коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надослане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншй домесеня приватнй числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Авізо для Р.Т. Передплатниковъ „Дѣла“

Вѣдъ 1 мая с. р. высилаємо нашь дневникъ лише по вложеню передплаты въ горы и лише до того дня, доки выстане передплаты.

Вѣдъ Выдавництва „Дѣла“.

Учительскій семинарій въ р. 1897/8.

Въ р. 1897/8 було въ Галичинѣ 12 учительскихъ семинарій, и то 9 мужескихъ и 3 женьскій. Мужескій семинарій въ Сокали и Коросни були ще неповнй, ажь сего року отворено въ нихъ такожь курсъ IV.; крѣмъ того въ Сокали отворено сего року такожь курсъ приготовляючій. При семинарію мужескѣй въ Самборѣ отворено торѣкъ другу, а сего року трету клясу польскои и рускои школы вправъ; въ Сокали отворено торѣкъ першу и другу, сего року трету клясу рускои школы вправъ, а на рѣкъ буде отворена также четверта.

Викладовою мовою е, якъ звѣстно, въ мужескихъ семинаріяхъ въ Краковѣ, Тарновѣ, Рашевѣ и Коросни, и въ женьскихъ въ Краковѣ и въ Перемышли языкъ польскій; а въ мужескихъ у Львовѣ, Станиславовѣ, Тернополи, Самборѣ и Сокалю, и въ женьскѣй у Львовѣ языкъ польскій и въ части рускій.

Дѣв новй семинарій мужескій мають бути отворенй на рѣкъ: одна имовѣрно въ Бялѣй, а друга въ викладовою мовою польскою и рускою въ Залѣщикахъ. Про отвореня бодай одного новог семинарію женьскои нема поки що и бесѣды. Хочь до нетнуючихъ трехъ семинарій женки тиснуть ся такъ громадно, що ледво половина кандидатокъ може здобути собѣ приняте, и то зовсѣмъ не зъ браку достаточного приготовленя наукового, а по простому зъ браку мѣсци для нихъ: то краева рада школьна зъ увагы, що женьство и безъ публичныхъ школъ приватною наукою дае собѣ якось раду та навѣть въ бѣльшѣмъ числѣ здае кваліфікаційнй испыты, нѣжь мужескій кандидаты, уважае за рѣчь потрѣбнѣйшу старати ся о новй семинарій мужескій, а образованя кандидатокъ до учительского стану полишити и дальше ихъ приватнѣй пильности и — кишеня. Задачу публичныхъ семинарій женьскихъ сповняють поки-що приватнй школы (у Львовѣ Стшалковскои и Бельскои, такожь въ Станиславовѣ, Стрыю, Ярославѣ, Рашевѣ), де кандидатки до учительского стану, замѣсть побирати стипендія зъ краевого и державного фонду, дорого мусять оплачувати науку (навѣть по 10 зр. мѣсячно) и боротн ся зъ великими трудностями черезъ бракъ вѣдповѣдныхъ учительскихъ силъ, недостаточно уладженй кабінеты, бракъ школы вправъ и т. п., пока приготовлять ся до испыту зрѣлости.

Зъ справозданя краевои рады школьнои довѣдуемо ся, що міністеръ просвѣты установивъ вѣдъ року 1899. посады учителѣвъ музыки и спѣву для мужескихъ семинарій въ Коросни, Рашевѣ и Тарновѣ, такъ що на разъ не будуть мати такихъ посадъ лише семинарій въ Самборѣ, Станиславовѣ, Сокали и Тернополи. Также справа науки гімнастики жде реформы. Міністеръ просвѣты зажадавъ дня 1 червня 1897. вѣдъ рады школьнои гадки що-до побольшеня числа годинъ для науки гімнастики въ семинаріяхъ такъ мужескихъ якъ женьскихъ; новй годины мали бы бути призначенѣ для вывченя кандидатокъ и кандидатокъ въ ведено забавъ и игоръ молодѣжи. Зъ увагы, що нашй школы народнй въ дуже малымъ выимкамъ не мають гімнастичныхъ саль ани боисковъ, такъ що наука гімнастики обмежае ся на забавы и игры гімнастичнй, краева рада школьна высказала ся за помноженемъ числа годинъ для науки гімнастики въ учительскихъ семинаріяхъ въ указанѣй повыше цѣли. При тѣмъ рада школьна зазначила, що належало бы установити при семинаріяхъ посады учителѣвъ чи учительокъ гімнастики и що добре було бы тѣ посады надавати лѣкаремъ, котрѣ могли бы заразомъ учити гигіены и сматольогіи та повнати обовязки школьныхъ лѣкаревъ.

Про науки слѣпыхъ маже справозданя рады школьнои, що удѣлялось ся надобовязково всюды, де найде ся вѣдповѣдный до сего лѣкаль и учитель, а молодѣжь дуже радо користае зъ неи. Однакъ справозданя не маже ани, де именно сю науку вже заведено, ани, въ якимъ успѣхомъ ся удѣлае ся. Сказано тѣлько, що торѣкъ выданно у міністра просвѣты потрѣбнѣ средства на заведенѣ тои науки въ семинаріяхъ въ Сокали и Коросни.

Фреквенція въ учительскихъ семинаріяхъ зростае вѣдъ самого ихъ заложеня значно, а особливо въ послѣднихъ лѣтахъ. Въ шк. роцѣ 1871. було въ семинаріяхъ учениковъ 71, учениць 49; въ року 1876 учениковъ 410, учениць 352; въ р 1881 учениковъ 1021, учениць 713; въ р. 1886 учениковъ 808, учениць 529; въ р. 1891 учениковъ 724, учениць 556; въ р. 1896 учениковъ 1804, учениць 640; въ р. 1898 учениковъ 2226, учениць 690; сего року записало ся учениковъ 1720 (не числячи приготовляючи клясы, до котрои торѣкъ ходило 521 ученикъ), учениць 679.

Пѣсля неповѣдана выказуе справозданя рады школьнои за рѣкъ шк. 1898, 1516 учениковъ рим. кат. обряду, 593 гр. кат., 3 евангеликовъ и 114 жидовъ: учениць 586 рим. кат., 86 гр. кат., 1 еванг., 17 жидовокъ. Хотячи выразити сѣ числа въ вѣдсоткахъ, будемо мати вѣдъ больше менше: 68·1% учениковъ р. кат.; 26·64% гр. кат., 5·12% жидовъ; 84·92% учениць р. кат., 12·46% гр. кат., 2·46% жидовокъ; а загалокъ 72·08% р. кат., 23·29% гр. кат., 4·45% жидовъ. Коли приѣвнати зъ тыми числами населенѣ Галичины, котра пѣсля послѣднего спису зъ р. 1890 выказувало 45·1% рим. кат., 42·2% гр. кат. и 11·7% жидовъ, то будемо мати образъ, якъ слабо Русины заступленй въ учительскихъ семинаріяхъ на користь Поляковъ. Коли зважимо незаперечену правду, що будучность народу належать до тыхъ, въ чиихъ рукахъ школы, то не подивуемось самовдоволеню, зъ якимъ одинъ польскій дневникъ зазначуе, що народне школьництво довгй ще роки буде оставати въ дуже переважаючій части въ рукахъ учителѣвъ Поляковъ.

Зъ иншихъ датъ статистичныхъ, поданыхъ въ справозданю рады школьнои, заслугують на увагу особливо тѣ, що свѣдчать о пильности кандидатовъ и кандидатокъ до учительского стану. Коли пр. на 2226 учениковъ, записаныхъ торѣкъ до учительскихъ семинарій, скѣнчило рѣкъ 1989, а 237 (10·6%) середъ року покинуло школу, то на 690 учениць остало ся до кѣнця року 667, — значить пропало середъ року лише 23 (3·3%). Зъ 1989 клясифікованыхъ учениковъ репробовано 202 (надъ 10%), а въ 667 клясифікованыхъ учениць репробовано лише 5 (неповна 0.75%). Испытъ зрѣлости здавало 420 кандидатовъ (278 публичныхъ, а 142 екстерністовъ), а зъ нихъ репробовано 71 (31 публичныхъ и 40 екстерністовъ. Зъ 304 кандидатокъ (160 публичныхъ, 144 екстерністокъ) репробовано лише 34 (6 публичныхъ, 28 екстерністокъ).

Стипендія побирало: 1021 учениковъ въ сумѣ загальнѣй 74.000 зр. зъ краевого фонду и 336 учениковъ въ сумѣ 30.000 зъ державного фонду; крѣмъ сего 252 учениць въ сумѣ загальнѣй 16.000 зр. зъ краевого фонду.

Въ интернатахъ мало помѣщене 361 учениковъ и 116 учениць; сего року е въ интернатахъ 537 учениковъ и 150 учениць. Значный сегорѣчный зрѣстъ интерністовъ пояснене ся тымъ, що куратория фундациі им. Ив. Товарницкого вѣддала въ Рашевѣ до безплатного ужитку новый дѣмъ на два поверхи зъ цѣлымъ уладженемъ, а въ будинку тѣмъ умѣщено 120 интерністовъ. Крѣмъ сего интернату мае ще львѣвскій интернатъ женьскій свѣй власный будинокъ. Мужескій интернатъ у Львовѣ мѣстить ся въ будинку товариства св. Вінкентія а Павльо, а женьскій интернатъ въ Краковѣ въ будинку Сестеръ Назаретанокъ. Вѣ интернаты мѣстять ся въ вынайманыхъ домахъ.

Замѣтнѣ ще е даты про результаты учительскихъ испытовъ. Испытъ зъ ручныхъ роботъ женочихъ здавало въ 1898 р. 251 кандидатокъ; 144 здало сей испытъ до школъ народныхъ, а 100 до школъ народныхъ и выдѣловыхъ; 7 кандидатокъ репробовано. Зъ тыхъ, що здали испытъ, одержало 152 кваліфікацію зъ викладовымъ языкомъ польскимъ, а 92 зъ польскимъ и рускимъ. Испытъ до ведення огородовъ фребловскихъ здавало 96 кан-

Янъ Стика.

Малярство польске, вѣдъ коли стануло на рѣвнѣ зъ штукою иншихъ цивілізованыхъ народовъ, мае своихъ визначныхъ репрезентантовъ въ Монахіюмъ, Варшавѣ, Краковѣ и у Львовѣ.

Черезъ деякій часъ здавало ся, що центромъ польскои штуки буде Монахіюмъ, бо тамъ ей адепты образували ся, часто задержували ся, а деякй — якъ Брандтъ, Ковальскій, Грохольскій и Шимановскій — малярѣ зъ голосными назвиськами, осѣли навѣть на стало. Краковъ звертавъ увагу на себе головно завдяки майстровы Матейкови, по котрого смерти здавало ся и школа штукъ красныхъ перестане интересувати польску суспільность. Стало ся якъ-разъ противно: наслѣдникъ директора Матейка — Фалатъ потрафивъ въ короткѣмъ часѣ зреформувати школу и надати ѣй такъ поступовый напрямъ зъ пошаною индівідуальности учениковъ, що краковска школа штукъ красныхъ зъ новымъ директоромъ и нововыбраными професорами починае творити центръ польскои штуки. Рухъ артистичный у Львовѣ, мимо кѣлькохъ значно талановитыхъ маляревъ, котрѣ тутъ осѣли — якъ Батовскій, Дембіцкій, Стика, Августиновичъ, Макаревичъ и другй — бувъ и е до нинѣ досыть слабый. Не знати, въ чѣмъ лежить причина того: чи артисты выставляють мало интересного, чи публика мало интересуе ся штукою або мае за малй артистичнй вымогы.

Найпопулярнѣйшимъ маляремъ зъ помѣжъ згаданыхъ е безперечно Янъ Стика. Бо й потрафить вѣнъ здобути собѣ широку популярность. Въ часѣ сотои рѣчницѣ конституціи 3-го мая вѣдповѣвъ вѣнъ патріотичнѣй хвили и намалювавъ образъ великихъ розмѣровъ „Польонію“, котрый закупило мѣсто Львовъ; пѣдчасъ культурно-патріотичнои маніфестаціи краевои выставы бувъ вѣнъ головнымъ співроботникомъ звѣстнои панорамы „Рацлавицѣ“; недовго по тѣмъ вѣдповѣвъ вѣнъ и потребѣ побожныхъ ширшихъ верствъ суспільности и аладивъ панораму „Голгофу“, а пѣдчасъ політичныхъ заходинь Поляковъ зъ Чехами намалювавъ портретъ звѣстного поета Врхліцкого. Коли до згаданого дочислимо панораму „Бемъ въ Семигородѣ“ скомстатуемо заразомъ, що сей родъ штуки е головною форсою артиста.

На выставѣ Przyjaciół sztuk pięknych у Львовѣ выставляе Стика мало и то звычайно дрѣбнѣйшй рѣчи; за те учинивъ вѣнъ приемность любителямъ штуки, урядивши выставу своихъ творовъ у Львовѣ въ сали „Народного Дому“. Выстава сеся треваe до теперь.

Помѣжъ меншими и бѣльшими студіями, ескізами и проектами знаходить ся тутъ и два образы бѣльшихъ розмѣровъ, именно: „Пророкиня Гульда, проповѣдаюча упадокъ ізраельского народа“ и „Присяга Витолда на тлѣ горючого [?] Ковна“ [р. 1362].

Въ катальозѣ выставы читаемо при титулѣ першого образа вѣдповѣдне мѣсце зъ Біблії и слѣдуючй слова: „Ся тема, не порушена доси жаднымъ значнѣйшимъ маляремъ, е великои ваги, позаякъ Гульда перша пророчить зруйнованя Єрусалима и упадокъ народа, шукаючи вины въ нѣмъ самѣмъ“. Чи спеціяльно сеся тема е такъ великои ваги, щобы се ажь вѣдносити, не хочу перечитись; уважаю лише, що она представлена въ артистичного боку дуже слабо.

Фабула до того образа була бы бѣльшеменше така: Девятьохъ чи десятьохъ богатыхъ жидовъ зѣбрали ся на романтичнѣмъ мѣсци десь далеко за мѣстомъ и занимали ся читанямъ, запевно святого письма. Въ тѣмъ зъявляе ся передъ ними Гульда, женщина розумѣвся гарна на лици и принадлежи будовы тѣла, а прибравши енергічну прегарну театральну позу, починае пророкувати упадокъ израильского народа. Суворый выразъ очей якаже, що пророкиня выказуе вину и судить, — не знати лишь, зъ-вѣдки она на тѣмъ мѣсци взяла ся: чи товариство вдучи на прогульку взяло ей умысно ad hoc, чи она, блукаючи помежи скалами, случайно на нихъ натрафила. Пѣднесу тѣ питаня длятого, бо образъ — навѣть якъ бы щасливо на нихъ вѣдповѣсти — е занадто уложеный чи сказати-бъ зааранжованый, и то такъ суцѣльность якъ и поодинокѣй особы. Артистъ видко не числивъ ся зъ натуральностію сцены, а укладавъ образъ пѣсли симпатичного собѣ шаблёну. Академічно-шабльоновй е й рухи, и то кождои особы. Отъ на прикладъ въ червонѣй шаты убраного жида, котрый мае означати розпуку. Нѣхто не увѣрить, що сей чоловѣкъ бере ситуацію на серіо, бо малярь не обсервувавъ подѣбныхъ моментовъ въ природѣ, черезъ що и не представивъ подѣ вѣрно, а укладаючи образъ числивъ ся лише зъ „гарнымъ естетичнымъ зааранжованямъ“, не зважаючи на правду, простоту и щирость чутя, що е пѣдставою штуки.

„Пророкиня Гульда“, се одинъ зъ найпершихъ творовъ Стики, а найновѣйшою креацію артиста е „Присяга Витолда“. И сей образъ выznачае ся подѣбными недостатками, що и першій, лишень въ значно меншѣй мѣрѣ.

О кѣлько лѣпше вражѣня робить на насъ малыхъ розмѣровъ полотно „Розгромъ“ [Pogrom], епізодъ 1831 року! При гарматѣ посередъ звищеня, пѣдъ оловянымъ вечѣрнымъ небомъ лишивъ ся раненый жовнѣръ; утомленый вѣддаеть ся рефлексіямъ, якій опанували его гадку; въ руцѣ лишь дрожить енергія, якъ-бы охота выконаня пѣмсты на ворогу. Тѣлько и тутъ разить трохи театральне затисненя пястука.

За часовъ якъ умѣючій читати чоловѣкъ бувъ суспільною рѣдкостію, були взглядно написи надъ склепами, шинками, роботнями и пр. Мальовано надъ дверми склянку зъ напиткомъ, чобѣтъ, шпику, и кождый знавъ, де чого мае шукати. Сей звычай задержавъ ся, звѣстно, ажь до теперь. Зовсѣмъ аналогічный обявъ можна выказати и въ штуцѣ. Коли малярето не потрафило вѣддати въ поставѣ або на лици людскихъ духовныхъ прикметъ за помочію рисунку, або выразити въ якій иншій способъ морального стану, въ якомъ даный герой знаходивъ ся, або зазначити его фахове занятя, надавано фігурамъ певнй *конвенціонально приняти рухи*, чи то вкладано въ руки предметы также зъ певнымъ умовленымъ значѣнемъ [символы] — зъ-вѣдси ученый мыслитель на стародавнѣмъ образѣ все держить палець на чолѣ, анахоретъ дивить ся на черепъ чашки людскои и держить въ руцѣ нагайку, апостолъ Павло гладить въ книжку, а Юда, касіеръ апостольскои дружины, все душить въ руцѣ мошонку. Зъ такою мошонкою являть ся Искаріотъ на образѣ Стики передъ Христомъ, щобы зложити поцѣлунокъ зрады. [Об. азъ вѣдъ ч. 25.]

Тематъ то интересный, бо малярь мае нагоду зуставити два вѣдрубнй типы: лагѣдну и интелігентну постать Христа и хитрого зрадника Юду. Стика не пѣйшовъ тою артистичною дорогою, малюючи Юду, бо представивъ его яко добродушного старця, якъ бы приклонника Христа, и длятого не помогла и традиційна мошонка, — вышло, якъ бы старець хотѣвъ жертвувати ей учителеви. До сеи концепціи може и самъ артистъ не прикладае великои вартости, бо образъ повѣсивъ у кутѣ, однакъ я задержавъ ся при нѣмъ, бо сей спе-

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ
ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання] під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що місяця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й переклади найзначнійших утворів чужих літератур, розвідки й огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного життя]. Передплата 8 зр. рочно, може бути сплачена ратами.

Адреса Адміністрації: Львів, Чарнецкого 26. Дім власный.

дидатокъ публичныхъ и 30 екстерністокъ; въ нихъ репробовано лише три кандидатки публичнѣ.

Испытъ на учителѣвъ выдѣловыхъ школъ здавало въ р. 1898, 76 мущинъ и 88 жѣнокъ; здало 67 мущинъ и 82 жѣнки; репробовано 9 мущинъ и 4 жѣнки. Въ послѣднихъ 10 рокахъ здавало сей испытъ разомъ 580 мущинъ и 547 жѣнокъ; здало 478 мущинъ и 502 жѣнки; репробовано 102 мущинъ и 45 жѣнокъ.

Испытъ на учителѣвъ народныхъ школъ здавало въ 1898 р. 237 кандидатовъ и 304 кандидатокъ; здало 210 кандидатовъ и 280 кандидатокъ; репробовано 27 кандидатовъ и 24 кандидатокъ. Въ послѣднихъ 10 рокахъ здавало сей испытъ разомъ 1961 кандидатовъ и 1792 кандидатокъ; здало 1708 кандидатовъ и 1704 кандидатокъ; репробовано 253 кандидатовъ и 88 кандидатокъ.

Отсе сухѣ цифры; але они указують вымовно передовсѣмъ на дѣ рѣчи. Руска молодѣжь повинна горнути ся до учительскихъ семинарій, коли нашѣ народнѣ школы хочемо увольнити вѣдъ учителѣвъ, котрѣ руском мовы мусять учити ся ажь вѣдъ своихъ ученикѣвъ. Вага сеи справы є такъ ясна, що шкода тратити слѣвъ. Друга рѣчь — се конечность новыхъ семинарій женьскихъ. Утрудняти або и запирати жѣнкамъ дорогу до образованя и хлѣба тымъ, що засуджує ся ихъ на власну науку приватну, зъ уваги на дорогѣ кошты навѣть не всякѣ можливу — се просто рѣчь нелюдска!

Краева рада школьна въ своѣмъ справозданю каже мѣжъ иншимъ нѣбы-то на доказъ, що новыхъ семинарій женьскихъ не треба, и те, що жѣнки вголошують ся до испиту зрѣлости очевидно не на те, щобы вступати до учительского стану, бо пр. въ р. 1898 здало испытъ зрѣлости 335 жѣнокъ, а зъ нихъ сего року вступило до служѣбы учительскои лише 182. Але въ сѣмъ числѣ не увзгляднено тыхъ, що вѣддали ся безплатнѣй практицѣ по школахъ публичныхъ, не хотячи принимати посадъ по селахъ, де мусѣли бы жити самотно безъ родины. Теперь зъ учительскихъ семинарій корыстають майже тѣлько мѣйскѣ дѣвчата, котрѣ опѣсля стараютъ ся о примѣщене десь при родинѣ, понайбѣльше тежь въ мѣстѣ, и неразъ по 10 лѣтъ практикують безплатно, щобы тѣлько лишити ся въ мѣстѣ. Инакше мусѣло бы бути и було бы, коли такожь и сѣльске жѣноцтво бѣльше могло користати зъ публичнои науки; а сталось бы оно, коли бы було бѣльше женьскихъ семинарій по мѣстахъ провінціональныхъ. Тымъ то послы нашѣ не повинни уставати въ своихъ заходахъ, а старатись доконечно о новѣ семинарію женьскѣ. Що не удалось сего року, мусять удатись пѣзнѣйше.

Переглядъ політичный.

Нѣмецкѣ члены ческого сойму не стратить своихъ мандатовъ. Маршалокъ поставить имъ именно чотырнайцять дневный речинець, до котрого мають явити ся въ соймѣ. Въ противнѣмъ случаю ихъ мандаты будуть уневажнены. Сей речинець не буде числити ся пѣсля слѣдующихъ по собѣ днѣвъ, але пѣсля соймовыхъ засѣдань, а тѣлько засѣдань ческѣй соймъ вже не вѣдбуде. Окрѣмъ того говорять, що ческѣй соймъ буде замкненый безпосередно по закѣнченю буджетовои дискусіи.

Въ шлезькѣмъ соймѣ п. Грубы поставивъ внесене, домагаюче ся внесеня §. 33 регуляміну, пѣсля котрого при наглыхъ внесеняхъ можна поминути вступну дискусію. Цѣлею того внесеня є недопустити, щобы меншость могла заскочити бѣльшость внесеніями, вымѣреными противъ бѣльшости. П. Грубы домагавъ ся, щобы его внесенѣ трактовано яко нагле. П. Буковскѣй поборювавъ наглость и зажадавъ, щобы сесе внесене вѣдбслати до комісіи, що соймъ одноголосно ухваливъ.

Пѣдчасъ дискусіи надъ запомогами для меліораційныхъ спѣлокъ и райфайзенѣвскихъ касъ, центральный союзъ шлезкихъ касъ не въ рѣвнѣй мѣрѣ увзгляднює касы польскѣ и нѣмецкѣ. Пп. Груда и Грубы закидали репрезентантови касъ д-рови Тіркови, що вызыскує центральный союзъ для нѣмецко-національныхъ цѣлей. П. Тіркъ въ вычерпуючѣй вѣдповѣди заявивъ, що введене трехъ языкѣвъ въ урядованю тои институціи зъ технічныхъ причинъ не можливе. П. Кароль Тіркъ поставивъ внесене взывающе правительство, щобы оно не примѣнювало и не толкувало самовѣльно и безправно §. 14 ого, але черезъ внесене языковыхъ розпоряджень утворило можливость повороту до конституційного стану.

——

Всѣ університеты въ Россіи замкненѣ. Въ сѣй хвили россійска молодѣжь не має нагоды образувати ся въ высшихъ школахъ. Правительство вызначило день 25 марта ст. ст. яко день новыхъ запискѣвъ, але студенты заявили, що домагають ся сатисфакціи за заподѣяну имъ петербургскою поліцію обиду. Въ московскѣмъ університетѣ прийшло навѣть до острого конфлікту зъ властями. Студенты порозбивали лавки, въ салѣхъ перетрѣпали сволочь лизунѣвъ, котрѣ въ своимъ сервілізмѣ хотѣли вилюмити ся зъ пѣдъ товарискои солідарности, и покинули університетъ. Правительство дѣстало тутъ твердый орѣхъ до згризеня, бо вѣ студентами симпатизують дуже широкѣ круги россійскои інтеліґенціи. Мѣрою тои симпатіи, а бойкотъ одного зъ найбѣльшихъ россійскихъ дневникѣвъ, Новаго Времени. За се, що згаданый дневникъ посмѣвъ стапути въ оборонѣ властей и скартавъ студентскѣ забурена, интеліґентнѣ его предплатники, зачали звертати числа. Навѣть професоры університетовъ лучать ся солідарно зъ рухомъ молодѣжи. Всѣ науковѣ товарыства, навѣть царске товарыство историчне, звернули примѣрники Нов. Врем. редакціи вѣ словами обурена. Знаменитый правникъ Арсеніевъ, оголосивъ публичный протестъ противъ поступованя львовскаго дневника. Рухъ за студентами є живымъ протестомъ певнои части россійскои інтеліґенціи противъ жандармскаго духа и реакціи въ Россіи.

——

Папа приймавъ вчера колегію кардиналѣвъ. Найстаршій кардиналъ вложивъ ему бажаня зъ нагоды выздоровленя и рѣвницѣ коронаціи. Змѣстъ довшои вѣдповѣди папы бувъ такій: Нашѣ мысли занятѣ давно вже для насъ пожаданымъ фактомъ, котрого вѣдблескъ паде на кѣнець уступаючого столѣтя. Пѣднесено гадку, щобы ярмо оружія уменшити и зробити менше кровавымъ, и щобы пѣдготовити спокѣйне житя суспѣльне. Сеся місія вславляє имя того, котрый давъ до неи починъ. Мы привитали ей радо и бажаемо собѣ, щобы вѣдповѣдно до своихъ шляхотныхъ мотивѣвъ, принесла загально богатѣ овочѣ. Дай Боже, щобы за тою першою, пѣшли дальшѣ пробы лагодженя національныхъ сварокъ, за помочію чисто моральнои силы и силы переконаня. Церковь, будучи матѣрю народовъ и ворогомъ всякихъ насильствъ, добачує свою мирову місію не лишь въ области вѣры, але такожь пѣсля можности въ загальныхъ институціяхъ суспѣльныхъ и нѣчого бѣльше не бажае, якъ свободы дѣлання въ тѣмъ напрямѣ. Папы дуже часто приходили зъ помочію утисненымъ, черезъ нихъ дуже часто довершували ся угоды, мировѣ договоры. Тутъ згадавъ папа о папѣ Александрѣ третѣмъ и битвѣ пѣдъ Леняно, о Пію пятѣмъ и битвѣ пѣдъ Лепанто, и такъ говорывъ дальше: Хотяй переслѣдуваня часомъ ослабляють силу вѣры, то проте она дальше буде сповняти свою місію обѣймаючи небо и землю, и не зражаючи ся нѣякими перешкодами. Самъ гуманітарызмъ не мѣгъ бы забезпечити правдивого и тревалого добробыту. Кожда проба вѣдверненя цивілізаціи вѣдъ вплыву христіяньскои науки, була бы даремною. — Папа закѣнчивъ промову сильнымъ голосомъ и благословенемъ.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Руской Бесѣды у Львовѣ** пригадує своимъ членамъ, що завтра [въ четверъ] о 7 годинѣ вечеромъ надзвычайнѣ загальнѣ зборы товариства. На порядку дневномъ: справы театральнѣ, доповнюючѣ выборы и внесене членовъ.

— **Вѣче господарске въ Самборѣ** устроює філія „Просвѣты“ дня 24 цвѣтня о 12 годинѣ въ полудня въ Народномъ готели и просить о численну участь. — *Вѣдъ выдѣлу.*

— **До Канады** переѣхало онодгы поѣздомъ зъ Копычинець на Тернопіль 400 душъ зъ сѣлъ Иванѣвки, Иланча и Волицѣ теребовельского повѣту. — **На Станиславовъ** переѣхало онодгы 120 родинъ, по бѣльшѣй части зъ Топоровець коло Залуча, а дня 10. с. м. переѣхала знова партія селянъ изъ Жучки на Буковинѣ.

— **Тифъ** пятнистый прикидує ся въ рѣзныхъ сторонахъ галицкои Руси и майже нема дня, щобы не надходили вѣсти про сего злощасного гостя. Нинѣ одержумо звѣстку, що пятнистый тифъ появивъ ся въ Глиняныхъ и въ сусѣдныхъ Замѣстю и Женовѣ; въ Перемышлянѣ выѣздивъ туды лѣкарь повѣтовый. Рѣвночасно звѣщають изъ Станиславова, що тамъ лучивъ ся одинъ выпадокъ пятнистого тифу та що прибувъ туда заразъ вѣ Львова протомедикъ д-ръ Мерунович.

— **Зъ рускаго народнаго театру въ Чорткевѣ.** Репертуаръ штукъ: въ четверъ 13-ого цвѣтня „Бабы“ комедія въ 4 дѣяхъ Ж. Пшибыльского; въ суботу 15 ого „Пташникъ зъ Тирола“ оперета въ 3 дѣяхъ; въ недѣлю 16-ого „Шельменко денщикъ“ комедія въ 5 дѣяхъ; вѣ второкъ 18-ого „Бѣдне дѣвча“ оперета въ 5 дѣяхъ; въ четверъ 2-ого „Выхованець“ народный образъ вѣ спѣвами въ 3 дѣяхъ и „Прольотъ“ о. В. Матюка; въ суботу 22-ого „Малка Шеарценкополъ“ въ 5 дѣяхъ В. Запольскои; въ недѣлю 23-ого „Нещасне кохане“ народный образъ вѣ спѣвами въ 5 дѣяхъ.

— **Львѣвскій університетъ** числивъ въ минувшѣмъ повороцѣ зимовѣмъ 98 професорѣвъ, зъ тыхъ: 44 на выдѣлѣ фільософічнѣмъ, 21 на правничѣмъ, 21 на медичнѣмъ и 12 на богословскѣмъ. Въ повысшѣмъ числѣ професорѣвъ було 48 звычайныхъ, 11 надзвычайныхъ, 36 доцентовъ и учителѣвъ, а надто два професоры титулярнѣ и одинъ почестный. — Слухачѣвъ було въ тѣмъ семестрѣ 1901, а то: на выдѣлѣ правничѣмъ 1220, теольоґічнѣмъ 308, фільософічнѣмъ 217 и медичнѣмъ 156. Зъ того загального числа було слухачѣвъ звычайныхъ 1730, надзвычайныхъ 171; Галичанъ 1832, чужостороннихъ 69. Що-до народности було: Полякѣвъ 1336 [мѣжъ тыми 392 „мойжешовего“], а Русинѣвъ 553; переважно на правахъ и теольоґіи, Болгаринъ 1, Нѣмцѣвъ 9, одинъ Хорватъ и одинъ Чехъ. Пѣсля вѣроисповѣдання було слухачѣвъ: обряду римо-кат. 916, греко-кат. 567, вѣрм.-кат. 13, евангеликѣвъ 12, одинъ меноніть и 392 жидовъ. Порѣвнавши число Русинѣвъ зъ числомъ греко-католикѣвъ, показує ся, що 14 мамелюкѣвъ вырекло ся рускости...

— **Зъ Журавенщины** пишуть намъ: О. Іосифъ Кернякевичъ, почестный крилошанинъ

сѣбъ обробки є у Стики характеристичнымъ: дорогою сухого символізованя ишовъ артистъ и при мальованю „Польонія“, вѣдвци и особы на образѣ „Пророкиня Гульда“ и ее реальными до выбраной ситуаціи примѣнеными людьми, а якъ-бы якѣсь репрезентанты зацѣкавленя, обурена, болю, розпуки и т. п.

Що Стика умѣє малювати — того доказомъ ескізы до панорамы „Бемъ въ Семигородѣ“, найгарнѣйшѣй пѣдъ чч. 5, 6, 7, 8, 11, 12. Що вѣнъ потрафить хвили надати драматичности — свѣдчить ескізъ до панорамы „Голгофта“. Артистичный талантъ Стики бачимо доперва въ тыхъ проектахъ: артистъ посуває пензлемъ по полотнѣ, якъ віртуозъ-музыкъ по клявішахъ, а натуральность рисунку людей, волѣвъ або болота, перемѣшаного зъ останками снѣгу, ажь кидаєть ся въ очи. Краевидъ, хотяй не дуже тонко кольористично вѣдчутый, заглубляє ся въ полотно, а въ повѣтрѣ чути зимно. Дуже гарно намальованый є образъ „Жидъ зъ пальмою“, портретъ поета Кароля Бжозовского, якъ и богато иншихъ образѣвъ; лише зъ подорожи до Палестины артистъ якось мало намъ запрезентувавъ, бо по-за кѣлькома зъ великою фінезією и зъ шикомъ нарисованыхъ типѣвъ палестиньскихъ не видиѣе на стѣнахъ нѣчо замѣтного. Зъ портретовъ выставивъ артистъ мало, хотяй ихъ дуже богато малює; по Бжозовскѣмъ замѣтнѣ лишь портреты дѣтей самого маляра.

Янъ Стика, хотяй не є сильною артистичною індівідуальностю, все-таки належить до вызначнѣйшихъ польскихъ артистовъ. Талантъ его дуже плодовитый. Дорога, якою вѣнъ яко артистъ-маляръ иде, то aurea mediocritas. Тематы, якѣ обробляє, то гадки суспѣльности, мѣжъ котрою вѣнъ жие, а способъ обробки ихъ все такѣй, що пересѣчного інтеліґентного чоловѣка не разить. Зъ-вѣдси и его популярность.

Иванъ Трушъ.

Зъ чужихъ квѣтниковъ.

Зъ Бориса.

Житє, страждане, смерть и прославленє пре подобного Ивана Ячменя.

Булѣ на Всходѣ три царѣ,
безмежнѣ мали власти;
торжественно заприсяглись
Ячменя въ гробъ покласти.
Заорюють его въ рѣлю,
въ грязь крыють честну главу;
торжественно заприсяглись
зъ Ячменя здерти славу.
Та загбдна прийшла весна,
пѣшли дощѣ, погоды;
Иванъ Ячмѣнь зъ землѣ пѣднявсь
и здивувавъ народы.
Пѣдъ лѣтнымъ, сонѣшнымъ тепломъ
набравъ ся росту, силы;
мовь спісы, вѣстяки его
передъ враждою вкрыли.
И холодъ осенѣ прийшовъ, —
Ячмѣнь поблѣдъ щось, бѣдный,
схиливъ ся, голову звѣсивъ, —
зближавъ ся часъ послѣдный.
И все вѣнъ тратить цвѣтъ лица,
вѣ старости все вяне;
зъ жаждою крови зновъ царѣ
на дѣло йдуть погане.
Зновъ ноги пѣдтялѣ ему
оружемъ на наругу
и связаного поклалѣ
на вѣзъ немовь злодѣгу.
Клалѣ на тоцѣ горѣлицѣ
и били зъ всеи силы;
въ часъ вѣтру-бурѣ на дворѣ
колѣтили, трусили.
У бочку налилѣ воды, —
що людська злоба може! —
Ячменя вкинули туды:
теперь плавай, небоже!
И зновъ на тоцѣ простягли, —
еще за мало муки! —
еще по смерти щипали
его ворожѣ руки.
Коли-жь вогонь весь выжеръ шпікъ
зъ Ячменевои кости,
то мельникъ каменемъ ту кѣсть
на прахъ розтеръ у злости.
А кровь, що зъ серця вылилась,
мѣжъ людъ пѣшла склянками,
всѣ пють ту кровь на радощахъ,
минають ся зъ журбами.

Иванъ Ячмѣнь — вѣнъ лицарь бувъ,
кровь лицарску мавъ въ жилахъ;
бо хто ей напѣть ся, вмить
почуеть ся на силахъ.
И нищить кровь та горе-бѣль,
а радощѣ пѣдносить,
вдовѣ пригадує пѣснѣ,
хочь видъ слезя оросить.
То-жь най живе Иванъ Ячмѣнь!
Склянкѣ, браты, у руки!
Най процвитає рѣдъ его
на згубу горя-муки!

Зъ новогрецькихъ пѣсень.

1.

Убиралась молода Єлена,
на молебенъ въ празникъ убиралась.
Брала фесъ червоный зъ жемчугами,
червѣнцѣ до кѣсъ вплѣтала чорныхъ.
Личко сяло наче ясне сонце,
бѣлѣ груди — наче срѣбный мѣсяць.
Выходила на гору Єлена,
йшла-пытала въ серця молодого:
„И чого болишь, квилишь ты, серце,
наче камѣнь пѣдъ гору выносишь?
Навѣть камѣнь бувъ бы легшѣй горя,
злого горя вѣдъ старого мужа.
Вже пѣйшла-бъ до другого въ неволю,
хочь въ неволю йшла-бъ до молодого.
Любувалась бы я нимъ безъ вины
Якъ въ саду высокимъ кипарисомъ.
Любувавъ ся бъ вѣнъ, втѣшавъ ся мною
якъ весною яблунею въ цвѣтѣ.
И сама его я все вбирала-бъ,
все сама — якъ мѣй мене вбирав;
и дивилась бы ему все въ очи;
не була-бъ я въ него многомовна,
не була-бъ негѣдна, вередлива;
кликавъ бы мене вѣнъ: пташко-любко!
называвъ бы: ты, моя голубко!

2.

Я тебе поцѣлувала-бъ,
та боюсь — побачить мѣсяць,
ясней зброньки побачать...
Збронька вскочить зъ неба,
морю синому все скаже;
Сине море скаже вѣсламъ,
Вѣсла — Яні-рыболову.
А у Яні — любка Мара.
А коли се Мара вчує,
знати будуть всѣ довкола:
якъ тебе я въ нѣчку ясну
въ запашный садокъ пускала;
якъ въ обѣймахъ цѣлувала;
якъ насъ яблуня срѣблистымъ,
бѣлымъ цвѣтомъ присыпала.

——

Зъ В. Загурського.

Розмова пяницѣ зъ мѣсяцемъ.

„Яка-жь у тебе цѣль житя?!“
Такъ зъ мѣсяцемъ нечему
свою розмову розпочавъ
пяница въ нѣчку темну.

„Все за землею ты бѣжишь,
держишь ся запасчины,
а черезъ тебе клопѣтъ лишь,
журба лишь въ старовины!

„То сонця видъ затьмивши тѣй,
трѣвожити насъ мусишь;
то нею зновъ, безвстыдный ты,
якъ грушею потрусишь.

„Грѣзный циклѣнъ на неѣ шлешь
та великіи проказы:
въ ночи — на тебе выють псы,
до тебе — вѣршомазы.

„По небѣ крутишь ся якъ чмѣль;
де катъ тебе не сѣе,
поллять ся блискъ мертвецкій твѣй,
поллять ся, та не грѣе.

„Полуду маешь на очахъ
и нишу все запяту,
хочь пешь... ха, ха!... лишь мраку пешь,
безглуздый водокито!

„Въ дружинѣ збръ — ты чура лишь,
а вѣчно губы дуешь!
Гадаешь, блискомъ краденымъ
менѣ занпонуешь?

„Ты ідіоте! зъ себе свѣтъ
ты удаешь?... Не много!..
Хочь астрономъ сказавъ, що тамъ
шинку нема одного!

„И на що Богъ создавъ тебе,
таке ледащо срѣбне,
що зъ него користи нема,
що зовсѣмъ непотрѣбне?!“

„А мѣсяць, глянувши зъ за хмаръ,
рече: „Плетешь дурницю!
А хто-жь бы вѣдводивъ домовѣ
У темну нѣчь пяницю?...“

Перем., мартъ 1899.

Переклавъ *В. Щуратъ.*

Торговлю ризъ и сосудовъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймає всякого рода рѣчи изъ бронзу до золоченя и срѣбленя и складъ срѣбла хінъского (столового) 491 32—40
припоручає ся фірму:
Евг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

капітулы львівскои, деканъ журавеньскій, ордин. комісарь шкільный и парохъ въ Черневі, упокоивъ ся дня 4 н. ст. цвітня с. р. въ 79 році життя а въ 55 році священьства. Въ покійнику вступила въ могилу визначна личность изъ світа священичого. Умъ лесный и вытравный, неустаюче образованє ся, въ чистыхъ жерелъ выплываючій духъ побожности, переконаня релігійний и житє церковне, а до того ще и хороша подоба — складали ся на тую замітну постать, якою бувъ о. Керниковичъ. Его житемъ дыхаючій гадки, котрій завсіди и въ добрій формі выповідавъ, хиба лише мало кого не потягали за собою; особенно-жь священики, що то такъ часто на керманичівъ оглядати ся потрібують, могли на гадцъ покійника оперти ся, словомъ его крітити ся... Покійный о. Іосифъ бувъ давнійше парохомъ въ Задаровъ и деканомъ устецкимъ; відъ 27 літъ бувъ вінъ парохомъ Чернева и деканомъ журавеньскимъ. — Що-до партійного становища, то державъ ся вінъ, рады свого идеального славянофільства, давнійше набутого, партій старон, однакожь въ практицъ пшовъ все въ молодечимъ якимось жаромъ зо всіми, хто на добро Руси горнувъ. Даючи выразъ своимъ патріотичнымъ чувствамъ, покійникъ бувавъ въ словахъ радше неперебірчивый, якъ хитрый; а хоть его велика гостинність вязала его зо всіляними людьми, то однакожь тое зовсімъ не дівало деструктивно на его характеръ, ні яко священика, ні яко Русина. — Похоронъ покійника відбувъ ся дня 7 цвітня підъ проводомъ відпоручника капітулы о пралата Бачиньского, при участи 30 священикивъ (въ тыхъ 4 латиньскій) и множества народу. Два проповідники піднесли сумну причину того торжества, а хоръ питомцівъ зо Львова вливавъ и зо своеи стороны утіху въ опечалеий серця вдовы, парохіянъ и почитателівъ покійника. В. е. п.!

— **Именованя въ судовництві.** Адъюнктами судовыми именованій аскультанты: Фел. Іошть для Залещикъ, д-ръ От. Сандеръ для Мостискъ, Стан. Армаловскій для Бусьска, Дмитро Островскій для Зборова, Генр. Вольскій для Жидачева, Мик. Третякъ для Печенізжина, Войт. Творовскій для Снятина, Ив. Залескій для Заложець, Каз. Богосевичь для Рожнітова, Авг. Безуха для Порохника, Теод. Рожанковскій для Ходорова, Теодос. Бачиньскій для Городенки, Як. Бай для Грималова, Мар. Островскій для Солотвины, Володисл. Ольховскій для Борщів.

— **Зъ „Народнои Торговлі“.** Симъ просимо тыхъ Вп. гостей нашихъ, котрій хотять дістати вино зъ оголошеного нами попередно залізничного транспорту зъ початкомъ мая, щобы зволили зъ своими замовленями поспішити найдальше до 25 цвітня с. р. Услівя остають ся тій самій, що при попередныхъ транспортахъ. Примічаємо, що оцінене обохъ родівъ вина ц. к. стацію досліджальною въ Кльостернайбурзі до чч. цертифікатівъ 21834 и 21835 выпало корыстно. — При сій нагоді звертаємо увагу Вп. замовляючимъ, що перевіз вина зелізницею зо Львова на поединокій стацію въ Галичині тревае часомъ и 14 днівъ, и що зелізница высылае авізо до адресата доперва по прибутю посылки на стацію призначеня; просимо отже о терпеливість и выразумілість, если авізо не прійде разомъ зъ нашимъ рахункомъ, а безъ авіза зо стацію зелізничои не треба посылати по посылку. — *Дирекція.*

— **Ц. к. высша школа промыслова въ Кракові** подае до відомости, що VIII-ый спеціальный курсъ для машиністівъ ведучихъ зелізній машины [льокомотивы] відбуде ся въ цвітни и въ маю с. р. Речинець заголошень о принятє письменно або ічно до дня 16 цвітня с. р. Услівя: свідоцтво зъ окінченого курсу для обслугуючихъ котлы паровій и постійній машины, а вписове 1 зр.; дальшихъ оплатъ нема нінкихъ. По окінченю курсу выдае ся свідоцтво.

— **Справа знесеня кавцій урядничихъ.** Перше австрійско стоваришене урядниковъ державныхъ внесло до президія міністерства петицію о внесеня обовязкового складаня кавцій декотрыми урядниками державными. Петиція доказуе, що кавціи теперь не мають цілн, а урядники звычайно мусять ихъ позичати на высокій процентъ. Зворотъ зложеныхъ кавцій помігъ бы многимъ урядникамъ до упорядкованя ихъ відносинъ матеріяльныхъ, о сколько кавціи є ихъ власностію.

— **Нова штучка фіскалізму.** Підля закона о належитостяхъ скарбовыхъ відбій є відъ стемпля соймовій петиціи, зъ выимкомъ петиції приватныхъ осібъ о запомоги або якій пільги, о сколько долучеій до нихъ свідоцтва убожества. Однакъ увійшло въ привычку, що всі подани и петиціи до сойму нікоди не стемпльовано, а власти скарбовій не робили въ сего ужитку. Аж сего року скарбовій власти въ своій дбалости о скарбъ державный, выділювали до соймовои канцелярії комісаря для переосмотру, чи межи петиціями нема такихъ, котрій повинні бути остемпльованій. Ну и такій найшли ся! А именно найшовъ комісарь 19 подань послівъ соймовыхъ о урльопы, 135 подань учителівъ о запомоги и ще кількадесять петицій різныхъ підприємцівъ о запомоги або позички зъ краевыхъ фондівъ. Комісарь орівъ, що всі ті петиціи підпадають оплатъ стемпля и передавъ справу дирекцій скарбу. Власть скарбова, зъ огляду на загально принятy думку, що всі петиціи соймовій є відъ стемпля, повинна выдати на будуче відповідну информацію: який петиціи и якъ высоко мае ся стемпльовати. — Якъ кажуть, причиною сеи новои немилости скарбовои власти и ея зарядженя мае бути памятна егзорбітна податкова дискусія въ соймі. Все можливе!

— **Ц. к. Дирекція почтъ** оголошуе: Відповідно до рескрипту ц. к. міністерства торговлі зъ 3 лютого с. р. ч. 61635/898 поручае ся надавцямъ пакетівъ почтовыхъ (фрахтівъ), щобы відписъ внішнои написы [адресы] пакетівъ зволили укладати до внутра тыхъ-же. Лучае ся именно, що напись відтреться, не дасть ся перечитати або відпаде, а тогдіе доручене посылки стае ся або цілкомъ неможливе або відволічене ся.

— **Въ справі ліквідації галицкого банку кредитового** потужмо отсю найновійшу вість: Галицкій банкъ для торговлі и промыслу въ Кракові при переговорахъ о т. зв. фузію, або властиво ліквідацію банку кредитового у Львові и перемінну его въ філію банку для торговлі и промыслу починивъ межи иншима такій застороги: 1) щобы дотеперішна дирекція банку кредитового [д-ръ Мархвіцкій] зовсімъ уступила; 2) щобы банкъ галицкій для торговлі и промыслу не потерпівъ нікакои шкоды грошевои въ тітулу ліквідації, отже закимъ ліквідацію обійме, докладно розгляне и оцінить вартість интересівъ банку кредитового. Евентуальну філію банку галицкого для торговлі и промыслу [на місце банку кредитового] обійме д-ръ Біндеръ зъ Кракова, а его посаду въ Кракові обійвъ бы директоръ Толочко.

— **Постріленє.** Вчера по полудни пшовъ лісомъ на Погуляниъ [коло Львова], належачимъ до вірменьскихъ Бенедиктиновъ, мулярь Жигм. Старжевскій и видівъ, якъ лісный стражникъ хотівъ арештувати якусь жінку, що збирала сухе галуззе. Старжевскій уймивъ ся за арештованою и зъ того почали ся обі сперечати. Суперечка закінчила ся тымъ, що лісный выстріливъ до Старжевского и ранивъ его легко въ голову пташачимъ протомъ. Раненымъ заняла ся львівска стація ратункова. — Служба лісна мае у насъ за широкій права въ уживаню оружя, отже реформа тутъ доконечна!

— **Ворогъ урядовои газеты.** До контору Gazet-ы Lwowsk-oи добувавъ ся вчера рано якійсь пташокъ, але его сполошено. Видно пронюхавъ добру поживу, бо въ касі вертгаймовскій находило ся кількинадцять тысячъ зр. и цінній папиры.

— **Письмо Русина вояка американьского зъ Кубы.** Американьска „Свобода“ дістала відъ Денниса Лабовского, котрый зъ Оліфанту [въ Пенсильванії] вступивъ до американьскои армії и теперь служить на Кубі, таке письмо:

„Ciego de Avila, March 5-th 1899. Поздоровляю васъ сердечно, о. редакторе, всіхъ читателівъ нашои рускои газеты „Свободы“ и всіхъ членівъ „Р. Н. Союза“, а також доношу вамъ, що „Свободу“ дістаю и читаю ея дуже радо, тымъ більше, що семь тутъ майже межи самыми чужими и слова рускаго не чую. Рівно-жь доношу вамъ, що семь слава Богу, здоровъ и еще на Кубі нікоди слабости не зазнавъ.

Мы (т. е. 4 компанії) теперь вже на иншe місце перенесли ся, до місточка Ciego de Avila, віддаленого о 96 миль відъ Puerto Principe. Понеже зелізницъ тутъ ще нема, то мусіли-сьмо цілу тую дорогу машерувати. Забрало намъ тое цілыхъ 8 день, а був то тяжкій маршъ, бо було дуже горячо и мусіли-сьмо нести все зъ собою. Найбільше клопоту було зъ возами, бо дорога дуже зла, а и зъ тымъ, що не було де найти доброи студеноі воды. До того ще заблудили-сьмо зъ дороги пару миль. По дорозі не виділи-сьмо ні одного місточка ані осады, лишь пустій поли та лісы. Ноги намъ попухли и не одинъ знемігъ въ дорозі. Я держався ся до остатного. По дорозі вбивъ я два заяцъ и такъ мавъ-емъ свіже мясо и дуже смачне. Теперь вже, думаю, більше не будемо машерувати, бо тутъ есть зелізниця. Но здаесь, що ще дальше пійдемо, а декотрій говорять, що певно пійдемо аж на Филіпіны, бо тамъ стоить теперь війна зъ повстанцями.

Теперь опишу вамъ коротенько житє американьского жовніра: Живемо въ шатрахъ, 15 квадратовыхъ стінъ широкихъ а 6 стінъ вы окихъ въ найгоршомъ місци. Шатра тій неперемакаючій (waterproof) досыть выгодній, підлога зъ дощокъ, спить насъ шістьохъ въ кождомъ шатрі на ложкахъ складаныхъ. Що до одежі, то на тое дають намъ 50 долярівъ річно, зъ чого треба купити всю одежъ и простерала до прикрытя, а все то дороге, такъ що и мусівъ заплатити щось 40 долярівъ наразъ. Окрімъ того кожный дістае пушку, багнетъ, 100 набоівъ, торністру, торбу, горнятко, двоє мисочатъ бляшаныхъ, каварку, ложку, ножь, вилки и половину маленького шатра, котрого уживають підчасъ маршу. Встаемо о 6 годинъ рано, читають катальогъ, чи всі є, потімъ снідаемо. По снідани замітаемо всі коло шатеръ, а о 8½ идемо на екзецирку до 10-ои. По 10-ій мы вольній, аж о 3-ій знову екзецирка до 5-ои. О 6-ій вечера по вечері читають катальогъ, потімъ читаемо або граемо въ карты (бо дають намъ свічки), а о 9 ій идемо спати. Въ суботу візита. Всі пущують ся якъ найліпше можуть, щобы не дістати нагану. На варту ходимо що 10 до 15 днівъ. Я бувъ уже пять разъ на варті, бо рекрутомъ не бувъ и лишь одинъ місяцъ.

Більше тутъ нічого нового нема, все тихо, горячо, якъ въ печи, часами дощь полле; людей есть досыть богато хорыхъ. Ще разъ поздоровляю всіхъ и прошу присылати менів „Свободу“ на мою нову адресу, а якъ буде де-що нового, охотно вамъ донесу. Вашъ щирый прихильникъ *Денисъ Лабовскій.*“

— **Люде не будуть умирати — въ Америці!** Зъ Північнои Америки доносять, що д рови Tuffier'ови, професорови медицины, удало ся мертвого чоловіка воскресити! Розрізавъ вінъ неббщакови груди, *вымасувавъ серце* и — трупъ ожывъ! Відкрытя згаданого доктора перевисшило бы всі дотеперішній досліды и вже бы христіянинови не дали й умерти... Ба, кобы то не „жартъ“ зъ Америки старій Европі на „prima aprilis“?..

— **Надлюдска жертва 16-літного хлопця.** Недавно въ одній фабриці солоду въ Штутгарді впала 15 літна дівчина до котла, повного кипячого солоду. Нещасна такъ сильно попарила ся, що лікарямъ тільки зъ трудомъ удало ся ю выратувати відъ смерти. Вкінци показало ся, що шкіра въ кількохъ місцяхъ голови нещасної дівчины була цілкомъ спечена и найшла потреба заступити ю шкірою, знятою зъ иншого чоловіка. Вымагало ся надлюдского пожертвованя, щобы дати ся живцемъ скальпувати. Довшій часъ нікто до такои жертвы не сголошувавъ ся, аж вкінци на загальне диво найшовъ ся чоловікъ, що рішивъ ся віддатись такій операції. Бувъ се Карольъ Фроммілеръ, старшій о рікъ братъ недужои. Операцію довершено и завдяки нелюдскій жертві 16-літного брата житє дівчины уратовано.

— **Чи ритуальне убійство?** Зъ Німецкого Броду [въ Чехіи] доносять: Въ лісі коло місцевости Польна найдено у Великодну суботу трупи шістьохъ Агнішки Ізуры. Въ околиці розбіглася поголоска, що шіячку убили жиды въ цілахъ ритуальныхъ, даного межи населеньемъ настало велике розворушене. Зараджено відповідній средства осторожности. Яко підозріного о убійство увязнено жида Гільзнера, шевця.

— **Газету для арештантівъ** почало выдавати въ кількохъ мовахъ угорске міністерство судовництва. Выходить она кождого тыжня и розсылае ся директорамъ вязниць, а они уділяють ея вязнямъ, котрій ведуть ся безъ догану и морально. Сеся оригінальна газета подае різній відомости зъ господарства рільного, ремісла, исторія, літературы и т. п. Вязнів охотно зрікають ся части свого заробку, щобы набути газету.

— **Дрібній вісти.** Д-ръ Алекс. Рознеръ, доцентъ положництва и гінекольогіи, именованый дійстнымъ професоромъ школы для повитухъ. — Жида Кріґера [о котрімъ мы оногды писали] засуджено вчера за обманьства асекуруновій въ Новімъ Санчи на шість місяцівъ вязниці. — Акты адвоката д-ра Кратгера забравъ судъ карный и веде слідство. — У Відни на подвори цісарского бургу заіхавъ повозомъ капітанъ гузарівъ Крутіль и почавъ кричати: „Gewehr heraus!“ бо нібы вінъ є королемъ цілого світа, а приіхавъ бачити ся зъ цісаремъ. Нещасного відвезено до заведеня божевільныхъ. — Россійске міністерство комунікаційне займае ся справою зміны календаря юліяньского зъ огляду на міжнародній торговельній відносины. — Навіть гр. Тунъ, президентъ міністрівъ, відчувъ епідемію дефравдацій, бо ось его касіяръ Герліхъ пропавъ въ суботу безъ вісти, а зъ нимъ и сума 28.000 зр. Нема рады на тую пошесть! — Чистого доходу принесла „мордовня“ въ Монте-Карльо минувшого року 25 міліонівъ франківъ. — Въ Берні померли майже рівночасно дві сестры, 80-літній старушки, що жили зъ жебранины. При ревізіи найдено похований въ різныхъ місцяхъ 99 штукъ дукатівъ, 4000 зр. готівкою а 40.000 зр. въ різныхъ цінныхъ папирахъ.

— **На 4%** знижае стопу процентову відъ вкладокъ щадничихъ Товариство взаимн. кредиту „Дністеръ“, стоваришене зареестроване въ обмеженою порукою у Львові, почавши відъ 1 липня 1899 р. До 1 липня 1899 будуть вкладки опроцентованій ще на 4½%.

Наука, штука и література.

— Про сербского ученого **Вука Стефановича Караджича** (з додатком про славяньске письмено и славяньскі правописи) написавъ *Алекс. Борковский.* Заходом і коштом товариства „Просьвіта“. У Львові, 1899. З друкарні Накового Товариства ім. Шевченка. Книжочка 227., за цвітень 1899. — Сторінъ 44, ціна 12 кр.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— **Именованя.** Дирекція почтъ и телеґрафівъ надала посады: 1) почтмайстрівъ: Въ Великихъ Очахъ Стан. Цішевскому експедиторови зъ Рудникъ, въ Долинів Фел. Манастирскому почтмайстрови зъ Коленданъ, въ Звіринци експедиторови Генр. Кшановичеви; 2) експедієнтівъ почтовыхъ: Въ Бізновів експедиторови Казим. Трешчів, въ Вороттів емерит. капітанови и експедиторови Ерм. Саломонови, въ Ясениві емер. відофіцирови жандармерія Ив. Качмарчикови, въ Устечку експедиторови Игн. Знамировскому; въ Ісарахъ на дворци начальникови стації Стан. Пясецкому, въ Озеранахъ коло Бучача експедиторови Ант. Кошакови въ Дубинахъ емер. управителеви почты Едм. Готенаверови, въ Товстобабахъ Мих. Фіялів, въ Боднаровів на дворци начальникови стації Вінк. Леглеровi, въ Новій гребли на дворци начальникови стації Володисл. Штафів, въ Вязовници емер. відофіцирови жандармерія Мих. Фріхови.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церквы въ Новімъ Санчи благоволили пожертвувати дальше: на руки о. Іоана Константиновича въ Климківцяхъ: Вас. Карель господарь зъ Лося 5 зр., Ник. Шлята господарь зъ Лося 5 зр., Григ. Ґаль господарь зъ Лося 3 зр.; по 2 зр.: Іоанъ Лушицкій лат. парохъ въ Роны и Павло Шлята господарь зъ Лося; по 1 зр: господарі зъ Лося Ив. Шлята, Павло Горникъ (и 10 кр.), Григ. Гижа, Ив. Ґаль, Ив. Карель, Стеф. Кондратикъ, Ив. Фуртакъ, Ант. Трембачь; Ив. Гижа, Вас. Евусякъ, Григ. Евусякъ, Павло Шлята, Іос. Ґаль, Іосаф Палюхъ, Ант. Карель, Мих. Ґаль, Дан. Гижа, Ив. Свірка, Григ. Ковальчикъ, Вас. Трембачь, Вас. Шлята, Григ. Шлята, Ив. Олесневичь, Петро Карель; по 1 зр. зъ Климківки: Іос. Барна, Ол. Костишакъ и о. Юст. Константиновичъ; по 50 кр. господарі зъ Лося: Ник. Спольникъ, Петро Шлята, Мих. Рубякъ, Петро Курило, Ив. Евусякъ, Мих. Ґаль, Анастасія Вахновска, Теодоръ Малецкій, Ив. Долиньскій, Мих. Горникъ, Марко Новакъ, Григ. Трембачь, Дам. Шимочко; по 50 кр. господарі зъ Климківки: Ив. Гудакъ, Фил. Барна, порф. Пирчь, Мих. Дубиньскій; Дим. Поповичь 30 кр; Теодоръ Барна, Мих. Ласкавскій и Акилина Дзвончикъ по 20 кр.; Ева Возьнякъ 10 кр., разомъ 53 зр. 60 кр.; проф. Ив. Прийма зъ Перемишля 2 зр.; о. Вас. Томовичь зъ Мозолівки відъ себе 1 зр., відъ братства церковного 2 зр., разомъ 3 зр.; Мик. Криля господарь зъ Лося 1 зр. — Всімъ Р. Т. жертводавцямъ на церковь и бурсу въ Новімъ-Санчи высказуе видівъ товариства щиру подяку, а передовсімъ Вел. о. Юстину Константиновичеви зъ Лося ad Климківка, Вел. о. Корнилію Лавришину зъ Америки и Впр. о. Мих. Матковскому, декану зъ Горожаны великои, котрій кромі особистихъ жертвъ піднесли высоко патріотичну гадку призвати до складокъ и своихъ честныхъ парохіянъ. Честь Вамъ и подака Вп. парохіяне, що поступаете за покликомъ и радою Вашихъ Отцівъ духовныхъ, Вашихъ одныхъ правдивыхъ и вірныхъ опікунівъ! Кобы Вашъ приміръ заохотивъ и другій громады вступити въ Вашій слібы, прославило бы имя Боже и возрадувала бы ся страждаюча мати Русь! — За Видівъ Товариства: *П. Лівицькій* предсідатель, *І. Черкавскій* заступникъ предсідателя и секретарь, *В. Яворскій* скарбникъ.

☛ Просимо Вп. Читателівъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Ділу“ якъ найбільше новыхъ передплатниковъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Відень 12 цвітня. Власти розвязали головне огнище німецко-національного руху, стоваришене, котрого президентомъ бувъ п. Вольфъ. Стоваришене числило 3000 членівъ. Окрімъ того розвязано тов. Deutscher Bezirksverein и вірониспов'ідне евангелицке товариство.

Инсбрукъ 12 цвітня. Вчера отворено тирольскій сеймъ.

Любляна 12 цвітня. Словіньскій дневники высказують велике невдоволене зъ именованя д-ра Шайра маршалкомъ краевымъ Горищія. Особливо обурюе ся на сесю номінацію Slovensky Narod, добачуючи въ тімъ поличникъ для словіньского народу, котрый не буде безъ консекзенцій и наслідківъ. Въ подобнімъ дусі высказавъ ся також клерикальный Slovenec.

Цетинія 12 цвітня. Чорногору на міжнароднім мировім конференціи будуть репрезентувати россійскій делеґаты.

Берлинъ 12 цвітня. Deutsche Warte оголошуе листъ пастора евангелицкои громады у Відни, стверджуючій, що відъ початку сего року перейшло зъ католицизму на протестантизмъ въ самімъ Відни 300 осібъ, а ще многій заголосили декларації. Въ Градци приняло протестантизмъ 100 осібъ, въ Чехіи въ кількохъ місцевостяхъ по кількасотъ осібъ. Зъ кождымъ днемъ прибувають нові заголошеня.

Букарештъ 12 цвітня. Президентъ міністрівъ Штурдза подавъ ся вчера зъ цілымъ кабінетомъ до димісіи. Штурдза лишить ся на становиску аж до занменованя нового кабінету. Димісію кабінету выпередили уличні розрухи, при котрыхъ війско ударило на демонстрантівъ багнетами. При тімъ убито двіе особы, а одинайцять тяжко ранено.

Лондонъ 12 цвітня. Въ англійскімъ парламентів піднесено гадку, чи въ огляду на се, що кінцевій стацій индійскои и россійскои зелізничои сіти відділений відъ себе лишь о кількасотъ метрівъ, не було бы добре увійти зъ Россією въ переговоры въ цілі утворена лінія, уможливляючои подорожь зъ Калькуты до Лондону въ протягу десяти днівъ.

Пекінъ 12 цвітня. Отворено тутъ зъ торжественнымъ церемоніялемъ першій університетъ хінъскій. Записало ся 281 студентівъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Бр. въ Бо. в. — Такъ. — *Вп. Н. Ху. въ Кр.* Відъ 1896. — *Вп. В. По. въ Мл.* Одержали. — *Вп. И. То. въ Бу.* Ще 20 кр. до кінця черня. — *Вп. О. Ма. въ По* До кінця лютого Просимо о дальше скоре надісланє за мартъ и цвітень. — *Вп. Г. Со. въ По Ку.* Такъ. — *Вп. Л. Шу. въ Хл.* До кінця червня. — *Вп. О. Лс. въ Кр.* Годять ся. — *Вп. І. Ша. въ Гр.* До кінця червня ще 2 зр. — *Вп. А. Са въ Го. м.* До кінця цвітня ще 3·10 зр. — *Вп. Д. Хо. въ Шу.* За II чвертъ рокъ ще 2·50 зр. — *Вп. Я. Ви. въ Ст.* Теперъ за мартъ а не за цвітень. — *Вп. В. Вѣ. въ Ст.* Одержали. — *Вп. Д. Ку. въ Бо.* До кінця червня прійде ще 2·20 зр.

Портретъ Тараса Шевченка

Ціна 50 кр.

Дістати можна въ товаристві „Просвіта“ у Львові Ринокъ ч. 10.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКИЙ

Оптикъ и Механикъ у Львовѣ, вдоль Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятникъ пасцѣ Гавлицкое

поручае изъ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, шкіеры, лъорнеты, бинокли, дальекиды, барометры, термометры, рѣзки врексперы, мікроскопы, лупы, компасы, райсвайны, ватерпасы мѣрничѣ, мѣры, лѣбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки позаводжуютъ ся изъ найскорше и найдешевше. (115)

Товариство «Просвіта»

у Львовѣ, ринок ч 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і сі скасоване в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Вонкі замовлеан висилаютъ ся скоро і точно.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало новый накладъ друковъ:

I. Друки нравничѣ:

1.	Поезиі изъ справахъ дробныхъ лібра по	25	кр.
2.	Контрактъ мужа и продажа I. лід. по	40	„
3.	„ „ „ II. „ по	40	„
4.	„ „ „ III. „ по	40	„
5.	Повщомочіе по	40	„
6.	Подани о екс- и интабулацію, изборъ а) б) в) г) лібра по	40	„
7.	Записы до подань о интабулацію лід. по	20	„

II. Друки для книгъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ кассовый лібра по	40	„
9.	Книга должниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим. „	2—	„
11.	Скрипъ долговый „ „ „	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (цадь.) „ „ „	3—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра по	40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и книгъ позичковыхъ:

15.	Спис членовъ лібра по	40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты" примѣрникъ по	3	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Всякій остреня и направы пожбовничѣ приймае Иванъ Дяврукъ пожбовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6 пожбовникъ у Львовѣ, Галиция 6.

КОМПЛЕТНІ ВЫПРАВЫ кухонній и уряджени комнатій, меблѣ волѣзній матерацы дротяный изъ можливо найвыжшимъ опустомъ при бѣльшомъ вѣдборѣ

поручае ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, торговля земляна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (напротивъ катедры).

Понаже побѣльшивъ я свое

Заведене выробу шкѣръ

тому поручаю: сернячѣ на рукавички, такожъ зъ всякосемъ вовчѣ, зъ дикѣвъ, медевжій, заячій, баранячій, песячій, зъ кунъ, видръ и зъ всѣлякихъ дикихъ звѣрятъ по цѣнахъ умѣркованыхъ и на жаданый часъ. Мои выробы вѣдзначена срѣбнымъ медалемъ на выставѣ Львовскѣй 1894 року. 2—6

Поручаючись ласкавымъ взглядамъ сетаю съ пов. жанемъ

Иванъ Пасѣчникъ

бѣлошкірникъ въ Стрыю.

ЛЯРНЯ ДЗВОНѤВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выкопуе **дзвоны** рѣзнои ваги и **приймае** ушкоджей дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожъ **маe** на складѣ готовѣ дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

3789

Полекшѣ въ сплатахъ по-

сля договору безъ пѣдвышенія цѣнъ

приймаемо Вел. оо. духовныхъ, П. Т. держ. и прив. урядникамъ а такожъ всѣмъ особамъ на добрѣмъ становиску въ случаю потребы купна **товарѣвъ** лѣняныхъ и полотняныхъ якъ шіфонѣвъ, адамашкѣвъ, небъ на постелѣ и т. п., **такожъ** столового бѣля, **ручникѣвъ, бѣля** мужескаго, дамскаго и дѣтячого, **рѣзнозъ** церковныхъ **ковдръ** передъ престолы, салоновыхъ и другихъ, дальше **портіеръ**, занавѣсовъ, **хѣдникѣвъ**, ватованыхъ ковдръ, **ценатъ** **ліноліумъ**, **кацъ** на столы и постелѣ, **коцикѣвъ**, **дерги** на **коня**, **какатовъ**, **фобелінѣвъ** и многихъ другихъ **артикулѣвъ**.

Ілюстрованѣ цѣнники высылаемо на жаданя безплатно. Письма и занаты належитъ адресувати: 190

Товаровый дѣмъ

„AU LOUVRE"

Львовъ, улиця Сикстуска ч. 6. (Пасажъ Гавсмана).

НА СВЯТА ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО
ТОРГОВЛЯ
МИХАЙЛА ДЫМЕТА
у ЛЬВОВѢ

поручая

Евангелія въ розличныхъ прекорошныхъ окованяхъ вѣдъ 70 зр. до 295 зр. Плащаниці на полотнѣ вѣдъ 18 до 42 зр., на шовковѣй матерія вѣдъ 48 до 128 зр. Фелоны, Далматики, Стихарѣ, Хоругвы, Фаны, Артосы, Хлѣбницѣ, Хресты всякого роду, Патерницѣ, Чашъ, Дарохранительницѣ Кадильницѣ, Лаукы, Лѣхтарѣ, Олтарники до процесіи, словомъ: все до украшена церквей потрѣбный рѣчы и примѣчая, що вѣдъ 30 н. ст. марта до 30 н. ст. цвѣтня 1899 року буде давати при всѣхъ закупнахъ за готовѣ грошѣ 5% рабату вѣдъ цѣнъ въ цѣнныку поставленыхъ, а вѣдъ фелонѣвъ и Плащаницъ на полотнѣ 10 до 15%. — Такожъ поручае Колпики по 1·50 зр., 2 зр., 2·20 зр. 2·40 зр. и 3 зр. 120 5—6

Цѣнники высылаютъ ся на жаданя франко.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячѣ ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѣ по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В подобнім оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продаж ся в книгарни Пласт. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Ботаніка

на вищі класи шкіл середних. Після учебника Д-ра О. Ростафінськог. Зладивъ Іван Верхратский. Вид. в 1898. Ціна 1 зол. 50 цент. в. ав.

Д-ра О. Ростафинського

Ботаніка

на нижші класи шкіл середних. На взір руский передложив Іван Верхратский. Видани друге. У Львові 1898. Ціна 70 цент. в. ав.

Мінералогія

на нижші класи шкіл середних, учебник А. М. Ломницкого, передложив і подекуди доповнив Іван Верхратский. Видане друге 1898. Ціна примірника: 70 цент. в. ав.

Спис важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной терминольогіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Вид. р. 1892. Цѣна 80 цент. в. а.

Видани ті можно дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора, професора руской гімназиі зі Львові. При замовленю у автора що найменше двох примірників наведених видань в якій небудь комбінації (пр. 1 примірника ботаніки і 1 пр. мінералогії, або 1 примірника ботаніки і 1 пр. Спису, або 2 пр. ботаніки, або 2 пр. мінералогії, або 30 пр. Спису) порто оплачує автор.

Мужеску Безсильность

844

выликовуе именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне надежно и на довго одиноко, розширенъ въ многихъ выданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ ней поученя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко кажда въ куверть магазиномъ выдавцовъ F. Ф. Бірей въ Липску. (B. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ВИНКЕНТІЙ КУЧАБИНЬСКІЙ

Львовъ, ул. Коперника ч. 2

поручая книжки до богослуженя „Святыя святыхъ", почавши вѣдъ 85 кр. и выше, Евангелія въ красныхъ переплетахъ оксамітныхъ зъ окутемъ золотымъ, ручно мальоваными евангелистами по низькихъ цѣнахъ.

Фелоны, колпаки, олтарники процесійнй, хоругви и т. п.

Образы ручно мальованій на полотнѣ, на блахѣ, заразомъ всякій церковній знаряды по дуже низькихъ цѣнахъ.

Образки малѣ зъ рускими молитвами 100 штукъ по 30, 40, 85, 95 кр.

Купцимъ и книгарнямъ и вѣдпродуючимъ однѣтный рабатъ. 127 2—18

„СЛАВІЯ"

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1897 р. 28-мый рѣкъ своеи дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи"

	въ кѣнцемъ 1897 р.	
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53	кр.
Премія неложитости побѣчній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.036·85	„
Обезпечены суммы въ секціяхъ на жите	„ 29,356.814·12	„
Обезпечены суммы въ секціи вѣдъ огню	„ 389,794.649·—	„
Выплачены капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·80	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія" своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кѣнца р. 1897	„ 28,422.896·90	„

„Славія" принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣка для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збожа, товарѣвъ, вашенѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи" вельми умѣренѣ, а условя обезпеченя вельми корыстнѣ.

Тарифъ и друкованѣвъ вне-ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи" для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 63 5—24

„Славія" принимае зголошенія о удѣлене аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Лѣсництво Зассовъ (Zassów)

(п. п. Зассовъ, залѣзнича стація и телеґр. Чарна) — высылае за послѣплатою низше поданй

НАСѢНЯ ЛѢСНѢ:

Назва	Сила кѣльч.	За 1 фунтъ зр.	кр.	Назва	Збѣръ	За 1 фунтъ зр.	кр.
Ялиця Pinus abias	40%	—	20	Грабъ Carpinus bet.	Ручить ся збѣръ въ 1898 р.	—	20
Кедрина Pinus cembra	—	—	30	Угорка Gleditschia		—	25
Сосна звычайна P. silvestris	75%	1	80	Ясень Fraxinus excel.		—	15
„ чорна P. Austriaca	80%	1	20	Явѣръ Acer pseudopl.		—	25
„ америк. P. strobus	75%	3	20	Клянъ Acer platanoid		—	25
Модрина P. larix	45%	1	—	Вѣльха чорна Alnus gl.		1	35
Смерекъ P. picea	80%	—	60	„ бѣла Alnus incana		1	—
Акація Robinia po	Горучая збѣръ въ 1898 року	—	30	Орѣхъ чорный Juglans nigra		—	25
Букъ Fagus silvestris		—	25	Визъ Ulmus camp.		—	30
береза Betula alba		—	25	Жарновецъ Spartium		—	40
Дубъ Quercus pedune		—	6	Яблока зерновыи		1	—
Габръ Crataegus mon		—	15	Грушки зерновыи		1	50

Цѣникъ: Саджѣнокъ лѣсныхъ, Деревъ парковыхъ, Корчѣвъ до окрасы и Релинъ повѣйныхъ пересылае даромъ и оплатно Зарядъ лѣсный Зассовъ вѣдъ Чарною.

Кореспонденція: по польски, французски и нѣмецки. 74 10—20

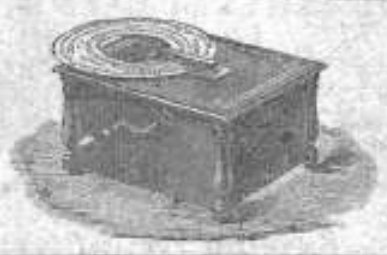
Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1899

тепла часу середньо-европейського [цілійного о 56 мінут від часу львівського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ідкая	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ідкая
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.33		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	9.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		9.45	„ Янова
	10.25	„ Ідкая		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Бездіда
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ідкая
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ідкая	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ідкая
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Сколього
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ідкая			
	5.55	„ Сокаля			
		ВЕЧІР			ВЕЧІР
	8.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ідкая
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
6.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.47		„ Ідкая		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.20	„ Лавочного		10.05	„ Ідкая
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пара нічна чинить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 минут рано. 9

Диво промыслу на поли музичныхъ инструментѣвъ.

Инструменты о сталевыхъ тонахъ, граючій при помочи бляшаныхъ нотъ 1000-чѣ мельодій найтревалѣйшои конструкціи, величины 35, 29, 18 цмт. продаю тѣлько я по цѣнѣ 10 зр. вразъ зъ 4 нотами; дальшій ноты по 25 кр. 1

Зъ поважанемъ **І. КАПРАЛИКЪ У ЛЬВОВѢ.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньсвои. Зъ друкарнѣ Инстатуту Оссолинґійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.